M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Fővárosi Operettszinház Lehár: "Vig özvegy" c. operettjét mutatja be, amelynek diszleteit tervezi a müvész.
"Krónika" c. rovat közleménye.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1968. márc. 9.
10. sz. 23. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Fábián Imre: "Bánk bán" cimmel ir a Szegedi Szabadtéri Játékok során bemutatott előadás "monumentális szinpadképei"-ről, melyeket a szereplők bemutatása mellett hoz a lap.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1968. juli. 27. 3o. sz. 2-3-4. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Fábián Imre: "A pillangókisasszony a Margitszigeten" cimmel közölt kritikájában kiemeli a müvésznek az előadáshoz tervezett szinpadképeit.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1968. aug. 3.
31. sz. 9. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

"Szilveszter az Operában" cimmel beszámoló a szilveszteri előadásokról, amelyekhez a művész tervezett diszleteket.

Szinház, Bp. 1946. január 9-15. II. évf. 2. sz. 24. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Kóla Margit: Készül az uj "Hoffmann meséi" cimmel ir a müvész diszletterveiről.
A lap bemutatja a müvész két szinpadképének repr.-ját.

Szinház, Bp. 1946. január 1-8. II. évf. 1.sz. 14. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Wolf-Ferrari:"Susanne titka" c. előadás szín
padképeit tervezte, amelyekről nagy elisme-
réssel Ballasóa Imre: "Operaház: "Csodálatos
mandarin" c. kritikájában.

Szinház, Bp. 1945. dec. 12-18. I. évf. 18.sz
4.lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaház szcenikai felügyelője szerepel -az "Angelo fotoakadémiájának tanári kara" cimmel- a felsorolt müvészek között.

Szinház, Bp. 1945. aug. 22-28. I.évf. 2. sz. 2. lap

Fülöp Zoltán, dinlettervező Mosk

4 Sontakovics zenedrámához

a dinletehet tervezte.

Fodor Lajos: Katyerina Izmajlova 2.

bp. 1965. dec. 23.

Fülöp Zoltán, dínlettervező MDK

Az új Hány-filmdaljáték dínleteit

tervezte.

(László): A mi Háryuk szegénylegény 2

ESTI HIRLAP, bp. 1965. aug. 6.

MDh

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A salzburgi Mozart-múzeumban látható egyik budapesti Mozart előadáshoz kénített díszlete.

Dersi Tamás: Randevú Mozarttal 2

ESTI HIRLAP, bp. 1965. aug. 26.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

és Oláh Gusztáv tervezték az Operaház balett előadásaihoz a dekorációt.
A balettjátékok cime: "Császárkeringő", "Bolero", "Éji zene" és "Csavargó és királylány".

Lányi Viktor: Operai levél c.
Film Szinház Irodalom, Bp. 1943. okt. 29.-nov. 4. VI. évf. 44. sz.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaházban bemutatott "Petőfi" c. előadáshoz tervezett szinpadképeit a kritika kiemeli. A harmadik felvonás szinpadképét fényképfelvételen bemutatja a lap.

Szili Leontin levele az Operaház ujdonságáról. c. kritika
Szinházi Magazin, Bp. 1944. márc. 15-21. VII. évf. 13. sz. 1-3 lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Ünnepi Játékok során Szegeden a Turandot előadás szinpadképeit tervezte. A kritika által igen magasra értékelt szinpadképek közül a II. felvonás diszleteit bemutatja a lap. /Fényképfelv./

Fábián Imre: "Turandot" c. kritikája

Film Szinház Muzsika, Bp. 1965. juli.3o. IX. évf. 31. sz. 4-6. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Rékai Nándor "Ujból megirta a "Nagyidai cigányok" c. operáját s az uj változat szinpadképeit a müvész tervezte.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1939. jan. 5-11.
II. évf. 1. sz. 36-37. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operában bemutatott "Katyerina Izmajlova" c. Sosztakovics-operához tervezett szinpadképeiről irja a kritika: "...tagolt szinhelyeivel mesteri trouvaille: eddigi legjobb szinpadi kompozicióí közül való."
Az egyik szinpadkép részletét fényképfelvételen bemutatja a lap.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1965. dec. 31.
IX. évf. 53. sz. 4-5. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A.M.:"Monte-Carlo előtt" cimmel irja, hogy az Operaház balettkara nyolc előadásból álló vendégszereplésre készül Monte-Carloban. Az előadások szcenikai vezetője a müvész.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1965. dec. 1o
IX. évf. 5o. sz. 15. lap

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDk

A Faust hoz kéníti a díszleteket.

–: A Háry János, Az ember tragédiája, a Faust s' a Gyúz balett vendégjátéka a szegedi szabadtéri játékok programján 8.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1966. márc. 10.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Vágó József: "Julia szép leány" cimmel ir az Operaházban bemutatott székely ballada előadásáról, melyet Nyirő József költött át szinpadra. Az előadáshoz tervezett diszleteket és kosztümöket bemutatja a lap.
Három repr.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1939. nov. 15-22.
II. évf. 46. sz. lapszám nincs.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

K.Z.: "Arany János elbeszélő költeménye után Kulinyi Ernő ültette át Operaszinpadra Csóri vajda kedvesen vidám történetét"-irja az előadás kritikusa s a továbbiakban szinte az egész kritika a művész szinpadképeivel foglalkozik s mint irja: "Külön tanulmányt lehetne ezekről a diszletekről irni."

Film Szinház Irodalom, Bp. 1939. febr.22.-márc.1. II. évf. 8. sz. 18. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Opera szcenikai felügyelője nyilatkozik a diszlettervezés munkájáról. A lap közli a müvész fényképét, saját magáról készitett karikaturáját és öt diszlettervének fényképfelvételét: "Mást kivám Poldini Himfyjének romantikája",

"mást Wagner klasszikus szépsége"
"Más feladatot jelent a franciás Lysisirata..."
"s ismét mást a Sybill operett levegője" - és
"a szabadtéri szinpad Szeged Turandot

cimekkel.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1939 febr. 8-16. II. évf. 6. sz.34-35. lap

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDh

Helyet kapott a Párizsban megjelent „Le decor de theatre dans le monde depuis 1950." c. műben.

– drás: Díszletek világversenye 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1964. szept. 3.

Fülöp Zoltán

Kossuth-díjjal kitüntetve

Kiváló müvész

Kosztották az 1965.évi Álla i és Kossuth-díjakat

Magyar Nemzet 1965. április 4. 6.l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Werner Egk: "Csodahegedü" c. zenejátékához ter
vezett szinpadképeit a kritika kiemeli.
Operaház előadása.

A müvész fényképét a szeeplőkkel együtt hozza
a lap.

Szentgyörgyi Elvira: Televiziós helyszini köz/vetités
Szinházi Magazin Bp. 1942. nov. 4-lo. V.évf.
46. sz. lo.12. lap

Fülöp Zoltán, díszlettervező

MDK

k új előadás új díszleteit
tervezte.

Tóth Pál: Ma megkezdik Szegeden a
szabadtéri Turandot helyszíni próbáit 8

NÉPSZABADSÁG Bp. 1965. júl. 17.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Balassa Imre: "A nyugat leánya" cimmel ir kritikát Puccini operájáról, amelyben a müvész által tervezett szinpadképeket igen komoly elismerésben részesiti.

Szinházi Magazin, Bp. 1944. jan. 12-18. VII. évf. 4. sz. 14-15. lap

. . . .

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Fendrik Ferenc: "Hamlet dán királyfi" cimmel irt kritikájában beszél a müvész diszletjeiről.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. szept. 22-29.
VI. évf. 4o. sz. 3-5. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaházban bemutatott "Debreceni história" c. táncjátékhoz tervezett diszleteit a kritika kiemeli.

Szentgyörgyi Elvira: "A Debreceni história" c. Szinházi Magazin, Bp. 1943. dec. 8-14. VI. évf. 51. sz. 18-19. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Kodály Zoltán: Székelyfonó c. dalmüvének az Operaház felujitásaként bemutatott előadásához tervezett szinpadképeit a kritika igen komolyan értékeli.

Szenthegyi István: Székelyfonó c.
Film Szinház Muzsika, Bp. 1965.juni 11. IX. évf. 24. sz. 19. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Fábián Imre: "Fidelio felujitás az Erkel Szinházban" c. kritikájában irja, hogy a müvész
",..szinpadképe kiválóan illeszkedik a rendezői koncepcióba. A börtönvilág monumentalitása... a zárókép megnyilt börtönrácsa szuggesztiv erejü ...s a müvész ...eddigi legjobb alkotásai közé tartozik."

Film Szinház Muzsika, Bp. 1965. ápr. 23. IX. évf. 17. sz. 4-5. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Erkel Szinházban bemutatásra kerülő Beethoven: Fideliójához tervezett szinpadképeket.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1965. ápr. 16. IX. évf. 16. sz 3. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán az Operaház szcenikai vezetője

Kossuth-dijast, a Magyar Népköztársaság Érdemes Müvészét a Magyar Népköztársaság Kiváló Müvésze cimmel tüntették ki.

"Az emlékezés napja" c. közl.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1965. ápr. 2. IX. évf. 14. sz. 2.lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Maros Rudolf - Eck Imre "Bányászballada" c. balettjéhez tervezett diszleteket az Operaház előadásához.

- - -

Bartók: "Zene huros és ütőhangszerekre és cselesztára" c. művéhez tervezett táncjáték szinpadképit ugyancsak a művész tervezte. A balett Eck Imre munkája.
terv/

- - -

Premier előtt az Operaházban c. Film Szinház Muzsika, Bp. 1965. márc. 27. IX. évf. 13. sz. 10. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Maros Rudolf - Eck Imre "Bányászballada" c. balettjéhez tervezett díszleteket az Operaház előadásához.

- - -

Bartók: "Zene huros és ütőhangszerekre és cselesztára" c. művéhez tervezett táncjáték szinpadképit ugyancsak a művész tervezte. A balett-Eck Imre munkája.

- - -

Premier előtt az Operaházban c.
Film Szinház Muzsika, Bp. 1965. márc. 27. IX. évf. 13. sz. 10. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaház diszlettervezőjével folytat beszélgetést Gách Marianne "A szinpadkép alapkonstrukció a dárma előadásához" cimmel.
A müvész régebbi és ujabb munkáiról beszél. A lap bemutatja Bartók: "Zene huros, ütőhangszerekre és cselesztára" c. müvének balettváltozatához készitett diszlettervének fényképfelvételét. Megemliti még az uj Fidelio, a Kisvárosi Lady Macbeth, valamint a Petőfi Szinhában bemutatott "Mélyviz" előadásaihoz tervezett szinpadképeit.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1965. febr. 12. IX. évf. 7. sz. 14-15. lap

.I.I.

Fülöp Zoltán, díszlettervező VDK.

Az Operában bemutatott Sostakovics műhöz a díszleteket tervezte.

Lózsy János: Katyerina Izmajlova 7

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1966. jan. 16.

M. D. K.

Fülöp Zoltán

Garcia Lorca – Szokolay Sándor: „Vérnász" c. előadásáról – az Operaházban – Fervezett diszletcinek egy részét (két fényképfelvételen) bemutatja a lap.
A ninpadképezet a kritika kiemeli.

Fábián Imre: „Vérnász" c. kritikája.
Film Szinkár Muzsika, Bp. 1964. ~~[illegible]~~ nov. 6.
VIII. évf. 45. sz. 4-5. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaházban bemutatott "Nyugat leánya" c. előadás szinpadképeit tervezte, melyeket a kritika kiemel.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1944. jan. 6-12. VII. évf. 2. sz.

.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Gróf Bethlen Margit: Szinházi Levél c. kritikájában ir az Operaház Petőfi előadásáról, amelynek szinpadképeit tervezte a müvész. a Talpra magyar jelenet és a második felvonás szinpadának repr.-ját hozza a lap.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1944. márc.16-22
VII. évf. 12. sz.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDh

Ravel: Daphnis és Chloéjához a díszleteket tervezte.

Vitányi Iván: Balettesték az Operában és az Erkel Színházban 7.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. nov. 3.

Fülöp Zoltán, díszlettervező. MDh

Sztravinszkij: Tűzmadár c. műréhez a díszleteket tervezte.

Vitányi Iván. Balettesték az Operában és az Erkel Szinházban 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1966. nov. 3.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDG

A szegedi szabadtéri előadáshoz a szinpadot tervezte.

Lózsy János: Gounod: Faust 7

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. aug. 13.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDK

4 díszletet tervezte a Gounod-mű Dóm téri előadásához.

– : Vasárnap este: a Faust első negyedi szabadtéri előadása 7

NÉPSZABADSÁG, kp. 1966. aug. 6.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDK

A Faust előadásához tervezett díszleteket.

—: Díszletállító próba a szegedi szabadtéri játékok színpadán 7. o.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. júl. 7.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

Kölnben az Operaház magyar Közreműködésével mutatta be Puccini Manon Lescaut-ját. Díszlettervező: fülöp Zoltán.

–: Kulturális hírek 8

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1966. júl. 10.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

MDK

A szegedi Faust-előadáshoz terveni a díszleteket.

-: Új felfogásban kerül színre a Hány János és a Faust 7.

NÉPSZABADSÁG Ap. 1966. júl. 14.

1701

Fülöp Zoltán, dinlettervező MDK

A díszleteket tervezte a szegedi Turandothoz.

Fodor Lajos: Nemzetközi Turandot-előadás a Tisza-parton 2.

ESTI HIRLAP vsk. 1965. júl. 27.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MBH

A Turandot szegedi előadásához tervezte a szinpadképet.

J. J.: Szombaton megszólalnak a fanfárok 2.

ESTI HIRLAP

Bp. 1965. júl. 22.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDH

A Pécsi Balett margitszigeti előadásai-
hoz tervez új díszleteket.

(szalkai): Turnésikeres után Budapest 2

ESTI HIRLAP

Bp. 1965. júl. 7.

Fülöp Zoltán, dinlettervező MDK

A szabadtéri előadás dinleteit tervezte.

Fodor Lajos: A Pécsi Balett a Szigeten 2

ESTI HIRLAP Dp. 1965. júl. 13.

Fülöp Zoltán

Az 1950. évben végzett kiváló munkájáért, diszletterveiért és a Páris lángjai szinpadképeiért, 10.000.- forintos Kossuth-dijat kapott.

Irodalmi Ujság, Bp. 1951. márc. 15.
II. évf. 6. sz. cimlap.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A Hunyadi hánló negedi előadásához
a díszleteket tervezte.

M. Tolnay Ottón: Karmester a színpadon
2.

ESTI HIRLAP, B[illegible].1972. júl. 24.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A negedi előadáshoz a díszleteket tervezte.

Lőrinc György: Hunyadi László — Otello

7

Népszabadság, Bp. 1972. aug. 12.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

a Margitszigeti Színpad Verdi bemutatójához a díszleteket tervezte.

Kozsy János: Attila 7.

Népszabadság, Bp. 1972. júl. 22.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A Hunyadi hánló előadásához tervezte a díszleteket.

↓

—: Ma nyit Szegeden a vásár, kezdődnek a szabadtéri játékok 9.

Népszabadság, Bp. 1972. júl. 21.

Fülöp Zoltán, dinlettervező

Dinlettervezés : Repr.

Kristóf Károly: Hun sátortábor a Margitszigeten 2.

EST/HIRLAP, Bp. 1972. jún. 9.

Fülöp Zoltán

Albert István: A Szegedi Szabadtéri Játékok Borisz Godunov előadásáról ir, s megemliti a müvész "nagyvonalu... szerencsés, ihletett megoldásu szinpadképeit, melyek közül kettő bemutat a lap: az egyiken az ikon-sorozat látható, a másikat nem nevezi meg.
Repr.-ók.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1971. juli. 31.
31. sz. 3-4. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Fábián Imre: "Varázsfuvola" c. Mozart-opera Margitszigeti Szinpad bemutatójáról szóló kritikájában kiemeli a müvész által tervezett szinpadképeket.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1966. aug. 26.
X. évf. 34. sz. 5. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

"Fausttal, Margarétával és Mefisztóval a Tisza partján" cimmel képes riportot hoz a lap a müvész által készitett szinpadkép repr.-jával.

Fábián Imre: "Faust" c. kritikája
Film Szinház Muzsika, Bp. 1966. aug. 12. X. é
évf. 32. sz. 2-5. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

"Az Operaházi balett két országban" cimmel ir Demeter Imre a külföldi sikerekről, Zágráb, Belgrád, Szófia voltak a fellépések helyei s az előadásokhoz a müvész tervezte a szinpadképeket.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1966. dec. 2.
X. évf. 48. sz. 10-11. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A "Tannhäuser" felujitásához most először ter
vez szinpadképeket a müvész, aki elmondja,
hogy még főiskolás korában, amikor Oláh Gusz-
táv mellett tanult, Márkus László kiküldte
Wartburgba, hogy az eredeti helyszint tanul-
mányozza, de akkor még Oláh Gusztáv tervezte
meg az előadás diszleteit.

"A 399-ik előtt" c. ir D.L. a 399.-ik elő-
adásról.
Film Szinház Muzsika, Bp. 1966. dec. 16.
X. évf. 50. sz. 9. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az előadás diszletei

Körtvélyes Géza: Don Juan a Szigeten
a Pécsi B allett vendégjátéka

Magyar Nemzet 1966. junius 5. 4.l.

M.D.K.

Fülöp Zoltám

Gounod: "Faust" előadás felujitásához tervezett szinpadképeket a müvész.
Operaház előadása.

Az április 29.-i 17. sz. példány képriportban mutatja be az előadás egy részletét a szinpadképek egyikével.

"Krónika" c. rovat
Film Szinház Muzsika, Bp. 1966. ápr. 22.
X. évf. 16. sz. 23. lap

M.D.M.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Albert István: "Faust" cimmel ir az Opera előadásáról és kritikája keretében a lap bemutatja egyik szinpadképét, amely "..néhány gótikus iv jelzésével jól felidézik a középkori kisváros atmoszféráját.."-irja a kritikus. /fényképfelv./

Film Szinház Muzsika, Bp. 1966. május 6.
X. évf. 18. sz. 6-7. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Albert István: "Faust" cimmel ir az Opera előadásáról és kritikája keretében a lap bemutatja egyik szinpadképét, amely "..néhány gótikus iv jelzésével jól felidézik a közép-kori kisvárcs atmoszféráját.."-irja a kritikus. /fényképfelv./

Film Szinház Muzsika, Bp. 1966. május 6.
X. évf. 18. sz. 6-7. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A „Daphnisz és Chloé" és a "Tüzmadár" c. balettjátékokhoz tervezett szinpadképeit a kritika igen magasra értékeli.
A lap bemutatja a szinpadképek egy részét a szereplőkkel. /Fényképfelv./

Fábián Imre: "Petruska", Daphnisz és Chloé" "Tüzmadár" c. kritikája és képes riportja.
Film Szinház Muzsika, Bp. 1966. juni. 10.
X. évf. 23. sz. 2-4. lap

M.D.R.

Fülöp Zoltán

A „Daphnisz és Chloé" és a "Tüzmadár" c. balettjátékokhoz tervezett szinpadképeit a kritika igen magasra értékeli.
A lap bemutatja a szinpadképek egy részét a szereplőkkel. /Fényképfelv./

Fábián Imre: "Petruska". Daphnisz és Chloé" "Tüzmadár" c. kritikája és képes riportja.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1966. juni. 10.
X. évf. 23. sz. 2-4. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Deák Zoltán: "Florentinkalap" c. kritikájá-b
ban ir a müvész diszletterveiről, amelyeket
fenti c. előadáshoz készitett a Fővárosi Ope
rettszinház részére.

Szinház, Bp. 1946. ápr. 26.- május 2. II. évf
15. sz. 7. lap

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező

Csajkovszkij Csipkerózsikája előadásához a díszleteket tervezte. (Operaház.)

-: Ébresztgetik Csipkerózsikát 2

ESTI HIRLAP, bp. 1967. ápr. 17.

MDK

Fülöp Zoltán, díszletterező

A Don Carlos előadásához a díszleteket tervezte.

T.P.: Kiváló.... művének a szegedi szabad-téri játékok idei előadásain 8

NÉPSZABADSÁG Br. 1967 júl. 9.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Márkus László: Vigszinház: „A nők összeesküvése" c. kritikájában kiemeli a müvész által tervezett jelmezeket, amelyekről fényképfelvételeket közöl a lap a szereplők bemutatásával.

Szinház, Bp. 1947. május 27. -juni. 2.III. évf. 22. sz.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Oláh Gusztávval együtt tervezett szinpadképeket az Operaház Borisz Godunov előadásához. Balassa Imre: "Szinházi levél" c. rovatban méltatja „a káprázatos diszleteket."

Szinház, Bp. 1947. juli. 8-14. III. évf. 28. sz.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Belvárosi Szinház meghivott vendégeként tervezi a diszleteket a "Volpone" és az "egy bála rizs" c. szindarabokhoz.

Szinház, Bp. 1947. szept. 2-8. III. évf. 36. sz.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Balassa Imre: "Siegfried visszatérése az Operához" c. kritikájában igen magasra értékeli művész diszletterveit.

Szinház, Bp. 1947. ápr./~~9-15.~~ 16-22/ III. évf. 16. sz.

Fülöp Zoltán

A „Katyerina Izmajlova" c. zenedrámo dinletét tervezte az Operaházban

Nagyvárad 1965 dec. 29

Fülöp Zoltán, dinlettervező

MDK

A Bánk bán negedi szabadtéri előadásához a dinleteket tervezte.

Fábián Imre: Lokal: Bánk bán 7

Népszabadság, Bp. 1968. júl. 24.

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A Pécsi Balett margitszigeti bemutatójához a díszleteket tervezte.

Bernáth Lánló: Don Juan a Szigeten 2

Esti Hírlap, Bp. 1968. júl. 1.

MDK

Fülöp Zoltán, dinlettervező

A Bánk bán dinleteit terveste.

— : Szegedi nyitány szombaton 2

ESTI HIRLAP, bp. 1968. júl. 17.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

MDK

A Bánk bánhoz tervezte
a szinpadképet.

Szegedi ünnepi hetek, 1968

Fodor Lajos: A tizedik szyitány

2

Bp. 1968. júl. 22.

ESTI HIRLAP

25

MDK

Fülöp Zoltán, dínle Hervező

Az ünnepi játékokon hokel bánk bánját Fülöp Zoltán dínle teivel adják elő.

(f.f.): „Neged hírős város ...“ 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1968. máj. 7.

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A Bánk bán és a Rapszódia szegedi szabadtéri előadásához a díszleteket tervezte.

—: Bánk bán, Hattyúk tava, Aida, János vitéz, Rapszódia 7

Népszabadság, bp. 1968. máj. 8. [Vidéki]

Fülöp Zoltán, díszlettervező

MDK

Nyilatkozata: legutóbb az operaházi Tannhäuser, a vígszínházi Cyrano de Bergerac és a szegedi szabadtéri Don Carlos előadásának díszletein dolgozott.

— : Három feladat 2

ESTI HIRLAP 1966 dec. 28.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

és Oláh Gusztáv tervezték az Operaházban bemutatott "Petruska" c. előadás szinpadképeit.

Szinház, Bp. 1947. jan. 1-7. III. évf.
1. sz. 6. lap

.Χ. .Δ

Ρώδη Ζοίτση

ές Ολίη Θυελέν τεγνεπέλ αε Ορεταπέλθαη δε-
αυτατοιτ "Ρετρωελα" ο. ειδαδέα εειηραδκέρειτ.

Βειαδέα. Βρ. 1947. Jan. I-7. III. 6νε.
I. ae. 6. Iap

MDK

Fülöp Zoltán díszlettervező

A "Bánk bán" júliusi előadásához a díszleteket tervezi.

–: A 10. negedi szabadtéri játékok terve 7.

Népszabadság, Bp. 1968. jan. 30.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaházban bemutatott: "Csipkerózsika" c. előadás szinpadképeit tervezte.
Albert István : "Csipkerózsika" c. kritikájában hosszan méltatja és igen magasra értékeli a müvész munkáját.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1967. május 19.
XX XI. évf. 2o. sz. 1o-11. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Verdi "Don Carlos"-ának szinpadképeit tervezte. Az opera a Szegedi Szabadtéri Játékok programjának során kerül bemutatásra.

"Szegedi készülődések" c. beszámoló
Film Szinház Muzsika, Bp. 1967.juni. 9.
XI. évf. 23. sz. 14. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Budai Park Szinpadon müsorra kerülő "Vigözvegy" c. Lehár-operett diszleteit tervezte.
A "Vasárnaptól - Vasárnapig" c. rovat hiradása.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1967. juli. 14.
XI. évf. 28. sz. 23. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Magitszigeti Szinpadon müsorra tüzött "Bécsi-Est" keretében bemutatott Brahms-szerenád és a Haydn-balett diszleteit tervezte melyeket bemutat a lap.
Fényképfelvételek.

Fábián Imre: "Bécsi-est" c. kritikája
Film Szinház Muzsika, Bp. 1967. juli. 28.
XI. évf. 3o. sz. 4-5. l p

Paulus Fürst rézmetsző

Katalógus XIII, 3 Zrinyi Miklós egészalakja jobbra vágtató paripán. Muraménti csata, ~~Vi-csingitve~~. Rézmetszet 339x244 m 1663/64. Szignatúra: ~~Th~~ Paulus Fürst Excudit. MTKcs 10341 206 old

Cennerné Wilhelmb Gizella: Zrinyi Miklós, a költő arcképeinek ikonográfiája. 187.o.

Folia Archaeologica. XVI.1964. Képzőmüv. Alap Kiadóváll. Bpest

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező

Csajkovszkij mesebalettjéhez
a díszleteket tervezte.

– : A Csipkerózsika bemutatója az Állami
Operaházban 7

Népszabadság; Bp. 1967 máj. 16.

09

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező –

Verdi Don Carlosához a díszleteket tervezi.

Szegedi szabadtéri játékok, 1967

D.M.: Hamlet a Dóm téren 9

Népszabadság, Bp. 1967 máj. 6.

Fülöp Zoltán

Díszleteket készített a Pécsi Balett margitszigeti műsorában.

MN. 1967. aug. 1.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

"Cyrano de Bergerac" Vigszinházban bemutatott előadásához tervezett szinpadképeket.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1967. márc. 24.
XI. évf. 12. sz. 6. lap

Fülöp Zoltán

Verdi: Don Carlos a operájának dinletét tervezte a nagedi Dóm téren (amlitve)

Nagmava 1967 VIII. 16 2old

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Wagner: Tannhäuser-jének felujitásához készitett szinpadképterveket.
A Magyar Állami Operaház előadása.

Fábián Imre: "Tannhäuser" c. kritikája
Film Szinház Muzsika, Bp. 1967. febr. 3.
XI. évf. 5. sz. 11. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Hubay Jenő- Lányi Viktor: "Csárdajelent" c. táncjátékának diszleteit és jelémezeit tervezte.

Pesti Müsor, Bp. 1945. juli. 5-11.
3. lap

M.D.A.

Fülöp Zoltán M.D.K.

Gluck K.: "A rászedett kádi" c. vigopera jelmezeit tervezte.

Pesti Müsor, Bp. 1945. juli. 12-18.
3. lap

Fülöp Zoltán

A „Faust" c. opera mimpadlépéi
tervezte az Operaházban (emlitve)

Nagyvaros 1966 v. 7 2 old.

Filop Zoltán

Gluck: Don Juan-jónak dinletéit tervezte a hangítnigeti kabadtéri kiupadon (emlitve)

Nagyonva 1966 VI. 30 2 old

Fülöp Zoltán

A „Türmadák" és a
„Daphnis és Chloé" dinleteit
tervezte az Operában (emlitve)

Nemzeti 1966 VI 28 Zold.

Fülöp Zoltán

A „Faust" dinlemeit terverte a megedi Dóm Téren /amlitve/

Nyomva 1966 aug. 12 2 old

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Balassa Imre: "Figaro házassága" c. kritikájában igy ir: "-egy Watteau és Fragonard álmait álmodja tovább tündéri szépségü diszleteiben.."- a müvésznek a Mozart-operához készitett szinpadképeiről.

Szinház, Bp. 1948. jan. 27-febr.2. IV. évf. 5. sz.

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A Don Carloshoz tervezte a díszleteket.

Szegedi nyár, 1967

— : „Hunyadi László, Hamlet ....."

1

ESTI HIRLAP

HIRLAP, bp. 1967. máj. 5.

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A Don Carlos előadásához díszleteket tervezte.

(f.f.): Szeged hírös város....

2

ESTI HIRLAP 1967. jún. 5.

Fülöp Zoltán

Wagner: Tannhäuser c. operájának dinleteit tervezte (emlitve) az Operaházban

Nagyvarad 1967 II. 3 2 old

Fülöp

Az ön csalhatatlan Teleki
(karikatúra reprók)

Nagyvaca 1966 nap. 18 14 old.

Fülöp

Gödbe Hirodó / 6 karikatúra
rajzó /

Nejmova 1966 okt 16 14 oct

Fülöp

Téli vásár /4 karikatúra szepkó/

Népmonda 1967 II. 19. 14 old.

Fülöp Zoltán

Rostand: Cyrano c. darab-
jának dinleteit tervezte
a Vígmintázban (aulitve)

Nézmava 1967 IV. 1 2 old.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

"Térzene" c. előadáshoz tervezett szinpadképeit kiemeli Balassa Imre: "Balett invázió az Operaház szinpadán" c. kritikájában.

Szinház, Bp. 1948. márc. 2-8. IV. évf.
lo. sz.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Oláh Gusztávval együtt tervezték az Operaház előadáshoz a szinpadképeket, amelyekről Balassa Imre: "Cinka Panna balladája" cimmel ir igen komoly értékeléssel.

Szinház, Bp. 1948. márc. 16-22. IV. évf. 12. sz.

MDK

Fülöp Zoltán, dínlettervező

A Pécsi Balett előadásához (Margitsigeti Sinpad) tervezte a dínleteket.

M. G. P.: Bécsi est 7

NÉPSZABADSÁG Bp. 1967. aug. 3.

M. Ö. K.

Fülöp Zoltán

A Pécsi Nemzeti Szinkár balettegyüttese a Szegedi Ünnepi Játékokon a „A fából faragott királyfi" c. táncjátékot mutatja be. Az előadás diszleteit tervezi a művén.

Pécs: Szegedre készül a balettegyüttes c. Film Szinkár Muzsika Bp. 1964. juli 3. VIII. évf. 27. sz. 5. lap.

! Albert Ottrán a 31. sz. példányban ir kritikát tenti előadásról, amelyben kiemeli a művén által tervezett diszleteket.

M. D. K.

Fülöp Zoltán

A Szegedi Szabadtéri Játékok idei utolsó premierjén a „Kisbojtár" c. táncjáték az Állami Népi Együttes fellépésével került előadásra, amelynek díszleteit a művész tervezte.

Film Színház Muzsika, Bp. 1964. aug. 28. VIII. évf. 35. sz. 14. lap.

M. D. K.

Fülöp Zoltán

„Az Operaházban bemutatásra kerülő" „Vérnász" c. Garcia Lorca-dráma diszleteit tervezi.

(g. m.): „A „Vérnász" próbáján" c.
Film Szinház Muzsika, Bp. 1964. okt. 16.
VIII. évf. 42. sz. 8-9. lap

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDK

Az Operában bemutatott Sosztakovics műhöz a díszleteket tervezte.

–: Hamupipőke, Katyerina Izmajlova 8

NÉPSZABADSÁG, bp. 1965. dec. 2.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

MDH

Az opera díszleteit tervezte.

—: A Katyerina Izmajlova bemutatója az Operaházban

8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1965. dec. 22.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDU

A Vérnászhoz a díszleteket tervezte.

Fodor Lajos: Az Anya és a Menyasszony nagyszerű kettőse 2

ESTI HIRLAP Bp. 1964. nov. 12.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Verdi: Végzet hatalma c. operájának diszleteit tervezte.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1964. márc. 13.
Ø VIII. évf. 11. sz. 3. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Vér György: „Konferansz a szegedi DÓm-térről" cimmel ir Az ember tragédiája, Háry János és a Bizánc c. előadásokról és kiemeli Fülöp Zoltán szinpadi varázslóerejét.

Szinházi Élet. Bp. 1938. juli 3o. XXVIII. évf. 32. sz. 18-2o

Fülöp Zoltán M.D.K.

Az előadás diszletei

Szegedi Szabadtéri Játékok ,1965.

Kovács János: Turandot

Magyar Nemzet 1965. július 27. 4.1.

Fülöp Zoltán, díszlettervező Bok

Az Operában bemutatott új magyar opera díszleteit tervezte Forray Gálvonal közösen.

Lózsy János: Báthory Zsigmond

7.l

Népszabadság. Bp. 1960. jún. 19.

Fülöp Zoltán, dinlettervező

MDK

Wagner: Trisztán és Izolda c. operájának dinleteit tervezte.

Szabolcsi Bence: Trisztán és Izolda
Wagner zenedrámájának felújítása az Operaházban

Népszabadság Bp. 1960. jan. 24. 9. l.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

Szabó Ferenc: Ludas Matyi c. táncjáték díszleteit tervezte. (Erkel Színház)

Lőrsy Ferenc: Ludas Matyi

Népszabadság. Bp. 1960. máj. 22. 8. l

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDK

Szaló ferenc táncjátékának, a Ludas Matyinak díszleteit tervezte.

–: Ludas Matyi az Erkel Színház színpadán

Népszabadság. Bp. 1960. május 11. 9.1

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A Vérnász díszleteit tervezte a bécsi előadáshoz.

Lózsy János: Az osztrák sajtó az Operaház vendégjátékáról 7

NÉPSZABADSÁG Bp. 1967. jún. 20.

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A Székely fonóhoz a díszleteket tervezte.

Lőrszy János: Az Állami Operaház nagy sikere Bécsben 9

NÉPSZABADSÁG Bp. 1967. jún. 11.

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A Szegedi Szabadtéri Játékok

egyik színpád-terveziője.

– : Hír

6.

ESTI HIRLAP Bp. 1967. márc. 1.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDK

A wiesbadeni opera magyar estjén a díszletekhez felhasználják Fülöp Zoltán terveit.

— : Kis híradó 2

Bp. 1965. jún. 23.

ESTI HIRLA

09

Fülöp Zoltán, díszlettervező

Az Erkel Színházban felújított Beethoven operához a díszleteket tervezte.

Fodor Lajos: Az új fidelio

2

ESTI HIRLAP, Bp. 1965. máj. 4.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDG

A Faust hoz a díszleteket

tervezte.

–: Külföldi vendégművének a szegedi szabadtéri játékokon 8

NÉPSZABADSÁG, br. 1966. máj. 7.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

"Az uj Salome" cimmel ir a lap az előadásról és kiemeli a müvésznek az operához tervezett szinpadképeit.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1940. ápr. 5-11.
III. évf. 14. sz. 7. lap

.M.C.

Fülöp Zoltán

Kodály: Székely fonó ..
művének nincsenek
kénitett

Nagyvaros, 1965, jun. 6., 70.

Fülöp Zoltán

A Turandot dinleteit
terverte a nepedi nabadtéri
nyaradon

Nagyova, 1965, jul. 29, 20.

Filöp Zoltán, díszlettervező MDH

A Puccini-opera szegedi szabadtéri előadásához tervezte a díszleteket.

Lónyi János: Emlékezetes Turandot - előadás 7

NÉPSZABADSÁG Dn. 1965 aug. 1.

FÜLÖP ZOLTÁN

LE 39.0.

MDK

Fülöp Zoltán

az Állami Operaház Kossuth-díjas díszlettervezője.

készítette Moszkva látképét a Magyar-Szovjet Társaság által a Műcsarnokban rendezett kiállításra. (repr.)

„A [redacted] kommunizmus útján"

Nők Lapja, Bp. 1952. november 13. [3. l.]

MDK

Fülöp Zoltán

díszleteivel újította fel a Nemzeti Színház a Csongor és Tündét.

Csongor és Tünde.

Nők lapja, Bp. 1952. november 27. [8. l.]

Fülöp Zoltán, díszlettervező

Horusitzky Zoltán: Báthory Zsigmond c. történelmi operájának díszleteit tervezte.

– Új magyar mű az Operaház műsorán

Népszabadság. Bp. 1960. jún. 1. 9. l

Fülöp Zoltán

MDK

a Bihari Hótája diszlettervezője

Magyar Nemzet 1954. dec. 3.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Hamlet, dán királyfi.
Szinházi Magazin.1943. szept. 22-29

Fülöp Zoltán MDK

díszlettervező

Moniuszko "Halka"-ja a Budapesti Operaházban
Magyar Nemzet 1951. jan.6.

Fülöp Zoltán MDK

díszlettervező

Walkür
Az Esti Ujság 1942. febr. 2o.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

A nagyidai cigányok.
Nemzeti Ujság 1939. febr. 19.

Fülöp Zoltán MDK

díszlettervező

Cseresznyevirág
Esti Ujság 1942. jan. 2o.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Dorottya
Esti Ujság 1944. jun. 21.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Dorottya

Esti Ujság 1944. jun. 6.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Táncoló Hamlet az Operában.
Magyarság 1944 márc.28.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Dorottya
Pest 1944. jun. 21.

Fülöp Zoltán MDK

díszlettervező

Dorottya
Magyarország 1944. junius 21.

Fülöp Zoltán MDK

díszlettervező

Halka
Magyar Nemzet 1952. jan. 13.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

A nagyidai cigányok
Esti Ujság 1939. febr. 19.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

A csodahegedü
Magyarország 1942. nov. 2.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Cseresznyevirág
Magyarország 1942. jan. 22.

Fülöp Zoltán MDK

díszlettervező

Cseresznyevirág
Pest 1942. jan. 22.

F

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Városi Szinház "Három a kislány" c. előadásához készitett szinpadképei közül a lap közli a III. felvonás diszleteit.

Szinház és Mozi. Bp. 1952. jan. 25-31. V. évf. 4. sz. 14. l.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDK

A Operaház Borodin előadásához a díszleteket tervezte.

Péterfi István: Igor Lerceg 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. febr. 1.

Fülöp Zoltán, dinlettervező

MDh

Az Igor herceg dinleteit, terveste.

Gentzelyi Nagy Zoltán: A süllyedő lát: határ és a jelhőfestés 2. l.

ESTI HIRLAP, bp. 1961. febr. 5

Fülöp Zoltán

(1907) - díszlettervező. Az Iparművészeti Főiskolát végzi, majd 1928 - az operaházban dolgozik mint díszlettervező, szcenikai vezető és főtervező.

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon. Budapest, 1969 1-617 l 1741

/: Fonó Györgyné, Kis Tamás :/

Fülöp Zoltán

Több mást budapesti szinház és a Szegedi Szabadtéri Játékok, valamint külföldi operák (Moszkva, Köln, Szófia stb) számára is készít díszletterveket. Több magyar film díszleteit is tervezte.

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon, Budapest, 1969. 1-617 l /: Fonó György né, 174 l. Kis Tamás :/

Fülöp Zoltán

Kossuth díjas (1951). Kiváló művész (1965). Főbb tervezései: Meller: Irja hadnagy (1932), Wagner: Lohengrin (1938), Pirandello: IV Henrik (1941).

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon, Budapest, 1969. 1-617 l 174 l

/: Fonó Györgyné, Kis Tamás :/

Fülöp Zoltán

Gershwin: Kék rapszódia (1945)
Britten: Peter Grimes (1947), Mozart: Figaro házassága (1948), Aszafjev: Párizs lángjai (1950), Wagner: Tannhäuser (1957)

Ki-kicsoda? Életrajzi lexikon, Budapest, 1969 1-617 l. 1741.

Fülöp Zoltán

Bartók: Fából faragott királyfi (1958), Bartók: kékszakállu herceg vára (1959), Puccini: Turandot (1959) Stravinsky: Tűzmadár (1966). Könyve: Fény és árnyék (1943)

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon, Budapest, 1969 1-617 l 174 l.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

MDK

új, műanyag-kombinációs díszlet vetítésével
próbálkozik. Először az operaházi Macbeth
Macbethet mutatják be ezzel a módszerrel.

– : Változó díszletek a műanyagon 2.

ESTI HIRLAP, 1961. márc. 11.

MDK

Fülöp Zoltán

Diplome d'honneur-vel tüntették ki az 1937-évi párisi nemzetközi világkiállitáson.

Cikk: A párisi világkiállitás magy.pavillonja kiváló nagy sikerének mérlege.

Magyar Iparmüvészet 1938. 178.l.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A Tell Vilmos díszleteit tervezte.

–: Februári végén mutatja be az Erkel Színház Rossini Tell Vilmosát 9. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. febr. 17.

MDk

Fülöp Zoltán, balettmester

Berlinbe és Drezdába utazott, hogy az Operaház balettegyüttese vendégszereplésének technikai és színpadtechnikai kérdéseiről tárgyaljon.

— : Ma hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. jún. 19.

Fülöp Zoltán, dirlettervező

MDk

A Manon Lescaut (Operaház), a János vitéz (Szeged, Szabadtéri Játékok) és a Mélyvíz musical (Fővárosi Színház) díszleteit tervezi a nyáron.

—: Ma hallottuk

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. júl. 7.

Fülöp Zoltán,

Oláh Gusztávval közösen tervezte a Garabonciás szép díszleteit.

Egész Europa hallgatja az Operaház szombati Lehár-bemutatóját. Magyarság. 1943 febr. 19. 9.1.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

MDK

A Tell Vilmos (Erkel Színház) előadásaira
a színpadképeket tervezte.

Lőzsy János: Rossini ébresztése 8.l

NÉPSZABADSÁG 1963. márc. 19.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A "Hoffmann meséi" Operaház-i felujitásához tervezett szinpadképeiről nagy elismeréssel ir a kritika. A szöveg melletti képek a müvész szinpadképeit ábrázolják.

/T.D./: Zene c. rovata
Szinház és Mozi, Bp. 1949. január 26. II. évf. 4. sz. 18. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Gluck: Iphigénia-jának diszlete, illetve ennek repr.-ja és az Oláh Gusztávval tervezett "Boris Godunov" forradalmi jelenetének szinpadképe, illetve reprodukciója szerepel a Bauer-beszámoló mellett.

Bauer Jenő: Festett egekben jártunk.
Szinház és Mozi. Bp. 1949. junius 29.
II. évf. 26. sz. 14-15. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaház diszlettervezője. Az interju során beszél munkájáról és terveiről: Strauss: "Térzene", Gluck-Wagner: Ifigéniája, Szeged Szabadtéri Szinpadon Verdi "Aida"ját Lajtha László: "Lysistratá"-ját egyforma lelkesedéssel tervezi. A szöveg melletti fényképfelvétel a müvészt munkaközben és ezenkivül négy szinpadképet mutat be:
"Aida" a Szegedi Szabadtéri Szinpadon
"Peter Grimes": A kikötőváros
"Turandot" első felvonásának szabadtéri negoldása
"Ifigénia" első felvonásának diszlete.

G. Halmy Sári: A zene és a szinpadkép.
Szinház és Mozi. Bp. 1948. szept. 8. I. évf. 4.sz.
15. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Donizetti: Lammermoori Lucia- jának Operaház-i előadásához tervezett diszleteket.

- - - - -

Térzene c. táncjáték diszleteit tervezte. /Strauss J./

Gounod: Faust-jához tervezett szinpadképeket.

- - - - -

Wagner: Walkür-jéhez tervezett diszleteket.

A hét szinlapjai c. rovat.
Szinház és Mozi. Bp. 1948. okt. 13. I. évf. 9.sz. 26-27. l.
1948. okt. 27. I. évf. 11. sz. 26-27. l.
" dec. 1. I. évf. 16. sz. 26-27. l.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

M Dk

Petrovics Emil C'est la guerre c. egyfelvonásos operájának díszleteit tervezte.

–: Új magyar opera bemutatására
Készül az Operaház

10. l

NÉPSZABADSÁG Sp. 1962. márc. 6.

Fülöp Zoltán, dinlettervező MDK

Az új magyar zenedráma dinleteit tervezte. Dinletterve. Repr.

Lózsy János: C'est la guerre 8.l

NÉPSZABADSÁG | Bp. 1962. márc. 18.

le. D. K

FÜLÖP Zoltán

Az előadás díszletei

Gábor István: Banditák
Offenbach bemutató a Fővárosi Operettszinházban
Magyar Nemzet 1962. március 8. 4.1.

Offenbach Banditák bemutató a Fővárosi Operettszinházban

M.D.K.

FÜLÖP Zoltán

Az előadás diszlete

Egyszelmonásosok az operaházban
Petrovics Emil: „C'est la guerre".

Magyar Nemzet 1962. március 14. 4. l

M. D. K.

FÜLÖP Zoltán

az előadás díszlete

Kovács János: Bronkovics György
Erkel operájának felújítása

Magyar Nemzet 1962. június 4. 7. l.

Fülöp Zoltán MDK

bronzérmet kapott

A milanói Triennale díjai
Pesti Hirlap 1934. ápr. 1o.

Fülöp Zoltán

MDK

bronzérmet kapott

Magyar Iparművészet 1934. 72.o.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Fővárosi Operettszinházban Tabi László - Kemény Egon: Valahol délen c. operett előadásához tervezett diszletei "...a produkció sikerének fontos tényezői.." -irja a kritika.

Vigh Jenő: Valahol délen c.
Szinház és Mozi. Bp. 1955 1956. ápr. 6. IX. évf. 14. sz. 7. l.

MDK

Fülöp Zoltán jelmeztervező

v.gy: Az Aida ... a szegedi Dóm téren. Magyarország, 1939. aug. 5. 8.l.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDK

A Turandot előadásához a díszleteket tervezi.

–: Világhírű művészek és művek a szegedi szabadtéri játékok idei műsorán 11

NÉPSZABADSÁG sp. 1965. ápr. 11.

Fülöp Zoltán, diszlettervező M.D.K.

„Képviseli Glár Gusztáv mellett a magyar szimpad művészetet" a párisi világ hiállítás magyar pavillonjában.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1937. LVIII. évf.

dec. 2. sz. 4. old.

Fülöp Zoltán, diszlettervező

A felújított Verdi operához a díszlete-
ket tervezte.
(Erkel színház.)

Fodor Lajos: A végzet hatalma 2..

ESTI HIRLAP, ba. 1964. márc. 13.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaház "Tell Vilmos " előadásához tervezett diszleteit a kritika kiemeli.

A második felvonás szinpadképét fényképfelvételen hozza a lap a szereplőkkel.

Ottlik Pálma: Magyar Tell, Német Elektra" c. Szinházi Magazin, Bp. 1941. ápr. 23-29. IV.évf 18. sz. 7. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Ifj Ambrózy Ágoston: "Bucsu a Romantikától" c. irt kritikájában kiemeli a müvész által tervezett diszleteket Schubert: "Három a kislány" c. müvének előadásánál.

Szinházi Magazin, Bp. 1941. juli 23-29. IV. évf. 31. sz. 6-7. lap.

Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán

Mintegy másfél évvel ezelőtt Oláh Gusztávban fogant meg a gondolat, hogy a "Mosoly országa" mellett Lehár egyik magyartárgyu dalmüve is az Operaház játékrendjére kerüljön. A szép magyar mesét Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán gyönyörü diszletei között szinpadra vitte Nádasdy Kálmán rendező.

/L.J./ : Rendező és szüvegiró beszél a "Garabonciás-ról". Uj Magyarság. 1943. febr. 18. 8.l.

mDK

Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán

Kossuth-dijas müvészek szinpadképeire bátran mondhatjuk , h. beszédesdiszletek./ A diszletek feladata, h.h. a képek kifejezö erejével,"beszédével" kiegészitsék a szinpadi cselekményt.

Lózsy János: A hattyuk tava. Csajkovszkij-balett bemutatója az operaházban Aszaf Messzerer betanitásában Szabad Nép. 1951 jul. 4. 6.l.

Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán MDK

Az uj Hunyadi László szinpadi képeeit Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán tervezték.
Szilágyi Erzsébet fogadóterme. Kép.

Az Operaház 1935 okt.6.-án uj rendezésben hozta szinre az első müvészi, magyar dalmüvet.

Uj Idők. 1935. okt.2o. 43.sz. 598.l.

MDK

Oláh Gusztáv, förendező
és Fülp Zoltán

A diszleteket a "Garabonciás" Lehár müvéhez ök tervezték.

Garabonciás. Bemutató az Operában.
Magyarország. 1943. febr. 20. 8.1.

Oláh
és Gusztáv és Fülöp Zoltán,

MDK

Okt.6.-án uj rendezésben, diszletekkel, átdolgozásban hozta szinre az első müvészi, magyar dalmüvet, Erkel Ferenc Hunyadi László-ját.
Jelenet a második felvonásból. A király esküje.
A szinpadi képet Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán tervezte. Repr.

Az uj Hunyadi László az Operaházban.
Uj Idők. 1935. okt.2o. 43.sz. 599.1.

MDK

Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán,
Kossuth -díjas művészeink

megragadóan szép távlatu szinpadképeket terveztek.

I.V.E.: A Hattyuk tava. Csajkovszkij balettjének nagy sikerü bemutatója A.Messerer betanitásában az Operaházban.
KU. 1951. jul.1.

MDK

ifj. Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán

magyarabásu diszleteket készitettek az Operához.

Lehár Ferenc részvételével folynak a Garabonciás próbái az Operaházban.
EU. 1943. jan. 11.

mDK

Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán

Az infánsnő születésnapja. Radnai Miklós táncjátékához a szinpadi képeket Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán tervezték.

Illusztr. /Fényrép./
Vajda M.Pál fényképe.

Uj Idők. 1936. 11.sz. 385.1.

mDK

Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán

A bűvös vadász felujitása az operaházban.
A szinpadi képeket Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán tervezték.

A lap közli az I.felvonás szinpadi képét: az erdő mélye.

K.M.von Weber operájának felujitása.

Uj Idők. 1936. 51.sz. 887.l.

Oláh Gusztáv forendező és

Fülöp Zoltán, tervező

Őket illeti az őszinte elismerés. A Faust kecses zenei formáihoz hozzáköltötték a maga kellető nagy"látványosságot".

Féja Géza:
Az uj Faust az Operaházban. Magyarország. 1939.ápr.9. lo.1.

Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán

gaönyörü diszleteket tervezett.

Péterfi István: Lehár-bemutató az Operaházban.
Ujság. 1943.febr. 21. 13.l.

mDK

Gustav Oláh jun. und Zoltán Fülöp

Garabonciás/Zigeunerliebe/.

Doe gemeinsam entworfenen Bühnenbilder sind traumhaft schön.....

D.v.B. Garabonciás/Zigeunerliebe/. Die LehárPremiere im Kgl.Opernhause.
Pester Lloyd Morgenblatt. 21.Febr.1943.

MDK

Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán

művészetének kulminációs pontja az álomszerüen szép első felvonás. A darab igazi értéke , sajnos, ismét a dekoráció.

Dr. Gaál Endre:

A "Garabonciás " operaházi bemutatója.

Magyar nemzet. 1943. febr.23.6.1.

MDK

Oláh Gusztáv és Külöp Zoltán.

együtt tervezték Szilágyi Erzsébet fogadótermét azaz az uj Hunyadi Lászlót. Erkel Ferenc MAGYAR művést, mely az első magyar dalmü .

Illusztr.

Uj idők. 1935. 43.sz. 598.l.

Oláh Gusztáv, Fülöp Zoltán és Márk Tivadar.

Nem is csak az opera kedvéért, hanem inkább saját kirobbanó erejükért ma is szabadjára eresztik művészi elképzelésüket.

M-ó.: Uj "Faust az operaházban. Az Est. 1939.ápr.9. 8.1.

MDK

ifj. Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán

szemkáprázztató díszletei a "Garabonciás"/Lehár/
az Operaházban.

Hanvay Géza: Garabonciás. Lehár-bemutató az Operában.
Uj Magyarság. 1943. febr.21. 13.1.

MDK

Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán

a Garabonciás bemutatónak nevezhető. Lehár - az Opera számára átalakított Cigányszerelem operettjének - sikerét szolgálják Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán művész díszletei.

Az Esti Ujság szinháza. -Garabonciás. - Lehár-bemutató az Operaházban. 1943. febr. 20.

Fülöp Zoltán, dinlettervező 7 Dk

A dinleteket tervezte.

–: Vasárnap mutatják be az Erkel Szinházban a Sámson és Delilát 8.

Sp. 1963. nov. 30.

NÉPSZABADSÁG

Fülöp Z oltán M.D.K.

Szipadkép a Csonger és Tünde Nemzeti Szinházbeli előadá
dásához / Weiner Leo zenéjével/ 1952.

repr.

Keresztury-Vézey-Falvy: magyar zenetörténet képeskönyv
Bp. 1960.

278.1

Fülöp Zoltán

M.D.K.

Bartók Béla: A kékszakállu herceg vára szinpadképe a bud apesti Operaház 1959. évi felujitásán.

repr.

Ferenczy-Vécsey-Palvy: A magyar zenetörténet képeskönyve .bp. 1960. IX. t.

Fülöp Zoltán M.D.K.

Az előadás diszletei

Kovács János: Tell Vilmos Rossini operájának felujitása az ERkel Szinházban
Magyar Nemzet 1963. március 10.9.1.

MDK

Fülöp Zoltán

készitette a "Farsangi lakodalom" és Julia szép leány" diszleteit

A szinházi és filmdiszletek. Képzőm. Közlöny 1939. 3-4. sz. 8.l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaház diszlettervezője készitette az Operaház szinpadán rendezett "Élő tárlat" diszíeteit.

Kozma Kornélia: "Alea jacta est..." c. Szinházi Magazin, Bp. 1940. jan. 28. III. évf 5. sz. 7-11. lap.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

Remek díszleteket tervezett.

Lőrsy János: A Fidélio az Erkel Színház
színpadán 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1965. máj. 19.

MDK

Fülöp Zoltán

Magyarország. 1940. ápr. 20. 11.1.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDh

Moszkvába utazott, hogy megbeszélje az Operaház sorrakerülő vendégszereplését.

–: Röviden

6.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1965-febr. 24

Fülöp Zoltán, díszlettervező

MDK

Az Erkel Színházban bemutatott Saint-Saëns operához a díszleteket tervezte.

Fodor hajos: Sámson és Delila 2

ESTI HIRLAP

Bp. 1963. dec. 3.

M. D. K.

Fülöp Zoltán

Oláh Gusztávval együtt készítette „mesébe illő" díszleteit" a „Lysistrata" előadásához – mint a kritika írja. Fényképfelvételen mutatja be a lap az egyik díszletet a jelmezes szereplőkkel együtt –
(A lap hiányossága miatt a kritika címét és íróját nem lehet megállapítani.)

Szinházi Élet. Bp. 1937. márc. 7-13. XXVII. évf. 11. sz. 20. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az operaházban bemutatásra kerülő Verdi: Simone Boccanegra c. műre-hogy Oláh Gusztáv tervező műszerrel együtt készíti a díszletelet.

Gách Marianne: „Helyzini szerule Genovában..."
Szinkári Élel. Bp. 1937. junius 6-12.
XXVII. évf. 24. sz. 38-39. lap.

Fülöp Zoltán, dinlettervező MDG

Saint Saëns dalmű véhez a dinletehet tervezi.

—: December elsején: Sámson és Delila 2

ESTI HIRLAP

Bp. 1963. nov. 20

Fülöp Zoltán, díszlettervező 7 Dk

Maros Rudolf Bányászballadájához kétszintes díszleteket és Bartók: Zene húros- és ütőhangszerekre és cselesztára c. művére készült táncképhez a díszleteket tervezte.

Vitányi Iván: Négy új balett bemutatója az Operaházban 8

NÉPSZABADSÁG

Dk. 1965. ápr. 21.

Fülöp Zoltán

A „Zárgánballada" és a „Zeva" dimlateit tervezte az Operában

Nagyvarsa, 1965, ápr. 22, 2 old.

Fülöp Zoltán

A „Fidelio" díszletét tervezte az operában

Nagymaros, 1965, máj. 6, 2 okt.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Faust előadás téli éjszakai jelenetéhez tervezett diszletének repr.-ját bemutatja a lap.

"A Faust - Ötszázhatvanhetedszer" c.
Szinházi Magazin Bp. 1939. április 2.II. évf.
14. sz. 6. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Tervezte a "Julia szép leány" diszleteit.
A szinpadkép repr.-ját a lap bemutatja.
/Nyirő József és Ottó Ferenc népi daljátéka./

Ifj.Oláh Gusztáv: "Uj rendezésem" c.
Szinházi Magazin, Bp. 1939. okt. 14. II. évf.
42. sz. 3. lap.

MDK

Fülöp Zoltán

Diszlet Gluck-Wagner "Iphigenia"-jahoz.
terv.: Fülöp Zoltan. Repr.
Diszlet Nyiró-Ottó Ferenc Julia szép leany
operajahoz.Terv.: Fülöp Zoltan. Repr.

Szépművészet,1940.3.sz.

Fülöp Zoltán, dínlettervező MDk

A dínleteket tervezi.

–: Tell Vilmos az Operában 2

ESTI HIRLAP, bp. 1963. febr. 8.

/

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Saint- Saëns operájához, a Sámson és Delilához tervezett szinpadképeit a kritika megdicséri. Az Operaház előadása.

Albert István: Sámson és Delila c. kritikája Film Szinház Muzsika. Bp. 1963. december 6. VII. évf. 49. sz. 4-5. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Igor Sztravinszkij: „Le Sacre du Printemps" c. táncjátékának operaházi bemutatójára készitett szinpadképterveket.

- - -

Fábián Imre: „Három bemutató az Operában" cimmel közölt kritikájában kiemeli a müvésznek a fenti táncjárékhoz tervezett diszleteit.

- - -

S.V.:Eck Imre a "Sacre" koreográfiájáról c. Film Szinház Muzsika. Bp. 1963. márc. 15. VII. évf. 11. sz. 4. lap.

1963. ápr. 5. VII. évf. 14. sz. 5-6. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Szegedi Szabadtéri Szinpadon bemutatott „Brankovics György" előadásához készitett -a kritika által igen magasra értékelt- szinpadképet.

- - -

A Szentivánéji álom szinpadképeit fényképfelvételeken bemutatja a lap.

- -

Szentgyörgyi István: Szabadtéri Játékok Szegeden c. Film Szinház Muzsika, Bp. 1963. juli 26. VII. évf. 30. sz. 11. lap.
12-13. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Erkel Szinház Lohengrin előadásához tervezett szinpadképeket.

Fábián Imre: Wagner bemutatók c.
Film Szinház Muzsika, Bp. 1963. junius 7. VII.évf.
23. sz. 6-7. lap.

Fülöp Zoltán, diplettervező MDK

Párics lámpjai diplettei lenyügözőek.

Csirmadia György: Miatta az egész nép indulna csatába 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1962. júl. 30.

Fülöp Zoltán, dinlettervező

M. Dh

A szegedi szabadtéri játékok dinletterveit
kénítette.

Gizmadia György: Két nap múlva megnólalnak
a fanfárok 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. júl. 19.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDh

A monumentális díszletek tervezője.

—: Párizs Cángjai 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1962 - júl. 28.

Fülöp Zoltán, diszlettervező

M Dh

A Párizs hangjai diszleteit tervezte a szegedi előadásra.

Kristóf – Csizmadia: Tiszaparti csokor 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. júl. 27.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MD4

Kozma József: Elektronikus szerelem c. rigoperájához a színpadképet tervezte.

Fodor Lajos: Három egyfelvonásos bemutatója az Operaházban 2

ESTI HIRLAP, bu. 1963. ápr. 2.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaházban Tell Vilmos felujitására készitett diszletterveket.

- - -

Egyik későbbi számban Fábián Imre: Tell Vilmos c. kritikájában a müvész szinpadképeit komoly elismerésben részesiti.

- - -

Film Szinház Muzsika, Bp. 1963. febr. 15. VII. évf.7. sz. 17. lap.
márc. 8. VII. évf. 10. sz. 2-4. lap.

Fülöp Zoltán, diszlettervező

MDK

A Tell Vilmos (~~[illegible]~~) és a Sámson és Delila (Erkel hinkár) díszleteit tervezi.

—: Na hallottuk

2.

STI HIRLAP, bp. 1962. szept. 14.

Fülöp Zoltán, dinlettervező MDK

Az Operaház dinlettervezőjének nyilatkozata: elkészült Rossini Tell Vilmosának dinleteivel, hozzáhezdett a Sámson és Delila dinleteinek tervezéséhez.

— Ma hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, Dn. 1962. okt. 5.

Fülöp Zoltán M.D.K.

"z előadás diszlete

Kovács János: Sámson és Delila Felujitás az Erkel Szinházban

Magyar Nemzet 1963. december 4. 4.l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Mohácsi Jenő: "Halász Józsi meséje" cimmel megirja, hogy a Kriza-féle népköltési gyüjteményben talált rá a történetre, illetve mesére, elkészitette belőle az opera szövegvázlatát és "Árva Józsi három csodája" cimmel került előadásra. A diszleteket és kosztümöket Fülöp Zoltán tervezte és "Ifj Oláh Gusztáv, a nagyszerü diszlettervező.." első rendezésében került bemutatásra. A lap bemutatja a müvésznek a darabhoz tervezett három kosztümjét és diszlet-részletét. /Fényképrepr./

Szinházi Élet. Bp. 1933. febr. 26.-márc. 4. XXIII. évf. 10. sz. A lap elején, az első lapokon. Lapszámot megállapitani lehetetlen a lap hiányossága miatt.

Fülöp Zoltán, dinlettervező MDh

A Brankovics György-hoz a dinleteket tervezi.

Csizmadia György: Házhúz tagú körus, négyszáz statista, félezren a finálékban

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1963. ápr. 25.

M.D,K.

Fülöp Zoltán

A "Lysistrata" két figuráját ~~g~~ fényképfelvételen mutatja be a lap, melyet a müvész tervezett.

Szinházi Élet. Bp. 1933. szept. 3-9. XXIII. évf. 37. sz. 32. lap.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

MDK

A Verdi-dalmű díszleteit tervezte

– : A végzet hatalma újra az Operaház műsorán

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. márc. 12.

Fülöp Zoltán, dinlettervező MDK

Nyilatkozik a Szentiváneji álom és a Brankovics György dinletterveiről

– : Szeged a játékokra készül 2

Bp. 1963. jún. 24.

ESTI HIRLAP

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDK

Az Operaház felújításához a díszletehet tervezte.

Fodor Lajos: Új Lohengrin előadás 2

Bp. 1963. jún. 7.

ESTI HIRLAP

Fülöp Zoltán, díszlettervező 7 Dh

Szokolay Sándor: Vérnász c. operájához a díszleteket tervezte.

–: Magyar újdonság bemutatója az Operaházban 8.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1964. okt. 29.

Fülöp Zoltán MDK

az Iparműv.Társulatnak az Iparm.Muz.-ban rendezett 50 éves jub.kiállításának részletes.

F.Z. szinpadterveit és kosztümrajzait találjuk a szinpadművészet termében dr. Német Antal rendezésében.

Magyar Iparművészet. 1938. 264.l.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDU

Oláh Gusztáv díszletterveit az Erkel Szinházra alkalmazta, kiegészítette.

–: Othello – új hajlékban

L.

ESTI HIRLAP, Bp. 1960. nov. 15.

Fülöp Zoltán M.D.K.

Víziszlet az "Elektronikus szerelem"hez

Asztalos Sándor: Három bemutató az Operaházban

Magyar Nemzet 1963 április 18. 4 .l.

7 Dk

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A Brankovics György és a Szentiványéji álom díszleteit tervezi a szegedi szabadtéri játékokra.

Cserhalmi Imre: Szeged várja Önt! 8. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. ápr. 11.

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező

1950-ben végzett kiváló munkájáért, elsősorban a "Páris lángjai"c.balett díszleteiért, 10,000 forintos Kossuth -díjat kapott.

Az 1951.évi Kossuth-díjasok.
Szabad Nép. 1951. márc. 16. 2.l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A "Csinom Palkó" és a "Keszkenő" diszleteit mutatja be a művésszel folytatott interju mellékleteként a lap: Első kép: Vak Bottyán sátra a "Csinom Palkó"-ból
Második kép: Hullámzó buzatenger a "Keszkenő"-ből
Harmadik kép: A csárda a "Keszkenő"-ből

/-h-s/: Fülöp Zoltán a „Csinom Palkó" és a "Keszkenő" szinpadképeiről.
Szinház és Mozi. Bp. 1951. febr. 25. IV. évf. 8. sz. 42-43. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Sica Alexandrescu: a "Zürzavaros éjszaka" c. előjáték szinpadképeinek reprodukciói szerepelnek a diszleteket komoly méltatásban részesitő kritika mellett:"Egy este az Union Parkban"
Egy másik szinpadkép-részlet szereplőkkel.

Kemény György: A "Zürzavaros éjszaka"
Szinház és Mozi. Bp. 1951. febr. 4. ~~5.=sz.~~
IV. évf. 5. sz. 13-15. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaházban a Rigoletto felujitásához tervezett szinpadképeiről a kritika igy nyilatkozik: " Külön tanulmányt érdemelne Fülöp Zoltán diszletművészete.. ..önmagát mulja felül varázsos szépségü diszleteivel.". A továbbiakban hosszan méltatja az előadás szinpadképeit, melyeknek egy része fényképrepr.-n szerepel a szöveg mellett. A képek az első és a harmadik felvonás szinpadképét mutatják.

Tóth Dénes: A Rigoletto felujitása az Operaházban Szinház és Mozi. Bp. 1951. febr. 11. IV. évf. 6. sz. 7-9. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

I.L.Caragiale -Sica Alexandrescu: "Zürzavaros éjtszaka" c. komédia előjátékához: "Egy este az Union Parkban" c. rész szinpadképeit tervezte.
A komédia a Vidám Szinházban került előadásra.

Heti Müsor c. rovat
Szinház és Mozi. Bp. 1951. jan. 21. IV. évf.
3. sz. 27. l.

MDK

Fülöp Zoltán

Készítette a Népuadsereg Színháza Rostand: Cyrano de Bergerac előadásának díszleteit.

Osvát Katalin: C

NÖK J-

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező

tervezte Ránki György: Pomádé király című zenés komédiája operaházi előadásának díszleteit. (A komédia egyik színpad-képe repr.)

[illegible] (Ly.): Pomádé király.

Nők Lapja, Bp. 1953. július 9. [10-11. l.]

MDK

Fülöp Zoltán

készítette a díszleteket Schiller: Tell Vilmos című drámájának a Néphadsereg Színházában történt felújításához.

Gyenes István: A „Tell Vilmos"-ról és a „Buborékok"-ról.

Nők Lapja, Bp. 1954. április 1. [6. l.]

MDK

Fülöp Zoltán

(A Kérők című vígopera díszleteiről nyilatkozik a lapban.)

Sári
Halmai [redacted]: Új magyar vígopera született.

(Nők Lapja, Bp. 1954. november 11. [10-11.l.]

MDK

Fülöp Zoltán

diszleteivel kerül bemutatásra az Erkel Szinházban Polgár Tibor: Kérők című vigoperája. (Három diszletterv és Fülöp Zoltán fényképe repr.)

Halmai Sári: Uj magyar vigopera született.

Nők Lapja, Bp. 1954. november 11. [10-11. l.]

MDK

Fülöp Zoltán

díszleteivel mutatták be az Erkel Színházban Polgár Tibor: A kérők című vígoperáját. (Egy színpadkép fényképe rajz.)

L. j.: Zenei levél „A kérők"-ről, az új magyar vígoperáról.

Nők Lapja, Bp. 1955. május 19. [20. l.]

MDK

Fülöp Zoltán

és Oláh Gusztáv tervezték a díszleteket Kemessey Jenő: Bihari mótája című balettjének az Operaházban történő előadásához. (Egy színpadképről fényképfelv. repr.)

Halmi Sári: Színházi levél a „Bihari mótája"-ról.
Nők Lapja, Bp. 1955. január 6. [9. l.]

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDK.

Az Operaházban Puccini: Turandot-jához kérített díszleteket a felújításra. A kritikus véleménye: a díszletek túlzottan nagyvonalúak.

Lózsy János: Operaházi esték, Puccini: Turandot

Népszabadság, bp. 1959. jan. 27. 4. sz.

MDK

Fülöp Zoltán [díszlettervező]

tervezi A kisbojtár című táncjáték díszleteit az Állami Népi Együttes részére.

sz. p.: Sikerekben gazdag 70.000 kilométer.

Nők Lapja, Bp. 1955. november 24. [20. l.]

MDK

Tiilöp Zoltán (díszlettervező)

tervezte a díszleteket az Állami Népi Együttes részére a Kisrojtár című táncjáték előadásához.

Kuczka Péter: Kisrojtár.

Nők Lapja, Bp. 1956. március 15. [20.l.]

MDK

Fülöp Zoltán

szinpadi diszlet

Rosner K: A milanói Triennale. Magy.Iparművészet, 1933. 94 l.

MDK

Fülöp Zoltán

Irja hadnagy, diszlet

Rosner K: A milanoi Triennale. Magy. Iparművészet, 1933. 94 l.

MDK

Fülöp Zoltán [díszlettervező]

alkotása A csodálatos mandarin fel-
újításához készült színpadkép. (repr.)

Orbán Péter. A csodálatos mandarin.
(Nők Lapja, Bp. 1956. június 14. [20. l.])

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDh

Hajdú Mihály: Kádár Kata című operájának díszleteit tervezte.

Lőrszy János: Két új dalmű az Operaház színpadán

Népszabadság, bp. 1959. jún. 28. 9.1

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A "Csinom Palkó" c. daljáték két szinpadképét mutat
ja be a lap Tóth Dénes kritikája keretében.
A Városi Szinház előadása.

Tóth Dénes: A "Csinom Palkó" előadása
Szinház és Mozi. Bp. 1951. márc. 11. IV. évf.
10. sz. 34-35. l.

M.DK.

Fülöp Zoltán

"A Szinház és Filmmüvészet uj Kossuth-dijasai" között szerepel arcképe fényképfelvételen.

Szinház és Mozi. Bp. 1951. márc. 23-29.
IV. évf. 12. sz. 3. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A "Csinom Palkó" c. faljáték diszleteit tervezte.
Zenéjét Farkas Ferenc szerezte, szövegét Dékány
András és Bálint Lajos irta.
A Városi Szinház mutatta be.

Heti Müsor c. rovat
Szinház és Mozi. Bp. 1951. febr. 18. IV. évf.
7. sz. 27. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Miljutin: „Havasi kürt" c nagyoperettjének bemutatójára készitett szinpadképterveket.
A darabot a Fővárosi Operettszinház mutatta be.

Szinház és Mozi. Bo. 1951. május 18-24. IV. évf. 20. sz. ~~IG-I.~~ 11. l.

MDK

Fülöp Zoltán (díszlettervező)

készítette a színpadképeket Verdi:
Macbethjének az Erkel Színházban történt bemutatásához.

Szentheggyi István: Macbeth.
Ország-Világ, Bp. 1961. 19. sz.
(18. l.)

MDK

Fülöp Zoltán (díszlettervező)

változatlanul hagyott színpadképeivel újították fel az Állami Operaházban B. Aszafjev és V. Vajnonnen: Párizs lángjai c. balettjét.

Szenthegyi [redacted] István: Párizs lángjai.

Ország-Világ, Bp. 1961. 21. sz. (19. l.)

M. D. V.

FÜLÖP Zoltán

Díszlet a Macbeth 1961-i bluj tásis-
hoz

Kovács János. Macbeth – Verdi bemu-
tó az Erkel Szinházban

Magyar Nemzet 1961 máj. 3. 4. l.

Fülöp Zoltán, diszlettervező MDK

szellemes diszletei a ballett szinvonalát emelte.

Szalay Karola: A tánc a képzőművészetben. A P.P. Tud Egy. dolgozatai. /Müv.tört. és Ker.Rég. Intézet./ Bp.1941. 78.l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A "Lili bárónő" moszkvai előadására tervezett szinpadképeiről igy irnak: "..elragadó diszletei mulatságosan stilizált, harsányan vidám légkört teremtettek a szinpadon.."

Film Szinház rovat
Film Szinház Muzsika. Bp.-1958. aug. 29. II. évf.
35. sz. 35. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Margitszigeti Vig özvegy előadásra tervezett szinpadképeivel kapcsolatban a kritika megjegyzi, hogy „...nemcsak a tér pompás elrendezésével, a finom és rendkivül mutatós szinpadkép megoldásával remekelt, hanem tüzijátékával s a lampion-erdő alatt megrendezett kerti ünnepély szcenikai megoldásával is."

/A.I./:A Margitszigeti Vig özvegy. c. kritika Film Szinház Muzsika. Bp. 1958. juli 11. II. évf. 28. sz. 6-7. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

/előadása uj diszletek között

Az Operaház felujitásában a "Fából faragott királyfi"-/
Az uj diszletterv reprodukciója: /Tóth László felv./

A "Fából faragott királyfi" az 1958-as előadáshoz. Az uj szinpadkép nem hasonlit az eddigiekhez. Két szomszédvárat ábrázol: a fiué románstilusu, tömör, a leányé "..kecsesen stilizált gótikus fantázia," -mondja az interju során Fülöp Zoltán.

. - .

A "Fából faragott királyfi" bemutatójáról irják: "Végre az Operaház nagy lépést tett előre a festőien stilizált korszerü szinpadkép irányába."

g.m.: A „Fából faragott királyfi" -uj diszletek között c. interju.
Film Szinház Muzsika, Bp. 1958. juni 6. II. évf. 23. sz. 10-11. l.
1958. juni. 28. II. évf. 26. sz. 12. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaház előadásában bemutatott "Giselle" c. balett játékához tervezett "...valószerüségében is meseszerü...szépséges.." szinpadképeket.

Gách Marianne:"Giselle" c. kritikája
Film Szinház Muzsika. Bp. 1958. febr. 21. II. évf. 8. sz. 4-5. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

-ban bemutatott/
Az Operaház/Britten: Peter Grimes c. zenedrámájának előadásához tervezett szinpadképei "..hitelesen idézik az angol halászfalu világát..."

Albert István: Peter Grimes c. kritikája.
Film Szinház Muzsika Bp. 1958. január 31. II. évf. 5. sz. 8-9. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Márk Tivadarral együtt Moszkvában diszletrajzokat és kosztümterveket beszéltek meg Lavrovszkijjal, a moszkvai Nagyszinház neves rendezőjével Adolphe Adam: "Gisèlle" c. balettjének előadásával kapcsolatban. A két művész előre megtervezett rajzait bemutatta Moszkvában s a budapesti előadásra vonatkozó megbeszélés a legnagyobb egyetértésben zajlott le Lavrovszkijjal.
A "Gisèlle" szövegirója Théophile Gautier.

Fülöp Zoltán első diszlettrevének vázlatáról készült repr.: Holdfényes temető a darab második felvonásához.

/g.m./: "Mintha fehér felhő uszna a szinpadon" c. interju.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1958. Január 3. II. évf. 1. sz. 10. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Turandot színpadképe. Kotnyek felvétele a második felvonás nagy jelenetéről. A két oldalt elfoglaló hatalmas színpadkép minden részlete jól látható a felvételen.
Puccini születésének 100.-ik évfordulója alkalmából az Operaház felujitotta a dalmüvet.

Turandot Színpadképe
Film Színház Muzsika. Bp. 1958. dec. 26. II. évf. 52. sz. 24-25. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Oscar Wilde és Richard Strauss "Salome" c. müvének diszleteit tervezte.
A kritika nagy elismeréssel hódol "..az eddigieknél ujszerübb, egyszerüségében is megkapó szinpadkép"-nek.
Salome befejezte csábos táncát aláirással fénykép felvétel a szinpadkép egy részletéről Birkás Liliannal.

Albert István: Salome c. kritikája
Film Szinház Muzsika. Bp. 1958. nov. 14. II. évf. 46. sz. 8-9. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Korábbi diszlettervei:
A "Csodálatos mandarin", az "Orfeusz", a "Hoffmann meséi", a "Fából faragott királyfi" s most Richard Strauss: „Salome"-ja felujitásához készíti terveit.
Az interju során a tervezőművész beszél az uj irányról, amely: "...a megszokott, sokszor megnyerő és tetszetős képhatás helyett a mü zenei és drámai tartalmának szolgálatában csak a lényegről és csak a lényegest mondja el vizuálisan...Ez a fajta szinpadkép rendkivüli erővel hangsulyozza a szinészek szinpadi játékának legapróbb részleteit is."
Az egyik diszlettery repr.-ja: "A végtelenbe vesző csillagos ég és a szinpadot keresztül szelő mély, biborvörös velárium Herodes trónja fölött.

S.V.:Diszlet és jelmeztervező a Salome felujitásáról. Film Szinház Muzsika. Bp. 1958. okt.17. II. évf.42.sz. 14-15. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Erkel Szinház "Hoffmann meséi"-nek „pazarlóan gazdag diszletei"-ről dicsérő elismeréssel emlékezik meg a kritika.

Albert István: Hoffmann meséi c. kritikája
Film Szinház Muzsika. Bp. 1957. dec. 13. I. évf.
31. sz. 4. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A "Hoffmann meséi" második képének, az Olympiakép diszlettervének reprodukcióját közli az Erkel Szinház előadásáról szólő közlemény, amely egyszersmind beszámol a darab ujszerü elképzelésével kapcsolatban Nádasdy Kálmán rendezői, Fülöp Zoltán diszletervezői és Márk Tivadar jelmeztervező munkájáról.

Gách Marianne: Nádasdy Kálmán az uj "Hoffmann meséi"-ről c. beszámolója. okt. 25./
Film Szinház Muzsika. Bp. 1957./I. évf. 24. sz. lo. 1.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaház -Gluck "Orpheus"-ának- bemutató előadásával kapcsolatosan a müvész beszámol az ujszerü szinpadképekről,s leirja őket sorrendben: Az első kép Eurydike siratása /ez reprodukció-ban szerepel a közlemény keretében/ a második kép az Alvilág, a harmadik az Elysium szintere.
Fülöp Zoltán beszél arról, hogy annak idején Oláh Gusztáv és Rékai András leegyszerüsitett barokk-keretben vitte szinre az operát.

/gách/:Fények és árnyak játékában...

Film Szinház Muzsika. Bp. 1957. szept. 6. I. évf. 17. sz. 24. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Petőfi Szinházban bemutatott -A nevető ember balladája c.- előadáshoz tervezett a kritika szerint " stilusos.. diszleteket." A továbbiakban is elismeréssel ir a dráma hangulatát kifejező szinpadképekről.

- . -

Az Orfeusz előadásához tervezett szinpadképeiről dicsérettel emlékezik meg a kritika.

Demeter Imre: A nevető ember balladája c. kritikája. Film Szinház Muzsika. Bp. 1957. okt. 18. I. évf. 29. sz. 3. l.

Ugyanezen szám 6-7. lapján Várnai Péter: Orfeusz c. kritikája ir Fülöp Zoltán terveiről.

Fülöp Zoltán, díszlettervező Moh

A Kacsóh mű szabadtéri előadásá-
hoz a díszleteket tervezte

-: A János Vitéz nagysikerű előadása
Szegeden 6.l

bp. 1961. aug. 6.

NÉPSZABADSÁG

Fülöp Zoltán, drámaíró

Monumentális elgondolásai
valósulnak meg a szabadtéri
játékokon.

Lőkös Zoltán: „Félidő" a szegedi szabadtéri
játékokon 8. l.

Kp. 1961. aug. 5.

NÉPSZABADSÁG

M. D. V.

FÜLÖP Zoltán

Diszlettero a Boccaccio-hoz

Gábor István: Boccaccio Suppé operettjének bemutatója a Fővárosi Operettszínházban

Magyar Nemzet 1961. (VII.) jan. 27. 4. l.

MDK

Fülöp Zoltán (díszlettervező)

díszleteivel újította fel az Operaházban Borogyin: Igor herceg c. operáját.

Szentheggyi István: Új Igor herceg az Operaházban.
Ország-Világ, Bp. 1961. 5. sz. 19. l.

Fülöp Zoltán, díszlettervező 7 Ok

Az Operaházban előadott Borogyin opera díszleteit tervezte.

Lőrsy János: Igor herceg 8. l

Bp. 1961. febr. 7.

NÉPSZABADSÁG

Fülöp Zoltán, díszlettervező 17 ok

Az Igor herceg előadásának díszleteit tervezte.

-: Örülök, hogy ilyen nagyszerű együttessel készülhetek az Igor herceg új bemutatójára"
Pavel Zlatogorov nyilatkozata 8-f

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1960. dec. 24.

M. D. K.

FÜLÖP Zoltán

A szabadtéri szinpad diszletei

Sok bel- és külföldi vendég érzezett
a Jónos vitéz szegedi előadására

Magyar Nemzet 1961. aug. 6. 4. l.

Fülöp Zoltán, díszlettervező 7 Ok

Verdi Machbethjének díszleteit
tervezte.

Lózsy János: A Machbeth nagyszabású bemutató=
ja az Operaház Erkel szín=
házában 8. l

NÉPSZABADSÁG Sp. 1961. máj. 20.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDK

A János vitéz szegedi előadásának díszleteit tervezte.

Lóczy János: Szegedi ünnepi játékok — 1961
A János vitéz ismét műsoron 9. p

Sz. 1961. aug. 19.

NÉPSZABADSÁG

K.D.U

FÜLÖP Zoltán

Diszletek az Igor herceghez

Kovács János: Igor herceg, Borogyin
operájának felújítása.
Magyar Nemzet 1964. (XVII.) febr. 1. 4. l.

OMK

Fülöp Zoltán (díszlettervező)

Díszleteivel vitték színre a Szegedi Szabadtéri Játékok során a János vitézt. (1961.)

Ökrös László: Szegedi Szabadtéri Játékok 1961.

Tiszatáj, Szeged 1961. szeptember. 5. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Szivárványvölgy c. darab Petőfi Szinház-i bemutatójára tervezett diszleteket.

Az Erkel Szinház előadásában rendezett Othello előadásához tervezett az uj szinpadi kerethez alkalmazott diszleteket.

—

Demeter Imre: Szivárványvölgy c. kritikája. Film Szinház Muzsika. Bp. 1960. nov. 4. IV. évf. 45. sz. 26. l.

Fábián Imre: Verdi Otellója az Erkel Szinházban. c. kritikája. Film Szinház Muzsika. Bp. 1960. nov. 25. IV. évf. 48. sz. 28. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Operaház előadásában szinrekerülő Igor herceg c. daljáték szinpad képeit tervezte.

A szöveg között két szinpadképterv:

Galickij herceg vidéki udvara.
A zárókép diszletterve.

Somogyi Vilmos: Az Igor herceg jelenetei. c. beszámoló a készülő daljáték próbáiról. Film Szinház Muzsika. Bp. 1960. dec. 9. IV. évf. 50. sz. 14-15. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Igy kezdődik 1961. c. rovat Boccaccio Pestre jön c. hiradása szerint az operett látványos diszleteit tervezi.

Igy kezdődik 1961. Boccaccio Pestre jön c. hiradása. Film Szinház Muzsika. Bp. 1960. dec. 30. IV. évf. 53. sz. 3. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Margitszigeti Szabad Szinpad előadásai/készit-hoz/ diszlettreveket. A "Hattyuk tava" és a„Tannhäuser" kerülnek müsorra.
"E két egymástól merőben különböző nagy mü szabadtéri szinpadi változatát Fülöp Zoltán komponálja a Sziget évszázados fakoronái alá."- irja a kritika.
A szöveg keretében Tóth László felvétele az egyik diszletről: a hercegi palota ünnepsége szinpadképterve. Fülöp Zoltán szerint a„mesegótika keretében elevenedik meg a Hattyuk tava."

/G./:A mesegótika keretében elevenedik meg a Hattyuk tava c. előzetes beszámolója.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1957. juni. 14. I. évf.
5 oldal 24-25 l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

diszlettervezője/
Az Operaház/Wagner:Tannhäuserének Margitsziget-i előadásához készitett szabadtéri diszleteket.
A Petőfi Szinház főrendezője, Szinetár Miklós említi a rendezendő müvek között a„Szivárványvölgy" c. darabot, melynek diszleteit tervezi.

/fábián/: Tannhäuser a Margitszigeten c. kritikája.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1960. juli. 8. IV. évf. 28. sz. 19. l.
Bp. 1960. julius 15. IV. évf. 29. sz. 20-21.l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Szabó Ferenc táncjátékához, az Erkel Szinházban előadott Ludas Matyi c. mü diszleteit készitette, amelyekről Bónis Ferenc kritikájában megjegyzi, hogy a szép diszletek„... jól simulnak a darab szelleméhez."

Film Szinház Muzsika. Bp. 1960. május 20. IV. évf. 21. sz. 17. l.
Bónis Ferenc: Ludas Matyi c. kritikája.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Horusitzky Zoltán: Báthory Zsigmond c. operájának diszleteit készitette Forray Gáborral. A kritika megjegyzi, hogy a szinpadképek és a diszletek szépek és impozánsak.

Fábián Imre: Báthory Zsigmond c. kritikája. Film Szinház Muzsika. Bp. 1960. junius 17. IV. évf. 25. sz-. 13. l.

Fülöp Zoltán

M.D.K.

Díszletek Offenbach: Hoffmann meséihez

Áll. Opefaház

N apló

Magyar Nemzet 1961. október 22. 8.1.

M.D.K.

Fülöp Zoltán diszlettervező

Az opera jelmeztervője, Márk Tivadar emliti meg róla, hogy régente a diszlettervező a jelmezeket is megtervezte s reá is nagy hatással volt Fülöp Zoltán müvészete.

/somogyi/: "A szinházban a ruha teszi az embert." Film Szinház Muzsika. IV. évf. I. sz. 28. l. 1960. Január 1.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Mozart: Varázsfuvola c. operájának szinpadképét tervezte.

Fábián Imre: Varázsfuvola. c. beszámolója.
Film Szinház Muzsika. 1960. Január. 29. IV. évf. 5. sz
9 l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Szabó Ferenc: Ludas Matyi c. balettmüve /-Fazekas elbeszélő költeményéből-/-több szinpadképből állódiszlettervét készitette.

Fénykép: Harangozó Gyula és Szabó Ferenc a próbateremben. /Bozsán felv./

„A Ludas Matyi próbáján." c. hiradás.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1960. márc. 4. IV. évf. 10. sz. 16. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaház szcenikai főnöke nyilatkozik Szabó Ferenc Ludas Matyi balettjéről. A mü filmváltozatának diszletterveit is ő készitette s elmondja, milyen változtatásokat kellett végrehajtania a balett-müfaj természetének megfelelően.
A vásártér. /Fülöp Zoltán diszletterve/ fényképfelvétel.

/somogyi/:Diszlet és jellemtervező a Ludas Matyiról c. interju.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1960. ápr. 22. IV. évf. 17. sz. 31. l.

MDK

Fülöp Zoltán díszlettervező

Kossuth-díjas. Kacsóh Pongrác:
János vitéz-ének díszletei.
(Szegedi Szabadtéri játékok 1961.)

János vitéz.

Kacsóh Pongrác: [redacted]
(Színlap.)

Tiszatáj, Szeged 1961 augusztus.
15. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Városi Szinházban bemutatott "Szerencsekerék" c. előadás szinpadképeit tervezte.

Szinház és Mozi. Bp. 1951. juni 1-7. IV. évf. 22. sz. 15. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Magyar Állami Operaházban müsorra tüzött, Moniuszko: Halka c. operájához készitett szinpadképeket.

- - - - - - - -

Az V. évf. 2. sz. cimlapján bemutatja a lap az egyik szinpadképet.

- - - - - - - -

Szinház és Mozi. Bp. 1952. jan. 4-10. V. évf. 1. sz. 6. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaház "Halka" c. előadásának második felvonásából szinpadkép repr.
A lengyel nemzeti opera zenéjét Moniuszko szerezte és Wlodzimiersz Wolski irta.

Szinház és Mozi. Bp. 1953. febr. 13-19. VI. évf. 7, sz. 2. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Gounod: "Faust" c. zenedrámájához tervezett uj diszleteket. Az errevonatkozó beszámoló komoly elismeréssel ir a Városi Szinházban előadásra kerülő dalmü uj szinpadképeiről.

Uj rendezésben, uj diszletekkel, uj szereposztásban kerül szinre a "Faust"
Szinház és Mozi. Bp. 1953. jan. 16-22. VI. évf. 3. sz. 4. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Városi Szinházban Delibes:«Coppelia" cimü balett-
jének bemutatójára készitett diszletterveket.

Szinház és Mozi. Bp. 1953. márc. 27.-ápr. 2.
VI. évf. 13. sz. 4. lap.

mDK

Fülöp Zoltán,

dolgozta ki Oláh Gusztáv főrendező tervezése szerint az uj díszleteket.

/d./:Don Juan-három uj képpel.

Esz. Ujs. 1941. febr. 22.

Fülöp Zoltán, dinlettervező MDk

A dinleteket tervezte.

– : A Lohengrin felújítása az Erkel Színházban

8. l

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. máj. 25.

Fülöp Zoltán M.D.K.

A szegedi szabadtéri játékok diszlete

Napló

Magyar Nemzet 1963. május 25. 4.l.

Fülöp Zoltán, dinlettervező MDK

Az Offenbach operett dinlettervezte (fővárosi operettszínhás)

(K.): A branditák 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. dec. 20.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDG

A díszleteket terveste.

Péterfi István: Puccini Manonjának felújítása az Operaházban 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. dec. 30.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaházban Puccini: Manon Lescaut felujitásához készitett diszleteit kiemeli a kritika.

Fábián Imre: Manon Lescaut c. kritikája
Film Színház Muzsika. Bp. 1961. dec. 29. V. évf.
52. sz. 9-11. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Erkel Szinház Macbeth előadásához tervezett a kritika által kiemelt szinpadképeket.

- - - - - - -

A szegedi „János vitéz"uj rendezéséhez tervezett diszleteket Fülöp Zoltán az Operaház főszcenikusa. A szöveg mellékleteként szerepel A „János Vitéz" diszlettervének fényképfelvétele.

- - - - - - -

Fábián Imre: Macbeth c. kritikája.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1961. május. V. évf. 18. sz. 9-11. l.--- A szegedi ünnepi játékok előtt. Bp. 1961. julius 14. V. évf. 28. sz. 23. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Szegedi Szabadtéri Játékok "János vitéz" előadására tervezett "...pazar díszletek.." kitünő segitőtársat jelentett a rendezés munkájához.- irja a kritikus.

Egyik szövegközi fényképfelvételen szerepel a János vitéz egyik díszlete "Tüzeső a Dóm tornyából" aláirással. /MTI - Keleti Éva felv./

Szenthegyi István: Szegedi Szabadtéri Játékok - János vitéz c. kritikája.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1961. aug. 11. V. évf. 32. sz. 34-34. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaház főszcenikusának arcképe, amint az Operaház igazgatójával, Nádasdy Kálmánnal tervezői megbeszélést folytat.
/Kertész Gyula felv./

G.M.: "Az uj közönség érdekem minket leginkább"
Film Szinház Muzsika. Bp. 1961. szept. 29. V. évf. 39. sz. 6-7. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az "Igor herceg" Operaház-i felujitásának előadásához tervezett diszleteit a kritika magasan kiemeli.

- - - - - - - -

Az Operaház Verdi premierjére -Macbeth- tervezett diszleteivel az előzetes beszámoló hosszan foglalkozik. Uj módszerrel kikisérletezett vetitett diszleteket alkalmaz "..."vonalak és foltok, fények és árnyékok ritmusával érzékelteti a környezetet..."

- - - - - - -

Albert István: Igor herceg c. kritikája Film Szinház Muzsika. Bp. 1961. febr. 3. V. évf. 5. sz. 6-7. l. -- Gách Marianne: Macbeth. Bp.1961. márc. 17. V. 11. sz. 12-13. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Fővárosi Operett Szinház „Boccaccio" előadásához tervezett diszleteiről a kritika azt irja: „...mintha egy Boccaccio-kiadás illusztrációjából nőttek volna fel a szinpadra.."

Dalos László: Boccaccio c. kritikája
Film Szinház Muzsika. Bp. 1961. január 27. V. évf.
4. sz. 6-7. l.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

MDk

Az Operaház Puccini előadásához a díszleteket tervezte.

Lózsy János: Manon Lescaut

9.c

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. jan. 31.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDh

Rövidesen Moszkvába utazik, hogy Pavel Zlatogorov főrendezővel, aki az új évadban majd az Igor herceg reprízét rendezi Budapesten, megbeszélje az előadás díszletezését.

– : Ma hallottuk 4. e

ESTI HIRLAP

bp. 1960. júl. 9.

MŰEMLÉKvédelem

M.D.K.

Fülöp Zoltán

„Az eladott menyasszony"-hoz tervezett diszletének repr.-ja.
A szinpadkép egy cseh falu főterét ábrázolja.
Smetana vigoperáját az Operaház ujitotta fel.

Reményi-Gyenes István: Hogyan készül az Operaház a csehszlovák nemzeti dalmu felujitására.
Szinház és Mozi. Bp. 1949. nov. 25. II. évf. 47.sz.
32. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaházban Smetana: "Az eladott menyasszony" c. dalmüvének felujitásához készitett "...két szinpadképe müvészien hiteles szinpadi vetitése a cseh falunak..."- irja a kritika. A diszletek egy-egy részlete a szereplőket bemutató képeken látható.

Tóth Dénes: "Az eladott menyasszony"
Szinház és Mozi. Bp. 1949. dec. 25. II. évf.
51. sz. 8-9. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Négy szinpadkép fényképreprodukciója a Margitszigeti Szinpadra tervezett "Páris lángjai" c. előadáshoz. A diszletterveket a kritika igen komoly elismerésben részesiti.

T.D.: "Páris lángjai" a Margitszigeten
Szinház és Mozi. Bp. 1950. juli 23. III. évf. 29. sz. 5-7. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az "Aranycsillag" c. előadás szinpadképeit tervezte. Szövegiró: Hámos György, Zeneszerző: Székely Endre.
A darabot a Fővárosi Operettszinház mutatta be.

Heti Müsor c. rovat.
Szinház és Mozi. Bp. 1950. nov. 5. III. évf.
44. sz. 32. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaházban szinrekerülő magyar és orosz operák hoz készitett diszleteket küldtek ajándékba a Szovjet müvészeti Tanács számára Moszkvába, melyeket Óláh Gusztáv és Fülöp Zoltán tervezett.

- - - - -

A Margitszigeti Szabadtéri Szinpadon bemutatott "Sziget rózsái" c. előadás diszleteit tervezte.

- - - - -

H i r e k c. rovat közleménye
Szinház és Mozi. Bp. 1950. május 14. III. évf.
19. sz. 40. l.
Ugyanezen rovat ugyanezen a lapon számol be a "Sziget rózsái" c előadásról.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Dunajevszkij: Szabad szél c. nagyoperettjéhez készi-
diszleteket.
A darab szövegirói: V.V.Vinyikov, V.K.Kracht és
V.J. Tipot.
A Fővárosi Operettszinház előadása.

P.M. c. melléklet.
Szinház és Mozi. Bp. 1950. május 7. III. évf.
18. sz. IX. 1.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A "Páris lángjai" c. Aszavjev-balett szinpadképeit közli a „Szinház és Mozi" c. lap a kritika mellékleteként:
Az I. felvonás szinpadképe
A II. " " és a
III. " "
A lap 23. számában közölt szinpadképek, melyek szintén Fülöp Zoltán tervei, fentiekkel nem azonosak,
A szinpadképeket a kritika komoly elismerésben részesiti.

Tóth Dénes: Páris lángjai.
Szinház és Mozi. Bp. 1950. juni 18. III. évf.
24. sz. 5-7. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Borisz Aszafjev: "Páris lángjai" c. balettjének előadásához tervezett szinpadképeket.
Az Operaház bemutatásában kerül szinre a táncjáték, melynek diszletervei, illetve azok reprodukciói a beszámoló mellett szerepelnek:
1. Marseille--környéki várkastély előtt
2. Terem a versaillesi- palotában
3. A negyedik felvonás második képe
4. A negyedik felvonás első képe
5. Párisi utca

A "Páris lángjai" Szinpadképeiről.
Szinház és Mozi. Bp. 1950. juni 11. III. évf. 23. sz. 20-21. l. /A dátum nem biztos, mert az OSzK példányának a cimlapját kitépték/

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaház előadásaihoz, Mozart: Cosi Fan Tutte c. és Donizetti: Lammermoori Lucia c.- müveihez tervezett szinpadképeket.

P.M. Pesti Müsor.
Szinház és Mozi. Bp. 1950. jan. 15. III. évf. 2. sz. 59. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Magyar Szinhában bemutatásra kerülő Lope de Vega: "Donna Juana" c. vigjátékához tervezett diszleteket.

- - - - -

"Páris lángjai" c. balett diszleteit tervezi, amelyet Vajnonnen, az Operaház vendégbalettmestere rendez.

- - - - -

H i r e k c. rovat közleménye
Szinház és Mozi. Bp. 1950. jan. 29. III. évf. 4. sz. 47. l.

H i r e k c. rovat közleménye. Bp. 1950. márc. 12. III. évf. 10. sz. 45. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán és Oláh Gusztáv

A felszabadulás óta bemutatott szovjet és orosz klasz
szkus müvek szinpadképeiből rendezett kiállitáson
szerepelnek-a beszámolóban igen magasra értékelt-
diszlettervek a "Borisz Godunov", a„Pique Dame" ,
a "Diótörő" c. operákból.
A kiállitást a Müvészeti Szövetségek Házában nyitot-
ták meg.
A közlemény a két müvész nevét egymás mellett emliti.

Szinpadmüvészeti kiállitás
Szinház és Mozi. Bp. 1950. febr. 26. III. évf.
8. sz. 43. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Városi Szinházban az Operaház felujitotta a János vitéz c. daljátékot.
"Fülöp Zoltán uj diszletei a realizmus szellemében fogantak"- irja a kritika.
A szereplőket bemutató fényképreprodukciók megmutatják a szinpadképek egy részét is.

/T.D./: A felujitott János vitéz.
Szinház és Mozi. Bp. 1949. dec. 31. II. évf. 52.sz.
26-27. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Rosál-Tazsibájov: Dzsomárt szőnyege c. mesejátékához tervezett diszleteket az Ifjusági Szinházban bemutatott előadáshoz.

A Fővárosi Operettszinházban bemutatott Bécsi diákok diszleteit tervezte.

P.M. Pesti Müsor c. rovat
Szinház és Moz. Bp. 1949. dec. 25. II. évf. 51. sz. 63.-64. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

F. Schubert: "Három a kislány" c. daljátékához tervezett szinpadképeket a Kossuth-dijas művész. Városi Szinház előadása.

\- - -

Szinpadkép fényképrepr.-ja a daljátékból

" " "

\- - -

Szinház és Mozi. Bp. 1951. nov. 30.-dec. 6. IV. évf. 48. sz. 14. l.
1951. dec. 14.-20. IV. évf. 50. sz. 14. lap.
" " 21- 28. " " 51. " 15. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaházban Rossini: "Szevillai borbély"ához tervezett diszletei közül a II felvonás szinpadképét mutatja be a lap az egyik jelenet keretében. repr.

\- - -

Kadosa Pál: "Huszti kaland" c. történelmi vigoperához tervezett szinpadképének repr.-ja.

\- - -

Szinház és Mozi. Bp. 1951. okt. 26.-nov.1. IV. évf. 43. sz. 3. l.
Bp. 1951. dec. 14-20. 50. sz. 4. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Erkel: "Hunyadi László"-jához tervezett diszleteket

- - -

A Fővárosi Operett Szinházban müsoron lévő "Havasi kürt" c. operettből diszlet repr.

- - -

Az Operaház részére tervezett szinpadképei szerepeltek a Brüsszeli Szinházmüvészeti Kiállitáson.

Szinház és Mozi. Bp. 1951. szept. 28. - Okt. 4.
IV. évf. 39. sz. 6. lap.
ugyanazon szám 15. lapján
1951. okt. 12-18. IV. 41. sz. 22. l. H i r e k c.
rovat.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Margitszigeti Szabadtéri Szinpadon B.V. Aszafjev: Páris lángjai c. balettjéhez készitett szinpadkép repr.

\- - -

"Hoffman meséi" -ből szinpadkép. Velencei kép repr. /Offenbach/

\- - -

A "Rigoletto"-ból két repr.

\- - -

Szinház és Mozi. Bp. 1951. aug 10-16. IV. évf. 32. sz. 3.,8. és 9. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Muszorgszkij: "Boris Godunov" c. operájához tervezett szinpadképeket Oláh Gusztáv közreműködésével.
Fényképrepr. a szinpadképek egy részéről.

Szinház és Mozi. Bp. 1951. dec. 21.-28. IV. évf. 51. sz. 4. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Erkel Szinházban bemutatott -PolgárTibor- "Kérők" c. daljátékának-előadásához tervezett szinpadképeit kiemeli "az évad legnagyobb operai eseménye"-ként emlitett beszámoló.

- - -

Lányi Viktor kritikája szintén elismeréssel méltatja a müvész diszletterveit.

- - -

Szinház és Mozi. Bp. 1955. május 13. VIII. évf. 19. sz. 13. l.
1955. május 20. VIII. évf. 20. sz. 2-3. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaház Erkel Szinházában Polgár Tibor: "Kérők" c. daljátékának előadásához tervezett -a kritika által kiemelt- szinpadképeket.

Nádasdy Kálmán: "Feketekávétől a premierig" c. Szinház és Mozi. Bp. 1955. május 6. VIII. évf. 18. sz. 7. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaház diszlettervezője a Magyar Népköztársaság uj érdemes müvésze, - közli a lap.

Szinház és Mozi. Bp. 1955. ápr. 8. VIII. évf. 14. sz. 9. l.

Fülöp Zoltán, díszlettervező Mosh

A felújításhoz a díszleteket tervezte.

-: A Figaró házassága az Operaházban

2

ESTI HIRLAP, sp. 1963. szept. 20.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaház uj magyar balett előadásának, a "Bihari nótája"-nak diszleteit tervezte. Szinpadképét bemutatja a lap. Repr.

- - -

Fényképrepr. Szinpadkép a negyedik felvonásból. Kenessey Jenő: Bihari nótája c. táncjátékból.

- - -

H i r e k - K é p e k c. rovatban.
Szinház és Mozi. Bp. 1954. nov. 19. VII. évf. 47. sz. 28. l.
"Bihari nótája" c. Bp. 1954. dec. 3. VII. évf. 49. sz. 8-9. lap.
Vitányi János kritikája elismeréssel ir a diszletekről. 1954. dec. 10. VII. évf. 50. sz. 3. lapján

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Polgár Tibor: "Kérők" c. dalmüvéhez készitett szinpadképterv fényképreprodukciója.
A darab második felvonásának szinpadképe.
Az Operaház bemutató előadása.

k.e.: "Kérők" c.
Szinház és Mozi. Bp. 1954.okt. 29. VII. évf. 44. sz. 9. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Hunyadi László felujitásához készitett uj,kornak megfelelő szinpadképeket.
A diszletek egykoru metszetek tanulmányozása után készültek: Király szobája a budai Várban
Szilágy Erzsébet otthona Temesváron
A Szent György tér,fényképreprodukciók.

- - -

Péterfi István kritikája elismeréssel ir a diszletekről.

- - -

Szinház és Mozi. Bp. 1954. ápr. 16. VII. évf. 16. sz. 4.-5. lap.
Hunyadi László c. beszámoló az Operaház felujitásáról.
1954. május.14.VII. évf.2o. sz. 4. 5. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Szinpadkép repr. Mozart "Figaro házassága" c. vigoperájához.
Az Operaház Erkel Szinháza készül az opera felujitására s ehez készült a szinpadkép.

Szinház és Mozi. Bp. 1954. ápr. 2. VII. évf. 14. sz. 9. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

"Az Operaház Kossuth-dijas szcenikai vezetőhelyettese.." 25 éves munkásságának jubileuma alkalmával a lap hosszabb beszámolóban sorolja a müvész különböző alkotásait.

Szinház és Mozi. Bp. 1953. dec. 18-24. VI. évf. 51. sz. 7. lap.

Fülöp Zoltán

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-086 188-307

1986 JÚL 7

MAGYAR NEMZET

A Szegedi Szabadtéri Játékok színpadán megkezdték a Faust díszleteinek fölépítését Fülöp Zoltán tervei alapján.

Fülöp Zoltán
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1980 JÚN 17
CSONGRÁDMEGYEI HÍRLAP
1021

Vaskeréken gördül a Burg

Készül a Háry János díszlete

Sivít a fűrész, kattognak a varrógépek, ritmust ver a sok-sok kalapács. Ahogy mondani szokás: nagyüzem van már a szegedi Dóm-téren, — mármint a Dóm-tér Tisza-part felőli oldalán, ahol, mint annyi év óta mindig, a díszlet készítő műhely kapott helyet.

— Ha jó idő lesz, ezen a héten el is készül a Háry!

Ezt Kolonics Józseftől, az asztalostár vezetőjétől tudjuk meg, aki a játékok újjászületése óta minden nyáron a díszletépítés munkáját irányítja.

— Éppen 2447 négyzetméternyi felületet kell léccel, fával beborítanunk — mondja. — Ennél hatalmasabb csak a tavalyi Stori-díszlet volt...

A Háry János színpadképe egyébként gyorsan fog majd a nézők szeme előtt változni. A bécsi Burg, s a többi ismerős színpadkép apró vaskerekeken gördül majd ki, s be a Dóm kettős tornya előtt.

A Háry János után a Tragédia színpadképe következik. Ezzel már kevesebb munkájuk lesz a mestereknek, hiszen csupán a tavaly készült díszleteket kell pótolni, kiegészíteni. A Tragédia után pedig a Faust...

— Ez az opera megint nagyon sok munkát ad — mondja Kolonics József. — Fülöp Zoltán Kossuth-díjas művész egy alapdíszletben valósítja meg a változásokat, s a díszletek cseréje majd sok gondot okoz.

Az idei évadban egyébként 70—80 köbméter fa, 4—5 köbméter lemez fogy majd el az asztalosok kezei között. Nem is beszélve a 15—20 mázsányi szögről, a 10—15 ezer facsavarról, amelyet ugyancsak felhasználnak.

Május 25. óta folyik már a munka a szabadtéri játékok szabadtéri műhelyében. 12 asztalos, 2 lakatos és még jónéhány festő, varrónő dolgozik reggeltől-estig, hogy ha majd felhangzik a jólismert harsonajel, minden díszletelem ott álljon a megálmodott-megtervezett helyén.

A. L.

Kolonics József, a Háry János díszletei között. Mellette jobbról munkatársa, Nagy Béla

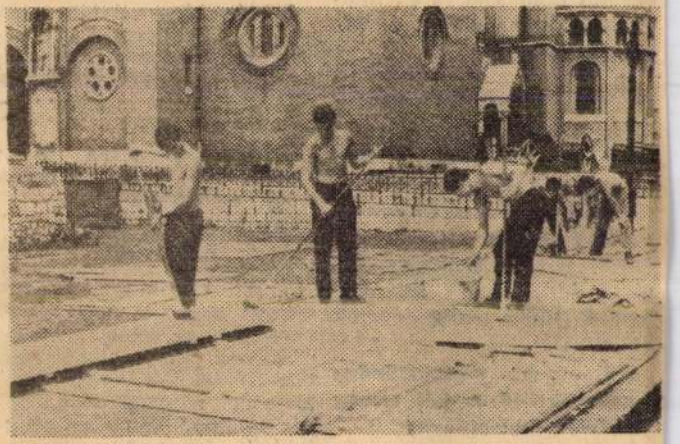

(Liebmann felvétele)

A díszletfestők hatalmas ecsetje alatt lassan előtűnik a bécsi Burg

CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP, a Magyar Szocialista Munkáspárt Csongrád megyei bizottsága és a megyei tanács lapja. [illegible] jelenik hétfő kivételével hétköznap 6. [illegible] a szerkesztő bizottság: Főszerkesztő: Rácz Lajos. Szerkesztőség: Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10. sz. Telefon: [illegible]15. 27-16. A főszerkesztő telefonszáma: 16 fonszáma: 35-06. Hódmezővásárhelyi szerkesztőség: Adv. Endre utca 2. szám. Telefon: 305. Makói szerkesztőség: Lenin tér 22. Telefon: 44. Szentesi szerkesztőség: Kc Telefon: 470. Csongrádi szerkesztőség: Marx tér 8. Telefon: 87. Kiadja a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Kovács László. Kiadóhivatal: Szeg ság útja 10. szám. Telefon: 35-00, 31-16. A lapot árusításban és előfizetésben a Csongrád megyei postahivatalok terjesztik. Előfizetési díj egy hóra 12 forint. E hivatalnál és kézbesítőnél. A lapot a Szegedi Nyomda nyomja. Szeged, Bajcsy-Zsilinszky u. 28. Tel.: 35-06. Beküldött kéziratot a szerkesztőség nem őriz meg és ne

s egykor majd minden népet egyesíteni fog.

'ataink az élet tovább fejlődnek

érintkeznek, tanácskoznak, kicserélik nézeteiket és egyeztetik tevékenységüket azokon a területeken, ahol ennek szüksége mutatkozik.

Pártmunkás-küldöttségeink rendszeresen tanulmányozzák egymás munkáját és gyümölcsözően hasznosítják a tapasztalatokat.

A Német Demokratikus Köztársaság Walter Ulbricht elvtárs által vezetett párt- és kormányküldöttségének 1964 májusi magyarországi látogatása óta jelentős mértékben tovább fejlődtek mind pártjaink, mind kormányaink, mind különböző intézményeink, mind pedig népeink kapcsolatai.

Különösen szembetűnően gyümölcsöző a két ország műszaki-tudományos együttműködése.

Hasonlóan szólhatunk népgazdasági terveink egyeztetéséről és kereskedelmi megállapodásainkról is.

A Német Demokratikus Köztársaság a harmadik helyet foglalja el a magyar

musnak mind több politikai és katonai nehézséget jelent az agresszív vietnami háború. Mutatja ezt a háború belső ellenzékének növekedése az Egyesült Államokban, tragikusan példázzák az önkéntes tűzhalált választó emberek Dél-Vietnamban és jelzi az, hogy még a szövetségesek

Ma a vietnami háború a világpolitika legsürgetőbb kérdése. Figyelnünk kell azonban arra is, hogy az amerikai imperializmus megint fenyegeti Kubát.

Mindenkinek tudnia kell, hogy a szocialista világ minden erejével támogatja Kuba jogos önvédelmét.

Európa biztonsága és a világbéke elválaszthatatlan

Kádár János elvtárs ezután részletesen foglalkozott az európai biztonság kérdésével. A két világháború példája is mutatja — mondotta —, hogy

Európa biztonsága és a világ békéje elválaszthatatlan egymástól.

Több mint két évtized múlott el a második világháború óta, de az európai viszonyok még mindig feszültséggel terhesek. Ennek főoka, hogy az amerikai imperializmus járszalagjához kötött Német Szövetségi Köztársaság, a nyugatnémet tőkés monopóliumok politikájukkal fenyegetik Európa rendjét, békéjét és biztonságát.

A német egység megteremtése a német nép ügye, de nem közömbös Európa és a világ számára sem.

Semmi esetre sem valósulhat meg úgy, hogy az az európai biztonságot és a világbékét fenyegesse.

Ha a Német Szövetségi Köztársaság kormánya valóban bizonyságát akarja adni békés szándékainak, ne adjon menedéket és hivatalos támogatást a szocialista országokból, közöttük Magyarországról elmenekült fasiszták szervezeteinek.

Mondjon le arról, hogy az atlanti szövetség fegyverkezési hajszájának főinspirátora legyen és atomfegyverekhez jusson.

A Német Demokratikus Köztársaság legutóbb nyilvánosságra hozott javaslatainak elfogadása meggyőző bizonysága lehetne az NSZK békés szándékainak.

Az a véleményünk, hogy ma az egyetlen reálpolitikai álláspont a két német állam létezésének tudomásulvétele, mindenekelőtt a Német Szövetségi Köztársaság kormánya és támogatói ré-

gyulla, hogy meg ke
remteni a feltétele
kommunista és mu
pártok világértekezle
összehívásához.

A jelenlegi helyzetben szerepe van a kommu világmozgalom egység erősítését szolgáló kéttöbboldalú találkozól Biztosítjuk testvérpártu hogy

az 1957. és 1960. évi m
vai nyilatkozatok irányvonalát híven követő Német Szocialista Egységpárt és

eljatszása után Kállai Gyula és Willi Stoph mondott pohárköszöntőt.

Külpolitikai HÍREK

Csütörtökön délután egyhetes látogatásra Bukarestbe érkezett a kínai párt- és kormányküldöttség Csou Enlajnak, a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága alelnökének, az Államtanács elnökének vezetésével.

*

Rainer Barzelnak, a bonni kereszténydemokraták képviselőcsoport elnökének New York-i előadása nagy feltűnést keltett a nyugatnémet fővárosban. Barzel ugyanis ebben az előadásában azt mondotta, hogy „egy újraegyesített Németországban egy európai biztonsági rendszer keretében lehetne hely a Szovjetunió csapatai számára is". A CDU elnöksége határozottan elhatárolta magát Barzel kijelentéseitől.

*

Dél-vietnami szabadságharcosok csütörtök reggel támadást intéztek az amerikai első tengerészgyalogos hadosztály egy körülbelül 30 főnyi felderítő szakasza ellen Saigontól mintegy 550 kilométerre északnyugatra. Az amerikai katonai parancsnokság jelentése szerint a szabadságharcosok kettő kivételével megöltek, illetve megsebesítették az amerikai tengerészgyalogosokat.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Fülöp Zoltán
NÉPSZABADSÁG

1965 MÁJ 19.

1021

EGY PÉLDÁS BEETHOVEN-FELÚJÍTÁS

A Fidelio az Erkel Színház színpadán

A régebbi operalátogatók még jól emlékezhetnek arra, hogy valaha a *Fidelio* afféle kegyeleti repertoárdarabja volt csupán az Operaháznak; ritka alkalmakkor, leginkább Beethoven születésnapján meg halála évfordulóján került színre. Azóta nagyot fordult a világ dalszínházunkban is: a remekmű már jó ideje elfoglalta méltó helyét a játékrendben, sőt a felszabadulás 20. évfordulója alkalmából most új betanulásban és megújított színpadi köntösben az Operaház Erkel Színházában — Budapest legnagyobb színházában — kerül színre, s arat estéről estére valódi tömegsikert.

A Fidelio az Erkel Színház műsorán — jelképesen egy kicsit benne tükröződik művelődéspolitikánk két évtizedes útja is: abban a színházban, amelynek új nézőit 10—15 évvel ezelőtt még a legnépszerűbb, „legkönnyebb" operákkal kellett szinte előadásról előadásra „hozzászoktatni" a műfajhoz, ez a közönség most az egyetemes operairodalom egyik „legnehezebb" klasszikus remekét fogadja magába kitárult lélekkel.

E sikeres fogadtatáshoz nyilvánvalóan hozzájárul az is, hogy korunk emberében sokszoros erővel talál visszhangra a mestermű mondanivalója, szárnyaló, szenvedélyes hitvallása a szabadság, a hűség, az önfeláldozás eszméi mellett. De aligha férkőzhetett volna a mű ennyire közel a közönséghez, ha az előadás nem oldja meg teljes sikerrel az opera színpadravitelét. Pedig Beethoven alkotása mindig *kemény dió* volt a színház számára. (Maga Beethoven is sokat küszködött vele — „Ez az opera megszerzi nekem a mártírok koszorúját" — fakadt ki egy alkalommal —, míg az 1805-ben lezajlott bécsi bemutató után kétszeri átdolgozással végre 1814-ben elnyeri végleges alakját.) A Fidelio ugyanis nem „szabályos" opera — a szó opera-színházi értelmében. Sokan és sokszor elmondották már, hogy nem egy részlete inkább szimfonikus-vokális, mint drámai zene, szinte jobban illenék hangversenyteremhez, mint színpadra. Hősei is legtöbbször nem úgy viselkednek, miként azt a hagyományos operadramaturgia megkívánná: inkább eszmények megtestesítői, semmint sokoldalú jellemrajzzal megformált, alakuló-fejlődő típusok: a cselekményt is főként nagy érzelmek és nagy szenvedélyek hordozzák, nem pedig mozgalmas drámai akciók.

Igaz, ha az előadás megalkotói *e muzsikára hallgatnak* — amelynek minden üteméből oly ellenállhatatlan erővel árad a nagy művek légköre —, nem is „feltörhetetlen" a színpadraállítás problémája. A mostani példás felújítás minden mozzanatából is kitetszik, hogy *Békés András*, az előadás igen tehetséges rendezője milyen nagy beleérzőkészséggel találta meg a zenében a mű értelmezéséhez a legjobb utat. Ezért is sugározza e produkció annyira félreérthetetlenül, tisztán Beethoven mondanivalóját, művének forradalmi eszmeiségét. („A szabadságot mindennél jobban szeretni, az igazságot soha, még a trón előtt sem megtagadni!" — írja a 23 éves Beethoven önmaga jelmondatául még 1793-ban, s e hitvallása mellett egész életében hűséggel kitart.) A fiatal rendezőnek ugyanis volt bátorsága ahhoz, hogy olykor még a színpad hagyományos követelményeit is félreállítva *engedje érvényesülni a zenét*, s nem félve egyik-másik jelenet statikusságától: csakis a muzsika légkörével igyekezzék drámai hatást elérni — mégpedig teljes sikerrel; például az első felvonás csodálatos zengésű nagy kvartettjében s a zárókép diadalmas kórusfináléjában. Ahol pedig az opera lehetőséget kínál elevenebb megoldásokra, ott nem szalasztja el az effajta színpadi hatást sem. (Mint ahogy valami ritka-találó stílusérzékkel sikerül harmóniában tartania a mű hősi intonációját Rocco, a börtönőr háza tája életképvilágának a színpadi hangvételével.) Igen jó gondolat például az I. felvonás indulózenéjét az első és második kép átvezető közjátékaként megszólaltatni; feszült mozgalmassággal teli a föld alatti börtönjelenet; igen életteljes Pizarro—Rocco kettőse; s megkapó jelképesség és szívszorító realizmus érvényesül az I. felvonás nagy tömegjelenetében, amikor a börtönsétára előtámolygó rabok odasereglenek a napfényes lépcsőfokokra.

A színpadképek (*Fülöp Zoltán* újabb díszlettervei között is kivételes hely illeti meg őket) ugyancsak szerencsés inspiráció szülöttei: remek térhatással és célratörően támogatják a mű minél teljesebb megjelenítését. S csak elismeréssel szólhatunk a *Márk Tivadar* tervezte, egyszerűségükben oly kifejező jelmezekről.

A produkció zenei irányítója *Ferencsik János*. Dalszínházunk kitűnő főzeneigazgatója már sokszor bebizonyította, hogy milyen rokonlelkű értője Beethoven művészetének. Régebbi Fidelio-előadásait is jól ismerjük, ezért nem meglepetés vezénylésének rendkívüli plasztikussága, intenzitásának ereje, amellyel a szólistákat, a kórust és a zenekart sikerült mindvégig kitűnő teljesítményre sarkallnia. (Jóllehet, az Erkel Színház zenekarának teljesen újfajta, s nem könnyű feladat a beethoveni zene megszólaltatása; s ha már az együtteseknél tartunk: az énekkar, *Pless László* karigazgató betanításában, legjobb erényeit, telt, fénylő hangzását, lendületét, muzikalitását csillogtatja.) Az est csúcspontja a III. Leonóra-nyitány előadása: ennyire átlelkesített, tiszta formálású és magas hőfokú tolmácsolás, mint amilyet ezúttal hallottunk, csak kivételes ihletettség pillanataiban születik.

A szerencsés rendezői és karmesteri koncepciót szinte hiánytalanul valósítja meg az előadás szereplőgárdája. Fidelio-Leonórát *Mátyás Mária* eleveníti meg. Egyéniség és szerep, hangbeli adottság és tehetség előnyös találkozásából sikerül igazán vonzó jellemet megrajzolnia. A magasztos nőalak *teljes* művészi portréjával talán még adósunk marad, s éneke sem engedelmeskedik mindenütt elég hajlékonyan a szólam nehéz technikai és zenei követelményeinek, de alakításának — különösen a börtönjelenetben — így is sok a megkapóan bensőséges mozzanata. Florestan *Simándy József-nek* már régebben kiérlelt kitűnő alakítása. A szólam tökéletes kimunkálása itt kétszeresen fontos: az igényes szerep igencsak próbára teszi a legkitűnőbb tenoristát is. Művészünk nemes hangjával, éneke kifejezőerejével ezúttal is sűrű drámai légkört árasztva teremtette meg az igazában bízó, szabadításra váró fogoly alakját.

Rocco szerepében *Szalma Ferenc* szépen zengő basszushangját s csiszolt énekét éppúgy élvezzük, mint ízes színpadi hanghordozását a prózai párbeszédekben. Az opera kisvilágának szerelmespárját, Marcellát és Jaquinót *Erdész Zsuzsa* és *Bartha Alfonz* énekli-játssza találóan; hol szubrettes-sihederes kedvességgel, hol meg — az együttesekben — a nagy stílushoz alkalmazkodó komolysággal. *Faragó András* Pizarro fogházkormányzó jelmezében a „két lábon járó" operaszínpadi gonoszságot testesíti meg jól ismert és bevált művészi eszközeivel. Az igazságtevő miniszter (Don Fernando) szólamának *Melis György* nemes énekkel ad súlyt és drámai tartást. A foglyok tömegjelenetében *Kelen Tibor* és *Várhelyi Endre* néhány ütemes szólójukkal magukra vonják a figyelmet.

Emlékezetes, valóban a műhöz és alkalomhoz méltó művészi teljesítmény ez az új Fidelio-előadás; az idei operaévad igazi élménye.

Lózsy János

…s az angol …tatója

…bővíthessük országaink kereskedelmi kapcsolatait — mondotta a pavilon igazgatója.

*

Kedden Nagy-Britannia budapesti nagykövetségén *Sir I. T. M. Pink* nagykövet jelenlétében tájékoztatták a magyar sajtó képviselőit a BNV angol részvételéről.

F. E. B. Ide, nagykövetségi első titkár, kereskedelmi attasé a többi között elmondotta:

— Nagy-Britannia most második alkalommal vesz részt hivatalosan a Budapesti Nemzetközi Vásáron. Tavaly mintegy félmillió látogató tekintette meg pavilonunkat. Az idén ugyanazon a helyen nagyobb pavilonunk lesz. A múlt évi 18-cal szemben ezúttal 31 cég állítja ki áruit pavilonunkban. További harminc…gynéhány cég más, *szakosított pavilonokban* mutatja be termékeit.

Ezután *Robert Edmondson*, a londoni kereskedelemügyi minisztérium külföldi vásárok osztályának képviselője számolt be arról, milyen cégek képviseltetik magukat a BNV-n. — Pavilonunkban — mondotta — ipari gyártmányaink nagy választékát találják majd az érdeklődők. Bemutatunk szénbányászati berendezéseket, precíz mérésekre szolgáló műszereket, folyadékok szűrésére alkalmas berendezést, szerszámgépeket, acélvágó gépeket, darukat, gépkocsikat.

Az angol kiállítók a vásár idejére *műszaki ismeretterjesztő programot* is összeállítottak, és a Vajdahunyad vára lovagtermében több előadást, illetve *filmvetítést* tartanak majd.

Volt jugoszláv partizánok Budapesten

Néhány napos látogatásra *Jugoszláviából* turistaként hazánkba érkezett a volt ellenállók, partizánok 28 tagú csoportja. A vendégek kedden felkeresték a Mártírok útján az egykori Margit körúti hírhedt katonai fogház épületét; többségük ugyanis 1941-től 1944 nyaráig itt raboskodott. A volt foglyok leróták kegye-

Budapesten a világ legnagyobb helikoptere

Hatvanegy utas vagy tizenkét tonna teher
350 kilométeres sebesség

Az MI—6-os szovjet helikopter.

Repülni indul a teherautó.

(Rév Miklós felvételei.)

A Ferihegyi repülőtér zöld … sebességét, ami 350 kilométer óránként.

A gép a talajon három keréken nyugszik, a levegőben a rugalmas, forgó szárnyak és egy kisméretű merev szárny viszi a terhet. Elöl, a vezetőfülkében két pilóta ül, az orrban egy megfigyelő számára van hely.

Az MI—6-os most bemutatót tart. Tíz méter magasan megáll a levegőben, előre, oldalt, hátra mozdul, nagy port kavar... Leszálláskor szokatlanul erős hangjával veri fel a repülőtér csendjét.

A megpihent gépet újságírók és szakemberek veszik körül, fényképezik. *Rubik Ernő* Kossuth-díjas repülőkonstruktőrünk elismeréssel nyilatkozik a gépről, *Somogyi Ferenc*, a Magyar Hajó- és Darugyár vezetője pedig az iránt érdeklődik, hogy a helikopter milyen távolságra tudna elszállítani egy vízibuszt? Ugyanis nagy hasznát vennék, ha rajta vízibuszokat tudnának szállítani, ami vasúton és országúton igen nehézkes. A Szovjetunióban ezeket a helikoptereket egyéb járművel nehezen megközelíthető helyeken, építkezéseknél használják mint darut, különleges emelőt. Az MI—6. a Budapesti Nemzetközi Vásár egyik érdekessége lesz. Csak az a baj, hogy nem fér el a vásár területén a pavilonok között. Ezért a világ legnagyobb helikopterét a Budapesti Nemzetközi Vásár idején a Dózsa György úti Felvonulási téren mutatják be a közönségnek.

Szluka Ervin

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Fülöp Zoltán
NÉPSZABADSÁG
1965 JUL 17.

1021

Ma megkezdik Szegeden a szabadtéri Turandot helyszíni próbáit

A II. felvonás színpadképének makettje.

(Szegedi tudósítónktól.)

Egy hét óta „nagyüzem" van Szegeden, a Dóm téren, a szabadtéri játékok színhelyén. Teljes erővel folynak az előkészületek. A gyakran késő éjszakába nyúló próbasorozat ma este újabb eseményhez érkezik el. Megkezdik Puccini Turandotjának helyszíni próbáit. *Szinetár Miklós* rendezésében a Turandot három neves külföldi vendégművész közreműködésével kerül a Dóm téri hatalmas színpadra. A Kalaf herceget megszemélyesítő világhírű tenoristát, *Nikola Nikolovot* ma estére várják Szegedre, s a jövő heti próbákon már itt lesz Turandot, akit *Amy Shuard*, és Liu is, akit *Jeanette Pilou* alakít.

— Negyedszer dolgozom a Turandot díszletein — mondja *Fülöp Zoltán* Kossuth-díjas művész. — Még főiskolás koromban asszisztensként közreműködtem a Márkus László által tervezett és rendezett előadás — ez volt a Puccini-opera budapesti premierje — színrehozatalában. Önállóan először 1938-ban terveztem a Turandotot, az akkori szegedi szabadtéri színpadon. Azt az előadást Nádasdy Kálmán rendezte. A színpadnak az alapgondolata akkor egy, a teljes színpadot átívelő híd volt, legmagasabb pontja nyolc méterrel a színpad síkja felett. Az ív centrumában foglalt helyet a császár. A harmadik Turandot-díszlet, az 1958-as operaházi díszlet volt.

— És milyen lesz most a Turandot Szegeden?

— A mostani megoldás eltér az előzőektől. A jelenlegi színpad-kompozíciót mi hófehérgyásznak nevezzük. A rivaldától hét méter magasra emelkedik egy hatalmas lépcsősor, ezen áll a színpad fókuszában a császári trón. E fehér és arany díszletkompozíciónak itt dramaturgiai mondanivalója van; ez fejezi ki a hófehér gyászt. Tudjuk, hogy Kínában a gyász színe a fehér. Szinetárral való közös elgondolásunk szerint azért helyezzük az egész cselekményt ebbe a hófehér környezetbe, hogy kifejezzük: ez a hely, hol minden jelentkezőre, aki a császárlány kezéért verseng, halál vár, szinte a jelentkezők sorsát vetíti előre. E színpadképet a jelmezeken kívül egyetlen színes folt, egy vörös-fekete-arany szőnyeg hasítja keresztül.

A hátrafelé teraszosan emelkedő színpadépítmény kezdettől fogva készen áll. Az első felvonás városfalai és a palotabejárat ez elé épül. A második felvonásban a városfalak eltűnnek, és láthatóvá válik a palota belseje.

— Milyen viszonyba kerül ez a színpadkép a Dóm tér környezetével, főleg a templommal? Okoz-e ez problémát a díszlet tervezőinek?

— A Turandot díszleti megoldása érthető okoknál fogva nem keresi a kapcsolatot a mögötte álló templommal, hiszen erre a mű maga nem nyújt alkalmat. Ennek ellenére elhagytuk az eddig szokásos festett háttérfüggönyt. A színpadi építmény a maga teljes plasztikájában és a már említett fehér-arany színével oly erővel válik ki világítási hatásaival a templom sötét tömegéből, hogy fölöslegesnek éreztük az ettől a színpadtól egyébként is idegen, festett hátteret.

A hagyományos kertmegoldás természetesen elmarad a Dóm téri színpadról. Helyette világítástechnikai megoldásokkal, de az eredeti színpadképek megváltoztatása nélkül állítjuk át hangulatilag is a játékteret, s Kalaf ebben a holdfénybe borult hófehér gyász környezetében várja a hercegnő válaszát.

Tóth Pál

TUDOMÁNYOS KOMMENTÁRUNK

Hogyan készülnek a Mars-felvételek?

A Mars felé száguldó két űrrakéta közül a szovjet marsrakéta a Földünk pályáján túl keringő sűrű meteorrajok egyikének esett áldozatul. Szerencsésebben úszta meg a veszélyes övezeteket amerikai társa, a Mariner 4., amely úgy jutott el a Mars közelébe, hogy híradástechnikai berendezése nagyjából ép maradt. Így kerülhetett sor felvételek készítésére és e felvételek továbbítására Földünkre. (Emellett a Mariner 4. még a Mars bolygóval kapcsolatosan *fizikai méréseket is végzett* — ezeket adja a Földre a képek átvitele közötti másfél órás szünetekben.)

Egyelőre csak annyit tudunk, hogy az első kép (a 20 vagy 22 kép közül) kielégítőnek mondható. E képek felbontóképessége (a felismerhető részletek finomsága) minden bizonnyal jobb lesz, mint a földi légkörön át készült eddigi legjobb képek. Ezért várnak e képektől — ha nem is döntő — választ arra a kérdésre, vajon lehet-e élet a szomszéd bolygón. (A Venus mellett elhaladt Mariner mérési eredményei szerint a Venuson ez nem lehetséges!) Jelenleg ugyanis *a Mars északi féltekéjén nyár van*, a déli féltekén pedig mínusz 80 fok körüli zord tél. *Ha tehát van a Marson növényi élet, akkor a feltételezések szerint ennek a képeken is meg kell mutatkoznia.* Nézzük meg, hogyan lehetséges technikailag a képek átvitele ilyen nagy, *210 millió kilométernél is nagyobb távolságból*, ami a képátvitel végéig, augusztus elejére 240 millió kilométerre fog növekedni!

Az elsődleges felvételek

A Mars gravitációs szférájába belépve, a Mariner 4. mozgását (mégpedig a Marshoz képest a legközelebbi pontig egyre gyorsuló mozgását) a bolygó nehézségi erőtere határozta meg. *A pálya e szakaszának mérései egyben a bolygó tömegének pontosabb meghatározását is lehetővé teszik.* A bolygóhoz legközelebbi ponttól mintegy tízórányi távolságban földi parancsra bekapcsolták az egész Mars-kísérlet vezérlőegységét, és ezzel megkezdődött az elektronikus elemek bemelegítése.

Mars 240 millió kilométeres távolságában gyengébben süt a Nap, rosszabb a megvilágítás.

A fényképezőgép lemeze helyébe a tv-kamera jellemeze lépett, ezen jött létre a szomszéd bolygó elektronképe. Mivel a kamerához kiválasztott jellemez hosszú ideig megtartja a töltéseket, 24 másodperc alatt lehet letapogatni.

Mágnesszalagon tárolt képek

A felvétel igen rövid idejét itt a képfelvevő csövön már 24 mpre lehetett kinyújtani. De ez nem elég. A Földtől 10 millió kilométer távolságban a Mariner automatái átkapcsoltak a 33,3 jel/mp adássebességről a 8,33 jel/mp sebességre. (Igen ám, de a felvételek 10 700 jel/mp sebességgel készültek!) Mivel a *kamera vidikoncsöve ennyi ideig nem tudja megőrizni a képet*, a közbenső tárolás eszközéhez kellett nyúlni. Akárcsak a tv-stúdióban, itt is *mágnesszalagra rögzítették a képet.*

Milyen ez a kép? Rosszabb, mint a mi tv-képünk, mert csak 200 sorra van bontva (nálunk: 625 sor). Soronként 250 pontból áll, tehát 50 ezer képpontból épül fel a kép. De a képpont csak akkor valóban az, ha azt is tudjuk róla, világos-e vagy sötét. Ezért 32 árnyalatot határoztak meg, s minden képpontra azt is megadták, melyik árnyalathoz tartozik. A vett jelekből állítják helyre az egyes képpontokat, minden 250 képpont ad ki egy-egy képsort, és 200 képsor alkot egy képet. Két és fél perc kell egy sor helyreállításához, s esetleg félóra, vagy még több is eltelik, amíg kiderül, hogy van-e kép, és mi van rajta.

A szükséges 250 ezer jel átvitelére a 8,33 jel/mp átviteli sebességgel 30 ezer másodperc, vagyis kereken 8,33 óra szükséges. Ettől kis eltérések mindkét irányban lehetségesek.

S mivel a 20—22 képet a biztonság kedvéért kétszer továbbítják, s mivel a képek között másfél órás mérési eredmények adására szánt időközök is vannak, ezért *a program csak augusztus 5 után fejeződhet be.* Addig még várni kell az átfogó értékelésre.

A kedvezőbb vevőállomás

Az antifasis
el

Napjainkban mind eredményesebben távolítjuk el a dogmatikus történelemszemlélet maradványait — s ez rendkívül kedvez az alkotó történetírói munkának. A kommunista mozgalom múltjának megítélésében is kísértenek a régi szemléleti mód maradványai, melyek gyakran összekeverednek *ellenkező előjelű* hibákkal. Vannak, akik a személyi kultusz tényleg megvolt torzításait az általánosság rangjára emelve azonosítják a kommunista mozgalommal, s ezért negatívan ítélik meg az egyes kommunista pártok és a Kommunista Internacionálé VII. kongresszusát megelőző vagy azt követő tevékenységét. Emiatt szinte megmagyarázhatatlan, egyik pillanatról a másikra felbukkanó „véletlen" fordulatként ábrázolják az új politikai irányvonal, a munkásegység és az antifasiszta népfrontmozgalom megszületését és kibontakozását. A tényeket vizsgálva, világossá válik, hogy a III. Internacionálé VII. kongresszusán hozott történelmi jelentőségű határozatoknak, amelyek *fordulópontot* jelentenek a nemzetközi forradalmi munkásmozgalom történetében, megvoltak az előzményei. E *határozatok* — amelyeknek végrehajtása széles nemzeti összefogást, majd világméretű szövetséget eredményezett a fasizmus sötét erői ellen — *szellemükkel* immár harmadik évtizede termékenyítik meg a kommunista pártok tevékenységét.

A nagy szakadás a nemzetközi munkásmozgalomban — mint ismeretes — fél évszázada következett be, amikor a II. Internacionálé vezetői az első világháború idején lényegében feladták a proletár internacionalizmus elvét, s az imperialista célokért küzdő kormányuk szolgálatára, „a haza védelmére" szólították fel párttagjaikat. Csak mélyült a szakadék, amikor a háború vége felé forradalmi fellendülés alakult ki a világon, s a reformista vezetők a forradalom mellékvágányra terelésére összpontosították erőiket. Az elhatárolódás végső aktusát a Nagy Októberi Szocia-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Fülöp Zoltán
CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP

1965 III. 12.

Szegedi Szabadtéri Játékok, 1965

HÓFEHÉR GYÁSZ

BESZÉLGETÉS A TURANDOT DÍSZLETTERVEZŐJÉVEL

Fülöp Zoltán, az Állami Operaház díszlettervezője az idén a Kosuth-díj mellé megkapta a Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze címet is. S ebben a nagy elismerésben úgy érezzük, nemcsak a budapesti operabemutatók fantáziadús színpadképeinek értékelése jut kifejezésre, hanem a Szegedi Szabadtéri Játékok során kifejtett immár több évtizedes művészi alkotó munkája is.

Ez már a második szegedi Turandot-díszlete. Erről beszélgetünk a lelkes művésszel:

— Valóban, én terveztem az 1938-as szegedi Turandot-előadás díszleteit is, és az akkori rendezővel, *Nádasdy* Kálmánnal együtt vittük színpadra az elmúlt években Budapesten is Puccini utolsó, érett remekét. Úgy látszik Szegedtől nem tudok elszakadni.

Fülöp Zoltán nemrégen jött haza Nyugat-Németországból, ahol Wiesbadenben június 27-én mutatták be az ő díszletei között a Bartók, Kodály és Farkas Ferenc muzsikájára készült balettműsort. Így a magyar szerzők műveihez készült díszletei nemcsak az Operaház balettegyüttesének vendégszereplése alkalmával, hanem eredeti külföldi bemutatón is felhívta munkásságára az európai szakemberek figyelmét.

Most itt ülünk a nézőtér magasában, a fővilágosító asztala mellett. Lent, a hatalmas színpadon, már folyik a próba. A szabadtér színes világához szokott szemnek szokatlan az egész emelvényrendszert fehérbe és aranyba borító ragyogás. A kép rendkívülisége lenyűgöző.

— Már a „Vérnász" díszlete is ilyen fehérre alapult. Ez valami sajátos stílustörekvés?

— Nem. Legalábbis nem tudatosan. Bár a Pécsi Balett margitszigeti előadásához is fehérbe játszó színpadot terveztem, mégis ez inkább a harsogó színektől való ösztönös tartózkodás volt, nem akartam színpadképemmel ránehezedni a produkcióra. Itt Szegeden azonban másról van szó. *Ennek a vakító fehérségnek dramaturgiai funkciója van.* Az opera elemzése után határoztuk el *Szinetár* Miklós rendezővel, hogy ilyen fehér-arany környezetbe helyezzük a cselekményt.

— Hallhatnánk erről részletesebben?

— Abból indultunk ki, hogy Puccini operája, a bosszú, a vérszomjas gyűlölködés ellen szól. Turandot, ősanyjának meggyalázása miatt, minden hatalmasságon — bármilyen égtájról érkezik is — bosszút akar állni. A kerítés mellé levágott fejek vannak tűzve, s a pompa, ami a próbatételre jelentkezőket körülveszi, tulajdonképpen *a gyász pompája.* A hercegnő tudja: az újabb jelentkező is fejét fogja veszíteni. Így a próbatétel színhelyéül szolgáló palotaterem nem más, mint egyetlen díszes kripta. Tudvalevően Kínában a gyász színe fehér. Tehát kézenfekvően kínálkozott a lehetőség: ezt a hófehér gyászt állítsuk színpadra.

— Úgy hiszem, ez a megoldás egyedülálló a Turandot eddigi történetében?

— Igen. Magam is csak most, a harmadik Turandot díszletemnél jutottam el idáig. Az elmondottakon kívül azonban van még egy másik funkcionális szerepe is ennek a megoldásnak. Ez a kép a II. és III. felvonás színhelye. Az I. felvonás a fehér-arany ragyogású palotán kívül a falak előtt játszódik. Időrágta, nehéz, rusztikus falak zárják ki a népet mindabból, ami a palotán belül történik. Ennek a naturális kőtömegnek a kapu az exponált helye, amelyen Kalaf herceg megbocsátást kérő gongja után, arany fény árad ki: előrevetve a benti pompát. A II. felvonásra lebomló falak felfedik a palota belsejét, a hideg arisztokratikus csillogást, és így — szándékunk szerint — *az előadás közönsége mintegy Kalaffal egyszere lép be a palotába.*

— A fény kap-e nagyobb szerepet a díszletelgondolásában?

— Természetesen. Hiszen ezúttal nem alkalmazunk függönyt a templom és a színpad között. Annak ellenére sem, hogy a pekingi palota nincs összhangban a Dóm stílusával. Ehelyett fénnyel emeljük ki színpadunkat a sötét háttérből. A III. felvonás első képében pedig minden díszletváltozás nélkül a sötét színpadon diagonálban végigfutó holdfénycsík másítja meg hangulatilag is a játékteret. Így a hagyományos kert helyett Kalaf, itt, a ránehezedő gyász súlya alatt, várja meg a hercegnő válaszát.

— Milyen érzés a terveket megvalósulni látni?

— Igazán boldognak érzem magam, amint a helyi kivitelezés lelkes és szakértő munkájának köszönhetően részleteiben is elgondolásomnak megfelelően bontakozik ki a Turandot színpada.

VARGA ÁKOS

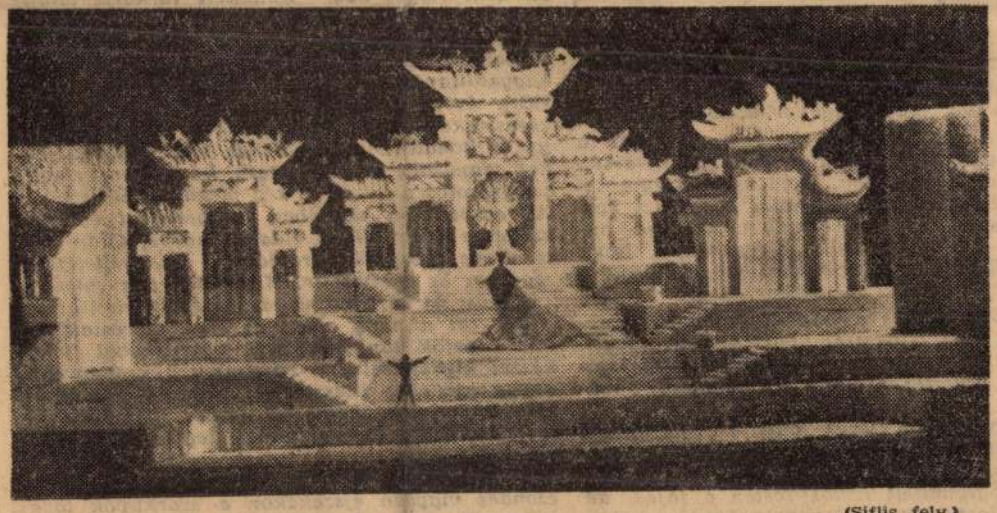

(Sifilis felv.)

A II. felvonás színpadképe — maketten.

— kellő időben aládúcolja.

Ez az ügy végső fokon a Legfelsőbb Bíróság elé került, amely megállapította: *a tető összeomlásáért a tsz is felelős, mert felszólításra az aládúcolást elmulasztotta.* Ezért a kár húsz százalékát viselni tartozik. A kár többi része a két vállalatot terheli. *Az egyiket a nem megfelelő kivitelezés miatt, a másikat pedig mint generáltervezőt.* Az utóbbi azért is hibáztatható, mert más építkezésnél tapasztalta, hogy a típusterv szerint készült istállókat meg *de nem fizetett haszonbért, ezért az erre az időre járó díjat követelte.* A járásbíróság a szövetkezetet kétévi haszonbér megfizetésére kötelezte. Nagyobb összeget azért nem ítélt meg, mert az igény érvényesítésével az asszony részben elkésett. A megyei bíróság a keresetet elutasította, kimondva, hogy az asszonynak csak földjáradékra lehet igénye, amit viszont a szövetkezet közgyűlésétől követelhet.

Törvényességi óvásra a *Legfelsőbb Bíróság* a megyei *választhat az az idős, élethivatásszerűen mezőgazdasággal foglalkozó dolgozó parasztot, aki földjét valamely tsz-nek* — bár annak nem tagja — *haszonbérbe adta.* E jogszabály értelmében az asszonyt akkor illetné földjáradék, ha ezt választotta volna. Ő azonban haszonbért követelt, s ez az igénye fennáll. Helyes a járásbíróság ítélete, amely kétévi járandóságot állapított meg, mert korábbi követelése időmúlás miatt elévült.

H. E.

víz és a belvíz okozta letkárok felmérését a melőszövetkezeti gaz gokban. A felmérésben vesznek a Földművelé Minisztérium beruh igazgatóságának munk sai is. Az összesítés u még nem készült el, d eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a szövetkezetek közös gazdasági épületeit nem érte számottevő kár. Masszív, műszakilag

Földművelésügyi Minisztériumnak a termelőszövetkezeti épületek ár- és belvízkárairól, s egyúttal közlik, hogy mennyi pénzre, építőanyagra és kivitelező kapacitásra van szükség a helyreállításhoz. Ezt a szükségletet előreláthatólag teljes egészében a földművelésügyi tárca építési keretén belül, megfelelő átcsoportosításokkal elégítik ki és — amennyiben a még víz alatt levő területeken a pusztulás nem lesz a vártnál lényegesen nagyobb — nem veszik igénybe más népgazdasági ágazat erőforrásait. (MTI)

Bartók-emlékhangversenyek

A magyar UNESCO-bizottság felhívására szerte a világon hangversenyekkel emlékeznek meg Bartók Béla halálának közelgő 20. évfordulójáról. A megemlékezéssorozat kiemelkedő eseménye lesz az az őszi Bartók-hangverseny, amelyet a magyar és a francia UNESCO-bizottság — az UNESCO védnöksége alatt — Párizsban rendez. A koncerten a francia rádió és a televízió zenekarát Ferencsik János vezényli.

Kutyasorsok

Írta: TÓTH BÉLA

kórházkert fái betegek kucc nak dokon. Csak az én az épületek között melyik alagsori ab- nyüszít fel egy ku- emrégi gazdája lép- ól? Talán így ment hónapja az ő ke- s olyankor maradé- n nevezte, esetleg felugorhatott, és z adó kezet?

dja, miért. Hiszen lán rákapott a to- hatatlan kutyabűn. adta a fejét? Ta- látásából, ambició- ga mellől? El, de nem a sintér ke- szőregi Veszteré- gyűjt gyógyintézе- zött, elbecstelene-

nem azért, mert rancsolója, hanem hűségesre, a ré- séges volt. Az el- lt, pockot fogott, zda ölébe eresz- ek kezéből a ke-

itt együtt. Öblös engetyű szavú ki- jú farkas ivadé- pulik, egykori rnáthegyik, korcs lladékán tengődő éptem közéjük, a ztem, félezer ha-

ragvó száj vicsorog rám, és pokoli hangon kiállja felém minden fájdalmát, tiltakozását és baját. Hogy szégyelljétek magatokat! Értetek éltünk! Kutyahűséggel szolgáltunk bennőtöket, és meghalni is értetek indulunk!

Ketreceik ajtóján az ápolók kusza írásaival rettenetes rövid végítéletek betűi terpeszkednek: véradásra, szívműtétre, vesetranszplantációra, lépműtét, műtéti gyakorlat, tartalék.

A tartalék rendeltetésű nedves cimpáját a rácson kidugva szimatol. Simogatnivalóan értelmes pofával bámul rám. Nem ugat. Szeme tükörtiszta. Szinte ábrándos, mint a tavaszi szüzeké. Tartalék. A kísérlet még nem tudja, mire lesz jó. Ha valamelyik szíves, májas, lépes kiesne a hosszú megpróbáltatásokban, majd ő fekszik fel helyettük a műtőasztalra.

Avas szőrű farkas a következő lakó. Kitartóan, nagy hivatástudattal ugat. Ajtaján az áll: véradásra. Valamelyik szívműtétes operációjánál gépbe eresztik a vérét, és számára bevégeztetett.

Felépülőben levő lázas puli a harmadik szomszédban. Túl van a nehezén. Fáradtan csahint, és sűrűn megnyalja sebét. Minden vakkantásra végignyílall izmos testén a fájás, de régről öröklött kötelességtudata birokra kel a fájdalommal. Ugat. Kutya ő. Haragszik az idegen emberre.

Aztán a veseműtétes következik. Valamikor idomított terelő kutya lehetett. Bizonyára neki is szépen szóló neve volt, aminek hallatára a legmélyebb álmából is talpra ugrott, és karikába pásztorította a csordát. Rendet tartott. Ott nem lóghatott ki a barom a körből, primadonnáskodó falánksággal. Most piheg. Gombszerű szemetükrét darabokra törte a láz. Lángoló nyelvével nyalja magát. Még így is rendben tartja öltözékét. Élni akar. Nem hagyja el magát. Nyüszít.

Kávétarka ül magányos zárkájában. Mogorva. Ajtaján: „gyakorlatra" felirat gebeszkedik. Ugat, de nem figyel oda. Emlékeit túrkálja talán? Csőszkutyát vélek ki belőle. A messzi határokat idézi, a füstös gúnyájú gazdát, akit talán még sajnál is, hogy mi lesz vele ilyen magárahagyatottan? Hiszen nemsokára vetik a kukoricát. Arról ő hajtotta el a varjakat. A búzakereszteket is ő szaladta körül, ha kárba futott a konda. Dinnyeföldeket járt, dohánytáblákat vigyázott, és hallgatott, ha pisszre emelte a nagybotos a kezét. A kéz mozdulatait tisztelte. Az adott néki napjában kenyérhéjat és avas szalonna bőrét. Néha oldalba ütötte, talán nem is ellene irányuló haragjában, csak tehetetlenségében. És ő elviselte. Mit is tehetett volna?

Most új parancs kiadására csücsöríttette száját a nagy csősz, az élet. Orvostanhallgatók tanulják meg lágyékából finom kézzel kipreparálni a zsigereket. Esetleg műanyag csöveket illesztenek mindig egészséges erezete helyére, hogy az ember szolgálatára megtanulják a leggyorsabb, a legbiztosabb eljárásokat.

Ő már többet nem ugatja meg a teli holdat csöndes vigyázó éjszakákon a szárkúpok tövéből, nem hajt ki a vágatlan búzából falánk libacsordát, vagy leveles répából gazdátlan tehenet.

Az utolsó parancsot teljesíti most...

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Fülöp Zoltán

NÉPSZABADSÁG

1966 JUL 14

1021

1966. július 14. csütörtök

Új felfogásban kerül színre a Háry János és a Faust

Szinetár Miklós rendezi mindkét előadást a szegedi szabadtéri játékokon

Szinetár Miklós a szegedi szabadtéri játékok felújítása óta csaknem minden évben rendezője egy-egy ottani produkciónak. Az idén újabb két bemutatót rendez Szegeden: Kodály Háry János című daljátékát és Gounod Faust című operáját. Művészi elképzeléseiről egyebek között ezeket mondta az MTI munkatársának:

— Az idei nyitódarabot, Kodály Zoltán Háry János című daljátékát, nagy nemzeti műveink egyikének, nagyszerű alkotásnak tartom. A darabban egy kis nemzet nagy tehetsége és nagy vágyai ütköznek össze a realitással. Furcsa ötvözete ez a remekmű a lírának, a tragédiának és a humornak, találó tükre a magyar nép sorsának. Emellett sajátos önirónját is tartalmaz, amely csak a nagy irodalmi és zenei művek sajátja.

S a feladatot még izgalmasabbá teszi, hogy a Dóm téri előadásokban nagyon sok sajátossággal is számolnunk kell. A korábbi Háry-feldolgozásokkal ellentétben, most az egész történet Nagyabonyban játszódik. Tehát minden színhely, minden alak úgy jelenik meg, ahogy azt egy kis magyar faluból lehet megálmodni. Háry nem a nagy hazudozó, hiszen mint ilyen eltörpülne Münchhausen báró mellett. Háry inkább egy kis nép álmainak és vágyainak felnagyítója, hőstetteit a faluban a falusiaknak meséli el. Varga Mátyás díszletei alapján ezért a színpadra felépült a falu, kocsmával. A többi szín díszletelemei ebbe az állandó keretbe kerülnek. A szegedi Dóm két tornya hol a nagyabonyi két tornyot, hol a bécsi harangjátékok tornyát jeleníti meg. Ezzel és több más megoldással is szeretném a tér adottságait, lehetőségeit minél jobban kihasználni.

A másik darabbal, a Fausttal kapcsolatban pedig el lehet mondani, hogy Gounod operájának szinte minden környezeti igénye azt kívánja, hogy ezen a téren játszódjék. Meg vagyok győződve arról, hogy ha minden úgy sikerül, ahogyan elképzelem — az időjárás nem zavarja meg a felkészülést és lesz elegendő próbánk, az énekesek pedig diszponáltak lesznek —, akkor ez a produkció maradandó programja lesz a szegedi Dóm térnek. A Faust-előadáson nem alkalmazunk semmiféle modernkedő megoldást, ezt nem tartom alkalmasnak az itteni környezetben. Korrekt és szép előadásra törekszünk. A díszlet megoldása naturális lesz. Fülöp Zoltán tervei alapján egy nagyon szép reneszánsz kisváros hatását keltő díszletet építünk majd fel a dóm előtt.

Mint ahogyan már az újságok is írták, három külföldi énekes, Virginia Gordoni, Juan Oncina és Carlo Cava alakítja a szegedi előadásokon Margit, Faust és Mefisztó szerepét. Tőlük s a magyar művészektől is jó énekesi, valamint színészi teljesítményt és ezek alapján sikeres előadást várunk — mondta a többi között Szinetár Miklós. (MTI)

Ítélet egy sikkasztó bűnszövetkezet ügyében

A Pest megyei Bíróság 27 vádlottat vont felelősségre a *társadalmi tulajdonban különösen nagy kárt okozó sikkasztás* miatt.

Mészáros Lajos, a kistarcsai Új Barázda Termelőszövetkezet főagronómusa, *Kurucz Tibor*, a Pest megyei Terményfelvásárló és Feldolgozó Vállalat raktárosa, valamint *Sréder Istvánné*, a tsz raktárosa volt a tolvaj társaság vezető triumvirátusa. Mészárosék 1962 nyarán léptek működésbe: ekkor a főagronómus utasítására a beszállított gabonáról *szabályellenesen vezették a mérlegelési naplót*, s úgy ügyeskedtek, hogy állandó feleslegük maradt, amelyet *értékesítettek*. A cinkosok egy ideig aggályoskodtak a feketeüzlet miatt, Mészáros azonban *„nem lehet semmiféle baj"* felkiáltással összeköttetéseire hivatkozott. A pénzből Mészáros és Sréderné 35—35, Kurucz 30 százalékos részesedést kapott, később a nyereségi kulcs változott, *a visszaélések pedig folytatódtak*.

1963 nyarán a bevált sikkasztási módozatok mellett új megoldást is alkalmaztak: a mérlegelési jegyeket rontottnak, rosszul kitöltöttnek minősítették, újat persze nem készítettek, a számlát eldobták, de a „felesleg" megmaradt. Kurucz emellett más helyekről is szerzett gabonafelesleget, és népes orgazda- és tolvajbandájával együtt egyre növelték illegális magánjövedelmüket.

A bűncselekmény-sorozat egyik mellékhajtása: Kistarcsa határában a *VILLÉRT-vállalat* raktárhelyiségeket épített. 1964 júniusától *Zsiák József*, az ÉM 45. számú Építőipari Vállalat művezetője és beosztottja, *Susuk József* az építkezési anyagokat árulták nagyban — a többi között Mészárosékat is.

A Pest megyei Bíróság Mészáros Lajost *5 évi*, Kurucz Tibort *4 évi*, Sréder Istvánnét *másfél évi* szabadságvesztéssel sújtotta. Zsiák József büntetése *három és fél évi*, Susuk Józsefé *3 évi*, B. Csaja Mihályé *2 évi*, Kolozsvári Jánosé *1 év és 10 hónapi* börtön. A kilenc-huszonheted rendű vádlottakat hosszabb-rövidebb tartamú szabadságvesztésre, pénzbüntetésre, illetve javító-nevelő munkára ítélték. Az ítélet nem jogerős.

Sz. r.

MBOL

BUKFENC UTÁN A DUNÁBA

Tegnap hajnalban a Műegyetemi rakparton a Petőfi-híd közelében a Dunába zuhant egy locsolóautó. Balogh Barnabás sofőr könnyebben megsérült (a kórházi elsősegélynyújtás után saját lábán távozott), míg Boros István vízkezelőt súlyos kartöréssel jelenleg is a Koltói Anna Baleseti Kórházban ápolják.

— Hogy történt a különös baleset? — kérdeztük.

— Öt óra után a Petőfi-híd tájékán jártunk. A horgászokat figyeltem. Amikor előreneztem, láttam, hogy az út menti betontömb-

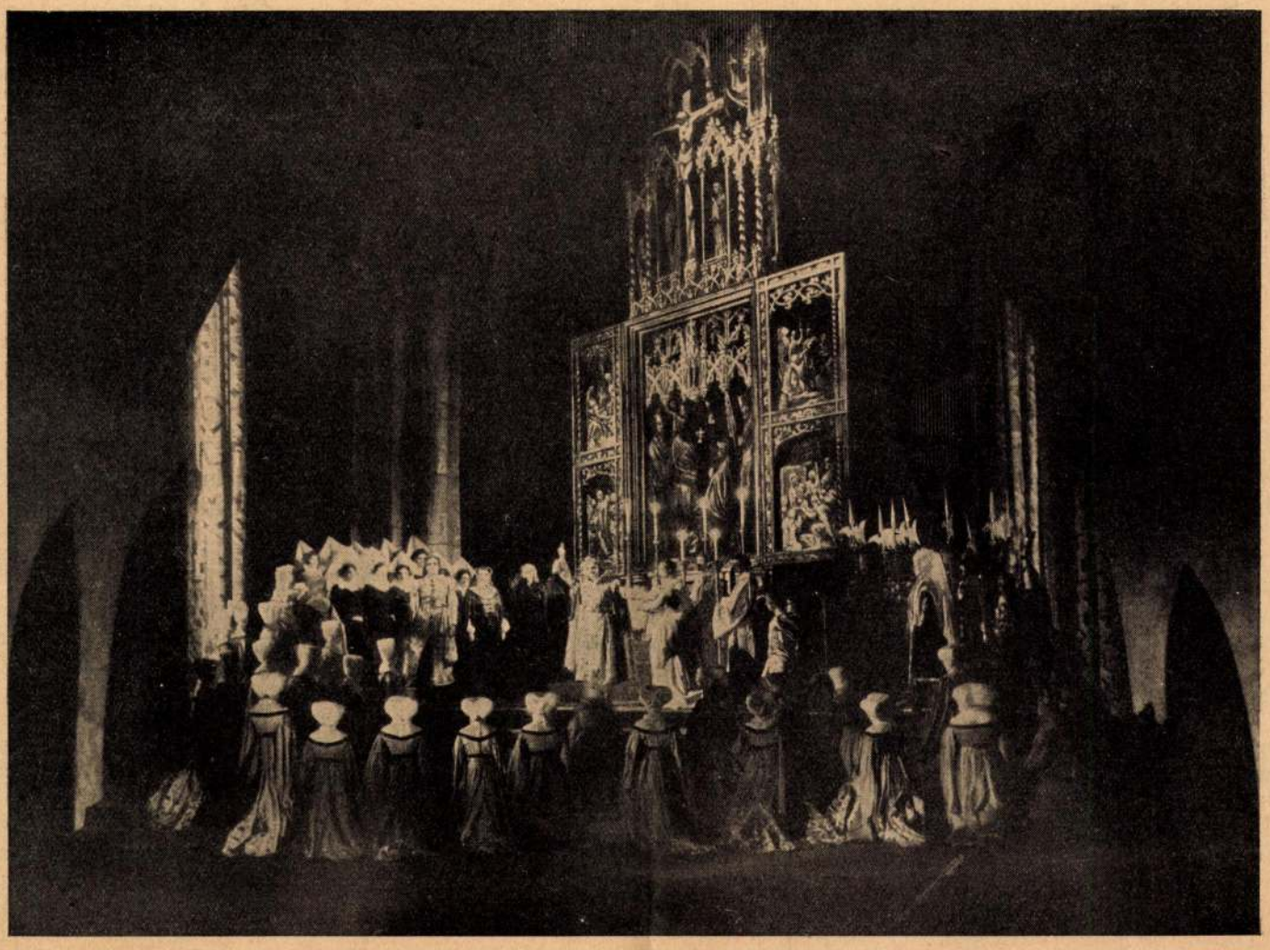

Az új Hunyadi László az Operaházban. Az Operaház október 6-án új rendezésben, díszletekkel, átdolgozásban hozta színre az első művészi, magyar dalművet. Erkel Ferenc Hunyadi László-ját. Jelenet a második felvonásból. A király esküje. A színpadi képet Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán tervezte

gyulladást kap, mert olyan bolondul szereti, hogy bár meghűlt és lázas, mégis idejött, miatta...

Sándor mindenekelőtt jó melegen magához ölelte, hogy ne kapjon tüdőgyulladást. Azután nagyot lélegzett:

— Hála Istennek, hogy nem színésznő. Igy könnyebb megvallanom, hogy nekem sincs semmi közöm a színházhoz.

— Hogyne lenne... A darab?

— A darab nem volt hazugság. Aznap nyujtottam be a színháznak, amikor először találkoztunk és Isten látja lelkemet, mennyire bíztam benne. Két hét előtt kaptam vissza. Nagyon kedves levelet írt hozzá az igazgató, a lényege azonban az volt, hogy hagyjak békét az irodalomnak, mert nincs semmi tehetségem. Nem ez fájt, csak az, hogy maga most már nem jön hozzám feleségül. Szürke kis tisztviselő vagyok. Már start előtt lebuktam a Pegazusról. Nincs egyebem, mint száznyolcvan pengő fizetésem és villamosbérletem...

Ada szeme még nedves volt, de amikor Sándorra nézett, aki reményvesztetten, fázósan és nagyon kedvesen tette meg furcsa szerelmivallomását: egyszerre elnevette magát. A jókedve átragadt a fiúra is. Ezt a színházat, amit ők ketten játszottak egymásnak! Végül már olyan hangosan kacagtak mindaketten, hogy a nevetésüktől visszhangzott az őszi kert s a közeli villák ablakaiból kihajoltak az emberek.

Egy rendőr, aki rendőrkutyájával éjszakai körútjára indult, elhaladt a pad előtt, oda is nézett, de azután tovább ment. Egy kicsit mosolygott is is.

— Eppár cseléd — mormogta megértően a pulinak.

Képeskönyv

Útiruha, a nagy fehér tigris és a tűztorkú madár

A felnőtt embernek a napilapok körülbelül azt jelentik, amit a gyereknek a képeskönyv. Bár, nem tudom, olvasnak-e képeskönyvet a mai gyerekek, vagy szellemi szükségleteiket az újabb autómárkák nyilvántartásával elégítik-e ki?

E sorok íróját a világ minden tájáról érkező hírek úgy szórakoztatják, mint hajdan a képeskönyv tarka lapjai. Sok szép és szomorú dolog történik a világon azonkívül, hogy az országok gázzal és tankkal akarják sivataggá tenni egymás földjét és ezt békéltető tárgyalásnak nevezik.

*

Nemrég például egy Kínából érkező híradást olvastam. Kína, a maga furcsa, finom szineivel és évezredes kultúrájának titkaival, mindig vonzott, mindig érdekelt. Most, hogy ezt a hírt olvastam, úgy éreztem magamat, mintha egy nemesszínű, hajlékony rajzú kínai porcellánt törtek volna össze.

Kínáról tulajdonképpen keveset tudunk, bár közel kellene, hogy legyen hozzánk. S a művészekhez: költőkhöz és festőkhöz nagyon közel is áll ez a nép. Nemcsak azért, mert a kultúrája régi s mert minden művésznek született kultúrembernek kell lennie, már akkor, mielőtt írni megtanult volna. (E sorok írója nem hisz a barbár művészekben. Az a néger harcos, aki a sírkamra sziklafalára bogyók nedvével harci képeket fest, már született kultúrember. Persze, más a kultúrája, mint európai kollegáinak.)

Mühlbeck híradó. Párizsban divatba jött a női bajusz. Ez hozzátartozik ahhoz a szekszepilhez, amely rekedt hangból, kitépett szemöldökből és törtfényű, álmos szemekből áll. Rövidesen bekövetkezik a gyermekek szörnyű dilemmája. A két szülői jelenség közül nem tudnak választani: melyik a papa, melyik a mama?

A kínai, mélységesen kifinomult modorával, amely szertartása a szerénységnek, tapintatosságával, fejlett diplomáciai érzékével tökéletes képviselője a világ legrégibb, élő kultúrájának, de azonkívül még festő és költő is. A beszédmódja, a kifejezési formája, öltözködése, háza, kertje festői és költői. Virágok és színek nélkül nincs otthon. A virágok vázákban való elrendezésének módja: külön tanulmány. A természet minden változása ünnep náluk. A ruháik szine törvényben megszabva igazodik az évszakokhoz. Tavasszal gyengéd, üde selymeket vesznek magukra.

A beszédjük zsúfolt, színes, költői képekkel. Szeretnek szimbolumokban beszélni, mint a mesemondó magyar pásztorok. A tél a „nagy fehér tigris". A nyár a „tüzes torkú madár". A haláltól nem félnek. Utazásnak tekintik. Az öreg embereknek, vagy a betegeknek, előre készülve a nagy útra, útiruhát varrnak. Megható gyöngédség van bennük. A régi divat szerint elnyomorított női lábakat „liliomszirom"nak" nevezik. Mentegetőzve mondják a fiatalok az öregekről: „Őt kímélni kell, mert még liliomszirom lába van". Száz meg száz oldalt lehetne róluk írni. Örömmel és gyönyörködve. Játékosan és művészien furcsák. E sorok íróját megmosolyogtatja és elbűvöli a sok bájos kínai szokás. Külön öröm könyveken és embereken keresztül bepillantani az életükbe.

Sajnos, ebbe a zárt, mély, egyéni kultúrába is berobog Európa és Amerika vihara. Különféle viharok ezek. Jelszavak, amelyek itt csak jelszavak, de ott tragédiák lesznek belőlük. A kínai nehezen fogad magába idegen eszmét, de ha magába fogadta, a testét, lelkét odaadja neki. Arról, hogy a kommunizmus mit pusztított ebben a hatalmas országban, fájdalmas beszélni. Itt nem százezrek, hanem milliók tragédiájáról van szó. De mi most nem milliókról beszélünk, csak hét kis emberről, hét kis lélekről, akik a XX. század egyik jelszavának, a kollektivizmusnak megfelelően, lettek öngyilkosok.

Suken tartomány Havián nevű városában hét fiatal asszony együtt ugrott bele a folyóba, együtt halt meg. Közösnek érezték a sorsukat mind a heten. Búcsúlevelet is írtak. Egyetlen búcsúlevelet, mert a panaszuk, „tettüknek oka" is egyforma volt. A házassága volt mind a hétnek boldogtalan. Biztosan együtt készültek a halálra. Együtt varrták meg az „útiruhát" az ősi szokás és ősi vallás szerint. Valószínű, pénzt is tettek az útiruha zsebébe, ahogy ez Kínában illik. Fennhangon aligha sírtak, sokat nem is panaszkodhattak, mert a jó kínai modor szerint siránkozással nem lehet az egyik ember a másik terhére. Ők csak kecses hajbókolások, finom gesztusok után, csendes teázás közben, miután hétszeri kínálásra elfogadtak egy csésze teát, megbeszélték, hogy *itt* nem érdemes élni. Azt, ami itt van, le kell zárni és el kell indulni arra a másik útra.

Bizonyos, hogy nem voltak modern kínaiak, mert akkor a válás segíthetett volna rajtuk. Katolikus kínaiak sem lehettek, mert akkor nem menekültek volna az öngyilkossághoz. Ha a kínai új vallást vállal, hisz is benne. Ők, szegénykék, régi kínaiak voltak és azonkívül egész emberek, akik nem ismerik a fél megoldásokat. Csalódtak egy emberben, egy szerelemben, egy kötöttségben, levonták a következményeket.

Magukra vették finom, porcellánszinű kínai selyemruhájukat: az útiruhát, virágot tűztek a hajukba és az ő szerény és csendes kis lépéseikkel elsétáltak a folyóhoz.

Kína óriásinagy. Nem tudjuk, Suken tartomány melyik részében van, tél van-e náluk most, vagy nyár? A nagy fehér tigris, vagy a tűztorkú madár évszaka. Nem tudjuk, hogy jeges víz szállította-e a másvilágra sárgásarany bőrű testüket, vagy langyos habok úsztatták őket. Csak arra gondolunk, hogy az ember akármelyik lapját nyitja is fel a világ nagy képeskönyvének, a leggyöngédebb, legfinomabb szinek között is talál szomorúságra. A Havián városból érkező kis hír, nem volt hosszabb, mint egy régi kínai vers, amely mindig zárt, nagyon rövid dallam. Szólhatott volna a „nagy barna medvéről": az éjszakáról, vagy a „világoskék bimbóról: a tavaszról", de, sajnos, arról szólt, amit Európában már rég tudunk: az emberi lélek kicsit boldog és nagyon boldogtalan.

EBECZKI GYÖRGY

Októberi láz

Fekszem a barna avaron...
Bocsásd rám vad nyilaidat,
zuhogj, zuhogj rám szilajon
lobogó októberi nap.

Borítsd rám kék-arany eged
tikkadt ősz, gyümölcsöt-adó,
hadd kóstoljam az ízeket,
mielőtt leszitál a hó.

Életem úgyis naptalan:
eső mosta el májusom
és viharos volt a nyaram...
Te gyujtsd fel vérem és húsom!

Gyujtsd fel a lelkem, néma láz,
jaj, záporozz rám tüzesen
utolsó forró lobbanás,
utolsó bűvös szerelem.

ÖLBEY IRÉN

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Iparművészeti Muzeumban a "Szocializmusban a legfőbb érték az ember" cimmel rendezett kiállitáson "Fülöp Zoltán az Operaház Kossuth-dijas diszlettervezője általkészitett...diorámák a moszkvai Nagy Szinház "Hattyuk tava" előadását és Krim ...tengerparti részletét... ábrázolják.

Szinház és Mozi. Bp. 1953. nov. 13-19. VI. évf. 46. sz. 4. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Wagner: "Walkür" c. zenedráma második felvonásának szinpadképét közli a lap. Fényképrepr.

Szinház és Mozi. Bp. 1953. juni. 12.-18. VI. évf. 24. sz. 3. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaház Szabadtéri Szinpadán a Margit-szigeten Gounod: "Faust"-jának diszleteit tervezte. A "Faust-város" tervet bemutatja a lap. Fényképreprodukció.

Szinház és Mozi. Bp. 1953. juli. 10-16. VI. évf. 28. sz. 2. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán Kossuth-dijas művész

Schiller: „Tell Vilmos"-ához készitett diszletterveket.
A Néphadsereg Szinházában kerül bemutatásra.

Szinház és Mozi. Bp. 1954. márc. 12. VII. évf. 11. sz. 11. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

F. Schubert: Három a kislány c. daljáték első felvonásának szinpadképe. Fényképrepr.

Szinház és Mozi. Bp. 1953. május 8-14. VI. évf. 19. sz. 5. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Ránky György: "Pomádé király" c. zenés komédiájához készitett szinpadképterveket.
A Magyar Állami Operaház előadása.

Szinház és Mozi. Bp. 1953. juni 5-11. VI. évf. 23. sz. 3. lap.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

MDK

Elkészült az Igor herceg öt képének díszletvázlataival.

–: Ma hallottuk

2.f

Esti Hírlap, Bp. 1960. okt. 4.

Fülöp Zoltán, színlelterező

Lengyelországba utazott, hogy a balettegyüttes decemberi vendégjátékait előkészítse.

— Ma hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1960. okt. 16.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDH

A Petőfi Színház új dunabjának díszleteit tervezte.

Pesold ferenc: Szivárványvölgy 2.

ESTI HIRLAP bp. 1960. nov. 4.

Fülöp Zoltán MDK

díszlettervező

Gábri László: Igy ifjodott meg táncban muzsikában
Dorottya, "egy öreg kis-asszony"

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Joséphine.
Pesti Hirlap 1943. okt. 17.

Fülöp Zoltán MDK

Diszlettervező

Csinóm Palkó.
Szabad Nép, 1951.márc. 4.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Az uj Faust az Operaházban.
Pesti.Hirlap 1939. ápr. 9.

Fülöp Zoltán

MDK

díszlettervező

Hevesy Géza: Az élőkép-tárlat próbája az Operaházban.
Uj Magyarság 1940. jan. 30.

Fülöp Zoltán MDK

díszlettervező

Dorottya. Uj Magyarság 1944. jan. 22.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Rigoletto
Szabad Nép. 1951. febr. 9.

Fülöp Zoltán MDK

díszlettervező

Rékai-jubileum az Operában.
Magyar Nemzet 1959. febr. 19.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Halka.
Szabad Nép 1952. jan. 13.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

IV.Henrik.Bemutató a Madách szinházban.
Magyarország 1941 szept. 19.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Szinház-zene.
Pesti Hirlap 1944. márc. 18.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Páris lángjai
Szabad Nép 1950. jun. 14.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Huszti kaland

Szinház és Mozi. 1951.nov. 16-22.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Kállay I.: Három a kislány a Margitszigeten.
Uj Magyarság 1941. jul. 26.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Lányi V.: A nagyidai cigányok.
Pesti Hirlap 1939. febr. 19.

Fülöp Zoltán MDK

díszlettervező

Havasi kürt

Színház és Mozi. 1951. nov. 16–22.

Fülöp Zoltán

MDK

díszlettervező

Keszkenő
Színház és Mozi 1951. nov. 16-22.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Csinom Palkó

Színház és Mozi 1951. nov. 16-22.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Tudósok, művész, írók példamutató jegyzése.
Szabad Nép, 1951. szept. 28.

Fülöp Zoltán

MDK

diszlettervező

Csupajáték.
Ujság 1938. máj. 22.

Fülöp Zoltán MDK

díszlettervező

Magyar Csupajáték.
Pesti Hírlap 1938. máj. 22.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Csinom Palkó
Kis Ujság 1951. márc. 4.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

A modern szinpad diszletei és kosztümjei.
Magyar Iparművészet 1934. 74.o.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Josephine
Ujság 1943 okt.17.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Mandragora

Magyarország 1940. febr. 3.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Mandragora
Magyarország Reggeli lap, 194o.febr. 4.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

A windsori vig nők.
Válság 1948. dec. 28.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Mandragora
Pest 1940. jan. 3.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

A csodahegedü

Esti Ujság 1942. nov.2.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Debreceni história
Esti Ujság 1943. dec. 6.

Fülöp Zoltán MDK

diszlettervező

Három a kislány
Magyar Nemzet 1951. dec. 31.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaház Margit-szigeti Szabadtéri Szinpadán a „Bahcsiszeráji szökőkut" c. táncjáték előadásához tervezett szinpadképeket.
Fénykép-repr.-ón: A krimi tatárok vára, a III. felvonásból.

/-nyi/: A bahcsiszeráji szökőkut c.
Szinház és Mozi. Bp. 1956. juli. 28. IX. évf.
30. sz. 3. l.

M.C.M.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

"A csodálatos mandarin" felújításához készült szinpadkép-terv repr.-ja.

- - -

Egy másik kritika komoly elismeréssel ir a "Csodálatos mandarin"diszleteiről.

- - -

Vitányi János: A "Csodálatos mandarin"
Szinház és Mozi. Bp. 1956. ápr. 27. IX. évf.
17. sz. 13. l.
Vitányi János: A csodálatos mandarin. 1956. juni.15
IX. évf. 12-13. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A "Csodacsatár" c. film diszleteit tervezte, amelyek közül a "Gól-bár" c.-t bemutatja a lap. Rajz-repr.

Rendező és iró két készülő filmről c. Szinhá[illegible] és Mozi. Bp. 1956. juni. 1. IX. évf. 22. sz. 4. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Bolotyin és Szikorszkaja szövegkönyve és Dolidze muzsikája nyomán került átdolgozásra az "Elcserélt menyasszony" c. nagyoperett, amelyet a Majakovszkij-Szinpadon szabadtéri előadásban mutattak be.
A kritika magasan kiemeli a művész diszletterveit.

Halást Péter: Elcserélt menyasszony c.
Szinház és Mozi. Bp. 1955. juli 29. VIII. évf. 30. sz. 8-9. lap.

MDK

Fülöp Zoltán

Kossuth dijas tervezőművész egy könyvön dolgozik. "A színészetről képekben"

Esti Hirlap 229. sz. 1959. szept. 30 2 old.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Puccini zenedrámájának, a Turandot előadásának felujitásához tervezett -a kritika szerint- nagyvonalu szinpadképeket.

/A.I./: Turandot c. kritikája.
Film Szinház Muszika. Bp. 1959. január 2. III. évf. 1. sz. 8-9. l.

MDK

Fülöp Zoltán, diszlettervező

Havasi kürt /Operett Szinh./

Szinhaz és Mozi. 1951. nov. 2-8. 44.sz.

MDK

Fülöp Zoltán diszlettervező

Vágó József:... a Tell Vilmos felujitásáról.

Pest, 1941.márc. 26. 8. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaház diszlettervező művésze a bukaresti uj Operaházban bemutatásra kerülő balett-együttes vendégjátékának előkészitésére Bukarestbe utazott.

H i r e k c. rovat rövid hire.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1959. juni. 19. III. évf. 25. sz. 34. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaház "Kékszakállu herceg vára" felujitásához tervezett uj szinpadképeket.

äääää

A Fővárosi Operett Szinház Nyugtalan boldogság c. előadásához tervezett látványos diszleteket.

äääää

Bónis Ferenc: A Kékszakállu herceg vára felujitásáról c. kritikája.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1959. május 22. III. évf. 26. l.
/demeter/: Nyugtalan boldogság c. kritikája.
Bp. 1959. május 29. III. évf. 22. sz. 14-15. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Bartók: A kékszakállu herceg vára-nak felujitásához -az Operaházban- tervezett uj szinpadképének fénykép-reprodukciója, a müvész felvilágositása szerint: „A szinpadképek általában koruk képzőmüvészeti szemléletét és izlését tükrözik." A fentebb emlitett repr festett diszletek helyett fény-effektusokkal dolgozik: a függönyoszlopokat különböző szinü fények világitják meg a darab mondanivalójának kihangsulyozására.

Gách Marianne:A kékszakállu herceg vára felujitásáról. c. interjuja.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1959. május 15. III. évf. 20. sz. 28-29. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaházban bemutatott "Kádár Kata" szinpadképeit tervezte.

- - -

Miljutyin: Nyugtalan boldogság c. operettjéhez tervezett diszleteket.
A darab a Fővárosi Operett Szinházban kerül bemutatásra.

- - -

Molnár Jenő Antal: Kádár Kata c. kritikája. Film Szinház Muzsika. Bp. 1959. május 1. III. évf. 18. sz. 6-7.l.
Bp. 1959. május 15. III. évf. 20. sz. 8. l. A Nyugtalan boldogság próbáján c. előzetes közl.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Manuel de Falla: Háromszögletü kalap c. balett-játékához tervezett "..levegős, hangulatkeltő, kitünő diszleteket."

Fábián Imre: Három balett az Erkel Szinházban. Film Szinház Muzsika. Bp. 1959. dec. 25. III. évf. 52. sz. 12-13. l.

M. D. K.

FÜLÖP Zoltán díszletterveső

(1907 —

Müvészettörténeti Á B C Bp. 1961. 104, 547. e.

FÜLÖP Zoltán M.D.K.

az előadás diszletei

A Párizs lángjai bemutatója a Szegedi Szabadtéri Játékokon

Magyar Nemzet 1962. julius 31. 7.1.

MDK

Fülöp Zoltán diszlettervező

Tormay G: A m. kiáll. Párisban. M. Iparművészet 1937. 150. l.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDK

A Szófiai Áll. Operaházban bemutatták Bartók Béla: Fából faragott Királyfi c. balettjét. A díszleteket Fülöp Zoltán tervezte.

–: Ma hallottuk 2.

ESTI HIRLAP Bp. 1961. jún. 2.

MDK

Fülöp Zoltán diszlettervező

Paulini Béla:"Magyar csupajáték"c.müvéhez a disz letek egyik tervezője.

H.G.: Paulini Béla magyar csupajátékai.

Uj Magyarság 1938.máj.22.

MDK

Fülöp Zoltán

Diszlettervei a Paulini Béla:"Magyar csupajáték" revüjéhez.

S.: Paulini Béla revüje a Müvész Szinházban.

Magyarország 1938.máj.22. 8.1.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Rossini: Tell Vilmos c. operájához tervezett szinpadképeket.
Az Operaház felujitása.

S.V.: A Tell Vilmos az Operában. c.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1962. aug. 17. VI.
évf. 33. sz. 30. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A szegedi Szabadtéri Szinpadon előadott Aszafjev : "Páris lángjai"c. baletthez készitett szinpadképterveket.

Fényképes hiradás.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1962. aug. 3. VI. évf. 31. sz. 31. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Erkel Szinházban Erkel Ferenc: Brankovics György c. operájának egyik diszletét mutatja be a lap a kritika keretében.
/Az operáról több kritikus irt s ezek mindegyike külön kiemeli a müvész által tervezett szinpadképeket./

Bónis Ferenc: Brankovics György c.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1962. juni 29. VI. évf. 26. sz. 21-23. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Erkel Ferenc: "Brankovics György" c. operájához tervezett diszletterveiről beszél egy interju keretében s az I. felvonáshoz készitett diszlettervrajzát is bemutatja. Fénykép-repr.
Az Operaház bemutató előadása.

- - -

A lap 21. számának 8. lapján hiradás a müvész által tervezett diszletekről. /1962. május 25./

- - -

/Somogyi/: A Brankovics György bemutatójára készül az Opera c.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1962. márc. 23. VI. évf. 12. sz. 33. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Fővárosi Operett Szinházban bemutatott -Offenbach: "Banditák" c. vigoperájához tervezett szinpadképeket, amelyekről a kritika komoly elismeréssel nyilatkozik.

Dalos László: Banditák c.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1962. márc. 9. VI. évf. 10. sz. 26-27. lap.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Petrovics Emil "C'est la guerre" c. operájához tervezett szinpadképének egyik fényképrepr.-ját közli a lap a kritika mellett.

- - -

Fábián Imre kritikája egy későbbi számban igen komoly elismeréssel ir a müvész szinpadképeről. 1962 március 16. VI. évf. 11 számában a 18-19.-oldalon, Uj müvek az Operaházban cimmel.

- - -

S.V.: Három ujdonságra készül az Operaház c. Film Szinház Muzsika. Bp. 1962. febr. 23. VI. évf. 8. sz. 31. lap.

MDK

Fülöp Zoltán, festőm. -tervező.

világraszóló reklámot kapott a magyar színpad tervezés ért a magyar ballett
London: Studio külön száma: Design for Ballett" c.
Az orosz, francia, svéd balletten kívül csak a magyr szerepel benne. Gyönyörü színpadi képeket készölnek benne. Tervezők közül ő az egyik.

Az Est. 1937.okt. 23.

FÜLÖP ZOLTÁN

"Irja hadnagy" szinpadkép terve.

Magyar Iparművészet, 1934. 74.old.

MDK

Fülöp Zoltán

Paulini Béla:"Magyar Csupajáték"c.müvének diszleteit tervezte.

/sz.p./:A "Magyar Csupajáték" bemutatkozása a Müvész Szinházban.

Pesti Hirlap 1938.máj.22.

M.D.K.

Fülöp Zoltán diszlettervező

A nagyidai cigányok diszleteit tervezte.
Cikk: Péterfi István "A nagyidai cigányok."

Ujság, 1939.febr.19. 19.old.

FÜLÖP Zoltán M.D.K.

Az előadás diszlete

Gábor István: Szegedi Szabadtéri Játékok , 1962.
Párizs lángjai
Magyar Nemzet 1962. augusztus 10. 4.l.

MDK

Fülöp Zoltán

A nagyidai cigányok diszlettervezője

Péterfi István: A nagyidai cigányok.

Ujság 1939.febr.19. 19.o.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDh

Suppé Boccaccio-jának díszleteit tervezi a Fővárosi Operettszínház részére.

–: A miniszterelnök — Boccaccio

2.1

ESTI HIRLAP, bp. 1960. dec. 29.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

MDG

„Egydíszletes" színpadának plasztikus térbeosztása igen szerencsés.

Lózsy János: Brankovics György
Erkel-opera nagy sikerű bemutatója az Operaház Erkel Színházában

9.e

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. júl. 4.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

MDG

Díszleteit megtapsolta a moszkvai Közönség.

Tamás István: A Csárdáskirálynő „orosz válto=zata" újra meghódította a moszkvai Közönséget

S. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. júl. 22.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDH

Ó Cát Gusztáv elképzeléseit megtartva
Kérzítette el Fülöp Zoltán az Otello
díszleteit.

Péterfi István: Két operafelújítás 2-l

Esti Hírlap, Bp. 1960. dec. 4.

Fülöp Zoltán, dín Cettervező

MDu

Varsóba utazik, hogy a balettegüttes ottani vendégjátéka -színhelyén dínlet- és világítási próbákat tartson.

-: Ma hallottuk

2.1

ESTI HIRLAP, Sp. 1960. dec. 7.

MDK

Fülöp Zoltán, dinlettervező

A Pillangókisasszony szigeti előadásához a dinleteket tervezte.

Albert István: A „művészet sátrában" ... 2

ESTI HIRLAP, Bn. 1969 júl. 14.

Fülöp Zoltán

Szeretete a negedi Dóm
térre a Bánk bán dinletéit

Magyar Nemzet 1968. júl. 11. 4.o.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Fülöp Zoltán
Grafikus

M.D.K

A Háry János felujított dísz-
letét tervezte

Lőrszy János: A Háry János felujítása
Népszabadság, 1969. VI-25.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

MDK

Fülöp Zoltán, dinlettervező

A Margitsigeti Rehár-előadás-hoz a dinleteket tervezte.

B.: A mozoly ornága 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. aug. 8.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Tülöp Zoltán

diplettervе Bartók: A kékszakállu herceg vára előadásához, reprodukció.

Hont Ferenc-Staud Géza: Szinházi kislexikon, Budapest, 1969

lapszám nélkül.

Fülöp Zoltán

"Szeged: Háry János" cimmel Geszti Pál: "Szabadtéri játékok 1969" alcimmel ir az előadásról, a müvész diszletterveiről, melyek egyikét bemutatja a lap, s a kritika is kiemeli. Repr.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1969. juli 26.
XIII. évf. 3o. sz. 2-4. lap

Fülöp Zoltán

Született Pécelen 1907. június 16-án, díszlettervező, Kossuth-díjas, érdemes művész. Az Iparművészeti Főiskolán tanult. Mesterei közül Lyka Károly és Oláh Gyula volt legnagyobb hatással művészetére.

Hont Ferenc - Staud Géza: Színházi lexikon, 1969.

Fülöp Zoltán

Első önálló munkáját a Belvárosi Színház részére készítette (Meller: Irja hadnagy) 1928-ban az Operaház szerződtette, melynek nyugalomba vonulásáig (1968) tagja.

Hont Ferenc - Staud Géza: Színházi kislexikon, Budapest, 1969.

147 l

Filöp Zoltán

Jelentősebb opera-tervei: A Nibelung gyűrűje, Lohengrin (Wagner); Józsel legenda (R. Strauss) Drámai színpadoknak is dolgozott: IV. Henrik (Pirandello).

Hont Ferenc – Staud Géza: Színházi kislexikon, Budapest, 1969.

148.

Fülöp Zoltán

További művei: Hamlet, Volpone (Jonson); Csongor és Tünde, Cyrano de Bergerac (Rostand). A szegedi és a margitszigeti szabadtéri színpadok részére több tervet készített.

Hont Ferenc - Staud Géza: Színházi kislexikon, Budapest, 1969.

1481

Fülöp Zoltán

E tervek: Aída, Turandot, Don Carlos, Az Ember Tragédiája. Filmen is sokat foglalkoztatták. Szcenikai megoldásait dinamikus lendület, színes képzelőerő és a tér művészileg teljes kiaknázása jellemzi.

Hont Ferenc - Staud Géza: Színházi kislexikon, Budapest, 1969. 148 l

Fülöp Zoltán

Több nemzetközi kiállításon díjat nyert.

Hont Ferenc - Staud Géza: Szinkódi kislexikon, Budapest, 1969.

1481

Fülöp Zoltán

magas szinvonalú díszletelet csinált a margitszigeti Pillangókisasszony előadáskor.

A margitszigeti Pillangókisasszony (Várnai Péter)
(kultúra-Művészet)

Magyar Hírlap, 1968 július 29. 6 l.

Fülöp Zoltán

kulisszáival adják elő a Bánk bánt a szegedi szabadtéri játékok során

A nap hírei

Magyar Hírlap, 1968 július 11 8. l.

Fülöp Zoltán

Katona Bánk bánjában rénített díszleteit, föly a hátteret lezáró kulisszát dicséri a cikk. (Szegedi szabadtéri játékok)

A szegedi Bánk bán (Várnai Péter)
(Kultúra-Művészet)

Magyar Hírlap, 1968 július 22. 6. l.

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező

Az Aida szabadtéri előadásához (Margitsziget) a díszleteket tervezte.

— : Szabadtéri menetrend

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. júl. 1.

Fülöp Zoltán

díszlettervi vázlata a
Bánk bán szegedi szabadtéri
előadásához. Fotó.

Magyar Nemzet 1968. máj 4. 4. o.

Filip Zoltán

Diszlettesz vázlata a
Bánk bán megedi szabadtéri
előadásához. Fotó.

Prága Nemzeti 1968 nyár 4. 4.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

MDK

A negedi nabadtéri előadáshoz a díszleteket terverte.

Lóczy János: A Hány János felújítása 7.

Népszabadság, Bp. 1969. júl. 25.

90
2

MDK

Fülöp Zoltán, rendező

az uj diszleteket rendezte.

/v.j./ Többévtizedes pihentetés után márc.28.-án ujitja fel Operaházunk az André Chenier-t .
Pest. 1942.márc. 14.

MD K

Fülöp Zoltán, tervező

díszletei művésziek.

Tóth Dénes: A felujitott Faust az Operaházban.
EU. 1939.ápr. 9. 12.l.

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező.

Külföldi elismerés a konzervatív angolok részéről, h.a kötetben ő is szerepel.

Öt munkáját említik.

B.K.: Design for the Ballet by C.W Beaumont. Special winter Number of the Studio. London. 1937.

Fülöp Zoltán, díszlettervező M Dk

Az Erkel Szinház Verdi-előadásának díszleteit tervezte.

Péterfi István: Macbeth 2. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. máj. 6.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaházban müsorra tüzött Csajkovszkij: "Hatytyuk tava" c. balettjéhez készitett szinpadképtervekből repr. a II. felvánásból.

- - -

Szinpadképreprodukciók jeleneteket bemutató képeken.

Szinház és Mozi. Bp. 1951. juni 22-28. IV. évf. 25. sz. 4. l. 3. lap és a/
1951. juni 29.-juli 5. IV. évf. 26. sz./ 12-13. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaházban -a lengyel nemzeti opera:- a "Halka" c. előadás I. felvonásának szinpadképét mutatja be a lap Fülöp Zoltán tervei közül.

- - -

Muszorgszkij: "Boris Godunov" c. operájához készitett szinpadképek közül a Kolostorudvari jelenet keretében a lap bemutatja szinpadképét.

- - -

Szinház és Mozi. Bp. 1952. febr. 1-7. V. évf.
5. sz. 3. l.
9. sz. 3. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaházban müsoron lévő Rossini: "A szevillai borbély" c. előadásra tevzetett szinpadképeinek első felvonását mutatjabe a lap. Fényképrepr.

Szinház és Mozi. Bp. 1952. márc. 7-13. V. évf. 10. sz. 6. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Ifjusági Szinházban Gárdonyi Géza "Egri csillagok" c. regényéből átirt szinjátékot mutatja be, amelynek diszleteit tervezte a müvész.

- - - - - - -

A bemutató müsorában szerepel a müsor rovatban

- - - - - - -

Egyik szinpadkép fényképreprodukciója.

H i r e k c. rovat hiradása
Szinház és Mozi Bp. 1952. jan. 18-24. V. évf.
3. sz. 17. l.
8. sz. 9. lap.
10. " 13. "

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Városi Szinház bemutatójára, Aszafjev: Bahcsiszeráji szökőkut c, előadásra tervezett díszleteket.

- - -

"Figaro házassága" c. vigopera szinpadképe. Fényképrepr.

- - -

Szinház és Mozi. Bp. 1952. ápr. 25-május 1. V. évf. 17. sz. 16. l.
1952. május 9-15. V. évf. 19. sz. 5.l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

A Magyar Néphadsereg Szinházában bemutatásra kerülő, -Edmond Rostand: „Cyrano de Bergerac" c.-szinjáték diszleteit tervezte.

Szinház és Mozi. Bp. 1952. dec. 12.-18. V. évf. 50. sz. 13. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Vörösmarty Mihály: „Csongor és Tünde"c. művéhez tervezett szinpadképeket.
A Nemzeti Szinház előadása.

Szinház és Mozi. Bp. 1952. okt. 24-30. V. évf. 43. sz. 6. l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

"...tervezi az Ötéves Tervkölcsön ünnepélyes megnyitására a Margitszigeti Szabadtéri Szinpad hatalmas dekorációit."

H i r e k c. rovat
Szinház és Mozi. Bp. 1952. aug. 15-21. V. évf.
33. sz. 9. l.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDK

Bartók táncjátékához, a fából Faragott Királyfihoz a díszleteket tervezte.

Szegedi szabadtéri játékok, 1964

Lőrszy János: Két XX. századi remekmű bemutatója 9.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1964. aug. 2.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDh

A Déryné Szinház őszi bemutatójára az
Egri csillagok,
a negedi jó tékokra pedig a Párizs lángjai
díszleteit tervezi.

—: Ma hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. jún. 25.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDG

Erkel zeneduámájához a díszleteket tervezte.

Fodor Lajos: Brankovics György 2. l.

ESTI HIRLAP, bp. 1962. jún. 26.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDk

Erkel Brankovics György c. operája díszleteit tervezte.

Csizmadia György: Rendező, szcenikus, jelmeztervező, Brankovics György — Brankovics Györgynél 2.

ESTI HIRLAP, 1962. jún. 1.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDH

A szegedi játékok műsorán előnör nereplő darabok díszletein dolgozik.

— : Másfélezer statista 2. l.

ESTI HIRLAP, bp. 1962. jún. 12.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDK

A Banditák díszleteit tervezte.

– : Látványos Offenbach-operett 2.e

ESTI HIRLAP, bp. 1962. febr. 24.

Fülöp Zoltán, dinlettervező

MDk

Helsinkiben járt s tárgyalt a vendégszereplés ügében.

–: Az Operaház balettegyüttese finnországban vendégszerepel 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1962. febr. 10.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDh

A Fővárosi Operettszínházban bemutatásra kerülő Offenbach operett díszleteit tervezte.

–: Banditák: március 2. 2. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. febr. 13.

Fülöp Zoltán, díszlettervező M. Dh

Helsinkibe utazik előkészíteni az Operaház balettegyüttesének májusi finnországi szereplését.

: Ma hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, kp. 1962. február 2.

Fülöp Zoltán . M.D.K.

Az előadás diszlete

Töb b mint ötszáz közremüködő A Brankovics György szegedi előadásn

Magyar Nemzet 1963. julius xxxxxx 13. 4.1.

Fülöp Zoltán, dirigens MDk

A Operában bemutatott Petrovics-
Hubay opera dirigálását tervezte.

Petőfi István: C'est la guerre 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. márc. 13.

Fülöp Zoltán, dirlettenező MDK

A negedi szabadtéri játékokon előadott Erkel-operához a dirleteket tervezte.

Breuer János: Brankovics György 8.!

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. júl. 23.

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A Szentiváneji álom díszleteit tervezte.
(Szeged, ünnepi játékok)

— : Az ünnepi hetek második napja 8.

Bp. 1963. júl. 23.

NÉPSZABADSÁG

MDK

Fülöp Zoltán, díszletterező

A szegedi játékokon bemutatásra kerülő Erkel-opera díszleteit tervezte.

–: Háromszáz statiszta, háztagú énekkar Erkel Brankovics György című operájában 9.1.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. júl. 12.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDK

A díszleteket tervezte.

—: A Szentivánéji álom szegedi bemutatójának előkészületei 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. júl. 17.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDL

A díszleteket tervezte az Offenbach operett bemutatójára.

Fodor Lajos: Banditák 2.1.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. márc. 5.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Fényképét hozza a lap Oláh Gusztáv mesterével együtt munkaközben, - diszletmodellt terveznek.

Szinházi Élet. Bp. 193o. márc. 16-22. XX. évf. 12. sz. 12. lap.

Fülöp Zoltán dinletterverő

„Az két lovagok" és a „Nasma" dinletei nagyobbak a bécsi szinházi kiadításou

Nemzeti Lysog 1936 IX. 1

Fülöp Zoltán dinlet terverő

„Norma" c. dinlete a bécsi

szinkártösztenéti unreumba

került

Nemzeti Ujság 1936 X. 28

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Balassa Imre: " A Rajna kincse" c. előadásról közölt kritikájában igen magasra értékeli a művész által tervezett diszleteket.
Operaház előadása.

Szinház, Bp. 1946. nov. 27.-dec. 3. II.évf.
46. sz. 5. lap

M.D.E.

Fülöp Zoltán

Balassa Imre: " A Rajna Kincse" c. előadás-
ról közölt kritikájában igen magasra értékeli
a művész által tervezett díszleteket.
Operaház előadása.

Szinház, Bp. 1946. nov. 27.-dec. 3. II.évf.
46. sz. 5. lap

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaházban a "Daphne" előadásához tervezett szinpadképeiről igen nagy elismeréssel ir Balassa Imre fenti c. kritikájában.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1941. okt.17-23.
IV. évf. 42. sz.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Schubert: Három a kislány c. előadás diszleteit tervezte.
A lap öt fényképfelvételt hoz a müvész szinpadképeiről.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1941. juli. ~~1824~~ 25-31
IV. évf. ~~29~~ 30. sz.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDh

Wagner Tannhäuserjéhez
új díszleteket tervezett.

Lózsy János: Egy operaházi felújításról
8.

NÉPSZABADSÁG, Bp.-1967. márc. 11.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDH

Gounod faustjának a szegedi Dóm téren való előadásához a díszletek tervezte.

Fodor Lajos: A játék előlépett ünneppé

2

ESTI HIRLAP Bp. 1966. aug. 11.

Fülöp Zoltán, dinletervező

MDh

Az új dinleteket tervezte.

— : A Figaro hánassága újra az Operaház műsorán

8.

NÉPSZABADSÁG, 1963. okt. 27.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Fülöp Zoltán

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

Nyilatkozatok a Szegedi Szabadtéri Játékokról

1021

Ebben az esztendőben ötödször rendezik már meg Szegeden a felújítás óta a szabadtéri játékokat. Az elmúlt években csaknem félmillió ember gyönyörködött az esti előadásokon. Az idei jubileum természetesen fokozza a kedvet és a művészi felelősséget, ami kicsendül az első nyilatkozatokból is. Tari Jánost, a szabadtéri játékok igazgatóját, Fülöp Zoltán és Varga Mátyás díszlettervezőket és Békés András rendezőt kérdeztük meg, hogyan készülnek a nagy nyári művészeti feladatra.

Tari János a kiegészítő programról:

Szinte nehéz felsorolni, annyi esemény érdekesség lesz a játékok előadásai mellett Szegeden. Húsz alkalommal adnak térzenét zenekarok, július 28-án rendezzük meg a hagyományos ifjúsági karnevált, mely a fiatalok színes-mókás felvonulásával évről évre ezreket mozgat meg. Szegeden szerepel július 31-én a világjáró szovjet Gavrilov-együttes, tánczenei fesztivál lesz augusztus 9-én. Rengeteg érdekes kiállítás, a Szegedi Nemzeti Színház két nyári előadása egészíti ki a kulturális programot. A sportműsorban nemzetközi és országos versenyek — maratoni, motorcsónak, go-cart, motocross, futballmérkőzések, úszóversenyek több sportágban kupa küzdelmek — szerepelnek.

— Bízunk abban, hogy mindenki megtalálja majd napközi szabad idejében a számára legkedvesebb, legtöbbet ígérő programot.

Békés András, a Cigánybáró rendezője a szegedi szabadtéri előadás sajátosságairól:

— Olyan színpadi beállításokat igyekszünk megvalósítani, amelyek dinamikában, látványosságban kizárólag ezen a hatalmas színpadon, s ebben a környezetben oldhatók meg. Százhúsz tagú énekkar mellett 380 statiszta vesz részt az előadásban és 30 tagú balettegyüttes is szerepel. A balettek önálló betétnek számítanak — külön koreográfiát készített hozzájuk Barkóczy Sándor.

Fülöp Zoltán és Varga Mátyás a díszlettervekről :

— A Szentivánéji álom díszletei meseszerűek lesznek — mondja Fülöp Zoltán. — Több különböző nagyságú forgószínpaddal a nyílt színen oldjuk meg a változásokat, ami ugyancsak a meseszerűséget hangsúlyozza. A díszlet a környezet ellenére is igazi athéni erőt sejtet majd, mert a tündérmese bájához alkalmazkodik.

— Teljesen új díszletmegoldással kerül színre Szegeden a Brankovics György is. A háttérben egy monumentális freskó hadijelenete vonul végig minden képen, a színpadi építkezés pedig a súlyos román architektura jegyében készül, ami harmoniába olvad a környezettel is.

— Verdi muzsikájának kell uralkodónak lenni a Trubadur előadásán — nyilatkozik Varga Mátyás. — Ezért elvont színpadot terveztek. Súlyos színpadi építmények nem zavarhatják a drámaiságot, a játékra és a muzsikára kell koncentrálni a figyelmet a díszletekkel is.

akiknek nem jutott kukorica, hiszen az össz kukoricatermés sem lett volna elegendő a megállapított háztáji járandóság kiegyenlítésére. Ilyen körülmények között a közös állatállomány teljesen abrak nélkül maradt. Voltak termelőszövetkezeti tagok, akik rá egy évre, másfél évre, részben kenyérgabonában, részben takarmánygabonában kapták meg járandóságukat.

Az ilyen okok miatt a gazdálkodási romlás fokozódott. Nem volt különb a helyzet a beruházás területén sem. Számtalan olyan beruházást hajtottak végre három év alatt, amely egyáltalán nem térült meg a termelőszövetkezetnek, kihasználatlanul van jelen pillanatban is. Ezeknek a beruházásoknak esedékességei és kamatai rontják az osztható alap értékét, hiszen 1963-ban az esedékes hitelek, valamint azok kamatai mintegy hárommilió 300 ezer forintot tesznek ki. Nem minden hitel lett helytelenül felhasználva, csak az a baj, hogy elég nagy az a hányad, amely sohasem fog a termelésben realizálódni.

Első eredmény

1962. október elseje óta Szántó Lajos állami gazdasági igazgató, a szövetkezet elnöke, én meg agronómusa. Munkánknak máris megvannak az eredményei. Első fit primőr csirkének beállítani, de a rendkívüli hideg idő ezt megakadályozta. Ezért operatív tervet dolgoztunk ki, hogy üzemtervünket teljesítsük. Meglátásaink szerint úgy az első félévet, mint a második félévet túlteljesítjük. Jelenleg tízezer kacsánk, négyezer gyöngyösünk, valamint 900 tojótyúkunk van. Eredményeinkhez hozzájárul az, hogy azt valljuk: mindenki végzett munkája alapján részesüljön a termelt javakból. Például a kacsáknál 5 százalék a megengedett elhullás. Ami ezenbelül megmarad, az mind a gondozóké. Jelenleg a kacsagondozóknak 6000 kacsa átlagában 2,1 százalékos az elhullás, és 2,9 százalékos a gondozóké. A hathetes kacsák elérték átlagban a 2,30 kilogramm súlyt.

Joggal mondhatjuk: termelőszövetkezetünkben lényeges változás állt be. S munkánkat tovább fogjuk javítani oly' módon, hogy mindinkább intenzívvé és belterjessé váljon szövetkezetünk.

Balogh Ferenc,
a vésztői Aranykalász Tsz
főagronómusa

Szolnoki Cukorgyár

18 éven felüli férfi segédmunkásokat

szerződtet

a kampány idejére (kb. 1963. szeptember 1-től 1964. jan. 15-ig). Munkásszállást, étkeztetést, munka- és védőruhát biztosítunk.

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban:

Szolnoki Cukorgyár, munkaügyi osztály.

303

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Fertőp Zoltán
NÉPSZABADSÁG

1963 JUL 23.

1021

BRANKOVICS GYÖRGY

A szegedi szabadtéri játékok megnyitó előadása

Ötödször harsant fel idén a fanfár, „Szeged hírös város", hogy az egész országból, külföldről is hívja a színházat, zenét kedvelőket, egybegyűjtse őket a Tisza-parti metropolisba.

A megnyitó előadás minden tekintetben méltó volt a szegedi szabadtéri játékok múltjához és jelenéhez. Ismét — akárcsak az elmúlt években — *Erkel-opera* került előadásra, a Hunyadi László és a Bánk bán után most a Brankovics György, amely *Kókai Rezső* és *Romhányi József* átdolgozásában Operaházunk színpadán már bebizonyította életképességét. A szabadtéri játékok nem kísérleti színpad, itt csak *bevált* művek hozhatók színre, s amíg zeneszerzőink biztos sikerre számítható és monumentális környezetbe áthelyezhető operákat nem írnak, csak a nemzeti hagyomány képezheti a zenei műsorterv magyar részének utánpótlását.

Az opera — néhány kevésbé jelentős rész elhagyásával sikerült három felvonásba tömöríteni, a húzások eredményeképpen — drámai ereje csak nyert. Érdemes lenne fontolóra venni, hogy ne inkább a szegedi verzió szerepeljen-e ezentúl az Erkel Színházban is. A szereposztás lényegében megegyezett a budapestivel, a szereplők — egy kivételével — énekelték már a darabot, játékukba *Mikó András* — a budapesti és a szegedi előadás rendezője — lényeges új elemeket nem vitt, erre nem is volt szükség. A színpadon néhány súlyos díszletelem, s festői háttér teremtett hiteles történelmi atmoszférát. *Fülöp Zoltán* díszletei a jól tagolt, nagy tömegjelenetekben s a kevés szereplőt mozgató részekben egyaránt hatásos keretet teremtettek. Az idén felszerelt forgószínpad a minimálisra redukálta a változások közötti időt. Csupán a kerti jelenetek megoldása vitatható, a kőrengetegben elhelyezett valódi lomb nem adja a szabad természet hangulatát.

Mikó András a Brankovics színrevitelekor támaszkodhatott régebbi, sikeres rendezésére. Újak voltak a hatalmas, szabad teret betöltő, monumentálisan megkomponált tömegjelenetek. A látványosság azonban nem vált öncéllá, szerves része volt a drámának. Különösen emlékezetes volt az I. felvonás fináléjában felvonuló több száz fáklyás statiszta, de valamennyi tömegjelenetet sokáig őrzik majd emlékezetükben az előadás nézői.

Akárcsak a budapesti bemutatón, az előadást most is *Kórody András* vezényelte. A hatalmas — és a térben is szétszórt — előadógárda összefogása nem kis feladat. Kórody rendelkezett a szükséges nagyvonalúsággal, nem veszett bele a részletekbe, amelyeket az idén a tavalyinál sajnálatosan gyengébb erősítőtechnika amúgy is elmosott volna. Operaházunk énekkara kiegyenlített, szép hangzással szolgálta az előadás sikerét, az ünnepi játékok zenekarára azonban ráfért volna még egy-két próba.

Fodor János a címszerepben már ismert monumentális alakítását nyújtotta. Szerepformálásában nem az egyes hangok esztétikai szépsége, tisztasága a lényeg, hanem az őserő, amely ábrázolásában a despota alakjából árad. Mellette ezúttal *Házy Erzsébet* volt a legjelentékenyebb, ő viszonylag kicsiny szerepben is (Brankovics kisebbik fiát játszotta) bemutatta magasrendű énektudását, muzikalitását. *Mátyás Mária* pompás fényű szopránja szárnyalóan töltötte be a Dóm teret. *Simándy József* (Murát nagyvezír) kímélte hangját, s a dallamvonalak nemes megformálásával ért el nagy művészi hatást. *Palcsó Sándor, Nádass Tibor* és *Tarnay Gyula* megismételte a budapesti előadásról ismert jó alakítását. Külön is szólni kell *Gyimesi Kálmánról*, a szegedi Nemzeti Színház fiatal baritonistájáról, aki bravúros beugrással, néhány nap alatt tanulta meg Lázár szerepét.

Barkóczy Sándor dekoratív táncokat tervezett az operához. Koreográfiája szebb, s jobban illeszkedik az előadás egészébe, mint az Operaház előadásának táncai. Az utolsó felvonás nagy táncjelenetében kiemelkedett *Gombkötő Erzsébet* harmonikus szólója.

A *Brankovics* szerencsés választás volt, így döntött a sok ezer néző is, aki az egyre intenzívebbé váló, mindjobban átforrósodó előadást felvonásról felvonásra erősbödő tapssal kísérte.

Breuer János

AZ ÜNNEPI HETEK MÁSODIK NAPJA

A szegedi ünnepi hetek második napján, vasárnap még a szombatinál is nagyobb volt az idegenforgalom a városban. Mintegy 25 különautóbusz hozott vendégeket Budapestről, Pécsről, Várpalotáról, Bajáról, Kecskemétről és más városokból. A szegedi járás községeiből mintegy ezer termelőszövetkezeti tag érkezett, akiknek jó része a Pusztamérgesről indított különvonattal utazott az esti előadás megtekintésére. Megerősített szerelvények futottak be a szegedi pályaudvarokra Hódmezővásárhelyről, Makóról és más városokból. Az idegenvezetők szovjet, bolgár, valamint húsz hazai csoportnak mutatták be autóbusz-körsétákon a város nevezetességeit. A mikrobuszok kora reggeltől állandóan zsúfoltan közlekedtek.

Vasárnapra a *Trubadur* külföldi szereplői közül megérkezett a városba *Margherita Roberti*, a New York-i Metropolitan, *Bruno Prevedi*, a milánói Scala és *Zenaida Pally*, a bukaresti operaház tagja. A Verdi-operának jövő vasárnap lesz a bemutatója.

Vasárnap este a Dóm téren, nagy érdeklődés mellett tartották meg a játékok idei második bemutatóját: *Shakespeare Szentivánéji álom* című vígjátékát tűzték műsorra. A nézőtéren ott volt *Szirmai István*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára.

A darabot *Szinetár Miklós* rendezte, a díszletek *Fülöp Zoltán*, a jelmezek *Márk Tivadar* tervei alapján készültek. Az előadáson bemutatott táncok koreográfiáját *Barkóczy Sándor* tervezte és tanította be. A Mendelssohn kísérőzenéjét játszó zenekart *Vaszy Viktor* vezényelte. A főbb szerepeket *Bessenyei Ferenc, Kőmives Sándor, Gózon Gyula, Váradi Hédi, Darvas Iván, Harkányi Endre, Pécsi Ildikó, Margittay Ági, Tóth Judit* és *Cs. Németh Lajos* játszotta. Az előadáson mintegy 300 statiszta és 40 tagú női énekkar is közreműködött.

Szirmai István elvtárs a látottakról nyilatkozott a Délmagyarország című napilap és a Magyar Távirati Iroda tudósítójának.

— A szegediek messzemenő elismerést érdemelnek, amiért olyan gondosan és szeretettel foglalkoznak ezzel a hagyományos és országos jelentőségű kulturális eseménnyel — mondotta. — Az idei műsorterv és a programból ismert előadóművészek biztosítékai annak, hogy az 1963. évi fesztivál, rangjához méltóan, magas színvonalon szórakoztatja nézőit. Jó dolog, hogy annyi erő összefogott — a kormány, a párt, a tanács és a művészek —, hogy az ország kulturális életét ilyen magas színvonalú műsorral gazdagítsák. Szívből gratulálok a szegedieknek, és kívánom, hogy az 1963. évi szegedi szabadtéri játékok újabb sikereket hozzanak, és sok barátot szerezzenek a magyar kultúrának.

Újabb iskolák nyílnak a tanév kezdetére a fővárosban

A tanév kezdetére *több új iskola* nyitja meg kapuit a fővárosban.

A lakótelepek közül ezúttal az *Üllői úti új városrész* gazdagodik korszerű általános iskolával, amelynek 12 tantermében több száz kisdiák oktatása, nevelése kezdődik meg szeptemberben. A II. kerület pereme, *Pesthidegkút* is új oktatási intézménnyel gyarapszik; itt a Schönherz Zoltán utcai elavult általános iskola helyett a Szabadság utcában épül korszerű, nyolctantermes intézmény. *Zuglóban*, az Egressy úton megnyíló 12 tantermes általános iskola enyhíti majd lényegesen a zsúfoltságot.

A budapesti *középiskolák* hálózata új gimnáziummal bővül, amely a tanév kezdetekor *Pesterzsébeten*, a Pöltenberg utcában nyitja meg kapuit.

lapesten az európai zkópiai kongresszus

A megnyitás után megtartották a kongresszus teljes ülését, amelyen a spektroszkópia tudományának két világhírű művelője — *G. Herzberg* kanadai professzor és *J. Lecomte* párizsi professzor — adott számot legújabb kutatásairól. A szakértő közönség elismeréssel fogadta a két jelentős előadást.

A következő napokon három szekcióban mintegy 200 bejelentett előadás hangzik majd el.

Spektroszkópiai műszerkiállítás nyílt

Hétfőn a Magyar Tudományos Akadémia felolvasótermében megnyílt *a spektroszkópiai műszerek kiállítása*, amelyen a hazai üzemeken kívül amerikai, NDK-beli, angol és japán cégek is bemutatják korszerű anyagszerkezet-vizsgáló műszereiket.

Az aratás döntő szakaszában

A dicsérő szó — amelyet oly gyakran lehetett hallani az elmúlt hónapokban, ha az időjárásról beszélgettek a falusi emberek — panasszá vált. A nyár dereka nagy meleget, forróságot hozott, s egy-egy kisebb vidék kivételével újra szárazságot. Az eső hiányát kezdik megérezni a kapásnövények, főleg azokon a területeken, amelyeken tavaly ősszel nem végezték el a mélyszántást, s a talaj nem tudott elegendő csapadékot tárolni a mostani hetekre. Nagy tanúlság ez ismét, s arra int, hogy előrelátóbban, szervezettebben készüljenek szövetkezeteink és állami gazdaságaink az őszre.

Immár egy évszázada annak, hogy a legjobb szakemberek, mint múlhatatlanul fontos teendőre, a tarlóhántásra, az őszi mélyszántásra felhívták a termelők figyelmét. Teljes eredmény mindmáig sincs. A korábbi évtizedekben hiába tudta sok tízezer termelő, hogy gyors tarlóhántás nélkül nincs korszerű gazdálkodás, s az őszi mélyszántás mázsákkal növelheti a tavaszi vetésű növények hozamát. Nem volt elegendő erő sem az egyik, sem a másik munka elvégzésére. Ma más a helyzet. A rendelkezésre álló gépi és fogaterő jó szervezés mellett alkalmas arra, hogy idejében végezzenek ezekkel az alapvető talajmunkákkal.

Az igaz, hogy a tarlóhántás jobban halad, mint tavaly. Mégis messze elmarad a kívánalomtól. Nem követi nagyon sok üzemben a disztiller, a tárcsa, az eke az aratógépet, a kombájnt. Mi lesz ennek a következménye? Hetekkel ezelőtt még csak jósolni lehetett, hogy a nagy meleg miatt, eső hiányában kiszárad a tarló, ha a betakarítást nem követi nyomban az eke. Ez ma már sajnos valóság az ország legtöbb vidékén. Kiszáradt, összeaszalódott talajon pedig később csak nagy nehézségek árán, hatalmas rögök felforgatásával lehet dolgozni.

Mindent meg kell tenni tehát azért, hogy éjjel-nappal dolgozzanak a talajművelő gépek, s lépést tartsanak az aratással. Gép van — több, mint amennyi dolgozik. A traktoroshiány meg-

a hozzáfűzött reményeket. Nemcsak a vetésterület kicsi, hanem a termésátlag is alatta marad a tervezettnek. Szükség van tehát minden szem megtermett gabonára.

Igaz: az érett gabonából valamennyi veszteség mindenképpen adódik a betakarítás időszakában. De nagy különbség, hogy holdanként tizenöt-húsz kilogramm, vagy pedig egy mázsa megy-e veszendőbe, míg a szemek a magtárba jutnak. A túlérett gabonánál nagyon nagy a pergési veszély, könnyen eléri holdanként a száz kilogrammot vagy még többet. Ezt sem az ország, sem a termelőszövetkezet nem engedheti meg.

Most nagy a veszélye annak, hogy a szemveszteség a következő napokon nő. Ellene a legfőbb eszköz *az aratás ütemének észszerű gyorsítása*, a rendelkezésre álló sok gabonaarató gép, kombájn kihasználása. Van annyi gépünk, hogy velük — a 10,0 százalékig gépesített állami gazdaságokat nem számítva — a kalászos gabonák *nyolcvanöt százalékát* betakarítsuk. A termelőszövetkezetek pedig 91 százalékát gépesíthetik az aratásnak. A legutóbbi adatok mégis azt mutatják, hogy 74,6 százalék a gépesítés aránya, vagyis *alacsony a gépkihasználás foka*. „Az is biztonságban van, amit kézzel arattunk le" — vélekednek egyikmásik szövetkezetben. Igen. De ezeken a helyeken a cséplés aztán — mert az arató-cséplő gépeket nem használják most ki jól — szeptember elejéig is elhúzódik, s emiatt veszhet kárba sok gabona.

Veszprém megyében — ahol egyébként elég sokat foglalkoztak a gépek rendszeres munkájával, jó kihasználásával, s például a rendre vágók, más megyékkel ellentétben, valamennyien dolgoznak — most is áll 13 darab AC—400-as kombájn. Ezek a kombájnok régiek. Nem lehet velük rekorderedményeket elérni. De alkalmasak a munkára. A szövetkezetek mégis húzódoznak tőlük, s a gépállomások sem törődtek eleget azzal, hogy munkába állítsák őket. Lehetetlenség, hogy most, amikor a túlérett gabonában a nagy veszteség fenyeget, munkára alkalmas arató-cséplő gépek bármi okból is álljanak.

Azok, akik kombájnon ülnek vagy kévekötő aratógéppel dolgoznak, a tikkasztó kánikulában sem ismernek fáradtságot. Megérdemelnek minden dicséretet és minden segítséget. Hogy hányan bosszankodnak közülük alkatrészhiány, műszaki hiba miatt? Elég sokan. Bár a tapasztalatok szerint az esetleges hibák kijavítása gyorsabb, mint az előző esztendőkben. A legnagyobb bosszúság számukra az, ha a munka szervezése nem kielégítő. A reggeli harmat aránylag kicsi, és hamar felszáll. Korán munkához kezdhetnek. Oda is ér hozzájuk idejében a vontató, amely elszállítja a kombájngabonát. Estefelé azonban a tapasztalatok szerint több helyen baj van. A kombájnvezető menne 9—10 óráig is — az idő alkalmas a munkára —, de a szövetkezeti vontatókkal dolgozók itt-ott már hat órakor leállnak. A gabona pedig pereg...

Hiába, az aratás mindenkitől sokat követel, aki részese a munkának. Hatalmas értékek forognak kockán, s az aratás olyan időszakhoz érkezett, amikor a munka minden eddiginél sürgősebb, s az emberek kezdenek fáradni. Legyen fokozottabb a róluk történő gondoskodás. Legyenek még figyelmesebbek a szövetkezetek vezetői. Megérdemlik a megkülönböztetett bánásmódot azok, akik a gabonabetakarításban fáradoznak.

Az előttünk álló hét munkájától sok függ. Összpontosítsák figyelmüket a megyék, járások mezőgazdaságának irányítói, az üzemek vezetői is az aratási teendőkre, hogy az előző napok üteme a még kihasználatlan gépek beállításával gyorsuljon.

Almási István

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Fülöp Zoltán
FILM SZÍNHÁZ MUZSIKA
1965 JUN

1021

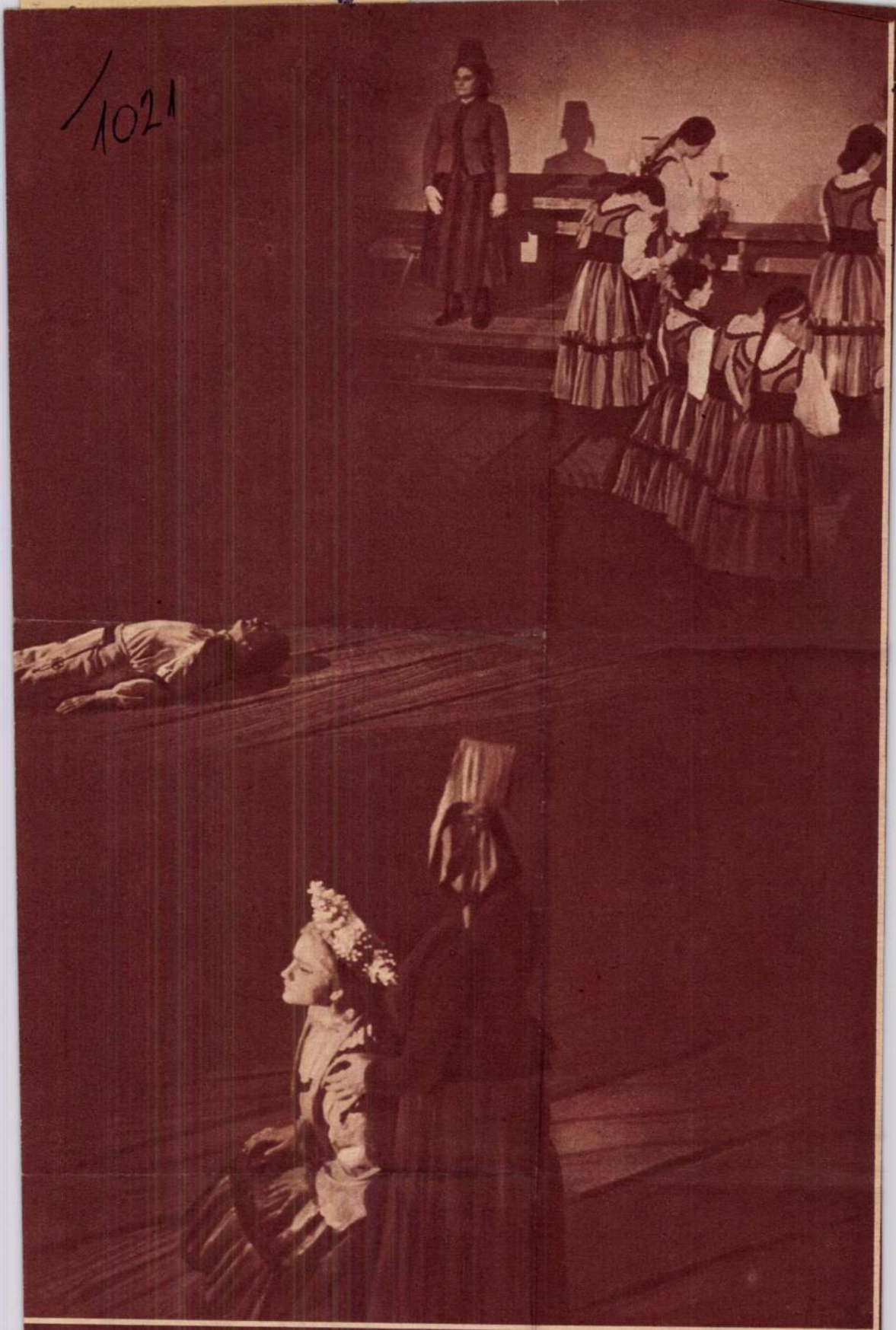

LAP-ZÁRTA

Több mint három évtizede került az Operaház színpadára Kodály Zoltán „Székelyfonó" című egyfelvonásos daljátéka. Most – az Operaház idei szezonjának utolsó felújításaként – ismét műsorra tűzték a kiváló alkotást, melyet szerzője „magyar életkép"-nek nevez. A felújítást Szinetár Miklós rendezte, a díszleteket Fülöp Zoltán, a jelmezeket Márk Tivadar tervezte. Az előadást annyi Kodály-mű sikeres megszólaltatója, Ferencsik János vezényli. A táncokat Seregi László tanitotta be. A Székelyfonót kettős szereposztásban játssza az Operaház. A felújításról legközelebb kritikát közlünk. A képen: jelenet a daljátékból.

(Kertész felv.)

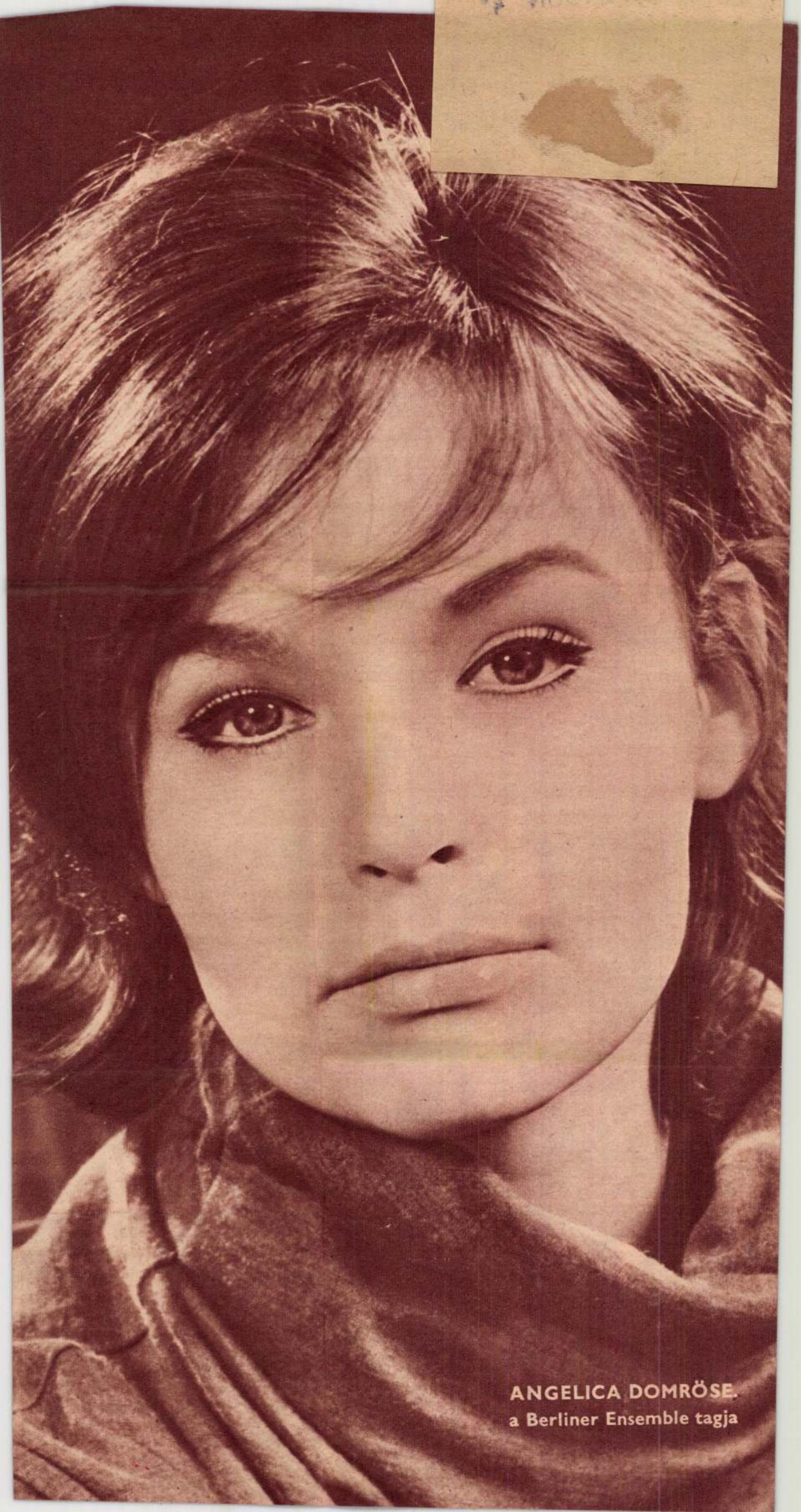

ANGELICA DOMRÖSE.
a Berliner Ensemble tagja

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Az Operaházban bemutatott "Cseresznyevirág" c. előadáshoz tervezett szinpadképeit B.I. sign.-val, "Magyar bemutató az Operaházban" cimmel megjelent kritika kiemeli.

Film Színház Irodalom, Bp. 1942. jan. 30.- febr. 5. V. évf. 5. sz.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

György István: "A tánc története - magyar filmen" cimmel ir a "Képek a tánc történetéből" c. szines fólmről, amelynek diszleteit tervezte a müvész.

"Krónika" c. rovat.
Film Szinház Muzsika, Bp. 1966. febr. 11.
X. évf. 6. sz. 22. lap

I.B.K.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

/g.m./: "Magyarok Kölnben" cimmel ir a Kölni Operaházban bemutatott Puccini Manonjának előadásáról, amelyhez a szinpadképeket tervezte a müvész.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1966. juli. 15.
X. évf. 28. sz. 22. lap

Fülöp Zoltán

festőművész

Iparművészeti Társulat jubiláris kiállitása - Iparművészeti Muzeumban - szellemes szinpadtervekkel szerepel.

Pesti Hirlap
1935.XII.4.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDH

A Gounod-operához a díszleteket tervezte.

Fodor Lajos: felújított Faust 2

ESTI HIRLAP, Ip. 1966. máj. 6.

M.D.K.

Fülöp Zoltán

Balassa Imre: "Operaház: Hoffmann meséi" c. előadásról fenti c. kritikájában a művész "káprázatosan szép szinpadképei"-ről beszél.

Szinház, Bp. 1946. márc. 9-19. II. évf. 9. sz. 6. lap

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDh

Legközelebbi munkája Erkel: Brankovics György c. zenedrámája szinpadképeinek tervezése. Aztán Helsinkibe utazik, hogy szcenikai szempontból előkészítse az operai balett vendégjátékát.

— : Ma 2.

ESTI HIRLAP Szp. 1962. máj. 11.

Fülöp Zoltán, díszlettervező MDK

A díszleteket tervezte Aszafjev tánckölteményéhez.

—: A Bahcsiszeráji szökőkút ismét az Erkel Szinház műsorán 11

NÉPSZABADSÁG bp. 1964. szept. 27.

Fülöp Zoltán, díszletfervező MBH

A szegedi szabadtéri előadásra a Brankovics György c. zenedrámához a díszletezést tervezte.

–: Brankovics György és a Szentiványi álom 2.

Sz. 1963. jól. 22.

ESTI HIRLAP

Fülöp Zoltán, díszlettervező

Az angol lap tudósítója díszési a Vérnász díszleteit.

–: A Times egy új magyar operáról 12

Bp. '964. nov. 22.

NÉPSZABADSÁG

Fülöp Zoltán, díszlettervező

Az Operaházban bemutatott új magyar operához a díszleteket tervezte.

Lózsy János: Vérnász

10.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. nov. 15.

Fülöp Zoltán M.D.K.

Az előadás diszlete

Gábor István: Szegedi Szabadtéri Játékok. 1963.
Brankovics György

Magyar Nemzet 1963. július 23. 4.1.

Gülöp Zoltán M.D.K.

Erkel: Brankovics György c. operájának díszlete

Megkezdődtek a Szegedi Szabadtéri játékok.

Magyar Nemzet 1963. július 21. 3.1.

Fülöp Zoltán M.D.K.

Az előadás díszletei

Mátrai-Betegh Béla: Szegedi Szabadtéri Játékok 196

Szentivánéji álom

Magyar Nemzet 1963. július 25. 4.l.

M.D.K.

Fülöp Zoltán diszlettervező

Fényképét közli a lap munkaközben, a "Garabon-
ciás diák"diszleteinek festése ellenőrzésénél.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. febr. 17-23. VI.
évf. 9. sz. 8. lap

MDK

Fülöp Zoltán és Varga Mátyás

a Turandot diszleteit tervezték a szegedi Dóm téren

Magyarság, 1938. jul.31. 19 l.

Fülöp Zoltán, sobrán

MAGYAR EZÜSTÉRMÉK

Az ENSZ székházában tegnap este ünnepséget rendez-
tek [illegible]nak tiszteletére, hogy *a nemzetközi gyermekév al-*
kalmá[illegible]
Gyermek[illegible]*készültek az első* [illegible]
követ, ha[illegible]
nek [illegible]
Bank [illegible]
ezüstérme első [illegible]
A Fülöp Zo[illegible]
mel Gyermekalap [illegible] célokra fordra [illegible]
közi [illegible]tótitkár az ünnepségen
részét [illegible]méket, köszönetet mondott ért[illegible]révén gyer-
[illegible]ynak.

-: Magyar ezüstérmék

1.

Esti Hirlap, Bp. 1979 jún. 8

Fülöp Zoltán, díszlettervező

a Turandot díszleteit tervezte.

Lőrsy János: Állami Operaházunk százában 9.
Népszabadság, Bp. 1977 szept. 25.

Fülöp Zoltán ,festő

Művészek,tervezők,akik az Orsz.M.Kir.Iparmüvészeti Iskola növendékei voltak 1920 és 1944 közt
Fülöp Zoltán,Festészet,diszitőfestészet szakon 54.old

Mező Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola/1880-1944/ oktatasi rendszere és forrasai 37.old

Müv.Tört.Ert. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Fülöp Zoltán

Borodin: "Igor herceg" c. dalművének az Operaházban bemutatott előadásához tervezett díszleteit a kritika kiemeli.

Délibáb, Bp. 1938. január 29. XII. évf. 5. sz. 6-7. lap.

Fülöp Zoltán

A "Nagyidai cigányok" az Operaházb an" cimmel Vincze Ernő ismerteti az előadást. Kritikájában Fülöp Zoltán szingazdag diszleteit és Márk Tivadar ötletes jelmezeit kiemeli, s mint irja mindkét művész munkáját a legnagyobb dicséret illeti.
A lap a szereplőkkel együtt bemutat néhány kosztümöt.
Repr.

Délibáb, Bp. 1939. febr 25. XIII. évf. 8. sz. 5-6. lap.

Fülöp Zoltán

P.L. /Pataki László: "A müvészetek barátjánál" cimmel arról értesit, hogy az Operabarátok Egyesületének támogatása folytán cca nyolcvanezer pengő összeghez jutott az Operaház. Ebből az összegből a fiatal müvészeket és az operaház berendezéséz pótolják. Az előadó müvészeken kivül két müvész: Fülöp Zoltán diszlettervező ésMárk Tivadar szcenikai asszisztens nyolcszáz-nyolcszáz pengő ösztöndijat kapott.

Délibáb, Bp. 1936. május 3o. X. évf. 23. sz. 2-4. lap.

Fülöp Zoltán

Nyirő József-Ottó Ferenc: "Julia szép leány" c. művének az Operaházban bemutatott pazar díszleteket Fülöp Zoltán készítette. "A színes fametszetek mintha sugárzó Aba-Novák képek szinpadi álmai lennének" mondja kritikájában Innocent Vince Ernő.

A festői szépségü, eleven szinü jelmezek Márk Tivadar munkái.

Bartók: "Fából faragott királyfi" c. művéhez meseszép szinpadképeket tervezett Oláh Gusztáv. Bartók táncjátékával fejeződött be az operai előadás.

Délibáb, Bp. 1939. nov. 18. XIII. évf. 46. sz. 2-3. lap.

Fülöp Zoltán díszlettervező

Próbálják a Turandotot

Több mint negyvenezren látták idén a szabadtéri játékok eddigi nyolc előadását. *Vörösmarty* drámája, a *Czillei és a Hunyadiak* háromszor ment, ugyanennyiszer a *János vitéz* — mely szombaton, augusztus 10-én búcsúzik —, kétszer *A hattyúk tava*. Félidejéhez érkezik hét végén a Játékok műsora: Pénteken, augusztus 9-én újabb premier lesz, *Puccini Turandot*ja.

A nagy érdeklődéssel várt bemutató két szempontból is különleges eseménynek ígérkezik. Az operát játszották már a 30-as években a dómszínpadon, ám az 1965-ös előadásait úgy tartják számon, a közönség és a szakemberek, mint a Játékok talán legkiemelkedőbb operai teljesítményét. Most is *Vaszy* Viktor dirigál, *Szinetár* Miklós a rendező, Fülöp Zoltán a díszlet-, *Márk* Tivadar a jelmeztervező, mint kilenc évvel ezelőtt, s a hazai énekesek közül is többen ismételnek. Amy *Shuard*, Jeanette *Pilou* és Nikola *Nikolov* után idén is három külföldi szólistát ismerhet meg a publikum, Maria Angela *Rosattit* (Turandot), Delfina *Ambroziakot* (Liu) és Gaetano *Bardinit* (Kalaf). Különleges zenei eseménynek számít az idei Turandot azért is, mert ebben az évben emlékezik meg a zenei világ Puccini-ről, halálának félszázados évfordulóján, s mint köztudomású, a Turandot volt a mester hattyúdala, melyet már asszisztense, Alfano fejezett be.

A Szegedi Szabadtéri Játékok soron következő premierjére jó hete folynak a próbák. Szegeden van már Delfina Ambroziak, s tegnap késő estére várták a másik két külföldi vendégművészt is.

N. I.

Délmagyarország (Szeged)
1946. aug. 6.

na

esemény történt. A játékvezetők nem álltak minden esetben a helyzet magaslatán, — ami egyébként a torna több mérkőzésére is jellemző volt — ennek következtében Noel két kemény ütközése után, a jugoszláv játékosok, a cserepadról berohant társaikkal együtt, nagy lökdösődésbe kezdtek a pályán. Végeredményben azonban a Potisje Ada gólratörőbb, lelkesebb játékával megérdemelten győzött.

A torna végeredménye:

1. **Potisje Ada (Jugoszlávia)**
2. **Szegedi Volán**
3. **RK Senta (Jugoszlávia)**
4. **Békéscsabai Vízmű**
5. **Partizán Horgos (Jugoszlávia)**
6. **HÓDIKÖT**
7. **Szeged utánpótlás**
8. **RTV 1879 Basel (Svájc)**

Az eredményhirdetéskor Borbély András a városi TSF elnöke, és Szedő István, a szakszövetség elnöke átadta a torna legeredményesebb góllövőjének és legjobb kapusának a szövetség által felajánlott tiszteletdíjakat. A legeredményesebb góllövő Krivokapics, az RK Senta játékosa lett 35 góllal, míg a legjobb kapusnak járó tiszteletdíjat Joó László, a Potisje Ada kapusa nyerte.

P. L.

az eredmény tartására törekedtek.

Jól sikerült a SZEOL újjászervezett csapatának NB II-es bemutatkozása. Az új játékosok Hojszák, Birinyi, Jernei és Kádár a csapat vezéregyéniségei voltak ezen a találkozón, csak úgy, mint a régiek közül a kitűnően védő Nagy és az óriási területen játszó Mészár és Szeghalmi.

További eredmények: FŐSPED Szállítók—Oroszlány 2:1 (0:0), Volán SC—Ganz-MÁVAG 2:2 (2:1), MÁV-DAC—Eger 3:1 (1:1), Ózd—Olajbányász 2:1 (2:0), Bp. Spartacus—Dunaújváros 4:1 (2:1), Kossuth KFSE—Debreceni VSC 1:0 (0:0), Komló—Várpalota 2:1 (1:1), Dorog—Szolnoki MTE 1:0 (0:0), Kaposvári R.—Szekszárd 3:1 (1:0).

A bajnokság állása:

1.	Bp. Spart.	1	1	-	4-1	2
2.	SZEOL	1	1	-	3-0	2
3.	MÁV-DAC	1	1	-	3-1	2
	K. Rákóczi	1	1	-	3:1	2
5.	FŐSPED	1	1	-	2-1	2
	Komló	1	1	-	2:1	2
	Ózd	1	1	-	2-1	2
8.	Dorog	1	1	-	1-0	2
	KKFSE	1	1	-	1-0	2
10.	G.-MÁVAG	1	-	1	2-2	1
	Volán	1	-	1	2-2	1
12.	Olajbányász	1	-	1	1-2	-
	Oroszlány	1	-	1	1-2	-
	Várpalota	1	-	1	1-2	-
15.	DVSC	1	-	1	0-1	-
	Szolnok	1	-	1	0-1	-
17.	Eger	1	-	1	1-3	-
	Szekszárd	1	-	1	1-3	-
19.	Dunaújv.	1	-	1	1-4	-
20.	Budafok	1	-	1	0-3	-

Fülöp Loltán

1923-körül Oláh Gusztáv kapott megbízást szinpadművészeti szakoktatásra. A többi között a ben alatt végzett Fülöp Loltán is.

Bauer Jenő: Varga Mátyás.
Művészet, 1975.augusztus - 24.oldal

Fülöp Zoltán, dinle Hervező

Eltemették Fülöp Zoltánt

mit. Legfőképpen pedig az igazat h
akarja mondani. René Allio film- a
je nem ilyen. A rendező ezúttal r
maga írta a forgatókönyvet is, s t
mint író, meglehetősen képzelet- v
szegénynek bizonyul — mint ü
többnyire az ilyenféle „szerzői fil-
mek" esetében történik — igaz- v
ság helyett álirodalmi közhelyet t
mesél el egy párizsi takarítónő s
(ez Simone Signoret) és egy rabiá- r
tus áruházi éjjeliőr családi élete- t

— : Eltemették ... 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. nov. 20.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

Ma temetik Fülöp Zoltánt

SOROKBAN

bor, könnyűsúly: Botos And-
s, kisváltósúly: Nagy József,
hézsúly: Pákozdi László. A
agyar együttes pénteken ih-
l Budapestről és Koppenhá-
n keresztül repül a kanadai
rosba. A visszaérkezés de-

— : Ma temetik .... 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. nov. 19.

Fülöp Zoltán

"A világ szinpada" cimmel a "Studio" c. angol lap kiadott egy könyvet, melyben diszlettervek és kosztümök szerepelnek a világ minden tájáról. Szerzője: Komisarjevszky orosz szinész és rendező. A világ majd minden szinpadáról közöl diszlettervet és kosztümöket, s a produkciók mellett megnevezi a müvészek nevét is. A magyarok közül szerepelnek: Oláh Gusztáv a "Coppelia" diszletével, mely az Operaház előadásához készült, s a lap is bemutatja. Fülöp Zoltán egy szinpadképe, melyet nem nevez meg.
Délibáb, Bp. 1936. jan. 11. X. évf. 3. sz. 21-23. lap.

Tülöp Zoltán, dúlettervező

a Balasiszerájú Szökőkút dúlettét tervezte.

(Ertel Szintár)

Rajk András: A Könyvek Szökőkútja 29

Új Tükör, Bp. 1986 jún. 29 XXIII/26

Fülöp Zoltán

T.S.: "Szeged nagy napja" "Az ember tragédiájának előadásáról ir, melyhez a vetitett diszleteket ifj Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán tervezte.
A bizánci jelenet szinpadát bemutatja a lap.
Repr.

Délibáb, Bp. 1934. aug. 11. VIII. évf. 33. sz. 19-21. lap.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

— **Fülöp Zoltán**, az Operaház elhunyt szcenikai főfelügyelője, a kiváló díszlettervező művész temetése november 19-én, szerdán lesz a Farkasréti temetőben.

— : Kombati mozaik 10.

Népszava, Bp. 1975. nov. 15.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

Elhunyt Fülöp Zoltán Kossuth-díjas díszlettervező

Az Operaház igazgatósága fájdalommal tudatja, hogy Fülöp Zoltán Kossuth-díjas kiváló és érdemes művész, az Operaház nyugalmazott vezető díszlettervezője és szcenikai főfelügyelője, hosszan tartó betegség után, 68 éves korában elhunyt. Az Operaház saját halottjának tekinti, temetéséről később történik intézkedés.

5.

– : Elhunyt Fülöp Zoltán

Népszava, Bp. 1975. nov. 6.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

— **Az Operaház** igazgatósága közli, hogy Fülöp Zoltán Kossuth-díjas, kiváló művész, az Operaház ny. vezető díszlettervezői és szcenikai főfelügyelőjének temetése november 19-én, szerdán délután 2 órakor lesz a Farkasréti temetőben.

— : Pénteki napok

4.

Népszava, Bp. 1975. nov. 14.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

— **Fülöp Zoltán** Kossuth-díjas kiváló és érdemes művészt családtagok, barátok, pályatársak, az opera kedvelői kísérték csütörtökön utolsó útjára a Farkasréti temetőben. Az Operaház 68 éves korában elhunyt nyugalmazott vezető díszlettervezőjétől és szcenikai főfelügyelőjétől Lukács Miklós, az Állami Operaház igazgatója vett búcsút.

— : Csütörtöki mozaik

Népszava, Bp. 1975. nov. 20.

4.

M.O.K.

Fülöp Irma, festő

N.O.K.

Fülöp Zoltán, diuletterverő

Az előadásra a diuletehet

tervente.

↓

— : Budapesten a Pécsi Balett

2.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. okt. 5.

Fülöp Zoltán, Kossuth-díjas festő, díszlettervező

A Budapesti Művészeti Hetek műsorsorozatának rendezvényeként „Szcenográfia '80" ímmel kiállítás nyílt a Várban. Hazánkban e művészeti ág az utolsó másfél évtizedben vált nagykorúvá. A főiskolai oktatás lehetővé tette, hogy Oláh Gusztáv, Kéméndi Jenő, Fülöp Zoltán, Varga Mátyás, Nagyajtay Teréz – a színpadi tervezőművészet nagyjai – nyomdokaiba lépjenek a fiatalok.

Kőhidi Erika: Szcenográfia '80

Pesti Műsor, 1980. okt. 15. 64-65.-old-on.

Fülöp Zoltán

Benedek Kata diszletei több külföldi szinházban szerepelnek, közülük a "Faust" börtönjelenetéhez tervezett szinpadképét /1932./ Münchenben, Berlinben és Kölnben kiállitották. A lap is bemutatja. Repr. Nemes Erik, -Jaschik Álmos növendéke- a "Phedra" előadásához tervezett szinpadképét közli a könyv. Moholy Nagy László a Berlinben élő festőművésznek a "Pillangó kisasszony" előadásához tervezett diszleteit a berlini Kroll-opera részére és Hindemith: "Oda-vissza" c. művéhez készült szinpadképeit mutatja be.

Délibáb, Bp. 1936. jan. 11. X. évf. 3. sz. 21-23. lap.

Fülöp Zoltán

Képzőművészek, az Operaház művészei és a színházak rendezői, igazgatói, szcenikusai, diszlet és kosztümtervezői készitik elő a Fészek Klubban rendezendő jelmezbált. A képzőművészek közül Aba Novák Vilmos és Molnár C. Pál vesz részt a munkában. Az Operaház művészei: Márkus László Oláh Gusztáv és Fülöp Zoltán a hangversenytermet és a nagy termet keszitik és alakitják egy hárem-szerü csarnokká. A Nemzeti Szinház művészei: Dr. Németh Antal és Horváth János az egyik teremből megteremti a Nemzeti Szinház nézőterét.

Délibáb, Bp. 1936. febr. 15. X. évf. 8. sz. 11-14. lap.

Fülöp Zoltán

A Magyar Szinház müvészei: Dr. Bródy Pál, Wertheimer Elemér, Lóránt Vilmos közremüködésével Vogel Erik két szinelőadás egy-egy diszletét tervezi. A Vigszinházból Jób Dániel és Roboz Imre részvételével a harmadik terem Vörös Pál munkája nyomán egy szindarab jelenetét idézi.
A Belvárosi Szinház müvésze: Gara Zoltán szintén egy szindarab diszletét tervezi meg.
A különböző szinpadképekkel átváltoztatott termekben szinelőadások egy-egy jelenetét mutatják be a jelmez bál alkalmával.

Délibáb, Bp. 1936. febr. 15. X. évf. 8. sz. 11-14. lap.

Fülöp Zoltán

Mohácsi Jenő: "Árva Józsi három csodája" cimmel ir az Operaház előadásáról. Kritikájában igen nagy elismeréssel ir Oláh Gusztávról, aki eddig diszleteivel kápráztatta el a nézőket, most első önálló rendezését vállalta és Fülöp Zoltán munkáját is kiemeli, aki szines fantáziával tervezte meg a szinpadképeket.

Délibáb, Bp. 1933. febr. 18. VII. évf. 8. sz. 13. lap.

Fülöp Zoltán

Lakatos László ir a Belvárosi Szinház „Lysistrata" előadásáról s igen nagyra értékeli a diszlettervező munkáját.
Igen nagyot alkotott az "Irja hadnagy" c. szindarab diszleteivel is, mint a kritika megállapitja.
Az egyik diszletrészletet bemutatja a lap.
Repr.

Délibáb, Bp. 1933. szept. 3o. VII. évf. 4o. sz. 2-3. lap.

Fülöp Zoltán 1

Elhunyt Fülöp Zoltán

Fülöp Zoltán Kossuth-díjas kiváló és érdemes művész, az Operaház nyugdíjas vezető díszlettervezője és szcenikai főfelügyelője hosszan tartó betegség után 68 éves korában elhunyt. Az Operaház saját halottjának tekinti, temetéséről később intézkednek.

*

Magyar Hirlap 1975/293/8

Fülöp Zoltán 2

Magyar Hirlap 1975/293/8

Az Operaház 1928-ban szerződtette és 1968-ig, nyugalomba vonulásáig legnagyobb dalszínházunk tagja és főszcenikusa volt. Legjelentősebb zenés színpadi tervei: a Niebelung gyűrűje, a Lohengrin és Richard Strauss József legendája volt. Nem csupán választott otthona, az Operaház színpadára tervezett emlékezetes, a látvány erejével is az összhatás élményszerűségét szolgáló színpadképeket, egyebek között az ő elgondolásai alapján készültek Shakespeare Hamletjének, Vörösmarty Csongor és Tündéjének s Rostand Cyrano de Bergeracjának díszletei is.

Az ő stiluskészségét, ízlését, egyéniségének eredetiségét dicsérték az Opera Turandot-jának, Aidájának, Don Carlosának színes, nagyvonalú, a tér és forma lehetőségeit remekül kihasználó díszletei is. Halálával súlyos veszteség érte Operaházunkat és egész színházművészetünket.

Fülöp Z.

FÜLÖP ZOLTÁN Kossuth-díjas kiváló művész, az Operaház ny. vezető díszlettervezői és szcenikai főfelügyelőjének temetése november 19-én, szerda délután 2 órakor lesz a Farkasréti temetőben.

Magyar Hirlap 1975/299/6

Fülöp Zoltán, díszlettervező

Elhunyt Fülöp Zoltán Kossuth-díjas kiváló művész

Az Állami Operaház igazgatósága fájdalommal tudatja, hogy Fülöp Zoltán Kossuth-díjas kiváló és érdemes művész, az Operaház ny. vezető díszlettervezője és szcenikai főfelügyelője hosszan tartó betegség után 68 éves korában elhunyt. Az Operaház saját halottjának tekinti, temetéséről később intézkednek.

*

Fülöp Zoltán halálával a magyar operaművészet négy évtizedes, eredményekben gazdag korszakának jelentős alakja szállt sírba. Pécelen született, 1907. június 16-án. Az Iparművészeti Főiskolán tanult. Mesterei közül Kéméndy Jenő és Oláh Gusztáv volt legnagyobb hatással a művészetére. Első önálló munkáját a Belvárosi Színháznak készítette; az Operaház 1928-ban szerződtette és 1968-ig, nyugállományba vonulásáig első dalszínházunk tagja és főszcenikusa volt. Legjelentősebb zenés színpadi terveit felsorolni szinte lehetetlen, csak megemlíthetünk közülük néhányat: Lohengrin (1938), Peter Grimes (1947), Figaro házassága (1948), Párizs lángjai (1950), Tannhäuser (1957), A fából faragott királyfi (1958), A kékszakállú herceg vára, Turandot (1959), Tűzmadár (1966). A drámai színházaknak tervezett munkái közül a IV. Henrik, a Hamlet, a Volpone, a Csongor és Tünde, valamint a Cyrano de Bergerac előadásaihoz készített díszletei a legemlékezetesebbek. A szegedi és a Margitszigeti Szabadtéri Színpad számára több tervet is készített, így például az Aida, a Turandot, a Don Carlos és Az ember tragédiája előadásaihoz. Szívesen látott vendégtervezője volt külföldi — Moszkva, Szófia, Köln — operaházaknak is. Szcenikai alkotómunkáját dinamikus lendület, színes képzelőerő és a tér teljes kiaknázása jellemezte. Több nemzetközi kiállításon nyert díjat.

Fájdalmas halálával súlyos veszteség érte a magyar színházművészetet.

kamarakórusa. A munkásotthonban szerdán tartott jubileumi ünnepségen az énekkar öt tagjának a Szocialista kultúráért kitüntető jelvényt nyújtottak át.

Közlekedés- és Postaügyi Minisztériumban dr. Ábrahám Kálmán közlekedés- és postaügyi államtitkár és Formeh Kamara Sierra Leone közlekedés- és postaügyi minisztere aláírta a k

Fülöp Zoltán

A Belvárosi Szinházban az "Irja hadnagy" c. szindarab bemutató előadásához tervezett szinpadképeit kiemeli a kritika: a szinpadot képeskönyvnek diszletezték, melynek egyes lapjait a közönség szemelátára forgatják át és mindannyiszor változik a kép.

Délibáb, Bp. 1932. okt. 8. VI. évf. 41. sz. 9. lap.

Fülöp Zoltán

Richard Strauss: Salome-jának felujitásáról számol be Albert István azonos cimü kritikájában.
Az opera előadásához tervezett szinpadkép, a helyszint jól kifejező alkotása a müvésznek.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1972. juni. 3.
XVI. évf. 23. sz. 11. lap.

Fülöp Zoltán

"Áprily-vers az Opera szinpadon" cimmel ir Dalos László a Lysistrata c. táncjáték egy régi, 1937-ben bemutatott előadásáról. A táncjáték zeneszerzője Lajtha László. A verseket a darabhoz Áprily Lajos irta, a diszleteket Fülöp Zoltán tervezte.

Film Szinház Muzsika, sp. 1972. ápr. 22. XVI. évf. 17. sz. lo. lap.

Fülöp Zoltán

A szegedi szabadtéri játékok a Hunyadi László c. Erkel-operával kezdődtek. "Szeged, 1972" címmel a lap röviden számol be az előadásról, amelyhez a szinpadképeket a művész tervezi.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1972. juli. 29.
XVI. évf. 31. sz. 3. lap.

Fülöp Zoltán

"Verdi operája a Margitszigeten" cimmel Albert István ismerteti az előadást. A művész egyik szinpadképét: "Attila és Odabella találkozása az égő Aquileában" bemutatja a lap, s mint a kritika megállapitja, a művész szinpadképei és Márk Tivadar kosztümjei jól idézik az V. századi Aquilea légkörét.

Repr.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1972. juli.15.
XVI. évf. 29. sz. 5. lap.

Fülöp Zoltán, dinlettervező

A Turandot előadásához kénítette a dinleteket.

Horváth Mihály: A Szegedi Szabadtéri Játékok a 30-as években 90-95.

TISZATÁJ, Szeged, 1976. Sebmár XXX/2.

Fülöp Zoltán és Márk Tivadar

"diszlet és jelmeztervei hangulatos szinpompájukkal hozzájárultak a balettbemutató előadás sikeréhez,-irja Gerencsér Ágnes: "Balettbemutató az Erkel Szinházban cimmel.
A balettest három részből állt, a két müvész a harmadik részhez, Ravel: Bolero-jának balettjéhez tervezte a kosztümöket és a diszletet.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. május 25.
XVIII. évf. 21. sz. 12. lap.

Fülöp Zoltán, dínle Hervező

Megemlítve: régi dínletei

Csajkovszkij balettjéhez. (Operaház)

↓

Fodor Lajos: Gipkerózsika 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. okt. 28.

Fülöp Zoltán, dinlettervezet

A Jurfangos diák ok dinleteit
tervezte

— : Harangozó-balettek 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. okt. 19.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A Turandot előadásához a díszleteket tervezte.

Szegedi Ünnepi Hetek

Nikolényi István: Előadások a Dóm-téren

85-87.

TISZATÁJ, Szeged. 1974. október

XXVIII
10.

Fülöp Zoltán díszlettervező

a Pécsi balett fővárosi premierjén két új balettet – Liszt és Bartók művek – mutatott be, melyeknek díszleteit tervezte.

Mácz László: Balettbemutatók.
Magyar Nemzet, 1973. okt. 19.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

Az Operaház előadását ismertetve a Times külön kiemeli Fülöp Zoltán díszleteit.

— : Vérnász-siker Edinburghben 1.

ESTI HIRLAP, Bp 1973 aug. 29.

Fülöp Zoltán:

Operaházi dinletterverő volt, Márkus és Olák nyomdokait követte; sok külföldi hatást magába olvasztó izléses elektricizmusát magánszínházi terveréseiben is érvényesítette.

A színház világtörténete /2

1096. old

Fülöp Zoltán, díszlettervező –

A Turandot díszleteit tervezte.

– : A szegedi ünnepi játékok programja

7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. jún. 1.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

Megemlítve.

T. N.: A szegedi szabadtéri játékok idei zenei programjáról 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. aug. 31.

Fülöp Zoltán, dínlettervező

A Hunyadi Lánló szabadtéri előadásá-
hoz tervezte a dínleteket.

Zene

Nikolényi István: A téren, a dombon, az udvaron
90-92.

TISZATÁJ. Szeged, 19

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A Vérnász skóciai előadására a kis színpadra alkalmazott díszleteket tervezte.

Fodor Lajos: Vendégjáték Edinburghben 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1973. szept. 8.

FÜLÖP ZOLTÁN

ld. Bánffy Miklós

Staud Géza: Bartók a színpadon.
UJ TÜKÖR 1981/XVIII/12.sz.24-25.o.

két különféle mester munkája. S bár a keres
az újból való felállítása idejét jelző 1823 évszá
nek karaktere a XVIII. századra vall. Jézus a
és a latrok alakjainak kivitele között azonban

E szoborművek jellegzetes barok alkotás
csője Németország és Németalföld volt, hol a
törekvés főként a templomok belső kiképzés
Ez iránybeli jellegzetes emlékeink a szárnyas
játszik a barokban a sok alakos dombormű, a
mozgalmas ábrázolása, melyeknél sokszor telje
A fejlődés vonala Olaszországban inkább a kö
ezekben a művészeti törekvések örök forrása,
ábrázolása lett a főprobléma. A reneszánsz n
érzést és gondolatot ki tudtak fejezni és a virtuo
ság a későbbi korban a legbizarabb feladatok
a szobrászokat. Ennek a szenvedélyes kornak é
lett, túlhajtott mozgalmassága révén, a baroks
A barok versenyre hívta a szobrászatot a festé
mozgás lehetőségét kereste, fényt, felhőt, hullá
kifejezni, csakhogy minél megkapóbb hatásokat

Domborműveiben, mint e kálvária szobra
ment, hogy egyes karok vagy az előtérben álló
alapjából kiemelkednek, s ezáltal oldalról is
bennük a plasztika és a tömegek egymásra val
A szobrok színezésének eredete is e korra veze
juk a színes és aranyozott oltár-szobrokat, és
sége a baroknak. A XVII. és XVIII. század
hazánkban önállóan nem fejlődhetett, mert az
mérvű alkotások létesítésére alkalmasak nem v

MDK

Fülöp Imre, [építész]

T. f. munkásságáért.

—: Kiosztották az idei építőművészeti
Ybl-díjakat 8.

Népszabadság, Bp. 1971. ápr. 2.

Fülöp Imre
épületén

Az Ybl-Miklós díj második fokozatát
nyerte el.

Művészet, 1971. május - 43. oldal

Fülöp Imre

Az Iparterv épitészmérnöke az Ybl Miklós dij II. fokozatát kapta az 1971 évi. müvészeti dijasok között.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. ápr. 3.
XV. évf. 14. sz. 2. lap

Fülöp Imre

Fülöp Imre: Házgyárak. - Építészek: Fülöp Imre, Balázs György, Fekete Rezsőné, Körner András, Mezei Gyula, Prach Magda, Szabó Árpád, Szotyori N.Mihály. Vasszerkezet: Szirtes György, Edvi Illés Mária. Közmű: Kopcsay Gábor, Zsigó László.

Magyar Ép.műv. 1971. 4.sz. 25-29. l.

Turbo Pascal

Fülöp Imre

1971-ben az Ybl Miklós-díj II. fokozatával tüntették ki. Képét közli

Magyar Építőművészet. 1971.4.sz.9.l.

Fülöp Imre

Ferencvárosi Házgyár /Fülöp Imre, Prah Magda építészek, Csatlósi László belsőépitész./ - Müszaki Tervezés, 1968. lo.sz. 1-5. l.

Az 1968. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Irt. 1971. 2.sz. 149.182. l./ 153.l.

Fülöp Imre építész

az Ybl díj II-fokozatát

kapta.

Magyar Nemzet 1971 április 2
5. old.

Fülöp Imre

az 1941. évi Ybl Miklós-díj második fokozatát kapta a hídszerkezetek tervezésének továbbfejlesztéséért.

Magyar Hírlap, 1941. ápr. 2.

Fülöp Imre

Az idei építőművészeti Ybl Miklós-díj második fokozatát kapta a hídgyárak tervezésének továbbfejlesztéséért.

Népszabadság, 1941. ápr. 2.

Fülöp Imre, [építész] 17 Ok

Elismert tervezőmérnök.
Kőművesből lett mérnök.

György István: Gyártervezők 2:1

NÉPSZABADSÁG, 1961. május 4.

Fülöp Imre, építész

Önállósága

[A cikk

Máté

N.é

...követően kőművessegéd volt, aztán elvégezte a felső-építőipariskolát, majd a Budapesti Műszaki Egyetem építészmérnöki karát. Statikus lett az Ipartervnél.

Ennek 21 éve.

A 47 esztendős *Fülöp Imre* most az Iparterv B irodájának vezető főmérnöke; ez az iroda készíti a vegyipar, az élelmiszeripar, az atomerőművek, a hűtőtárolók, a számítóközpontok, a kutatóintézetek épületeinek terveit.

A B iroda vezetője

A B irodán az utóbbi négy évben tervezett és kivitelezett épületekkel szemben sem a beruházóknak, sem az üzemeltetőknek érdemi kifogásuk nem volt, ugyanakkor elismerésekben részesült.

— Ez csak kismértékben az én érdemem. Az elismerés nagy része a jól együtt dolgozó kollektíva javára írandó.

Fülöp Imre rengeteget tanult, sok tervet készített. S mindemellett sokoldalú a politikai aktivitása is. Az Iparterv KISZ-titkára volt, pártvezetőségi tagja, jelenleg szervező titkára.

Szakmai fejlődése töretlen; elnyerte a legrangosabb magyar építészi elismerést, az *Ybl*-díjat.

1972-ben a C iroda vezetésével bízták meg. Néhány hónap múlva a vállalat igazgatója arra kérte, vállalja el a B iroda irányítását. Az ott dolgozók többsége szakmai szempontból ugyan megfelelt a legmagasabb követelményeknek, de a kollektíva eredményességét belső viszályok és hiányos munkaellátottság veszélyeztette.

— *Sikerült megváltoztatni a helyzetet?*

— Azt hiszem, megfeleltem a bizalomnak. ...

...sinálja, főmérnök elvtárs? 4.

Bp. 1977 febr. 8.

képviselői között."

Érdemes idézni *Jean Vincent-nek*, a Svájci Munkapárt elnökének a *Vorwärts* 1976. október 21-i számában, a berlini értekezlet kapcsán írt cikkéből is: *„Felül kellene vizsgálni* — mondotta — *és csak óvatosan szabadna használni, például a »policentrizmus« kifejezést, amelyet a hatvanas évek vége felé használtak, valószínűleg anélkül, hogy gondoltak volna arra, hogy a »policentrizmus« feltételezi valamiféle »központ«, mégha nem is döntéshozó, hanem szellemi központ létezését... A policentrizmust tehát el kell vetni. Ahogyan például sem Moszkvát, sem Pekinget nem akarjuk modellnek választani, arról sem lehet szó, hogy ahhoz igazodjunk, amit Párizsban vagy Rómában találnak jónak."*

mmunista és

Fülöp Zoltán, dínletterező

Megemlítve: régi dínletei

Csajkovszkij balettjéhez. (Operaház)

↓

Fodor Lajos: Gipkerózsika 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. okt. 28.

Fülöp Zoltán, díszletterező

— Az elhunyt Fülöp Zoltán Kossuth-díjas, kiváló művész temetése november 19-én, szerda délután 2 órakor lesz a Farkasréti temetőben.

— : Hír

8.

NÉPSZABADSÁG,

Bp. 1975. nov. 14.

FÜLÖP IMRE, szabó

Zala megyében, Patró községben volt szabómester. A Petőfi utca 1. számú házzal 1960-ban eladta Simon János kovácsmesternek. Ő/ Simon édesapjával, aki szintén kovács volt 1912 előtt költöztek Patróba. Feltehetően ő készíthette és használhatta a hamispénz öntőformákat, mivel rendkívül ügyes volt. 18.old

SZOMJAS KÁROLYNÉ: Hamispénz öntő forma az 1930-as évből Pátró községből 18.old

AZ ÉREM, XXVIII.évf. 1972. 1.szám. Bp.

Fülöp Imre

a dunakeszi házgyár
építészeként említve

Magyar építészet 1945-70
196. old.

Fülöp Imre

BRK III. Dunakeszi Mázgyár. Építész Fülöp Imre, munkatársak Körner András, Kassa Zsuzsa, statikus Pikler Éva, Borsi Béla, Parkas Endrénné. Képes ismertetés, foto Bognár János.

44-46.1.

Magy.Ép.ip. 1972.1.sz.

Tülöp Imre, építész

Cikk

F. J.: A nagyvállalat és az építész szerepe, jövője. 22 oldal.

-: Tartalomjegyzék

Magyar Építőművészet Bp. 1983

83/4

Fülöp Irma III. iparmüvész növendék M.D.K.

díjarott batikmunkával szerepelt a Jon Andreescu Intézet által rendezett Ifju Müvészek Kiállitásán.

Igazság - Kolozsvár, 1957. máj. 11.

+ Utunk - Kolozsvár, 1957. máj. 13.

FÜLÖP ISTVÁN, nyomdásztinas

1909-ben Szombathelyen sztrájk a Vasvármegyei Nyomdánál
Júl.7-én Fülöp Sándor távirdafelvigyázó eljárt a városi
tanácsnál,kérte,hogy "fia/István/tartózkodási helye kinyo
moztassék és a szülői házhoz visszakisértessék és a ható
ság a szakszervezet ellen a megtorló lépéseket tegye meg
103.old

KUNTÁR LAJOS: Nyomdásztmozgalmak Szombathelyen
/1892-1914 / 89.old

VASI SZEMLE, XXIII.évf. 1969. 1.szám, Szombathely

FÜLÖP ISTVÁN, nyomdászinas

1909-ben sztrájk a szombathelyi Vasvármegyei Nyomdában Fülöp Istvánt, a júl.13-án felvett jegyzőkönyv szerint a Kossuth Lajos utcai Bauer vendéglőből vitték ismeretlen helyre. A tanonc Pesten tartózkodott és a nyomdászok vendége volt. 104.old

KUNTÁR LAJOS: Nyomdászmozgalmak Szombathelyen / 1892-1914 / 89.old

VASI SZEMLE, XXIII.évf. 1969. 1.szám, Szombathely

Fülöp István

miskolci szücsmester

1824-26

l.

Györffy szür

MOB. 1976.

FŰLÖP János pécsi építőmester

1905

Pécsi Szemle, 2003/4. 16.

odborníci z Českej republiky - Vladimír Markl, čestný člen Slovenskej genealogicko-heraldickej spoločnosti pri Matici slovenskej, kolegovia z opavského Zemského archívu a Štátneho ústredného archívu v Prahe. Poľsko reprezentovala trojčlenná delegácia z Varšavy, vedená predsedom Poľskej heraldickej spoločnosti Prof. Stefanom Kuczyńskim (ďalšími členmi boli Dr. Leszek Pudłowski, tajomník tejto spoločnosti, a Dr. Stefan Górzyński, redaktor jej periodika). Z Budapešti bol na sympóziu prítomný Dr. Attila [illegible], tajomník Maďarskej genealogickej a heraldickej spoločnosti a re-

Fülöp Jenő

Tószegi Tamás terve /munkatárs Fülöp Jenő, szerkezet-tervező Iványi Kálmán/ az alábbi pályázaton 60.000 forintos ~~díjat~~ kitüntetést nyert: /ismertetés, képekkel/

Molnár Péter: A MTESZ Székház tervpályázata 1970. Magyar Építőművészet, 1971. 1.sz. 2-7. l.

FÜLÖP Jenő festő

Nagybánya : Nagybányai festészet a nagyok fellépésétől 1944-ig. Miskolc : Mission Art Galéria, 1992
14,100.

1942-43

Fülöp Jenő MDK

Önarckép, rézkarc

Műcsarnok 1907. tavaszi kiáll.

FÜLÖP JENŐ

145. Önarckép. Rézkarc.

KMT 19o7. tav.kiáll.kat. 3o.oldal

MDK

Fülöp Jenö, rajztanár

~~XXXXXXXXXXXXXX~~

1906-ban oklevelet nyert.

Rajztanárok nyilvántartása . /Ki tud róla?/
RAJZOKTATÁS. Fel.szerk.:Bán Tibor. 1941.jan.15.
II./XLIII./évf. 1.sz. Cimlap.

M. D. K

FÜLÖP Jenő

1924-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya ... 336. e

FÜLÖP Jenő

M.D.K.

Nagybányán a Szépművészeti Iskola tagja

1924.

Réti: Nagybánya.... Bp. 1954. 338.l.

MDK

Fülöp Jenő

Tájkép
o.,v. 85x64 cm. Mgt.Bpest.

Magyar Nemzeti Galéria.Nagybanyai Festők.
Budapest 1962.Kat. 28.1.

Fülöp Jenő festő

(Budapest)

Szabad Művészet, 1949.

III. évf. 7.–8. sz. 351. o.

A Szabadszervezet Közleményei.

Fülöp László festö.

Művészet. 1905. 422. l.

M.D.K.

FÜLÖP Jenő festő

1911-ben Nagybányán a Szabadiskolában dolgozott

Réti: Nagybányá. Bp. 1954. 329.l.

M.D.K.

FÜLÖP Jenő festő

1913-ban Nagybányán dolgozott.

Réti: Nagybánya,... Bp., 1954. 330.l.

MDK

Fülöp Jenő

Tájkép, o.

Nagybányai festők. Nemz.Gal. 1962. jun.

FÜLÖP Jenő festő

M.D.K.

1914.-ben Nagybányán dolgozott

Rétí: Nagybánya... Ip., 1954

M.D.K.

FÜLÖP Jenő lerlő

1915.ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya... Bp. 1954. 331.l.

FÜLÖP Jenő Jesbő

M.D.A.

1916.-ban Nagybányán a Szabadiskola tagja

Róti: Nagybánya... 1234. Bp. 1954. 332.l.

M. D. K.

FÜLÖP Jenő

1918-ban Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya.....1954. 333. l.

FÜLÖP Jenő

M.D.K.

1917-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya.. Bp. 1954. 332.l.

Fülöp Jenő

6. Marika, olaj.

Nagybányai kiáll. 1942

FÜLÖP Jenő

M.D.K.

1929-ben Nagybányán a Szépművészeti Iskola tagja

Réti: Nagybánya... Bp. 1954. 339 .l.

Réti:

Fülöp J enö,

1911-ben az iskolában dolgozott.
1912-ben iskolán kivül "

A szabadiskola ideje. /1902-1912./ 87, 90.l.

M. D. K.

FÜLÖP Jenő vajstanár

Nagybányán dolgozott.

Ott le is telepedett

Réti István: A nagybányai művész-
telep. Bp. 1954. 267. l.

FULÖP Jenő festő

1912-ben Nagybányán dolgozott.

Réti: Nagybánya... Bp. 1954. 330.l.

Fülöp Jenő

Öreg ember; olaff.
Boglya "
Interieur "

Nemzeti Szalon
1917. máj.
tav. tárl.

Tar Kálmán, tanító III. 54.

Fülöp Jenő

1913. MGE és MAPE kiáll.
Nemzeti Szalon
Lőcsei udvar, cr. rajz 50.-
Önarckép, szénrajz, 100.-

Hallei magyar Könyvtár V. 296.

Fülöp Jenő

1905 grap.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Szenvárlat, 80 K.

Halastyén határnév ([illegible] Drágosfalva)

VIII. 143.

Fülöp Jenő

szül. Budapesten 1884 nov. 6.
ág. ev. ceretts. okl. rajztanár
1918/19. I. elsőeves művész-
nov. Réti István
1918/19. II. elsőeves u. o.

Fülöp Jenő, grafikus. A Képzőművészeti Társulat 1907. évi tavaszi kiállításán önarczképével (rézkarcz) vett részt.

Kiáll. tárgymutató.

ben és a jövő fütési saisonban
fütéssel ellátni, ugy, mint az
szóval jeleztem már, s amit
Meg kell emlitenem, hog
alatt kelt levelemben a raktá
tem kilátásba. Most pedig --
ur helyeztetett el -- ezek a h
leg gondolt 2 fütőtest helyet
azonáltal két téli idényre /
tudomásul veszem, azonban azz

Tolgazgatója

Fülöp Jenő †

fesés

meghalt 1949.

Bpest

l.

Szabad Művesek

1949. 3.57. l.

FILLÉR.

szeptember hó 16. 8. rendkivüli szám.

KÖZLÖNY

KIADÓHIVATAL: V., gróf Klebelsberg-u. 4.
Telefon: 110-106., 111—323., 111—349.

TAKARÉKPÉNZTÁR

SARNOKÁBAN

ber hó 20.-án

E KERÜLŐ

YVTÁR JEGYZÉKE

Fülöp Jenő †

festő

levelei: Fülöp Sándor

Halálozás. *Fülöp* Jenő festőművész 65 éves korában meghalt. Temetése ma, csütörtökön délután lesz a rákoskeresztúri uj köztemetőben.

Magyar Nemzet

1949. jul. 21.

Vigyázat! Van
egy cédula, melyen
Fülöp Sándor-
nak van írva. Ez
eldobandó.

Rafai-család, árkosi, levéltára

V. 185.

Fülöp

F. 2. *Jenő*, festő. * Budapest 1884 nov. 6. A bpesti képzőm. főiskolán Réti Istvánnál és Nagybányán végezte tanulmányait. 1905 óta arc- és tájképeket állított ki Budapesten.

Fo. G. I 359 l

frankfurti dom restaurálása. Bugyi-
kerrel hajtotta végre.

DERIAN (ejtsd: *dören*), *André*, francia festő és grafikus, * Chatou 1880, a

Fülöp Jenő

1918/19

Ferkápzomfoiskávk

83, l.

Fülöp Jenő

1884 – 1949 jul. 19

Nemtaragzisk rajzban, okl. 1906

Képrm. tiszadisk 1916-18

Képrm. Fóisk 1918-19 Munóczkiszó, Réti

Börtsök – Réti

87 l

90 l

Fülöp ~~Sándor~~ Jenő (?)
festő
† Bp. 1949.
júl. 19. (?)

Hírlap. 1949. júl. 20.

Szabó Erzsébet megígérte, hogy átadja a vonatkozó hírlapszámot.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
258 / 1931. szám.
Érk.: 1931-év június hó 27-n.

IGAZSÁG - KOLOZSVÁR
1957 MÁR 28

146

EGYÜTT

Az országos Hunyadi János emlékpályázatra a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskola hallgatói is készülődnek. Nicola Voichița és Fülöp Irma tervét nemsokára szőnyegbe szövik s a művek hiven tanusitják majd: Hunyadi álma, a dunamenti népek összefogása, ma már eleven valóság.

Képeinken Nicola Voichița és Fülöp Irma munka közben látható.

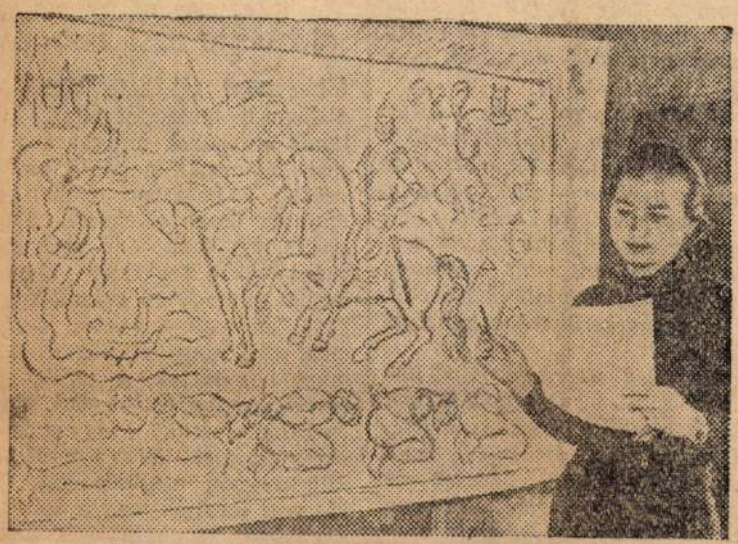

Jókai-nyomda 1531

Élet és tudomány

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227-651, 221-285

Kolozsvár öt legnagyobb
megszervezik az udvaro
tartását, virágositását, v
járda és uttest gondozá
3000 virágcserepet vásá
bizottság e célból s ezek
küldötteken keresztül osz
Ebben az évben egy udvar, erkély vagy ablak se maradjon virág nélkül — ez a nőbizottság, a nőküldöttek célkitüzése.

A nőbizottság egyik legszebb kezdeményezéseként emlitjük meg a hősök sirjának gondozását, ápolását.

Hirt adtunk arról, hogy a tartományi néptanács mellett müködő nőbizottság szakácskönyvet adott ki román nyelven — 5000 példányban. Hogy mennyire keresett szakkönyve ez asszonyainknak, mi sem bizonyitja jobban, mint az, hogy szinte pillanatok alatt kapkodták szét az egyes kerületekbe kiosztott példányokat.

Egész télen sikeresen müködtek a távoli kerületek kisegitő könyvtárai. E kisegitő könyvtárak felelősei nagy részt asszonyok, akik házuk ellátásán kivül vállalták ezt a nagyon szép munkát. Verseny indult a kisegitő könyvtárosok között. Berger elvtársnő fáradságos, lelkes munkája eredményeképpen a kisegitő könyvtár meg

A SZOCIALISTA ORSZÁGOK KÖNYVKIADÓINAK EGYÜTTMÜKÖDÉSE

Április 7. és 16 között nemzetközi értekezletre jönnek össze Lipcsében a szocialista országok könyvkiadó vállalatai és a kiadói tevékenységet irányitó állami szervek.

Két központi feladat áll az értekezlet előtt: egyrészt tanulmányozni és általánositani a szocialista országok könyvkiadóinak gazdag tapasztalatait, másrészt uj formákat és módszereket kidolgozni az értekezleten részvevő kiadók és állami szervek együttmüködésének kiszélesitésére és rendszeresitésére.

ratatorvan. A március 26-i helyz
latban a szántásnak 13,6 százalé
százalékát végezték el. Nem kétség
lehetnek elégedettek sem Dés ra

A SZAMOSUJVARI ÁLLAMI GAZDASÁG DÉSI RÉSZLEGÉN

több, mint két hete hozzáfogtak a tavaszi munkálatokhoz. Az állandó munkások fogatai, a traktorosok jóformán naponta kint dolgoztak a határban. Noha az elmult év őszén elvégezték a talajelőkészités felét, jó mélyen felszántották a tavasziak alá szánt terület mintegy 96 százalékát, maradt tennivaló tavaszra is. Ezért, most alig, hogy felszikkadt a föld, munkához láttak. A terület nagy részét megfogasolták. Ott, ahol az őszi mélyszántás elgyomosodott, vagy viz alatt állt, a terület s a föld nagyon megülepedett, kultivátorral járatják meg a talajt. Az ilyen hely azonban kevés. Igy jut idő a többi tavaszi munkálat idejében való elvégzésére is. Ki is használják a rendelkezésre álló lehetőségeket. A megfogasolt föld egy részén Soptereanu Gheorghe, Máté Sándor I., Cristea Ioan már egy hete hozzáláttak a gazdaság fogatos vetőgépeivel a zab és zabosborsó vetéséhez. Eddigi munkájuk nyomán a dési részlegen több, mint 25 hektáron került földbe a mag.

A zöldségtermesztésre szánt 10 hektáros parcellán az elmult héten több fogat dolgozott. Elboronálták a földet, melyet már ősszel mélyen szántottak.

A csicsómihályfalvi alrészleg gyümölcsösében most is naponta 20—30 ember dolgozik. Itt eddig 120 tonna mütrágyát szórtak ki. Most a fiatal gyümölcsfák „téli

Újabb sorozat karácsonyra

Magyar szentek érmeken

MH-információ

A Metal-Art Nemesfémipari Rt., az Állami Pénzverő jogutódja, karácsonyra jelenteti meg a Magyar szentek II. érmesorozatát.

Tavaly ez idő tájt lehetett megvásárolni a Szent Istvánt, Szent Imrét, Szent Lászlót ábrázoló érmesorozatot. Az érmék első oldalán a szent arcképét, a hátoldalán az ereklyetartót láthatták. A sorozat különlegessége volt, hogy a Szent István-érmet eredeti, 1938-as szerszámmal készítette a művész.

Az idén – hasonlóan a tavalyihoz – 2000 ezüst, 5000 színesfém érmét bocsát ki a Metal-Art. Az érméken Szent Erzsébet, Szent Margit és Nagyboldogasszony látható. Ez utóbbi kétszáz évvel ezelőtti szerszámmal készült, a másik kettő – korabeli források, képek felhasználása alapján – Fülöp Zoltán éremművész alkotása. Az ezüst érméket a szekszárdi Babits Kiadó értékesíti; előzetes felmérés szerint vevőik körében nagy az érdeklődés az érmek után.

Orbán Sándor, a Metal-Art kereskedelmi és marketing vezetője elmondta, a Magyar szentek éremsorozat után jövőre más témában szeretnék a hagyományt folytatni.

• B. E.

Az idei második sorozat érmein: Szent Erzsébet, Szent István és Szent Margit

FOTÓK: SZIGETVÁRY ZSOLT

„Nincs filmgyártás állami támogatás nélkül…”

MH-információ

Fontos filmestanácskozás helyszíne volt Budapest a hét végén. A nemzetközi rendezvény napirendjén két téma szerepelt: a kelet-közép-európai országok és Nyugat-Európa pénzügyi támogatási rendszerének összehangolása, a filmgyártás pénzügyi garanciáinak régiónkra való kiterjesztése, illetve az audiovizuális jogok helyzete.

A harmincöt külföldi résztvevő között volt Christian Zeender, az Európa Tanács filmcentenárium rendezvényeinek a megbízottja, Barrie Ellis Jones, az Euroimage főtitkára, Joao Correa, az Európai Rendezők Szövetségének főtitkára, valamint az Euromedia Garantie elnöke és főtitkára, a Francia Kulturális Minisztérium, a Francia Filmközpont s az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank munkatársai. Bulgáriából, Észtországból, Csehországból, Lengyelországból, Oroszországból, Romániából és Szlovákiából tizennyolc filmes és bankszakember érkezett, Magyarországot huszonöten képviselték, rendezők, stúdióvezetők, jogászok, a Magyar Mozgókép Alapítvány képviselői, bankárok.

A betegsége miatt távollevő Fodor Gábor beszédét Török András helyettes államtitkár olvasta föl. „Mi hiszünk a szabadversenyben – mondta –, az egyéni kezdeményezés erejében, de azt is tudjuk, hogy Európában nincs filmgyártás és forgalmazás állami támogatás nélkül, hogy az átalakuló filmművészetnek igenis szüksége van a társadalom óvó-támogató kezére, és hogy mindezt egy, a közvetlen állami beavatkozás rossz emlékű modelljét felváltó demokratikus, önszervező szakmai közösség tudja csak működtetni.”

Christian Zeendertől megtudtuk, ez az első alkalom, hogy egy ilyenfajta filmes konferencián bankszakemberek is részt vesznek. A bankok ugyanis általában nem érdeklődnek az európai film iránt, mert az nem termel profitot. „Megfelelő struktúra, érdekeltségi rendszer kidolgozásával s nem utolsósorban, ha a közönséget jobban érdeklő filmek készülnének, az európai filmipar nyereségessé, produktívvá tehető. Ebben az esetben nyilvánvalóan a bankok magatartása is megváltozik. A mostani tanácskozásnak épp az a célja, hogy a producerek, filmkészítők számára jobb, kedvezőbb feltételeket találjunk, a filmipar egészét – gyártás, forgalmazás, mozik – segítő mechanizmusokat dolgozzunk ki.”

Kézdi Kovács Zsolt, a Magyar Filmunió igazgatója elmondta munkatársunknak, hogy Európának e részén nem igazán működik a filmek befejezését biztosító, Nyugaton már bevált bankgarancia-rendszer. „Megpróbáljuk a különböző európai modelleket térségünkre adaptálni – ezért hívtunk ide egy-két, a nyugati bankokkal kapcsolatban álló bankárt is, s itt van a nyugati bankgarancia-rendszer egyik legjobb ismerője is.” Megemlítette, a fennálló államadósság kiegyenlítésével kapcsolatban is felmerült egy-két jó, bár nem biztos hogy megvalósítható ötlet. Például az, hogy a külföldi államadósságok egy részét filmek támogatására lehetne fordítani. A másik megvitatandó kérdés, a szerzői jogdíj is akut probléma. A szerzői jogdíjak egy, mindinkább növekedő részét ugyanis nem osztják szét az alkotók között, sőt egy részük – a különböző tévécsatornák mulasztásának köszönhetően – egyáltalában be sem folyik. A konferencián Kézdi szerint a pénzügyi és a szerzői jogok kérdésében konkrét előrelépésre lehet számítani.

Ez a mostani eszmecsere egyébként egy fontos folyamat első állomása: előkészület az Európa Tanács által, magyar kezdeményezésre 1996. április 22–23. között Budapestre összehívott fórumára, amelyen az európai kulturális miniszterek az európai film helyzetét s a teendőket vitatják meg.

• Gervai András

69.900.- Ft

Kiskörút Dél-Afrikában

üdülés Mauritius szigetén

12 éjszaka/13 nap félpanzióval

279.900.- Ft

Felvilágosítás és helyfoglalás a MALÉV Air Tours irodában: Budapest V., Roosevelt tér 2. Telefon: 266-6614, 267-4212 és a vidéki MALÉV-képviseleteken: Debrecen, Győr, Miskolc, Pécs, Szeged

A TAPASZTALT UTAZTATÓ

MALÉV Air Tours

Isztambulban

december 10-13., 17-20.

félpanzióval 38.900.- Ft

Szilveszter Londonban

december 28-január 1.

79.900.- Ft

Felvilágosítás és helyfoglalás a MALÉV Air Tours irodában: Budapest V., Roosevelt tér 2. Telefon: 266-6614, 267-4212 és a vidéki MALÉV-képviseleteken: Debrecen, Győr, Miskolc, Pécs, Szeged

A TAPASZTALT UTAZTATÓ

MALÉV Air Tours

TCD

1086 Budapest, Üllői út 14.
Tel.: 113-0477, 133-0638.

SZILVESZTEREZZEN VELÜNK!

THAIFÖLD, BANGKOK—PATTAYA
11 nap — 139 900 Ft/fő.

IZRAEL, 1 hét félpanzióval, 3 csillagos szálloda, programok, szilveszteri vacsora —75 900 Ft/fő.

VÁG-VÖLGYE, HOTEL UPOHLAV, 5 nap félpanzióval — 13 900 Ft/fő.

A KÖRMÖCI HEGYSÉGBEN!

SÍÓVODA
CSALÁDOKNAK — TÜRNITZ, AUSZTRIA: jan. 14. és 28.
DACHSTEIN WEST SÍHINTA!
OBERTRAUN, RUSSBACH — utazzon olcsón a nagy sícentrumba! Apartmanok az osztrák—olasz határon.
FRANCIA ALPOK — ÉLMÉNY
A CSÚCSON! ALPE d' HUEZ, BRIANCON, VALMOREL, CHAMONIX stb.
SÍKÖLCSÖNZÉS A LEGOLCSÓBBAN!

MSE TOURS UTAZÁSI IRODA
1133 Budapest, Hegedűs Gyula u. 90.
Tel.: 270-3058. Tel./fax: 129-7221.

NITTOURS SZILVESZTEREZNI hívja ÖNT!

Belföldön:
Cseri Kastély, 4 nap/3 éj
ára: 11 300 Ft/fő

Külföldön:
Opatija 4 nap/3 éj ára: 16 000 Ft/fő
St-Gilgen 8 nap/7 éj ára: 45 220 Ft/fő

Minden program félpanzióval, szilveszteri vacsorával értendő. Ajánljuk még síutjainkat és '95. évi tavaszi programjainkat.

NITTOURS Utazási Iroda
1065 Bp., Lázár u. 18.
Tel.: 131-7793, 132-3901.

QUEEN TOURS

ÚJ

KARÁCSONYI AKCIÓ

8 nap
KAIRÓ — VÖRÖS-TENGER
már — 47 990 Ft-tól

SZENZÁCIÓS TÉLI ÁR

8 nap
KAIRÓ + HURGHADA
félpanzióval 43 990 Ft

8 nap
NÍLUSI HAJÓZÁS
már 57 990 Ft-tól

15 nap
EGYIPTOMI KÖRUTAZÁS
már — 89 900 Ft-tól
pénteki indulásokkal.

Felvilágosítás:
QUEEN TOURS UTAZÁSI IRODA
1114 Budapest, Bartók Béla út 49.
Tel.: 267-1262
267-1263, 209-2549.

NOMAD

VILÁGJÁRÁS MÁSKÉPP!
Kikapcsolódás a trópusokon:

KUBA, COSTA RICA, TAHITI, HÚSVÉT-SZIGET, CAYMAN-szk., ZANZIBÁR, MALAWI, GHANA, PÁPUA ÚJ-GUINEA, NAMÍBIA.

ELEFÁNTHÁTON és TUTAJJAL A VILÁG TETEJÉN, TIBETBEN és NEPÁLBAN.
SZAFARI TEREPJÁRÓVAL TANZÁNIÁBAN, KENYÁBAN és UGANDÁBAN.
GYALOGTÚRÁK THAIFÖLD DZSUNGELEIBEN és az ARANYHÁROMSZÖGBEN.

Kalandos utazások szervezése egyéni utasok, családok, baráti társaságok számára hat kontinensre! Csoportjaink magyar vezetéssel már 6 fővel is elindulnak!
Kérje részletes tájékoztatónkat.
NOMÁD SAFARI utazásszervező iroda.
1097 Budapest, Vaskapu u. 1.
Tel./fax.: 215-3825.

25 ÉV COOPTOURIST 1969-1994

A COOPTOURIST SZILVESZTERI AJÁNLATAIBÓL:

TÉLI ÜDÜLÉS SÍELÉSSEL!
Varázslat a Francia-Alpokban 8 nap, egyéni utazással.
Elhelyezés: 3—5 fős apartmanokban, ellátás nélkül.
Időpont: 1995. I. 7-től április 22-ig hetente.
Részvételi díj: 29 300 Ft-tól/apartman.

AJÁNDÉKOZZON COOPTOURIST-UTALVÁNYT!
Az öt-, tíz- és húszezer forintos címletű utalványok minden Cooptourist-irodában kaphatók, s valamennyi Cooptourist-szolgáltatásra beválthatók.

BŐVEBB TÁJÉKOZTATÁS IRODÁINKBAN!

COOPTOURIST
Idegenforgalmi Részvénytársaság

ARISTOTELÉS: Metaphysica

● Textus ● Fordítás ● Kommentár ●

Az **1000 példányban** megjelentetett, közel **ezer oldalas** mű ára: **számozott bőrkötésben: 8600 Ft, vászonkötésben: 4200 Ft.** Megrendelés: 4000 Ft (bőr), illetve 2000 Ft (vászon) előlegfizetéssel lehetséges az **MHB 222-19921 sz. számlánkra.** A kötetek **postai utánvéttel,** vagy a **LOGOS Kiadó**

bemutatótermében vehetők át:
1074 Budapest,
Huszár u. 3. (Tec)
Telefon: 142-4478

A VILÁGRA NYITVA

3000 építőipari segédmunkásból szakmunkást képeznek

Az építőipar vállalja a minisztertanácsi határozat végrehajtását

A minisztertanács nagyjelentőségű határozata, amely új munkamódszert vezet be építőiparunkba, őszintén rámutatott bizonyos fogyatékosságokra. E hiányosságok megszüntetésére az építésügyi minisztérium máris úgy intézkedett, hogy valamennyi magasépítőipari nemzeti vállalat a saját keretén belül haladéktalanul

köteles gondoskodni segédmunkásoknak szakmunkásokká történő átképzéséről.

A most kiadott körrendelet értelmében a vállalatok *háromszor háromhónapos tanfolyamot rendeznek 3000 segédmunkás részvételével.* A segédmunkások a tanfolyam alatt tökéletes elméleti és gyakorlati kiképzésben részesülnek és átképzésük ideje alatt a bérosztályuknak megfelelő fizetést kapják, a tanfolyam elvégzése után pedig magasabb bérosztályba kerülnek. A tanfolyam első szakaszában a *Lakás- és Középítési Ipari Központ* 15, a *Gyárépítési Ipari Központ* 16 vállalatánál indul meg ez a nagyarányú oktatási munka, amely az építőipar dolgozóit hathatósan segíti hozzá az ötéves terv építési feladatainak elvégzéséhez.

A minisztertanács fontos határozatát az építőiparról a Lakás- és Középítés Ipari Központ 18 nemzeti vállalatának vezetői előtt értekezleten ismertették. *Komáromi Miklós,* az üzemgazdasági osztály vezetője hangsúlyozta, hogy *fokozott súlyt kell helyezni az építőipari gépek tökéletes kihasználására.* Fel kell tárni a további gépesítési lehetőségeket, tovább kell fejleszteni a munkaversenyt, valamint a brigád- és újító mozgalmakat és a tapasztalatcserét

Török János, a MÉMOSZ főtitkára döntő jelentőségűnek mondotta a határozatot, mert konkréten rámutatott a hibákra és hiányosságokra. Köszönetet mondott az építőipari dolgozók nevében a *Magyar Dolgozók Pártjának, Rákosi Mátyásnak* és a minisztertanácsnak, hogy segítségükre siettek és megmutatták a hibák kiküszöbölésének módját, továbbá megígérték a párt és a kormány támogatását.

Az értekezleten határozatot hoztak, amelyben

vállalták a minisztertanács határozatának végrehajtását

és az önköltség 15 százalékos csökkentését. Az önköltség-csökkentés biztosítására az ipari központban, valamint a vállalatok központjaiban és a munkahelyeken *önköltségcsökkentési felelősöket* jelölnek ki.

Novemberre átépítik a Kálvin-teret

Körforgalommal oldják meg a közlekedést

A budapesti Kiskörúton már középre helyezték a sineket és rövidesen a Kálvin-téren is az úttest közepén közlekednek majd a villamosok. Ezzel egyidejűleg a főváros magasépítési ügyosztálya megkezdi a Kálvin-tér forgalmának rendezését a *Fővárosi Tervező Iroda* által kidolgozott útrendezési terv szerint. A munkálatok előkészítésére már megtették a szükséges intézkedéseket, sőt a héten már hozzá is kezdtek az úttest felbontásához.

A Kálvin-tér rendezése alapjában megváltoztatja a tér jelenlegi képét és megszünik a jelenlegi lehetetlen helyzet, amikor a gyalogosok csak a legnagyobb óvatossággal tudnak átkelni az egyik oldalról a másikra, állandóan attól tartva, hogy baleset érheti őket a Kálvin-tér útvesztőiben. A főváros közönsége már ezért is örömmel veszi tudomásul, hogy *végre hozzákedtek a Kálvin-tér átépítéséhez, amely körforgalmi rendszer szerint történik.*

A tervek szerint az Üllői-út és a Baross-utca felül érkező járművek a Belváros irányában nem haladhatnak a téren keresztül. A tér közepén ugyanis a Baross-térhez hasonlóan *gyepes rész lesz,* amelyet a járművek megkerülnek és *a gyepes területen csakis villamosvágányok haladnak keresztül.* A körforgalmi rendszerű téren az Üllői-útról érkező járművek a Múzeum-körút felé jobbra fordulva kerülik meg a teret, amennyiben a Kecskeméti-utcába akarnak behajtani, vagy a Tolbuchin-körúton akarnak továbbhaladni.

A Budáról érkező járművek viszont a teret a református templom felőli oldalon kerülik meg és a Ferencváros, valamint a Józsefváros felé haladva a Ráday-utcán kanyarodnak el. A gyalogosok a téren a Múzeum-utca sarkánál és a református templom előtt közbeiktatott *járdaszigeten* fognak közlekedni, *míg a többi gyalogos átkelőhelyeket megszüntetik.* A villamos megállókat a Múzeum-körúton a Muzeum-utca torkolatánál, az Üllői-úton és távolabb a Tolbuchin-körúton helyezik el. Csakis a Budáról Üllői-út felé tartó villamos viszonylatoknak lesz megállóhelyük a Ráday-utca torkolatával szemben, a tér közepét betöltő gyepszigeten.

A tér rendezése során megszünik a Baross-utca és az Üllői-út sarkán a Hollandi Biztosító lebontott épülete helyén lévő járdaszigetet és a körforgalmi út egyrészét a Baross-utca és a Múzeum-utca között megszünt épület helyén fogják átvezetni. *A Kálvin-téri szökőkutat eltávolítják jelenlegi helyéről,* mert a szobrok a téren keresztülhaladó sínpárok vonalában esnek. A téren lévő nyilvános illemhelyet *a föld alá helyezik.*

Eleinte felmerült az az elgondolás, hogy a gyalogosok forgalmát *aluljárók* révén bonyolítják le. Ez a terv *egyelőre elmarad,* mert a jelenlegi forgalom feleslegessé teszi a költséges megoldást. Az útépítési munkálatokat a régi burkolóanyag felhasználásával szeptemberben kezdik meg és *november közepén már be is fejezik a Kálvin-tér átépítését.*

Elpusztult „Arany" az állatkert híres vízilova

Kimúlt a budapesti Állatkert egyik legnépszerűbb lakója, *„Arany"*, a híres víziló-mama. Fogságban ritkán szaporodnak az emlősállatok, de *Arany* éppen arról volt híres, hogy gyakran születtek kicsinyei. Tizenegy utódot hozott a világra, ebből hat hímet és négy nőstényt felnevelt. Az értékes „kicsinyeket" — mindegyike legalább egy-egy mázsa volt — a budapesti állatkert nehezen beszerezhető vadakért cserélte el. Így utódai számos európai állatkertben megtalálhatók.

Arany hirtelen mult ki. Reggel vígan lubickolt medencéjében *Bobi* nevű második „férjével" és *Kincsem* nevű leányával. Délelőtt hirtelen megpróbált kimászni a medencéjéből, de oldalára fordult és *lebukott a víz alá.* A többi állat viselkedése figyelmeztette az őröket, akik társait gyorsan átterelték a másik medencébe és leeresztették a vizet. Mire mindez megtörtént, *már nem volt benne élet.*

Aránylag igen magas kort ért meg, 41 évet. Emberi korra átszámítva ez — természettudósok mértéke szerint — 82 évnek felel meg. A víziló 5—6 éves korában már teljesen kifejlődött „felnőtt", de *Arany* idős kora ellenére, két évvel ezelőtt még szült.

Tetemét az Állatorvosi Főiskolán felboncolták és bőrét átadták a Nemzeti Múzeumnak. *Gyomor- és bélgyulladás* jeleit találták, ennek okozója valószínűleg nem az a már régebben lenyelt nikkel 10 filléres és vas 2 filléres, amelyet megtaláltak benne, hanem egy újabb *revolvertöltény,* amit valaki éretlen tréfából úgy látszik kitátott szájába dobott. Ez a fém, az ólom okozhatott gyulladást, pusztította el a vízilovat, amelynek az értéke 40—45.000 forint volt.

NAPI HIREK

Bolgár államférfiak üdvözlő táviratai

A Bulgária és Magyarország között megkötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyujtási egyezmény aláírásának első évfordulója alkalmából a bolgár államférfiak üdvözlő táviratokat küldtek Budapestre. *Nincse Nejcsev,* a Bolgár Népi Köztársaság nagy nemzetgyűlése elnökségének elnöke *Szakasits Árpád* köztársasági elnökhöz küldött üdvözlő táviratot, *Vaszilij Kolarov* helyettes miniszterelnök és külügyminiszter pedig *Dobi István* miniszterelnököt és *Kállai Gyula* külügyminisztert üdvözölte táviratban.

A Kultúrkapcsolatok Intézete Magyar—Bolgár Barát Bizottsága az évforduló alkalmából *fogadást rendezett.* A fogadáson megjelentek *Kossa István* pénzügyminiszter, a Magyar-Bolgár Társaság elnöke, *Mihályfi Ernő,* a Kultúrkapcsolatok Intézetének elnöke, *Komját Aladárné,* az MDP külügyi osztályának vezetője, *Markó Temnyalov* bolgár ügyvivő és sokan mások

---

— **Keresztes Sándor** Magyarország új belgrádi követe héttőn délben adta át megbízólevelét dr. Ribárnak, a jugoszláv nemzetgyűlés elnöksége elnökének.

— **A Csepeli W. M. Kemény Alfréd Munkásképzőművészeti Szabadiskolájának** kiállítása szombaton, 23-án d. u. 5 órakor nyílik a Fővárosi Népművelési Központ Rákóczi-út 30. sz. alatti helyiségében. A kiállítás az iskola újjászervezése óta eltelt 17 hónap munkájáról nyujt áttekintő képet. A csepeli iskola legnagyobb az ilyen jellegű szabadiskolák között.

— **Meghalt Vitezslav Novak hírneves csehszlovák zeneszerző.** Vitezslav Novak, a hírneves csehszlovák zeneszerző, héttőn hajnalban öt órakor 79 éves korában, szívgyengeségben meghalt. Novak Dvorzsak tanítványa volt és mint a Zenekonzervatórium tanára, Prágában élt. A keletcsehországi Skutecben üdült s ott érte utól a halál.

— **Román-magyar nyaralási csereakció.** Nemrégiben magyar munkáscsoport érkezett nyaralásra a Fekete-tenger mellé, ugyanekkor a Balaton mellett román dolgozók töltik szabadságukat. A Romani Libera beszámol a román munkások útjáról és közli levelüket, amelyben megírják, hogy a magyar Szakszervezeti Tanács meleg szeretettel fogadta őket és kellemes nyaralást biztosított számukra.

— **Halálozás.** *Fülöp Jenő* festőművész 65 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön délután lesz ½3 órakor az új rákosi köztemetőben.

Solt István nyug. MÁV főtiszt július 15-én, hosszas szenvedés után, Torbágyon csendesen elhunyt. (X)

Enyhül az idő

A legutóbbi huszonnégy órában az egész ország kapott kiadós, zivataros esőt. A legtöbb helyen a csapadék mennyisége meghaladta a 10 millimétert, sőt egyes helyeken megközelítette az 50 millimétert is.

Várható időjárás: átmenetileg élénkebb északnyugati szél, változó felhőzet, egyes helyeken futózápor, a hőmérséklet nem éri el ez előző napi magas értékeket, de tovább nem süllyed.

A jövőheti tipusebéd

A tipusebéd-étrend július 25-étől 30-áig a következő: hétfőn kertészleves, csőben sült makaróni, kedden paradicsomos káposztafőzelék kolbásszal, szerdán borjúsült tejfeles tökfőzelékkel, csütörtökön savanyúburgonyafőzelék tojáslepénnyel, pénteken hideg almapüréleves, káposztáskocka, szombaton húsleves finom metélttel, főtt marhahús, kapormártás, tarhonya.

Már 5 forintért nyaralhat a BALATONON. Bővebbet telefon 122—365.

Sertéstenyésztő szakembereket

keresünk.

Ajánlatokat „Nagy vállalat" jeligére Állami Hirdető sajtóosztályára, Apponyi-tér egy.

A léggömbtől a rakétarepülőgépig

A repülés-tudomány és a sportrepülés szovjet hősei

A Szovjetúnió népei vasárnap ünnepelték a *Szovjet Légiflotta Napját.* Ebből az alkalomból gazdag kiállítás is nyílt meg Moszkvában, amely bemutatja *a repüléstudomány multját és jelenét.* A kiállítás adatai bizonyítják, hogy *a repüléstudomány szülőhazája a Szovjetúnió.* Az első léggömb és repülőgép Oroszországban született meg s ugyancsak orosz tudós és feltaláló, *A. F. Mozsájszkij konstruálta a világ első repülőgépét.* A levegőnél nehezebb testek repülésének elvét először *M. V. Lomonoszov,* a nagy orosz tudós fejtette ki és indokolta meg tudományosan. A repüléstudomány megalapozója, a kiváló tudós, *N. E. Zsukovszkij* volt, akit *Lenin az orosz repülés atyjának* nevezett. Zsukovszkij munkáiban felfedte a repülés titkait, elméletileg megalapozta a műrepülés lehetőségét, a többi között

a „looping"-ot

is. A repüléstudományt *Sz. A. Csapligin* akadémikus, a szocialista munka hőse, Zsukovszkij legközelebbi bajtársa és tanítványa fejlesztette tovább.

A rakétarepülés ősapja,

K. E. Ciolkovszkij, a kiváló orosz tudós. Ő alkotta meg *a kormányozható fémléghajót és az áramvonalas repülőgép* terveit. Ugyancsak ő teremtette meg a nagy hatósugarú

léglökéses repülés

tudományos elméletét.

Az orosz tudósok és feltalálók felfedezései csak a nép alkotóerejét felszabadító Nagy Októberi Forradalom győzelmével váltak népi tulajdonná. Azóta lendült fel a szovjet repülőgépipar. A repülőgépgyárak egymásután készítették a különböző típusú repülőgépeket és motorokat; *többmotoros nehéz repülőgépeket, gyorsbombázókat, nagysebességű vadászgépeket, új lég- és vízhűtéses repülőgépmotorokat.* Szovjet tudósok és tervezők dolgozták ki a világon első izben a léglökéses repülőgépek pontos számadatait és ők építettek először

rakétarepülőgépet.

A szovjet léglerő hatalmas fölényét a Nagy Honvédő Háborúban bizonyította be legfényesebben. Egyedül a Berlinért vívott befejező csatában *8400 szovjet repülőgép* vett részt.

De a Szovjetúnió légi flottája háborús dicsősége mellett

a sport területén

is nagyhírű. A szovjet ifjúság lapja, a *Komszomolszkája Pravda* érdekes cikket közöl a szovjet repülők *csúcsteljesítményeiről.* Az 1946 január 1-ig megállapított

170 repülővilágcsúcs közül 65-öt a szovjet repülők tartanak.

A szovjet vitorlázó repülőknek 19 nyilvántartott világrekord közül 11 van a birtokukban. Ezekből is kiemelkedik *Ivan Kartásov* eredménye, aki *viharban, vitorlázórepülőgépen több mint 6000 kilométert repült egyfolytában.* A világ

egyetlen sportrepülőnője,

Olga Kljepikova 749 kilométert repült vitorlázógéppel.

A szovjet ejtőernyősök egyedülálló eredményeire már az egész világ felfigyelt. *Rományuk,* a kiváló szovjet sportember 1947-ben

13.400 méter magasból ugrott le

úgy, hogy csak *12.000 méteres esés után nyitotta ki ernyőjét.* Ugyanebben az évben állította fel *Jelena Vladimirszkája a női világcsúcsot,* 6840 méter magasból történt ejtőernyős ugrásával. A *Cskálov repülőklub* egyik ejtőernyős csoportja 6680 méter magasságból ugrott le éjszaka. Ez az eredmény szintén szovjet rekord.

A szovjet tudósok és tervezők az egyre növekvő szocialista iparra támaszkodva állandósították a Szovjetunió helyét a világ repüléstudományában és technikájában, a kiváló szovjet sportrepülők pedig repülőrekordjaikkal értek el egyedülálló eredményeket.

JULIA

A naptár véletlenül került kezébe. Este, vacsora után, íróasztalához ült, átnézte a délutáni lapokat, bár nem érdekelte különösebben a világ sorsa. Egy hirdetés leszállított áron igért varrott talpú lábbelit, erre gondolatban végigszámolta készletét. Később bekapcsolta a rádiót s bizonyos megnyugvással töltötte el a zene, amit rejtelmes sugárzások s számára érthetetlen titkok vittek szobájába. Ekkor került kezébe a naptár, egészen véletlenül, s unottan lapozni kezdte. A naptárból értesült, hogy egy hét mulva Julia napja lesz. A név ismerős volt, úgy érezte, köze van hozzá, s keresni kezdett emlékei között, hol találkozott ilyen nevű nővel? Először a családtagokat, majd baráti körét vette számba.

A név lágy csengése valami meleg nyárra emlékeztette s érett gyümölcsök ízére is, amilyeneket Sziciliában evett s forró éjszakákra gondolt, amikor álmatlanul forgott ágyán s testét ismeretlen láz kinozta. Aztán Velence jutott eszébe, mikor a fülledt hetekben olyan volt a város, mint forró katlan s egy délután, alkonyat felé, a tenger felől hirtelen jött a szél s kiállt szobája erkélyére, hogy végigfolyjon arcán és testén a hűvös zápor. Estére kiderült, az egyik téren katonabanda játszott s éjfél felé találkozott egy nővel, de azt Alissának hívták és francia volt. Egy balatoni őszre is gondolt, mikor kis podgyásszal és könnyű szívvel érkezett Tihanyba, vidáman ugrott ki a motorosból és sietős léptekkel ment a hegyoldali penzió felé, ahol egy hétre bérelt szobát. De emlékezett bizonyos bor ízére is, amit Füreden ivott, egy régi vendéglőben; a magas teraszról a tóra látott, épp akkor kötött ki egy kivilágított hajó, mely Siófokról érkezett, a völgyben nyaralók énekeltek, vidáman s egy kicsit részegen is a sűrű arácsi bortól. Verssorokat mondott maga elé, amiket talán régen elfelejtett, de most hirtelen felmerültek emlékezetében; francia és német versek, amiket egy lánynak mondott. Győrben, vagy Salzburgban, mámorosan a szesztől és a szerelemtől. S egy tavaszra is gondolt, amit Kisőrsön töltött, a szüleinél; húsvét napján hosszú sorban mentek templomba a lányok, kezükben sonkát vittek és kalácsot, amiket megáldott a falusi pap. Fehér ruhában mentek a lányok s hosszú hajuk úszott a szélben; egy kicsit azokhoz az angyalokhoz is hasonlítottak, amilyeneket régi festők rajzoltak a felvidéki templomok szárnyas oltáraira.

Íze volt a névnek, érett gyümölcsök s aranyló óborok íze rejtőzött benne s csengése különös zeneszerzőmok hangjára emlékeztette.

Később felállt, zsebre tette a naptárt s elment hazulról, mert várták a kávéházban. Csak hajnal felé tért haza, gyűrötten és kimerülten. Ezen az éjszakán elég sokat veszített kártyán.

Körülbelül két év mulva találkozott egy nővel, akit Juliának hívtak. Ugy érezte, mintha régi ismerőst látna viszont, de hiába keresett emlékezetében. Julia Szicliára emlékeztette s egy forró velencei nyárra, mikor hirtelen jött a hűvös eső, de éjszakára kiderült s az egyik téren katonabanda játszott. S egy balatoni őszre is emlékeztette a lány, amit Tihanyban töltött, s a sűrű óbor ízére is, amit Füreden ivott. Verssorok jutottak eszébe, francia és német versek, amiket Győrben vagy Salzburgban mondott egy lánynak, s egy tavasz is, amit Kisőrsön töltött, a szüleinél.

Ugy érezte, megtalálta a nőt, akit oly régen keresett. Később feleségül vette, de soha nem éltek boldogan.

Ozányi László

Ma: Táblázatos főfo útmutató

ÁRA 60 FILL.
IV. évf. 166. (916) szám.
A Független Kisgazdapárt lapja. Előfizetés ¼ évre 45.— forint, 1 hónapra 15.— forint.

HIRLAP

1949 júl. 20. szerda
Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Bajcsy-Zsilinszky-út 73. szám.
Telefonszám: 129—480, éjjeli portás 120—040.

Cripps távozása a dollár győzelme a font fölött

Az atlanti paktumot sikertelenségre ítéli a gazdasági válság

Az amerikai imperialisták újabb összeesküvést szerveznek a kínai és más távolkeleti népek ellen

Amit hétfőn csak sejteni lehetett, azt keddre a nyugati sajtó már valóságként emlegeti. Ez pedig az, hogy Cripps brit pénzügyminiszter, aki Angliának az USA-val folytatott dollárcsatájában a dolgozók nyakába akart varrni minden terhet, gyógykezelés céljából Svájcba utazik ugyan, de onnan mint pénzügyminiszter nem tér vissza. Legjobban kiérzik ez a francia kapitalisták szócsövének, az *Agence Economique et Financière*-nek cikkéből, amely Cripps betegszabadságával kapcsolatban éles támadást intéz az angol politika ellen. Azzal vádolja az angol gazdaságpolitikát, hogy önellátásra való törekvésével csődbejuttatta a Marshall-tervet. Cripps távozása vagy visszatérése — írja a lap — semmit sem változtathat alapvető kérdéseken, amelyeket meg kell oldani. Sokkal világosabban beszél a *Ce Soir*, amely megállapítja, hogy

Cripps távozása: a dollár győzelme a font fölött.

Ismerteti a lap a londoni körök véleményét, amely szerint *az USA nyomást gyakorolt az angol kormányra, hogy váljon meg Crippstől*, akinek gazdaságpolitikáját az amerikai kapitalisták nem helyeselték. Végül rámutat a lap Cripps bukása lebonyolításának módjára is. Az angol kormány — írja a lap — *Cripps távollétében olyan intézkedéseket akar foganatosítani, amelyek elkerülhetetlenné teszik a font leértékelését.*

Az olasz képviselőház atlanti vitája

Az olasz képviselőházban most folyik az atlanti paktum ratifikálásának vitája, amelyben *Guiseppe Berti*, kommunista képviselő hangoztatta, hogy az imperializmus össze nem egyeztethető ellentétei a tőkés országokban egyre jobban jelentkeznek a dolgozó tömegek és a tőkések között kirobbanó összeütközésekben. Az atlanti egyezmény — mondotta — az imperialista terjeszkedés fegyverkezési politikájának eszköze, ami azonban

a fenyegető gazdasági válság miatt eleve sikertelen.

Nem szabad tehát Olaszországot eleve kudarcra ítélt politikához kötni; ellenben *ki kell bővíteni az ország gazdasági kapcsolatait a keleteurópai államokkal.* Mario *Montagna*, kommunista képviselő élesen bírálta a *De Gasperi*-kormány külpolitikáját, amely az országot szovjetellenes tömbhöz akarja kapcsolni. Az egész olasz nép szemben áll ezzel a bűnös imperialista politikával — fejezte be beszédét.

Thorez a Vatikán határozatáról

Maurice Thorez, a Francia Kommunista Párt főtitkára, Grenobleban mondott beszédet, amelyben

összehasonlította a nyugati országok válságát a Szovjetunió és a népi demokráciák fellendülésével.

Majd kijelentette, hogy *a francia nép mindent elkövet, hogy lehetetlenné tegye az atlanti szerződés gyakorlati alkalmazását.* Újból kijelentette, hogy

a francia nép sohasem ragad fegyvert a Szovjetunió ellen.

A *vatikáni határozattal* kapcsolatban Thorez kifejtette, hogy a Vatikán mesterkedései nem fogják megállítani az egységtörekvéseket, amelyek a hívők és nemhívők között napról-napra szélesebb méreteket öltenek a békéért, a jobb életföltételekért és az atlanti szerződés ellen vívott harcban. A Vatikán nyílt beavatkozása a nemzetek belső ügyébe, *a gyengeség jele. A Vatikán a halálraítélt rendszerekhez köti sorsát.* Beszéde végén kijelentette Thorez, hogy

a Francia Kommunista Párt továbbra is kezet nyujt a katolikusok felé.

mert *azokat, akik annak idején összefogtak Franciaország felszabadításáért, többé semmi sem szakíthatja el egymástól.*

Az amerikai imperialisták újabb tervei

Az *Uj Kina* hírügynökség jelentése szerint az amerikai imperializmus

új összeesküvést szervez a kínai és más távolkeleti népek ellen.

A közlemény hivatkozik azután *Csangkaisek* és *Quirino* már ismertetett fülöpszigeti értekezletére. Az USA imperializmusának ez a két főlakája — állapítja meg az *Uj Kina — szoros kapcsolatot keres Li-Szin-Man-nal, a délkoreai bábfigurával* és

össze akarja toborozni a többi távolkeleti reakciós vezetőt is a japánokkal együtt.

Mindez természetsen a *Wall Street urainak parancsára történik*, amint hogy *MacDermatt*, a washingtoni külügyminisztérium szóvivője, a napokban a legnagyobb rokonszenvvel emlékezett meg Csangkaisekék mozgalmáról. Az amerikai imperialisták a „csendesóceáni kommunistaellenes szövetség" megalakításával álcázott támogatást ekarnak nyujtani a Kuomintang maradványainak. Az amerikai imperialisták azonban láthatják, hogy

az elnyomott népek harcos politikai öntudata állandóan növekszik.

Ha amerikai támogatással létre is jönne a távolkeleti imperialista ügynökök szövetkezése — fejezi be az *Uj Kina — Kína és a többi távolkeleti ország népei gyorsan összezúzzák majd.*

A londoni és az ausztráliai nagy sztrájk

A *Daily Worker* közlése szerint az angol szakszervezetek ország szerte határozatban tiltakoznak a „szükségállapot" ellen. Párisi jelentés szerint a munkásság nemzetközi szolidarítási mozgalma, amely az angol és kanadai kikötőmunkások harcát támogatja, egyre nagyobb méreteket ölt. A *genovai* kikötőmunkások után most a *marseillei* tengerészek határoztak el, hogy

ezentúl egyetlen kanadai hajót sem raknak ki.

Az *ausztráliai szénbányászok* a rendőri intézkedések és minden megtorlás ellenére kitartanak követeléseik mellett. A *Tribun* című ausztráliai lap jelentése szerint a kormány a kommunista párt elleni provokációra készül és megkísérelt bűnvádi eljárást indítani a kommunista párt vezetői ellen.

A koreai nép harca az ország egységéért

Homong, a koreai hazafias és demokratikus egységfront elnöke, nyilatkozatot adott az egységfront kiáltványáról. A kiáltvány — mondotta — a 30 millió koreai törekvését fejezi ki az ország egysége és függetlensége iránt. A köztársaság *északi* részének minden sarkában gyűléseket tartottak, amelyek elfogadták és támogatták a kiáltványt.

A különféle politikai pártok és szervezetek képviselői egyhangúlag az ország békés egyesítése mellett szólaltak fel.

A *délkoreai Li-Szin-Man* áruló klikkje elnyomja és kizsákmányolja a népet és nem kívánja az ország egységét és függetlenségét, retteg a néptől. Majd ha hazánk újra egyesül — fejeződik be a nyilatkozat —, ezek az emberek már nem követhetik el büntetteiket az amerikai imperialisták védelme alatt és így szigorú büntetés vár rájuk.

A többi hír

Sztálin kihallgatáson fogadta *Visinszkij* külügyminiszter jelenlétében *Kelly*-t, az új brit nagykövetet.

New Yorkban 38 haladó szellemű politikai szervezet kongresszusa ült össze a polgári szabadságjogok védelmére. Az értekezlet rendezőinek élén Henry *Wallace Haladó Pártja* áll. A vita során az amerikai közélet számos haladó képviselője *súlyosan megbélyegezte az állami végrehajtó szervek beavatkozását a polgári szabadságjogokba.*

A kínai szabadságharcosok a *Lunghajba* vezető vasútvonaltól nyugatra *megsemmisítettek négy Kuomintang-hadtestet.* Az északkínai hadseregcsoport *Senszi* tartományban átkelt a *Sárga folyón* és most *Északnyugat-Kína felszabadításáért harcol.*

Nagy lendülettel folyik az egész országban a cséplés

A népi szervek megakadályozzák a kulák-szabotázst

Az aratás az ország minden részében nagyrészt befejeződött. Most folyik a cséplés. A Budapestre érkezett jelentések szerint a termés betakarítása mindenütt a legnagyobb rendben történik.

Zala megyében

rendben folyik az aratás. A tapolcai és a sümegi járásban a búza és rozs aratását már befejezték, de a megye többi részében is egy-két napon belül véget ér a gabona vágása. A tapolcai és sümegi járásban ott sorakoznak már a búzakeresztek: várják a cséplést. Az eredmények kitűnőek. Molnáriban például *Kiss Márton* dolgozó paraszt egy hold földjén 40 kereszt búza termett: ez körülbelül *16 mázsának felel meg.*

A megyében Varga Pál hegymagasi mintagazda már a csépléssel is végzett. Négy hold földjén nemesített búzát vetett, átlagos termése 17.5 mázsa. Terméséből 15 mázsát elsőként adott be a tapolcai földművesszövetkezetbe.

— A korszerű gazdálkodás tette lehetővé, hogy ezt a jó eredményt elérjem — mondotta.

Tolna megyében

elsőnek Zomba községben fejeződött be teljesen az aratás. Nagy erővel folyik a cséplés és a községbeliek eltökélt szándéka, hogy elsők lesznek a begyűjtésben is, nehogy megyéjük elmaradjon a versenyben. Zombán már 40 százalékban elvégezték a tarlóhántást is.

Martonszállás dolgozó parasztjai alighogy befejezték a rozs és az őszi árpa aratását, megtudták, hogy a szomszédos Kékhegyen — ahol 50 holdon szerződéses magtermelés folyik — már sürgőssé vált az aratás és nincs elég ember. Huszonnyolcan munkabrigádot alakítottak és *Hornyák Péter* vezetésével hozzáláttak az aratáshoz. Sikeresen befejezték munkájukat és most már a begyűjtés teljesítése van soron.

Komárom-Esztergom megye

több községében szintén befejezték már az aratást, sőt Annavölgy községben egyes gazdák már ki is csépelték a termést és beadták a gabonát a földművesszövetkezetek raktárába.

A dolgozó parasztság lelkes versenymozgalmába bekapcsolódtak

a falusi földművesszövetkezetek

is, amelyek az idén már a magánkereskedők teljes kikapcsolásával végzik a terménybegyüjtési munkát. A gagyvendégi földművesszövetkezet *párosversenyre* hívta ki a megye összes szövetkezeteit. A versenypontok közt szerepel a begyüjtés gyors és maradéktalan végrehajtása, az elszámolások pontos elvégzése, a begyüjtött gabona száraz, biztos helyen tárolása.

Amíg dolgozó parasztságunk versenyben végzi a mezőgazdasági munkákat és felveszi a harcot a természet erőivel, hogy minél többet hozzon ki a földből, addig

a kulákok szabotázzsal próbálják csökkenteni az elért eredményeket.

Kriston Fauszt, 143 holdas besenyőtelki kulák még csak most egyeiteti répáját. *Czakó Kálmán* répatermését úgy elnyomta a gaz, hogy már meg sem lehet menteni. Ugarnak hagyta földjét *Szakács Julianna*, nem művelte meg szőllőjét *ifj. Kovács József* verpeléti kulák. A törvény előtt felelnek tetteikért.

A kulákok *Abauj megyében* is megkísérlik, hogy megakadályozzák az aratási munka zavartalan elvégzését. Először szabotálták az aratási szerződéseket, mikor azonban a DÉFOSz ellenőrzése miatt kénytelenek voltak aratási munkásokat szerződtetni, minden eszközzel azon voltak, hogy lehetetlenné tegyék a munka elvégzését. *Özvegy Árvai Jánosné* 32 holdas aszalói kulák nem adott enni munkásainak. A DÉFOSz közbelépése után romlott kenyeret adott, amitől mind megbetegedtek az aratók. Vizsolyban *id. Sztankai János* kulák, Kázsmárkon *Lachy Miklós* 79 holdas kulák nem volt hajlandó élelmezni munkásait. Valamennyi szabotáló kulák ellen megindították a *büntető-eljárást.*

A világ ifjúságának harcos béketüntetése lesz a budapesti VIT

A VIT nemzetközi bizottsága Budapesten tartott ülésén megbeszélte a Világifjúsági és Diáktalálkozó végső előkészületeit. *Kutty Hoogham*, a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség titkára jelentésében közölte, hogy legalább 70 országból érkeznek ifjak a találkozóra.

Az ülés megállapította, hogy a VIT érdekében világszerte folyik az előkészület. Az ifjúság mozgósítása és a különböző országok, így Magyarország előkészítő bizottságai jelentős eredményeket mutattak fel. A találkozó a világ ifjúságának és diákságának *nagy, harcos béketüntetése lesz* és hozzájárul majd a világ népei erejének fokozásához, a béke érdekében.

Az ülés egyben felhívta az egész világ ifjúságát, hogy megkettőzött erővel és lelkesedéssel dolgozzék az augusztus 14-iki megnyitásig hátralévő négy hét alatt.

A vidékről érkező jelentések beszámolnak arról, hogy Magyarország minden helységében a termelés emelésével készül az ifjúság a VIT-re. Az *egyetemi ifjúság* újabb megmozdulásáról ad hírt a MEFESZ, amikor jelenti, hogy a közgazdászhallgatók felhívást intéztek valamennyi egyetemi és főiskolai szervezethez, versenyre hívták ki azokat azzal, hogy a vállalt *vizsgaeredmények túlteljesítésével* készülnek a VIT-re.

Bukarestből érkező hír szerint a román népi demokrácia ifjúsága is versennyel készül a VIT-re és a legnagyobb eredményt a resicai üzemek egyik ifjúsági termelő brigádja érte el.

1021

Fülöp Zoltán
érmművész

1979. XI. 20. Televizió 19,30 Áné

TV Hiradó 1.

- A hir: Washingtonban Hollai Imre nagykövetünk bemutatta az Állami Pénzverő ezüst érmét, melyet az ENSZ felhivása alapján a nemzetközi gyermekév pályázatára készitettek. Waldheim ENSZ-főtitkár köszönetét fejezte ki az érem kibocsátásában végzett uttörő munkáért.
Az esemény számunkra sikert hozott. Nagyon sok ország vitte el az Egyesült Államokba éremkinálatát, de a vetélkedésből a miénk került ki győztesen. Az Állami Pénzverőben megkezdték a 200 Ft értékü érem sorozatgyártását. A gyüjtőknek bizonyára karácsonyi ajándék ez a ritka szép érem, amelynek alapanyaga 640 ezrelékes ezüst, sulya 29 gramm, átmérője 37 mm.
Tervezője Fülöp Zoltán, munkájának érdeme, amit a dijazó nemzetközi zsüri külön kiemelt, hogy sikerült olyan érmet tervezni, amely valóban visszaadja a gyermekek hangulatát, kedves játékos motivumaival.

FÜLÖP József postamester, épület

KOPPÁNY Tibor: A Balaton környékének
műemlékei. Bp. OMvH, 1993 78-79

Takács József 82
H.Takács Marianna 1128
Takács Miklós 25, 482
R.Takács Olga 1572
Takáts Gyula 117, 435, 1572, 2139, 2396, 2449, 2791
Tallherr József 1094, 1103
Tamás Blaier Klára 2694
Tamás Ervin 82, 2695
Tamás István 1109
Tamás Mihály 1867, 2680
Tamási Orosz János 2493, 2696, 2769
Tambur Aranka 2677, 2777
Tandi Lajos 1652, 2368, 2691
Tandori Dezső 2020, 2550, 2696
Tápai Antal 2697
Tapolcainé Sáry Szabó Éva 534
Tar István 2698
Tarczy Péter 2274
Tardy Lajos 1014
Tarjáni Simkovics Jenő 2699
Tarr László 535
Tary Gábor 1670
Tasnádi Attila 363, 369, 386, 397, 432, 434, 510, 643, 653, 1121, 1378, 1477, 1488, 1518, 1536, 1546, 1549, 1588, 1594, 1607, 1672, 1676, 1687, 1774, 1809, 1877, 1962, 1963, 1964, 1992, 2027, 2045, 2051, 2154, 2126, 2166, 2178, 2187, 2213, 2225, 2230, 2335, 2337, 2344, 2374, 2400, 2437, 2589, 2617, 2642, 2654, 2656, 2690, 2732, 2791, 2795, 2797
Tasnádiné Marik Klára 1883
Tatlin, Vlagyimir 1590
Téglás János 1496
Téglássy Imre 149
Telepy Katain 1518
Tellér Gyula 2378

FÜLÖP József építész

a balatonfüredi színház építője

Magyar színháztörténet 1790-1873.
Szerk. Kerényi F. Bp. : Akad.K.,
1990 163 - 164.p.

ifjabb Fülöp József, [épitész ?]

L.: Reimann Róbert

Zákonyi Ferenc: Játékszín Balaton füreden 812-814.

Élet és Tudomány, Bp. 1981. jún. 26. XXXVI/26

09

Fülöp Jenő

6 gimn. nagyfestő

7 hónap, jó eredm.

Tanár Prenoszil Sándor

Iparrajziskola 1901.

Fülöp Jenő

gimnarista -

7 gim - 1 iparr.

10 hónap. jó eredm.

Tanár Prenoszil Sándor

Iparrajziskola 1902.

Érkezett 1904. július 20.

555/1904. sz. (Budapest, 1904. július 14-én 15561. sz. a.)

A minisztérium számvevősége érvényesíti Ozigler Győző és Schönherr Gyula kassai utiszámláit (Közöltetett az érdekeltekkel, 1904. VII. 21.)

Fülöp Jenő

szobrai

1916.

Címjegyzék 1930.

83. l.

Molyth - Catalog I. 182

MDK

Fülöp Jenő

Ujjáalakult a Nagybányai Festők Társasága. Esti Kurir 1941. aug. 4.

k

nprimé

izottsága

Budapest IV

Högyes Endre u. 10.

Filöp Jenő

üvegfestő

10 hónap, jeles

Tomán Kölbel Dezső

Ipariskola 1911

T. 1456.

k a várat, melynek kapujához kor-
patak szeli, melynek innenső part-
itatja a lovát, a melyen ülnek, a

23.8 cm.

Fülöp Jenő
üvegfestőseged
2 polg. 4 iparrajz
10 hónap, jeles
Tanár Kolber Dezső
Iparrajziskola 1910

Fülöp József

veszprémi építőmester a balatonfüredi állandó színház épületének tervezését és munkálatainak vezetését ingyen vállalta el.

Hont Ferenc - Staud Géza: Színházi kislexikon, Budapest, 1969.

411.

ÉLET

XV. évf. 5. sz. 1924 március 2.

A FÜREDI MAGYAR JÁTÉKSZÍN

IRTA REDEY TIVADAR (1)

Barcsay Abrahámról, az elegáns testőrpoétáról jegyezte fel Döbrentei Gábor ezt a kis anekdotát. Barcsay a kolozsvári bálban egy jó „Színjátszónét" vezetett karonfogva. Egyik grófi barátjának csodálkozását látván, hirtelenében ekként rögtönzött a leányra mutatva: „Ezt csak azért vezetem, Mert szeretem nemzetem". Ez a futó tréfa a mi szemünkben valósággal jelképies jelentőséget nyer: a nemestestőrben mintegy a hazafiúi lelkiismeret megtestesítőjét látjuk, amint felkarolja a magyar színészetnek addig megalázott, kóborlásra kárhoztatott múzsáját.

A nemestestőrség egy másik költő-kiválóságára várt a küldetés, hogy Tháliát a Királyhágón innen is tisztes hajlékhoz juttassa. *Himfy* költőjének emlékezetes alkotásáról, a balatonfüredi játékszínről kívánok egyet-mást elmondani.

Három esztendeje a *Balatoni Évkönyv* ben Libaynak a Kisfaludy-féle színházat ábrázoló csinos kőrajzához rövid cikket írtam színészetünk multjának e nyomtalanul eltűnt emlékéről, a magyar romantika egyik legszebb hajtásáról. Ennek a dolgozatomnak egyik megállapítása helyesbítésre szorul. Kisfaludy játékszínét a magyar színészetnek a kolozsvári teátrom után első állandó otthonául emlegettem Az igazság az, hogy a magyarországi színjátszásnak az első házat Borsod vármegye áldozatkészsége emelte. A miskolci színház alapköve 1819-ben tétetett le, s az épület 1823 ban került tető alá; ennek centenáriumát a közelmultban — egyszersmind Dériné emlékezetének megújításával — méltó módon meg is ülték. A színház belseje azonban csak 1828-ra készült el, s ez év februárjának 17. napján nyílt meg Rossini *Sevillai borbély*-ával.

Kisfaludy alkotása három évvel utóbb avattatott fel. De mégis ezt tekinthetjük a magyar színjátszás meggyökeresedésének igazi melegágyául. A miskolci színház a miskolciaknak épült, a balatonfüredi hajlékkal pedig Kisfaludy elsősorban a németajkú Pest-Budának nyári hűselőre odajáró közönségét kívánta a nemzetiség ápolására buzdítani és magyar szóra kapatni. A Dunántúlé az érdem, hogy már 1819 ben megtörte a főváros közönyét a jeles székesfehérvári társulat pesti felléptetésével, s ezzel megteremtette a lehetőséget a színi irodalmunkban valóban honalapító Kisfaludy Károly tehetségének kibontakozásához. S a Dunántúl legjobb társulata keltett azután bizalmat Balatonfüreden is a magyar színjátszás jövője iránt. Kisfaludy Sándornak úgy látszott, mintha a „magyar hazának némely vidékeiből kiszorított nemzeti lélek a Balatonnak körét szállotta volna meg". A balatonmenti vármegyék a lelkes szózatra hajlékot raktak ennek a léleknek, mely nyomban szárnyrakapott, még ugyanabban az évtizedben otthonra lelt az ország középpontjában is, s immár a siker reményében kelt birokra „a Norinbergai Hans Sachs"-nak nyelvével.

Volt-e magyar színi előadás Balatonfüreden Kisfaludy színháza előtt? Volt. Meglehet, hogy már a tizes évek végén is. Bizonyos, hogy Kulcsár István kétfelé vált pesti társulatának egyik része 1816 után Kilényi Dávid vezetésével a Dunántúlnak vette útját, s ott Zala és Vas megye hatóságánál pártfogást is talált. Hogy a füredi savanyúvíz akkor még csekélyszámú látogatóinak is bemutatták-e „művészségüket", arról nincs tudomásunk. De Kilényiék rövidesen egyesültek Balog István játszó társaságával a nagyhírű székesfehérvári társulatban, s Balogék füredi szerepléséről már hiteles feljegyzésre akadtam. A Nemzeti Múzeum kézirattárába került Balog István színigazgató naplója, melybe feljegyezte társulatának állomásait, műsorát és bevételét. 1821 július 29.-én és 30.-án, valamint augusztus első két napján Balatonfüreden játszottak, a napló egyéb számadataihoz mérten igen jó bevétellel. Az első napon a Kotzebue szövegére Ruzitska kolozsvári karmestertől szerzett legrégibb magyar opera, a *Béla futása* került színre, a másodikon három kis darabból álló *Quodlibet*, benne Kocsi Horváth József szí-

nésznek *Ujholdvasárnapi gyermek* című műve, harmadnap Kotzebue *Zűrzavar* című vígjátéka, búcsúzóul pedig Kisfaludy Károly *Kemény Simon*-ja, tablóval. Meglehet, hogy Füreden ez évben hangzott el legelőször magyar színész szavalata. Az 1821. év nyarán különben is nagy volt a savanyúvíz látogatottsága: József palatinus hitvesének, Mária Dorottya főhercegnőnek első ottüdülése a felsőbb körökben egy csapásra divatba hozta a szép fürdőhelyet. Attólfogva a dunántúli megyékben vándorló színészek is rendszeresen felkeresik a nyári hónapokban Balatonfüredet. Erre nézve Bayer József színészettörténetében található biztos adalék 1825-ről. Akkor is a fehérváriak játszanak, húsz tagból álló társulat Horváth József és Komlóssy Ferenc társigazgatósága alatt. Műsorukon eredeti darabot csak egyet találunk: Kisfaludy Károly *Kéröit;* de adnak — természetesen a Beck-féle német átdolgozásból fordítva — Shakespearet is, *Egymást bosszantók* címmel. Ez nem más, mint a *Sok hűhó semmiért* című vígjáték, a szócsatát vívó Bencének és Beatrisznak akkor is igen kedvelt kettősével; ők az „egymást bosszantók". S előadják a *Donna Diannát* is. Ez meg a spanyol Moreto műve, mely *Közönyt közönnyel* címmel időnkint ma is megjelenik nemzeti színpadunkon.

Milyen otthont nyujtott Füred ez első apostoloknak? Bizony, nagyon szégyelnivalót. Váli Béla könyvében ilyen lesujtó képet kapunk róluk. Az aktorok fából tákolt félszerben tanyáztak, díszleteikkel és tűzhelyükkel; derékaljuk: földre hintett szalma. Esőben beáztak, napsütésben fuladoztak. Ha némely jutalomjáték után akadt főznivalójuk, a füstöt is vele kellett nyelniök. „A világot jelentő deszkákat" az időjárás jócskán elkorhasztotta. Kortinájuk inkább nem volt, mint volt; Füredre amúgy is leginkább regenerálás végett jöttek, hát az előfüggönyt többnyire már útközben zálogban hagyták egyik-másik zsidókocsmárosnál: majd akad a fürdőházban egy heverő ponyva avagy gyékény! Modern darabokban a tagok nappal viselt ruháikban léptek fel, vitézi játékokhoz vendég uraktól kölcsönöztek magyar öltönyöket, népies kellékeket meg a környékbeliektől, biléta fejében. S végül: sorsuk valóban a jó Istentől függött; esős vagy hűvös időjárás egyszeriben meglazította a fegyelmet, szorgalmat s néha az erkölcsi érzést is, s nem ritkán a társulat ott züllött szét a színi évad közepén.

Ebből a siralmas állapotból kívánta kiemelni Kisfaludy színészetünk úttörőit, akiknek nagy küldetést szánt. Ne kutassuk, hogy művészit e inkább vagy hazafiúit? Kisfaludy maga mindig többre értékelte működésének nemzeti, mint pusztán költői hatását. S a maga korában — épen színészetünk talpraségítése dolgában — bizony igaza volt. Kazinczy finomabb ismerője és értője volt a drámai művészetnek. Kisfaludy *Hunyadi*-drámájáról is úgy ítélt, hogy nyilván jobban sikerül vala, ha inkább a költő írta volna meg, semmint a hazafi. De a kor még nem bírta meg Kazinczy mértékét. Már Kelemen Lászlóék első színésztársaságának próbálkozása idején Kazinczy a maga *Hamlet*-fordítását kívánta színre vitetni, sőt szükség esetén maga is szívesen vállalt volna benne szerepet. De Kelemenék meg sem merték kockáztatni az erejüket meghaladó kísérletet, s inkább Simai gyenge *Igazházi*jával mutatkoztak be. És *Hamlet* nemcsak a színjátszásnak volt súlyos: az lett volna a közönségnek is; mind a kettő még gyermekkorát élte. Kisfaludy egyelőre legfontosabbnak ítélte, hogy a gyermek jól megtanulja anyanyelvét.

De azért volt fogékonysága a színészet művészi oldala iránt is. A balatonfüredi színház ügyében Zala megyéhez intézett kérvényében jogos önérzettel írta magáról, hogy az „ezen művészséget illető tárgyakra nézve némely tapasztalásokkal bír". Művelt, világlátott ember volt, kitűnő bécsi, olasz és francia színházakban is megfordult. Látóköre mérhetetlenül meghaladta pl. Berzsenyiét, aki a nemzeti színház szervezkedésének hírére szintén gondolkodott dráma-tárgyon. És mit tervezett? Színművet, mely bemutatná a magyar viseletet Árpádtól a harmincas évekig!

Kisfaludy 1827-ben kezdte meg az izgatást színházalkotó terve érdekében a savanyúvíz vendégei között, akiknek sorában attól fogva maga is minden nyáron megfordult Füreden. A következő évben pedig már nyíltan is fellépett Vas vármegye közgyűlésén kettős indítvánnyal: 1. a dunántúli megyék megsegítésével szerződtessék fejlődésreképes, állandó jellegű színtársulat, melynek megerősödését a gondos támogatáson kívül a gondos ellenőrzés is elősegítse; 2. a Dunántúl színészete jusson tisztes hajlékhoz, hogy művelőit ne helyezzék egy sorba a vásári csepűrágókkal és medvemutogató cigányokkal. A vármegyék megbecsülése tisztességet szerezhet számukra a közönség szemében is, mely azután a megkedvelt időtöltésnek lelkes pártfogójává válhatik.

Vas megyében Kisfaludy — sógorának, Szegedy Sándornak hathatós buzgólkodása mellett — elérte a legfontosabbat: ügyét életbevágó nemzeti kérdésül tárgyalták. A következő évben végleg megalakult a dunántúli színjátszó társaság. 1830-ban pedig a zalaegerszegi megyei közgyűlés foglalkozott nagytekintélyű táblabírájának, Kisfaludynak a színház ügyében beadott kérvényével. Ne maradjon emlékezet nélkül, hogy ezen a megyegyűlésen jelen volt Csányi László, később miniszter s a magyarság vértanuja, ott volt a megye, első alispán, a ragyogó jellemű Deák Antal

s ott volt ennek öccse, egy huszonhét éves ifjú táblabíró: Deák Ferenc is. Kisfaludy kérvénye már a balatonfüredi közönség megnyert hajlandóságáról és tekintélyes összegű befolyt adományról is beszámolt, és önérzetesen hangoztatta, hogy „ezen szándék végrehajtásának már régóta ő volt egyik legtüzesebb sürgetője". Tüzes sürgetés volt nagy beszéde is, mellyel javaslatait megtámogatta. Kisfaludy nem volt kiváló szónok; beszédeit mindig olvasta. De felszólalása így is gyujtott, s ezúttal nem szalmalángot. Végzés tétetett, hogy a vármegye maga kér „céleányos" telket a játékszín számára a pannonhalmi főapáttól; a gyűlésen legott gyüjtést indítottak s hamarosan össze is adtak mintegy ezer váltó forintot; a szolgabírák utasittattak, hogy járásaikban minden nemes embert adakozásra serkentsenek; a létesítendő játékszínt és társulatát a vármegye oltalmába helyezték és Kisfaludy Sándor „közbizodalmú hazánkfia" főkormányzata alá rendelték; átirattal ajánlották az eszmét Győr-, Vas-, Veszprém-, Somogy- és Fehérvár megye atyafiságos buzgalmába; s végül kimondták, hogy a füredi nemzeti színházban soha más nyelven, mint magyar nyelven, ne legyen szabad játszani.

E megyehatározat után Kisfaludy levelet irt barátjának, Guzmics Izidor bencés szerzetesnek, kit egyszersmind a főapátnál való közbenjárásra is megkért. Indulatos hévvel szól a silány deszkakunyhóban tengődő s önnön hazájában számkivetett magyar vándorszínészetről, meg a német társaságokról, melyek „roppant palotákban kevélykedve lépdelnek, s a királyi városokat még jobban elnémetesítenék, ha még lehetséges volna!" A magyar dac beszél a költő leveléből, midőn vallomást tesz róla, hogy „hazafiúi mérges fájdalmában" tűzte ki a célt maga elé.

Ime tehát, Kisfaludy eltökélése is — s ez jellemző a magyar eszmékre általán — hazafiúi mérges fájdalomban fogant! . . .

Pannonhalmáról kedvező döntés ment Tihanyba, s erre Horváth Pál apátúrral is rövidesen meglett az egyezség. A telek és építőanyag fejében csak azt kötötte ki, hogy az épületben idegen szállást ne kaphasson, sütésfőzés ne legyen, a színjátszók borukat pénzért másnak ne mérhessék. Tréfás hagyomány szerint lett volna még egy kikötése: a játékszín épületében se csókolózás, se szerelmeskedés meg ne engedtessék. De ez utolsó ponttól az apátúr elállott, miután megnyugtatták, hogy a színjátszók közt minden ilyen hívságos művelet csak színből és játékból esik majd meg.

Ez év őszén kicövekelték a színház telkét a sétálóhely felső, ligetes szélén, a régi, XVII. századi kápolna közelében, mely egy harmincas évekből való rajzon még látható és csak 1846 ban, a jelenlegi Rotunda-templom építésekor került lebontásra. A játékszín megtervezését és a munkálatok vezetését Fülöp József veszprémi főpostamester és tanult építő vállalta, ingyenesen. A tél beállta előtt a falak a 6 öl széles és 24 öl hosszú alapon már két ölnyire felhúzattak. Télen minden anyag megérkezvén, 1831 nyarának elején olyan hévvel láttak munkához, hogy egy rövid hó alatt az épület tető alá jutott. Csinos, ó-görög homlokzatú, zsindelytetős, 400 személy befogadására alkalmas színház volt, tetején kis torony, tornáca felett óra. Bejáratával a Balaton felé fordult. Fülöp József lelkes munkáján kívül benne volt az épületben a „helikoni gróf" fiának, Festetics Lászlónak hat szép jóniai oszlopa, a fürdővendégek s a megyék többezer, buzgón összeadott váltóforintja, a tihanyi apátság húszezer téglája és a fedélhez szükséges gerendái, Kisjókai Szabó István révkomáromi kereskedő 6600 zsindelye, s végül benne volt a füredi jobbágyság ingyen vállalt száz igás és ezer kézi napszáma; csak az állami kormányzatnak nem volt benne egy ezüst huszasa sem. Hanem Kisfaludy alkotása azért megépült kormánytámogatás nélkül, sőt a középponti politika *ellenére* is . . .

1831 május 25.-én a pártoló megyéknek a kiscelli barátok refektóriumában tartott deputációnális gyűlésén már csak a Komlóssyékkal kötött szerződésnek és Kisfaludy rendelkezési jogának megerősítése következett, s egyben határozatot hoztak, hogy ezentúl a balatoni színház szolgáljon a dunántúli színészet főalapjául.

Kisfaludy július 3.-ára tűzte ki a felavatás ünnepét. S ezen a napon a játékszín Komlóssy társulata által meg is nyittatott. Maga az igazgató, Komlóssy Ferenc Dániel, színészetünk heroikus korának egyik legérdekesebb alakja. Már tizennégy éves korában gyermekszerepeket játszik a pesti Rondellában, két év mulva kész aktor, majd országszerte vándorol, Kocsi-Horváth után székesfehérvári igazgató lesz s ekkor szerződik a dunántúli megyékkel Balatonfüredre. Utóbb a pesti új színház gazdasági felügyelője, majd ismét vidéki direktor. 1842-ben Debrecenben állomásozik, s ott lép fel nála kis szerepben egy tüzesszemű, vézna kezdő színész: Petőfi Sándor. Pályája végén Komlóssy könyvtárnok a Nemzeti Színházban, ahol akkor felesége jeles anyaszínésznő, leánya, Komlóssy Ida pedig ünnepelt naiva.

Társulata a füredi színház megnyíltakor húsz tagból állott. A férfiak közt ott volt Baranyi Péter, Földváry Vince, Hubenay Ferenc és Tóth István, az „Asszony Személyek" sorában pedig Komlóssyné, Kőrösyné és a fő csillag: Hivatal Anikó, utóbb Lendvay Márton neje. Lendvay, valamint a régibb iskola feje: Pergő Celesztin, ebben az évadban sűrűn vendégszerepeltek Komlóssynál. Eötvös

Károly *Balatoni utazás*-ában kezdő színészetünk két legnagyobb alakja: Megyeri és Kántorné is részt vesz a füredi házavatáson. A valóságban nem vett részt, s így a róluk elmondott anekdoták is csak novellisztikusak.

1831 július 3.-án, vásárnapi napon, délután öt órakor gördült fel először a nemzetiségnek szentelt hajlékban a színpadi függöny. Megelőzően a szomszédos falvakból odazarándokolt nép számára a szabadban ünnepély tartatott; a jobbágyok papjaik vezetésével érkeztek a füredi savanyúvízhez. De bent a fellobogózott játékszínben is az istentisztelet áhitatával folyt le az avatóünnep. Egybesereglett az egész Dunántúl előkelő közönsége; Kisfaludy szavaival: „Veszprém-Somogy-Zalának Urai és asszonyai Itt mind együtt valának". Komlóssy igazgató mondta el a Prológust, mit Kisfaludy készített. Ebben fogalmazta meg legszebben törekvésének vezető gondolatát: „Az a nyelv a nemzetnek, ami a lélekzet az élőnek. Nyelve nélkül szintén úgy vége a nemzetnek, mint lélekzet nélkül vége az életnek". És ebben hajtotta meg az elismerés zászlaját az áldozatkész vármegyék Karai és Rendei előtt: „Hazafiúi buzgóságtok tavaly ilyenkor azt mondotta: *Legyen meg!* — és *Meglett*... Itt, hol még tavaly ilyenkor az ezen helyen állott fákat és fűszálakat a szél ingatta, most a nemzetiséget terjesztő színművészi Intézet áll; — a Magyar Játékszín szép valósággá lőn!" A vármegyék éltetése után pedig Komlóssy a költőre nézett és így végezte szavát: „Éljen, akit gondolok, — de akit megneveznem nem szabad, mert — megtiltotta". De a közönség nem méltatta a tilalmat és orkánszerűen zúgott fel: „Éljen Kisfaludy Sándor!"

A prológ után felsuhant a kortina, s a színtársulat szárnyaló karéneket adott elő, ugyancsak Kisfaludy szövegére. S végül megkezdődött az első előadás. (Folytatjuk)

HUZZAD CIGÁNY!...

Huzzad cigány!
A nóta még a régi,
Az ember is a régi: napja bú,
S a vágy is, mi a szivét járja, tépi.
A régi kínnal vérző, jajszavú . . .
Régi úr lelke ébred benne fájón,
Túl gyászon, gondon, könnyes álmodáson.

Huzzad cigány!
Igaz, hogy más pénz járja,
Mint mikor még pengőben fizettek,
Sok régi úr helyét már nem találja,
S közük sokan, ki tudja, merre lettek?
Akik e nótát szél szárnyán izenték?
A nóta régi még, de új a vendég.

Huzzad cigány!
Különben hagyd fenébe,
Vagy huzzad annak, aki megfizet.
Aki az ember régi énekében
Nem látja meg a nótán nyütt szivet,
Kinek rekedten ordító szavában
Vásárosan rikolt az utcalárma.

Hallgass cigány!
Valaha réges régen
Vidáman élt egy nótáskedvű úr,
Más csillag járt még akkor fenn az égen
S szavad nyomán, haj, másként sírt a húr.
A régi úr már régen búcsút mondott,
Csöndes halott már, megölték a gondok.

Hallgasd cigány!
Annak a régi úrnak
A lelke jött ma vissza énvelem,
Szavával régi dalnak, régi búnak
Felhőborus sötét vak éjjelen.
Hogy lássa: könnyben, kínban, búban, gyászba
Kinek van még itt könnyű vigadása?

Ne szólj, cigány!
Csak tedd el észrevétlen
A száraz fádat és figyelj reám,
Szemed könnyes beszédjét én megértem,
Mi felszökik szivednek bánatán . . .
Most csendben menj haza a faluvégre,
S várj ott, míg nem jő csillagunk az égre.

Menj, menj cigány!
Az éj csöndes magányán
Az égre nézz . . . Az égi réteken,
Meglátod majd, a Hadak Útja táján
A csillagunk is majd csak megjelen.
Addig csak békén éldegélj zugodba,
Sorsodba s végzetedbe megnyugodva.

És várj cigány!
Arra a régi urra,
Ki régen véled annyit mulatott:
Ki régi jó kedvével jő meg újra
S szívében rózsák nyílnak és dalok.
Azért, hogy máma vigadni itt: bűn lett,
Lesz itt még egyszer vidám, boldog ünnep.

Megyünk cigány!
Te jobbra mégy, én balra,
Engem a gond, téged a putri vár!
Menj, menj cigány! És bizva bizz a napba,
Mikor majd újra borral telt pohár
Vár rád a régi úrnak asztalánál . . .
Isten megáldjon! . . . Békességgel járjál! . . .

Palasovszky Béla

Balatonfüredi színészet

hó alatt az épület tető alá jutott. Csinos, ó-görög homlokzatú, zsindelytetős, 400 személy befogadására alkalmas színház volt, tetején kis torony, tornáca felett óra. Bejáratával a Balaton felé fordult. Fülöp József lelkes munkáján kívül benne volt az épületben a »helikoni gróf« fiának, Festetics Lászlónak (L. o.) hat szép jóni oszlopa, a fürdővendégek s a megyék többezer, buzgón összeadott váltóforintja, a tihanyi apátság húszezer téglája és a fedélhez szükséges gerendái, Kisjókai Szabó István révkomáromi kereskedő 6600 zsindelye s végül benne volt a füredi jobbágyság ingyen vállalt száz igás és ezer kézi napszáma; csak az állami kormányzatnak nem volt benne egy ezüst huszasa sem. Kisfaludy 1831 év július 3-ára tűzte ki a felavatás ünnepét. S ezen a napon a játékszín Komlóssy Ferenc társulata által meg is nyittatott. Társulata a füredi színház megnyíltakor húsz tagból állott. A férfiak közt ott volt *Baranyi* Péter, *Földváry* Vince, *Hubenay* Ferenc és *Tóth* István, az »*Asszony személyek*« sorában pedig *Komlóssyné*, *Kőrösyné* és a fő csillag, *Hivatal* Anikó, utóbb *Lendvay* Márton neje. Lendvay, valamint a régibb iskola feje: Pergő Celesztin, ebben az évadban sűrűn vendégszerepeltek Komlóssynál. A megnyitó előadáson Komlóssy mondta el a prológust, melyet Kisfaludy írt erre az alkalomra. Ezután a »*Magyar hölgy*« c. vígjáték került színre, mely azonos Karl *Töpfer*: »*Schein und Sein*« c. művével. A nép erre az előadásra ingyen mehetett, másnap megismételték az előadást a nemesség számára, ők azonban fizették a belépti díjat. A színház homlokzatán ezen szavak díszelegtek: »*Hazafiság a nemzetiségnek!*« Később új színház építése körül buzgólkodtak a hazafiak, 1834-ben a *Regélő* azonban azt írja, hogy még nem kész. 1839-ben ugyancsak a *Regélő* (41. számban) már hozza a régi színház látképét Erdős János színész rajzában. A negyvenes évek elején felmerül egy szellősebb színkör építésének kívánsága. A fürdőzők belátták — írja a *Hazánk* és a *Külföld*-ben Roboz István —, hogy itt a szabad lég a legnagyobb kincs; az elzárt színházban pedig nyár derekán kiállhatatlan volt a melegség. 1845-ben gróf Zichy Ödön elnöklete alatt a fürdőtelepen tanácskozmány volt és elhatározták az aréna felállítását; költségeire nyomban alá is iratott 500 pf. Ekkor nyujtott tehát a balatonfüredi vendégsereg másodízben segítőeszközt színészetünknek. De a színjátszókban is élt még a régi hagyomány: az építőanyagot maguk kubikolták a parkban kijelölt térségre. 1846-ban már állt a kőfallal kerített, nyitott színkör. Lakószobája csak kettő volt; az igazgató és a primadonna számára. (Akkoriban *Latabár* Endre — a ma is működő színészdinasztia alapítója — állt a társulat élén). A kisebb szerepek játszói a színpad deszkázata alatt tanyáztak, a főbb tagok részint *Füred* és *Arács* községben, részint egy nagy szőlő elhagyott kastélyában kaptak szállást. Az előadások itt d. u. 4 órakor tartattak; hatkor a zenekarnak már a sétatéren kellett játszania. Egészben az új színkör nem igen felelt meg a várakozásnak, kivált az eső meg zivatar bénította meg sűrűn a födetlen színház munkáját. Azért a közönség sem kedvelte meg mindjárt — még a »nemzet bárója«-nak, az örökifjú Bizainak nógatására sem — s egyelőre visszavonult az állandó színház zárt falai közé, míg az arénában legfeljebb kötéltáncosok és kócrágók mulattatták az alsóbb néposztályt. 1846-ban *Hetényi* József győri társulata váltotta fel Latabárékat. Nála játszott *Tóth* József, a nagy jellemszínész s utóbb a Nemzeti Színház második generációjának egyik kiválósága. 1847-ben látogatta meg a fürdőhelyet *István főherceg*, Magyarország akkori helytartója, később nádora. S azután jöttek a szabadságharc évei. Ezekben az időkben nem volt Füreden színészet. 1854-ben itt játszik *Molnár* György is. Itt vendégszerepelt *Jókainé*, *Komlóssy* Ida, *Bulyovszkyné*. A szomszédos Füred és Arács községekből parasztszekereken jött a közönség az előadásokra, a karzatot terményekben és aprómarhákban fizették, amiről Molnár György a »Világostól—Világosig« c. munkájában emlékezik meg. A színházat 1860. szept. 10-én restaurálták, gróf *Zichy* Manó lelkes felhívására 1861 júl. 7-én Molnár György az ujonnan restaurált színkörben megkezdi előadásait. Ekkor egyúttal 12 szobát is építettek a színészek számára. A színpad 7 öl hosszú, 6 és fél öl széles, nézőtere 9

Karádi Pál temesvári unitárius szuperintendenst, aki a könyvet kiadta, tartja szerzőjének, mások szerint *Bornemissza* Péter, a híres protestáns lelkipásztor és író írta. A darab 5 részből áll, az első, negyedik, ötödik rész két-két jelenetből, a második és harmadik egy-egy jelenetből áll. Egyetlen ismert nyomtatott példányát a Magyar Tud. Akadémia könyvtára őrzi.

Balássy Antal, pesti polgár kezdeményezte *Molnár* György budai színházának megalapítását, de élénk részt vett a *Népszínház* megteremtésében is.

Balaton Mária, színésznő, sz. 1908-ban, Kalocsán. Színipályára lépett 1925. márc. 27-én.

Balatonbogláron *Irsay* B. Zsigmond színtársulata jár elsőízben, 1885. jú. 14-én.

Balatonfüredi színészet. 1816 után *Kilényi* Dávid társulata talál itt otthont a bálteremben. 1821 jul. 29-től aug. elejéig *Balogh* István játszik itt. Az első napon Ruzitska kolozsvári karmester által *Kotzebue* szövegére írt legrégibb magyar opera, a *Béla futása* került színre, a másodikon három kis darabból álló *Quodlibet*, benne *Kócsi Horváth* József színésznek *Ujholdvasárnapi gyermek* című műve, harmadnap Kotzebue *Zürzavar* című vígjátéka, búcsúzóul pedig *Kisfaludy* Károly *Kemény Simon*-ja, tablóval. József palatinus hitvesének, Mária Dorottya főhercegnőnek első ottüdülése a felsőbb körökben egy csapásra divatba hozta a szép fürdőhelyet. Attólfogva a dunántúli megyékben vándorló színészek is rendszeresen felkeresik a nyári hónapokban Balatonfüredet. 1825-ben a fehérváriak játszanak, Horváth József és Komlóssy Ferenc társigazgatósága alatt. Milyen otthont nyujtott Füred az első apostoloknak? Az aktorok fából tákolt félszerben tanyáztak, díszleteikkel és tűzhelyükkel; derékaljuk: földre hintett szalma. Modern darabokban a tagok nappal viselt ruháikban léptek fel, vitézi játékokhoz vendég uraktól kölcsönöztek magyar öltönyöket, népies kellékeket meg a környékbeliektől, biléta fejében. Ebből a siralmas állapotból kívánta kiemelni Kisfaludy Sándor színészetünk úttörőit, akiknek nagy küldetést szánt. Kisfaludy 1827-ben kezdte meg az izgatást színházalkotó terve érdekében. A következő évben pedig már nyiltan is fellépett Vas vármegye közgyűlésén, kettős indítvánnyal: 1. a dunántúli megyék segítségével szerződtessék fejlődésreképes, állandó jellegű színtársulat, melynek megerősödését a gondos támogatáson kívül a gondos ellenőrzés is elősegítse; 2. a Dunántúl színészete jusson tisztes hajlékhoz, hogy művelőit ne helyezzék egy sorba a vásári csepűrágókkal és medvemutogató cigányokkal. Vasmegyében Kisfaludy — sógorának, Szegedy Sándornak hathatós buzgólkodása mellett — elérte a legfontosabbat: ügyét életbevágó nemzeti kérdésként tárgyalták. A következő évben végleg megalakult a dunántúli színjátszó társaság. 1830-ban pedig a zalaegerszegi megyei közgyűlés foglalkozott nagytekintélyü táblabírájának, Kisfaludynak a színház ügyében beadott kérvényével. A megyegyűlés elhatározta, hogy a vármegye maga kér »célarányos« telket a játékszín számára a pannonhalmi főapáttól; a gyűlésen legott gyűjtést indítottak és hamarosan össze is adtak mintegy ezer váltó forintot; a szolgabirák utasíttattak, hogy járásaikban minden nemes embert adakozásra serkentsenek; a létesítendő játékszint és társulatát a vármegye oltalmába helyezték és Kisfaludy Sándor »közbizodalmú hazánkfia« főkormányzata alá rendelték; átirattal ajánlották az eszmét *Győr-*, *Vas-*, *Veszprém-*, *Somogy-* és *Fehérmegye* atyafiságos buzgalmába; végül kimondták, hogy a füredi nemzeti színházban soha más nyelven, mint magyar nyelven, ne legyen szabad játszani. 1830-iki év őszén kicövekelték a színház telkét a sétálóhely felső, ligetes szélén, a régi, XVII. századi kápolna közelében, mely egy harmincas évekből való rajzon még látható és csak 1846-ban, a jelenlegi Rotunda-templom építésekor került lebontásra. A játékszín megtervezését és a munkálatok vezetését *Fülöp* József veszprémi főpóstamester és tanult építő vállalta, ingyenesen. A tél beállta előtt a falak a 6 öl széles és 24 öl hosszú alapon már két ölnyire fölhúzattak. Télen minden anyag megérkezvén, 1831 nyarának elején olyan hévvel láttak a munkához, hogy egy rövid

Magyar Színművészeti Lexikon
Bpest 1929. I. k.

M.D.K.

Fülöp József

"Ősz" c. képét küldte be a laphoz a "Tehetségavatás" c. felhivásra Herman Lipót ajánlásával.
Repr.

Szinházi Élet. Bp. 1933. juli 16-22. XXIII. évf. 30. sz. "Tehetségavatás" c. melléklet.

Fülöp József
épitész
1801 – 1884.

lásd

Zádor – Rados

399. l.

Fülöp József

versenyúszó

l.

Zádor – Rados

177, 347. l.

Szilágysómlyói Báthory-lovagvá

A Fő-utca egyik házában két be
Bani de Losonc?/ stb.

Fülöp József

az első 6fürdi szinkár

l. terv. ér ezi tője

szürke m. ruhában

járt

ingen

1231-ben

lehmt 1968.

Lykanemzromantika

236. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Fülöp József

vezprémi főposte

l. mester és „Tanult

ápitó"

LykaMagymű1800-50

346.l.

Fülöp József

Lyka Károly

MAGYAR MŰVÉSZET
1933. 59.

SZERDA

21

Eleonóra, Eleonóra

CSÜTÖRTÖK

22

Péter, Gerzson

PÉNTEK

23

Dam. sz. P., Alfréd

SZOMBAT

24

Mátyás, Mátyás

Fülöp József

épitér

Gentmüeul

467 l

e történt hivatalos kiküldetésével
ikültségeinek és napidijainak megté-
t, azaz Ötvenkilenc pengő 35 fillért.
1943. évi szeptember hó 18-án.
iniszter rendeletéből:
r. lovag Ybl Ervin s.k.
iniszteri osztályfőnök.

teléül:

zgató.

Fára József: A balatonfüredi szinház megalapítása és működésének első évtiredei Zalaegerszeg 1925.

E könyv ismertetése Dósy Schmidt Edétől MMEE Közl. Havi Füretei 1925. 54. l

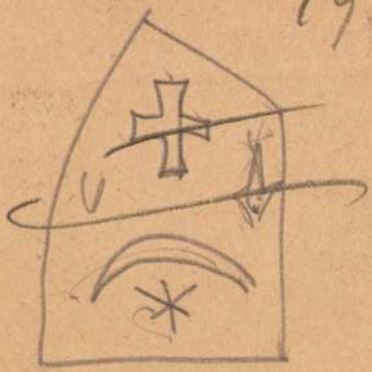

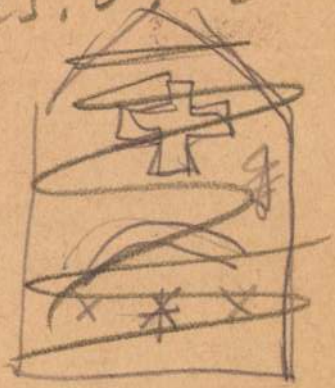

Fülöp József

veszprém építőmester
építette az első balaton-
füredi szinházat 1831-ben.
Az állandó jellegű szinház
amegyben a szinpadon, nézö-
teren és öltözőkön kívül
a szinészek részére 2 lakószob
konyhával, két kandallós
előszoba, valamint szabadár
részére egy kis sebb kamra
volt, építése és felszerelése
6200 frtba került. Az épület
Zala vármegye tulajdona volt.
1868-ban a rosz karban lé-
vő épületet a tihanyi apát-
ság vette meg és lebon-
tatta. fordits

Fülöp József

az alábbi szinház
építését Zalavármegye
tervei szerint fenti,
veszprémi postamester,
és építő végezte.

Fára József = A balatonfüredi szinház megalapitása és működésének első évtizedei

Zalaegerszeg, 1925, 14. l.

40 ~~20~~
~~40~~ ~~40~~
~~80~~ ~~80~~
160

40
20 -
30 -

90

20
20

MDK

Fülöp József építőmester

(A füredi színházra vonatkozó adatok forrása: Fálva József: A balatonfüredi színház megalapítása és működésének első évtizedei c. tanulmánya. A tanulmány megjelenési adatait a cikk nem tünteti fel.)

-ts: Hol épült Magyarországon az első nemzeti színház?
Vidéki Szemle, Bp. 1927. 1154. l.

Fülöp József
építéa

Veszprémi mester, a füredi szénkávat
/1828-1831/ Lebontották.

A magyarországi műv. tört. I. 341.
Corvina 1970.

MDK

Fülöp József építőmester

veszprémi építőmester. Négy hónap alatt fejezte be a vármegye (Zala) tervei szerint készült balatonfüredi állandó színház felépítését. Az építkezést 1831-ben kezdték meg. A vármegye az épületet 1868-ban eladta a tihanyi apátságnak, amely az épületet lebontatta.
— Ts.: Hol épült Magyarországon az első nemzeti színház?
Városi Szemle, Bp. 1927. 1154. l.

le. D. K

FÜLÖP József építőmester
(1801 – 1884)
veszprémi mester
Balatonfüred, szinház (1828-1831)
lebontva, rezr.

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar művészet 1[illegible]-1945.
1962, 53.

FÜLÖP József építőmester
(1801 – 1884)
klasszicista mester

Balatonfüred, ma már lebontott
fürdőháza (1828-31) terv

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar művészet 1800-1945.
Bp. 1958. 54. l. 56. l.

MDK

Fülöp József épitész /Veszprém,18o1.márc.
11.-uo.1884.márc.13./
a balatonfüredi ~~szinház~~ első szinház tervezője,
a szinház 1831-ben épült

Lyka K: Egy nagy. épitészcsalád. Nagy.Művészet,
1933, 57-59 l.

M.D.K.

Fülöp József építés

1828-31 között építette a balatonfüredi sinházat.

Gentk. hücml. 1959 I. 26

FÜLÖP JÁNOS, takácsmester

A szentgáli takácscéh korsója 1846-ból-Zm.Domboru virág disszel körülvett stilizált kétfejü sas mellére helyezett barokkos keretben takácsembléma:3.háromszögben összeállitott vetélő,alatta vizszintesen elhelyezett takácsborda ?.414.old. 23.kép.

NAGYBÁKAY PÉTER: Ujabban előkerült veszprém megyei tárgyi emlékek 401.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 11.sz 1972. Veszprém, 1972

FÜLÖP JÁNOS, takácsmester

23.kép . A szentgáli takácscéh korsója. 1846. rekete repr. 412.old.

NAGYBÁKAY PÉTER: Újabban elökerült veszprém megyei tárgyi emlékek 401.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 11.sz 197?. Veszprém, 197?

FÜLÖP JÁNOS, takácsmester

Szentgáli takácscéh korsója..Zm.dm.Mag:425 mm.Felirat: "ANO 1846.Az érdemes Nemes Takács Céh öreg korsaja VIVAT Tisztes Céhfőmester Fülöp János-Alcéhmester Bovasnak ? János-Céh jegyzője Kis Dániel-Szolgálómester Üskös ? György".414.old. 23.kép.

NAGYBAKAY PÉTER: Ujabban előkerült veszprém megyei tárgyi emlékek 401.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 11.sz 1972. Veszprém, 1972

Ø Fülöp János

tordai fazekas

l.

Ezredévestiale

XIII cs. 20. l.

JACK LONDON

EDEN·MARTIN

EDEN MARTIN

Fülöp Kálmán

műkertész

Hatvanban

1905. szül. Budapesten.
U.o. végezte a kertészeti főiskolát s 1926-ban nyert oklevelet.
1932-ben lépett a MÁV alkalmazásába, 1935 óta vezeti a MÁV 20 holdas hatvani kertészetét.
Szakirodalommal is foglalkozik.

Ladányi Heves

482. l.

Nagytekinte

A vajda-hunyadi
helyreállitás
nek érdekében
ha a szükség
fa anyag
deltetnék.
Ezen czélbe
hogy addig
si szükséglet,

Fülöp Kálmán, festő

Az 1935-37 közötti kiállitásokon tünt fel az azóta elfeledett parasztfestő Fülöp Kálmán. 187.old

Sz.Muraközi Ágota: A magyar parasztfestők és a népmüvészet viszonya 181.old

A Nyiregyházi Jósa András Múzeum Évkönyve.XI.1968. Bpest.1969

FÜLÖP (PHILIPP) Károly [Pest,1872 - ?]

GERLE János - KOVÁCS Attila - MAKOVECZ Imre: A századforduló magyar építészete. Bp. : Szépirodalmi, 1990 54.p. ill.

Ø Fülöp Károly
festő

cród
z

Gyomai Imre:
A párisi magyar festők
munkássága.
Erdélyi Helikon
1930. 250. l

Semmi adat

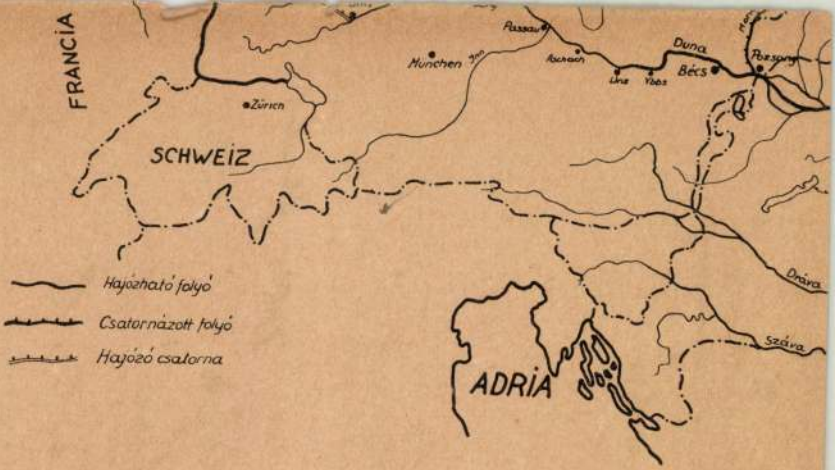
FRANCIA
SCHWEIZ
Zürich
München
Passau
Aschach
Linz
Ybbs
Bécs
Duna
Pozsony
Dnára
Száva
ADRIA
Hajózható folyó
Csatornázott folyó
Hajózó csatorna

MDG

Fülöp Károly

linolmetszete: Karinthy Frigyes
– reprodukálva.

Papp László: Tálentom és görbe tükör.
(Estéről – estére.)

Magyar Ifjúság, Bp. 1958. 21. sz. [4. l.]

MDK

Fülöpp Károly épitész

Magánépitési engedélyek Budapesten. Vállakozók Közlönye, 1909.dec.22. 4 l.

6

Fülöp Könnives Laius

1744-ben nyert polgárjogot Szombathelyen

Szód

Fehér Szombathely

LXX. l.

Lemmi adat

HELYSÉG

KASSA.

VÁRMEGYE

Szepes.

SZAKCSOPORT

Dombo

KOR

XIV

ŐRZÉSI HELYISÉG

Székesegyház .
nyug.kapu tympanonja.

TULAJDONOS

MÉRET

170

TÁRGY

Utolsó itélet.

LEIRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉS)

Homokkő. Két dombormü egymás
az itélendők.Alsó részén az ig
gótikus baldachin elött,jobbról
elött.-/Sourek./

FÉNYKÉP, RAJZ

MDK.

Fülöp Lajos

Kiállitási kritika

Napló/Veszprém/ 1967 márc.2.

Fülöp István

szobra.

a Kolozsvári piarista gimnáziumban Pállya István első piarista igazgató emléktáblája fenti művel.

Bíró Vencel: Kolozsvár és a piaristák.
Kolozsvári Szemle
1943. 36. l.

M.D K.

Fülöp József, mérnök (és veszprémi főpóstamester)

saját maga mesélte el a szerzőnek a balaton-füredi magyar sinház létrejöttét, melynek első ötletét 1830. juliusában Kárfa-ludy Sándor vetette fel, a tervehet Fülöp József készítette, s a sinház hozadokorás-ból felépült és 1831. julius 2-án megnyílt. Még a szomszéd hörsegerből is eljötter, együgyű földmiveser, zsöllérek, napszámosok, hogy./.

Eötvös Károly: Utazás a Balaton körül

Bp. 1908. 5.kiad. I.köt. 112, 126, 135. old.

M.D.K.

Fülöp József, mérnök

... egy két napig ingen dolgozhassanak!
Fülöp József az építésvezetést is ingen
vállalta. „Gróf Festetich László hat óriási
jóniai oszlopot faragtatott valamelyik
kőbányájában egy-egy darab köből a
szinház homlokzatához s maga szállit-
tatta el Balaton-Füredre.

Eötvös Károly: Utazás a Balaton körül
Bp. 1908. 5.kiad. I.köt. 112 - 135. old.

M. D. K.

FÜLÖP József építő

főpostamester-főmérnök

Balatonfüredi szinház

Ybl Ervin: Ybl Miklós 2b.,

MDK

Fülöp József

Magyar Művészet 1933. 59.l.

MDK

Fülöp József /nem Károly?/

1925-26. a miskolci művésztelepen dolgozott.

Képzőm. Főisk. Évk. 1925-27. 21 l.

FÜLÖP József

V.E.É.: Fülöp József. = Magyar Hirlap, 1992. nov. 21. I. ill.

Németh János keramikusművész

Németh János keramikusművész Zalaegerszegen született 1934-ben. Nagyapja, apja országszerte híres, a szakmát művészi szinten művelő mester volt. Németh János 1958-ban szerzett diplomát az Iparművészeti Főiskolán. Meghatározó személyiségű tanárai: Borsos Miklós és Gádor István.

Első önálló kiállítását 1960-ban rendezte szülővárosában, s azóta számos bemutatója volt itthon és külföldön. Gyakran képviseli a magyar kerámiaművességet nemzetközi biennálékon is. Alkotásai – díszítő falikerámiák, kerámiaszobrok – közintézmények, terek sorát díszítik. Szombathelyen a Tüdőszűrő Állomás bejáratánál látható egyik munkája.

MEGNYILT
Ferenciek-u. 50. sz. alatt
Quintus fiók-üzlet.
Javítások, készcipők és sportfelszerelések meglepő olcsó árban.
Főüzlet: Irgalmasok-u. 24. Üzem: Majláth-tér 6. Telefonszám 13-26.

HIREK

Március 1. — Vasárnap
Reminisc.

D. e. 10: Az ügyvédszövetség felolvasó ülése az iparkamarában.

D. e. 11: A Pécs-Baranyai Automobil Club közgyülése a Pannónia halljában.

D. e. 11: A Credo taggyülése a belvárosi kat. kör disztermében.

D. u. 4: A pécsi 48-as jótékony egyesület közgyülése Siklósi-utca 32. sz. alatt.

D. u. ½6: A Gutenberg Dalkör hangversenye a Vigadóban.

D. u. 6: A pécsi kat. kör nagyböjti estje.

D. u. 6: A ref. nők teauzsonnája.

Este 8: Színielőadás a pécsi keresztényszociálistáknál.

Este 8: A Nagy-Bercsényi egyesület kultúrestélye.

Este ½9: A keresztény munkásifjak cserkészcsapatának műsoros estélye a legényegyletben.

Március 2. — Hétfő
Simplic p. hv.

D. u. ½5: Előadás az anyák iskolájában a gyermekklinikán.

D. u. 6: Felvinczi Takács Zoltán dr. előadása a központi egyetem alagsori előadótermében.

Este 8: A pécsi egyetemi ifjúság hangversenye az inségakció javára a színházban.

— **A Pécsi Katolikus Kör nagyböjti műsoros estje.** A Pécsi Katolikus Kör március 1-én, vasárnap tartja ez idényben első műsoros nagyböjti estjét. Műsor a következő:

1. Griesbacher: „Stella Maris" miséjéből: Kyrie és Credo. Előadja a Pécsi Állami Tanítók Ének- és Zeneegyesülete.
2. Az élét útja. Előadja Garai Lajos dr.
3. Chopin: Nocturne cis-moll, Chopin: Valse As-dur, Dohnányi: Rapsodia C-dur. Zongorán előadja: dr. Banke Antalné.
4. Stradella: Irgalmazz Istenem (1667). Scarlatti: Meddig tart e kínos élet (1690). Énekli Schneider József.
5. Griesbacher: „Stella Maris" miséjéből: Benedictus és Agnus Dei. Előadja a Pécsi Állami Tanítók Ének- és Zeneegyesülete.

A karokat Sperl Lajos karnagy vezényli. Zongorán kísér Vadas Gábor. Kezdete 6 órakor. A legközelebbi műsoros est március 8-án lesz.

— **Baranyamegye kisgyülése.** Baranya vármegye törvényhatóságának kisgyülése kedd délelőtt 10 órakor a Nemzeti Kaszinó olvasótermében lesz tart.

— **Egy vagon fa a pécsi inségakciónak.** Berecz Károly fatermelő ma egy vaggon II. osztályú dorongfát adományozott a polgármesteri hivatal útján az inségakcióra.

— **A pécs-baranyai vendéglős ipartársulat** szokásos keddi összejövetelét a következő helyeken tartja meg: március 3: Katona András Siklósi országút, március 10: özv. Weingartner Andrásné utóda Szt. Vince-utca, március 17: Balázs Pál Siklósi-utca, március 24: Koller Pál Zsolnay V-utca, március 31: Präger Ignác Xavér-utca, április 9. csütörtökön: Baumgartner Lajos Kossuth Lajos-utca, április 14: Leisz Jánosné Siklósi-utca, április 21: özv. Vlasits Ferencné Kálvária-utca, április 28: Gattai János Szigeti országút.

— **ERDÉLYIEK KEDVENCE az I. díjat nyert biharitömlős JUHTURÓ. Kapható FUHRMANNÁL Deák-utca.**

— **A Credo egyesület taggyülést tart ma** vasárnap délelőtt 11 órakor a belvárosi kat. kör disztermében. Előadást tart Szüts Imre, máv. főintéző Krisztus földi útjai címen. Az elnökség ezúton is meghívja a tagokat, valamint az érdeklődő férfiakat.

— **Egy rektori nyilatkozat a pécsi tüntetésekkel kapcsolatban.** Az alábbi sorokat vettük: Az Uj Nemzedék f. évi február hó 28-ik számában a pécsi ifjúsági mozgalmakkal kapcsolatban megjelent ama közlemény, hogy egy keresztény orvostanhallgatót az izraelita hallgatók, illetőleg általuk felbérelt két ismeretlen egyén súlyosan bántalmazta s a tetteseket a rendőrség bekísérte, a megejtett vizsgálat alapján minden alapot nélkülöz. Pécs, 1931. február hó 28-án. Bozóky Géza, rektor.

Kopott cipőjét újjá festik **Quintusnál**

— **Kultúrestély a keresztényszociálistáknál.** A ker. szoc. egyesület ma vasárnap este 8 órai kezdettel kultúrestélyt rendez, Színre kerül „Turi Borcsa" című 3 felvonásos népszínmű. Belépődij nem tagoknak 30 fillér, tagoknak adomány.

— **Az anyák iskolájának hétfői előadása elmarad.** Az anyák iskolájában hétfőn délután fél 5 órára hirdetett előadás Láng Mihály dr. egyetemi m. tanár más oldalú elfoglaltsága miatt elmarad.

Ma este
Össztánc
a Vigadóban!

— **Adomány.** G. J. 5 pengőt adományozott Jézus Szive templomára, a Dunántúl útján.

— **Halálozás.** Kondor Gyula nyug. igazgatótanító, vármegyei biztag, ma reggel 49 éves korában meghalt Pécsett. Temetése március 1-én, délután 5 órakor lesz a központi temető halottasházából. A magyar tanügy érdemes munkásának halálát özvegye és gyermekei gyászolják a széleskörű rokonsággal együtt.

Fülöp János építési vállalkozó 75 éves korában meghalt Pécsett. Temetése március 2-án, délután 3 órakor lesz a központi temető ravatalozó terméből. Az engesztelő szentmise lelkiüdvéért március 2-án, reggel 7 órakor lesz a székesegyház Corpus Christi kápolnájában. Halálát neje, leánya és két unokája gyászolja a rokonsággal együtt.

Mayer István nyug. máv. főraktárnok 64 éves korában ma meghalt Pécsett. Temetése március 2-án, hétfőn délután 4 órakor lesz a központi temető ravatalozó csarnokából. Az engesztelő szentmise lelkiüdvéért március 2-án, reggel 8 órakor lesz a ferenciek templomában. Az elhúnytat neje gyászolja a széleskörü rokonsággal együtt.

— **Korunk művészete és a távol Kelet.** Felvinczi Takács Zoltán dr. egyetemi magántanár, március 2-án, hétfőn este 6 órakor kezdi ismét nyilvános előadásait vetített képekkel, az Erzsébet tudományegyetem alagsori nagy előadótermében. Az előadás tárgya ezúttal az impresszionizmus és annak hatása lesz a modern festőművészetben.

Kedd este:
Dunántúl-est a Szinházban

Pécs, febr. 28. — A pécsi színház kitünő prózai együttese, Danis Jenő rendezővel az élén már hetek óta lázas izgalommal készül az Ellák kedd esti bemutatójára. Reggeltől estig folynak a próbák és a máskor ideges, türelmetlen színészek, most szinte áhítattal várják jelenésüket, hogy megszólaltathassák Harsányi Kálmán tragédiájának zengő triádáit.

A szereplőket kivétel nélkül ambicionálja a nagyszerű művészi feladat, bujják a történelmet és tilustanulmányokat folytatnak, hogy korhü jelmezekben elevenitsék meg Attila korát és környezetét.

Amig a próba tart, beszélgetünk a társulat talentumos, fiatal művészével Csergő Istvánnal. Ő még akadémista volt, amikor a budapesti Nemzeti Színház készült a bemutatóra. Csergő István is kapott szerepet, az egyik táltost játszotta, most pedig az osztrogótok királya a szerepe. A budapesti bemutató emlékeiről mesél érdekes és jellemző apróságokat:

— A főpróba előtti napon volt. Amikor felhúzták a függönyt, a nézőtéren egy zsakettes, barna arcú, szikár férfit láttunk állni Odry Árpád mellett: Találgattuk, hogy ki lehet az ismeretlen ember.

— Biztosan a szerző mondották a kollégáim. Igazuk volt. Harsányi Kálmán állt a rendezőnk mellett. Az arcát sohsem felejtem el. Vállára eső haj, Krisztus szakál. Bronz arc és benne két világosan égő szem ezt a világot néző szem, a vastag szemöldök alatt. Mindenki bizalmatlanul nézte ezt a furcsa embert, aki itt maradt, vagy jött, ide, ebbe a mai rohanó, idegtornáztató világba.

— Odry Árpád feljött a szinpadra. Harsányi a nézőtéren maradt egyedül és a nézőtéri félhomályban — úgy tünt fel, mint valami zarándok. Vagy messze keletről, jövő predikátor. Aztán feljött a szinpadra, szandál volt a lábán! Bemutatkozott mindenkinek: még a statisztáknak is. És magyarázni kezdett rekedt hangján. A szemét néztük, égő kék szemét... Érezni kezdtük, hogy magyarázó szavával, hangjával mind annyionkat hatalmába kerit ez a furcsa ember.

— Egy szavával a messzi multat tudta felidézni és elénk varázsolta a hún egységre törekvő Ellákat. Akkor már nem láttuk furcsának, groteszknek és megszerettük valamennyien.

Harsányi Kálmán azóta már elköltözött körünkből, de remekműve halhatatlanná lett. És azok, akik a Dunántúl kedd esti szinházi előadásán végig hallgatják ezt a csodálatos szinekbe álmodott magyar tragédiát, bizonyára szivükbe zárják az Ellákat és Harsányi Kálmánt, akinek élete olyan romantikus és kifürkészhetetlen volt, mint Attila sírja.

*

Az előadást a „Dunántúl" olvasói (a mellékelt szelvény kivágásával) a szokásos 50 százalékos jegykedvezménnyel tekinthetik meg március 3-án, kedden este. Egy szelvény csak egyetlen jegy váltására jogosit. A kedvezmény a II. emelet 2—5. soraira nem érvényes.

UTALVÁNY

amelynek felmutatója a **„DUNÁNTÚL"** szinházi estjére (1931 március 3.-án) 50 %-os kedvezménnyel válthatia meg jegyét.

A jegy megjelölése

Név ..... 1 drb .....

....

ZELESNY K.
udvari fényképész, Pécs Anna-u. 4.
Tel. 31-98. A terem állandóan fütve

— **A pécsi református nők műsoros estje.** A pécsi református nők Regnum Christianum egyesülete március 1-én, vasárnap délután 6 órai kezdettel teauzsonnát rendez, melyre minden érdeklődőt meghív. Belépődij nincs. Az egybegyültek szórakoztatására a ref. vegyeskar néhány dalt ad elő Kiss Z. iparisk. tanár vezényletével. Részletes műsor: 1. Deák G. Jelige, Murányi-Bartay-Borsay: Nemzeti ima, előadja a vegyeskar. 2. Aprily Lajos: „Esti dal", költemény, szavalja Bene Jenő. Az irót ismerteti Nagy Irén. 3. Térj magadhoz drága Sion és Oh jöjjetek, örvendjetek, előadja a vegyeskar. 4. Ritmus, dallam, összhang, felolvassa Kiss Zoltán iparisk. tanár. 5. Orosky-Palmer: Áldott az Ur!, Meczner dr.—Kiss: Ébredj magyar! előadja a vegyeskar. 5. a) Wallandt Károlyné magyar nótákat zongorázik. 6. Énekel Szárkándi Béla, zongorán kiséri Bene Erzsébet. 7. Baja Mihály: „Uram maradj velem", költemény, szavalja Éltető Ödön. Az irót ismerteti Ráski Gizella. 8. Magyar dalokat hegedül Kiss Árpád, zongorán kiséri Bene Erzsébet. 9. Szombati Szabó István „Tavaszi imádság zsenge rügyekért", költemény, szavalja Csery Imre, az irót ismerteti Bene Erzsébet.

— **A Dunántúl ingyen szállószobája.** Március hó folyamán a Dunántúl előfizetői közül a Park szálló utalványát a következők részére állitottuk ki: Agárdy Ede körjegyző Püspökszenterzsébet, özv. Hauk Károlyné Pécs és Agócsy László Pécs. Az utalványok a kiadóban vehetők át

(TELEFON 20-46)

APOLLÓ

Vasárnap, március hó 1.

!UTOLJÁRA!

A SZIVEK SZIMFONIÁJA
(Zwei Herzen im 3/4 Takt) testvérfilmje:

ALEGSZEBB TANGO!

(EIN TANGO FÜR DICH)

Énekes, zenés, táncos, hangos filmoperett. Zenéjét szerzette: ROBERT STOLZ Rendezte: BOLVÁRY GÉZA

Főszerepben: WILLY FORST, OSKAR KARLWEISS, VEREBES ERNŐ MINDSZENTHY TIBOR, FEE MALTEN

„Sárbogád-Dombovár" magyar dalt éneklik Verebes Ernő és Mindszenthy Tibor

Hétfőtől - csütörtökig, március hó 2—5-ig.

A budapesti FORUM nagysikerű hangos filmujdonsága:

MOSOLY ORSZÁGA

LEHÁR FERENC világhírü filmoperettje.

Az előjáték szereplői:

A házigazda . . . . Hans Mierendorf
A leánya . . . . . Mary Loseff
Guszti . . . . . Bruno Kastner
A hindu herceg . . Richard Tauber

Az operett szereplői:

Liza . . . . . Margit Suchy
Franzl . . . . . Willy Stettner
Tschang a nagybácsi Georg John
Mi hercegnő . . . Hella Kürthy
Sou Chong herceg . Richard Tauber

Előadások hétköznap: 1/2 5, 3/4 7 és 9 órakor.
Előadások vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor.

(TELEFON 19-81.)

PARKMOZI

Vasárnap, március hó 1.

!UTOLJÁRA!

KITŰNŐ 2-ÓS MŰSOR

NAGY-VÁROS HIÉNÁI!

Kalandor történet 6 felvonásban.
Főszerepben: HOOT GIBSON.

Matrózok előnyben

Bonyodalmas vigjáték egy rejtett anyajegy körül. -o- Főszerepben: GLENN TRYON.

Előadások:
3, 1/2 5, 6, 1/2 8 és 9 órakor.
A délután 3 órait kivéve valamennyi előadás teljes zenekarkisérettel.
Hétfő, március hó 2. Szünet.

A Pécsi Takarékpénztár közgyűlése

Pécs, febr. 28. — Tegnap délután 5 órakor tartotta városunk vezető pénzintézete, a Pécsi Takarékpénztár 68. évi rendes közgyűlését a részvényesek élénk érdeklődése mellett. A közgyűlés, amelyen Visnya Ernő igazgatósági elnök elnökölt, egyhangulag elfogadta az igazgatósági és a felügyelőbizottsági jelentést, valamint az elmúlt üzletévről bemutatott zárszámadásokat s az igazgatóságnak az 1930. évi eredményeként mutatkozó 258.334.29 pengőt kitevő tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatát. Az elért tiszta nyereségből, mely az előző üzletévi, részvényenként 26 pengős (a névérték 13 százaléka) osztalék változatlan fenntartását tette lehetővé, a közgyűlés 20.000 pengőt juttatott az esetleges veszteségek fedezésére szolgáló tartalékalap javára, amely ezen juttatással 100.000 pengőre emelkedik, az ingatlanértékcsökkenési tartalékalapot 8.640 pengővel dotálta, a tisztviselői kar nyugdíj kiegészítő alapot pedig 8.252.50 pengővel 65.000 pengőre emelte.

Néhány formális okokból eszközölt kisebb jelentőségü alapszabálymódosítás után, a közgyülés a felügyelőbizottság tagjaivá egyhangulag Gebhardt Ferenc, id. Kammerer Ferenc, Koszits Kamill, ifj. Berecz Károly és Szily Márton részvényeseket választotta meg, s ezzel, indítvány nem tétetvén, a közgyülés véget ért.

Díszes és nagysikerű lesz a pécsi egyetemi ifjúság március 2-iki színházi hangversenye

Pécs, febr. 28. — Pécs városinségakcióját szolgáló hangverseny rendezőbizottságának utolsó ülése csütörtök este folyt le. Ennek eszmecseréiben és beszámolójában végleg kibontakoztak azok a gyönyörü keretek, melyek közt ez a hangverseny fog lepergeni. Mint azt ugyanis már ismételten jelentettük, meg a plakátok is hirdetik, a hangversenyt theatre parée keretében fogják megtartani. Ennek indokolása pedig az, hogy amióta a világ Megváltójának, bethlehemi istállójabeli nyomortanyájára a napkeleti királyok ragyogó köntösökben és kisérettel vitték el arányból, tömjénből és mirhából való ajándékaikat, azóta általános szokássá lett az egész világon, még a legszerényebb otthonokban is, az ajándékot ünneplő köntösbe öltözve átnyujtani. Már pedig az Erzsébet egyetem ifjúsága szintén ajándékot akar átnyujtani ez estén Pécs város szegényeinek, leróván azoknak üres kosarába azokat az obulusokat, amelyeket lelkesedésével Pécs városnak gyönyörü megértést tanusító közönségétől tudott, jeles müvészek odaadása mellett, összeszedni. Ezért az ifjúság képviselői estélyi díszbe öltözve fogják megbizott szónokukat, Scipiades Elemér egyetemi ny. r. tanárt körülállani akkor, mikor rövid beszédben kéri meg a város polgármesterét, hogy az egyetemi ifjúság munkájának gyümölcseit Pécs szegényei részére fogadja szívesen. Kéri ezért a karzatokat előreláthatólag zsúfolásig megtöltő ifjúságot, a rendezőbizottság utján, a hangversenynek páholybeli és földszinti igen tisztelt közönségét, hogy úgy a hölgyek, mint az urak, szintén estélyi ruhában és díszben méltóztassanak a hangversenyen megjelenni. S mert ezen helyek kivétel nélkül tele lesznek s mert a hangversenyen Virág Ferenc megyéspüspökön, a hadsereg legfőbb képviselőjén, a főispánon, a polgármesteren s az alispánon keresztül az egész hivatalos Pécs meg fog jelenni, olyan csillogó képe lesz e hangversenynek, amilyet már régen nem látott Pécs Nemzeti Szinháza.

Tudni kivánatos azt is, hogy miután eddig a hangverseny rendezésével kapcsolatosan egyetlen filler kiadás sem merült fel, a rendezőbizottság nyomtatott meghivók szétküldésével sem akarta a hangverseny jövedelmét megterhelni. Ezért csak programmot nyomatott, melyet a helyszinen 20 fillérért fognak árusitani.

Tekintettel a hangverseny ünnepélyességére, kéri még a rendezőbizottság az igen tisztelt közönséget, hogy a helyeket méltóztassék idejében elfoglalni, mert az este 8 órai kezdettel hirdetett programmot az akadémiai egynegyed óra hozzáadásával pontosan megkezdik s az egyes számok alatt senkit sem fognak a nézőtérre bocsátani.

Gyökeres fásoltványok

sima és gyökeres amerikai alanyvesszők elsőrendü minőség és szavatossági nyilatkozattal

Megrendelhetők
Teleki Zsigmond központi irodájában Villány, Telefon 1. szám.
Pécsi iroda: Irgalmasok-utca 2. szám. Telefon 33-54 szám.

Árjegyzéket kivánatra szivesen küldünk.

A fegyelmi alá vont mohácsi tisztviselők tegnap kapták meg az első intézkedést a vizsgálóbiztostól

Pécs, febr. 28. — Tegnap egy napos szünet után Gyöngy Lajos dr. mohácsi rendőrfogalmazó tovább folytatja Kolossváry Dénes ügyében a bünügyi vizsgálatot, miután a hét folyamán az ebben az ügyben felvett jegyzőkönyveket, illetve azok másolatát beszállította az ügyészségre.

Ujból számos kihallgatást eszközöltek s nemcsak a mohácsiakat hallgatják ki, hanem a vidékiek is lassan sorra kerülnek, akik valamiféle vonatkozásban érdekelve vannak a Kolossváry ügyben.

A fegyelmi vizsgálat során érdekelt főszámvevő, pénztáros és pénztári ellenőr a tegnapi napon kapták meg az első intézkedést a miniszteri biztostól a számadási perre vonatkozólag.

Ez 142 kérdésből áll s reá 48 óra alatt kell az érdekelteknek válaszolni.

Amíg az elmult héten naponta százával jelentkeztek az emberek különböző panaszokkal, addig

most már alig jön naponta egy-két ember

s ezek is jobbára olyanok, akiket a vizsgáló bizottság idéz be és egyes kérdések tisztázására hallgat meg.

A városban olyan hirek terjedtek el, hogy a vizsgálatok vezetőihez és a mohácsi lapok szerkesztőihez számos névtelen feljelentés érkezett,

amelyek irói a vizsgálatba eddig be nem vont tisztviselők ellen kérnek vizsgálatot.

Ezeknek a hireknek hangot adott egyik pécsi ujság is. Ezért kérdést intéztünk a bünügyi vizsgálatot vezető rendőrséghez és Horváth Kornél dr. miniszteri biztoshoz is, hogy ezekből a hiresztelésekből mi igaz.

Mindkét helyről azt a választ kaptuk,

hogy sem a rendőrséghez, sem pedig a miniszteri biztoshoz egyetlen egy névtelen feljelentés sem érkezett, sem a fegyelmi vizsgálat alatt álló, de a többi tisztviselők ellen sem.

Erre különben sem lett volna szükség, mert hiszen mindenkinek módjában áll panaszait úgy a bünügyi vizsgálat vezetőjének, mint pedig a miniszteri biztosnak bárkire vonatkozólag négyszem között elmondani.

A helyi lapok szerkesztői sem tudnak ilyen névtelen levelekről igy ez is azoknak a hireknek és hiresztelésnek egyike tehát, amelyek naponta fel-felbukkannak a városban, felesleges izgalmakat keltenek, azonban kevés alapjuk van.

Egyébként a kedélyek lassan megnyugszanak és a város élete a régi képét visszanyeri, amihez nagyban hozzájárul a bizottság mindenre kiterjedő figyelme és tapintatos eljárása. Senki sem tud olyan hirekről és olyan hangulatról, mintha a város békéje veszélyben forogna, senki sem fél attól, hogy át fog csapni a Kolossváry ügy olyan területekre is, ahol eddig tessék-lássék béke volt. Mindenki ugyanis arra törekszik, bele számitva még magukat a pártvezéreket is, hogy a szomorú ügy végre a közéletből teljesen kiküszöböltessék és a megnyugvás az egész vonalon helyreálljon. Bizonyos, hogy ezeknek a vezetőférfiaknak törekvését minden tekintetben siker is fogja koronázni.

Horváth Kornél dr. miniszteri biztos egyébként ma visszautazott Budapestre, ahol beszámol a belügyminiszternek a vizsgálat jelenlegi állásáról.

Elsőrangu selyemharisnyák
4·20, 4·—, 3·80, 3·30, 3·—, 2·70, 2·16
Kitünő oxford ingek 2 gallérral 7·20, 5·20
Csikos selyemnadrág hibátlan minőség minden színben 2·16

Ingyen adok
minden vevőnek egy nagy gummilabdát, aki G. F. B. selyemharisnyát vásárol.

KOVÁCS,
Irgalmasok-u. 12.

Ültetéshez garantáltan fajtiszta
vörös izlandi tojás
kapható kisállomáson darabonkint 20 fillérért.

Mindenkinek el kell jönni és meg kell győződni a leszállított olcsó árakról. Ne mulassza el ezt a ritka 14 napos nagy bútorvásárt megtekinteni.
Rózsa nagy bútorháza. Telefon: 34-85.

Gyengülő urak
(Osztrák szabadalom.) Nem orvosság, hanem egy készülék, mely az ellanyhuló vérsejtekbe új erőt ad légnyomás utján. Vám- és bérmentesen (diszkrét csomagolás) küldjük 20 osztrák Sch. előzetes beküldése ellenében. Dir. Bővebbet: VIGH közv. iroda Pécs, Mattauschka I. Wien, Wolzeile 25/25.

Eladó
igen olcsón egy új díófa hálószobabútor. Cim: Alsóbalokány-utca 41. sz.

Egy verseny és egy strapa kerékpár, egy gramofon, több lemezzel,
3 soros Bandonijon harmonika, régi jó hegedű, szép és jó cimbalom, hárfa, tárogató igen olcsón eladó. Felsőputurluk-utca 23. szám.

Elsőrendü
varrónő
Pestről érkezett; legkényesebb munkákat vállal. Házhoz is megy. — Cim: Petőfi-utca 13. — Mellár Rózsi.

Házak, szőlők és egyéb ingatlanok adásvételének közvetitését a legszolidabb alapon eszközli **Bod Károly** Deák-utca 4. szám. Telefon 11-54.

Lakást keresek
két szoba-konyha, fürdőszobával, mellékhelyiségekkel azonnalra vagy április 1-ére. A ház lehetőleg autóbejáratu legyen. Ajánlatokat Pécs, Rákóczi-út 48. sz. trafikba kérek.

Van szerencsém a t. közönséget értesiteni, hogy
Kovald Péter és Fia R. T. Bpest
selyem kelme, ing, gallér és fehérnemü vegytisztitó képviseletét átvettem amiért is kérem a n. é. közönség szives pártfogását, kiváló tisztelettel **Spiegel Jákó**
Ferenciek-utca 1. babaklinika.

Eladó ingatlanok:
Egyemeletes üzletház a Majláth-térnél 34.000 P.; **kettőemeletes bérház** az egyetemnél 120.000 P. **Uri családi ház** a központban 4 szobás, parkettás, komfortos 26.000 P. A **Frigyes-laktanyánál** 4 szobás, parkettás, alagsoros 18.000 P., fizetés kedvező. **Villa**, teljesen új közel a belvároshoz, 1×2 és 1×1 szobakonyhás, 200□-öl szőllővel, saját kerttel 11.000 P., **kisebb villa** ugyanott 6.500 P. **Alsó-Makár-út elején** 2000□-öl prima szőlő 2 szobás verandás lakóházzal, pince, présház teljes felszereléssel olcsón.
Családi ház, új, a belváros szélén, elő-, 3 szobás, 7000 P. 2 ezerrel megvehető; **kettőszobás** új 5000 P. Szobakonyhás, új kerttel 3.500 P. Saroktelek forgalmas helyen olcsón.
Lakás a Frigyes-laktanya mellett, új házban, elő-, fürdő-, 4 szobás, parkettás május 1-re, egy ugyanilyen és egy 2 szobás, elő-, fürdőszobával pedig aug. 1-re. A Bányatelepi út elején szoba-konyhás, 214□-öl kerttel, bármily gazdálkodásra pedig azonnalra kiadók. — Fentiekre nézve bővebbet kizárólag VIGH közv. iroda szolgáltat. Perczel-utca 28.

Cselédágyat
keresek megvételre.
Jó karban lévő, tiszta, összecsukható asztalágyat. — Címeket 731. számra a kiadóba kérek.

Eladó kitünő karban levő cséplőgarniturák, traktor, — szívógáz, — benzin, gőz-huzatos és magánjáró-hajtásra felszerelvé. Ugyszintén **magányos** traktorok, szívógáz, benzin és gőzlokomobilok. Továbbá: magános csépszekerek 900 m.-től felfelé. Fizetési feltételek igen kedvezők — bővebbet: VIGH közv. iroda Pécs, Perczel-utca 28.

Eladó
2 kakas és 10 drb Rhode Islandi, jelenleg is tojó jérce. Pécs, Pacsirta-u. 19.

Fiatal friss
vaddisznóhus
kapható: **Székely István**
húscsarnokában Ferenczlek-u. 37.

Elárusitó leányt
kezdő fizetéssel felvesz **Quintus, Majláth-tér 6. sz.**

Jól főző
mindenest
azonnal felveszek Pécshez közel vasuti állomás mellett fekvő községbe. Jelentkezés délelőtt Munkácsy-u. 23. sz. emelet.

Gyakorló zongora
rövid fekete, teljesen jó karban levő, **400 pengő** készpénzért eladó. — Cim: **Kisboldogasszony-u. 12. szám.** — A Tettye-utca végén.

Teherautó fuvarozó Horváth
Tel.: 24-68 Pécs
Telep, iroda Majláth-utca 8. Lakás Siklósi-utca 14.

Németh György kir. jbir. végrehajtó Szentlőrinc.
Pk. 4507/1930. sz. 1165. 1180/1930. sz.

Árverési hirdetmény

Közhirré teszem, hogy dr. Fejes László ügyvéd által képviselt Sellyei Takarékpénztár rt. és Csurgai Gábor végrehajtató részére végrehajtást szenvedő ellen 136 + 106 P 03 fill. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás foganatosításakor végrehajtást szenvedőnél lefoglalt és 2150 P-re becsült ingóságokra a szentlőrinci kir. járásbiróság Pk. 4507/1930. sz. végzése folytán az árverést elrendelem, annak kielégitésére jogosult álap- és felülfoglaltatók követelése rejéig és mégis csupán csak a költségek erejéig alperes lakásán Oszro községben leendő megtartására határidőül 1931. évi március hó 7. napján délelőtt egynegyed 11 óráját tüzöm ki, mikor a biróilag lefoglalt butorokat, lakásberendezést, sertéseket s egyéb ingóságokat a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett, becsáron alul is eladom. Felhivom mindazokat, kik befolyandó vételárból végrehajtató követelését megelőző kielégitéshez jogot tartanak, igényüket az árverés megkezdéséig nálam irásban, vagy szóban jelentsék be. Szentlőrinc 1931. évi február hó 8-án.
Németh György
kir. bir. végrehajtó.

Gyakornok
4 középiskolát végzett, jó családból való, alkalmazást nyerhet a *Dr. VÁMOS drogériában.*

Lakás
két utcai szoba, előszoba, konyha és mellékhelyiségekkel együtt május 1-re kiadó. Sánc-utca 7. sz. a bejárattól jobbra a harmadik ajtó.

Vilmos-u. 26. sz. alatt két utcai szobás és mellékhelyiségekből álló
lakás
május 1-re kiadó. — Ugyanitt egy hibátlan Zimmermann **harmónium eladó.**

Házak, szőlők és egyéb ingatlanok adásvételének közvetitését a legszolidabb alapon eszközli **Bod Károly** Deák-utca 4. szám. Telefon 11-54.

Ház vendéglővel
a Rákóczi-ut 59. szám alatt (Deássy-féle) eladó. — **Ujabb Bérház** a Zsolnay utca mellett 4 lakással a lehető legjobb karban 15 ezer **Földszintes Ház** a városház melletti utcában 4 lakással 20 ezer. **Sarok üzletház** a belterületen, (vendéglőnek rendkivül alkalmas) helyiséggel, tágas udvarral potom áron 20 ezer. **Uri családi ház** a Király-utca mellett, 4 szobás modern olcsóbb áron. **Gazdasági és üzletház** a Rákóczi-ut legértékesebb részén 36 ezer **Szőlő** a város közvetlen közelében 1 és ¾ holdas legjobb termő, 4 szobás emeletes villával 25 ezer. **Gazdasági és üzletház** a Szigeti-országut 13 és Garai-u. 14 szám alatti nagy jövedelemmel, egyben, vagy megosztva két részben és minden elfogadható áron eladó. Bővebbet kizárólag **Bod Károly** ing. iroda Deák-utca 4. Telefon 11-54

Egy
kovács műhely
szerszámmal együtt
eladó. Zsolnay Vilmos-utca 51.

Emeleti 2 nagy utcai, 1 kisebb udvari szoba, fürdőszobás
lakás
vagy 2 szoba, előszobás földszinti lakás jutányosan kiadó május 1-re Hetyei Sámuel-utca 6. szám alatt. Megtekinthető délután 2—5 között.

Gazdaasszonynak
ajánlkozik középkorú, gyermektelen tisztviselő özvegye. Plébániára magános úrhoz: háztartás külső-belső ügyében jártas. Rend- és munkaszerető. Cim: G. K. Baja, Virág-Világ.

Báró Bánffy Dezső-utca 24. számú házban az emeleti
lakás
május 1-re kiadó.

Báthory utca 7 számu
családi ház
szabadkézből eladó. 742

Keresek tisztességes, rendes **mindenes**
bejárónőt
március 15-re. Cim 737. szám alatt a kiadóhivatalban.

Kisboldogasszony-utca 11. számú
ház
3 szobás lakással f. é. május hó 1-re *kiadó.* Bővebbet: Szakmáry-utca 1. szám alatt.

Autó, motorkerékpár, kard
nikkelezését
disztárgyak **ezüstözését** garancia mellett vállalom. Bottlik László galvanotechnikai üzeme Felsőmalom-utca 5.

Ha olcsón akar vásárolni és daráltatni
menjen a **Fekete Ló vendéglő** udvarában levő, **Siklósi-u. 26.** sz. alatti
darálómalomba és szénakereskedésbe,
hol a **legolcsóbb napi áron szerezheti be összes szükségleteit,** ugymint tengerit, tengeri darát, árpadarát, vörösliszt, korpát, kását, zabot, tengeri lisztet, széna, szalma takarmányrépa és szecskát stb. **Minden tételt házhoz szállit. TEL. 29-61.**

Kettő szoba, konyhás, modern
utcai lakás
mellékhelyiségekkel együtt azonnalra is kiadó. Nagyvárad-utca 19. sz. Fiume-utcai iskola mellet.

Húsleves, kappan sült (körettel), torta, a mai menü
Perczel-utca 32. sz. a.
étkezdében. Változatos menük 1·20 P, előfizetve 1 P. Diétás koszt is kapható

Egy uj Hoffer és Schrantz gyártmányu **2 lyuku tengerimorzsoló gép,** kézi és motormeghajtással felszerelve, minden elfogadható árért **eladó**

Gyerekkocsi
gummizást és átalakitást, valamint **nikkelezést,** ezüstözést, galvánoplasztika és mindennemü **fémek színezését** tartosan és olcsón készitem. Kolter József lakatos, Munkácsy M.-u. 27. sz.

Május 1-ére
egy utcai szoba
konyha, éléskamra, mosókonyha használattal kiadó. Sándor-utca 24.

Kiszolgálónő és pénztárosnő
fiatal, jó megjelenésü, kiknek már gyakorlatuk van, helybeli előkelő üzletben felvétetnek. — Ajánlatok eddigi alkalmazás helyének, referenciák és fizetési igény megadása mellett „Korrekt 1755" jeligére e lap kiadóhivatalába küldendők.

□ **1,000.000 pengő értéket képviselnek a Pátria Biztosító bérházai.** Ezen közleményünket abból az alkalomból regisztráljuk, hogy az említett társaság a napokban vásárolta meg a második hatalmas bérpalotáját Budapesten.

Máthé képszalon

Állandó képkiállítás, képkereskedés. Városház-utca 2. sz. (Graef palota.)

Eredeti olajfestmények, pasztelek, akvarelek és rézkarcok neves magyar és külföldi mesterektől. Csinos, olcsó iparművészeti emléktárgyak. **ÁLLANDÓAN NYITVA.** Megtekinthető vételkényszer nélkül, díjtalanul. Kedvező fizetési feltételek mellett részetfizetésre is vásárolhatók.

A Köztisztviselők Szövetkezete

I. hó 2-án kezdi meg férfi szövet és ruha akcióját.

Öltöny szövet

garantáltan elsőrendű minőségű, magyar gyártmányu tiszta gyapju kamgarn és cheviot

készpénzfizetésnél mtr. 13·60 P, hitelvásárlásnál 16 P

Öltöny kellékek

a ffi öltönyhöz szükséges összes bélés áruk gyapju sergével együtt jó minőségben

készpénzfizetésnél 10·20 P, hitelvásárlásnál 12 P

FFI öltöny mérték után

egy vagy két soros zakó, vagy sport-fazonban elsőrendű szabással igen gondos kivitelben, fenti szövetből és bélés árukkal, egyszeri próbával elkészítve a legmesszebbmenő garantia mellett

készpénzfizetésnél 85 P, hitelvásárlásnál 100 P

A szövet és bélésáruk megrendelhetők ruházati áruházunkban.

A készpénzárak kizárólag utánvéttel való szállitás, vagy a pénz előzetes beküldése esetén érvényesek.

Husvéti vásárunk külön kedvezménye 15% készpénz engedmény.

Mintákat kivánatra bárkinek készséggel küldünk.

A Magyar Köztisztviselők

Fogyasztási-, Termelő- és Értékesitő Szövetkezete, Ruházati áruháza P é c s, Deák-utca 8. szám.

Hölgyeim!

Megérkeztek a legszebb TAVASZI

kalapujdonságok.

Dúsan felszerelt raktáram a n. é. hölgyközönség rendelkezésére áll. Alakitást modellek után jutányos áron vállalok. — Pontos kiszolgálás.

A hölgyközönség pártfogását kérve, maradok tisztelettel:

Keresztény Rajmárné

Pécs, Király-utca 40. szám.

A város központjában

két szép világos utcai szoba, előszoba, különbejárattal irodának vagy butorozva azonnal kiadó. Cim 730. szám alatt a kiadóban.

A pécsi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

17.352/930. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Süle János végrehajtatónak Raffai Gyula és neje Grosz Teréz végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 3070 P tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a pécsi kir. járásbiróság területén levő Magyarsarlós községben fekvő s a magyarsarlósi 629. sz. betétben felvett 81/2. hrsz. 430 □-öl 1. számú lakház és szántóra, 3000 P kikiáltási árban, a 937. sz. betétben felvett 18/987 rész legelőilletőségnek 2/12 részére 40 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1931. évi március hó 31. napján délelőtt 10 órakor Magyarsarlós községházánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges birói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláirni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§; 1908: LX. t.-c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: XLI. 25. §.).

Pécs, 1930. évi november hó 29.

Dr. Sigora s. k. ibiró

A kiadmány hiteléül:
Könyi József
kiadó.

ELADÓ keveset használt

háló és ebédlő

berendezés Cim: 1756 sz. a. a kiadóban.

Magányos urasszonynál elegánsan berendezett különbejáratú

SZOBA

fürdőszoba használattal azonnal kiadó. Cim 733. szám alatt megtudható a kiadóban.

Egy 5 szobás

lakás

fürdőszoba, konyha és összes mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Cim: Irányi Dániel-tér 11—13. sz. Tel. 18-62.

Középkorú tisztességes nő

lakást kap

takarításért. Cim 751. szám alatt a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

Harkány községben folyó évi március hó 7-én, szombaton, **pót**

országos állat- és kirakódóvásár

lesz tartva, amelyre vészmentes helyről minden faju állat felhajtható.

Harkány, 1931. február hó 27

1774 **Előljáróság.**

Budapest, febr. 28. — Valuták és devizák: Amsterdam 229.65—230.35, h. f. 220.45—230.45, Belgrád 10.05¾—10.08¾, d. 10.01—10.09, Berlin 136.07.5—47.5, n. m. 136.05—136.55, Brüsszel 79.82.5—80.07.5, b. fr. 79.65—80.05, Bukarest 3.39⅞—3.41⅞, l. 3.38—3.42, Kopenhága 153.15—153.55, d. k. 153.00—153.60, London 27.81—89, a. f. 27.80—27.95, Madrid 57.75—61.75, p. ——, Milanó 29.96.5—30.06.5, l. 29.80—30.10, Newyork 572.50—574.10, d. 571.25—574.25, Oslo 153.15—153.55, n. k. 153.00—153.60, Varsó 64.10—64.30, l. z. 63.90—94.30, Wien 80.47¼—71¼, o. sh. 80.35—75, Zürich 110.21¼—110.51¼, sv. fr. 110.00—110.50.

Értéktőzsde: Az értéktőzsde irányzata ma ismét szilárd volt, bár a külföldi tőzsdékről ösztönzés nem történt, úgy a magánközönség, mint az árbitrázs vásárlásai folytán egész élénk üzlet fejlődött ki és az értékek túlnyomó részében fokozatos árjavulások következtek be. A szilárdabb irányzat a tőzsdeidő végéig eltartott.

A befektetési papirok piacán csekély forgalom mellett szilárd volt az irányzat.

A valuta és devizapiacon az irányzat változatlan.

Fixkamatozású papirok: H. k. 6 százalékos I—V. 0.19, Kényszerkölcsön nem hiv. 29.06, 1922. évi M. A. Kötvény 100.00, Fővárosi kölcsön 1914. évi 58.5 1911. évi 41.00, M. Államkötvény 1924. 77.25, 1925. évi 75.00. A mai naptól kezdve az értéktőzsdén jegyzett háború utáni külföldi valutára szóló államkötvények, záloglevelek és fővárosi kölcsönkötvények százalékos értékben jegyeztetnek.

A határidős piacon az irányzat barátságos, a forgalom csendes. Búza márc. 14.79—15.06—15.03, z. 15.03—04, májusra 14.95—15.25—22, z. 15.23—24, Rozs márc. 11.31—40, z. 11.35—36, májusra 11.40—50, z. 11.48—49, Tengeri májusra 12.66—63, z. 12.59—60, júliusra 12.95—93, z. 12.91, tranzitó tengeri 9.90, májusi kötés z. 9.90—9.95.

Terménytőzsde: A mai terménytőzsdén az irányzat barátságos, a forgalom csekély. Búza 77-es tv. 14.70—14.80, ft. s. e. jászs. 14.55—14.65, 78-as tv. 14.85—14.90, ft. s. e. jászs. 14.70—14.80, 79-es tv. 15.00—15.30, ft. s. e. jászs. 14.85—15.00, 80-as tv. 15.10—15.45, ft. s. e. jászs. 14.95—15.05, 81-es tv. 15.10—15.55, ft. s. e. jászs. 15.00—15.15, Rozs pv. s. e. 10.95—11.05, Zab I-a 19.10—19.40, közép 18.70—19.00, egyebek és a lisztárak változatlanok. A készárupiacon tartott nyitás után a határidős piac áremelkedésének hatására az irányzat megszilárdult és búza ára 10, rozs 5 fillérrel emelkedett. Jobb érdeklődés következtében barátságosabb volt a takarmányárpa, melynek ára 25, zab, melynek ára 10—20 fillérrel emelkedett. Különféle termények piacán egyes burgonyafajták ára emelkedett. A forgalom csekély volt.

Sertésvásár zárlata: Felhajtás 273, eladás 169, eladatlan 104, angol hússertés a felhajtásban volt 41, I-a öreg urad. nehéz páronkint 300 kg-on felül 113—116ö közép 250—280 kg. 113—116, szedett közép 220—260 kg. 113—117, könnyű 180—210, silány 100—160 kg. 104—110, I-a öreg 300 kg-on felül 104—105, szedett öreg II-a 90—102, angol sonkasüldő I-a 120—150 kg. 130—143, II-a 115—121, könnyű angol süldő 80—100 kg. 115—130, Zsirszalonna 130, zsir nagyban 118—134, 3 drb-os táblás sózott szalonna 112, lehúzott félhús nagyban 150—184, vágott sertés 138—144 fillér kg-onkint.

Zürich, febr. 28. — Zárlat: Páris 20.36¾, London 25.23,5, Newyork 519.47.5, Brüsszel 72.45, Milanó 27.20.5, Madrid 54.25, Amsterdam 208.40, Berlin 123.48, Wien 72.96, Szófia 3.76, Prága 15.38¾, Varsó 58.10, Budapest 90.57.5, Belgrád 9.12 23/32, Bukarest 3.09.

FELELŐS SZERKESZTŐ: LINDER ERNŐ
KIADJA A DUNÁNTÚL KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
NYOMATOTT A DUNÁNTÚLI R. T.-NÁL

Rövid zongora

bérbeadó. Cim: 1755 szám alatt a kiadóhivatalban.

†

Özv. Kondor Gyuláné sz. Warchol Ilona az elhunytnak hitvese, István és Gyula gyermekei és az összes rokonság nevében is mélyen sujtottan jelentik, hogy a legszeretőbb férj, apa és fiú, illetve rokon

Kondor Gyula

ny. ig. tanító, várm. biz. tag

folyó évi febr. hó 28-án reggel ¾4 órakor, életének 49-ik, boldog házasságának 14-ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után, hosszú és kinos szenvedéssel a Mindenható akaratában megnyugodva csendesen elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait folyó évi március hó 1-én d. u. 5 órakor fogjuk a központi temető ravatalozó helyiségében a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő gyászmisét Baranyaszentgyörgyön fogjuk a Mindenhatónak bemutatni.

Pécs, 1931. évi febr. 28.

Nyugodj csendesen!
Kiefer József
édesatyja.

Kiefer Józsefné sz. **Bandits Amália**
édesanyja.

A temetést a Concordia tem. vállalat rendezi.

†

Özv. Fülöp Jánosné sz. Schöberl Jolán az elhunyt hitvese, Szünstein Sándorné sz. Fülöp Eleonóra leánya, Szünstein Sándor vője, Nóra és Magda unokái, úgy a maguk, valamint az egész rokonság nevében is megtörten jelentik, hogy a legjobb férj, a legszeretőbb apa, após, nagyapa és rokon

Fülöp János

építési vállalkozó

életének 75-ik, boldog házasságának 40-ik évében a halotti szentségek ájtatos felvétele után, hosszú és kinos szenvedéssel a Mindenható akaratában megnyugodva csendesen elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait folyó évi március hó 2-án délután 3 órakor fogjuk a központi temető ravatalozó helyiségében a róm. kath. hitvallás szertartásai szerint beszenteltetni és az ugyanott a sirboltba örök pihenőre tétetni.

Az engesztelő szentmise áldozatot áldott lelkü halottunk lelki üdvéért március hó 2-án reggel 7 órakor fogjuk a Székesegyház Corpus Christi kápolnájában a Mindenhatónak bemutatni.

Pécs, 1931. évi febr. 28.

Emléked örökké őrizzük!

A temetést a Concordia tem. vállalat rendezi.

Fülöp Lajos

Egy műve szekeres az alábbi
háslatou

G. T.: Veszprémi vendégszereplés
a fgőri műsaknak ban

Napló 1971 I. 30

Fülöp Lajos

MDK

Sárga ház, akv.

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely, Balatoni Muz. 1968.

Fülöp Lajos

Emlékre

Balogh Elemér: XII. őszi határok
Napló, 1970. nov. 14. 9. l.

Füläp Lajos

„Az ajkai timföldgyárban"

(repr.)

Napló, 1971. dec. 11.

Fülöp Lajos, festő

Veszprémben nem régen kiállításon.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1971. dec. 14.

Fülöp Lajos

Balatonaligán él

Szerepel a győri nyári művésztelep táslatan

L. G.: Győri utcák a festők vásznain

Kisalföld 1970 I. 8.

Fülöp Lajos

Fák, ház, madár akvarell
30x42

V. Balaton Nyári Tárlat
1970. Veszprém

Fülöp Lajos

Szeged az Ajka városrá
nyilvánításának 10. évfordulójára
rendezett pályázata

(6. o.): Képek – Szülőföldem

Veszprémi Napló 1969 IV. 10.

Fülöp Lajos

Kezdet az alábbi tárlatra a Győri Műszaknál

N.N.: 1 Győri művésztelep kiállítása

Napló 1971 I.26

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Teleron: 138-068, 337-748, 340-726

NAPLÓ

Fülöp Lajos festőművész

1971 DEC 12

FÜLÖP LAJOS
ÉS UJHELYI GÁBOR

festőművészek közös kiállítást rendeznek legújabb műveikből. A kiállítást ma délelőtt tizenegy órakor nyitják meg Veszprémben, az Eötvös Károly Megyei Könyvtárban.

szerint a vasutasok. A
együttes az elutazás előtt
egy hetet Miskolcon tölt, ott
készül, hogy a mérkőzés előtt
megismerkedhessenek — saj

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Napló (Veszprém)

1968 DEC 15

1021

(Fülöp Lajos rajza)

gyok. Tetanusz mérgezést kapott a jobb kezem és nem tudok dolgozni. Hatod magammal vagyok és olyan napok is vannak, hogy még egy falat kenyeret sem tudok adni kisgyermekeimnek. Bevallom, hogy a község rám adta az éjjeli őrséget, de ott sem kapok míg nem aratnak és így nagy nélkülözésben vagyok. Nagyon szépen kérem Nagyméltóságú Excellenciádat, ha szíveskedne rajtam segíteni... Kezeit csókolják. Alázatos szolgái. Balatonhenye, 1935. május 20 Meleg József és Meleg Józsefné."

Meleg Józsefék levelét Huszka Gyula nyug. főjegyző pártfogólag küldte el Darányi Kálmánnak.

Huszka Gyula mélységekből kiáltó levele végül is megindította Darányi Kálmán szívét. Titkára, Nagy Kálmán köveskáli közjegyzőnek 5 pengőt küldött a következő megjegyzéssel: „Nagyon kérem, hogy a Miniszter Úr nevében bizalmasan szíveskedjék ezt az összeget Meleg József balatonhenyei lakosnak átadni, mert amennyiben az ilyen dolog kitudódik, akkor nemcsak az irígység lesz az ilyenekért, hanem egy lavina indul meg a segélyt kérők részéről."

*

„Az úr Jézus nevében!

veset
utolsó
Méltó
szíves
kat
megh
nyérr
kolás
tessék
gyerm

Vad
fai kö
ján 5 pengő segélyben részesítették Kövesi Antalnét azzal, hogy a közjegyző titokban adja át a segélyt.

*

Nem érdemtelen

föltvetni a kérdést, hogy milyen úton is lett Darányi Kálmán 1931-ben képviselő.

Több mint 100 fizetett kortes agitált Darányi választókerületében jelölése és megválasztása érdekében. Amikor végül is sikerült megválasztatni, természetesen a képviselő úr több kortes „fáradozásait" nem honorálta. A jutalmat hiányoló kortesek egyikének levelét idézzük.

„Onagyméltóságú
Kegyelmes Uram!

Alázatos kéréssel fordulok Kegyelmességedhez, hogy az elmúlt képviselő választáskor, vagyis 1931-ben az ajánlási íveket én vittem a község területén is. Igen sokat jártam, fáradtam és gyűjtöttem. Raszedtem 213 embert, hogy írja alá az ajánló ívet.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 MAJ 19

NAPLÓ

Veszprém

Fülöp Lajos festőművész

ÖNÁLLÓ KIÁLLÍTÁSON MUTATKOZIK BE

Fülöp Lajos festőművész a győri közönségnek. Fülöp Lajos kiállítását ma délután nyitják meg Győrben, a Kazinczy Gimnázium klubjában

Fülöp Lajos festő

Verzprémben, az Kötvös Károly megyei könyvtárban rendez-ték meg kiállítását.

Szocialista Művészetért, 1972. febr. (?)

Fülöp Lajos

„Verzprémben, a Megyei Könyvtár Klubjában Újhelyi Gáborral, közös kiállítása nyílt meg a festőművésznek. Kollektív bemutatókon szerepelt már és önálló tárlatai is voltak. „Olvadás" – „Havas út" – „Jeges Balaton" c. képek (említve.)

Salamon Nándor: Tájak és képek.

Pedagógusok Lapja, 1972. márc. 20.

Fülöp Lajos

Kiállít Győrött

Veszprém megyei művészet Győrött
Napló, Veszprém, 1970. jan. 31.

Fülöp Lajos

Ajka város 10 éves jubileumára kiírt pályázatom résztvesz.

Raffai István: Ajka felfedezése
Napló, Vasyrám 1969. dec. 7.

Fiéliop Lajos
Grafikus

M.D.Y.

Grafikai művével szerepelt.

Érinné Takács Margit: A Veszprém megyei képzőművészek
Művészet, 1969. junius – 46 lap.

Fülöp Lajos, Jósa Lajos festőművésiel kiállítása
: Veszprém, Műv. Kap. 1984. bev. Patka Lanki
Veszprém [ku] 1984 [12] p. ll

Fülöp Lajos

Balatonfőkajár

1965-ben a rajzpedagógusok veszprémi müvésztelepén töltött 3 hetet, itt a városról tájképeket készitett /repr/

Cserhát József: Háromheti termés: 300 kép
Rajztanitás 1965. V. 24-25.l.

MDK:

Fülöp Lajos

Kiállitásának hiradása

Szocialista Müvészetért 1967 jan.

FÜLÖP Lajos festő

Meghívó

SZGY 86.23457

F. k.: Mezei György

A kiállítást megnyitja:

NAVRACSICS TIBOR,

a Veszprém Megyei Tanács elnökhelyettese

A kiállítás megtekinthető:

1986. június 25–július 19-ig

hétfőtől péntekig 14–18 óráig, szombaton 9–13 óráig

A GYŐRI VÁROSI KÖNYVTÁR

Herman Ottó u. 22. sz.

tisztelettel meghívja

FÜLÖP LAJOS

festőművész

kiállításának megnyitására

1986. június 24-én, kedden 17 órakor

MAGYAR HÍRLAP SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAPLÓ
Veszprém

Fülöp Lajos festőművész

1972 JUN 7

Veszprémi festő Győrött

Fülöp Lajos kiállításáról

1021

Örömteli jelenség tanúi vagyunk az utóbbi időben. Észak-Dunántúl művészeti életének centrumai hívó szó kíséretében nyújtanak kezet egymásnak. Igény született a szomszédos tájakon élő alkotók művészetének, munkáinak megismerésére, bemutatására. E nemes szándék vezeti *Veszprém és Győr élénkülő kapcsolatait* is. Mi mással magyarázhatnánk *Cziráki Lajos* tapolcai tárlatának létrejöttét, vagy azt, hogy rövid időn belül a második Veszprém megyei festő mutatkozhatott be Győrött élénk érdeklődéstől kísérve.

A győri Kazinczi Klubban május végén *Fülöp Lajos* festőművész tárlatát tekinthettük meg. Egy-egy könnyed akvarelljét, szépen formált olajkompozícióját ismertük már a művésztelep bemutatóiról. Nagyobb áttekintést, összefüggő képet azonban csak most alkothattunk művészi törekvéseiről, megtett útjáról.

Nekünk is kedves táj, a *Balaton- és Bakony-vidék* képekbe örökített üzenetét hozta el és tolmácsolta számunkra a fiatal festő. A teremben látott alkotások mögött töprengő, nyugtalan lélek, kísérletező kedvű, utat kereső művész rejtőzik. Világa a nagy tó aligai szeglete, az ébredő tavaszi vízpartok, a behavazott, ívekbe görbülő, domború hegyhátak, jégtáblák kristálykonglomerátumai, őszbe boruló kertek, hallgatag völgyi falvak, s a színekben pompázó végtelennek tűnő, ezerarcú vízfelület.

Vállalt feladata nem könnyű, hiszen a Balaton festészetének izmos hagyományai vannak. Kiemelkedő tudású festők, mint a magányos *Egry József*, vagy az elvontabb formákat képre író *Bartha László* hagytak felejthetetlen ecsetvonásokat e táj pikturájának arculatán. Munkásságuk elevenen ható részét képezi a művészet történetének is. Fülöp Lajos eredményeket sejtetően hadakozik a hagyományok ellenében saját festői nyelve megteremtéséért, de nem tagadja meg neves elődeit, kortársait sem. Méltó társuk kíván lenni, de művei jelzik: tisztában van adottsága, felkészültsége határaival. A kifejezés olyan eszközeivel él, amelyek *az elvonatkoztatást nem viszik túl az érthetőség határain.* Kerüli a kalandokra hívó szélsőségeket. Megalapozott, becsületes piktura művelőjeként ismertük meg.

Győri kiállításán legújabb munkáiból láthattunk egy csokorravalót. Változatos technika jellemzi e tematikailag sem szűkkörű anyagot. Uralkodik a vízparti táj, a kékben, zöldben, sárgában, alkonyati lilában, vörösekben tobzódó tó — alkotásainak elsődleges indítéka — mégsem egyhangú az élmény, mert változatos világot tár elénk a festő.

A Balaton-képek sorát a legfrissebb, a Havas part nyitja. Játszi könnyedséggel oldja kékbe-fehérbe, vörhenyes barnába a téli álomban nyugvó partszakaszt. Síkokra tört vízfelület, sötéten nyugvó öböl, felvillanó fehér falak alkotják az Este a parton című olajképet. Táguló látókörébe szervesen illik a dekoratív szándékot tükröző, üde foltokat ívelő vonalhálóba sűrített Bakonyi táj, a lankás hegyhátakat sűrítő Kiderült. Képek utalnak a Győrött töltött, élménydús nyári napokra is. *(Öreg Duna, Vízpart.)*

Szépszámú akvarell jelzi, hogy festőjük *a vízfestéstechnikában érzi igazán otthonosan magát.* Szinte hibátlanul bánik az anyaggal, bravúros teljesítményekre is képes. A hangulati elem alapvető sajátossága e képsornak, amelyből kiemelkedik a Táj című hamvasszürkébe ágyazott hófoltokat örökítő kép. Intim pillanatot kap el a Téli reggel. Több változat pedig a balatoni fények óránként változó színharmóniáját vetíti elénk. *(Vízpart, Őszi Balaton.)* Az elmozdulás, a mást akarás igénye bukkan fel két gvas képén, az Olvadó jég című műveken.

Örültünk a festő győri bemutatkozásának. Érdeklődéssel vegyes kíváncsisággal kísérjük további útját.

Salamon Nándor

női és férfi dolgozókat betanított munkára, valamint asztalosokat, kezdő gyors-gépírókat és közgazdasági technikumot végzetteket. A nyári szünidő alatt 16 éven felüli középiskolásokat is foglalkoztatunk teljes munkaidőben, jó kereseti lehetőséggel. Jelentkezés a gyáregység személyzeti osztályán.

Az Autóközlekedési Tanintézet veszprémi iskolája felvételt hirdet 6 órás pénzügyi-műszaki adminisztrátori munkakör betöltésére. Jelentkezni lehet: Veszprém, Pápai út 2. sz. alatt.

fogy

OTP hitelakcióra

Kapható áruháza
valamint a Dun
Veszprém, Partizán út 38. szám alatti boltjaban.

DUNA
Vas-Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat
(190)

BÚTOR

SZÖVETKEZET

FELHÍVJUK VÁSÁRLÓINK FIGYELMÉT HOGY

SZENTGÁLON

A SZÖVETKEZETI KISÁRUHÁZBAN NAGY BÚTORVÁLASZTÉKKAL VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT ÉS AZ ÉRDEKLŐDŐKET

VESZPRÉMBŐL AZ AUTÓBUSZ ÓRÁNKÉNT INDUL, A MENETIDŐ FÉLÓRA

A HÁZHOZSZÁLLÍTÁST ELVÉGEZZÜK

TELEFON: SZENTGÁL 14 (29)

A rádió és a televíziók mai műsora

KOSSUTH RÁDIÓ

8,05: Műsorismertetés
8,18: A vadorzó. Részle-
9,55: Néhány perc tudomány
10,05: Zenés műsor üdülőknek
10,30: Német nyelvű
19,00: Az Omega-együttes felvételeiből
19,25: Gwyneth Jones énekel
19,47: Zongoraművek
20.00: Kapcsoljuk a bé-
21,20: A hangverseny-közvetítés folytatása
22,00: Láttuk, hallottuk (Ism.)
22,17: A dzsessz kedve-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KÖZNEVELÉS

Fülöp Lajos

1976 JUN 25

1021

HALÁSZ ÁRPÁD — FEJES FERENC

Fülöp Lajos rajz

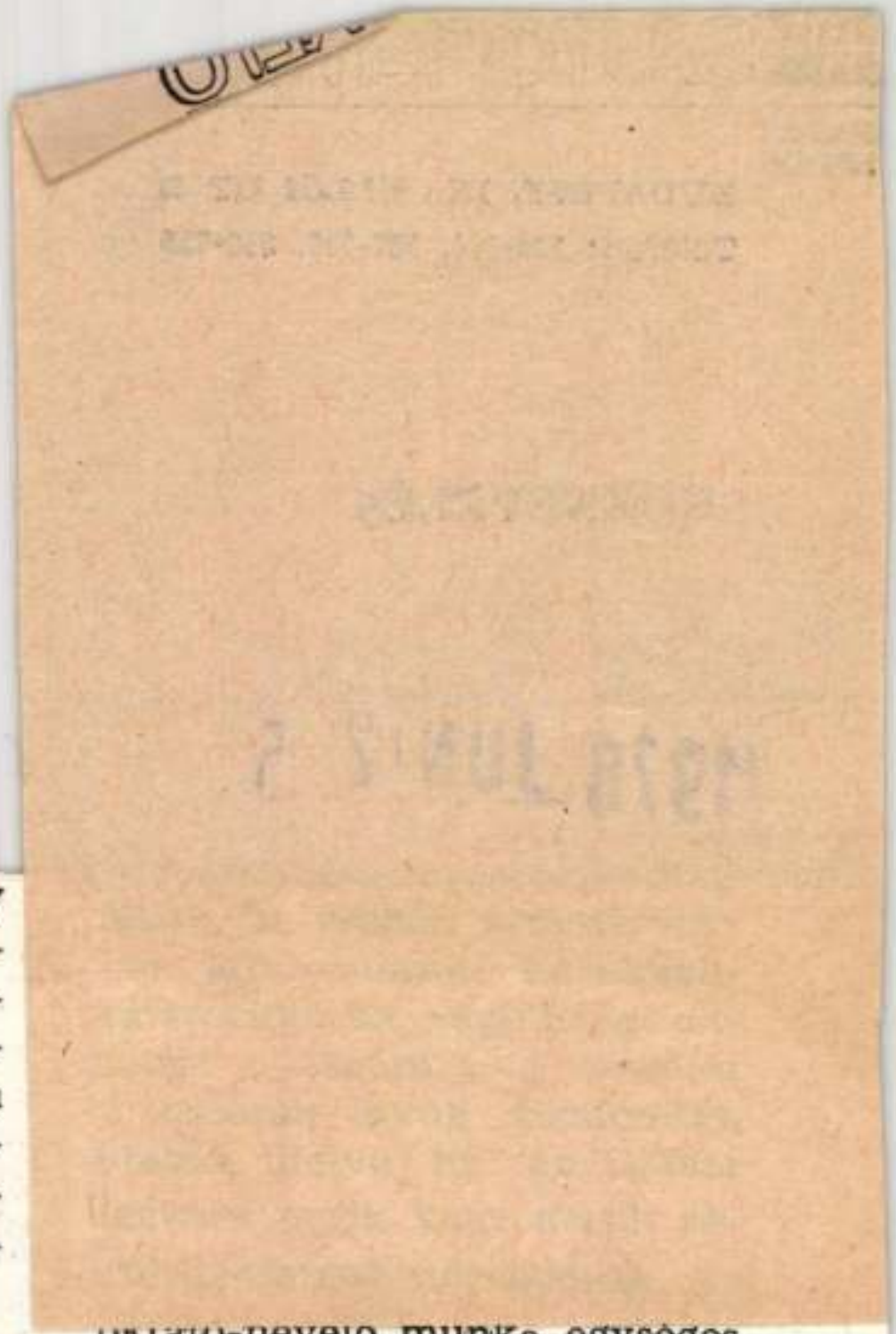

...a tanári szokássá válik, hogy ...tananyaghoz valamilyen szá...on kapcsolódó művek, progra...nok, cikkek iránt az érdeklő...lést felkeltsék, és a sajtó, a ...elevízió, a rádióadás elemzé...éhez, értékeléséhez vitafóru...not teremtsenek akár a tan...rán, akár azon kívül.

A tanórán és iskolán kívüli ...evékenységek rendszerének ...elyi kialakítása segíthet ab...an hogy a tanulók az iskola...pus tantervi sajátosságából ...redő esetleges hiányukat meg...züntessék, hogy elkerüljék a ...zakbarbárság vagy az egy-

...oktató-nevelő munka egységes hatásrendszerének kimunkálásához, a szocialista személyiség formálásához a dokumentumegyüttes egésze adhat iránymutatást.

LENDVAYNÉ ABA ILDIKÓ

Fülöp Lajos (festő)

Ajkán, a városi művelődési központban 1975. jún. 10-ek
Hórdosi Piroskával közös kiállítása nyílt.

Népszava, 1975. jún. 11. 103. erf. 135 sz. 4p.

Fülöp Lajos

Tavaszodik olv. 30×45

6. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1972.

Fülöp Lajos, Jestő

Érden nyílt meg tárlata.
(V. 24.)

— : Hír 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. máj. 25.

Fülöp Lajos, festő

Kiállítása nyílik meg Erden.

— o Fülöp Lajos 12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. máj. 24.

Tulip Lajos műtörténész

Neve említve

Vadas József: Hány szobor van Budapesten?

Látóhatár 73/szept 195. o.

Fülöp Lajos
Pedagógus képzőművészek, Ujhelyi Gá-
bor és Fülöp Lajos kiállítása nyílt meg
vasárnap a veszprémi Hötvös Károly
megyei könyvtárban

Magyar Hírlap 1971/346 Sold.

Fülöp Lajos 1.

aligai festőművész rendezte meg figyel-
met érdemlő kiállítását. Szorgalmas, te-
hetséges festő. Számos egyéni és közös tár-
laton szerepelt már. A közönség és a kriti-
ka „a nagy tó akvarellistájaként" tartja
számon. Nem vendége a tájnak, benne él,
tevékeny részese, kicsit arculatának for-
málója is egyszerre.

Salamon Nándor: Vidéki tárlatok.

Rajztanítás 1974/1 28 old.

Fülöp Lajos.

Életterét, tér-avilágát jelenti a Bakony és a Balaton vidéke. Érzi, e föld életének lüktetését, képeiben feltárja ismeretlen szépségeit. Réklő hegyhátak szelidsége, völgyekben lapuló falvak, csendes parti öblök, széltől borzolt nádasok kerülnek papírra, vászonra keze nyomán. Öröksége súlyos, mert kemény tartás, bátorság, önbizalom kell ahhoz, hogy Egry után merjen „balatoni tájakat" festeni.

Salamon Nándor: Vidéki tárlatok

Rajztanítás 1974/1. 28 old.

Fülöp Lajos 3

Biztosan állja a sarat, emberül. Egy más nézőpontból, egy más Balaton-képet sikerült megragadnia és képein megjeleníteni. Meggyőző erővel, szolalnak meg ezek, a vízfestékkel „varázsolt" könnyed, biztonságot sugárzó alkotások. Őszinte vallomások, egy szépen fejlődő, anyaggal-formával keményen küzdő festő pályaképének hiteles tanúi.

Salamon Nándor: Vidéki tárlatok.

Raptanitás 1974/1 28 old.

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Fülöp Lajos

SOMOGYI NÉPLAP
festőművész
1979 JUL 5

1021

A Balaton és a Bakony festője

Fülöp Lajos veszprémi festőművész a Balaton és a Bakony festői szépségű tájainak művészi megörökítője. Hangulatos akvarell- és olajfestményeiből kiállítás nyílt Veszprémben, a Georgi Dimitrov Művelődési Központban. A képeken: A festőművész vázlatot készít a veszprémi várban — »Délutáni fények«.

SPORT

A sportban ne legyen

Örök visszatérő téma a testnevelő tanárok körében: a nyári vakáció befejezése után heteknek, néha több hónapnak kell eltelnie ahhoz, hogy a gyerekek ismét belezökkenjenek a rendes kerékvágásba. A tanév eleji testnevelési órákon rendre rossz tapasztalatokat gyűjtenek. Nemcsak a fegyelemmel van baj, hanem sok gyerekben elszunnyadt a mozgás iránti igény — mintha az egész nyarat átaludták vagy áthapozták volna. Érdekes módon ilyenkor a más tárgyak pedagógusai is panaszkodnak, de ők ellenkező véleményen vannak. Szerintük is nehezen áll át a gyermek az iskola által követelt ritmusra, és ennek egyik okát a fokozott mozgásvágyban látják. Ellentmondás sejtődik a két véleményben, pedig szó sincs ilyenről. Mindkét véleményt el kell fogadnunk.

Alighanem egyetértünk abban, hogy senki számára sem közömbös, miként tölti el szünidejét a diák. A hasznosan végzett munka erkölcsi és jellemnevelő hatása mellett hozzájárul a fiatal mozgásigényének a kielégítéséhez, teljesen azonban nem helyettesítheti azt. Számos építőtábor fogadja ezekben a napokban és a későbbiekben a tanulókat. A legtöbb helyen megfelelő programokról is gondoskodnak számukra. Ezekből sohasem hiányozhat a sport. Téves az a nézet, hogy a gyümölcsszedés vagy netán az árokásás helyettesíti a sportot. A legtöbb építőtáborban megtalálhatók a mini sporttelepek és azok a munka befejezése után csak a legritkábban maradnak árván. Ha az ott levő pedagógusok meg is szervezik a sporttevékenységet — játékos vetélkedőket iktatnak közbe —, sokat tesznek a felüdülés érdekében. Bizonyított tény, hogy a fizikai munkát végzők — ha utána más jellegű testmozgást végeznek

Somogyiak az úttörő-olimpián

Újabb bajnok és bronzérmes

A fiú röplabdacsapat is esedékes

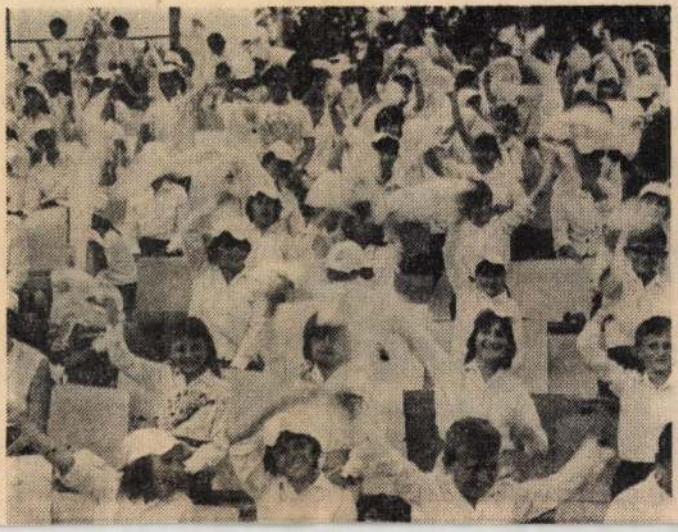

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
MAJ 11

Napló (Veszprém)

Fülöp Lajos

1021

Fülöp Lajos: Falu

11

OTTH

Érettségi előtt

A család — megnyugtató „hátország”

Ötvenkétezer fiú és leány ezekben a hetekben érettségi vizsgáira, ötvenkétezer családnak jelent ez az esemény mindennap visszatérő beszédtémát. Anélkül, hogy kicsinyíteni akarnánk a vizsgák jelentőségét, néhány megszívlelendő tanácsot gyűjtöttünk egybe az érettségiző életmódjának, zavartalan felkészülésének körülményeire vonatkozóan.

Mindenekelőtt a legfontosabbról, *a család magatartásáról* ejtünk néhány szót. *Semmi esetre se viselkedjünk* [illegible]

lanul tanulhasson. Az életritmus felborításának „eredménye” a kialvatlanság, a tanulási undor, a dekoncentráltság. Tanulni nappal kell, s a minimálisan nyolc órai éjszakai alvásra soha ilyen szüksége nincs a fiatal szervezetnek, mint éppen ezekben a hetekben. Ugyanez a helyzet a *mozgással*, a *sétával*, a *sportolással*. Ezt sem nélkülözheti testi és lelki egyensúlya, és szellemi frissességének megtartása érdekében az érettségi előtt álló diák [illegible]

Fülöp Lajos

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1979 JÚN 1 5

NAPLÓ (VESZPRÉM)

festőművész

1021

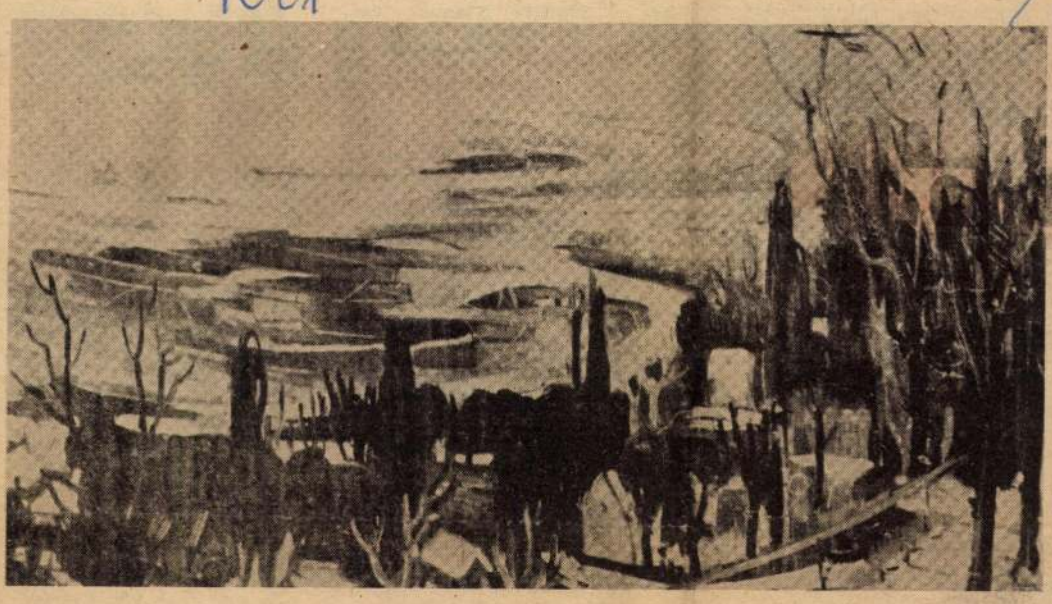

Aligai part.

Harmóniát, atmoszférát tudott teremteni

Fülöp Lajos kiállításáról

A Georgi Dimitrov megyei Művelődési Központban harminc festmény összegezi *Fülöp Lajos* festőművész eddigi művészetét. A festőt és műveit a megyében szeretet és megbecsülés övezi. Főleg akvarelljei ismertek és kedveltek. A mostani bemutatkozása ismét közönségsikert hozott. Ennek titka: festészete főként tartalmában őrzi a hagyományokat, fő témája az embert körülvevő világ — a táj. Könnyed, játékos technikája mindenki számára érthető. Képein nem találhatunk áttételeket, komplikáltabb szimbólumokat, a látványtól elidegenített absztrakciókat. A látogató megérzi, hogy határozott stílusából és őszinteségéből ered ez a hangulati, érzelmi teljesség.

Fülöp Lajos kiállításánál hangulatosabb, tisztább tárlattal ritkán találkozhatunk. Nemcsak arról van szó, hogy az akvarell-technikát rendkívüli gonddal valósítja meg, hanem a bevált módszereket ötletes készséggel variálja. Olajképein érződik az útkeresés, de veszprémi festményein már látszik, hogy megtalálta a megfelelő színt és formavilágot. Ezeken a képeken meglepő a letisztult kubisztikus hatás, amit mind színben, mind formában érez a látogató. Úgy tűnik, hogy munkálkodásának ez a szakasza semmiben se mond ellent régebbi eredményeinek, sőt nagyon szerencsésen kapcsolódik korábban is érvényesült nézeteihez, eredendő felfogásához. Olajképein a színek visszafogottabbak, főleg lilák, kékek adják a nagy felületeket. Délutáni fények, Domboldal. Havas dombok, Tavasz a Balatonnál című képei is ezt bizonyítják. A kiállítás legszebb olajképe az Aligai part című festmény, ahol a festőiség minden skáláját bemutatja a művész. Sajnos az olajképek színvonalát rontja a Tavasz Alsóörsön és a Nyári délután című képei. A kiállítás egységét továbbra is akvarelljeivel tudja biztosítani a Nyár. Szigetközi fák, Tihany. Eső után, Tél, Csobánc, Ünnep című akvarelljein művészi alázatot, önátadást, érzelmi feloldódást látunk, ahol a festő a látottakat egységbe foglalja.

Fülöp Lajos képeivel harmóniát, atmoszférát tudott teremteni, érzelmi előjelű színeinek jelképe és a hazai táj között. Fülöp nem utolsósorban megtalálta a kontaktust a kállítást megtekintő emberrel is. Katalógusából idézve is érződik ars poetikája, amit Juhász Gyula szavaival mond el.

„Nem a pacsirta fontos,
csak a dal,
Mely a nem múló szent
összhangba hall".

Veszeli Lajos

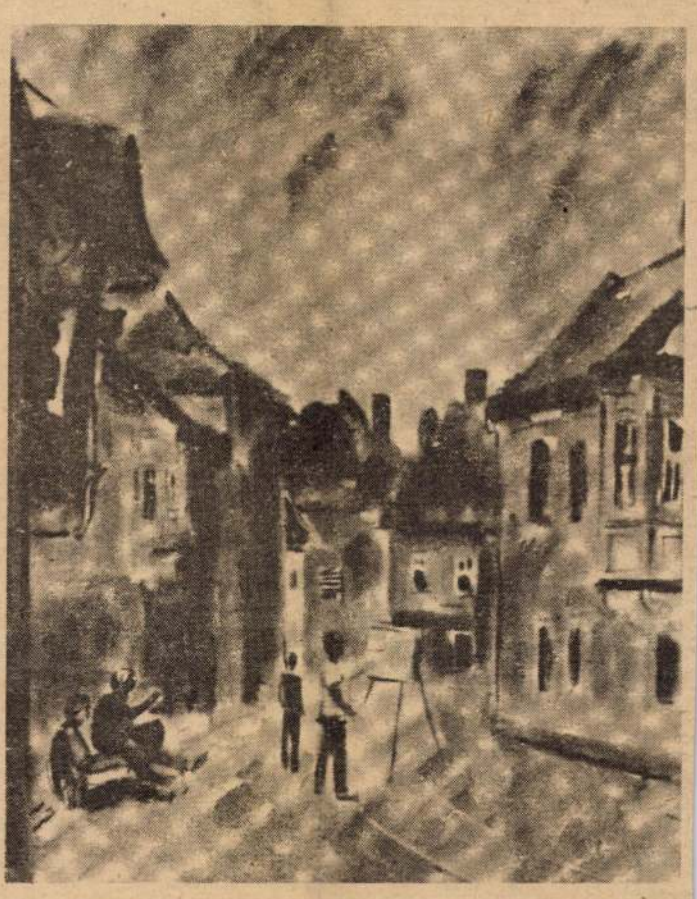

Festők Győrben.

...letések

...ÁS

...legalább 3 ...nfortos ta... cserélnék ...Főtéren lé... 2 szoba ...szprémire is. ...intér, Vörös

...szövetkezeti ...beköltözhe... ...szprém, Sta... ...dsz. 2. Meg... ...árnaponként ...tt.

...szintes, ker... ...an három... ...fortos lakás, ...özéssel el... ...plusz OTP ...Érdeklődni: ...Akácfa u. 33.

...58 m²-es, ...5 kétszobás, ...es tanácsi ...fűtéses két... ...akásra, föld... ...ő emeletire. ...m, Dózsa u.

...1 szobás, ...at elcserél... ...nácsi 1 szo... ...rzonra, meg... ...eklődni: Aj... ...társaság út ...14. órától.

...oba, fürdő... ...ttal kiadó. ...polca, Mun... ...A.

...irosközpont... ...obás, mind... ...járatú, két ...alapterületű ...omat azon... ...tően bala... ...di házra, ...a, esetleg ...ém. A cse... ...li beköltöz... szükséges. ...Jósa Mik... ...ed, Kéki u. ...vagy tele... ...délelőtt.

...obás hallos, ...ás eladó, ...ra cserél... ...is lehet. ...kácsy u. ...órától.

...intatelepen ...nfortos la... ...Egry József

...halmádiban ...egy 5x4-es ...lapterületű

Elcserélném budapesti 2 szoba összkomfortos távfűtéses szövetkezeti lakásomat hasonlóra Veszprém, Balatonalmádi, vagy Balatonfüred körzetében. Ajánlatokat „Óbudai lakótelep" jeligére kérem a Magyar Hirdetőbe Veszprém, Kossuth u. 6.

Különbejáratú bútorozott szoba gyermektelennek kiadó, Balatonarácson, Balassi u. 5. Szakiskola mellett, Bartosné.

AUTÓ-MOTÓR

UT-s Wartburg Limousine 1981-ig műszakizott eladó. Devecser, Ifjúság u. 44.

CU Skoda 1980 októberig műszakizott eladó. Cím: Hargara, Badacsonytomaj, Balaton u. 9.

1981 februárig vizsgázott 601-es Trabant Limousine eladó. Cím: Szabó József, Pápa, Mészáros L. u. 1.

Volkswagen 1300-as alkatrészek eladók. Veszprém, Szikra út 40. sz.

Megkímélt IK-s Zsiguli eladó. Veszprém, Viola u. 12. Hankóczy.

1981-ig műszakizott 4 éves Trabant Combi új motorral, új gumikkal, reális áron eladó. Cím: Berhida, Kisfaludi út 2. 17 óra után. (Török templom mögött.)

Jó állapotban lévő műszakizott CS-s Trabant eladó. Veszprém, Egry u. 25/B II. 6. Megtekinthető 18 óra után.

412-es IF-s Moszkvics 1980 márciusig műszakizott eladó. Kondrich András, Tés, Táncsics M. u. 52. sz.

407-es Moszkvics 1 éves műszakival, üzemképes állapotban olcsón eladó. Veszprém, Liliom u. 3.

T—410 kertitraktor eladó. Sármellék Kossuth u. 22. Fülöp.

Skoda, igényesnek eladó. Levelet: „Sürgős 580" jeligére a Veszprém megyei Lapkiadó Vállalathoz, Veszprém, Szabadság tér 15.

ZV üzemképes GAZ eladó. Érdeklődni: Vágner Antal, Inota, Thököly u. 7/A.

500-as Trabant szétszerelt állapotban alkatrészként

Zeneiskolai goraszakos ... mára zongor... hetőséget biz... bármely szal... megegyezés ... szokat levélb... vó" jeligére ... megyei Lapk... hoz, Veszpr..., Szabadság tér 15.

Kulcsmásolás géppel! Mintakulcs után autóindító, autózár, lakás és liftkulcsok készítése. Megvárható! 17—20 óráig. Gfellner Jakab 8200 Veszprém, Haszkovó u. 16/i.

Sürgősen eladó egy 6 éves és 4 hónapos vemhes, és egy két és féléves frissfejős tehén. Érdeklődni: Hanich János, Eplény, Veszprémi út 80. 8413.

Jókarban lévő gáztűzhely olcsó áron eladó. Veszprém, Fürst S. u. 14. sz. alatt.

Drótszőrű foxterrier kölykök eladók. Fajtagyőztes Cacib kannal fedeztetés. Kutyakozmetika. Keszthely, Római utca 11. 8360.

Bontáskő eladó építéshez és egy 13 méter hosszú gazdasági épület (pajta) tetőfája, cserepe, köve eladó. Hidegkút, Fő u. 20. 8247.

Eladó egy heverő, két kagylófotel. Középméretű fekete bőr férfi kabát. Megtekinthető 18—19-én 5 órától Veszprém, Csermák Antal u. 11. Molnár.

Egy darab 5 hetes bikaborjú eladó. Lókút, Fő u. 103.

Kiscicákat jóhelyre elajándékoznék. Payr, Veszprém, Dózsa u. 12.

Dísztárgyak, órák, porcelánok, képek vétele-eladása. Szalainé, használtcikk kereskedésben Veszprém, városközpont.

Eladó egy antik vitrin. Payr, Veszprém, Dózsa u. 12.

6 hetes malacok eladók. Szentkirályszabadja, Ibolya u. 5.

VIRÁGPALÁNTA nagy választékban kapható. a Városgazdálkodási Üzem Kertészetében Veszprém, Fenyves u. 19. sz. alatt hétköznap 7-től 15 óráig, szombaton 7-től 11 óráig.

Poliészter túra kenu eladó. Cím: Takács László, Nemesgulács, József A. u. 23.

Vízibicikli, lengyel, orginál eladó. „Sürgős ...jeligére Budapest ...ető-

...gaz... ...az ...hogy ...miatt ...26, ...szp... ...tban ...1837 ...svo... ...ődő... ...át... ...pótló ...ked... ...autó... ...ltott ...rvé... ...fel... ...illo...

...ME... ...ÉS ...17 ...veg...

Megtekinthető 17 óra után, Holecz, Veszprém, Haszkovó u. 16/i. I/1.

Eladó rekamié. Veszprém, Stadion u. 10/a. fdsz. 4.

8 db. 4 mázsás bika eladó. Kondrich András, Tés, Táncsics M. u. 52. sz.

NDK panorámás babakocsi eladó. Litér, Kund u. 183. Fazekas.

Négy db. süldő eladó. Nemesvámos, Vörösoktóber u. 23. Faa.

KING galambok, ezüst és sárga színűek eladók. Darnai, Várpalota, Vörösoktóber u. 5.

6 hetes bika borjú eladó. Magyarpolány, József A. u. 16. Forrai.

Kettő egyforma gyermekheverő eladó. Veszprém, Magyar Hirdető Kossuth u. 6.

HÁZASSÁG

36 éves, 166 cm. magas, elvált asszony megismerkedne korban hozzáillő férfival házasság céljából. Levelet: „Boldogságra vágyom 566" jeligére a Veszprém megyei Lapkiadó Vállalathoz, Veszprém, Szabadság tér 15.

Középkorú családos rokkant asszony, 40—45 éves elvált férfit keres házasság céljából. Levelet: „Nyugalom" jeligére a hirdetésfelvételhez Pápa, Jókai u. 8. címre kérem.

IBUSZ

UTAZZON AZ IBUSSZAL!
ÜDÜLÉS OPATIJÁBAN
8 nap teljes ellátással, augusztus 20-tól autóbusszal Ajkáról 4200.– Ft + útlevélilleték + költőpénz
3 NAP BÉCSBEN
autóbusszal Ajkáról július 15-17 kb, 1870.– Ft + útlevélilleték + költőpénz; december 16–18, kb 1400.– Ft + útlevélilleték + költőpénz
2 NAP POZSONYBAN
szeptember 9–10 autóbusszal Ajkáról, félpanziós 610.– Ft
ÜDÜLÉS RIMINIBEN
8 nap, szeptember 19-től autóbusszal Ajkáról teljes ellátással 4200.– Ft + útlevélilleték + költőpénz Fakultatív kirándulás: Velencébe, Firenzébe, San Marinoba, Ravennába.
UTAZÁS SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOKRA
június 22–23, autóbusszal Ajkáról 540.– Ft.

IBUSZ UTAZÁSI IRODA AJKA

...ÍNHÁZ

...15. péntek Veszprém, ...bérlet 7 óra
...KRANCOS HÖLGY

...5. péntek Celldömölk, ...Központ 7 óra
...ES MADÁR

CENTRUM ÁRUHÁZAK

Centrum Áruház Veszprém

Fülöp Lajos

FÜLÖP LAJOS veszprémi és Heitler László pápai pedagógus képzőművészek kiállítása nyílt tegnap Veszprémben, a Dimitrov Művelődési Központban.

Magyar Hirlap 1977/6o/1o

Fülöp Lajos festő

Veszprémben rendezték meg a városhoz kötődő nyolc képző- és Iparművész kamarakiállítása. Vágfalvi és Fülöp művei is szerepelnek a kiállításon.

Napló (Veszprém), 1977. nov. 12.

Fülöp Lajos (Veszprém), festőművész
a gyári művésztelepre évek óta meg-
hívást kap a veszprémi művész

Vádor István: Gyári művésztelep, 77.
Napló (Veszprém), 1977. aug. 13.

Fülöp Lajos

„Esteledik" akvarell
40×60 cm

XVIII. Veszprém megyei őszi tárlat Veszprém 1976

Fülöp Lajos 4

Rokonszenves alkotói arcél kerekedett Fülöp Lajos munkái nyomán. Eredményei határozott célratörése sejteti: még messze van lehetőségei, a beteljesülés végső határától. Fülöp Lajos elindító mestere Czirácki Lajos volt. Kiállítását Füredén rendezte.

Salamon Nándor: Vidéki tárlatok

Rajztanítás 1974/1 28 old.

Fülöp Lajos (Veszprém), festő

Győrben a Xantus János Múzeum képtárában megnyílt a győri művésztelep 8. kiállítása melyen a művész művei szerepelnek. „Falu vége" c. akvarellje (említve)

K. A.: Kiállítás a képtárban.
Kisalföld, 1977. febr. 20.

Fülöp Lajos

Garvasi Laj

Rajztanitas 1974/1 29 old.

Fülöp Lajos

Tavasodik olaj.
30×45

6. Balatoni Nyári Tárlat

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1972 SEP 29
NAPLÓ
Veszprém
Fülöp Lajos festőművész
1021

Kiállítások

A Bakony képei

Szakmai bemutatónak nevezték el azt a kiállítást, amelyet a Jókai Könyvtár folyosóján rendeztek meg a pápaiak *A Bakony képei* címmel, mint ahogy szakmai bemutatónak vagy más efféléne neveznek el mostanában sok más kiállítást is.

Több arcú, de nagyon jellemző jelenséggel állunk szemben. Elismert és meghúzódva dolgozó „hivatásos" és „amatőr", népszerű és senkit nem érdeklő művészek, akiknek természetes igénye, hogy azt, amit létrehoznak, valamilyen formában közönség elé vigyék.

A bemutatkozás és bemutatás lehetőségét nem is szabad megtagadnunk senkitől, aki jószándékúan és többkevesebb tehetséggel műveli a képzőművészet valamelyik ágazatát, hiszen az egészséges kulturális élet jellemzője elsősorban nem a fölülről irányított rosta, hanem a *különböző kvalitású művészek bizonyos fajta versenye* és a művészet iránt érdeklődő közönség teljességre törekvő tájékoztatása a bemutatkozás biztosítása révén.

Körültekintően kell azonban élnünk a különböző elnevezésű képzőművészeti kiállítások megrendezésének lehetőségével. A rendező szerveknek ügyelniük kellene arra, hogy *minden egyes kiállításnak legyen valamiféle arca és mondanivalója, sőt némi színvonala is.*

Nyilvánvalóan ilyen szándék vezette a pápaiakat, amikor a város és járás képzőművészeinek részvételére számítva megrendezték A Bakony képei című kiállítást. A jószándék megvolt, *a kellő körültekintés azonban nem.* A könyvtár folyosóján kiállított képek (néhány kivételtől, például *Heitler László, A. Tóth Sándor* vagy *Takó János* műveitől eltekintve) karakter nélküliek, esetlegesek, néha kezdetlegesek. *A kiállított anyag mennyiségét tekintve is vérszegény.*

A szakmai bemutatónak nevezett kiállítások létjogosultságát nem vonja senki kétségbe. Az elsietett szakmai bemutatók azonban inkább ártanak, mint használnak az ügynek.

Fülöp Lajos kiállítása

Tulajdonképpen szakmai bemutatónak számít *Fülöp Lajos* festőművész kamarakiállítása is a balatonalmádi pártház tanácstermében, de ez valódi, értékes szakmai bemutató.

Több szempontból is figyelmet érdemel.

Először is azért, mert az almádi nagyközségi pártbizottság tanácstermében *először rendeztek képzőművészeti kiállítást*, és a rendezők szeretnék, ha Almádiban meghonosodhatna a kiállításoknak ez a gyakorlata.

Figyelmet érdemel azonban ez a kiállítás a bemutatott művek értéke miatt is.

Fülöp Lajos, a tehetséges fiatal festő az utóbbi években több kiállításon vett részt, ilyen teljes anyaggal azonban sehol nem szerepelt.

A megye képzőművészeti életében úgy tartják őt számon, mint *akvarellistát*, hiszen eddigi kiállításain elsősorban akvarelljeivel aratott sikert. Az akvarellek mostani tárlatának is erősségei. A régiek is, amelyeket már máshol bemutatott (például az *Esős Ausztria* vagy a *Karintiai táj*) és az újabbak is, amelyekkel eddig kiállításon még nem találkoztunk (mint például a csendet szinte megfoghatóan érzékeltető *Téli délután*).

De meglepetéssel is jócskán szolgál mostani kiállításán Fülöp Lajos: *felsorakoztatja egy sereg új olajképét.*

Olajképei közül néhány még kiérleletlennek tűnik. Például a *Szomjúság* című, amelyen egy nagyszerű, patak fölé hajló figura az első pillantásra megragadja a szemlélőt, de a kompozíció további tanulmányozása után a jelzésekkel érzékeltetett háttér megoldása megzavarja a műélvezetet. Gondosan komponált *Önarcképe* is idealizáltnak tűnik.

Sok más kompozíciója azonban érett, magára találó művészetről tanúskodik.

Az akvarell-festés technikájára emlékeztet az egymásba olvadó színektől, formáktól sugárzó *Almádi táj* és a *Kiderül* című kép, a színek remek harmóniáját sorakoztatja fel az üde *Füredi dombok* vagy a *Falu a Bakonyban* és a fény s az árnyék tökéletes játéka révén meglepő . varázzsal . tűnik elénk egy számunkra megszokott látvány a *Veszprém* című képen: a vár monumentális tömbje.

Papp János kerámikusművész

A fiatal magyar kerámikus nemzedék egyik legtehetségesebb tagjának kiállítását nyitották meg a múlt hét végén Balatonfüreden, az Iparművészeti Vállalat új boltjában.

Ennek a kiállításnak is van egy általánosabb érvényű tanulsága, mégpedig az, hogy a „szegény" Balatonfüreden *minden nehézség ellenére is meg lehet találni azokat a lehetőségeket, amelyek az új város kulturális életét az objektum-hiány ellenére is fellendítik.* A nyáron létesített iparművészeti boltnak ez a mostani már a harmadik jelentős kiállítása, s az előző kettő után *Papp Jánosé is sikert aratott* a fürediek körében.

Házaspár
(Papp János kerámiafigurája)
(Foto: Lőrincz László)

Mégpedig méltán aratott sikert. Gádor István és Borsos Miklós tanítványa ugyanis *egyéni útját járja* a nagy hagyományokkal és sok kiemelkedő eredménnyel rendelkező magyar kerámikus művészet honában.

Most bemutatott művei között a kerámia-táblák sorában a *Jegyespár* szikorkázó színeivel, népi ízű humorával nyűgözi le a szemlélődőket, de *különösen figurái eredetiek* a művésznek. A magyar fazekas hagyományokat úgy újítja meg ezeken a figurákon, hogy a népi vásári művészet sok-sok elemét átülteti kompozícióiba. Kerámia szobrairól hallatlan kedvesség, egészséges jókedv sugárzik.

Nagy élményt jelent látogatóinak ez a kiállítás.

Balogh Elemér

Anya[illegible]

Ajka város anyakönyvi bejegyzései
1972. augusztus 7-től szeptember 7-ig

Házasságot kötöttek: Borsódi József László és Mátyás Lenke Éva (Székesfehérvár, ill. Padragkút), Laczkó József és Opocskái Mária (Leninváros, ill. Ajka), Brezánszky Mihály és Sasvári Ilona (Rajka, ill Ajka), Molnár Gyula és Sikos Mária (Ajka), Bognár Sándor és Pankovics Judit (Ajka), Tóth János és Pelikán Anna (Ajka), Marcona Károly Márton és Tornavölgyi Margit (Ajka), Hock Pál és Varga Júlianna (Bakonyjákó, ill. Ajka), Fazekas Mihály Márton és Vajai Mária (Urkút, ill. Veszprém), Pölczman János és Ferenczy Irma (Padragkút, ill. Dabrony), Fábián Gellért Zoltán és Egyed Éva Mária (Ajka), Néveri Antal és Barabás Ilona (Ajka) Zalavári István és Pintér Zsuzsanna (Szentimrefalva), Bognár József és Törvényi Zsuzsanna Rózsa (Ajka), Tóth István József és Megyesi Mária Magdolna (Budapest, ill. Ajka), Varasdi Károly és Kondor Anna (Nemesdéd, ill. Gersekarát).

Meghaltak: Horváth Mártonné Sáfrány Anna (78) Ajka), Dombai József (67) Ajka, Kelemen Miklós (35) Keszthely.

Felhívjuk vásárlóink figyelmét, hogy

[illegible]lőanyag

[illegible]30-án [illegible]ződik!

beváltását, ugyanis ezt [illegible]esztik. Meghosszabbítást

VESZPRÉMI TÜZEP VALLALAT

[illegible]őolaj

Gyors kiszolgálás, kényelmes beszerzés

, házhoz szállítás

án út 53. Tel: 120—37
(rendelés felvétel) Tel: 124—75

Tel: 130—29
Tel: 9
Tel: 40—342
Tel: 30
Tel: 50—518
Tel: 38—024
Tel: 12—018
Tel: 11—325
Tel: 177
Tel: 12—538

VESZPRÉMI TÜZÉP

Állást keres? Itt talál!

A „DUNA" Vas-Műszaki Kereskedelmi Vállalat azonnali belépéssel felvesz műszaki képzettséggel rendelkező raktári dolgozót, közgazdasági szakközépiskolában érettségizett adminisztrátort, raktári segédmunkást és árukísérőt. Jelentkezés: Veszprém. Partizán u. 30. szám alatt.

Felvételre keresünk kőműves, ács és vízvezetékszerelő szakmunkásokat, segédmunkásokat. Középiskolai végzettséggel rendelkező és SZTK ügyekben jártas dolgozót azonnali belépéssel. Fizetés megállapodás szerint. Jelentkezni lehet: a Veszprémi Ingatlankezelő Vállalat munkaügyi osztályán szombat kivételével munkanapokon 7,30-tól 16,30-ig.

Nyugdíjast fűtőnek felvesz Fogtechnikai Vállalat Veszprém, Stadion u. 21.

Egészségügyi szakiskolát végzetteket ajkai munkahelyre felveszünk. Jelentkezés személyesen KÖJÁL Veszprém, József A. u 28.

VIDEOTON veszprémi gyáregysége felvesz 16 éven felüli női és férfi dolgozókat betanított munkára, valamint asztalosokat és vízvezeték-, vagy központi fűtés szerelőt, kertészt. Továbbá felveszünk 14—16 év közötti fiúkat és lányokat ifjúmunkás csoportba. Jelentkezés a gyáregység személyzeti osztályán

A VOLÁN 21. sz. Vállalat nyimbai főnöksége 12 tonnás KRAZ billenős gépkocsikra azonnali belépésre felvesz gépkocsivezetőket (gyakorlattal) söder és föld fuvarozásra. Bérezés: teljesítménybér, ezenkívül napidíjátalány. Munkásszállásról gondoskodni tudunk. Jelentkezés: Padragkút. Kossuth utcai telepnelyünkön. Telefon: Padragkút 13.

A Várpalotai Szénbanyák Vegyesüzeme felvételre keres azonnali belépéssel férfi kazánfűtőket. Munkaidő heti 44 óra. Bérezés megegyezés alapján. Szállást és kedvezményes étkezést biztosítunk. Érdeklődni, vagy jelentkezni lehet a vállalat munkaügyi osztályán.

Ejjeliőrt felveszünk veszprémi 18/1. sz. telepünkre. Jelentkezés: telepvezetőnél. TÜZÉP telep Veszprém, Partizán u. 53.

Férfi szak- és segédmunkásokat valamint női segédmunkásokat felveszünk keszthelyi gyáregységünkhöz. Fizetés kollektív szerződés szerint. Jelentkezés Vm. Állatforgalmi és Húsipari Vállalat keszthelyi gyáregységénél.

Veszprémi egyetemi menza ebédlőnkhöz keresünk konyhai dolgozókat felvételre. Felvételhez egészségügyi könyv szükséges. Jelentkezéseket kérjük Bakonyvidéki Vendéglátó munkaügyi osztályára Veszprém, Almádi u. 1. Ugyancsak felvételre keresünk konyhai dolgozókat Várpalota és Pétfürdő térségében lévő egységeinkhez is.

Azonnali belépéssel felveszünk: szakképzett eladókat, takarítónőket, adminisztrációs dolgozót. Centrum Áruház, Veszprém

Veszprém Járási Építőipari Szövetkezet éjjeliőröket keres felvételre, munkahelyekre. Lehet nyugdíjas is. Jelentkezni lehet: Veszprém, Kiskörösi u. 39. szám alatt.

Kőműves szakmunkásokat felveszünk, azonnali belépéssel. Fizetés megegyezés szerint. Tejüzem, Veszprém, Partizán út 2.

Veszprém megyei Szikvíz és Üdítőitalipari Vállalat felvesz nyugdíjas takarítónőt és éjjeliőrt. Jelentkezés: Veszprém, Beloiannisz u. 1

VOLÁN 15. sz. Vállalat felvesz pápai üzemegységére gépkocsivezető, portás, takarítónő, vizsgázott kazánfűtő és kezelő munkakörbe munkavállalót. Jelentkezés: Pápai Üzemegység.

MÉH

A Közép-dunántúli „MÉH" Vállalat értesíti a lakosságot és kedves ügyfeleit, hogy a pápai telepén **október 2—14-ig.** sümegi telepén **október 2—7-ig**

éves áruleltározást tart

Ezen idő alatt az áru átvétele és kiad[illegible]

Veszprém 1. Postahivatal

VASÚTI MOZGÓ HÍRLAPÁRUST

vesz fel.
Devecser, Várpalota útvonalon.
Bérezés jutalékos
Jelentkezés: Veszprém 1. Postahivatal városi hírlaposztály vezetőnél

(V)

Értesítés

1972. október 2-án valamennyi telepünkön év végi leltározást végzünk. Ezen a napon mindenféle árukiadás, árukihordás, göngyöleg visszavétel szünetel. Veszprém megyei Szikvíz és Üdítőitalipari Vállalat Veszprém.

SOMLÓ BOROZÓ

(54)

Fülöp Lajos

a pedagógus festők kiállításán,
Veszprémben szerepeltek művei

Balogh Elemér: Megszerettetni a szépet.

Napló (Veszprém) 1972. ápr. 7.

Fülöp Lajos

A Kerntheljen rendezett Nyári Tárlaton „Tavasznodik" c. akvarellje szerepel. (említve).

Balogh Elemér: Jegyzetek a Balatoni Nyári Tárlatról.

Napló (Veszprém) 1972. júl. 29.

Fülöp Lajos, festő

Kiállítása nyílt meg Balatonfüreden.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1973. júl. 10.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 DEC 2 4

Napló Veszprém

1021 Fülöp Lajos

IRODALOM

Fülöp Lajos: Havas Bakonybél (tus)

Ruházati iparun

Írta: Keserű Jánosné, könnyűipari miniszter

A negyedik ötéves terv, a X. kongresszus útmutatása alapján a *kiemelt iparágak közé sorolta a ruházati ipart.* Ez azért is jelentős, mert a jármű, az alumínium és a többi, ebben a középtávú és a korábbi tervperiódusokban különös gonddal fejlesztett gyártási ágak közé *most először* került közvetlenül a lakosság ellátását szolgáló iparcsoport.

A ruházati iparban a fejlesztés *a gépi rekonstrukciókon* alapszik. Mind gyakrabban hangzik el iparunk tevékenységét említve a „rekonstrukció" megfogalmazás. A ruházati iparban ez valóban *megújhodás*, a korábbinál gyorsabb ütemű korszerűsödést jelent, ami együtt jár a meglevő üzemek *műszaki-technológiai szervezési színvonalának* emelésével, a célszerűbb, *divatosabb termékek termelékenyebb* előállítását szolgáló berendezések munkába állításával, a hazai és a külföldi vásárlók igényeihez jobban igazodó árustruktúra kialakításával. Mindezeknél nem kevésbé fontos a rekonstrukció során *a dolgozók szociális- és munkakörülményeinek* javítása.

Három év alatt 10 milliárdos beruházás

1973-ban túljutottunk a negyedik ötéves terv időszakára megjelölt rekonstrukciós program első felén. A program megvalósításának menetéről az év folyamán — amikor beszámoltam a

bőr- és bőrfeldolgozó ipar is tartozik, *a könnyűipar termelésének kétharmadát, exportjának pedig 80 százalékát* adja. A szakágazat termelésének értéke megközelíti az 50 milliárd

mottmintás Trevira és a mérettartó hurkolt nylon velúr ágyneműkelme, a kötött női és felsőruházati anyag, kötszövött műszőrme, új mintázó berendezéssel készült tűzött szőnyeg, különféle szintetikus bélésanyagok, ballon és sportruházati termék, szintetikus lánckötött függöny és többféle, nem szőtt textília. *Terjed a vegyi technológiák, vegyi eredetű alapanyagok alkalmazása* nemcsak a textil, hanem a bőrfeldolgozóiparban is.

A rekonstrukció eredménye a termékek mennyiségének növelését is nagymértékben elősegítette. *Ebben az évben minden eddigit meghaladó ütemben, mintegy 10—12 százalékkal növekedett a ruházati ipar termelése,* ennél azonban még erőteljesebb a növekedés a korszerűbb ruházkodásban nélkülözhetetlen kötszövőipari termékek elő-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1973 OKT 6

Napló Veszprém

Fülöp Lajos

/ 1021 /

Fülöp Lajos: Eső Arácson

(Foto — Szepsi Szücs Levente)

mi támogatást kapott a szolgáltató vállalatok, szövetkezetek támogatására.

Textiltisztítás

Veszprémben ezt a feladatot a Patyolat Vállalat és két magánkisiparos látja el. A vállalatnak három felvevő helye van a városban és egy gyorstisztító szalont is működtet. *Tervezik, hogy a Kádártai úton egy új üzletházat nyitnak, a Cserháti lakótelepen pedig egy gyorsmosó szalont építenek.* A Felszabadulás úti lakótelepen is felvevőhely céljára alkalmas helyiséget kaptak a tanácstól.

Lakás-karbantartás

Elsősorban a Veszprém járási Építőipari Szövetkezet foglalkozik ezzel a szolgáltatással. Az utóbbi időben lakáskarbantartásra felkészült a Vegyesipari Szövetkezet is. Mindkét szövetkezet fejlődési feltételei kielégítőek, így bízhatunk abban, hogy a veszprémi In-

sal városunkban
és 7 kisiparos fo
A GELKA nag
helyiséget kapott
lakótelepen, így
tudta a javító
Bővítették profilj
ben az évben,
gépjavítást is vá
tervidőszak hátra
ben újabb üzlet-

[redacted]

[redacted] végzi.

Egyéb szolgáltatások

Szalai Sándor beszámolójának második részében tájékoztatta a végrehajtó bizottságot a „nem kiemelt" szolgáltatások helyzetéről. Elmondta, hogy a kisiparban készített ruhát, cipőt csak kis mértékben igényelhet a lakosság. Javulás ezen a téren csak a IV. ötéves terv idejére ütemezett fejlesztések elkészülte után várható.

A fodrász szövetkezet jelentékenyen bővíti és átszervezi üzlethálózatát. A városközpont most épülő szolgáltató házában 400, a Felszabadulás úti lakótelepen pedig 330 négyzetméter alapterületű üzlethelyiséget kapnak a tanácstól. Korszerűsíti és bővíti jelenlegi üzleteit a szövetkezet a Kiss Lajos lakótelepen és a Vöröshadsereg téren.

Végezetül szólt a beszámoló a Belkereskedelmi Kölcsönző Vállalat munkájáról, valamint a különböző házhozszállítási szolgáltatásokról.

A végrehajtó bizottság tagja a város szolgáltató hálózatának eddigi fejlődését jó üteműnek ítélték. Felhívták azonban a termelés- és ellátásfelügyeleti osztály vezetőjének figyelmét arra, hogy a következő években szükséges fejlesztésekről mielőbb jól áttekinthető, összehangolt terve legyen a városnak.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

1974 FEB

TÁRSADALMI SZEMLE

Fülöp Lajos

1021

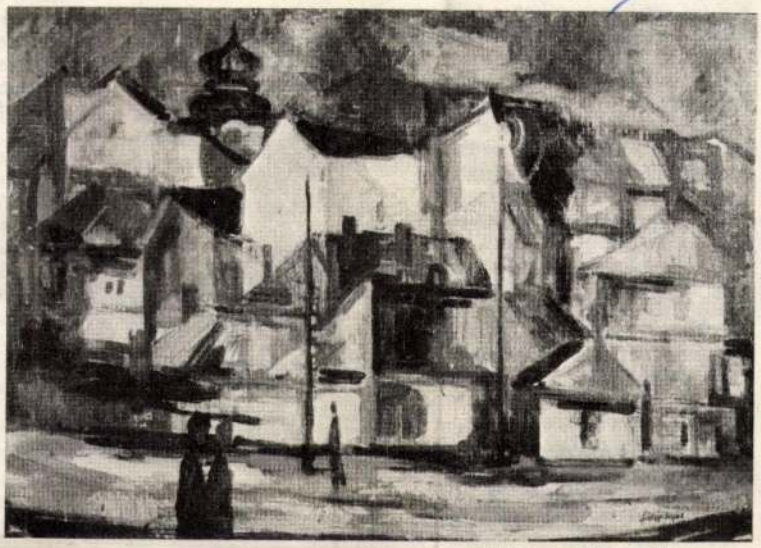

Fülöp Lajos: Este a külvárosban

A fejlődő országok gazdaságára és társadalmára a *dualisztikus szerkezet* jellemző: egymás mellett létezik egy modern, de keskeny felső szektor és egy szélesebb naturális alsó szektor. A fejlődés a modern felső gazdasági szektornak az egész nemzetgazdaságra való kiterjedését kell, hogy eredményezze. Ennek azonban akadályai vannak. A naturális gazdaság nagyrészt nem árutermelő és áruvásárló. Ily módon a maga atomizált parasztüzemeinek tömegével tulajdonképpen *kívül marad a közgazdaságon*, egyszerre teremtve meg ezáltal az alacsony életszínvonal és a tömeges munkanélküliség alapját. A tőkés gyarmatosítás ezt az ősit konzerválja. A gazdasági modernizáláshoz a tradicionális-naturális
dalmat szétrobba
radalmi átalakulás
ges, ez azonban a
országokban tőkés ú
valósulhat meg.

A *lenini átmen
ság* elmélete és gy
ma is bizonyítja a
kés út lehetőségé
szas évek Szovjet-
országában a dolgoz
dalmi tömegei álta
zött államkap
módszereivel sikerült a naturális paraszti gazdaságokat és a parasztipart (kusztáripart) árutermelővé fejleszteni. A falusi kusztáripar először helyi piacot teremtett s ezt követően az országos termelésbe integrálódott.

Feltehetően minden hagyományos szférával rendelkező országnak kulcs-
kicserélődik.

A vázolt típusú fejlődés lényeges pozitívuma az is, hogy a parasztipart fejlesztő beruházások viszonylag alacsony összegeket kötnek le, s az állam továbbra is biztosíthatja más iparágak — magasabb fejlettség esetén mindenekelőtt a nehézipar — fejlesztését.

A „harmadik világ" or-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1974 MÁJ 25
Napló (Veszprém)

Fülöp Lajos

1021

Fülöp Lajos:

Bakonybéli utca

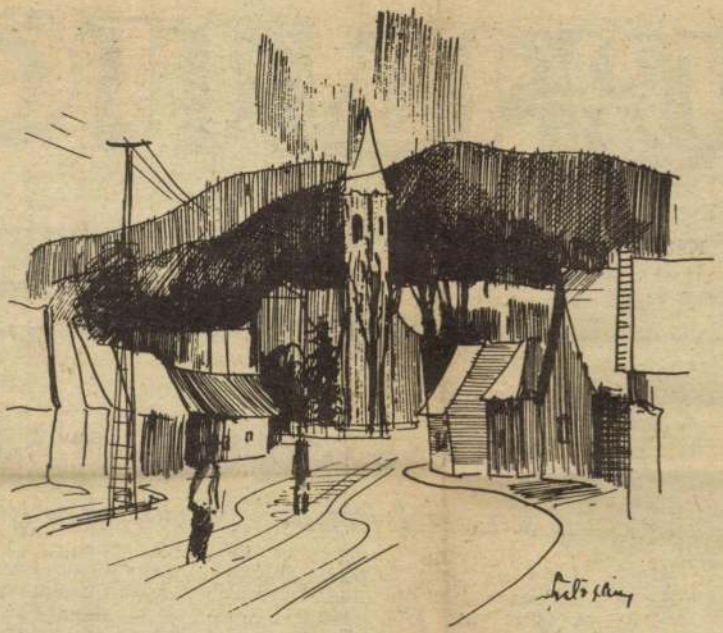

BALATON

1974. május 25.

A Városi Tanács VB tájékozta

Tervezés — alapozás — városépítés

A város három évének margójára...

Talán a fenti három fogalom fejezi ki a várossá válás óta eltelt három év fő jellemzőit. A negyedik évet már úgy kezdjük, hogy *mindhárom feladat együtt és folyamatosan jelentkezik.*

Május 5-én volt az alakuló városi tanácsülés *harmadik évfordulója.* Nem ünnepeltünk, még csak ünnepi tanácsülést

megvalósításának ideje hosszabb, míg a lakások megépítése rövidebb távon képzelhető el olyképp, hogy a *földszinti részeken üzletek és egyéb kapcsolódó létesítmények lesznek.* A tervezés megkezdődött, az előközművesítést legkésőbb 1975-ben be kell fejezni. Itt *kialakulhat a város új, korszerű*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 FEB 12

Napló Veszprém

Fülöp Lajos

1021

Fülöp Lajos:

ESTE A KÜLVÁROSBAN

(A Veszprém megyei őszi tárlatról

—, *egyetemi*
kus, irodalo
tikus, peda
csak a pil
feledkezett
ről, amiről
getésben els
arról, hogy
tív közéleti
giai jellegű tanulmányai, vitacikkei megjelenésük után hosszú ideig foglalkoztatják az érzékeny közvéleményt.

Mint most is az az írása, amelyet két részletben a *Kortárs* publikált, s amelynek témája *a mindennapok forradalmisága* volt. A tanulmány gondolatmenetét különösen az esti tévéinterjú részletezte izgalmas alapossággal.

Sem a terjedelmes tanulmányt, sem a negyven perces beszélgetést nem idézhetjük itt úgy, ahogyan szeretnénk, annál inkább sem, mert a beszélgetés során sok más olyan téma is felvetődött (a fogyasztói szemlélet, a szocialista brigádok szerepe stb.), amelyekről ugyancsak bőven lenne mondanivalónk.

A gondolatébresztő beszélgetésből azonban kiragadjuk a legfontosabbat. Király István *az emberi magatartás két végletének* a megszokottságban élő bürokrata és az elmosódottságban élő indivi-

szeszélyes, vagy egyenesen
Mégis a legtöbbjükben e
megfogalmazott gondolat, e
tehetséget fölcsillantó kép,
sor vagy versszak arra u
dilettánsok sereglettek össze
bizottság körül.

Fiatalokról, kezdő írókr
vén szó, nem is kívánja se
rágot magjából kibontani tu
ről már most, azonnal, első
kor cáfolhatatlan tanúbizo
nek.

Nem is őket akarom most
bántani. Ahhoz különben
két, jól-rosszul sikerült írás
író tehetségét megbízhatóa
Mást jutat eszembe ez az

Először azt, hogy *mit is ak*
Sopron megyei művelődésüg
zel az antológiával. Az elősz
értelműen megfogalmazzák.

Azt írják, hogy mivel az
élet minden területén (politi
vészetben egyaránt) egyre
hallatja szavát, *a KISZ Gy*
gyei Bizottsága feladatának
kötetek sorának kiadását,
élő fiatalok szépirodalmi je
tartalmazzák. Nem költőket
nak avatni, hanem *szerén*
biztosítanak a bemutatkozás
ják eldönteni, hogy kiből le

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1974 MÁR – 2

Napló Veszprém

Fülöp Lajos

1021

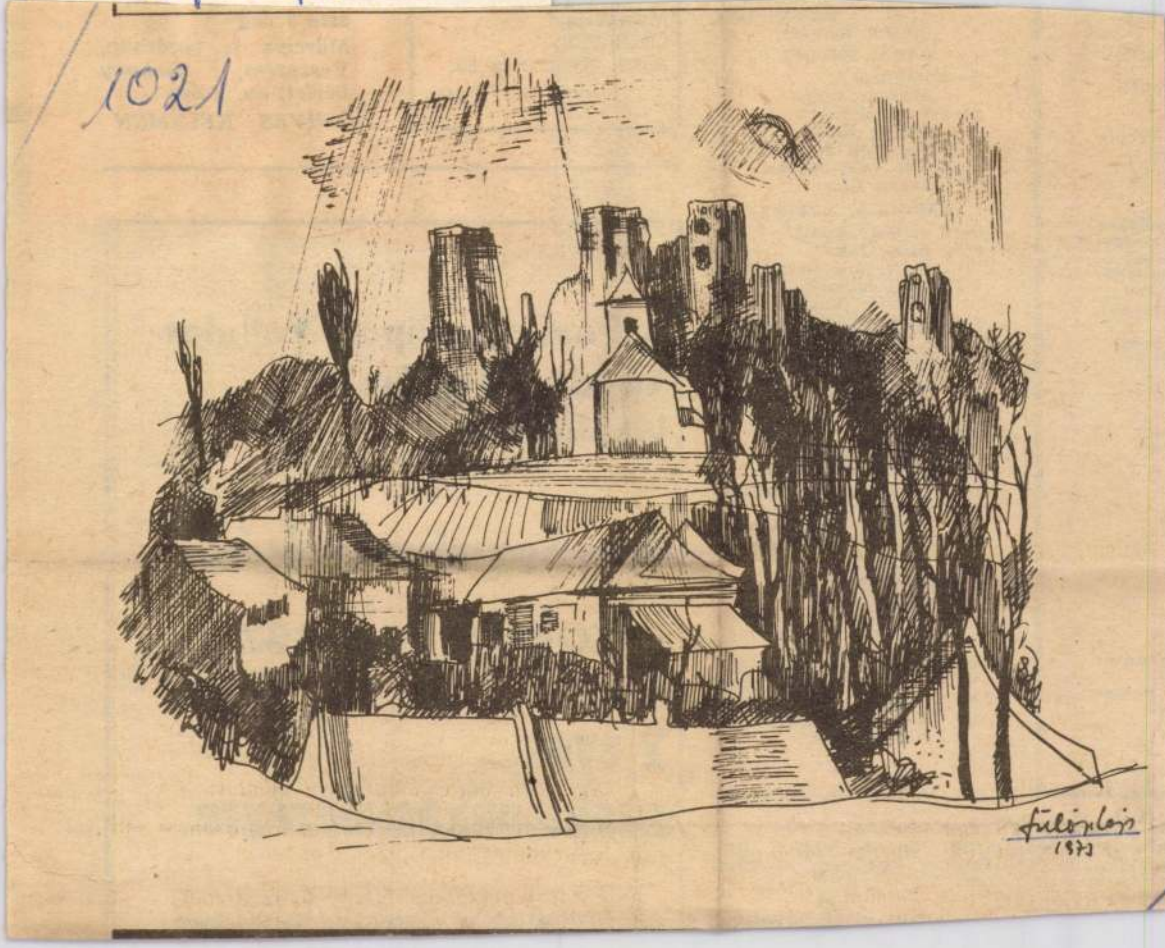

I. II. Szovjet film
Másfél helyár!

PÁPA, PETŐFI

2— 3 Pókháló
Magyar film
4— 6 Farkashorda
Bolgár film
7— 9 Fogjátok el Oichit
élve vagy holtan
Japán film

TAPOLCA, PETŐFI

2— 3 Fellini: Róma
Olasz film
Csak 16 éven felül!
3 Zöld rakéták
Szovjet film
4— 6 A tűz meghódítása
I. II. Szovjet film
Másfél helyár!
7— 8 A halál válogat
Csehszlovák film
9 Pókháló
Magyar film

VESZPRÉM,
VÖRÖS OKTÓBER

2— 3 A hét tonna dollár
Magyar film
Csak 16 éven felül!
2— 3 du. Csárdáskirálynő
Magyar—ny.-német f.
4— 6 Machbeth
Angol film
Csak 16 éven felül!
4— 6 Mónika
Román film
7— 8 A tűz meghódítása
I. II. Szovjet film
Másfél helyár!
9 Szegény gazdagok
Magyar film

(139)

IH Fiat 850 eladó. Dr. Bencze, Veszprém, Csikász utca 7.

Munkaügy
Osztályán,
Ajka, Gyá

A Pamutfonóipari Vállalat kaposvári gyára kihelyezett

fonószakmunkás iskolája felvesz

2 éves szakmunkásképzésre

8 általános iskolai végzettségű 14—16 éves

Fülöp Lajos 1

aligai festő kiállitása Balatonfüreden a Mü
velődési Központban nyilt meg. Több egyéni
és közös tárlaton szerepelt. Témaköre a
Balaton, Bakony

Salamon Nándor: Vidéki tárlatok
Rajztanitás 1974/1/28

Fülöp Lajos 2

mestere Cziráki Lajos volt.

Rajztanitás 1974/1/28

Fülöp Lajos

Tengeren haladok

Eajztanitás 1974/1/29

Fülöp Lajos

veszprémi festőművésznek nyilt kiállitása
okt.26án Zircen a művelődési központban.

Magyar Hirlap 1974 296/13

Fülöp Lajos

Második alkalommal állit ki Győrött,
a korábbi a klubban volt.

Rajztanitás 1975-2-31

Fülöp Lajos

veszprémi festőművésznek Érden nyilt kiállitása május 24-én. A Balaton és a Bakony-vidék ihlette válogatott képeit mutatja be.

Magyar Hirlap 1975 143/13

Fülöp Lajos

festőművész kiállitása nyilt meg dec.7-én Várpalotán a Jó Szerencsét Művelődési Házban.

Magyar Hirlap 1974 338/13

Fülöp Lajos
MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
festőművész
1981 DEC 10
NAPLÓ (VESZPRÉM)

1021

Hazafelé.

Távasz a parton.

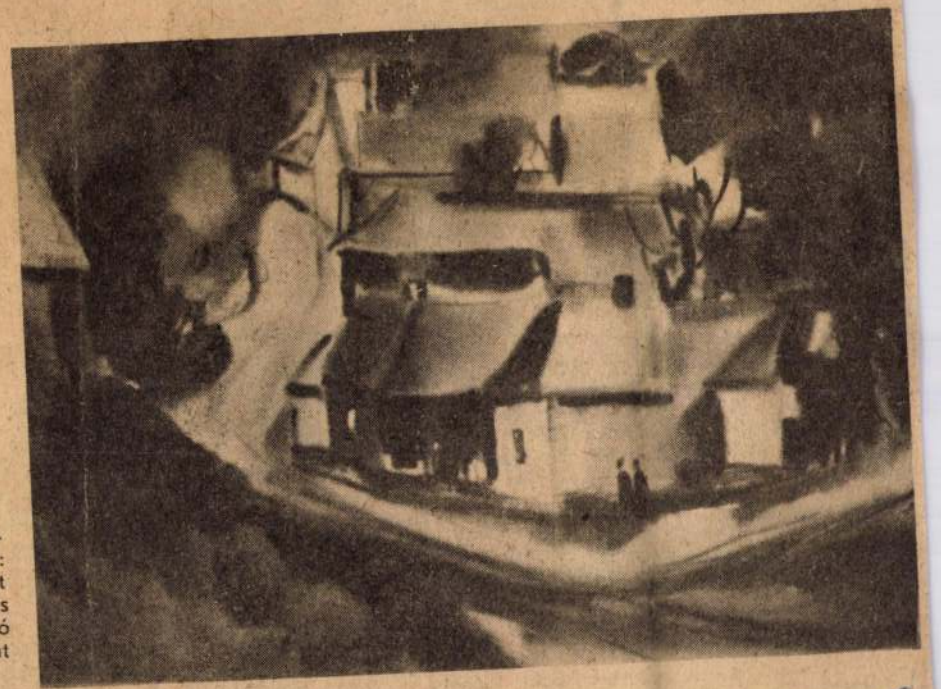

Bakonyi házak.

Keresése a fénynek, csendnek

Fülöp Lajos kiállítása Várpalotán

Várpalotán, a városi Ifjúsági és Úttörőházban hétfőn nyílt Fülöp Lajos festőművész kiállítása. A kiállítás meghívójában így vall munkásságáról a művész: „Többször megállapították rólam, hogy »balatoni« festő vagyok, akvarellista. Azt hiszem, egyik megállapítás sem fedi egészen a valóságot. Festek akvarellel és olajjal, témám nem kizárólagosan a Balaton, bár szerelmese vagyok a nagy tó szín- és fényvilágának. A téma azonban nálam csak ürügy, egy-egy hangulat vagy gondolat ábrázolására."

Ezekről a gondolatokról meggyőzi a látogatókat maga a kiállítás is.

Borbás János képriportja

sel felvesz a központi raktárba segédmunkást. Jelentkezni lehet Vegyesipari Szövetkezet Várpalota, Gárdonyi G. u. 32. 7–16 óráig.

ÁLLÁST KERES

Több szakmához értő, középfokú végzettségű villanyszerelő mester állást keres. Levelet: „Veszprémben 162" jeligére a Veszprém megyei Lapkiadó Vállalathoz, Veszprém, Szabadság tér 15.

lakásomat kisebbre ... Minden megoldás érdekel. Veszprém, Halle 9/4. II. 8.

Dunaújvárosi kétszoba hallos állami lakásomat hasonló veszprémire cserélném, tavaszi költözéssel. Egyéb megoldás is érdekel. Dunaújváros, Bocskai út 3/B. III. 4.

Eladó egyszobás, összkomfortos, távfűtéses első emeleti öröklakás Ajkán, készpénz + OTP. Püspöki Irén, 1024 Budapest, Keleti Károly u. 18/B.

... vés kilométerrel eladó. Érdeklődni: délután 14 órától, Úrkút, Rózsa út 3.

UD Zsiguli Combi eladó. Érdeklődni: egész nap, Királyszentistván, Fő út 47. Tánczosnál.

Garázs eladó, Haszkovó garázstelep 17/8. Cím: Veszprém, Dobi I. u. 21/A. III. 11.

ZL-es fehér Zsiguli eladó. Veszprém, Felszabadulás út 59/8. III. em. 9.

... nélkül dikatteszinek és ugyanitt 1 db bécsi zongora eladó. Cím: Szekeres István Tapolca, Szamuely u. 18.

Autósok figyelem! Zsigulik, Polski Fiatok, Moszkvicsok, Fiatok, Warsawa, Volga (UAZ) motorok generáljavítását vagy csak fúrását, vagy főtengelyköszörülést külön is, nagyon precíz gépekkel és igen pontos munkával vállalom. Özv. Tőke Istvánné, Székesfehérvár, Sallai I. u. 14. Telefon: 11-959.

A rádió és a televíziók m

KOSSUTH RÁDIÓ

8.27: Fúvóspolkák 8.41: Donizetti: A farsang csütörtökje 9.44: Brummadzag, a zenebohóc 10.05: Diákfélóra 10.35: Boross Lajos népi zenekara játszik, Varga László nótákat énekel 11.00: Szabó Ferenc: Elfelejtett szerenád 11.22: Környezetvédelem Csehszlovákiában 11.37: A Vatikán titka. 15. (befejező) rész 12.35: Nemeskürthy István: Parázs hamu alatt 12.45: Zenemúzeum 13.45: Mindenki könyvtára 14.15: Boccaccio. Részletek Suppé operettjéből 15.10: Gesualdo-madrigálok 15.28: Kunta Kinte – avagy tovább élnek a Gyökerek 16.05: Bakonyi német és szlovák népdalok 16.25: Délutáni Rádiószínház 17.07: Bocsánat, tévedtem 17.32: Bemutatjuk új felvételeinket 17.59: Graziella Sciutti operaáriákat énekel 18.15: Esti mese 19.15: Az Ifjúsági Rádiószínpad bemutatója 20.02: Az Állami Népi Együttes új felvételeiből 20.30: A Vasutas Szakszervezet népi zenekara játszik 20.50: Magyar előadóművészek. Ránki Dezső zongorázik 21.40: Lapok a hidegháború történetéből 22.20: Tíz perc külpolitika 22.30: Cesare Siepi operaáriákat énekel 22.50: Metronóm 23.10: Magyar szerzők kamarazenéjéből 23.48: Dzsesszfelvételekből

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: A KISZ Központi Művészegyüttes énekkara énekel 8.20: Tíz perc külpolitika 8.33: Napközben 10.00: Zenedélelőtt 12.33: Mezők, falvak éneke 12.55: Kapcsoljuk a győri körzeti stúdiót. Bakonyi séta 13.30: Téli zongoramuzsika 14.00: Válogatott perceink 16.35: Idősebbek hullámhosszán 17.30: Húszas stúdió. Rutinműtét 18.33: Hétvégi Panoráma 19.55: Slágerlista 20.33: A 04, 05, 07 jelenti 21.05: Szerelmesműsor 22.05: Operettfinálék 22.38: Bemutatjuk Bágya András–Mészáros Ágnes: Kapcsolatok című szvitjét 23.20: Déki Lakatos Sándor népi zenekara játszik

III. MŰSOR

9.00: Iskolarádió 9.30: Szimfonikus zene 10.30: Operanégyesek 11.05: Az Állami Orosz Énekkar Csajkovszkij-műveket énekel 11.27: A Guarneri vonósnégyes játszik 13.07: Japán dzsesszfelvételekből 13.34: Vivaldi: Tizenkét hegedűverseny 15.30: Gwyneth Jones operaáriákat énekel 16.00: Zenei lexikon 16.20: „Bűvös égi szikra" Beszélgetés fiatalokkal a zenéről 16.55: Popzene sztereóban 18.00: Külpolitikai dokumentumműsor 18.30: Ferencsik János Kodály-kórusműveket vezényel 19.05: Zenekari muzsika 20.43: 2000 felé 21.18: Újdonságainkból – külföldi táncdalok 21.48: Chopin muzsikájából

MAGYAR TELEVÍZIÓ

9.00: Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna (ism.) – színes 9.05: Iskolatévé: Orosz nyelv (ált. isk. 6. oszt.). Dalol a csíz – színes 9.30: Magyar irodalom (ált. isk. alsó tagozat). Móra Ferenc: A kis bice-bóca 10.05: Osztályfőnöki óra (ált. isk. 7–8. oszt.). Ocsi (a családi élet örömei és gondjai) 10.45: Magyar nyelv (ált. isk. 2. oszt.). Szó-ra-ka-té-nusz – Majd megnövök én – színes 11.05: Magyar irodalom (ált. isk. 8. oszt.). Átváltozások: Móricz és a Légy jó mindhalálig 11.45: Rajz (ált. isk. alsó tagozat). Táborozás a múzeumban: Hol volt, hol nem volt – színes 12.10: Világnézet. (középisk. 4. oszt.) Háború vagy béke 13.30: Iskolatévé: magyar nyelv (ism.) – színes 13.40: Orosz nyelv (ism.) – színes 14.05: Osztályfőnöki óra (ism.) 14.30: Magyar irodalom (ism.) 14.50: Világnézet (ism.) 15.30: Mindenki iskolája: Matematika. A számok világa (ism.) 16.10: Hírek 16.15: Itália múzeumaiban. Olasz filmsorozat 15/11. rész: Firenzei Uffizi-képtár (ism.) – színes 16.40: Tévébörze 16.50: Környezetünk – színes. Összeállítás csehszlovák filmekből 17.10: Tízen túliak társasága 17.50: Reklám 18.00: Egy „ostobaság" világsikere. Riportműsor 18.30: Szülők iskolája. 13/5. rész: A beszédről – színes 19.00: Reklám 19.10: Idősebbek is elkezdhetik. Tévétorna – színes 19.15: Esti mese – színes 19.30: Tv-híradó – színes 20.00: A megsebzett bolygó. UNEP–MTV kooprodukciós filmsorozat 13/9. rész: A nélkülözhetetlen tenger – színes 20.25: Charlie angyalai. Magyarul beszélő amerikai bűnügyi filmsorozat: A vegasi kapcsolat – színes 21.10: Telesport: labdarúgó-kupanap 21.35: Ezt látni kell! Revü, balett, televízió. 4/4. rész: Vénusz egy napja – színes 22.50: Tv-híradó 3. – színes

II. MŰSOR

17.25: Iskolatévé : Technika (ált. isk. 1. oszt.). A kövek – színes 17.45: Kémia (ált. isk. 7. oszt.). Forgalmi rend a szerkezetben 2. – színes 18.15: Angol nyelv: Follow me! What does she look like? – színes 18.30: Oroszul beszélünk. Üzletben (ism.) – színes 18.40: Pedagógusok fóruma. A pedagógusképzésről 3. Elképzelések a pedagógusképzés reformjáról (ism.) 19.30: Tv-híradó – színes 20.00: Tartozásaink Szabó Ervinnek. Budapesti könyvtárak 20.35: Frans Hals. Holland rövidfilm (ism.) – színes 20.50: Tv-híradó 2. – színes 21.10: Reklám 21.15: Jó estét oroszlányiak! Riportműsor – színes 22.00: Kin... tumfilm: A vár...

SZLOVÁK T...

9.50: Bodnarek... 11.20: Ami a l... sorozat 7. rész... játék 20.00: Pr... tumműsor 22.0... média

JUGOSZLÁV...

17.10: Magyar... ságos egy csal... gyermekeknek... Rajzfilm

OSZTRÁK TV

9.00: Reggeli h... mekműsor 9.30:... latévé – isten r... Hómajmok Jap... Sí-világkupa: c... tés Madonna ... kesztőség 17.00... Marco 17.55: E... rák képek 19.... (Gernot Wolfg... 23.00: A kezelt...

II. MŰSOR

16.15: A kérd... 17.30: Iskolatév... 18.00: Útközbe... strassenpalais. ... története 12 rés... Gyerekek mesé... vagy kevesebb... között 21.50: T... Utána hírek

Fülöp Lajos

Részvétel a kiállításon
(A katalógust ld. Bényei Erzsébetnél)

XIII. Veszprém m-i "Őszi Tárlat
1971. nov.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

1974 OKT 13
Kisalföld

Fülöp Lajos festő

1021

Magyar táj — magyar ecsettel

Fülöp Lajos győri kiállítása

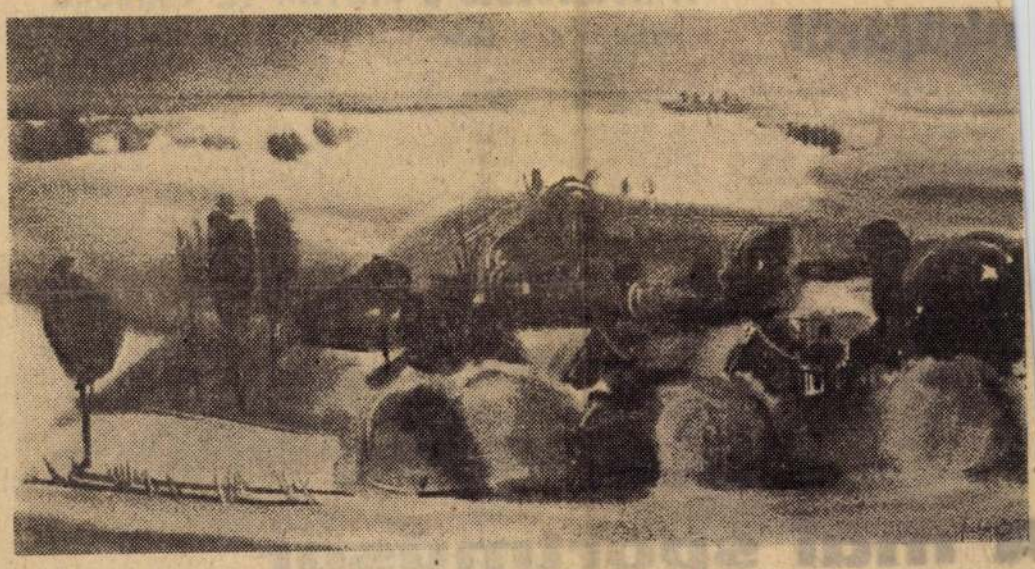

● TANYÁK

A győri műcsarnok előteréből kilépőket, az utcán álldogálókat kérdem:

— *Látták Fülöp Lajos kiállítását?*

— Igen. Végre! Valami, ami felüdít megkapóan szép színeivel, formáival. Többször is megnéztem. Maradandó élmény.

Más:

— Igen. Üde, szép festmények. Nincs velük gond.

Több mint egy hete a győri műcsarnok ezúttal Fülöp Lajos képeinek ad otthont és a festőnek alkalmat győri bemutatkozásra. Az emlékkönyvben kollégák, a festészetet szeretők és kíváncsiak bejegyzései. Meglepően sok aláírás. Úgy tetszik, Fülöp Lajos meghódította a győri közönséget.

Fülöp Lajos képeinek *témája a természet.* Az örök és ugyanakkor változó világ. És tőle, a festőtől függ, hogy mit ragad ki és örökít meg ebből a változásból. Ahogyan ő lát, fogja az ecsetet és magabiztos vonásokkal elhatárolja a víz és ég összemosódott színeit. *(Víz és ég.)* De a jó szem, az ügyes kéz nem elég ahhoz, hogy valaki jó festő legyen. A jó művész a változásban *a maradandót, a jellemzőt ragadja meg.* Fülöp Lajos a dunántúli táj, a Bakony és a Balaton vidékének ihletett szerelmese. A vidék jellegzetességeit sajátosan, de hűen adja vissza. Korrektül, de nem szűkszavúan. Akvarell tájképei érzékeny lelkialkatra vallanak, fogékonyságra a táj gazdagsága, szépsége iránt. Annyit mond el, amennyire a szemnek szüksége van. A *Havas vidék* fehérségét az alap adja, és ebből a hidegségből emelkedik ki egy-egy ház, parányi tetője, barnás-vörösen elmosódva.

A hajnal pírját a természettől leste el, sok-sok fénnyel, ragyogó színeivel. Éppen abban a pillanatban, mikor lilás-pirosan dereng még a táj, közvetlenül a nap sárga ragyogása előtt. *(Pirkad.)*

S a *Téli berek* friss levegőjét kristályosan tiszta hideg színek idézik. Míg a *Virágzó mandulafák* című alkotásában, háttérben az öreg templommal azt a pillanatot fogta meg, amikor első virágait hozza a természet. S a végtelenből kiragadott tanya, magányosan, barnán, sárgán, zöldes-lilásan és kékes-szürkén — a *Magyar tanya.*

Fülöp Lajos, mint ez a kiállítás is bizonyítja, elsősorban tájképfestő. És akvarellista. Ő mondja: ritkán festi az embert. De nem zárkózik el az ilyen témáktól sem. És a kiállításon erre is láthattunk példát. Főleg *olajkompozícióinak középpontjában találkozunk az emberrel,* és ezek a képek is formaérzékről, komponálókészségről tanúskodnak.

Oláh Vera

nkájáról

után járnak az edzésekre. szor nehéz körülmények kö- készülnek a versenyekre. rtszeretetük segíti át őket a idokon, nehézségeken. Célunk: ább javítani szép eredményei- et, hogy minél több fiatal kap- lódjék be a honvédelmi mun- ba, mert főleg rájuk támasz- dva mondhatjuk el: megyénk HSZ-klubjaiban tömegsport ntakozik.

Ezután **Botond Gábor**, az HSZ Győr-Sopron megyei ve- tőségének titkára kitüntetése- t, jutalmakat adott át me- ének élenjáró MHSZ-versény- inek, klubvezetőinek, szakem- reinek. — **Molnár** —

A listavezető a MOTIM TE vendége

MOTIM TE (8.) — KOMÉP (1.) — A pontelőnnyel vezető tatabányai csapatban eddigi legnagyobb ellenfelét kapta a timföldes gárda. Nagyszerű formában van azonban a MOTIM, s ha megismétli múlt heti játékát, most is otthon tarthatja a két pontot.

Gy. Dózsa (9.) — Esztergom (15.) — A vendégcsapat eredményei gyengébbek, mint a győrieké, de meglepő, hogy Esztergom több pontot szerzett eddig idegenben, mint otthon. Nem lesz könnyű dolga az újvárosi gárdának, de lelkes játékkal feledtetheti a múlt heti súlyos kisiklást.

S. Textiles (18.) — Bakony Vegyész (7.) — Az utolsó négy forduló gyengélkedése a sereghajtók közé sodorta a soproniakat. Nagyon kellene most már a pontgyarapítás a textileseknek. Erre van is reményük, mert a veszprémiek a múlt héten otthonukban kaptak ki, tehát nincsenek nagy formában.

Pétfi MTE (11.) — SVSE (4.) — Hárommal van több pontja az SVSE-nek, mint vendéglátójának, s ezt a csapat jobb védőjátékának tulajdoníthatjuk. Rúgott góljaik száma ugyanis azonos, de a soproniak öttel kevesebbet kaptak, mint a pétiek. Egy pontra jó a soproni lila-fehér gárda.

SZSE Dózsa (20.) — Gy. Elektromos (19.) — Először fordul elő ebben az idényben, hogy a győri kék-sárgák a táblázaton mögöttük álló csapattal játszanak. Feltétlenül pontot kell szerezniük a villanyosoknak, ha nem akarnak újra visszaesni az utolsó helyre. Erre van is esélyük, mert a gyengébb szombathelyi csapatot az előző bajnokságban 5:1-re győzték le Szombathelyen, s akkor is hasonló volt közöttük a helyezés.

A mai sportműsor

YŐR

ABDARÚGÁS

IAVDAC—Várpalota, NB II-s ajnoki mérkőzés, MAVDAC-pá- ya, du. 2 óra. Jv.: Kristóf, Gy. ózsa—Esztergomi Vasas, NB III- s bajnoki mérkőzés, Dózsa-pá- ya, du. 2 óra. Jv.: Kosik. Gy. lelmiszer SE—Győr-Szentiván, negyei I. osztályú bajnoki mér- özés, kisbácsai pálya, du. 2 óra. fv.: Kovács L.

KÉZILABDA

Gy. Magasépítők—Nagykanizsai Gazdász, NB II-s női bajnoki nérkőzés, Magasépítők-pálya, de. háromnegyed 10 óra. Gy. Élelniszer SE—Gy. Rishards, NB II-s női bajnoki mérkőzés, Maver L. iskola, de. 10 óra. Gy. Magasépítők—Rákóczi SE, NB II-s férfi bajnoki mérkőzés, Magasépítők-pálya, de. 11 óra.

TEKE

MAVDAC—Ny. Viscosa, NB III-as bajnoki mérkőzés, MAVDAC-pálya, de. 9 óra. Gy. Elelmiszer SE —Szfv. KÖFÉM SC, Élelmiszer-pálya, de. fél 9 óra.

SAKK

MAVDAC—XIII. Petőfi, OB II csapatbajnokság, MÁV állomás, oktatóterem, de. 9 óra.

SOPRON

LABDARÚGÁS

S. Textiles—Bakony Vegyész, Textiles-pálya, du. 2 óra. Jv.: Schlick.

KOSÁRLABDA

SMAFC—Baja, NB I-es férfi bajnoki mérkőzés, Egyetemi tornacsarnok, de. 10 óra. Jv.: Velekei és Gergely. S. Textiles—Bakony Vegyész, NB II-s férfi bajnoki mérkőzés, Rákóczi-csarnok, de. fél 10 óra.

MOSONMAGYARÓVÁR

LABDARÚGÁS

MOTIM TE—KOMÉP, NB III-as bajnoki mérkőzés, MOTIM-pálya, du. 2 óra. Jv.: Bauer. M. Vasas—S. Vasas, megyei I. osztályú bajnoki mérkőzés, M. Vasas-pálya, du. 2 óra. Jv.: Gáborfalvi.

TEKE

M. Kötöttárugyár—MOTIM TE, megyei bajnoki mérkőzés, MOTIM-pálya, de. 8 óra.

CSORNA

Csorna—Pécsi MSC, NB I-es női kézilabda-bajnoki mérkőzés, Csorna, de. 10 óra. Jv.: Somhegyi, Szendrei.

tudatjuk, hogy

ER ALAJOS,

testvérem temetése folyó lébényi rk. temetőben.

A gyászoló család

A Győri Cipész ISZ

tűzőnőt, szijgyártót és női munkaerőt betanított munkára, segédmunkást VESZ FEL.

Jelentkezés: Győr, Tarcsay V. u. 12.

Bérezés megegyezés szerint.

Műhőrgyár

Fülöp Lajos

képzőművész

nitve fel műsorában.

— **Megnyitották vasárnap** Fülöp Lajos veszprémi és Heitler László pápai pedagógus képzőművészek kiállítását Balatonfüreden, a Balatoni Galériában. A Bakony falvainak sajátos hangulatát és a Balatonpart legszebb tájait megörökítő alkotásokból álló gyűjteményt április végéig tekinthetik meg az érdeklődők.

A veszprémi pedagogus képzőművész és Heitler László pápai pedagógus képzőművész kiállitását Balatonfüreden a

Balatoni Galériában nyitották meg.

Népszava, 1977. április 6.

4. oldal.

Fülöp Lajos

„Ferőzés" akvarell

43x60 cm

XVI. Veszprém megyei Őszi Tárlat

Veszprém, Bakony Múzeum 1974.

1021

Fülöp Lajos

1977.III.31.Tv.2.müsor 20.01/Szné/

Az épitészet ürügyén.

- Az volt ennek a freskónak az alapgondolata,és ez a megjegyzés,hogy az oszlopok eltakarják a freskót,tulajdonképpen egy értetlenséget jelez ,ami napjainkban is az épitészettel kapcsolatban nagyon sokszor jelentkezik.

-Az épitészettel szemben való értetlenség,ugy ahogy mondod,az nálunk nagy hagyományokra tekinthet vissza.Az az érzésem hogy még ma is tart,valahogyan egy olyan sajátosan korunkhoz tapadó valami.Nem tudom hogy,hogy lábalunk ki belőle.

-Hát mielőtt erre válaszolnék engedd meg,hogy Fülöp Lajosnak a könyvéből egy pár mondatot olvassak.Fülöp Lajos aki az egyik legprogresszivebb alakja volt századunknak irta 1947-ben:

"Az épitőmüvészet története a XIX.században megszakadt, vagy néhány ezredéves történet végetért."

-Továbbá:

-"Az épitészet történetében az utolsó stilus,és az épitészet természete szerint csak stilusban tud élni és gondolkodni, a klasszicizmus."

-Továbbá:

-"Azóta nincs stilus.Ami ma van,kell-e mondani,annyira stilus,amennyire müvészet.Hogy mennyire az,vagy nem az láttuk."

-Hát ha Fülöp Lajos ezeket a mondatokat igy irta akkor mennyivel ,mennyivel érthetőbb ,hogy a nagyközönség sokszor értetlenül áll a mai épitészettel szemben.Fehér volt az épitészet a magyar kulturában,és ennek a kárát ezt a hiányosságot nem az épitészek elsősorban,hanem a magyar épitészet sinyli meg.

-Engedd meg hogy idekapcsolódva Neked szegezzem a kérdést.Hogyan lettél épitész?

-Hát fiatal koromban szerettem a matematikát,meg a középiskolában is.Igy elég korán elhatároztam,hogy mérnök leszek.Hogy épitészmérnök lettem?Ahhoz talán az is hozzájárult,hogy az egyik ősöm, a dédapám Molnár Pál Szegednek a főmérnöke volt.Nem tudom a pontos rangját,de egy ilyen főmérnöki,városi főmérnöki teendőt végzett. Az árviz után ő is készitett tervet a Fogadalmi templomra. Neoromán stilusban,és a Kiskörúton ma is áll a háza, amit tervezett.Egy ilyen nagy családi házat ami müemlék

jellegü épületnek volt nyilvánitva,ugy hogy ...

-Ha jól tudom 1935-ben végezte az egyetemet?

-Harmincötben végeztem a Müegyetemet,kaptam oklevelet Budapesten,és akkor utána két évet Bécsben töltöttem, az ugynevezett mesteriskolán, a bécsi mesteriskolán,a Mester Schulen.1937-ben jöttem vissza Pestre,Budapestre, akkor épült a Pk épülete,az első nagy modern ház,és mindjárt tulajdonképpen egy évi gyakornoskodás után mindjárt önállóvá váltam.Az első nagyobb munkám Szegeden volt a Főtéren egy nagyobb lakóépület,amit természetesen modern, mondjuk ugy stilusban terveztem,hát elég nagy fölháborodást keltett az a tervnek idején,ez volt 1940-ben.Az egész város hatósága összefogott hogy a tervemet ne épitsék meg a polgármesterig bezárólag ragaszkodtak,hogy a szegedi Főtéren csak barokk idézőjelben épület épülhet és valóban megépült egy vakolat architekturával egy olyan ház,amit én sosem publikáltam.Ez volt életem első nagyobb kudarca.

-Hát azért talán a kudarcok mellett az eredmények a döntőbbek? Jellegzetesen annak a generációnak tagja vagy és voltatok,akik mihozzánk fiatalabbakhoz képest avval az előnnyel vagy hátránnyal mindenesetre egyaránt rendelkeztetek,hogy a régi korból az uj kórba való átvitel generációját ti és társaitok képviseltétek.Ti akkor már elkezdtétek müködésteket,a fiatalabbak,mi a közvetlen következő generáció ott tanultunk,itt kezdtünk müködni,kevesebbet tudunk a dologról,mig a maiaknak semmilyen tapasztalatuk erről nincs.Egy hőskorszak volt az az átmenet ami abban az időben történt,egy csomó jellegzetes,karakteres épitész egyéniség szerepelt akkor.Mi az emléked a legjellegzetesebb emléked erről az átmeneti korról?

-Hát tulajdonképp az átmeneti kort én a háboru befejezése után számitom.Akkor jutottunk mi,akik egy fiatal generációt képviseltünk olyan feladatokhoz ,amelyeket azelőtt nem tudtunk elképzelni,Bár 45 után jött három esztendő,amikor az ujjáépités,amelyet az ujjáépitési időszaka foglalt el,de 48-tól kezdve rohamosan jelentkeztek azok a nagy uj feladatai a szocialista államnak,amit nekünk kellett megvalósitani.Akkor 48-ban alakultak az állami tervező irodák,Hát már csak csirákban tulajdonképp.Az első azt hiszem 48 márciusában.Az első volt az ugynevezett középület tervező osztály,vagy iroda,ahol összegyültek ezek az épitészek,akikről te beszélsz névszerint Dávid Károly,Janák István,Lévay Andor,jómagamnak is volt ott egy csoportja.Nem voltunk sokan,az egész osztály lehetett talán 35 fő.Egy csoport 8-10 emberből állt. Elértve a rajzolókat,technikusokat és azok a kis tervező egységek olyan feladatokat oldottak meg,mint hát töttenetesen az én csoportomban akkor terveztük a Honvédelmi Minisztériumnak az I.számu épületét,vagy a Fehérvári uton az elején az SZTK rendelő.Ezeket két-három hónap alatt

tervezték meg.

-Ez igen rövid idő?

-Ami talán fontosabb volt,hogy azok igen gyorsan meg is épültek.A Fehérvári uti rendelő talán egy év alatt átadásra került.Ne ebben az időben kerültem össze Lauber Lászlóval,akivel együtt terveztünk több nagy épületet. Mindig szivesen dolgoztam társtervezésbe,de voltak egyedi épületeim is.Az épitészet egy kollektiv munka,és ez talán már a tervezésbn is,legalább számomra előnyös volt, hogy társas viszonyban tudtam dolgozni és a legjobb ilyen összeműködés később Lauber Lászlóval volt.Ő egy művészi beállitottságu ember volt,és inkább rendszerezőbb.Nagyon jól kiegészitettük egymást.Az Ő bohémsága és az én kissé talán merevségem.Előttem van ma is ahogy a Váci utcában sétált át a sarkon,kockás reglánjában,megamban ugy nevezte tem,hogy egy épitész Krudy.Kár,hogy korán elment,négy év adatott meg,hogy együtt tudtunk dolgozni.Együtt terveztük itt a Villányi ut fölött az Agrártudományi Egyetemet,azután a Honvédelmi Minisztériumnak a II.száma épületét,az 1950-ben tervezett Fehérvári uti Vas és Féniperi Kutató Intézet épület komplexumát.Erre az időszakra mindig szivesen emlékezem.Nem voltak azok a megkötöttségek,amelyekről talán még fogunk beszélni ha lehet,emlékszem például az Agrártudományi Egyetemet,amikor építették ott a Gellért hegy lábánál.

-Ez a fölső épület?

-Igen a fölső épület,ugy éreztem akkor az egész területet rendelkezésünkre bocsájtották odatervezhettük az épületet ahol nekünk a legjobban tetszik.Nem szólt bele a hatóság és senki,más.A mi felelősségünk volt hogy jóvá tesszük.Nem csak esztétikai okok miatt,hanem hogy azt a nagyon szép nagy területet későbbiekre biztositsuk,de ma már beépült a további épületekkel,amikor az Agrártudományi Egyetem épitkezése megkezdődött a helyszinen kintjárva megállapitottuk,hogy az épület helyén egy gyögyörü vadgesztenyefa áll.Hát sajnáltuk ezt a fát természetesen kivágni, nem is vágtuk ki,nagyon egyszerüen el lehetett intézni a dolgot a kitüzővel,öt méterrel odébb toltuk a házat,nem kellett semmi,az építési engedélyt módositani,semmiféle engedélyre nem volt szükség.A ház megépült a fa ottmaradt. Még ma is ott áll a déli homlokzat előtt,és veti az árnyékát a homlokzatra.

-Az állami tervező irodáknak ebben a korszakában ugy látszik egy fának a léte, és egy háznak a homlokzatára vetett árnyéka is szóba jött.Hát a kezdeti időszak,erre még én is emlékszem,mint akkor kezdő süvölvény kicsit ugy elnehezedett az utóbbi időben.Közgazdasági mutatók kezdik szabályozni, bürokratizmus lepte el,ma már nem igen hallok olyen kollé-

gákról,akik fákat be meg is akarnának menteni megtudnánek.Mi a véleményed erről?Mi történt a tervező irodákkal?

-Azt hiszem,hogy nem is egy kissé nehezedtek el a tervező irodák,hanem nagyon.Hogy mi ennek az oka,hát erre nem könnyü a válasz,mert nyilván több tényező játszik szerepet Egyik,talán a leglényegesebb amiről építészek sokszor beszélünk,de változás nem igen történik.Az irodák,különösen nagy irodák,amikben tulszervezettség jelentkezik.Hol van az a rögtönzési lehetőség,ami a 48-as indulásker volt.Egy apparátus,mega ez a vállalati formula,amiben a tervező irodák dolgoznak ez is kérdőjeles.Mert lehet ugyan vállalati szervezetbe alkotó munkát végezni,nem mondom,hogy nem lehet,de nagyon nehéz.Talán tulzás amit mondok,de a tervezéshez felhasznált idő ,már azaz idő ami az alkotáshoz szükséges,szóval ami a tervezés lényege,az a végzett munkának egy igen kis hányada.A többi elmegy,mondom a jóváhagyásokkal, a kivitelezővel való tárgyalásokra,és sokmás egyébre.Pedig óriási szellemi tőke fekszik bent ezekbe a 25,sőt már régebben alakult tervező vállalatokba,nem volna szabad ezt az értéket fölhasználatlanul hagyni,lehet hogy ez a kabát rosszul van begombolva,akkor ujra kell gombolni,megérné.Érdekes dolog pedig,hogy azt hittük,hogy amikor az a nehézség és az a ballaszt a tervező irodákról leesett,ami annak idején az 50-es évek elején a korszerü építészet kibontakozását ideológiailag gátolta,s minden logikusan a helyére került,az emberek felismerik a szerkezeteknek,az anyagoknak, a technológiáknak a döntő szerepét.

-Igen az ötvenes évek első felében 51-től ugy 56-ig volt egy nehéz periódusa,nem a tervező irodáknak,a magyar építészetnek,az ugynevezett szocreal korszaka.Biztos,hogy a célkitüzés,hogy egy olyan építészetet hozunk létre,amely a változott társadalomban megfelel,ez a célkitüzés helyes volt. Senki sem vitatja,és vitathatja,de mégis a megcélzása ennek a helyes gondolatnak nem sikerült.Az hogy elmult korok,mondjuk az elmult korokból kiválasztani a haladó jellegüeket és ezeknek a haladó jellegü korcknak,ha egyáltalán ezt meg lehet csinálni az építészeti stilusát alkalmazzuk,hát ez egy olyan anakronizmus,ami magába hordta a sikertelenséget.Nem is eklektizmus volt ez hanem valamilyen archaizálás.Elmult korok szerkezeteit,formáit,a XX.században utánozni nem lehet és nem szabad.Meg kell mondani,hogy a kulturpolitikánknak ezt a tévedését ezt éppen a gazdaságpolitikai megfontolások változtatták meg.Mert azokkal a régmult formákkal,vagy akár szerkezetekkel tömegesen lakást,vagy akár kommunális épületet,vagy pláne ipari épületet épiteni nem lehet.

-Az ipari építészetet ez a már megtárgyalt kulturpolitikai tévedés az építészetben alig értintette.Ez a területe az építészetnek ahol a legkövetkezetesebben végig meg tudott már akkor is maradni a mérnöki gondolkodás.Ugye ezzel egyetértesz?

-Természetesen és ez egy szerencsés körülményeknek össze-

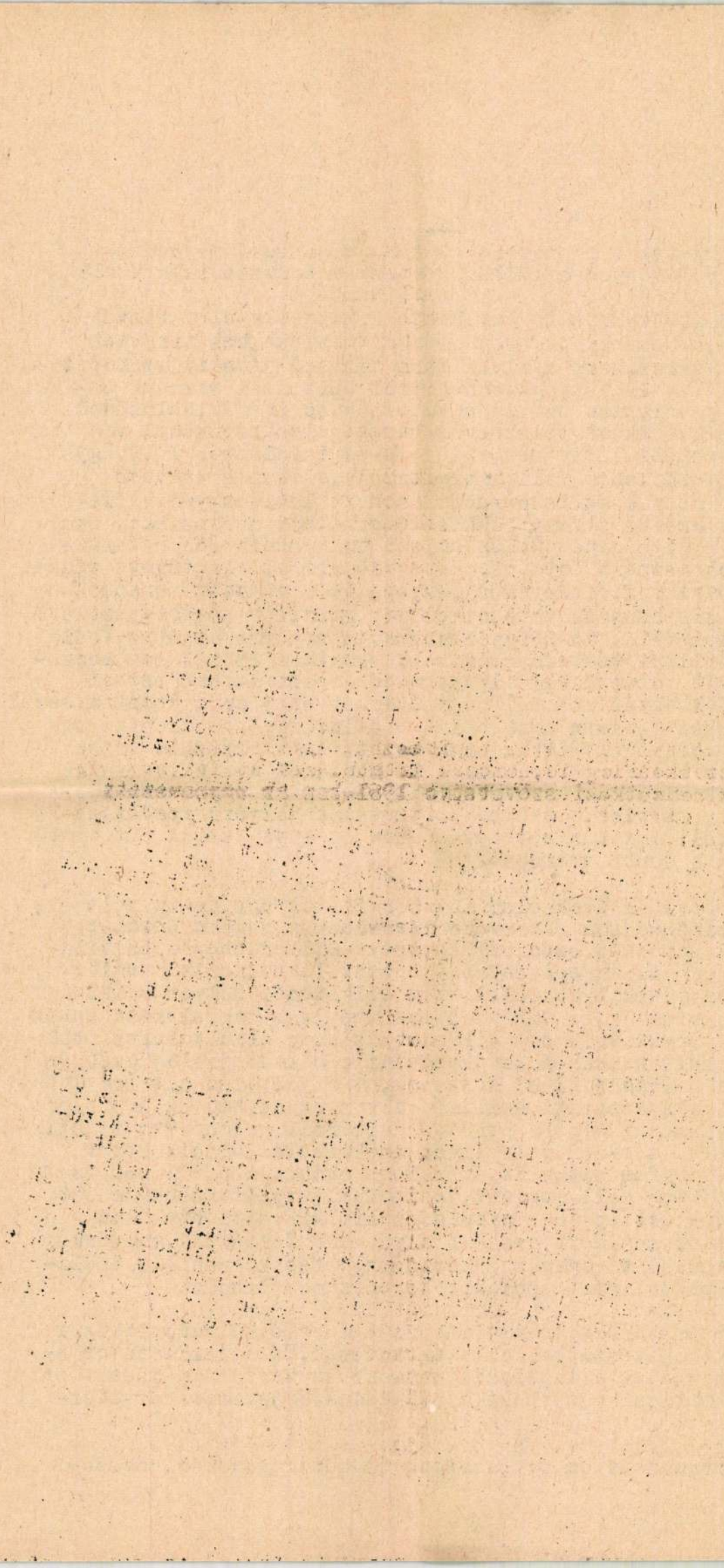

találkozása volt abban az időben,hogy az ipari épitészetnek ez a kivánsága,ez az ugynevezett archaizálás irányába nem jelentkezett ugy mint az épületeknél,vagy akár a lakóépületeknél.Elsődleges cél az volt,hogy gyorsan,olcsón létesitsünk olyan gyárakat,üzemeket,amelyek minél hamarabb termelni tudnak,itt nem volt szempont,hogy a párkány hogy van,itt a termelés a cél,és az volt...

-Hát igyekeztek,de nem sikerült nekik ugy rátenni...

-Nem volt általános volt egy-két olyan kolléga ,aki megpróbálta,még én is próbálkoztam nem tagadom,de nem volt általános és az épitészetnek ez a szektora nagyjában és egészében mentes maradt azoktól a tévedéseltől amikről beszéltünk.És az nagyon fontos szerepet játszott akkor, 56 után,amikor az archaizálás mint ilyen megszünt.Folytattuk ott tulajdonképp,ahol 51-ben abbahagytuk,nem azt csináltuk,folytattuk és fejlesztettük.És én ugy érzem,hogy ez átsugárzott azután az épitészet egyéb területeire is,megkönnyitette az egészséges fejlődést,ami azóta is szerintem kisebb nagyobb törésekkel,de meg van a magyar épitészetben.

-El is ismerték ezt az iparépitészeti tevékenységet ugy tudom nemzetközileg is,nemcsak itthon.Arra utalok,hogy az épitészek nemzetközi szövetsége 1961-ben az ugynevezett Perret dijjal tüntettek ki,az ipari épitészet magyarországi eredményeit.

-Igen, a hatvanas évek első felében érett meg teljességében a magyar ipari épitészet,kialakultak azok a speciális szerkezetek,gondolok elsősorban a vasbeton előregyártásra amelyeket már széles körben használtunk és ennek az uj, mert még Európában is uj épitési módszernek,annak a formai vonatkozásait is az épitészek és statikusok közreműködése együtt dolgozás folytán ugy vélem,hogy egy magas szinvonalra tudták emelni.Ennek az elismerése volt,az az ugynevezett Perret dij 1961-ben amelyre céloztál ,amit az épitészek nemzetközi szövetsége itélt oda ennek a kis ország kisipari épitészetének.

-Nézzünk néhányat azok közül az épületek,létesitmények közül,amelyek az Iparterv tervei alapján az utóbbi években épültek fel. A magyar aluminiumipar fellegvára a Székesfehérvári Könnyüfémmü.Ez Európa egyik legnagyobb ilyen jellegü üzeme.Tervezője Farkas Ipoly.Azon a kiállitáson Londonban,amelyet a Perret dij átadásakor rendeztek,ez az épület is sikerrel szerepelt.Budapesten a Fehérvári uton 1964-ben készült el a Beloiannisz Hiradástechnikai Gyár uj többszintes szerelő épülete.Ezt az épületet Szendrői Jenő ,Arnóth Lajossal együtt tervezte.A város egyre inkább belterületévé váló Fehérvári uton ez az ipari épület, szervesen illeszkedik a lakóépületek sorába,szervesen épül be a város testébe.Nepellenző lamellái szép rajzolatot adnak az épület homlokzatának.A Nyiregyházi Konzervgyárat Földesi Lajossal együtt tervezte Szendrői Jenő.Ez volt

az első olyan konzervgyár hazánkban,ahol az összes munkafolyamat egy nagy összefüggő csarnokban talált helyet.Rövidesen ezután épült fel a Dobreceni Konzervgyár Földesi Lajos tervei alapján.Böjte Tamás és Rácz Endre műve a Keremerdi Cementgyár.Ez az épület jó példa az ipari építészet nagy lehetőségéren,ahol az emberi alkotás illeszkedni tud a tájba,sajátságos eszközeivel harmóniát teremt az épitett klasszika és a természet között.A Tiszai Vegyi Kombinát népszerű nevén a TVK Bajnai László alkotása.A Borsodi Sörgyárnál Mészöly András munkatársaival együtt jól oldotta meg azt a feladatot,hogy a gyártó folyamat megkívánta méreteket emberi léptékben illessze környezetébe.A Béke Tamás tervezte Orosházi üveggyár nagyvonalu cfységes épülettömegein a beton és az üvegfelületek kiegyensulyozottan jelentkeznek.Zárjuk a sort Gulyás Zoltán munkájával a budapesti MEDICOR székház épületével.Formaképzésének ujszerüségét a müanyag és az üveg együttes jól tervezett felhasználása adja.

-Az IPARTERV rangját talán az a megkülönböztetett helyzet is adta amire te mindig személyesen vigyáztál,hogy a legfiatalabbak,a legtehetségesebbek közül,akik éppen akkor hagyták el a Müegyetemet minél többet szerezz meg az IPARTERV számára. Ha jól tudom 25 évig voltál az IPARTERV vezetője.Ebben a pozicióban barátot,ellenséget egyaránt szerezve.Az ezonban vitathatatlan ,hogy mindenki el kellett ismerje,hogy az IPARTERV jól vezetett vállalat.Egy olyan intézmény,ahol az épitészetnek az összes összetevőjére egyaránt figyelnek.

-Hát én oda kanyarodnék vissza ahol a fiatalokról beszéltél valóban a fiatalok szivesen jöttek az IPARTERV-be,Talán az is volt az oka a többször emlegetett periódus 51 és 56 között,amikor a fiatalok szocreált nem tudták elfogadni ők sem és az IPARTERV-ben látták azt a lehetőséget,azt a tervező irodát,ahol ezt nem kellett csinálni.Talán itt kezdődött, de később tudatos is volt végig hogy a vállalat az IPARTERV fiatalokat, a jó fiatalokat mindig kereste és ma is keresi. És többé kevésbé a fiatalok ott jól is érezték magukat.Igyekeztünk figyelni rájuk,és olyan helyre kerültek ahol tanulni,tovább tanulni tudtak.Talán ez a gyakorlat vetette fel az Epitőművészek Szövetsége számára az épitész fiataloknak egy speciális továbbképzését,még 54-ben alakult a szövetség vezetősége mellett,égisze alatt az ugynevezett mester iskola, aminek az volt a lényege,hogy tehetséges fiatal épitészek különféle vállalatoknál dolgozva,jó gyakorló tervezők mellé kerültek,és részben együtt dolgoztak, részben pedig külön kaptak olyan közös foglalkozás,általában hétvégén rendezett foglalkozás alkalmával ismeretanyagot,amelyet másképp nem kaptak volna meg.Ez a mester iskola,olyan,ma szaknában Állami-dijjal kitüntetett épitészt nevelt,mint csakhogy egykettőt mondjak a sok közül Paunai László,Finta és még sokan mások.

-Ebben a képzésben résztvevők kaptak valamilyen oklevelet,

diplomát,a végzett munkájukról?

-Ez,erre egy kicsit azt hiszem büszkék is lehetünk,a válasz az hogy nem kapnak tudniillik.

-Mégis milyen sokan...

-Arra lehetünk talán egy kicsit büszkék,hogy ezt a mester iskolát ma a szakmában elfogadják,elismerik minden különösebb oklevél,vagy bizonyítvány nélkül. Van egy rangja ennek a mester iskolának és azt a rangot ezt akceptálják,ők ezt elvégzik.De a tervező vállalatok is biztos,hogy azaz ismeret anyag amit itt kapnak egy fiatal kollégák,azok egyéni tanulással nem igen szerezhetők meg.Részben a szakmának a legkiválóbb képviselői tartanak előadásokat,ismertetéseket,de nemcsak a szorosan vett szakmai előadások jelentősek itt,hanem azok a politikai vagy talán még inkább gazdasági,gazdaságpolitikai előadások,amely ismeretanyagra egy építésznek,legalábbis egy igazi építésznek igenis szüksége van.A mi szakmánk,hát azt mondják művészet,biztos van művészet benne ,mert azt csak az utókor fogja megállapitani mondjuk,hogy mennyi volt ebből a művészet.

-Mindenesetre egy alkotó mérnöki tevékenység.

-Hát az alkotó szó,talán az a legkifejezőbb a mi munkánkra, alkotó.És az alkotás,ez amit létrehozunk ez a legszorosabb kapcsolatban van a társadalommal.Ebbe különbözők és tér el az építőművészet az összes többi képzőművészettől,mert mi közvetlen kapcsolatban vagyunk a társadalom legkülönbözőbb igényével lakástól kezdve a munkahelyig,a kulturáig, a gyógyitásig és igy tovább.Ez a tevékenység ez nagyon nehéz. Nagyon nagy ismeret anyagra van szükség és nemcsak mondom szorosan szakmából vett ismeretanyagra.Nagyon nehéz és én azt szoktam mondani,hogy ezt a szakmát ha szabad igy kifejezni, ezt elsajátitani tökéletesen talán sosem lehet,illetve talán egy élet szükséges ahhoz,hogy többé kevésbé valaki jó építész legyen.

-A minél több fiatal számára való ismeret átadás általában jellemzi az egész életedet.Ennek a gondolat menetnek amiről az előbb is beszélgettünk az IPARTERV főmérnöki székében is mindig helyet adtál,amikor a fiatalokat oda hivtad,vonzottad, befogadtad és később a mester iskolában,amelynek kezdete óta vezető építésze és most a legutóbbi ciklusokban irányitó vezetője vagy.Ezért logikus tehát,hogy gyakorlati építészi tevékenységed mintegy betetőzéseként a Budapesti Müszaki Egyetem iparépület tervezési tanszékének a katedrájára kerültél.Már ötödik éve,hogy belülről szemléled ezt a mai Müegyetemet.Miben látod,miben lehetne jobbá,magasabb szinvonalubbá,hatékonyabbá tenni az építész képzést?

-Hát biztos,hogy az építész képzés ebben a kissé forrongó építész korszakban elég nehéz.De,hogy válaszoljak az egyik talán,hogy a fiatalokat közelebb kellene hozni,mert az egye-

temi évek alatt a valóságos,a valódi élethez,mondjuk ugy az iparhoz,mert amikor kikerülnek hirtelen az életbe, a gyakorlati életbe én azt hiszem hogy vannak ott konfliktusok, uj dolgok,meglepetések számukra.A másik amit megemlitenék, egy ilyen szorosabb kapcsolatra kellene törekedni az oktatók és a hallgatók között,mert a kapcsolat megvan én nem mondom és hol jobban hol kevésbé,de egy alapvető része az oktatásnak,hogy az a hallgató,hogy az a diák az maximálisan tudjon és bizzon abban az oktatójában,mert csak akkor lehet eredménye annak az oktatónak a munkája.Talán ez a kifejezés,hogy munka nem is nagyon szerencsés,mert szerintem legalábbis én igy fogom föl az oktatás az nem munka,az egy kielégülés,ha ugy érzem,hogy valamit át tudtunk adni annak a fiatalembernek. És ez a szép benne.

-Minden szabad percedet itt Pest közelben,Buda közelben Csobánkán töltöd.A kertben minden kőnek története van,

-Igen,ez egy nagyon szép hely és nagyon szeretem.Ott a völgyben ,ahol valamikor még a rómaiak is laktak,illetve már laktak,ezen a tájon,ahol római ut vezet nyáron azzal foglalkoztam,hogy föltérképeztem a régi római utat Aquincumtól Csobánkáig és még tovább Esztergom felé.Nagyon szép a táj és én nagyon szeretem.

-Persze nemcsak pihensz itt,hanem dolgozol is mint mondtad térképezed a régi római időket,de a mai építészettel is van valami kapcsolatod itt Csobánkán?

-Hát Csobánkán most elég sok családi ház épül szinte,mint szerte az országban is és egy-két szomszéd felfedezte,hogy építész vagyok és terveztem nekik családi házat,eddig bármat érdekes dolog igy családi házat tervezni a szomszédba és akkor müvezetni is,nagyondon pénzt nem fogadok el ezekért a tervekért,mert a függetlenségemet nem akarom mondjuk a pénzzel kockáztatni,de a háznak olyannak kell lenni,hogy azt én tervezten,legalábbis arra törekszem,de azért kapok honorariumot ,hiszen van a kertben egy nagyon préskő,amit nagyon szeretek,az volt az egyik honorárium,van egy másik egy római mozaik,a Capiának a kőperselye,az egyik családi ház tervezéséért hozott a tulajdonosa a kertnek.

-Több mint negyven esztendeje itthon,irányitó személyisége vagyo magyar építészetnek,talán egyik legizgalmasabb,legmozgalmasabb korszakának.A nagyberckk lakóháztól,amiről szó esett hosszu ut vezetett a Perret dij átvételéig,épp igy hosszu utat tettél meg a bécsi mester iskolától a saját mester iskoládon át az egyetemi katedráig.Köszönjük,hogy módot adtál belepillantani ebbe küzdelmes hosszu életbe, köszönjük a beszélgetést.

-

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Fülöp Lajos festőművész

DOLGOZÓK LAPJA
1980 ÁPR 13

1021

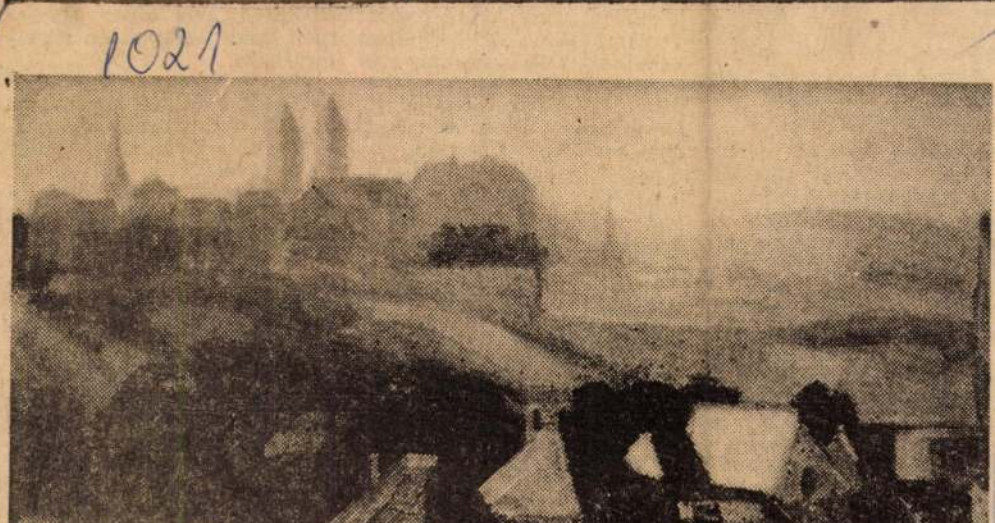

Fülöp Lajos: Délutáni fények Veszprémben

em aznap, sem másnap
látták Bodrit. Tarnai
nyugodott. Kövér falato-
dobált Pajtinak „Te vagy
én igazi kiskutyám" —,
argatta a fületövét.

armadnap azonban tépett
dával, vérfoltos fülekkel
is megérkezett Bodri, má-
zor is megtalálva az új
et. Tarnai most már úgy
te, joga van a dühöngés-
Kizárta az utcára és a
ádnak szigorúan megtil-
a, hogy enni adjanak ne-
„Majd csak elszokik tő-
, ha látja, hogy itt már
s szükség rá." Ez így ment
napig. Akkor már az
z környék a kutyáról be-
t. Nem tudni, adott-e va-
a szomszédok közül en-
lót. Tény az, hogy nyíl-
nem merték, féltek a te-
élyes új szomszédtól. De
reg kutya nem is kért
mit. Csak ült a szemközti
ogjárón és nézte fátyolos
ekkel, értetlenül szima-
az új, ismeretlen házat.
a félretartotta a fejét,
én, mint fiatal korában.
utyák ezt olyankor csi-

pirért. Itt tudta meg
től, hogy a két kutya le
a régi házba. Már hajna
jelentkeztek Bánkiéknál,
rényen, fejüket lesütve,
delmes farklibbentésekke
lezve, hogy ők továbbra
óhajtanak kutyák lenni.

Péter könnyekig megh
dott, mert mint régi kut
lajdonos, megértette a
lábúakat. De azért hab
Ő sem akart haragban
a mérges, szurkáló termé
Tarnaival.

Viszont meglepő dolog tör-
tént. A nagy nyüszítésre —
a mopszli sem tűrte csendben
az idegenek betolakodását —
kirohant a házból Péter fele-
sége és kipirulva, csillagó
szemekkel vetette magát térd-
re a kutyák előtt:

— Hát visszajöttetek? Ugye,
mégiscsak édes a régi otthon?
— és sírva-nevetve csókolgat-
ta őket. A négylábú vándorok
— ez az a pont, ahol a ku-
tyák minden becsülést meg-
érdemelnek — megdöbbentő
szelídséggel fogadták az ideg-
rohamot. Péter sem tudott
szóhoz jutni, fojtogatta a tor-

landó visszafogadni a ven
nyugdíjas kutyát is. Elvégre
sorstársak.

— Hamarabb kellett volna
meggondolni — mondta Pé-
ter. — De én nem bánom: ha
követnek téged, odaadom
mind a kettőt. Hívd magad-
dal őket.

Tarnai meg sem próbálta.
Mikor búsan kiballagott, a ré-
gi kapualj alatt, a három ku-
tya már együtt ugatta meg.
Azt mesélik, hogy ez több,
mint kutyapéldázat. A régi
házba valóban beköltözött az
új remény: Bánkiné abbaha-
gyta a sirdogálást és élénk,
erélyes levelezésbe kezdett
gyermekeivel.

A veszprémi Latinovits Zoltán Játékszínben Bajcsay Mária rendezésében szombaton este mutatták be Bernard Slade Jövőre veled ugyanitt című romantikus vígjátékát. A darabot fordította Szántó Judit. Képünkön a két szereplő, Kolti Helga (Doris) és Gazdag Tibor (George)

NAPLÓ (VESZPRÉM) 1992. dec. 13

Fotó: Á. G.

FÜLÖP LAJOS

Fülöp-képek Devecserben

Miután lezajlottak a történelmi események, amelyek Devecsert városi rangra emelték, megkezdődött a tényleges városépítés. Az első tettek egyike az a kiállítás, amit pénteken nyitott meg a Kastélykönyvtárban *Albrecht Sándor*.

Fülöp Lajost sokáig akvarellistának könyvelték el, az olajjal csak bő két éve ha elkezdett foglalkozni. Most meg már-már az utóbbi uralja a falakat.

Nyugodt, kissé tán rezignált, kiegyensúlyozott, visszafogott volt a színvilága, itt pedig egyre több életöröm, vidámság, elevenség, egyszóval kiabáló szín jelenik meg a vásznakon. A figurálisság sem volt reá jellemző, tájakat, csendéleteket festett, mára azonban egyre több képein az ember. Miközben sohasem ült fel divatirányzatoknak, került minden izmust, egyszerű volt, közérthető, inkább megnyugtató, semmint felidegesítő, hát itt, Devecserben bizony két munkát is a falra tett az úgymond modernek közül: kilépve a harmadik dimenzióba, intellektuális kísérletezőkedvének bizonyítékát mutatja.

Nincs ám itt semmi titok! Fülöp Lajos abbahagyta a tanítást, a hatvanhoz közeledve minden idejét és energiáját arra fordítja, amit világéletében a legjobban szeretett: fest. Ha nem lennénk vele tiszteletlenek, azt mondanánk, hogy eközben fiatalodik is. Valószínűleg sokan kíváncsiak lesznek nemcsak a most megnyitott kiállítására, de a jövő Fülöp-képeire is. Devecser életének fordulása és az almádi alkotó megújulása mindenesetre kölcsönösen felerősítik egymást a könyvtár emeletén.

(üveges)

Nagyalásony már gázzal fűt

Négyévi várakozás után a múlt héten kigyulladtak a gázlángok a nagyalásonyi házakban, lakásokban. Gázzal főz-

fejlesztésért tíz környékbeli település közös képviseletet hozott létre Nemesszalók és térsége elnevezéssel. Így jelentős

a gázóra- és nyomáscsökkentő dobozt, amely darabonként 15 ezer forintba került.

Csöngei Gábor arról is be-

A nyugdíjasklubok finomabbnál finomabb süteményeket, tortákat hoztak, lehetett kóstolni és receptet cserélni

Fotó: Gáspár

kozz, művelődj!" gondolatról szólt beszédében *Magyar Lajos*, a Kertészek és Kertbarát Körök Országos Szövetségének főtitkára, szerinte ez az elv az egész országot meghódította már, s jobb példa nincs is, mint a várpalotai bemutató. Magyar Lajos lapunk kérdésére elmondta, a várpalotai és inotai kertbarát körök tevékenysége az országban a legjobbak között minősíthető, a kiállított termékek is erről tanúskodnak.

A bemutatón első alkalommal vettek részt a méhészek, visszatérő vendégként a helyi kenyérgyár, valamint saját készítésű munkákkal a Faller Jenő Szakközépiskola diákjai. A nyugdíjasklubok finomabbnál finomabb süteményeket, tortákat hoztak, lehetett kóstolni és receptet cserélni. Az Öcsi cukrászdában *Jakab József* mestercukrász és kollégái marcipánból elkészítették a város címerét, melyet Leszkovszki polgármesternek ajándékoztak.

(áj)

Magyarpolányi telefonbajok

Bár családiasnak minősítette a szombati közmeghallgatást a magyarpolányi polgármester, igazából nincs miért panaszkodnia: a lakosság lélekszámához viszonyítva a megjelent félszáz polgár kifejezetten soknak számít.

Magyarpolányban – mind a testületi beszámoló, mind pedig a hozzászólások alapján – nem mehetnek rosszul a dolgok. A közelmúlt költségvetésihiány-vőjét. Jövőbe mutatóak a problémák is: a világhoz való tartozást jelenti a kábeltelevíziós hálózat és a telefon. Előbbi fejlesztése lakossági áldozatvállalást követel, s bár attól, hogy a számos kommunális beruházást követően egy újabb akció miatt megint a polgárok zsebébe nyúljon az önkormányzat, kissé tart a hétfős testület, alig van ez ügyben ellenállás.

Az egészségügy és az oktatás után itt a kultúra fejlesztését te-

Bakonytel illetékesét erre a gyűlésre is, aki azonban levélben mondta le részvételét, lévén új információkkal nem tudna szolgálni. Magyarpolányban ilyen állapotok mellett különösen tisztességtelennek tartják a Bakonytel minapi akcióját. Mert míg az itteniek tetemes summát fizettek be, pénzt és bizalmat fektetve a társaságba, addig a Bakonytel másutt fél áron kínálgatja már a vonalakat.

A közmeghallgatáson a helyi

Fülöp Zoltán, díszlettervező

Verdi operájához (Margitniget)
a díszleteket tervezte.

Kristóf Károly: Attila sikere

2

EST/HIRLAP, B.p. 1972. júl. 11.

Fülöp Zoltán MDK

Hunyadi László diszlettervezője

Magyar Nemzet 1954. márc. 28.

Fülöp Lajos festő

FÜLÖP LAJOS festőművész tárlata nyílt meg Balatonfűzfőn, a Beloiannisz Művelődési Házban. Képei a Balaton hangulatos öbleit, a történelmi borvidék pincesorait örökítik meg.

—: Hír

8

Népszabadság, Bp. 1980 nov. 18

Fülöp Lajos, festő

L., Mukácsy L.

[7. old.]

8.

– Hú

Népszabadság, Bp. 1980 okt. 18.

Fülöp Lajos MDK

A képzőművészeti pályázaton dicsérő oklevélben részesült.

..: A Jankovics Lajos kulturális szemle - alkotásra ösztönöz.
NAPLO/Veszprém/ 1962. okt.18.

MMK

Fülöp Lajos

szerepelt a veszprémi SZMT nagytermében rendezett rajztanár-festőművész képkiállításon.

"Pacsirtaszó"

Cserhát József: A képzőművészeti kultura terjesztői.
Napló 1963. jun. 11.

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Fülöp Lajos,
KISALFÖLD
festőművész
1980 OKT 23
1021

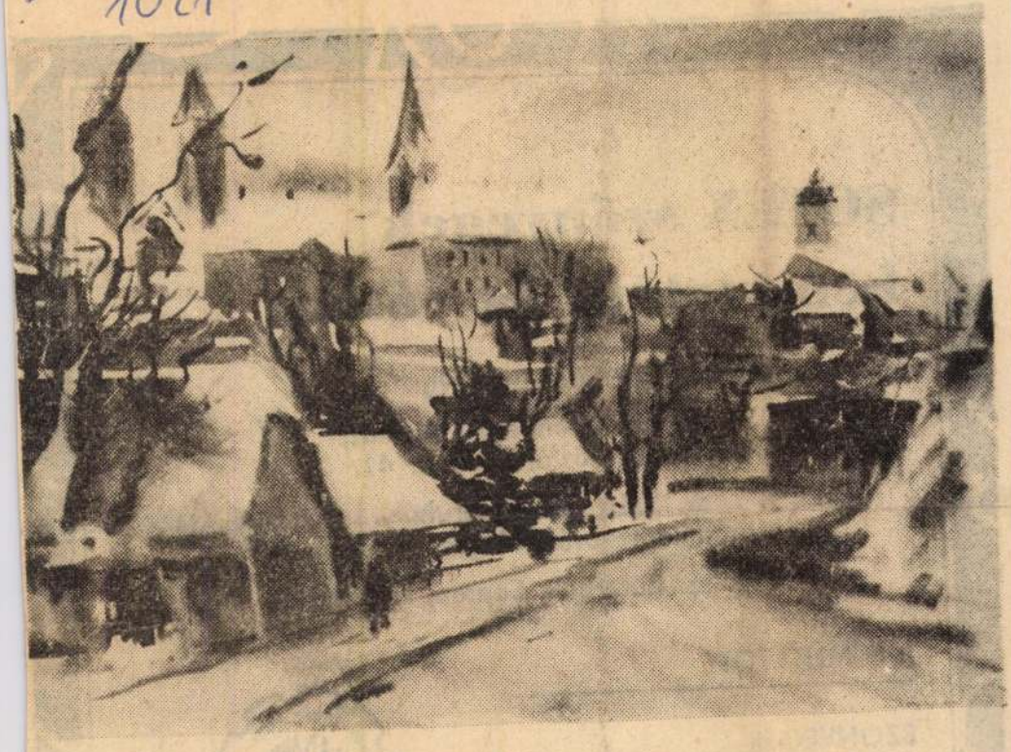

Az akvarell, mint kétélű fegyver

Fülöp Lajos tárlata

A tihanyi echódombon irtják a fákat, autóparkoló épül. Mit tehet ott a festő az ecsetjével, ahol már régóta a motoros fűrészé, a baltáé, az aszfaltozó gépé és a tömegnyomorra épített nyereségkultuszé a szó? Nagy kérdés, amelyre a festő természetesen nem még élesebbre fent baltával és még szorgosabb szemeteléssel válaszol, hanem időtálló értékek felmutatásával, még ha azok az értékek a megörökített formában, gazdagságban már nem léteznek is.

A Balatont, a Balaton-vidéket bemutató piktúra nem mindig volt világnézet is egyben. *Fülöp Lajos* festőművész tárlata a győri Műcsarnokban ezeknek a boldog, ma már csak képzeletben élő időknek állít emléket. Az emlékezésbe hasít a tihanyi echódomb fáit döntő motorosfűrész hangja, ettől a hangtól telítődnek elektromos feszültséggel az utolérhetetlen és a valóságban tulajdonképpen soha nem létezett színharmóniák. És ettől a hangtól válik az ártatlan, finom akvarell kétélű fegyverré a néptelen balatoni idill éppúgy lehet tönkretétel előtti, békebeli állapot lenyomata, mint a pusztulás utáni valószínűtlen csend „kiáltása".

A festő — ha tiltakozik — hiába tiltakozik. Az alkotás elszakad tőle és a tárlatlátogató számára ekként aktualizálódik, válik hiteles művészi élménnyé. Fülöp Lajos ismeri a Balaton vidékét, aligha tiltakozik. Veszprémbe, ahol ő él, elhallik a baltacsapások hangja, elzúgnak a magyar tenger piszkos habjai. A civilizációt magunk teremtettünk, nekünk kell megküzdeni vele, mert a természet szelídítgetés közben olykor visszaüt, olykor elpusztul. Olykor visszavonhatatlanul elpusztul

Fülöp Lajos tárlata a nagyközönségnek szól, igazi csemege. Senki nem fog szamárságokat írni a vendégkönyvbe, mint teszi azt néha máskor valami fékezhetetlen demokratikus hevülettel. A nagyközönség esetleg azt hiszi a képek csak tetszeni akarnak. Ez nem baj, hiszen a festő a tetszés minden kellékével felruházta alkotásait. Üzenetét azonban nem festette, nem is írta a vászonra, a tárlat maga az üzenet. Az utolsó...? Az utolsó előtti...? A ki tudja hányadik balatoni festő üzenete, ameddig csak Balaton lesz. Az üzenet így szól: emberek, vegyétek észre a valódi Balaton és a képek közti különbséget, s ha észrevettétek, cselekedjetek! Álljatok a környezet óvása és rombolása közti küzdelemben a jobbik oldalra. A küzdelemben veletek vagyok. A kiállítás, mint mondottuk, szép. És legalább annyira hasznos. Fülöp Lajos tehát a jobbik oldalon áll.

P. M.

SOTEX szőnyegek bemutatója és vására

október 27—november 2-ig

37. sz. Lakberendezési Áruház, Győr, Tanácsköztársaság u. 41.

83. sz. Szép Otthon Áruház, Mosonmagyaróvár, Magyar u. 34.

117. sz. Bútorbolt, Sopron, Ikva híd út.

A BEMUTATOTT

SZŐNYEGEK

MEGVÁSÁROLHATÓK!

GYŐR SOPRON MEGYEI IPARCIKK KISKERESKEDELMI VÁLL.

Olcsó szörpvásár

A Győri Áfész kereskedelmi egységeiben:

02-es ABC Győr, Jereváni út,
03-as ABC Győr, Bacsó B. út,
05-ös ABC Győr, Felszabadulás út,
06-os ABC Győr, Ifjúság krt.,
09-es ABC Győr-Ménfőcsanak,
49-es ABC Öttevény, Fő u.,
71-es ABC Gönyü, Bajcsy Zs. u.,

GYÁSZJ

Mély fájdalommal tudatj

CSISZÁ
a Gardenia v

53 éves korában elhunyt. I
tása október 24. 1/4 3-kor l

Fájó szívvel tudatjuk, ho
anyám, anyósom,

VIG (VIRGE
Czeitlinge

hosszú szenvedés után elhu
24-én, pénteken 1/4 1-kor les

Fájdalommal tudatjuk n
és szerették, hogy Mamikán

özv. KOVÁC
Varga

83 éves korában csendesen
búcsúztatása 1980. október
győr-révfalui temetőben. G

Mély fájdalommal tudatj
édesapám,

LAUTNER
richardsgyár

85 éves korában elhunyt. T
pénteken 12 órakor lesz a

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Fülöp Lajos festő-művész

NAPLÓ (VESZPRÉM)

1980 OKT 29

1021

Képzeletét vonzza a messzeség...

Fülöp Lajos kiállítása Győrött

Harmadízben jelentkezik képeivel a Győrben és Veszprémben alkotó Fülöp Lajos. Szívesen látott ismerősként tér meg időről időre a munkásságához nem kevés tápot adó városba. Előző kiállításai emlékezetes élményeket ébresztettek és hagytak. Nem lehet csodálni hát, hogy a különlegesen bravúros, friss akvarelljeihez vonzódó tárlatlátogatók örömmel fogadták új képeit. S felfokozott kíváncsisággal: „Mire jutott, mióta nem találkoztunk?"

A jubiláló – idén húszesztendős! – győri műcsarnok bejáratánál csalogató vízfestmények már sejtetik, hogy most sem csalatkozunk. A terem hideg neonfényében aztán szokatlan belső sugárzást felöltő munkák fogadnak. Körképük első pillantásra megerősíti várakozásunkat. Fülöp Lajos következetesen járta, járja a maga kijelölte utat, s tiszta harmóniákat megszólaltató, lendületesen elosztott színfoltokból építkező vízfestményei magukkal ragadó látványt nyújtanak. Ez egyben magyarázza is, hogy festészete alig változott, módosult az elmúlt években. Legfeljebb utazásai nyomán váltak színei élénkebbé. Különösen zöldjei, kékjei lettek hidegebbek (Szlovák hegyek között), s néhány képen bukkan fel új téma (Brit-kolumbiai táj). Valójában mégsem tudott elszabadulni (Nem is akart!) szüntelenül éltető, őszintén átélt, egyéniségét is formáló közegétől, a Balaton és a Bakony tájékától. Lokális témák, hangulatok, színek, benyomások kötésében él, megjelenítésükön fáradozik. Művészete mégsem csak helyi érdekű. Képeinek mondanivalója túlárad a provincia mezsgyéin, s ezért képes visszhangot ébreszteni a másutt élők lelkében is.

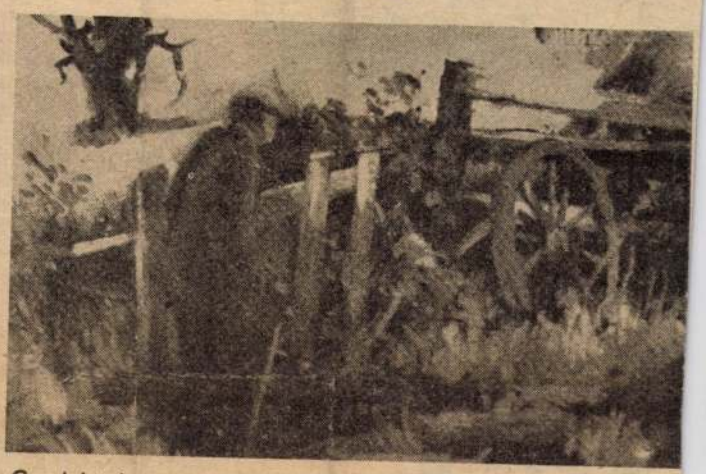

Gondolatok az öregségről

Akarattyai part

A kiállítás egésze tanúsítja, hogy Fülöp képzeletét valóságosan is, áttételesen is vonzza a messzeség. Aligai évei alatt a magas partról elé omló látvány késztette arra, hogy szemét ne a lába alá, hanem a magasba, a rabul ejtő végtelenségre irányítsa. Széles panorámát terített képeire, s kis méretben is képes volt a természet nagyságát, fenségét kifejezni (Akarattyai part). Ugyanezt teszi ma is. Az erdők alá lopakodó szőlősorok magasából, présházak, pincék ajtajából tekint alá. Különös mozaikképet, festői szeleteket rak egybe, a gyorsan átformálódó, jellegét vesztő tájról, amelynek szaporodó szeplői onnét felülről alig látszanak. Így sikerült a meghitt hangulat, csend, mozdulatlanság illúzióját megőrizni és képpé alakítani. Talán az sem lehet véletlen – az alapos szemlélődő bizonyára észreveszi! – hogy a képek zöme a tél, a korai tavasz, a kései ősz idejét, emlékét idézi, amikor a természet ideiglenesen visszanyeri megközelítően eredeti állapotát. Amikor a levélhullás zizegése, ág rezdülése „a zaj", a hó fehér takarója öleli a kopár fákat, a hegyek háta kéklő párákba oldódik színfolttá, vagy az élet nedvei indulnak alig észlelhető új körforgásra. (Havas part, Havas mező, Késő ősz, Jön a tavasz stb.)

A Bakony ihlette hegy-völgy képei is tág horizontúak. A kanyargó utak hágóiról, tetőkre kúszó ösvények magasából tekint alá. Nem bontja atomjaira a tájat, hanem az „egész" nagyszerűségét mutatja fel. Mélyen futó völgyek bújtató sötétségét, egymás fölött hullámzó, szelíd hegyek messze kékjét hozza magával gyakori útjairól (Októberi Bakony, Halott fa, Havas vidék stb).

Fülöp Lajos biztos kézzel ragadja meg a karaktert hordozó témákat. Jó variációs készséggel rendelkezik, ezért ismétlődő „kivágásain" is tud új hangot megütni, új hangulatot, új összefüggést közvetíteni, feltárni. Ez a tulajdonság biztosítja számára a sikert. Mert valljuk meg: végtelen nyitottságú, racionális gondolkozású tudatunk nem zárja ki, hogy élvezzük a tájat, vágyakozzunk a csendre, a tisztaságra, a jótékony hatású, megújulást serkentő magányra. Fülöp Lajos festményei az ábrázolás gazdagságával ezt a szolgálatot vállalják. Őszintén, becsülettel.

Salamon Sándor

: mellette a kiterjedt
ényok

SALLA

ézi meg az ország térképét, kedves olva-
helységnevet nem találja hazánk földjén.
. S még e névből is kisillabizálható, mely
: próbáljuk meg „külföldiül" kimondani ezt
zdő hangja mindjárt „sz" lesz vagy „z" ...
nem is kell betűzni. Zala. De hát a Zala
megyében ilyen kezdetű helynév sok van.
ában csak egyet neveztek Sallának – az
nk kezdetét követő négy évszázadban a
Zalalövőt.

borostyánkőút

-os útnak a
nelyik északmetszi a
ugati szegémai Birodaontos útvonal
masíroztak
skedők járták
fő szállítmázték el utóbb
tnak. A Balvidékéről er- a birodalom
már akkor is
resett ékszerősi fenyők
tt gyantája
ivel, áttetsző,
kes zárványokokat, olykor
rovarokat őrn munkálható
zen az úton

jutott délre. S azok közül, akiknek erre vezetett az útja, bizonyára sokan megpihentek Sallában, ott, ahol Mócsy András professzor, majd Redő Ferenc vezette ásatások nyomán feltárult az utóbbi évtizedekben a kophatatlan kőlapokkal fedett út egy szakasza, egy hatalmas, csatornázott és központi fűtéses épület alapfalaival. Most a múzeumi hónapban, október 24-én új múzeum nyílik ott Salla Múzeum néven a zalalövői régi patika épületében, a Kossuth utca 3. szám alatt azzal a céllal, hogy Zala megye római kori emlékeit mutassa be.

Táborból város

mításunk első
hódították
vidéket a ró-
orábbi emlé-
dőszámításunk
ül uralkodott
majd az őt
rius császár
nyek, amforák,
enszobrocskák,
erszámok ta-
letükről. A hí-

dete a római településfejlesztésnek Zalalövőn. Városi rangra Hadrianus császár emelte az akkor már mintegy százéves római helységet. Legnagyobb fényét a IV. században érte el – az akkori fejlődés tanúi a patika udvarának végén feltárt falak, amelyek a környező építmények alatt folytatódnak. Itt közvetlenül e

Art Bu

Mit motyognak a járókelők

Lehet, hogy képzelődöm, de az idei választási évben egyre több embert látni, aki magában beszél. Csak végig kell mennünk az utcán, és mindenütt motyogó emberekbe ütközünk. Felébredt bennem a kíváncsiság, hogy mit is mondhatnak ilyenkor, ezért nyomába szegődtem az egyik ilyen dünnyögő férfiúnak. A következőket hallottam:

„Carterrre nem szavazhatok. Bárkire, csak Carterre nem. De hát Reaganre sem szavazhatok. Ha viszont Anderson mellé szegődöm, akkor eltékozlom a szavazatomat. Jobb, ha mégis Carterre szavazok. Dehát Carteren látszik, hogy fogalma sincs, mit csinál. Miatta süllyedtünk bele a recesszióba. és ha még négy évet kap, akkor szabályos gazdasági válságba kerülünk. Mégis jobb lesz Reagan. Ő viszont biztosan beleviszi az országot egy háborúba. Borzalmas lenne, ha egyidejűleg lenne recesszió is, meg háború is. Jobb, ha Andersonra szavazok.

Nyilvánvaló, hogy sutba kell hajítanom az egész kétpártrendszert és Andersont kell támogatnom. De várjunk csak, Anderson nem nyerhet. Legföljebb elronthatja a dolgot a másik kettő számára és akkor az eredmény a képviselőházban dől el, amely bizonyára Cartert juttatja majd be. Ezért a pénzért egyszerűbb, ha Carterre szavazok. Igaz, a feleségem azt mondta, többé nem áll szóba velem, ha ismét Carterre szavazok.

Ezek szerint mégis Reagan mellett döntök. Nem, mégsem lehet Reagan. Sohasem tudja pontosan a tényeket. Ez még rendjén is van, amíg valaki csak ácsingózik a hatalomra, de ha már bekerült abba az irodába, akkor baj lehet belőle. Mégis jobb lesz Anderson. Anderson? Vajon nem a kommunikációs eszközök sztárja ő, aki tüstént kiég, mihelyt lezajlottak a választások? S egyáltalán, mit tudok róla, azon kívül, hogy másképp fest, mint a többiek? Észhez kellene már térnem. Nem örülök a dolognak, de mégiscsak Carter mellé állok. De hát ha Carterre szavazok, akkor az egész átkozott családját beiktatom újra a Fehér Házba. Nem hiszem, hogy kibírnám Amy tinédzserkorát és azt is tudom, hogy Billyből elegem volt. Reagannek legalább családja nincsen.

Lehet, hogy Andersonra kéne szavaznom és akkor megfeledkezhetem az egész dologról. Ámbár az ő szavazói múltja sem olyan nagyon fene vonzó. Azt mondja, hogy már sokszor, sok ügyben meggondolta magát. Nos, ha ő meggondolhatja magát, én is megtehetem. Carterről legalább tudja az ember hogy mit várhat. Ha bárki megkérdez, én Carter-hívő vagyok. Nem, ezt nem tudom rezzenéstelen arccal kimondani. És azt talán ki tudom mondani, hogy Reagan híve vagyok? Nem. Azt sem tudom. Azt ki tudom mondani rezzenéstelen arccal, hogy Anderson híve vagyok. Vagy talán nem olyan rezzenéstelen az arcom? Ettől féltem eleitől fogva.

Akkor hát most hol is állok? Lehet, hogy Carter rengeteget tanult az elmúlt négy évben és a második időszakában jó elnök lesz. Már történt ilyesmi korábban is. Mikor történt? Honnan tudnám! Ha Reaganre szavazok, annak az az előnye, hogy ő bejelentette; csak egy időszakot marad. Ez a javára szól. Node hát előrehaladott korát is figyelembe kell vennem.

Kell valamiféle megoldásnak lennie a problémámra. Várjunk egy percig! Azt hiszem, megvan. Miért is nem gondoltam rá előbb? Elköltözöm Chicagóba, ahol nem veszik olyan komolyan azt az elvet, hogy egy ember csak egyszer szavazhat és leszavazok mind a háromra.

Fordította: Zilahi Judit

Soltész Éva:

A KÉRŐ

MAHIR MAGYAR HIRDETŐ
SAJTOFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Fülöp Lajos, festőművész
NAPLÓ (VESZPRÉM)
1984 JUN 16

1021

Fülöp Lajos: Veszprémi táj viadukttal

Veszprémi festők kiállítása Dániában

Veszprém és Gladsaxe testvérvárosi kapcsolata, barátsága a kölcsönös képzőművészeti kiállítások rendezésében is megnyilvánul. A közelmúltban két veszprémi festő, *Fülöp Lajos* és *Józsa Lajos* alkotásait mutatták be a dániai testvérvárosban. A városi könyvtárban megrendezett kiállítást, ahol mintegy 40 képből álló kollekciót mutattak be a veszprémiek, *Ole Andersen* polgármester és *Győri László*, a koppenhágai magyar nagykövetség tisztviselője nyitotta meg. A megnyitón a két alkotó is részt vett, akik a polgármester meghívására a város vendégeként két hetet töltöttek Dániában. A jövő évben két dániai művészt lát Veszprém vendégül, *Oluf Kolby* festő és *Edith Moller Jensen* szobrász fogja majd anyagát kiállítani a megyeszékhelyünkön. A gladsaxei kiállítás anyagából mutatunk be olvasóinknak két alkotást.

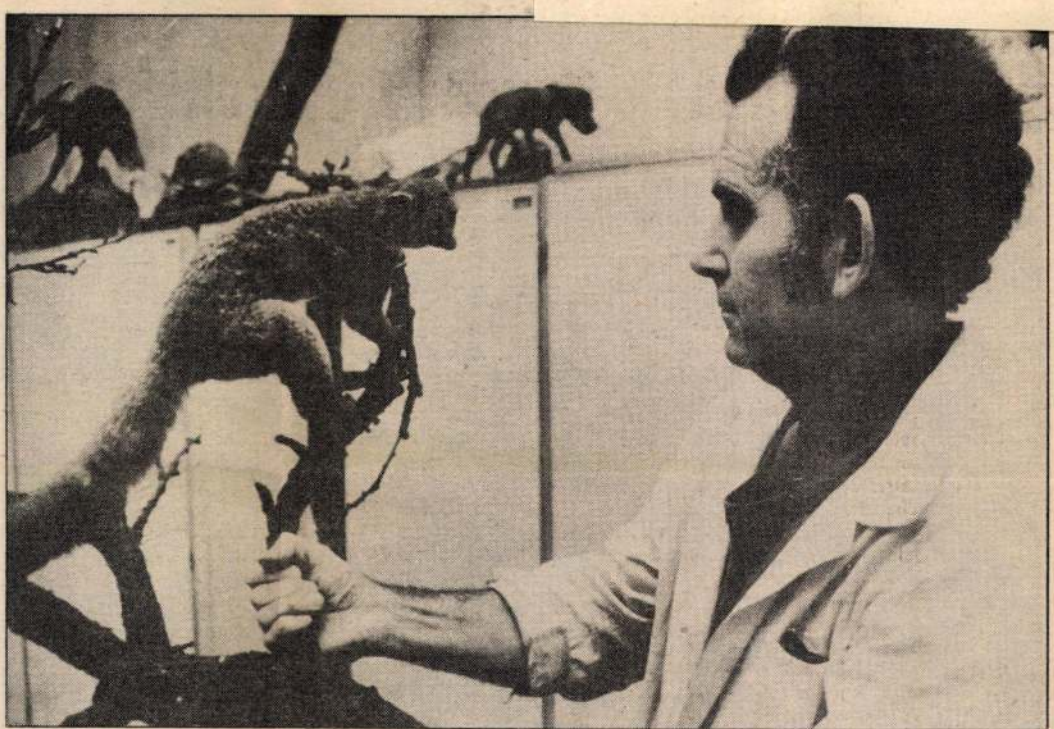

Különös mesterség: a preparátor

Régebben a begyűjtött, vagy lelőtt állatokat szó szerinti értelemben kitömték. Az állat lenyúzott bőrét annyi kóccal, szénával, gipsszel, vagy egyéb anyaggal tömték ki, amennyi az összevarrt bőrbe csak belefért. Így persze legtöbbször fel sem ismerhető alakúvá változott a kitömött állat.

Ma már elengedhetetlen, hogy a preparált állat hűen tükrözze a természetes viszonyokat; ez szabja meg a kikészítés módszerét is. Mindez nagy szakértelmet kíván, egyrészt ismerni kell a kitömési módszereket, másrészt az állatokat még életükben tanulmányozni kell, mozdulataikat tot, s ezzel az állat életének egy-egy megkapó mozzanatát mutatja be. Az igazi preparátornak tehát nemcsak egyszerű munkásnak, hanem bizonyos fokig művésznek is kell lennie.

Egész állatokból általában háromféle módon készíthetnek preparátumot: folyadékban történő konzerválással, bőrbetöméssel és montírozással, kitöméssel. Gyakran azonban csak az állat egy szervrendszeréről készül preparátum, ilyenek a csontváz-, zsiger- és izomkészítmények, az ún. injiciált készítmények, az agyvelő konzerválása stb. Újabban az anatómiai és állattani gyűjtemények montírozása, amely sokban hasonlít a szobrász tevékenységéhez. A pontos méretek, rajzok, fényképek alapján készít (több vázlat után) tervet a preparátor, majd közvetlen kasírozás esetén belső vázat épít, és arra fagyapotból köti rá az egyes testtájékok idomait, majd erre az érdes felületű anyagra gipszes papírmasszával mintázza rá az izmok kontúrjait. Közvetett kasírozás esetén az előre megépített belső vázon az állatot agyagból mintázza meg, majd erről az agyagszoborról gipszöntvényt, negatívot készít. A negatív formadarabokat gipszes vászoncsíkokkal kasírozza ki, a kapott

Fülöp kap.

Kiállítás Győrben, a városi
könyvtár galériájában

Magyar Nemzet 1986. VI. 16.

Ø Fülöp László

1912/13 - 1913/14

Ferképzomfoisk`vk

83.l.

Fülöp László, építész (PAMF), szolártechnikus

Kísérleti Napház, Pécs

Építész: Szász János,

Szolártechnika: Fülöp László

A tervező kollektíva tagjai: Bauman Mihály, Földes László, Fülöp László, Győri Csaba és Máté Jenő a főiskola MA és ÉGB Intézeteiből.

Kertészeti tervező: Böjte Tibor, Pécsitov.

Magyar Építőmüvé...

Fülöp László, építész

Plea '86. Nemzetközi energiatudatos építészeti konferencia Pécsen, Építész: Szász János és Fülöp László.

A pécsi kísérleti ház bemutatása a Plea konferencia megnyitásakor. [-repr.]

Funkció-séma. Metszet az üvegházon keresztül. [repr.]

Fal kísérleti passzív napenergia ház tetve, Pécs. [repr.]

Funkció-séma. Metszet a hőtároló falakon át. [repr.]

Magyar Építőművészet, 1984. 4-5. szám, 11-12. old., és 13. old.

MDK.

F.Fülöp Margit

Kiállitási hiradás

Napló /Veszprém/ 1965 ápr.22.lap -

MDK

Fülöp Mária
műszaki rajzoló

tagja a kecskeméti képzőművészeti szakkörnak, amelyet Goór Imre festőművész vezet.

Vadas Zsuzsa: Ne hagyjuk őket egyedül

Petőfi Népe. 1963. Jan. 20.

Fülöp Mária Magdolna: Önarckép (olaj, karton)

Fülöp Mária Magdolna

FÜLÖP MÁRIA MAGDOLNA
1958-ban született Szovátán.
1977-ben a marosvásárhelyi Zene és Képzőművészeti líceumban érettségizett.
1988-ban kiállítása volt a bukaresti Nagyon Kis Színház Kiállítótermében
1991-ben csoportos kiállítás Szovátán.

FŰLÖP MÁRIA Magdolna festő

MDK

Fülöp Márta

V. Orsz. Iparm. kiáll. Műcs. 1965.

Fülöp Mihály

üveggyáros

az 1890-es években

gyára Ferencvölgyön

(Máramaros m.)

Meghalt 1893. okt.

Telkes Simon:

üvegiparunk. Bp.

1895.

50, 53, 86. l.

1 kéthasáb

Fülöp Mihály

üveggyáros (?)

† 1893. okt.

l.

Telkes Simon

Üvegiparunk.

Bp. 1895. 50 l.

53. l.

MDK

Fülöp Moyses kolozsvári ácsmester, Sebes-várán
dolgozott

Kós Károly: Régi Kalotaszeg. MMÉE XLV.köt.5o.sz.
1911. évf. 642 l.

Fülöp Mózes

Kolozsvári ács

Apaffi nuhály ural-
kodása alatt.

Bal Hel. 56. l

Kós: Régi Ka-
lotaszeg (4: l.
Bp. 1911.)

tó, Szat-
-köz 2.
3-67

t nem-
válla-
kóczi-
73

llalat,
inizsi-
32

tó máv
, MÁV,
Szeged..
49-56

nemzet-
eged,
11-21

nyozási
rt. képv.
32-90

szállitók,
lyaudvar
5-63

Szentes.
82
ó, Klau-
1-22
erantó
ny-u. 1.
65
Szentes,
1-11

si váll.
y Mik-
60

„Interkontinentale" és Caro és Jelinek szállitmányozási vállalat, Ujvidék, Horthy Miklós sugárút 1. 23-28

Manojlovics Szergej, nemzetközi szállitmányozási vállalat, Ujvidék Hitler-u 24. 22-97

„MUNDUS" szállitmányozási vállalat, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 42. 21-26

Németh és Halász, nemzetközi szállitási vállalat. Ujvidék, Országzászló-tér 3. 22-92, 25-90

Németh és Társa, Ujvidék, Országzászló-tér 3. Tel: 22-92 Központ: Budapest, V. Szabadság-tér 17. Tel: 110-524, 118-514, 122-714

Rotbart Miksa, nemzetközi szállitó, Ujvidék, Werbőczy István-u. 7. 20-60

Schenker és Társa nemzetközi szállitmányozási r.-t. Ujvidék, Gr. Teleki Pál-u. 15. 24-13 és 26-46

Transport r.-t. szállitási vállalat, Ujvidék, Országzászló-tér 3. 21-12

Ungvár

Kovács és Rosenberg szállitási vállalat, Ungvár, Munkácsy Mihály-u. 17. 83

Speck Testvérek szállitmányozási iroda, Ungvár, Széchenyi-tér 37. 3-20

Veszprém

Györkös I-né vitéz «Máv» szállitó. Veszprém 55

Serfőző Ferenc szállitó Veszprém 2-14

Zombor

Balassagyarmat

Jagyutt László, Casino szálló, étterem és kávéház, tulajdonos. Balassagyarmat, Scitovszky-u. 1. 80

Nemzeti Szálloda, bérlő Bozóky György, Balassagyarmat, Rákóczi fejedelem-út 27 1-00

Beregszász

Dénes nagyszálló, Beregszász Werbőczy-tér 1. 1-45

Budapest

Bellevue Szálloda rt. Bp I Attila-u 53 ✱160-090

Carlton szálló, Budapest, IV. Mária Valéria-u. 2. Dunapart. ✱188-970 Kávéháza: 387-124

Centrál szálloda, Bp. VII Baross-tér 23. *226-454

Dunapalota szálloda. Központja, Bp. V. Mária Valéria-u. 14. ✱184-850

Erzsébet királyné szálló Bp IV Egyetem u 5 186-448
Étterem kávéház sörözö 389-182

Hungária Nagyszálloda központja (este 9 órától reggel 8 óráig 182-832 hívandó.) Bpest, IV. Türr István-u. 1. ✱182-830

Lukács-fürdő, Szent Lukács Gyógyfürdő r-t. Thermál Gyógyszálló, Bpest III. Zsigmond király-útja 25/29. *156-080

Metropol Szálloda, Budapest. VII. Rákóczi-út 58. Szálloda ✱423-150 **Grill** 423-176 **Sörözö** 426-309 **Étterem** 423-175 **Ká-**

Irattáskákhoz SCHN

1021

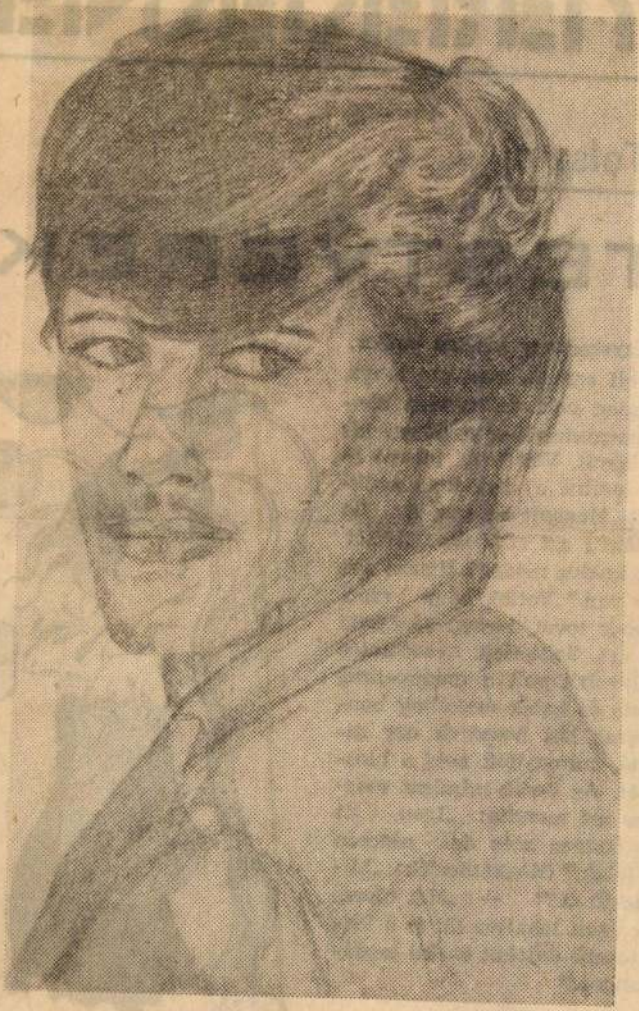

H. FÜLÖP MÁRIA

□ *PORTRÉVÁZLAT*

H. Fülöp Mária rajza

GYE

Lev Tolsztoj

TES

Volt egyszer egy gaz
annak volt egy fia meg
Igen gazdag volt, de m
zét a szegényeknek adta
házban lakott. Volt lova
minden, amire a csalá
sége volt. Meghalt az apa. A fia meg a lánya azt gondolja: „Miért is élünk koldus módra? Hiszen sok pénzünk van." Vettek négy szép, gyors fehér lovat, hosszú sörényük a földig ért. Építtettek csodálatos házat, üvegből volt a mennyezete, vízzel tele és halak úszkáltak benne. Egyszer jött hozzájuk egy zarándoknő, mutogatták neki a birodalmukat. Az pedig mindent megnézett és azt mondta: „Igen, itt minden nagyon szép de nincsen éneklő fátok." Megkérdezték: „Milyen éneklő fa?" — „Hát olyan, amelyik ágait lehajtva áll és a legcsodálatosabb dalokat énekli csodálatos hangon."

Elment. A testvérek egyszerre nyugtalanok lettek. Már nem tetszett nekik a mennyezeti üveges halastó meg a lovak, semmijük se, amijük volt, éneklő fát szerettek

fél. „Erre megfordult, és kőoszlop

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
KISALFÖLD
1982 FEB 13

Fülöp Sándorné

tájai
~~felvételei~~ illusztrálják

a Budapest c. folyóirat 1971. 4. számát

3.l.

MIK

Fülöp Sándor
szerepelt a kiállításon.

"Szürke háztetők" olajk.

Sipkay Barna: Nem hü tükör a Nyirségi Képzőművészeti kiállitás.
Keletmagyarország. 1964 jan 19.

MDK

Fülöp Sándor

M.Képzőművészek Orsz.Szöv. és a Délvidéki Szépmives Céh ... kiáll. Ujvidéken. Szépmivészet, 1941. 1.sz. 32 l.

Filip Sándor

Ø Fülöp Sándor

Jestö

38. Önarchép. 1500 P.

Ujvidéki kiáll. Eat.

1943. dec.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Fülöp Sándor

Jármiban élő pedagógus - müvész.
1962-ben a Szadáról Dunaujvárosba települt müvésztelep kiállitásán részt vett. A mintegy 50 müből álló tárlatot a Müvelődési Házban rendezté meg.

Juhász Anta l: A Székely Bertalan nyári müvésztelep munkabemutatója.
Rajzta nitás 1962. V.sz. 31.l.

Fülöp Lajos festőművész

KÉT KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS nyílt meg kedden Győr-Sopron megyében. A győri városi könyvtár galériájában a Veszprémben élő Fülöp Lajos festőművész alkotásai kerültek közönség elé; a százéves Petőházi Cukorgyár kiállítótermében pedig Sz. Egyed Emma soproni szobrászművész mutatkozott be alkotásaival.

Fülöp Lajos

A Győri nyár kínálata

Az idén június 15. és július 23. között rendezik meg a Győri nyár eseményeit.

A Győri Leánykar június 15-én ad Liszt-hangversenyt Szabó Miklós vezényletével a városi tanács dísztermében a zeneszerző születésének 175. és halálának 100. évfordulója alkalmából. Június 20-án a győri ütőegyüttes koncertje lesz a Petőfi Sándor Művelődési Központban. Egy héttel később Bizet *Carmen* című operáját mutatja be a győri társulat *Bor* József rendezésében. Június 29-én a Győri Filharmonikus Zenekar kamaraegyüttese szabadtéri koncerten mutatkozik be a Liszt Ferenc utcai zenei udvarban. Július 3-án brazil népi együttes vendégszerepel a Kisfaludy Színházban. Július 14-én *Hoffmann* László orgonaestjét, 17-én *Oláh* Margit zongoraestjét tartják a városi tanács dísztermében. Július 19-én a *Bakfark Consort* lép fel a Borsos-házban.

Magyar Nemzet
1986. 10. 10.

Fülöp (Pressburger) Sámuel, ötvös. 1829-ben szabadult fel, s 1837-ben nyert lakásjogot Hódmezővásárhelyen.

Szeremlei Samu: Hód-Mező-Vásárhely története. (Hódmezővásárhely), 1913. V. k. 1008. l.

Fülöp Lajos

A Győri nyár kínálata

Az idén június 15. és július 23. között rendezik meg a Győri nyár eseményeit.

A Győri Leánykar június 15-én ad Liszt-hangversenyt *Szabó* Miklós vezényletével a városi tanács dísztermében a zeneszerző születésének 175. és halálának 100. évfordulója alkalmából. Június 20-án a győri ütőegyüttes koncertje lesz a Petőfi Sándor Művelődési Központban. Egy héttel később Bizet *Carmen* című operáját mutatja be a győri társulat *Bor* József rendezésében. Június 29-én a Győri Filharmonikus Zenekar kamaraegyüttese szabadtéri koncerten mutatkozik be a Liszt Ferenc utcai zenei udvarban. Július 3-án brazil népiegyüttes vendégszerepel a Kisfaludy Színházban. Július 14-én *Hoffmann* László orgonaestjét, 17-én *Oláh* Margit zongoraestjét tartják a városi tanács dísztermében. Július 19-én a *Bakfark Consort* lép fel a Borsos-házban.

Győr-Sopron, Komárom, Veszprém és Vas megye néptáncegyüttesei július 12-én mutatják be repertoárjukat a Kisfaludy Színházban. Július 12—13-án táncosok, továbbá a város amatőr színjátszói, zenészei szabadtéri műsorokat adnak a város különböző pontjain. Népművészeti vásár lesz július 13-án. Hétvégi térzenék lesznek a Rába szigetén, a Tolbuhin sétányon.

A városi könyvtár galériájában Fülöp Lajos festőművész munkáit, a műcsarnokban a tavalyi győri [illegible]elepen készült alkotásokat [illegible]atják be.

Magyar Nemzet
1986. 10. 10.

lalni a településüket közvetlenül érintő elképzelések kidolgozásában. Ezek között említettek néhány tisztázatlan helyi közlekedési, szennyvíztisztítási, csatornázási, lakossági ellátási gondot. *Vida* Miklós budapesti képviselő felszólalásában a beruházás komplex előnyeit hangsúlyozta és felhívta a figyelmet arra, hogy a jövőben is messzemenően figyelembe kell venni a helyi [illegible] érdekeit.

Berdár Béla (Pest m[illegible] ról beszélt, hogy a he[illegible] kek természetesen nem

FÜLÖP TIBOR - festő

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG 1998. 09. 03.

Kép a falon, kovácsoltvas a térben

A szendrői galéria termeiben egy hónapon át látható a közös kiállítás

Szendrő (ÉM – PTA) – Majercsik János, Bierbaum Anna festményeiből és Fülöp Tibor kovácsolt munkáiból készített kiállítást a szendrői galéria. A műveket egész hónapban megtekinthetik az érdeklődők. A művészekkel a megnyitó előtt beszélgettünk.

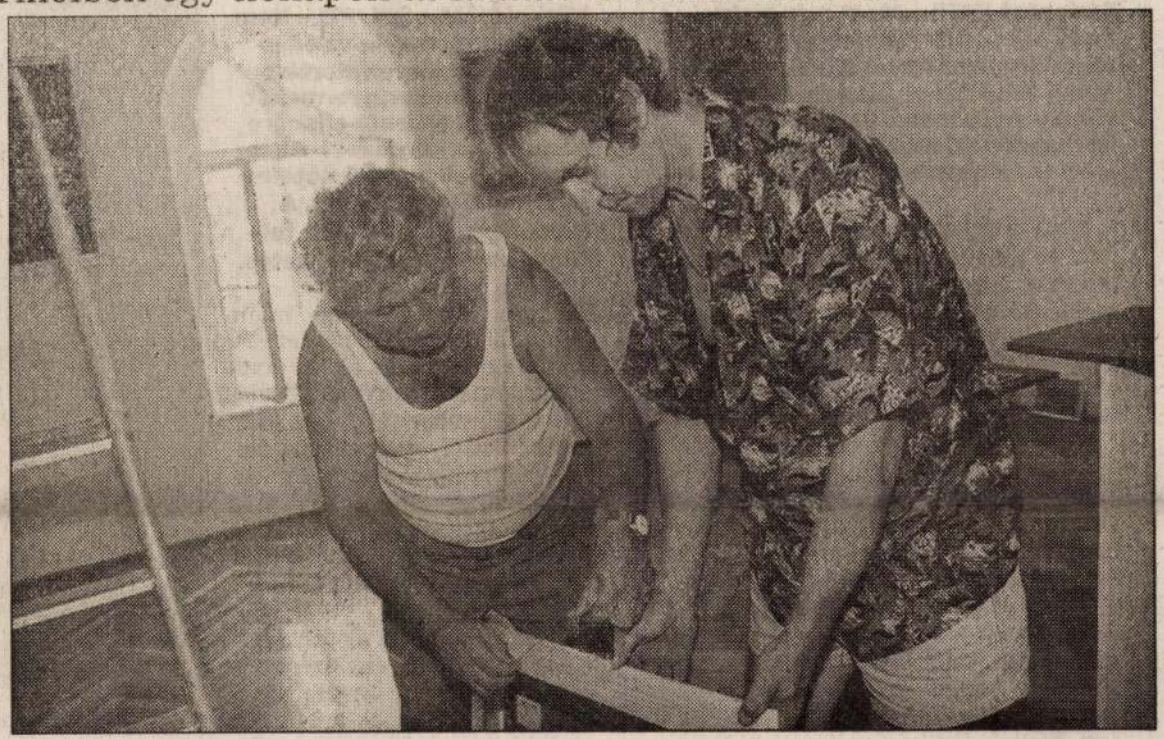

Az alkotók rendezték be a galériát

Fotó: Vajda János

– Már édesapám is kovács volt – én viszont szentül elhatároztam, hogy nem leszek az – emlékszik vissza Fülöp Tibor.

A tér

– Édesapám azonban tudatosan próbált hatni rám. Igazán akkortól fogott meg ez a mesterség, mikor tizennégy éves koromban egy kovácsművész munkáit megmutatta. Csodálkoztam, hogy ilyet is lehet csinálni vasból. Azt hiszem ettől kezdve már magam is kováccsá akartam lenni.

Kovácsként először az ÉMÁSZ-nál kapott megbízatást fali virágtartó-készítésre – egy kiállítást is nyitottak a munkáiból. Az első gyertyatartóit már a következő munkahelyén, a gépszerelő vállalatnál csinálta. Aztán külön műhelyt kapott, ahol tizennégy éven keresztül reprezentációs tárgyakat kovácsolt. Több éven keresztül jelentkezett a Népi Kismesterségek Művészete című pályázatra – elnyerte a népi iparművész címet is.

– A legbüszkébb arra vagyok, hogy első helyezést kaptam az Európai Kovácstalálkozón három évvel ezelőtt. És arra, hogy megnyitottam a saját műhelyemet. Mostanság is itt dolgozom és készítem el a kiállításaim anyagait – vallja Fülöp Tibor.

A falak

Majercsik János a falusi világban találja meg témáit. Mélyen hatnak rá az öreg, barázdás arcú parasztalakok.

– Van valami mély ezekben az arcokban: moccanatlan szeretet, elfojtott érzelmek, rabság a sorsban. A nehéz színekkel ábrázolt tájakkal is próbálom ezt hangsúlyozni. Úgy érzem, a képeim leegyszerűsített vallomások a hazai föld szépségéről, azokról az emberekről, akik gyerekkoromban közel kerültek hozzám. Tiborral nem ez az első közös kiállításunk – ahhoz túl régóta ismerjük egymást. Több évtizedes a barátságunk, nem konkurálunk: kiegészítjük egymást. A feleségemmel a falakat „töltjük ki", ő pedig a teret.

Felesége, Majercsikné Bierbaum Anna is hasonló képeket fest. De az ő tájképei nyugalmat, finom vidámságot közvetítenek a lefestett természet által. A szendrői galériában csendéletek is megtekinthetők tőle. A stílusbeli különbségeken kívül más miatt is könnyen megkülönböztethetők az ő művei: a festőnő kizárólag kisfelületű képeket szeret készíteni.

Rudabányai ásatás: szabálysértések után

Budapest (MTI) – Most már biztos, hogy sorozatos szabálysértések történtek a rudabányai ásatások területének többszörös tulajdonváltásai során – nyilatkozta Tardy János, a Környezetvédelmi Minisztérium helyettes államtitkára szerdán.

A tárca illetékese két hete indított vizsgálatot az ügy tisztázása érdekében, amikor kiderült, hogy a területet, ahol több szenzációs őskori lelet is napvilágra került, a megsemmisülés fenyegeti. Mivel a Rudagipsz Rt. tulajdonában lévő ásatás területét nem őrizték, azt vandál módon kifosztották és tönkretették.

A Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi körébe tartozó területet Felsőtelekes önkormányzata egy éve vásárolta meg az Országos érc-és ásványbányáktól, majd – mivel elképzeléseit nem tudta megvalósítani – eladta a Rudagipsz Rt.-nek.

Tardy János a szabálytalanságokat sorolva elmondta: az üzletfelek nem jelölték meg a kezelőket a tulajdonlapon a tulajdonosváltások után, és az Országos érc- és ásványbányák szanálása során a földhivatal sem iktatta a területet az Aggteleki Nemzeti Park tulajdonába, pedig ennek automatikusan meg kellett volna történnie.

Az ezt követő adás-vételnél az elővásárlási jogot sem ajánlották fel a parknak. Egyébiránt a terület áruba bocsátásához mindenképpen szükség lett volna a tárca engedélyéhez, azonban – az eddigi adatok szerint – ennek nem voltak birtokában az üzletfelek.

Tardy János közölte: a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei főügyészség rövid időn belül megteszi a szükséges lépéseket, és a terület tulajdonjoga átkerül az Aggteleki Nemzeti Parkhoz.

A helyettes-államtitkár garanciát vállalt arra, hogy a terület helyreállítási költségeit – mintegy hétszázezer forintot – előteremti. Amíg azonban az ásatások biz-

Még az anyja sem veszél

Miskolc (ÉM – SzK, PT) – Nem volt tisztában vele az édesanya, hogy törvénysértést követ el, amikor gyermekét az orvosok akarata ellenére hazavitte a kórházból. Az intézménynek viszont kötelessége feljelentést tenni. A precedensértékű ítélet: felfüggesztett börtönbüntetés.

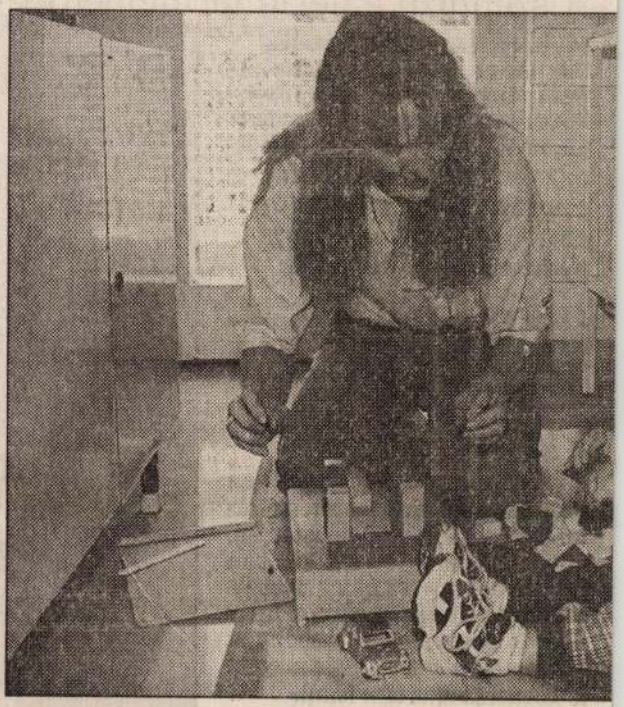

Anya gyermekével a kórházban – bent együtt lehetne

Kiskorú veszélyeztetése miatt fél év felfüggesztett büntetésre ítéltek egy asszonyt, aki az orvosok akarata ellenére megakadályozta gyermeke gyógykezelését, s ezzel veszélyeztette annak életét – adtuk hírül tegnapi lapszámunkban.

Kovács Zoltán ügyvédet arról kérdeztük, miként szabályozza az egészségügyi törvény e kérdést?

– Az új, júliustól életbe lépett egészségügyi törvény szerint a cselekvőképtelen személy esetében (s ide tartoznak a 14 éven aluli kiskorúak is) az olyan ellátás, amelynek elmaradása az egészségi állapotot várhatóan súlyosan befolyásolja, vagy hiányában maradandó károsodás következhet be, nem utasítható vissza. Ha ez mégis megtörténik, az egészségügyi intézménynek – bűncselekmény gyanúja miatt – feljelentést kell tennie a rendőrségen.

– Olykor az időhúzás is magában hordozza a veszélyt. Ha mondjuk „tetten ér miközben kióvakod vel, erővel kivehetil

– Arra nincs tö talmazása az egészs ménynek (illetve d hogy önhatalmulag nak) el. A rendőrha fordulni.

– A menthetetlen bi kezelését eluta szülő?

– Amennyiben a állított bizottság hogy a gyermek ha lelő egészségügyi el rövid időn belül be

„Nem akartam ártani"

A fél évi felfüggesztett börtönbüntetésre ítélt fiatalasszonnyal az ítélethirdetés előtt válthattunk szót:

– Nem gondoltam, hogy ilyen súlyos bűncselekményt követek el azzal, ha kisgyer-

nem fogadtam szót. Nem akartam ártani a gyerekemnek, de utólag belátom, hogy helytelenül cselekedtem. Remélem, a bíróság mérlegeli majd, hogy később együttműködtem a kórházzal, és az utókezelésre is

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 NOV 20
Fülöp Sándor
Keletmagyarország

1021

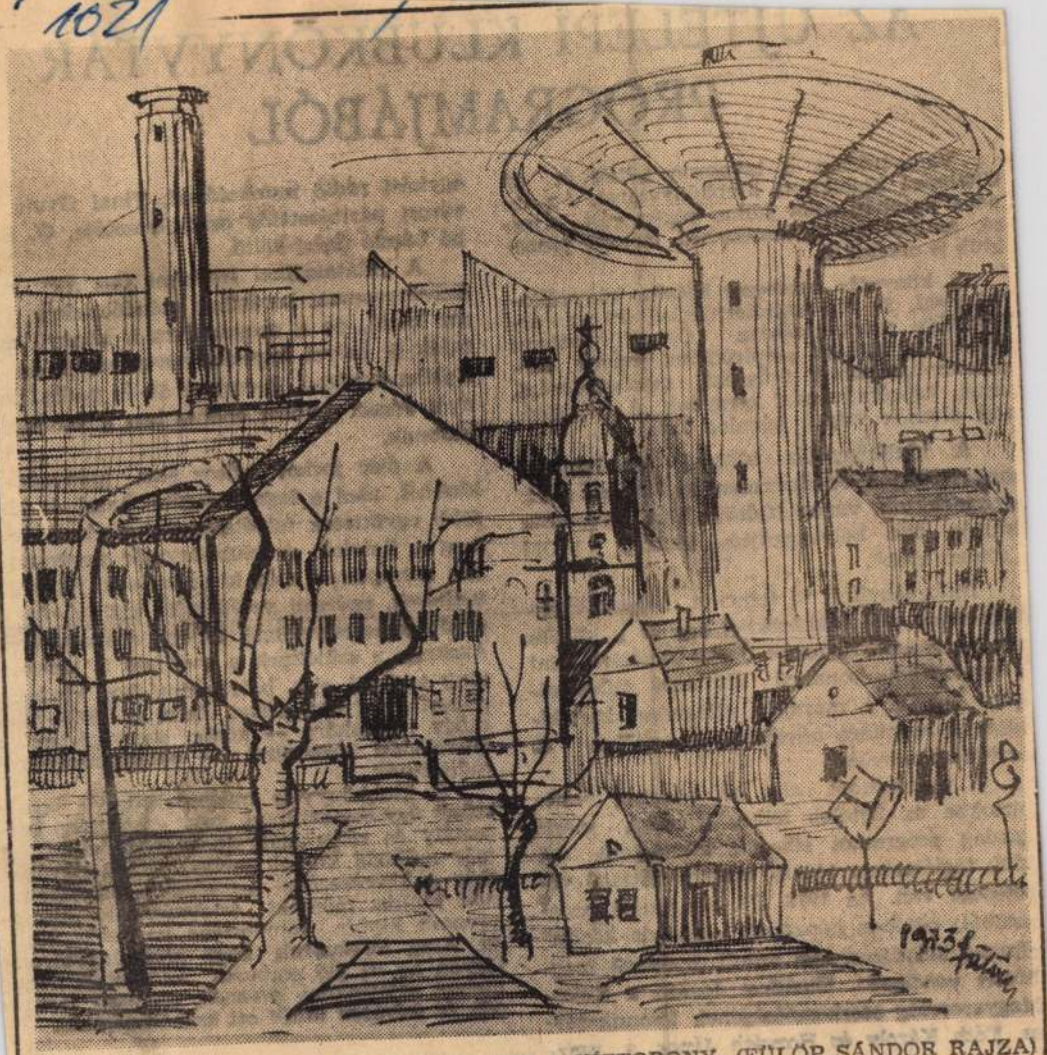

MÁTÉSZALKÁNAK ÚJ JELKÉPE LETT A VÍZTORONY. (FÜLÖP SÁNDOR RAJZA)

AZ UJTELEPI KL
PROGRAM

Városunkban a tavasszal adták át az Ujtelepen kialakított klubkönyvtárat. Az átadás azonban csak július végén vált teljesse, amikor az intézményhez tartozó pinceklub is elkészült.

A könyvtár nyolcezer kötetes könyvállománnyal, 25 féle sajtótermékkel áll az érdeklődők rendelkezésére. Összeállításában: felnőtt és ifjúsági szépirodalmi művek, társadalomtudományi műszaki, mezőgazdasági, zenei, képzőművészeti tárgyúak. A beiratkozott olvasók száma jelenleg 280.

A klubkönyvtár klubjai jelenleg 340 taggal tartják rendszeresen foglalkozásaikat: gyermekklub, városi ifjúsági klub, ifivezetők klubja, ifjú bélyeggyűjtők klubja, MOM „fókusz klub".

Intézményünk fő feladata, hogy a rendelkezésre álló eszközökkel segítse a klubok tevékenységét. Fejlessze úgy a felnőttek, mint a gyermekek korszerű általános műveltségét. Segítse a marxista világnézet kialakítását, a munkára nevelést, az erkölcsi és esztétikai nevelést.

A pinceklubot alig két hónapja vette birtokba az Ujtelep lelkes ifjúsága, máris gazdag programot sikerült kialakítani. A klub taglétszáma 150 fő, melynek öttagú vezetősége van. Az 1973. IV. negyedévi programból: október hónapban „Egymás között" címmel előadássorozat indult melynek meghívott vendégei: Szendrei József, a Kelet-Magyarország szerkesztőségének főmunkatársa, Tóth Károly és Horváth János, a nyír-

e
v
b

... irodalmi Ősz „73" rendezvénysorozat keretében előadóestekre i sor kerül, de a programban a könnyű műfajok is helyet kaptak: november 18-án a Kaláka együttes, december 19-én pedig Dinynyés József polbeat énekes lesz a vendége a klubnak.

A disc jockey műsor sem hiányzik a klubból, ahol a legnépszerűbb hazai és külföldi együttesek felvételeivel ismerkedhetnek meg a fiatalok. A klubkönyvtár programjában szerepelnek még kirándulások, játékfilm vetítések, szellemi vetélkedők, kiállítások és egyéb ismeretterjesztő jellegű rendezvények. Azoknak a szülőknek a gondjain is igyekeztünk segíteni, akik balettoktatásban kívánják részesíteni gyermeküket. Ezért az 1973—74-es tanév időszakára — közös szervezésben a művelődési központtal — baletttanfolyamot indítottunk.

A klubkönyvtár műsorpolitikáját igyekszünk úgy összeállítani, hogy az minden korosztály és réteg igényeinek megfeleljen. A már működő klubok mellett a közeljövőben még a következőket szeretnénk működtetni: nők klubja, műszaki értelmiségiek klubja, orvosok klubja, komolyzene kedvelők klubja. Arra törekszünk, hogy klubkönyvtárunk legyen az itt élő emberek kedvelt otthona, melyet sajátjuknak éreznek, szívesen járnak oda és szívesen töltik ott szabadidejüket.

Torma Sándor

MDK

Fülöp Viktor [grafikusművész?]

Tiszalöki tárgyú karikatúra-rajzokkal szerepelt az 1954-ben rendezett megyei kiállításon.

Kádár Zoltán: Debrecen művészi fejlődése a felszabadulás után.
Alföld, Debrecen, 1955 tavaszán, VI. évf. 1-2. sz. 49. l.

FÜLÖP Zoltán szobrász, érmész

R.NÁNÁSI Éva: az 1985-86 évi jubileumi érmek gipsztervei. = Numizmatikai Közlöny, 1987/1988 (1988)
158, 162,163.p. és ill.

n[10] szentelte Paál László mü-

an[11] szembeszálltam ugyan
futási" módszerével, amely
ti szemléletét mereven teriti
ép azonban, amelyet Genthon
eiről, fejlődéséről fest, mégis
festészetének lényegéhez.
ó értelme a következő két mon-
szló a romantikus·realizmus
... Közel áll a barbizoniakhoz,

FÜLEKI GÁBOR festő

KIÁLLÍTÁS, KARÁCSONYI VÁSÁR

Fővárosi tárlatra készül a Kevi Kör

T.L.

Az időpont még nem végleges, de már bizonyos, hogy a közeljövőben Budapesten, a honvédség művelődési házában — Stefánia Galéria — rendezik meg kiállításukat a túrkevei Kevi Kör alkotói. A leendő fővárosi tárlat előtt a kör két tagja, *Talamasz Lajos* szobrász és *Füleki Gábor* festő, hazai környezetben, a Széchenyi úti alkalmi kiállítóhelyiségben (a volt MSZMP székház) mutatja be munkáit. Talamasz Lajos a szolnoki színészet 175. évfordulójára *Somogyvári Rudolfról*, a mindmáig legnagyobb szolnoki Hamletről készített szoborportréját is kiállította, Füleki Gábor pedig az Ekhós szekerek című festményével a vándorszínészet hőskorába viszi a nézőt.

A két művész kiállítását december 12-éig nézhetik meg az érdeklődők.

Füleki Gábor: Ekhós szekerek

FOTÓ: TARPAI ZOLTÁN

Talamasz Lajos: Somogyvári Rudolf portréja

Villas. A LÁTHATATLAN LÉGIÓ

A VILLAS vízszigetelő-rendszer a nedvesség elleni hadviselés szakértője.

A Láthatatlan Légió házak falán, lapos- és magastetőkön, ipari épületeken, pincék padozatán egyaránt bevethető. Alkalmazkodik minden terep-viszonyhoz és feltartóztatja a nedvesség rohamának hullámait.

Ráadásul a Villas magastető alakulata, a **PM zsindely** mindezt már 30 év garanciával teszi.

A Láthatatlan Légió most akcióba lendül.

A október 20. és december 20. közötti akcióban mindenki jól jár.

A vilá
közelebb v
gon
New York 70 00
Washington 75 0
Chicago 79 000
Miami 80 000 Ft
Atlanta 80 000 F
Toronto 80 000

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező, Operaház

Rigoletto, díszlet

Színház és Mozi. IV.évf. 51.sz. 1951.dec. 21.

5 l.

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező

Pókász Endre egy ideig Fülöp Zoltán mellett is dolgozott az Operaházban.

Imre Lajos: Pókász Endre hagyatéka 128-135.

Jászkunság, Szolnok. 1968. szept. XIV/3.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A. Szenyiszova a Szovjetszkaja Pravdaban nagyra értékelte Fülöp Zoltán díszleteit.

— : Szovjet kritikus az Állami Operaház vendégjátékáról 9.

Népszabadság, Bp. 1971. szept. 24.

MDK

~~Boócz István~~ Fülöp Zoltán
diszlettervező

két tervével szerepel a "Le decor de theatre /igy az EH-ban/ dan le monde depuis 1950" c. albumban.

-drás: Diszletek világversenye.
ESTI HIRLAP 1964 szept. 3.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

Az előadáshoz a díszleteket tervezte. (Szeged.)

— : A Borisz Godunov bemutatója a szabadtéri játékokon 8.

Népszabadság, Bp. 1971, júl. 25.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A díszletek elkészítésénel
felhasznált minden jó hagyományt.

Lózsy János.. Borisz Cár a Dóm téren

7..

Népszabadság, Bp. 1971. aug. 14.

FÜLÖP ZOLTÁN,festő,diszlettervező

Madaeassy Walter,éremművész 1953-ban érmet készitett róla.-86-90 mm.,szab-álytalan kör,kétolbakas,vésett, öntött,bronz. 85 86.old

SOÓS GYILA: Madarassy Walter éremművészete 79.old

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY,LXII-LXIII.évf. 1963-64.
Akad.Kiadó, 1964

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A hegedi kabadtéri játékokon előadott zeneműhöz a díszleteket tervezte.

Fodor Lajos: Borisz Godunov

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. júl. 26.

Kilényi Zoltán, díszlettervező

Muszorgszkij operájához
a díszleteket tervezte. (Szeged.)

— : A Borisz Godunov próbái 4

Népszabadság, Bp. 1971. júl. 15.

Fülöp Zoltán, díszlettervező

A Borisz Godunov szabadtéri

előadásának díszleteit tervezi.

– : Félmillió vendéget várnak a szegedi ünnepi hetekre 6.

Népszabadság, Bp. 1971. júl. 3.

MDK

Fülöp Zoltán, diszletervező, Operaház,
Don Pasquale, diszlet

Színház és Mozi. IV.évf. 51.sz. 1951.dec. 21.

4 l.

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező, Operaház
Borisz Godunov, díszlet

/

Szinház és Mozi. IV.évf. 51.sz. 1951.dec. 21.

4l.

Fülöp Sándor

Verdi: A végzet hatalma c. opera díszleteit tervezi az Erkel Szinházban

Népszava, 1964 márc. 24, 2 oldal

MDK

Fülöp Zoltán diszlettervező, Operaház
Huszti kaland, diszlet

Színház és Mozi. IV.évf. 51.sz. 1951.dec.21.

6 l.

MDK

Fülöp Zoltán diszlettervező, Operaház
Furfangos diákok, diszlet

Színház és Mozi. IV.évf. 51.sz. 1951.dec.21.
6 l.

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező, Városi Szinház
Keszkenő, diszlet

Szinház és Mozi. IV. évf. 51.sz. 1951. dec. 21.
14 l.

MOL

Fülöp Zoltán Kossuth-díjas érdemes művész

tervezte a Margitszigeti Szabadtéri Színpad számára a Tannhäuser díszleteit.

Pataky Károly: Lesz-e esthajnali csillag a Szigetem?
Érdekes Ujság, Bp. 1957. június 22. 19. l.

MDK

Fülöp Zoltán

és Márk Tivadar rajzaival jelentette meg a Magyar Helikon Puskin: Bahcsisszeráji szökőkút c. költeményét. (ford.: Szabó Lőrinc.)

Könyvek közöt.

Érdekes Ujság, Bp. 1957. november 16. 22. l.

MDK

Fülöp Zoltán

Szám - vázlatterve a Gisele első felvonásához repr.

Somos Ágnes: A villik tánca...

magyar Ifjúság, Bp. 1958. 2. sz. [1. l.]

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező

Dömötör István: Cseresznyevirág. Bemutató az Operaházban. Uj Idők, 1942, 5.sz. 139 l.

MDK

Fülöp Zoltán diszlettervező, Városi Szinház
Három a kislány, diszlet

Színház és Mozi. IV. évf. 51.sz. 1951. dec. 21.
1.

15

MDK

Fülöp Zoltán, díszlettervező, Városi Színház
Cigánybáró, díszlet

Színház és Mozi. IV. évf. 51.sz. 1951. dec. 21.
16 l.

MDW

Fülöp Zoltán

tervezte a diszletet Bartók Béla „Fából faragott királyfi" c. balettjének Operaházi előadásához. (Fénykép repr.)

képfelirat.

Magyar Ifjúság, Bp. 1958. 25. sz. [4. l]

FÜLÖP Zoltán diszlettervező

Polgár T: Kérők - köz diszletek

Székely E: Gondolatok egy új magyar opera lemmtetéja után

Modalmi Hírsáj 1955 nézt. 22 n. máj. 28. 4 l.

Fülöp Zoltán diszletterező

diszletek a „Kisbojtár" – hoz

Roboz : Kisbojtár

Nepszava 1956 márc. 13, 84 évf. 62 n. 41.

Fülöp Zoltán

lásd

Szabad Müveszet

1952. 12. sz. 591. l.

u.t.: kiállítások

„A kommunizmus útján"

(Mühe)

„Május 1-iki moszkvai panoráma a Nagyszálló ekir ablakából

(iparm. mü?)

PETŐFI AZ OPERAHÁZ SZÍNPADÁN

Unger Ernő műve

A szabadságharc lánglelkű költője a szerdai premieren nem először került kapcsolatba a világot jelentő deszkákkal. Akárcsak *Arany* János, rövid ideig maga is színészkedett. A *fentebb* stílust követelő kritika részéről általános fogcsattogtatással fogadott *Petőfi*, azonban bár tüneményes alak, nem volt témája eddig jelentékeny színdarabnak. Ugy látszik alkotásai jobban élnek bennünk, mint ő maga, de az is meglehet, hogy képe oly bensőséges vonásokkal ivódott lelkünkbe, hogy szentségtörésnek tartották azt a rivalda fényébe állítani. Annál jelentékenyebb az a hatás, amit *Petőfi* lírája gyakorolt komponistáinkra. Még *Arany* Jánost is megihleti barátja költészete s négy versét zenésíti meg. *Liszt* a „Petőfi szellemének" című zongoradarabján kívül úgy érzi, hogy legkésőbbi magyar művében, a „*Magyar arcképek*" sorozatában is emléket kell állítania. Köztudomású, hogy Arany Toldijához hasonlóan a *János vitéz* is megtalálta az utat az opera közönségéhez. *Hubay* négytételes szimfóniája után most *Unger* Ernő választja operája tárgyául azt a Petőfit, aki, Orlay szerint meglehetősen klavirozott s a muzsika iránt melegen érdeklődött.

Petőfi, mint operatéma egyike a legfogasabb feladatoknak. Nincs költő, aki erősebben és igazabban élne bennünk, mint ő. Fájdalom, *Unger* Ernőnek nem sikerült megerősíteni a mindnyájunk szíve mélyén őrzött Petőfi-portré vonásait. Az ő zenéje egyaránt messze áll Petőfi természetes közvetlenségétől, népiességétől, biedermeieres romantikájá meghittségétől, ünnepélyességétől és páthoszától. A költő hihetetlen gazdagságú képei megsáppadnak és semmivé válnak az egyhelyben topogó és részletekre töredező zeneműben. A szabadság és élet poézisa frázissá ványad, az impulzitás végzetesen megtörik s az opera nyúlós masszájában a hatalmas zenekari apparátus hiába kavar fel hangörvényeket, ha az igazi művészet ízesítő sója hiányzik. Hozzá még olyan stílus potpurri hangzik lépten nyomon, ami minden jószándék dacára sem fogadható el. Ma már egyaránt túl vagyunk a varieté ízű cigányos és az atonális expresszionizmus (verbunkos!) kakofonikus disszonanciákba fulladó zeneszemléletén. Jól tudjuk, nem könnyű jó operát írni. *Unger* Ernő kiváló muzsikus, egy zeneileg világlátott, sokat tudó, sokat tapasztalt, sok mindent ismerő szerző. Épp ezért nem értjük, hogyan történhetett meg, hogy a hangszerelés, harmónizálás, énekhangkezelés, zórusvezetés és a prozódia vonala egyaránt megtörik. Az önmaga tehetségére túlsokat bízó szerző *(a szöveget is maga állította egybe Petőfi verseiből)*, „was gut und teuer", elv alapján mindent összezsufolt. Ám ez főztjének gyengéje. A darab csúcspontja a második kép. Bár a tordai lelkész áriájában megcsillan valami, innen kezdve esik s így az epilógus elhagyása helyesnek bizonyult. Régi tétel, hogy a darab soha sem attól rossz, ami kimaradt belőle. Az első felvonás sok epizódistája körül is rendet kellett volna teremteni. Jó a zongorázó jelenet, de túlteng a mesélő koloratúr részlet. Rövidítésre szorul a márciusi szín hazafias szólamaihoz sehogy sem illő, lelkesítőnek nem éppen mondható Egressy Gábor féle dikció. A cigányos sallang épp olyan ballaszt, mint a hőst és kortársait övező misztifikáció. Az előbbin lehet törléssel segíteni, az utóbbin már nem!

Ami a darab beállítását illeti, az minden dicséretet megérdemel. Színpadilag Operaházunk régóta nem mutatott ilyen kiváló precizitást. A szereplők közül elsősorban Petőfi megszemélyesítőjét, *Halmos* Jánost kell kiemelnünk. A nehéz és hálásnak nem mondható szólamot olyan művészi hivatástudattal formálja, amit nem lehet eléggé hangsúlyozni. Szendrey Júliát *Miklóssy* Irén nyárspolgári figurának mintázta. Tudása javát nyujtotta és hangban is kiválóan győzte a válogatott, sőt halmozott nehézségeivel szinte már koloratur próbát jelentő öncélú bravurokat. *Hámory* Imre és *Korék* Endre itt is fölényes énekes. Epizódistaként is kitünt *Laczó* és *Maleczky*. *Basilides* pár hangja maga a kultura. *Németh* Anna és *Kováts* Jolán egyaránt többet jelentenek, mint amit rövidke szerepük képviselne. *Szabó* Miklós kasznárját rendkívül eltúlozza. A kórus remekelt. Megjegyző, hogyan győzik a határhangok magasság sorozatait. *Cieplinski* koreográfiája belső mozgalmasság hiányában szenved. Táncnak tánc, ám nem az Operaház színpadán. Különösen nem voltunk megelégedve *Tatár* György és a férfikar lagymatag toborzójával.

Ami a kiállítást illeti, igazán méltó keretet ad. *Fülöp* Zoltán ízlését és tudását dicsérik stílusos díszletei. Tehetsége egyaránt megmutatkozik a Nemzeti Muzeum, valamint a tordai képekben. *Rékai* András rendezése jó munka. Mindent megtett, hogy a darab ne merevedjen élőképek sorozatává. Március Idusa eseményeinek megelevenítésével az André Chenier beállításához hasonló értékes munkát végzett. A darabot maga a szerző vezényelte. Magasrendű pedagógiai rátermettségének minden vonalon most is tanujelét adta.

MÁTÓL AZ ÁTRIUM JÁTSSZA az „EGY NAP A VILÁG"-ot

Második premiert tart ma Buda bemutató filmszínháza, az *Átrium* a *Kárpát* nagysikerű „Egy nap a világ" című új magyar filmből. A mozgóképet annak idején az *Uránia* tűzte először műsorára, majd az egész kivételes nagy sikerre való tekintettel a *Corvin* is csatlakozott hozzá. A két premier színházban hosszú hetekig játszották nap-nap után telt házak mellett a filmet és csak műsorpolitikai okokból voltak kénytelenek más filmet előadásra tűzni. Ezért határozta el elsősorban a nagy sikerre való tekintettel az *Átrium*, hogy ismét lehetőséget nyujt a közönségnek a film megtekintésére.

A történet napjainkban játszódik le és hátterét a most folyó világháború forgataga nyujtja. Az események mélyen megható szerelmi történet körül bonyolódnak. A mesét egyébként már ismeri a közönség az *Andrássy Színház* hatalmas sikert aratott hasonló című darabjából, amely a film forgató könyvének alapjául szolgált. A mozgókép eredeti szereposztásban került celluloid szalagra. *Muráti* Lili, *Páger* Antal és *Bilicsi* Tivadar nyujt felejthetetlen alakítást a mozgóképben. Az *Átrium-filmszínház* ezzel az új premierrel lehetővé teszi, hogy azok is megnézhessék a filmet, akik eddig még nem látták.

MA PREMIER A FÓRUMBAN FEDORA

Mától tüzi műsorára a Fórum-filmszínház az Esperia-film nagyszabásu uj olasz mozgóképét, amelyet szerdán diszbemutatón vetitettek le. A történet hőse egy szép orosz leány, akinek szerelmi tragédiáját az okozza, hogy ellenállhatatlan szenvedély sodorja egy férfi felé, aki vőlegényét gyilkolta meg. A filmet Sardou világhirü drámája nyomán és Umberto Giordano abból készült, szintén nagysikerü operájának motivumai alapján állitották össze készitői. A tragikus jelenetekben bővelkedő érdekes történet főszerepeit Luisa Ferida és Amadeo Nazzari játssza. Mindketten az olasz filmgyártás színészeinek élvonalába tartoznak. A mozgókép premierjét nagy érdeklődés előzi meg.

A „CSODAREPÜLŐ" *A SZITTYÁBAN*

Szerdán mutatta be a Szittya-filmszínház a Kárpát «Csodarepülő» című új francia filmburleszkjét. Ez a mozgókép, amelyet Lamec rendezett, vetekszik a hasonló zsánerü amerikai filmekkel, sőt sokban még felül is múlja azokat. A kerek mese keretében a rendező igen sok ötletet és mulatságos helyzetet halmoz össze, úgyhogy a néző nem fogy ki a kacagásból. Főszereplője Rellys, akit nyugodtan nevezhetünk a francia Chaplinnek. Egy kétbalkezes pilótát alakit, akinek a földön és a levegőben lejátszódó kalandjairól szól a történet.

A HÉT FILMJEI

Az utánjátszó filmszínházak ezen a héten is a szezón legkitűnőbb filmjeiből állították össze műsorukat. Az első a

Kivirul az öreg szív
(Barlang)

Ennek a történetnek a hősnője egy fiatal árvalány. Szeretne elhelyezkedni, azonban a származási okmányai nagyobb része hiányzik. Apai ágon nincs meg a nagyapa születési bizonyitványa, amelynek a megszerzése rendkivül nehéz, mivel apja házasságonkivül született gyermek. Az egyetlen nyom, amely nagyapjához vezethet, egy elsárgult levél. Ezt irta a család jogtanácsosa nagyanyjának. A levélből kiderül, hogy senki más az apai nagyapa, mint a leggazdagabb csokoládégyáros. Az öregúr előtt egyszer csak megjelenik fiatal unokája, akiről nem is tudott. Családi boldogságban sohasem volt része, csak kapzsi rokonokat ismer, akik vagyonára pályáznak. Most, amikor az öreg magához veszi unokáját, felzúdul a rokonság, mivel sejtelmük sincs a családi kapcsolatról és azt hiszik, hogy az öregúr nősülni akar. Természetesen sok mulatságos jelenet is tarkitja ezt a filmet, amelynek főszerepeit kitűnő színészek játsszák. Emil Jannings, Victor de Kowa, Maria Landrock és Will Dohm.

Makacs Kata
(Beleznay)

A *Beleznay-filmszínház* az évad egyik legmulatságosabb vigjátékát vetíti. A *«Makacs Kata»* története egy akaratos gazdag lányról szól, akit családja minden áron férjhez akar adni. A lány kikosarazza kérőjét és amikor emiatt kitör otthon a családi háborúság, ingerültségében elhatározza, hogy a legelső emberrel, akivel összeakad, házasságot köt. Ez az első ember egy csavargókülsejű horgász, aki azonban tulajdonképpen mérnök és csak vakációi szorakozása a horgászat. A továbbiakban egymást váltogatják a kacagtatóbbnál kacagtatóbb jelenetek. A film sikeréről egyébként számok beszélnek. Eddig 13 héten át játszották és 91 nap alatt körülbelül 300 előadáson mintegy negyedmillió ember mulatta és szórakozta végig a filmet, amelynek főszerepét *Buttykay* Emmi és *Hajmássy* Miklós játssza.

Éjjeli zene
(Mesevár, Bethlen, Csaba, Újbuda)

Vidám magyar filmet tűz mától műsorára a négy népszerü átnjátszó filmszínház: a Mesevár, Bethlen, Csaba és az Ujbuda. A mozgókép annakidején a premieren nagy közönségsikert aratott és hosszú heteken keresztül nap-nap után telt házak mellett került levetitésre. Mulatságos, ötletes jelenetek tarkitják a vidám szerelmi történetet, amely amellett még arról is nevezetes, hogy bátran nevezhetjük a fiatalok filmjének. Női főszereplője a fiatal Kelemen Éva, a férfifőszerepet pedig Sárdy János, az Operaház kitűnő tenoristája alakitja, aki több énekszámmal járul hozzá a film sikeréhez. A harmadik főszereplő a népszerü Bilicsi Tivadar.

Cafe de Paris
(Duna)

Ragyogóan szellemes párizsi bűnügyi életkép ez a film, amely a Szilveszter-esttel kezdődik Párizs előkelő mulatóhelyén, a Cafe de Parisban. A tarka vendégsereg ismert párizsi bohémekből áll, akik közül az egyiket ugyanezen a Szilveszter-éjszakán meggyilkolják. A rendőri nyomozás során mindenkit kihallgatnak, mindenki gyanus, azonban hogy ki követte el a gyilkosságot, ez csak a történet végén derül ki. A rejtélyt egy szemfüles riporter oldja meg, aki szintén ott vacsorázott a mulatóhelyen. Az izgalmas bűnügyi film főszereplői Jules *Berry*, Vera *Korene* és Jean *Coquelin*.

Legnagyobb vigjátéksiker a

MUKI

a DEÁK filmszinházban

Színházi műsor

Operaház: Falstaff (6).

Nemzeti Színház: A 106. születésnap (½7).

Nemzeti Kamara Színház. Minden este és vasárnap délután: Fatornyok (½7).

Vigszinház: Aranyszárnyak (½7).

Pesti Színház: Fecske és denevér (½7)

Medách Színház: Első Anna és Harmadik Károly (½7)

Andrássy Színház: A pénz nem boldogit (½7).

Uj Magyar Színház: Az első (½7).

Fővárosi Operettszinház: A királynő csókja (6)

Vidám Színház: Ballépés jobbra. (Minden este ½7 ünnep- és vasárnap d. u. ¼4 órakor!

Komédia Orfeum: Dupla bunkó (minden este ½7. hétfő, szombat ünnep- és vasárnap délután is ¼4-kor)

Kamara Varieté: Smarnitz-parádé (½7 hétfő, és szombat délután ¼4 és ½7 vasárnap délután 2 ½5 és 7 órakor

Revüpalota: Automata oh! (½7 hétfő, szombat vasár- és ünnepnap ¼4-kor is)

Nemzeti Bábszinjáték: Angyali vettem feleségül (½7)

Erzsébetvárosi Színház: Délután és este: Hazudik a muzsikaszó (½5, 7).

Józsefvárosi Színház: Délután és este: Aranysárga faleyél (½5, 7).

Óbudai Kisfaludy Színház: Délután és este: Fekete Péter (½5, 7).

OMIKE művészakció: Zenekari hangverseny (½7).

Filmszínházak műsora

ÁTRIUM (Margit-körút 55. Tel.: 153—034) és 154—024). Egy nap a világ. (¼4, ½6, ½8, sz., v. és ü. ½2-kor is.)

ATTILA FILMSZINHÁZ (Rákóczi-út 82. Tel.: 222—644). Magyar kívánsághangverseny. (10, ¾12, ½2, ¼4, ½6, ½8, vas. 11-kor is.)

BARLANG (BROADWAY) FILMSZINHÁZ (VII. Károly krt 8. sz. Telefon 422—722). Kivirul az öreg szív. (½2, ¼4, ½6, ½8).

BAROSS (Bodográf) (T.: 149—510 és 349—510) Magyar kívánsághangverseny. (3, 5, 7, vas. 11-kor is.)

BELEZNAY (Akácfa u. 4. Telefon: 225—276) Makacs Kata. (10, ¾12, ½2, ¼4, ½6, ½8, v. 11 és ½2-kor is.) 5. hétre prolongálva.

BETHLEN HOLLYWOOD FILMSZALON (VII., Bethlen-tér 5. sz. Telefon: 125—208) Éjjeli zene. (¼4, ½6, ½8, ü. ½2, v. 11 és ½2-kor is.)

BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHÁZ (Petőfi Sándor-utca 6. szám. Telefon: 181—214) A kis dobos. Az ismeretlen Velence. (kultúrfilmek.) — Ruizos híradó a Salamon-szigetekről — Magyar-, Ufa- és Európa Híradók. Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig.

CAPITOL FILMPALOTA (VII. Baross-tér 32. Tel.: 134—337). Mesél az élet. (½2, ¼4, ½6, ½8, v., ü. 11-kor is.) 3. hétre prolongálva.

CORVIN FILMSZINHÁZ (Üllői-út és József-körút sarok. Telefon: 138—988 és 339—584.) Hozományvadász. (3, 5, ½8.)

DEÁK (DÉCSI) FILMSZINHÁZ (Teréz-körut 28. szám. Telefon: 121—343. 125—952) Muki (Szilassy, Pelsőczy, Latabár). Tejut (szines rajzfilm) Híradó. (½2, ¼4, ½6, ½8), vasárnap d. e. 11-kor is.)

DUNA LLOYD (Hollán-utca 7a. T.: 111—994.) Cafée de Paris. (¼4, ½6, ½8, v., ü. ½2-kor is.)

FORUM FILMSZINHÁZ (Kossuth Lajos-utca 18. szám. Telefon: 189—707 és 189—543). Fedora. (3, 5, ½8, v. ü. 11-kor is.)

HIRADÓ FILMSZINHÁZ (Erzsébet-körút 13. Telefon: 222—499.) A kis dobos. Ha benzin nincs, a ló is jó. (kultúrfilmek) — Rajzos híradó a Salamon-szigetekről. — Magyar-, Ufa- és Európa Híradók. Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.

KAMARA FILMSZINHÁZ (VII. Dohány-utca 42—44. szám. Telefon: 423—901. Gróf Monte Christo. I. rész: Az ifi vár foglya. (½12, ½2, ¼4, ½6, ½8.) 3. hétre prolongálva.

KASZINÓ FILMSZINHÁZ (Eskü-út 1. szám. Telefon: 185—329. 383—102). A Benedek-ház. (¼4, ½6, ½8, sz. ½2-kor is. V., ü., d. e. 11., d. u. ¼4, ½6, ½8.)

KORZÓ (IV., Váci-utca 9. Telefon: 182—818.) Első csók. (¼4, ½6, ½8.)

MESEVÁR FILMSZINHÁZ (Szent István-krt 16. Tel.: 111—302). Éjjeli zene! (¼4, ½6, ½8. v. ü. ½2-kor is.)

NEMZETI APOLLO (VII., Erzsébet-körút 45.) T.: 222—002. Kalotaszegi Madonna. (¼4, ½6, ½8. sz. ½2. v. és ü. 11 és ½-kor is.) 6. hétre prolongálva.

NYUGAT MOZGÓ VI., Teréz-körút 41. T.: 121—022). Magyar kívánsághangverseny. (¼4, ½6, ½8, sz., v. ü. 11 és ½2-kor is.)

OMNIA FILMSZINHÁZ (József-körút és Kölcsey-utca sarok. Telefon: 130—125) Lajla. (¼4, ½6, ½8. Szombaton ½2 vasárnap 11 és ½2-kor is.) 5. hétre prolongálva.

PÁTRIA (Népszinház-utca 13.) Tel. 145—673.) Sári bíró. (10, ¾12, ½2, ¼4, ½6, ½8, v. és ü. 11-kor is.) 2. hétre prolongálva.

PEST (Erzsébet-körút 8. sz.) Tel. 221—222.) Ágról szakadt urilány. (½2, ¼4, ½6, ½8.)

RADIUS FILMSZINHÁZ (VI., Nagymező-utca 22—24. szám. Telefon: 120—584. 122—098) Andante (A szerelem muzsikája). (¼4, ½6, ½8, sz. ½2, v., ü., d. e. 11-kor is.) 3-ik hétre prolongálva.

RÁKÓCZI MOZGÓ (VII., Rákóczi-út 68. Tel.: 456—326). Szalmaláng. (11, 1, 3, 5, ½8.)

SCALA FILMSZINHÁZ (Telefon 114—411). A Benedek-ház. (¼4, ½6, ½8, sz., vas. és ü. ½2-kor is.)

SZÉKELY (Erzsébet-körút 29. T.: 228—423.) Katja. (½12, ½2, ¼4, ½6, ½8.) 4. hétre prolongálva.

SZITTYA (Vilmos császár-út 36—38. szám. Telefon: 111—400). Csodarepülő. (¼4, ½6, ½8, sz., v. és ü. ½2-kor is.)

SZIVARVÁNY FILMSZINHÁZ (VII., István-út 39. Tel.: 228—020). Magyar kívánsághangverseny. (¼4, ½6, ½8, sz., v. ½2-kor is, vas. d. e. 11-kor: Matiné.)

TINÓDI FILMSZINHÁZ (VI., Nagymező-u. 8.) Magyar kívánsághangverseny. (¼4, ½6, ½8, sz. ½2, vas. 11 és ½2-kor is.)

TURÁN MOZGÓ (Nagymező u. 47. Tel. 128—68.) Ártatlan vagyok. (11, ½2, ¼4, ½6, ½8.)

TOLDI RIALTO FILMSZINHÁZ (Rákóczi út 76. Telefon: 221—113). Lopott feleség. (10, ½12, ½2, ¼4, ½6, ½8.)

URÁNIA FILMSZINHÁZ (VIII. Rákóczi-út 21. T.: 146—046.) Csodát mond a tudomány. (Hans Söhnker) (3. 5, ½8, v. ü. 11-kor is.) 2. hétre prolongálva.

Virginio Gaydát megölte egy légibomba

Milánó, március 16.

A Róma ellen intézett keddi angol-amerikai légitámadás során élete vesztette Virginio *Gayda* is, aki évek hosszú során át főszerkesztője volt a Giornale d'Italiának. *Gayda házát telitalálat érte.* A főszerkesztő a bombatámadás idején éppen dolgozószobájában volt. *Gaydával együtt felesége és nővére is meghalt.* (MTI.)

Meghalt a 3. számú fasiszta, vagyis Virginio *Gayda* olasz ujságíró, a *Giornale d'Italia* főszerkesztője. Híreink szerint angol bombatámadás érte római házát s Gaydát a romok maguk alá temették. Gayda 1885-ben született Rómában, de egyetemi jogi tanulmányait Torinóban végezte. Huszonhárom éves korában már munkatársa volt a torinói *Stampának* s lapja megbízásából rengeteget utazott Európában, amire főként nyelvismeretei is képesítették, mert anyanyelvén kívül jól beszélt franciául, németül, angolul, utóbb pedig oroszul is megtanult. Az első világháború kitörésekor ugyanis éppen Szentpétervárott időzött s ekkor mint követségi attasé teljesített ott szolgálatot, de nem sajtóbeli munkával, hanem mint az orosz hadifogságba került osztrák eredetű olasz hadifoglyok gyámolítója. Szentpétervárott aztán végigélte az egész forradalmat s még 1918-ban érdekes könyvben számolt be erről az élményéről. Később Stockholmba, majd Londonba került attaséi minőségben s csak az 1920-as esztendő vetette újra haza, ahol a *Messaggero* főszerkesztője lett.

A Marcia su Roma idején az első római lapszerkesztő volt, aki fenntartás nélkül Mussolini mellé csatlakozott. Ennek köszönhette aztán, hogy a párt tagsági listáján Mussolini és Ciano után az ő neve szerepelt kezdettől fogva harmadik helyen. 1926-tól fogva a *Giornale d'Italia* főszerkesztője s ezzel a Palazzo Venezia és a Palazzo Chigi szándékainak és terveinek félhivatalos képviselője lett. Mussolinivel ugyan nem sokat érintkezett — évente talán három-négyizben találkaztak, — de Gayda mégis annyira ismerte a Duce minden legkisebb intencióját, hogy az ő cikkeiből az egész világ nyugodtan vehette a fascio vezérének akaratát tudomásul.

Ehhez hozzájárult, hogy Ciano minden reggel egy ivnyi utmutatást küldött Gaydának, s ezekben az instrukciókban részletesen benne volt a *regime* aznapi állásfoglalása minden nemzetközi politikai kérdésben. Gayda aztán nekiült a maga kis irógépjének — Olaszország egyik leggyorsabbkezü gépirója volt — s ontotta magából a végeláthatatlan számu sorokat, naponta átlag ötvenezer szót. Ilyen körülmények között nem is igen élt Gayda társadalmi életet.

Az alacsony, törékeny termetü, hamuszürke hajú, szemüveges, professzoros megjelenésü embert nemigen lehetett másutt, mint a szerkesztőségében vagy ahhoz közeleső lakásán látni, ahol falmagasságú könyvespolcok között élt, dolgozott, de úgy, hogy nagy munkatermének minden asztala, sőt még a padlója is teli volt könyvekkel és ujságokkal. Naponta átrágta magát az egész külföldi sajtón s amellett óriási mennyiségü könyvet is elolvasott: a szó szors értelmében vett polihisztor volt. Gaydának megvolt az a kiváltsága, hogy a cenzurás világban saját cikkeinek önmaga lehetett a cenzora, Mussolini és Ciano csak akkor közölték vele esetleges megjegyzéseiket, ha a cikke már megjelent.

Gayda a külpolitikai vonalvezetésben inkább a Ciano-féle irányzat híve volt. „A fasiszta Olaszország sohasem akart ezzel háborút indítani a demokráciák ellen" — mondotta már a második világháború kitörése után egy nála járt magyar ujságírónak. „Olaszország mindig védelmezte és támogatta Magyarország függetlenségét és pedig azért, mert Magyarországot tekintette Európa legfontosabb kiegyensúlyozó elemének" — volt Gayda nézete Magyarországról.

A tavalyi júliusvégi események természetesen a legmélyebben érintették Gaydát. Már olyan hírek is elterjedtek róla a nemzetközi sajtóban, hogy öngyilkosságot követett el. Ez ugyan nem történt meg, de Gayda nyomban otthagyta a Giornale d'Italia főszerkesztői székét. Nem a személyes presztizsének csökkentése bántotta — Gayda azokhoz az ujságírókhoz tartozott, akik nem fogadtak el a hatalomtól semmiféle címet, rangot vagy kitüntetést, s akiknek egyetlen vágyuk van: az, hogy az irásban éljék ki alkotókészségüket, — de bántotta, megtörte az előrelátható összeomlás, amely hazájától is mérhetetlen áldozatokat fog követelni.

Az áldozatok sorába most egy buta bomba jóvoltából ő is belekerült.

Supka Géza.

Politikusnak, orvosnak, ügyvédnek, írónak, zenésznek, színésznek, diáknak, tanárnak, szülőnek, vezérigazgatónak, levelezőnek, ügynöknek, kereskedőnek, iparosnak **nélkülözhetetlen**

Éri-Halász Imre

„Ki Ne Mondja!"

című könyve, amely szellemesen és meggyőzően mutat rá, melyek a közélet, üzlet, társaság olyan szavai, szólásmódjai, amelyeket nem szabad használni, mert bosszantóak és ártalmásak.

SÁR ÁGI RAJZAIVAL.

Ára kötve . . . . . 14.— P

STILUS KIADÁS

A hercegprímás feltűnő beszéde a rágalmazásról és annak végzetes következményeiről

Csütörtökön tartott közgyülést a Szent István-Társulat, amelyen *Serédi* Jusztinián bibornok-hercegprímás mondott megnyitóbeszédet a rágalmazásról. Abból indult ki, hogy napjainkban az emberek egyéni és közösségi viszonylatban oly gyakran elhallgatják vagy megtagadják az igazságot és *rágalmazás formájában szinte felkiismeretfurdalás nélkül állitják azt, ami nem igaz, vagy aminek éppen az ellenkezője igaz.* Ez a rágalmazás annyira elterjedt, hogy *korunkat méltán a hazugság és a rágalmazás korának lehetne nevezni.* A hercegprímás ezután rámutatott arra, hogy mennyit árt Magyarországnak az a rágalomhadjárat, amelyet ellene élőszóval, sajtó útján és a rádió hullámain keresztül vezetnek, majd így folytatta:

— *Mutassuk meg Európának és az egész világnak, hogy igazi magyarok vagyunk és azért nem engedjük, hogy részünkről akár magyar, akár idegen állampolgárokat, kivált más nemzetek államférfiait és vezetőit, társadalmi osztályait vagy magukat az idegen nemzeteket rágalom érje, mert ez az Isten akarata és mert a katolikus ember és a magyar ember útja egyenes.*

A hercegprímás nagy beszédét több alkalommal viharos taps és éljenzés szakította meg.

Nagyszabású autórazzia a fővárosban

Az üzemanyagellenőrző detektívcsoport kedden délután az egész fővárosra kiterjedő, nagyszabású autórazziát rendezett. Mint ismeretes, az autóforgalmat korlátozó rendelet kimondja, hogy szombaton délután négy órától hétfő reggelig, illetve az ünnepnap előtti délután négy órától csak Ü-betűvel ellátott autók közlekedhetnek a fővárosban. A detektívek kedden délután négy óra után megszállták Budapest főbb útvonalait és este kilenc óráig ellenőrizték a forgalmat. Az összes arra haladó autókat megállították és megvizsgálták, hogy rendelkeznek-e Ü-betűvel. *Azokat az autókat, amelyek csak E-betűvel voltak ellátva, a legközelebbi garázsba vitették, leszereltek rendszámtábláikat és elvették az E-betűjüket.* A razzia végleges eredményéről még nem kaptunk hírt, valószínűleg azonban mintegy negyvenre tehető azoknak az autótulajdonosoknak a száma, akik a rendeletet megszegték. Ezek ellen eljárás indul, ugyanakkor E-betűjüket is valószínűleg bevonják.

Miniszteri rendelet fog intézkedni az autobuszokat pótló tura-bérautók üzembehelyezéséről

Egy pengő lesz az egységes viteldíj

Hétfő óta két vonal kivételével megszünt Budapesten az autobuszközlekedés. A főváros lakosságát kényelmetlenül érinti ez a kényszerű háborús intézkedés és különösen azoknak a vidékeknek a lakossága szenved ennek következtében, amely minden más közúti közlekedési lehetőségtől el van zárva. A közigazgatási bizottság hétfői ülésén minden felszólaló sürgette, hogy **valamilyen eszközzel próbáljon segíteni a főváros vezetősége a nehéz helyzetbe került lakosságon.**

Morvay Endre alpolgármester be is jelentette, hogy tárgyalások vannak folyamatban olyan irányban, hogy legalább a hegyvidéki közönség közlekedését a megszünt autobuszjáratok helyett társas bérautójáratokkal biztosítsák.

Felrobbant egy hidrogénnel töltött palack

Robbanás történt tegnap délelőtt a Hidroxigén Rt. Budafoki-út 72. számú üzemében. Az egyik épületben, ahol a palackokat töltik, az egyik palack eddig még meg nem állapított okból felrobbant. A robbanás ereje az épület tetejét és egyik falát beszakította. A helyiségben dolgozó *Major* János húszéves és *Kovács* Kálmán negyvenhétéves gyárimunkás a robbanás következtében súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők a Magdolna baleseti kórházba vitték őket. A robbanás ügyében vizsgálat indult.

Visszavont tojáspótló engedély

A hivatalos lap közli, hogy a föld művelésügyi miniszter *Bölcskey* Ferenc budapesti lakósnak az *«Anikó»* elnevezésű *tojáspótló* készitmény forgalombahozatalára adott engedélyt azonnali hatállyal visszavonta. Az engedély előirásainak megfelelő készitményeknek a viszonteladóktól való bevonására 1944 április hó 30-ig türelmi időt engedélyezett.

FELHIVÁS!

Megvettem vitéz Kecskés Jánosné sz. Viktorin Margit VI., Mussolini-tér 3 alatti Oktogon éttermét. Kérem az esetleges hitelezőket, hogy követeléseiket három napon belül irásban nálam jelentsék be, ellenkező esetben azokat figyelembe nem veszem. Angu Béla V., Kádár-utca 10.

10 P 3 drb. müv. lev. lap **PÁRISI FOTO** Párisi Nagy Áruházban

Villamosösszeütközés kilenc sebesülttel

Szerdán este a Horthy Miklós-út és Csiki-utca sarkán *egy zsufolt 9-es villamos belefutott az előttehaladó 19-es villamosba.* A karambolnál az utasok közül súlyosabb sérüléseket szenvedett *Csik* Lajos negyvennégyéves szabó és *Garampölgyi* Ferenc huszonötéves szerelő, továbbá *Kulcsár* Ferenc huszonegyéves szijjgyártósegéd és *Ikádi* József huszonhétéves tisztviselő, akiket a mentők a Magdolna kórházba vittek. *Jankovics* Erzsébet huszonnégyéves kereskedő és *Takács* Istvánné hatvanhároméves napszámosnő pedig a Rókus kórházba került. A helyszínen részesitették elsősegélyben *Bódog* Sándor huszonnégyéves villamosvezetőt, *Sári* Mária harminckétéves gyárimunkásnőt és *Halasi* Zsófia huszonnégyéves tisztviselőnőt. Vizsgálat indult a baleset körülményeinek megállapítására.

A Tábori Színház március idusának délutánján a zsúfolásig megtelt Uj Magyar Színházban díszelőadást tartott. Vidám párjelenetek, rövid színdarabok, magyar tánc és dal szerepelt a műsoron. A szereplők közül kitűnt a bájosan konferáló *Fogarassy* Mária, *Pethes* Ferenc, *Hódossy* Judit, *Harasztosi* Irén, *Rutkay* Mária, *Varga* Imre és *Kovács* Kató.

Negyven textilüzlet kirakatát fosztotta ki egy borbélysegéd

Hétfőn éjszaka egy rendőr a Nagymező-utcában tettenérte

Kedden éjszaka a Nagymező-utcában szolgálatot teljesítő rendőr figyelmes lett egy férfira, aki a Nagymező-utca 66. számú házban lévő *Vásárhelyi* Gábor textilüzletének kirakata előtt ácsorgott, majd abban a hitben, hogy senki sem figyeli, fel akarta törni a kirakatot. A rendőr ekkor előjött kapu alatti rejtekhelyéről és a tettenért kirakatfosztogatót bevitte a főkapitányságra. Ott kiderült, hogy *Paul Pál* Ferenc ötvenhárom éves állásnélküli borbélysegéd, aki különböző bűncselekmények miatt hatszor volt már büntetve.

Szerdán reggel *Szücs* Kálmán detektívcsoportja kezdte meg a tettenért kirakatbetörő kihallgatását. Eleinte tagadta, hogy hasonló bűncselekményeket elkövetett volna, de *később megtört és beismerő vallomást tett.* Közben a detektívek házkutatást tartottak a Szent István-körút 26. számú házban lévő lakásán, ahol *egy kocsira való textilárut találtak.*

Paul Pál Ferenc elmondotta, hogy az utóbbi hetekben *úgyszólván szünet nélkül fosztogatta a pesti üzletek kirakatait, főleg pedig a textilüzletekét.* Összesen 40 kirakatbetörést ismert be. Többek között ő fosztotta ki *Moskovics* Elemér Vilmos császár-úti, *Placsek* Vilmos Károly-körúti, *Szende* Adorján Nagymező-utcai és *Zenke* Rezső Nagymező-utcai textilkereskedésének kirakait is. *Néhány hét alatt a „szorgalmas" kirakatbetörő mintegy 70.000 pengő értékü textilneműt zsákmányolt.* A lakásából a főkapitányságra beszállított betörésből származó textilneműek egyrészéről meg tudta mondani, hogy honnan valók, egész sereg árunak azonban még nincs meg a gazdája. A rendőrség éppen ezért kéri a károsultakat, hogy jelentkezzenek a főkapitányság második emelet 214. számú detektívszobájában.

Elfogták a tömeggyilkos francia orvos feleségét és fivérét

Páris, március 16.

(Német Távirati Iroda). **A párisi sajtó szerdai jelentése szerint Auxerreben**

a tömeggyilkos Petiot dr. szülőhelyén letartóztatták az elmenekült gonosztevő feleségét és fivérét.

Petiot feleségét, akit szintén köröztek, Auxerre pályaudvarán fogták el, amikor vonatra akart szállni, hogy tovább meneküljön. Első kihallgatása során az asszony azt állította, hogy nem tudja hol tartózkodik férje ezidőszerint. Kijelentette továbbá, hogy nem volt tudomása férje bűnös üzelmeiről. Letartóztatásakor lesujtott benyomást keltett. A tömeggyilkos fivére, Maurice Petiot is erősen gyanússá tette magát a rendőrség előtt hazudozásával. Házában felbontott ágyat találtak, amelyről kijelentette, hogy az egy ismerőse használta a szomszédos Courson városból. A haladéktalan vizsgálat kideritette azonban, hogy ez az ismerős az utóbbi napokban egyáltalán nem hagyta el lakását. Lehetségesnek tartják, hogy Petiot dr. letartóztatása már csak órák kérdése. A Rue Lesueur 21. számú villában végzett további nyomozás jellemző részleteket derített ki. A legemlitésreméltóbb ezek közül, hogy Petiot dr. az egyik előszobából egy kedden felfedezett kémlelőlyukon át végignézte áldozatainak halálát. A rendőrség azt hiszi, hogy a gyilkos áldozatait a villa kertjében lévő meszesgödörbe dobta és azután újból kiszedte onnan mikor a mész bomlasztó munkáját megkezdte. (MTI.)

Szilágyi Marcsa

felgyógyult **és esténként ismét fellép!**

FLÓRENC KÁVÉHÁZ Szabadság-tér-Aulich-u. sarok

Konyháját mindenki dicséri! Asztalrendelés: T. 112-106, 127-642.

Budapest átszállási Beszkár térképe

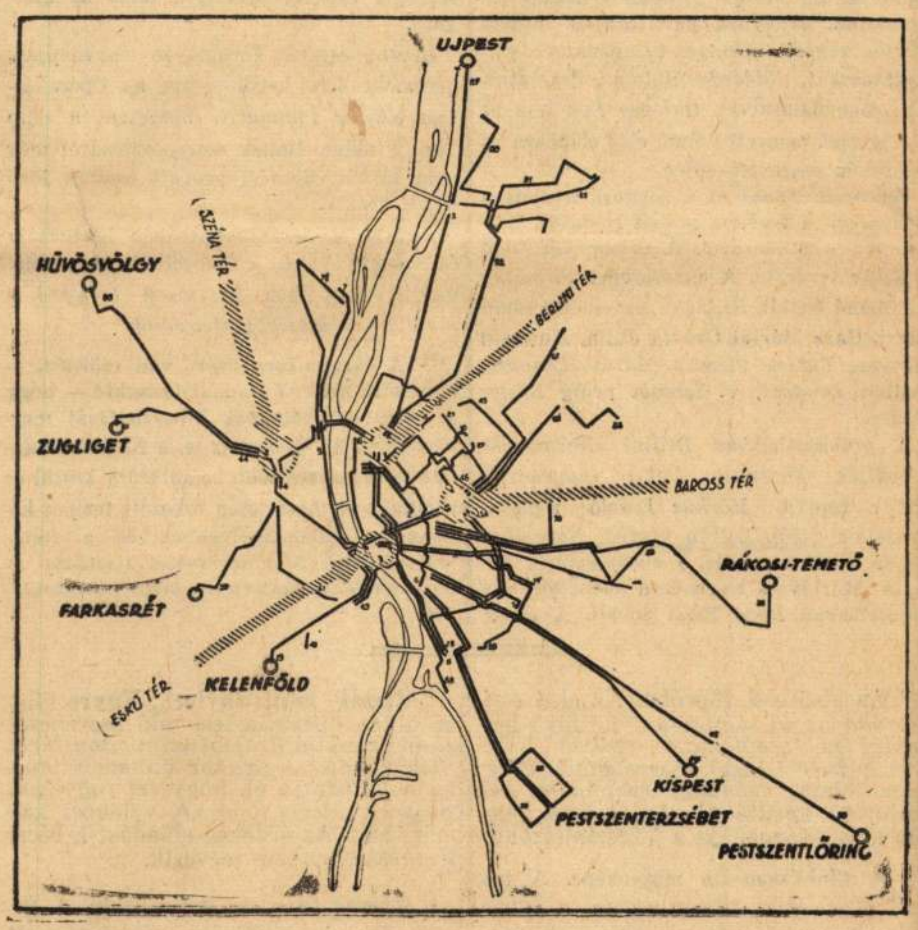

— *Az Est tudósítójától* —

Itt közli *Az Est az új villamosvonalak térképét.* A térképen nyilak jelzik a tervezett új átszállóhely-csomópontokat. Erről világosan kitűnik, hogy a jövőben hányszor kell átszállnia az utasnak, ha valahonnan el akar jutni valahova, például lakóhelyéről munkahelyére. A nagy »reform« egész csomó villamosrelációt megszüntet, a térképen minden viszonylat mellett *ott van a tervbevett új villamosjelzés száma.* Az újítás szerint a villamosrelációk a következők lennének:

2 *Rókus kórház—Klauzál tér—Nagymező ucca—Kossuth Lajos tér*
3 *Újpest—Váci út—Berlini tér*
4 *Délivasút—Margit körút—Margithíd—Lipót körút—Nyugati p. u.*
5 *Elnök ucca—Üllői út—Múzeum körút—Vilmos császár út*
6 *Boráros tér—Nagykörút—Nyugati pályaudvar*
7 *Óbuda Fő tér—Lajos ucca—Zsigmond ucca—Margithíd—Berlini tér*
8 *Arénaúti aluljáró—Podmaniczky ucca—Kossuth Lajos tér*
9 *Horthy Miklós körtér—Dunapart—Török ucca*
10 *Városliget—Király ucca—Nagymező ucca—Kossuth Lajos tér*
11 *Közvágóhíd—Soroksári út—Múzeum körút—Deák tér*
14 *Hungária út—Simor ucca—Baross ucca—Kecskeméti ucca—Eskü tér*
15 *Rudolf tér—Pozsonyi út—Aréna út—Vágány ucca*
16 *Eskü tér—Pesti Dunapart—Rudolf tér*
19 *Baross tér—Rákóczi út—Erzsébet-híd—Gellért tér—Horthy Miklós út—Kelenföld*
20 *Ferencvárosi p. u.—Hungária út—Karpfenstein ucca—Népszínház u.—Rókus kórház*
21 *Podmaniczky ucca—Aréna út—Thököly út—Baross tér*
23 *Baross tér—Fiumei út—Orczy út—Gróf Haller ucca—Közvágóhíd*
23/A *Szent István kórház—Orczy út—Fiumei út—Baross tér*
26 *Kőbánya—Kőbányai út—Baross u.—Eskü tér*
27 *Városliget—Damjanich ucca—Baross tér*
28 *Új köztemető—Maglódi út—Népszínház ucca—Rókus kórház*
30 *Pestszenterzsébet—Baross ucca—Gubacsi út—Mester ucca—Boráros tér*
32 *Pestszenterzsébet—Jókai ucca—Gubacsi út—Mester ucca—Boráros tér*
36 *Rókus kórház—Népszínház ucca—Salgótarjáni út—Kápolna ucca—Kőbánya*
38 *Ferenc József laktanya—Salgótarjáni út—Népszínház ucca—Rókus kórház*
41 *Horthy Miklós út—Sós-fürdő*
42 *Villanytelep—Üllői út—Mária Terézia laktanya*
43 *Kispest Gyár ucca—Szent Imre herceg út—Üllői út—Mária Terézia laktanya*
44 *Új Szent János kórház—Krisztina körút—Erzsébet-híd—Rákóczi út—Baross tér*
45 *Állatkert—Thököly út—Baross tér*
46 *Keleti pályaudvar—Bethlen ucca—Szinyei Merse ucca—Podmaniczky ucca—Nyugati pályaudvar*
49 *Horthy Miklós körtér—Ferenc József híd—Múzeum körút—Vilmos császár út—Berlini tér*
50 *Vecsési határ—Üllői út—Villanytelep*
55 *Újpest—Árpád út—Rákospalota*
59 *Délivasút—Németvölgyi út—Farkasrét*
61 *Délivasút—Alkotás ucca—Szent Imre herceg útja—Horthy Miklós körtér*
67 *Öv ucca—Erzsébet királyné útja—Thököly út—Baross tér*
68 *Zugló—Bosnyák tér—Hajtsár út—Mogyoródi út—Vezér ucca*
69 *Zugló—Bosnyák tér—Thököly út—Baross tér*
72 *Óbuda Fő tér—Vörösvári út—Bécsi út—Zsigmond ucca—Pálffy tér*
81 *Széll Kálmán tér—Olasz fasor—Budakeszi út—Zugligeti út—Zugliget*
83 *Széll Kálmán tér—Olasz fasor—Budakeszi út—Völgy ucca—Hűvösvölgy*
87 *Újpest—Váci út—Megyer*
88 *Eskü tér—Fővám tér—Vámház körút—Lónyay ucca—Nagyvásártelep*
90 *Megyer—Baross ucca—Városháza*
91 *Rákospalota—Horthy Miklós út—István út—István tér*
92 *Berlini tér—Lehel ucca—Béke ucca—Városháza*
FAV *Artézi fürdő—Vörösmarty tér*

WIEN -be utazók el ne mulasszák megtekinteni
Ujváry-Stüberit, II., Praterstrasse 36

Nagy ostrom indult meg az olcsóbb import-tengeriért

— *Az Est tudósítójától* —

A szárazság miatt takarmányozási és hízlalási célokra *nagyobb mennyiségű tengerit vásárolt a kormány.* Most osztják szét a gazdák között. A szétosztást a földmívelésügyi miniszter a vármegyék gazdasági bizottságainak bevonásával a vármegyei gazdasági felügyelőkre bízta azzal, hogy

ez a tengeri csak olyan gazdáknak adható, akik a szárazság és más elemi csapások folytán nagyobb kárt szenvedtek

és akiknek hízlalási és takarmányozási célból szükségük van kukoricára.

A szétosztást egyes helyeken már meg is kezdték és mivel a kiosztásra kerülő tengeri 3 pengővel olcsóbb, mindenki ebből a tengeriből akar és a földmívelésügyi minisztérium illetékes ügyosztálya állandó nagy ostromnak van érte kitéve. Olyan tömegesen jelentkeznek tengeriért a gazdák, hogy

esetleg újabb tengeribehozatalra lesz szükség,

mert a földmívelésügyi minisztérium azon van, hogy állatállományunk ne csökkenjen és a hízlalás se szenvedjen kárt a szárazság miatt.

Még ma elkészül a vádirat Kenyeres-Kaufmann Miklós ellen

— *Az Est tudósítójától* —

Kedden délelőtt 10 órakor *Grottó* László ügyész szobájában megjelent *Kenyeres-Kaufmann* Miklós, a tarpai kerület országgyűlési képviselője, hogy utoljára tegyen vallomást az ügyészség előtt. Az ügyész, aki beszerezte *Kenyeres-Kaufmann* minden okiratát Romániából és Magyarországról, részletesen eléje tárta adatait és több kérdést intézett hozzá.

Kenyeres-Kaufmann kihallgatása órákig tartott.

Az Est munkatársának értesülése szerint az ügyészségen ma reggel megtörtént a *döntés:*

az ügyészség a Kenyeres-Kaufmann ellen lefolytatott nyomozás adatait elegendőknek látja a vádemelésre.

A döntést gyorsan követte a végrehajtás is: *Grottó* László ügyész ma délelőtt megkezdte a *Kenyeres-Kaufmann* Miklós ellen kiadandó vádirat megszerkesztését. Munkáját még ma elreferálja *Baróthy* Pál főügyésznek.

Húsz szálloda építkezéséhez két és félmillió kölcsönt ad az OTI

— *Az Est tudósítójától* —

A nyáron a budapesti kereskedelmi és iparkamara előterjesztésére *Bornemisza* Géza kereskedelmi miniszter szaktanácskozást hívott össze, miként lehetne *az elhanyagolt szállodák modernizálását* keresztülvinni és az idegenforgalom érdekében a látogatottabb helyeken *új szállodákat is építeni.* A kamara azt javasolta, hogy *az öregségi biztosítás tartalékalapjaiból* adjon az OTI megfelelő feltételek mellett építési kölcsönöket.

A miniszter utasítására *Tormay* Géza államtitkár tárgyalást kezdett az OTI és a MABI megbizottaival és az elmult napokban, értesüléseink szerint, az az örvendetes elhatározás történt, hogy

az OTI egyelőre 2.5 millió pengő hitelt folyósít 20 szálloda modernizálására és építésére

és mihelyt a belügyminiszter ezt a határozatot megerősíti, valószínűleg a PK, mint bizalmi szerv közreműködésével meg is kezdődik a hitelek folyósítása.

A minisztérium magának tartja fenn, hogy milyen sorrendben történjék a kiutalás s milyen szállodák átalakítása és építése tekinthető idegenforgalmi érdeknek.

Más célra ebből az alapból senki sem kaphat hitelt.

Csak az olyan tervek igényelhetnek kedvező elintézést, amelyek *az idegenforgalom emelésének* reális lehetőségeit foglalják magukban.

Úgy halljuk, hogy ez csak az *első lépés* a kormány idegenforgalmi beruházási akciójának megvalósítása felé és hogyha az első kísérletek sikeresnek bizonyulnak,

más közalapokból is történik majd hitelfolyósítás szállodaépítési célokra.

Elsősorban persze a *Balaton* környéke, majd a forgalmasabb *turisztikai központok* vannak tervbe véve, azonban *nagyobb vidéki városok is igényt tarthatnak,* éppen idegenforgalmi érdekből, modernizálási hitelek folyósítására.

Vénus gumibetétes melltartó
fazónja a legjobb, **ára** a **legolcsóbb.** Kérje mindenütt

Színházjegy-irodánk kedvezményes előadásai

A *Budai Színkör* vasárnap befejezi sikeres szezónját. Pénteken lesz az *Aki mer, az nyer* századik előadása. Úgy erre, mint az összes többi előadásra szolgálunk olvasóközönségünknek kedvezményes jeggyel.

Az átalakított *Terézkörúti Színpad* megkezdte szezónját és jegyirodánk már a pénteki, vasárnapi és hétfői előadásra szerzett leszállított áru jegyeket.

A *Komédia Kabaré* kacagtató műsorához is kaphatók olcsó jegyek. Az esti előadásokon kívül a vasárnap délutáni előadás is szerepel műsorunkon.

Színházjegy-irodánk külön telefonja: *43—8—88.*

Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, csalánkiütés, rosszullét, fejfájás, idegizgalmak, álmatlanság esetén a természetes **Ferenc József** keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes útra tereli és felfrissíti a szellemet.

SZÍNHÁZ

Szürke lett a Nemzeti

Kívül tudnillik. Belül, az új igazgató programja szerint, a szeptembervégi megnyitó-előadástól kezdve színesebb lesz, mint valaha. De kívül — most, hogy egyik oldaláról elhordták az állványokat, meg lehet már állapítani — szürkébe öltözött. Pontosabban: galambszürke lett a Nemzeti Színház.

Nagy újítás ez, meglepetés, hozzá kell majd szokni a pesti szemnek és az emlékező léleknek. Ennek a háznak a Rákóczi-úton már akkor is, amikor még Kerepesi-útnak hívták, idestova hatvan esztendeje, ugyanis nemcsak tradíciós, de szinte hivatalos színe a barna volt. Akkor is, amikor még muzsikáltak benne, a negyedszázad alatt is, amióta vendéghajléka az ország első színpadának.

Barna volt a régi Népszínház és barna volt benne a jegyszedő uniformisa is és barna papirosra nyomtatták a színlapját. Ha most majd mindenfelől megszabadul az állványoktól, ámulva fognak lenézni rá az örök égi színpadról a népszínmű és az operett nagy primadonnái, akik ott laktak szemben a barna színházzal és el se tudták volna képzelni, hogy valamikor is megváltoztathatja a színét. Rá se fognak ismerni.

A Nemzeti Színház világosabb és vidámabb szürke színe is program. Azt mondja az új szín, hogy odabenn is új a szín, amelyen más készül, mint ami volt.

„A szerelmes királyné" Budapesten

Brodszky Miklós és *Földes* Imre operettjét, »A szerelmes királyné«-t *Alpár* Gittával a címszerepben tavaly Bécsben mutatták be és *magyar színpadon még nem került színre.*

Most arról van szó, hogy *október második felében Budapesten is bemutatják* a Városi Színház színpadán. Az eddigi megállapodás szerint *Honthy* Hanna lesz a primadonnája, *Fejes* Teri a szubrettje és *Verebes* Ernő fogja a táncos-komikus szerepét játszani. Az előadást *Szabolcs* Ernő rendezi és *Komor* Vilmos vezényli.

* **»A csúnya lány«-t előbb mutatják be Amerikában, mint Budapesten.** A Budapesten készült *Murátí* Lili-filmet, »A csúnya lányt«-t, *szeptember 6-án* bemutatják a *clevelandi* Morelandfilmszínházban. Első eset, hogy egy új magyar filmet *előbb mutatnak be* Amerikában, mint Budapesten. Cleveland után *Detroitban* adják elő a filmet.

* **Jannings új komikus filmszerepe.** Thea von *Harbou*, az ismert német filmíró most *Jannings* Emillel együtt dolgozik a művész salzkammerguti birtokán új filmjén, amely »A szabin nők elrablása« című régi német bohózatból készült. Jannings fogja játszani a ripacsdirektor Striese híres szerepét.

Rendőröket kellett kivezényelni a Magyar Színházhoz

olyan óriási tömeg jelentkezett bérlet és premierjegy váltására. Filléres bérlet már csak 3 nap váltható! Szombaton premier! Fedák Sári, Rózsahegyi Kálmán, Békeffi László felléptével »Pityu«. Már csak néhány jegy kapható! Első bérleti előadás szeptember 8. vasárnap.

STRNAD

E furcsa név viselője — Oskar *Strnad* tanár, akit régi szívbaja tegnap 56 éves korában *Aussee*-ban megölt — *a színpadi tervezőművészet legnagyobb zsenije volt.*

Olyan művész, aki színpadképein át minden korok minden költőjét ellenállhatatlan és lenyügöző erővel tudta a szín és a forma nyelvén megszólaltatni és magyarázni. Izig-vérig modern művész volt, sohasem dogmatikus, minden stílust tisztelt, de egyiknek se volt rabja: mint rajzoló, festő, építész határtalan fantáziával egyformán szolgálta és világította meg Shakespearet és Kotzebuet, Mozartot és Alban Berget.

Reinhardt jobbkeze volt az osztrák Strnad: ugyanolyan értékű művésze a színpadnak, mint a nagy rendező, aki tömérdek sikerét büszkeséggel osztotta meg mindig leghűségesebb munkatársával. De dolgozott a bécsi állami színházaknak is: korszakot alkotó úttörésének emlékét őrzi a bécsi *Staatsoper* és *Burgtheater* nem egy műsordarabjának színpadi kiállítása is.

* **Zuckmayer új társadalmi vígjátéka.** Karl *Zuckmayer*, a kiváló német színpadi író, akinek »Katherine Knie« című darabját műsortervében ígéri a Nemzeti Színház, új darabot írt, amely *modern miliőben játszódó társadalmi vígjáték.* Címe: »A kézcsók«.

Tíz métert kicenzúráztak egy magyar filmből, mert „rossz reklám a magyar utaknak"

Egy magyar filmvállalat új nagy filmet készített a nyáron, amelynek egyik fontos jelenete az, amikor az országúton karambol történik egy motorbiciklivel. A motorbiciklin *Kabos* Gyula ül.

Az országúton — és ez *lényeges része* a film meséjének — *por van.* A por okozza a katasztrófát. A por »játszik« a filmben.

A filmet, amikor elkészült, benyujtották a mozgóképvizsgáló bizottságnak és a cenzurabizottság a vetítés után úgy határozott, hogy *tíz métert ki kell vágni belőle*, azt a részt, *amikor por van az országúton.* A rendelkezés megokolása az, hogy *a jelenet rossz reklám a magyar országutaknak* és így a port a filmből el kell távolítani.

* **Tanár lett Gutheil-Schoder a bécsi akadémiában.** Az egykor ünnepelt operaénekesnő, *Gutheil-Schoder* Mária kamaraénekesnő *tanári katedrát kapott* a bécsi állami zene- és színművészeti akadémiában. *Külön osztály vezetését bízták rá* már az új tanévben: operaéneket és operai játékot fog tanítani.

* **Bassermann angol színpadon.** *Bassermann* Albert, a nagy német színművész, *angol színpadon készül fellépni.* Több hónap óta tartózkodik Angliában, tökéletesítette magát az angol nyelvben és most, mint *Londonból* jelentik, arról van szó, hogy *már novemberben fellép egy londoni színházban* egy modern angol dráma főszerepében.

BUDAI SZÍNKÖR

Utolsó 6 előadás

Honthy Hanna, Fejes Teri, Törzs, Gárdonyi, Z. Molnár, Gaal, Pártos felléptével

AKI MER AZ NYER

Pénteken 100.-adszor

Megkezdődtek a próbák az Operaházban

Radnai Miklós és Németh Antal ma délben közös munkarendről tanácskozott

Az Operaház színpadán és próbaszobáiban *megkezdődött a munka.* A nagy színpadon *Erkel* Ferenc »Hunyadi László«-ját próbálják, amelynek partitúráján *Radnai* Miklós végzett bizonyos színpadszerű változtatásokat, *Nádasdy* Kálmán dramaturgiai elgondolásaival. *Október 1-én* lesz az átdolgozott nemzeti dalmű első előadása az Operaház megnyitó-estjén.

Ferencsik János ül a zongora mellett a színpadon s vezéti a próbát Nádasdy Kálmánnal, a rendezővel. A díszleteket *Oláh* Gusztáv tervezte. A címszerepet *Pilinszky* Zsigmond énekli, Szilágyi Erzsébetet *Bodó* Erzsi, Gara Máriát *Osváth* Júlia, Hunyadi Mátyást *Tutsek* Piroska, Garát *Losonczy*, Czilleit *Lendvai*, V. Lászlót pedig *Rösler* Endre.

A próbaszobákban *Bellini* »Normá«-ját próbálják *Fleischer* Antal vezetésével. Ezt a reprízt *Márkus* László rendezi, díszleteit *Fülöp* Zoltán készíti. *November elején* kerül rá a sor, a címszerepben *Németh* Máriával. Normát a második szereposztásban *Bodó* Erzsi énekli. A második szopránszerep *Osváth* Juliáé. A tenorszerepet *Halmos* Jánosra, a basszusszerepet *Székely* Mihályra bízta az igazgató.

Horthy Miklós kormányzó névnapján, *december 6-án* kerül színre az Operaházban először *Planquette* operettje, a »Rip van Winkle«. Ennek szereposztásáról még nem történt döntés; próbáit csak a jövő héten kezdik.

Radnai Miklós, az Operaház igazgatója és *Németh* Antal, a Nemzeti Színház igazgatója, ma délben *hosszasan tárgyalt a munkarend összeegyeztetéséről.*

— A tárgyalásra azért van szükség, — mondotta nekünk Radnai igazgató — hogy a közös munkahelyek kihasználását megbeszéljük. Az Operaház is, a Nemzeti Színház is egyszerre több bemutatóra készül és a munka természetesen fokozott tempót követel a szabóműhelyekben és a festőműteremben. A megbeszélés tisztázza a *munkahelyek okszerű és kellő kihasználását.*

* **Az első esti főpróba.** Az első *esti főpróba* az új szezónban a jövő hét *péntekjén, szeptember 13-ikán* lesz: *Bús Fekete* László »Szerelemből elégtelen« című, másnap, szombaton bemutatóra kerülő új életképének akkor lesz a főpróbája a Vígszínházban.

* **A Ciné-Comoedia matyóképe.** A párizsi »Comoedia« filmmelléklete, a »Ciné-Comoedia« nagy képet közöl egyik legutóbbi számában. Wallace *Beery* magyarországi tartózkodását örökíti meg *Az Est*-ben is megjelent kép, amely a híres amerikai filmszínészt *magyar matyógyerekek között* ábrázolja.

* **Slezák, mint Shylock.** Egyre több az olyan operaénekes, aki szerencsét akar próbálni *drámai színpadon.* Most *Slezák* Leó, az egykor ünnepelt tenorista határozta el, hogy *fel fog lépni 'Shylock szerepében* »A velencei kalmár«-ban. Az érdekes előadást a bécsi *Volkstheater*-ben tervezik.

* **Magyar tenorista Bukarestben.** A Romániában és Erdélyben vendégszereplő *Szűcs* László vendégszereplési szerződést kötött a *bukaresti* operaházzal. Három estén vendégszerepel Bukarestben. Első estjén legközelebb a »Toscá«-ban Cavaradossit énekli olasz nyelven.

MŰSOROK

Szerda, szept. 4. — Szerda, szept. 4.

SZÍNHÁZ

BUDAI: *Aki mer az nyer* (8). — TERÉZKÖRUTI SZÍNPAD: *Kacagó est* (9. — KOMÉDIA: *Száz zsidó egy sorban* (9).

MOZI

ADMIRÁL (Margit körút 5. 537—07): Viharmadarak (Wallace Beery). Barcarola (Gustav Fröhlich). Híradók (¼4, ½7, ½10). — **ALKOTÁS** (Alkotás u. 11. 553—74): Nyomorultak (Harry Baur). Csendélet Mexikóban (trükkfilm) (¼4, ½7, ½10). — **BUDAI APOLLÓ** (Csalogány u. 46. 51—5—00): Barcarola (Gustav Fröhlich). Pétervári idill (Paul Hörbiger). Babszem Jankó (színes trükkfilm). Híradó (5-től folyt.). — **CITY** (Vilmos császár út 36. 111—40): Özvegy menyasszony (Adele Sandrock). F. P. 1. a valóságban. Híradó (4, 6, 8, 10). — **CORSO** (Váci u. 9. 874—02): A kis ezredes (Shirley Temple). Pimpi mint torreador. Expedíciók nyomában. Híradók (¼4, ½6, ½8, ½10). — **CORVIN** (József körút és Üllői út sarok. 395—84): Kismama (Gaál Franciska). Híradó és a kísérő műsor (¼4, ½6, ½8, ½10). — **ELIT** (Lipót körút 16. 161—51): Barcarola (Gustav Fröhlich). Nincs semmi baj (Albert Prejean) (4, 7, 10). — **JÓZSEFVÁROSI** (Kálvária tér 7. 346—44): Barcarola (Gustav Fröhlich). Viharmadarak (Wallace Beery). Rumbaritmus (4, ¾7, ¾10) (Nyitott tető). — **KAMARA** (Dohány u. és Nyár u. sarok. 440—27): Ez a föld... Cukorkirály. Hollywoodi Mikulás (színes rajzfilm). Híradók (4, 6, 8, 10). — **KERT** (Aréna út és Vilma királynő út sarok. 130—17): Az özvegy menyasszony (Adele Sandrock). Kalózszigetek (kultúrfilm). Híradó (7, 9). — **MÁRKUS PARK** (Múzeum körút 2. 347—37): Színpadon: Boross Géza, Juhász, Halmay tréfákban és magánszámokban. Filmen: Riói lányok (8-tól folyt.). — **METRO** (Teréz körút 60. 26—0—00): Sequoia (Jean Parker). A három kis majom. Motoros kozákok. Híradók (2, 4, 6, 8, 10) (Nyitott tető). — **OTTHON** (Beniczky u. 3. és Baross u. 87. sarok. 367—96): Pétervári idill (Paul Hörbiger). Nincs semmi baj (Albert Prejean). Vihar a bazárban (4, ¾7, ½10). — **PÁTRIA** (Népszínház u. 13. 456—73): Viharmadarak (Wallace Beery). Barcarola (Gustav Fröhlich). (4, ¾7, ¾10). — **RÁDIUS** (Nagymező utca 22—24. 220—98): A kis ezredes (Shirley Temple). Pimpi, mint bikaviador. Fox varázsszőnyeg. Expedíciók nyomában. Híradó (4, 6, 8, 10). — **TIVOLI** (Nagymező u. 8. 230—49): Barcarola (Gustav Fröhlich). A divatkirály (Dorit Kreysler). Híradók (4, ¾7, ¾10). — **TURÁN** (Nagymező u. és Mozsár u. sarok. 264—20): Viharmadarak (Wallace Beery). Nincs semmi baj (Albert Prejean). Híradók (4, 7, 10). — **URÁNIA** (Rákóczi út 21. 460—46): A cigánybáró (Adolf Wohlbrück). Híradó (¼4, ½6, ¾8, ¾10).

BUSCH CIRKUSZ A VÍZ ALATT

mindennap d. u. 4 és ½9-kor

AZ EST e heti olcsó színházi előadásainak műsora:

Szerda, szeptember 4-én

BUDAI SZINKÖR: AKI MER, AZ NYER (8). KOMÉDIA KABARÉ: SZÁZ ZSIDÓ EGY SHORTBAN (9).

Csütörtök, szeptember 5-én

BUDAI SZINKÖR: AKI MER, AZ NYER (8). KOMÉDIA KABARÉ: SZÁZ ZSIDÓ EGY SHORTBAN (9).

Péntek, szeptember 6-án

BUDAI SZINKÖR: AKI MER, AZ NYER 100-adszor (8). TERÉZKÖRUTI SZINPAD: KACAGÓ ESTÉK (9). KOMÉDIA KABARÉ: SZÁZ ZSIDÓ EGY SHORTBAN (9).

Szombat, szeptember 7 én

BUDAI SZINKÖR: AKI MER, AZ NYER (8).

Vasárnap, szeptember 8-án

BUDAI SZINKÖR: AKI MER, AZ NYER (4 d. u. és 8 este). TERÉZKÖRUTI SZINPAD: KACAGÓ ESTÉK (9). KOMÉDIA KABARÉ: 100 ZSIDÓ 1 SHORTBAN (½5).

Mindezekre az előadásokra AZ EST-lapok olvasói igen kedvezményes, leszállított helyárú jegyeket válthatnak a kiadóhivatal üzlethelyiségében. VII., Erzsébet körút 18—20 szám alatt (T.: 43-8-88) továbbá AZ EST-lapok fiókjában, TOLDY LAJOS könyvkereskedésében, Fő utca 2. (Telefon: 533—94) d. e. 9 órától d. u. 5 óráig. Vasárnap csak AZ EST kiadóhivatalában d. e. 9—2-ig.

Fülöp Zoltán

terveste a Belvárosi
Kinházban előadott
Aristofanesz: Lysistra-
tájának díszleteit
~~leteit~~ és kosztümjeit.
(1932)

Bárdos Artur: A
harminceves Belvá-
rosi Kinház.
Budapest 1946. 413
414. l.
Nippel.

Fülöp Zoltán

díszlettervező

A rúk önzecskűvére
c. vigjáték díszletei
fentitől.

Benedek András:

Színházi estek. Buda-
pest 1947. 265 l.

Negyet

a-96

1 Röt. 8°

Gozzadini

Giovanni

Di alcuni sepolcri della necropoli Felsinea.

1.-30. M.

Fülöp Zoltán

díszletterező

íród

Design for Ballet.
(The Studio) London
1937.

Az Est. 1937. okt. 23

Tán eleget éltünk? —

BALÁZS BÉLA

Fülöp Zoltán

diszlettervező

Boris Godunov c.
operájának díszlete:
Dengyel kastély,
fentitől

Repr.
Budapest
1947. 470. l.

Budapest VIII. ker. Közjótékonysági
egyesület VIII. 232

Fülöp Zoltán

Oláh Gusztáv mellett
dolgozott az Operaház-
ban. Sok díszletet
önállóan tervezett

erő

Budapesti Hírlap
1933. dec. 7. (Szinház.)

Ath. Asz

ELŐI NYILVÁNTART. KÖNYVE
S köt. 139 lap 4 tétel

Elfogadta!

1904 évi 26.710 / 8139 nov.

Kizáin
7/6

SZÍNHÁZ

„HIMFY"

Az Opera bemutatója

A »Farsangi lakodalom« óta várja Operánk az új *Poldini*-dalművet, úgy is mondhatnánk: a badacsonyi lakodalmat. Szövegét *Bodrogh* Pál »Kisfaludy Sándor« verses regényes játékából *Mohácsi* Jenő írta. A költő és Szegedy Róza kesergő és boldog szerelmének a magyar és idegen biedermeyer-kor minden kínálkozó hatását és változatát nyujtja át a világhírű magyar zeneköltőnek a nagyon színszerű és költői szövegkönyv. Poldini régi fiatalságának egész lángolásával nyúl a témához. A badacsonyi napsütéses szüret hangulatát herceg Esterházy bécsi palotájának pompája s a francia fogság gavottos kecsessége váltja fel. Toborzók, palotások, szüreti kardalok sora után bécsi keringő könnyedsége és a gavotte kecsessége, erkélyes holdvilág, hárfa és románc. Ez a zenei meggyőződés csak igazi művész lelkéből fakadhatott. A harmadik kép gazdagsága már nem is a »Farsangi lakodalom«, hanem a »Csavargó és királyleány« szépségeit idézi. Csak éppen az utolsó kép hamisítatlan, vagy inkább hamisított népszínmű hangulata akad el, talán mert már későre is jár az idő.

És végül is egy új magyar opera minden jel szerint nagyon sikeres indulását több szeretettel, mint kritikával kell fogadnunk. De a leggáncsoskodóbb kritika se köthet bele abba, amit az Opera ad az operához. *Fülöp* Zoltán tájképei, pazar interieurje és francia udvarháza a színpadi képzőművészet mestermunkája. *Rékai* András rendezőnek csoportképei és magánjelenetei pompásan olvadnak be a káprázatos külsőségekbe. *Pataky* Kálmán tündöklően szép és biztos hangja ragyogja be az elsőrangú előadást. *Székely* Mihály prépostjának hangja pedig olyan ünnepivé teszi, mint a legnemesebb harangzúgás. *Hámory* Imre éneke és játéka egyformán nagy érték, *Maleczky* Oszkár pedig ma is egyik legnagyobb erőssége az operai színjátszásnak. *Rigó* Magda »szép szavának ezüst hangja«, *Szabó* Ilonka nagyon helyes és magyaros Pannikája, *Orosz* Julia délceg és érzelmes bécsi táncosnője, *Tamás* Ilona stílusos francia kisasszonykája csupa képre és lemezre kínálkozó gyönyörűség. Az utolsó kép táncában *Bordy* Bella gyujtó fiatalsága, a badacsi levegő friss fuvallatát és régi badacsonyi borok tüzét hozza. *Berg* Ottó mindvégig ura marad a kitünő zenekarnak. (H—ó)

Furtwaengler és Roswaenge politikai nyilatkozata

Az egyik bécsi lap körkérdésére válaszol most Wilhelm *Furtwaengler*, a világhírű karmester. A következőket mondja:

— Saint Germain óta az önálló Ausztria elvesztette értelmét. Visszatérése a nagy egységes birodalomba a szükségességből magától értetődő lett.

Helge *Roswaenge* így nyilatkozott:

— Amit *Mozart*, *Haydn* vagy Hugo *Wolff* szükebb hazájukban, Ausztriában alkottak, az *nem osztrák zene*, hanem ősnémet művészet. Nekem is megtiltotta az osztrák állam két évig, hogy vendégszerepelhessek. Hányszor mondták a kollégáim Bécsben, milyen jó lenne visszatérni a birodalomba. Mennyire irigyeltek bennünket, amikor visszamehettünk Berlinbe!

MANDL MULATÓ
szombattól a KOMÉDIÁBAN

Badacsonyban

JELENET POLDINI EDE »HIMFY« CÍMŰ OPERÁJÁBÓL, AMELYET MA ESTE MUTAT BE AZ OPERAHÁZ

Öt színházban nincs előadás ma este

Megcsappantak a nagyheti színházi előadások. Ma este öt budapesti színház nem tart előadást és *éppen így lesz holnap is.* Tegnap, hétfőn este, hat színház tartotta zárva kapuit, mert az Operaházban sem volt előadás.

A *Magyar Színházban* esti próbák vannak a »Dinasztia« című operettből. Az *Andrássy Színházban* Bársony Rózsi és Kabos Gyula megbetegedése miatt tegnap este nem volt előadás és csak csütörtökön tűzik ismét műsorra a »Nem leszek hálátlan« című operettet. Nem játszik a *Royal Színház* és a *Városi Színház* és próbaszünet van a *Komédiában.*

KIS HIREK

Vasárnap este *Tulsek* Piroska énekelte *Vénusz* szerepét a bécsi operaház *Tannhäuser* előadásán. A pásztorfiú *Réthy* Eszter, Wolfram *Svéd* Sándor volt.

⊙

Huberman Broniszláv, aki most Brüsszelben tartózkodik, telefonon hívta fel Budapesten *Szarvas* Klári hárfaművésznőt, hogy telavivi zenekarába szerződtesse arra a hangversenykörútra, amelyet *Toscanini fog vezényelni.* Telefonon állapodtak meg és harmadnapra itt volt az irásos szerződés is. *Szarvas* Klári négy hétre utazott el. A kairói rádió meghívására szólókoncertje is lesz.

⊙

A Nemzeti Kamara Színház tagjai közül azok, akik a hétfői műsorváltozás következtében nem játszottak, elmentek a birkózómérkőzésre. *Timár* József vezetésével több színész és színésznő izgult a mecsesen.

⊙

Feltűnést keltő hirdetés jelenik meg néhány nap óta az angol lapokban. A glyndebournei ünnepi játékok vezetősége így hirdeti a májustól júliusig tartó szezónt: »The British Salzburg« *(Az angol Salzburg).* A salzburgi ünnepi játékok közönségének legnagyobb része tudvalevőleg angolokból állott.

✱

Bemutató lesz szerdán a Pódium Kabarében. A mostani műsorban a filmet parodizálták ki, a legközelebbi műsorban *az orvosok kerülnek »terítékre«.*

MŰSOROK

Kedd április 12

SZÍNHÁZ

OPERA: *Himfy* (Először. Pataky Kálmán felléptével. **A. bérlet**). (½8). — **NEMZETI:** *Aranysziget* (B. bérlet. Kezdete ½8. Vége 10 után). — **KAMARA:** *Villámfénynél* (Kezdete 8. Vége ½11). — **VIG:** *Fűszer és csemege* (Kezdete 8. Vége ½11). — **MAGYAR:** *Nincs előadás.* — **BELVÁROSI:** *Duó* (Kezdete 8. Vége ¼11). — **MŰVÉSZ:** *Kékszakáll nyolcadik felesége* (Kezdete 8. Vége ½11). — **PESTI:** *Hatodik emelet* (Kezdete 8. Vége ½11). — **ANDRÁSSY:** *Nincs előadás.* — **VÁROSI:** *Nincs előadás.* — **ROYAL:** *Nincs előadás.* — **TERÉZKÖRÚTI:** *Lulu* (9). — **KOMÉDIA:** *Nincs előadás.* — **ERZSÉBETVÁROSI:** *Pista néni* (6, 9). — **JÓZSEFVÁROSI:** *Vig özvegy* (6, 9). — **KISFALUDY:** *A romantikus asszony* (6, ¾9).

MOZI

Rövidítések: H = Hiradók. Sz = Szombat. V Ü = Vasárnap és ünnep. M = Matiné.

ADMIRAL (1—537—07. Margit körút 5): **Az örök titok** (Fedák Sári, Harsányi Rezső). H (1/24 1/26 1/28 1/210). V Ü 1/22 1/24 1/26 1/28 1/210. — **ALKOTÁS** (1—553—74. Alkotás u. 11): **Lloyds of London** (M. Caroll). H. (1/24 1/26 1/28 1/210). V Ü 1/22 1/24 1/26 1/28 1/210. — **ANDRÁSSY** (1—241—27. Csengery u. 38., Andrássy út sarok): **A Noszty-fiú esete Tóth Marival** (Szörényi, Jávor). Robotmadár. H (1/25 7 1/210). Sz 4 6 8 10. V Ü 2 4 6 8 10. — **ASTRA** (15—44—22. Ugocsa u. 10., Böszörményi útnál): **100 férfi 1 kislány** (Deanna Durbin). Vidám vésztörvényszék. H. (1/24 1/26 1/28 1/210). V Ü 1/22 1/24 1/26 1/28 1/210. — **ATRIUM** (1—540—24, 1—530—34. Margit körút 55): **Elcserélt ember** (Dayka, Kiss). H (1/26 1/28 1/210). Sz V Ü 1/24 1/26 1/28 1/210. — **BELVÁROSI** (3—845—63. Irányi u. 21): **Az én lányom nem olyan** (Tolnay, Rajnay). Szevillai szerelem. H. (Jobbt.: 1/25 7 1/210; balt.: 8). V Ü jobbt.: 1/23 5 1/28 1/210; balt.: 1/24 6 1/29. Vasárnap délelőtt 1/211 és 12 órakor matiné. — **BODOGRÁF** (14—95—10. József körút 63. szám): **Az én lányom nem olyan** (Turay, Kabos). Botcsinálta pincér (Charlie Chase). H (1/24 1/26 1/28 1/210). V Ü 1/22 1/24 1/26 1/28 1/210. — **BUDAI APOLLÓ** (1—515—00. Csalogány u. 46): **Sárga lobogó** (Hans Albers). Hajók veszélyben. Tavasz tündére. H. (1/25 3/47 9). V Ü 1 3 1/26 1/28 3/410. — **CAPITOL** (1—343—37. Baross tér 32): **Hindu síremlék** (Gustav Diesel) (1/25 7 1/210). Sz V Ü 1/23 5 1/28 10. — **CASINO** (3—831—02. Eskü tér 6): **Walewska grófnő** (Greta Garbo). H (1/26 1/28 3/410). Sz V Ü 3 1/26 1/28 3/410. — **CITY** (1—111—40. Vilmos császár út 36): **Asszony a viharban** (Irene Dunne). H (1/26 1/28 3/410). Sz, V Ü 1/24 3/26 1/28 3/410. — **CORSO** (18—23—18. Váci u. 9): 1/26 és 1/28-kor: **Maskarade** (Louise Rainer). India gálában (színes útirajz). H. Ma este 1/210 kor: **A királynő álma** (monumentális film) premierje. Szombat vasárnap és ünnepnap: 1/24 1/26 1/28 1/210. — **CORVIN** (1—395—84, 1—389—88. József körút és Üllői út sarok): **Pillanatnyi pénzzavar** (Kabos, Erdélyi Mici) és a kísérő műsor. H (1/24 1/26 1/28 1/210). V Ü 1/22 1/24 1/26 1/28 1/210. Vas. d. e. 1/211-kor M: Édes anyaföld (L. Rainer). Hétfő d. e. 1/211-kor M: Nagyváros (L Rainer). — **DAMJANICH** (1—348—03. Damjanich u. 1): **Az örök titok** (Fedák Sári, Harsányi Rezső). H (1/24 1/26 1/28 1/210). V Ü 2 4 6 8 10. — **DÉCSI** (1—213—43, 1—259—52. Teréz körút 28): **Tűz** (Victor Franchen). H (6 8 10). Sz V Ü 4 6 8 10. — **ELIT** (1—161—51. Lipót körút 16): **A szerelem gyöngyei** (Sacha Guitry). H (4 6 8 10). V Ü 2 4 6 8 10. — **FÓRUM** (1—897—07, 1—895—43, 188—528. Kossuth Lajos u. 18): **Szívek csalogánya** (Deanna Durbin). Híradó. (1/26 1/28 1/210). Szombat, vasárnap és ünnepnap: 1/24 1/26 1/28 1/210. — **GLÓRIA** (1—448—00. Thököly út 56): **Mr. Deeds** (Gary Cooper). H. (1/25 3/47 9). Sz 1/24 1/26 1/28 1/210). V Ü 1/22 1/24 1/26 1/28 1/210. — **HOLLYWOOD** (14—24—55. Bethlen tér 3): **Nők a tükör előtt** (Ritmus 1938; Warner Baxter). H (Mindennap: 1/24 1/26 1/28 1/210). Vas. d. e. 1/211-kor matiné: **Camilla** (G. Garbo). Hétfőn d. e. 1/211-kor M: Az édes anyaföld (L. Rainer). — **JÓZSEFVÁROSI** (1—346—44. Kálvária tér 7): **Az én lányom nem olyan** (Gombaszögi Ella, Turay). Buster, a vitaminkirály. H (1/25 3/47 1/210). Sz 4 6 8 10. V Ü 1/22 1/24 1/26 1/28 1/210. V d. e. 1/211-kor S. M. C. matiné. — **KAMARA** (1—440—27, 1—359—67. Dohány u. és Nyár u. sarok): **Tűz** (Victor Franchen). H (6 8 10). Sz V Ü 4 6 8 10. — **KULTÚR** (3—861—93. Kinizsi u. 16): **Ismeretlen lány** (Joan Crawford). Színpompás Guatemala (kultúrfilm). Híradó. (1/25 7 1/210) Vasárnap és ünnepnap: 1/22 1/24 1/26 1/28 1/210. — **LLOYD** (111—994. Hollán u. 7/a, Szent István körútnál): **Nők a tükör előtt** (Warner Baxter). H. (4 6 8 10). Vasárnap és ünnepnap: 2 4 6 8 10. — **METRO** (1—122—30. Teréz körút 60): Negyedik hétre prolongálva! **Tarantella** (J. MacDonald). H. (1/26 1/28 3/410). Sz V Ü 1/24 1/26 3/28 10. Vas. d. e. 11-kor M: Broadway Melody 1936 (E. Powell). Hétfőn d. e. 11-kor M: Drága rokonaink (Laurel és Hardy). Hollywood mulat (színes). — **NYUGAT** (1—271—62. Teréz körút 41): **Az én lányom nem olyan** (Tolnay, Kabos). Nevadai pokol (magyarul beszélő vadállatfilm). H (1/25 7 1/210). Sz 4 6 8 10. V Ü 2 4 6 8 10. — **ODEON** (1—302—63. Rottenbiller u. 37/b): **Az én lányom nem olyan** (Tolnay, Turay) Néger varieté (zene-tánc). A zenebohóc. Rip van Winkle (trükk). H (Folyt. előad. 1/25 7 1/210). V Ü 1/22 1/24 1/26 1/28 1/210. Vas d. e. 1/211-kor: M. — **OLYMPIA** (1—429—47. Erzsébet körút 26): **Mr. Deeds** (Garry Cooper). Zenés víkend (revü). H (Mindennap d. e. 11; d. u. 2 4 6 8 10). — **OMNIA** (1—301—25. József körút és Kölcsey u. sarok): **Asszony a viharban** (Irene Dunne). Kieg.: Popeye, lépj ki az ablakon. H (5 1/28 1/210). Sz V Ü 4 6 8 10. — **OTTHON** (14—64—47. Beniczky u. 3. és Baross u. 87. sarok): **Tarzan bosszúja** (Eleanor Holm). Déltenger hőse. Világesemények (4 1/27 9). Sz 1/24 1/26 1/28 1/210. V Ü 1/22 1/24 1/26 1/28 1/210. — **PALACE** (1—365—23. Erzsébet körút 8): **Marika** (Szepes Lia, Jávor). Híradók. (4 6 8 10). Szombat, vas. és ünnep: 2 4 6 8 10. — **PÁTRIA** (1—456—73. Népszínház u. 13): **Az örök titok** (Fedák, Harsányi). H (D. e. 11; d. u. 1/22 1/24 1/26 1/28 1/210). V Ü d. e. 10 12; d. u. 2 4 6 8 10. — **PHÖNIX** (14—44—54. Rákóczi út 68): **Mr. Deeds** (Garry Cooper). Hogy születik a sláger (revü) (Mindennap d. e. 11; d. u. 1 3 5 1/28 1/210). — **RADIUS** (1—220—98, 1—292—50. Nagymező u. 22—24): **Döntő pillanat** (Tolnay Klári, Kabos). H (3/26 3/28 3/410). Sz V Ü 3/24 3/26 3/28 3/410. — **REX** (1—394—16. István út 39): **Mr. Deeds** (Gary Cooper) Hogy születik a sláger (varieté). H (1/25 3/47 9). Sz 1/24 1/26 1/28 1/210. V Ü 1/22 1/24 1/26 1/28 1/210. — **RIALTÓ** (1—394—97. Rákóczi út 70): **Tarzan bosszúja** (Eleanor Holm). Zenés víkend. H (D. e. 1/211; d. u. 1/21 3/43 5 1/28 1/210). V Ü d. e. 10 12; d. u. 2 4 6 8 10. — **ROYAL APOLLÓ** (1—419—02, 1—429—46. Erzsébet körút 45): **Tip-Top Follies** (Alice Fay). H (6 8 10). Sz V Ü 4 6 8 10. — **SAVOY** (1—460—40. Kálvin tér sarok, Üllői út 2): **Te csak pipálj, Ladányi** (Rózsahegyi). Premier híradók (1/24 1/26 1/28 1/210). V Ü 1/22 1/24 1/26 1/28 1/210. Vasárnap délelőtt 10 és 1/212 órakor matiné. — **SIMPLON** (2—639—98, 2—689—99. Horthy Miklós út 62): **Hindu síremlék** (Gustav Diesel). H (4 3/47 1/210). V Ü 1/22 4 1/24 7 1/210. — **STUDIÓ** (140—840. Akácfa u. 4): **Maga lesz a férjem** (Jávor, Ágay). Popeye és a 40 rabló (színes trükkf.). H (Mindennap d. e. 11; d. u. 2 4 6 8 10). — **TIVOLI** (1—230—49. Nagymező u. 8): **Az én lányom nem olyan** (Tolnay, Turay). Arizona hiénái (Tom Tyler). H (Folyt. előad. 1/25 3/47 1/210). Sz 3/24 3/26 3/28 3/410. V Ü 3/22 3/24 3/26 3/28 3/410. V d. e. 11-kor M. — **TURÁN** (128—401. Nagymező u és Mozsár u. sarok): **Az örök titok** (Fedák Sári, Harsányi Rezső). H (3/24 3/26 3/28 3/410). V Ü 3/22 3/24 1/26 1/28 3/410. — **URÁNIA** (1—460—46. Rákóczi út 21): **A titkok hajója** (Theodor Loos). Az indiánok ősi vadászterülete (kultúr). H (5 1/28 1/210). Sz V Ü 3/23 5 1/28 1/210. — **VESTA** (1—326—39. Erzsébet körút 39): **Az én lányom nem olyan** (Tolnay Turay). Zenebohócok (revü). Tinta Matyi (trükkfilm) (3 5 1/28 1/210). V Ü 2 4 6 8 10.

Három hete eltűnt a Margitszigetről a 11 éves Irmuska

Országos nyomozás kutatja a különös gyermekdráma titkát

— Az Est tudósítójától —

A Margitszigetről három héttel ezelőtt titokzatos körülmények között *eltűnt egy kisleány*, a *Magyar Atlétikai Club* női teniszosztályán öltöztető és masszírozó *Horváth Gyuláné 11 éves kislánya*. Még mindig semmi hír róla és a rendőrségen most már határozott a gyanú, hogy a kislány bűntény áldozata lett.

Ma délelőtt

újabb rádiogramot

adott le az eltűnéssel kapcsolatban a rendőrségi rádió:

»Azonnal jelentendő *Horváth* Irma 11 éves iskolai tanuló holléte. Eltűnéskor *fehér szoknyát, tarka-kockás blúzt, szürke harisnyát és fekete, magasszárú cipőt* viselt. Személyleírása: *120 centiméter magas, haja szőke, bubisra vágva, szeme sötétbarna, szája keskeny, orra egyenes, arca kerek, elől egy foga hiányzik.* Főkapitányság«.

A főkapitányság bűnügyi osztályán az eltűnési detektívcsoport emberei mindent elkövettek, de nem tudták megfejteni, hogyan és milyen körül-

AZ ELTŰNT HORVÁTH IRMA

mények között tűnt el tulajdonképpen a margitszigeti masszírozónő kislánya.

A meggyötört arcú, kisírt szemű *Horváth* Gyuláné, az aggódó anya minden délelőtt bemegy a főkapitányságra, délig könyörög, rimánkodik a detektíveknek, keressék a kislányát, találják meg a kislányát. *Horváthné anyai szeretete fűti a rendőri nyomozást.*

Az édesanya az eltünésről

— Kislányom

március 21-én délután félöt óra tájban

tünt el — mondja az anya elfúló hangon a detektívszobában. — Délután, ahogy hazajött az iskolából, először a szigeti teniszpálya öltözőjébe sietett, megcsókolt, azt mondta: »*Anyukám, most megyek haza ebédelni.*« Amikor kifutott az ajtón, még utána szóltam: »*Irmuskám, vigyázz a két kisgyermekre.*« Két kisfiam van még, a *Gyula* és a *Pistike*. Irmuska elment és *akkor láttam utoljára*. Otthon megebédelt, ezt később tudtam meg, ott játszadozott egy ideig *a lakásunk előtt*, közel a Dunaparthoz a *MAC* futballpályánál.

Vigyázott a testvérkéire, azután játékból söprögetett az ajtó előtt.

Egy ismerős arra sétált, még mondta neki: »Vigyázz, Irmuska, tisztára söpörj mindent.« Kislányom csak *nevetett* és söpört tovább.

— Délután félötkor mentem haza, kérdeztem 8 éves kisfiamat, hogy *hol van Irma?* Azt felelte Gyuszi: »Nem tudom, anyukám, én bent tanultam, de *Pityuka az imént bekiáltott az ablakon, hogy Irma elment*«. Kérdeztem *Pityukát*, hároméves kisfiamat: merre ment a testvérkéd?

— Arra, — mutatott a Dunapart felé.

Először nem gondoltam semmi rosszra, de *teltek az órák, beestele dett és Irmuska még mindig nem került elő*. Elszaladtam a szigeti rendőrőrszobára, ahol minden rendőr ismerte kislányomat. Megkértem, segítsenek keresni Irmuskát, valami nagy baj történhetett. Akkor még azt hittem, *talán beesett a Dunába.*

Meglepetés az iskolában

— Azóta már tudom, hogy *valami másnak* kellett történnie szegény kisleányommal. Hiába keresték a rendőrök, *hiába kutatták át az egész szigetet, Irmuska* nem került elő. Nyomtalanul eltünt.

Másnap reggel bementem az iskolába.

Irmuska a *margitkörúti* elemi iskola III. osztályába jár. Arra számítottam, hogy a *társnői*, akikkel egy osztályban tanul, tudnak talán valami útbaigazítást adni, hogy mi történhetett Irmuskával. *Megdöbbenésemre*

az igazgató úr közölte velem, hogy a kisleányom négy nap óta nem volt már bent az iskolában.

Itt vált számomra borzasztóbbá *Irmuska* elűnése. *Hiszen minden reggel elindult az iskolába*, készült az aznapi leckére, összecsomagolta a könyveit és délben *úgy jött haza*, mint aki a iskolából jön. Könyvekkel a kezében... *Semmi sem árulta el, hogy — nem tudom miért — négy nap óta nem volt a iskolában.*

— Nem tudom a magyarázatát. Megfejthetetlen számomra, hogy mi történt a kislányommal.

Egy hónappal ezelőtt

A rendőrség sem tudja. De a nyomozás máris meglepő felfedezéseket tett. *A kis Horváth Irma*

egy hónappal ezelőtt egyízben már eltünt.

Délután elment valahová és csak késő este találta meg a rendőr a *Margitsziget* felső részén. A parton ült egy padon. A rendőr, aki ismerte a kisleányt, hozzálépett és megszólította: »*Mit csinálsz itt, Irmuska?*« A tizenegyéves kisleány egész testében re-

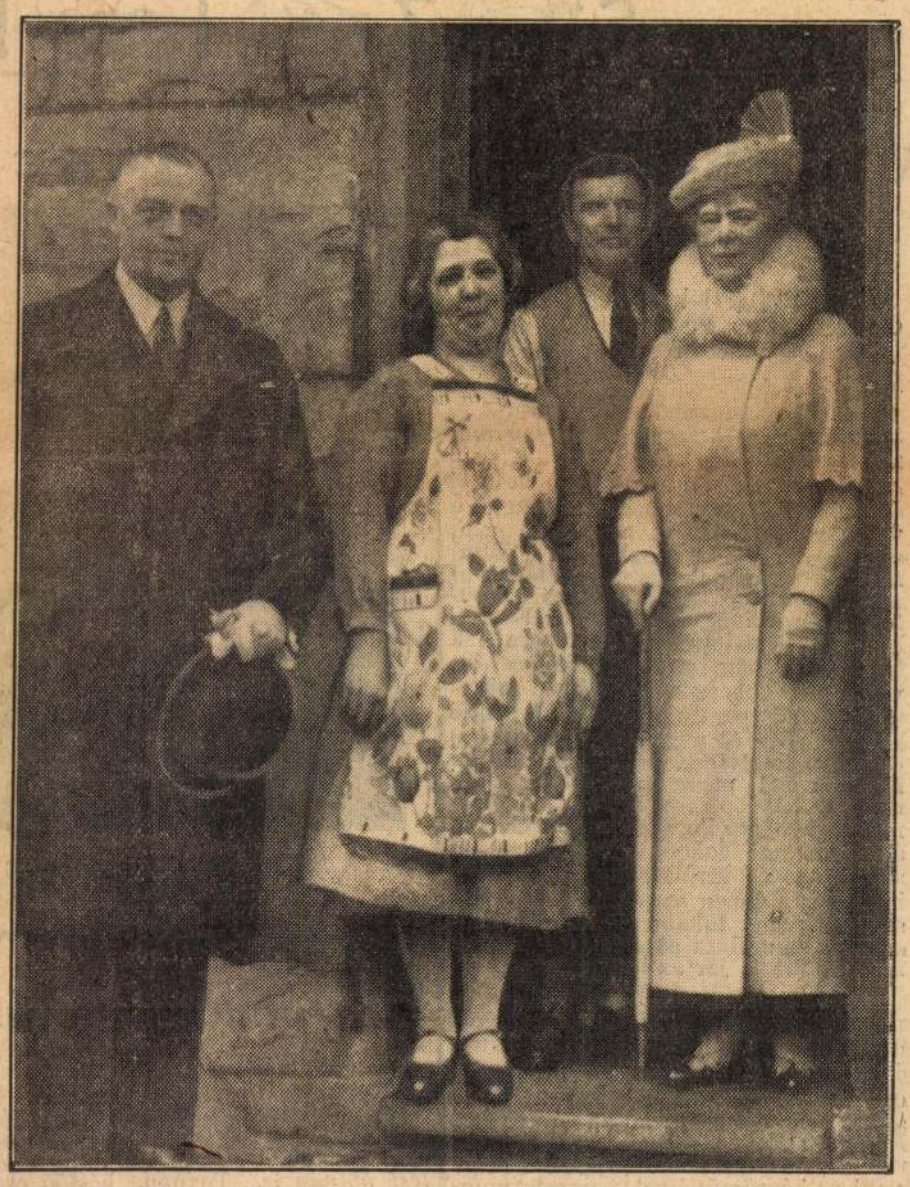

MARY ÖZVEGY ANGOL KIRÁLYNÉ megkezdte körútját Dél-Valesben, ahol a munkanélküli bányászok telepeit tekinti meg. A képen a királyné első állomásán, Maestigben egy bányász otthonából távozik

megve sírva felelte: »*Valamitől féltem, nem mertem elmozdulni...*« A rendőr kérdezte, hogy *kitől félt*, de a kisleány erre nem felelt, csak egyre azt hajtogatta, hogy *valamitől* nagyon megijedt. A rendőr hazavezette a kisleányt,

otthon is faggatták, de szüleinek sem mondott többet.

Honnan a sok csokoládé?

A kis *Horváth* Irma első és második eltűnése között keres elsősorban kapcsolatot a rendőrség. Magyarázatot várnak ezenkívül *több gyanús jelenségre*, többek között arra, hogy

valaki Horváth Irmuskát sok csokoládéval látta el az eltűnése előtti utolsó napokban.

Édesanyja vette észre, hogy a kisleány sok csokoládét kaphatott valahonnan. Egyik iskolakönyvében egész csomó *staniolt, ezüstpapírt* talált. Szépen kisimítva, a lapok közé tette be őket a kisleány. »*Kitől kaptad a csokoládét?*« — kérdezte az anyja. *Horváth* Irmuska szepegve felelte: »*A lányoktól bent az iskolában.*«

Harmadnap ismét talált ezüstpapirt *Horváthné* a kislány könyveinek lapjai között. A kisleány megint azt mondotta, hogy *az iskolában kapta* a csokoládéstaniolt. Az anyja vallatta. Igért neki mindent, hogy mondja meg az igazat, *de a szőke, bubifejű kislány kitartitt amellett, hogy a lányoktól kapta a csokoládét.*

A rendőrség most már kétségtelennek tartja, hogy a kis *Horváth*-leány eltünésében

bűnös kezek játszottak közre.

Horváth Irmuska nem baleset áldozata lett, *nem esett a Dunába, ahogy először hitték.* De hogy mi történt vele, az csak majd azután derül ki, ha a rendőrség nyomozása sikerre vezet.

Rendkívüli színházi kedvezmény

Az alábbi színházi előadásokra olvasóink és előfizetőink **RENDKIVÜL LESZÁLLITOTT ÁRON** válthatnak jegyet Az Est kiadóhivatalában VII., Erzsébet körút 18—20 szám. **(1-438-88)** Reggel 9 órától délután 5-ig, vasárnap délelőtt 9—2 óráig

A kedvezményes áru előadások műsora:

KEDD, ÁPRLIS 12-ÉN

BELVÁROSI: **Duó (8).** TERÉZKÖRUTI: **Lulu (9).**

SZERDA, ÁPRILIS 13-ÁN

NEMZETI-KAMARA: **Kék róka (8).** BELVÁROSI: **Félperces szerelem (8).** PESTI: **Hatodik emelet (8).** MŰVÉSZ: **Kékszakáll nyolcadik felesége (9).** TERÉZKÖRUTI: **Lulu (9).**

CSÜTÖRTÖK, ÁPRILIS 14-ÉN

NEMZETI: **Godiva (7½).** BELVÁROSI: **Félperces szerelem (8).** TERÉZKÖRUTI: **Lulu (9).** PÓDIUM: **Kabaréműsor (9).**

SZOMBAT, ÁPRILIS 16-ÁN

PESTI: **Hatodik emelet (8).** MŰVÉSZ: **Kékszakáll nyolcadik felesége (8).** ANDRÁSSY: **Nem leszek hálátlan (8).** ROYAL: **Jushny vendégjátéka (8).**

MINDEN JEGYVÁSÁRLÓ INGYEN KAPJA A TELJES SZINLAPU »MAGYAR SZINPAD«-OT

LENGYEL DARVAS
ERZSI és BOBBY
ismét a
BELVÁROSI BÁRBAN

Hiszen oly egyszerü...
csak a Bayer-keresztre kell ügyelnie és akkor nem kaphat hamisitványt vagy pótszert, hanem mindig
ASPIRIN
TABLETTÁKAT
BAYER

A magyar gyáripar

beszámolóját hallottuk tegnap a GyOSz közgyűlésén. Nem egyszerűen egy munkaesztendő beszámolója volt ez, hanem egy egész korszaké; a magyar gyáripar önéletrajza egy küzdelmes korszakból, amelynek sok-sok esztendejét a »világgazdasági válságok« koraként veszi át a világtörténelem. Históriai a hivatás, amely a magyar gyáriparra vár — históriai a feladat is, melyet be kell töltenie. Miképp töltötte be e világtörténelmi magyar eredményekkel gazdag esztendőben — miképp töltötte be az egész korszakban, arról szól a GyOSz beszámolója. Miképp kívánja betölteni a jövőben: arról szól a GyOSz programja, amelyet az elnöktől és az ügyvezető igazgatótól hallottunk. Ez a program együtt nő az ipar hivatásával és feladatával. Megvalósulásához azonban nem elég az ipar munkája. Nemcsak azon múlik, hogy az ipar miként dolgozik — de múlik azon is, miként dolgoznak mások.. Manapság — jó ideje manapság — a közgazdasági életre is rávetette magát az úgynevezett propaganda s mint minden éles és egyoldalú agitáció, kicsinyléssel, sőt semmibevevéssel beszél mások eredményeiről: nem mai tapasztalat, régi tapasztalat és világtapasztalat: a jelszó lenézi a munkát, a propaganda: az alkotást, az igérgető demagógia: az eredményt. Ez a támadó propaganda egész korszakoknak szól — korszakoknak, amelyekben oly herkulesi lendületet vett a magyar ipar, új fejlődést, új egzisztenciák tömegeit teremtve maga körül. A magyar ipar nem egyszerűen termelési ág — a magyar ipar a magyar nemzeti élet hatalmas tényezője, munkája az értékek szakadatlan körforgásában az egész magyarság kincsévé alakul át. Minden korszak után maradnak feldolgozandó restanciák, minden korszak mutat történelmileg passzív tételeket. De korszakokat nemcsak az eredménytelenségekkel kell mérni, hanem mindenekelőtt az eredményeikkel. S ama korszakokat, amelyekben a magyar gyárkémények erdeje kinőtt a földből, nem lehet valami »szünóráknak« nézni, elveszett időnek. Aminthogy — tegyük hozzá, ha nem is tartozik szorosan a tárgyhoz — a háborúelőtti magyar világ sem tekinthető úgy, mint egy félévszázados másrólbeszélés. Ezzel a korszakkal naponta találkozunk — alkotásaiban, amelyek itt maradtak, de találkozunk e korszakkal — a szobrokban is, amelyekben már a hálás utókor fejezi ki hódolatát. A magyar ipar fejlődésének kora volt az is — a magyar ipar fejlődésének kora lett a háború utáni korszak is. Joggal hirdette Chorin Ferenc, a GyOSz elnöke, hogy a gazdaságtörténelemnek mindig dicsősége lesz, ami itt gyáripari téren történt. A magyar gyáripar a világgazdasági válságok viharaiban is remekül állta meg helyét. Termelvényeiben a magyar világhír aranyérme cseng mindenütt. Nem egyszerűen valami szakmai érdek, hogy a fejlődésnek ez a fényes íve meg ne törjön s hogy a tegnapi közgyűlésen elpanaszolt jelenségek — az irányított gazdaság kísérő jelenségei, a demagógia jelenségei ki ne zökkenthessék ragyogó pályájából. Meg vagyunk győződve, hogy mindezek a káros jelenségek múló jelenségek, — tartós lesz azonban a magyar gyáripar fejlődése, az egész magyarság javára.

MONGOL ÉS SZOVJETOROSZ HADIFOGLYOK, AKIKET A JAPÁNOK KÜLSŐMONGÓLIAI HARCOKBAN FOGTAK EL. A hadifoglyok összekötözött lábakkal ülnek a japán katonák előtt

MI TÖRTÉNIK az orosz és japán csapatok közt MONGÓLIÁBAN?

— Az Est tudósítójától —

A mongolok földje, amelynek most egymással szemközt álló két országáról,

Külső- és Belső-Mongoliáról

most állandóan olvasunk, *1,360.000 négyzetmérföld kiterjedésű*, de csak 3 millió lakosa van. Egész Kína területe mindössze *másfélszer ennyi, 2,083.000 négyzetmérföld, viszont 482 millió ember él rajta.* A magyarázat részben az, hogy a mongolok földjén terül el a világ egyik legnagyobb sivataga, a *Gobi*, ami magyarul »*sivatag*«-ot jelent.

Külső-Mongólia északnyugatra fekszik Belső-Mongóliától.

Szovjet-Oroszország védnöksége alatt

áll, bár a Szovjet papiron elismeri Kína szuverenitását Külső-Mongólia fölött. Ez a mongolok földjének kisebbik része, 360.000 négyzetmérföld. Magas plató, amelynek remek a földje, a lakosság még így is legfeljebb pásztorkodással foglalkozik. *A földművelés jóformán teljesen ismeretlen.* Fővárosa a hajdani *Urga*, mai nevén *Ulan-Bator-Khoto*, ami magyarul a *Vörös Vitézek-Városá*-t jelenti. Ulan-Bator a legélesebb kontrasztokat mutatja, amennyiben

a régi földszintes vályogviskók mellett az oroszok amerikai stílusú felhőkarcolókat építettek.

Külső-Mongólia fővárosába *Szovjet-Oroszországból autóút vezet.* Vasutai nincsenek, de az oroszok a közelmultban repülőjáratokat indítottak.

Belső-Mongolia, amely Japán védnökség alatt álló független köztársaság,

háromszor akkora, mint az orosz protektorátus alatt álló Külső-Mongolia. Területe kereken *egymillió négyzetmérföld* és földje — a sivatagoktól eltekintve — éppen olyan jó, mint Külső-Mongoliáé. A lakosság főfoglalkozása itt is állattenyésztés. Fővárosa *Kalgan*, amely most kezd kiépülni. A lakosság *nomád mongolokból és kalmükökből* áll, akik lovaikkal, tevéikkel és óriási juhnyájaikkal állandóan vándorolnak a végtelen pusztákon.

Ma már *a Gobin keresztül*

autobusz- és autójáratok bonyolítják le a forgalmat,

a kétezer kilométeres utat 4—6 nap alatt teszik meg. A karavánoknak még ma is hónapokra van szükségük a sivatagon való áthaladásra. A mongolok földjének 3 millió lakosa közül 2,130.000 a japán védnökség alatt álló Belső-Mongóliában él.

Kínának tulajdonképpen nem sok joga volt a mongolok földjéhez, mert ez a hatalmas terület *a mandsu császárok alatt csupán perszonál unióban élt Kínával.* Amikor *Szunjatszen* forradalma elűzte a kínai császári házat, jogilag megszünt minden kapcsolat és

a mongolok proklamálták függetlenségüket.

A Gobi-sivatagtól északra elterülő Külső-Mongóliának a mandsu császárok kétévszázados uralkodása alatt is sikerült megőriznie önállóságát, miután *a Gobi-sivatag megakadályozta nagyobb kínai tömegek letelepülését.*

Oroszország igyekezett felhasználni a kínai forradalom nyomán fellépett zürzavart. Külső-Mongólia egyházi fejével, az urgai *Élő Buddhával* sürgősen szövetségi szerződést kötöttek, amely Külső-Mongólia fölött *a protektorátust Oroszországnak juttatta.* Kína 1915-ben a kiakhtai szerződésben *kénytelen volt ebbe a helyzetbe beletörődni*, de az orosz bolsevista forradalom idején rövid időre visszaszerezte az uralmat a mongolok fölött. 1924 május 31-én azután létrejött Szovjetoroszország és Kína között a megegyezés, amely Külső-Mongólia fölött a szuverenitást papiron meghagyja Kínának, a gyakorlatban azonban a mongolok földjének ezt a részét Oroszországnak juttatja.

Külső-Mongólia megszerzését az oroszok főként *Ungern-Sternberg* bárónak köszönhették, aki fehér seregeivel megtámadta az urgai kínai helyőrséget. Két évvel később, 1921 júliusában a szovjet azután hadjáratot indított a fehér oroszok ellen és csapatai bevonultak Urgába. Ungern-Sternberget kivégezték és *kikiáltották Külső-Mongólia önállóságát*, persze szovjet védelem alatt.

Belső-Mongólia már 1912-ben kísérletet tett a Kínától való elszakadásra, ez azonban nem sikerült, sőt Kína

tiszta mongol területeket kínai tartományokhoz csatolt.

A kínai mandarinok, tábornokok és adószedők hallatlan önkénnyel zsarnokoskodtak és zsarolták a mongol népet. Miután a kínai katonák *ott sem kaptak zsoldot, rablóbandákba verődtek és gyilkolva, rabolva pusztítottak.*

Belső-Mongóliának csak

1933 júliusában sikerült elszakadnia Kínától.

Első elnökévé *Yun* herceget választot-

Télre gyüjt egészséget, aki a
SVÁBHEGYI SZANATÓRIUM
SUBALPIN STRANDFÜRDŐJEN
tölti a nyarat. Nyilvános étterem.

ták, majd Yun herceg halála után 1938 március 24-én a 40 éves *Wang-Té* herceg került, mint elnök, az új köztársaság élére. Belső-Mongólia *a japánokra támaszkodva vívta ki önállóságát*, viszont így kénytelen volt *japán protektorátus alá helyezkedni.*

Wang-Té herceget szűkebb hazájában Ázsia Mussolinijának szokták nevezni.

Kétségtelen, hogy erélyes kézzel látott a rendcsinálás nehéz munkájához.

A mostani harcok a *Khalan folyó mellett Belső-Mongólia északkeleti határán játszódnak le, közel Mandsuria határához.* Innen lehet keleti irányban, orosz területen át

a tengerpartot leggyorsabban elérni

és ezzel óriási orosz területet elvágni Szibéria többi részétől.

V. Gy.

Hatalmas egyiptomi város épületei között játsszák el a szegedi dóm téri „Aidá"-t

Szeged, július 5
(Az Est tudósítójától)

A szegedi ünnepi játékok egyik legérdekesebb idei eseménye az *Aida első magyarországi szabadtéri előadása. Nádasdy* Kálmán és *Fülöp* Zoltán tervei szerint olyan megoldásra gondolnak, amely *különbözni fog az összes eddigi külföldi, olasz szabadtéri Aida-produkcióktól:* ugyanis *felépítik az Aida külön világát. Fülöp Zoltán*, aki a közelmult napokban tért vissza háromhetes *törökországi* útjáról, amelynek során eljutott egészen *a perzsa határig*, a következőt mondotta az »Aida« első szabadtéri előadásának megvalósításáról:

— Az eddigiektől egészen eltérő megoldást dolgoztunk ki *Nádasdy* Kálmánnal, akinek számos olyan elgondolása van, amely a legnagyobb figyelmet és meglepetést fogja kelteni úgy művészi elgondolásával, mint kivitelével. *Az ókori város felépítésével kiküszöböljük a színváltozásokat* és így lehetővé válik *a nagy mű megszakítás nélkül való előadása.* A hatalmas Aida-város *a hatvan méterre kiszélesített színpadi építkezés* jobboldalán kezdődik, ahol felépítjük *Amneris oszlopsoros palotarészét.* Ez lesz a »hölgyek palotája«. Ehhez kapcsolódik *a fáraó grandiózus palotája*, amely tovább folytatódik *a templommal*, a papi hatalom színhelyével. Ezen túl a »hadügyminisztérium« épülete következik a hadba induló Radames 18 méter magas árbocokon lengő harci jelvényeivel. Aztán, ezinte beleépítve a nyolcezres nézőtérbe, a grandiózus *egyiptomi kapu.*

— Hatalmas méretekben dolgoztuk ki a két felvonulás képét, *tíz négy-négylovas harci szekér vonul fel* a hatalmas menetben, a lovakat óriási selyemtakarók borítják és a menet mozgalmas képét még növeli a harci nyilak, dárdák, pajzsok és maguk a harcosok... A városképet a két szélen egy-egy hatalmas méretű obeliszk zárja be. A színpadi építkezés érdekességéhez tartozik az is, hogy a *templom oszlopcsarnoka alatt*, a három méterrel felemelt színpadon az egyik ívbe beépítve megvalósítjuk a kazamaták börtönét. Igy az eddigi összes Aida produkciókkal szemben sikerült olyan megoldást kidolgozni, hogy nem egy színpadi díszletezést viszünk ki felnagyítva a szabadba, hanem *felépítjük az egész várost* és így szervesen összekapcsoljuk az egész cselekményt. Ezt a külön világot *utcák, lépcsők, platók és emelények* teszik teljessé, ahol kihasználhatók az összes játéklehetőségek.

— Uj megoldás lesz a diadalmas győzelmi bevonulás megvalósítása. Eddig a legnagyobb külföldi előadásokon is a legnagyobb hatásnak azt szánták, hogy *elefántok és tevék* seregét állították be a menetbe, mi a téren olyan *harci szekér bevonulással* oldjuk meg ezt a képet, amely valóban káprázatosnak ígérkezik.

Ugyanakkor, amikor javában építik *Memphis* városának dómtéri falait, hozzákezdtek *Turandot* hercegnő kinai mesevilágának felépítéséhez is, valamint *Varga* Mátyás vezetésével a *Magyar Passió. Az ember tragédiája* és a *Bizánc* színpadi építményeinek megvalósításhoz, hogy 28-ára, amikor a játékok megkezdődnek, minden készen álljon. A helyszini próbákat a Dóm-téren 14-én kezdig meg, amikorra már a munkások százai elkészültek a páratlan színpadi építmények felépítésével. **(V. Gy.)**

VIDÁM NYÁRI KÖNYVEK

HUNYADY SÁNDOR
Jancsi és Juliska
Vidám színházi regény. Ára 2.60 pengő

KARINTHY FRIGYES
Így írtok ti
Karikatúrák a magyar és a világirodalom nagyságairól
Ára 3.60 pengő

STELLA ADORJÁN
Én, Viola
Egy pesti nő élete
Ára 1.80 pengő

TERSÁNSZKY J. JENŐ
Kakuk Marci kortesúton
Választási Kakuk-regény. Ára 2.60 pengő

ATHENAEUM

Chikán Béla mint szabadságolt pestszenterzsébeti polgármester utazik Kárpátaljára

— Az Est tudósítójától —

Megírta tegnap *Az Est*, hogy *Kárpátalja* kormányzói biztosa, báró *Perényi* Zsigmond, megkezdte munkáját és tegnap döntött, hogy *kit visz magával kárpátaljai útjára, mint szociális tanácsadót.* A döntés értelmében

Chikán Béla, Pestszenterzsébet polgármestere lett Kárpátalja kormányzói biztosának szociális tanácsadója.

Beszéltünk vele, ezeket mondta:

— *Ma délben tizenkét óra negyvenkor utazom* a kegyelmes úrral *Ungvárra.* Tessék ebben a kérdésben a kegyelmes úrhoz fordulni, miután *az én személyem egyáltalán nem fontos*, hiszen én csak mint szociális tanácsadó utazom a kegyelmes úrral.

— *Mi lesz Pestszenterzsébettel, míg polgármester úr odafent jár a Kárpátalján?* — kérdezzük ezután.

— *Maradok egyelőre polgármester, most csak szabadságra megyek.* — hangzott a válasz. — Most állítjuk csak még fel *Ungvárott* azokat a hivatalokat, amelyek majd Kárpátalja adminisztrációját ellátják. Mondom, *maradok pestszenterzsébeti polgármester, csak egyelőre szabadságon vagyok.* Hogy aztán mi lesz, azt nem tudom.

— Lehet, hogy ott maradok, s akkor természetesen megválok a polgármesteri széktől, viszont lehet, hogy visszajövök.

— *Egyelőre semmi pozitivumot nem tudok mondani*, az igazság az, hogy én mint Pestszenterzsébet szabadságon lévő polgármestere utazom *Perényi* kegyelmes úrral Kárpátaljára, mint a kegyelmes úr szociális tanácsadója.

A gyáripar büszke megnyilatkozása

— Az Est tudósítójától —

A *Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége* kedden tartotta meg idei rendes közgyülését dr. *Chorin* Ferenc titkos tanácsos elnöklete alatt. Az elnök utalt arra, hogy ez a közgyülés *ünnepi* jelentőségü: az elmult esztendő visszahozta a Felvidék magyarlakta területeinek túlnyomó részét, visszahozta Kárpátalját. A szövetség körébe *régi vállalatok tértek vissza*, melyek békeidőben büszkeségei voltak a magyar iparnak és várai maradtak a megszállás nehéz esztendői alatt is. Amidőn ezt megállapítjuk, — mondotta *Chorin* beszéde további során — talán szabad hivalkodás nélkül hivatkozni arra, hogy *valahányszor a magyar haderő megerősítéséről volt szó*, sohasem haboztunk és a meggyőződés készségével *vállaltuk azokat a terheket, melyeket legutóbb a nagy beruházási program rótt* az egész gazdasági életre és elsősorban a gyáriparra.

— Ha a változott helyzetben visszatekintek a magyar ipar két évtizedes munkájára, — folytatta *Chorin* — akkor talán senki nem veszi szerénytelenségnek, ha megállapítom, hogy amiket az ipar ez idő alatt nehéz körülményekkel megbirkózva, azokat legyőzve, alkotott: részben rekonstruálta, részben újjáteremtette az ipart egy olyan területen, melynek határait Trianonban azzal a szándékkal szabták meg, hogy azokon belül a gazdasági élet erőteljes lendülete lehetetlen legyen: akik ezt az ipart mégis megalkották, az új fejlődés alapjait lerakták, azok *büszkék lehetnek munkájukra.* Meggyőződésem, hogy *ami itt gyáripari téren történt, az a magyar gazdaságtörténelemnek mindig dicsősége lesz.*

— Ha ebben a tekintetben az utolsó hónapok eseményei hagytak volna még fenn kétséget, megnyugtat bennünket a kormányzó úr őfőméltósága az országgyülés megnyitása alkalmával mondott hatalmas, az ország határain messze túl hangzó beszédének az a része, melyben a földmívelés színvonalának emelése mellett *a kormányzat egyik első feladata gyanánt jelölte meg az ipar fejlesztését*, mert enélkül — mondotta — »nem tudunk munkát és kenyeret adni mindjobban szaporodó földmíves népünknek«.

Nagy tapssal fogadott beszéde után dr. *Knob* Sándor ügyvezető igazgató terjesztette elő az igazgatóságnak a Szövetség múltévi működéséről készült terjedelmes jelentését. A *gazdasági elbürokratizálódás* aggasztó tüneteiről beszélt azután, amelyek az irányított gazdaság kísérő jelenségeiképpen nemcsak nálunk, másutt is megvannak s amelyek az egyes iparágak idejének kihasználásában és költségeinek alakulásában, mint improduktív tényezők, egyre nagyobb szerepet játszanak. Nyugtalanító jelenségnek tartja, hogy ezt a termelési ágat egyszerre támadják felülről és alulról, *vezetőinek elkedvetlenítésével* és a tömegek olyan *tervszerű nyugtalanításával*, amely nem egy helyen *baljós társadalmi tüneteket mutat.*

Nagy tetszés fogadta a beszédet.

A közgyülés ezután elfogadta a szövetség évi jelentését, majd az időszaki választások kapcsán sajnálattal közölte az elnök, hogy dr. *Hirsch* Albert alelnöki tisztségéről lemondását jelentette be. Ugyancsak nagy sajnálattal jelenti, hogy dr. *Fenyő* Miksa a szövetség alapítása óta munkatársa s több mint két évtizeden át ügyvezető igazgatója, e tisztségéről lemondott. Az elnök indítványára a közgyülés *Fenyő Miksát a szövetség tiszteletbeli tagjává választotta.*

Betöltötték ezután az üresedésben lévő *két alelnöki* állást: az elnök indítványára egyhangúlag *Haggenmacher* Henrik vezérigazgatót és *Zsilinszky* Gábor vezérigazgatót, az igazgatóság régi tagjait választották meg új alelnökökké. Bessenyey Ferenc indítványára azután az igazgatóság új tagjaivá megválasztattak: ifj. Farkass Kálmán, Haggenmacher Ottó, Haidekker Sándor, Kertész Nándor, dr. Kneppo Sándor, vitéz Lajtay Jenő, Lang Ottó, Módos József, Novák Ervin, dr. Paksy József, dr. Rassay Gyula, Rapaich Richárd, Speidl Bódog, gróf Széchenyi Károly, gróf Teleki János, Tóry Gergely, dr. Török Gábor, dr. Wettstein Miklós, végül megválasztották dr. Dischka Győző javaslatára új választmányi tagokul a következőket: Bortnyák István, Frankl József, Gosztonyi László, dr. Haggenmacher Pál, gróf Jankovich Dénes, Krempelsz József, vitéz Lázár János, Lengyel János, dr. Mazgon Sándor, gróf Teleki Andor. A közgyülés ezzel véget ért.

AZ EST—IBUSz társasutazásai:

Üdülés a Magas-Tátrában
Következő indulás: július 16
Két hétig nyaralhat: Ó- vagy Új-Tátrafüreden, Matlárházán, Ujcsorbatón stb
A tartózkodás meghosszabbítható!
Részvételi díjak: P 166-tól
M. N. B. 1934

Abbaziai társasutazások
Következő indulás: július 15
A 14-napos nyaralás és tengeri fürdőzés összköltsége: P 179-től
Ismertetők és részletes felvilágosítás, jelentkezés:
Az Est utazási és Menetjegyiroda, VII., Erzsébet-körút 18—20.
valamint az **IBUSz MÁV Hiv. Menetjegyiroda központjában** V. ker., Vigadó-tér 2. sz. és összes fiókirodáiban.

DR VAJNA GYÖRGY ÉS TÁRSA KÖNYVKIADÓK

MADERSPACH VIKTOR: **HAVASI VADÁSZATAIM.** A szerző utolsó könyve, melynek megjelenését már nem érhette meg, — a Kárpátok csodálatos világába vezeti az olvasót. Nagy és kis vadra vadászik, közben igaz érzékkel és szeretettel figyeli meg a természet látványosságait és örök színjátékát. Ily szépségekkel teli lélekkel írja meg vadászkalandjait. Jól sikerült felvételek teszik még élvezetesebbé mondanivalóit.

Vászonkötésben ..... P 9.60

GRÓF SÁNDOR MÓRIC, a legendáshírű lovas életpályáját írta meg **Lestyán Sándor,** az ördöglovas feljegyzése, naplótöredéke, ismeretlen levelezése, kortársainak és unokájának emlékezései nyomán. A szép kiállítású albumalakú könyvben egymásután sorakoznak a gróf barátja, Prestel müncheni festő ecsetével hűségesen és nagy művészi erővel megörökített lovasbravúrok reprodukciói. 32 egészoldalas illusztráció, egy facsimilie és számos szövegközti kép díszíti a könyvet.

Művészi kötésben ..... P 8.—

THURN-RUMBACH ISTVÁN: **ERDÉLYI SZARVASOK ÉS MEDVÉK NYOMÁBAN.** A Kárpátokban átélt, izgalmas kalandokban dús vadászélményeit beszéli el a szerző. Érdekesek és változatosak leírásai, hisz az erdélyi fauna minden vadja puskacsöve elé került. Az őserdő és a havas szépségeinek lelkes megfigyelője és meglátója avatott tollal ecseteli benyomásait. Könyve komoly, igazi vadászírás, fényképfelvételei művésziek.

Vászonkötésben ..... P 12.—

BÁRDOS ARTUR: **JÁTÉK A FÜGGÖNY MÖGÖTT.** Az országosan ismert színházi író és rendező — gazdag művészpályájának eseményeit írja meg ebben a művészi kiállítású könyvben, mely a színház életét a kulisszák mögül mozgató akarat emberének izgalmasan érdekes vallomása. Mintegy 30 év magyar művészi törekvéseinek dokumentális értékű összefoglalása. Tarka menetben vonulnak el az olvasó előtt a három évtized részben még ma is az élen szereplő neves színészei, írói és más érdekes kortársai. **Fülöp Zoltán, Gara Zoltán, Herquet Rezső, Márkus László** színes díszletterveivel és **Kolozsváry Sándor** számos rajzával díszített mű, albumalak, művészi kötésben P 12.—

Fülöp Zoltán

1941 Karácsony

BÉTA KÖNYVKIADÓ

C. S. FORESTER: **FÖLDI PARADICSOM**

Amerika felfedezésének nagy éposza, az „Őfelsége kapitánya" írójának legművészibb alkotása.

FORSTER: **INDIAI KALAND**

A legigazabb regény Indiáról, az angolok és a benszülöttek életéről.

DREISER: **A PÉNZ KIRÁLYA**

A szenvedély trilógiája.

A nagy amerikai író legnagyobb alkotása. 3 kötet!

FÖLDI MIHÁLY: **MAGÁNÜGY**

A nagysikerű író új társadalmi regénye.

PÓLYA JENŐ: **AZ ORVOSTUDOMÁNY REGÉNYE**

„Az emberi alkotás regényei" című új nagy sorozatnak első kötete.

BIBLIOTHECA KÖNYVKIADÓ

A franciák idegességéről számol be a német távirati iroda harctéri jelentése

Vadászrepülőgépekből alkotott légizárlattal próbáltak védekezni az angolok a német repülők támadása ellen

Berlin, február 3.

A véderő főparancsnokságának hivatalos jelentése szerint csütörtökön és pénteken *nem történt említésre méltó esemény* a nyugati fronton.

A *német távirati iroda* pénteki harctéri jelentése így szólott:

A nyugati arcvonalon nem játszódott le különösebb esemény. A helyzet tehát változatlan, ami *a kedvezőtlen időjárási viszonyok* mellett érthető. Az Adels-hegy előtt, Ludwigswinkeltől délre, visszautasítottunk egy ellenséges felderítő osztagot. *Ezen a vidéken az ellenség fokozott idegességet árul el, mintha valamilyen különösebb eseményt várna.* Söllingentől északnyugatra, a Rajna mellett, *az ellenség felismerhető ok nélkül élénk géppuskatüzet zúdított a német állásokra. A tüzelést viszonoztuk és ebből fél óra hosszat tartó lövöldözés támadt, amely német oldalon nem okozott kárt.*

A légierő fegyveres felderítése közben az Isle of May közelében *megtámadtak egy angol őrhajót.*

Szombati harctéri jelentésében aztán ezeket közölte a német távirati iroda:

A Moseltől keletre ellenséges megfigyelő és felderítő tevékenységet állapítottak meg. Fischbachtól délre *egy ellenséges járőr a német határvidéki biztosító-berendezések egyik aknazárjára tévedt* és veszteségeket szenvedett, amire sietve visszavonult. A rajnai arcvonalon említésre méltó események nélkül telt el a nap. A Rajna és a Mosel között a szokásos tüzérségi zavarótűz folyt.

A kedvezőtlen időjárás következtében pénteken mindkét részről szünetelt a légitevékenység.

Azok a német repülők, akik január 29-én és 30-án támadásokat intéztek Anglia ellen, beszámolnak felfegyverzett angol kereskedelmi gőzösökkel folytatott harcukról. A jelentés így szól:

Az angol hajózást a Themse-torkolat és Humber közötti területén érték a legsúlyosabb veszteségek, ahol a német légitámadásnak öt hajó esett áldozatául. Három további hajót az Orkney-szigetek magasságában süllyesztettek el. Az első nap folyamán az ellenfél csak néhány esetben tudta vadászrepülőgépek harcbavetésével a németek Angliába kiküldött repülőgépkötelékeinek munkáját megzavarni. *A második napon a helyzet megváltozott: az angolok, bár a repülés szempontjából kedvezőtlen idő miatt a támadások továbbfolytatásával nem számoltak, a fontos területek felett vadászrepülőgépekkel légizárlatot alkottak és a német gépek ezekkel az angol vadászokkal érintkezésbe is jutottak.* A német repülőgépek tevékenységét még az is nehézzé tette, hogy a légelhárítás néhány esetben a felfegyverzett kereskedelmi gőzösök részéről rendkívül erős volt. *A repülőgépraj parancsnoka, aki az egész vállalkozást gépéből irányította, a bombázás során erős gránáttüzbe került,* amely a gép egyik motorját teljesen üzemen kívül helyezte és a másik motort is megrongálta. A repülőgép szárnyain és a fülke falain is találatokat észleltek. Az a körülmény, hogy a gép mégis elérte a német partot, jó fényt vet a legénység magatartására. *Negyvennyolc óra alatt egy repülőgép elvesztésével kereken tizennyolc hajó elsüllyesztése áll szemben.*

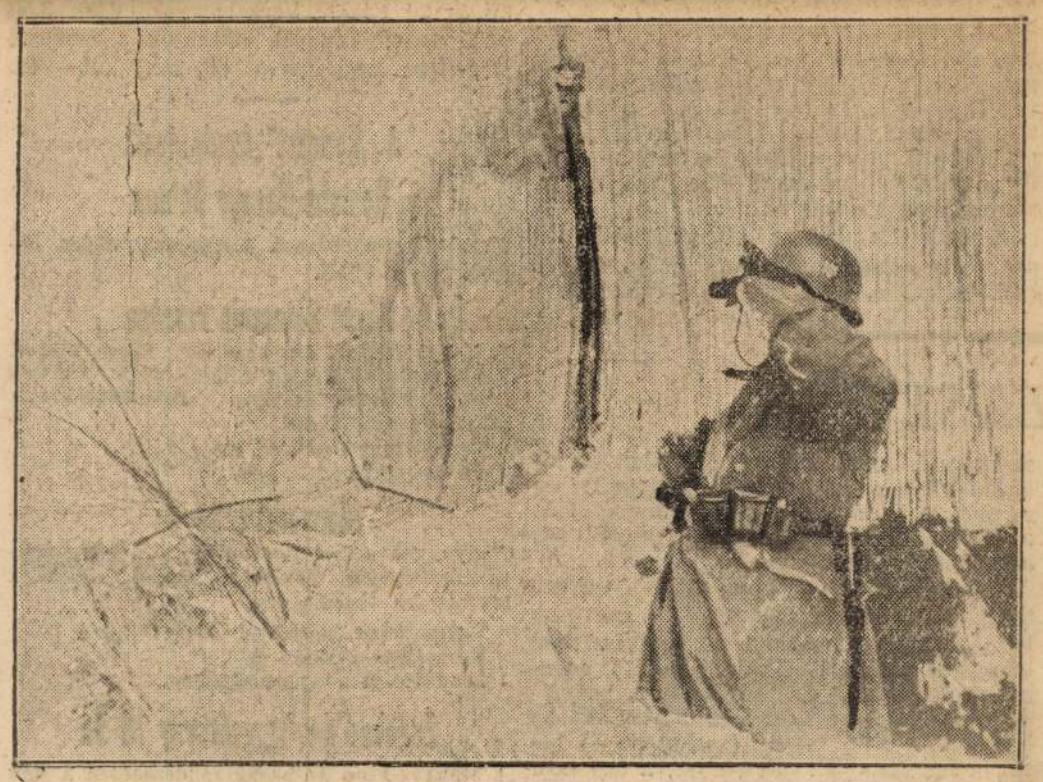

Német katona megfigyelő őrségen, mögötte nádkerítés leplezi a csapatmozdulatokat

LEIPZIGI TAVASZI VÁSÁR 1940

Március 3—8-ig — Utazási és vizum-kedvezmények

Március 3—8-ig — Jelentkezés: február 14-ig

Minden felvilágosítással szolgál: a Leipzigi Vásár magyarországi kirendeltsége, Budapest, IV., Váci-utca 1—3 (bejárat Türr István-utca 8. félem. 6). Tel.: 380-540 és a Leipziger Messamt, Leipzig C. 1.

Ujabb német repülőtámadás az angol partok ellen

London, február 3.

A légügyi minisztérium szombaton kiadott hivatalos jelentésében közli, hogy *szombaton délelőtt Anglia északkeleti partjai felé több ellenséges repülőgép közeledett és több hajót megtámadott.* Angol vadászgépek szembeszálltak velük és elzárták előttük az utat. Az angol légihaderő gépei megtámadtak két Heinkel-gépet; egyet a yorkshirei és egyet a northumberlandi partok közelében. *Az egyiket lelőtték és a tengerbe esett,* a másik súlyosan megrongálódott.

Hír szerint *azt a Heinkel-féle német repülőgépet, amely szombaton délelőtt a Yorkshire-tartományban lezuhant, saját legénysége gyujtotta fel.* A repülőgépet először Whitbytől nyolc km-re vették észre, amint alacsonyan repült. A helyszínre érkezett angol vadászrepülőgéprajnak sikerült a német géppel felvennie az érintkezést abban a pillanatban, amikor a német gép éppen a felhők közé próbált eltünni. *A német gép hátsó gépfegyvere válaszolt az angol gépek tüzelésére.* Az angol gépek a kikötő kijáratánál támadták meg a Heinkel-gépet, amelynek jobboldali motorja felmondta a szolgálatot, mire a gép zuhanni kezdett és a pilóta megkísérelte a kényszerleszállást. *A pilótának sikerült a tengerpart mentén talajt érnie* és mihelyt a gép legénységét biztonságba helyezte, *a gépet felgyujtotta.* Ugy tudják, hogy a legénység egyik tagja, akit súlyos állapotban kórházba szállítottak, délután meghalt.

Stanley angol hadügyminiszter Newcastle on Tyneben beszédet mondott a városházán. Kijelentette, hogy *Anglia egyetlen háborús célja a háború megnyerése és egyedüli békecélja, hogy a béke tartós legyen.* Kifejtette, hogy Németország nem csupán Anglia fizikai és anyagi biztonságára tör, hanem mindama értékek sorozata után áhitozik, amelyet Anglia nemzedékek során kiépített. *Vagy az egyiknek, vagy a másiknak kell győznie. Az angolok nemcsak az eszméikért és elveikért küzdenek, hanem életükért is.* Anglia nem óhajtja a németek pusztulását és nem irigyli virágzásukat, azonban a mai német vezérrel, vagy a mai német rendszernek más vezérével, de más rendszerrel szemben sem lehet eltürni, hogy a világ ismét nyomorba és szenvedésbe jusson. *Tárgyalások útján csak olyan békét lehetne elérni, amely semmit sem rendezne, továbbra is fenntartaná a veszélyeket és sem a jelenre, sem a jövőre nem adná meg a biztonságot.* A győzelmet csak kitartással és áldozatokkal lehet megszerezni.

Berlin, február 3.

A német távirati iroda jelenti:

Február 3-án a német repülőgép-kötelékek az Északi-tengeren végzett felderítő repülések során megtámadtak több angol hadihajót és felfegyverzett vagy kísérettel haladó kereskedelmi gőzöst. A támadás során *német repülők az erős légelhárító tüz és vadászgép-védekezés ellenére is elsüllyesztettek egy aknakutató naszádot, négy őrhajónaszádot és kilenc kereskedelmi hajót.* Ezenkívül sok kereskedelmi hajó szenvedett részben súlyos sérüléseket. Valamennyi elsüllyesztett kereskedelmi hajó hajókísérettel haladt a támadás alkalmával.

Három repülőgépünk nem tért vissza ellenséges területen végzett repülés után.

Mi történik a rajnai arcvonalon?

Páris, február 3.

A francia hadvezetőség hivatalos közleménye pénteken és szombaton is csupán annyit mondott, hogy a nyugati arcvonalról *nincs semmi jelentenivaló.* Ezzel szemben a *Havas-iroda* szokásos magyarázó közleménye feltünően bőbeszédű volt és ezeket mondotta:

A háború első hónapjainak majdnem teljes nyugalmával ellentétben *a rajnai arcvonalon most már állandó harci tevékenység folyik,* amely néha igen élénkké is válik.

Az elzászi és lotharingiai arcvonalon, a tengeren és a levegőben nem történt semmi említésreméltó, *a Rajna mentén azonban a folyó két partján elhelyezett védelmi művekből élénk géppuskatüzzel támadtak egymásra a szembenálló felek.* Ismeretes, hogy a Rajnát, amely mintegy 200 kilométer hosszúságban — Baseltől a Lauter betorkolásáig, mintegy 15 kilométerre délre Karlsruhetől — Franciaország és Németország határvonalát jelenti, a mult század végefelé úgy szabályozták, hogy hajózhatóvá vált. A folyó vizét, amely azelőtt szerteszét kanyargott és mellékágakra oszlott, két oldalt hatalmas kő- és betongát közé szorították. A szabályozott folyam szélessége egyes helyeken alig éri el a 70—80 métert, míg máshelyütt kiszélesedik és többszáz méter szélességben hömpölyög. *Mind a Maginot-, mind a Siegfried-vonal első állásai egészen a folyam partjáig nyulnak előre. Október közepén a francia műszaki csapatok felrobbantották a Rajna valamennyi hídját; a szétrombolt hidak roncsai alig látszanak ki a sebes sodrású vizből. Csak a Strassburggal szemben lévő kehli híd áll még,* de ennek feljárói is valóságos erőcsoportokkal vannak megerősítve, amelyeknek géppuskái végigsöpörhetik a hidat. Az ellenségeket ezen az arcvonalon tehát csak a helyenkint igen keskeny folyó választja el egymástól. Míg az elzászi és lotharingiai arcvonalon széles, számtalan kisebb megerősített állással teleszórt terep választja el egymástól a fő védelmi vonalakat, amelyek közt állandó felderitő- és járőrtevékenység folyik, *a rajnai arcvonalon a főcsapatok állanak egymás fegyvereinek lőtávolságán belül, sőt kallótávolságban vannak egymástól.* Az erődítmények viszont, amelyekbe ezek a csapatok meghúzódnak, igen erősek. *A helyzet ezen a szakaszon tehát a világháború állásharcainak helyzetével azonos.* Akkor is egymástól alig száz méternyire húzódtak az ellenséges lövészárkok, amelyeket erős csapatok szálltak volt meg. *A harci tevékenység is azonos az 1914—18-as háború állásharcainak tevékenységével.* Hosszabb, teljesen nyugodt időszakok után *hirtelen minden látható ok nélkül heves gyalogsági tüzelés indul meg, amelybe aztán gyakran a tüzérség is beleszól.* Ilyen most a helyzet a rajnai arcvonalon, ahol néhány nap óta heves géppuskatüz folyik a folyó fölött.

A Rajnától a Moselig terjedő szakaszon viszont semmi említésreméltó sem történt.

A rossz látási viszonyok következtében a légitevékenység is úgyszólván teljesen szünetel.

A telekkönyvvezetői kar helyzete

A telekkönyvvezetői kar helyzete az újabb és ujabb feladatok folytán egyre nehezebbé válik. A kar túlterheltsége nem mai keletü. Amikor az 1920. évi XXXVI. törvénycikk kimondotta a földreformot, ezzel kapcsolatban annyi munka hárult a telekkönyvi hatóságokra, hogy az igazságügyi kormány 1928-ban kénytelen volt a létszámot 100 fővel emelni. Ezzel pillanatnyira enyhült a túlfeszitett munka, azóta azonban ismét újabb és újabb törvények, rendeletek láttak napvilágot s az állami gazdasági élet bármely részén kellett módosítást eszközölni, *mindannyiszor a telekkönyvi intézményre is fokozottabb munkakifejtés várt.* A gazdaadósságok rendezéséről szóló törvényt követte az 1927. évi XXXV. t.-c., később megjelent a gazdavédelmi 14.000/1933. M. E. rendelet az ötvennél több kiegészítő rendelettel. A kamatrendelet épúgy érintette a telekkönyvi hatóságokat, mint az 1927. évi telepitési törvény és a nemrégiben letárgyalt *új földreform is nagy feladatokat követel majd a telekkönyvvezetői kartól.*

Sok munkát adott ennek a tisztviselői társadalomnak a megváltási árhátralékok telekkönyvezése, illetve telekkönyvi biztosítása is azáltal, hogy ezek a hátralékok „földbirtokrendezési kötvények" formájában nyertek bekebelezést. *A rengeteg munkatöbbletet a jelenlegi létszámmal nem végezheti el kielégitő módon a telekkönyvvezetői kar,* miáltal az ingatlanforgalom és a hitelélet hátrányt szenved. Sok helyütt kényszerüségből a vagyonváltságföldek egyéni telekkönyvezését teszik félre, miután kisegitő szakmunkaerőket nem bocsátanak a telekkönyvi hatóságok rendelkezésére. Másutt a rendes ügyforgalom vagy a földbirtokpolitikai rendelkezésekkel kapcsolatos teendők kénytelenek jobb időkre várni, míg megfelelő létszámú tisztviselőt tud a kormányzat felvenni.

A magyar telekkönyvekben való megbizhatóság közismert, ez képezi egyik alapját hiteléletünknek. Hogy azonban a jövőben se legyen fennakadás, s a tisztviselői karra rótt, egyre emelkedő munkakört kifogástalanul lehessen elvégezni, szükséges lenne, hogy a *telekkönyvvezetők létszámát megfelelő mértékben emeljék.* Kivánatos az is, hogy *anyagi gondjaitól mentesitsék a kart,* mert a legtöbbnyire X. és IX. fizetési osztályba sorozott alkalmazottaktól nem lehet várni, hogy megélhetési gondokkal küzdve, teljes ambicióval és kedvvel végezzék a rájuk háruló roppant munkatömeget. *A közszolgálat érdeke is megkivánja, hogy a telekkönyvvezetőket arányosan osszák be a X—VIII. fizetési osztályokba és részesitsék őket külön működési pótlékban is.* Gondoskodni kell arról is, hogy a felszabadult területek *megfelelő számú telekkönyvi szakközeget kapjanak.* Végül szükséges, hogy a betétszerkesztést az egész ország területén indítsák meg s a régi, elkopott jegyzőkönyvek helyett tiszta, olvasható telekkönyvi betétek álljanak az adófizető polgárság rendelkezésére.

Dékány A.

UJ MAGYARSÁG
Színház Zene. film Művészet

Mandragora

Macciavelli Mandragorája az olasz színpadi játék és stilus egyik állomása. Kezdetben volt az „atellau" nevű római játékforma, amely átnyult a görögök földjéről, Menandrostól született és lett belőle „maskara", hogy Plautus vígjátékai innen induljanak el, mint a latin játékkultúra önálló fejezetei. De a XVI. század elejére a latin iskola kissé megkopott, mert mindent a „maggio" uralt, ez a dalból balladává, majd színpadi történéssé kiszélesedett látványosság. *A maggioból később komédia, majd commedie del'arte lett, de előbb az olasz városok színpadai megálltak Polzinianonál és Macciavellinél.*

Polziniano az Orfeóval, *Macciavelli* a Mandragorával ujította fel latin formában a komikumot. És amikor a falusiak az együgyű parasztoń vidámodtak, kinevették önmagukat, a maggiok hősét, *a városok kifinomult, a reneszánsz hajnalhasadástól megrészegült, szabadszájú urai a Mandragora polgára, Nicia és a szerelmes úrfi, Callimaco, valamint a fondorlatos Ligurio sorsán mulattak. Macciavelli* előkelő úr volt, zseniális politikus és historikus, ráadásul író, kifinomult széplélek. A Mandragora leghíresebb színpadi műve, szatirája korának, vagyis inkább: komikus élcelődés az öreg úr szerelmén, azon a polgáron, aki gyermeket szeretne, de hiába hívja segítségül az égieket, hogy fiatal felesége meglepje az utóddal, hiába minden fohász, ráolvasás, ördögüzés, a kis Nicia csak nem akar megszületni! Ezért menekül a földi segítséghez, ahhoz a bizonyos harmadikhoz, akiről azt hiszi, hogy az illető este betoppan a házba és már reggel tovább is megy, hogy továbbra híre se, hamva se legyen a jóindulatú, életet és sorsokat mentő családi segítőnek...

A történet valójában nem más, mint borotvaélen táncoló szerelmi elmélkedés és egyben a férjek rovására szellemesen mulattató társadalmi szatira. Ha ezeket az alakokat nézzük, akkor jól látjuk, ki mindenki nyúlt hozzájuk évszázadok folyamán. Ligurio, aki kalandok és szerelmek közvetítésével foglalkozik, ősapja a Sevillai borbélynak, Moreto híres Polillájának: a felszarvazott, öreg, mindenki által becsapható férj közvetlen édes nagybátyja Bartolo doktornak és jó egy-két Moliére-figurának: a kedves, szerelemért hevülő Callimaco pedig mintha Almaviva különböző gúnyáit öltené fel, amikor kiadja magát vándor dalosnak és Scorbuncius doktor-féle mágusnak s varázslónak. *Az Andrássy Színház, illetőleg Vaszary János Mandragorája nem egészen az, amit Macciavelli elképzelt és megírt.* Átment egy szerencsés finomításon, mert hiába; a Mandragorától már vagy egy évszázada nagyon félnek a színpadok! Vaszary János kihagyta a két legérzékenyebb jelenetet: az igazi szerzetesnek gyónó asszonyt és az asszony végleges bűnbeesését. *De kihagyta azokat a részeket, amelyek a társadalmi fonákságokat, az emberi gyöngeséget, hiszékenységet és naivságot ostorozzák.* Igy tulajdonképpen azután megmaradt maga a váz: Callimaco szerelmi bonyodalma, Ligurio közvetítése, a szende Lucrezia álhűsége a férje iránt és a buta Nicia otrombaságai. *Erre azután Vaszary János, többé-kevésbé ügyesen és szellemesen úgy borította rá a mesét, mint ahogyan azt manapság kívánják a színpadokon.* Ezzel aránylag Macciavelliből nem sok maradt meg, de a macciavellizmus tétele mégis ott lebeg minden jeleneten, amely így szól: *minden eszköz jó a cél elérésére!*

A figurák beállításában és a rendezésben *Vaszary* János egyáltalában nem követte azokat a latin hagyományokat, amelyekre az igazi Mandragora felépült. *Vaszary* egy Sevillai borbély-előadást rendezett, ami annyiból igazolja őt, hogy a darab az Andrássy Színházban került bemutatóra. Ha a hagyományokat meg is sértették, — a nagyközönség nem fog megharagudni a kegyes csalásért. *A Mandragora így is mulatságos história maradt, lehet rajta pirulni, élcelődni és szórakozni eléggé.* A szereplők közül különösen *Simor* Erzsi bájos Lucreziája emelkedik ki. Halk és könnyed, mint a nyári szellő, szép és finom, mint egy Botticelli-kép. *Pataky* Miklós nehezen birkózik Ligurio alakjával és a szellemes csipkelődések úgy hangzanak a szájából, mintha vádbeszédet tartana. *Szilassy* László és *Hajmássy* Miklós remek, igazi Mandragora-figurák, *Törzs* Jenővel se lenne nagyobb baj, ha nem tátogna feleslegesen, ami már modorossággá vált nála. *Németh* Romola prológusa a színes lepke szivetgyönyörködtető tánca. *Vaszary* Piroska játéka pedig félelmetesen markáns, igazi kabinetalakítás. *Szabó* Klári ezuttal nagyon jó, *Makláry* János és *Bihary* Nándor kifogástalanok. A díszleteket *Fülöp* Zoltán és *Ambrózy* Iván tervezte. Flórenc színei vibrálnak a kulisszákon, amelyeknek csak egy hibájuk van: tulságosan nagyvonalúságra törekednek, holott a színpad nem az Operaházé, hanem az Andrássy Színházé.

Dékány András

A kormányzói pár teán látta vendégül »A magyar művészetért« akció szervezőit

Horthy Miklós kormányzó és a főméltóságú asszony szombaton délután ötórai teán látta vendégül „A magyar művészetért" akció szervezőit. Meghívást kaptak mindazok, akik az akció érdekében munkálkodtak s az operaházi díszestély sikerét előmozdították, így az élőképek résztvevői, színművészek, rendezők, szerzők s azok a festőművészek és szobrászok, akik az *Élőtárlat* képeinek beállítását vállalták, s ott voltak a megnyitás előtt álló képzőművészeti kiállítás válogató bizottságának tagjai és mindazok, akik más téren is jelentősebben hozzájárultak a sikerhez. Összesen 130 vendéget hívott meg a kormányzói pár.

A fogadás a kormányzó magánlakosztályának három egymásba nyiló szalontermében volt. Az első szalon bejáratánál az államfő és a főméltóságú asszony fogadta a vendégeket *Horthy* István miniszteri tanácsos és vitéz *Koós* Miklós ezredes, első szárnysegéd kíséretében. A kormányzó hitvese arany lamé ruhát viselt.

A megjelentek között ott volt *Hóman* Bálint kultuszminiszter, *Fáy* István államtitkár, *Kozma* Miklós és felesége, *Márkus* László, *Németh* Antal, *Dohnányi* Ernő, az akció rendezőségének vezérkara: *Karg* Györgyné bárónė, *Urbán* Pál báró, *Karátson* Antal miniszteri tanácsos, *Kandó* László, továbbá *Zimmer* Ferenc, az MTI főszerkesztője, *Schell* Gyula báró, a rádió műsorigazgatója, *Némethy* Károly székesfővárosi tanácsnok, vitéz *Haász* Aladár, *Oláh* Gusztáv, a hölgyek közül *Teleki* Pálné grófné, *Szendy* Károlyné és *Baranyay* Lipótné, akik a képzőművészeti kiállítás teadélutánjainak háziasszonyai lesznek, vitéz *Darányi* Béláné, *Eckhardt* Tiborné s mindazok a hölgyek, akik az operaházi büffé megszervezésében és forgalmának lebonyolításában segédkeztek. Ott voltak *Bajor* Gizi és *Uray* Tivadar, a díszestély szereplői, *Szabó* Lőrinc, a prológus és *Cs. Szabó* László, a kisérő szöveg szerzője és a művészélet számos más kiválósága, társaságbeli hölgyek és urak.

A vendégek sokáig elbeszélgettek az operaházi díszestélyről, majd átvonultak a büffétermekbe, ahol teát szolgáltak fel.

ILLETLENSÉG

Az ujságírásról nem lehet és nem szabad színdarabot írni bizonyos megértő szeretet nélkül. A szerkesztőség izzó katlanában az emberek gyorsabban égnek el, mint más „rendes", „polgári" pályán; a hírlapíró tájékozottságának, érdeklődésének, összeköttetéseinek területe egyszerre az egész élet kell, hogy legyen. Ez a százirányú készenlét nemcsak a „hivatalos időre" vonatkozik, az ujságíró életében hivatalos idő a nappal, s ha kell, az éjszaka is, a pihenés órái mindig esetlegesen adódnak. Igen, van itt baj is elég, féltékenység, gonosz irigység, kificamodott életek, pusztuló sorsok. De meg kell látni az apró kis szobák sokszor imponáló, heves munkaütemét is, amely túlcsap a szerződéses kötelességen, s meg kell látni azokat a figurákat, akik kimerülten, elnyütten is oly lelkesen, szépen tudnak hinni a munkájukban, mint talán sehol másutt. Észre kell venni és felmérni a naponta újra kezdődő izgatott küzdelmet: megteremteni az új számot, sokezer példányban, sokezer ember számára, akik bíznak bennük...

Matolcsy Andornak nem lehet megbocsájtani, hogy darabja megírásakor személyi ambiciója sem volt legalább is az ujságírói mesterség elismerésére és igazolására. Kénsavba mártott tollal rajzolja az alakokat, a hozzájuk tartozó helyzeteket, feleségeket, s így ez már persziflázsnak is hamis. A színházi rovatvezető üresfejű senki; állandóan a színen van, bár semmi szerepe ott. Az irodalmi rovatvezető: hólyag, aki olcsó szóviccekben éli ki magát. A főszerkesztő kicsit idióta és nagyon gazember és ostoba, érzelgős szóvirágokkal beszél: a szerep messze túl van a valószínűségen. A főszerkesztő fiatal felesége benső kapcsolatot tart fenn a riporterrel és a vállalat igazgatójával; ez a helyzet alantas, de nem izgalmas. Ki van itt még? Egy egyetemista költőnő-önjelölt, aki kacsintva hozza be verseit: hogy ő, közlés esetén, kedves szokott lenni a szerkesztőkhöz. És van egy süket, kopott és szerény közgazdasági szerkesztő is. (Hogy süket, rendben van, de miért kopott és szerény?) Jól nézhet ki az a lap, amit ezek csinálnak — gondolja a néző; mert legalább ezt gondolja. Az egyetlen írói szívvel megmintázott alak Kartács, a lompos, agyondolgozott, nagyon megkeseredett segédszerkesztő. Amit ő mond, fáradtan és kiábrándultan az ujságírásról, az igaz is: de ez elég is volna, — a többi szereplőtől és a többi részben inkább mesebonyolítást, cselekményt várnánk.

A darab középpontjában a sikeres riporter áll, aki helyett egy repülő-riportúton kezdő kollégája hal meg. A szerkesztőség összegyül gyászolni a kocsmába (!), azonban Petróczyt hiszik halottnak. A hosszadalmas toron egymást piszkolják, kicsit összeverekednek, majd érzelmesen és berugva búcsúztatják Petróczyt, a lap hősi halottját, aki e pillanatban — végszóra, belép. Petróczy látja a csalódott arcokon, hogy „illetlenséget" követett el, mert nem ő halt meg. Végkép megcsömörödik a társaságtól és az élettől. Berug és az utolsó felvonásban, elnyuló monológjában magyarázza, hogy „meg akar dögölni", a szerkesztőségbe pedig nem megy vissza, mert fel akar szabadulni, hogy nyugodtan alkothasson...

Az „Illetlenség" három felvonása egy redakcióban és egy pince-kocsmában játszódik, meséjének keserű mérge önmagában fortyog, sehol nem kap egy kis színes, emelkedő lendületre... Hiába, Maugham is írt szatirákat, félelmesen pezsgő, perzselő szatirákat és milyen elegánsan csinálta. Vagy tessék megnézni, Guitry milyen elragadó könnyedséggel tudott megírni egy nagyon léha ujságírót! Matolcsy Andor tehetséges író és jó színpadi érzéke van, le tudja kötni a közönséget, kár, hogy erejét erre a témára fordította.

A Belvárosi Színház gárdája komoly művészi munkával állott rendelkezésre. Turay Ida furcsa kis szerepét sok ötlettel eleveníti. A főszereplő *Ladányi* Ferenc (Miskolcról hozták, Tamási Áronhoz hasonlít) nagyon tehetséges, biztos ösztönű színész. *Boray* Lajos Kartács figurájában meggyőző, *Szende* Mária intelligenciája, érzékenysége jó lirai szerepeket kíván. *Bilicsi* Tivadar mint kocsmáros nevettet és jó *Miskey* József, *Danis* Jenő, *Tompa* Béla, *Simon* Marcsa, *Losonczy* Zoltán is. *Görbe* János, mint „szerkesztő úr" nem érezte meg feladatát. A rendezés és díszlet dicséretre érdemes. **Izsák-Gyarmathy László**

VIGSZINHÁZ

Pénteken, február 9-én először

OKOS HÁZASSÁG

Vigjáték 3 felvonásban

Irta: FENDRIK FERENC

MURÁTI LILI, FEJES TERI
Mágori Mária, Márkus Margit, Szemlér Mária, Somló István, Bástí Lajos

* **Ottrubay Melinda** vasárnap délelőtt 11 órakor „Az opera útja a közönségig" címmel előadást tart az Uránia-filmszinház matinéján. Tolnay Pál, az Operaház műszaki felügyelője az Opera géptehnikai berendezéséről, Balassa Imre pedig az Operaház kulisszafalak mögötti életéről értekezik. Az előadásokat vetített képekkel, hanglemezekkel, mozgó díszletekkel illusztrálják.

* **Babits László szerzői estje.** Babits László dalköltő hétfőn délután 5 órakor a zeneakadémia nagytermében tartja szerzői estjét, amelyen vitéz Bodrogközy Zoltán miniszteri osztálytanácsos mond bevezetőt s a műsoron Ónody Ákos, Sárdy János, Karácsonyi Margit, Utry Anna, László Imre, Orbán Sándor és Ráday László működnek közre.

* **Csajkovszkij-hangverseny.** A főváros népművelési bizottsága Csajkovszkij születésének századik évfordulóján ünnepi hangversenyt rendez a nagy orosz mester műveiből. A hangversenyt február 6-án, kedden este 8 órai kezdettel tartják a pesti Vigadóban a székesfővárosi zenekar közreműködésével.

* **Operaház.** Mozart halhatatlan remeke, a „Szöktetés a szerályból" Ferencsik János vezényletével friss, jól pergő előadásban került színre. Blonde szerepét Szabó Ilonka elsőízben énekelte. Tiszta csengésű, üdén szárnyaló hangjával, szólamának hibátlan zenei kidolgozásával és ösztönös játékkészségével pompásan illeszkedett a régi együttesbe. Második felvonásbeli áriájával (eredeti letétben énekelte) nagy, megérdemelt sikert aratott.

Uj báli toilettek
saisonvégi árak
Ferda Manyinál

* **A hétfői Élőtárlat jegyei.** Az operaházi díszestély keretében bemutatott Élőtárlatot a „magyar művészetért" akció bizottsága hétfőn megismétli az Operaházban. Az előadás helyárai: földszinti és erkélypáholy: 80 és 100 pengő, emeleti páholy: 50 pengő, földszinti helyek: 8, 12, 15 és 20 pengő, karzatjegyek: 2.50, 3.50 és 5 pengő. Jegyek válthatók a rendezői irodában: Andrássy-út 69, tel.: 221—244.

A „Koncert" rendezései:

Bustabo-Faragó holnap

Vigadó 8. Szonátaest. Nagyszerű műsor. Jegyek még 2 P-től.

Missa Solemnis szerdán

Z. ½8. A Hangv. Zenekart vez.: Vaszy Viktor. Közr.: Kováts Ilonka, Basilides Mária, Nagypál László, Littassy György, Palestrina-kórus. Néhány jegy 2 P-től.

Bontó Ilona zenekari estje 9-én.
Villon-est 11-én Z. ½9.

Mengelberg 12-én

Hangv. Zenekar. Beethoven V., Schumann-zongoraverseny (Fischer Annie), Kodály: Marosszéki táncok, stb.

Varga Tibor hegedűest 14-én.
Karinthy-est 18-án Z. ½9.
Kiss Judith zongoraest 19-én.

Zenekari díszhangverseny 19-én

A Magyar-Finn Társaság rendezésében a finn Vöröskereszt javára. Hangv. Zenekart vez.: Vaszy. Közr.: Dohnányi, Röslec, Palestrina-kórus, Egyetemi Énekkarok. Jegyek Koncert- és Rózsavölgyinél.

Klasszikus és modern költők estje 24-én Z. ½9. Balassától — napjainkig. 16 legkiválóbb előadóművész felléptével.

*

VERESS ENDRE

dalestélye febr. 8, este ½8. Budai Vigadó. Közr.: Szirányi (Stanzel) János zongoraművész.

*

Hajdu Anna

dalestje 11-én.

* **Előadás a nyugdíjas színészek javára.** A Turul-szövetség szépmíves bajtársi egyesülete vasárnap délelőtt műsoros előadást rendez a Royal Színházban a nyugdíjas és elaggott színészek javára. Az előadáson, amelynek fővédnökségét Jaross Andor miniszter vállalta, Törs Tibor, a képviselőház alelnöke és Kiss Ferenc, a színészkamara elnöke mondanak ünnepi beszédet. Bordy Bella, Dayka Margit, Gyurkovics Mária, Kádár Margit, Somogyi Nusi, Szeleczky Zita, Bilicsi Tivadar, Jávor Pál, Koréh Endre, Laurisin Lajos, Pataky Jenő, Pethes Ferenc, Ujlaky László és Varga Imre működnek közre.

Bompiani
első munkatársa díjtalan tanácsot ad az arc helyes ápolásáról február 5-től.
Smart perfumeryben
Bécsi-utca 8.

* **A filmparádé szereplői.** A Hunnia-filmgyár február 4-én, vasárnap este 8 órai kezdettel a zeneakadémia nagytermében filmparádét rendez, amelyen Bingert János dr., a filmgyár igazgatója tart bevezető előadást. A filmparádé műsorán Bordy Bella, Dayka Margit, Erdélyi Mici, Fedák Sári, Karády Katalin, Lázár Mária, Mezey Mária, Muráti Lili, Rácz Vali, Simor Erzsi, Szeleczky Zita, Szörényi Éva, Tőkés Anna, Tasnády Fekete Mária, Turay Ida, Vaszary Piri, Ajtai Andor, Bilicsi Tivadar, Csortos Gyula, Gózon Gyula, Jávor Pál, Kiss Ferenc, Latabár Kálmán, Makláry Zoltán, Mály Gerő, Mihályffy Béla, Páger Antal, Pethes Sándor, Tompa Pufi, Uray Tivadar színészek, továbbá a filmírók közül Babay József és Orbók Attila, valamint néhány rendező és zeneszerző működnek közre.

Fülöp Zoltán

Béner T.:

Tempadkép és realizmus (tempadmův hiáll)

Szabad Művészet

1950. 51. l.
képpel

53. l. képpel
és szöveg

54. l. Dysomárt
trójeje

Dénes F.

Fülöp Zoltán

tiszadmüvészetünk határkövénél

3 kossuth-díjas tiszadmüvész

Szabad Művészet

1957. 205, 206, 207, 208. l. kép

40 — .20
71. —
13.30
52. —
8.60
53. —
525.23

Dietl F.: Nemzeti Ujság 1941. ápr. 20.

OPERAHÁZ: TELL VILMOS Több mint harminc esztendő után, szombaton este ujitotta fel az Operaház *Rossini* dalművét, a *Tell Vilmost*, amelyet a mester a mult század huszas éveinek végén szerzett és amellyel az ugynevezett *párisi nagyopera* műfajának *második fejlődési korszakában* dalba foglalta egy büszke nép hősi eposzát. Számos alkotása közül *Rossini* éppen ebben a művében szabadult fel nagy elődei és kortársai, *Gluck*, *Spontini* és *Auber* hatása alól, bár a tárgyilagos *Naumann* megállapitása szerint a *Tell Vilmos* partiturája a három különböző nemzet nagy zenei alkotóművészeinek géniuszából fakadt. Mégis bizonyos, hogy az akkoriban zeneköltői sikerének tetőfokán álló, páratlanul népszerü mester nem részlethatásokra törekedett, hanem egységes képét kivánta adni a zsarnoki önkény ellen lázadó, a szabadságot szenvedélyesen szerető svájci nép lelkivilágának. Ez maradéktalanul sikerült is neki és nem vitás, hogy a *Tell Vilmos* a dalműirodalom alkotásai között a klaszikus remekművek sorában foglal el méltó helyet. Tündöklő hangszinekkel érzékelteti *Rossini* a természet minden szépségét, az Alpesek zord világát, a svájci vidék megkapó hangulatát, az elemek háborgását épp ugy, mint a mesterlövész-szabadsághős keserü lelki válságát, amikor kisfia életét kell kockáztatnia.

Schiller drámájából egyébként nem sokat vett át a nagy olasz zeneköltő. A *Tell-monda* első nagyszabásu irodalmi feldolgozásának személyeiből sokan hiányoznak. Köztük olyanok is, mint *Attinghausen*, *Stauffacher*, *Rudenz* és mások. Bertha v. *Bruneck* szerepét pedig kissé indokolatlanul *Matild* habsburgi hercegnő vette át. Mindez természetesen mitsem von le a dalmű nemes, művészi értékéből, amelynek diszes előadásban illő keretet adott a felujitás alkalmával az Operaház.

Ám, bármilyen kitünő is legyen a szereposztás — hiszen az összes művészek remekeltek a valamennyiük számára hálás és szép feladatot nyujtó szerepekben — mindannyiuk közül mégis *kimagaslik a címszereplő* dr. *Palló* Imre lélekbemarkoló, mélységesen emberi alakitása. A kiváló művész most ismét *önmagát adhatta*, hiszen nála különb *Tell* Vilmost csakugyan álmodni sem lehet! Lelkes dicséret illeti *Halmos* Jánost, aki magával ragadó, erőteljes, férfias, zengő szavu ifju *Melchtal* volt. *Hámory* Imre hangban, szinpadi alakitásban, játékstilusban és maszkban egyaránt döbbenetes *Gessler* volt. *Osváth* Julia sugárzó szépsége, szinte légies könnyedséggel ivelő, csillogó szopránja *Matild* hercegnő szerepében érvényesült a legszebben. *Komáromy* Pál, mint *Leuthold*, a svájci szabadságharc egy tragikus jellenetét érzékeltette drámai erővel. Külön meglepetést jelentett *Horányi* Karola, aki mély átérzéssel, tökéletes illuziót keltve alakitotta *Tell kisfiát*. *Budanovits* Mária a férjéért remegő hitves alakjában csupa szivjóság volt és meleg szeretet. A befejező részben elhangzott fohásza megkapó volt. *Koréh* Endre méltóságteljes, tiszteletet parancsoló *Fürst* Walter, *Fodor* János kitünő öreg *Melchtal* volt. A kisebb szerepekben dicséretreméltó igyekezettel jeleskedtek *Nagypál* László és *Király* Sándor. Az énekkar *Roubal* Vilmos karigazgató irányitásával tömören szólaltatta meg a hatásos szólamokat. Egy-két próbával több azonban semmiesetre sem vált volna az előadás hátrányára. A balett-kar rokonszenves fiatal tagjainak élén *Ottrubay* Melinda ezuttal is maga volt az üde fiatalság, az elragadó leányos báj. A többiek sorából örömmel emlitjük meg a kedves, tehetséges *Kálmán* Etelkát, akinek szivesen tapsolnánk egyszer egy szóló-szerepben is.

Rubányi Vilmos, a kiváló fiatal karnagy vállalta a nagy mű zenei felépitésének jelentős munkáját és meg is oldotta azt minden részletre kiterjedő figyelemmel. *Fülöp Zoltán* festői diszletei, amelyek közül különösen az Altdorf-jelenet és a befejező rész hangulatos svájci tájak diszletei tetszettek különösen, épp ugy hozzájárultak az est ünnepi sikeréhez, mint *Márk* Tivadar pompás és tökéletesen korszerü jelmezei. Külön tanulmányt érdemelne a *rendező*, *Nádasdy* Kálmán nagyszabásu munkája, amellyel fölösleges hatásvadászástól mentesen, javarészt megkapó egyszerüséggel, majd ismét a hatalmas statisztériát mozgató tömegjelenetek történeti képeket idéző beállitásával valóban a történelem egy fejezetét vetitette szinpadra. A felujitás előkelő közönsége a legnagyobb elragadtatással, szinte önfeledt lelkesedéssel ünnepelte a rendezőt, a vezénylő karnagyot és a szereplő művészeket, akik valamennyien méltán osztoztak az ujból felfedezett *„Tell Vilmos"* sokáig emlékezetes sikerében.

Dietl Fedor

— **Goll Bea klasszikus táncestjét** április 28-án, hétfőn este 8 órakor tartja a Zeneakadémia nagytermében. Az esten közreműködik *Sallay* Iván hegedümüvész, zongorán kiséri *Polgár* Tibor és *Bagossy* Judith.

SZINHÁZ —

Katonai
a berlini állai

Rendkivüli jelentőségü művészesemények igérkezik a berlini állami operaház együttesének három estére tervezett budapesti vendégjátéka, amely hétfőn, április 21-én este *Strauss* Richárd *„Elektra"* cimü egyfelvonásos zenedrámájával veszi kezdetét az Operaházban. A berlini művészegyüttes szereplésének előkészitésére már hónapok óta folytak a tárgyalások, a napokban pedig Budapestre érkezett Erich von *Prittwitz* und *Gaffron* intendánshelyettes, aki *Adamovic* követségi tanácsos, a német birodalmi követség képviselőjének társaságában szombaton a déli órákban a *Német Tudományos Intézet* helyiségeiben fogadta a napilapok tudósitóit.

Adamovic követségi tanácsos bevezetésül *magyarul* köszöntötte a megjelenteket, majd üdvözölte a birodalmi főváros művészi életének illusztris vezető egyéniségét, örömének adva kifejezést afölött, hogy *a régi terv megvalósult és a berlini művészek most a magyar királyi Operaház szinpadán léphetnek a magyar főváros müértő közönsége elé.*

Ezután v. *Prittwitz* und *Gaffron* intendánshelyettes foglalta össze a vendégszereplés kulturális és művészi jelentőségét.

— Ugy érzem, mindenekelőtt *köszönetet kell mondanom Hóman Bálint kultuszminiszternek*, aki nagyszabásu kulturális programjának keretébe illesztette együttesünk budapesti vendégjátékát és megértő közreműködésével *elősegitette*, hogy *Róma után Budapestre, Európának ebbe a harmadik nagy kulturközpont-*

Hétfőn:

A berlini állami *Operaház* vendégjátéka első estéjén április 21-én, hétfőn fél 8 órakor *Strauss* Richárd *„Elektra"* c. zenedrámája kerül szinre a M. Kir. *Operaházban* világhirü énekesekkel, nagyszerü rendezésben. A zenedrámát *Karajan* Herbert, a fiatalabb nemzedék legjelentősebb karmestere vezényli, akinek nevét máris egyvonalban emlegetik a legnagyobbakkal. A cimszerepet *Rünger* Gertrud, a bécsi Operaháztól Berlinbe szerződött énekesnő, Klytaimnestrát *Klose* Margit, Chrysothemist *Scheppan* Hilde, Aigisthost a görög származásu *Vasso* Argyris, Orestest pedig *Prohaska* Jaro énekli. Mindegyikben a drámai énekművészet kimagasló képviselőjét fogja a budapesti közönség megismerni. A zenedráma rendezője *Kemp-Schillings* Barbara asszony, akit Operaházunk évekkel ezelőtt *Salome* szerepében ünnepelt. A klasszikus diszletek *Preetorius* Emil tanár,

A nem kivánatos elemek kiszorulnak a mozi-szakmából

A kormány a mozgófényképüzemekkel kapcsolatos egyes gazdasági kérdések rendezése tárgyában mind nemzeti, mind kulturális és gazdasági szempontból igen fontos rendeletet adott ki. Ennek értelmében mozgófényképüzem céljait szolgáló helyiséget és berendezést az esetben, ha a régi engedélyes helyébe bármi okból uj engedélyes lép, vagy ha a julius hó végével magánjogi tőketárs nélkül maradó régi engedélyes helyiség és berendezés nélkül maradna, a tulajdonos, a bérlő vagy a helyiség, illetőleg berendezés fölött rendelkezésre jogosult, az uj engedélyes kivánságára a bérlet még hátralevő tartamára, ha pedig ez két évnél rövidebb, vagy ha bérleti viszony nem áll fenn, legalább két évre bérbeadni köteles. Ha a bérösszegben megállapodni nem tudnak, a birósághoz fordulhatnak. *E rendelkezés megszünteti a nem kivánatos elemeknek azt a törekvését*, hogy elfogadhatatlan feltételeket szabva megbénithassák a mozgófényképüzem zavartalan működését.

„A másik fontos rendelkezés az, hogy a mozgófényképüzemekre vonatkozó vagy azzal kapcsolatos jogügyletekbe — beleértve a helyiség és berendezés használata tárgyában kötött bérleti szerződéseket — *haszonrészesedést biztositó kikötést felvenni nem szabad.* A helyiség, ugyszintén a berendezés használatáért vagy bármely más szolgáltatásért járó ellenérték csakis *határozott összegben* állapitható meg. Ez a rendelkezés természetesen nem vonatkozik ugyanazon üzem engedélyesei között létrejött megállapodásra és egyes filmek kötésére.

A kormány igy kiküszöbölte annak lehetőségét, hogy *nemkivánatos elemek illegitim uton befurakodhassanak a mozgófénykép-üzemekbe és azok irányitásába.* Elejét vették annak, hogy nehezen megállapitható, titkos társulási jogviszony keletkezhessék az engedélyes és az őt kihasználni igyekvő tőkés között.

AZDASÁG

ősegiti a tavaszi unkák elvégzését

sági munkálatokat ugyanis a kormány másként, különösen honvédelmi szolgáltatások igénybevétele révén, is biztositotta. *Ha kell, mezőgazdasági munkára ki lehet rendelni alkalmas munkakötelezett személyeket, továbbá igénybe lehet venni gazdasági gépeket vagy eszközöket, fogatos, vagy gépi járműveket, személy- vagy teherszállitásra alkalmas állatokat.*

E honvédelmi szolgáltatások lehetővé teszik, hogy a hatóságok végrehajthassák a földmivelésügyi miniszter részletes utasitásait, amely szerint a rendelkezésre álló emberi, gépi és állati munkaerő kihasználását meg kell szervezni és a teljesitőképesség határáig kell fokozni. Igy azután — a katonai segitséget is értékesitve — sikerül a termelés zavartalanságát mindenütt megóvni és biztositani, hogy sehol egy talpalatnyi föld se maradjon megmüveletlenül.

nkint kárt okozott sekben

vesebb részeken *a fagyok erősen kiritkitották a vetéseket. Tavaszi rozsot* csak kevés vidéken termelnek. Az *őszi árpa* szépen fejlődik. A *tavaszi árpa* vetése helyenkint még tart. A *zab* vetése folyamatban van, de a munkálatokat a hüvös és esős idő gátolja.

A *kapásnövények* közül a kukorica vetését és a korai burgonya ültetését helyenkint megkezdték. A *cukor-* és a *takarmányrépa* vetését viszont helyenkint már befejezték.

A *kerti vetemények* közül a koralak vetését befejezték. A legutóbbi fagyok egyes vidékeken már a kikelt növényzetben érzékeny károkat okoztak. A gazdasági növények közül a *len* vetését helyenként már be is fejezték. A *kender* vetését még nem kezdték meg. A *lóhere* és *lucerna* fejlődését a hideg idő gátolja. A legutóbbi fagy leveleit helyenként leperzselte. A *biborhere* a legutóbbi fagyokat erősen megsinylette. A *bükköny* és *zabosbükköny* vetése még folyik. A *rétek és legelők* egyes vidékeken még mindig nagyrészben viz alatt állanak.

A *korán virágzó gyümölcsfák* közül a mandula, som, kajszibarack és a korai cseresznye helyenként már elvirágzott, a legtöbb vidéken azonban még csak most kezd virágozni. A legutóbbi fagyok egyes vidékeken a virágzásban volt gyümölcsfákban *érzékeny károkat* okoztak, ugyancsak hátrányos volt a virágzásra a gyakori erős szél és a hideg eső.

A sikvidéki *szőlők* a megismétlődő téli hidegek következtében *rosszul teleltek.* Különösen a fedetlenül hagyott szőlőkben tapasztalható károsodás. Ezeknél az ólmos esők is hozzájárultak a kártételhez. A nyitást országszerte elvégezték, sőt több helyen a metszés is folyamatban van.

áron 1600 állatot es állattenyésztés zére

nyitása és messzemenő támogatása, továbbá a gazdasági felügyelőségek közreműködése mellett *a kiállitott tenyészbikáknak több mint 80 százalékát, 770 darab tenyészbikát, továbbá 630 darab tenyészkant és nagyobbszámu tenyészkost és tenyészbaromfit vásároltak meg a köztenyésztés céljaira.* Ilyen módon a kiállitásról mintegy 1600 darab törzskönyvelt leszármazásu és nagyértékü apaállat került a népies állattenyésztésbe, több mint 1,650.000 pengő értékben.

A népies állattenyésztésnek az országos tenyészállatvásár értékes anyagából való nagyarányu részesedése a legjobban mutatja, hogy a földmivelésügyi miniszter irányitása és támogatása az országos tenyészállatvásárt valóban közkinccsé tette. Ennek a nagyvonalu kormányintézkedésnek a jelentőségét csak akkor lehet teljesen méltányolni, ha figyelembe vesszük, hogy a kiállitásról a köztenyésztésnek juttatott apaállatok után évenkint legalább 35.000 darab kiváló leszármazásu borjura, legalább 100.000 darab törzskönyvelt leszármazásu malacra lehet számitani, amelyeknek további utódai még szélesebb körben segitik elő a magyar állattenyésztés fejlődését.

szociális vonatkozásu törvény és rendelet a munkásszakosztály kezdeményezésére került megvalósitásra. Hangsulyozta továbbá, hogy nem volt egyetlen olyan eset, hogy a munkásszakosztály javaslatait 15 év alatt a kamara választmánya és közgyülése ne tette volna egyhanguan magáévá. Ez mutatja, hogy *a birtokososztály is megértéssel viseltetik a munkásság törekvései és jogos igényei tekintetében.* A szakosztály munkásfagjai feltártá a saját vidékük munkásviszonyait és megállapitották, hogy az elmult esztendők inségmunkái kedvezőtlenül befolyásolták a munkások felfogását, munkakészségét és fegyelmezettségét. Általában azonban nem tapasztalható a munkásság vonakodása a munkától, sőt a mezőgazdasági munkásság megfelelő bér ellenében ma is a tőle megszokott rendkivüli teljesitményekre kész és képes. Majd foglalkozott a szakosztály a gazdasági munkásközvetités ujabb szabályozásának szükségességével, a gazdasági cselédek költözködési idejének kérdésével, a gazdasági cselédek családi bérével, a munkástoborzással és más időszerü mezőgazdasági munkásügyi kérdésekkel.

Gabona és termény

A terménytőzsdén a kenyérmagvakban a forgalom teljesen szünetelt. A *különféle termények piacán* is megcsappant az üzleti tevékenység s a tőzsdeidő folyamán mindössze 40 mázsa lóherealj kelt el budapesti paritásban 15 pengős áron.

Hivatalos árfolyamok

Buza 78 kg.-os 24.—, rozs 20.—, sörárpa kiváló 27.—, Ia 26.—, sörárpa 25.—, takarmányárpa Ia 65—66 kg-os 22.—, IIa 21.—, ipari árpa 68 kg-os 24.—, zab 22.70, finom buzakorpa 16.60—17.05 pengő q-ként.

A takarmányvásárra felhoztak 5 szekér szálastakarmányt és 1 szekér szalmafélét. — Árak: rétiszéna Ia ó 10—10.20, IIa 9, zsupszalma 11 pengő q-ként. A felhozatal kevés, a kereslet közepes, az árak a vásár folyamán nem változtak.

A magplacon a Magyar Magtenyésztési Rt. Budapest—Monor hetijelentése szerint az üzleti forgalom minimális, csupán tavaszibükköny iránt van némi érdeklődés, de csak jóminőségü áru helyezhető el. Biborheremagból, baltacimmagból változatlan árak mellett, csillagfürtből maximális áron jött létre időnként egy-egy kötés. A mák ára tartott. Gazdarészről most már a késői vetésü cikkek, mint köles, muharmag, szudánfü, mustármag iránt indult meg az érdeklődés. — Hivatalos nyersáruárak 100 kg-ként, ab feladóállomás: köles fehér 44, köles vörös 42, köles egyéb 41, káposztarepce 40, napraforgómag 30, lenmag 50, tökmag 35, szójabab 31.50, kék mák 250—255, Viktóriaborsó sterilizált 51.40, expresszborsó steril. 41.40, lencse nagyszemü steril. 63.40, lencse közepes steril 51.40, lencse kisszemü steril. 41.40, lucernamag ólomzárolt fehérbárcás 640, lóheremag ólomzárolt fehérbárcás 325, biborheremag 160—175, muharmag 78, tavaszibükköny 54, csillagfürt 33, cirokmag 40—41 pengő.

Érték és pénz

Az értéktőzsdén vontatottan indult a forgalom, sőt a hivatalos tőzsdeidő megnyitása után egy ideig az erősebb kinálat miatt az irányzat is lanyhulásra hajlott. A tőzsdeidő folyamán azonban egyes értékpapirok iránt megélénkült a kereslet s ennek nyomán kötésről-kötésre emelkedtek az árfolyamok. A piac vezető értékei rövidesen két—három százalékkal haladták tul előző napi záróárfolyamukat. Bár az üzleti tevékenység később sem öltött nagyobb méreteket, a hangulat mindvégig barátságos volt és a piac szilárd irányzattal zárult. A *fixkamatozásu értékpapirok piacán* a fővárosi kölcsönkötvények árfolyama emelkedett.

Az értékpapirpiac kötései

(Zárójelben a záróárfolyamok.) Székesfővárosi kölcsönkötvény 1910-es 218 (218), Székesfővárosi kölcsönkötvény 1914-es 437 (435), Székesfővárosi kölcsönkötvény 1927-es 126 (126), Nemzeti Bank 230 (229), Első M. Bizt. — (610), Concordia-malom — (7), Első Bp. Gőzmalom — (23.5), Bauxit 345—353 (353), Beocsini 25.2 (25), Borsodi szén 16 (16), Szentlőrinci 10.3 (10.2), Cementia — (110), Kohó 28—29.5 (29), Drasche — (29.5), Aszfalt 9.60—9.70 (9.50), Kőszén 605—625 (624.5), Nagybátonyi 52.75—53.25 (53), Salgó 51.75—53.2 (53.2), Urikányi 48—49.5 (49), Globus — (13), Rigler — (67), Fegyver 64—64.8 (64.6), Ganz 25.3—26.2 (26.1), Láng — (92), Acél — (68), Magyar vagon — (42.5), Rima 142—146 (146), Schuller — (54), Soproni vasáru — (20), Guttmann — (7.60), Ofa — (13.5), Nasici 87.75—88.5 (88), Duna-Száva — (8), Levante 0.85 (0.85), Nova 28.75—29.25 (29), Trőszt 80—81.3 (81), Államvasut — (7.80) Délcukor 142.25—143.25 (143), Magyar cukor 172—175 (174), Georgia 37.5 (37.8), Izzó 209—212 (213), Dreher—Haggenm. 285 (285), Fővárosi — (14), Goschwindt — (1650), Polgári sör — (450), Royal — (13.5), Gyapjumosó 23.3—23.6 (23.4), Goldberger — (82), Győri textil — (95) Pamutipar — (56.5), Műtrágya 70 (70), Brassói 36 (35.5), Gumi 66.5—67.5 (66.5), Vasuti forg. 31.6 (31.6), Telefon 12.7 (12.7).

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos árfolyamai

Devizák: Amsterdam 180.07½—181.40, Athén 2.79—2.82, Berlin 135.70—136.70, Pozsony 11.64—11.78, Brüsszel 54.28—54.68, Bukarest 2.77—2.80, Istanbul 268—271, Kopenhága 65.49—65.97, London 13.77—13.93, Milanó 17.66—17.8864, Newyork 344.10—347.10, Oszló 77.10—77.67, Páris (Vichy) 6.78 és fél—6.83 és fél, Prága 13.57—13.67, Szófia 4.14—4.17, Stockholm 82.00—82.80, Zürich 79.80—80.60. —

Élelmiszerpiac

Az élelmiszerpiacra szombaton vasuton 67 vagon különféle áru, közte 31 vagon burgonya, 3 vagon hagyma, 7 vagon vegyeszöldség, 2 vagon sárgarépa, 2 vagon alma, 2 vagon naranes és 3 vagon tojás érkezett. Hajón összesen 163 mázsa árut hoztak fel. Ezenkivül 18 termelői és rendelt kocsin és 5 teherautón jött még különféle áru. Élőbaromfiből a felhozatal 177 ketrec, vágott baromfiből 41 mázsa és tojásból 195 láda volt a három vagonon kivül. A forgalom közepes volt. A *zöldség- és főzelékfélék piacán* különösen a friss zöldség iránt volt tapasztalható élénkebb kereslet. A piac ujdonsága a paradicsom volt. A *gyümölcspiacon* az árakban nem történt változás. A *baromfipiacon* az élénkebben keresett csirke ára emelkedett. A *tojáspiacon* tartott volt az irányzat.

Az élelmiszerpiacon a következő cikkek árában történt változás: (A feltüntetett árak nagyvásártelepi árak.)

Baromfi és tojás: Élőbaromfi: csirke sütnivaló 500—520, kacsa 350—370, tisztitott baromfi: csirke szedett, béllel 280—380, pulyka 220—310, tojás ládaáru 210—215, selejtes tojás 200—205 fillér.

Zöldség és főzelékfélék: Kelkáposzta 80—100, tisztitott karfiol 110—180, sóska 50—60, fejessaláta melegágyi 6—30, tök melegágyi 400—450, zöldpaprika töltenivaló 100, uborka melegágyi 300—350, hónaposretek csomója 14—40, spárga 50—250, cékla 6—20, sárgarépa 10—18, petrezselyem 10—26, csiperkegomba 140—180 fillér és paradicsom 10 pengő.

Gyümölcs: Alma nemes 120—200, naranes sárgabélü 120—130, vörösbélü 140—160 fillér.

A TAVASZI PÜSPÖKI KONFERENCIA

Serédi Jusztinián biboros, Magyarország hercegprimása a magyarországi latin- és görögszertartású római katolikus püspöki kar tagjait március 17-ére, szerda reggel 9 órára az évenként megtartani szokott tavaszi püspökkari értekezletre hivta össze a budai hercegprimási palotába. A konferencia elé tárgyalás céljából terjesztendő inditványokat a tanácskozás kitüzött napja előtt legalább két héttel kell beterjeszteni.

A VESZPRÉMI SZÉKESEGYHÁZ UJ KANONOK-PLEBÁNOSA. XII. Pius pápa Czapik Gyula veszprémi püspök előterjesztésére Babics Endre esperes, balatonfüredi plebános, m. kir. kormányfőtanácsost a veszprémi Székeskáptalan tagjává nevezte ki. A püspök ugyanakkor Babics Endrére bizta a veszprémi székesegyház vezetését. Az uj kanonok 1894-ben Lovászpatonán született, hosszu ideig a budapesti Szent Imre Kollégium tanulmányi felügyelője volt. 1931 óta a balatonfüredi plebániát vezette. Kinevezése általános örömet keltett a veszprémi egyházmegyében.

A Szent Vince Szervezet Mária-kongregációja 40 sebesült katonát hivott meg Felsőgödre, ahol a kongregáció tagjai a katonák szórakoztatására müsoros estet rendeztek. Az ünnepség előtt dr. Antal Pál esperes-plebános szólt a sebesült honvédekhez, Cseresnyés Rózsi énekszámával gyönyörködtette a sebesült honvédeket, akik kedves élményekkel tértek vissza az esti órákban Budapestre.

Az Actio Catholica budapesti csoportbizottsága vitéz dr. József Ferenc főherceg elnöklésével február 24-én, szerdán délután fél 6 órakor az Actio Catholica tanácstermében (IV., Ferenciek-tere 7., III. lépcső, II. emelet) értekezletet tart, amelyen dr. *Strecke* Ernő hittanár, ügyvezető teszi meg jelentését, majd az ülést dr. *Hamvas* Endre protonotárius, kanonok, budapesti általános érseki helytartó zárószavával ér véget.

Plebános ur!

Sziveskedjék elküldeni **Oláh György** és **Okolicsányi Zsuzsanna** kb. 1828—1846. évi házassági levelét és halotti levelét a pilisszántói plebániahivatalnak.

Madarász püspök a téves világnézetekről. Madarász István kassai püspök „Világnézetek sodrában" cimmel tartott előadást Kassa város közönségének a „Rákóczi" kaszinóban. A püspök a téves világnézetek felsorakoztatása és ismertetése után, melyek tarthatatlanságát bölcseletileg is megvilágitotta, a tőle megszokott alaposság és praktikum jegyében vázolta a keresztény katolikus világnézet alapjait, azok elfogadandóságát az ész embere számára és főleg a keresztény világnézetnek mindenre kiterő, mindent magában foglaló, főleg a mai sulyos időket is isteni távlatból értelmező válaszait. A számos és előkelő hallgatóság hitében és reményében erősbödve hallgatta meg és tette magáévá a püspök időszerü előadását.

Felvétel az Irgalmasrendbe. A betegápoló Irgalmasrend tagjai sorába felvesz olyan IV—VIII. középiskolát végzett, és érettségizett ifjakat, akik a szerzetes betegápolói, életre hivatást éreznek magukban. A Rend tagjainak életfoglalkozása: személyes betegszolgálat, betegápolás a kórházakban, megfelelő szakképesités után beosztás az irodákban, a gazdasági és élelmezési hivatalokban, a különböző kórházi (Röntgen, laboratórium, mütő stb.) munkakörökben. Végül a magasabb szakképzettség elnyerése után a Rend tagjai, mint áldozópapok, orvosok és gyógyszerészek szolgálják a szenvedő emberiség lelki és testi üdvét. A felvételért folyamodók, mielőtt a szokásos iratokkal felszerelt kérvényüket beküldenék, kérjenek utmutató ismertetőt az Irgalmasrend Tartományfőnökségétől. (Budapest, II., Zsigmond király-utja 17—19. sz.) A felvétel évenkint: január, május és szeptember hó 1-én történik.

Pater Varga előadása a hivatástudatról. Az Apostolok Királynője Urhölgyek Mária Kongregációjának felkérésére február 26-án, pénteken este 6 órakor a Ranolder Intézet „Klára" ipari leányközépiskolájának Liszt Ferenc nagytermében P. *Varga* László S. J. a magyar hivatástudatról tart előadást a kongregáció akadémiáján. Vendégeket szivesen látnak.

A Magyar Katolikus Orvosok Szent Lukács Egyesülete március 1-én, 2-án és 3-án: „Nemi erkölcs és a magyar jövő" cimmel az egyetemi és főiskolai ifjuság számára a Tudományegyetem központjának kupolatermében (IV., Pázmány Péter-tér 1—3. III. em.) szexuáletikai előadássorozatot rendez.

Országos vásárok. Február 23-án, kedden: Békéscsaba, Ipolyság, Kápolnokmonostor, Kolozsborcsa, Marosárpatak, Pelsőc, Szék, Szokolya, Ujpest. — *Február 24-én, szerdán:* Békéscsaba, Belatin, Érsekujvár, Görcsöny, Iharosberény, Kápolnokmonostor, Letenye, Nagycsákány, Szakcs, Szil, Türje, Zalavár. — *Február 25-én, csütörtökön:* Bény, Bodrogkeresztur, Csikszereda, Csokonyavisonta, Élesd, Kapuvár, Lajoskomárom, Szabéd. — *Február 26-án, pénteken:* Csikszereda, Csongrád. — *Február 27-én, szombaton:* Csongrád, Ipolyszalka, Szekszárd. — *Február 28-án, vasárnap:* Kiskunlacháza, Nagykőrös, Őriszentpéter. — *Március 1-én, hétfőn:* Balassagyarmat, Balatonszabadi, Bonyhád, Egyek, Egyed, Emőd, Enying, Fadd, Fegyvernek, Felsődabas, Halászi, Háromfa, Harta, Hetes, Inke, Jászjákóhalma, Kál, Kiskunlacháza, Komárom, Kölcse, Léva, Mezőcsát, Miske, Mór, Nagykőrös, Nagyvázsony, Nyiregyháza, Pécs, Perecseny, Somogyszil, Sopron, Szepetk, Szirák, Szőny, Tápiógyörgye, Tinye, Toldalag, Ungvár, Üllő, Veresegyháza. **Változások előfordulhatnak.**

SZINHÁZ-MŰVÉSZET

Garabonciás

Lehár-bemutató az Operaházban

A közelmult kedves, szivderitő szinpadi műfaja, az operett fölött, sajnos, mintha tulkorán jártak volna el az évtizedek. Idő előtt mult el, hiszen sokan vagyunk, akik szivesen emlékezünk vissza a fénykorára, amely derüt, gondtalanságot, örömet és mindezen felül — az ifjuságot jelentette. Most, a mai kor bizonyára legnépszerübb zeneköltője *Lehár* Ferenc az, aki uj formában kelti uj életre a régi hagyományokat. Uj alkotásában, amely „Garabonciás" cimmel került bemutatóra szombaton ünnepi előadás keretében az Operaházban, a világhirü mester saját kiapadhatatlan dallamkincstárából meritett. Egyre-másra csendültek fel *Lehár* bravurosan hangszerelt partitur ájából az andalitó szépségü melódiák, megannyi ékessége a magyar zeneköltészetnek, számtalan emléket ébresztve, magukkal ragadva a hallgatóságot keresetlen egyszerüségük minden gyönyörüségével.

A *„Garabonciás"* regényes alakja a szinpadi játékban valamiképpen összeforr a vihart támasztó titokzatos legényével, keresztutak vándorával, cigányok vajdájával és a szabadságért az elnyomatás idején szenvedélyesen küzdő magyar vitézével is, aki önkéntes csapatot toboroz Székelyföldön, hogy hazája végre lerázza magáról a „Bach-korszak" igáját. Csoda-e, hogy a felleget üző ifju levente meghatja *Drághy* uram leányát, Sárika szivét és álmában magával ragadja őt hegyen-völgyön át, a cigányvajda ezerszinü birodalmába... Ez bizony nagy bajt keverne a *„Garabonciás"*, hiszen, Sárika menyasszony, éppen a kézfogó megünneplésére készülődik aház nép. Még szerencse, hogy Kőröszházyné nagyasszony idejekorán rendet teremt, magyarán elparancsolja a jött-ment szivrablót, mert nem átall *„cigánytáncot"* járatni a finom kisasszonykával, aki — álmából ébredve — maga is belátja, hogy a boldogság nem az erdő mélyén, de jegyese oldalán virul a számára.

Álom és valóság bizony alig megkülönböztethető *Innocent Vince* Ernő szövegében, amelynek kétségkivül legnagyobb előnye a gördülékeny verselés. Az apró fogyatékosságokért, igy mindenekelőtt a mü szövegbeli részének terjengős voltáért azonban szinte tékozló gazdagságával kárpótol *Lehár* Ferenc zenéje. Csakugyan, mint bőségszaruból ömlenek *Lehár* kimerithetetlen zenei képzeletvilágának szebbnél-szebb melódiái. Néhol ismerős dallamok csendülnek meg a közönség nagy gyönyörüségére, máskor ismét uj hangszineket, érdekes recitativokat, szellemes zenei átmeneteket varázsol elő uj alkotásából a mester, aki ezuttal megteremtette a magyar *könnyed operát!*

Nem vitás, hogy *Lehár* Ferencnél senki nem hivatottabb a könnyed dallamok uj népszerüsitésére! Legujabb alkotásában is bizonyára ez jelenti a maradandó, az örökbecsü értéket.

Az Operaház igazgatósága nagy gonddal és a mü minden részletében megnyilatkozó lelkesedéssel adott káprázatos szinpadi keretet a Lehár-bemutatónak. Helyenkint kissé mintha *tulsok* is lett volna a jóból: a szinek és jelmezek, a tündöklő balett, majd ismét a „Cigányszerelem" nagy jelenetére emlékeztető esküvői kép szinte elkábitotta a közönséget. Oláh Gusztáv és *Fülöp* Zoltán festői díszletei közül a *III.* felvonásbeli *kastélyterem* tetszett a legjobban! Klasszikus stilusérzékkel, részséggel ábrázolta a *késő Biedermeyer* minden levendula-illatu romantikáját. *Nádasdy* Kálmán rendezése különösen a nagy statisztériát igénylő *tömegjelenetekben* remekelt.

A szereplők közül a legnagyobb dicséret a három főszereplőt, *Udvardy* Tibort, *Orosz* Juliát és *Osváth* Juliát illeti. Szivvel-lélekkel, önfeláldozó szeretettel tökéletes müvészi munkát végeztek. Szerepük énektechnikai szempontból sem volt könnyünek mondható, mert a mester ezuttal bizony különösen a magasabb regiszterekben csaknem rendkivüli feladatok elé állitotta a müvészeket. *Orosz* Julia finoman hajlékony, kristálytiszta csengő szopránja, bájos megjelenése, izléses játéka őszinte elismerést aratott. *Osváth* Julia épp ugy hóditott igéző megjelenésével, mint szépséges organumával. *Udvardy* Tibor „tőről metszett" garabonciás. Lobogó fiatalsága, dallamos tenorja teljes illuziót keltettek.

A kitünő együttesből igaz elismeréssel emeljük ki *Koréh* Endre mesterien ábrázolt *Mihály* kocsmárosát, *Hámory* Imre talpig magyaros, férfias, de mindvégig mértéktartó *Drághy* nemzetes urát, *Nagy* Izabellát, aki mint *Julcsa* asszony ismét igazolta azt, hogy nála senki nem ábrázolja maradéktalanabb áléléssel a magyar népies alakot minden jóizü derüjével és apró félszegségeivel együtt. Pompás kabinetalakitást nyujtott *Szabó* Miklós mint öreg *Gergő*. Bármelyik vidéki kuriának is becsületére vált volna. *Nagypál* László zengő tenorja a legszebben érvényesült a féltékeny vőlegény szerepének III., felvonásbeli áriájában. *Kovács* Jolán, *Sipos* Erzsébet, *Dósa* Mária, *Máthé* Jolán szemrevaló cigánylányok, *Mally* Győző, *Szomolányi* János délceg dragonyostisztek voltak, akik azonban hiába igyekeztek lefülelni a szelek szárnyán tovasuhanó garabonciást.

A nagy táncjelenetben, amely a bemutató lendületes s mozgalmas eseménye volt, *Ottrubay* Melinda légies finomsággal ábrázolta a regevilág eszményi tündérkirálynőjét, *Kálmán* Etelka müvészi sokoldalusága egy magával ragadóan előadott cigánytáncban nyilatkozott meg, a bájos *Bordy* Bella és *Csányi* László lüktető magyar táncát fölcsattanó tapssal jutalmazta a közönség.

A Magyar Operabarátok Egyesületének kezdeményezésére az ünnepi előadás tiszta jövedelmét a magyar honvédcsaládok javára ajánlotta fel az Operaház igazgatósága s a diszelőadáson, amelyet a rádió Németországba, sőt Svédországba is közvetitett, a müértő fővárosi társadalom szünni nem akaró lelkesedéssel ünnepelte az uj müvét vezénylő nagy magyar mestert, *Lehár* Ferencet, a szereplő müvészekkel, az énekkar, zenekar és kiváló müvésztagjaival együtt.

DIETL FEDOR

Az Actio Catholica 87. számu filmkritikája

Családunk szégyene. Filmvigjáték a megszokott könnyelmü, léha szerelvénnyel.

Anna Mária. Szórakoztató vigjáték, erkölcsileg kifogástalan légkörben.

Titkos parancs. A haza érdekét még öngyilkossággal is lehet szolgálni — ez a bántó erkölcsi felfogása a különben nagyszabásu filmnek.

Két asszony. A házasság szentségének sárbatiprása, a válás cinikus felmagasztalásával.

Fények az éjtszakában. Megrázóerejü szerelmi történet nemes erkölcsi felfogással.

Anda Géza zongora-estje

Erre a mindössze huszonhárom éves, tehát még nagyon fiatal, de máris *a legjobb európai zongoristák* közé sorolható fiatalemberre már ugy tekinthetünk, mint jogos büszkeségünkre. *Anda* Géza már nem a jövő reménysége, hanem a mának beteljesedése. Olyan pianista-tehetség, akinek szerencsés létezését boldogan kell tudomásul vennünk s a miénknek vallanunk. Nagy müvész, minden belső s külső adottsággal, s ha még nem is érett meg teljesen, ez csak annyit jelent, hogy még nagyobb müvészi elmélyülést várhatunk be nem fejeződött fejlődésétől. Az ut — *a zenit felé halad!*

Tavaly óta nem hallottuk önálló koncerten; az évad első felében szándékozott zongoraestet rendezni, de akkor németországi kötelezettségei miatt elmaradt e hangverseny. Legutóbb a *Székesfővárosi Zenekar* egyik vasárnap délutáni hangversenyének ünnepelt szólistája volt. *Anda* tul van minden technikai problémán, neki már csak müvészi problémái lehetnek, válogathat stilusok és irányzatok között, azt az előadásmódot követheti, ami szive szerint való. Nos, pénteki esti koncertje meggyőzött, hogy nem kell aggódnunk gyönyörüen kibontakozó egyéniségének sorsáért. Ha *Mozart*-tolmácsolásával nem is értettünk egyet (érdekes, a bécsi klasszikusokat, ugy látszik, tulságosan lelkiismeretesen értelmezi, stilusosabb akar lenni *Mozartnál* vagy *Beethovennél)*, müsorának többi számában szabadjára engedte saját egészséges zenészvérmérsékletét, sőt egyszer-egyszer valóságos *Fischer Edwin-i akcentusokat* véltünk fölfedezni játékában. Szerény véleményünk szerint Andának *arra az ösztönösen őserejü muzsikus megnyilatkozásra kell törekednie,* amely meztelen őszinteségével a zenét mint természeti elemet sejteti meg. Ehhez megvan minden előfeltétele: hatalmas erejü kéz- és kartechnikája, lobogó szenvedélye, fantáziájának nagyszerü tüze. E müvészetbe természetesen beleférnek a leheletszerü pianók, a hallatlan finomságok is, amelyek a nagy dinamikai ellentétek folytán csak még jobban érvényre juttatják a monumentális alapokon nyugvó zongorajátékot.

Bach d-moll *Chaconne*-jának *Busoni*-féle átiratát éppen az jellemezte *Anda* interpretálásában, hogy az orgonaszerüen nagy zongorahangot mintegy regiszterváltással éterikus hangszinek intermezzoja tette még hatalmasabbá. *Chopin* b-moll szonátájában is megvolt a végtelen lelkiismeretességgel kidolgozott részletmunka nagyvonalu összeállitása. Mint föntebb emlitettük, *Mozart* d-dur szonátájának felfogását nem tartottuk szerencsésnek; a tulontul elfinomitott, lepárolt *Mozart*-zene elvesztette izét-szinét. Annál jobban lelkesedtünk a müvész *Debussy*-játékáért. Itt aztán megmutatta, mit tud, mennyi szine, tüze van, tónusa hányféle hangulatot tud megfesteni. A *„Vitorlák"* páratlan szubtilitása valósággal elbüvölt, a *„Tüzijáték"* meg ugy sziporkázott föl ujjai nyomán, hogy szinte zsarátnokkal szórta be a termet. *Ravel* két érdekes, bár külsőségesebb hatásu darabja fejezte be a hangversenyt. A zsufolásig megtelt Vigadó közönségének elragadtatott ünneplése közben néhány csillogó ráadást adott nagyszerü müvészünk.

SZENTHEGYI ISTVÁN

A zene tükre a jó rádió...
tehát: Philips Rádió
Lehár Ferenc

MARNITZ GRAMOFON REVÜ
28-AN este 6-kor a MÜVELŐDÉS HÁZÁBAN BARABÁS Sári, BORBIRÓ Andrea, KELLY Anna, KISS Manyi, LUX Marietta, SIMOR Erzsi, SZEP Ilonka, BILICSI, CSELÉNYI, KALMÁR Pál, KANTOR Béla, JÁRAY József, Dr. HOSSZU Zoltán, WESSELY Pál, FÜLÖP Sándor, MINDSZENTHY István, PÉCSI ÖREGDIÁKOK, 60 TAGU SZIMFONIKUS ZENEKAR. Vezényel: PONGRÁCZ Géza, konferál: Dr. SZENTGYÖRGYI Tamás.
Jegyek csak elővételben kaphatók 1 pengőtől MARNITZNÁL, VIII., József-körut 37. és a jegyirodákban. JEGYET CSAK AZ VÁLTHAT, AKI EGY DRB. TÖRÖTT, V. HASZNÁLT LEMEZT ELAD A JEGYVÁSÁRLÁSNÁL.

HARMÓNIA
Ma 4-kor Ferencsik–Szervánszky
Vigadó SZFÖV. ZENEKAR. STRAWINSKY: Tüzmadár, DEBUSSY: Gigues, MOZART: A-dur hegedüverseny, BACH: H-moll suite, TÓTH DÉNES: Andante-Allegro.
FURTWÄNGLER BÉCSI FILHARM.
HOLNAP 22-én Vigadó 7. Minden jegy elkelt.
GIESEKING zongora-est
25-én Vigadó fél 7. Mesterb. „A" VII.
BOLGÁR–MAGYAR ünnepi-est
márc. 3. Zeneak. 1/2 7.

Cselényi magyar nótadélutánját közkivánatra megismétli uj müsorral márc. 14-én d. u. 4 órakor a budai Vigadóban. Jegyek 1.— P-től Cselényinél, Uray hangy. irodában, Andrássy-ut 62. T.: 317—302 és Dreszmannál, Üllői-ut 38.

Fülöp Zoltán

JULISKA ÉS MISKA

Irta: PÉCZELY JÓZSEF

Faluhelyen az utcák nincsenek kirámázva. Fölösleges költség volna. Minek? „Nagy utca". A bolond is tudja. Az, amelyik kettészeli a falut. Ott vág el a templom, meg a faluháza mellett. Ott lakik a jegyző, a pap. A legelső gazda háza is ott kevélykedik. Cseréppel, zsalugáteres ablakokkal, Ki kell oda pingálni, hogy: „Nagy-utca?" Annyi, mintha a toronyra vésnék rá, hogy torony. A „Temető-utca" a temetőbe vezet. Hát! Az „Iskola-utca"...? Na, azt meg már igazán tudja nemcsak az iskolakerülő, de minden teremtett lélek.

Gazsó Mihályék háza ott van az Iskola-utca derekán. Véggel az utcának. Zöldrámás ablakokkal. A fehér fal alja kékre huzva. Deszkakapu, deszkakerités. Foszni deszka, amelyik állja az időt. Drága, az igaz, de egyszer fizeti meg az ember! Benn a házban szoba, konyha, kamra, istálló. Egyvégtibe. Az eleje eresztékes. Ha esik az eső, akkor se ver be a pitarba. Az udvaron kut. Igen jóizü hideg vizzel. Fontos körülmény a háznál! Főként, ahol jószágok vannak. Lovak, tehenek. De néha még a disznó is válogat. Csak jobb izüt iszik minden állat a jóból! Példázza az ember. Nem igaz? Még szinte hizik is utána. A főzésről meg ne is beszéljünk. Az tudnivaló, hogy a paszuly nem minden vizben fő meg. Például a Jóboruék vizében hat óráig is elbugyog s még akkor is nyulat lehet vele lőni! Ellenben a Gazsó Mihályék kutja?... Hogy a környéken ki főz paszulyt, mindenki tudja. Az asszony karján kanta. Lépeget. Benyit Gazsóékhoz...

— **Paszulyra éhözött az emböröd?**

No, nem nagy tudomány kivántatódik a kitalálásához!

Ide járnak Bálinték, Pór bácsiék, az öreg Győri János, Dömötörék... Az egész utca is. Még a szomszéd utca is! Büszkék is Gazsóék a vizükre. Hát ami azt illeti, az volna a furcsa, hogyha nem büszkélkednének. Nono! Már a kut maga is megnézniválo mesterség. Az ágasa, mint a jól nőtt jegenye. Nincs az az indzsellér, aki ugy ki tudná léniázni! Pedig magától termett. Dömötör Péterék szőlleje végében. Valami madárejtette magból. Péter bácsi ki is akarta annakidején vágni, de a kis fa csodálatosképpen már az első nyáron mutatta, hogy milyen faintos kutágas sikeredik majd belőle. Mindjárt oda is szánta a Gazsóék kútjához. Csak az a kút érdemli meg az ilyen szépnövésü fát! A szomszédok is úgy vélekedtek. A gémje is igen valami csodás! Az ostorfája meg, mint a nádszál. S nem afféle gyenge fenyő, hanem somfa. Ritka példány. Sokan nem is állják meg szó nélkül:

— Micsoda dióverő volna!

A gazda jelenleg éppen oda van a községházán. Tanácskozáson. Az adóalanyokat írják össze.

Az asszony **azonban otthon szösztöm**öl. A kamarát rámolja össze.

A Miska gyerek meg a jószág körül tüsténkedik. Ha ugyan ott van. Mert mostanában mintha meggabalyodott volna. Lesunyt fejjel szédeleg. Dohog, dörmög. Mintha elment volna az esze. Fölveszi magát a szénapadlásra vagy le a kert sarkába a pöszméte-bokrok közé. Hogy mit szerethet azokon a savanyuságokon?

Az asszony kiüti fejét a pitarajtón:

— Miska?

Tekintget. Néz az istálló felé, néz a kert felé:

— Miska?

Egyre hangosabban, egyre erősebben:

— Hallod-e, hé?!

De a Miska nem ad életjel. Ugyan merre bogarászhat? Hogy nem ment el hazulról, az bizonyos. Akkor szólt volna. Azonban lehet, hogy a Dömötörék... Mert azt már megtette néhányszor, hogy a Dömötörékhez szónélkül átnézett... a Juliska után. Hát azt csak a vak nem látja, hogy mennyire belekozmásodott a gyerek. Pedig a Juliska nem nekivaló. Egy az, hogy jóformán semmije. Hogy illene az egy húszholdas gazdához? Mert a Miskának húsz hold föld hasad majd valamikor! Hogy mikor? Hát annak is elkövetkezik egyszer az ideje. Leginkábbis akkor, amikor az öreg kiejti a kanalat a kezéből. Csakhogy a Miskával, aki egyébként olyan **magánakvaló legény, nem lehet okosan beszélni. Az anyja sokszor** próbálta:

— Meg **vagy te háborodva? Hisz ködis!** De ez lepergett róla.

•

Egy paszulyfőzés **alkalmával Juliska** ment át a kutra. Miska éppen itatta a lovakat.

— Aggyon Isten!

A lány olyan **félénken**.

Miska ellenben mérgesen, mert a vödör füle megcsipte az egyik ujját:

— Mit akarsz?

— Vizet.

A legény **taszította lefelé az ostorfát** s csak ugy hátmögül dobta oda:

— Otthon nincs?

— Van.

— Hát akkó?

— A mi vizünk nem jó paszulynak!

S Juliska kissé félrehuzta a szájaszélét. Mosolygott A szája is, a szeme is, meg a két piros orcája **is**. Ami tagadhatatlanul jól állt neki. Legalábbis Miska ugy találta, hogy nagyon jól. Szembefordult a lánnyal s megnyujtogatta a nyakát. Hm! Csak most nézte meg jobban. Nicsak, ni! Micsoda két szeme van?! De a csupasz két karja is, meg a csípője is!

— Hát viz kéne? Mi?

A lány biccentette **a fejét**:

— Az.

Most már **Miska is mosolygott**.

— Oszt ha nem adok?

Juliska nem mert a legény szeme-közé nézni, hanem csak ugy fölpislogott rá:

— Mért?

Miska két **tenyerével** fölfelé rángatta a nadrágját a dereka tájékán s aztán kibetyárkodta:

— Mer te **se acc!**

— Mit?

— Egy **csókot!**

S Miska azon szempillantásban már át is kapta a Juliska derekát. Ugyde a lány se volt rest. Azon szempillantásban a kannát ugy vágta a Miska fejéhez, hogy az egyszerre ezernyi csillagot látott...

Itt kezdődött az ismeretségük, azaz jobban mondva a Miska érdeklődése a Juliska után, mely mint a jó talajba vetett buza, hamarosan szerelemmé bokrosodott. Ettől kezdve a Miska, mint a holdkóros, hol a padláson mászkált s onnan leskődött Juliskáék udvarába, hol meg a kert sarkában guggolt, ami mesgyés volt a Dömötörék portájával...

A fonókán fordult meg a soruk. A Bodor Zsuzskáék fonókáján.

Valami példátlan jó kedvük volt a legényeknek. De a lányoknak is. Csak éppen a Juliska nem tudott fölmelegedni. Pedig a Csősz Gabi ugyancsak tette neki a szépet. Legyeskedett körülötte. Kapkodott a keze, dereka után. Igaz, nem komoly szándékkal, csak heccből, mert a Gabira nyolcvan hold nézett az apja után.

Juliska hessegette:

— Hagyj békét!

Gabi azonban csak azért se.

— Ha addig élök is, mögcsókolom a szád!

S átkapta a lány derekát.

Miska, a Juliska sikkantására ott termett s aztán se szó, se beszéd, ugy vágta pofon Gabit, hogy az, az ajtófélnek esett.

Mi lesz most? Mi?

A lányok kiszaladtak **a pitvarba**.

A legények meg csak bámultak:

— Nicsak, ni a Miska?!

Ezt nem hitték volna. Nem, mert a Miska eleddig csak afféle „tedd ki, hadd hüljék" legénynek mutatta magát. A Gabi se hitte. Amikor egy kis lélekzethez jutott, fölkérdezte:

— Mög merned még eccő tönni? Még eccő?

S fokcsikorgatva előre nyujtotta a nyakát.

Miska erre odasózott még egyet. Egy harmadikat is szándékolt, de ekkor a Juliska megfogta a kezét. De ugy megfogta, mint aki azt soha többé nem szándékolja elereszteni.

Nem is eresztette el. Nem, mert a falu is melléjük állt, még pedig olyan nagy erővel, hogy azon a farsangon a lakodalmat is megtartották.

LEGELTERJEDTEBB, LEGJOBB HETILAP A

KÉPES KRÓNIKA

TELJES RÁDIÓ MŰSOR

ÁRA 20 FILLÉR

Megjelenik minden pénteken!

SZERKESZTI: KOLBA GYULA

Kiadóhivatal: Budapest, V., Honvéd-utca 10.

Február 21. Vasárnap

Élelmiszerpiac

Az élelmiszerpiacon szombaton a forgalom közepes volt. A zöldség- és főzelékfélékből általában kielégitő volt a felhozatal. Egyik-másik cikk néhány fillérrel olcsóbbodott is. A gyümölcsfélék piacán az alma jobbminő-

Az élelmiszerpiacon a következő cikkek árában történt változás: (Nagyvásártelepi árak.)

Zöldség és főzelékfélék: Fejeskáposzta 30—40, kelkáposzta 36—46, kalarábé 20—50, petrezselyem 36—54, sárgarépa 20—32, sütőtök 70—80, leveles karfiol 80—150, tisztitott karfiol 100—300, fejessaláta 20—120, sóska 300—700, paraj 200—300, csiperkegomba 550—820 fillér.

Gyümölcs: Alma nemes 180—450, alma közönséges 130—230, narancs sárgabélü 220—300, narancs vörösbélü 320—460, mandarin 320—450, gesztenye külföldi 440—540, citrom 18—30 fillér.

Szinházak műsora:

OPERAHÁZ. Vasárnap délelőtt: Rigoletto (11). Este: A sevillai borbély (Népm. Biz. V—III. előadása a Magyar Művelődés Házában). Hétfő: Nincs előadás. Kedd: Garabonciás (fél 6). Szerda: A trubadur (ifj. — d. u. 4). Csütörtök: Don Juan (fél 6). Péntek: Parasztbecsület, Bajazzók (C. — 6). Szombat: Garabonciás (F. — fél 6). Vasárnap délelőtt: Szerelmi álmok, Coppelia, Csárdajelenet (11). Este: Figaro házassága (Rend. vc. B. — 6).

NEMZETI SZINHÁZ. Vasárnap d. e.: A fösvény (akad. előadás — 10). Délután: A bolond Ásvayné (fél 3). Este: A kassai polgárok (fél 7). Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek: A bolond Ásvayné. Szombat: Oedipus király, Oedipus Colonosban (Először — bem. bérl.). Vasárnap d. u.: Hatalom (fél 3). Este: Oedipus király, Oedipus Colonosban (I. — fél 7).

NEMZETI KAMARA SZINHÁZ. Minden este és vasárnap délután is: Bolero (3, fél 7). 28-án 75-ször.

MAGYAR MÜVELŐDÉS HÁZA. Vasárnap d. e.: Magyar honvéd — magyar cserkész (11). Délután: Meseország — gyermekdélután (fél 3). Este: A sevillai borbély (az Operaház V—III. előadása — jegyek nem vált. — 6). Hétfő: Nincs előadás. Kedd, szerda, csütörtök, péntek: Sok hühó semmiért (ifjusági — d. u. 2). Szombat: Volt tábori szinészek II. hangversenye (6). Vasárnap d. e.: Roninok kincse (Nemzeti Szinház F. előadás — 10). Délután: A III. Tuberkulózis Hét záróünnepsége (3). Este: Gramofon művészek hangversenye (6).

VIGSZINHÁZ. Minden este: A Manderley-ház asszonya. Vasárnap délután: Az utód (hétfő A. szer. S. csüt. D. vas. R. bérl. — 3, fél 7).

PESTI SZINHÁZ. Minden este, szombat és vasárnap délután is: Méreg (3. fél 7).

UJ MAGYAR SZINHÁZ. Minden este és vasárnap délután is: Udvarolni felesleges (3, fél 7).

MADÁCH SZINHÁZ. Minden este és vasárnap délután is: Képzelt beteg (3, fél 7).

FŐVÁROSI OPERETTSZINHÁZ. Minden este és vasárnap délután is: Mária főhadnagy (fél 3, 6).

ANDRÁSSY SZINHÁZ. Minden este és vasárnap délután is: Egy nap a világ (3, fél 7).

VIDÁM SZINHÁZ. Minden este és vasárnap délután is: Patyolatkisasszony (3. fél 7).

NEMZETI BÁBSZINJÁTÉK. Vasárnap, szerda, csütörtök és szombat: Az ügyvéd és a férje. Hétfő, péntek: Az ember nincsen fából. Kedd: Toldi. Minden délután, péntek, szombat és vasárnap délelőtt: A róka csinálta király (11, fél 4, fél 7).

ROYAL REVÜSZINHÁZ. Mindennap: Utazás a holdba (fél 7, csütörtök, szombat fél 4, fél 7, vasárnap 11, fél 4, fél 7)

KAMARA VARIETÉ. Mindennap: Görbe tükör (fél 7, csüt., szom. fél 4, fél 7, vas. 11, fél 4, fél 7).

KOMÉDIA ORFEUM. Mindennap: Csecse-becse (fél 4, szerda szombat fél 4, fél 7, vasárnap 11, fél 4, fél 7).

ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ. Csütörtökig: Becskereki menyecske (3/4 5, 1/4 8, vasárnap 3/4 3, 5, 1/4 8).

JÓZSEFVÁROSI SZINHÁZ. Csütörtökig: Csókos regiment (3/4 5, 1/4 8, vasárnap 3/4 3, 5, 1/4 8).

KISFALUDY SZINHÁZ. Csütörtökig: Marica grófnő (3/4 5, 1/4 8, vasárnap 3/4 3 5, 1/4 8).

Napirend:

VASÁRNAP:

Róm. kat.: C. Hetv. vas. — Gör. kat.: C. Hetv. vas. — Prot.: C. Eleonóra. — Középeurópai időszámitás szerint Budapesten a Nap kel 6 óra 57 perckor, nyugszik 17 óra 31 perckor, a Hold kel 18 óra 48 perckor, nyugszik 7 óra 35 perckor.

HÉTFŐ:

Róm. kat.: Péter szfogl. — Gör. kat.: Eug. és vtk. — Prot.: Gerzson. Középeurópai időszámitás szerint Budapesten a Nap kel 6 óra 55 perckor, nyugszik 17 óra 33 perckor, a Hold kel 19 óra 57 perckor, nyugszik 8 óra 02 perckor.

Rádióműsor:

A VATIKÁNI RÁDIÓ FEBRUÁRI HIRSZOLGÁLATA

Vasárnap 11 óra: Franciamyelvü krónika 49.96 m. hullámhossz.

Hétfő 20 óra: Holland hirszolgálat 49.96 m. hullámhossz. 20.30 óra: Olasz hirszolgálat 49.96 m. hullámhossz.

VASÁRNAP, FEBRUÁR 21.

7.30: Fohász, Szózat, reggeli zene. — 8.15: Hirek. — 8.30: Őszinte beszéd. — 9: Rádiózenekar. — 10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. — 11: Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szive-templomból. — 12.15: Leventeműsor. — 12.55: Rádiózenekar. — 13.45: Időjelzés, hirek, vizállás. — 14: Hanglemezek. — 15: Hogyan rendezzük be házikertünket? (Előadás.) — 15.45: Magyar nóták cigányzenekisérettel. — 16.30: Hirek magyar, német, román, szlovák és ruszin nyelven. — 17: Berky Lili csevegése. — 17.10: Könnyű zene, könnyű percek. — 18.50: Hirek. — 19.05: Jancsin Ferenc hegedül. — 19.30: Csillaghullás. Vidám történetek a kitüntetésekről. — 19.50: Tánczenekar. — 20.30: „Télen az Alföldön." Közreműködik Apáthy Imre, Koréh Endre és Lehotay Árpád. — 21.20: Géczy Barnabás zenekara hanglemezről. — 21.40: Hirek, sporteredmények. — 22.10: Operettrészletek hanglemezről. — 23.25: Táncszámok zongorán. — 23.45: Hirek. — **BUDAPEST II.** 10: Szórakoztató zene hanglemezről. — 11.15: Postászenekar. — 12.15: Hangszerszólók. — 15: Szalonzenekar. — 16: Székesfővárosi Zenekar hangversenye. (Közvetités a pesti Vigadó nagyterméből.) — 18: Verdi: Vonósnégyes. — 18.25: Közvetités a m. kir. Posta Bélyegmuzeumából. (Hangfelvétel.) — 18.45: Cimbalomhármas. — 19.05: „Grassalkovich". Vigjáték egy felvonásban. (Hangfelvétel.) — 19.45: Hanglemezek. — 20.35: A magyar könyv története. (Előadás.) — **KASSA.** 7.30: Budapest I. — 12.15: Hirek, heti beszámoló. — 12.30: Magyar nóták. — 12.55-től végig: Budapest I. műsora.

HÉTFŐ, FEBRUÁR 22.

5.40: Üzen az otthon. — 6.40: Ébresztő, torna, hirek, reggeli zene. — 10: Hirek. — 10.15: Rádiózenekar. — 11.10: Vizállás. — 11.15: Kamarazene. — 11.40: Orth János legendája. (Előadás.) — 12: Harangszó, Fohász, Himnusz. — 12.10: Katonazenekar. — Közben 12.40: Hirek. — 13.20: Időjelzés, vizállás. — 13.30: Honvédeink üzennek. — 14: Cigányzene. — 14.30: Hirek. — 14.45: Műsorismertetés. — 15: Árfolyamhirek. — 15.15: Szalonötös. — 16: Édes anyanyelvünk. (Előadás.) — 16.20: Hirek német, román, szlovák és ruszin nyelven. — 16.45: Időjelzés, hirek. — 17: A háziipar a honvédelem szolgálatában. (Előadás.) — 17.15: Szórakoztató lemezek. — 18.10: Rotációsok Babilonban. (Előadás.) — 18.30: Nagykovácsy Ilona énekel. — 18.50: Hirek. — 19.05: Sennyei Vera verseket mond. — 19.20: A bécsi Filharmonikusok hangversenyének közvetitése a Vigadóból. — 21.40: Hirek. — 22.10: Cigányzene. — 23: Tánczene. — 23.45: Hirek. — **BUDAPEST II.** 17: Kassa műsora. — 19.05: Német nyelvoktatás. — 19.30: Könnyű zene hanglemezről. — 20.40: Törökmagyar harcok a végvári korban. (Felolvasás.) —

Mozik műsora:

ADRIA. (T.: 353—707.) **Házasság.** — **Hiradó.** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, vas. és ün. 11 és 1/2-kor is. — Hétfőtől: **Styx kapitány leszámol.** — **Hiradó.**

ALKOTÁS. (T.: 355—374.) **Bécsi vér.** — **Hiradó.** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, szom 1/2-kor, vas és ün. 11 és 1/2-kor is. — Hétfőtől: **Félvér.** — **Hiradó.**

ÁTRIUM. (T.: 153—034, 154—024.) **Anna Mária.** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, vas. és ün 1/2-kor is.

BARLANG. (T.: 422—722.) Egy asszony visszanéz. — **Magyar hiradó** Mindennap: 1/2, 1/4, 1/4 6, 1/4 8. Első előadás mindennap mérsékelt helyárral.

BELEZNAY. (T.: 225—276.) Kilencedik hétre prolongálva! **Keresztuton.** — **Hiradók.** Mindennap: 11, 1/2, 1/4, 1/4 6, 1/4 8.

BELVÁROSI HIRADÓ. (T.: 181—244.) **Nyereg és gyeplő** (kulturfilm). — **Zürrapszódia** (szines rajzfilm). — **Magyar, Ufa, Luce és Külön hiradók.** Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig.

Katyi 20. premier-hét!

Deák * Kaszinó

BETHLEN. (T.: 225—003.) **Férfihüség.** — **Hiradó.** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, szo., vas. és ün. 1/2-kor is. Első előadás mindennap mérsékelt helyárakkal. — Vas. d. e. 11-kor: **Leányvásár.**

BUDAI APOLLO. (T.: 351—500.) **Lidércfény.** — **Hiradók.** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, vas. 1/2-kor is. — Vas. d. e. 11-kor: **Európa nem válaszol.**

CORVIN. (T.: 138—988, 339—584.) Prolongálva! **A titkos parancs.** — **Hiradó.** Mindennap: 1/4 3, 3/4 5, 7.

CSABA. (T.: 146—040.) **Férfihüség.** — **Hiradók.** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, szom. és vas. 1/2-kor is. — Vas. d. e. 11-kor: **Hazafelé.**

DAMJANICH. (T.: 425—644.) **Styx kapitány leszámol.** — **Hiradó.** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, szom. és vas. és ün. 11 és 1/2-kor is.

DEÁK (bécsi) (T.: 121—343, 125—952.) **Katyi.** — **Hiradók.** Mindennap: 1/4, 1/4 6, 1/4 8.

DUNA. (T.: 111—994.) Második hétre prolongálva! **Férfihüség.** — **Hiradó.** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, vas. és ün. 1/2-kor is.

FORUM. (T.: 189—707, 189—543.) Második hétre prolongálva! **Az uszó város.** — **Hiradó.** 3, 5, 1/4 8, vas. és ün. 11-kor is.

GLÓRIA. (T.: 427—521.) **Házasság.** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, vas. és ün. 1/2-kor is. — Hétfőtől: **Megvédtem egy asszonyt.**

HIRADÓ FILMSZINHÁZ. (T.: 222—499.) **Bálnavadászat** (kulturfilm). — **Ej, tyukanyó!** (szines rajzfilm). — **Magyar, Ufa, Luce és Külön hiradók.** Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.

HOMEROS. (T.: 496—178.) **Bécsi vér.** — **Világhiradók** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, vas. és ün. 1/2-től.

JÓZSEFVÁROSI. (T.: 131—316.) **Az én lányom nem olyan.** — **Hiradó.** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, szo., vas. és ün. 1/2-kor is. — Vas. d. e. 11-kor: **A szerelem nem szégyen.** — Hétfőtől: **Ujra sarjad az élet.**

KAMARA. (T.: 423—901.) **Gyávaság.** — **Hiradó.** Mindennap: 11, 1/2, 1/4, 1/4 6, 1/4 8. Első két előadás olcsó, a harmadik mérsékelt helyárakkal.

KASZINÓ. (T.: 185—329, 383—102.) **Katyi.** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, szom. 1/2-kor is. vas. és ün. d. e. 11-kor is.

KORZÓ. (T.: 182—818.) **Két asszony.** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, vas. és ün. d. e. 11-kor is

MESEVÁR. (T.: 114—502.) Második hétre prolongálva! **Halálos csók.** — **Hiradók.** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, vas. 1/2-kor is.

NEMZETI APOLLO. (T.: 222—002.) **Fények az éjszakában.** — **Hiradó.** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, szom. 1/2-kor, vas. és ün. 11 és 1/2-kor is.

OMNIA. (T.: 130—125.) **Anna Mária.** — **Hiradók.** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, szom. 1/2-kor is, vas. és ün. d. e. 11 és 1/2-kor is.

OTTHON. (T.: 146—447.) **Házasság.** — **Hiradók.** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, vas. 1/2-kor is. — Vas. d. e. 11-kor: **Egy csók és más semmi.**

PÁTRIA. (T.: 145—673.) Második hétre prolongálva! **A hegyek leánya.** — **Premier Magyar és Ufa Hiradók** 10—1-ig folytatólagos és 1/2, 1/4, 1/4 6, 1/4 8.

PEST. (T.: 221—222.) **Négylovas hintó.** Mindennap: 11, 1/2, 1/4, 1/4 6, 1/4 8. Első két előadás olcsó, a harmadik mérsékelt helyárakkal.

RADIUS. (T.: 122—098, 120—564.) Harmadik hétre prolongálva! **A nőnek mindig igaza van.** — **Hiradó.** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, szom. 1/2, vas. 11-kor is.

SCALA. (T.: 114—411.) **Családunk szégyene.** Bohózat. (Goll, Turay, Vaszary, Mály.) 1/4, 1/4 6, 1/4 8, szo., vas. és ün. 1/2-kor is.

SZÉKELY. (T.: 226—425.) Második hétre prolongálva! **Bécsi vér.** — **Hiradó.** Mindennap: 11, 1/2, 1/4, 1/4 6, 1/4 8. Első két előadás mérs. helyárakkal.

TISZTI KASZINÓ ZÁRTKÖRÜ FILMSZINHÁZA. Febr. 21-én: Férfihüség. — 23-án: **Pofon az éjszakában.** — **Hiradó.**

UGOCSA. (T.: 154—422.) **Örségváltás.** — **Trükkfilm.** — **Hiradó.** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, szom., vas. és ün. 1/2-kor is.

UJBUDA. (T.: 268—959.) **Férfihüség.** — **Hiradó.** 1/4, 1/4 6, 1/4 8, vas. és ün. d. e. 11 és 1/2-kor is.

URÁNIA. (T.: 146—046.) **Rombadőlt álmok.** — **Hiradó.** Mindennap: 1/4 3, 1/4 5, 7.

XXV. ÉVF. 42. SZÁM. NEMZETI UJSÁG 1943 febr. 21. VASÁRNAP

Főmunkatárs: TURI BÉLA † 1919—1936.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest V., Honvéd-utca 10. Telefon: 119-660, 119-668 és 119-669

Budapesti és környéki cimváltozások és reklamációk 113-006.

Előfizetési pénztár: Báthory-utca 5. Hivatalos órák 8—4-ig. Telefon: 116-935.

Belvárosi kiadóhivatal: IV., Kossuth Lajos-utca 5. Telefon: 189-533 és Christophoros utazási és menetjegyiroda. Telefon 187-502

Szinházjegyiroda a Cristophorosban. Telefon: 189-533 és 187-502.

Jókkiadóhivatalok: (Vidéki előfizetési és árusitási osztály) V., Báthory-utca 5. Telefon 119-660 és a Pázmány könyvkereskedésben, Baross-utca 82. Telefon 135-479.

Előfizetési ára egy hóra 4.— P, negyedévre 11.60 P,

A Nemzeti Ujság postatakarékpénztári csekkszámlája: 2090

Nyomatott a PALLAS IROD. és NYOMDAI R.-T. körforgógépein, Budapest, V., Honvéd-utca 10. sz. (Felelős: Győry Aladár igazgató.)

1943 szept 19

Egry J.

Hamlet a Madách Színházban

I.

Adni, vagy nem adni, *ez* itt a kérdés? — kérdem magamtól most, hogy a Madách Színház műsorára tűzte és bemutatta a Hamlet-et. Természetesen nem ez. Inkább az, hogy milyen célokat tűzött maga elé a színház és menynyire éri el ezeket? A célok tekintetében találgatásra vagyok utalva. Előfordulhat, hogy e magánszínház azért játssza a Hamletet, mert üzleti sikert sejt benne, ma, a klasszikus könyvek közönségsikere idején. Megeshetik, hogy azért fog e nagy vállalatba, mert a nemzet színháza mindinkább feledi azt, ami neki lenne első kötelessége. Megtörténhetik, hogy a színháznak van egy színésze, aki a főszerepre kiváltképpen alkalmas. S lehet úgy is, hogy a színház különlegesen új és a remekművet új oldalairól megvilágító előadást akar nyujtani. Ez utóbbi cél a legrokonszenvesebb.

Ha Gaston *Baty* a *Montparnasse*-ra viszi a *Phaedrát*, mindenekelőtt azzal vagyok tisztában, hogy nem a *Comédie Française* előadására emlékeztető tolmácsolást fog bemutatni, hanem éppen attól eltérőt, bátrat, merészet, valószínűleg vitathatót és vitatandót, előadást, amelynek lesznek védői és vádlói, új felfogást és vakmerő kísérletet, amely próbaképpen ellentmond egy tiszteletreméltó, de megmerevedett hagyománynak. Ilyesmit vártam volna a Madách-színháztól. Hamlet-előadásáról igyekszem udvariasan elmondani azt, amit vele kapcsolatban én igaznak hiszek. Becsülésemet mindenekelőtt azzal fejezhetem ki, hogy milyen magasra állítom a mércét. A lehető legmagasabbra állítom.

Lehetséges célkitűzések

Föltételezem a legnagyobb szándékot: a művészit, sőt a művészetben forradalmit. Mi volna forradalmi egy Hamlet-előadásban? Az előadás egyszerűsítése. A távolodás mindattól, ami a tizenkilencedik század folyamán hozzátapadt a műhöz. Lelkesülten egy olyan előadást üdvözölnék, amely a látványosság kellékeiről lemond a szöveg jobb kiemelése kedvéért, a jelmezek pompájáról lemond a jellemek tisztább megjelenítése kedvéért, lehetővé teszi azt, hogy az, amit a szememmel látok, a lehető legkevésbbé zavarja azt, amit a fülemmel hallok, Shakespeare mondatait Arany János tolmácsolásában. Elragadna egy olyan rendezés, amely el tudja érni, hogy e páratlan dráma számtalan mondanivalójából a lehető legtöbbet értse meg a lehető legképzetlenebb néző is. Megbecsülnék egy olyan előadást, amely vakmerő torzítással ugyan, de merész kísérletként a dráma egyik vagy másik szálát ragyogtatná fel: szociális mondandóját, a fiat iustitiá-t, vagy emberi mondandóját: az élők dús tenyészetének értelmetlenségét a múlandóság világánál. Kielégítene egy olyan előadás, amely eltér a szokásostól, a Hamlet-hez tapadt kelmei hagyományok egyikét-másikát fölszámolja s emellett átgondolt s becsületes színészi munkát jelez. Tudomásul veszek egy olyan előadást, amely a megszokottól csak az előadás helyében, a színpad nagyságában és a színészek személyében tér el. Fájdalom, a Madách Színházé még leginkább ez utóbbi kategóriába tartozik. Mintha rendezője nem azt akarná bebizonyítani, hogy egy tépelődő és kísérletező avant-garde színház megteremtésére törekszik, hanem azt, hogy nagyobb zökkenő nélkül tudná rendezni a Nemzeti Shakespeare-előadásait nagyjából a szokásos modorban.

Járt utat járatlanért...

Mert a rendezés bizony minden, csak nem eredeti. A szokott látványos hatásokról nem mond le a szöveg hívebb tolmácsolása kedvéért, Hamlet atyja szellemét a szokásos módon jelenteti meg, a díszletek és jelmezek alig térnek el a megszokottól. Ahol a színpad módot nyujt arra, hogy a szöveg szikrázó keménységét és tömör sűrűségét a rendezés érzelmes látványokkal kísérje, ott ezt az alkalmat megragadják. E rendezés a keze alá kerülő színészeket nem szorítja újabb, vagyis egyszerűbb előadásmodorra. Megtűri a szokványos deklamálást, a szokványos mozdulatokat, nem teremt új stílust. Sajnos. Ilyenformán a jelenetek legnagyobb részében az az érzésünk, hogy a Nemzeti hagyományai szerint készült előadást látunk a Nemzeti Színházénál technikailag szűkebb lehetőségeket nyujtó színpadon, vagyis — technikai akadályok miatt tökéletlenebbül. E hagyományokhoz hű rendezés nem vesz tudomást a kamaraszínpad méreteiről. Elfelejti, hogy a Szellem látványos megjelenítéséhez *mély* színpad kell, hogy a látványos karvetésekhez, amelyek egyáltalában nem szükségesek, *levegő* kell a deszkák fölött. Az előadás külsőségesen marad hű a darabhoz. Mert amíg betartja a sűrű színváltozásokat és a függönyöket ott is lehullatja, ahol összevonhatna jeleneteket — a darab végéről elhagyja Fortimbras jelenését. Vagyis a színpadi instrukcióhoz hű és nem a szöveg teljességéhez. Fordítva indokolhatóbb is lenne, merészebb is. A darabot nyilvánvalóan inkább a színváltozások, díszletek és látványos képek rovására kellett volna gyorsítani, mintsem olyanformán, hogy a színészek nagy része a lehető legsebesebben hadarja a világirodalom legtépelődőbb mondókáit. Ilyenformán az előadásban pontosan az vész el, ami a darabban a leglényegesebb. Az sikkad el, hogy a *Hamlet* minden figurája sokrétű, nem egyetlen szenvedély megszállottja, mint Balzac hősei, hanem több egymással küzdő szenvedély és tulajdonság csatatere, mindenki önmagával is vív, önmagában is vívódik, amiből magától következik az, hogy a *Hamlet* minden más darabnál kevésbbé bírja a dikció gyorsaságát. S következik az is, hogy minden színész igen bonyolult jellemeket kell, hogy kiformáljon.

A dán királyfi

Így van ez mindenekelőtt Hamlettel., aki bosszúálló fiú, csalódott szerelmes, előre megfontolt szándékú gyilkos, haláltól, gyilkolástól visszariadó ember, a végzet karmai között vinnyogó lélek, őrültséget logikusan kiépítő értelem, ellenfeleivel szikrázva packázó szellem, szójátékokkal vívó intellektuel, vérbosszút álló pogány, pokoltól rettegő keresztény, jóság és gonoszság, bűn és erény, félelem és vakmerőség, igazságkeresés és szeretet, jeges okosság és hevült szenvedély, ellentéteknek a végzet kalapácsütésére szétrobbanó ötvözete. *Várkonyi* Zoltán alakítása minde tulajdonságok közül kiemelte a testére szabottat: az őrültséget logikusan kiépítő értelem Hamletjét. A többi? Jórészt elmarad. E pompás színész nem Hamlethez idomította a maga tehetségét, hanem a maga tehetségéhez idomította Hamletet; ott játszott legjobban, ahol Hamlet is játszik, a játszó Hamletet játszotta jól. Egyebütt: a tépelődő értelem megjelenítése helyett szenvedélyes lendülettel oldotta fel feladatát. Holott Hamletnek éppen az a jellemzője, hogy szenvedélye nem lendületes, illetve nem folyamatosan az. Ahol Hamlet önmagát adja s nem az őrültet, ott Várkonyi csak néha volt kifogástalan (így az esküjelenetben). És — elmondja ugyan a hiteles szerzői utasítást, amelyet Shakespeare Hamlet szájába ad: *„Ne is fűrészeld nagyon a levegőt kezeiddel, így; hanem jártasd egészen finomul: mert a szenvedély valódi zuhataga, szélvésze s mondhatnám forgószele közepett is, bizonyos mérsékletre kell törekedned"* — ám nem mindig követi. A szellemjelenetben s Ophélia megásott sírjában ugyancsak hányja-veti karjait, tanusítván, hogy ő sem mindig Shakespearere figyelt, hanem inkább a Shakespeare-előadásokra. Kár. Ám a dán királyfi szerepe még rendjén volna.

A királyfi udvara

De a királyfi udvara már méltatlan még a királyfihoz is, különösképpen méltatlan azonban Shakespearehez. A színháznak pedig tudnia kellene, hogy még egy tökéletes Hamlet sem tenné tökéletessé Hamletet. Ehhez igen sok elsőrangú színész szükséges s ha két legény egy csárdában sok is, két-három színész egy színházban még igen kevés. A Hamlethez különösképpen. Hiszen: a király, úgy rémlik, csaknem olyan bonyolult figura, mint Hamlet. Gonosztevő, de nem *csak* gonosztevő. Bűn lejtőjén guruló ember, aki ugyancsak tudja, hogy hová gurul. Mivelhogy okos ember, legalább olyan okos, mint egy táglelkiismeretű, de művelt politikus. Ő is harcol, önnönmagával is. (*Szakáts* Miklós Claudius alakjának bonyodalmai elől a méltóságos magatartás kizárólagos megjátszásába menekült, következmény: királya halott volt, jóval azelőtt, hogy hulla lett volna az utolsó jelenetben.) A királyné egyszerre anya és nő, sőt nőstény is, aki férfin kívül hatalmat is kíván. (*Sulyok* Mária mindebből ugyancsak a legkülsőségesebb királynői tulajdonságot játszotta: a méltóságot, túlzottan gyakori toppantásokkal.) Polonius, a főkamarás, úgy tetszik, szenilis öregember, akinek szenilitását és udvaronc szokásait még besugározza az értelem őszi fénye. (*Szakáts* Zoltán inkább csak a hivatalnokot játszotta meg s nem a vénemberi elmegyengeséget is mellé. Különben elég jó.) Polonius gyermekei, Laertes és Ophélia eléggé egyértelmű alakok. (Nem olyan operettértelemben azonban, mint azt *Puskás* Tibor Laertesről elképzeli. Tehetség helyett csupán szőke haja csillogott a reflektorfényben.) Ophelia szerepe persze csaknem olyan erős tehetséget kívánna, mint Hamleté. Nagyon kevés szóval kell nagyon sokat mondania s a darab talán legszebb jelenetében balladát játszania az északi- vagy az Arany-balladák nőalakjait, idegek őrült rángását és szószerint: tragédiát dalban elbeszélve. (*Medvegy* Mária megjelenése elé igen indokolt részvéttel néztünk. Az az undorító tohuva-bohu, amely az Ophélia-szerep körül a nyilvánosság előtt is folyt, szegényt olyan várakozások elé állította, amelyeknek nehéz megfelelni. Csakugyan szánalomraméltó volt, nagyobb baj, hogy nem is akart más lenni: így értette a szerepét. Nem Ophélia vergődött itt a tragédia súlya alatt, hanem egy leányka vergődött tragikus tehetetlenséggel Ophélia szerepében.) Horatio szerepében üdítő kivételként igen rokonszenves és tehetséges fiatal művészt láttunk. *Soós* Lászlót. Shakespeare sírásó-torzképéhez Tapolczai hozzáadott egy joviális pofont a koponya arccsontjára. Baló Elemér mint szellem ugyancsak méltóságteljes volt s nem kísérteties. A színjátékon belüli színdarab színészei színtelenek voltak. Fortinbras csak a színlapon jelent meg, a színpadon nem. Felföldy Lászlóról ekkép nem mondhatok semmit. Csak a nevét láttam.

Van azonban némi mondandóm urról a kritikusról, aki a nézőtéren tőlem balra ült, egyébként tőlem jobbra áll. A főpróbán, a szűnetet leszámítva, szünet nélkül egyezte magát egy recsegő papírlappal az első sorban, közvetlenül a színészek szeme előtt. Megrendítő kitartással és öntudatos arckifejezéssel tette ezt. Rösseltem volna szólni neki helyben, ezért itt említem meg, hogy Shakespearet, Arany Jánost s azokat a színészeket is, akiknek odafenn nagyobb melegben kellett játszaniok, talán mégsem illett volna ennyire semmibevenni. Egy kritikusnak sem. Én, aki inkább nézőnek és olvasónak tartom magam, kissé leverten vettem tudomásul e sörkerti magatartást egy Hamlet-előadás alatt.

Az előadás egyébként nem győzött meg annak az ellenkezőjéről, amit Babits írt Shakespeareről: *„Darabjai igazában csak olvasva érvényesülnek."*

Szabó Zoltán

II.

A *Hamlet* évszázadok óta egyik nagy problémája az irodalomnak és a színjátszásnak. Esztétikusok éppúgy foglalkoztak vele, mint rendezők, filozófusok, mint színészek, történészek ugyanúgy, mint tervezők. Keresik és kutatják bölcseleti, lélektani, filológiai, színpadtechnikai, ábrázolásbeli titkait. Homályosnak és világosnak találták egyaránt. Meddő lenne egy kanálnyit is hozzáönteni ahhoz a tengerhez, amely könyvtárnyi sokasággal veszi körül a drámát. A *Hamlet* kimagaslik a magyarázat-tengerből, mint a szikla. Ha figyelmesen és odaadóan elolvassuk, többet tudunk meg róla, mint az ismertetésekből. Így magát Shakespearet halljuk, aki kétségtelenül jobban tudta, mit ír, mint a kommentátorok. Rendező és színész akkor jár el helyesen, ha magából a műből indul ki és onnan meríti anyagát. A magyarázatok rendszerint arra jók, hogy eltérítsék az interpretátorokat az író eredeti szándékától. A *Hamlet* főpróbáját tehát mi is igyekeztünk Shakespeare szemével látni és az ő gondolataival követni az előadást. Szellemét szolgálva bíráljuk azt, amit láttunk és hallottunk. Elfogultság nélkül, koncessziót nem téve.

Az együttes és a színpad

Kezdjük talán a legfontosabbal, az együttessel. Hogy a színigazgató társulatát helyesen állította-e össze, azt éppen a Hamlettel lehet a legjobban lemérni. Ha ennek a darabnak szerepeit jól ki tudja osztani, bizonyos lehet benne, hogy együttesét jól válogatta meg. Nem kell a Hamletet játszania, de ez esetben bármit előadhat. Mert a Hamletben minden szerepkör résztvesz. Hős, hősnő, szerelmes, apa, siheder, szende, intrikus, jellemszínész, komikus, stb. Olyan ez, mint a királyvíz. Eldönti, hogy társulatom fémjelzett-e vagy sem. A Madách-színház társulata ebből a szempontból nézve nem alkalmas arra, hogy a Hamletet előadja. Nem homogén, nem igazi ensemble. Évek összeszokott, komoly munkája szükséges ahhoz, hogy egy társulat egybekovácsolódjék. A Hamletet nem kell okvetlenül játszani, még akkor sem, ha a klasszikusoknak konjunktúrája van. A Madách rendelkezik ugyan egy-két értékes színésszel, de általában kezdők vagy rossz szemmel összeszedett dilettánsok. Ez már több darabnál bebizonyosodott. Most is. Elég, ha a sorozatos Ophelia és Claudius incidensre utalunk, amely a láttottak alapján végül is gyenge megoldást nyert. A Hamletet még akkor sem kell okvetlenül előadni, ha jó címszereplő van. Mert a Hamlet az ensemble-játék igazi példája.

A másik alapvető hiba, amely alkalmatlanná teszi a Madách-színházat a darab előadására, színpada. Túlkicsi. Nem lehet ráerőszakolni azt a művészi és drámai méreteiben monumentális művet egy kis dobogóra. Mintha a főpróbán hallottuk volna Shakespearet, amint Madách szavaival tiltakozik: „Ez a lombik nekem nagyon szűk." A Hamlet nem kamaradarab! Mint ahogy elképzelhetetlen a Kilencedik szimfónia, hatalmas zene- és kórusarányaival egy szobában. Szétrepesztené a falakat. Ahogy tegnap este szétfeszítette a Hamlet a Madách-színház miniatűr színpadát. Megállapításunkat különösen igazolja az utolsó kép gyilkosságjelenete. Négy hullával úgy tele lett a színpadocska, hogy az élőknek már nem is jutott hely. Az összes tömegjelenetek itt elsikkadtak. A trónbeszéd, a színielőadás, Ophelia temetése, a vívás. Általában az egész heroikus cselekmény valami intim családi perpatvarrá zsugorodott.

A színészi alakítások

Az játssza jól Hamletet, aki minden tudós magyarázatnál világosabbá, érthetőbbé teszi ezt a bonyolult alakot, ezt a szerencsétlen nagyszerű embert. Ehhez eggyé kell olvadni a szerepek szerepével. Hosszú az út, amíg elérkezik a színész a Hamlethez. Várkonyi Zoltánnak pár évet várnia kellett volna még. Ma este csak azt tudta bizonyítani, hogy egyszer majd jó Hamlet lesz. Intelligenciája és műveltsége így is szépen megoldott egy-egy részletet. Ha a színpadon volt, érdemes volt odafigyelni. Megérti szerepét, csak még a mélyére nem száll le. Ezért nem volt egyetlen komponáló gesztusa, amely a színészt az író magasságába emeli. Beszéde helyenként összeszaladt. A szóeleji *b* és *p* betűket sokszor duplán puffogtatja. Gyakran feleslegesen ugrándozik. Többet gyötrődik, mint kell. Túlságosan érzelmes. Helyenként majd elsírta magát, mint egy gyerek. Hamlet *erejéből* alig érzetett valamit. Holott sok erő van ebben a kultúrált, fínom királyfiban. A legjobb vívó, elszántan átugrik a kalózhajóra és verekszik. Lelki ereje pedig elviseli mindazt a szenvedést, amely fiatal életére rázuhan. A monológokat Várkonyi az elmélyülésre hajlamos színész biztonságával mondta el.

Sulyok Mária kitűnő felfogással az érett, kívánatos asszonyt játszotta Gertrud alakjában. Feszült légkört tudott teremteni maga körül. Királyné volt, anya és megnyerő nő. Színészeti pályájának értékes állomása ez az alakítás. Beszéde minden szereplő közül a legtisztább. *Tapolcai* Gyula meglepett bennünket szerepének a sablontól elütő felfogásával. Nem farce alakot csinált az öreg sírásóból, hanem józan, bölcselkedő parasztot. *Toronyinak* ebben a szereposztásban Claudiust kellett volna játszania. De sajnos, őt is belekényszerítették egy szerepkörbe, rendszerint jóságos papokat játszatnak vele. A színészkirályt természetesen szép beszédével jól elevenítette meg. Holott a fiatal *Szakács* Miklós ezt a szerepet elhihetőbbé tete volna, mint a nagyerejű gonosz királyt. A szerepcsere előnyére vált volna az előadásnak. *Szakács* Zoltánnak, ennek a finom színésznek nem való sem korban, sem karakterben a fecsegő, vén bolond Polonius. Miért kényszerítik újabban öreg szerepekre? *Baló* Elemér nem éreztette a meghalt király nagyságát. Ő, aki az elvont alakok „specialistája", most teljesen adós maradt a szellem misztikus, kísérteties hangjaival. Megjelenése pedig egy török feketekávé reklámjára emlékeztetett, nem páncélos vitézre. *Soós* Lajos inkább A dolovai nábob leányából Lóránt hadnagy volt, Tarján Gida barátja, nem Hamlet barátja, Horátió. Jól beszél és reméljük, legközelebb szerencsésebben mutatkozik be. Kívánjuk neki, mert szimpatikus színésznek látszik. Amit *Puskás* Tibor művelt Laertessel, azért a rendező felelős. Mindenekelőtt azzal, hogy ráosztotta a szerepet. Úgy mozgott, rikácsolt és mutált, mintha a Pál-utcai fiúkból tévedt volna Helsingőrbe. Ez a fiú tehetséges. Aki a Vigszínházban jó irányítás alatt szép dolgokat csinált. Ne rontsuk el. *Hoykó* és *Bozóky* hamis Marionette-figurák voltak. *Medvegy* Mártával szemben akkor vagyunk a legjobb indulattal, ha Opheliáját nem bíráljuk. A szereposztás tévedésének tartjuk.

A díszletek jók és ebben a kis térben bravúros munkái *Fülöp* Zoltánnak.

A rendezés

A rendezés úgy látszik csakis a becsületes közlésre törekedett. Az együttes és a színpad hibái miatt ez sem sikerülhetett. Nem éreztük az erős irányító kezet, amely egységbe foglalta volna az előadást. Soha nem éreztük a feszültséget, amely a darab igazi légköre. Még a szellemjelenésekben sem. A ruhaszínekkel való két *párt* felosztás erőszakolt. Mint ahogy erőszakolt a Hamletben *politikai* motívumokat keresni. Ennek a tragédiának nem politikai, hanem *emberi* magva van. Nincs itt Claudius- és Hamlet-„párt". Nem vagyunk hívei a színjátszásban a mindenáron politikát keresésnek. A ruhák rikító színe komolytalanná tette a jelmezeket viselők karakterét. Egy-egy kép olyan volt, mint a búcsúkon a mézeskalácssátrak. A gramofonnal való kürt- és zenemegoldás bántó és stílustalan. A három felvonásra osztás helyes, de az előadás így is hosszú. Jobban meg kell húzni a darabot. Két jelenetért dícséret illeti *Pünkösti*. Mikor Horatió és társai tudatják Hamlettel a Szellem megjelenését, ez a jelenet lüktető volt és érdekes. Gertrud és Hamlet nagyjelenetének atmoszférája valóban shakespeareien sikerült. De általában a rendezésre Claudius szavait idézzük. „Fölszárnyal a szó, eszme lenn marad, szó eszme nélkül mennybe sose hat."

Sajnáljuk, hogy *Pünkösti* Andor nem élt a lehetőségekkel, amelyeket a Hamlet nyújt. A Hamlet a rendezés „korlátlan lehetőségeinek birodalma." Honorálnunk kell azonban, hogy Pünkösti Shakespearet játszik, mert jobban örülünk annak, ha a közönség a Hamletet láthatja, mint a mai fércmunkákat.

Egri István

Iparvállalat keres gép-gyorsírásban jártas, jól számoló, fiatal
tisztviselőt (nőt)
Ajánlatok „Fizetési igény 3241" jeligére Blockner J. hirdetőirodájába, IV., Városház-utca 10. szám.

Budapesti nagy iparvállalat KERES
mezőgazdasági
osztálya részére gyakorlott keresztény
könyvelőt
Ajánlatok „Agrár evolut" jeligére Blockner hirdetőbe, Vilmos császár-út 33. küldendők.

KERESEK mielőbb beköltözhető
egyszobás garszonlakást
butorral vagy anélkül, esetleg egy tiszta, lehetőleg utcai albérleti szobát a Mussolini-tér vagy a Nyugati pályaudvar környékén. Állandó jól fizető úr részére. Telefonértesítés délután 2—4-ig: 29-27-49. Levélbeni értesítés: K. D., Budapest, VI., Teréz-körut 35. IV. emelet 6.

IPARVÁLLALAT KERES fiatal, őskeresztény, gépírni tudó
Számlázókat
Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Osztatlan munkaidő 3011" jeligére Blockner J. hirdetőjébe, IV., Városház-utca 10. szám.

Almássy József

Passzivitás és kereszténypárt

Néhány napja a kereszténypárt egy határozatáról írtam cikket a *Magyar Nemzet* hasábjain és csodálkozásomat fejeztem ki amiatt, hogy az említett határozat szerint a párt éppen most tartja időszerűnek a *passzivitás* fokozását vagy kiterjesztését. Igaz, a képviselőház jó ideje nem tart üléseket s bizonytalan időre kormányzói kézirat napolta el. Egyelőre nem is valószínű, hogy a pártok tulajdonképpeni működési területükön, igazi munkahelyükön, az országgyűlésen fejthessenek ki olyan tevékenységet, mely a pártprogramban leszögezett állásfoglalások és szempontok világnézeti, politikai, közjogi, társadalmi, kulturális, gazdasági értékelések és mértékek vagy igények és érdekek előmozdítására alkalmas. Ezenkívül mint háború idején mindenütt, gyűléstilalom van az országban. A sajtószabadságot az előzetes cenzúra gyakorlatilag és — hisszük — átmenetileg csaknem illuzóriussá teszi. Egy plakát kiragasztásához is engedély kell és nem valami könnyen és nem is gyakran osztogatják. Ilyen körülmények között az első percben hajlandóságot érez az ember, hogy igazat adjon a kereszténypártnak. Mire jó ilyen körülmények között a politizálás? A pártképződés és a pártélet szabadságának fikciója? Ha az ország külpolitikai és katonai érdekei teljes csendet és teljes egységet kívánnak, egyetlen akarat érvényesülését követelik, akkor a legokosabb félrehúzódni és rá kell bízni a kormányra az egészet, rendelkezésére bocsátva minden eszközt, megadva minden lehetőséget, legfeljebb a felelősség elvét szögezve le újra a hatalommal szemben.

Voltak szakaszai ennek a teljes négy éve tartó válságnak, amikor csakugyan nem helyezkedhetett ép ésszel más álláspontra se politikus, se párt, se közvélemény, mikor szorongva lestük, helyt tud-e állni, bírja-e hittel, bírja-e szóval, lélegzettel, erővel, bírja-e szívvel az, akinek vagy akiknek egyedül van joguk, hogy a nemzet nevében beszéljenek és cselekedjenek.

Nem tagadhatja senki:

a nemzet fegyelmezetten viselkedett,

mint talán soha. *Panaszkodtunk eleget. Hallottunk felelőtlen lármát, láttunk felelőtlen cselekvést, láttuk a felelőtlenség hatását, végeredményben azonban egyszer se kellett bevallanunk, hogy nem láttunk már nagyobb viharokat is, a felelős hatalom „quos ego!"-i pedig mind máig elégségesnek bizonyultak a nemzeti fegyelem fenntartására.*

Hát akkor miért bántjuk, kifogásoljuk, hogy a kereszténypárt nyugalomba vágyik? Mert éppen most, éppen ma félreérthetetlenül

ellenkező tendenciája kezd kialakulni

a tetőződéséhez közeledő eseményeknek.

El kell ismernünk, a Kállay-kormány, illetve maga a miniszterelnök határozottan és tisztán állást foglalt *a magyar alkotmányosság mai rendje, a népképviseleti rendszer mellett*, szemben az előző kormánnyal, mely elég gyakran keltette azt a benyomást, mintha ebben a kérdésben semmi kifogása sem volna némi ködösítés ellen. Már pedig a parlamentarizmus lényeges követelménye *a szabad és eleven pártélet*. A kisebbségi, sőt az ellenzéki pártok is résztvesznek a politikai irány meghatározásában, valamennyi reális igényt fejez ki, hozzá ad a nemzeti politika alakulásához egy-egy lényeges szempontot. Ha egy szempont kiesik, olyan egyoldalúság fejlődik ki, mely már nem felel meg a társadalom összetételének.

Arról fölösleges lenne vitatkozni, hogy a keresztény világnézet, a keresztény vallások és egyházak, a keresztény erkölcs vagy kultúra, a keresztény életforma vagy tradíció minden igényével együtt valóságos reális adottság a nemzet életében. Hogy az „inter arma silent musae" túlegyszerű, sőt kishitű defaitista képlete nem alkalmazható a kereszténységre, ez se vitás. A kereszténység nem valami szellemi luxus, amely háttérbe szorul rögtön, ha Janus templomának ajtaja nyílik; ellenben evidens, hogy a kereszténység az egész emberre, az egyetemes életre reflektál. S minden értéket, minden célt saját speciális értékrendje szerint minősít.

A háború ötödik évének elején a béke előkészítése fontosabbá lett, mint maga a háború befejezése. Valóban új Európa és új történelmi koszak alakul ki, átrendeződik az egész élet. A jogcímet a nyers anyagi erő érvényesülése, a győzelem adja. A szellemi erők csak annyiban adnak jogcímet erre az átrendezésre, amennyiben elég anyagi erő állt rendelkezésünkre a győzelemhez. A legnagyobb szellemi erő is — mondjuk Napoleoné, vagy a szabadságharcban a magyar nemzet szabadságvágya, az első világháborúban a németek ellenállhatatlannak látszó „Wille zur Macht"-ja — mind összeomlik, ha elfogy a munició, ha kevés a tank meg a repülőgép, ha csupa tizennyolcéves fiú vagy ötvenéves veterán tölti fel az ezredek megritkult sorait s a csatatereken marad a nemzet ifjúsága, az igazi katonageneráció.

A kereszténység legsajátosabb hivatásának tekintette mindig, hogy

szembeszálljon

a nyers anyagi erő feltétlen és kizárólagos érvényesülésével. Ezért találta ki a középkori ököljog világában a Treuga Deit, a lapis refugiit, ma is ezért a különös aktivitás idejének tekinti a pápa a háborút, mint éppen a legutóbbi események talán mindennél kifejezőbben bizonyítják. *De amint helyt-áll a pápa a háborúban, úgy a kisebb méretekben helyt kell állnia egy nemzet keretein belül is minden tényezőnek, mely a kereszténység felmérhetetlen lelki értékeinek képviseletére vállalkozott.* Az új Európához való viszonyunk megállapításáról van szó utóvégre, s arról, hogy mennyit érjen az új világban az ember, a magyar, az egyén, mennyit érjen a rend és a szabadság, egyén és közösség, kívül és belül. *Ezekhez a kérdésekhez mégis csak a kereszténységnek van legtöbb mondanivalója.* Csak a pártoknak vannak olyan eszközeik, melyekkel ezekhez a kérdésekhez is hozzá tudnak nyúlni. Tisztelet, becsület a kormány keresztény szemléletének és öntudatának vagy felelősségérzésének, de egy kormány mégis csak más szempontokat tesz első helyre s bármilyen nagyra taksálja is a kereszténységet, csak akkor használhatja, ha harmóniában van bizonyos érdekekkel.

„Semmit rólunk nélkülünk", ez a keresztény programra is áll; a kereszténypárt pedig másokra akarja bízni a döntő órákban ezeknek az igényeknek képviseletét?

De mit tegyen, ha egyszer nem lehet háborúban szervezkedni, ha gyűléstilalom és cenzúra van? Azért ott állnak a vezérek a helyükön, figyelnek és lecsapnak rögtön, ha kell, nem tűrik szó nélkül a kisiklásokat.

Ezt a bíráló, szekundér-jellegű vagy apologetikus politizálást tartottam mindig a legveszedelmesebbnek. Honnan szedtük fel ezt az iniciatíva-iszonyt, ezt a kibichajlamot és ezt az exkluzív, „benfentes" stílust, nem tudom. *Talán ebben is az ancien regime-konzervativizmus riad vissza a nyilvánosságtól, a kezdeményezéstől, mert még mindig ott van a tudat alatt a XVIII. század szemlélete?*

Mikor megbukott a forradalom s a konzervatív tényezők kezére került a hatalom, mikor már eldőlt, hogy helyreáll a régi rend, attól kezdve a kereszténység tekintélye is elég volt az elemi keresztény igények biztosítására — persze, ha túl nagy érdek nem akadályozta ezt. De ha átrendeződik az élet, ha „tabula rasa" lesz a politikai helyzet, ha újra dönteni kell a világnézeti alapokról, az életformáról, stílusról és mértékről, ha nem lesz biztosított helyzete, privilegizált előnye a keresztény politikának, ha meg kell vívni az ellentétes erőkkel, ha harcra kerül a sor, melytől a magyar belpolitika húsz éve szinte elszokott: *akkor nem lesz elég a kibicpolitika, a másodrendű politikai tényező ereje, akkor nem a taktika dönti el, mit írjunk a fehér lapra, milyen irányú legyen, milyen mértékkel mérjen belpolitikánk; milyen eszme erejére bízzuk külpolitikai szempontjaink dolgát, európai érdekeinket, hanem egyedül csak annak a tömegnek az erejétől és súlyától, mely minden taktikától függetlenül hajlandó a keresztény politika eszméiért és céljaiért kiállni is, helytállni is.* Ilyen tömeget pedig nehéz lassú nevelő és szervező munka nélkül senki se tud a háta mögé varázsolni — főleg, ha a szellemi erőszakjellegű propagandát elvi alapon, *a keresztény szabadság elve nevében, a keresztény ember-értékelés, keresztény individualizmus —, mely a személyiség, az akaratszabadság tiszteletét jelenti* — követelményeként alkalmazni nem kívánja.

Gyűléseket nem lehet tartani, igaz és cenzúra is van, de szervezni azért mégis lehet és komoly, nevelő, felvilágosító munkát is lehet azért végezni, bár nagyon keservesen s mindig bizonytalanul. De most keserves és bizonytalan minden. *Csak a cél olyan feltétlenül szent és biztos, hogy vállalni kell érte minden bizonytalanságot: a keresztény tömegek együtt tartásáért, egy keresztény demokrácia, a keresztény szabadság megalapozásáért.*

Hisszük az új Európában nem a titkos tárgyalások, paktumok, fülbesúgások, információk, összeköttetések döntik el a kérdéseket, határozzák meg a nemzetek helyét a nap alatt, *hanem egyedül a népi erők. És hinni akarom, hogy végre nálunk Magyarországon is a népi erők jutnak hatalomra, döntő szóhoz*, hogy vége lesz a taktikának és a paktumnak, hogy a kereszténység ad példát elsősorban, *hogy nevelni kell az eszmék konzekvenciáira a tömegeket, akkor is, ha ez keserves kenyérkereset, ha kevés a remény az átütő eredményre.*

Először Világos akadályozta meg a magyar népi erők érvényesülését, aztán a 67-es kiegyezés és a közjogi harc. A XX. században a koalíciós választójogi terv elbukása, a háború kitörése, a forradalom elfajulása. Nem kínos harc után, kiverekedve; hanem ölünkbe hullott a hatalom 1919-ben.

És csak kurzust, csak taktikát csináltunk belőle, a keresztény népi erők szervezése elmaradt, bár a szervezkedés papírtengerében fulladozik minden plébános, tanító, jegyző.

A kereszténypárt elsősorban felelős, ha a keresztény demokrácia nem rokonszenvesebb, nem igazságosabb, nem erőteljesebb, mint amilyen nálunk.

És a kereszténypárt még most se akar belefeküdni a munkába. Nem akar felvilágosító, lelket hódító hadjáratot kezdeni.

A moszkvai patriarchátus

A Magyar Távirati Iroda a napokban beszámolt arról, hogy Sztalin elhatározta *„egész Oroszország és Moszkva patriarchájá"-nak* megválasztását s ebből a célból jóváhagyta a moszkvai, kievi és szentpétervári metropoliták tanácsának összeülését. (Azóta ismeretessé vált, hogy Sergius metropolitát nevezték ki „Moszkva és egész Oroszország" patriarchájává.) A vörös diktátor ezzel újra visszaállította a „Szent Szinódus"-t. Ez egyház legmagasabb méltósága a bolsevista forradalom vezetőinél tett látogatást. Sztalin maga fogadta a metropolitát.

Eredetileg az orosz orthodox egyház a konstantinápolyi patriarchátus hatáskörébe tartozott. Először III. Iván, Moszkva nagyhercege nevezett ki egy metropolitát fővárosainak katedrálisa számára anélkül, hogy az egyetemes patriarchák hozzájárulását kikérte volna. (1461.) Ezzel az orosz egyház valóban „autokefális" lett. Csak százhúsz év multva szentesítette ezt a kinevezést egyházjogilag, amennyiben Boris Gudonov, II. Jeremiás konstantinápolyi patriarcha sógora és mindenható miniszt ere Moszkvába érkezésekor rávették őt arra, hogy Hiob moszkvai metropolitát nevezze ki patriarchává. (1589.)

A konstantinápolyi egyetemes szinódus először nem volt hajlandó elismerni az új patriarchátust. Mikor azonban Boris Gudonov a *fanart* azzal fenyegette meg, hogy az orosz alattvalók adószolgáltatását beszünteti — ami tudvalevőleg a konstantinápolyi egyházvezérek legfontosabb bevételi forrása volt —, egyezett bele a szinódus és 1590-ben elismerte az új patriarchát. Az új patriarchával szemben egy ideig az ősrégi keleti patriarcha székek viselői megvetést és lenézést tanusítottak. Mindez azonban nem akadályozta meg azt, hogy a moszkvai patriarcha óriási befolyásra tegyen szert és hamarosan az öt orthodox patriarchátus *primus inter pares-e* legyen. *Hiob* patriarcha Boris Gudonovval szemben úgy fejezte ki háláját, hogy minden befolyását latba vetette trónrajutása érdekében.

Politizáló főpapok

Két moszkvai patriarcha játszott jelentős szerepet Oroszország történetében. A Romanov-család első cárjának atyját, *Philaret* patriarchát Boris Gudonov arra kényszerítette, hogy kolostorba vonuljon. Mialatt egy politikai misszaóval Lengyedországban tartózkodott, patriarchává választották. Kevésbbé tehetséges fia nevében gyakorolta a hatalmat, a „nagy úr" címet vette fel és a cár mellett a legfontosabb állami okmányokat is aláírta s ugyanolyan jogokat élvezett, mint uralkodó fia.

Nikon patriarcha (1605—1681) Philarettel ellentétben bojár családból származott. Rendkívüli tehetsége és energiája vitte fel az egyházi hierarchia legalacsonyabb lépcsőfokától a legmagasabb méltóságig. *Alexej Mihajlovics* cár, aki Nikont barátságába fogadta és bizalmas tanácsadójának tekintette, 1652-ben patriarchává nevezte ki. Nikon működését az egyház szervezetének nagyarányú reformjával kezdte meg, sőt az egyházi könyvek többszörösen elferített szövegének korrigálását is elrendelte. Ámbár Nikon reformjait az összes orthodox patriarchák elfogadták, mégis az orosz klérus egy része ellenzékbe ment át Az *„óhitűek"* — ez az orosz szekta még mai napig sem hajlandó elismerni a Nikon által reformált egyházkönyveket — véres üldöztetések ellenére kitartottak gondolataik mellett

Nikon patriacha azonban nem az egyházban duló belső villongások miatt bukott meg, hanem politikai aspirációi miatt. Philaret babérjai nem hagyták nyugodni a főpapot. Elődjéhez hasonlóan a **„nagy úr"** címet vette fel az ezzel kapcsolatos jogokkal együtt. Ezt azonban a meglehetősen jelentéktelen cár világi tanácsadói nem tudták elviselni és az uralkodó előtt gyanuba keverték a patriachát. Végül a cár 1666-ban titkos tanácsülésén eltávolította Nikont, később azonban a főpap kibékült Alexej Mihajloviccsal.

„A cár szeme"

Bár Nikon utódjai nem avatkoztak bele a politikai életbe, mégis Nagy Péter Hadrian halála után nem nevezett ki utódot a moszkvai patriárchátus székébe. Két kievi prelátus tanácsára átszervezte az orthodoz egyház hiearchikus szervezetét. A régi Oroszországban, az egyház működése szorosan össze volt kapcsolva az államal. Ezt a rendszert a cár megszüntette, amennyiben a patriarchák jogkörét a *„Szent Szinódus"* nevű nemzeti egyházi kollégiumra ruházta át, melynek tagjait ő maga nevezte ki. Az új egyházi szervezetet 1721-ben hozták nyilvánosságra és két év mulva elismerte a *konstantinápolyi* és *alexandriai* patriárcha is. Nagy Péter ezzel kapcsolatban a *„fő prokurátori"* hivatalt is fölállította, mely saját szavai szerint a Szent Szinodusban *„a cár szeme"* szerepét volt hivatva betölteni. Az államegyház tulajdonképpeni feje egyházjogilag is a cár, míg a főprokurátor a klérussal szemben az uralkodó jogait képviseli.

A cár személyesen nevezi ki az orthodox egyház püspökei.

A szellemi rdenőrség

Az orosz egyházi rendszer a kezdet kezdete óta a „cezaro-papizmus" legtökéletesebb kifejezője volt. Az egyház bürokrata intézmény volt, mely a világi hatóságoknak minden tekintetben segítségére volt. Az egyház eképpen szellemi rendőrséggé alacsonyodott le, ami a XIX. század folyamán a tekintélyesebb oroszok, többek között a szlavofilek leghevesebb kritikáját vonta maga után. Ezek a kiváló orosz koponyák a Szent Szinódus visszaállításától és az ó-orosz zsinat összehívásától remélték az egyház újjászületését. Csupán 1917-ben, a cárizmus bukása után, hívták össze az ó-orosz zsinatot a moszkvai patriarcha megválasztására. Egyes állítások szerint a megválasztott Tichon patriarcha független álláspontot foglalt el a szovjet kormányokkal szemben és nyugodt méltósággal viselte hivatalát, amikor az orthodox egyház súlyos üldözése megindult. 1925-ben bekövetkezett halálakor az orthodox egyház nem talált utódot számára. A moszkvai egyházat azóta a metropolita vezeti, akinek jogköre Oroszországnak csak egy kis részére terjed ki.

Kétségtelen, hogy az orthodox egyház belső ereje és egysége növekedett az üldöztetések közepette. A szovjet kormány az egyház kebelén belül szakadást akart előidézni, ez a törekvés azonban csúfos kudarcot vallott. A wiedenski pap által alapított úgynevezett „szinódus egyház", mely a szovjetkormány hivatalos adatai szerint egyidőben 17.000 lelkészt foglalt magában, már négy évvel ezelőtt teljesen eltünt. Nyitott kérdés még, hogy az új patriarcha megválasztása következtében milyen viszonyt tart majd fenn az orosz egyház a többi orthodox egyházakkal, különösen az orosz egyházi emigráció szervezetével.

Benjamin.

Előzetes jelentés!

R. CASSIM:

Vihar a szentföldön

A mai Palesztina izgalmasan érdekes riportja olvad össze a szentföldi vihar lázában égő ujságiró előtt a multtal. Claudia, Pontius Pilátus felesége a császár szeretője és szerelme a központja a regénynek, amelyben az ujságiró a mai szemmel éli át és riportszerüen irja le a Megváltó történetét.

A könyv az

ABA

könyvek sorozatában a Fővárosi Könyvkiadó kft. kiadásában rövidesen megjelenik. — Pergamentszerü antik kötésben, békebeli kiállításban előjegyezhető minden könyvkereskedésben.

RADNÓTI MIKLÓS

Orpheus nyomában

Műfordítások kétezer év költőiből.
Ára 9.80 pengő. EDITIO PHAROS

Tekintse meg MODERN RÁDIÓ OSZTÁLYUNKAT

MOGYORÓSSY

Hangszergyár, Budapest, Rákóczi-út 71

Különleges villanylemezjátszók, zenegépek, lemezváltós zeneszekrények.

Keszthelyen közvetlen az állomással

szemben gyönyörű HÁZHELYEK ELADÓK. Kitűnő tőkeelhelyezés. Bemutatása a helyszínen szeptember hó 26-án. Érdeklődés Keszthelyi Hungária-szálló, 12 szoba.

Balatonkenese fővárosi üdülő

állomás közelében épülő TÁRSAS HÁZBAN még pár apartman leköthető. Magas kamatozás. Mindkét ügyben felvilágosítást ad: Vitéz dr. bilkei Lipcsey Miklós ügyvéd, Bpest, Nagyenyed-u. 16. T. d. u. 4—6 közt: 155-877

1938 ápr 5

A „Rácsnélküli börtön" című új francia filmdráma két főszereplője: Corinne Luchairre és Roger Duchesne

A Makrancos herceg két új szereplővel

Gajáry István Makrancos herceg című operája, amely a közelmúltban sikerrel került felújításra, *április 22-én* két új szereplővel kerül színre. *Horányi* Karola és *Sárdy* János lép fel a két főszerepben.

Tavaszi műsor a Békeffi-kabarében

Békeffi László, a kabarészínpad politikai karrikaturistája, a Pódium legújabb műsorán kicsit elfordul a régi modelljeitől. A politika

és külpolitika viharzó eseményei mérföldes léptekkel haladnak s amilyen hálás sokszor egy-egy politikai gesztiót karikirozni, ugyanúgy képtelenség a mai mérhetetlen nagyjelentőségű fordulatokat a miniatür kabarédeszkákon a gúny és humor torztükrébe állítani. Az új Békeffi-konferánsz nagyon találóan világít erre rá s az apró játékok is leginkább az élet más-más területéről valók. Legsikerültebb a „Réztábla a Pódiumon" című orvostréfa, amely kissé kíméletlen ugyan bizonyos tekintetben, a jóízlés határait azonban sehol nem lépi át. Görög László, Nádor, Emőd, Halász, Zágon és Lőrincz írták a sikerültebb számokat, míg a kis színpad kis gárdájából Kondor Ibolya, Komlós, Herczeg, Kiss Manyi, Unger, Heltai, Pápai, Anday, Szalay és Somogyi Éva neveit említhetjük meg. A közönség a bemutató előadáson sokat nevetett és tapsolt. *(U.)*

Elindultak a díszletek a Maggio Musicale-ra

Az *Operaház* már teljesen felkészült *a firenzei vendégszereplésre,* amelyre május elején kerül sor. A *Láng*-ot, a *Székelyfonó*-t, a *Kékszakállú herceg várát,* a *Csárdajeleneteket* s a *Magyar Ábrándokat* mutatja be többek közt az *Operaház* a firenzei ünnepi játékokon, amelyre *a zenekar és az együttes Olaszországba utazik.*

Tolnay Pál műszaki főfelügyelő vezetésével már összecsomagolták az Operaházban a színrekerülő darabok díszleteit. *Három vasúti kocsit töltenek meg a díszletek és a jelmezek, amelyek már elindultak Olaszország felé.*

Oláh Gusztáv főrendező vasárnap saját autóján indul *Firenzébe.* Az ünnepi játékok színhelyén még az együttes érkezése előtt *megtartják a díszletpróbákat. Oláh* Gusztáv egyébként a magyar vendégjáték előkészítése mellett megkezdi a *Simone Boccagnegra* próbáit is, a *Verdi*-operát *olasz együttessel* rendezi *Oláh* az ünnepi játékok idején. A magyar énekesek, a zenekar és a műszaki személyzet *május elsején indul Olaszországba.*

Városi Színház

Husvéti ünnepi előadások: vasárnap, április 17-én. Hétfőn, április 18-án délután 4 és este 8 órakor. Mérsékelt helyárakkal az évad legnagyobb operettsikere

JULIA

Dénes Oszkár

Rabb Vera, Vágó Mary, Bársony István, Fáy Bella, Somogyi Nusi, Solthy György, Vizy Béla és a ragyogó együttes

A legszebb husvéti ajándék a JULIA nagyszerű előadása

Négy héten át tizenöt előadást rendeznek az idei nyáron a szegedi Dóm-téren

A szegedi ünnepi játékok műsora és méretei egyre fejlődnek, az idei program az előadások számában *nagyobb arányú minden eddiginél.* A salzburgi ünnepi játékok magyar pendantját akarják megteremteni Szegeden, éppen ezért az ünnepi játékok rendezése majdnem *négy hétre szélesítette ki a játékok idejét.*

Július 23-tól augusztus 5-ig tizenöt előadást és három nagy hangversenyt rendeznek a Dóm-téren, a Dómban pedig különféle zenei események lesznek még ezenkívül.

A műsor középpontjában természetesen ebben az esztendőben is *Az ember tragédiája* áll, ez évben *Kiss* Ferenc rendezésében. Megismétlik *Herczeg* Ferenc *Bizáncát,* a továbbiakban pedig *három új szabadtéri produkció* fogja kitölteni a játékok műsorrendjét. Előadják a *Turandot*-ot szabadtéren, a címszerepben *Gina Cignával,* Giovanni *Breviarioval* és Dora *Doriával.* Az operaelőadásokat a *Budapesti Filharmonikus Zenekar kíséri.*

Nagy érdeklődés előzi meg **Kodály Zoltán Háry Jánosának dómtéri premierjét, továbbá Ujházy Györgynek, a Missa Solemnis szerzőjének történelmi tragédiáját, az István király népét.**

A hangversenyek közül kiemelkedik a *Verdi-Rekviem* előadása *Gina Cignával* és Giovanni *Breviarioval, Rubányi* Vilmos vezényletével. Az önálló *Kodály-hangversenyen* a *Psalmus Hungaricust,* a *Te Deumot* és a *Jézus és a kufárokat* maga a világhírű szerző vezényli. A filharmónikus koncerteket *Fricsay* Ferenc dirigálja. A két operaelőadást *Nádasdy* Kálmán rendezi, a színpadterveket *Fülöp* Zoltán készíti, míg a *Tragédia, Bizánc* és *István király népe* hatalmas színpadi építményeit *Varga* Mátyás tervezi.

A nyári produkciókra már folynak az előkészületek.

A margitszigeti szabadtéri játékokkal megállapodás létesült, hogy a *szegedi szabadtéri játékok alatt a szigeten nem lesznek előadások.*

Baj van az amerikai magyar sztárokkal

Megírta az Esti Ujság nemrégiben, hogy a hollywoodi árvíz elsöpört egy csomó reménységet. A Pestről Hollywoodba lendült író- és művészkarrierek egy része belefullt az árvíz iszapba s a dollárszázerekről álmodó pesti „nagyságok", Hatvany Lily bárónő és Bús Fekete László vezérletével, készülnek hazafelé. Ez a hollywoodi létszámcsökkentés úgylátszik nemcsak múló jelenség. Tart tovább. Egyik hollywoodi barátunk írja, hogy mindezideig Gaál Franciska szerződését sem újították meg. Lehet, hogy a Paramount mégis elkészíti a második Gaál Franciska-filmet, márcsak a hatalmas reklám miatt is, amelybe az új színésznő népszerűsítése került első filmjénél — biztosat azonban senki sem tud. Fix szerződés egyelőre nincs. A naiva most film helyett pókerezéssel foglalkozik. Minden este hajnalig kártyázik, de nem valami polgári alapon, hanem ezerdollárokban. Ugylátszik, el akarja nyerni a producerei pénzét s akkor majd ő dirigál, lesz-e második Gaál Franciska-film, avagy sem.

□□□

Végetért a színészparlament

Az *Országos Színészegyesület* szerdán fejezte be közgyülését. Letárgyalták a *vasárnapi három előadás kérdését* s az egyesület engedélyt adott a vidéki szintársulatoknak, hogy azokban a városokban, amelyekben hétköznap a közönség részvétlensége miatt nem lehet előadást rendezni, vasárnap három előadást tarthassanak. Másik határozatával a közgyülés elrendelte az *új színházi törvénykönyv* végleges megszerkesztését. Az egyesület tanácsa a közgyülés felhatalmazásának alapján gondoskodni fog *a színészek egyészségügyi ellátásának rendezéséről.* A háromnapos színészparlamentet *Tihanyi* Béla elnök beszéde zárta be.

A miskolci Nemzeti Színház nyolcvanéves jubileuma

Április 20-án, szerdán ünnepli a miskolci Nemzeti Színház fennállásának *nyolcvan éves jubileumát.* Ugyancsak ezen a napon ünnepli a színház *a budapesti Nemzeti Színház centenáriumát is.*

A kettős ünnepet ünnepi műsor keretében ülik meg. Színre kerül *Babay* József *Csodatükör* című mesejátéka *Jávor Pál vendégszereplésével.* A díszelőadáson megjelenik *dr. Németh* Antal, a *Nemzeti Színház* igazgatója, valamint a kultuszminisztérium és az Országos Színész Egyesület képviselői, a vármegye és a város kiküldöttei.

A miskolci színház *az ország legöregebb kőszínháza.* Az elmúlt nyolcvan esztendő alatt többször alakitották, modernizálták, de maga a színházépület *az eredeti formájában maradt.*

Székelyhidy helyett Laurisin utazik el a Palestrina-kórussal

Megirtuk, hogy a *Palestrina*-kórus *Vaszy* Viktor karnagy vezetésével külföldi turnéra indul. A művészkörút *Breslauban* kezdődik és három hétig tart. A breslaui díszhangversenyen *Beethoven Missa Solemnisének* tenorszólamát nem *Székelyhidy* Ferenc, hanem a megváltozott terv szerint *Laurisin* Lajos énekli. *Báthy* Anna, *Budanovics* Mária és *Korék* Endre szerepelnek még a breslaui hangversenyen. *Laurisin* Lajos résztvesz a *Palestrina*-kórus háromhetes teljes turnéján *Kopenhágában, Rigában, Helsinkiben* és *Tallinban.*

A Roninok kincse a Burgszínházban

Jelusich Mirkó, a *Burgszínház* új igazgatója, aki az impérium változáskor foglalta el a direktori széket, *magyar darabot is fölvett a Burgszínház programjára. Kállay* Miklós *Roninok kincse* című japáni lovagdrámájáról van szó, amely már egyébként is színre került Bécsben.

A nemzetközi színházi kongresszus alkalmával a *Nemzeti Színház* játszott a bécsi *Deutsches Volkstheaterben. Kállay* Miklós darabját adta elő *Ro-nin* címmel. Az előadás akkor rendkívüli feltűnést keltett és a bécsi bemutató már fölkeltette *Jelusich* Mirkó érdeklődését a darab iránt. Most, hogy a *Burgszínház* a kiváló íróigazgató vezetésével működik tovább, előadásra kerül *Kállay* Miklós darabja.

A királynő álma *(Scipione l'Africano)*

A velencei filmversenyt ez a grandiózus és úgy szellemében, mint rendezésében *újszerű* film nyerte meg. Mondjuk is meg minden, hogy a legteljesebb mértékben megérdemelte a nagy kitüntetést jelentő *Mussolini-serleget.* Hatalmas tömegeket mozgat a történelmi mese, amely Scipió afrikai hadjáratát s a Hannibállal vívott zamai csatát viszi vászonra. Megelevenedett történelem a film, amelyből minden olyan szokványos motivum hiányzik, amely az eddigi történelmi filmekben romantikus giccseket helyezett el. Ebben a filmben az a sugárzó *római szellem* a döntő, amelyet ma a fasizmus képvisel a világon. Ennek a szellemnek a maradéktalan életrekeltése a film nagy jelentősége.

A történet lepergése alatt bámulatos látnivalók döbbentik meg és ragadják el a nézőt: a római fórum, a szenátus, Hannibál és Scipio tábora, a minden túlzás nélküli *tizezreket mozgató csapatok harca,* élethüen felépitett tengerjáró gályák, muzeális tökéletességgel filmre vitt viseletek, katonaruhák, a harci elefántok lenyügöző rohama, a zamai csatában összekeveredett dárdavetők és lovasok véres tömkelege.

Néhány kitünő színész játéka teszi teljessé a hatást. Carmine *Gallone,* a legnagyobb olasz rendező érdeme, elsősorban, a film nagy sikere.

PESTI ESTÉK

Jöjjön velünk színházba az Esti Ujság kedvezményes színházjegy irodája útján

Színházjegyirodánk VIII., József-körút 5. hétköznapokon és vasárnap reggel 9 órától este 8 óráig áll olvasóink rendelkezésére.

Telefonrendelés: 140-000 144-401.

KEDVEZMÉNYES ARUSITASUNK E HÉTRE:

14. CSÜTÖRTÖK:

Nemzeti Színház: Godiva.
Terézkörúti Színpad: Lulu.
Kamara Színház: Villamfénynél.
Belvárosi Színház: Félperces szerelem.
Komédia Orfeum: Mandl mulató. (Főpróba).

15. PÉNTEK:
NINCS ELŐADÁS.

16. SZOMBAT:

Művész Színház: Kékszakáll nyolcadik felesége.
Komédia Orfeum: Mandl mulató.
Pesti Színház: Hatodik emelet.

Heti szinházi műsor

Operaház (3, ½8) csütörtök: Parsifal (½7); péntek, szombat nincs előadás; vasárnap: Himfy; hétfő: Igor herceg.

Nemzeti Színház (¼4, ½8-kor) csütörtök: Godiva; péntek, szombat: Nincs előadás; vasárnap d. u.: Süt a nap; este: Falu rossza; hétfő d. u.: A nők barátja; este: Aranysziget.

Nemzeti Kamaraszínház (4, 8) Minden este: Villámfénynél: vasárnap d. u.: Kék róka; hétfő d. u.: Villámfénynél; este: Kék róka; péntek, szombat: nincs előadás.

Vígszínház (¼4, 8): Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Füszer és csemege.

Magyar Színház (d. u. 4 és este 8 órakor) péntek: nincs előadás; csütörtök: nyilvános főpróba; szombattól minden este és vasárnap d. u: Dinasztia.

Belvárosi Színház (4, 8) Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Félperces szerelem; kedd: Duo.

Pesti Színház: Minden este, vasárnap és ünnepnap d. u.: Hatodik emelet.

Művész Színház (¼4, 8) Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Kékszakáll nyolcadik felesége; péntek: nincs előadás.

Andrássy Színház (¼4, 8) Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Nem leszek hálátlan; csütörtök, péntek: Nincs előadás.

Városi Színház (4, 8) Vasárnap d. u. és este, hétfő d. u. és este: Júlia.

Terézkörúti Színpad (¾5, 9) Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Lulu.

Pódium (9) Minden este: Márciusi műsor.

Komédia Orfeum (½5, ½9) Minden este és vasárnap d. u.: Ha minden kötél szakad.

Mozi

BEMUTATÓ MOZIK:

Nagypénteken nincs előadás.

Nagyszombaton csak a 2. és 3-ik előadást tartják meg a mozik.

ATRIUM (T: 154024, 153034). — ½6, ½8, ½10; szombat, vas. ¼4, ¼6, ½8, ½10. — Fekete gyémántok (Szeleczky, Jávor).

CASINO (T.: 183102). Előadások: ½6, ½8, ½10; szombat, vas. és ünnepnap: ½4 órakor is. — Inkognito (Viktor Franchen).

CITY (Tel.: 1111-40) Előadás: ¾6, ⅞8, ¾10. Szombat, vasárnap és ünnepnap ¾4 órakor is. — Sanghai leánya (Anna May Wong).

CORSO (T: 18-28-18). ½6, ½8, ½10; szombat, vasárnap ½4 órakor is. A királynő álma (Scipio Africano).

CORVIN (T: 138988) ¼4, ½6, ⅜8, ½10. Vas. ½2-kor is. (Első 1000 hely 40—80 fill.). — Az ember néha téved (Páger, Dayka). — Vasárnap d. e.: Édes anyaföld (Luise Rainer, Paul Muni). — Hétfőn d. e.: Nagyváros (Luise Rainer).

DÉCSI (T: 121343, 125-952). 6, 8, 10, szombat, vasárnap: 4 órakor is. — Fekete gyémántok (Szeleczky, Jávor).

FORUM (T: 189-543, 189-707, 188-528). — Előadások kezdete: ½6, ½8, ½10; szombat, vasárnap: ½4 órakor is. — Szivek csalogánya (Deanna Durbin, Herbert Marschal.)

KAMARA (T: 144-027, 135-967). 6, 8, 10; szombat, vasárnap: 4-kor is. — Fekete gyémántok (Szeleczky, Jávor).

LLOYD FILMSZINHÁZ (T: 111-994). — 4, 6, 8, 10; vasárnap 2 órakor is. — Maskarade (William, Luise Rainer). — Vas. d. e. 11-kor: Modern idők.

METRO (T: 112230). ½5, 7, ½10; szombat, vasár- és ünnepnap: 2-kor is. — Tarantella (Jeanette MacDonald).

OMNIA (T: 130-125). 5, ½8, ½10; szombat, vasárnap: 4, 6 8 és 10 órakor. Sanghai leánya (Anna May Wong).

PALACE (T 136523.) 4, 6, 8 és 10-kor; szombat, vasárnap 2-kor is. — Magdát kicsapják (Tolnay, Páger).

ROYAL APOLLO (T: 141-902, 142-946). — 6, 8, 10; szombat, vas.: 4-kor is. — Tip-Top Folies (A. Faye, Don Ameche).

RADIUS T: 122-098). ¾6, ⅞8, ¾10. Szombat, vasárnap: ¾4 órakor is. — Rács nélküli börtön (Corinne Luchaire).

STUDIO (T: 140-840). Előadások kezdete: 11, 2, 4, 6, 8 és 10 órakor. Maga lesz a férjem (Jávor, Ágay).

URANIA (T: 146046). 5, ½8, ½10 Szombat, vasár- és ünnepnap: 3 órakor is. — A titkok órakor is. — Éjféli keringő (Willy Birgel, Brigitte Horney). — Híradók. — Vas. d. e.: Finn—magyar matiné.

MASODHETES MOZIK

ADMIRAL (T: 153707). 3, ½6, ½8, ⅞10; vasár- és ünnepnap: ½11, 1, ¼4, ½6, ¾8, 10. — Orgonavirágzás.

ALKOTAS (T: 155374). ½4, ½6, ½8, ½10. — Mr. Deeds (G. Cooper).

ASTRA (Ugocsa-u. 10. T: 15-44-22). — Előadások: ¼4, ¼6, ¼8, ¼10; vasárnap ½2-kor is. — Örök titok (Fedák, Harsányi). —. Hétfőtől: Tarzán bosszúja. — Vas. d. e.: Strogoff Mihály.

BUDAI APOLLO (T: 151-500) ½5, ¾7, 9. — Vas.: 1, 3, ¼6, ½8, ¾10. Bovaryné (Pola Negri).

GLÓRIA (T: 144-800). ½5, ¾7, 9: szombaton: ½4, ½6, ½8, ½10; vasárnap ½2 órakor is. — Örök titok (Fedák, Harsányi). — Első előadás mérsékelt helyárakkal.

PÁTRIA (T: 145673). 11, 2, ½5, 7, 10; vas. hétfő: 10, ½1, ½3, 5, ½8, 10. Orgonavirágzás — Első előadás mérsékelt helyárakkal.

PHÖNIX (T: 349-712). 11, 1, 3, 5, ½8 és ½10. — Asszony a lejtőn.

TURÁN (T: 128-401). 3, ¼6, ½8, ⅞10; vasár- és ünnepnap: ½11, ¼4, ½6, ⅞8, 10. — Orgonavirágzás (Jeanette MacDonald). — Vas. d. e. 11-kor: A vig özvegy.

TISZTI KASZINÓ zártkörű filmszinháza. ½5, 7, ⅞10. 17-én Az ember néha téved (Tőkés, Páger).

Forduljon az *Esti Ujság* Színházjegyirodájához VIII., József-körút 5.

Ahol nincs 20% zsidó

Közel tízezer szellemi munkást foglalkoztatnak az ország keresztény gazdasági intézményei

A társadalom és gazdasági élet egyensúlyának hatályosabb biztosításáról szóló törvényjavaslat indokolása a közeli napokban nyilvánosságra kerül. A javaslat — mint ismeretes — tíz szakaszból áll és felhatalmazást kér az országgyüléstől, hogy a törvény kihirdetésétől számított

három hónap alatt rendeleti úton tegye meg a törvényjavaslatban megszabott keretek között a halaszthatatlanul sürgős intézkedéseket.

A törvényjavaslat benyujtásával voltaképpen már megindult azoknak a kérdéseknek a rendezése, amelyek részint a háborúelőtti évtizedekben, különösen pedig a háborúutáni években a magyar társadalmat foglalkoztatták. A 80:20 százalékos aránynak a gazdasági és a szellemi élet területén tervbe vett érvényesítése kétségkivül egyformán foglalkoztatja az egész magyar közéletet. A világháború és a forradalmak után a keresztény nemzeti politikának egyik és talán legfontosabb célkitüzése az volt, hogy a gazdasági és szellemi élet hadállásait visszahódítsa a zsidóságtól, amely különösen a háború ideje alatt, olyan hatalmas anyagi felkészültséget biztositott a maga számára, hogy csaknem döntő súllyal szólt bele a magyar élet minden megnyilvánulásába.

Sajnos, a huszas esztendők nagy lelkesedése sem hozta meg teljes mértékben a kivánatos és már akkor halaszthatatlan fontossággal biró eredményeket. A magyar keresztény társadalom energiáit felörölték az inflációs esztendők, a tömegek iskolázottsága nem állt azon a fokon, amely felvértezte volna az infláció értékpusztító folyamata ellen. Később a konszolidációs évek, a külföldi kölcsönökön keresztül érvényesülő liberális szellem a keresztény értelmiség fokozottabb elhelyezkedését lényegesen megnehezitette.

Tévedés volna azonban azt hinni, hogy a húszas esztendők nagy és nemes felbuzdulása maradék nélkül foszlott szét és abból semmi sem maradt meg.

A keresztény gondolat, a keresztény etika és nem utolsó sorban a keresztény rátermettség gyümölcsöket hozott és ezek a gyümölcsök az évek folyamán nehézségek, akadályok, mesterséges visszaszoritások ellenére is tovább értek s bebizonyosodott, hogy nem kell feltétlenül zsidónak lenni ahhoz, hogy gazdasági tekintetben eredményeket lehessen produkálni és olyan intézményeknek lehessen megvetni az alapjait, amelyek alkalmasak egy új, tisztultabb, a keresztény értelmiséghez közelálló, a nemzet egyetemes érdekeit szolgáló üzleti politikának a megvalósitására. De meg kell emlékeznünk azokról az intézményekről is, amelyek már jóval a háború előtt alakultak, de amelyek a liberálizmus fénykorában nem tudták energiáikat teljes mértékben érvényesiteni. Az alapok tehát igenis, megvoltak, az intézmények rendelkezésre álltak,

nem új hódításról, nem a gazdasági pozíciók erőszakos birtokbavételéről van most szó, hanem arról, hogy a keresztény lakosság számarányának megfelelő súllyal vegyen részt saját sorsának intézésében.

Régi és új vállalatok

Az alábbiakban rövid áttekintést adunk azokról a gazdasági intézményekről, amelyek részint a háború előtt, részint a háború után a maguk tevékenységi körében érvényt szereztek a keresztény gondolatnak és amelyeknél nemcsak a törvényjavaslatban megállapitott húsz százalék zsidó nincs, hanem túlnyomó részben szintiszta keresztény gárdával állnak a gazdasági élet rendelkezésére.

Ezek között az intézmények között első helyen kell említenünk a

Magyar Nemzeti Bankot,

amely 1924-ben a régi Osztrák-Magyar Bankból átvett tisztviselők egy részével kezdte meg működését, mint Magyarország önálló jegybankja. A Nemzeti Banknál és vidéki fiókjainál összesen 700 tisztviselő működik.

A

Postatakarékpénztár

széleskörü munkáját 1500 tisztviselő bonyolitja le, ezek között is csak elvétve akad egy-két zsidóvallású alkalmazott.

A Pénzintézeti Központ

a háború alatt kezdte meg működését, ezidőszerint 600 tisztviselővel dolgozik.

Magyarország legrégibb pénzintézete: a

Pesti Hazai Első Takarékpénztár

már a háború előtti időben is alig alkalmazott zsidó tisztviselőt, ezidőszerint 260 alkalmazottja van. A

Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztár

az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztárból alakult át Budapest bankjává és a keresztény főváros célkitüzéseinek megfelelően 250 tisztviselője között alig akad zsidó. Az altruista intézetek fuzijából életrehivott

Országos Földhitelintézet

290 tisztviselőt foglalkoztat, a *Földbirtokrendezés Pénzügyi Lebonyolitására Alakult Szövetkezetnél* pedig 80 tisztviselő végzi munkáját. Közvetlenül a háború után alakult meg a

Nemzeti Hitelintézet,

ezidőszerint 120 alkalmazottal dolgozik. A

Budapesti Hitelintézetnek

70 tisztviselője van.

A szövetkezetek előretörése

A szövetkezeti gondolat már a háború előtt a keresztény gazdaságpolitika egyik legerősebb pillére volt. A háború után mutatkozott meg valójában, hogy ezekre a szövetkezeti intézményekre milyen nagy szükség volt, mert ma már nem lehet a szövetkezeteket sem mellőzni, sem jelentőségüket lebecsülni. Működésükkel elsősorban a gazdaközönség anyagi megerősitését szolgálták, mindenkor a keresztény gondolat jegyében. Jelentőségükre jellemző, hogy a

Hangyának

ezidőszerint 1300 központi, a vidéki Hangya Szövetkezetekkel együttesen pedig 9000 tisztviselője és alkalmazottja van. Ipari üzemeiben több, mint ezer munkás kap kenyeret. A

Magyar Köztisztviselők Szövetkezete

97 központi tisztviselővel, 894 árudai alkalmazottal és 139 munkással dolgozik. A

Gazdák Biztositó Szövetkezeténél

600 alkalmazott kap kenyeret, a

Futura,

amely a háború után alakult meg, ezidőszerint 287 tisztviselőt foglalkoztat. A

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

330, az

Országos Központi Hitelszövetkezet

pedig 279 alkalmazottal dolgozik. Az

Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ

központi és vidéki alkalmazottainak száma 965.

Kereskedelmi téren a

Nagykovácsy-áruház

tört előre az utolsó esztendőkben, ezidőszerint 433 tisztviselője és egyéb alkalmazottja van. Az

Allami Gépgyárak

tisztviselői státusában körülbelül 1000 tisztviselőt tartanak nyilván. A

Magyar Telefonhirmondó és Rádió Rt.,

valamint a

Magyar Távirati Iroda

közel 400 tisztviselőt, műszaki személyzetet, ujságirót és adminisztratív alkalmazottat tart, a

Stádium-Pallas Nyomda-konszernnél

a tisztviselők száma 290, a

Péti Nitrogén Mütrágyagyár r.-t.-nél

pedig 130 tisztviselő dolgozik. A főváros közüzemeinél szintén az a helyzet, hogy az alkalmazottak között az országos átlagnak megfelelő öt százalék is csak elvétve található.

A fenti adatok szerint azoknál a nagyobb vállalatoknál, amelyeket felsoroltunk, körülbelül *tizezer tisztviselő* dogozik és ezek között legfeljebb egy-két százalék a zsidó, ami azt mutatja, hogy a lehetőségek már a multban is megvoltak a gazdasági pozíciók átvételére és a jövőben méginkább meglesznek. Felesleges aggodalom tehát attól tartani, hogy nincs elegendő gazdaságilag képzett keresztény tisztviselő és alkalmazott, ezek megvannak, csak érvényesülési lehetőségeket kell számukra biztositani.

Whitneyt, a newyorki részvénytőzsde elnökét csalárd üzérkedés miatt tizévi fogházra itélték

— **Hasmütétek utáni időszakokban** a régóta bevált, tisztán természetes *„Ferenc József"* keserüvíz kitünő hashajtó, amely a belek tartalmát biztosan felhigitja és azt csakhamar fájdalommentesen levezeti. Kérdezze meg orvosát.

A magyar filmek
drágakövét
adjuk
húsvéti ajándékul
közönségünknek

Jávor, Csortos, Szeleczky, Törzs
Készült a M. F. I. műtermében
Vajda László
rendezése

JOKAI
Fekete gyémántok
MA PREMIER!
KAMARA ⚙ DÉCSI ⚙ ATRIUM

Magdát kicsapják!
PALACE *Turay, Tolnay, Páger, Góth* **Mától**

Pilátus három napja

Csütörtök *Hosszú, dúsan megrakott alacsony asztal körül, bőrvánkosokon ülve és földre terített, párnázott oroszlánbőrökön elnyúlva, borosan politizált Pontius Pilátus és vendégserege. A messze földről származott kampániai, kantábriai borok illata émelygőssé keveredett az ételszaggal. Az evés barbár gyönyörüségével lakmároztak, pletykáltak és nekibátorodva vitatták a császár politikáját.*

Spendius, — a Rómában meghasonlott fiatal szobrász — vitte elsőnek vitába a tartomány nyugtalanságát.

Pilátus, a felelős helytartó ideges lett. Nagyot húzott aranykelyhéből.

Napok óta ingerelték egy igehirdető názereti ellen.

Nem szivelte a bonyodalmakat, irtózott a politikától — talán mert érezte, hogy a büszke világbirodalomban nem jó jel a túlsok vita...

Langyos este volt. A hegyek felől áradt az illat.

Pilátus felállt — levegőre vágyott.

És nyugtalanságában egyedüllétre.

A nyitott terraszt végigpásztázta a hold.

Centurió jött a lépcsőn, nyomában két főpap.

— Fogasd el, Pilátus... Isten fiának hirdeti magát! Lázitja a tartományt!

Pilátus rátámadt a Centuriórа:

— Ki engedte, hogy idegyertek?...

Majd a főpapokhoz:

— Róma ellen nem vétett! Menjetek!

...És éjszaka a Magas Tanács elrendelte önhatalmulag a Názáreti elfogatását.

*

Péntek *Kétségtelen: Pilátus érezte a történelmet. Nem volt ostoba, — de képességeit nem tartotta annyira rendkivülinek, hogy szembeszálljon a tartomány felizgatott népével, vagy Rómával.*

Reggel elébe vezették a Názeretit. Pilátus néma percekig figyelte. Halkan kérdezett, — szelid, nem lázongó feleleteket kapott.

Csak a tömeg harsogott.

Ez volt az első találkozója a Világbirodalomnak a Názeretivel.

Pilátus azért osztatta be magát Palesztinába, mert távol akart lenni a történelemtől. Most pillanatokig, ösztönösen érezte: a legizzóbb központjába került.

— Nem találok bűnt benne — mondotta a vádlóknak.

És a vádlók vitték.

„Pontiustól—Pilátusig".

Amikor másodszor került elébe, a tömeg lármája betöltötte az udvart:

— Feszitsd meg!

Pilátus megvetette a tömeget. Mint minden akkori római államférfi. Mialatt zúgott a vád: tekintete odatapadt a Názáreti arcára.

Spendius Pilátus mögött állt.

És súgta:

— Igazember...

A tömeg türelmetlenül zúgott:

— Feszitsd meg!

Pilátus nem állta a vádolt tekintetét:

— Vigyétek... Én mosom kezeimet...

Megindultak.

A Názáreti roskadozva, roggyanó térdekkel a nedves fából készült súlyos kereszt terhe alatt: járta a világ legmegrendítőbb drámai útját.

A tömeg ujjongott...

*

Szombat *Három napja nem aludt Pilátus. Metsző, hideg szél fújt, — ki sem mozdult palotájából. Hevert, nyugtalanul járt-kelt. Arca hamuszürke volt, szemeit karikák mélyitették.*

Spendiust tűrte csak meg maga mellett.

A művelt ifjú pogány, Pilátus bizalmasa, megkockáztatta:

— Több volt, mint ember...

Pilátus nekidőlt egy oszlopnak, kerülte a szobrász tekintetét. És inkább magának ismételgette:

— Én mosom kezeimet...

És ez az egy örökké élő mondat: az emberiség földi drámájának legtökéletesebb kifejezője maradt.

FELKAI FERENC.

Vidéken tartják meg a „Tokaji aszu" filmösbemutatóját

A közelmultban készült el a nagysikerű *Szilágyi—Huszka*-operett, a *„Tokaji aszu"* filmváltozata. A magyar filmujdonság, amint ez legújabbn már szinte szokássá vált, a pesti premier előtt a vidéki városokban kerül a közönség elé. Hét vidéki nagyváros mozijában játszák karácsonykor a *„Tokaji aszut"*-t, amelynek főszerepét a filmen is *Fedák* Sári játssza. A pompás zenésfilmben a többi szerepet *Bordy* Bella, *Erdélyi* Mici, *Kürty* Panni, *Dajbukát* Ilona, *Pethes* Ferenc, *Bilicsi* Tivadar és *Mihályfy* Béla alakítják. Az operettet *Bánky* Viktor rendező vitte filmre.

Az erdélyi felszabadulás napjai filmen

Az erdélyi felszabadulás izgalmas, dicsőséges és történelmi nevezetességü napjai elevenednek majd meg a *„Nagysugár"* cimü filmben, amelyet a most megalakult *Yull film kft.* készit. A film meséjét *Major* Aranka irta. Az uj filmgyártó cég első filmjét februárban kezdi el forgatni Bánky Viktor rendezésében.

Nagy Péter — színészek előtt

Vasárnap délelőtt zártkörü előadáson a Forum moziban levetitették az orsz filmgyártás egyik legkitünőbb alkotását, a „Nagy Péter cár" cimü filmet. A bemutatót a budapesti orosz konzulátus rendezte és arra meghívta a fővárosi színésztársadalom sok tagját, továbbá számos irót és müvészt. A hatalmas film, amelyben a nagyszabású rendezés mellett különösen megkapó az orosz színészek szenzációs játéka, mély benyomást keltett a hozzáértő közönségben.

„Munkás a munkásnak"

Tegnap este érdekes és újszerü müsoros estet rendezett a Zeneművészeti Főiskola nagytermében a magyar gyáripar szabadidőszervezete. „Munkás a munkásnak" jelszóval karácsonyi zenés előadást tartottak, amelynek szereplői, karmesterei, irányitói mindnyájan kétkézi munkásemberek voltak. Karácsonyi népi szokásokat mutattak be, szavalatokat adtak elő és nagy sikerrel szerepelt a Magyar Siemens és Schuckert sportegyesület zenekara. A jól sikerült munkásestet valószinüleg még sok fogja követni, mert alighanem élénk versengés fejlődik majd ki az egyes gyárak és vállalatok között az önképzés terén.

MEGLEPETÉS
az új
KIS CONTINENTAL 200-as
lapos, könnyü és olcsó
HORDOZHATÓ IRÓGÉP!
CSAK 3.1 kg sulyú 6.5 cm magas 230.— pengő
WANDERER WERKE
gyártja; csak jó lehet!
Kapható igen sok megbizható szaküzletben, valamint a vezérképviseletnél:
GOY ÉS KOVALSZKY
Budapest, V., Nádor-u. 11.
Tel.: *114-630, 126-933, 124-580

A felújított Cigánybáró az Operabarátok díszelőadásában

Ragyogó közönség, hamisitatlan békebeli hangulat a nézőtéren, frissen pergő, fényes kiállitású előadás az üde és fiatal hangok sokaságával a színpadon ez jellemezte az Operaház szombati díszelőadását, amikor hosszabb szünet után ismét felhangzottak *Strauss* János *Cigánybárójának* édes, bensőséges, szárnyaló melódiái a zenekarban és az énekesek ajkán.

Ez a straussi muzsika a keresetlen őszinteség melegségével s üde bájával épp úgy lekötötte a földszint elit közönségét, mint a karzatok fiatalságát. Nincs semmi mesterkéltség ebben a partiturában, a szivből jön és a szivhez szól, a laikus fentartás nélkül élvezi a zenei szakember pedig elismeréssel és elragadtatással figyel fel az ötletek sokaságára, az inspiráció el nem apadó forrására és a mesterségbeli felkészültségnek, a formai kidolgozásnak a nobilitására.

Az Operaház énekes gárdája szivvel-lélekkel vett részt a melódiáknak ebben az önfeledt ünnepében. *Ferencsik* János diákos jókedvvel hozta ki a hangszerekből a keringők áradó lüktetését, eleven és mozgalmas *Nádasdy* Kálmánnak *Márkus* László tervei nyomán készült rendezése és minden felvonásban sok nyiltszini tapsot kapott *Fülöp* Zoltán poétikus színpadképe, amely lényegében ragadta még Jókai színdús mesevilágának hangulatát. Sok forró tapsot kapott *Tamás* Ilona édes, meleg hangja, *Sárdy* János, *Udvardy* Tibor, *Rajtai* Erzsi, *Gerc* Lola ízes játéka és *Maleczky* Oszkár, *Szilvássy* Margit, *Toronyi* Gyula zamatos humora. Fénypontja volt az előadásnak a *balettkar* szilaj magyar toborzója, nagyszerü keringőzése, polkázása, *Harangozó* Gyula ötletes, igényes koreográfiája szerint. Külön is nagy sikere volt a ragyogó megjelenésü és nagyszerü technikájú *Ottrubay* Melindának.

A teljesség kedvéért a hibapontokat is felsoroljuk. Kár volt kettévágni az első felvonást. Semmi dramaturgiai elképzelés nem igazolja emiatt az előadás folyamatosan pergő tempójának a megszakadását, a közbeiktatott muzsika pedig itt formátlanul és érdektelenül hat. A másik észrevételünk: ne énekeljen a színpad hátterében Sárdy János vagy Raffai Erzsi, akiknek nem a hang erőssége a főértékük. De ez csak afféle „kritikusi okvetlenkedés", a hangsúly mégis azon van, hogy az előadás kiállításával, szereplőivel, díszleteivel, még a nagy felvonulás lovaival is méltó az Operaházhoz és az igazi siker nem is maradt el.

Ebből pedig komoly részt könyvelhetünk el *Liszt* Nándor fordulatos, értékes fordítása számára, amelyet az énekes boldogan énekel, mert annyira dallomhoz tapadó és azzal együtt élő, és gyönyörűséggel hallgat a közönség, amelynek ritkán van szerencséje dalműszínházban ilyen művészi színes, kifejező szöveghez.

(T. D.)

Ma este jönnek „A repülő ördögök"

Az amerikai burleszkfilmekből már jó idő óta csak időnkint kapunk egy-egy *„mutatványszámot"*. A műfaj pedig nem halt még, csak átalakult egy kicsit. A régi kétfelvonásos groteszk bohózatokból egész estét betöltő burleszkfilmek lettek és néhány éven át szorgalmasan gyártották is ezeket a képeket. Az egykori burleszk-hősök azonban lassankint eltüntek, egyik-másik kiöregedett, volt, aki a hirét vesztette el mindörökre — ma már csak egyetlen komikus pár van, aki még mindig a régi népszerüségével dicsekedhetik.

Stan és Pan nemcsak Amerikában, hanem ideát Európában is, évről-évre népszerübbek. Az ösztövér *Stan* és a kerekképü, jól megtermett *Pan* minden filmje siker. Legalább három-négy filmre való ötlet zsúfolódik össze egy-egy burleszkfilmben, a modern filmvigjátéknak kétségtelenül a legnépszerübb hőse ez a komikus-pár. Legújabb filmjük *„A repülő ördögök"*, ma este kerül színre két moziban, az Omniában és a Cityben. Két legionistát játszik Stan és Pan, az idegen légió katonáit, akik természetesen itt sem tagadják meg magukat *s a mulatságos kalandok tucatjain mennek keresztül sivatagi életük alatt.* Uj ötletekkel és teljesen újszerü rendezésben, pazar komédia pereg le a nézőtér előtt. *Külön érdekessége a filmnek, hogy Stan és Pan énekes és táncosszerepet* kaptak benne és Amerikában a gramofonlemezek tízezreit adták el a két komikus számából. A film kétségtelenül a karácsonyi hét *legvidámabb* műsorának igérkezik.

Kilenc vidéki város karácsonyi műsora: „Dankó Pista"

Az idei filmszezon nagy eseménye lesz a „Dankó Pista" januári bemutatója. Az uj magyar film, amelyet a Mester Film készitett, Velencében már kitünően vizsgázott. A filmkiállitáson kivobbanó nagy sikert aratott s ez a siker megismétlődik a hazai bemutatókon is. A hires magyar cigányprimás életét nagyvonalú beállitásban vitte vászonra Kalmár László rendező, a „Dankó Pista"-ra illik a jelző: világfilm.

A nagyszabású magyar filmprodukció a pesti bemutatót megelőzőleg vidéken kerül szinre a karácsonyi ünnepek alatt. Kilenc vidéki nagy mozi tüzte müsorra, a vidéki közönség tehát előbb fogja látni a nagy magyar filmet, mint a budapesti. A szereposztás parádés. Jávor Pál játssza a cimszerepet, a két nagy női szerep pedig Simor Erzsié és Lukács Margité. A divatos magyar színészek egész serege vonul fel a zenés magyar filmdrámában, amelyben Dankó Pista legszebb szerzeményeit is hallani fogja természetesen a közönség. Budapesten a Royal Apolló fogja müsorra tüzni a Dankó Pistát a „Balalajka" után.

Itt emliljük meg egyébként, hogy a „Dankó Pista" karácsonykor szinre kerül a közel Keleten is. Perzsiából távirat érkezett, amely szerint karácsonyra müsorra tüzik Teheránban a „Dankó Pistá"-t, amelyet az elmult napokban már perzsa feliratokkal is ellátlak. Meghivták a film főszereplőit is a bemutatóra. A meghivás nagyon megtisztelő, de nem valószinü, hogy Jávor, Simor és Lukács Margit elutazzanak karácsonyra Teheránba — meghajolni...

LUKÁCS MARGIT: a cigánylány

Cirano: Kiss Ferenc
Roxane: T. Mátray Erzsi

A Nemzeti Színház január 14-én újitja fel Edmond Rostand halhatatlan versesdrámáját, a „Cyrano de Bergerac"-ot. A Cyrano már több mint hét éve nem szerepel a színház müsorán. A felújitásra minden előkészület megtörtént. Pompás szereposztásban kerül ismét előadásra Abrányi Emil forditásában a versesdráma. Roxane T. Mátray Erzsi lesz, Cyranot pedig Kiss Ferenc játssza. Az utolsó nemzetiszinházi előadáson, hét évvel ezelőtt, szintén Kiss Ferenc alakitotta, aki Odry Árpádtól vette át a hires szerepet. Liza Lánczy Margit lesz, Margherite Szabó Margit, Guiche gróf Kovács Károly, de Neuville Christian pedig Unghváry László. A többi vezető szerepet Iványi Irén, Onódy Ákos, Garamszeghy Nándor, Juhász József, Bodnár Jenő, Szabó Sándor, továbbá Koltay, Tapolczay, Várkonyi és Pataky alakitják. A Nemzeti Színház igazgatója, Németh Antal rendezi a felújitást, aknek a rendezés munkájában Szilassy Gyula játékmester van segitségére. Uj diszleteket a felújitáshoz Horváth János tervezett.

A „balkezes angyal" és a „dühös úr" (Tabódy Klári és Sárossy Andor) a „Balkezes angyal" c. új magyar filmben

Nagy sikere van a Belvárosi Hiradó Mozi új játékrendjének

Mint jelentettük, a Belvárosi Hiradó Mozi szombat óta esti kilenc óra helyett éjjel tizenkét óráig játszik. Az új müsorrend már első nap bevált, az utolsó előadásokon zsúfolt ház nézte végig az aktuális filmhiradókat, valamint a müsoron szereplő egyéb rövid filmeket. Kétségtelenül a közönség érdekeit szolgálja az új játékrend, amely folytán azok is megtekinthetik a hiradó mozi müsorát, akik a nappali órákban el vannak foglalva.

Gyurkovics lányok — fiúkkal és lányokkal

A szinészutánpótlás friss hajtásai, a Szinészegyesület Szinészképző Iskolájának növendékei szombat délután a Fővárosi Operettszinház szinpadán vizsgaelőadás keretében játszották el sok vidámsággal és a fiatalság lelkesedésével az egykor nagysikerü vigjátékot, a *„Gyurkovics lányok"*-at. Herczeg Ferenc vigjátéka bő alkalmat adott a növendékeknek fiatal tehetségük erényeinek és imitt-amott hibáinak is kimutatására. Hogyha az előadás nivója néha bizonytalan is volt, ez nem annyira a növendékeknek, mint inkább a vizsgaelőadás előkészitésének róható fel. A növendékgárdából Gyurkovics Mici szerepében a közvetlen és bájos *Várkonyi* Noémi tünt ki, továbbá a dekorativ *Mattyasovszky* Zojka. A fiúk közül különösen *Bakay* Lajos, mint Horkay Feri aratott szép sikert. *Mellette* Dávid Károly és *Kövesztős* István érdemelnek dicséretet.

Nagysikerü és könnyü magyar
ÉNEKKARI MÜVEK
tájékoztatóját kivánatra megküldi a
MAGYAR KORUS, Budapest, Fery O.-utca 55.

Eden lett az új angol külügyminiszter

Belgrád, dec. 23. (Bud. Tud.)

A Politika jelentése szerint a londoni rádió ma éjszaka közölte, hogy

Halifax lordot nevezték ki Nagybritannia washingtoni nagykövetévé, a külügyminiszter Eden lett,

a hadügyi tárcát viszont Marchison David vette át.

A belgrádi lap megjegyzi, hogy Nagybritannia történelmében

most első ízben történt meg, hogy egy tényleges külügyminisztert neveztek ki nagykövetté.

Ezzel az angol kormány nyilván azt akarta kihangsúlyozni, hogy milyen nagy jelentőséget tulajdonít Anglia az Egyesült Államokkal való viszonyának.

Hogyan végezték a románok 1930-ban az erdélyi népszámlálást

Marosvásárhely, dec. 23.

A Romania Nouanak a magyar népszámlálást támadó ismeretes cikkére a marosvásárhelyi *Magyar Szó* válaszol.

Leleplezi az 1930. évi román népszámlálás visszaéléseit a Székelyföldön.

A románok csak románnyelvű nyomtatványokat adtak a székelyeknek, akik azoknak kérdőpontjait nem is értették meg. *A jegyzők azután román képzéssel átalakították a székelyek neveit.*

Magyaroknak népszámlálási íveket nem is adtak mindenütt.

A népszámláló biztosok a nyomtatványokra ceruzával feljegyezték a neveket, majd a nyomtatványokat később kitöltötték,

a magyarokat románoknak írták be.

A marosvásárhelyi Magyar Párt helyiségeit detektívekkel megszállták és nem engedték meg, hogy a párt az odaforduló magyarokat tájékoztassa. Népszámláló biztosok számos helyre éjfélkor állítottak be és azonnali pénzbüntetést róttak ki, ha nem kaptak kérdéseikre nekik megfelelő választ.

A Magyar Szó már 1930-ban feltárta ezeket a visszaéléseket,

amiért a lap szerkesztőségét bíróság elé állították, és — bár a tanuk tömege igazolta a visszaéléseket — a román bíróság elítélte. A románok által elkövetett visszaéléseket akarja most a *Romania Noua* magyar cselekményeknek feltüntetni. (MTI)

Megnyugodott a helyzet Vichyben

Vichy, december 23.
(Nemzetközi Sajtó Tudósító)

A szombatot Vichyben a megnyugvás napjaként jellemezték. A sajtó ezzel kapcsolatban különösen *De Brinon* nagykövet, párisi megbízott vichyi tartózkodását említi. A francia lapok különben főképpen a külpolitikai eseményekkel foglalkoznak. Hangsúlyozzák, hogy *Roosevelt* elnök milyen nagy jelentőséget tulajdonít *Leahy* amerikai nagykövet Vichybe érkezésének. *Politikai körökben továbbra is a hirtelen belpolitikai változás áll az érdeklődés előterében.* Újra meg újra felmerül az a kérdés, milyen helyet tölt be a jövőben Laval. Arról is beszélnek, hogy a legutóbbi események *kihatással lehetnek a kormány összetételére.*

Az általános újjárendezés során a legközelebbi napokban új törvény kihirdetésére számítanak,a mely *a francia gyarmatokon szabályozza a hivatásszervezeteket. Platon* gyarmatügyi miniszter törvénytervezetet nyujtott be az államfőnek aláírás végett, amely *a gyarmati termelés fokozását és az árucsereforgalom megélénkítését irányozza elő.* Az új törvénytervezet megakadályozza, hogy valamilyen pénzügyi segítséggel, hitelnyujtással, vagy más támogatással külföldi kézbe kerülhessenek francia gyarmati vállalatok.

Egy szál ruhában menekülnek a magyarok a regátból

Marosvásárhely, december 23.

Kökös háromszékmegyei határközségből ideérkezett menekültek elmondják, hogy

eddig 200 menekült érkezett a kicsi községbe a regátból.

Megrázó részleteket beszélnek el szenvedéseikről. A román vámtisztek csikorgó hidegben, órákig kint tartják őket csomagjaik átvizsgálásánál.

Igen sokan csak egy szál ruhában érkeztek, több asszonynak a Ploesti és Brassó közötti vasútvonalon minden ingóságát elrabolták.

Egy fiatal menekült fiú édesanyját Bodza községben

megölték.

A magyar munkásokat kidobták a gyárakból, hazátlanoknak nevezik őket. Az elutazni szándékozókkal a hivatalokban durván bánnak, *irataikat még román állampolgárságukról való lemondás esetén sem adják ki.* Lissz Lajos cipészsegédet a földrengés után Odobestibe vezényelték ki munkára. Elmondotta, hogy

a román árusok kutyahúst árultak juhhús helyett.

Az egyik piaci árust a légionáriusok a város főterén kikötötték, megverték és Lissz Lajost kötelezték, hogy az árust kutyahússal etesse meg. A Romániát elhagyni szándékozó magyaroktól megkérdezték, külön kívánnak-e átmenni Magyarországba, vagy igénybe veszik-e a féláru jegykedvezményt biztosító különvonatokat, amelyeket szombattól kezdve indítanak Bukarestből. Az első különvonat 600 magyart hoz vissza. Kökös határállomáson megható jelenetek játszódtak le. A menekültek sírva csókolták a magyar katonákat és nemzeti szalagokat tüztek fel mellükre.

TANGÓHARMONIKA STERNBERG RÁKÓCZI-ÚT 60.

A Király-utcai gyilkos

azzal védekezik, hogy veszekedés közben, hirtelen felindulásban ölte meg Schönfeld Izsót

A Király-utcai rablógyilkosság tettesét *nem is egészen huszonnégy órával a tettének elkövetése után elfogta a hajasdi csendőrség.* Az *Uzsok* közelében lévő kis határkirendeltség járőrei állandóan ellenőrzik a faluban megforduló idegeneket. A kirendeltség egyik legfontosabb feladata az idegenrendészet és a preventív szolgálat. A csendőrörs már a multban is tanujelét adta kitünő, fáradhatatlan munkájának és több veszedelmes bűnözőt fogott el. A járőrnek még rádióállomása sincs, s igy a Király-utcai rablógyilkosságról még nem is tudtak. Ujságot sem kaptak még, mert csak délután, amikor már a tettes fogságban volt, érkezett meg a posta.

Szombaton délután két óra tájban az egyik járőrnek feltünt, hogy *a községbe gépkocsi érkezik.* Az autóból feketekucsmás zsidó fiatalember szállt ki és

különösen gyanús volt, hogy a férfi százpengőssel fizetett.

Izgatottan viselkedett és alig szállt ki a kocsiból, az éber csendőr már mellé szegődött és felszólította: *igazolja magát.* A fiatalember elővette iratait és azokból megállapitották, hogy *Lukács* Jenőnek hívják, 19 éves zsidó vallású, kiskőrösi vásári kereskedő. A csendőr a szabályszerű igazoló-iratok ellenére nem engedte útjára a fiatalembert, előállította a csendőrörsre, *kíváncsi volt, hogy miért jött autón Lukács a határmenti kis faluba, nincs-e valami büne, amiért menekül.* A csendőrörsről felhívták telefónon a kiskőcösi rendőrkapitányságot, hogy ott érdeklődjenek, nincs-e rendőri eljárás folyamatban a fiatal zsidó kereskedő ellen.

A kiskőrösi rendőrség nyomban közölte, hogy alaposan gyanúsítható egy rablógyilkossággal, amelyet pénteken este félhat óra után követtek el Budapesten, a Király-utcában.

A csendőrök ezután vallatóra fogták Lukács Jenőt. Először körömszakadtáig tagadott, azt hangoztatta, hogy nem is tud a gyilkosságról és azért ment Hajasdra, hogy karácsonyfákat vásároljon.

Félóra mulva azonban az előbb még cinikusan viselkedő férfi megtört és újabb kihallgatásra jelentkezett.

„Elhatároztam, hogy pénzt szerzek az ünnepekre"

— Belátom, hogy nincs semmi célja a tagadásnak, úgyis tudnak már mindent — én követtem el a Király-utcai gyilkosságot. Nem akartam megölni Schönfeldet, *összeszólalkozás közben történt a dolog.* Régi vevőve vagyok, tartozásom is volt nála és ezért kerestem fel, hogy megbeszéljük üzleti ügyeinket. A kereskedő követelte pénzét, én nem tudtam fizetni. Háromszor is jártam aznap az üzletben. Először 3 óra tájban voltam ott, de sokan voltak, később 5 órakor is visszamentem, de akkor is voltak ott vevők, de *fél 6 után egyedül találtam a textilkereskedőt.* Veszekedés közbel elvesztettem a fejem, felkaptam egy kalapácsot és azzal fejbevertem, azt hittem, hogy nem hal meg. Nem akartam megölni, mérgemben követtem el tettemet.

Amikor láttam, hogy eszméletlen, elhatároztam, hogy pénzt szerzek az ünnepekre.

Tudtam, hogy Schönfeld a mellényzsebében tartja a páncélszekrény kulcsát. Kivettem a földön fekvő ember zsebéből a kulcsot, odaugrottam a pénztárhoz, felnyitottam és a vaskaecttából kimarkoltam a pénzt. Kívülről zaj hallatszott, *nem tudtam minden pénzt magammal vinni, ezer pengő volt a zsákmányom.* Egy csomag szövetet is magammal vittem. A kapuban már találkoztam a segéddel és az inassal, akik éppen akkor jöttek vissza a postáról, ők azonban nem vettek észre. Egy autót megállítottam a ház előtt és

azonnal a Keleti-pályaudvarra hajtattam.

Hat óra tájban már ott voltam. A perronon találkoztam egy kiskőrösi asszonnyal, azt megkértem, hogy vigye haza a szövetet, adtam neki még ötszáz pengőt is az elrabolt pénzből, hogy azt adja szüleimnek. *Megüzentem, hogy többé nem térek vissza, kivándorlok Oroszországba.* A legközelebbi vonattal elutaztam Ungvárra, onnan autón tettem meg az utat Hajasdra.

A budapesti főkapitányságról két detektív utazott a határra, hogy felhozzák a főkapitányságra a fiatal zsidó rablógyilkost.

A pesti rendőrség nyomozása szerint

Lukács hazudott, amikor azt vallotta, hogy veszekedés közben elvesztette a fejét és akkor, pillanatnyi dühében ütötte le a kereskedőt.

Lukács a kötéltől szeretne menekülni és ezért tagadja még, hogy előre megfontolt szándékkal követte le tettét, sőt azt a szerszámot, amivel a gyilkosságot elkövette, azt is magával vitte és nem a helyszínen találta. A déli órákban várják a gyilkos érkezését a főkapitányságra. A hajasdi csendőröket a csendőrfőparancsnokság dicséretben részesíti.

Amerika visszahívta párisi követsége három tagját

Washington, december 23.
(Német Távirati Iroda)

Hull külügyminiszter szombaton közölte, hogy az Egyesült Államok eleget tett a német kormány kérelmének s visszahívta a párisi amerikai nagykövetség három tagját.

Hull hangsúlyozta, hogy minden kormánynak jogában áll egy másik kormány hivatalnokainak vagy alkalmazottainak visszahívását követelni anélkül, hogy ezt a kérését megokolná. Kijelentette, hogy a külügyminisztérium vizsgálatot indított ebben az ügyben. (MTI)

— A „Ferenc József" keserűvíz régóta kitűnően bevált háziszer megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

P 604 A
Évek multán is
megbizhatóak és szépek a
Junghans
ÓRÁK
A CSILLAGVÉDJEGGYEL
s immár 80 éve világhirűek

minden óraszaküzletben kaphatók.

EU 1942 dec 22

Az Esti Ujság színháza

Modern francia opera-bemutató a Magyar Művelődés Házában

Nem mindennapi esemény színhelye volt a Magyar Művelődés Háza: a Székesfővárosi Népművelési Bizottság gondolt egy merészet és nagyot és operabemutatót tartott hétfőn, hozzá még egy modern egyfelvonásos francia vígoperát hozott a közönség elé fiatal tehetségekkel. A vállalkozás merész volt, ám oly kitünően sikerült, hogy feltétlenül meg kell ismételniök, sőt jól el tudjuk képzelni, hogy az igen szellemes ujdonság helyet kap Operaházunk műsorában is, látván a közönség őszinte tetszését.

Ibertnek, ennek a jelentős tehetségű modern francia komponistának „Angelika" című egyfelvonásosáról van szó, amelynek zenei anyaga hónapokig hányódott országhatárok között, amíg eljutott hozzánk. Kenessey Jenő, az Operaház nagykulturájú fiatal karmestere figyelt fel erre a műre, az ő érdeme volt az előadás gondos és lelkes előkészítése és ugyancsak ő vezényelte friss, eleven szellemmel és pompás átéléssel ezt a ragyogóan vidám operaburleszket, amelynek partiturája telítve van finom ötlettel, fölényes iróniával, mediterrán bájjal és könnyedséggel. Csak azt sajnálhatjuk, hogy aránylag sok benne a próza. Fülöp Zoltán színpompás díszlete egy francia tengerparti város kikötőnegyedét ábrázolja, itt folyik le a vidám cselekmény, amelynek fordulatosságát sok ötlettel és stilusérzékkel aknázta ki a fiatal Bán Károly rendező.

Fiatal operaénekesek adják meg az előadás tempóját, az együttes meglepően jól átérezte a mű szellemét és bolondos fintorait. Raffay Erzsi a címszerepet ellenállhatatlan bájjal, temperamentummal és kedvességgel alakítja. Mellette kiemelkedő sikere volt Littasy György pompáshumorú négerkarikatúrájának, azután Szabó Miklós szellemesen megmintázott olaszának, Nagypál László angoljának és ifj. Toronyi Gyula félelmetes ördögének. Izesen töltötte be a két komámasszony szerepét Szalay Eszter és Szilvássy Margit, helyén volt a plakátfestő szerepében Reményi Sándor és nagy rutinnal elevenítette meg Bonifácius mester alakját Komáromi Pál.

A nagy tetszéssel fogadott operaújdonság előtt francia művekből vett szimfónikus hangverseny volt Szilvásy Margit, Szabó Miklós és a Székesfővárosi Zenekar közreműködésével Kenessey Jenő jól átgondolt, kitűnő vezénylete alatt.

T. D.

Móricz–Páger–Fényes-film

A közelmultban elhúnyt nagy magyar író, *Móricz* Zsigmond írta és *Páger* Antal, meg *Fényes* Alice játsszák a főszerepeit a Forum karácsonyi újdonságának, a *„Szép csillag"*-nak. Ez a három név külön-külön is méltán kiválthatja a közönség köréből az érdeklődést. *Móricz* Zsigmond ízes, magyaros írása, *Páger* Antal nagyvonalú, érdekes alakítása és a Vígszínház fiatal színésznőjének, *Fényes* Alicenak első filmszereplése jelentik különös vonzerejét a szeretetet és megbékélést hirdető új, magyar filmnek.

Szerető fia, Péter

Ismát egy film, amely a magyar falu népének kérdésével foglalkozik. Ezúttal az uraság és a zsellérek közötti ellentét kerül bemutatásra Dallos Sándor és Tóth Miklós néhány kitünő részletet tartalmazó forgatókönyve nyomán. Bánky Viktor, a rendező, aki úgylátszik ezekre a problémákra specializálja magát, most nem annyira az erő kifejezésére törekedett, mint inkább a hangulat és miliőfestésre, habár izgalmas drámai összecsapás böven akad a történetben. Páger Antal, mint az uraság törvénytelen fia és szegény zselléremher, sűrített alakítást nyújt a hálás szerep ben, Bordy Bella pedig igen dekoratív a szép népviseleti ruhákban. A filmen régenlátott Várkonyi Zoltán kifogástalan játéka mellett Somlay Artur, Lánczy Margit, Dajbukát Ilona és Boray Lajos viszik sikerre az elgondolkoztató és értékekben gazdag filmet. (Korzó)

FORDULJON az Esti Ujság Színházjegy-irodájához
VIII., József-körút 5. sz.

Süt a nap — vizsgaelőadáson

A Színészegyesület Színészképző Iskolájának növendékei a most megtartott vizsgaelőadásukon *Zilahy Lajos „Süt a nap" című színjátékában tettek meglepő felkészültségről tanuságot. A gondos és frissen gördülő előadás Pethes Sándor rendező-tanár lelkiismeretes munkájának érdeme, akinek keze alatt néhány fiatal tehetség alkalmat kapott alakító készségének bemutatására. Elsősorban a szépen beszélő Gerbár Tibor tűnt ki a különösen jó férfiszereplők sorából, de dicséretet érdemelnek igyekezetükért Orbók Endre, Hadházy Sándor és Timár Péter is. A lányok közül a komikai készséget eláruló Magyar Vilma, továbbá Papp Ibolya és Morvay Drági nevét kell megemlítenünk.*

A Nők harca — a mikrofon előtt

A Pesti Színház bájos rokokkó játéka, a *„Nők harca"*, amely az 50-ik előadás jubileuma felé közeledik, rövidesen a rádió mikrofonja elé kerül. A zenés-énekes vígjátékot helyszíni rádióközvetítésben tűzik műsorra a karácsonyi ünnepek után az előadás egyedülí remek szereplőgárdájával, amelynek élén *Mezey* Mária, a fiatal *Kelemen* Éva, vitéz *Benkő* Gyula és *Dénes* György állanak.

(*) Karácsonyi gyermekmatinék az Uj Magyar Színházban. Kacagtató matinékat tart a gyermekek szórakoztatására karácsonykor az Uj Magyar Színház. December 24-én d. u. 3 órakor *„Hófehérke és a hét törpe"*, 25-én 26-án és 27-én délelőtt 11 órai kezdettel a *„Pinocchio"*, *„Jancsi és Juliska"* és a *„Falusi kislány Pesten"* c. meseoperettek szerepelnek a műsoron.

(*) Honvédest a 201. hadikórházban. A 201. számú hadikórházban most tartották meg az immár hagyományossá vált Honvéd-estet sebesült katonáink szórakoztatására. *Morvay* Károlynak, az ismert zeneszerzőnek együttese szerepelt nagy sikerrel a hadikórház ápoltjai előtt.

Fergeteg, Bob, Ébredő, Dancsi és Siker a keddi versenyek esélyesebb pályázói

Ma rendezi nyolcadik versenynapját a BUE kilenc futamos programmal és kitünően sikerült nevezésekkel. A versenyekre a jelölést tegnapi számunkban már közöltük, ehelyütt csupán fergeteg W. (28-as időt is tud a Windspielkanca), Bob, Ébredő, Dancsi és Siker jó esélyére hívjuk fel olvasóink figyelmét. A versenyek 2 órakor kezdődnek.

Egy boldog pesti nyár — a Mária főhadnagy után

A Fővárosi Operettszínházban az évad megkezdése óta a közönség nemcsökkenő érdeklődése mellett szerepel a műsoron *Szilágyi* László és *Huszka* Jenő nagykiállítású és fényes szereposztású operettje, a *„Mária főhadnagy"*. A 48-as időket visszaidéző daljáték néhány nap mulva érkezik el a 125-ik előadás jubileumához és mivel még mindig telt házakat vonz, előreláthatólag még jóideig műsoron is marad.

Fényes Szabolcs, a Fővárosi Színház igazgatója azonban már megkezdte az előkészületeket az új operett bemutatására, amely a *„Mária főhadnagy"*-ot követni fogja a műsoron. *Fényes* Szabolcs, a színházhoz beérkezett operettek közül a közelmultban elhúnyt *Szilágyi* László posthumus művét választotta, amelyet a kitünő operett librettista elhúnyta elöt írt és már majdnem teljesen be is fejezett. *„Egy régi pesti nyár"* a címe az utolsó Szilágyi-operettnek. A színház *Orbók* Attilát bízta meg, hogy a nem teljesen befejezett szövegkönyvet előadásra előkészítse. Érdekessége lesz az új daljátéknak, hogy nem is egy, hanem három zeneszerző írja hozzá a muzsikát, mégpedig a három legnépszerűbb operettkomponistánk: *Eisemann* Mihály, *Buday* Dénes és maga a színház igazgatója, *Fényes* Szabolcs.

Az új operett szereplőgárdájának összeállítására vonatkozóan most folynak a tárgyalások. Lehetséges, hogy *Csortos* Gyulát látjuk majd fellépni a Fővárosi Operettszínház színpadán, ez azonban még a most megindult tárgyalások eredményétől függ. A női főszerepeket *Honthy* Hanna és *Turay* Ida játsszák majd és két bonvivánja is lesz az újdonságnak: *Szilassy* László és *Delly* Ferenc. A humorról a hagyományokhoz híven *Latabár* Árpád gondoskodik majd *Csikós* Rózsival és *Somogyi* Nusival együtt és szó van arról, hogy *Pethes* Sándor is csatlakozik az együtteshez, ha engedélyt kap az operettszínházi fellépésre.

Az operettújdonság, mint a címe is mutatja, a boldog, régi Pestet hozza vissza a színpadra és az egyes jelenetek a híres Stefánia-úti virágkorzón, Ős-Budavárában, a régi Tabánban, a Corvin-, a Mecset- és a Szentgyörgy-téren játszódnak le. *Tihanyi* Vilmos rendezésében kerül majd a közönség elé az operett, amelynek próbáit január elején kezdik meg.

A szegény molnárlegény, meg a róka – a Bábszínházban

A Nemzeti Bábszínjáték most mutatta be az ismertnevű meseírónő, Sir Éva, a „Rókacsinálta doktor" című bábjátékát. A fiatal szerzőnő jólismeri a gyermekpszichológiát és ügyesen, fordulatosan meséli el Matykó, a jószívű szegény molnárlegény kalandjait, akit a ravasz rókakoma hálából sok csalafintasággal a királyi székbe ültet. A gyermekközönségnek, — no meg a felnőtteknek is — derűt és szórakozást nyújt a színes tarka mesejáték, amelyet Rév István, a kitűnő bábosigazgató, sok szeretettel és tagadhatatlan művészettel vitt a színpadra.

Gobbi Hilda második irodalmi estje

A közelmultban mutatkozott be a Zeneakadémia nagytermében a Nemzeti Színház kiváló művésznője, *Gobbi* Hilda mint nívós irodalmi este rendezője. A szépsikerű bemutatkozó után második estjét karácsony másodnapján, december 26-án, félhét órakor tartja meg *„Mama"* címmel, amelynek műsorán a Világirodalomból anyaszeretetet legszebben kifejező költemények és prózai részletek kerülnek előadásra, többek között: *Márkus* Emilia, *Mátray* Erzsi, *Makkay* Margit, *Mészáros* Ági, *Lánczy* Margit, *Nagykovácsy* Ilona, *Lehotay* Árpád, *Jávor* Pál, *Major* Tamás, *Pataky* Jenő és természetesen a rendező, *Gobbi* Hilda fellépésével. Bevezetőt *József* Jolán mond, a zongorakíséretet pedig *Polgár* Tibor látja el.

A Scala mutatja be az új Karády-filmet

A népszerű filmsztár, *Karády* Katalin *„Egy szív megáll"* című legújabb filmjét a Scala-mozi mutatja be karácsony első napján. *Babay* József és *Kalmár* László írták a forgatókönyvet *Bónyi* Adorján *„Az égő hegy"* című regényéből, amely izgalmasan és drámaian mondja el egy féltékeny férj tragédiáját. *Buday* Dénes írt hangulatos dalbetéteket és kísérőzenét *Karády* számára az új filmben, amelyet *Kalmár* László rendezése vitt a felvevőgép elé. *Uray* Tivadar, *Nagy* István és a humort képviselő *Kiss* Manyi, *Pethes* Sándor és *Halmos* Tibor játsszák a főszerepeket.

SZINHÁZ ÉS MOZIMŰSOR

JEGYRENDELŐ TELEFONSZÁMOK

STADIUM: 14-00-00 KULTUR: 18-99-99 STADIUM—CORVIN 145-056

DIJMENTES HÁZHOZ-SZÁLLÍTÁS

Csütörtökön, december 24-én, a színházak nem tartanak előadást.

OPERAHÁZ:
Kedd: Nincs előadás
Szerda (6): A kékszakállú herceg vára — Álomjáték — Prometheus teremtményei.
Csütörtök: Nincs előadás.
Péntek d. e. (11): Jancsi és Juliska, Babatündér;
este (6): Cigánybáró.
Szombat d. e. (11): A mosoly országa;
este (6): A sevillai borbély. Álomjáték
Vasárnap d. e. (11-kor): Jancsi és Juliska, Coppelia;
este (6): Trubadur

NEMZETI SZINHÁZ (½3, ½7):
Kedd (6): A kassai polgárok. (XVII.)
Szerda (6): A kassai polgárok. (K. II.)
Csütörtök: Nincs előadás.
Péntek d. u. (2): A roninok kincse;
este (½7): A kassai polgárok. (Bsz.)
Szombat d. u. (3): A vén bakancsos és a fia, a huszár;
este (½7): A kassai polgárok.
Vasárnap d. e. (½11): A piros bugyelláris;
d. u. (3): Felség;
este (½7): A kassai polgárok (Bsz.)

NEMZETI KAMARA (3, ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Bolond Ásvayné.

VIGSZINHÁZ (3, ½7):
Kedd: Esküvő.
Szerda: Az utód. (S.)
Csütörtök: Nincs előadás.
Péntek d. u.: Esküvő;
este: Az utód.
Szombat d. u.: Esküvő;
este: Az utód.
Vasárnap d. u.: Esküvő;
este: Az utód

MAGYAR MŰVELŐDÉS HÁZA
Kedd (½6): Faust. (VI.)
Szerda: Nincs előadás.
Csütörtök: Nincs előadás.
Péntek d. u. (3): Karácsonyi műsoros délután;
este (½7): Vidám karácsony-est.
Szombat (¾3): A GyOSz karácsonyi előadása;
este (½7): Karácsonyi előadás.
Vasárnap d. u. (5): Nótaszerző cigányprímások estje.

UJ MAGYAR SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este, szombat, vasár- és ünnepnap d. u.: Páris.

PESTI SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este, szombat vasár- és ünnepnap d. u.: Nők harca.

MADÁCH SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: A képzelt beteg.

VIDÁM SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Patyolat kisasszony.

ROYAL REVÜSZINHÁZ (¼4, ½7):
Csütörtök, szombat és vasárnap d. u. és minden este: Sicc R. T. Filmrevű.

KAMARA VARIETÉ (3, ½7):
Minden este, csütörtök, szombat, vas.- és ünnepnap d. u.: Találós csók.

FŐVÁROSI OPERETTSZINHÁZ (3, 6):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Mária főhadnagy.

ANDRÁSSY SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este: Egy nap a világ. Vasár- és ünnepnap d. u.: Ártatlan vagyok.

KOMÉDIA ORFEUM (¼4, ½7):
Minden este, szerda, szombat, vasár- és ünnepnap d. u.: Panoráma

NEMZETI BÁBSZINHÁZ (¼4, ½7):
Minden d. u.: Rókacsinálta király. Minden hétfő, péntek este: Az ember nincsen fából; kedden: Toldi; szerda, csütörtök szombat és vasárnap este: Az ügyvéd és férje; dec. 25., 26., 27. d. e. 11: A rókacsinálta király

ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ:
Hétköznap (¾5 ¼8, vasár- és ünnepnap (¾3, 5, ¼8-kor):
Csárdáskirálynő.

JÓZSEFVÁROSI SZINHÁZ:
Hétköznap (¾5 ¼8, vasár- és ünnepnap (¾3, 5, ¼8-kor):
A Boronkay lányok.

KISFALUDY SZINHÁZ:
Hétköznap (¾5 ¼8, vasár- és ünnepnap (¾3, 5, ¼8-kor):
Véndiófa.

MAGYAR MŰSZINKÖR (¼4, ½6, ½8):
Csak vasárnap: Ki babája vagyok én.

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM (T.: 154-024.) ½4, ½6, ½8. V., Ü.: ½2-kor is. Keresztúton.

BELVÁROSI HÍRADÓ FILMSZINHÁZ IV., Petőfi S.-utca 6. Tel.: 181-244.) Egészségvár. (Kultúrfilm). Kacsareklám. (Színes Walt Disney). Rajzos híradó a helyes táplálkozásról. Magyar-, Ufa- és Luce-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 10—21-ig.

CORVIN FILMSZINHÁZ Tel.: 138-988, 339-584.) ½3, ¾5, 7. A nagy király.

DEÁK (DECSI) FILMSZINHÁZ (Tel.: 125-952, 121-343.) ½2 ¼4, ½6, ½8-kor Katyi.

FORUM FILMSZINHÁZ IV., Kossuth Lajos-u. 18. (Tel.: 189-707, 189-543.) 3, 5, ¼8-kor V., Ü.: d. e. 11-kor is. Férfihűség. Híradó.

HÍRADÓ FILMSZINHÁZ VII., Erzsébet-körút 13. szám Telefon: 222-499). Egészségvár. (Kultúrfilm). Kacsareklám. (Színes Walt Disney). Rajzos híradó a helyes táplálkozásról. Magyar-, Ufa- és Luce-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.

A karácsony filmeposza:
Enyém vagy!
A diadalmas szerelem filmje:
Enyém vagy!
CAPITOL

KAMARA FILMSZINHÁZ (T.: 423-901.) 11, ½2, ¼4 ½6, ½8 órakor. (Első 8 mérsékelt). Szerelem a vérpadig. Híradó.

KASZINÓ FILMSZINHÁZ (T.: 185-329, 383-102.) ¼4, ¼6, ¼8. Sz. ¼2-kor is. V. és Ü. d. e. 11-kor is. Katyi.

KORZÓ (IV., Váci-u. 9. Tel.: 182—818.) ¼4, ½6, ½8. V., Ü. d. e. 11 órakor is. Szerető fia Péter. Híradó.

NEMZETI APOLLO (ROYAL APOLLO) Erzsébet-körút 45. Telefon: 222—002.) 3, 5, 7. Sz. 1, 3, 5 7. V., Ü.: 11-kor, d. u. 1, 3, 5, 7 órakor. Szakítani nehéz dolog. Híradók.

OMNIA (T.: 130-125.) ¼4, ½6, ½8. Sz. ½2-kor is. V., Ü.: 11 és ½2-kor is. Szakítani nehéz dolog. Híradók.

PESTI (PALACE) (T.: 221-222.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8-kor (Az első két előadás olcsó, a harmadik mérsékelt helyárakkal). Alkalom.

RADIUS FILMSZINHÁZ Tel.: 122-098 120-564.) ¼4, ¼6, ¼8-kor Sz ½2. V., Ü.: 11-kor is. Gyávaság. Híradó.

SCALA (Tel.: 11-44-11.) ¼4, ½6, ½8. Sz., V., Ü.: ½2-kor is. Keresztúton. Híradó.

CITTYA (CITY) FILMSZINHÁZ (T.: 111-140). ¼4, ¼6, ½8 Sz. V., Ü.: ½2-kor is. Szakítani nehéz dolog.

[illegible] FILMSZ[illegible] (T.: 140-048) 3, 5, ¼8-kor Sz., V., Ü.: 1 órakor is. Viharos éjszaka.

MÁSODHETES MOZIK:

ADRIA (ADMIRAL) (T.: 353-707.) ¼4, ¼6, ¼8-kor. V., Ü.: 11 és ½2-kor is. Vadmacska.

BAROSS (BODOGRAF) FILMSZINHÁZ. 3, 5, 7 V.: 11, 1 3 ½5, 5, ½7, 7. Damaszkuszi oroszlán.

BARLANG (BROADVAY) FILMSZINHÁZ (VII., Károly-körút 3. Telefon: 422-722.) ½2, ¼4, ¼6, ½8-kor. Gentry fészek. Híradó

CSABA-SAVOY Tel.: 14-60-40.) ¼4, ¼6 ½8-kor. V. ½2-kor is. 103, nem tért vissza.

DUNA (LLOYD) MOZGÓ (T.: 111-994.) ¼4, ½6, ½8-kor. V., Ü.: ½2-kor is. Főúr fizetek. Híradó.

ERZSÉBET (VESTA) (Tel.: 222-401) 11 1, 3, 5, ¼8 órakor: La Conga. 4-ik hétre prolongálva. Híradó.

HOMEROS MOZGÓ (Telefon: 496-178.) ¼4, ½6, ¼8. V., Ü.: ¼2 órakor is. Damaszkuszi oroszlán. Híradók.

IPOLY FILMSZINHÁZ (¼4, ¼6, ½8 Sz., V., Ü.: ½2-kor is. Virrasztás.

MESEVÁR Első mozgószínház ¼4, ¼6 ½8. V., Ü.: ½2-kor is. Ujra Sarjad az élet.

PALOTA (T.: 156—605). ¼4, ½6, ½8 ½10 órakor V., Ü.: ½2 órakor is Vadmacska. Híradó.

PATRIA FILMSZINHÁZ 10—1-ig folytatólagos, mérsékelt helyárak. 10-től 1-ig folytatólagos ½2, ¼4 ½6 ½8 V. 11-től: Negyedíziglen. 2-ik hétre prolongálva.

PETŐFI (ODEON) FILMSZINHÁZ (T.: 428-478) ¼4, ¼6, ¼8 V., Ü.: ½2-kor is. Döntő mérkőzés. Híradó.

SZIVÁRVÁNY volt REX (T.: 228-020). ¼4, ¼6, ¼8-kor V., Ü.: ¼2 órakor is Fehér nővér.

SZÉKELY (OLYMPIA) MOZGÓ (Tel.: 226-425.) 11, ½2 ¼4, ¼6, ½8 órakor Férjet keresek. Híradó.

TINÓDI (TIVOLI) FILMSZINHÁZ (T. 225-602.) ½2, ¼4 ¼6, ¼8 V.: 11-kor is. Egy kis tévedés

TOLDI (RIALTO) FILMSZINHÁZ (T. 224-433.) 10, ¾12, ½2 ¼4 ¼6 ¼8 V.: 11, 1, 3, 5, ¼8-kor. Mire meg virrad

TURÁN (Tel.: 120-003.) 11 ½2, ¼4, ¼6 ¼8-kor. Vadmacska. Híradó.

[illegible] (ASTRA) (Tel.: 18-44-22.) ¼4 ¼6 ¼8 órakor. Sz., ½2 órakor is. Vadmacska. Híradó

SPENÓTBÓL-KENYÉR...

Finnországban érdekes kísérleteket folytatnak vitaminokban gazdag kenyér előállítására. A zöldkenyeret parajból és falevelekből készítik

A háborús nehézségek és a különböző fontos közszükségleti cikkekben előálló hiányok nemcsak most, de évszázadok, sőt évezredek óta a legkülönbözőbb kisegítő megoldásokat,

pótanyagok feltárását

és olyan ötleteket hoztak felszínre, amelyek később normális békeviszonyok között nem egy esetben az emberiség kultúrájának és fejlődésének előrehaladását szolgálták.

A mostani háborúban a technika haladásával együtt ezeknek a kisegítő megoldásoknak a száma lényegesen megnövekedett és világszerte

mindenütt kutatják azokat a lehetőségeket, amelyek egyes fontos cikkek hiányát áthidalják.

A Természettudományi Közlöny legújabb számában dr. Kieselbach Gyula rendkívül érdekes tanulmányt írt

a zöld- vagy levélkenyér problémájáról.

Elmondja többek között, hogy a liszttel való takarékoskodás már az első világháborúban magával hozta, hogy a mindennapi kenyér készítéshez szolgáló és rendesen amúgyis erősebben, vagy erősen kiőrölt korpadús búza- vagy rozslisztekhez különféle pótanyagokat kevertek. Nálunk például burgonyát, vagy kukoricalisztet, Németországban pedig ezeken kívül hüvelyeslisztet, árpalisztet, zablisztet, rizslisztet, finoman megőrölt korpát, cukrot, cukorszörpöt stb. is használtak. Az új világháború folyamán újra sor került lisztpótanyagok felhasználására.

A zöld levelek vitamintartalma

Ezeknek természetesen olyanoknak kell lenniök, hogy

megfelelő tápértékű, jól emészthető, egészséges és ízletes kenyér sütését tegyék lehetővé.

A már előbb említett anyagokon kívül inséges időkben, természetesen a legkülönbözőbb anyagokat is próbálják felhasználni. Előfordult már, hogy *sóreleszt, zuzmót, gyommagvakat, mustármagot, répaféléket, finoman megőrölt szalmát és hasonlókat kevertek a liszthez.* De a fenyő, a nyírfa, a bükkfa és más fák kérgét, illetve a kéreg alatt lévő háncsot is felhasználták, sőt az északi országokban ma is alkalmazzák. E a tény, továbbá a jelenlegi csekély kenyéradagok arra ösztönözték *Wendt* György helsinkii egyetemi tanárt, hogy

a zöld leveleknek a kenyér készítéséhez való felhasználását tanulmányozza.

Wendt eddigi vizsgálatai alapján a megállapítottan *nem mérgező friss, vagy szárított leveleket igen alkalmasnak tartja megfelelő módon kenyérlisszttel elkeverten olyan kenyér készítésére, amely mentes a mindennapi kenyér legnagyobb hibáitól, mint amilyenek a C-vitamin és a zsírban oldódó vitaminok, fontos fehérjeépítő kövek és fontos ásványi anyagok hiánya.*

A zöld levelek igen gazdagok C-vitaminban,

sok karotint — *A-elővitamint* — *továbbá D-vitamint is tartalmaznak* és általában az összes ismert vitaminok keletkezési helyének tekinthető. A levelek fehérjeépítő kövei is igen sokféle és az ember szükségletének jól megfelelnek, azonkívül

ásványanyag összetételük is nagyon értékes és pompásan kiegészíti a kenyér ásványanyagtartalmát.

A levelekben a bázisképző elemek vannak túlsúlyban, hosszabb fénybehatás után a levelek szénhidrát, — különösen keményítő- és cukortartalma megnövekszik, a bennük lévő kevés zsír pedig előmozdítja a zsírban oldódó vitaminok felszívódását a szervezetben.

Legalkalmasabb a paraj zöld levele

A finn egyetemi tanár eddigi vizsgálatai alapján azt állítja, hogy általában

a friss levelekből és kenyérlisztből előállított és színük alapján zöld kenyereknek is nevezhető levélkenyerek tápértéke átlagosan egyenértékűnek tekinthető a teljes lisztből készült kenyerek tápértékével.

Minél fiatalabb és zsengébb a levél, annál könnyebben emészthető a zöldkenyér és *minél hosszabb ideig érte fény a leveleket* (ezért a leveleknek délutáni szedését ajánlja) *annál gazdagabb a levél könnyen oldódó szénhidrátokban.*

A levélkenyerek készítéséhez **legjobbnak találta a parajnövények zöld levelét.**

Ezekhez tartozik a kertinövények közül elsősorban a paraj különféle fajtája. A vadontermő növények közül a vadontermő parajnövények állnak első helyen. Ezeken kívül

jó eredményeket ért el az erdei bogyósnövények, továbbá gyümölcsfák fiatal leveleivel is,

bár tapasztalatai alapján minden nem mérgező levélfajta alkalmas a zöldkenyér előállítására. Ilyent például a nyirfalevelőkből is készített, ezeket azonban kissé hosszabb ideig kellett hő hatásának kitenni, hogy jó kenyeret adjanak.

A parajnövények és rokonfajok friss leveleit felhasználásuk előtt rövid ideig gőzzel fonnyasztja, hogy húsdarálón könnyen megdarálhatók legyenek,

majd a kétszer megdarált levelekből ugyanolyan súlyú tésztát dagaszt, ennek megkelése után pedig kenyeret süt.

Levélliszt 25—30 %-ban

A friss leveleken kívül a szárított levelek őrlése útján is kapott levéllisztek is felhasználhatók a zöld kenyér készítéséhez.

Gabonalisztthez 25—30 százalék ilyen levélliszt vehető,

amely zsírban oldódó vitaminokon kívül hosszú ideig még C-vitamint is tartalmaz. A finn egyetemi tanár vizsgálatai alapján azt állítja, hogy

a zöld kenyér útján 30 százalékkal több emészthető anyagot nyerünk

és ilyen módon a kenyéradagok körülbelül 30 százalékkal nagyobbíthatók. A magyar cikkíró megjegyzi, hogy nézete szerint *ez a kenyér kétségkívül az inségkenyerek csoportjába tartozik,* amelynek a békében legfeljebb a magas északon lehet létjogosultsága olyankor, ha nem terem elég gabona, *a finn egyetemi tanár azonban a zöld, vagy levélkenyeret nem akarja csupán a háborús viszonyok szülte terméknek tekinteni,* hanem Finnország vitaminellátása szempontjából is értékesnek tartja, és így reméli hogy készítése a háboru után se fog feledésbe menni.

— Felfüggesztették a szegedi Lloyd Társulat működési jogát. A belügyminiszter intézkedésére Pálfy József polgármester a szegedi Lloyd Társulat működését azonnali hatállyal felfüggesztette és a felügyeleti hatáskörrel Szabó Béla városi tb. tanácsnokot bízta meg.

London nyugtalankodik a találkozók miatt

Stockholm, dec. 22. (Stefani)

A svéd lapok londoni tudósítói szerint a Führer főhadiszállásán történt találkozók Londonban sok találgatásra és nyugtalanságra adnak alkalmat. Attól tartanak, hogy a „szövetségesek" a tengelyhatalmak határozatainak következményeképpen előre nem látott helyzet elé kerülhetnek. (MTI)

„A finn-magyar közös jövő erősebb kapocs még a közös eredetnél is"

Hogyan végzi munkáját a finn önkéntes hölgy-diplomata?

Egyik luxusszálló halljában adott találkozót *Marjetta Martola*, a jelenleg Berlinbe akkreditált, de másfél esztendővel ezelőtt még a budapesti követségen szolgálatot teljesítő finn követségi tanácsos felesége. Talán három perce várok, amikor frissen, kipirultan megérkezik az örökké vídám, pillanatra nem pihenő diplomata-hölgy.

Mert bár hivatalosan csak férje tartozik a Diplomáciai Testület tagjai közé, a gyakorlathan élettársa is *„volontaire" a többi finn asszonyokhoz hasonlóan abban a női hadseregben, amely szívvel, ésszel és áldozatkészséggel építi a ma még kicsi nép jövőjét.* Legfeljebb annyit enged meg magának, hogy nem Luukonnen asszony lotta-gárdájának tagja, hanem felhasználva diplomáciai összeköttetéseit s előkelő helyzetét, gigászi küzdelemben álló népe bátor fiai számára, a maga különleges módján harcol népe szabadságáért és jogaiért.

*

Néhány barátságos szó után helyet foglalunk a vörös rókabundába burkolt, örökké mosolygó Marjetta asszonnyal a hall sarkában álló kis barokk asztal mellett. *Szívesen, örömmel beszél munkájáról, eredményeiről* és azokról a szálakról, amelyek a két rokonnemzetet — többezer kilométeres távlatból is — összekötik.

— December elején érkeztem Budapestre — mondja — körülbelül háromheti látogatásra. Berlinben pompásan érzem magam, mert *bennünket, finneket ott is nagyon szeretnek, mégis visszavágytam a magyar fővárosba. Hóman* Bálint nyugalmazott kultuszminiszter hívott meg és kért fel néhány előadás megtartására. Ezek voltaképpen propagativ jellegűek, mégsem ismeretterjesztésre hivatottak csupán. *Finnország büszke magyar rokonaira,* tudja, hogy itt is komoly megbecsülésben van része, nincs szükség tehát propagandára, amelynek főcélja az érdeklődés és rokonszenv felkeltése. A mi népeinknél ez felesleges lenne, mert *barátságuk valóban mély és tartalmas.*

— December 10-én Pécsett tartottam előadást, amelynek során a finn hadirokkantakról történő gondoskodást ismertettem. Négy nappal később, *tizennegyedikén* — (ezt az egy szót magyarul mondta; idegentől nem várt, nagyszerű kiejtéssel!) — *a Külpolitikai Társaság meghívására Budapesten vázoltam a háborus Finnország helyzetét.*

*

Részletesen elmeséli, hogy a német területre kerülő finn katonákról elsősorban ő gondoskodik. Legelőször szótárt szerez a sebesülteknek, hogy meg tudják értetni magukat a kórházban, majd szórakozásukat biztosítja: olvasnivalóról, társasjátékokról, cigarettáról és konyakról gondoskodik, hogy a megpróbáltatások után megkönnyítse a gyógyulás napjait.

— Az Önök miniszterelnöke, *Kállay* Miklós vérbeli magyar úrhoz hasonlóan járt el — folytatja —, amikor megtudta, hogy finn sebesültekről van szó. Kivülle *Almássy* Denise grófnőtől kaptam nagyobb adományt, elsősorban cigarettát. Rövid magyarországi tartózkodásom alatt *70 ezer cigarettát gyüjtöttem!*

*

További kérdéseinkre elmondja a hölgy-diplomata, hogy *Finnország három fronton harcol.* A fegyverfogható férfiak 90 százaléka hazája határait védi, *1200 önkéntes az ukrajnai német hadseregben küzd,* az otthonmaradottak pedig — beleértve a nőket és gyermekeket is — *speciális „harmadik frontot" alakítottak.*

Az elmult télen — mondja, hiány szenvedtünk tüzelőanyagban. Nagy nehézségekkel kellett megküzdenie népemnek, *de az idei télre már kitünően bebiztositottuk magunkat.* Mindenki legalább egy köbméter fát vágott az erdőkben.

*

A közhangulatról így beszél:

— Súlyos megpróbáltatásokat szenvedett el a finn nép, *mégis optimista:* lelkiereje és önbizalma átsegíti minden akadályon, korlátozások nálunk is vannak: a mulatók nincsenek nyitva és este tizenegy órakor tartunk zárórát mi is, de *nyugodtan, magabizón tekintünk a jövőbe.*

Végül a finn-magyar kapcsolatokról beszél *Mme Martola:*

— Középiskoláinkban és egyetemeinken az előadások zavartalanul folynak. A *magyar nyelvet mindenütt tanítják.* Rengeteg diák levelezik magyar fiúkkal vagy leányokkal. Ezenkívül művészcserékkel biztosítjuk a kölcsönös kultúrális fejlődést.

Utolsó mondata teljesen lírai:

— *Magyarország Középeurópát jelenti, Suomi Északeurópa:* egymás külső természete idegen népeinknek, de a közös jövő és a kölcsönös megbecsülés erősebb kapocs még a közös eredetnél is...

IVÁNDY ERNŐ

SZELECZKY ZITA, HIDVÉGHY VALÉRIA, SZEMERE VERA, ZSILLEY MARGIT, SENNYEI VERA, VIZVÁRY MARISKA, HAJMÁSSY MIKLÓS, KAMARÁS, MIHÁLYI és PATAKY
Irta: MATOLCSY ANDOR. — Rendezte: NÁDASDY KÁLMÁN. — Zene: BUDAY DÉNES.

PREMIER MA
Matolcsy Film
Rádius és Atrium

Esti Ujság 1943 okt 18

ínháza

U. J.:

JOSEPHINE

Hermann Bahr vigjátéka az Andrássy Szinházban

MURATI LILI, SOMOGYVARY RUDOLF, CSORTOS GYULA, TURAY IDA.

A fiatal Napoleon, aki az Andrássy Szinház új darabjában a szinpadra lép, meglepően ismeretlen előttünk. A hatalmas Napoleon-irodalomból magunk előtt látjuk a forradalom hullámain feltörő fiatal tábornokot, a csaták hősét, a császárt, látjuk a tragikus bukást, majd Szent Ilona magános foglyát. A szerelmi lázban tomboló, gyerekesen makacs fiatalember azonban hiányzik ebből az arcképcsarnokból.

Hermann Bahr kissé frivol őszinteséggel nyul a témához s szelid kegyetlenséggel leemeli a fiatal Napoleont arról a piedesztáról, ahová a történelmi közvélemény állitotta. A darab hőse nem több, mint egy rajongó, lázadozó s a féltékenység tüzében égő forradalmár tisztecske, aki Josephine egyetlen csókjáért hajlandó bármit feláldozni. Kétségtelenül érdekes ez a beállitás és teljesen közömbös a számunkra, hogy vajjon ezek a kicsit groteszkül beállitott jelenetek az igazi Napoleon jelleméből fakadnak-e. Bahr azt a tételt próbálja igazolni, hogy Napoleon elszánt és akadályt nem ismerő tettei mögött a szerelem zengő motórja diktálta a tempót, elsősorban asszonya szemében akart hős lenni s a karrier útja és a nagy célok csak később bontakoztak ki előtte. Josephine, a pompára áhitozó szépasszony kezében Napoleon csak játékszer, de később, amikor már a császárság fénye kezd rámosolyogni, fokról-fokra elhalványul ez a szerelmi láz s akkor már Josephine jut reménytelenül a csillagok felé vágtató császár után.

A darab remekül indul, meglepő és hatásos jelenetek váltják egymást, a második felvonásban azonban megtorpan kissé ez a lendület. Kevés a feszültség, ami előbb még robbant, az most legfeljebb csak pukkan és a részletekben mosódik el. A legjobb a harmadik felvonás. Itt egyszerre oxigént kap az egész darab s a vigjátéki hang művészi árnyalással halkul el a dráma felé.

Vaszary János fordításában és rendezésében kerül szinre a darab, amely a játékot illetően ugyanúgy, mint a külső kiállitásban az Andrássy Szinház legszebb produkciói közé tartozik. Vaszary fordítása most is szellemes és frappánsan szinpadszerű, a játék pedig a nyilt szini tapsok sorozatát jelenti. Nem is csoda, hiszen ezen a kis szinpadon ennyi sztár talán még sohasem vonult fel.

Muráti Lili első kosztümös szerepében legalább ugyanolyan érdekes, mintha egy testére irott fleppert játszana. Anélkül, hogy az egyéniségéből kiesne, magávalhozza a történelmi levegőt és különösen a dráma utolsó harmadában ragyogó. Csortos Gyula játssza Napoleon tiszti szolgáját, majd udvarmesterét, a nagy művészek tékozló színeivel és eredeti csortosi humorral. Vidám percei vannak Turay Idának, aki egy szókimondó szobalányt játszik, a jeleneteit végigneveti a közönség. Napoleont Somogyvary Rudolf alakitja. Kicsit még túlsok benne a fiatalos hév, ez az alak néhol túl érdekes, máskor meg fakó. Vaszary Piroska egy öreg markotányosnő alakját fűszereppé varázsolja és ugyanez áll Bilicsi Tivadarra, aki Talmát, valamint Delly Ferencre, aki Barrast alakitja. Feltünik még a kisebb szereplők közül Romváry Gertrud, Kozma Andor és Makláry János. A remek diszleteket Fülöp Zoltán tervezte, az arany, bibor és selyemben tobzódó kosztümöket pedig Márk Tivadar.

(U. J.)

MEGGYILKOLTAK egy ráckevei kocsmárost, majd felgyujtották a vendéglőjét

Ráckeve, október 18.

Borzalmas rablógyilkosságot fedeztek fel a Ráckeve község közelében levő Lórév községben, melynek áldozata *Radasin* Márkó 61 éves jómódú kocsmáros. A gyilkosságot megelőző napokban a vendéglős többek előtt hangoztatta hogy száz hektóliter mustot akar vásárolni, tehát valószínű volt, hogy többezer pengő készpénzt tartogat a lakásában.

A rablók éjszaka álmában lepték meg a vendéglőst

és egy balta tompa részével több ütést mértek az arcára, úgy hogy minden bizonnyal nyomban meghalt. Ezután a vendéglő pénztárát és fiókjait kikutatták, magukkal vitték a többezer pengő készpénzt és más értékeket. Előbb azonban **a meggyilkolt vendéglős ágynemüit meggyujtották, úgyhogy a kocsmáros hálószobája teljesen leégett, elporladt a holttest alsó része is.**

A rablógyilkosságot a hajnali órákban fedezték föl. A csendőrség megállapította, hogy a sötétség leple alatt feszitették fel a rablók a kocsma ajtaját és úgy jutottak a lakószobába. Minthogy a gyilkosság, a rablás és a gyújtogatás külön-külön is statáriális bűncselekmény, a rablógyilkosok a rögtönitélő bíróság elé kerülnek. A széleskörü nyomozás megindult a tettesek kézrekerítésére.

Az Izvesztija szerint a moszkvai konferencia legfőbb feladata a háború megrövidítése

Ankara, október 18

Moszkvából hivatalosan közölték, hogy rövidesen sor kerül Eden, Hull és Molotov között a megbeszélésre.

Az Izvesztija azt irja, hogy a három hatalom által hozott közös elhatározás már sikeresen átment a megvalósulásba, amikor Olaszországgal megkötötték a fegyverszünetet. Most a közös küzdelem fontos kérdéseit kell megbeszélni és össze kell egyeztetni a szempontokat a cselekvésekkel. Nyilvánvaló — folytatja az Izvesztija —, hogy a háború utáni szervezés kérdéseit is fontolóra kell venni, de a legfontosabb az a szempont, hogy meg kell rövidíteni a háborút.

A győzelem után elfoglalandó magatartásról való határozatoknál előbbrevaló a második arcvonal megnyitásának a kérdése.

Az Izvesztija vezércikkét a hivatalos álláspont kifejezésének lehet tekinteni. (MTI)

Sumner Welles szerint az Egyesült Államok, Nagy-Britannia, Oroszország és Kina együttműködése nélkül nem lehet a béke szilárd alapját megteremteni

Lisszabon, október 18.

Newyorkból jelenti az angol hírszolgálat:

Sumner Welles, az Egyesült Államok volt államtitkára kijelentette, hogy már most egyezménynek kellene létrejönni az Egyesült Államok, Nagybritannia, Oroszország és Kína között, hogy az Atlanti-bulla keretében ezek az országok a háború után együttműködhessenek. Ilyen egyezmény nélkül ábránd az a remény, hogy a világ a háború után szilárd alapokon áll meg.

Welles az Egyesült Államok külpolitikai szövetségese előtt mondotta beszédét, amelyben még azt is hangoztatta, hogy a szóbanforgó egyezmény értelmében kötelezővé kellene tenni univerzális világszervezet megteremtését. Kezdetnek az egyesült nemzetek képviselőiből végrehajtó tanácsot kellene alakítani, amely állandóan ülésezne és politikai, valamint a háború katonai irányításával kapcsolatban fennálló más kérdésekkel foglalkoznék. Amikor megszületett majd a világszervezet, ez a tanács végrehajtó szerve lenne a kérdéses szervezetnek. (MTI)

1941 szept 19

AZ ESTI UJSÁG SZÍNHÁZA

Felkai F.

IV. Henrik

Pirandello-bemutató a Madách Színházban

Pirandellonak, a modern olasz színpad bátor hacosának, az új drámairodalom forradalmárának minden bemutatott művét: művészi eseménynek könyvelte el a magyar közönség. Szereti, mert megalkuvás nélkül szakított a szokvánnyal, a nyárspolgári magánügyekkel, a megmerevedett formákkal és nemtörődve a riadozással, az együgyü, nyafka lart pourt lart helyett: kivárta és kiverekedte, hogy kemény, okos, merész mondanivalóit elmondhassa a színpadon. Gúnyolt, tanított, leckéztetett — és, hogy ezt maradéktalanul elvégezhesse: tehetségének fölényével ostromolta a naturalista színház minden addigi babonáját. Ötvenéves mult, mire elismerték és a színházi elméletekbe fulladt, ócska vesszőparipán nyargaló kritikusai is lelkendezve mellé állottak. (Mondanom sem kell, hogy csak az első átütő siker után.)

Most bemutatott tragédiája: tulajdonképpen lenyügözően sziporkázó játék. Egy nagy iró remek teljesitménye. Ez esetben nem is fontos a darab cselekménye. Amikor IV. Henrik, az iró mondanivalóinak tolmácsolója akár mint bolond, akár mint gyógyult elmondja véleményét gyengeségeinkről szereplőtársainak — minket, nézőket helyettesitenek a színpadon —: akkor telitett lesz a levegő és feszült csendben hallgatjuk a rendkivüli szellem leckéztetését. Tragédia? ... Igen, a mi tragédiánk, — inkább tragikomédiánk — mindaz, ami a színpadon lejátszódik. Nem az olasz főúron van a hangsúly, aki egy lovasszerencsétlenség után megbolondul és IV. Henriknek képzeli magát, hanem azon, amit ennek a bolondos játéknak a keretében elmond az iró. A keret nem merész, talán nem is különleges. De amit a keretnyujtotta lehetőség kihasználásával elmond Pirandello: az bátor és merész hitvallás.

A pompás szellemi tüzijátékot Pünkösti Andor, a színház uj igazgatója rendezte. Azt kaptuk, amit vártunk: tökéletes előadást, művészi gondot és az iró megbecsülését: Tolmácsolta, magyarázta az irót, szeretettel és hozzáértéssel. A magyar színpadkultúrának nagy nyeresége, hogy Pünkösti színház élére került. Ez a rendezése méltó művészi multjához — irányát jelzi a színház nagyigéretü jövőjének.

Várkonyi Zoltán játszotta a darab cimszerepét. Ugy érezzük: eddig még igy nem játszott. Színész álma a szerep: meg is oldotta feladatát úgy, hogy emlékezni fog alakitására az, aki megnézte. A fizikailag is megeröltető szerepet bravurosan eleveniti meg. Azt hisszük nagy sikere lesz.

Sulyok Mária egy grófnő szerepében hóditja meg az uj úton elindult színház közönségét. Finom eszközei, kultúrája sokat igér ebben a színházban. Bors Kató kisebb szerepben mutatkozott be, ő is tetszett.

Greguss Zoltán bárója kitünően megfogott figura. Széles skálájú színész Greguss. Férfias, egyszerű, megnyerő. Meglepően jó Hoykó Ferenc. Bizonyára látjuk majd főszerepben is. Szakáts Zoltán kifogástalan idegorvos. Helyén volt — a színházban is helyén van.

Kisebb szerepekben nagyon jók: a mulatságos Mátray József, a tehetséges Ekecs János, Bakkay Lajos, Somkuthy Dezső, Danis Jenő, Szepessy Zoltán és Téry Gyula. A művészi, szép fordításért Antonio Widmart dicsérjük. A kiváló iróhoz méltó gonddal ültette át magyarra a darabot. Fülöp Zoltán diszletezte be művészi izléssel a kis színpadot.

Mindent egybevetve: a Madách Színház indulását megelégedetten, örömmel köszöntjük.

Vérbeli, igazi színház.

FELKAI FERENC

SZAKACS ZOLTAN, GREGUSS ZOLTAN, SULYOK MARIA ÉS VARKONYI ZOLTAN

Ki a gyilkos?

Két nappal ezelőtt kezdődtek meg a Hunniában, *Kalmár* László rendezésében, a Mester-film új produkciójának, a *Halálfánc*-nak a felvételei. Mindjárt az első nap legérdekesebb és legdrámaibb jelenete kerül a felvevőgép elé, azok a képek, amikor egy gyilkossággal vádolt úrilányt a rendőrségen vallatóra fognak. Az új sztárjelölt, a fiatal *Goll* Bea játssza ezt a szerepet, aki először állt a felvevőgép előtt — de máris bravúrosan végigjátszotta a nehéz jelenetet *Toronyi* Imrével együtt, aki a nyomozást vezető rendőrtanácsost alakítja.

NIJINSZKYT szanatóriumba szállitották

A világhirü orosz táncművész, Nijinszky, akit hosszú ideig egy svájci szanatóriumban ápoltak, mint emlékezetes, másfél évvel ezelőtt Budapestre szállitották és azóta rokonai és családja körében, a Hüvösvölgyben teljes visszavonultságban élt. Az egykor világhirü nagy táncos egészségi állapotában az utóbbi napokban rosszabbodás állott be, úgyhogy az egyik budai szanatóriumba kellett szállitani.

Hegedüs Gyula emlékezete a Vigszinházban

Szombaton lesz a tizedik évfordulója, hogy a Vigszinház nagynevü színésze, Hegedüs Gyula meghalt. Halála évfordulóján kegyelettel emlékeznek meg a színházban a nagy színészről. Harsányi Zsolt megemlékezést irt Hegedüs Gyuláról, amelyet Somlay Artur ad elő a színházi előadás megkezdése előtt. Délelőtt a próba szünetében a társulat felkeresi Hegedüs Gyulának Vigszinház előtt álló szobrát, ahol Bókay János rója le a színház kegyeletét a kiváló színész emléke iránt.

Kulturfilm-hét Münchenben

Vasárnap nagyjelentőségü filmesemény színhelye lesz München. Dr. Goebbels birodalmi propagandaminiszter megnyitja a német Kultúrfilm-hetet. A film történetében ez az első eset, hogy külön bemutatókon csak ismeretterjesztő és kultúrfilmek szerepelnek a müsoron. A németek ismerték fel ugyanis, hogy a kultúrfilmek manapság a közönség érdeklődésének éppannyira középpontjában állanak, mint a játékfilmek, sőt, mint az elmúlt néhány év mutatja, a háborús riportfilmek sokszor felülmúlták a nagy játékfilmek sikereit. Ennek a felismerésében Németország elsőnek rendez Kultúrfilm-hetet, amely 21-én kezdődik és 28-án fejeződik be. Dr. Futterer, a német propagandaminisztérium államtitkára a filmhét rendezésével kapcsolatosan kijelentette, hogy a jövőben Németországban az eddiginél még nagyobb súlyt helyeznek kultúrfilmek készitésére. Az egész német filmgyártás nagy érdeklődéssel tekint München felé, ahol a filmgyártók az elmúlt évben készitett legértékesebb és legérdekesebb rövidfilmeket mutatják be. A német színes filmgyártás is jelentős részt vesz ki a müncheni filmhéten, amennyiben nem kevesebb, mint huszonkét színes film kerül bemutatóra. Az ismeretterjesztő filmeken kivül a német ifjúságról és a német véderőről készitett filmsorozatok is szerepelnek még a müncheni Kultúrfilmhét műsorán.

Háry János a moziban

A könyv lapjairól és a színpadról ismert és megszeretett nagyotmondó, sokatlódító, furfangos obsitosunk, Háry Jánost rövidesen viszontlátjuk a moziban is. Most készült el ugyanis a „Háry János" c. film, amelyben a cimszerepet Páger Antal játssza. A filmszalagon megelevenednek obsitosunk hősi csatái, nagy győzelmei és még nagyobb lódításai és szerelmi kalandjai, amelynek során Háry mégse a királykisasszonyt, hanem Örzsét választja, akit Dayka Margit személyesit meg a filmváltozatban.

A LEÁNYVÁSÁR — filmen

Magyar filmoperett kerül a jövőben a közönség elé: a *„Leányvásár"*. A nagyhirü operett filmváltozata teljes uj milliót kapott. *Babay* József a forgatókönyv irója, az egzótikus környezetből áttette a mesét Erdélybe s a gyimesi havasok között kel életre a filmszalagon a daljáték sok bájos figurája. Erdély gyönyörü tájai, remek népviseletei elevenednek meg a filmen és tarka keretet nyujtanak *Szeleczky* Zita, *Saárdy* János, *Latabár* Kálmán, *Kiss* Manyi és *Vaszary* Piri remek alakitásainak.

-*-

(*) Bemutató a Kamara Varietéban. Az évadnyitó „Első fecske" után pénteken este mutatja be második műsorát a Kamara Varieté *„Ramazuri"* cimmel. *Szondy* Biri, *Dolly* Hopkins, *Körössy* és *Halmay* a sztárjai az uj műsornak, mig a varieté-részben a Trio Ultra látványos artistaszáma, valamint Diana és Colda kutyaelőképei a nagy attrakciók.

Ma főpróba az Andrássy Színházban

Holnap kezdi meg évadját *Vaszary* János igazgatása alatt az Andrássy Színház. A szezonnyitó darab *Vaszary* János *„Boldoggá teszlek"* cimü vigjátéka lesz, amely testvére, *Vaszary* János rendezésében kerül színre. A bemutató előtt ma este nyilvános főpróbát tartanak a darabból, amelyben *Muráti* Lili, *Vaszary* Piri, *Hajmássy* Miklós és *Latabár* Kálmán játsszák a főszerepeket.

-*-

(*) A MÜSOROS SZÓRAKOZÓHELYEK SZÖVETSÉGE tisztujító közgyülést tartott, amelyen már a hazatért országrészek igazgatói is megjelentek. A közgyülés egyhangúan ismét Evetovics Jánost választotta meg elnökké, aki a mult évben is nagy hozzáértéssel vezette a Szövetség ügyeit.

SZÍNHÁZ, MOZI ÉS RÁDIÓ MŰSOR

Jöjjön velünk színházba az Esti Ujság kedvezményes színházjegy irodája útján. Színházjegyirodánk VIII., József-körút 5. szám, hétköznapokon és vasárnap reggel 9 órától este 8 óráig áll olvasóink rendelkezésére. Telefonrendelés: 140-000, 144-401.

NEMZETI SZINHAZ (½4, ½8):
Péntek: Győri kaland. (N1.)
Szombat: Győri kaland. (Ba.)
Vasárnap d. u.: Győri kaland, este: Peer Gynt. (B. sz.)

NEMZETI KAMARASZINHAZ (8):
Szombattól minden este: Kaland.

VIGSZINHAZ (8).
Péntek: Nyári zápor. (L).
Szombat d. u. bérlet II., este B. sz.: Nyári zápor.
Vasárnap d. u. (B. sz., este T.): Nyári zápor.

MADACH SZINHAZ (8):
Minden este: IV. Henrik.

ANDRÁSSY SZINHÁZ (½4, 8):
Péntektől minden este és vasárnap d. u. Boldoggá teszlek.

KAMARA VARIETÉ (½9, szombat ½6, ½9, vasárnap ½4, 6, 9-kor):
Minden nap: Első fecske.
Péntektől: Ramazuri.

KOMÉDIA ORFEUM (½5, ½9)
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Minden tehén fekete.

ROYAL REVÜSZINHAZ (½9, csütörtök szombat és vasárnap d. u. ½5).
Minden nap: Fortissimo!

NEMZETI BARSZINHAZ (4, 8): Szombat, vasárnap d. u.: Soktudó fiú. Hétfő, péntek este: Toldi

ERZSÉBETVÁROSI SZINHAZ (½9).
Minden este és vasárnap d. u.: Becskereki menyecske.

JÓZSEFVÁROSI SZINHAZ (½6, ½9, vas. ¼4, ¾6, ½9): Fityfiritty.

KISFALUDY SZINHAZ (½6, ½9, vas. ¼4, ¾6, ½9): 2000 pengős férfi.

FÉNYES CIRKUSZ (4, 8 órakor):
Minden nap d. u. és este: Szeptemberi óriásmüsor.

MAGYAR MÜVELŐDÉS HÁZA (½8):
Vasárnap: Széchenyi-emlékest.

MAGYAR MÚSZINKÖR (vas. ¼4, 6, 8):
Régi jó Budapest.

BEMUTATÓ MOZIK:

ÁTRIUM (T.: 15-40-24.) ½6, ½8, ½10. Sz., V., U.: ½4-kor is. Becsület lovasa. Híradók.

BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHAZ IV., Petőfi-utca 6. (T.: 181-244.) Magyar-, Ufa-, Luce- és Fox-híradók. — Széchenyi. (Kultúrfilm). Rajzos híradó Iránról. Leningrád ostroma. Trükkfilm. Folytatólagos egyórás előadások 10—24 óráig.

CASINO FILMSZINHAZ (Tel.: 383-102.) ½6, ¾8, ¾10. Sz., V., U.: ½4 órakor is. Végre. Híradó. 3-ik hétre prolongálva.

CITY (T.: 111-140.) ¾6, ¾8, ¾10-kor. Sz., V., U.: ¾4, ¾6, ¾8, ¾10. Aki legázta a tengert. 2-ik hétre prolongálva. Híradó.

CORSO (Tel.: 18-28-18.) ½6, ½8, ½10. Sz., V., U.: ½4-kor is. Kislány — nagy kaland.

DÉCSI FILMSZINHAZ (Tel.: 125-952, 121-343.) ½6, ½8, ½10. Sz., V., U.: ½4-kor is. Végre. Híradó.

FORUM FILMSZINHAZ (IV., Kossuth Lajos-u. 18. Tel.: 189-707, 189-453.) ½6, ½8, ¾10 Sz., V., U.: ¼4-kor is. Ne kérdezd ki voltam. Híradó.

HIRADÓ FILMSZINHAZ (VII., Erzsébet-körút 13. T.: 222-499.) Magyar-, Ufa-, Luce- és Fox-híradók. Széchenyi. (Kultúrfilm). Rajzos híradó Irániról. Leningrád ostroma. Trükkfilm. Folytatólagos egyórás előadások 9—24 óráig.

OMNIA FILMSZINHAZ (Tel.: 130-125, 138-071.) 5, ½8, ½10. Sz., V., U.: 3-kor is. Csákó és kalap. 5-ik hétre prolongálva. Híradó.

PALACE (T.: 22-12-22.) 11, 2, 4, 6, 8, 10 órakor. Dankó Pista. 11-ik hétre prolongálva. Híradók. Az első három előadás mérsékelt helyárakkal.

RÁDIUS FILMSZINHAZ (Tel.: 122-098, 120-564.) ½6, ¾8, ¾10. Sz., V., U.: ½4-kor is. Intermezzo. 6-ik hétre prolongálva.

ROYAL APOLLÓ (T.: 222-002.) ½6, ½8, ¾10-kor. Sz., V., U.: 4, 6, 8 és 10 órakor. Stukák. 2-ik hétre prolongálva. Híradó.

SCALA (T.: 11-44-11.) ½6, ½8, ¾10. Sz., V., U.: 3-kor is. Egymásért. 2-ik hétre prolongálva. Híradók.

URÁNIA FILMSZINHAZ (Tel.: 146-046.) 5, ½8, ½10. Sz., V., U.: ¾3 órakor is. A becsület lovasa. Híradók.

MÁSODHETES MOZIK:

ADMIRAL (Tel.: 35-37-07.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10. Sasok.

ASTRA (Tel.: 15-44-22.) ¼4, ½6, ½8, ¼10-kor. V., U.: ½2-kor is. Édes ellenfél. Híradó. V. d. e. 11: Császárvadász.

ATTILA MOZGÓ 2, 4, 6, 8 és 10 órakor. V. 11-kor is: Bel Ami.

BROADWAY FILMSZINHAZ (Telefon: 422-722.) ¼4, ½6, ½8, ½10. Sz., V., U.: ½2-kor is. Első előadás mérsékelt. Érik a gyümölcs. Híradók.

CORVIN FILMSZINHAZ (Tel.: 113-036.) Rövid ideig zárva! Átalakitás után mint premier-színház nyilik meg.

DÉLIBÁB (volt Winkler. T.: 490-130.) 6 és ½9. V., U.: ½3, ¾5, 7 és 9 órakor. Édes ellenfél.

ELIT MOZGÓ 4, 6, 8, 10. V., U.: 2 órakor is. Gulliver a törpék országában.

HOMEROS MOZGÓ (Tel.: 496-178). 4, ½7, 9. V. d. e. 11-től: Egy asszony három élete.

IPOLY FILMSZINHAZ ¾4, ½7, ¼10. V. 1-kor is. Édes ellenfél. V. d. e. 11-kor: Házasság kizárva.

KAMARA (T.: 423-901.) 11, 2, 4, 6, 8, 10 órakor. Három csengő.

LLOYD (T.: 111-994.) ½4, ½6, ½8, ¼10 órakor. V., U.: ½2 órakor is. A nagy riport.

ODEON FILMSZINHAZ (T.: 422-785.) ½4, ¼7, ¾9. V. ½2, 4, ½7, 9-kor. Édes ellenfél. Híradók. V. d. e. 11-kor: Hat hét boldogság.

OLYMPIA (Tel.: 423-188.) 11, 2, 4, 6, 8, 10-kor: Asszonyok a börtönben. 5-ik hétre prolongálva.

ORIENT FILMSZINHAZ (T.: 114-926.) ½4, ½6, ½8, ½10. V., U.: fél 2-kor is. A kegyelmes úr rokona. Híradó.

PALOTA (T.: 156-605.) ½4, ½6, ½8, ½10. V., U.: ½2-kor is. Édes ellenfél. Híradó.

PÁTRIA (Tel.: 145-673.) 4, 6, 8, 10. V. 11 és 2-kor is. A fiatal ördögök.

RÁDAY MOZGÓ (Tel.: 382-581.) ½5, 7, ½10. V. 1, 3.20, 5.20, ½8, ¾10-kor: Egy asszony három élete.

REX (T.: 228-020.) ½5, ¾7, 9. Sz. ¼4, ½6, ½8, ½10. V. d. e. 11 és ½2-kor is. Édes ellenfél.

SAVOLY (Tel.: 14-60-40.) ½4, ½6, ½8, ½10. V., U.: ½2-kor is. Vera Nikolskaja. V. d. e. 11-kor: Postamester.

TISZTI KASZINÓ ZÁRTKÖRŰ FILMSZINHAZ ½5, ¾7 és 9 órakor. 18-án és 21-én: Vera Nikolskaja.

TIVOLI FILMSZINHAZ (Tel.: 225-602.) 11, ¾2, ¾4, ¾6, ¾8, ¾10. Édes ellenfél. Híradók.

TURÁN (T.: 120-003.) 11, ½2, 4, 6, 8 és 10 órakor. Ököljog. Híradó.

VESTA (Tel.: 222-401.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10. Sz., V., U.: 11, 2, 4, 6, 8 és 10 órakor. Rose Marie. Prolongálva.

RÁDIÓ

BUDAPEST I.: 12.00 Fohász. Himnusz. 12.10 Rádiózenekar, közben 12.40 Hirek. 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés. 13.30 Tánczene. 14.30 Hirek. 14.45 Müsorismertetés. 15.00 Árfolyamhirek, piaci árak. 15.20 Simenszky Valéria zongorázik. 15.40 Mit főzzünk? Háziasszonyok beszélgetnek. 15.55 Tóth Gabriella énekel. 16.15 Diákfélóra. 16.45 Időjelzés, hirek. 17.00 Hirek szlovák és ruszin nyelven. 17.15 Géczy Dömötör énekel. 17.50 A finn harctéren. Hangfelvétel. 18.10 Katonazene. 18.50 Sportközlemények. 19.00 Hirek magyar, német és román nyelven. 19.20 A Zetra-zenekar hangversenyének közvetitése Rómából. 19.50 Imádság a föld alatt. Hangképek a parajdi sóbányából. 20.20 Az Operaház zenekara. 21.40 Hirek. 22.10 Cigányzene. 23.00 Hirek német, olasz, angol és francia nyelven. 23.30 Tánclemezek. 24.00 Hirek.

A szovjet-parasztnak hétszer annyit kell termelnie, hogy beszerezhesse legnélkülözhetetlenebb szükségleteit

Hogyan tette tönkre a szovjeturalom a mezőgazdaságot és az állattenyésztést?

A cári Oroszország az 1914-es háború előtt a világ mezőgazdasági termelésében *igen előkelő helyet foglalt el.* 1914 előtt Oroszország

évi átlagban 110 millió métermázsa gabonát tudott exportálni,

ezenkívül pedig jelentős mennyiségben még olajmagvakat és más mezőgazdasági terményeket is.

A világháború előtti helyzethez képest

a Szovjetunió kiviteli adatai rendkívül nagyarányú hanyatlásról tanuskodnak,

anélkül, hogy a bolsevista forradalom lakosságának életszínvonala valamivel is javult volna. *A kivitel hanyatlása tehát az orosz mezőgazdasági termelés hanyatlásával van egyenes arányban.*

A kollektiv gazdálkodás csődje

A termelés visszaesése elsősorban annak a bolsevista agrárpolitikának a következménye, amely

borzalmas következetességgel a földhözkötött parasztság tervszerű kiirtását iktatta programjába

és különösen 1928-tól kezdve *valóságos irtóhadjáratot indított a föld népe ellen.*

Míg 1928-ban *még 24,600.000 parasztgazdaság volt a Szovjetunióban,*

ez a szám 1934-ben 8,200.000-re, 1938-ban pedig 1,300.000-re apadt le.

Ugyanezen idő alatt a kollektiv gazdaságok száma 33.000-ről 225.000-re, végül pedig 242.000-re emelkedett. 1928-tól tehát a parasztgazdaságok részesedése 97.21 százalékról 4.5 százalékra esett, a kollektiv gazdaságok részesedése pedig 1.2 százalékról 85.6 százalékra nőtt.

Üzemi szempontból érdeklődésre tarthat számot az egyes kategóriák birtoknagysága is. 1938-ban egy-egy magángazdaságra 4.8 hektár esett, a kollektiv gazdaságok nagysága átlagban 484.3 hektár, a szovjetgazdaságoké pedig 2.691 hektár volt.

A kollektiv gazdaságok bolsevista rendszere azonban *a korábbi normális gabonatermelés szintjének fentartására sem volt képes.*

Még katasztrófálisabb volt a visszaesés az állattenyésztés terén.

A kollektiv alapra épített szovjet mezőgazdaság állatállománya *még csak meg sem közelítette a korábbi szintet.* A minőségi állattenyésztés oly rohamosan hanyatlott, hogy *az az Oroszország, amely azelőtt kivitelre is termelt, most legégetőbb szükségleteinek fedezésére is behozatalra szorult.*

A kollektiv mezőgazdasági redszer ezzel

csődbe jutott.

A tragikus helyzetet maga a szovjetkormány is felismerte és *a kollektiv parasztoknak kénytelen volt ismét megengedni,* hogy

szűkebb keretek között magángazdálkodást is folytassanak és állattenyésztést üzhessenek.

Ezeket az engedményeket a szovjetkormány 1939-ben *nagyrészt ismét visszavonta,* mivel a magángazdálkodás lehetősége a kollektiv-parasztok érdeklődését elvonta az állami és kollektiv gazdaságoktól.

A mezőgazdasági termelés óriási hanyatlásában az agrárolló is nagy szerepet játszott.

A szovjet-parasztnak ma hétszer annyi gabonát kell szállítania, hogy ugyanazokat a nélkülözhetetlen fogyasztási cikkeket beszerezhesse, mint a világháború előtt.

Az általános életszínvonal süllyedése ennek következtében olyan méreteket öltött, hogy a szovjetparaszt már csak egy célt ismer: *annyit termelni, amennyi saját ellátására okvetlenül szükséges.*

Tíz év alatt több mint 50 százalékkal csökkent a Szovjetunió állatállománya

A mezőgazdaság bolsevista kísérletei nemcsak a földművelés, hanem

az állattenyésztés terén is katasztrófális következményekkel járt.

Jóllehet az orosz nép széles tömegeinek a gabona és kenyér volt a legfőbb tápláléka, az állattenyésztés termékei mindig nélkülözhetetlen kiegészítő szerepet töltöttek be. *Az első katasztrófa közvetlenül a szovjet állam megalakulása után következett be,* amikor nagyszabású kisajátításokat hajtottak végre és ezzel

megrendítették a parasztságnak az állattartás értékébe vetett bizalmát.

Azt az „érdemet", hogy erőszakos kollektivizáló rendszabályaival a legtöbbet ártott az orosz állattenyésztésnek, *Sztalin könyvelheti el.* 1929-ig a kolhozok munkásainak a törvény megengedte, hogy négy tehenet és több sertést tarthassanak magántulajdonban. *Sztalin radikálizmusa azonban a magángazdálkodásnak ezt a csökevényét is veszedelmesnek minősítette* és

a magántulajdon legfelső határát egy hektárban, egy tehénben és egy sertésben állapította meg.

A kommunista párt 1934 januárjában tartott XVII. pártkongresszusán *Sztalin személyesen volt kénytelen az orosz állatállomány példátlan visszaesését beismerni. Eszerint*

1929-től 1939-ig az orosz lóállomány 34 millióról 16.6 millióra, a szarvasmarhaállomány 68.1 millióról 38.6 millióra, a juhok és kecskék száma 147.2 millióról 50.6 millióra, a sertések száma pedig 20.9 millióról 12.2 millióra csökkent.

A szovjetkormány belátta, hogy a helyzet tarthatatlanná vált és *a mezőgazdasági magántulajdon határát ismét felemelte, sőt a parasztságot maga szólította fel állatállománya fokozására.* Az önálló gazdák megmaradt töredéke és a kolhozparasztok azonban nem mutattak hajlandóságot arra, hogy állatállományuknak több figyelmet szenteljenek, mivel *feleslegüket a kormány megint csak ismételten kárpótlás nélkül kisajátította.*

Ilyenformán

az a parasztság, melynek az állam nem engedte meg, hogy állatokat tarthasson, természetesen nem igyekezett arra, hogy az államot haszonhoz juttassa.

A molocnoei állattenyésztő kolhoz 1931-ben több mint 300 elsőrendű importált tenyészállatot kapott és *1932-re ez az állomány már 22 százalékos visszaesést mutatott fel* és a borjúállomány egy év alatt *nem kevesebb, mint 57 százalékkal csökkent.*

A charkowi kerület (Ukrajna) első állattenyésztési kongresszusán 1934 májusában a következő adat került nyilvánosságra:

1928-tól 1933-ig ennek a kerületnek szarvasmarhaállománya 60, sertésállománya 70, juh- és kecskeállománya pedig 75—80 százalékkal esett vissza.

Az egymást követő éhinségek a szovjetkormányt végül is különböző intézkedésekre kényszerítették ezeknek az óriási veszteségeknek kiegyenlítésére, mégis az orosz állattenyésztés még messzire elmarad a forradalom előtti színvonaltól.

Országszerte ünnepségsorozatot rendeznek gróf Széchenyi István 150 éves születési évfordulója alkalmából

Az a hatalmas ünnepségsorozat, amelyet Széchenyi születési évfordulója alkalmából országszerte rendeznek, egyre nagyobb arányokban bontakozik ki.

A Széchenyi emlékbizottság a nagy magyar reformer egyéniségéhez és egész életéhez méltóan, az évforduló alkalmával *eredményekkel* akar áldozni. A Széchenyi emlékév összeállításánál legnagyobb jelentőségűnek azt tartják, hogy

a vidéki városokban Széchenyi-emlékünnepélyeket rendeznek

és minden hónapban az ország mindegyik nagyobb tájegységében hódolnak Széchenyi emlékének.

Széchenyi-falunapokat is rendeznek, hogy minél több kicsi magyar faluba vihessék el Széchenyi örökéletű igéjét és izzó fajszeretetét.

Ezek a falunapok nem kirakatünnepségek lesznek, hanem egy-egy falu bemutatásával értékeinek felsorakoztatása, hogy *a háziipar, népművészet, népdalok, ősi játékok, régi mesék változatos színes összeállításában a kis magyar közösség életét, lelkét, erejét mutassák be és ezzel a nemzet önbizalmát és értékének tudatát növeljék.*

Vasárnap délelőtt

Budapesten nagyszabású ünnepséggel indulnak meg az országos ünnepségek.

A ország *kormányzójától* meggyujtott emlékezés tüzével a fővárosi *Széchenyi-szobortól indulnak el a fáklyás futók,* hogy meggyujtsák az emléktüzeket mindenütt, ahol Széchenyi alkotásait hirdetik, a magyar építő erőt. *Emléktüzgyujtás* lesz a Lánchíd pesti hídfőjének északi pillérjén elhelyezett kandellábernél, az Alagút Clark Ádám-téri bejárójának északi oldalán, az óbudai hajógyárnál, a Mária Valéria-utca 11. számú MEFTER-háznál, a Deák Ferenc-utca 5. számú Pesti Hazai Első Takarékpénztárnál, a Köztelek-utca 8. számú OMGE-épületnél, az Akadémia-utca 9. sz. Duna—Tisza Szabályozó Társulat épülete előtt és a Nyugati-pályaudvarnál.

Ezek a helyek valamennyien Széchenyitől alapított intézmények gazdasági jelentőségéről tanúskodnak.

A Széchenyi-fáklyák a magyar ifjúság kezében elfutnak *Kassa, Ujvidék, Sepsiszentgyörgy* és *Nagycenk* felé, hogy olyan tüzeket gyujtsanak szerte az országban, amelyeknek fényénél *a nemzet, jövendő feladatainak ismeretében* méltán hajthatja meg az emlékezés zászlaját Széchenyi ma is élő szelleme előtt.

Széchenyi eszméinek gyakorlati megvalósítását célozza az az elhatározás, amely szerint

az összes társadalmi egyesületek, a Széchenyitől alapított és kezdeményezett intézmények, valamint a magánosok is az elhervadó koszorú helyett megváltásként megfelelő összegeket ajánlanak fel egy állandó jellegű Széchenyi népfőiskola céljára.

A falusi ifjúság számára így nyílnak majd lehetőségek arra, hogy tanulnivágyásukat kielégíthessék.

Széchenyi alkotásait *emlékkiállítás* keretében mutatják be a *Mezőgazdasági Múzeumban,* ahová összegyüjtötték Széchenyi alkotásait, műveit és a rávonatkozó emlékeket. Ennek az anyagnak egy részét *vándorkiállítás* keretébe gyüjtik majd és egyes vidéki városokban is bemutatják a Széchenyi-emléknapok alkalmával. A Széchenyi-emlékkiállítást a Fővárosi Történelmi Múzeum nagyonszép tanulmányos anyaggal gazdagította.

Az újszerű kiállítást szeptember 22-én délelőtt 11 órakor báró Bánffy Dániel földmívelésügyi miniszter nyitja meg.

A kiállítás szeptember hó 28-ig délután 6 óráig lesz nyitva.

Gróf Széchenyi István egykori budapesti otthona a főkapitányság mai Ferenc József-téri 7. számú épülete második emeleten, a Zrinyi-utcai sarokrészen, az akkori híres *Európa-szállóban* volt. Dr. *Eliássy* Sándor főkapitány intézkedésére vasárnapra

Széchenyi volt lakásának ablakait zászlódíszbe öltöztetik és kivilágítják.

A vasárnap délelőtti ünnepségre a főkapitányság Széchenyi István-ereklyét Széchenyi unokái és családtagjai részére bocsátotta rendelkezésre. Mozgalom indult meg annak érdekében, hogy a palotát, amelyben Széchenyi 1836-tól 1838-ig lakott, ahonnan a Lánchíd építését figyelte, ahol a Duna és Tisza szabályozását intézte, ahol a „A Kelet népét" írta, *emléktáblával jelöljék meg.*

Szeptember 21-én a budapesti 1., 4., 62. és 72. számú postahivatalok

a Széchenyi-bélyegsorozat kibocsátása alkalmából különleges emlékbélyegzőt használnak.

A Budapest 4. számú postahivatal Petőfi Sándor-utcai előcsarnokában alkalmi levelezőlapokra különleges bélyegzést ad. A jubileum alkalmával kiadott Széchenyi-emlékbélyegeket a Mezőgazdasági Múzeumban az emlékkiállítás keretében is lebélyegzik.

A Széchenyi-emlékhét idejére, szeptember 21. és 28. között, a MÁV 33 százalékos utazási kedvezményt engedélyezett

az ünnepségekre utazók részére. Az utazási kedvezmény érvényes odautazásra szeptember 19-nek 0 órájától szeptember 18-ika 12 órájáig, visszautazásra szeptember 21-ének 12 órájától szeptember 30-ika 24 órájáig. Az igazolvány ára 100 kilométeren aluli távolságra 80 fillér, 100 kilométeren felüli távolságra 1 pengő 20 fillér. A kedvezményes utazásra jogosító igazolványok az IBUSz valamennyi irodájában, bizományosainál és pályaudvari pavillonjaiban kapható.

Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottsága szeptember 24-én, szerdán délután 5 órakor az újvárosháza közgyűlési termében gróf *Széchenyi* István születése másfélszázados évfordulója alkalmából

rendkívüli díszközgyűlést tart,

amelyen *Szendy* Károly polgármester mond ünnepi beszédet és jelentést tesz a Széchenyi-jubileummal kapcsolatos intézkedésekről.

Francia találmány a szén pótlására

VICHY, szeptember 19.

George Claude francia tudós igen értékes eljárást talált fel a kén-ammoniák gyártásánál. Az új eljárás következtében Franciaországban évi negyvenezer tonna szenet takaríthatnak meg.

Hosszú idő óta fekvő betegek a régbevált, tisztán természetes „Ferenc József" keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors, biztos és mindig kellemes hashajtó hatását általánosan dicsérik. Kérdezze meg orvosát!

Két szerelmes óra • Mától CAPITOL

NEMZETI SZÍNHÁZ: VIA MALA

A *Via Mala*, John *Knittel* svájci német író hasonló című regényéből készült színdarabja nem éppen új igazságot illusztrál: ha *a törvény betűjéhez ragaszkodunk, sokszor ártatlan szenved.* Épp ezért a darab hőse, a vizsgálóbíró, futni hagyja a gyilkos Lauretz-testvéreket, kik szörnyeteg atyjukat eltették láb alól.

Mint minden iránydarabban, a *Via Mala*-ban is a véletlenek túlságosan nagy szerepet játszanak. A vizsgálóbíró, aki egyébként svájci arisztokrata, egy kis pincérleányba szeret belé, akinek testvérei megölték atyjukat. (A gyilkosság a leány távollétében történt, így ő ártatlan, bár utólag értesül testvérei bűntettéről.) Arisztokratánk mitsem sejtve az előzményekről, feleségül kéri a leányt, aki némi lelki tusa után hozzá is megy. Ujabb véletlen: a mézes hetek alatt a törvényszék elnöke aktákat ad át hősünknek felülvizsgálás végett. *Köztük van az öreg Lauretz eltűnéséről szóló irat!*

Mint előre látható volt: nagy konfliktus a bírói lelkiismeret és az emberi érzés közt. Közbelép a nagystilű és felvilágosodott anyós, aki imádja volt pincérleány menyét — és biztatja fiát, hogy tegye túl magát a paragrafusokon. Előzőleg a fiatalasszony hajlandó lemondani férjéről és az előnyös anyagi helyzetéről, hogy ura szabadon határozhasson, a gyilkos fiú pedig, bár semmi lelkiismeretfurdalást nem érez, hajlandó jelentkezni a rendőrségen, hogy sógorát megmentse.

Lukács Margit
Nemzeti Színház: *Via Mala*

Szeleczky Zita
(*Angelo fotók*)

szépsége. Más feladatot jelöl ki a tervezőnek például *a franciás Lysistrata* s ismét mást mondjuk *a Sybill operett-levegője.* (Sorra mutatja a díszletképeket.) Vagy itt van a szabadtéri színpad! Ez ismét *egészen más lehetőségeket rejt magában a tervezésre.*

Nézzük a képeket. Mennyire más és más valóban mindegyik díszlet, mennyire kifejezi mindegyik a zene által kijelölt irányt.

— *Ha a tervező helyesen eltalálja a zene által megjelölt irányt,* — folytatja Fülöp tanár úr — *nem is az álló színpadi kép pillanatnyi hatása hozza meg a sikert, hanem annak a folyamatos kontaktusnak érzete, ami a színpadi kép és az élő zene között van.* Ha ezt a kapcsolatot a művel sikerül végig fenntartani, *ez az igazi díszletsiker.* Ami természetesen nem jelent mindig egyet *az ú. n. »gyönyörű«, vagy »csodás« díszlettel. Sőt!*

Ebben az utóbbiban nincs igaza *Fülöp* Zoltánnak s ezennel nyilvános vitába szállunk vele. Azok a díszletek, amelyeket mutatott nekünk s amelyeket ezennel a nagyközönség döntése elé is bocsájtunk, *a szó legtisztább, legnemesebb értelmében igenis gyönyörűek.*

(—n)

Más feladatot jelent a franciás Lysistrata...

Fülöp Zoltán karikatúrája

s ismét mást a Sybill operett-levegője...
(Vajda M. Pál fotók)

Egészen más lehetőségeket ad a tervezésre a szabadtéri színpad (Szeged, Turandot)

Színház

LIBERTINY ÉVA

A helyes irány:
a díszlettervezésnek a zenével kell szoros kapcsolatban állani

Nyilatkozik Fülöp Zoltán díszlettervező, az Opera szcenikai felügyelője

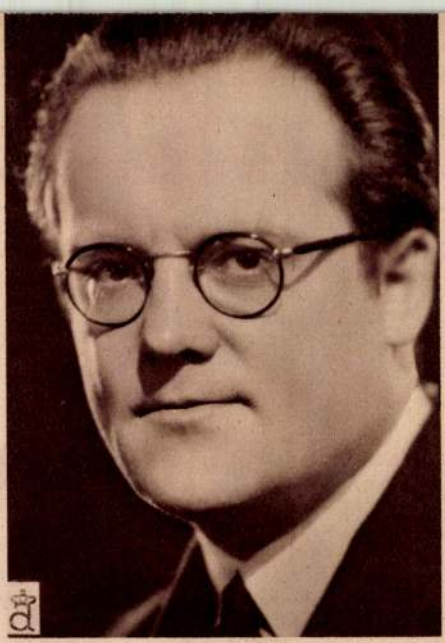

Fülöp Zoltán
(Angelo foto)

Operaház, művészbejáró. Jobbra egy folyosó, aztán neki a lépcsőknek. Távoli zene szűrődik ide. Apró balettiskolások — még alig látszanak ki a földből — nyargalnak szembe. A második emelet már kóstolót ad abból, hogy hová igyekszünk: a zsúfolt díszletraktárakból kiszorult hatalmas elefánt mered ránk. Amott egy sárkány.

Harmadik emelet. Hirtelen zúgni, zengeni kezd az egész épület. A kórus próbaterme van itt, az ajtók mögül előtör a kar viharzó éneke!

Mást kíván Poldini Himfyjének romantikája...

Tovább, feljebb! Kigázolunk a lépcsőkre is ráhömpölygő énekből. Negyedik emelet. Itt már csönd van. Óriás teremhez érkezik a lépcsők vándora, az ecset birodalmához, a színek boszorkánykonyhájához. Itt, közel az éghez, az Operaház legfelső emeletén készülnek a díszletek.

Az óriás terem mellett néhány dolgozószoba. Az egyikben: *Fülöp* Zoltán, az ismert és neves díszlet- és jelmeztervező, az Opera szcenikai felügyelője. Hozzá igyekszünk.

Ő az, akinek képzőművészeti ellenőrzése alatt készülnek a díszletek. Ő az, akinek keze alól annyi nagysikerű díszlet és jelmez terve került ki s ő az, akinek díszleteiről a komoly színpadi problémákkal foglalkozó világlap, a Londonban megjelenő *Studio* már harmadik alkalommal *a legnagyobb lelkesedéssel emlékezik meg, egy sereg színpadi terv és kosztüm képén keresztül mutatva be kivételes tervezői talentumát.*

Készül az interju.

— *Mi a zenével kapcsolatos díszlettervezés helyes iránya?* — kérdezzük.

A mindig mosolygó, örökké mozgó *Fülöp* Zoltán a válasz előtt képeket vesz elő. Díszletterveinek fényképeit s azokkal illusztrálja, amit mond.

— *Hitem szerint a jó színpadtervezőnek nem elég az alkotókészsége és stílusérzéke, még nagy adag alkalmazkodni-tudásra is szüksége van.* Alkalmazkodnia kell *a zene által megjelölt irányhoz.* Mást kíván például *Poldini: Himfy* romantikája és mást *Wagner* klasszikus

mást Wagner klasszikus szépsége...
(Gluck—Wagner: Iphigenia)

A NAGYIDAI CIGÁNYOK

Fodor Gy.:

Bemutató az Operaházban

Mahler Gusztáv volt az igazgató és *Beniczky* Ferenc ur a kormánybiztos abban az esztendőben, amelyben *Rékai* Nándor az Operaház zenekarának tagja lett. Még husz esztendős sem volt, de már elvégezte a Nemzeti Zenedét, *Hubaytól* tanult hegedülni, *Gobbi* Henriktől zongorázni és *Benkő* Henriktől elméletet. *Erkel* Ferenc volt a főzeneigazgató és *Rékai* mélyhegedüs aligha remélte, hogy lesz idő, amikor ő lesz az első karnagy *Ybl* Miklós Andrássy-uti palotájában és ő fogja átdolgozni *Erkel* Ferenc főzeneigazgató dalművét, a *Névtelen hősöket.*

Körülbelül ötven esztendeje kezdődött *Rékai* Nándor operaházi pályafutása, a legszebbek egyike a magyar fővárosban, mert az intrika és az önadminisztrálás nem játszott benne szerepet. Munka töltötte ki és eredmények, értékesnél értékesebb eredmények gazdag sora, mintaszerü előadások, amelyekre hálásan gondol vissza az operalátogató.

Közben, néha-néha mint zeneszerző is megjelent a közönség előtt karcsu alakja és ilyenkor mindig kellemes meglepetéssel állapitotta meg a kritika, hogy *Rékai* értékes zeneszerzői tehetség. *Ma este* ismét meggyőződhetnek erről azok, akik jelen lesznek Rékai legnagyobb szabásu, *uj* dalművének *nem* felujitásánál, hanem: *bemutatóján.* Mert bemutató szinhelye lesz ma az Operaház, Rékai Nándor vigoperája *az utolsó három esztendő termése.* Rekordtermés. Nem mennyiségben, hanem minőségben. Dallam-leleménye teljes gazdagságában bontakozik ki benne, lirájának legszebb gyöngyszemei csillognak, fénylenek, humora mély és megbocsátó bölcseséggel szólal meg, mesterségbeli tudása bámulatos teljességében jelentkezik, de érezzük benne egy sziv dobogását is, egy érzelmes, meleg emberszivét, amely dehogy is hatvankilenc esztendős! Legfeljebb ha harmincöt!

Megindultan hallgatjuk *A nagyidai cigányok*-at és beállunk az ünneplők közé magunk is, az Operabarátok Egyesülete s a Székesfőváros Népmüvelési Bizottsága mellé, amely ezzel a szép estével ajándékozza meg a budapesti közönséget, holott ugy szokás, hogy «az ünnepelt» kapjon ajándékot. Igaz, hogy ő a Gondviseléstől már születésekor többet kapott embertársai legtöbbjénél: tehetséget, az ész és sziv szép harmóniáját, munkakedvet, készséget s a munkában való öröm kegyelmét. Jól sáfárkodott, jól sáfárkodik mindenekkel, munkája értékénél csak az ő szerénysége nagyobb. De hiszen az *igazi* tehetség és a szerénység egy anyaméhben született. Ő lehet szerény. Van «mire».

A dalmü szövegét szép alexandriumokban *Kulinyi* Ernő irta. *Arany* János, tudjuk, a szabadságharc torz jelenségeit gunyolta ki keserüségében *A nagyidai cigányok*-ban. Volt is miatta sok leckéztetésben része. *Kulinyi* szövegkönyve azt a vigasztal ó gondolatot emeli ki, hogy a cigány, a müvész, a muzsikus legyőzhetetlen Mert minden erőszakot tulél a dal. A fegyverek fölött végül mégis győz a költészet. S a hegedü félelmesebb fegyver lehet az ágyuknál és mordályoknál is.

Az Operaház előadása ünnepi. *Tamás* Ilona, *Palló, Rösler, Gere-Komáromi, Laurisin, Maleczky remekelnek. Fülöp* diszletei, *Márk* ruhái, Veres Ilona koreográfiája látványosak, amellett müvésziek. *Rékai* András megható gyengédséggel rendezi az édesapja legszebb munkáját. Ragyog a szinpad. Elkápráztat. De a zenét ez egyszer nem tudja tulragyogni.

Fodor Gyula.

Fülöp Zoltán

Esti Kurir 1939 febr. 19.

Panir rajz- és festkezőnek

diszitményi) részének első füzetei a mértani alapalakok és
ivumokat, a további füzetek remek és a tanításra legalkalma-
kiválóbb román, mór, góth és természetszerű (naturalistisch)

mcsak egész testünk minden egyes részére nézve megfelelően
ak elhelyezve szellemi fejlődésünk legfontosabb segédeszközei:
izmok változó játékával, melyek együttvéve az egész ember

alak rajzolása helyett a fejjel kezdjük meg.
z egész test rajzolása nem lehet tárgya a középiskolának és
rajzolásának bevezetéseként a fej és test alakját meghatározó
omfej és az egész test gipszöntvénye vagy nagyobb falimintá-
unitásnál.
(Öt (a férfi, az öreg ember és asszony, a nő és gyermek fejét
tudósok és művészek mérései nyomán nyert arányok szerint;
nemet jellemző arzvonásaikra.
kat feltüntető fejet, a belvederi Apollo és medici Venus fejét,
; és en profil közti állásban, végre a kaukázusi fiú két legszél-
panyol fejét nyujtja.
történelmi, művészeti és műszaki adatok, valamint a módszerre

azon művek czimét, melyek nekem a munka készítésénél

füzetek tartalomjegyzéke:

diszitményeknek az egyes rajzminták mellé nyomatott magyarázó

metriai diszitmények	80 kr.
metriai diszitmények	80 kr.
virágok	80 kr.
s renaissance sikdiszitmények, a szinezés és	1 frt.
ábrával	
nyomatott magyarázó szöveggel.	50 kr.
	70 kr.

klin-Társulat nyomdája

szobás lakások *átlagbére* 1700 pengőnél kezdődik, a 4 szobásoké 1800—1900 P-nél és emelkedik 2000-ig, illetve 2500—2600, a luxusé 2800—3000 pengőig, szintén *átlagban* és *aszerint, hogy a város melyik részében van a lakás, központi fütéses, teljesen komfortos-e vagy sem.*

Séta a villanegyedekben

A bérlőkre váró nagylakások számának *különösen a városligeti és a budai villanegyedekben feltünő emelkedésével* kapcsolatban azonban még egy fontos észrevételük volt a lakásközvetitőknek. Meggyőződésük ugyanis, hogy még abban az esetben is, ha a háztulajdonosok kombinációi részben beválnának, a nagylakások magas bére miatt — amit ma sokkal kevesebben tudnak megfizetni, mint tavaly — sok nagylakás maradna üresen májusra. A lakásközvetitők szerint tehát bizonyosnak látszik, hogy

a háztulajdonosok [illegible]

hatását. Ha pedig figyelembe vesszük, hogy a *beköltözhető uj bérházak száma a májusi negyedben is kevés lesz*, kétségtelenné válik, hogy a lakásfronton hosszabb ideig megmarad a mai helyzet. Már pedig ma valóban nagyon sok lakásbérlő érdeke fűződnék ahhoz, hogy jelenlegi jövedelmi, illetve kereseti lehetőségeihez mérten olcsóbban és könnyebben juthasson egy- vagy kétszobás kislakáshoz. *Ilyen kislakások épitését sürgetik Budán is*, ahová, mint meggyőződhettünk, ismét sokan gravitálnak a pesti oldalról és a környékről.

Rácz Géza

— Okszerü gazdálkodásra tanit a Mezőgazdasági Kiállitás. A földmivelésügyi miniszter fennhatósága alá tartozó *gazdasági szakoktatási intézmények* szines, tartalmas kiállitási anyagukkal, évről-évre hozzájárulnak a Mezőgazdasági Kiállitás oktató értékének emeléséhez. A március 22-én megnyiló kiállitáson idén részt veszsznek a debreceni gazdasági akadémia, a kecskeméti gazdasági szaktanitóképző intézet, a hódmezővásárhelyi és a szekszárdi mezőgazdasági szak-

Esti Kurir 1939. ápr. 9.

SZINHÁZ •

Fodor Gy.

UJ FAUST AZ OPERAHÁZBAN

Élmény az Operaház uj Faust-előadása, amely husvét vasárnapján kerül a közönség elé. Nem lehet elfelejteni az alkimista gót dolgozótermét, óriási földgömbjével, amely mögül válságos pillanatban felbukkan az ördög és varázstükörrel valósitja meg a televizió csodáját. A husvéti hajnal rózsaszin felhőit az ébredező táj fölött. A mezők és fák tavaszi pompáját a városkapu és a Bacchushoz cimzett kocsma előtt. Margit kertjének megejtő májusi varázsát s a fakó és fénytelen téli délutánt, melyen Valentin megtér a csatából, a nyomasztó alkonyt, amelyben háza becsületéért párviadalban elesik, a fergeteges téli estét, homályaival és árnyaival, amelyeknek egyike maga az ördög. A Valpurgis-éj keleti ragyogását s mindenekfelett Margit megdicsőülését, az abszoluciót, amelyet nem Carré és Barbier urak, hanem maga a Költő eszközölt ki a Gondviselésnél legkedvesebb hősnőjének, J. W. von Goethe.

Fülöp Zoltán diszletei méltóaknak bizonyultak Oláh Gusztáv elgondolásaihoz és rendezéséhez. Az uj forditás Lányi Viktor legsikerültebb munkáinak egyike, költőiség dolgában tultesz az eredetin. S az előadás zenei része is mintaszerü: Berg Ottóban visszhangra talált Gounod édes és ma is megejtő érzelmessége; megérti és ki tudja fejezni mindazt, amit a legnépszerübb francia dalmü szerzője hatásokban oly gazdag partiturájába rejtett.

Fényes tehetségek egész sora támogatja őt munkájában. Rigó Magda Margitja csupa egészség, életerő, ifjuság és hit. A közönség szivét is megejti, nemcsak Faustét. Alakitása jelenetről jelenetre mélyül, minél nagyobb feladatok elé állitja őt szerepe, annál különbül áll helyt. Rösler Endre érzelmes és férfias Faust. Losonczy könyörtelen, kemény, dermesztő Mefisztó; félelmetes. Nem Mefisztó. Maga a Sátán. Horányi Karola bájos Siebel, Gere Lola „született" Márta. Palló Imrének évtizedek óta mesteri alakitása Valentin; keresve sem találni párját e tragikus katonának. Brander kis szerepét Vitéz Tibor alakitja.

Kitesz magáért az énekkar és a tánckar, élén a ragyogó készségü Ottrubay Melindával. Vera Ilona elgondolásaiban elegáns, megvalósitásában hibátlan koreográfiája tapsra inditotta a zártkörü főpróba céhbeli közönségét is.

Az Operaházat teljesitőképességének tetőfokán mutatja ez az előadás. Büszkék lehetünk rá, hogy az általános erópai bizonytalanság és káosz közepette ennyire meg tudta őrizni a magyar müintézetek legelsője müvészi integritását.

Fodor Gyula.

ünő változás
ek táplálkozási
ndszerében

csökken a kenyérfogyasztás, al több fogy a cukorkákból

— Ezt a lényeges emelkedést — mondotta az elnök — részben annak tulajdonitjuk, hogy a cukorkák általában az olcsóbb cikkek sorába tartoznak, részben pedig annak, hogy ujabban különböző orvosi nyilatkozatok is fokozták egyes cukorkafélék iránt a keresletet.

A népszerü cukrászpáholyok

Az elnöknek ez a megállapitása elsősorban a *krumplicukorra* vonatkozik, amelyről kétségtelen, hogy még sohasem volt annyira népszerü, mint jelenleg, de ugy vettük észre, hogy

a cukorkaüzletekben árusitott cukrászsütemények is nagyon kelendők,

ami a fogyókurával megokolt csökkent kenyérfogyasztás mellett szintén érdekes.

munkaidejének szabályozása révén előálló nagy költségtöbblet is erősen érezteti hatását a cukrásziparban...

Sietünk megállapitani, hogy ez a tájékoztató nemcsak a cukorkaüzletek cukrászsütemény-árusitása körüli tapasztalatok miatt, hanem abból az okból is meglepetést keltett, mert a fővárosban általában közismert dolog, hogy

délután 5 és 7 óra között sok cukrászüzlet majdnem zsufolásig tele van.

Néhány ilyen zsufolt helyiség tulajdonosa azonban, amikor náluk is érdeklődtünk, már beszélgetésünk legelején arra figyelmeztetett bennünket, hogy *semmiesetre se engedjük magunkat külsőségek által megtéveszteni.* A legtöbben ugyanis *órákig ülnek 2—3 drb. sütemény mellett,* amely fogyasztás, két személy részére, 1 pengőn aluli összegből is kifutja. Ezért a kis pénzért pedig még külön páholyt is kapnak a vendégek. Elfelejtettük ugyanis megemliteni, hogy délután 5 és 7 óra között főleg azokat a cukrászdákat

Gál E.: Fülöp Zoltán

Színházi hírek

Operaházi Siegfried és sárkánya

Készültség és anyagismeret az, ami a *Ring* második felvonás tolmácsolását a megelőzőeknél különbbé: *elfogadhatóvá* teszi. *Lukács* főtitkár karmesteri munkája ugyan nem bírja az összehasonlítást, de ez alkalommal tudja miről van szó s az eddigieknél *többet* nyujtott. A szereplők is buzgalommal teljesítették feladatukat, csak az a kár, hogy hangkvalitás és stíluskészség nem ekviválens, sőt majdnem mindig fordított az arány. Nem jelentős szólám Fafner, de *Székely* teljesítménye folytán azzá válik. Kevés a jó Siegfried, becsüljük hát illően a nagy erőpróbát fizikummal és muzikalitással végig győző, a mondabeli daliát illuziókeltően testesítő *Závodszky* érdemes munkáját. A kiváló szövegű *Somló* Miméjéről, akár *Maleczky* Alberichjéről elmondhatjuk, hogy deklamációja zenéből született. *Fodor* kivételes hangszépség, az Isten is Wotánnak teremtette és valójában mégsem az. Kiváló heroinánk, *Németh* a számára magas, szopránt kívánó Brünnhildában nem mutatta szokott formáját. *Németh* Anna a mély szólam minden hangját kóstolgatva helyezgeti s közben a lényeg rejtve marad. Nagy adag sárkányvér kellene *Pauliszky* muzikálisan sem kielégítő madara megértéséhez.

Másodszor fáradtságot észleltünk, ami nem csoda, hiszen *Siegfried, Don Carlos, Walkür, Álarcosbál, Roccanegra, Carmen* és megint *Siegfried* nem szerencsés műsorpolitika. A siker mindig konstans tényezője *Fülöp* Zoltán. Színpadképei a par-

Magyar Nemzet 1947. ápr. 22

titurában gyökereznek és ahogyan a *Lohengrin* kék és ezüst színeiben az áhitat és a csoda, itt maga a mithosz kél életre. Operánk színpadképeivel ma, — gondoljunk csak a *Rajna kincse*, *Walkür*, *Bohémélet*, *Hoffmann meséi*, *Kőnény*, *József legenda*, *Pectruska* remek díszleteire, — nemcsak a rendezés, de sajnos a zenei vezetés sem versenyezhet.

Gadl Endre

Fülöp Zoltán

— **Munkács megünnepelte a cseh orvtámadás visszaverésének ötödik évfordulóját.** Vízkereszt napján Munkácson a nemzetvédelmi propagandaminisztérium a város védelmében elesett rongyos gárdisták emlékének felállítására alakult bizottsággal karöltve emlékünnepélyt tartott a Munkács elleni cseh orvtámadás visszaverésének ötödik évfordulóján. Délelőtt ünnepi istentiszteletek voltak a város templomaiban, majd fél 12 órakor nagy tömeg részvételével ünnepélyt tartottak a Latorca-hídnál. Az ünnepi beszédet Dénesfay-Dinich Vidor, a rongyos gárda országos vezetőségének tagja mondotta. Ezután a különböző egyesületek megkoszorúzták az emléktáblát. Délután díszelőadás volt az Attila-mozgóban. Itt Engelbrecht István polgármester mondott üdvözlő beszédet, az ünnepi beszédet pedig Molnár Tibor igazgató, a nemzetvédelmi propagandaminiszter képviselője tartotta. Este a városi színházban díszelőadás volt, amelynek keretében Zilahy Lajos „Süt a nap“ című darabját mutatta be a színtársulat.

— **Már nincsenek spanyol csapatok az orosz arcvonalon.** Madridból jelentik: Mértékadó spanyol részről határozottan megcáfolják azt az orosz jelentést, amely szerint a keleti arcvonalon egy, a kék hadosztályból összeállított „spanyol légió“ küzdene az oroszok ellen. Kedden reggel a spanyol kormány a következő hivatalos nyilatkozatot adta ki: „Az orosz arcvonalról minden spanyol csapatot visszavontak. A moszkvai főparancsnokság nyilatkozata tehát teljes egészéből légbőlkapott.“

— **Lucien Romier volt francia miniszter meghalt.** Vichyből jelentik: Lucien Romier, a néhány nappal ezelőtt lemondott államminiszter szerdán 59 éves korában szívszélhűdésben meghalt.

Gyomorbélhurutok és az ezekkel kapcsolatos erős bemlási és erjedési folyamatok a gyomorbélhuzamban, a régóta bevált, tisztán természetes „Ferenc József“ keserűvíz használata által — reggelenként felkeléskor egy pohárral véve — sok esetben rövid időn belül megszűnnek. Kérdezze meg orvosát!

— **A cremonai különbíróság január 8-án ül össze.** Milánóból jelentik: Hivatalos közlés szerint január 8-ra összehívták azt a különbíróságot, amely ítélkezni fog azok felett, akik a julius 25-iki államcsínyt lehetővé tették és azok felett, akik közvetlenül ezután a fasizmustól elpártoltak. A különbíróság székhelye tudvalevően Cremona. Az egyes tartományokban a Duce által kinevezett különbíróságok január 15-én ülnek össze.

— **A Mansz jubileumi közgyűlése.** A magyar asszonyok nemzeti szövetsége fennállásának huszonötéves fordulója alkalmából sorozatos ünnepségeket rendez s ennek során január 11-én, kedden délelőtt 11 órakor a budapesti újvárosháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart.

— **Titkos nemzeti irányú lap Délolaszországban.** Rómából jelentik: Az angolamerikai megszállás alatt álló délolaszországi területeken január 1 óta titkos nyomtatott nemzeti irányú ujság jelenik meg. A lap a lakosságot ellenállásra szólítja fel az Amget visszaélései ellen. A titkos ujság címe La Fiamma (A láng).

— **Lefeküdt a legelőn: megfagyott.** Pécsről jelentik: Pata Gyula 73 éves napszámos drávatváni lakos hazafelé menet a községi legelőn lepihent. Mire reggel rátaláltak, már megfagyott.

— **Kártyarazzia a Terminus-kávéházban.** A budapesti főkapitányság kártyaellenőrző detektívjei pénteken kártyaellenőrző razziát tartottak a Terminus-kávéházban, ahol harminc egyént igazoltattak. Ezek közül több notórius kártyást, aki kizárólag kártyajátékokból él, előállítottak a főkapitányságra.

Házasság

Köbös Anna és *Füleneç* György házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Néhai székelyhídi *Mailáth* József gróf dr. és felesége, *Schell-Bauschlott* Louise báróné leányát: *Marliet* eljegyezte vitéz nemes *Bolyvosy* János vezérőrnagy és felesége, *Wolff* Jussy fia: *Márton*, a Hadik-huszárezred főhadnagya.

Hovány Márta áll. polg. isk. tanár és *Horedtovics* Dezső ügyv. igazgató december 29-én tartották esküvőjüket Pápateszéren.

Polgár Magda és *Tátraaljai* Endre okl. gépészmérnök január 8-án délután 5 órakor tartják esküvőjüket Pestszenterzsébeten, az Erzsébet-utcai evangélikus templomban.

Kunszt Irén okl. tanítónő (Bonyhád) és *Lovik* Kálmán dr. járásbíró (Szabadka) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Napi hirek

Teheránban hivatalosan megcáfolták a Roosevelt ellen állítólag tervezett merénylet hirét

Isztanbul, január 7.

Amerikába való hazatérése után Roosevelt a teheráni konferenciáról szóló beszámolójában arról is beszélt, hogy az iráni fővárosban merényletet kíséreltek meg a szövetséges államférfiak ellen és ő Sztalin ajánlatára ezért költözött a teheráni szovjetnagykövetség épületébe. *Az iráni sajtó- és propagandaügyi főigazgató hivatalos cáfolatot adott ki, amely kétségbevonja Roosevelt állításának igazságát és ezzel leleplezi a propagandamanővert.* Az anatoliai hírügynökség most ismerteti a december 27-én kiadott teheráni cáfolat szövegét, amely így szól: „Megbízható helyről származó jelentés szerint *az Iránnal szövetséges nagyhatalmak államférfiai ellen sem a teheráni konferencia előtt, sem a konferencia alatt nem kíséreltek meg merényletet és az iráni kormánynak semmiféle közleménye nem számolt be arról, mintha ilyen merényletre előkészületek történtek volna.* Az iráni közbiztonsági hatóságok minden rendszabályt megtettek barátaink biztonságának megóvására és minden hatalmukban levő könnyítést biztosítottak a számukra. *A konferencia befejezése után a szövetséges hatóságok meg is köszönték Iránnak ezeket az erőfeszítéseit.* Semmiféle incidens nem fordult elő.“

— **Fiúunokája született Kállay Miklós miniszterelnöknek.** Nagy családi öröm érte az elmult napokban Kállay Miklós miniszterelnököt: megszületett első unokája. A miniszterelnök fia, Kállay Kristóf tudvalevőleg egy évvel ezelőtt kötött házasságot Vásárhelyi Veronikával. Kállay Kristófné január 5-én, szerdán a budapesti Fasor-szanatóriumban fiúgyermeknek adott életet. A fiatal anya és gyermeke a legjobb egészségnek örvend. Az újszülött apai dédapja és anyai nagyapja keresztnevét fogja viselni, az András nevet. A kis Kállay András szüleit és nagyszüleit rengetegen keresték fel üdvözlésekkel és szerencsekívánatokkal.

— **Rejtő-álarcot kaptak a német katonák.** Berlinből jelentik: A német véderőnél újabban terepszínű rejtő-álarcot rendszeresítettek. Ez az álarc, amelyet főleg felderítő csapatoknál alkalmaznak, az egész arcot elfedi és csupán a szem, orr és száj számára van rajta nyílás. Mint a Die Wehrmacht című katonai folyóirat felvételeiből kitűnik, a rohamcsapatok tagjai tetőtől-talpig a terep színéhez alkalmazkodó öltözéket hordanak. A rejtőálarc most már arcukat is elfedi, amely egyébként világos színével feltűnik.

— **A szlovák néppártban bevezetik a vezéri elvet.** Pozsonyból jelentik: A szlovák néppárt elnöksége Tiso dr. államelnök elnöklésével tartott ülésén jóváhagyta a párt szervezeti szabályzatát. A szabályzat az 1942 októberi párt-törvény végrehajtási rendeletének tekinthető. Rendelkezései értelmében a szlovák néppártban bevezetik a vezéri elvet.

A közellátási hivatal felhívása a baromfiszállításokkal kapcsolatban

Az utóbbi időben mind gyakrabban fordulnak a közellátási hivatalhoz azzal a kérelemmel, hogy a székesfővárosi fogyasztási adókirendeltségek által lefoglalt, illetőleg elkobzott baromfit (különösen kacsát vagy libát) a hivatal adassa vissza vagy szabadítsa fel. Ezzel kapcsolatban felhívják a nagyközönség figyelmét arra, hogy a baromfi és tojás forgalmáról szóló 111.500/1943. K. M. számú rendelet úgy rendelkezik, hogy baromfit és tojást szállítani az ország egész területén egyik községből a másikba akár személypodgyászként, akár postai úton a baromfi- és tojásforgalmi központ által kiállított szállítási igazolvány felhasználásával csak a baromfi és tojás felvásárlására jogosított kereskedőknek vagy megbízottjának szabad, illetve szállítási igazolványt a baromfi- és tojásforgalmi központtól csak ezek kaphatnak.

A rendelet lehetővé teszi, hogy négy darab csirkét vagy két darab tyúkot vagy egy darab pulykát vagy két kilogram tojást bárki szállíthat, illetve leölt állapotban szállításra feladhat. Kacsát és libát akár sovány, akár hizott állapotban (bontva vagy sülve) csak jogosított kereskedő szállíthat.

Aki tehát a fent hivatkozott rendelet ellenére is szállít, az kiteszi magát annak, hogy az általa szabályellenesen szállított baromfit a székesfővárosi fogyasztási adókirendeltségek lefoglalják és az ezt követő rendőrbírói eljárás a szabálytalan szállítással elkövetett kihágás miatt büntetéssel sujtja.

Ismételten felhívják a közönség figyelmét arra, hogy a közellátási hivatal baromfira szóló szállítási igazolványt nem ad, a már lefoglalt vagy elkobzott baromfi visszaadása iránt pedig sem a hivatal, sem pedig a baromfi központ vagy a fővárosi jegyközpont nem intézkedik és ilyen ügyekben nem is fogad.

— **Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter látogatása Vácon.** Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter feleségének és Csernyus Béla miniszteri osztálytanácsosnak, személyi titkárának kíséretében szerdán délután meglátogatta Vácon Péteri József megyéspüspököt és a püspök kalauzolása mellett megtekintette a székesegyházban most folyó restaurálás közben napvilágra kerülő Maulbertsch-freskót. A XVIII. században Migazzi gróf bíboros-püspök által épített műemlékszámba menő váci székesegyházat Péteri József püspök restauráltatja, a Maulbertsch-freskó helyreállításához azonban a kultuszminisztérium jelentős összegben hozzájárul.

— **Bulgáriában megszüntetik a személygépkocsik üzembentartását.** Szófiából jelentik: Minisztertanácsi határozat alapján január 20-tól kezdve az egész országban betiltják a személygépkocsik üzembentartását. Ettől az időponttól kezdve csak különleges engedéllyel közlekedhetnek személygépkocsik.

— **Tudja a hold, hogy mit csinál...** *Egyik minapi számunkban helyet adtunk néhány csodálkozó sornak, amelynek szerzője meglepődött, hogy bizonyos napokon nem jelzik a naptárak a hold felkeltének, illetve lenyugvásának idejét. A sorok írója még olyasféle sanda gyanújának is kifejezést adott, mintha a jó öreg hold ókor-ókor kikapós lenne és akkor tér nyugovóra, amikor már fel is kellene kelnie. Nos, a vidáman gyanakvó levél a derű bozótosán igen téveteg mezőkre bukkant, mert a hold nyugvását néha azért nem jelzi a naptár, mert az éjfél után, tehát — másnapon történik, hasonlóan így, korábbra esik — a merev naptári nap szempontjából — a hold kelte is. Ezért volt tehát a vélt furcsaság és valóságos tévedés. Amire ezennel a hold reputációja érdekében haladék nélkül rámutattunk...*

— **Palesztinában bombarejtegetőket ítéltek el.** Izmirből jelentik: A jeruzsálemi katonai törvényszék hét huldai zsidó telepest ítélt el, mert 78 mozsárbombát és 85 kézigránátot találtak náluk. Védőjük azt hozta fel mentségükre, hogy Hulda, ez a zsidó telepes helység a legutóbbi arab felkelések idején sokat szenvedett. A katonai ügyész kijelentette: a zsidó elöljárónak lett volna kötelessége, hogy jobban nevelje a falut. A legutóbbi időben egy zavargás alkalmával újból 13 mozsárbombát loptak el a rendőrségről. A falunak saját védelmi bizottsága volt, amely fegyvercsempészéssel foglalkozott és a rendőrséget, amikor meglepetésszerű fegyverkutatást rendezett, megtámadták.

Halálozás

Hallerkeői Haller György gróf, a volt főrendiház örökös tagja 83 éves korában január 1-én elhúnyt. Földi maradványait a kerelőszentpáli családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Az engesztelő szentmiseáldozatot január 5-én mutatták be Kerelőszentpálon és Bodrogkisfaludon.

Bélapátfalvai *Kobel-Rausch* Gyula udvari tanácsos január 4-én Budapesten elhunyt. Holttestét január 8-án délután ½3 órakor a Kerepesi-úti temető halottasházában áldják meg, majd Bajára szállítják, ahol január 10-én délután ½3 órakor a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra az evangélikus egyház szertartása szerint.

Knoblauch Tivadar lovag nyug. jószágfelügyelő 64 éves korában január 3-án Tapolcán elhunyt. Január 5-én temették az evangélikus egyház szertartása szerint.

Özv. *Szathmáry* Lajosné, szül. *Szegnyi* Etelka nyug. színművésznő meghalt. Temetése január 8-án, szombaton délután 3 órakor lesz Szentendrén.

Özv. nagyadorjáni *Garda* Dezsőné, szül. tomcsányi *Tomcsányi* Gizella 73 éves korában Budapesten elhúnyt. Temetése vasárnap, január 9-én délután fél 3 órakor lesz a farkasréti temetőben az evangélikus egyház szertartása szerint.

— **Minisztertanács.** A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány tagjai Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével pénteken délelőtt 10 órakor minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács időszerű kormányzati ügyekkel foglalkozott és délután 2 órakor ért véget.

— **Ködösítő gyakorlat a fővárosban.** A Magyar Távirati Iroda jelenti: A honvédség január 8-án Budapest egyes helyein ködösítő gyakorlatokat tart. A fejlődő köd az emberi szervezetre egészen ártalmatlan. A ködösítő készülékek közvetlen közelében előfordulhat, hogy a köd köhögésre ingerel és a bőr felületén csípős érzést vált ki, ezért a működő készülékek közelében ne tartózkodjunk. A felállított készülékekhez avatatlanok ne nyuljanak, mert abból baleset származhatik.

— **Tavaszias időjárás Svédországban.** Stockholmból jelentik: Svédországban rendellenes időjárás uralkodik. Stockholmban január 6-án olvadni kezdett és hétfokos melegben az utcákon elolvadtak a hótömegek.

— **Felrobbantották Mitrovicánál a vasúti töltést.** Ujvidékről jelentik: Kedden este hat órakor a szerémségi Mitrovicánál három helyen felrobbantották a vasúti töltést. A megrongált pályatestet még nem tudták helyreállítani és emiatt a Balkán-expressz és a német szabadságos vonatok Pécs—Észék-útvonal helyett Ujvidéken át közlekednek.

Hirdelmény

Az alulírott Pénzintézeti Központ közli, hogy a Légióbank Részvénytársaság (azelőtt Csehszlovák Légiók Bankja Részvénytársaság) volt prágai és a Szlovák Általános Hitelbank Részvénytársaság volt pozsonyi bej. cégei a felvidéki és a kárpátaljai területeken működött fiókjainak üzletállományát a Felsőmagyarországi Hitelbank Részvénytársaság kassai cég (ezidőszerint Egyesült Felsőmagyarországi Hitelbank és Kassai Takarékpénztár Részvénytársaság) vette át. Az átvételre vonatkozó megállapodás értelmében a Légióbank Részvénytársaság és a Szlovák Általános Hitelbank Részvénytársaság belföldi szabad vagyona azoknak a követeléseknek biztosítására szolgál, amelyek a Légióbank Részvénytársaság, illetőleg a Szlovák Általános Hitelbank Részvénytársaság főintézetével vagy külföldi fiókjaival szemben az 1938. évi november hó 10. napján a visszacsatolt felvidéki területen lakott vagy állandóan tartózkodott természetes személy, illetve ott telephellyel bírt jogi személy vagy cég javára 1938. évi november hó 11. napja előtt, az 1939. évi március hó 18. napján a visszatért kárpátaljai területen lakott vagy állandóan tartózkodott természetes személy, illetve ott telephellyel bírt jogi személy vagy cég javára pedig 1939. évi március hó 19. napja előtt bármely jogcímen keletkeztek.

A Légióbank R.-T., illetve a Szlovák Általános Hitelbank R. T. jogutódjának a Böhmisch-Mährische Bank prágai bej. cégnek megbízásából a Pénzintézeti Központ ezennel felhívja az érdekelt hitelezőket, hogy az első bekezdésben megjelölt követeléseiket, a bejelentő nevének (cégének) és lakásának (telepének), úgyszintén a követelés jogcímének és tőkeösszegének előadása mellett a Pénzintézeti Központnál (Budapest, V. Szabadság-tér 5/6) jelen hirdetménynek a Budapesti Közlönyben történt közzétételétől számított 30 nap alatt írásban jelentsék be és megfelelő módon igazolják, mert amennyiben ezt elmulasztanák, a Pénzintézeti Központ a nevezett két külföldi cég belföldi szabad vagyonának külföldre kivitele ellen a be nem jelentett vagy kellően nem igazolt követelés szempontjából kifogást tenni nem fog.

A Pénzintézeti Központ fenntartja magának azt a jogot, hogy szabad megítélése alapján bírálja el, vajjon a bejelentett követelés fedezésére az említett két külföldi cég belföldi szabad vagyonából kell-e és milyen összeget visszatartani. Idevonatkozó megállapításaival kapcsolatban a hitelezők a Pénzintézeti Központtal szemben semmiféle jogokat nem érvényesíthetnek.

PÉNZINTÉZETI KÖZPONT

— Kinevezések az igazságügyi és a pénzügyi tárca keretében. A Budapesti Közlöny csütörtöki száma teljes huszonkét oldalon közölte az igazságügyi és a pénzügyi tárca keretében történt kinevezéseket és előléptetéseket. Az örvendetesen bő listákat lapunk szűk terjedelme miatt sajnálatunkra nem ismertethetjük.

— Angol lap „kényszerzubbonyt" javasol a németek részére. Londonból jelentik: A Daily Mail három cikkben összefoglalva tervet közölt, amely szerint „politikai szakmegfigyelőkből álló" szervezetet kellene megbízni annak a kérdésnek tanulmányozásával, hogyan kell kezelni Németországot a szövetségesek győzelme esetén. A terv szerint a szovjetunió, Nagybritannia és az északamerikai Egyesült Államok kormányainak össze kell állítaniok a felelős német személyek listáját. Ezeket a szovjetunióval létesítendő külön megállapodás alapján élethosszig Szibériába kell száműzni. A németeket úgy kell kezelni, mint „gyilkos elmebetegeket". Ugyanezzel a kérdéssel foglalkozik a Daily Express és azt írja, hogyha Németországot ebben a háborúban leverik, a németekre „kényszerzubbonyt" kell húzni. Akkor hozzá lehet majd fogni ahhoz, hogy kiűzzék a gonosz szellemet, mondja még az angol lap.

— Uj rendfokozatok a leventéknél. A leventeoktatói kar hosszú időn át kifejtett eredményes működésének elismeréseképpen vitéz Béldy Alajos vezérezredes, az ifjúság honvédelmi nevelésének és a testnevelésnek országos vezetője a leventeintézménynél új rendfokozati elnevezéseket vezetett be, amelyek alkalmasak arra, hogy a leventeparancsnoki kar számára széleskörű megbecsülést és tekintélyt biztosítanak. A leventeoktatók új elnevezése levente-segédtiszt, a főoktató leventetiszt, a vezető főoktató levente-főtiszt. Uj rendfokozatot is bevezet a rendelet, ez a leventevezető tiszt. Az ifjúvezetők rendfokozatai a következők lesznek: játékvezető, rajtisztes, rajvezető, szakasztisztes, csapattisztes és főlevente. Az új rendfokozati elnevezések azonnal hatálybalépnek.

KÖZELLÁTÁSI ÉRTESITŐ

Tej

A székesfőváros közélelmezési ügyosztálya közli, hogy úgy Budapesten, mint a hozzácsatolt városok és községek területén a tejjegyekre a kereskedők *január 8-án, szombaton a 9-re, vasárnapra járó tejmennyiséggel együtt a következő mennyiségeket szolgáltatják ki:* az A jegyre összesen másfél litert, a B jegyre összesen egy litert, a C és D jegyekre pedig összesen fél-fél litert.

Burgonya

Közli továbbá a közélelmezési ügyosztály, hogy a burgonya vásárlására szolgáló szelvényiv *január 18-ik számú szelvényére a január 8-tól 15-ig terjedő negyedhónapra szelvényenként egy kiló burgonya vásárolható.* A budapesti vendéglátóipari, stb. üzemek részére kiadott burgonyavásárlási igazolványok 18-ik számú szelvényére a zöldszínű (I) igazolványra 100 kiló, a sárgára (II) 75 kiló, a kékre (III) 40 kiló, a barnára (IV) pedig 15 kiló burgonyát kell kiszolgáltatni.

A szappanjegyek beváltása

Szendy Károly polgármester falragaszokon értesíti Budapest és a főváros és környékének közönségét, hogy az 1943 szeptember—október, november—december hónapokra érvényesített mosóporjegyek beváltásának határidejét *február 29-ig meghosszabbította.* A rendelkezések szerint egyébként mosószappanból, pipereszappanból, babaszappanból, egységes mosóporból január—február hónapokra együttesen az alábbi mennyiség szerezhető be: mosószappan a zöldszínű, budapesti szappanjegy 3. jelzésű mosószappanszelvényére január—február hónapra *20 deka,* egységes mosópor a szappanjegy 3. jelzésű mosópor szelvényére a két hónapra 25 deka; pipereszappan a zöldszínű budapesti szappanjegy 3. jelzésű pipereszappan-szelvényére január—februárra *10 deka.* A két éven aluli gyermekek pótellátmánya: a kékszínű budapesti gyermekszappanjegy január és bebruár hónapokra érvényes 3. jelzésű mosószappan szelvényére *20 deka mosószappan,* a mosópor szelvényre pedig a két hónapra *25 deka mosópor.* A kékszínű budapesti gyermekszappanjegy 3. jelzésű babaszappanszelvényére s a pipereszappan szelvényére együttes beváltás mellett január és február hónapokra *egy darab babaszappan kapható.*

A szappanjeggyel el nem látott személyek, a frontról visszatért katonák részére kiadott és a jegyfiókok által lebélyegzett sárgaszínű budapesti szappanutalványra *20 deka mosószappan, 25 deka egységes mosópor és 10 deka pipereszappan szolgáltatandó ki.* Az orvosok, egészségügyi védőnők, stb. részére kiadott barna színű szappanjegy január és februári mosószappan szelvényére havonkint *40 deka mosószappan,* az 1. jelzésű januári és a 2. jelzésű februári mosópor szelvényre havonkint 50 deka egységes mosópor szolgáltatható ki.

Az 1943 szeptember—október, november—december, valamint az 1944 január—február hónapokra érvényesített mosóporszelvényekre *25 deka egységes mosópor helyett 10 deka mosószappan adható ki.* A szappanjegyek szelvényeit február 29-ig lehet beváltani. A kereskedők a beváltott szappanjegyekkel március 1-től 22-ig kötelesek elszámolni a polgármester által megállapított sorrend szerint.

Színház, Film, Művészet

A nyugat lánya

Puccini-opera uj betanulással

Puccini közel húsz év óta halott, de máig nem akadt méltó versenytársa az operaszínpadon. Nemcsak nálunk, idegenben is, az állandó műsordarabok között szerepelnek a Puccini-operák. És miként fokozatosan kiegészül, további dalművekkel, a színpadról életre keltett Verdi-zene, úgy törekszenek az opera-színpadok teljességre Puccininál is. E mester életében, amikor világszerte dühöngött a Puccini-láz, a hangos népszerűség elfogult légkörében sokan vélték, hogy ez a siker nem lesz tartós, a rajongást követni fogja a kiábrándulás és a feledés. Ma már higgadtan ítéli meg a zenei közvélemény Puccini zeneköltészetét. Felismeri benne hervadhatatlan értékeit és egy múló kor ízlésének tett engedményeit is. Puccinit a hódolat megpuhította. A „Tosca" és a „Pillangókisasszony" pontosan és kihagyás nélkül siető vérkeringését *gépesített szív* hajtja. Ezzel az óraszerkezet tökéletességével működő szívdobogással lüktet „A nyugat lánya" zenéje. Itt távolodott el legmesszebbre a magánosság önkinző gőgjétől — a teremtés igazi forrásától — a „Bohémélet" Puccinije.

Abban a korban, amidőn „A nyugat lánya" megszületett, kívül nyugalom és béke, szinte síri csend honolt belül, a lélekben azonban nyugtalanság tombolt, felcsigázott vágy az izgalomra, borzalomra, vadnyugati romantikára. Ma, éppen fordított a helyzet. A szív és a lélek vágyik nagy-nagy nyugalomra és minden bizonnyal, tisztaságra, őszinteségre. A mai idők mindannyiunkat próbára tesznek, nem birjuk el a hazugságot, a hamis hangot, az áligazságok seminő tetszetős megnyilatkozásait. Azonnal rajtaütünk a megtévesztő, tőrbecsaló kísérleteken. És csak mosolygunk, micsoda könnyfakasztó bombáktól remegtek és iszonyodtak, kéjes borzongással, úgy 30—40 évvel ezelőtt?! „A nyugat lányában is szembeszökő a felfokozott, erőszakolt hatáskeltés. *Strauss* Richard „Salomé"-ja, „Elektrá"-ja, „Don Juan" című szimfonikus költeménye ugyanannak az elpuhult, az aranybékében unatkozó és rém-izgalmakra leső közönségnek készült, mint „A nyugat lánya". Hamis a hangja és kong a lelki ürességtől. De tehnikája, fűszeres erotikájú, külső pompája szédítően ragyogó.

És mégis, egy kimagasló zeneköltő remeklése ez az opera. Egy meredeken merész gyorsasággal végrehajtott tüneményes mutatvány. A partitura gazdag zenei szépségekben. Puccini legtöbbre ezt a művét tartotta és a szakzenészek, vele egyezően, nagyra értékelik ezt a művét. A közönségnél számos élesztési kísérlet ellenére nem aratott sohase tartós sikert. Mintha csak elnyelte volna magában a partitura a kirobbanó csattanókat, a megilletődés nyomában járó mély lélegzetvételeket, a diadalmas élet felszabadító szünjeleit. A legkiválóbb énekesek és énekesnők harcoltak a közönség közönyével. A legszebb hangok melegsége, csengő fénye is elkallódott, valahol, a zenekarban. Pedig szenvedélyes karmesterekben sem volt hiány. *Failoni*, a budapesti felújítás betanító és vezérlő karmestere még önmagát is felülmulta, a szívét-lelkét adta bele a felélesztésbe. Ha a felújítás sikerrel fog járni a pesti közönség előtt, az oroszlánérdem Failonit illeti meg.

Puccini itt új utakat is keresett. Bőven áramló dallamleleményének keresett olyan megrendszabályozott medret, ahol folyékonyan beszéltetheti énekeseit, anélkül, hogy áriákba kellene szökkenniök és így folytonosan megakasztaniok a zenei dráma folytonosságát. Fel-feltörő dallamingerét elfojtotta tehát, egy-egy kibugyogyanó érzés nyakát inkább elvágta, semhogy ez az alaktalan, de folyton kúszómozgó énekbeszéd elakadjon. Ez a háromfelvonásos nagyopera — érzésünk szerint —, mintha előkészítené az egyfelvonásos „Köpeny" zenei nyelvét. És „A nyugat lánya" valójában: alapos, hosszas kísérlet a „Köpeny"-hez. Hogy ilyen remekmű, talán valamennyi Puccini-opera közül a legzseniálisabb, egy csodálatos ihletben, a költő és a kor tökéletes összhangja szerint létrejöhetett — Puccininek A nyugat lányát kellett előbb megírnia, hogy annak végső eredményeit leszüretelhesse a „Köpeny"-ben.

Az Operaház lelkiismeretes rendezésben, hangulatos díszletekkel és igen jó szereposztásban hozta színre „A nyugat leányát". A címszerepet *Walter* Rózsi énekelte. A kitünő művésznő vérbeli alakító tehetségének kitünően használ vette ebben a színészileg is sokoldalúan kényes, izgalmas és hatásos szerepben. *Nádasdi* Kálmán rendezői érdeme, hogy az énekkel mindenütt összhangba tudta hozni a teljes szereplő együttesnek, a drámai hatáskeltés szempontjából el nem hanyagolhatóan fontos, játékát. Meglepetve állapithatta meg a közönség, hogy Operaházunk énekesei milyen kifejezően játszanak is! *Losonczy* György, mintha az életből leste volna el színpadra vitt serifjét. *Udvardy* Tibor Dickje is, színészileg kifogástalan alakítás. De a többi szereplők, valamennyien: *Szabó, Latsay, Fodor, Király, Csóka, Mally, Nagypál,* ifj. *Toronyi, Reményi, Oláh, Szomolányi, Németh* Anna, *Jámbor, Komáromi, Halász:* kifogástalanul oldották meg feladatukat és együtt, sikeresen hozzájárultak a felújítás művészi munkájához. *Fülöp* Zoltán, különösen, a harmadik felvonás vadnyugati, őserdei képével aratott nyilt színi tapsot. Egyébként is, a harmadik felvonás a leghatásosabb és talán a legszebb.

Hanvay Géza

* **Eltemették Tóth Eleket.** Kolozsvárról jelentik: Nagy részvét mellett temették el a kolozsvári nemzeti színház előcsarnokából Tóth Elek örökös tagot, a neves színművészt. A koporsót a színház jubileumi zászlójával terítették le és gyászfátyollal borítva égtek az előcsarnok kandeláberjei. A gyászszertartást László Dezső református esperes végezte, majd az egyházi beszéd és ima után Kemény János báró főigazgató vett búcsút az elhunyttól. A színművészeti kamara nevében Lantos Béla búcsúzott a magyar színjátszás nagy halottjától, a kolozsvári színipártoló egyesület részéről Jelen Gyula dr. mondott keresetlen szavakat, Nagyvárad búcsúüdvözletét Tanay Emil hozta el Tóth Elek ravatalához, majd Beethoven gyászindulója után megindult a menet a házsongárdi temető felé. A temetőben Szabados Árpád főrendező a színház tagjai, Réthely Ödön pedig az állami színházak örökös tagjai nevében beszélt. Tóth Elek sírját aztán elborították a koszorúk: a kultuszminiszter, a színművészeti kamara, a budapesti Nemzeti Színház, valamint számos színészi testület, színész, tisztelő és barát koszorúi.

* **Operaházi művészek Debrecenben.** Puccini Toscájának előadásával január 7-én tartotta az újesztendő első operaestjét a debreceni Csokonai Színház. Az opera címszerepét Rigó Magda énekelte, Scarpiát Losonczy György játszotta, Cavaradossi szerepében pedig Járay József lépett fel. A zenekart Rubányi Vilmos vezényelte. Január 8-án megismétlik az előadást, amikor is Cavaradossi szerepét az egyébként változatlan szereposztás mellett Laczó István énekli.

* **A honvéd női szervezet** a vöröskereszt javára vasárnap, január 9-én Ujvidéken nagyszabású hangversenyt rendez. Közreműködik Hess Irén hegedűművésznő, Bajnok Ferenc operaénekes és Kéhler György zongoraművész. A zongorakíséretet Borhy Ottó látja el.

* **A nemzetvédelmi szövetség nótajátéksorozata.** Abban a nagyvonalú kultúrtervben, amelyet a nemzetvédelmi szövetség céljául kitűzött, első helyen kívánja megvalósítani azokat a törekvéseket, amelyekkel a kultúrát a nemzetvédelem szolgálatába állítja. Ezek a szempontok vezették a nemzetvédelmi szövetséget, amikor elhatározta, hogy Pásztor Zoltán „Visszadalolt városok" című nótajátékát bemutatja a Magyar Művelődés Házában. Sok ismeretlen magyar dalt visz közel a közönséghez ez az izig-vérig magyar játék, amelyben a falu ölelí szívére a várost. A nemzetvédelmi szövetség az újszerű műfaj rendezését a legjobb kezekbe tette le, amikor ezzel megbízta Gát Józsefet, az ismert rendezőt. A fővárosi és az országos lőadás-sorozatok igazgatására a nemzetvédelmi szövetség Ferenczy Károlyt szemelte ki.

* **Zoro és Huru,** a néma filmidők két boldogemlékezetű sztárja, „Kísértetek a kastélyban" című filmjükben újból megjelennek a közönség előtt. Az újdonság, amelyben a hosszú Zoro és a kis gömböc Huru egy ügetőverseny bonyodalmainak keretében mulattatják a nézőt, a vidék nagy városaiban már bemutatásra is került. Most Debrecen, Nyíregyháza, Kecskemét és Marosvásárhely után a film rövidesen Budapesten is a közönség elé kerül. A vígjáték külön érdekessége, hogy abban a két népszerű dán komikus magyarul énekel.

Egy film, melyet minden magyar embernek látnia kell:
Rákóczi nótája
Mától: **CAPITOL**
TOLNAY KLARI — SÁRDY — ABONYI — CSORTOS
Rendezte: Daróczy J. Tel.: 131-337.

Három színházi jubileum

Az új esztendő első hetében *három színházunk* éri el a sikert jelentő második, harmadik színházi jubileumot. A *Vígszínházban* Vízkereszt napján ötvenedszer adták elő a kitünő *Fendrik* Ferencnek „Két boldog hét" című értékes, pompás vígjátékát. A jubileumi előadáson természetesen ugyanazok a szereplők játszották a darabot, akik azt a bemutató óta sikerre vitték. Igy *Lázár* Mária, *Kelemen* Éva, *Somlay* Artúr, *Kamarás* Gyula, *Pogány* Margit, *Pálkozdi* Ferenc és *Bihary* József. *Kerecsendi Kiss* Márton „Az első" című színműve szombaton kerül színre hetvenötödször az *Uj Magyar Színházban.* Az érdekes játék a bemutató óta táblás házakat vonz és bizonnyal telt nézőtér előtt éri el a harmadik jubileumot is. A jubileumi előadáson a főszerepeket *Páger* Antal, *Dayka* Margit, *Bulla* Elma, *Halassy* Mariska, *Juhász* József, *Pataky* Miklós, *Gárday* Lajos, *Sugár* Lajos és *Cz. Turán* Endre játssza. Ugyancsak szombaton, január 8-án jut el az ötvenedik előadáshoz *Herczeg* Ferencnek a „Fecske és denevér" című társadalmi színjátéka. A jubileumi előadás a *Pesti Színházban* este félhétkor kezdődik. *Tasnády* Ilona, *Tolnay* Klári, vitéz *Benkő* Gyula és *Mihályi* Ernő felléptével.

* **Müller Mária fellépései az Operában.** Mint ismeretes, a tervek szerint Müller Mária kamaraénekesnő január 8-án a Bűvös vadász Agáta szerepében szándékozott bemutatkozni a budapesti közönségnek. Közbejött akadályok miatt ezt az előadást most január 18-ára halasztották. A nálunk oly méltán népszerű művésznő a Weberhősnőn kívül fellép legaszményibb alakításával is: január 23-án a Tannhäuser Erzsébetjét énekli.

* **Bartók-bemutató a székesfővárosi zenekar Bartók—Mozart estjén.** Kétszer halasztották, majd az eredeti szép műsort kissé megváltoztatva, megtartották a székesfővárosi zenekar tagjai azt a hangversenyt, amelyen Szervánszky Péter hangversenymester, a kitünő hegedűművész ünnepei lelkességgel és átéléssel játszotta el Bartók háromtételes hegedűversenyét, az est jogos érdeklődéssel várt bemutatóját. Az öt év előtt készült mű rendkívül érdekes farmailag és gazdag, tartalmilag. Bartók zenei nyelve végsőkig lecsiszolt, ma már megdöbbentően egyszerű és természetes. Jellemző Bartók gondolatsűrítő, hatalmas alkotóerejére, hogy a harmadik tétel ikerformája az első tételnek. Ugyanazt az anyagot dolgozta fel, ugyanazt elmondotta — másként. A második tétel (gyönyörű dallam hat változatban): egyike azoknak a szép lassúknak, amelyeket csak a legnagyobbaknál találunk meg. A mű elindult a magyar fővárosban is, hódító útjára. A zenekart Ferencsik vezényelte.

Félek én az elmulástól

Félek én az elmulástól,
Lenni messze, lenni távol,
Kihullani a világból.

Irtózom a temetéstől,
Hulló göröngyök neszétől,
Tompa, béna gyászzenétől

Szeretnék majd tovább élni,
Ha kell alakot cserélni,
A jövőket mind megérni.

Figyelni a világ képét,
Változó idők tűnését,
S megvárni az örök békét.

Zirczy Ilona

Részvénytársaságok és szövetkezetek
mérlegének lezárása és közgyűlésének megtartása előtt
tanulmányozza át
„A részvénytársaságok és szövetkezetek mérlegének és közgyülési határozatainak megsemmisítése a cégbíróság gyakorlatában"
„Az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok büntetőjogi felelőssége"
című művet.
Irták: Mátéffy József dr és Baltay János dr kir. törvényszéki bírák és ifj. Nagy Béla dr budapesti ügyvéd.
A mű ára 24 pengő.
Kapható a Stádium könyvesboltjában, Budapest, VIII., József-körút 5.

Drága a puli

Nem a legüdítőbb történet, de most valóban megesett, el kell mesélni.

Nem mindenki érzi át egyformán a mai helyzetet és sok egyszerű lélek akad, aki eltéved az egyetemes kötelességteljesítés bonyolult erkölcsi törvényeiben. Egy ilyen egyszerű, becsületes ember állott ki a napokban az egyik vidéki vásárba hizott marhájával a piacra.

Szép volt a marha nagyon, hát az egyik mészáros meg is állott rögtön előtte. Mi az ára, kérdezte, mire a gazda mondta, ennyi, meg ennyi. A mészáros számol, aztán kijelenti:

— Annyit nem adhatok érte, mert túllépnénk a megengedett árat, aztán bajba keverednénk mindaketten.

A gazda csodálkozva néz rá:

— Ne mongya?

— Mondom én, most így van.

— Na, ha így van, akkor nem eladó, mék vele vissza a tanyára.

A mészáros pillantása a puli kutyára esik. Máris kész a ravaszsággal.

— Nézze... — hunyorít jelentőségteljesen a gazdára. — Nem adhatok többet az ökörért nyolcszáz pengőnél, mert fog a törvény. Hanem nagyon tetszik nekem ez a puli megvenném azt is. Adnék érte százötven pengőt. Nagyon takaros állat, aztán okosnak is látszik.

A gazda meghökken. Ilyen bolondot sem látott még. Százötven pengőt kínál egy közönséges ebkutyáért. Aztán számol magában. Na fene! — állapítja meg magában. Kilencszázat kért az ökörért. Ha odaadja a pulit is, kilencszázötven pengő üti a markát.

De még szabódik:

— Hát... — mondja. — Vinné a pulit is?

— Vinném.

— Százötvenet adna érte?

— Százötvenet.

Percnyi csönd, aztán a két kéz összetalálkozik. A vásárt megkötötték.

•

Hanem hát tanu hallgatódzott a közelben. Másnap feladta mind a kettőt. A többi már szomorú historia. Felesleges elmondani, úgy is lehet okulni belőle.

BIBÓ LAJOS

Hóvihar miatt a Délvidéken több vonalon szünetel a MÁV forgalma

A M. kir. Államvasutak igazgatósága közli, hogy hóviharok okozta akadályok miatt a Szabadka—Cservenka—Gombos, a Zombor—Hódság—Szépliget— Ujvidék, a Hódság—Szondi és a Vaskapu—Titeli vonalakon a vonatforgalom szünetel. Tekintettel a Délvidéken beállott rendkívüli nagy havazásokra és szélviharokra, felkéri a MÁV az utazóközönséget, hogy saját érdekében a *Délvidékre történő utazása előtt az utazási lehetőség felől az állomásokon és a MÁV igazgatóság utazási felvilágosító hivatal távbeszélőjén kérjen felvilágosítást.* — Legújabb értesülés szerint a Szabadka—Zombori vonalrészen is szünetel a forgalom a hófuvás miatt.

— 25 és 50 darabos dobozokban is forgalomba hozzák a Kleopatra-cigarettát. A m. kir. Dohányjövedék a Kleopatra cigarettát új kivitelű 25 és 50 darabot tartalmazó dobozokban is forgalomba hozza. A cigaretták ára nem változik.

Fülöp Zoltán leleplezi
az Operaház színpadi trükkjeit

Operaház. Müterem. Itt találjuk meg *Fülöp* Zoltánt, a zseniális díszlettervezőt, akinek pompás színpadait, úszó felhőcsodáit anyi-

szor megcsodáltuk a nézőtérről. Szemléljük meg most közelebbről a dolgokat: nézzük meg, *miből van a felhő, hogy készül a tűzvarázs, hogyan hullámzik a tenger, szép tarajosan?* Illúziórombolás? Nem, csak a játékszer belsejének érdekessége.

A müteremben óriási asztal, rajta fejesvonalzó, körző, logarléc, gombfesték és más ezer szerszám. Szemben vele hosszú lábakon nyugvó, *miniatür színpad, világítási effektusokkal, zsinórpadlással, apró díszletekkel.* Most is épen egy készülő Mozart-balett arasznyi lombos fái ágaskodnak ebben a furcsa építményben. Ezeket rakosgatja, miközben az operaszínpad szemkápráztató csodái iránt érdeklődünk. Még egyet-kettőt igazít a ceruzarajzos papírfákon, aztán abbahagyja és rajzos, szemléltető magyarázatba kezd:

A felhő és a zselatin

— Itt van például a *Tell Vilmos* viharа. Sokan azt mondják, olyan, mintha igazi lenne. Ennek nem örülök. *A színház többet adjon, mint az igazság: költészetet.* Hogyan készül a vihar Hát ez bizony eléggé komplikált. A különböző díszletobjektumokat már eleve úgy kell megépíteni, hogy a különböző trükkök végrehajtására alkalmasak legyenek. A színpad síkja és a hátsó díszlet alkotta derékszög átmérőjét kifeszített vászon képezi. Ez alatt és felett reflektorok vannak elhelyezve, *ezekkel szabályozzák a vászonra vetített víz mozgását.* A színpadon jobbról és balról mintegy kétemeletnyi magasságban vannak a vetítőgépek, amelyeknek segítségével a legfantasztikusabb díszletproblémákat is megoldjuk. A kifeszített vászon előtt süllyesztő van, ebben a munkások acéldrótra kifeszített hálót hálót tartanak s erre különböző sűrűségű tüllrészt applikáltunk. Ezeket emelik fel a munkások, hol gyorsabban, hol lassabban a vetítés közben, meglepő hatást keltve a nézőtéren a hullámok változatosságával. *Mintegye öt éve dolgozunk a vetítőgépekkel. Ezeknek a segítségével oldjuk meg az égboltozaton úszó felhőcsoportokat is.*

A két vetítőgép között, a színpad közepén nagy lámpaegység van, amely előtt tüllre applikált *felhőmotivumokat* húznak el. A felül lógó szuffiták kék, vörös, zöld, sárga, vagy tetszésszerinti színnel puhítják meg a durva fekete-fehér ábrát. Ezenkívül vagy mintegy hetven centiméter átmérőjű üvegkorong is, amelyen egész felhősor van. Ha lát operai egünkön furcsa, kavargó, vad felhőket, olyankor *jobbról is és balról is megindítjuk ezeket a korongokat és egymásra vetítjük a felhőket.*

Hogyan lesz Daphnéből babérfa?

— Mondjon valamit arról, hogyan változik át *Daphne* babérfává?

— A *Daphne* című daimüben van az utóbbi idők egyik legbájosabb színpadi trükkje. A darab végén, amikor Daphné a színpad közepén álló dombra megy fel, Apolló babérfává változtatja. Ezt a nehéz kérdést is *a nyilt színpadon oldjuk meg, láthatóan,* még pedig a következőképpen: A fatörzs, kevés lombbal a süllyesztőben van. Megfelelő jel után a munkások ügyes szerkezettel lassan felemelik.

A gallyak lassan kezdik Daphnet alulról eltakarni. Ez folytatódik tovább, amíg az ágak elérnek a fejéig. Ugyanekkor azonban *a közönség semmit nem vett még észre abból a hatalmas színpadtechnikai előkészületből, amely a darab kezdete óta ott van a színpadon.* A fa tulajdonképpeni lombjai két egymásmögötti részben *acéldrótokon lógnak s a földön fekszenek.* Az acéldrótok teljesen láthatatlanok a nézőtérről, a lombok pedig furnérlemezből vannak kikörvonalazva. A lomb többi része hálóba van applikálva. Ez a két rész pontosan

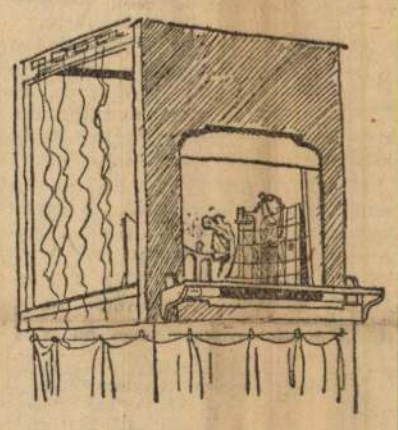

A miniatür színpad

takarja egymást. Amint fölfelé húzzák ezeket, egyben egymástól szét is választják a két díszletet, tehát *amint a lomb emelkedik, egyre terebélyesedik is.*

Forrás, vízesés és nyílt színi eltűnés a színpadon

— Mi a Daphne gyönyörű forrásának műhelytitka?

— Ugyanaz, mint a Siegfried hatméteres vízesésének. Természetesen ezt is vetítjük. Díszletdarabba transparens vászon van applikálva, a díszlet mögött pedig vetítőkoronggal lefelé hulló mozgást viszünk a képbe.

— Hogyan tünik el a nyilt színen Alberich a *Rajna kincsében?*

— Amikor megáll a sziklán, előtte pár lépéssel gőzszekrényt helyeztünk el. Adot jelre felcsap a sürü gőzoszlop. Ekkor még Alberichen van a fényoszlop, lassan azonban egyre erősebben világítjuk meg a gőzt, a színpadi alakról pedig elvonjuk a fényt. Ezzel idézzük elő azt, hogy láthatatlanná válik.

— Az árnyék és fény játékáról mondjon valamit a bűvészkamara most folyó trükkjeiről.

— Minden időknek ilyen szempontból legnagyobb feladatára készülünk a felújításra kerülő Walkürnél. A színpadi „csodák" azonban még mély titkok, nem árulhatok el előre semmit.

— Akkor arra kérjük, mondjon valamit az operaházi csillagokról is. Ezúttal nem az énekes csillagokról, hanem azokról a világító kis testecskékről, amelyekkel teleszórják az operai égboltozatot.

Az Opera csillagai

— Először is tudni kell azt, hogy az operaszínpad 52 méter hosszú és tizenhat méter magas körpályán függő vászonhorizontja apró, finom csillagképpel teljesen ki van lyukasztva. Minden csillag vékony japánselyemmel van leragasztva és ugyanolyan színű, de természetesen nem fedőfestékkel színezve. Ha ez előlről van megvilágítva, nem látszik. Három méterrel mögötte fehér vászon van, a vászon és a kilyukgatott díszlet között világítanak, akkor egyszeriben kigyúlnak a csillagok.

— Beszéljen valamit a csodás nyiltszíni díszletváltozásokról.

— Ezeknek a titka is a fényhatás. Szemléltető példaként talán megemlítem a Faustnak azt a jelenetét, amelyben Mephisto a tükörben megmutatja Margit képét. A tükör lapja zöldben foszforeszkál. Az igazság a következő: a tükör lapja kifeszített tüll s ez a tükör kap erős zöld fényt hátulról. Mármost a tükör mögött mintegy másfél méterre lévő részek

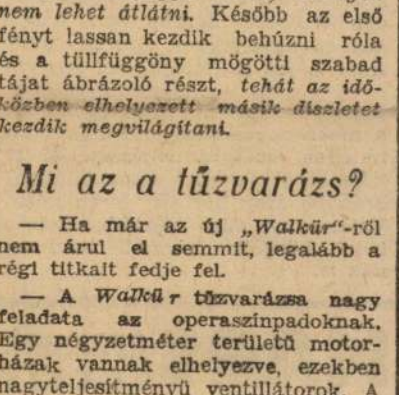

Vázlat a készülő Mozart-balettből

teljesen sötétségbe vesznek, mivel *a tüll sajátsága, hogy kellőképp világítva teljesen sürü anyagnak hat.* Tehát ezalatt a tüll mögött nyugodtan elhelyezkedhetik a jövendő Margit. A fényt most a tükör sikjáról lassan elveszik és Margitra vetik. Most már természetesen látható Margit. Ugyanezt a „trükköt" nagyban is meg lehet csinálni, sőt szoktuk is alkalmazni. Vagyis úgy, hogy az egész színpadnyílást tüllel zárjuk el.

Ilyen a *Tannhauser* első képe, amikor az úgynevezett Venuszbarlangnál a balett- és egyéb jelenetek után lassan leereszkedik a barlang egy másik részlete. Természetesen ez is tüllfüggöny segítségével történik. A tüllre elölről rávilágítunk, *tehát látszólag kompakt anyaggá válik, amelyen nem lehet átlátni.* Később az első fényt lassan kezdik behúzni róla és a tüllfüggöny mögötti szabad tájat ábrázoló részt, *tehát az időközben elhelyezett másik díszletet kezdik megvilágítani.*

Mi az a tűzvarázs?

— Ha már az új *„Walkür"*-ről nem árul el semmit, legalább a régi titkait fedje fel.

— A *Walkür* tűzvarázsa nagy feladata az operaszínpadoknak. Egy négyzetméter területű motorházak vannak elhelyezve, ezekben nagyteljesítményü ventillátorok. A motorház felső zárólapján acéldrótháló van, erre vékony selyemből erősitették rá a lángnyelveket. Ezeket a ventillátor felhajtja, némelyik 2—3 méter hosszú is megvan, tehát ilyen magasra. Alulról aztán sárgás, vöröses foltokkal megvilágítjuk és olykor füstpatronokat is alkalmazunk. Ennek a szagát azonban az énekesek nem bírják, ezért legtöbbször nem füstöt, hanem gőzt adunk, ami hasonló illuziót kelt.

— Most valami modern trükköt is halljunk.

— Ez azt hiszem a vetítések egymásrakopirozása lehet. Mi alkalmaztuk ezt először, egy éve az én terveim alapján a Rajna kincsében. Az egymásrakopirozott díszletmotivumok által a színpad egy része a nézők szemeláttára változik meg.

Bepillantottunk az Operaház boszorkánykonyhájába, ahol *Fülöp* Zoltán, a fővarázsló keveri a felhőket, csillagokat, tüzet, vizet s hatalmában tartja az operai elemeket. Érdekes ez a nézőtérről nézve, de érdekes innen, a műhelyből is.

HATTYASY KATALIN

Megtalálták Zathuretzky Ede két mesterhegedűjét

Szombaton délelőtt a Barosstér 1. számú házban *Molnár* József 76 éves ujságárus *egy papirba csomagolva két hegedűt talált.* Az ujságárus átadta a csomagot *Lengyel* Gabriella hegedűművésznőnek, aki *rögtön felismerte Zathuretzky Ede két eltünt mesterhegedűjét.* A nagyértékű mesterhegedűket beszolgáltatták a rendőrségnek és szombaton délután a főkapitányságon Zathuretzky Ede átvette a tulajdonát képező két mesterhegedűt. Az ezer pengő jutalom kiadásáról később döntenek.

Mindentudó Divatcsamok-rádió szórakoztatja a családot! Fent flatalok vannak: tánczenét fogtak. A másodikon cigányzenére kvaterterkáznak. Az első emeleten idős házaspár egy kedves szindarabot hallgat. Ahány ház — annyi állomás!...

Ennyit Ön is megengedhet magának. Rádió-osztályunk az összes idei márkás típusokat tálcán kínálja. Nézzen körül, válaszon ki egy megfelelő készüléket, s mert a rádiót folyószámlára is adjuk — a többi részletkérdés!...

Divatcsamok

VII., RÁKÓCZI-ÚT 70—76

A csunya foglerakodás

gyorsan és alaposan eltávolítható, ha a fogkefére kevés Chlorodont fogpasztát nyomunk és azzal a fogakat minden oldalon, a rágófelületen is átkeféljük. Ezáltal ujra előtünik a fogak természetes elefántcsont fénye és a szájban még sokáig megmarad az üdeség, tisztaság pompás érzése.

Tehát ne feledje el:

felkelés után és lefekvés előtt

Chlorodont fogpaszta

— A magyar sajtó honvédestje. Az Országos Magyar Sajtókamara és a Magyar Ujságírók Egyesülete az orosz frontról sebesülten visszatért és most a budapesti helyőrségi kórházakban ápolt, de már lábbadozó hős magyar honvédtisztek tiszteletére és részvételével 29-én, szombaton délután őtórai teával kapcsolatos honvéd-estet rendez a Magyar Saj tó Házában. Az esten a magyar művészvilág számos kiválósága szerepel.

A japán haderő befejezte felvonulását

SANGHAJ, november 15.

A japán haderő befejezte felvonulását Kelet-Szibéria és Indokina ellen, — jelentette a japán hadsereg sanghâji szóvivője. A tulajdonképpeni Kínában kialakult két arcvonalon mintegy huszonkét japán hadosztály helyezkedett el, melyeket a Csangkájsek által oly sokszor bejelentett kínai támadások nem tudtak megrendíteni. Amerika mindent megtesz ugyan Keletázsiában, hogy a közhangulatot Japán ellen fordítsa. Sanghájban éppen ezért erős felháborodás mutatkozik. Bár az amerikai és angol kormány több ízben felszólította saját állampolgárait, hogy Sanghájt hagyják el, az amerikai és brit alattvalók vonakodva tesznek csak eleget e felszólításoknak.

A japán császár nyitja meg vasárnap az országgyűlést

Tokió, november 15.

Az országgyűlés rendkívüli ülése szombaton délelőtt az alsóház és felsőház rövid üléseivel megnyilt. A császári pár szombaton visszatért Tokióba, ahol a Tennó vasárnap résztvesz az országgyűlés hivatalos megnyitásán.

Hétfőn boncolják a tragikus körülmények között elhunyt Zádor Gyöngyi holttestét

Pénteken délután a Park Szanatóriumban tragikus körülmények között

elhúnyt Zádor Gyöngyi, a Nemzeti Színház fiatal művésznője.

A fiatal művésznő tragikus halála általános részvétet keltett.

Zádor Gyöngyi, mint a vizsgálat megállapította, csütörtökön este színház után a Bucsinszky-kávéházban vacsorázott egy barátnőjével. Utána hazatért édesapjának, *Zimmermann* Mihály műszaki főtisztnek Cobor-utcai lakására. A fiatal művésznő csütörtökön éjjel

meglehetősen feldúlt idegállapotban érkezett haza,

felköltötte édesanyját, akinek elpanaszolta, hogy a Nemzeti Színházból áthelyezték a Kamara Színházba. Édesanyja vigasztalni próbálta leányát, majd *Zádor* Gyöngyi visszavonult hálószobájába. Másnap reggel a család tagjai habzó szájjal, eszméletlen állapotban találták hálószobájában. Azonnal orvosért telefonáltak,

Miután hiábavaló volt minden orvosi beavatkozás és nem sikerült eszméletre téríteni, azonnal beszállították a Park-szanatóriumba, ahol pénteken délután meghalt.

Az orvosi vizsgálat megállapítása szerint

valószínűleg mérgezés okozta a fiatal művésznő halálát.

Hogy milyen méreg oltotta ki életét, azt nem sikerült megállapítani. A halálesetet azonnal jelentették a rendőrségnek. Tisztiorvos vizsgálta meg a színésznő holttestét, majd beszállították a Törvényszéki Orvostani Intézetbe, ahol hétfőn fogják felboncolni.

Több árdrágítót vett őrizetbe a pécsi rendőrség

Pécs, november 15.

Szombaton a pécsi piacon őrizetbe vették *Iván* Péter, *Szebi* Jordán és *Szebev* Jordán piaci árusokat és ugyanakkor eljárás indult *Kohl* Lajos és *Szemkovics* András pécsi hentes és mészárosok ellen árdrágítás miatt. Ezzel egyidőben a mohácsi rendőrség hét árdrágító ellen indított eljárást, mert különböző cikkeket a maximáltnál drágább áron hoztak forgalomba. Valamennyi ellen bűnvádi eljárás indul, közülük hármat internálnak is.

A VILÁG KÖRÜL

A BERLINI FILHARMONIKUSOK ZENEKARA a mult ősszel Hollandiában, Belgiumban s Észak-Franciaországban, ebben az évben pedig Olaszországban, Spanyolországban, a Skandináv államokban, Pozsonyban és Zágrábban vendégszerepelt.

REKORDOT ÁLLITOTT FEL, sidneyi hír szerint, egy Catalina-típusú repülőgép. A gép mintegy 5000 kilométernyi utat tett meg a Csendes óceán átrepülése során anélkül, hogy leszállást végzett volna a Phönix-szigeteken. A gépet Taylor kapitány vezette.

KONZISZTÓRIUM LESZ decemberben a Vatikánvárosban. A konzisztóriumon azonban ezúttal sem neveznek ki bíborosokat, tekintve, hogy a pápának a háború befejezése előtt nem áll szándékában új bíborosok kreálása.

A NÉMET HADITENGERÉSZET a keleti háború megindítása óta október elsejéig összesen 732.000 tonnányi anyagot szállított az arcvonalra. Ilyenirányú szállítás a haditengerészet történetében eddig csak egyszer fordult elő, a norvégiai háború idején.

UJFAJTA CUKORPÓTLÓSZERT fedeztek fel a francia vegyészek, mivel a szacharinkészletek is kifogyóban vannak Franciaországban. A legmegfelelőbb nyersanyagnak ebből a célból a gyümölcsfák fűrészpora bizonyult.

A KUTYÁK SZÁMA Párisban 50.241-re emelkedett. A kutya-népszámlálás azt is megállapította, hogy Páris minden huszadik családja tart kutyát s az ebadó 5 millió 100 ezer frankkal gazdagította Páris kincstárát ebben az esztendőben.

MOZIKALAPOT KÖVETEL a dán sajtó a hölgyeknek. A lapok ugyanis megállapítják, hogy a legszívreszólóbb rábeszélés sem bírja rá a hölgyeket arra, hogy a mozikban levegyék kalapjaikat.

Még alig néhány villatelek kapható Balatonszéplakon

Siófok közvetlen szomszédságában. Villanyvilágítás! Fövenyes fürdőpart! Mérsékelt árak! Kedvező fizetési feltételek! Felvilágosítások: Balatonszéplak Fürdőtelep Központja, BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 26. Telefon: 110-205.

Borlay Károlyt felmentették Müller Antal rágalmazási ügyében

A büntetőtörvényszék szombaton délben hirdette ki ítéletét abban a rágalmazási bűnperben, amelynek a vádlottja *Borlay* Károly mérnök, a budapesti Kövező Ipartestület elnöke, sértettjei pedig *Müller* Antal országgyűlési képviselő és felesége voltak. *Borlay* ugyanis levelet intézett *Karafiáth* Jenő főpolgármesterhez és azt állította, hogy

a fővárosnál csak az a kövezőmester jut munkához, aki Müllernek, vagy feleségének öt százalékot fizet a pályázati összegből.

Az ügyet elsőfokon a járásbíróság tárgyalta le, amely *Borlay Károlyt*, *Müller* Antal sérelmére elkövetett rágalmazásban bűnösnek találta, emiatt őt feltételesen 100 pengőre büntette, Müller Antalnét esetében azonban felmentette.

Kölcsönös fellebbezés folytán az ügy a törvényszék *Buzáth*-tanácsa elé került, amely több napi tárgyalás után

Borlay Károly vádlottat a vád alól felmentette.

A törvényszék megállapította az ítélet indokolásában, hogy *Müller* Antal és felesége egyes kövezőmesterektől a közmunkák elnyeréséért pénzt vettek fel s

ez a pénz erkölcsi kényszerként nehezedett a pályázókra, akik abban a hiszemben voltak, hogy Müller személyes közbenjárásával befolyásolni tudja a pályázatok sorsát.

Arra nézve adat nem merült fel, hogy a pénzeket Müller és Müllerné saját céljaikra használták, de az sem nyert bizonyítást, hogy milyen célra fordították a felvett összegeket.

Az ítélet jogerős.

— **Eltemették Bogsch Aladárt, a MÁV helyettes igazgatóját.** Szombaton délután helyezték örök nyugalomra a farkasréti temetőben *Bogsch* Aladár dr. kormányfőtanácsost, a MÁV helyettes igazgatóját. Délután félnégy órakor kezdődött a temetés, amelyre egymásután érkeztek az előkelőségek. Ott voltak nagybányai *Horthy* István, a MÁV elnöke, *Johan* Béla dr. belügyi államtitkár, *Bogsch* Gyula dr., a Futura igazgatója, az elhunyt testvére, *Imrédy* Kálmán dr. MÁV elnökhelyettes, *Szinte* József dr. és *Beöthy* Kálmán dr. MÁV igazgatók, továbbá *Véner* Kornél dr. és *Fattinger* Sándor dr., a Futura kormánybiztosa és igen sokan mások a társadalmi és közéleti előkelőségek sorából. A család kívánságára *Virágh* Jenő evangélikus tanár, lelkész végezte a szertartást a halottasházban. Sokszázfőnyi közönség kísérte azután utolsó útjára. *Bogsch* Aladár, akit a család sírboltjában helyeztek örök nyugalomra. A sírnál több beszéd hangzott el és díszőrséget álltak a MÁV személyzetének küldöttei.

— **A honvédség köszönete a Baross-asszonyoknak.** A Baross Női Tábor Hlapács A. tizedes, Gáspar Károly tizedes, Krisztián János őrmester, stb. aláírással a következő tartalmú levelet kapta a II. hadtest katonáitól: „Kedves Baross Női Tábor! Valahol az orosz földön igaz örömmel olvastuk egyik kezünkbe jutott magyar ujságban az Önök nevét és azt, hogy kötőtűvei siettek segíteni nekünk, hogy ezzel is kellemesebbé tegyék számunkra a telet és nagyobb ambicióval verjük a dicső hordát. Igaz örömünkre szolgál, hogy nehéz háztartási gondjaik között is szorítanak időt arra, hogy a mi testi épségünket védő melegítőket kössék, amiért fogadják szívből jövő hálánkat".

—>-<—

SZÁZÉVES AZ ÁLTALÁNOS „FREULEIN" MEGSZÓLÍTÁS Németországban. Száz évvel ezelőtt a német leányokat „Jungfer", vagy „Demoiselle" megszólítással illették. A férfiakat általában „Meister"-nek szólították s csak az előkelőbbeknek járt ki a „Herr" megszólítás.

UJ LAKÁSBA UJ BUTORT Ébnertől VIII. KARPFENSTEIN-U. 2/A

KAMATMENTESEN Fizetési kedvezménnyel HALÓK KOMBINALTAK 25 Eichler, Nagymező-utca

Használt és új hálók ebédlők, kombináltak, konyhák, kárpitosáruk minden árban. LASZLÓNÁL. Jókai-utca 6.

BUTOR és TEXTIL-keresk. r. t. Liszt Ferenc-tér 5. szám EGY HELYEN — EGY SZÁMLÁN Részletfizetésre: hálók, ebédlők, kombináltak, szőnyegek, függönyök stb Díjtalan árajánlatokat küldünk vidékre is

Bútor részletre is. Hálók, rekamiék, kombinált berendezések. Használt hálók, félhálók, egyes bútordarabok nagyon olcsón. Kovács Ferencnél, Izabella-utca 13. szám. Magyar Színháznál. Telefon: 426—985.

KIRÁLY-UTCA 82. SZTOPKA JÁNOS bútorüzletében olcsón vásárolhat, jótállással nagy választék mellett: keményfahálót, simahálót, stylhálót, ebédlőt, kombinált berendezést, konyhabútort. Részletfizetési kedvezmény. — Vidékre csomagolás.

Fotelágy 58 P-től, rekamie 168 P-től a készítőnél, Nagymező-utca 27. szám. Kárpitosnál.

STYL-BÚTOR Polgári bútor Egyszerű bútor Podmaniczky-utca 18.

MARS gyermek kocsik megbízhatók, olcsók VI., Andrássy-út 36. (Párisival szemben.)

Faragott francia reneszánsz ebédlő, családi okok miatt áron alul eladó Csak privátnak. Pasaréti-út 60/b. I. 2. Délelőtt 12-ig.

HOSSZU RÉSZLETRE JÓ BUTORT VEGYEN. BERTALANNÉ keresztény bútorszalon, Rákóczi-út 82. I. em. 8. Vidékre árajánlatot küldünk.

Fotelágy 55 P-től Rekamié 165 P-től a készítőnél: PFLUM kárpitos NEFELEJTS-UTCA 29. (István-útnál.)

LEGNAGYOBB KERESZTÉNY VÁLLALAT! ZONGORÁK, HARMÓNIUMOK PÁRATLANUL OLCSÓN. EHALL. ANDRÁSSY-ÚT 15.

Ágytollat pelyhet olcsón szállít Rosner Gyula cég ágytollüzeme Kiskunfélegyháza. Tarkatoll —.80, szürke fosztott 1.50, 2.50, fehér fosztott libatoll 4.20, jobbminőségű 5.50 6.—, 8.—, pehely szürke 8.—, fehér 11, 13, 15, paplanpehely 18, 20, 22 pengő kilónkint. Papírzsákokban csomagolva bérmentve, utánvéttel.

Könyvtárat, Révai lexikont, Hóman—Szekfűt vesz Keleti könyvüzlet, Vilmos császár-út 27.

Emeletes bérvilla Balatonnál, 4× szoba-konyha, házmesterlakás, 366 □-öles gyümölcsös telekkel eladó. Érdeklődés: Budapest VII., Damjanich-utca 28/a, III. 19.

„Duna" BÉLYEG-bolt Vétel, eladás, csere, ritkaságok, újdonságszolgálat. V., Mária Valéria-utca 19. (Szemben a Ritz-szállóval.) Tel.: 382-473.

Akar ön jól eladni és olcsón venni bélyegeket? Kérje díjmentes árjegyzékem. MARKÓ Telefon: 329—958. Teréz-körút 50.

BÉLYEG! 25.000 kf. drbból álló alapgyüjtemény eladó. Legokosabb karácsonyi ajándék. KASZAB, Károly-körút 3/a.

HÁZ SZENT IMRE HERCEG-UTNÁL 2 emeletes, 300 ölön összkomf. lakásokkal 24.000 bér, 380.000-ért eladó. Dr. Hegyi, 13-96-83.

Villa NAPHEGYEN, parkban 6 szobás, hallos főúri luxusvilla, két napig 160.000-ért eladó. Dr. Hegyi, 13-96-83.

INGYEN vizsgálom fogait Fogorvoslás!

TÖRÖTT ARANYÉRT, VAGY BÁRMELY MÁSNEMÜ ARANYÉRT, RÉGI FOGSORÁÉRT UJAT KÉSZITEK, vagy LEGMAGASABB ÁRON BEVÁLTOM. Fogsort 48 órán belül készítek. Foghúzás érzéstelenítéssel 3.— P, fogtömés. Műfogak készítése. Porcellánfog 3 P-től. Fehér fémfog 8 P, magas garanciával, OTBA- és ORBA-tagoknak előleg és ráfizetés nélkül. Vidékieknek nagy kedvezménnyel, soron kívül Godó István áll. vizsg. fogász. NAGYMEZŐ-U. 8. II. 8. (TIVOLI-MOZIHÁZ.)

Vennék egy öt évesnél nem idősebb, teljesen kifogástalan cséplőgarniturát, melynek hajtóereje traktor. Ajánlatokat „Készpénzfizetés" jeligére a kiadóhivatalba küldeni kérem.

BUNDÁK most olcsón! Alakítások nyári áron! KÓKAY ENDRE SZŰCSMESTERNÉL, V., Vilmos császár-út 10. Telefon: 386—784.

Hölgyeim! Egyszerre 130 kötőtű munkáját végzi el a „RAPID" SUPER KÉZI KÖTŐKÉSZÜLÉK. A XX. század szenzációja! Munkája: kézimunka. Minden minta köthető. Néhány óra alatt köthet pulóvert, blúzt, vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Ára P 45.—. „Rapid" (98 tűvel). Ára P 35.—. Kérje 17. ismertetőt. ÁRUFORGALMI KFT. Budapest, IV., Sütő-utca 2. szám, félemelet 3. Telefon: 188-365.

Mindenkinek biztos megélhetést nyujt az „ALKA" harisnyaszemfelszedőgép Világszabadalom. V., Szt. István-krt 13.

REX villamos szemfelszedőgép szenzáció. KELEN LÁSZLÓ, Budapest V., Csáky-u. 14. Tel.: 111—586. Bemutatás: délután 2—6-ig.

Hócsizma láthatatlan javítása ujjáalakkozás „Mekka", Rákóczi-út 51. Udvarban

Gazdaság keres tömör, gumiabroncsú, nagy teherbírású tehervonót, Tekintse meg modern bemutatótermein „Szabolcs" jeligére a kiadóba.

Vennék a Dunántúlon egy többlakásos házat, amely legalább 10 évig még adómentes. Ajánlatokat írásban „Dombosvidék" jeligére a kiadóhivatalba kérem továbbítani.

Gazdaság keres nagy teherbírású, fagázüzemű teherautót gyártmány, gyártási év megjelölésével. „Szabolcs" jeligére a kiadóba.

SEGÉDMOTOROS KERÉKPÁROK szakszerű hengerköszörülése, generáljavítása. Alkatrészek. — Vétel eladás, csere. CSEPEL Motor Szolgálat Paulíny Lajos, V. ker., Felka-utca 6.

Kapható szaküz. Vez. képv. Tel. 18-93-85

Budapest és környékéről rendes keresztény nők és férfiak taggyüjtésre és pénzbeszedésre jelentkezzenek, pontos cím és szabadidő megjelöléssel, „Állandó mellékkereset 194111" jeligére a főkiadóba.

Előkelő elektromos iparvállalat keres mielőbbi belépésre fiatal, a Felsőipariskola gépészeti, vagy elektromos tagozatát végzett műszaki tisztviselőt. Ajánlatokat „Sürgős" jeligére a főkiadóhivatalba kérünk.

Kazántelep és műhely vezetésében jártas gépészt, valamint forgóáramú motorok kezelésében jártas villanyszerelőt vidéki ipartelephez KERESÜNK. Ajánlatokat „Fizetési igénnyel" jeligére Blocknerhez, Városház-utca 10.

Kapható minden jobb szaküzletben.

Bibliotheca

SZERB ANTAL:

A királyné nyaklánca

Igaz történet

Ez a könyv regény, életrajz és egy kor ritmusának felidézése. Ez a kor a nyugati kultúra legszebb és legtragikusabb kora: a francia királyság végnapjai, a nagy forradalmat megelőző vidám és mitsem sejtő esztendők. Ára fűzve kb. P **9.80** kötve kb. P **12.40**

PAUL GAUGUIN:

Noa Noa

A Noa Noa, a tahitii élet naplója és regénye. Lapjain ott nyüzsög a paradicsomi táj, ott lélegzik ez a frissebb és ősibb élet. Irója festő, aki színeivel újra felfedezte a természet igazabb valóságát. Rónay György fordítása. Tíz műmelléklettel.
Ára kötve kb. P **7.80**

Platon

ÖSSZES MŰVEI

2000 lap, bibliapapíron

Modern műveltségünknek alig van ágazata, amelynek gyökere valamilyen formában ne Platonnál, az idealizmus első klasszikusánál eredne. A mai nehéz időkben fokozottabb szükség van a kultúra halhatatlan, örökéletű alkotásainak ismeretére, ennek a felismerése indította a **Magyar Filozófiai Társaságot** e könyv kiadására. Ára kötve kb. P **30.–**

BEN LUCIEN BURMAN:

A Mississippi rabjai

A világsiker nimbuszával érkezik hozzánk ez a pályadíjnyertes amerikai regény. A külföldi kritika Steinbeck híres könyve, az „Érik a gyümölcs" mellé állítja. Ismeretlen emberek különös életét festi meg, vonzón, érdekesen s egy páratlan tehetséges író költői erejével. Ára fűzve kb. P **9.80,** kötve kb. P **12.40**

GUNDA BÉLA:

Ikonok

Összefoglaló kép a keleteurópai egyházi művészetnek újabban sokat emlegetett remekeiről. A kitűnő fiatal tudós munkájából megismerkedünk a keleteurópai művészet és néplélek problémáival.
Huszonöt színes és egyszínű műmelléklettel. Ára kötve kb. P **8.80**

FÓNAGY IVÁN:

A mágia

és a titkos tudományok története.

Szerb Antal előszavával.

Az emberiség legősibb és ma is élő tudományainak áttekintése e könyv. Izgalmas és minden embert vonzó, érdeklő olvasmány. Ára fűzve kb. P **9.80,** kötve kb. P **12.40**

Madách - Könyvtár

VALÉRY LARBAUD:

FERMINA MARQUEZ

Valéry Larbaud-nak ez az első regénye, amely magyar fordításban is megjelenik. A Fermina Marquez egy fiúkollégium életét viszi az olvasó elé, a fiatal lelkek minden problémájával, a csírázó sorsok titokzatos elindulásával.

Ára fűzve P **3.80,** kötve P **6.20**

KÁROLYI ISTVÁN GRÓF:

IBSEN ROSMERSHOLMJA

E könyv feltárja a dráma politikai hátterét, keletkezésének körülményeit, alkotáslélektani előzményeit és kimutatja Ibsen többi drámájához fűződő kapcsolatait.

Ára fűzve kb. P **4.80,** kötve kb. P**7.20**

TURI TURGONYI ANDRÁS:

ÁTOK

A fiatal magyar író új regénye friss, üde hang a magyar irodalomban. A legújabb francia irodalom tisztult eszközei és világszemlélete ragyognak a könyv lapjain, új fényben, egy megragadó történet keretében.

Ára fűzve P **3.80,** kötve P **6.20**

LOUIS JOUVET:

SZINÉSZ A SZINHÁZRÓL

Színház — a szó legmagasabb értelmében — erről szól ez a könyv, amelyben nemcsak Jouvet rendezői felfogásáról és színészi elképzeléseiről kapunk éles rajzot, hanem az egész francia Színház keresztmetszetével is megismerkedünk.

Ára fűzve kb. P **5.80,** kötve kb. P **8.20**

PÜNKÖSTI ANDOR:

HAMLET AZ IDŐ SODRÁBAN

Shakespeare legmélyebb tragédiájának keletkezését, forrásait, a korabeli viszonyokhoz való vonatkozásait mutatja be olvasmányos stílusban az érdekes tanulmány.

Ára fűzve kb. P **4.80,** kötve kb. P **7.20**

STAUD GÉZA:

RACINE

A szerző Racine életét, műveit és dramaturgiáját tárgyalja kortörténeti háttérbe állítva. Kifejti az egész európai drámairodalomra gyakorolt döntő hatását és a modern dramaturgia racinei alapjait.

Ára fűzve kb. P **4.80,** kötve kb. P **7.20**

HETEN A SZINHÁZRÓL

Bulla Elma, Fülöp Zoltán, Kárpáti Aurél, Pünkösti Andor, Kállay Miklós, Voinovich Géza és Zilahy Lajos mondják el egy-egy tanulmány keretében véleményüket a mai színházról.

Szerkeszti: Várkonyi Zoltán.

Ára fűzve kb. P **4.80,** kötve kb. P **7.20**

Fülöp Zoltán

1943. Könyvnap

Riport a szaktudásról

Irta: Kolozsvári Grandpierre Emil

Az ifjú ujságíró feltűnően búsan üldögélt a kávéházban, a feketéjét elfelejtette meginni, cigarettája ott füstölt a hamutálcán, nem nyult hozzá.

Mi történhetett? — tünődtem, miközben feléje tartottam. Kérdezősködnöm nem igen kellett, a bánatsujtotta ifjúból bőven ömlött a panasz. Főnöke, a népszerű képes hetilap szerkesztője, reggel behívta magához, elsorolta szellemi és művészeti életünk nehány kiválóságának a nevét s az ifjú tollnokot azzal a feladattal bízta meg, hogy e kiválóságok mindegyikétől kérjen interjut.

Mindenekelőtt a népszerű operaénekest látogatta meg. A hatalmas termetű énekes kényelmes házikabátban egy nyugágyon hevert s boldog önfeledtséggel élvezte az arcára csurgó őszi napsugarak meleg cirógatását.

Az ujságíró kérdésére azonban egyszerre elkomorult, holott barátunk mindössze az iránt érdeklődött, hogy a közeljövőben milyen operában csodálhatjuk? Mogorva és elutasító dörmögéséből csak annyit értett meg, hogy a mester nem szereti, ha szerepeiről faggatják. De ujságírónk nem hagyta annyiban a dolgot, megkérdezte, hogy melyik szerep érdekli leginkább?

— A Sylvia — mondta a bosszús óriás felcsillanó szemmel.

— De hiszen az balett!

A kitűnő énekes, mintha meg sem hallotta volna ezt a megjegyzést, fürgén felugrott s bement a lakásba. Néhány perc mulva, hóna alatt egy gramofonnal, ismét megjelent s miközben felhangzott a Sylvia jólismert zenéje, a mázsás súlyú operaénekes ledobta magáról házikabátját s kecses mozdulatokkal elejétől végig eltáncolta a népszerű balettdarabot a terraszon. A mutatvány után letörölte verejtékes homlokát s kérdőn, de egyben büszkeségtől remegve nézett látogatójára.

— Valóban... valóban... — dadogta az ujságíró, aki még mindig nem tért egészen magához — megdöbbentő volt.

— Ugy-e? — kérdezte az énekes. — Hát tudja meg, engem más, mint a balett, nem érdekel. Ami szabad időm marad, azt a tanulásra és a gyakorlásra fordítom. Egyetlen vágyam az, hogy ezt a balettet egyszer eltáncolhassam a közönség előtt. Sajnos, erről hallani sem akarnak.

Az énekestől a nagyhírű tudóshoz ment az ujságíró. A tudományok eme kitűnő művelőjét éppen mostanában tüntették ki egy tekintélyes pályadíjjal. Az ujságíró erről is szeretett volna egyet mást megtudni. Ámde a neves férfiú nem hagyott időt a kérdezősködésre. Udvariasan elébe sietett látogatójának s még mielőtt az akár csak jónapot kívánhatott volna, így szólt:

— Tudom, hogy hol dolgozik, ismerem a nevét, mindig élvezettel olvasom az irásait s nagyon örülök, hogy meglátogatott. Ha azonban nem akarja elrontani az örömömet, egy szóval se említse a tudományt, egy szót se kérdezzen arról, hogy min dolgozom, mikor végzem be a munkámat, mert mindez a legcsekélyebb mértékben sem érdekel. Ehelyett inkább hallgasson meg énekelni. Maga rokonszenves ember, magának elárulhatom, hogy rövidesen fel fogok lépni az egyik fővárosi színházban. Ez ugyan titok, de azért megírhatja. Szeretem a nyilvánosságot. S most meg fog lepődni, mert ugyebár azt már megfigyelhette, hogy baritonhangom van. Nos, én koloratúrát fogok énekelni. Hallgasson meg.

A tudományok jeles búvára észre sem vette látogatója megdöbbent arcát, hanem máris zongorához ült s a következő pillanatban elkezdett csicseregni.

Barátom keblében ekkor már tanyát ütött a kétely, úgy érezte, hogy a készülő rip talán mégsem lesz olyan szenzációs, mint ahogy remélte. Feldúlt lélekkel csengetett be az országszerte kedvelt drámai színészhez, aki mindjárt azzal fogadta, hogy ha színházi dolgokról szándékozik kérdezősködni, hiába fáradt.

— Dehát miről kérdezősködjem? — kérdezte kétségbeesetten az ifjú ujságíró.

— Beszéljünk irodalomról, — indítványozta a színész — nekem szenvedélyem az irodalom. Erre talán azt fogja válaszolni, hogy csupán azért beszélek így, mert nem akarok elmaradni a többi színész mögött, aki mostanában regényirásra adta a fejét. Ez azonban igazságtalanság volna. Én az utóbbi időkben annyit irtam és olvastam, hogy már csaknem elfelejtettem beszélni s ha a színpadra lépek, komolyan mondom, már nem is érzem otthon magam.

A fitosorrú, karcsú regényirónő elrévülten beszélt arról a nagyszerű estéről, amikor egy színház zsúfolt padsorai előtt lady Macbeth szerepét játszhatja, sötét szenvedéllyel, zordan és fenségesen. Irodalmi terveiből semmit sem volt hajlandó elárulni.

A nagynevű gazdasági szakértő, akit nemrég egy óriási vállalkozás megszervezésével bíztak meg, a látogatás idején éppen csendéletet festett műtermében. Részletes és nagyon szellemes előadást tartott arról a sajnálatos körülményről, hogy a csendéletfestők mennyire elhanyagolják a fejessalátát, helyette inkább otromba kalarábékat és primitív paradicsomokat festenek.

Ennél a pontnál barátom félbeszakította elbeszélését.

— Fölösleges, — mondta bánattól lesujtottan — hogy tovább folytassam. Amit hallott, az mindenhol megismétlődött, ahova csak ellátogattam. Tizenkét kitűnőségtől kértem interjut, mind a tizenkettő mással foglalkozott, mint ami a foglalkozása volt. Hiába dolgoztam egész délelőtt, nem sikerült egy riportra való anyagot összeszednem. Mert azt mégsem irhatom meg, hogy mindenki mással foglalkozik, mint amihez ért. Egyébként a szerkesztőm is megmagyarázta, hogy erről nem illik irni, úgy kell tenni, mintha elhinnénk, hogy mindenki a maga mesterségét folytatja.

Riportot azért nyugodtan irhatott volna, — feleltem neki.

— Irtam is, a következő számban már megjelenik. Nem is emiatt keseredtem el annyira. Hanem azért, mert rájöttem, hogy tehetségtelen ujságíró vagyok. Mert ugyebár, ha ezek a hatalmas szellemek, tündöklő tehetségek, akik oly káprázatos sikert értek el az életben, mind valami egészen mással foglalkoznak, mint ami a mesterségük, ami a hivatásuk, akkor nekem is kellene hivatásomon felül még valami mással foglalkoznom. Az a tény, hogy ez eddig nem jutott eszembe, hanem csak arra gondoltam, hogy jó ujságíró váljék belőlem, nem más, mint a tehetségtelenségem bizonyítéka. Festenem kellene, fuvoláznom, vagy legalább kerámiát kitanulnom. Mert hiába, aki csak azt csinálja, amihez ért, az nem viszi semmire.

A honvédelmi miniszter Szatmárnémetiben a huszárok emlékművének leleplezésén

Szatmárnémeti október 18. *(MTI)* A volt 15. huszárezred hősi halottainak emlékművének leleplezési ünnepségén *Magyarország kormányzóját* csatai *Csatay* Lajos vezérezredes honvédelmi miniszter képviselte. Vitéz gróf *Takách-Tolvay* József titkos tanácsos, altábornagy ünnepi beszéde után vitéz *Istvánffy* Elek alhadnagy hangoztatta, hogy a szobor a magyar huszárszellem hirdetője lesz. A város nevében dr. *Csóka* László polgármester vette át a szobrot. Az egytálételes közebéden *Hóry* András titkos tanácsos, ny. rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter mondott felköszöntőt a Kormányzóra.

— *Egy nagy magyar lélek virraszt felettünk Buda várában,* aki mindig hízott a szebb jövőben, a magyarság nagyobb rendeltetésében. Tekintete az ezeréves határok felé fordul. Vasmarka keményen tartja a kardot, hogy csujtson vele a nemzet minden ellenségére, *körülötte áll harcra készen és egyelmezetten az egységes magyar nemzet.*

Az ezred tisztikara nevében vitéz *Haász* Aladár államtitkár mondott beszédet a magyar huszár dicsőségéről és a kegyelet hangján emlékezett meg a hősi halált halt bajtársakról.

Állt a tánc, durrogott a pezsgő, letartóztatták a menyasszonyt

A lakásfosztó Zsuzsi szobalány kalandos élete Pesten és megzavart esküvője a falujában

Egy Vilmos császár-úti ismert ügyvéd feljelentést tett a főkapitányságon *37 éves szobalánya, Barna Zsuzsa ellen, aki 34.000 pengő értékű holmit* magához véve, eltűnt a lakásáról. A rendőrség szigorú nyomozást indított az ügyben. A nyomozás eredménnyel járt és a tolvaj szobalányt *kézrekerítették.*

Barna Zsuzsa körülbelül egy évvel ezelőtt került az ügyvédékhez, akik nagyon megbíztak a szorgalmas lányban. Az ügyvéd és családja a nyár tartamára *svábhegyi villájába* költözött és ezalatt az idő alatt a szobalány egyedül maradt a lakásban. Ezt az időt használta fel arra, hogy kifossza a lakást: *nagymennyiségű fehérneműt, ruhaneműt, ékszert és élelmiszert vitt el.*

Amikor a család a svábhegyi villából készült visszaköltözni pesti lakásába, a leány felkereste őket a Svábhegyen és *néhány napos szabadságot kért,* hogy szülőfalujába, *Békés* községbe utazhassék és ott megtarthassa eljegyzését. Az ügyvédék beleegyeztek a leány kérésébe és csak amikor a lakásba visszamentek, vették észre megdöbbenve, hogy mennyi minden hiányzik. Ekkor tettek feljelentést a főkapitányságon, ahonnan *két detektív utazott le a leány szülőfalujába.*

A detektívek éppen akkor érkeztek meg, *amikor Barna Zsuzsa az eljegyzését tartotta* egy módos gazdalegénnyel. Javában *állt a tánc és durrogott a pezsgősüvegek dugója,* amikor a detektívek a menyasszonyt elfogták. Budapestre hozták a főkapitányságra, ahol a szobalány sírva vallotta be: azért lopkodta el a különféle értéktárgyakat, mert *hozományra volt szüksége* és máskép nem tudta volna a szükséges pénzt előteremteni.

— *Szerelmes voltam Pistába, szerelmem vitt a bűnbe* — zokogta a lány.

Barna Zsuzsát ma délelőtt a főkapitányságon *letartóztatták.*

„A magunk erejéből akarjuk megépíteni a szociális Magyarországot"

A Nemzeti Munkaközpont kolozsvári küldöttgyűlése

Kolozsvár, október 18. *(MTI)* Kolozsvárott a Nemzeti Munkaközpont demonstratív küldöttgyűlésén *Vencel* Antal országgyűlési képviselő a megjelenteket. *Kedy* Tibor polgármester az erdélyi munkásságot köszöntötte. Több felszólalás után a küldöttgyűlés *határozati javaslatot* fogadott el, amely az NMK-ba tömörült erdélyi magyar munkásság álláspontját tartalmazza.

— Jogokat, előnyöket és emberi megélhetést csak az követelhet a nemzettől, — mondja a határozati javaslat — aki ezekben a nehéz időkben megállta a helyét. A munkásság nagy céljai szolgálatában helytáll, mert tudja, hogy *ma minden belső vis á y, rendzavarás, társadalmi és politikai harc azoknak az esélyeit növeli, akik el akarják tüntetni a magyarságot.* Mi erdélyi munkások ma nem kívánunk valamilyen világnézet vagy burkolt politikai szándék mellett állástfoglalni. Tudjuk, hogy nehéz küzdelmeinkben szerzett jó hírnevünket kockáztatnánk, ha felülnénk bármilyen *felelőtlen uszításnak.* Szakítottunk a nemzetközi gondolattal és nem hirdetünk osztályharcot, de ugyanakkor nem mondunk le soha szociális jogaink érvényesítéséről. *Szociális Magyarországot a magunk erejéből akarunk építeni a magyar sajátosságoknak megfelelően.*

A küldöttgyűlés az erdélyi munkásságot érintő gazdasági és szociális vonatkozású kérdésekkel foglalkozott *(MTI)*

Országos Protestáns Napok

Az V. Országos Protestáns Napokat rendező Behlen Gábor Szövetség kibocsátotta a meghívót a reformációi ünnepre, amely október 31-én este lesz a pesti Vigadóban. Dr. *Tasnádi Nagy* András titkos tanácsos megnyitója után *D. Kapi* Béla evangélikus püspök, titkos tanácsos mond ünnepi beszédet, *Szabó* Lőrinc verseiből olvas fel, *Nagypál* László ősi zsoltárokat énekel, közreműködik az új Budapesti Protestáns Énekkar, *Ádám* Jenő vezényletével. *(MÉ)*

Használt gramofon hanglemezeket
(papirosból nem) darabját
P 1.50-ért veszünk
Mogyorossy hangszergyár
Budapest, Rákóczi-út 71

— **CSAVAROSSZÁRNYÚ REPÜLŐGÉP A TENGERALATTJÁRÓ ELLEN.** — erről szól a Magyar Szárnyak legújabb számának egyik érdekes cikke. A magyar repülés népszerű folyóiratában ez alkalommal Bisits Tibor, Ságody József, Raczkó Lajos, Baróti Géza, Stirling György és mások irtak cikkeket és riportokat.

HIREK

— **A VASÁRNAPI EGYIPTOMI FÖLDRENGÉS** központja Heluantól északra 630 kilométernyire volt. Helyi idő szerint az első rengést 16 óra 10 perckor, a másodikat 16 óra 30 perckor érezték. *(MTI)*

— **130.000 HINDU HALT ÉHEN Bengáliában az egyik amerikai hírszolgálati iroda újdelhi jelentése szerint, Kalkuttát a bengáliai törvényhozó gyülés egyik tagja »a halál városának« mondotta.** *(MTI)*

— **HAVAZOTT** Románia területén, Odobesti mellett. *(MTI)*

— **MARÓTHY JENŐ SIREMLÉKET**, Ligeti Miklós szobrászművész alkotását, vasárnap délben avatták fel a kerepesi temetőben. *Wolf* Lajos, *Lányi* Viktor, *Móra* László és *Szabó* Aladár mondottak beszédet. *(MÉ)*

— **BIBÓ LAJOS ÍRÓI PÁLYAFUTÁSÁNAK** 30. évfordulóján, október 24-én Hódmezővásárhely, az író szülővárosa, ünnepi estet rendez, amelyen *Endrey* Béla, *Németh* Antal, vitéz *Kolosváry Borcsa* Mihály, *Kun Béla* és *Bodnár* Bertalan köszöntik Bibót.

— **A GÖRÖG NAPILAPOK ÁRÁT 400 drachmáról 1000 drachmára, az athéni villamosjegy árakat 600 drachmáról 1000 drachmára emelték fel.** *(MTI)*

— **ROBBANÓ TÖLTŐTOLLAT** talált Marosvásárhelyen Anghi Balázs házának kertjében. Hossza 10 cm. átmérője két és félszer akkora, mint a rendes töltőtollé. *(MTI)*

— **SZÉNNÉ ÉGETT** *Miskolczi* Péterné borgosi asszony 4½ éves Franciska nevű leánya, aki anyja távollétében kinyitotta a kályhaajtót és a kieső parázs meggyujtotta a ruháját. *(MTI)*

— **A BÁNÁTBÓL kitelepített bolgárok első csoportja, 42 személy, Ruszcsukba érkezett.** *(MTI)*

— **ELTEMETTÉK PÉNTEK ISTVÁN** budapesti rendőrt, akit egy kifutó lelőtt, Komárváros temetőjében. A nagykanizsai kapitányság küldöttsége koszorút helyezett a sírra. *(MTI)*

— **A TEIA MARU JAPÁN HAJÓ 1173 ötvenes és semleges állambeli személlyel s a Gripsholm nevű svéd hajó 1500 japán állampolgárral, kölcsönös kicserélés végett, a portugál-indiai Mornagaóba érkezett.** *(MTI)*

— **TÁBORI LEVELEZŐLAPOT** küldött *Hattinger* János fertőbozi földműves 1916-ban az orosz frontról apjának. Ezt a lapot 27 év után most kézbesítette a posta a feladónak, miután a címzett apa meghalt. *(MTI)*

— **A MOZGÓ TEHERVONATRA** akart felugrani Dombóvár állomáson *Péter* László MÁV segédtisztjelölt. Az ugrást elvétette, a kocsi alá zuhant és a kerekek *halálra gázolták.* *(MTI)*

— **ELFOGTÁK A NAGYKŐRÖSI RABLÓGYILKOSSÁG** tettesét *Kolompár* József 21 éves cigánylegény személyében. Csákánnyal agyonverte özv. Szabó Ferencnét és lakását kifosztotta. Beismerő vallomást tett.

— **GYÁSZROVAT.** Zala János MÁV mérnök szolgálatának teljesítése közben, e hó 14-én, Besztercén, tragikus körülmények közt, 42 éves korában hirtelen elhúnyt. Hazaszállított hamvait f. hó 19-én, d. u. 4 órakor helyezik örök nyugalomra a kerepesi temetőben.

Özv. Lukács Endréné, ny. főszolgabíró özvegye, október 17-én Rákoscsabán elhúnyt. Temetése 19-én d. u. 4 órakor.

Keresztes Dánielné, Kallós Anna, a Weil Hedvig cég odaadó munkatársa, türelemmel viselt szenvedés után elhúnyt.

— **HOGYAN FŐZZÜNK KEVÉS GÁZZAL,** takarékosan és ízletesen, bemutatják a Gázművek VI., Vilmos császár-út 3. szám alatti előadótermében minden kedden és pénteken délután félötkor. — Belépődíj nincs. Ruhatár, kóstoló díjtalan.

— **GOMBAMÉGEZÉST** szenvedett egy öttagú család Nagykanizsán. *Fiumbert* László gazda és családtagjai az erdőben szedték a gombát. *(MTI)*

— **ELVESZTETTE** egy pár bőrkesztyűjét pénteken este 8 órakor a Peterdy utcában, a posta előtt. **Sárvári** Kálmán szakaszvezető. Kéri a becsületes megtalálót, segítsen rajta, adja le kesztyűjét a Peterdy-utca 17—19. számú ház portásának. Jutalomban részesül.

— **FILOTÁS LILI** vendégforgalmi lapja, a Hungária Magazin pompás kiállítású németnyelvű száma végigvezet egész Magyarországon. Ragyogó művészi fényképeken látjuk Kárpátalját, Palócországot, az Alföldet.

A tangóharmonika kiváló szakemberei és óriási választék **Sternberg** hangszergyárban, Rákóczi-út 60.

SZÍNHÁZ és FILM

JOSEPHINE

Bemutató az Andrássy Színházban

Szombaton este vitte a közönség elé az *Andrássy Színház Vaszary* János igazgatásában, rendezésében és fordításában Hermann *Bahr Josephine* című háromfelvonásos játékát. A sajtó egyre gyakrabban sürgeti a szezóneleji sok külföldi bemutató láttára a magyar szerzők megszólaltatását. Ez az andrássyszínházi premier is ezeknek a sürgető haugoknak ad igazat, mert Hermann *Bahr* négyképes Napoleondarabja egyáltalán nem olyan kiemelkedő értéke a világirodalomnak, hogy megérdemelte volna ezt a bőkezű, parádés szereposztást. A szétesö és cselekményileg alig-alig összefüggő négy kép a divatos életregények modorában mondja el Bonaparte első házasságának »lélektani« történetét. *Bahr* igen jó író, ismeri a mesterséget és a *Koncert*-tel bebizonyította, hogy a színpadon is otthonos. *Josephine*-je Napoleon életének közismert teátrális momentumait fűzi csillogó, de talmi láncra. Azt mondja el, miképpen kergeti az asszonyi nagyravágyás a wertheri világfájdalomban fetrengő és tomboló korzikai »fenegyereket« az olaszországi hadjáratba. A szerelmes hős el is viharzik Olaszországba, Josephine lába elé szédíti a világot, de maga is belebódul a hírbe: első konzul lesz, majd a királyságról ábrándozva magához hivatja korának leghíresebb komédiását, Talmát, aki a közönség szemeláttára találja ki a híres napoleoni pózt.

Ezt a »röpke« történetet megtüzdeli aztán egy-két »közvetlen« figurával: a bölcseket mondó és sárgarépát hámozó őrmesterrel, a tábornok szerelmes nyavalyáit póri színen újraélő kártyátvető markotányosnővel, a kor erkölcsi szentenciáit képviselő konyhalányból udvarhölggyé előléptetett pimasz komornával; és kész is a darab, amely már Európa jónéhány színpadát végigvándorolta, Londonban például nyolcszor került színre. (Az Andrássy Színházban lényegesen nagyobb karrierre tarthat számot, egyrészt a szereposztás pazarló bőkezűsége miatt, másrészt *Vaszary* János meglehetősen pestire szabta *Bahr* játékát, megtüzdelve a szinte operettien könnyed humor villogó gyöngyeivel, amelyek jobban is illenek Napoleon sorsának ilyesformán való népszerűsítéséhez, mint az eredeti probléma: miképpen válik a pimasz, fölényes és kacér Josephine-ból, vágyódó, szenvedő, megnemértett asszony. És harmadszor: a közönség manapság annyira igénytelen, hogy *Bahr* neve és az ékes színlap már egymagában megér öt-hat jubileumot.)

A címszerepet *Muráti* Lili alakítja. Feladata — egy-két jelenetet leszámítva — meglehetősen passzív. A hálátlan figura ennek ellenére élettel telik meg benne, igaz, hogy ez az élet nem Josephine élete, viszont *Bahr* Josephineje sem Napoleon első felesége, hanem csak divatos és hatásosnak szánt színpadi hősnő. A fiatal Bonapartet a tehetséges és komoly jövőre hivatott *Somogyvári* Rudolf személyesítette meg híven az insrukciókhoz. *Csortos* Gyula komédiázó kedvét éli ki Napoleon őrmesterének szerepében; ahol mélyebbre kéne nyúlni, ott már kicsit fáradt, vagy talán nem tartja eléggé érdemesnek a feladatot? *Turai* Ida a legszínesebb és legelevenebb foltja az előadásnak. Pimasz Louise-a remek alakítás. *Vaszary* Piroska markotányosnője mulatságos, de kicsit enyveshát-szerű figura. *Bilicsi* Tivadar patétikus és nagyképű Talmaját s *Delly* Ferenc síma, mértéktartó Barras-át kell még megjegyeznünk.

Fülöp Zoltán díszletei nagyvonalúak és pompásak. A harmadik kép kicsit túlzottan monumentális, nem tud beleilleszkedni a színház apró színpadának kereteibe. *Márk* Tivadar jelmezei bőségesek és pompázatosak. *Vaszary* János fordításáról már szólottunk, rendezése itt-ott pongyola, sok benne a stilustalanság (villanykörték és zippzár Josephine hálószobájában, márványba vert szeg stb.).

Hertelendy István

KÖD

Az Uj Magyar Színház szombaton mutatta be *Ságody* József *Köd* című háromfelvonásos drámáját.

A bemutató előtt egy ügyes kommüniké négy mondatban mesélte el a darab tartalmát: A szobrász felesége őrült, a férj szeretne elválni beteg feleségétől. A gyáros felesége beleszeret a szobrászba és viszont, de ötévi vadházasság után sem köthetnek házasságot, mert a szobrász nem válhat el őrült feleségétől. A gyáros és a szobrász őrült felesége, látva a vadházasok boldogságát, ismét kedvet kap a régi házasság folytatásához. Mivel nincs megoldás, a szobrásznő újra megőrül, a gyáros felesége meghal, a méltóságos gyáros pedig így ezól a szobrászhoz: »Köszönöm, hogy helyettem is szerette a feleségemet.«

A szerző szemmel láthatóan sérelmesnek érzi a törvényt, mely szerint az egészséges házastárs nem bonthatja fel házasságát őrült hitvestársával. A téma igényes, tobzódik az irodalmi lehetőségekben. Ha a szerző elmélyedt volna a tárgyban, ha rendszerezte volna az egymástól függetlenül kavargó jeleneteket, ha féket tett volna epizódszövő hajlamaira, ha egy erélyes dramaturg elvégezte volna az okvetlenül szükséges húzásokat és az egyes jeleneteket átcsoportosította volna, ha művészibb érzékű és temperamentumosabb rendező rendezte volna a darabot, dráma kerekedhetett volna a Köd-ből, mely ebben a formájában minden jószándéka ellenére is egyszerű színpadi beszélgetéssé vált.

Az első tévedés, hogy a szerző bemutat egy egzaltált szobrászt, egy különc gyárost, egy kisebbségi érzetében elsorvadt asszonyt: csupa lelki defektusban szenvedő figurát, egyedül a szobrász elvált felesége nem viseli magán az őrültség kegyetlen lelki és fizikai stigmáit. Lobogó, veszedelmes ámokfutót vártunk, legalább is ilyennek jelezték az előzetes párbeszédek, helyette megjelent egy gondosan ondulált, elegáns, okos asszony, aki piranadellói merészséggel azt hajtogatta, hogy »nem beszámítható«, mellesleg pedig szabályosan fogalmazott mondatokban végkielégítést kért a férjétől. A dráma ezesetben azon áll vagy bukik, hogy az asszony őrült-e vagy nem? Mivel csupán egy szelídített szalonhisztérikát láttunk, megdőlt az író mondanivalójának a hitelessége, felborult az alaptalan drámai kártyavár, a szobrász problémája lényegében megszűnt és kiderült, hogy a darabnak nincs is problémája.

Helyenként, például a haldoklási jelenetben, hosszadalmas a párbeszéd; az esemény jóreszéről csak a szereplők elbeszélésein keresztül értesülünk, a cselekmény a színfalak mögött bonyolódik. Néha indokolatlanul üres marad a színpad, sok a ki- és a bejárás — mindez rendezői és dramaturgiai hiba is.

A szereposztás tévedésen alapszik. *Somay* Júlia, aki különben igyekszik megfelelni feladatának, az izgatóbb, hitelesebb és mutatósabb *Szilágyi Szabó* Eszter mellett nem tudta elhitetni, hogy a társadalmon kívül álló, rendbontó szobrász — két nő közt vergődve — éppen őt válassza. *Perényi* Lászlónak tehát egy szereposztási abszurdum ellen is küzdenie kellett játékával hősi érdeme, hogy a figurát *emberré* tudta formálni. Nehéz feladatot kapott az írótól *Földényi* László, akinek a valószínűtlent kellett valószínűsítenie. *Hajnay* Rezső és *Hajnay* Mariska élettel töltötte meg az orvos, illetve a házvezetőnő szerepét.

(B. F.)

Csanak Béla, az ismert zeneszerző, aki a Márkus Parkszínház tavalyi és idei darabjának zenéjét szerezte, önálló nagyoperettet komponált, melyet az egyik nagy magánszínház mutat be.

Homokay Pál Ungváron vendégszereplő társulata ősbemutatóra készül. Az együttes Horváth Gyula »Őszi szerelem« című zenés vígjátékát adja elő; a zenét Paulovics Tibor karnagy szerezte.

Múzeumi matiné

Csak a madarak dalolnak az erdőben annyi odaadással, önfeledten, őszintén, ahogy két nagyszerű művésznőnk, *Bálhy* Anna és *Basilides* Mária a hangversenydobogón kettősök éneklésébe kezdenek. Két asszonyi lélek szava, amiben mindenki megtalálja azt, amit keres. *Benedetto Marcello* nemes ívelésű dala, Philipp *Krieger* áhítatos *Zsoltára*, a nagy *Bach Wir eilen* bámulatosan könnyed, üde *kantáta részlete* mind remekbe formált mestermunka. Jól kezdődik az évad, ha ilyen szép muzsikát hallunk.

Az I. múzeumi matiné műsorán még *Händel* két hegedűre írt *g moll szonátája* és *Brahms klarinétötöse* szerepeltek *Kresz* Géza előadásában.

Dr. V. A.

Károlyi Gyula külföldön

Károlyi Gyula, az ismert fiatal zongoraművész vasárnap utazott másfélhónapos külföldi hangversenykörútjára, melynek során *Boroszló, Stuttgart, Bréma, Hamburg, Berlin, Hirschberg, Kattowitz, Bécs* és más külföldi városokban ad hangversenyeket *Dohnányi, Liszt, Bach, Chopin, Schumann és Brahms műveiből.* November 25-én Budapesten ad hangversenyt, majd az ország több nagy vidéki városába látogat el, a jövő év elején pedig újabb háromhónapos külföldi vendégszereplésre utazik, ezúttal azonban Észak-Európa hangversenytermeibe látogat el.

Clementis Klára Kassán

Clementis Klára, a kiváló fiatal zongoraművésznő, németországi és szlovákiai hangversenykörútja befejeztével, kedden a kassai rádióban vendégszerepel *Bach, Händel* és *Saint Saëns* egyes műveiből összeállított műsorral.

Október 23-án lesz a Nemzeti Színház következő premierje: ekkor mutatják be Molter Károly erdélyi író »Örökmozgó« című darabját Szörényi Éva, Mészáros Agi, Jávor Pál, Nagy István, Kürthy György, Bodnár Jenő főszereplésével.

•

Olti Magda, aki rövidesen mint dizőz is bemutatkozik, színházi regényt ír és most fordítja Gorget francia író egyik darabját. Ezzel a sokszoros tevékenységgel rekordot állított fel, mert azonfelül, hogy prózai színésznő, dizőz, írónő és műfordító, mint festő is működik.

•

Dékány András, az ismert fiatal író október 25-én rádióelőadást tart »Könyv a háborúban« címmel.

•

Néhány évvel ezelőtt Jaschik Álmos, a népszerű festőművész és díszlettervező a Kóró és madár című népmeséből rajzfilmet akart készíteni. Tizenkét métert már el is készített, munkáját azonban egyelőre abbahagyta. Most arról értesülünk, hogy rövidesen mégis elkészül az első magyar rajzfilm: Vasi, a népszerű karikaturista készíti.

•

A Stuart Mária, melynek első előadása 1861 július 1-én volt a Nemzeti Színházban, csütörtökön érkezett el 175. előadásához.

•

Csendes ünnepséget rendezett Németh Mária, aki húsz évvel ezelőtt énekelt először az Operaházban. Először az Álarcosbál Amáliájának szerepét alakította.

•

Dayka Margit a Balatonra utazott üdülni; magával vitte Vándor Kálmán Négyen a viharban című színdarabját is. Az egyik szerepet ugyanis Dayka Margit játssza az újdonságban. A többi szerepök: Simor Erzsi, Bulla Elma, Szilágyi Szabó Eszter.

•

Szilassy László levelet írt Bulgáriából, ahol egy film külső felvételein vesz részt. Közölte, hogy a legelőkelőbb szófiai magánszínház csábító ajánlatot tett: vállalja el a színház egyik darabjának főszerepét. Szilassy még nem döntött, valószínű azonban, hogy nem tudja vállalni, mert itthoni színházi és filmkötelezettségei miatt legkésőbb november első felében Budapesten kell lennie.

•

Bókay János rövidesen befejezi új darabját, melynek egyik érdekessége, hogy az újdonságnak semmiféle szerelmi vonatkozása nincs.

•

A Fővárosi Operettszínházban színre kerülő Egy boldog pesti nyár című millenniumi revüoperettben Csortos Gyula szerepét néhány napra Pártos Gusztáv, Turay Idáét Fónay Márta veszi át. A két művész ugyanis az Andrássy Színház újdonságában lép fel.

Fülöp Zoltán

festő

1923 – 27

Éimisk 1930.

83. l.

~~Merulens lacrymans I. 143~~

1905. április 26.

Dr Havass Rersönek: „Dalmaczia" czimmel megjelenendő művének megrendelése elvi akadályokba nem ütközik, a megrendelést illető érdem leges nyilatkozat azonban csak a munka megjelenése után tehető (226/1905.)

1944, jan. 9.

MADÁCH SZÍNHÁZ
PÉNTEKEN, január 14-én este ½7 órakor ELŐSZÖR
SZELECZKY ZITA és VÁRKONYI ZOLTÁN
felléptével:
ELSŐ ANNA ÉS HARMADIK KÁROLY
NANFR ED RÖSSNER vígjátéka

Művészet + Irodalom Tudomány

Vadnyugaton a helyzet változatlan

Puccini-repríz az Operaházban

Előlegezzük a végeredményt: „A nyugat leánya" csütörtök esti felújító előadásának igazi fősikerét ketten aratták le: *Nádasdy Kálmán* és *Sergio Failoni*.

Nádasdy Kálmán kettős minőségben fáradozott *Puccini* operájának feltámasztása körül. Tőle származik *Guelfo Civinini* és *Carlo Zangarini* szövegének példásan énekszólamhoz símuló, de pompásan is hangzó új magyar szövegfordítása. S ő egyúttal az előadás rendezője. Lelkes és ötletes rendező, aki nemcsak magánszereplőkkel törődik, hanem egyéni mozgásra, külön életre serkenti az énekkari személyzet megannyi tagját is. Látványos első és harmadik felvonását lényegesebb változtatások nélkül filmre forgathatná le a producer. De méltányoljuk a bensőségesebb hangulatú második felvonás körül kifejtett ízléses munkáját is, ahol a szimbolikusan felfelpattanó ajtó és a résein át berontó hóvihar jelzi számunkra az ellenséges külvilág készülő vad támadását.

Sergio Failoni karmester viszont egész drámai hangszínfantáziáját vetette latba s szebbnél szebb árnyalatokat, jellegzetes és kifejező színárnyalatokat csalt ki észrevehetően felvillanyozott zenekarából, sőt a hatalmas színpadi együttesből is. Nyilvánvalóan szívügye volt e felújítás kedvező kimenetele.

*

Kár, hogy mindezt az őszinte és tehetséges buzgólkodást hiábavalónak elpazaroltnak kell tekintenünk. *Puccini* dícséretére válik ugyan, operaszerzői őszinteségére vall, hogy leggyengébb muzsikáját leggyengébb szövegéhez írta, ehhez a vadnyugati rémdrámához, amely annál komikusabbá torzul el, minél hátborzongatóbban kívánna hatni. Ezek a revolverükkel hadonászó duhaj garabonciások az „Elfújta a szél" női ideálját jelenítik meg: az éjszaka első felében garázda betörők még, de a második félidőben már gügyögő szerelmesek. Az imént tepték-ölték egymást és rekedtre ordították torkukat, de pillanatok multán már bókokra hegyezik ajkukat és versenyre kelhetnének a szalónok piperkőc udvarlóival.

S e torzonborz alakok diákos szerelemmel, platonikus rajongással csüngenek Minnien, a tivornyák füstmarta tanyáján holdivlágos szüzi tisztaságát megőrző csaplárosnén. Az olcsó női ideállal szemben a banális férfiálom elevenedik meg itt: a szennyes lebujokban szende ártatlanságra vadászó férfiromantika vágyálma.

Ez a vérgőzös limonádé ma sem fogja meg az igazi költészetre szomjazó embereket, mint ahogy három évtizeddel ezelőtt sem vívta ki tetszésüket. S tanulságos, hogy ez az „amerikai tragédia" még Amerikát is hidegen hagyta, ahol futószalagon gyártják ugyan az efféle cowboy rémregényeket, de — exportra gyártják és importból nem kérnek... *Puccini* e mű megalkotása idején azzal a tervvel kacérkodott, hogy az Újvilágban telepedik le és mintegy névjegyét adja le kiszemelt új hazájában. De a lanyha fogadás kedvét szegte. Szerencsére. Mert ennek az ízig-vérig olasz művésznek honi rögre, honi levegőre volt szüksége, hogy utolsó mesterműveit, a „Köpeny"-t, vidám főművét, a firenzei remek „Gianni Schicchi"-t és sajnos befejezetlenül hagyott „Turandot"-ját megalkothassa.

A szereplők közül *Walter Rózsit*, a címszereplőt illeti meg az első említés. *Puccini* megannyi hősnőjének megszemélyesítője persze ezúttal is otthonosan mozog az olasz mester színpadán és teljes igyekezettel próbálja elhitetni velünk a Vadnyugat galambszelíd leányát. Ámde a helyzet ott változatlan... Ahogy számunkra sem változott meg...

Udvardy Tibor bátorlendületű tenórja kitűnően érvényesül. Mily kár, hogy ez az ércesen csengő hang még nem tud adott pillanatban jobban elszélesedni, kitágulni! *Losonczy György* a tőle megszokott színművészeti biztossággal alakítja Kalifornia Scarpia rendőrfőnökét, a sheriffet. Mellettük még *Fodor János* említendő: neki köszönhetjük az előadás legzengzetesebb szólamait, de feltűnően lágy és szép hangkötéssel énekel ezúttal *Jámbor László* is. A számos mellékszereplő sorából kiválik *Szabó Miklós*, *Szomolányi János* és indián párja, *Németh Anna*, továbbá *Komáromi Pál*, *Nagypál László* és *Littasy György*.

A különtapssal fogadott díszleteket *Fülöp Zoltán* tervezte. Őserdőjében dús képzeleterő nyilvánul meg. Ennek a vadnyugati őserdőnek azonban még mindig nem érkezett meg a hivatottszavú operaköltője... Hiába, a helyzet ott még változatlan!...

Jemnitz Sándor

Tartós szempillafestés
pillanatok alatt,
szőrtelenítés, szemölcsirtás
véglegesen, nyomtalanul
LORÁND KOZMETIKA, Mussolini tér 3
Névre címre tessék ügyelni!

Fülöp Zoltán

Eugène Delacroix műterme és múzeuma

Látogatás Hamlet festőjének műtermében

Párizsban, nem messze a képzőművészeti főiskolától, a Rue de Fürstenberg 6. szám alatt van egy régi, kertes ház, amit már rég lebontottak volna, ha Párizs város vezetősége nem nyilvánította volna műemlékké. Itt lakott, itt dolgozott és itt halt meg a romantikus francia festészet legjelentősebb alakja: Eugène Delacroix. Az a festő, aki már első művével, a „Dante és Vergilius"-szal két pártra szakította a festők, kritikusok, műértők és műpártolók seregét. Hívei elismeréssel és csodálattal fogadták, az ellenpárt azonban irtózattal és megbotránkozással szemlélte az *„őrült"* festő bemutatkozását, aki teljesen mellőzte a David és tanítványai által kultivált neoklasszicizmus világos kontúrrajzú, tökéletes és kimért, mindig hibátlanul szép és nyugodt formáit, szelíd ritmusát, unalmas szoborszerűségét.

A romantikus irodalom és a festőművészet

A kor érzéseinek és a romantikus irodalomnak a hatása alatt a festészet stílusa is megváltozott, nemcsak formaadásban és festési mód-

oroszlán", „Arab lovasok", „Sivatagban pihenő tigris", „Tigris a barlang előtt" stb. Ezek a tollrajzok, akvarelek, pasztellek és rézkarcok díszei a mester műterem-múzeumának.

Hamlet festője — Hamletként

Delacroix kereső, vitázó, ellentmondó, újító és egyéni művész volt. Vállalkozott a legnehezebb művészi feladatokra is, szerette a furcsát, a különöset és kereste az élet és a művészet mélységeit. Nem csoda, hogy amikor valami neki tetsző irodalmi témát keresett, két nagyon megfelelőt talált csak, ez nem is lehetett más, mint a „Faust" és a „Hamlet". Ezekből többet találunk a műteremben: „Margit a rokkánál", „Faust a dolgozószobában", „Faust és Wagner", „Mefiszto Margitnál", „Faust és Mefiszto a Harz hegységben", „Mefiszto és a diákok" stb.

Még ennél is érdekesebb a Hamlet-sorozat: „Hamlet és a szellem", „Hamlet, a király és a királyné", „Hamlet és a koponya", „Ofélia éneke", „Ofélia halála", „Hamlet és Laertes a sírnál", „Hamlet halála" stb.

halál tragikumát. Ezek mind a Louvre kincsei.

Sok műve külföldön, vagy kisebb francia múzeumokban van (London, Nancy, stb.). Templomokban és magántulajdonban is számtalan értékes és különleges Delacroix-festményt őriznek, hiszen egész életén át szakadatlanul dolgozott, keresve az élet és sors rejtelmeit, kutatva a lelkek titkos és sejtelmes borongásait, témákat, amelyek fölött a végzet lebeg. Hevesen dobogó ritmussal adta vissza az emberi lélek és élet tragédiáit, olyan színekkel és olyan erővel, amely a történeti festészetben fordulópontot jelentett.

Delacroix 70 éve, 1873-ban halt meg, 65 éves korában. A *„Lenni vagy nem lenni"* hamleti problémája fizikailag már nem kínozza őt... De különös, érdekes témái, egyéni próbálkozásai a festői stílusok útvesztői között, nagy kísérlete a harsogó színek bőségével teljes sikert aratott. Képeiből új, másfajta szépség árad, mint az előtte járó művészek alkotásaiból.

A festészet, mint minden művészet új és új forradalmakon zuhan át; Delacroix óta is folyton újabb és újabb iskolák jönnek és mennek s e festőfejedelem hatását mi sem mutatja jobban, minthogy az impresszionizmus mesterei közül is a legnagyobbak: Edouard Manet, Claude Monet és Fantin-Latour az ő nyomában indultak.

Eugène Delacroix művei időfeletti értékek. Végsőkig fokozott munkával, szervezete felőrlésével, de — az örökkévalóságnak dolgozott. A szellem embere volt, aki hamleti töprengéssel kereste a lélek és a művészet titkos átjáróit és rajzai, festményei, rézkarcai, akvarelljei, szénvázlatai, tussrajzai, pasztelljei mind azt bizonyítják, hogy meg is találta, amit keresett.

M. Abonyi Arany

Meleg kötöttáruk, takarók, lópokrócok

Aranytex

Budapest IX, Horthy István körút 11. (Volt Vámház körút)

Ne beszéljünk sokat telefónon!

A kereskedelemügyi miniszter rendelete értelmében a postaigazgatóság felszerelte az automatikus bontókészülékeket a nyilvános telefónállomásokra. Ötperces beszélgetés után megszakítják az áramkört és *aki tovább beszélni akar, annak újabb 30 fillért kell bedobnia.* Egyelőre még nem tudni, menynyit javít ez a rendszer a budapesti vonalak túlterheltségén.

Halálos gázolás a szabadkikötőben

Szombaton délután a *Nemzeti Szabadkikötőben* egy teherautó halálra gázolt egy középkorú ismeretlen férfit. A rendőrség megindította az eljárást.

— **A „Magyar Vöröskereszt"** legutóbb megjelent számában tudósítást közöl a *Nemzetközi Vöröskereszt*ről, továbbá karácsonyi üdvözletet küld a rádió hullámain a *Vöröskereszt* ápoltjainak. Érdekes riport számol be a magyar sebesültek bécsi kórházában levő állapotokról és az ízlésesen kiállított lapot a Vöröskereszt kis hírei teszik egésszé.

itse el

ét befizetni. A **4. osztály**

uár 12-én kezdődik

Fülöp Zoltán

terverte a Magyar Hírhán alábbi darabjának díszletet

Jövendő

1945. nov. 3.

(A. M.: Szolovjev Zenés vigjátéka – A csendháborító; képpel.)

Dacia X. 52.

Fülöp Zoltán

diszlet Fesvező

Szód

Kárpáti Aurél.

Hamlet. A Madách

Szinház bemutatója –

Pest, 1943 szept. 18.

Fülöp Zoltán

diszlettervező

Nód

Képrom-Körlöny

1939. 3-4. sz.

(A szinhári és filmdiszletek)

Fülöp Zoltán

nimpadtervező

l.

~~Hungary 1937~~

~~79.l.~~

Komisarjewszky, Th.-

Simonson, L.: Settings and Costumes of the modern stage. London, 1933

Neffel

megkaptam.

Teljesen átér

ságát, amely a

zoksága jóvoltából

érte s ezt csak úg

hatáskörömben az

nagyjelentőségű m

pest hathatósan

Fogadja Nag

tiszteletem őszint

Sopronban, 1915. évi j

SZINHÁZ

Háry János a Dóm téren

Szeged, július 25.

A *Háry* remekmű. S az marad szabadtéren is. A vasárnapesti főpróba — az elragadtatott nézők ezreivel — mindennél meggyőzőbb tanuságot tett róla. Ez az angyalbőrről álmodó és angyalian hazudozó, halhatatlan nagyabonyi obsitos itt, a templom árnyékában, a reflektorfény ragyogásában, a csillagos nyári ég alatt is csatát nyer. *Magáért* beszél, azazhogy: mesél, dalol, táncol, mókázik és muzsikál, — egyszerre szólva szemhez és szívhez. Igazán »játszva« diadalmaskodik, nemcsak a bécsi Burgon, a franciák császárján és a világ végét jelentő Nixen, hanem a *János vitéz* operett-népiességét nehezen felejtő közönség s a misztériumot kívánó helyszín ellenállásán is. Derék Joannes Háry, az angyalát, ezt valóban jól csinálta kend, — ha főkép és elsősorban *Kodály* páratlan zsenijének, csodálatosan mély és tiszta népi-magyar dalforrásokat megnyitó őserejének segítségével is. A magával-ragadó muzsika s a mesék varázsát idéző, mozgalmas felvonulásokban gazdag, pazar látványosság lefegyverez minden *elvi* kifogást. Színek és hangok szépségébe belefeledkezve, a kritikus ezúttal inkább elhallgat és együtt tapsol a közönséggel, a nagyszerű mű és a megérdemelt siker előtt. Annál is inkább, mert amit itt *hallott* és *látott*, arról még hozzávetőleg sem igen tud szavakba átírva, papiroson számot adni.

Mindenekelőtt a *szimultán-színpad* ötletes megoldását kell dícsérnem. Az adott helyzetben ez rendkívül szerencsésnek bizonyul, tekintve, hogy *Háry* négy kalandja négy különböző színen játszódik, nem szólva a kocsmai előjátékról. *Fülöp* Zoltán stílusos díszletei tökéletes mesehangulatot teremtenek bőséges arany-ezüst pompájukkal, vetítés nélkül, pusztán a növekvő-fogyó fény sugároztatásával s tagolt keretbe fogják a színes csoportjeleneteket, amelyek zsúfoltságukban is levegősek. Hiába: a hatáskeltésnek ehhez a látványos módjához az operaháziak értenek nálunk legjobban. Balra, az »öreg torony« tövében van az abonyi kocsma, ahol Háry a meséjét kezdi. Valamivel magasabb szinten és hátrább: a hávaslombos muszka-magyar országhatár, a sorompóval és őrházzal, amelyet Háry János Mária Lujza kedvéért egyszerűen eltol a helyéről. Hatalmas stabil félkörív emelkedik a középháttér fölé. Ennek felső részében világosodik ki később Majland vára, harminckét tornyával, alul pedig a várkapu a csatatérrel. Olyan az egész, mint egy naivrajzú, felnagyított, tarka város-címer. Valamennyi díszlet közt ez a legszebb, pedig a tőle jobbfelé húzódó, arany kukoricafűzekkel díszített, paraszti képeskönyvbe illő, barokk-homlokzatú Burg is roppant megkapó, kertjében a duconülő kétfejű-sassal, amelyet Örzse aranykukoricával etet. A palotadíszlet a játék végén — egy szellemes fordulattal — aranyos belsejét is megmutatja. De főattrakciója kapuzata fölött a régi harangjáték, amelynek tizenkét *eleven* katonafigurája körben forogva, egymásután masírozik ki a megnyíló ablakokon, mikor tizenkettőt üt az óra. A zenébe itt belekapcsolódik a Dómtér hátul felhangzó harangmuzsikája is. A palota jobboldali szélén van aztán a »világ vége«, ahonnan Háry visszahozza a »semmibe« leugró Mária Lujzát. Ezek a tagozatok, a játék menete szerint, hol kivilágosodnak, hol árnyékba merülnek. Teljes egészében a színpadkép csak a zárójelenet apoteozisában mutatkozik meg. Itt a majlandi harminckét-torony fölött egy pillanatra feltűnik az »abonyi kettő« is: magának a dómnak kigyúló és harangjait megszólaltató kettős-tornya, amely így a darab végén mégis bekapcsolja a templomot a játékba.

Ezt az óriási keretet *Nádasdy* Kálmán rendezői bravúrja tölti meg mozgással, felvonuló, csatázó és táncoló csoportozatokkal, eleven élettel, egy sereg kitűnő színész és háromszázötven ügyes statiszta jól összehangolt játékával. Az előtérben remek négyesfogaton robog el Ferenc császár lánya és udvari kísérete, hangos ostorpattogás közepette. A hintó bakján öreg Marci kocsis feszít (*Kiss* Ferenc), aki époly biztosan tartja a gyeplőt, mint amilyen friss-jóízűen zengi el előbb a figurás csutoranótát s járja később a »kállai kettőst«, — Kodály ez alkalomra írott, pompás új táncdalára. A lóháton bevonuló huszárok, a monarchia zászlólengető »vegyes« ármádiájának összegyülemlése a háborús riadóra, utána a csúfolódón mulatságos majlandi csata, majd a grandiózus toborzó a vár alatt, — az egész előadás legművészibb jelenete, — végül a burgbeli lakodalomra való gyülekezés s Háry hazatérése Abonyba: egyre növekvő hatású, frappáns élőképsorozat, amely felejthetetlenül belevésődik a néző emlékezetébe. Nádasdy valóban olyan munkát végzett, amely — a díszlettervezőéhez hasonlóan — teljes elismerést érdemel.

De nem kevesebb elismerés illeti a kiváló főszereplőket: első helyen *Kiss* Ferencet és *Palló* Imrét, Háry megszemélyesítőjét. Énekük, játékuk

SALLY
Komikusok vígjátéka
MISCHA AUER
JOY HODGES
PREMIER MA!
FORUM

épúgy, mint *Nagy* Izabelláé Örzse szerepében, tökéletes illúziót kelt s mindvégig biztosítja az együttes stílustartását. Igen jó *Sebeők* Sári anyacsászárnéja, *Toronyi* Gyula Ebelasztin lovagja és *Budanovits* Mária Mária Lujzája. A hatalmas zenekar — *Rubányi* Vilmos karnagy vezetésével — szintén komoly erőssége az előadásnak.

Kárpáti Aurél

A bemutatóelőadás

Szeged, július 25.

(A Pesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Vasárnap este a *Háry János* bemutató előadásán a szegedi Dóm téren mintegy hatezer ember gyűlt össze. Az első perctől kezdve a legnagyobb figyelemmel és lelkesedéssel hallgatta mindenki az egyes jeleneteket. A nézőtéren igen sok külföldi jelent meg. Belgrádból egy nagyobb jugoszláv küldöttség, ezenkívül angolok, franciák, hollandok és románok. A nagy magyar zeneszerző művét szívesen fogadta a közönség és különösen a második és harmadik felvonás után soká tapsolta a szereplőket. Éjfél után ért véget az előadás, amely bebizonyította, hogy a Háry János bemutatása a szegedi ünnepi játékok pompás külsőségeiben is nagy sikert jelentő műsorszám. A szerzők közül *Paulini* Béla jelent meg a vasárnap esti előadáson. *Kodály* Zoltán az augusztus elsejei előadáson jelenik meg, amikor a következő napon a *Psalmus Hungaricust* vezényli, a budapesti filharmonikusok élén nagy szabadtéri előadás keretében.

A *Háry János* előadásán különösen a Burgbeli nagy felvonulásnak és a mailandi képnek volt nagy sikere. A közönség sokat tapsolt a kitűnő szereplőknek, *Nagy* Izabellának, *Budanovits* Máriának, dr. *Palló* Imrének, *Kiss* Ferencnek, valamint a rendező *Nádasdy* Kálmánnak és *Rubányi* Vilmos karmesternek.

(*) Dohnányi Ernő németországi hangversenykörútja. *Dohnányi* Ernőt, a Zeneművészeti Főiskola igazgatóját tíz estére szóló németországi hangversenykörútra hívták. A művész mint zongoraművész és dirigens fog szerepelni.

(*) Meghalt Mezey Mária édesapja. Nagy gyász érte *Mezey* Máriát, a *Belvárosi Színház* népszerű színésznőjét. Vasárnap, hosszas szenvedés után Szegeden elhúnyt édesapja, dr. *Mezey* Pál ügyvéd. Az elhúnytat hétfőn átszállították Kecskemétre, ahol kedden helyezik örök nyugalomra.

(*) Elmarad az újpesti nyári színház építése? Az eddigi híresztelésekkel szemben, mint ahogy illetékes helyről értesülünk, válságosra fordult az újpesti nyári színház építésének terve. Bár a város közigazgatási bizottsága megszavazta az építkezést és a benyujtott terveket a *Közmunkatanács* is jóváhagyta, most az a kérdés, hogy honnan tudják előteremteni a szükséges összeget. Ugyanis a színház felépítése — a telket nem számítva — 80.000 pengőbe kerülne. *Ujpest* város hat éven keresztül évi 12.000 és még plusz 8000 pengőt szavazott meg erre a célra, de a bankok csak háromévi leszámitolásra hajlandók kölcsönt nyujtani. A színház felépítése tehát már teljesen pénzügyi kérdés.

ROBERT Montgomery
VIRGINIA Bruce
A lázadó férj
Warren WILLIAM
Binnie BARNES
Rendezte: Richard THORPE
Ezenkívül
Laurel és Hardy
az árverésihiénák
Premier ma!
KAMARA (6, 8, 10)
DÉCSI (3/4 6, 3/4 8, 3/4 10)

„A béke napja"

Richard Strauss új operája

München, július 25.

Richard *Strauss* új operájának, »A béke napjának« bemutató előadásával ünnepélyesen megnyitották a müncheni ünnepi heteket.

Beszélgetés Bruno Walter telledezettjével, Elena Nicolaidi görög operaénekesnővel Budapesten

(Saját tudósítónktól.) Hétfőn délután a Gellért-szállóban rendezett sajtóteán egy feltűnően érdekes, elegáns, szép, fiatal hölgy mutatkozott be a pesti ujságíróknak: a feketehajú, kreolbőrű, mosolygó, csinos operaénekesnő, Elena *Nicolaidi*, a bécsi Staatsoper tagja, aki a *Carment* énekli Budapesten.

— Először vagyok a magyar fővárosban — mondja jókedvűen — s ezzel az utazással végre valóra válthattam egy régi vágyamat. Két esztendővel ezelőtt ugyanis Bécsbe utaztam, a nemzetközi énekversenyre és akkor nagyon szerettem volna legalább egy napot Budapesten tölteni. Sajnos, nem lehetett, mert így is az utolsó pillanatban érkeztem meg Bécsbe. Ez a bécsi út örökké emlékezetes marad előttem. A nemzetközi énekhangversenynek itt nyertem meg második díját és Bruno *Walter*, amikor meghallott a zsüri előtt énekelni, rögtön leszerződtetett három esztendőre a Staatsoperhez. Athénból, ahol a konzervatóriumot végeztem, államköltségen utaztam fel Bécsbe és így végtelenül boldoggá tett a szerződtetés. Első szerepem, amelyben torkomban dobogó szívvel az operaszínpadra álltam, Eboli volt Verdi Don Carlos-ában.

A három esztendő alatt rengeteg operában léptem fel. Nyáron mindig hazautaztam szülővárosomba, Athénbe, ahol egyébként kitűnően ismerik a magyar szimfonikus zenét; így *Bartók*, *Kodály* és *Dohnányi* műveit. A magyar operákról, sajnos, nem igen hallottunk. Athénnek nemzetközi viszonylatokban is kitűnő filharmonikus zenekara van, amelyet legutóbbi lenn jártakor *Strauss* vezényelt.

Budapesten a *Carment* éneklem. Ebben a szerepben idén februárban léptem fel először a Staatsoperben. Budapestről Salzburgba utazom férjemmel, aki egyébként maga is operaénekes. Salzburgban a Rózsalovagot éneklem. Az új szezónban több estére a prágai és az antwerpeni operához kötnek szerződéseim.

Elena *Nicolaidi* egy színes balatoni prospektust mutat.

— Három esztendő óta mindig meghozattam magamnak a balatoni fürdőhelyek reklámfüzeteit. Most aztán végre lejutok a maguk tündéri Balatonja mellé is. Két hétig leszek lenn Balatonfüreden, de ha jól érzem magam, akkor jövőre egész nyáron a Balatonon akarok vitorlázni.

ÁLLATKERT
MA ELENE NICOLAIDI
a Wieni Staatsoper művésznőjével Carmen.
ESTE 8-KOR Vezényel: Komor

2 világsiker egy műsorban!
Eladó kísértet
Reneé Clair csodás filmje
Főszereplő Robert Donat
Ártatlanok
Merle Oberon
és Miriam Hopkins filmje
Mától:
Radius
-ban

Hitler a Wagner-ünnepségek megnyitásán

Wagner Richárd 125-ik születésnapjának ünnepe

Bayreuth, július 25.

Hitler vezér és birodalmi kancellár, Göbbels birodalmi miniszter és igen sok külföldi vendég jelenlétében *vasárnap kezdődtek* meg a Wagner Richard 125. születésnapja alkalmával rendezett jubileumi ünnepi játékok. Vasárnap a *Tristan és Isolda* került előadásra új rendezésben. Amikor Hitler, Winifred *Wagner* asszonnyal, Göbbels birodalmi miniszterrel és feleségével megjelent páholyában, a nézőtér közönsége német köszöntéssel üdvözölte.

(*) Hevesi Sándor levele a magyar »Mizantrop«-ról. Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur, a »*Pesti Napló*« vasárnapi számában interjú jelent meg, amelynek adatai helyreigazításra szorulnak. Az interjú szerint Molière »Mizantrop«-ját eddig *ketten* fordították magyarra: Arany László és Szász Károly. Ez duplán téves. Arany László sohasem fordította le a »Mizantrop«-ot, amelynek eddig *három* fordítója volt. *Szász* Károly rímtelen jambusokban adta vissza, *Telekes* Béla a »Képes Remekírók« számára ültette át, inkább irodalmi, semmint színpadi célok szemmeltartásával. 1921-ben *Ambrus* Zoltán engem bízott meg a mű lefordításával. Ambrus meggyőződése az volt, hogy a rímes alexandrin távol áll a magyar színésztől, a rímekhez, mint csattanókhoz, viszont ragaszkodott. Felfogását később Heltai Néma leventéje fényesen igazolta, ahol ez a forma valósággal feltámad — eredeti vígjátékban. Az én fordításom 1923-ban került színre s tíz évig volt állandóan műsoron. Soraim szíves közlését kérve maradtam kiváló tisztelettel *Hevesi Sándor.*

Színházak keddi műsora

SZIGETI SZINPAD: Nincs előadás. — **ERZSÉBETVÁROSI:** Legyen úgy, mint régen volt (8). — **MÁRKUS-PARK:** Szomjas krokodil (8). — **ROYAL:** Ide gyere rózsám (8). — **ÁLLATKERT:** Carmen (Elena Nikolaidivel; 8). — **PESTSZENTERZSÉBETI VÁROSI SZINHÁZ:** Két lány az ucán (½9). — **ANGOL-PARK:** Csodarevű 1938 (9). — **FÉNYES-CIRKUSZ:** Hopla-Hopp! júliusi cirkuszrevű és a királytigrisek (4, 8).

(*) A bojkottmozgalmak ellenére is közvetíti az amerikai rádió a salzburgi játékokat. *Washingtonból* jelentik: Az amerikai rádiótársaság (National Broadcasting Company) közölte hallgatóival, hogy az idén is közvetíti a salzburgi ünnepi játékokat. A programban három salzburgi közvetítés szerepel. Emlékezetes, hogy Ausztriának a Németbirodalommal történt egyesülése után egyes newyorki körök erős bojkottmozgalmat indítottak meg a salzburgi ünnepi játékok és azok rádióközvetítése ellen.

Rendkivüli szinházi kedvezmény a Pesti Napló előfizetői és olvasói részére

Előfizetőink jegyet rendkivül leszállitott áron válthatnak: »Az Est« kiadóhivatalában, VII., Erzsébet körút 18—20., tel.: 143-888, reggel 9 órától délután 5 óráig, vasárnap délelőtt 9—2 óráig.

KEDD, júl. 26. Erzsébetvárosi: Legyen úgy, mint régen volt (8). **Márkus Parkszinház:** Szomjas krokodillus (8). **Royal:** Ide gyere rózsám (8). **Állatkert:** Carmen (Elena Nicolaidi vendégjátéka) (8).

SZERDA, júl. 27. Erzsébetvárosi: Legyen úgy, mint régen volt (8). **Márkus Parkszinház:** Szomjas krokodilus (8). **Royal:** Ide gyere rózsám (8).

CSÜTÖRTÖK, júl. 28. Erzsébetvárosi: Legyen úgy, mint régen volt (8). **Márkus Parkszinház:** Szomjas krokodillus (8). **Royal:** Ide gyere rózsám (8). **Állatkert:** Jedermann (Gellért Lajos) (8).

PÉNTEK, júl. 29. Margitszigeti Szinpad: Szentiványéji álom (8½). **Erzsébetvárosi:** Legyen úgy, mint régen volt (8). **Márkus Parkszinház:** Szomjas krokodilus (8). (8). **Royal:** Ide gyere rózsám (8).

SZOMBAT, júl. 30. Margitszigeti Szinpad: Szentiványéji álom (8½). **Erzsébetvárosi:** Legyen úgy, mint régen volt (8). **Márkus Parkszinház:** Szomjas krokodilus (8). **Royal:** Ide gyere rózsám (4 d. u. és 8 este).

VASÁRNAP, júl. 31. Margitszigeti Szinpad: Szentiványéji álom (8½). **Erzsébetvárosi:** Legyen úgy, mint régen volt (5 d. u. és 8 este). **Márkus Parkszinház:** Szomjas krokodilus (8). **Royal:** Ide gyere rózsám (4 d. u. és 8 este).

SPORT

A Labdarúgó Szövetség folytatja a vizsgálatot a Bindea-ügyben

(Saját tudósítónktól.) **Elterjedt a híre annak, hogy a Középeurópai Kupabizottság átirt a Labdarúgó Szövetséghez, amelyben közölte, hogy csütörtökig meg kell állapitani, kik voltak Bindea támadói.**

Amennyiben a Labdarúgó Szövetség nem tudná kinyomozni a tetteseket, akkor a Középeurópai Kupabizottság saját hatáskörében a »felfüggesztés fegyveréhez fog nyúlni«.

Beszéltünk Kenyeres Árpáddal, a Labdarúgó Szövetség főtitkárával az átiratról és a vizsgálatról. Ezeket mondotta:

— A Labdarúgó Szövetség egyesbírája, Bertha Sándor kedden este folytatja a vizsgálatot. Újból beidézi kihallgatásra a ferencvárosi futballistákat, vezetőket és azokat, akiket eddig még ki nem hallgathatott.

— Mi igaz a Középeurópai Kupabizottság átiratából?

— Felkéri a bizottság a Labdarúgó Szövetséget Bindea támadójának kinyomozására annál is inkább, mert ha ez az eset büntetlenül marad, veszedelmes precedenst szolgáltatna és egyúttal gyengeséget is, amelyet el kell kerülni.

— Arravonatkozólag nem tett megjegyzést a Középeurópai Kupabizottság, ha nem találnák meg a tetteseket?

— A Középeurópai Kupabizottság azt írja, hogy örömmel átengedi a Labdarúgó Szövetségnek a vizsgálat további folytatását, azonban, ha a kirótt büntetést nem találná megfelelőnek, úgy fenntartja magának a jogot a közbelépésre.

Hazaérkezett a Ferencváros

Dr. Melly Béla: „Azt hiszem, talán már végeztünk ezzel a kellemetlen esettel"

(Saját tudósítónktól.) Hétfőn este 10 órakor sokszáz főnyi drukker várta a déli pályaudvaron a *Torinóból* hazatérő *Ferencváros* csapatát, amelynek együttese 3:2 arányú vereséget szenvedett a Juventus-tól. A vonat késett. A várakozók pedig a »*Bindea*« ügyről beszélgettek.

Tizenegy órakor futott be a vonat. Harsány éljenzés köszöntötte a játékosokat, zúgott a »*hajrá Fradi*« és dr. *Usetty* Béla az MLSz elnöke fogadta a csapatot.

Beszéltünk dr. *Melly* Bélával, aki Torinóban *Coppolával*, a Középeurópai Kupa elnökével tárgyalt a *Bindea* ügyről. Ezeket mondotta:

— *Most még nem beszélhetek, mert először a vezetőséggel kell közölnöm azt, amit Coppolával megbeszéltünk.*

Elintéződött a Bindea ügy?

— *Azt hiszem igen. Talán már végeztünk ezzel a kellemetlen esettel.*

— Várható-e változás a Ferencváros vasárnapi csapatában? Sokan arról beszélnek, hogy Korányi nem játszik a budapesti Juventus elleni mérkőzésen.

— *Nem valószínű, hogy bármelyik játékos helyett más szerepeljen.*

Felsman István százados nyerte a kormányzó tiszteletdíját a honvédség országos lőversenyén

Várpalota, július 25.

A honvédség országos lőversenyének hétfői napján a verseny második részét, a tereplövészetet bonyolították le, amelyben tisztek és altisztek indultak.

A tisztek hadipuska tereplövési versenyében *Felsman* István százados, a jutasi altisztképző iskola tanára győzött, s megnyerte a tiszteletdíjat, *a kormányzó által kitűzött aranyórát.*

Az altisztek versenyében *Huszár* Zsigmond, a 10. gyalogezred törzsőrmestere győzött. A tisztek szolgálati pisztolyversenyében *Vető* Károly hadnagy győzött, az altisztek csoportjában pedig *Takács* Károly, a 9. gyalogezred őrmestere szerezte meg az elsőséget.

Ma folytatják a hadsereg lőversenyét.

Finnország pályázik a téli olimpiai játékokra

(Saját tudósítónktól.) Japán lemondása után — *mint ismeretes* — az 1940. évi nyári olimpiai játékokat *Finnország* rendezi fővárosában, *Helsinkben.* Természetesen a lemondás után felmerült az, hogy *hol lesz a téli olimpiai játékok színhelye?* Hol rendezik 1940 februárjában a téli olimpiai bajnokságokat?

Eddig *Norvégia* volt a legesélyesebb pályázó, de most, hogy *Finnország* is bejelentette igényét a téli versenyekre, nagy esélye van annak, hogy **a téli játékokat is *Finnországban*** rendezik.

LÓSPORT

Ma: ügetőverseny

A júliusi ügetőversenyek hetedik napjának részletes programja:

Hetedik nap.

Kedd, július 26.

I. Háromévesek versenye. 810 P. Táv. 1700 m.

1	**Dália** *(Fityó)*	1680
2	**Bóbita** *(Jónás)*	1680
3	**Pungyur** *(Feiser)*	1680
4	**Engedelmes** *(Maszár F.)*	1720
5	**Eboli** *(Galla)*	1720
6	**Miss Magyarország** *(Zwil.)*	1740
7	**Vinyetta** *(Földi)*	1740
8	**Andalgó** *(Kovács I.)*	1740

Tip: Andalgó—Vinyetta—Engedelmes.

II. Tihanyi díj. 945 P. 4—8 éves lovaknak. Táv. 2100 m.

1	**Szépi** 5é *(Feiser)*	2100
2	**Capua** 5é *(Istók)*	2100
3	**Úrpéter** 4é *(Vorst)*	2100
4	**Bob** 4é *(Marschall)*	2100
5	**Helios** 7é *(Fityó)*	2120
6	**Utóda** 4é *(Kovács J.)*	2120
7	**Uly** 4é *(Kovács II)*	2120
8	**Beata L.** 4é *(Jónás)*	2140
9	**Orao** 4é *(Maszár F.)*	2140

Tip: Uly—Helios—Bob.

III. Repkény díj. 1080 P. 3 éves lovaknak. Táv. 2100 m.

1	**Paprika** *(Vorst)*	2100
2	**Cifra II** *(Maszár F.)*	2100
3	**Agyafúrt** *(Kovács II)*	2140
4	**Cirill F.** *(Jónás)*	2140
5	**Divat** *(Wiesner)*	2140
6	**Lucifer** *(Fityó)*	2160
7	**Mangán** *(Steinitz)*	2160

Tip: Cifra II—Divat—Cirill F.

IV. Kettesfogatú úrkocsisverseny. 1350 P. 3—10 éves lovaknak. Táv. 3200 m.

1	**Eboli** 3é	
	Lenke 4é *(Balog)*	3100
2	**Nestor** 4é	
	Zsarnok 5é *(Pekáry)*	3180
3 (5)	**Csalafinta** 5é	
	Kelevéz 4é (?)	3200
4	**Imréd II** 6é	
	Úrileány 4é *(Baik)*	3200
5 (3)	**Jósnő** 5é	
	Hékás 10é *(Fáy I.)*	3260
6	**Etelka** 5é	
	Revizionárius 9é *(Vadnay)*	3300
7	**Irénke** 7é	
	Vakarcs 5é *(Bogyay P.)*	3300

Tip: Etelka-Revizionárius—Nestor-Zsarnok.

V. Mechanikus hendikep. 810 P. 4—8 éves lovaknak. Legkisebb táv. 2100 m.

1	**Dulcinea** 5é *(Feiser)*	2100
2 (6)	**Dajka** 4é *(Siró)*	2100
3	**Palóc** 5é *(Marschall)*	2100
4	**Margit** 6é *(Maszár I.)*	2100
5	**Paris** 8é *(Treso)*	2120
6 (2)	**Pique Dame** 4é *(Siró)*	2120
7	**Nemes** 6é *(Benkő)*	2120
8	**Salto** 6é *(Kovács J.)*	2120
9	**Főúr** 6é *(Simkó)*	2120
10	**Epilog** 5é *(Baik)*	2160
11	**Ursus** 4é	2220
12	**Siheder** 7é	2220

Tip: Dulcinea—Epilog—Pique Dame.

VI. Nemzetközi verseny. 1350 P. 4 éves és idősebb nemzetközi lovaknak. Táv. 2200 m.

1 (5)	**Kundry** 5é *(Marschall)*	2200
2	**Junak** 8é *(Feiser)*	2220
3	**András** 7é *(Hauser)*	2220
4	**Elmés** 5é *(Kovács II)*	2220
5 (1)	**Kuno** 5é *(Kovács J.)*	2240
6	**Torkos** 10é *(Treso)*	2240

Tip: Torkos—Kuno.

VII. Hendikep. 1080 P. 4—8 éves lovaknak. Legkisebb táv. 2100 m.

1	**Első fia** 7é *(Maszár F.)*	2100
2	**Ádám** 5é *(Feiser)*	2120
3	**Szeszélyes** 8é *(Maszár I.)*	2120
4	**Bohém** 7é *(Soldos)*	2140
5	**Drégely** 6é *(Marschall)*	2140
6	**Elsőm** 6é *(Fityó)*	2140
7	**Botond** 6é *(Steinitz)*	2140
8	**Oculi** 5é *(Maszár I.)*	2160
9	**Orgona** 7é *(Kovács J.)*	2160
10	**Rabló** 5é *(Marek)*	2160
11	**Ond** 8é *(Baik)*	2160
12	**Egeria** 5é *(Raymer)*	2160
13	**Lord of Pamuk** 7é *(Feiser)*	2160
14	**Orsolya** 7é *(Jónás)*	2180
15	**Cafrang** 4é *(Feiser)*	2180
16	**Triumpf** 6é *Kovács II)*	2180
17	**Törzsfőnök** 6é *(Benkő)*	2180
18	**Varázsló** 8é *(Tomann)*	2180
19	**Simba** 8é *(Hoffmann)*	2200

Tip: Botond—Szeszélyes—Első fia.

VIII. Kaloda díj. 1215 P. 4 éves és idősebb nemzetközi lovaknak. Táv. 2600 m.

1	**Echo fia** 5é *(Molnár)*	2600
2	**Bokros** 5é *(Wiesner)*	2620
3	**Csapláros** 5é *(Marschall)*	2640
4	**Triumpf** 6é *(Kovács II)*	2660
5	**Lasta** 6é *(Fityó)*	2660

Tip: Csapláros—Echo fia.

IX. Hendikep. 810 P. 4—8 éves lovaknak. Legkisebb táv. 2100 m.

1	**Rába** 5é *(Treso)*	2100
2	**Napsugár** 4é *(Maszár I.)*	2100
3	**Opera** 5é *(Hauser)*	2100
4	**Revisio** 7é *(Székely)*	2100
5	**Alpár G.** 4é *(Marschall R.)*	2120
6	**Lutri** 5é *(Vorst)*	2120
7	**Úrileány** 4é *(Baik)*	2120
8	**Jóság** 5é *(Kovács J.)*	2120
9 (17)	**Kálmán** 5é *(Kovács J.)*	2120
10 (14)	**Pletyka** 5é *(Tomann)*	2140
11	**Vakarcs** 5é *(Steinitz)*	2140
12	**Bandika** 6é *(Földi)*	2140
13	**Orpheus** 5é *(Zwillinger)*	2160
14 (10)	**Céda** 6é *(Feiser)*	2160
15	**Imréd II** 6é *(Benkő)*	2160
16	**Rejtély** 7é *(Mann)*	2160
17 (9)	**Palóc** 5é *(Marschall)*	2180
18	**Gulliver** 5é *(Fityó)*	2180

Tip: Imréd II—Bandika—Rába.

X. Csillaghegyi díj. 675 P. 4—8 éves lovaknak. Táv. 2100 m.

1 (7)	**Ali** 5é *(Kucsera)*	2080
2	**Dinora** 4é *(Kallinka)*	2080
3	**Légyott I.** 4é (?)	2080
4	**Gyémánt** 6é *(Benkő)*	2120
5	**Sybill** 5é *(Steinitz)*	2140
6	**Thalia** 5é *(Zwillinger)*	2140
7 (1)	**Álmos** 5é	2150

Tip: Gyémánt—Ali—Thalia.

Versenyek kezdete: ½3 órakor.

Megyeri eredmények

A Pestvidéki Versenyegylet első napján igen nagy közönség jelent meg Megyeren. Az ugróversenyeket kivéve, melyekben még az eddigieknél is kisebb mezőnyök indultak, érdekes futamok voltak.

Részletes eredmény:

I. Lectica (Dara) 1. *Manneswort* (Balázs J. II) 2. 2 h. 10:19. 1¼. — II. Bakafántos (Muhr szd) 1. *Fullánk* (Czánth hd) 2. *Lubló* (Machánszky fh) 3. F. m.: Maros, Barátom II, Carmen. ¾ h, 2½ h. 10:57. 22. 15. 5, pari. Befutó: 10:192. — III. Dénes (Balla) 1. *Padisah* (Svadlenka) 2. *Argument* (Bakonyi) 3. F. m.: Bokréta, Minek?, Vacsora, Páncél, Dugó-Dani, Adisabeba. 2 h. 1½ h. 10:106, 30, 21, 18, 8, 8, 2½. Befutók: 10:650 és 272. — IV. Opál (Csató) 1. *Pártfogó* (Szovátai) 2. *Diaboló* (Stankovics) 3. F. m.: Mese. 4 h, 5 h. 10:22. 1½, 5. Befutó: 10:100. — V. Amazon (Pfendler) 1. *Nastja* (Kaiári) 2. *Fiumára* (Horváth K. II) 3. F. m.: Malert, La Cabriére, Wadelai, Dános, Fertő, Lókötő, Lomnic, Rhodos, Csermőke, Líbia, Divatos, Rezgő, Nyakh, ½ h. 10:39, 19, 19, 20. 1½, 6, 5. Befutók: 10:79 és 84. — VI. Limanova (Krédler) 1. *Dolova* (Kolonics) 2. *Fütykös* (Horváth K. II) 3. F. m.: Csatártő, Fruit-Stall, Bomba, Dálnok, Arra való, Fejh, 1 h. 10:51, 18, 26, 15, 4, 12, 3 Befutó: 10:726. — VII. Indiana (Horváth K. II) 1. *Babvirág* (Bakonyi) 2. *Szelim Pasa* (Pfendler) 3. F. m.: Vaklárma, Pír, Baka, Mindenes, Pandora, Cinus, Kundry, Sherry, Perepáty, ½ h, 1½ h. 10:39, 20, 15, 24, 5, 1½, 6. Befutók: 10:110 és 327.

Következő galoppverseny: csütörtökön.

Fogadjon Abonyi Ödön
bookmaker irodáiban, Budapest, VII., Rákóczi út 41
Tel.: 135-501, 132-462, 135-333
Fiókirodák: Budán, Attila u. 8. T. 154-014
Miskolc, Széchenyi u. 26
Pécs, Jókai tér 11
Vác, Csáky u. 7
Telefónon feladott fogadásokat mindenkor azonnal kikézbesítünk

MŰSOROK

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat, V Ü = Vasárnap és ünnepnap, M = Matinó

ADMIRÁL (353—707): **Komikusok kívánságversenye.** (¼4 ⅛6 ⅛8 ½10; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ALKOTÁS** (356—374): **Maláji kalózok.** (¼4 ⅛6 ⅛8 ½10; V Ü 11 és ½2-kor is.) Szombaton délelőtt 11 órakor: **Maláji kalózok.** Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Borsa Amerikában.** — **ANDRÁSSY** (124—127): **Te vagy a dal.** (¾4 ⅛6 ⅜8 ½10; V Ü 2 4 6 8 10.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Ceri Peters, a tettek embere.** — **BARLANG FILMSZINHÁZ—BROADWAY** (422—732): **Intermezzo.** (½4 ⅛6 ⅛8 ½10; Sz. V Ü ½2-kor is.) — **BELVÁROSI** (384—563): **Egy tál lencse.** (Jobbterem 3 6 8 10; balterem V Ü ½3 ¾5 ¾7 ½9.) — **BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHÁZ** (181—244): **Valahol Oroszországban** (Karády-film). **Rosztov elfoglalása. Vadászrepülőink a fronton. Magyar, Ufa, Luce és külön hiradók.** (Folyt. egyórás előad. 10—24 óráig.) — **BETHLEN—HOLLYWOOD** (225—903): **Egy éjszaka Erdélyben.** (¼4 ⅛6 ⅛8 ½10: vasárnap és ünnepnapokon ½2 órakor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **Félvér.** (½5 ½7 9; V Ü ½2 ½4 ⅛6 ⅛8 ½10.) Szombat délelőtt 11 órakor: **Zúgnak a szirénák.** Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Canitoga nőse.** — **CAPITOL** (134—337): **A fehér hajó.** (½4 ⅛6 ⅛8 ½10; V Ü ½2 órakor is.) — **CORVIN** (138—988, 339—584): **Tűzördög.** (5 ¾8 ½10; szombat, vas., ünnepnap ¾3-kor is.) — **CSABA—SAVOY** (146—940): **Egy éjszaka Erdélyben.** (½4 ⅛6 ⅛8 ½10; V Ü ½2 órakor is.) — **DAMJANICH** (425—644): **Csodatevő szerelem.** (½4 ⅛6 ⅛8 ½10; V Ü ½2-kor is.) — **DEÁK—DÉCSI** (131—343, 125—952): **Kadétszerelem.** (Mindennap ½4 ⅛6 ⅛8 ½10.) — **DUNA—LLOYD** (111—994): **Halálraítéltek.** (½4 ⅛6 ⅛8 ½10; V Ü ½2 órakor is.) — **FÓRUM** (189—707): **Éjfélre kiderül.** (½6 ⅛8 ½10; Sz V Ü ½4 órakor is.) — **GLÓRIA** (427—521): **Mária nővér.** (5 7 9; Sz ½4 ⅛6 ⅛8 ½10; vasárnap, ünnepnap ½2-kor is.) — **HIRADÓ FILMSZINHÁZ** (222—499): **Valahol Oroszországban** (Karády-film). **Rosztov elfoglalása. Vadászrepülőink a fronton. Magyar, Ufa, Luce és külön hiradók.** (Folyt. egyórás előadások 9—24 óráig.) — **HOMEROS** (496—178): **Magdolna.** (5 7 9; V Ü 3 órakor is.) — **IPOLY** (292—626): **Balalajka.** (½4 ⅛6 ⅛8 ½10; V Ü ½2 órakor is.) — Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Férjet keresek.** **Ifjúság.** — **RÁDIUS** (122—008, 120—564): Második hétre prolongálva! **Szerelmeslevelek.** (⅛6 ⅜8 ½10; Sz V Ü ½4-kor is.) — **RÁKÓCZI—PHÖNIX** (426—326): **Azurexpressz.** (11 1 3 5 ⅛8 ½10.) — **SCALA** (114—411): **Jelmezbál.** (½6 ⅛8 ¾10: Sz V Ü 3-kor is.) — **SZÉKELY—OLYMPIA** (423—188): **Krüger apó.** (11 2 4 6 8 10.) — **TINÓDI—TIVOLI** (225—602): **Félvér.** (¾4 ⅜6 ⅛8 ½10; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **TOLDI—RIALTÓ** (224—443): **Csodatevő szerelem.** (11 1 3 ⅛6 ⅛8 ½10.) — **TURÁN** (120—003): **Magdolna.** (11 ½2 4 6 8 10; V Ü 11 2 4 6 8 10.) — **URÁNIA** (146—048): **Gyilkos vadon.** (5 ½2 ½10; Sz V Ü ¾3-kor is.) — **VESTA** (228—401): Harmadik hétre prolongálva! **Tóparti látomás.** (½4 ⅛6 ⅛8 ½10; V Ü 2 4 6 8 10.)

A szinházak mai, holnapi és jövőheti műsora

NEMZETI SZINHÁZ. Szombat, vasárnap: Az ember tragédiája (½8). Hétfő: Süt a nap (½8). Kedd: Bánk bán (½8). Szerda: Csongor és Tünde (½8). Csütörtök: Országépítő (½8). Péntek: A roninok kincse (½8). Szombat: Hibások (½8). Vasárnap: A Cid (½8). — KAMARA. Szombattól egész héten: Grassalkovics: Karolina vagy: egy szerencsés flótás; A házasságszédelgő (¾8). — VIG. Szerda: Naplemente előtt (8). Csütörtök, péntek: A tábornok (8). Szombat, vasárnap: Naplemente előtt (8). — UJ MAGYAR. Minden este, ünnep- és vasárnap d. u.: Vén diófa (½4, 8). — SZIGETI SZINPAD. Minden este: Bécsi keringő (½9). Hétfő: Honvédest (½9). — PESTI. Szombat, vasárnap: A bolond Ásvayné (8). — MAGYAR MŰVELŐDÉS HÁZA. Péntek, szombat, vasárnap: Szent Margit legenda (½8). — ERZSÉBETVÁROSI. Minden este, ünnep- és vasárnap d. u.: Aranysárga falevél (¾5, 8). — MÁRKUS PARK. Minden este, ünnep- és vasárnap d. u.: Párisi expressz (½6, ½9). — MADÁCH. Péntek és vasárnap: Dominó (8). Szombat: IV. Henrik (8). — FŐVÁROSI OPERETT. Minden este: Kata-Kitty-Katinka (8). — KAMARA VARIETÉ. Virágzó diófa (½9). Csütörtök 6, 9; szombat és vasárnap: ½4, ¼7, 9. — ROYAL REVÜSZINHÁZ. Minden este: Szivárványrevü (½9). Csütörtök, szombat, vasárnap: ½5, ½9. — KOMÉDIA. Minden este: Bikaviadal (½9). Szombat, vasárnap: ½5, ½9. — MŰSZINKÖR. Hétfőtől péntekig: Zsákbamacska. Szombat és vasárnap: Száz piros rózsa (½6, 8). Ünnep- és vasárnap: ¼4, 6, 8. — FÉNYES CIRKUSZ. Péntek: Augusztusi műsor (4, 8). Szombat, vasárnap: ½3, ¼6, ¼9.

— **Eljegyzés.** *Parragh* Gyula ny. miniszteri tanácsos, földbirtokos és *Paal* Flóra leányát. *Evát* eljegyezte *Oláh* György országgyűlési képviselő, főszerkesztő.

ELHAGYATVA...

— **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **Magdolna.** (¼4 ⅛6 ⅛8 ½10; V Ü ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Elveszett a feleségem.** — **KAMARA** (425—901): **Második hétre prolongálva! 2000 pengős férfi.** (11 2 4 6 8 10.) — **KORZÓ** (182—818): **Estélyi ruha kötelező.** (½6 ⅛8 ½10: Sz V Ü ½4 órakor is.) — **MESEVÁR—ELIT** (114—502): **Egy éjszaka Erdélyben.** (6 8 10: Sz V Ü 4 órakor is.) — **NEMZETI APOLLÓ—ROYAL APOLLÓ** (222—002): **Estélyi ruha kötelező.** (¾4 ⅜6 ⅜8 ¾10.) — **OMNIA** (130—125): **Kadétszerelem.** (Mindennap 3 5 ⅛8 ½10.) — **OTTHON** (146—447): **Félvér.** (¼4 ⅛6 ⅛8 ½10; V Ü ½2-kor is.) — **PÁTRIA** (145—673): **Viharkapitány** (11 2 4 6 8 10.) — **PETŐFI—ODEON** (128—478): **Félvér.** (¼4 ⅛6 ⅛8 ½10; V Ü ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11-kor:

Az amerikai-angol-ausztráliai flotta és haderő hiába támadja a Salamon-szigeteket

Zürich, augusztus 14. *(A Pest külön tudósítójától.)* **A Salamon-szigeti hadműveletek második hetükbe léptek anélkül, hogy az amerikai-angol-ausztráliai haderők akár a tengeren, akár a szigeteken tényleges eredményeket tudtak volna elérni. A washingtoni tengerészeti minisztériumnak ma reggel érkezett jelentése feltűnő rövidséggel csak ennyit mond: »A kombinált hadműveletek a Salamon-szigeteknél tovább folynak. Más területekről nincs jelentenivaló.«**

Más jelentések szerint Gromley amerikai tengernagy, a hadműveletek vezetője, erősítéseket küldött a Tulagi szigeten szorongatott amerikai csapatok támogatására. A harcok központja Tulagi nagy repülőtere, amelyet erős japán gyalogsági és tüzérségi kötelékek és könnyű tankcsapatok védenek.

A harcok hevessége egyre fokozódik és terjedelme is növekszik. A szigetcoporthoz tartozó Malaita sziget szintén a harci zónába került.

Október 31-ig új iparigazolványokat kell kérni Erdélyben

A hivatalos lap mai számában kormányrendelet jelent meg a visszacsatolt *keleti és erdélyi országrészeken az iparigazolványok felülvizsgálásáról.* A rendelet kapcsolatos az 1939. IV tc. 29. szakaszában foglaltakkal. A felülvizsgálati kérelmeket *1942. október 31-ig kell az illetékes kereskedelmi és iparkamaránál bejelenteni, aki ezt elmulasztja, iparjogosítványa ezzel a nappal érvényét veszti.* A kérelmeket az alsóbb hatóságok véleménye alapján a kereskedelmi és iparügyi miniszter bírálja el és engedélye alapján az iparhatóság a bejelentők részére *új iparjogosítványt ad ki.* A rendelet egyéb intézkedései azonosak a meg nem szállott országrészekre korábban kiadott rendelkezésekkel.

Gázolt a 44-es

Ma kora reggel a *Thököly*-út és a *Szent Domonkos*-utca sarkán az egyik 44-es villamos elgázolta *Kovács* Gyula 45 éves műszaki tisztviselőt, aki az *Egressy*-út 45. számú házban lakik. A szerencsétlenül járt férfit *lábtöréssel és súlyos agyrázkódással szállították a mentők a Rókus-kórházba.* A gázolás tanui úgy vallottak, hogy a szerencsétlen sajátmaga volt balesetének oka, mert *át akart szaladni a villamos előtt.* A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Új bolgár követet neveztek ki Budapestre

Szófia, augusztus 14. *(NST)* Bulgária berlini sajtófőnökét, *Popovot* nevezték ki budapesti bolgár követté. Utódjául Atanaz *Bobevét* bízták meg a berlini sajtóügyek intézésével. Ugyanakkor a bolgár hírszolgálati iroda igazgatóját, *Focsevét* Bernbe nevezték ki követségi tanácsossá.

A vonat elé feküdt egy életúnt nő

Ma hajnalban a *Mohai-út* és a *Török Ignác-utca* sarkán levő MÁV-kereszteződésnél teljes sebességgel haladt az 1050. számú gyors tehervonat. A mozdonyvezető a hajnali szürkületben az utolsó pillanatban vette észre, hogy a síneken a kerekek előtt keresztben *egy női test fekszik.* Azonnal fékezett, de a szerelvényt már nem sikerült megállítani. *A kerekek átgázoltak a síneken fekvő asszonyon.* Mihelyt a vonat megállt, nyomban az öngyilkos keresésére indultak, de már csak darabokban találták meg a testét. A 20 év körüli, jól öltözött, gyári munkáslánynak látszó nőnek *fejét és karját darabokban vágták le a kerekek.* A sínek mellett kézitáskát találtak, abban egy aláírásnélküli búcsúlevelet a következő szöveggel: »*Sokat szenvedtem, meg akartam halni, ne keressék, hogy ki voltam.*« A rendőrség megindította a nyomozást az ismeretlen öngyilkos kilétének megállapítására.

A vásári cigaretta: a Virginia, megszűnt a Mirjam és a Théba

A Dohányjövedék a háborús Nemzetközi Vásár alkalmával sem feledkezett meg óriási táboráról a szokásához híven a Nemzetközi Vásár dátumával *új cigarettát indít útjára.* Ez az ujdonság a *Virginia,* amely a cigaretta-inyencek régi ismerőse. A *Virginia* árát 15 fillérben, csökkentett nikotin-tartalmú kivitelben pedig 18 fillérben állapították meg.

A Dohányjövedék újdonságának ma volt a premierje a pesti dohánytőzsdékben. Egyúttal *megkezdődött a dohányosok szektájának búcsúzása két cigarettafajtától,* amelynek gyártását *beszünteti a Dohányjövedék.* Eltűnik a forgalomból a *Mirjam,* a női dohányostársadalom kedvenc cigarettája és a »finnyás kislánycigaretta«, a *Théba.*

Halá'ra ítéltek három kommunistát a meg nem szállt Franciaországban

Clermont-Ferrand, augusztus 14. *(OFI)* A katonai törvényszék különtanácsa kommunista üzelmekért három vádlottat halálra, nyolcat tízhúszévi fegyházra, hetet pedig ötévi börtönbüntetésre ítélt.

Kedvezményes jegy a Budapesti Nemzetközi Vásárra

1.50 P-ért-
2.50 P helyett

Kapható:

a **Pest—Magyarország Utazási Irodájánál**
Budapest, VII., Erzsébet-körút 7. Telefon: 422-985

a **Stádium jegyirodánál**
Budapest, VIII., József-körút 5. Telefon: 144-400

a **Kultúrjegyirodánál**
IV., Petőfi Sándor-utca 15. Telefon: 189-999

az **IBUSz** fővárosi és körzeti fiókjainál

a **Népszava jegyirodánál**
VII., Erzsébet-körút 35. Telefon 222-293

Metropol Grill

szombattól nyitva

Aranyossy Irén

énekel

ZERINVÁRY-TRIÓ — Hangulat — **TÁNC**

Kávéházban
Orbán Sándor énekel
Csorba Gyula kísér
és cigányzenekara

Étteremben
Soós Marika
Balázs Kálmán

Pest 1942 aug 15

SZINHÁZ ÉS FILM

Mai filmkritika

Jelmezbál

Scala, Kaszinó

Szitnyai Zoltán hasonló című regényéből készült az új magyar filmdráma, amely átmenet a »fejlődő« és beérett magyar filmgyártás termékei között. A fejlődés az író kétségtelen jelenléte, aki írói lelkiismeretével és művészetével dolgozott a forgatókönyvön, a film konzervatív hibája pedig a szereposztásban rejlik, amely az alapjában rokonszenves, kedvesen bohém, szerelmes fiatal festő szerepét kimondott intrikus-színészre osztotta ki, akinek karaktere természetszerűen ellenszenves vonásokkal ruházta fel az alakot. Egyébként szép, gazdag és stílusos kiállítása van a filmnek, amely Ajtay Andort mint főszereplőt a legelső vonalba állítja. Van ebben a vérbeli vígszínházi színészben valami lehiggadt és nagyvonalú úri vonás, s egyfajta emberi természetesség, mely a legnagyobb és legdrámaibb alakításait is simán élvezhetővé teszi. Szép és kellemes volt Szörényi Éva, mulatságos Turay Ida és Bilicsi Tivadar. (b)

ÉJFÉLRE KIDERÜL

Forum

Barabás Pál, a magyar színpadok és filmek vérbelien modern írója jegyzi a Forum magyar filmújdonságát, amely voltaképpen egy bérház, egy felbolygatott méhkas keresztmetszete néhány órán keresztül. Ebben a bérházban furcsa és gyanús dolgok történnek, bonyolult és mégis elemi indulatok vergődnek a márványfalú kalitkában, s mire az óra éjfélt üt, minden kiderül. Hogy mi derül ki, azt lelkiismeretlenség volna elmondani, mert nyomban elvesztené a film rugalmas tempóját, idegfeszültségét és drámaiságát. A ragyogó szereplógárdából *Bulla* Elma, *Simor* Erzsi, *Csikós* Rózsi, *Rácz* Vali, *Csortos* Gyula, *Hajmássy* Miklós, *Pethes* Sándor, *Lehotay* Árpád, vitéz *Benkő* Gyula és *Pethes* Ferenc alakítását emeljük ki.

Estélyiruha kötelező

Korzó, Royal Apolló

Monte-Carló a színhelye ennek a szellemes és fordulatos vígjátéknak s nyilván a lokál-kulőrnek köszönhető az a francia könnyedség és bohó szellemesség, amely a film kockáit átszövi. Egy ártatlan szélhámos, egy derék alvilági figura és egy világhírű énekesnő szerelmi bonyodalma képezi a film storyját, amelyben azonban nem a vonalvezetés, hanem az ötletek bőkezű halmozása s az egész filmet átszövő groteszk humor a fontos. Ennél a filmnél is a kiállítás kifogástalan stílusát és a szereplőket kell őszinte dicséretben részesíteni. Réthy Eszter csillogó koloratúráját bizonyos színészi virtuozitás egészíti ki. Jávor Pál régen volt ilyen rokonszenves és kedves, míg Pethes Sándor kabinetfigurájára a legfejlettebb filmjátszókultúra is büszke lehetne.

(—i)

TŰZÖRDÖG

Corvin

Louis *Trenker* már régen nem örvendeztette meg híveit, tehát most alapos várakozás előzte meg a *Tűzördög* bemutatóját. Trenker filmjeiben a vonzerő azok a csodálatosan szép tájfelvételek, amelyeket a gép lencséje a tiroli havasok végtelen, napsütéstől szikrázó hómezőin és égbetörő gleccserein örökít meg. Emellett a háttér mellett a cselekmény szinte nem is lényeges, azonban az új Trenker-film meséje méltó a környezethez, mert a tiroli férfiak Napoleon ellen vívott szabadságharcának egyik epizódját örökíti meg, a sziklásföldből sarjadt bőssé magasztosodó emberek történetét, akik elvetve maguktól családot, vagyont, életüket áldozzák hazájukért. Trenker mellett a vezető szerepeket Maria *Holsmeister*, Fritz *Kampers*, Hilde *von Stolz* és Erich *Ponto* játsszák azzal a lendülettel és elmélyüléssel, amely az egész filmet jellemzi.

(—iő)

A „SZENT MARGIT" LEGENDA FELÚJÍTÁSA

Hétszáz esztendeje az idén, hogy megszületett Boldog Margit, IV. Béla magyar király és felesége, Laszkarisz Mária bizánci hercegnő leánya. Az a szentéletű szűz, akit szülei még világra-jövetele előtt Istennek ajánlottak föl engesztelő áldozatul a szerencsétlen nemzetért, ha a tatárdúlás romjaiból sikerül újjáépíteni az elpusztult országot. A *Magyar Művelődés Háza* nyilván erre a nevezetes évfordulóra való tekintettel újítja föl ma, Nagyboldogasszony napjának előestéjén *Újházy* György *Szent Margitról* írott legendáját, a kezdődő Szent István-hét keretében. Ez a dramatizált legenda eredetileg szabadtéri játéknak készült és így is került színre először a Margitszigeten. Most zárt színpadon látjuk viszont (ami egyébként magának a darabnak se nem árt, se nem használ különösebben, legfeljebb a zenei kíséretet és az egyes jelenetek képszerű felépítését teszi kifejezőbbé), jórészt új szereposztásban s a szerző látványosságot kedvelő, gondos rendezésében, végül — last, not least — *Bulla Elmával* a címszerepben. Az ő fellépése mindenesetre az egész ünnepi előadás legjelentősebb művészi eseménye.

Ujházy két részre osztott misztériumjátéka elég híven követi a középkori legenda menetét. Ahitatra gerjesztő, hatásos képekben mutatja föl Boldog Margit csodálatos életének fontosabb mozzanatait, a szülői fölajánlástól a szűz zárdábavonulásán s kérőinek elutasításán keresztül a halálban való megdicsőülésig. Ez a történelmi hűség azonban nemcsak erénye, hanem bizonyos mértékben tehertétele is a darabnak. Hiszen az angyali lelkű magyar királylány Isten alázatos szolgálatára szentelt, önsanyargatással teli, imádságos élete tudvalevőleg meglehetősen passzív volt s mint ilyen, nem túlságos gazdag külső eseményekben. Annál inkább érdeme a szerzőnek, hogy misztériumjátékát mégis mutatósan mozgalmassá tudta tenni, egyrészt a kísértő Gonosz jelképes szerepeltetésével, másrészt a királyleány alakja köré csoportosított népi motívumok bevonásával, valamint a színpadon mindig biztos hatást keltő csodatételek fokozásával. (Bár érzésem szerint: *kevesebb* ebből *több* lett volna.) De kiváltkép azért dicsérhetjük, hogy milyen helyes érzékkel emelte ki Boldog Margit életének *egyetlen drámai* mozzanatát: a kérők visszautasítása nyomán bekövetkező »magára-maradottság« valóban tragikus *lelki konfliktusát*. Ez a vívódó-jelenet a dramatizált legenda csúcspontja. Színészi játéklehetőség és drámai elmélyítés tekintetében egyformán szerencsés *trouvaille*, ha némi áldozattal jár is — a hirtelen megváltozott szülők lélekrajzi alátestését illetően. Érdemes érte megbocsátani a szaggatott képeket kényelmes epikai kórusokkal keverő, lazaszéles keretezést s a Ráskai Lea ízes magyar legenda-nyelvét helyenkint fölös »cifraságosságokkal« elhalmozó, nem egyszer zavaró szódagály ömlését.

Az előadás magasan kiemelkedő értéke: *Bulla* Elma átszellemülten gyengéd, tiszta-rajzú, őszinte átélés közvetlenségét sugárzó, tökéletes Szent Margit-alakítása. A kiváló művésznő emlékezetes Szent Johannájának méltó párja ez. Mostani szerepe ugyan nem kínál olyan gazdagon színezett skálát, mint amaz, de a maga körén belül sok jó alkalmat ad a fojtott, belső drámai izzás s az alázatban kiteljesedő boldog felmagasztosultság ellenpontjainak éreztetésére. Mindezt Bulla a legegyszerűbb művészi eszközökkel oldja meg, olykor szinte hangtalanul, sohasem engedve a retorikus hangosság, a hamis pátosz szövegcsábításainak. Stilizáló és mégis élő-eleven, teljes illuziót keltő játéka felejthetetlen. Egész alakítását az a kiérett, *nemes mértéktartás* jellemzi, amelyről — Goethe rá a tanu — legbiztosabban megismerszik az igazi mester s amellyel manapság egyre ritkábban találkozunk magyar színpadon. Ennek a klasszikus szerepekre termett, nagyszerű színésznőnek már rég a Nemzeti színpadán lenne a helye. Ott, ahonnan egyenesen — hiányzik. A felújítás többi szereplője közül csupán *Toronyit*, a király megszemélyesítőjét emeljük ki, mint hozzá egyedül méltó partnerét a népes együttesnek.

A zenekart *Losonczy* Dezső, a kísérőzene kitűnő szerzője vezényli. A stílusos díszletek *Fülöp* Zoltán művészi ízlését dicsérik.

Kárpáti Aurél

ŐRSÉGVÁLTÁS

A Szent István hét magyar filmeseménye

Hétfőn több előkelő fővárosi filmszínház mutatta be az Őrségváltás című magyar filmújdonságot, amelyet Tóth Miklós írt. A film — címéhez híven — a gazdasági őrségváltás drámai történetét tárgyalja komoly hangnemben és felelősségteljes művészi kivitelben. A letűnt világ gazdasági hatalmasságainak lelkiismeretlensége, könnyelműsége és a szerzett pozíciókhoz való makacs ragaszkodása áll a történet középpontjában, amely e probléma rendezésének egész történelmi hátterét felvázolja. Egy nagyvállalat átállításán keresztül mutatja be a liberális gazdasági rendszer jellegzetes vonásait a film, amely méltán tartozik a magyar filmgyártás komolyértékű és időszerű alkotásai közé. A film vezetőszerepeit Páger Antal, Csortos Gyula, Mihályfi Béla, Hidvéghy Vali, Ladomerszky Margit és Szakáts Zoltán játssza.

Szent István heti ünnepi hangverseny

A Szent István hét egyik kimagasló ünnepi eseményének ígérkezik a *Székesfővárosi Zenekar Liszt—Kodály* estje, amelye 19-én tartanak a Művelődés Házában. A műsor első részében *Csillery* Béla vezényel Liszt-műveket, a második részben az ünnepelt szerző, *Kodály* Zoltán vezényli műveit. A nagyszabású hangevrsenyen közreműködik *Réthy* Eszter, a bécsi állami operaház tagja két *Liszt*-dal eléneklésével és *Károlyi* Gyula zongoraművész, aki *Liszt A-dur* zongoraversenyét adja elő.

T. TÖRÖK EMIL, a kitűnő fiatal muzsikus, aki az elmúlt években a Fővárosi Operettszínház zenekarát vezényelte, teljesen felgyógyult abból a súlyos műtétből, amelyen keresztülesett és aláírta szerződését az Új Magyar Színház és a Szegedi Városi Színház zenei vezetésére.

A FÉNYES CIRKUSZ a országosan megnyilvánuló sikerre való tekintettel, amely augusztusi műsorát kíséri, elhatározta, hogy augusztus 15-én, 16-án, 20-án és 23-án naponta három előadást tart ½3, ½6 és ¼9 órai kezdettel. A cirkuszban a délutáni előadásokon is a teljes esti műsor kerül bemutatásra.

Honthy Hanna

Régi nyár

6 mozi 14 premierhete után:

PEST (Palace)

A Nemzetközi Vásár

fáradalmait, pihenje ki az

Új Magyar Színházban

A VÉN DIÓFA

árnyékában. Fellépnek:

FEDÁK SÁRI

Turay — Zimonyi — Perényi — Bilicsi — Pethes — Földényi — Juhász.

Előadások naponta 8, ünnep és vasárnap d. u. ½4 órakor.

Christina Söderbaum

játssza az UFA színes óriás filmjének, az Aranyvárosnak női főszerepét, amely Budapesten Lidércfény címen kerül majd bemutatásra. Az erős drámai színekkel megfestett női főszerepben a fiatal színésznőnek alkalma nyílik erőteljes lélekábrázolásra és egy fiatal leányszív vergődő vágyakozásának kifejezésére.

RÁDIÓ

Péntek, augusztus 14.

BUDAPEST I.: 12.00 Harangszó, Fohász, Himnusz. — 12.10 A Nemzetközi Vásár ünnepélyes megnyitásának közvetítése. — 12.40 Hírek. — 12.50 Szórakoztató zene. — 13.20 Időjelzés, vízállásjelentés. — 13.30 Honvédeink üzennek. — 14.00 Folyamerők fúvószenekara. — 14.30 Hírek. — 14.45 Műsorismertetés. — 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 15.20 Cigányzene. — 16.15 Előadás. — 16.45 Időjelzés, hírek. — 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. — 17.15 Tánczene. — 18.00 Sportközlemények. — 18.10 Hanglemezek. — 18.30 Nénet hallgatóinknak. — 18.50 Versek. — 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20 Magyar ének — magyar lélek. — 19.50 Gitár-est. — 21.00 Külügyi negyedóra. — 21.15 Tabányi jazzegyüttes. — 21.40 Hírek. — 22.10 Üzen az otthon. — 23.00 Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven. — 23.25 Cigányzene. — 24.00 Hírek.

BUDAPEST II.: 19.00 A Honvéd Gépkocsiszertár Lövész Egyesületének zenekara. — 20.00 Hírek. — 22.10 Az ember tragédiája. — 20.20 Szalonhatos. — 21.00 Budapest I.

Szombat, augusztus 15.

BUDAPEST I.: 5.00—6.30 A szeretet hullámhosszán. Honvédeink családtagjai üzennek a Háborús Nemzetközi Vásárról. — 8.00 Fohász, Szózat, reggeli zene. — 8.45 Hírek. — 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd az esztergomi bazilikából. — 11.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Rózsakertén lévő görögkatolikus magyar plébániatemplomból. — 12.20 Időjelzés, vízállásjelentés. — 12.30 Rádiózenekar. — 13.45 Hírek. — 14.00 Versek. — Majd Művészlemezek. — 15.00 Cirkuszparádé honvédeinknek. — 16.45 Grieg: I. Peer Gynt szvit. — 17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. — 17.20 Kiss Judit zongorázik. — 17.40 Csevegés. — 18.00 Táncezene. — 18.35 Hangképek innen-onnan. — 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20 Horváth jazznégyese. — 19.35 Csevegés. — 19.45 Cigányzene. — 20.10 Az Operaház zenekara. — 21.40 Hírek, sport- és lóversenyeredmények. — 22.15 Magyar nóták. — 23.35 Hangképek a Szent István Kupa elődöntőmérkőzéséről. — 23.00 Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven. — 23.25 Szórakoztató zene. — 24.00 Hírek.

BUDAPEST II.: A Magyarok Világszövetségének emlékünnepsége Julián barát szobránál. — 18.35 A földmüvelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája. — 19.00 Klarinét-hárfa kettős. — 19.35 Cigányzene. — 19.45 Felolvasás. — 20.00 Hírek. — 20.10 A német líra száz esztendeje. — 21.10 Danyi Ferdinánd gordonkázik.

KASSA: 5.00 Budapest I. — 12.15 Hírek és műsorismertetés. — 12.30 Budapest I. — 18.35 Budapest II. — 19.00 Budapest I. — 20.10 Budapest II. — 21.40 Budapest I.

Vasárnap, augusztus 16.

BUDAPEST I.: 5.00—6.30 A szeretet hullámhosszán. Honvédeink családtagjai üzennek a Háborús Nemzetközi Vásárról. — 8.00 Fohász, Szózat, reggeli zene. — 8.45 Hírek. — 10.00 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. — 11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. — 12.15 Levente-műsor. — 12.55 Előadás. — 13.10 Szórakoztató zene. — 13.45 Időjelzés, hírek, vízállásjelentés. — 14.00 Művészlemezek, fúvószenekari művek. — 15.00 A földmüvelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. — 15.45 Melles Béla-zenekar. — 16.40 Előadás. — 17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. — 17.20 Malcsiner Béla jazz-zongora számai. — 17.40 Ahol gyermek vollam. — 18.00 Honvédeink nóták kérnek. — 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven. — 19.20 Fürdés — gyógyulás. — 19.50 Indulók. — 20.10 Hangképek a vasárnap sportjáról. — 20.35 Népszerű kedvenc zenezek. — 21.40 Hírek, lóversenyeredmények. — 22.15 Muzsikáló Margitsziget. — 23.00 Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven. — 24.00 Hírek.

BUDAPEST II.: 11.15 Cigányzene. — 12.15 Országos Postászenekar. — 13.00 Szalonötös. — 19.00 A Lágymányosi Szabadság Dalkör. — 19.25 Brahms: Sextett. — 20.00 Hírek. — 20.10 Dullies Klára hegedül. — 20.40 Elbeszélés. — 21.00 Felolvasás.

ELHAGYATVA...

lásd a szenvedését, próbáld beengedni szűkreméretezett agyelődbe az igazságot: hogy ha te még nem haltál éhen és ha délben, este hazatérsz, mégis csak meleg étel kerül az asztalodra, ha mindennap megkaptad eddig is és megkapod ezután is a kenyéradagodat, azt a demokráciának köszönheted. Igenis, a magyar demokrácia erőteljes munkája, szervező- és teremtőereje volt az, amely egyformán gondoskodni tudott mindenkiről és mindenki számára kitudta mérni a mindennapi kenyeret.

Ne gyalázkodjál, ne ócsárolj mindent, mert lehetne rosszabb is — főleg a te számodra. Fogadj hálával, köszönettel minden darab ennivalót, mely a világ e szörnyű inségkatasztrófájában még neked is kijut.

Beszámoló a nyári hídcsatáról

Május 19-én átadják a forgalomnak a szolnoki Tisza-hidat

Az 1946. évi nyári hídcsata során a közlekedésügyi minisztérium hat nagyfontosságú közúti és vasúti híd újjáépítését kívánja tető alá hozni.

Újjáépül a budapesti Szabadság-híd (a régi Ferenc József-híd), a budapesti déli vasúti összekötő vasúti híd provizórikus építménye helyébe állandó jellegű vasúti híd kerül, megépül a szolnoki közúti híd, a csongrádi és tokaji közúti híd, valamint a szeged-algyői kombinált vasúti és közúti Tisza-híd.

A Szabadság-híd budai oldalnyílásának emelési munkálatai befejezéshez közelednek és az emelési munkálatokkal egyidejűleg folyik a híd középső főnyílásának szerelése is, úgyhogy — amint azt a *Kossuth Népe* már megírta —

a híd augusztus végére, vagy szeptember elejére állni fog

eredeti formájában.

A nagyfontosságú budapest-déli vasúti összekötő híd vasszerkezeti alkatrészeinek gyártása rohamtempóban folyik.

A tiszántúli országrész forgalma szempontjából rendkívül fontos szolnoki közúti híd építése szinte túlhajszolt tempóban folyik és az eddigi tervek szerint

május 19-én már forgalomba is helyezik az új hidat,

mely csaknem pontos másolata lesz a budapesti Kossuth-hídnak. A híd középső 78 méteres nyílása hegesztett csőszerkezetű lesz, míg a két kisebb oldalnyílás szegecselt. Az északi oldalnyílás már teljesen elkészült, itt már a járdákat fektetik le, míg a déli parti nyílás állványzata szintén elkészült, a vasszerkezeti részek a helyszínen várják a szerelési munkálatok megkezdését.

Megkezdődtek a szerelési munkálatok a csongrádi, tokaji és algyői Tisza-hidakon is. Ezek a hidak a tiszántúli forgalom szempontjából bírnak nagy jelentőséggel és valamennyi még ez év folyamán át lesz adva a forgalomnak.

foglalkoztatta a nemzetgyűlést néhány bátor kiállású ellenzéki képviselő felszólalása révén.

A tolvajosi, az orgoványi, izsáki tanyákon szervezte meg annakidején Héjjas Iván az Alföldi Brigádot,

amelynek tagjai a kecskeméti szocialistákat és baloldali gondolkodású polgárokat példátlan kegyetlenséggel ölték meg.

A huszonöt év előtti idők ismeretéhez tartozik, hogy a fehérterror idején különböző tisztikülönítmények gyilkoltak és raboltak az országban. Ezeket a különítményeket a hivatalos szervek egyéni akciók végrehajtásában résztvevő *felelőtlen elemeknek* nevezték. Ilyen elem volt a kecskeméti szabad vadászterületen az Alföldi Brigád, amelynek vezére a többször amnesztiában részesült gyilkos Héjjas Iván és az ugyancsak több ízben amnesztiában részesült százszoros rablógyilkos *Francia Kiss Mihály* volt, a sokszorosan amnesztiás rablógyilkos különítmény tisztekből és a tanyai csőcselékből állott.

Kecskeméten, az úgynevezett „Bagolyvárban" született meg az Alföldi Brigád gondolata, *értelmi szerzője egy ismert fiskális volt, a terv kivitelezését pedig Héjjas Iván, Francia Kiss Mihály és társai vállalták.* Huszonöt évvel ezelőtt több mint 700 ember gyűlt össze a tolvajosi homokbuckák népéből, hogy *Héjjas Iván* vezérsége alatt megtámadja a kecskeméti törvényházat és onnan éjjel elrabolja a politikai foglyokat. Ugyanakkor álarcos, fegyveres egyének éjnek idején megjelentek a gazdag kecskeméti zsidók házában és 70 embert, a politikai foglyokkal együtt, szekereken kihurcoltak *Orgoványba, Tolvajosra, Izsákra, Bugacra, Szikrába és Méntelekre.* Az orgoványi erdőben és a tolvajosi homokbuckákon válogatott kínzásokkal ölték meg Héjjas fegyveresei politikai ellenfeleiket. Még életben vannak a meggyilkoltak fiai, akik most már nem gondolnak Orgoványra.

Tizenöt egyént azonban, akik résztvettek az Alföldi Brigád gyilkosságaiban, sikerült elfogni.

A kecskeméti ügyészség fogházában őrzik az orgoványi társaság elfogott 15 tagját, közöttük Héjjas Iván „hadsegédjét", *Raád Árpádot,* aki az összeomlás után a közellátási minisztériumban helyezkedett el, miután leigazolták és onnan emelték ki a rendőrség emberei. Az elfogottak között van továbbá a hírhedt *Danics* testvérek egyike, továbbá *Korb Géza, két nő* és a többi, Héjjas Iván kevésbbé ismert cinkosa. Nem találják *Francia Kiss Mihályt,*

tek miattuk. A kecskeméti *Szent Bertalan-éjszakához* semmi köze nem volt a város polgárságának, amelynek többsége együtt érzett az áldozatokkal. Ennek legjobb bizonyítéka, hogy Kecskemét törvényhatósági bizottsága most elhatározta, hogy

az orgoványi erdőben meggyilkolt ismert kecskeméti polgárokról utcákat neveznek el.

Kecskemét városa a demokrácia mártirjainak tekinti őket, akiknek emlékét tiz utca fogja hirdetni a „hírös" városban.

Fodor Tibor

Szovjet hajók ünnepélyes átadása

Szerdán délben 12 órakor nagyszabású ünnepségre készül az ország. Közlekedésügyünk újabb nagy állomáshoz érkezett, megalakult ugyanis a Magyar-Szovjet Hajózási Részvénytársaság. A hajókat a Szovjet-Unió részéről Soboljev, a Szovjet-Unió legfelsőbb kereskedelmi megbizottja adja át, magyar részről pedig Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter veszi át. Egyelőre ezek a hajók fogják a belvizi kereskedelmet lebonyolítani. Az ünnepség fénypontja lesz, amikor a magyar Himnusz hangjai mellett az árbocokról a szovjet lobogók lekerülnek és helyükre a magyar háromszínű zászló szökik fel. Hogy minél jobban és kényelmesebben élvezhesse ezt a nagyszabású ünnepséget a Dunakorzón elhelyezkedő nagyközönség, a Beszkárt 12 és 1 óra között ezen a részen a villamosforgalmat szünetelteti.

Tízmilliárd pengő a kórházak megsegítésére

A kórházak súlyos helyzetét tárta fel a legutóbbi miniszterta_nácson Molnár Erik népjóléti miniszter. A minisztertanács egyszeri segítségképpen 10 milliárd pengőt szavazott meg a kórházak részére és ezt az összeget nyomban folyósították is.

Schoenfeld követ a miniszterelnöknél

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Nagy Ferenc miniszterelnök szombaton délben fogadta Arthur Schoenfeldet, az Egyesült Államok budapesti követét, akivel közel kétórás szívélyes megbeszélést folytatott.

A „Florentin-kalap" az Operettszinházban

Hogy néhány szót ejtsünk Eugene Labiche-ról, azt mondhatjuk, amolyan szerző-király-féléje volt a mult századnak. Derék darabnagyiparos, aki vigjátékaival elelmulattatta Európát. Skrupulus nélkül nyomta alakjai fejébe a csörgősipkát, jókora göböket csomózott helyzeteire, a szinésznek ezután nem sokkal kellett többet tennie, mint hatásosan ugra-bugrálni... A jó zsiros taps majdhogy sohasem maradt el. Ekkora és ilyenféle mulatság Monsieur Labiche Florentin-kalapja is. Annyival és annyiban azonban mégis több, hogy újabb szerzők cicomázgatták körül: Békeffi István az erőtlen szöveget támasztgatta meg, Szász Miklós bohókás verseket faragott hozzá, Polgár Tibor pedig incselkedő muzsikával, díszes finalettókkal egyenesen rangot adományozott neki. További megbecsülés a szereplők részéről érte. Lássuk csak: Kiss Manyi, Gombaszögi Ella, Csikós Rózsi, Feleki, Bilicsi, Mihályi, Gózon, Keleti, Komlós, akik elsősorban, Szaplonczay Éva, Cziráki Lüci, Serényi Éva, Papp Manci, Gozmány, Balázs István, Pártos, Vándori, Déri, akik másodsorban helyezik az „új modellt" az Operettszinház kirakatába. Tihanyi Vilmos arányosan kimért, jól ellenpontozott rendezésében, az együttes a vaskos humor és az oldalnyilalást előidéző burleszk sziklacsúcsai között tekereg a hálás helyzeteket, dummer-augusti figurákat szolgáltató polgári kutyakomédiával, amelyben egy kikapós asszony és egy florentin-kalapot is felzabáló, feneketlen bendőjű ló inditja el a bonyodalmat. Következménye persze aztán az a szinpadi viharnak, hogy a szinésztelje-sitmények csupán röffel és speisli-vel mérhetők, aszerint, hogy ki-ki hogy birja szusszal és bokával a száguldozást. Erény, hogy általában jól birják, s csupán annyira igyekeznek, amennyire birják. Keleti Lászlót kivéve, aki a sztentori üvöltözést találta egyedül kihangsúlyozandónak egy sok, egyéb szint rejtegető, hálás, süket figurában. Fülöp Zoltán hivalkodó díszletei és a második felvonás ötletes, [illegible]obás forgószinpada mutatják, hogy az elv: „a jó előadás" volt. (—bő)

Verdi Requiemje az Operaházban

Többhónapi kényszerű szünet után jelent meg az Operaház karmesteri pulpitusán a nagyszerű tehetségű *Ferencsik János*, akit a közönség percekig tartó, viharos ünnepléssel fogadott. Az egészségét visszanyert Ferencsik Verdi Requiemjének gazdag árnyalása, elementárisan lenyügöző erejű tolmácsolásával köszönte meg a feléje áramló szeretetet. Régen hallottunk ilyen kiegyensúlyozott, alaposan végiggondolt, átfogó koncepciójú produkciót az Operaházban. Külön is elismerést érdemel az ének- és zenekari szólamok tisztasága, a pontos összmunka, a kórusrészek fegyelmezett, kicsiszolt megszólalása. A komoly művészi sikerből kivették derekasan részüket a szólisták (Báthy, Basilides, Rösler és Székely) is. (td)

„Volga-Volga" cimmel a *Royal Apolló* csütörtökön mutatja be a *MAFIRT* új *Szovexport* filmjét. A történet egy táncoslábú, daloslelkű postáskisasszonyról szól, s ehhez mérten dallal, tánccal telitve, a fiatalság és a szépség köszönti benne a nézőt. Főszereplője a kitűnő *Orlova*.

SZERDAI SZÍNHÁZI MŰSOR

Operaház: Rigoletto B—30. (6) — **Nemzeti Szinház:** A revizor Ifj. (½4) — **Nemzeti Kamara:** Veszélyes forduló (½7) — **Vigszinház:** A császár (½7) — **Belvárosi Szinház:** A Conway-család (½7) — **Müvész Szinház:** Makrancos hölgy (½7) — **Magyar Szinház:** Vig özvegy (6) — **Pesti Szinház:** Váljunk el! (½7) — **Madách Szinház:** Megtört szivek háza (½7) — **Fővárosi Operett:** Florentin kalap (6) — **Béke Szinház:** Cigánybáró (6) — **Modgyaszay Szinpad:** Eladó feleség (½7) — **Pódium:** Köztünk maradjon (7) — **Intim Szinház** (Rózsa-u. 50): Egymillió dollár (6) — **Kamara Varjeté:** Nincs mese (½7) — **Vidám Szinpad:** Szegény férfiak (½7) — **Rayol:** Egy kis Amerika (½7).

sz., v. ü. ½12 is. — **Eldorado:** Halálhajó (am.). ½3, ½5, ½7, v. ½2—½7-ig minden órában. — **Filmakadémia** Szerelmi recept (am.). 3, 5, 7. — **Fórum:** Marokkói nász. Annabella, Jean Gabin. 3, 5, 7, v. ü. ½12 is. — **Hunnia:** Kadottszerelem (magy.) ½4, ½6, ½8, v. ½2 is. — **Körúti Híradó:** 24 számú Mafirt-krónika, 4. számú Orosz híradó, 252. számú Szövetséges híradó, Igy készültek a partraszállásra, Vasutas jazz, Szöcske Pepi kalandjai (Walt Disney). Előadások: 9-től 22 óráig. — **Rákóczi-úti Híradó:** 24. sz. Mafirt-krónika, 4. sz. Orosz híradó, 252. sz. Szövetséges híradó, Igy készültek a partraszállásra, Beethoven skót bordala, Donald a golfjátékos (Walt Disney). Előadások 9-től 22-ig. — **Ipoly:** Irene. ½4, ½6, ½8, v. 3, 4, 6. — **József Attila:** Halálos tavasz (magy.). ½4, ½6, ½8, v. ü. ½2 is. — **Kamara:** Öten voltak (am.). 3, 5, 7, v. ü. ½12 is. — **Kossuth Filmszinház** (Váci-út 14): A jég hátán is megélünk (am.). Abbott és Costello. ½4, ½6, ½8, v. ü. 2, 4, 6, 8. — **Kultur:** Hét tenger ördöge (am.). 3, 5, 7. — **Lloyd:** Tanitónő (magy.) 3, 5, 7. — **Marx:** Vihar után (magy.). ½4, ½6, ½8, v. ü. ½2 is. — **Omnia:** Csattan a csók (am.). Deanna Durbin. ½4, ½6, ½8, v. ü. 2, 4, 6, 8. — **Palace:** Vágyak a viharban (am.). Claudette Colbert. 11, 1, 3, 5, 7. — **Pátria:** Tanitónő (magy.). 3, 5, 7. — **Royal Apolló** (T. 222—002, 222—292): Ki az úr a tengeren (ang.). Eric Portman, J. Mills. 4, 6, 8, v. ü. 2 is. — **Ságvári:** Notre-Damei toronyőr (am.). ½4, ½6, ½8, v. ü. 2, 4, 6, 8. — **Scala:** Top Hat (am.). Ginger Rogers, FredAstaire. 4, 6, 8, v. ü. 2 is. — **Szabadság:** A jég hátán is megélünk (am.). Abbott és Costello. ½4, ½6, ½8, v. ü. ½12 is. — **Tinódi I** (Nagymező-u. 3. Tel. 420—172): Négy testőr. Vigjáték. ½4, ½6, ½8. — **Tinódi II** (Nagymező-utca 3. Telefon 420—172): Délelőttönként folytatólag Tinódi-matiné, 10-től ? óráig. Amerikai híradó, Rajzfilm, Kulturfilm, Burleszkek. Egységes helyárak. — **Turán** (Tel. 125—578): New Orleans angyala (am.). ½12, ½2, ½4, ½6, ½8. — **Uránia:** Bün és szerelem (am.). Charles Boyer, Barbara Stanwyck. 4, 6, 8, v. 2 is. — **Városi Szinház** (Tel. 187—500): Tarzan és fia (am.). Johnny Weissmüller, Maureen O'Sullivan. Híradó. 3, 5, 7.

SZERDAI RÁDIÓMŰSOR

6.30 Falurádió. 6.45 Hirek. 7.05 Zene. 8.00 Világhirü asszonyok. 8.15 Hangl. 9.00 Postászenekar. 10.00 Hirek. 10.10 Hangl. 10.30 Rádióisk. 12.00 Hirek. 12.15 Kamaratrió. 13.00 Erde: A moszkvai diákok klubja. 13.15 Hegedű és zongora. 13.40 Előadás. 14.00 Hirek. 14.10 Vöröskereszt. 14.20 Magyar nóták cigányzenével. 21.30 Hangl. 21.50 Angol hirek. 22.00 Hirek. 22.30 Hangl. 22.50 Francia hirek. 23.00 Napi hirösszefoglaló. 23.10 Rádió keresőhirszolgálat.

LÓSPORT

Húsvét mindkét napján nagy tömeg kereste fel az ügetőpályát. A vasárnapi sport kiemelkedő eseménye volt a Polgármester dijának lefutása, amelyet kitünő időben Ezresbankó (Kovács J.) nyert meg. A verseny lefutása után a polgármester képviseletében megjelent Gámenczy tanácsnok adta át a győztes ló tulajdonosának az értékes tiszteletdijat. Beszédében hangsúlyozta azt a kiváló eredményt, amit az Ügetőverseny Egyesület miniszteri biztosa az újjáépítés terén elért és biztositotta a versenyegyesületet, hogy a polgármester mindenkor a legmesszebbmenő támogatásban fogja részesiteni a kitünő munkát végző egyesületet. A hétfőn lefutásra kerülő Húsvéti handicapet erős küzdelem után Szédítő nyerte meg, ahol Jónás Lajos csillogtatta kiváló hajtóklasszisát. A nap hőse Reimer Géza volt, aki Gladiátor, Makréla és Jászó sulkyjában hármas győzelmet aratott.

Az április 18-án lefutásra került egyik futam hajtói ellen a versenyintézőség büntetéseket rótt ki, mig Marschall József ügyében a büntetés kiszabását a miniszteri biztos elé terjesztette. A miniszteri biztos döntött; melynek értelmében Marschall Józsefet április 18-i kezdettől tiz versenynapra a hajtástól eltiltotta és egyben 500 millió pengő pénzbirsággal sujtotta, sportszerűtlen magatartása miatt. Ez az itélet mindenképpen nyugvópontra hozta az ügyet és reméljük, hogy az idomárok és hajtók ebből az itéletből okulni fognak és mindenkor szem előtt tartják a legfontosabbat, — a közönség érdekét — a sportszerűséget.

Részletes eredmények:

Bécs: Ferencváros—Rapid 1:1 (1:0), Ferencváros—Austria 3:1 (1:1), MTK—Austria 3:2 (0:1), Rapid—MTK 3:1 (1:1), félbeszakadt. A torna eredménye: 1. Ferencváros és Rapid 3—3 pont (4:2 gólarány, 3. MTK 2 p., 4. Austria 0 pont.

Bukarest: Újpest—CFR 1:0 (0:0), Újpest—Chokanul 3:3 (3:2), Lokomotiv—Chokanul 1:1 (1:0). A Lokomotiv—CFR mérkőzésen az első félidő végén 2:0-ra vezetnek a szófiaiak.

Budapest: Munkásválogatott—FC Wien 5:0 (1:0), Munkásválogatott—Budapesti vegyes 5:2 (2:0), Vasutas válogatott—FC Wien 3:1 (0:0), Vasutas válogatott—Budapesti vegyes 2:1 (0:1). A torna végeredménye: 1. Muskásválogatott 4 p. (10:2), 2. Vasutas válogatott 4 p. (4:2), 3. Budapesti vegyes 0 p. (3:0), 4. FC Wien 0 p. (1:8).

Tóbiás BRE győzött a városligeti összetett kerékpáros-versenyen

Mindig örömmel szegezzük le, ha egy újfajta kezdeményezés sikert ér el. A kerékpáros szövetség vasárnapi versenye, amelyen elsőizben futottak kerékpárosaink szabadpályán motorkerékpár mögött, teljes sikerű kezdeményezésnek bizonyult. És ha elkészülnek az ilyen versenyekre szolgáló különleges görgők a motorkerékpárokra, úgy csak további még szebb sikereket jósolhatunk ennek az újfajta versenynek. A főverseny résztvevői egyébként előbb 30 kört futottak, ennek hat részhajrája alapján került ki a második futam 12 résztvevője, akik azután motorkerékpáros vezető után futottak még további 20 kört. Az összetett verseny győztese Tóbiás (BRE) lett (Vida (Barátság SE) vezette) 116 ponttal, 2. Morvay FTC (vezette: Závodni BRE) 88 p., 3. Nótás BRE (v. Erőss CsMTK), 86 p. A 30 futamos részhajrák pontversenyében Biró (Olympia) győzött Tóbiás és Morvay előtt. A motorvezetéses 20 körben Nótás BRE lett az első Tóbiás és Morvay előtt. Tóbiás a kultuszminiszter és Kiss János dijait nyerte.

Az osztrákok nyerték a bécsi osztrák-magyar tekemérkőzést 6320—6285 faaránnyal, másodnap Bécs csapata 5683 : 5676 arányban verte Budapest-csapatát.

Szerelmi bonyodalmak és vidámságok egy világhirü párisi énekes körül

Csak téged szeretlek

MA PREMIER! Uj francia zenés vigjáték VÁROSI SZINHÁZ

Kossuth Népe 1946 ápr. 24.

Fülöp Zoltán

AZ IDŐ *(Gyengülnek a káros éjjeli fagyok, több esőt kapunk.)* Mivel kedd reggelig mind Kelet-Európában, mind Nyugat-Európa keleti részén még mindig sarkvidéki eredetű levegő uralkodott és a szél lényegesen gyengült, a felhőzet pedig eloszlott, az éjszakai lehűlés előfeltételei olyan mértékben találkoztak, hogy a hőmérséklet 1½ méter magasságban is majdnem mindenütt a fagyponton volt, sőt sok helyen —3, —4, Bánhidán —5, a Hortobágyon —6 fokot is mértek, a talaj mentén pedig általában —3, —6 fokos fagyot, Nagykőrösön —7, Egerben és a Hortobágyon —8 fokot észleltek. Ezzel a hozzánk beáramlott hideg sarkvidéki levegő elérte teljesítményének csúcspontját.

A szerdára virradóra az éjjeli lehűlés megkezdi mérséklődését. Ezt annak köszönhetjük, hogy bár ugyancsak északnyugatról, tehát nagy kerülővel egyéb óceáni levegő áramlik Európába és a szárazföld nyugati és északnyugati részén máris lényegesebb felmelegedés kezdődött. Ugyancsak párásabb levegő van kilátásban a Földközi tenger keleti medencéje felől is. Ezt mindenesetre örömmel veszik tudomásul gazdaköreink, mert nemcsak hogy az éjjeli fagyok szünnek meg, hanem az óceáni és tengeri páradús levegő beáramlásával az esők lehetőségei is fokozódik. Az idei nagy és rendellenes szárazság után azok az esők, amelyekben eddig volt részünk, teljesen elégtelenek már csak azért is, mert a szél szárító ereje sokszorosan felülmulta a kapott csapadék nedvességét.

Kedd reggelig az ország néhány helyén esett eső, de a csapadék mennyisége csak nyomokban volt kifejezhető. A kedd délelőtt folyamán a szél tovább gyengült, a felhőzet kevés volt s a hőmérséklet 10—12 fokra, napközben Budapesten és Egerben 15, a nyugati megyékben 11, a déliekben 14, a keleti részeken 13 fokra emelkedett, este pedig általában 10—12 fok között váltakozott. Igy tehát a hőmérséklet már legalább is nappal elérte átlagos értékét. A felmelegedés nyugatról már átterjedt hozzánk. Tőlünk északra Lengyelországban és délen, a Balkánon, valamint Dél-Olaszországban az időjárás esős volt. Szerdán valószínüleg hazánkban is lesz már többhelyen néhány, talán kissé kiadósabb eső is, az éjjeli fagyok megszünnek, a nappali felmelegedés pedig fokozódik. *Dr. Massány Ernő* m. kir. főmeteorológus.

*

Április 14-én, csütörtökön a Nap kél 4 óra 58 perckor, lenyugszik 18 óra 31 perckor, a Hold kél 18 óra 32 perckor, lenyugszik 4 óra 29 perckor. (Holdtölte.)

Várható időjárás a következő huszonnégy órára: Mérsékelt északi szél. Változó felhőzet. Néhány helyen kisebb eső. Éjjeli fagy legfeljebb a talaj mentén lesz. A nappali hőmérséklet kissé emelkedik.

— **Dr. Hernád István angolnyelvü előadása.** Kedden este előkelő közönség előtt tartotta meg dr. *Hernád* István angol előadását »Divorces and divorcees« címen a *Tuesday Society*-ben, a GYIK andrássyúti helyiségében. Az előadó a londoni, newyorki és renói válások kereteit, szabályait ismertette, ugyanakkor párhuzamot vont az angolszász országok válóperi bíráskodása és a magyar gyakorlat közt. A nemcsak szakemberek számára érdekes előadást nagy tetszéssel fogadták.

— **Gömbös Gyula tér Esztergomban.** Esztergom képviselőtestülete elhatározta, hogy a város egyik terét vitéz *Gömbös* Gyuláról nevezi el.

— **Furfangos devizacsempészésért letartóztatták Staviskynek egyik bűntársát.** *Varsóból* jelentik: A rendőrség letartóztatta devizacsempészésért *Siudacz* Dániel lengyel állampolgárt, akinek Párizsban van állandó lakhelye. Siudacz állandóan úton volt Varsó és Párizs között és Lengyelországba való beutazásakor a lengyel hatóságoknak előírás szerint mindig bejelentette, hogy 10—15.000 dollárt hoz magával. Most kitűnt, hogy ezek a dollárok *minden alkalommal hamisak voltak* és Siudacz a bejelentett hamis dollárokért *valódi csekkeket vitt ki Párizsba.* A párizsi rendőrség közölte a lengyel rendőrséggel, hogy Siudacz már más alkalommal is szerepelt devizacsempészési ügyekben és annakidején Staviskynek is egyik bűntársa volt.

LAIR
WIS
énye
OZLÓ
DD
LŐK
az öregek ellen
alok ellen. Kötve 3.60 P
REGÉNYTÁR

1938. ápr. 13.
Pesti Napló

SZINHÁZ

Vavács K.

Himfy

Az Operaház bemutatja Poldini új operáját

Szokatlan érdeklődés előzte meg az Operaház ma esti bemutatóját. A »Farsangi lakodalom« kivételes operai sikere a nagyközönség körében jelentékenyen gyarapította *Poldini* népszerűségét. A Farsangi lakodalom mozgalmas cselekménye, gazdag színpada, humorral teli ötlete átültetve termékeny zenei talajba (mindez a művészi kifejezés szellemes eszközeivel sikerült), megtalálta az utat a zenét kedvelők széles tömegéhez.

A Farsangi lakodalom költője különben elvonult a svájci Veveybe, a francia Sváje lírikust ihlető paradicsomi völgyébe és várta a megfelelő szövegkönyvet. *Bodrogh* Pál Kisfaludy című színjátéka adta az újabb inspirációt. Mohácsi Jenő formálta belőle a megfelelő librettót. A Himfy költőjének kalandos életét, illetve kalandos ifjúságát tárgyalja a verses játék. Apró lírizmusok, törékeny képek keretében jelenik meg *Kisfaludy* Sándor, apró hangulatok keresztüzében, líraj kitörések bengáli fényében néha megvilágítódik a költő alakja, de az események laza egymásutánjában vajmi keveset tudunk meg róla. Szereti Szegedy Rózát, szereti a Balatont, a verset, szereti a szépet, elkeseredésből testőrtiszt lesz, hódító lényének nem tud ellenállni Bécs körülrajongott táncosnője, Medina sem. Kisfaludy Sándor megvallja Medinának szerelmét, de azt a másik szerelmét, mely változatlanul Szegedy Róza emlékéhez fűzi. Fogságba kerül Provenceba, itt sem szabadul az első szerelem boldog keserű emlékétől, a bájos d'Esclapon Karolina láttára kétszeres erővel újul ki a régi, fájó szerelem. Az utolsó képben találja meg a visszavezető utat a boldog balatoni tájhoz és vele együtt nyeri el jutalmát, a boldog szerelmet.

A szövegkönyv túlzott előzékenységgel szolgálja ki a zeneszerzőt, fény- és színhatásokat gyüjt egybe, megzenésítésre alkalmas anyagot, de nem teremti meg a biztos pontot, szélesen nyugvó gerincét a színpadnak, aminek híján az egyébként eleven pillanatok is elhalványodnak, életszagú helyzetek is elhervadnak. Kisfaludy Sándornak az operai köntösben nincs karaktere, csak lirizmusa, nincs akarata, csak sóhaja.

Poldini bőven kap alkalmat zenei fohászokra, megvesztegető lírai hatásokra, de nem kap lehetőséget arra, hogy a gazdag lírai raktárt egységes drámai cselekmény köré csoportosíthassa. Zenéje mindazt, aminek történnie kell, készen kapja, az egyes felvonások tablóknak, állóképeknek illenek be, nem egymáshoz kapcsolódó, okozati összefüggésben lévő eseményeknek. A zene így inkább illusztrál, mint kifejez, festi a helyzetet, de nem ad történetet. Helyenként megcsillan egy-egy új harmónia, merészebb hangkép, de hiányzik a muzsika esemény volta, villanó érdekessége, ami nélkül nem születhetik meg zenés színpad igazi feszültsége.

Az Operaház együttese igyekszik feledtetni a hiányokat. *Pataky* Kálmán a címszerepben valóban drámátpótló, felejthetetlen. A magyar szövegmondásnak ma nincs hivatottabb képviselője. Teljes értékű művész, teljes értékű ember, kifejező eszközei a szépség és az igazság. Előadásának feltétlen őszintesége művészetének erkölcsi ereje.

A szép *Rigó* Magda énekli Szegedy Rózát. Érzelmességre hajló lénye szerencsésen beletalál a drámai szende szövegébe. d'Esclapon Karolina, a bájos francia lány *Tamás* Ilonka, hangjából, előadásából, gesztusaiból árad az a megejtő szőkeség, melynek nemcsak Kisfaludy, de a közönség sem tud ellenállni. *Orosz* Júliában megvan a fanyar érdekesség, az erotikus illat, mi a »meg nem értett, nagy nők« melancholiáját oly csiklandósan érzékelteti. A kellemesen pattogó, bájos *Szabó* Ilonka és a harmadik felvonás kedves ablakjelenetét vonzóan betöltő *Szilvássy* Margit tartozna még a Himfy »női« meglepetései közé. A második a vidám szerelmes alakját *Hámory* Imre jóízű humorral, meggyőző emberséggel formálja. *Székely* Mihály, *Maleczky* Oszkár ugyancsak erősségei az estnek. Nem feledkezhetünk meg a hódító *Bordy* Belláról sem, akinek táncjelenete sorsdöntő fejezete az utolsó felvonás sikerének.

A Himfy zenei vezetője, *Berg* Ottó, sajnos, nem alkalmas arra, hogy művészileg az adott helyzet fölé kerekedjék. Szolíd mestermunka az övé, egyéniségéből nem telik a színpadi hatás kikerekítésére, gazdagítására, ez a feladat teljes egészében a Himfyt színpadilag beállító *Rékai* Andrásra, a rendezőre és a színpadot kiállító *Fülöp* Zoltánra, a tervezőre hárult. Az ő érdemük elsősorban, hogy a fényes bemutató est közönsége tüntető lelkesedéssel üdvözölte az ősz költőt és legújabb művét, a Himfyt.

Kovács Kálmán

(—) Hermann—Schwalb gordonka-zongora szonátaest ma, Zk. 8. (Koncert.)

RÉZTÁBLA a PÓDIUMON
a Tavaszi Műsor keretében
BÉKEFFI aktuális konferánsza Premier MA

SZINHÁZ

Turandot Szegeden

Amiről a költő álmodik

Az agy, a szív, a teremtőkészség engedelmes szolgája lett a mohón alkotási vágynak. Az utolsó állomás, a végtelen felé való közeledés sejtelmes, de döntő pillanatát szeretné fénybe borítani a költő. Búcsú ez. Búcsú, melyről többet tud a titokzatos, belső beidegzés, mint a tiszta szándék. *Puccini* egész életén át a hatást szolgálja, a tömeg szenzáció-éhségét csillapítja. Hősnői, bárhonnan is lépnek elő, ugyanabból a mindentudó, ezermesterien hozzáértő színpadi műhelyből származnak. Szeretnek, szenvednek, vértanuk, de valahol a lelkük mélyén sajátos dermesztő hideg fészkel; véletlen, hogy bódult szeretők, s nem ittas, hódító démonok. A nők kifürkészhetetlen lényének folytonos átalakulásáról szólnak ezek az operák, s ritmusukban a kor zaklatott ideg-életének panaszos sírását hallani.

A nyiltszíni tapsot senki sem ismeri jobban *Puccini* asszonyainál, noha lelki életüket képtelenek egyensúlyban tartani. Festett szűzek, kegyetlen hősnők, s a színpad rideg törvényei szerint ítélkeznek élők és holtak felett. Mégsem gépiesek, mégsem bábok, mert mindannyiukat élet hatja át, a költő lírája, mellyel munkáját egyénivé és vonzóvá teszi. Robbanó cselekmény, de a legbrutálisabb feszültséget feloldja egy nagyon is egyszerű, nagyon is őszinte lírai pillanat; a vér és idegek csatájában feltűnik, igaz, a háború gőzétől kissé ködösen, »az ember«.

A költő nem elégszik meg ennyivel, élete alkonyatán kínzó gondolatok gyötrik.

Üldözik kigondolt hatásai. Azok a pillanatok, melyeknek megteremtéséhez mindenkinél jobban ért. A végén, a közelgő befejezés pillanataiban mindent újra kezd. Száműzi magát a mese világába. A talaj ugyan a legjobb akarat ellenére is a régi marad, de a szándék megnemesíti az eszközöket, kiegyensúlyozza az ellentéteket. Külön nevezőkre bontja fel az önzetlen önfeláldozás és az önző imperialisztikus női éhség elemeit. Turandot a császári nő, észbontó fagyosságát csak a nálánál nagyobb hatalom tudja megreszkettetni. Liu a szerelem vértanuja, felmagasztulása: a fájdalom. A tér benépesül beszédes árnyakkal, a hangok ólmos súlyát jelentős szünetek váltják fel, miknek tárgya; a sors és az élet kapcsolata. Minden hangnak, gesztusnak megvan az építészeti szerepe, tökéletes a részletek egymásbailleszkedése, de a kiesztergályozott formák fölött szinte olvasható a költő végrendelkezése, aki mégegyszer, utoljára meg akarja mutatni a teremtés fájdalmas arcát.

Mit jelent ez?

A mű szigorú zártságával mit is igényelhet? Lehet-e más keretét tudni a biztos alapot adó zárt színpadénál?

A színpadi ember, aki számot vet minden eshetőséggel és lehetőséggel, kiszámíthatóval és kiszámíthatatlannal egyaránt, kétségtelen mosolyogni készül azon, hogy az Alföld jobban tudja. A Turandot hátterében a már-már végső egyszerűség felé differenciálódó Puccinivel, túlfűtött költészetének stilizálásával; mennyire bonyolult egyszerűség, kollektív szándéka ellenére, menynyire egyéni.

A vakmerő Szeged mégis kinyitja Turandot szelencéjét Isten szabad ege alatt.

Szeged vállalkozásának merészségét nagy mértékben enyhíti formai adottsága. Már-már a veronai arénát juttatja eszünkbe akusztikai kereksége, terepének szemmel való bejárhatósága. A térnek minden egyes pontja a színpad felé mutat, így csak a színpadnak van feladata a nézőtérrel szemben; feladatát igyekszik is bátorságához méltón megoldani. A vállalkozás legfőbb súlya a rendezőre, *Nádasdy* Kálmánra, s a színpadépítő *Fülöp* Zoltánra hárul. Az operarendezés nagyvonalúságához szoktatott színpadi bőkezűséggel nyúl a kényes kérdéshez. Hatalmas felületek, harsogó perspektívák, szédítő fénymunkák hangsúlyozódnak ki, de művészi érdemük, hogy fénytsokszorozó, eseményeket fokozó plakátmunkájukban gondjuk van a halk finomságok, a lírai átmenetek, a mese mesetermészetének érzékeltetésére. Az első felvonás rideg építészetével, nyirkos színeivel, gyanútlan, gyermeteg borzalmaival, a kulik Kínája, a hatalom és a rabszolgasors kérlelhetetlen szembeállítása. Politikus Kína, megdöbbentő.

A második felvonás vakító fényeivel, gazdag felvonulásaival, végtelen lépcsősoraival, merész ívelésű hídjával, zászlóinak ragyogásával, hihetetlen képszerűségével elhomályosítja az amerikai revűfilmek káprázatos vizióit is. A mesék Kínája ez! S ha a mese veszít is intim együgyűségének bájából, annál diadalmasabban bontakozik ki a nagyszándékban konokságának, állhatatosságának drámaisága. A harmadik felvonás festett háttere talán esés az előző színpadok megalapozottságával szemben, esetleges karaktere árt is a mű stílusbeli beállítottságának, mégis úgy érezzük, Szeged művészi cselekedettel válaszol a nyilt kérdésekre. A felelet ugyan nem némítja el teljesen az ellenvetést, de meglepi és elképeszti a kérdezőt. A művészet igaz hitében élő kétkedő is a szegedi megoldás hatása alá kerül. Kívánhatunk-e többet a tárgyi ítélkező őszinte izgalmánál és együttérzésénél? És ez csak őszinte költői szándékkal születhetik, két nagytehetségű fiatalember lendületéből és rajongásából.

Az előadás

Turandot Gina *Cigna*. Őt jól ismerjük. Hallottuk már ebben a szerepében. Meg van minden adottsága a szerep arányainak betöltésére, kultúrája művészi kialakítására.

Dora *Doria* az új Liu. Az erőteljesebb hangsúlyú Liukhoz szokott fül kissé nehezen barátkozik meg a kitűnő izlésű, kissé vékony hangú amerikai származású olasz művésznő Liujával. Kétségtelenül nagyképességű énekesnő, de szívesebben hallanánk zárt színpadon, még inkább pódiumon; a Dóm téren karakteresebb figurára lett volna szükség. Giuseppe *Breviario* Kalafja a nagy lendület pillanatai elől az óvatos mértéktartás határai közé vonul vissza. A szerelem, a szenvedély magasságát gondosan előkészített falzettel pótolja. Kulturált énekes, de a szegedi Dóm tér az ő bemutatkozásának sem hálás keret. Timur: *Székely* Mihály. Bő, zengő hangja szépségének teljes varázslatában mutatkozik meg Szegeden. A többiek is, *Somló* József, *Lendvay* Andor, a fiatal, komoly reményekre jogosító *Jámbor* László megbízható támaszai az egységes művészi elképzelésnek.

A zenekart *Fleischer* Antal vezényli. Nagyszerű ritmussal segíti elő a drámai vonal kibontakozását. Kitünő érzékkel támogatja az énekeseket, de ugyanakkor gondja van a zenedráma szellemére is. A tömegmozgás koreográfiáját a táncosnőből színésznővé avanzsált tehetséges *Vész* Rózsi készítette el hozzáértően, stílusérzékkel.

A helyzetjelentés nem volna teljes, ha megfeledkeznénk az előadás jelentős műszaki munkáját végző, pompás szakértelmű dr. *Tolnay* Pálról és a szabadtér nehéz világítását ellátó *Kornay* Jánosról, mindkettő valósággal mótorja a szegedi Turandot gépezetének.

Az előadás végén szerteoszlik a tömeg. Elönti a tereket, az uccákat. Az alföldi város éjszakai csendje lelkes, idegen hangokkal telik meg. Békés, szelíd hangulata üdítően hat az idegek munkája s izgalma után. Az utas, aki idegenként érkezik, ismerősként távozik. **Kovács Kálmán**

A bemutató nagy sikere

Szeged, július 30.

(A Pesti Napló tudósítójának telefónjelentése.)

Gyönyörű csillagfényes éjszaka kedvezett a *Turandot* dómtéri bemutató előadásának. A bemutató valóban fényes nagy ünnepség, művészi esemény jegyében zajlott az ünnepi köntösbe öltözött Dóm téren, amelynek hatalmas tribünjén körülbelül 7000 ember foglalt helyet. Képviselve volt a nézőtéren a magyar társadalmi, politikai és művészi élet, megjelent *József Ferenc* főherceg is feleségével; *Pálfy* polgármester, *Imecs* főispán és *Kodály* Zoltán társaságában a tér közepén álló díszpáholyból nézték végig az előadást. Nagyon sok külföldi is volt: nagy tömegben érkeztek angolok, egy nagyobb csoport Jugoszláviából, Romániából és Csehszlovákiából.

A Dómtér valóban ünnepélyes képet öltött. A nagy művészi események hangulata érzett. Már az első felvonás során látszott a nagy művészi siker, amely azután végigkísérte az előadást. Nyiltszíni taps fogadta a holdfényben úszó pekingi városképet. A második felvonásban is jelentkezett a kirobbanó nagy siker, kétszer-háromszor is megakadt az előadás, amint egy-egy nagyobb fényözönben elősugárzott Turandot hercegnő udvara, a próbatétel nagy jelenetében Gina Cigna percekig nem tudta megkezdeni áriáját, amikor felvonult a ragyogó színpadon.

Az egyes felvonások után a hétezer főnyi tömeg felállva ünnepelte a nagyszerű előadás szereplőit.

(*) Szombaton premier a Terézkörúti Színpadon. A színházak közül elsőnek a Terézkörúti Színpad nyitja meg kapuit egy francia vígjátékkal, amelyet *Stella* Adorján fordított magyarra és amelynek címe »*A minisztérium megsértődött*«. A vígjáték női főszerepét *Muráti* Lili játssza, aki ebben a színdarabban táncol és énekel először színpadon. A többi főszerepet *Rádray* Imre, *Köpeczi-Boócz* Lajos, *Pártos* Gusztáv és *Peti* Sándor játsszák.

(*) Az »Ide gyere rózsám« huszonötödször. Pénteken este zsúfolt nézőtér előtt játszották a *Royal Színházban Dénes* és *Kamjonkay* operettjét, az *Ide gyere rózsám*-at huszonötödször. A közönség sokat tapsolt *Szepes* Liának, *László* Lolának, *Latabár* Kálmánnak és a két új szereplőnek, *Kertész* Dezsőnek, aki az Abbáziában játszó *Dénes* György, s *Horti* Sándornak, aki *Köpeczi-Boócz* Lajos szerepét vette át.

MA
találkozunk a
Szigeti Szabad Színpadon
Vasárnap délután 5 órakor
HAMUPIPŐKE
Látványos meseoperett.
Előtte **LAKNER BÁCSI ÉS INASA**
tréfás jelenetben.
Rendkivül mérsékelt árú jegyek kiadóhivatalunkban válthatók. A jegyek ingyenes szigeti belépésre is jogosítanak!

Leövey Leó meghalt

Nagy gyász érte a Vígszínházat és általában az egész magyar színművészetet: *Leövey Leó, a színház kiváló tagja szombat reggel váratlanul elhúnyt.* Rövid ideig volt beteg. Tíz nappal ezelőtt meghűlt, tüdőgyulladást kapott és az orvosok leggondosabb ápolása sem tudta megmenteni.

Pályáját Kolozsvárott kezdte 50 évvel ezelőtt. *Végigküzdötte a magyar vidéki színészet kálváriáját és mindenütt, ahol fellépett, szerették és becsülték.* Remek humorával óriási hatást tudott kelteni. Nagyváradon, Szabadkán, Aradon és az utolsó pár évben a budapesti Vígszínházban voltak nevezetes sikerei. A Vígszínházhoz néhány évvel ezelőtt került, tulajdonképpen akkor, amikor a kolozsvári társulattól nyugdíjaztatását kérte. *Ezek az évek voltak művészetének fénypontjai.* 69 éves volt. A Vígszínház igazgatósága és tagjai megrendülten gyászolják. Temetése hétfő délután lesz. A pontos időt és helyet később teszik közzé.

Lucille Calvert, amerikai egyetemi tanárnő két hétig tanulmányozza a magyar színházi viszonyokat

(Saját tudósítónktól.) Néhány nap óta Magyarországon tartózkodik egy Marlene Dietrich-megjelenésű amerikai hölgy, névszerint Lucille *Calvert* egyetemi tanárnő, hogy a magyar színházi kultúrát tanulmányozza. E célból megtekintette Szegeden a *Háry János* előadását és látogatást fog tenni a kultuszminiszternél s Márkus Lászlónál, az Operaház igazgatójánál.

Prof. Lucille Calvert, amerikai egyetemi tanárnő, aki a magyar színházi kultúrát tanulmányozza

Magyarországi utazásának célját a következőkben vázolta Prof. Lucille Calvert.

— *Annyira érdekel a magyar színházi kultúra és fejlett színjátszás, hogy könyvet akarok róla írni.* Azért jöttem két hétre Budapestre, hogy a helyszínén gyüjtsem össze könyvem anyagát. Elsősorban dr. *Telkes* Lászlónak, a newyorki Hungarian Reference Library igazgatójának az érdeme, hogy a hosszú útra vállalkoztam.

— Mult vasárnap elvittek Szegedre, a Háry János szabadtéri előadására, amelyről — szinte félek kimondani, nehogy udvariaskodásnak tünjék — csak az elragadtatás hangján tudok szólni. Tökéletesen játszanak a magyar művészek, a technikai problémákat pedig briliánsan oldották meg.

Magáról ennyit hajlandó mondani Prof. Lucille Calvert.

— Indiana államban, *a De Paux-i egyetemen beszédművészetet tanítok.* Azonkivül világhíres asszonyok figuráit elevenítem meg dramatizált előadásaimban. Sokan érdeklődtek, hogy a Budapesten is bemutatott Angliai Erzsébet-jelenetem szövegét honnan vettem. A drámai részleteket Schiller »Stuart Máriájából« kölcsönöztem, az áthidaló részeket pedig magam írtam.

— Bevallom, *azzal a tervvel jöttem ide, hogy egy nagy magyar asszony életének érdekes részleteit is feldolgozom ilyen formában és bemutatom Amerikában.* Én Erzsébet királynő alakjára gondoltam, de pesti barátaimmal való alapos megvitatás után úgy érzem, hogy talán helyesebb lesz *magyarországi Szent Erzsébettel foglalkoznom.* Több ízben jártam a Nemzeti Múzeumban, hogy megismerkedjem a korral, szokásaival, divatjával.

H. L.

AZ IDŐ *(Ismét fokozódik a meleg.)* Szombaton némileg enyhült a hőhullám a fővárosban és általában az ország északi részein. Ezen a területen napok óta állandóan melegebb volt 30 foknál, de szombaton itt is valamivel a 30 fok alatt maradt a meleg

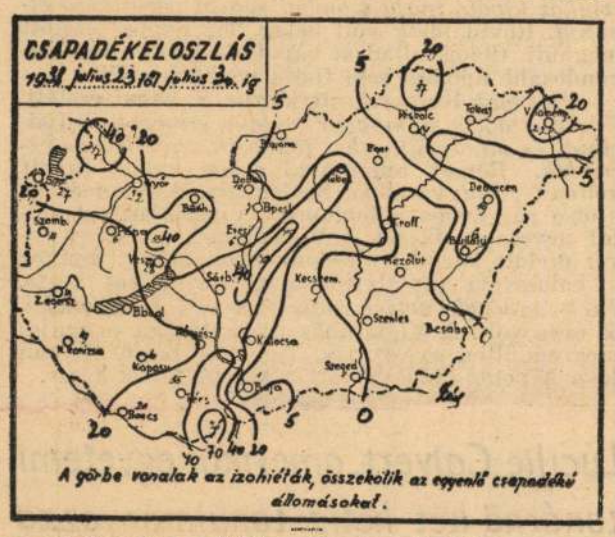

a szélvihar és a felhőátvonulások miatt. És a nap-nap után megismétlődő pusztító esőzések is megszüntek szombaton. Az utolsó 12 órában már csak Szentgotthárdról jelentettek zivatart. Igen érdekes az e heti csapadéktérkép. Legsúlyosabb volt az esőzés az utóbbi napokban a Dunántúl délkeleti részén, különösen a Balaton vidékén és attól délre.

Az utólag beérkezett adatok szerint a Mecsekben nagy esőzés volt pénteken. A Misinatetőn 51 milliméter eső esett. Ez az adat azonban csak elkésve érkezett be, mivel a telefónvezetéket is megrongálta az eső. A csapadéktérkép szerint a Duna mentén volt a legtöbb eső, az Alföld déli részein viszont olyan területet is találni, amelyen egész héten majdnem semmi sem esett. Vasárnap száraz lesz az idő, a napsütés erősödik és a meleg újból fokozódik. **M. E.**

*

Augusztus 1-én, hétfőn a Nap kél 4 óra 21 perckor, lenyugszik 19 óra 20 perckor; a Hold kél 10 óra 58 perckor, lenyugszik 21 óra 37 perckor. Augusztus 2-án, kedden a Nap kél 4 óra 22 perckor, lenyugszik 19 óra 18 perckor, a Hold kél 12 óra 4 perckor, lenyugszik 22 óra 8 perckor.

Várható időjárás a következő huszonnégy órára: Déli szél. Délelőtt csak kevés, délután valamivel több felhő (néhány helyen záporeső, vagy zivatar). A hőmérséklet emelkedi.

— **Akváriumkiállítás.** Dr. *Wiesinger* Márton rendezésében három napig tartó akváriumkiállítás nyílt meg a római fürdőben (Drugeth ucca 19.). Negyven akváriumban a legkülönbözőbb vízi állatok láthatók. Egész nap nyitva. Belépés díjtalan.

— **Orvosi hír.** Dr. *Kertész* Árpád belgyógyász szabadságáról visszaérkezett és újból rendel délután 3—5-ig. VI., Lázár ucca 9. Telefón: 123—912.

Dr. *Bíró* Imre szemorvos, egyetemi tanársegéd szabadságáról hazaérkezett s rendelését újból megkezdte (V., Tátra ucca 5/d).

Dr. *Gábor* Tivadar szabadságáról megérkezett, újból rendel. VII., Wesselényi ucca 30. Telefón: 1378—79.

Dr. *Blumenthal* László szülész nőorvos szabadságáról visszaérkezett és rendelését folytatja. Király ucca 41. Telefón: 133—580.

Dr. *Frankl* Samu ideggyógyász főorvos szabadságáról visszaérkezett. V., Alkotmány ucca 31.

Dr. vitéz *Szecsődy* Imre egyetemi m. tanár, az *Ujságírók Szanatórium Egyesületének idegszakorvosa* szabadságáról visszaérkezett és rendelését megkezdte. V., Alkotmány ucca 16., délután 3—½5, szombat kivételével. Telefón: 12—88—40.

Rendkivüli szinházi kedvezmény a Pesti Napló előfizetői és olvasói részére

Előfizetőink jegyet rendkivüli leszállitott áron válthatnak: »Az Est« kiadóhivatalában. VII., Erzsébet körút 18—20., tel.: 143-888, reggel 9 órától délután 5 óráig, vasárnap délelőtt 9—2 óráig.

VASÁRNAP, júl. 31. Margitszigeti Színpad: Lakner bácsi gyermekelőadása (5 d u.); Szentiványéji álom (8½). **Erzsébetvárosi:** Legyen úgy, mint régen volt (5 d. u. és 8 este). **Márkus Parkszinház:** Szomjas krokodilus (8). **Royal:** Ide gyere rózsám (4 d. u. és 8 este).

HÉTFŐ, aug. 1. Erzsébetvárosi: Legyen úgy, mint régen volt (8). **Márkus Parkszinház:** Szomjas krokodilus (8). **Royal:** Ide gyere rózsám (8). **Állatkert:** Bajazzo és hangverseny (Svéd Sándor vendégjátéka) (8).

KEDD, aug. 2. Erzsébetvárosi: Legyen úgy, mint régen volt (8). **Márkus Parkszinház:** Szomjas krokodilus (8). **Royal:** Ide gyere rózsám (8).

SZERDA, aug. 3. Erzsébetvárosi: Legyen úgy, mint régen volt (8). **Márkus Parkszinház:** Szomjas krokodilus (8). **Royal:** Ide gyere rózsám (8).

CSÜTÖRTÖK, aug. 4. Erzsébetvárosi: Legyen úgy, mint régen volt (8). **Márkus Parkszinház:** Szomjas krokodilus (8). **Royal:** Ide gyere rózsám (8). **Állatkert:** Beethoven—Mozart-est (este 8).

PÉNTEK, aug. 5. Margitszigeti Színpad: Szentiványéji álom (8½). **Erzsébetvárosi:** Legyen úgy, mint régen volt (8). **Márkus Parkszinház:** Szomjas krokodilus (8). **Royal:** Ide gyere rózsám (8).

SZOMBAT, aug. 6. Margitszigeti Színpad: Szentiványéji álom (8½). **Erzsébetvárosi:** Legyen úgy, mint régen volt (8). **Márkus Parkszinház:** Szomjas krokodilus (8). **Royal:** Ide gyere rózsám (8). **Állatkert:** Pódium Kabaré vendégjátéka (8).

VASÁRNAP, aug. 7. Margitszigeti Színpad: Szentiványéji álom (8½). **Erzsébetvárosi:** Legyen úgy, mint régen volt (5 d. u. és 8 este). **Márkus Parkszinház:** Szomjas krokodilus (8). **Royal:** Ide gyere rózsám (4 d. u. és 8 este).

— **Kettős halálos csónakszerencsétlenség a Velencei tavon.** *Székesfehérvárról* jelentik: *Deák* Pál, a székesfehérvári cisztercita gimnázium kitüntetéssel érettségizett növendéke és *Takács* István VII. gimnazista tanuló pénteken délután két csónakon kievezett a Velencei tóra. Mivel sokáig nem tértek vissza, keresésükre indultak. Megtalálták a két gazdátlan csónakot, majd pedig *Deák* Pál holttestét. *Takács* István holttestét még nem került elő. A szerencsétlenség történetét úgy rekonstruálják, hogy *Takács felborult csónakjával, mire Deák utána ugrott* és ki akarta menteni gyengén úszó barátját. A menekülni akaró Takács úgylátszik belekapaszkodott Deákbe s így ahelyett, hogy megmenekült volna, őt is *magával húzta a víz alá.* Borzalmas küzdelem játszódhatott le közöttük a vízben, erre vall az, hogy Deák holtteste tele van kék-zöld foltokkal.

— **A lengyelek utolsó királya visszatért szülőföldjére.** *Varsóból* jelentik: *Poniatovszki* Szaniszlónak, az utolsó lengyel királynak hamvait Leningradból hazaszállították és szülőhelyén, a poléziai Wolczynban helyezték el a templomban. *Poniatovszki* Szaniszló 1764-től 1795-ig uralkodott, amikor Lengyelország harmadik és utolsó felosztásával a lengyel királyság eltűnt Európa térképéről. Szaniszló később Szentpéterváron telepedett le és ott is halt meg száműzetésben.

— **Partra került a zátonyra futott »Notre Dame de Saint Jouan« francia gőzös legénysége.** *Halifaxból* (Ujskócia) jelentik: Elcsigázott állapotban, hosszas küzdelem után egy mentőcsónakban vergődött partra *Treppesey öbölben a Notre Dame de Saint Jouan nevű francia gőzös legénységének tizennyolc tagja.* Kijelentették, hogy *Grand Banks-nál zátonyra futott a hajó,* röviddel ezután pedig *kazánrobbanás* történt. A legénység tizenöt másik tagját az 1539 tonnás *Polerland* nevű norvég gőzös vette fedélzetére. *(United Press.)*

— **Kormányzói elismerés.** A kormányzó megengedte, hogy vitéz *Szakváry* Emil miniszteri tanácsosnak a közszolgálatban kifejtett rendkívüli értékes munkásságáért elismerését tudtul adják.

— **BEKÜLDÖTT HIREK. — NAPIREND. VASÁRNAP ÉS HÉTFŐN.** (Rövidítések: v. = vasárnap, h. = hétfő.) — **Múzeumok:** Történeti (régészeti gyüjtemények és éremtár): V. 9—½2. — Iparművészeti: v., h. 9—½2. — Néprajzi: v., h. 9—½2. — Hopp Ferenc: v. 9—½2. — Természettudományi (állat-, ásvány- és őslénytár): v., h. 9—½2; növénytár: v. 10—1. — Szépművészeti (valamennyi gyüjtemény) v. 9—½2; h. (antik és modern szoborgyüjtemény, grafika) 9—½2. — Történelmi képcsarnok: v. 10—1. — Levéltár: v., h. 9—½2. — Mezőgazdasági: v. 10—1; h. ½10—1. — Közlekedési: v. 9—1. Akadémia (Vörösmarty-, Széchenyi- és Goethe-szoba): v. 10—12; h. (Goethe- és Vörösmarty-szoba) 10—12. — Erzsébet királyné: v. 9—½2; h. 9—½4. — Ráth György: v. 9—1. — Zsidó Múzeum: v. 10—2. — Vár: v. 9—2; h. 9—4. — Országháza: v., h. 9—4. — Egyetemi növénykert: v. 8—12; h. 8—12, 2—6. — Aquincum: v., h. 9—12, 3—6. — Óbudai Zsidó Múzeum: v. 9—12. — Várhegyi barlang: h. egész nap. — Hadimüzeum: v., h. 9—1. — **Könyvtárak:** A Fővárosi Könyvtár központi könyvtára augusztus 1-től ismét megnyílik. Nyitva hétköznap 9—7, vasárnap 10—1. — A Széchenyi-könyvtár augusztus hónapban zárva. A Szent István kiállítás ettől függetlenül augusztusban is megtekinthető naponta reggel 9—½2. — Akadémia: 9—12. — Statisztika: 9—12, 3—6. — Vakok: 8—12, 2—5. — Technológia: ½7—8. — Kereskedelmi Kamara: 10—12. — Pedagógia: 5—7. — **Kiállítások:** Lord Rothermere gyüjteményének válogatott képei a Szépművészetiben: v., h. 10—½2. — 1914—1924, tíz év politikai története az Országgyülésiben: v., h. 9—2. — Magyar Viselettörténet az Iparművészetiben: v. 10—2, h. 9—2. — XVIII. csoportkiállítás (Budás György képei) a Műteremben: v. 10—2, h. 9—6. — Szent István kiállítás a Széchenyi-könyvtárban: 9—½2. — **KÜLÖNFÉLÉK.** A volt budapesti 29. honvéd- és népfölkelő-gyalogezred volt tisztjei és tisztjelöltjei minden hó első szombatján délután 6-kor a Várkert Kioszk kávéházban (Ybl Miklós tér) összejövetelt tartanak. — A volt debreceni cs. és kir. 39. gyalogezred altisztjei és legénysége ezévi augusztus hó 2-án este 8 órakor tartja meg bajtársi találkozóját az Alkotmány étteremben (Alkotmány ucca 31). Kérjük bajtársaink megjelenését, úgy a tiszti bajtársainkat is örömmel látjuk. — **Szent István és IV. Károly király emlékére Tihanyban** ünnepélyt rendeznek. A résztvevők augusztus 14-ére és 15-ére érvényes térti menetjegyüket a hajójeggyel együtt a IV. Károly király emlékbizottságnál, VIII., Sándor u. 6., július 30-tól válthatják meg.

LÓSPORT

Mai megyeri lóversenyprogram

A Pestvidéki Versenyegylet utolsó előtti napján igen jó sportot nyujt Megyeren a közönségnek. Részletes program:

Harmadik nap.

Vasárnap, július 31.

I. Hadseregi sikverseny hendikep. 900 P. Táv. kb. **1600** m.

1	(2)Dévény 4é *(Matusk. fh)*	74½
2	(1)Maros id. *(Stielly hd)*	74½
3	Carmen 5é *(Demkó fh)*	69½
4	(7)Lubló 3é *(Máchánszky hd)*	66
5	Vesta 5é *(Muhr szd)*	64
6	Barátom II 5é	63
7	(4)Vihar 5é *(Mészáros hd)*	61½
8	Venus 5é	59½

Tip: **Vesta—Lubló.**

II. Gátverseny. 1500 m. Táv. kb. **2400** m.

1	Goal 4é *(Wolbert)*	61
2	Arizona 3é *(Dara)*	58
3	Lilla 5é *(Blaskovics)*	70½
4	Bakter id.	63½
5	Jancsi P. 5é *(Szovátai)*	72½
6	Mák 4é *(Stankovics)*	76
7	Hadrián 3é *(?)*	58
8	Fék 4é *(Horák)*	66
9	Mese 4é	63
10	Faun 3é *(Pintér)*	58

Tip: **Lilla—Faun—Mák.**

III. Úrlovas hendikep. 1000 P. Táv. kb. **1600** m.

1	(10)Indiana 5é *(Tulajdonos)*	73½
2	League of N. 3é *(Máhán. hd)*	72
3	Fruit-Stall 3é *(Koltai fh)*	70½
4	Bomba 5é *(?)*	67½
5	Limanova 6é *(Stielly hd)*	67
6	(9)Dálnok 3é *(Czánth hd)*	67
7	Gyergyó II 4é *(Lajtos fh)*	65
8	Panama 3é *(Valkó fh)*	64
9	(6)Adisababa 3é *(Muhr szd)*	64
10	(1)Sherry 6é *(Prehál)*	57

Tip:

Bomba—Szondy tüzérek—Gyergyó II.

IV. Jubileumi díj. 3000 P. Táv. kb. **1000** m.

1	Babvirág 4é *(?)*	52½
2	Farandole 4é *(Balog)*	59
3	Desperado 5é *(Esch)*	56
4	Sandstorm 2é	45½
5	Ave Caesar 3é *(Csaplár)*	55½
6	Hó 4é *(Szentgyörgyi)*	53½
7	Ékszerdoboz 2é *(Kajári)*	45½
8	Szekfü 3é	58
9	Epizód 4é *(Keszthelyi)*	53½
10	Jól van 2é *(Rózsa)*	51
11	Fergeteg 3é *(Teltschik)*	53½
12	(13)Argument 4é	55½
13	(12)Senoritas 2é *(Klimscha II)*	48
14	Csaba 4é *(Gutai)*	64
15	Sanbloe 2é	42½
16	Tigár 3é *(Rojik)*	45

Tip: **Hó—Csaba—Farandole.**

V. Kétévesek hendikepje. 1000 P. Táv. kb. **1000** m.

1	Részes *(Kolonics)*	60½
2	Fiumára *(Horváth K. II)*	56
3	Arcadius *(Klimscha II)*	55½
4	Zimankó *(Esch T.)*	53
5	Danae *(Mátyus)*	50½
6	Haragos *(?)*	45½
7	Bogaras *(?)*	44½
8	Bacchus *(Láng)*	44
9	Bajusz *(Baranyi)*	43½
10	Vásárfia	41
11	Csermőke *(Verebes)*	39

Tip: **Részes—Danae—Zimankó.**

VI. Hendikep. 1200 P. Táv. kb. **1850** m.

1	Csatártó 6é *(Horák)*	63½
2	Nicolette 3é *(Fetting F.)*	60
3	Dolova 3é *(Kolonics)*	57½
4	Buda 4é *(Szép)*	56½
5	Fütykös 3é *(Klimscha II)*	53½
6	Bomba 5é *(?)*	52
7	Salome 4é *(Kajári)*	50
8	Inflagranti 3é *(Horváth I.)*	50
9	Óhaj 3é *(Pfendler)*	39
10	Szunyog király 3é *(Verebes)*	39

Tip: **Fütykös—Dolova—Óhaj.**

VII. Welter hendikep. 1000 P. Táv. kb. **1100** m.

1	Albusz 4é *(Horák)*	67½
2	Baka 4é *(Tamási)*	62½
3	Argument 4é *(Kolonics)*	60
4	Ungvár 3é *(Fetting F.)*	59
5	(8)Agfa 5é *(Horváth K. II)*	52
6	Arra való 3é *(Kajári)*	51
7	Brezova 4é *(Esch T.)*	51
8	(5)Bonvivant 3é *(Horváth K. II)*	50½
9	Páncél 3é *(Baranyi)*	46
10	Föhn II 3é *(Mátyus)*	46
11	Szelim Pasa id. *(Pfendler)*	42½

Tip: **Argument—Brezova—Arra való.**

Versenyek kezdete: 3.30 órakor.

Veronika nyerte a szombati heatversenyt

Hatalmas látogatottság mellett bonyolították le szombaton délután a juliusi ügetőmíting utolsó napjának versenyeit. A délután kiemelkedő sporteseménye a heatverseny volt, melyben a pálya leggyorsabb ügetői vettek részt. Félórás időközökben három ízben indultak a lovak: az első részben *Sa-mers* győzött, erős küzdelem után *Torkos* ellen, a második részt *Veronika* nyerte ugyancsak küzdelem árán *Torkos* ellen, a harmadik heatet újra *Veronika* nyerte és így a végeredmény győztese *Veronika* lett. A minden tekintetben jól sikerült versenynap részletes eredménye:

I. **Rozmaring** (Zwillinger) 1. *Agyafurt* (Kovács II) 2. F. m.: Cserebogár, Dombrád. 10:15. 7/10 reá. 4. Befutó: 10:67. Idő: 30.3. — II. **Doba** (Kreiter) 1. *Dajka* (Siró) 2. *Csipkerózsa* (Hévizy) 3. F. m.: Várta, Sirocco, Szépi, Capua, Zsarnok, Jónás, Lármás, Légyott. 10:18. 14. 16. 22. 8/10 reá, 2½, 5. Befutók: 10:38 és 91. Idő: 30.3. — III. **Pillangó** (Vorst) 1. *Zepperl* (Kovács II) 2. F. m.: Egyes Herkules, Négus, Zeppelin. 10:22. 19. 56. Pari, 12. Befutó: 10:473. Idő: 34.9 — IV. **Uly** (Reimer) 1. *Zsazsa* (Balog) 2. *Zarándok* (Háry) 3. F. m.: Ildiko, Revisio, Gulliver, Utána, Risiko. 10:30, 15, 23, 20. 2, 12, 4. Befutó: 10:310. Idő: 32.9. — V. **Benedek** (Feiser) 1. **Mimoza** (Maszár I.) 2. *András* (Hauser) 3. F. m.: Törzsfőnök, Irénke, Big Bill, Simba, Tanoda, Batu Khan, Orsolya, Varázsló, Csalán. 10:27, 13, 25, 19. 2, 4, 6. Befutók: 10:101 és 67. Idő: 26.7. — VI. **Sa-mers** (Zwillinger) 1. *Torkos* (Treso) 2. F. m.: Abesinka, Muscicapa, Kuno, Veronika. 10:180, 33, 15, 5, 5/10 reá. Befutó: 10:528. Idő: 23.8. — VII. **Ják** (Földi) 1. *Leo* (Maszár I.) 2. *Drégely* (Marschall) 3. F. m.: Botond, Nemes, Elsőm, Rabló, Orgona. 10:35, 13, 13, 14, 2, 4, 2. Befutók: 10:48 és 86. Idő: 29.5. — VIII. **Veronika** (Kovács II) 1. *Torkos* (Treso) 2. F. m.: Sa-mers, Muscicapa, Kuno, Abesinka. 10:125, 20, 11, 5, 5/10 reá. Befutó: 10:240. Idő: 23.9. — IX. **Uranos** (Feiser) 1. *Ráró* (Maszár I.) 2. F. m.: Zuzmara, Tempo D., Kelevéz. 10:16, 13, 22, 8/10 reá, 10. Befutó: 10:69. Idő: 27.8. — X. **Veronika** (Kovács II) 1. *Kuno* (Kovács J.) 2. F. m.: Samers, Muscicapa, Torkos .10:31, 25, 41. 1½, 5. Befutó: 10:207. Idő: 24.1. — XI. **Good Trott** (Raymer) 1. *Vakarcs* (Steinitz) 2. *Palóc* (Marschall) 3. F. m.: Margit, Rejtély, Beki, Siheder, Hanna the Great, Paris, Céda. 10:27, 13, 20, 20. 2, 10, 6. Befutók: 10:83 és 100. Idő: 31.1. — XII. **futam elmaradt.** — XIII. **Szépi** (Feiser) 1. *Csatafia* (Zwillinger) 2. *Pletyka* (Tomann) 3. F. m.: Búfelejtő, Csalárd, Trézsi, Álmos, Urilány, Cifra, Démon, Balbo. 10:19, 12, 17, 12, 1½, 8, 4. Befutók: 10:121 és 33. Idő: 32.

Következő: ügetőnap: augusztus 9-én.

A lóversenyzés szenzációja

Nagy díjemelést tervez a jövő évre a Magyar Lovaregylet

A Magyar Lovaregylet igazgatósága elhatározta, hogy versenydíjait az 1939-es versenyévre jelentősen felemeli. Az eddigi háromezer pengős korteherversenyek díjait a jövőben 4000, a 6000 pengősekét pedig 8000 pengőre emelik. Ezzel arányban emelik a hendikepek díjazásait is. A magyar telivérlótenyésztés és versenyzés legfőbb irányítószerve *200.000 pengővel többet ad díjakra a jövő évben, mint eddig.* De lehetővé teszi azt is, hogy a megyeri egyletek körülbelül 10—15 százalékkal emeljék díjaikat.

A nagy horderejü elhatározás teljesen rentabilissá teszi a futtatást és éreztetni fogja hatását már az augusztus 19-iki évesesikó árverésen is, hiszen ilyen díjazás mellett minden valamire való ló megnyeri költségeit. A magyar lóversenyzés világhíréből az utóbbi évek alatt sem vesztett és így nagyon örvendetes, hogy ez a nemzetgazdasági szempontból oly fontos üzem feilődésének ily nyomós jelét adja.

Fogadjon Abonyi Ödön
bookmaker irodáiban, Budapest, VII., Rákóczi út 41
Tel.: 135-501, 132-462, 135-333
Fiókirodák: Budán, Attila u. 8. T 154-014
Miskolc, Széchenyi u 26
Pécs, Jókai tér 11
Vác, Csáky u 7
Telefónon feladott fogadásokat mindenkor azonnal kikézbesítünk

SPORT

„Téli" válogatott meccs Lilleben

Vasárnap befejeződik az „őszi" futballidény

A válogatott csapatok túrázása miatt több ligabajnoki mérkőzés *tavaszra maradt.* A Nemzeti már lejátszotta a Zugló és Kispest elleni elmaradt mérkőzéseit, most vasárnap kerül sor az utolsó »őszi« mérkőzésre, amelyet *a Ferencváros és a Szolnok játszanak le.* A mérkőzésnek az a jelentősége, hogy *ha a Ferencváros győz, akkor az őszi forduló élére kerül.* A Ferencváros most még nem szerepelteti téli szerzeményeit, őszi csapatával áll fel, csak az lesz a különbség, hogy dr. *Sárosi és Jakab helyet cserélnek.* Szerintünk ez a próba ismét *nem lesz sikeres: a legjobb játékosnak kell a vezérszerepet játszani.* Azt sem tartjuk kizártnak, hogy mérkőzés közben a két játékos vissza fogja cserélni a helyét, aminek semmi akadálya nincs. A Ferencvárosnak mindenképpen *győznie kell,* mert a Szolnok még nem érte el őszi formáját.

A Ferencváros nélkül szereplő válogatott csapat Lilleben játszik, ahol a város csapata helyett az északfranciaországi válogatott lesz az ellenfele. *Budapest csapata szemre nem rossz, de hogy milyen a kondíciója, az csak a pályán fog eldőlni.* Nem vagyunk hívei a téli mecceseknek, mert az ellenfél állandóan játékban van és ilyen nagy előnyt nemigen adhatunk.

Lesz sok tréningmérkőzés is, amelyek közül az Ujpest—Ganz pár, Phöbus—Elektromosok, Kispest—SSE, Zugló—Szürketaxi, Nemzeti—WMFC játékok emelkednek ki.

Sportprogram

Szombat: *Jég:* Férfi műkorcsolyázó világbajnokság és hölgyverseny, Városliget, este 7 óra. — *Kosárlabda:* Hölgy körmérkőzés, Műegyetem, d. u. ½6 óra.

Vasárnap: *Labdarúgás:* Ferencváros—Szolnok I. o. nemzeti ligabajnoki mérkőzés, bíró Szigeti, Üllői út, d. u. 3 óra. — *Jég:* Táncverseny és bemutató, Városliget, d. u. 6 óra. — *Vívás:* Az FTC IV. o. kardversenye, Mester u. ker. isk., d. e. 9 és d. u. 5 óra. — *Torna:* Budapest ifj. bajnoki versenye, Attila ucca, d. e. 9 óra. Válogatott—Főiskolai válogatott mérkőzése, Testnevelési Főiskola, d. u. 4 óra. — *Birkózás:* Budapest bajnokságai, MÁV gépgyári telep, d. u. 5 óra. Kassa—Miskolc mérkőzés Kassán.

A budapesti közönség a Pausin-testvéreknek adta volna a páros műkorcsolyázó világbajnokságot

A bírák szerint a Herber—Baier-pár győzött
Lepontozták a Szekrényessy-testvéreket is

A sportban most nincs közönségkonjunktúra. Ennek ellenére is telt ház volt a Városligetben a páros műkorcsolyázó világbajnokság estéjén. A jó sportnak tehát még a mostani rossz konjunktúrában is mindig akad közönsége.

Igaz, hogy a műsor nagyon kívánatos volt. A páros műkorcsolyázás az utóbbi években messze az egyéni versenyek fölé emelkedett, *igazi »közönségsport« lett.* Valahogyan több harmóniát, több tartalmat és színt lát a közönség a párok együttes korcsolyázásában, mint az egyéni korcsolyázó művészetben.

A műkorcsolyázó párok is tökélyre fejlesztették ezt a harmóniát, nemcsak egymással, nemcsak a harmonikus mozdulatoknak némileg akadályul szolgáló jégen, hanem főként azért, mert az ötperces mutatványt kísérő zenét sikerült összhangba hozni a különböző egymásbakapcsolódó mozgásokkal.

Persze, elsősorban mindenki az olimpiai bajnok és többszörös világbajnok párra, a német *Herber—Baier* kettősre volt kíváncsi. Senki sem hitte, hogy komoly a kis Maxie sérülése — partnere tréning közben térdenrúgta korcsolyájának hegyével — és tényleg ki is derült tegnap, hogy *több volt ebben a sérülésben a reklám, vagy talán csak az érdeklődés fokozásának a vágya, mint a komoly sérülés.*

Maxie Herber és *Baier* megjelentek a jégen és — bemutatták teljesen egyénileg felépített új világbajnoki gyakorlatukat. *Ezt azonban inkább jégballadának lehetne nevezni, mint sportszerű gyakorlatnak.* Valószínűleg Baier volt a kigondolója ennek a balladának, amelyben mindenáron *el akart térni az eddigi, inkább keringőkhöz alkalmazkodó műkorcsolyázástól.* Ebben a törekvésben azután *egy kissé mesterkélt lett.* A közönség bámulta az újszerű elgondolást, de *— hidegen hagyta.* Baier és a kis Maxie tökéletesen alkalmazkodtak is mozgásukban ehhez a hideg balladához, olyan tökéletesen vitték keresztül minden mozdulatukat, *mintha körzővel mérték volna ki az íveket.*

A szakértő *zsürit teljesen meg is nyerte magának a világbajnok pár.* Ennek tulajdonítható, hogy úgy az elgondolást, mind pedig a kivitelt *a maximális pontozással jutalmazták.* Herber—Baier végeredményben *nagyobb pontszám különbséggel védte meg világbajnokságát, mint amennyit a közönség és talán a zsűri tagjain kívülálló szakemberek is megállapítottak, köztük és a bécsi Pausin-testvérek között.*

Mert: a közönség szívében *ez a két bécsi gyerek nyerte meg a budapesti műkorcsolyázó páros világbajnokságot.*

Nemcsak azért, mert azok a bécsi keringők, amiknek a dallamára a kékbe öltözött Pausin-testvérpár jégkölteményét a közönség eljátszotta, annak nagyon a szívéhez nőttek. Hanem főként azért, mert *e két gyerek mutatványaiban sokkal több volt a természetesség, de ezenkívül a báj és melegség is, mint a világbajnokpár kissé szomorú, hideg jégballadájában.*

A Pausinok világbajnoki korcsolyázását úgyszólván *végigtapsolt a közönség.* S addig tényleg első helyen voltak a pontozásban. Talán ha ők a Herber—Baierék után kerültek volna sorra, *a zsűrinél is megnyerték volna a világbajnokságot.* Annyira jól jött volna az a kis melegség a Baierék hideg művészete után.

A két német pár kétségtelenül a legjobb volt a mezőnyben. Nagy távolság választotta el őket a többiektől.

De — minden elfogultság nélkül is megállapíthatjuk — *utánuk kétségtelenül a magyar Szekrényessy-testvérek következtek volna. A mieink után pedig az angol Cliff házaspár.*

A zsűrinek azonban valahogy *erősen németbarát színezete volt.* Ennek tulajdonítható, hogy a német *Koch—Noack* harmadik párt is a magyar és az angol pár elé pontozták, holott *a német pár messze marad a mások kettő mögött* és a kivitelben is bizony sok hibát követtek el. A pontozási rendszer csődje a jégen már sokszor bebizonyult, ezúttal is csak ezt mondhatjuk.

Szekrényessyék nagyon nehéz gyakorlatukat jól végezték; ha nem is olyan tökéletesen, mint az első két bécsi pár. Hamarosan *méltó utódai lesznek a sokszoros világbajnok Rotter—Szollás párnak.* Az angol Cliff-házaspár is nagy közönségsikert aratott és *erősen pfujolták a bírókat,* amikor kevesebb pontot adtak nekik, mint azt a közönség kívánta. *Nagy sikere volt a kis svájci Dubois párnak* is, akik még mindig a harmadik német pár elé kerülhettek volna, ha a kislány nem bukik. A második és harmadik magyar pár: *Szilassy—Kertész és Basch—Barcza megtette kötelességét,* amikor megelőzte a lengyel *Kalus* testvéreket és a jugoszláv *Palme—Schwáb* párt.

A világbajnokság végeredménye: 1. *Herber—Baier* Németország, 8 helyezési szám, 81.5 pont. 2. *Pausin-testvérek Németország* 13—79.8 pont. 3. *Koch—Noack* Németország 24—77 pont. 4. *Szekrényessy-testvérek* Magyarország 32—10.84 pont, 5. *Cliff-pár* Anglia 38—10.7 pont, 6. *Dubois-testvérek* Svájc 44.5—10.54 pont, 7. *Szilassy—Kertész* Magyarország 48—10.43 pont, 8. *Basch—Barcza* Magyarország 51—10.17 pont, 9. *Kalus testvérek* Lengyelország 62.5—9.98 pont. 10. *Palme—Schwab* Jugoszlávia 64—9.94 pont. **(dr. f. j.)**

Ma fejeződik be a világbajnokság

A férfi műkorcsolyázó világbajnokság kötelező gyakorlatai azt a sorrendet hozták, amit a *Magyarország* már tegnap jelzett. A bajnokság állása: 1. *Sharp* (Anglia) 6—216.6 pont. 2. *Faber* (Németország) 17—211.02 pont, 3. *Tomlins* (Anglia) 17.5—210.4 pont, 4. *Alvard* (Anglia) 19—211.02 pont, 5. *Rada* (Németország) 21—207.92 pont, 6. *Terták* (Magyarország) 21.5—208.34 pont, 7. *Lochinger* (Németország) 38—199.76 pont, 8. *Classen* (Dánia), 9. *Kállay* Kristóf (Magyarország), 10. *Bindea* (Románia), 11. dr. *Hirn* (Észtország). A férfi műkorcsolyázó világbajnokság szabad korcsolyázását ma futják.

Ma délelőtt megkezdődött a hölgy nemzetközi verseny iskolája, amelynek a döntőjét szintén ma este futják. A verseny megnyerésére *nagy esélyük van a magyar Botond nővéreknek.* Vasárnap a táncverseny és általános bemutató fejezi be a világbajnoki rendezést.

Katonai sielőink is csak tanultak Lengyelországban

Zakopane, február 18.

A sívilágbajnokságok utolsóelőtti napján bonyolították le a katonai járőr huszonötkilométeres futóversenyét. *A versenyt Németország nyerte meg,* amelynek alpesi legénysége nagyszerűen tudott alkalmazkodni a terephez. Ideje 2 ó 26 p 14 mp volt. *Svédország lett második* 2 ó 28 p 48 mp-es idővel, *harmadik Lengyelország* 2 ó 42 p 30 mp alatt. Ezután *Olaszország, Finnország és Románia* csapata következett, míg *a magyar csapat utolsónak érkezett be.* Igaz, hogy a magyar csapat célja csak a tanulás volt.

Kezdődik a téli főiskolai világbajnoki verseny

Oslo, február 18.

A téli főiskolai világbajnoki versenyeket vasárnap délután kezdik Lillehammerben, amikor az ünnepélyes megnyitón felvonulnak a résztvevő nemzetek zászlói alatt. *Utána megkezdik a jéghokki világbajnokságot,* amelyen Norvégia, Svédország, Lengyelország, Cseh-Szlovákia és Magyarország csapata indul, amely a bajnokságot védi. *Magyarország először a csehekkel kerül szembe.*

Vasárnap: ügetőverseny

A februári ügetőversenyek hatodik napjának programja:

I. Háromévesek versenye. 945 P. Táv 1700 m

1	**Bajnoknő** 3é pk (Fityó)	1680
2	**Eltes** 3é fm (Kallinka)	1720
3	**Zircz** 3é pk (Kovács II.)	1720
4	**Contessa Luciana** (Raymer)	1740
5	**G. H. Robinson** (Zwill.)	1740
6	**Dalma J. F.** 3é sk (Jónás)	1760

Tip: **G. H. Robinson—Zircz**

II. Mátrai díj. 945 P. Táv 2100 m

1	**Agyafurt** 4é pm (Zwill.)	2100
2	**Dajka** 5é pk (dr. Siró)	2100
3	**Léva S.** 5é pk (Marschall)	2100
4	**Wilt Mária** 4é stpk (Kov. II.)	2120
5	**Valuta** 4é pk (Kallinka)	2120
6(8)	**Dancsi** 5é stpher (Feiser)	2120
7	**Cserebogár** 4é pk (Raymer)	2120
8(6)	**Várta** 5é sm (Zwill. T.)	2120
9	**Jónás** 6é sher (Földi)	2120
10	**Utóda** 5é stpk (Kov. J.)	2140
11	**Gin** 8é fk (Benkő)	2180
12	**Cäsar** 6é sher (Jónás)	2180

Tip: **Valuta—Cserebogár—Zwill.-hajt.**

III. Amatőrverseny. 810 P. Táv 2000 m

1	**Oculi** 6é sher (Reimer)	2000
2	**Peter Pilot** 8é pm (Hoffmann)	2000
3	**Caid II.** 10é pm (Reimer)	2020
4	**Beata L.** 5é pk (Lichtsch.)	2020
5	**Bohém** 8é vlpm (Soldos)	2020
6	**Groo Peggy** 7é pk (Kelemen)	2040
7	**Törzsfőnök** 7é pm (Balogh)	2040
8	**Big Bill** 9é sm	2040
9	**Echo fia** 6é sher (Molnár)	2060

Tip: **(Big Bill)—Oculi—Groo Peggy—Bohém**

IV. Nemzetközi hendikep. 1215 P. Legkisebb táv 2100 m

1	**Margit** 7é sk (Maszár I.)	2100
2	**Árvalegény** 7é pm (Feiser)	2100
3	**Minor** 9é pm (Maszár I.)	2100
4	**Mátka** 7é pk (Istók)	2100
5	**Lord of P.** 8é stph (Simkó)	2100
6	**Tilly** 6é stpm (Kov. J.)	2100
7(13)	**Bohém** 8é vlpm (Soldos)	2120
8	**Pamuki Böske** 8é pk (Treso)	2120
9	**Csalán** 10é stpher (Zwill.)	2120
10	**Egeria** 6é pk (Raymer)	2140
11	**Csákány** 8é pher (dr. Siró)	2140
12(15)	**Benedek** 6é pm (Hoffmann)	2140
13(7)	**Bájos** 8é stpk (Molnár)	2140
14	**Ond** 9é pm (Baik)	2160
15(12)	**Oda** 10é stpher (Marek)	2160
16	**Triumpf** 7é pher (Kov. II.)	2160
17	**András** 8é pher (Hauser)	2160
18	**Uzsorás** 7é pm (Feiser)	2160
19	**Tanoda** 6é stpher (Dózsa)	2160
20	**Balla** 10é sher (Hauser)	2180

Tip: **Bájos—Feiser-hajt.—Tilly**

V. Farsangi díj. 1215 P. Táv 2200 m

1	**Margit S.** 6é stpk (Feiser)	2200
2	**Orao** 5é pm (Maszár F.)	2220
3	**America** 6é stpk (Marek)	2220
4(8)	**Uranos** 5é fm (Feiser)	2220
5	**Décse** 5é sm (Raymer)	2220
6	**Danilo** 7é pm (Jónás)	2220
7	**Lasta** 7é pk (Fityó)	2240
8(4)	**Kangor** 7é fk (Feiser)	2240
9	**U. S. A.** 5é pk (Kov. II.)	2260

Tip: **Feiser-hajt.—Décse—Orao**

VI. Mechanikus hendikep. 810 P. Legkisebb táv 2100 m

1	**Matador** 6é sher (Baik)	2100
2	**Capua** 6é sm (Maszár I.)	2100
3	**Opera** 6é fk (Hauser)	2100
4	**Bessy L.** 5é pk (Jónás)	2120
5	**Sabazia** 5é stpk (Feiser)	2120
6	**Azdaja** 6é pm (Kreiter)	2120
7	**Vakarcs** 6é pk (Raymer)	2120
8	**Utalvány** 5é stpk (Kov. I.)	2140
9	**Utána** 5é pk (Marschall)	2160
10	**Hyperol** 8é sk (Székely)	2180
11	**Kálmán** 6é pm (Földi)	2220

Tip: **Capua—Azdája—Opera**

VII. Pierette díj. 945 P. Táv 2200 m

1	**Trézsi** 7é fk (Nerhaft)	2200
2	**Paprika** 4é stpk (Horváth)	2200
3(5)	**Századkürtös** (Zwillinger T.)	2200
4	**Rozál** 4é stpk (Tomann)	2200
5(3)	**Miss Magyarország** (Zwill.)	2200
6	**Lucifer** 4é vlpm (Tihanyi)	2220
7	**Valódi** 4é fm (Kovács II.)	2240
8	**Manon** 5é sk (Kallinka)	2240
9	**Czinka Panna** 6é pk (Benkő)	2240
10	**Dettó** 4é fm (Jónás)	2260
11	**Mangán** 4é sm (Reimer)	2300

Tip: **Manon—Zwillinger hajtás—Rozál**

VIII. Hendikep. 810 P. Legkisebb táv 2100 m

1	**Biztos** 5é sher (Galia)	2100
2	**Csipke** 6é stpk (Jónás)	2100
3	**Ágnes** 8é fk (Kallinka)	2100
4	**Egyetlen** 8é pher (Tomann)	2100
5	**Zarándok** 5é vlpher (Benkő)	2120
6(10)	**Lilly** 5é fk (Zwillinger)	2120
7	**Töni** 8é sher (Marschall)	2120
8	**Leo** 7é vlpher (Székely)	2120
9	**Zsazsa** 6é pk (Marschall)	2120
10(6)	**Liselotte** 5é (Zwillinger T.)	2120
11	**Bandika** 7é pher (Földi)	2140
12	**Soci** 6é pm (Feiser)	2140
13	**Jonny** 7é fm (Kovács J.)	2140
14	**Varázs** 8é fk (Kovács J.)	2160
15	**Siheder** 8é pm (Tomann)	2160
16	**Csongor** 6é stpm (Kallinka)	2160
17	**Főúr** 7é pher (Simkó)	2180
18	**Orgona** 8é stpk (?)	2180
19	**Edömér** 7é sher (Maszár I.)	2180

Tip: **Csongor—Bandika—Töni**

IX. Hendikep. 810 P. Legkisebb táv 2100 m

1(11)	**Durák** 4é fher (Kovács J.)	2100
2	**Csárda** 5é stpher (Wiesner)	2100
3	**Eboli** 4é fk (Galia)	2100
4	**Alpár G.** 5é vlpk (Jónás)	2120
5	**Bimbi** 7é stpk (Tomann)	2120
6	**Pungyur** 4é stpk (Jónás)	2120
7	**Magnézium** 4é fm (Steinitz)	2140
8	**Senki** 8é stpher (Hévizy)	2140
9	**Mády leánya** 5é (Kovács I.)	2140
10	**Balbo** 7é pher (Hauser)	2140
11(1)	**Elszánt** 4é pm (Marschall)	2140
12	**Grica** 8é stpk (Feiser)	2160
13	**Lutri** 6é stpm (?)	2160
14	**Perun** 5é stpm (Feiser)	2180
15	**Rubintom** 8é pk (Molnár)	2220

Tip: **Mády leánya—Grica—Bimbi**

X. Orbánhegyi díj. 675 P. Táv 2000 m

1	**Hableány** 4é pk (Kovács I.)	2060
2	**Dália** 4é sk (Fityó)	2000
3	**Emese** 4é pk (Maszár F.)	2000
4	**Andalgó** 4é stpk (Kovács II.)	2000
5	**Dinóra** 5é sk (Hévizy)	2020
6	**Zászlós** 5é pher (Burunyi)	2020
7	**Csibész** 4é vlpher (Zwill. T.)	2020
8	**Előljáró** 4é stpher (Jónás)	2020
9	**Csalárd** 5é stpk (Németh)	2020
10	**Vinyetta** 4é szm (Földi)	2020
11	**Csicsóné** 6é pk (Jónás F.)	2060
12	**Sybill** 6é pk (Fiszter)	2060

Tip: **Vinyetta—Jónás id.—Emese**

FOGADJON ABONYI ÖDÖN
bookmaker irodáiban,
Budapest, VII., Rákóczi út 41.
Telefon 135-501, 132-462, 135-333
Fiókirodák:
Budán, Attila u. 8. Tel. 154-014
Miskolc, Széchenyi u. 26
Pécs, Jókai tér 11
Vác, Csáky u. 7
Telefonon feladott fogadásokat mindenkor azonnal kikézbesítünk.

Táncolnak a cigányok »A nagyidai cigányok«-ban, közöttük Palló Imre, a vajda

(Barna Elek rajzai)

A nagyidai cigányok

Rékai Nándor új vigoperájának bemutatója az Operaházban

A művészi, az életnél életebb igazságot tükrözi az ötvenéves karnagyi multját ünneplő *Rékai* Nándor új operájában, »A nagyidei cigányok«-ban. Rékai egyszer már megírta ezt az operát, harminc év után újra írta s amit a romantikába felejtkező fiatalság még meg nem érezhetett, belevitte az új műbe az *Arany* János formálta mesével önként adódó saját élettapasztalatain, bölcseleti fölényén gyarapodó, mélyülő humorát. »A nagyidai cigányok« ma az lett, aminek eredetileg lennie kellett, nem véletlen, hogy ilyen nagy felelősségérzetű, tiszta erkölcsű művész visszatér fiatalkora fejezetéhez, csak azért, hogy azt tökéletesítse.

A nagyidai cigányok amint bővült zenében, dallamban, úgy gazdagodott színpadszerűségében, a zenekar szakadatlanul szüli az ötleteket a színpadnak, egymást hajszolják a mulatságos helyzetek, azt pedig jól tudjuk, hogy az Operaház rendezői és terezői színpadtudománya ma már érdekességében, a szépnek észszerű kiaknázásában az élen áll. *Rékai* András, a rendező, a regényes képzelet szenvedélyes utasa, *Fülöp* Sándor, a tervező, az elképzeléseket álomszerű kivitelben állítja színpadra. Kettőjükhöz, most a velük kongeniális, szellemeskezű fiatal karmester, *Rubányi* Vilmos csatlakozott, mint a művészi gondviselés hivatott helytartója, ügyes és könnyed tehetsége elejti a felesleget, kihangsúlyozza a szépben a szépet.

Az énekesek? Mesteri színészek ezúttal, humoruk annyival rangosabb, mint prózai kollégáiké, hogy zenéből fakad. *Tamás* Ilonka, *Gere* Lola, *Palló* Imre, *Rösler* Endre, *Laurisin* Lajos, *Komáromy* Pál, *Maleczky* Oszkár olyanok, mint az angolok humor iránti érzékenységével, de magyar zsenialitással tervezett farsangi felvonulás győztes figurái. A kórus és a táncok?... A tömegjeleneteiben kulminál csak igazán ez az opera... (A koreográfia *Vera* Ilonáé, a kórust *Roubal* tanította be.) Annyi temperamentum, annyi báj árad Rékai vígoperájából, hogy nem ötvenéves művészi multjára visszatekintő, hanem pályája küszöbét még át sem lépő muzsikust is dícsérné. Fiatalnak lenni Rékai Nándor esetében felesleges dekórum volna, mert az ő tehetsége, az ő kulturális hajlandósága anélkül is fiatal.

Kovács Kálmán

Kabos megérkezett NewYorkba

NewYork, február 18.

A magyar filmek népszerű vidámsztárja, akinek utolérhetetlen egyéni humora oly sok élvezetet szerzett már az amerikai magyaroknak, *Kabos* Gyula felesége társaságában NewYorkba érkezett.

— Nagy szeretettel jöttem ide, — jelentette ki a partralépés pillanatában *Kabos* Gyula — mert elsősorban azt a végtelen jóakaratot szeretném viszonozni, amit az amerikai magyarság filmjeim iránt tanúsított. Legjobban annak örülnék, ha mindenkivel külön-külön kezet szoríthatnék és mindenkivel megismerkedhetnék. Miután ezt azonban nehezen oldhatom meg, hát majd olyan formában próbálom áthidalni ezeket az ismerkedési nehézségeket, hogy *személyesen fellépek az Egyesült Államok valamennyi magyarlakta községében és városában.*

A newyorki öbölben Kabos Gyula elmondotta, hogy Amerikába való hajózása előtt tíz napot töltött Londonban, Kabos István György nevű tizenkilencéves műegyetemi hallgató fiának látogatásával és szemmelláthatható apai büszkeséggel sietett megjegyezni, hogy angliai főiskolai tanulmányai mellett *fia nehézsúlyú ökölvívó*, akinek a sport terén is jelentékeny sikerei vannak.

— Határozott tervek nélkül — mondotta *Kabos* — öt-hat hónapos látogatásra jöttem ide. Nem lehetetlen, hogy a magyarlakta városok meglátogatása után *megnézem Hollywoodot is.*

Ezután elmondotta karrierjét, hogyan indult el Nagyváradról, hogy került Pestre a Király Színházhoz, majd a Magyar Színházhoz, Vígszínházhoz és a Fővárosi Operett Színházhoz.

Az ujságírónak arra a kérdésére, hogy tud-e angolul, a következőket válaszolta:

— Kitűnően beszélek angolul, csak éppen az a baj, hogy itt Amerikában senki sem érti meg, hogy mit akarok mondani. *Pesten istenien éltem ezzel az angol tudással.*

Gázfőzőtanfolyamok Budán.

A Volt Iskolatársnők Szövetsége értesíti a február havi főzőtanfolyamaira beiratkozott hölgyeket, hogy e tanfolyamokat a következő napokon tartja meg: **1. Kezdők tanfolyama:** szerdán és szombaton (kezdődik február 22-én). **2. Haladók tanfolyama:** *a)* csoport hétfőn és csütörtökön (kezdődik február 20-án), *b)* csoport kedden és pénteken (kezdődik február 21-én). **Április hónapban a következő főzőtanfolyamok indulnak: 1. Kezdők részére:** kedden és pénteken. Tananyag az egyszerű polgári konyha ételeinek elkészítése. **2. Haladók részére:** szerdán és szombaton. Tananyag a finom francia konyha ételeinek elkészítése. Tandíj mindkét tanfolyamon, anyagmegtérítéssel együtt 20 P. **3. Háztartási alkalmazottak** részére két párhuzamos tanfolyam, az egyik hétfőn, a másik csütörtökön. Tandíj anyagmegtérítéssel együtt 8 pengő. A tanfolyamok tat hétig tartanak, mindenkor délután 5—8-ig. Az áprilisi tanfolyamokra beiratkozni már most lehet s a korlátozott férőhely miatt tanácsos is. Beiratkozás a II., Batthyány-utcai polgári leányiskolában minden hétköznap 11—1 óráig. Telefon: 151—860.

Gőztéglagyári Rt. iparvágánnyal, keres 8—10.000 P tőkével finanszírozót. Esetleg társulunk vagy bérbeadó. **Akkordánst** felveszünk. Itt sok építés van. Érdeklődők forduljanak az **„Árpád"** természetes szénsavas gyógyfürdőhöz (ahol napi penzió fürdőkkel együtt 6.— pengő) **Székesfehérvár**

PESTI FLITTER...

1.

A pesti színésznők között nagy Amerikaláz van: rengetegen vannak, akik tervbevették, hogy kiutaznak a világkiállításra NewYorkba. Igy többek között bizlosan kimegy a világkiállításra Titkos Ilona, Tolnay Klári, Muráti Lili, Makay Margit és legújabban hallottunk arról, hogy Honthy Hanna és Szombathelyi Blanka is ki szándékozik utazni. Szombathelyi Blanka napok óta azt terjesztette viccesen, hogy ő autón megy ki a világkiállításra, — tudniillik van egy kis Adler sportkocsija. Most aztán a vicc valósággá vált, ugyanis a kis Szombathelyi tegnap eladta a kis sportkocsit és az árán már meg is vásárolta a newyorki jegyeket. Tehát valóban az autóján megy ki a világkiállításra...

2.

Hatvany Lili bárónő, aki néhány héttel ezelőtt Budapestről Amerikába utazott és közben Párizsban töltött néhány napot, megérkezett NewYorkba. Amint NewYorkból jelentik nekünk, a jövő hónapban átrándul Kaliforniába, azonban nem Hollywoodba, minthogy nincs szándékában újból studiómunkát vállalni, hanem egy kaliforniai barátnőjének Santa Barbara-i birtokára. Itt említjük meg, hogy Hatvany Lili leánya, báró Madarassy-Beck Mariella az elmult héten férjhezment NewYorkban.

*

Bompiani Alternative egyesíti a pórusösszehúzót és a táplálókrémet. 5.50 pengő. *Smart*, Bécsi ucca 9.

3.

Indig Ottóval beszéltünk telefonon, aki jelenleg Párizsban él. Indig magáról a következőket mondotta:

— Jelenleg »Ember a híd alatt« című magyarul már megfilmesített színdarabom francia forgatókönyvén dolgozom egy francia társszerzővel. De ezenkívül is el vagyok látva filmmunkával körülbelül júliusig. A párizsi magyar kolónia nagyon összetart, esténként már egész kis csapatba verődve szoktunk elindulni a Rue Surene-re, a Little Hungary című kis magyar vendéglőbe, hogy ott megvacsorázunk. Itt van Vajda Ernő, Keleti Márton filmrendező, előbbinek itt Párizsban van két filmre szerződése, utóbbi Hollandiában szándékszik filmet forgatni a jövő hónapban és a napokban várjuk ki Nóti Károlyt is, aki szintén megbízást kapott egy forgatókönyv megírására... Nekem már van négy darab.

*

Elisabeth Arden első asszisztensnője hétfőn reggeltől szombat estig a Kosztelitz parfumeria váciuccai helyiségében díjtalanul áll a hölgyek rendelkezésére.

4.

A főváros legutóbbi közgyülésén szóba került az autotaxi iránymutatója. A taxivállalatok évek óta húzódoznak attól, hogy kocsijaikat iránymutatóval szereljék fel, mert az igen nagy befektetést jelentene. A magunk részéről, akik magunk is autót vezetünk, úgynevezett »úrvezetői minőségünkben«, csak a leglelkesebben csatlakozhatunk ahhoz a közgyülésen felmerült kívánsághoz, hogy igenis nagy szükség van a taxi irányjelzővel való felszerelésére, mert akárhányszor a saját életbiztonságunk árán kell tapasztalnunk, hogy könnyelmübb taxivezetők minden előzetes jelzés nélkül az utánuk levő kocsik orra előtt fordulnak be hirtelen jobbra vagy balra, ami talán nem is egészen az ő hibájuk, mert hiszen a volán felőli oldalon még ki tudják nyujtani a kezüket, de hogy a másik oldalra hogy oldják meg ezt a mozdulatművészeti kérdést az erősen problematikus: vagy nem intenek — vagy pedig el kell mozdulniok a volán mellől...

*

A legújabb tavaszi fehérnemű- és kelengyekülönlegességek már megérkeztek a váciuccai *Mössmer* céghez.

5.

Vasárnap délután a Nemzeti Színház Kamaraszínházában a Hajnalban, délben, este című Nicodém-vigjáték kerül színre merőben új szereposztásban. A fiút Szabó Sándor, a Nemzeti Színház új bonvivanja, a leányt Szeleczky Zita, az utóbbi időben előnyösen szereplő fiatal nemzetiszínházi hősnő játssza. Meg óhajtjuk említeni, hogy ennek a Bajor Gizi és Uray Tivadar szereplésével annakidején nagy sikert aratott darabnak a fordítója a budapesti társasági körökben is ismert és népszerű Oscarre di Franco, az olasz követség kancellárja.

A METRO KERINGŐVERSENYE

Jelentette a *Magyarország*, hogy a *Metro-Goldwyn-Mayer* hollywoodi filmgyár budapesti telepe nagyszabású *keringőversenyt* rendez a Radius filmszínházban abból az alkalomból, hogy nemsokára bemutatják Budapesten a »*Nagy keringő*« című filmet, amely *Johann Strauss* életéről szól.

A keringőverseny *március 5-én lesz a Radius filmszínházban*. Ezen a napon tartják meg a *selejtezőt* (végleges dátum!). A keringőversenyre a Metro VIII., Sándor tér 3. szám alatti irodájában lehet jelentkezni. A gyár arra kéri a publikumot, hogy *párosával nevezzenek be!*

A Metro a táncverseny *első tíz győztesét megjutalmazza*. Az első díj nyertesei egy-egy nagyszabású utazáson vehetnek részt — *díjtalanul*.

Orvosok! Tökések! Gazdák!

gyógyfürdő jövedelmező **részvényei** kedvező feltételekkel **eladók** v részben **elcserélhetők.** Húszezer köbméter beépítés. Adómentes. Egész éven át nyitva. Beutalások. Jó nexusúnak bérbe is adjuk, esetleg társulunk. Vendéglőnkre május 1-től bérlőt keresünk. Közvetítőt díjazunk. Címet megadják Budapesten 134-015. telefonon.

Horváth Árpád feloszlatta színtársulatát

Debrecen, augusztus 4.

(A Pesti Napló tudósítójának telefónjelentése.)

Országos feltűnést keltett a közelmultban *Horváth* Árpád debreceni színigazgató öngyilkossági kísérlete. Horváth Árpád a bizonytalan jövő, a staggione-kísérletek és az anyagi gondok elől akart a halálba menekülni. Az öngyilkossági kísérlet nem sikerült, a színigazgatót megmentették és Horváth Árpád ettől kezdve mindent elkövetett, hogy a most Sátoraljaujhelyen tartózkodó színtársulatát valamilyen módon meg tudja menteni a felbomlástól.

A színigazgató Debrecen városához és a Színészegyesülethez segélykérő üzeneteket menesztett, de *a város is, az Egyesület is elzárkózott minden támogatás elől.* A színtársulat Sátoraljaújhelyen teljesen lehetetlen helyzetben volt, mert a következő állomásra, Pestszenterzsébetre nem tudott elmenni. A társulatnak ugyanis *útiköltségre valója sem volt,* másrészt pedig a pestszenterzsébeti színházat a város polgármestere közrendészeti szempontból veszélyesnek jelentette ki és a színházban való vendégszereplést csak akkor engedte volna meg, ha a színházat közrendészeti szempontból biztossá teszik. A pestszenterzsébeti színházat *5000 pengő költséggel* lehetett volna csak rendbehozni, ennyit pedig Horváth Árpád nem tudott előteremteni, de nem is lett volna értelme egy rövid színházi szezónba ennyit befektetni, amikor a pestszenterzsébeti színháznak szeptember 15-én már meg is kezdik a lebontását.

Horváth Árpád utolsó fórumként *Bornemissza* Miklóshoz, Zemplén vármegye alispánjához és *Orbán* Kálmánhoz, Sátoraljaújhely polgármesteréhez fordult segítségért. Az alispán és a polgármester összesen *500 pengő gyorssegélyt utalt ki* a társulatnak azzal a feltétellel, hogy az adósságok hátrahagyásával menjenek haza. Horváth Árpád színtársulata ezután *szabályszerűen feloszlott. Horváth Árpád fenntartotta jogát a debreceni Csokonai Színházra,* de mivel még teljes bizonytalanság uralkodik, hogy staggione-rendszer lesz-e vagy pedig állandó színház, egyáltalában nem tud semmiféle kölcsönt kapni és színészeit sem tudja támogatni. A Csokonai Színház színészi kara és személyzete, a családtagokkal együtt körülbelül 200 keresztény ember, ebben a pillanatban családonként körülbelül 25 pengővel a zsebében néz a bizonytalan jövő elé.

Hat cenzurajegyet kap minden magyar film

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A belügyminiszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében az Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság elnöke a 180.000/1935. B. M. számú rendelet 2. és 3. §-ában megállapított cenzurajegyekből Magyarországon gyártott, 1200 méternél hosszabb mindenegyes magyarnyelvű hangos játékfilm után legfeljebb hat, Magyarországon magyar nyelvre utólag áttett, 1200 méternél hosszabb mindenegyes játékfilm után pedig legfeljebb egy nagy cenzurajegyet ad ki.

Szombathely a staggione-terv mellett

Szombathely, augusztus 4.

Szombathely város színügyi bizottsága *egyhangúan állást foglalt a staggione-terv megvalósítása mellett,* azzal az indokolással, hogy ez a rendszer a vidéki színészet színvonalának jelentős emelekedését fogja eredményezni.

Turul Filmgyártó Kft.

A *Turul Filmgyártó* Kft. néven új filmgyártó vállalat alakul. Tőkései budapesti és vidéki filmszínháztulajdonosok. Ügyvezető igazgatója dr. *Bajusz* Péter, gyártási vezető *Hamza* Ákos, adminisztratív igazgató *Alapi* Nándor, a Kamara stagione színház volt igazgatója. A cég első filmje *Tamás István »Álmában is hazudik«* című regényéből készül.

Nyit a Komédia Orfeum!

Új vezetés alatt e hó 19-én, szombaton nyitja meg kapuit a Komédia mint varieté. A bemutatásra készülő artistarevű címe: *»Röhögő olimpiász«*, melynek keretében váltakozva vonulnak fel az attrakciók a színpadi tréfákkal és bluettekkel. *Az új orfeumban naponta két előadás lesz ½6 és 9 órai kezdettel. A Röhögő olimpiász rendezője és konferansza Kőváry Gyula.* Rajta kívül *Szilágyi* Marcsa, *Barna* Anci, *Gárdonyi* Lajos, *Misoga* László, *Kemény* Oly, *Pető* Endre, *Boros* Géza, *Szalay* Gyula és *Bányai* Tuni lépnek fel az új artista revűben.

(*) **Biró Lajos a »Hotel Imperial« film budapesti bemutatóján.** Augusztus végén mutatják be Budapesten Biró Lajos híres színművének, a *Hotel Imperial*-nak Paramounth által készített hangos filmváltozatát. A főszerepeket Isa Miranda és Ray Milland játsszák. A budapesti bemutatóra Biró Lajos is hazaérkezik.

(*) **A Bűvös vadász a salzburgi ünnepi játékokon.** *Salzburgból* jelentik: Az ünnepi játékok keretében csütörtökön este új rendezésben Carl Maria Weber *Bűvös vadász* című operáját adták elő.

(*) **Magyar Tamás a hilversumi rádióban.** *Magyar* Tamás hegedűművész a hilversumi rádió igazgatóságának felkérésére augusztus 9-én, szerdán este, budapesti időszámítás szerint 10 óra 40 perckor hangversenyt ad.

Színházak szombati műsora

MARGITSZIGETI SZABADSZINPAD: Cigánybáró (½9). — **MARKUS PARK:** Bubus (½9). — **ERZSÉBETVÁROSI:** Zimberi-zombori szépasszony (8). — **ROYAL:** Mégis szép az élet (½9). — **FÉNYES CIRKUSZ:** Augusztusi műsor (4, 8).

MOZIK

ADMIRÁL (353-707. Margit körút 5.): **Csillogó csillagok** (Rosemary Lane). Heten a Himalája ellen (expedíciós film). H. (½4, ½7, 9; V. Ü.: ½2, 4, ¾7, ½10.) Vas. d. e. 10-kor: **Szívek csalogánya; Első tavasz** (Deanna Durbin). — **ALKOTÁS** (355-374. Gömbös Gyula u. 11.): **Leányvári boszorkány** (Szörényi, Hámori). **Diadalmas férfi** (Willy Fritsch). (½4, 6, 9; V. Ü.: ½2, ½5, 7, ¾10.) — **ANDRÁSSY** (124-127. Csengery u. 39.): **Évforduló** (Gordon Zita, Páger). Ida regénye (Ágay, Jávor). (½5, 6, ½8, 9; V. Ü.: 2, ½4, ½7, ½10.) — **ATRIUM** (154-024, 153-034. Margit körút 55.): **Mosolyhercegnő** (Shirley Temple). Sportküzdelmek. Felvevőgéppel a veszélyben. H. (½6, ½8, ½10; Sz. V. Ü.: ½4, ½6, ½8, ½10.) — **BELVÁROSI** (384-563. Irányi u. 21.): **Francia szobalány** (Olympia Bradna). **Színiiskola** (L. Rainer). H. (Jobbt. ½5, ½8; balt. 6, 9; V. Ü.: jobbt. ½4, ½7, ½10; balt. 5, 8.) — **BODOGRAF** (149-510. József körút 63.): **Trader Horn** (Harry Carey). Utolsó Katalin (Gál Franci). (3, 6, 9; V. Ü.: ½2-től.) — **BROADWAY** (144-212. Károly körút 3.): **Dédé** (Danielle Darrieux). (½4, ½6, ½8, ½10; Sz. V. Ü.: ½2, ½4, ½6, ½8, ½10.) — **BUDAI APOLLO** (351-500. Csalogány u. 46.): **Bécsi kislány** (Eggert Márta). **Heardy-fiút szeretik a lányok** (Mickey Rooney). (½5, 6, ½8, 9; V. Ü.: 3, 6, 9.) — **CAPITOL** (134-337. Baross tér 32.): **Augusztus 10-ig nyári szünet!** — **CASINO** (383-102. Eskü út 1.): **Suez** (Annabella). Híradó. (½6, ½8, ½10; szombat, vasárnap és ünnepnap: ½4, ½6, ½8, ½10.) — **CITY** (131-140. Vilmos császár út 36. szám): **Mosolyhercegnő** (Shirley Temple). Szépség és sport. Az utca ünnepel (riport). Híradó. (¾6, ½8, ¾10; Sz. V. Ü.: ¾4, ½6, ¾8, ¾10.) — **CORSO** (182-818. Váci u. 9. sz.): **Verdi** (Gigli). Táncos éjszaka (varieté). H. (½6, ½8, ½10; szombat, vas. és ünnepnap: ½4, ½6, ½8, ½10.) — **CORVIN** (139-584, 138-988. József körút és Üllői út sarok): **A sejk fia** (Rudolf Valentino, Bánky Vilma) és a kísérő műsor. H. (½6, ½8, ½10; vas. és ünnep: ½4, ½6, ½8, ½10.) Hűtött nézőtér! — **DÉCSI** (121-343, 125-952. Teréz körút 28.): **Verdi** (Gigli világfilmje). Táncos éjszakák. H. (5, 8, 10; Sz. V. Ü.: 4, 6, 8, 10.) — **FORUM** (189-707, 189-543, 188-528. Kossuth Lajos utca 18.): **Hatékig tartó szünet után ma újra a pesti pályán lesznek lóversenyek: a Szent István-míting kezdődik. A megnyitónapra kitűnő program várja a közönséget. A főversenyben, az Igazgatósági díjban leggyorsabb lovaink: *Álom, Bársony* és *Rianás* mérkőznek.**

A részletes program:

Első nap

Szombat, augusztus 5.

I. Árverési díj. 4000 P. Táv. 1000 m.

1 (8)	D'Annunzio 2é *(Schejbal)*	54½
2	Bankó 2é *(Esch Gy.)*	53
3	Garam 2é	53
4	Bellagio 2é *(Klimscha)*	53
5	Blue Boy 2é *(Szokolai)*	53
6	Marci 2é	53
7	Karakán 2é *(Keszthelyi)*	53
8 (1)	Bajnok 2é *(Gutai)*	53
9	Muci 2é *(Csuta)*	53
10	Hargita 2é *(Kolonics)*	51½
11	Cadó 2é	51½

Tip: **Blue Boy—Bankó—Bajnok.**

II. Kerepesi díj. 4000 P. Táv. 1800 m.

1 (4)	Ciro 6é *(Klimscha)*	59
2	Ereszd el 5é *(Blazsek)*	58½
3 (12)	Dankó Pista 4é *(Schejbal)*	58½
4 (1)	Seregély 4é	57
5	Mayerling 6é *(?)*	55
6 (11)	Cadorna 3é	55
7 (10)	Drusza 4é *(Fetting A.)*	55
8	Centyfolia 5é	53½
9	Film 4é *(Weissbach)*	53½
10 (7)	St. Gallen 3é *(Nagy G.)*	53
11 (6)	Berta 3é *(Teltschik)*	51½
12 (3)	Ezresbankó 3é *(Szentgy.)*	51½
13	Jól van 3é	51½
14	Canio 3é *(Keszthelyi)*	49½
15	Kevehéza 3é	49½
16	Malert 3é *(Klimscha II)*	48
17	Récalcitrante 3é *(Kolonics)*	48

Tip: **Berta—Mayerling—Ciro.**

III. III. oszt. korteherverseny. 2000 P. Táv. 1200 m.

1 (11)	Babona 4é	61½
2	Agrippina 4é	59½
3	Hedle 5é *(Erbeling)*	58½
4	Sandstorm 3é *(Klimscha)*	58
5	Babvirág 5é *(Bakonyi)*	57
6	Nótárius 3é *(Kupai K.)*	54½
7	Napnyugta 6é *(Esch Gy.)*	54½
8	Judicium 3é	54½
9	Jancsi P. 6é	54½
10	Albusz 5é *(Keszthelyi)*	54½
11 (1)	Bandita 3é *(Schejbal)*	54½
12	Aratás 4é	54½
13	Janicsár 4é *(Gutai)*	54½
14	Narwal 3é	53
15	Lilla 6é	53
16 (17)	Jól van 3é	53
17 (16)	Szegényember 3é *(Rózsa)*	53
18	Sunion 3é	51½
19	Muzsika 3é *(Kolonics)*	51½

Tip: **Bandita—Szegényember—Muzsika.**

IV. Igazgatósági díj. 8000 P. Táv. 1300 m.

1	Bársony 5é *(Balog)*	62
2	Hős 4é *(Esch)*	62
3 (4)	Rianás 5é *(Klimscha)*	61
4 (3)	Primás 6é	57½
5	Jonathan 5é *(Gutai)*	57½
6	Ábránd 4é *(Tamási)*	54½
7	Napnyugta 6é	54

Fogadjon Abonyi Ödön
bookmaker irodáiban, Budapest, VII., Rákóczi út 41
Tel.: 135-501, 132-462, 135-333
Fióktródák: Budán, Attila u. 8. T. 154-014
Miskolc, Széchenyi-u. 64
Pécs, Király-u. 15
Vác, Sörház-u. 1
Telefonon feladott fogadásokat mindenkor azonnal kifizetünk

LÓSPORT

Ma: Lovaregyleti lóverseny

V. Eladók handikepje. 1500 P. Táv. 1800 m.

1	Szalmaszál 3é *(Dósai)*	60
2	Happy Boy 3é *(Fetting A.)*	60
3	Mester 3é *(Csuta)*	55
4	Goal 5é *(Csömöri)*	54
5	Óhaj! 4é *(Schleer)*	51½
6	Libia 3é *(Erbeling)*	50

Tip: **Mester—Happy Boy—Szalmaszál.**

VI. Nyeretlen kétévesek handikepje. 2000 P. Táv. 1000 m.

1	Ripacs *(Nagy G.)*	60
2 (8)	Pór *(Esch)*	59
3	Móka *(Teltschik)*	58½
4	Csömpi *(Szokolai)*	58½
5 (16)	Senorita *(Péterfy)*	58
6	Számum *(Fetting A.)*	55½
7	Patkó Bandi *(Schejbal)*	54½
8 (2)	Hűség *(?)*	54½
9	Sári *(Fetting F.)*	50½
10	Komika *(Csuta)*	50
11	Furmint *(Kajári)*	49
12	Lókötő II *(Dósai)*	49
13	Herodot *(Csömöri)*	48½
14	Bennekom *(Erbeling)*	48½
15	Csallóköz *(Grósz)*	48
16 (5)	Magdalena *(Török)*	46½
17	Barázda *(Pfendler)*	46½

Tip: **Barázda—Pór—Számum.**

VII. Welter-hendikep. 2000 P. Táv. 1000 m.

1	Pattogó 3é *(Blazsek)*	65
2	Narwal 3é *(Gutai)*	64½
3	Juno 4é *(Balog)*	63½
4	Rummy 5é *(Schejbal)*	60½
5	Judicium 3é *(Szokolai)*	59½
6	Számadó 3é *(Klimscha)*	59
7	Pitypalaty 5é *(Felix)*	56
8	Mephisto 3é *(Teltschik)*	53½
9	Blaas 3é *(Keszthelyi)*	51½
10	Brezova 5é *(Kolonics)*	51½
11	Hárfa 3é *(Kajári)*	50
12	Cuba 3é *(Erbeling)*	45
13	Pontos 3é *(Grosz)*	45

Tip: **Mephisto—Számadó—Pitypalaty**

Versenyek kezdete: **3 órakor.**

ÁLLATKERT
MA NAGY KABARÉEST
este 8 órakor Fellegi Teri, Dánn Etelka, Sarkadi stb. fellépésével

A boldogság ára (Marcelle Chantal). (½6, ½8, ½10; Sz. V. Ü.: ½4, ½6, ½8, ½10.) — **GLÓRIA** (144-800. Thököly út 56.): **Hindu síremlék** (La Jane). **Uj rokon** (Perczel Zita, Gózon). (½5-től folyt., az utolsó előadás 9-kor kezdődik; V. Ü.: 3, 6, 9.) — **HOLLYWOOD** (142-455. Bethlen tér 3.): **A vasöklű** (Wallace Beery). Híradó. (Mindennap: ½4, ½6, ½8, ½10.) — — **IPOLY** (292-626. Csáky utca 65. szám): **Honolulu** (Eleanor Powell). H. (5, ½8, ½10; Sz.: 4, 6, 8, 10; V. Ü.: 2, 4, 6, 8, 10.) — **JÓZSEFVÁROSI** (134-644. Kálvária tér 7. sz.): **Felségem a detektív** (William Powell). Csavargókirály (Ronald Collman). (½5-től folyt., az utolsó előadás 9-kor kezdődik; Sz.: ½4, ½7, ½10; V. Ü.: 3, 6, 9.) — **KAMARA** (144-027. Dohány u. és Nyár u. sarok): **Mosolyhercegnő** (Shirley Temple). Sportküzdelmek. Az utca ünnepel. (6, 8, 10; Sz. V. Ü.: 4, 6, 8, 10.) Nyitott tető! — **KULTUR KERTMOZGÓ** (386-193. Kinizsi u. 16.): **Az örök csavargó** (Mickey Rooney) és a kísérő műsor. H. (Teremben ½6; kertben ¾8, ½10; V. Ü.: teremben ¾2, ¾4, ½6; kertben ¾8, ¾10.) — **LLOYD** (111-994. Hollán u. 7., a Szent István körútnál): **Tehetséges család** (Allan Jones). Az örök háromszög. (Az előadások mindennap: 4, 6, 8, 10 órakor kezdődnek.) — **NYUGAT** (127-162. Teréz körút 41. sz.): **Az örök csavargó** (Mickey Rooney). **Tavaszi tánc** (Maureen O'Sullivan). H. (½5, ½8, 9; V. Ü.: 3, 6, 9.) — **ODEON** (130-263. Rottenbiller u. 37/b.): **Feleségem a detektív** (William Powell). **Rácsnélkül börtön** (Annie Ducaux). H. (½5-től folyt., az utolsó előadás 9-kor, szombaton ½10-kor kezdődik; V. Ü.: 2, ½5, 7, ½10.) Vas. d. e. ½11-kor: **Gyimesi vadvirág** (Tolnay, Mály). — **OLYMPIA** (342-947. Erzsébet körút 26. sz.): **Nyári szünet!** — **OMNIA** (130-125. József körút és Kölcsey u. sarok): **13 szék** (Heinz Rühmann). **Heten a Himalája ellen** (5, ½7, 8, ½10, 11; szombat, vas. és ünnepnap: 4, ½6, 7, ½9, 10, ½12.) — **ORIENT** (114-926. Izabella u. és Aradi u. sarok): **Csavargókirály** (Ronald Collman). **Három sárkány** (Lázár, Rajnay). Híradó. (½5, 6, 9; Sz.: ½5, ½7, ½10; V. Ü.: 2, ½5, 7, ½10.) — **OTTHON** (146-447. Beniczky u. 3. és Baross u. 87. sarok): **Az utolsó Katalin** (Gál Franci). **Álarcos angyal** (Ginger Rogers). (½5-től folyt., az utolsó előadás 9-kor kezdődik; Sz.: ½4, ½7, ½10; V. Ü.: 3, 6, 9.) — **PALACE** (136-523. Erzsébet körút 8. szám): **Csak 16 éven felülieknek! Külvárosi szálloda** (Annabella). Ódon városok (kultúrfilm). H. (Mindennap: 4, 6, 8, 10.) — **PÁTRIA** (145-673. Népszínház u. 13. szám): **Mimi, a gazdag ember lánya** (Alice Faye). **Rabszolgahajó** (Wallace Beery). (4, ½6, 9; Sz.: ½4, ½7, ½10; V. Ü.: 2, ½4, ½7, ½10.) Vas. d. e. ½11-kor: **Sárga kalózok. Pánik a cirkuszban.** — **PHÖNIX** (144-454. Rákóczi út 68.): **Az örök csavargó** (Wallace Beery). **Rembrandt** (Charles Laughton). H. (Egyes filmek kezdete: 5, ½7, ½8, 9; ½11; Sz. V. Ü.: 3, ½5, 6, ½8, 9, ½11.) — **RÁDIUS** (122-098, 120-564. Nagymező u. 22—24. sz.): **A jó házasság titka** (Loretta Young). Történelmi arcképcsarnok. H. (¾6, ¾8, ½10; szombat, vas. és ünnep: ¾4, ½6, ¾8, ¾10.) — **RIALTO** (159-497. Rákóczi út 70.): **Feleségem a detektív** (William Powell). **Makrancos kisasszony** (Csikós Rózsi, Halmay). H. (½5, ½8, 9; Sz. V. Ü.: ½2, ½5, ½8, 9; ½11; ½11-kor egy film és híradó.) — **SAVOY** (146-040. Kálvin tér sarok, Üllői út 4. sz.): **Mimi, a gazdag ember lánya** (Alice Faye). **Rabszolgahajó** (Wallace Beery). (4, ½6, 9; Sz.: ½4, ½7, ½10; V. Ü.: 2, ½4, ½7, ½10.) Vas. d. e. ½11-kor: **Sárga kalózok. Pánik a cirkuszban.** — **SCALA** (114-411. Teréz körút 60. sz.): **Péntek 13.** (Lili Damita). H. (¾6, ¾8, ½10; Sz. V. Ü.: ½4, ¾6, ¾8, ½10.) Nyitott tető! — **TIVOLI** (123-049. Nagymező u. 8. sz.): **Feleségem a detektív** (William Powell). **Heten a Himalája ellen** (expedíciós). H. (½5-től folyt., az utolsó előadás 9-kor kezdődik; Sz.: ½5, 7, ½10; V. Ü.: 2, ½5, 7, ½10.) Vas. d. e. 11-kor: **Gyimesi vadvirág** (Tolnay Klári, Mály). — **TURÁN** (128-401. Nagymező u. és Mozsár u. sarok): **Csillogó csillagok** (Rosemary Lane). **Mata Hari** (Greta Garbo). H. (½4, ½7, 9; V. Ü.: ½2, 4, ¾7, ½10.) Vas. d. e. 10-kor: **Szívek csalogánya; Első tavasz** (Deanna Durbin). — **URÁNIA** (146-046. Rákóczi út 21.): **Hatodik hétre prolongálva! A Condor légió** (Karl Ritter óriásfilmje a spanyol polgárháborúból). Színes trükkfilm. H. (5, ½8, ½10; V. Ü.: ½3, 5, ½8, ½10.)

SZÍNHÁZ

AZ AIDA SZEGEDEN

Egy alföldi operaelőadás kapcsolatai a lélekkel, a szellemmel és az európai színházzal

Irta: KOVÁCS KÁLMÁN

Az igazi magyar kultúrélet jelentős mozzanatai közé tartoznak az idegen szellemi javakkal való találkozásaink. Csodálatos mint teszi magáévá, hogyan alakítja át azokat saját formáló törvényei szerint, (anélkül, hogy a mű harmoniáját megbontaná) a magyar teremtő erő. Erőszak nélkül történik mindez, sőt, példátlan a lovagias áhítat, mellyel nálunk az európai élet művészi jelenségeit fogadják. A szeretettel vegyes áhítatnak vezérmotívuma bizonyos kritikai mérséklet, mellyel nem annyira a művet, inkább a műnek velünk, a mi természetünkkel való esélyeit mérlegelik. Az ösztön útján kitapintott zsinórmérték lényegesen megkönnyíti a nálunk bemutatásra alkalmas mű kiválasztását, s egyben ki is jelöli a módot, mellyel a mű magvát, lényegét kifejthetjük a magyar érzéklés számára. A magyar színpad a világos, könnyen áttekinthető, józan formanyelvet szereti, anélkül, hogy feladná a szellem mélyén rejtőző titokzatos erők boldog ölelkezésének varázsát. Meg tudunk állani a szakadékok szélén, tekintetünk elmerülhet a feneketlen kutak örvénylő mélyébe, nem szédülünk bele.

Az ideg hátborzongós előjátéka figyelmeztető, felvértez a túlzott elmélyülés veszedelme ellen. Kalandor az, aki mélységre való hivatkozással helyezkedik szembe az értelemmel. A nagy, a diadalmas harmóniák vonzó erejét hűen igazolja nálunk *Verdi* és az ő hatalmas művének kivételes népszerűsége. Az éneklő magyar megtalálta testvérét a daloló olaszban. Melódiáink ugyan másízű forrásból fakadnak, de itt is, ott is a nép szívéből bányásszák azokat, kedélyünket, természetünket más éghajlat formálja, de egyformán hiszünk a nap termékenyítő erejében, s ugyanazonmód csodáljuk és féltjük lelkeinkben az ég kékségét; más az olasz dallam intenzivitásának hevülőpontja, de megadatott nekünk zavartalanul gyönyörködni abban, amennyivel az forróbb a magunk forróságánál; ami a ritmus tüzelő lendülete, az tökéletesen egybevág, eszményi híd, melyen zavartalanul közlekedhetik az olasz és a magyar zene géniusza.

Az új tolmács, Szeged

Szeged ünnepi játékai legtávolabbi multjukban is keresik és meg is találják a kapcsolatot az olasz zenedrámával, az első lépések már komoly sikerrel, jelentős eredménnyel gyarapítják a magyar zenésszínpadok ezirányú törekvéseit. Szeged kísérleteinek nincsenek igazi nehézségei. Operaházunk sok évtizedes munkájával iskolát teremtett e téren, olyan felsőbbfokú művészi iskolát, mely az olasz színpadi zene tolmácsolásában külföldi relációban is forradalmat jelent. Szegednek tehát van mire támaszkodnia, szerencsére támaszkodik is. Az operai tapasztalatokon leszűrt igazságot igyekszik a maga különleges helyzetéhez illesztve alkalmazni, illetve az opera eredményeit figyelve, építi ki a maga más, sok tekintetben ellentétes irányú, más igényű, más követelményű formáit. Az önállóságot, a művészi függetlenséget kétségtelenül idén harcolta ki magának, az Aida péntek esti előadásán. Csupán néhány órás az önállósítás, ne csodálkozzunk, ha a bíráló az események közvetlen hatása alatt egy fokkal melegebben méltatja az új kultúrszerv működését, illetve nem volna méltányos e nagyjelentőségű eseménynyel adódó ünnepi meghatottságot elfogultságnak minősíteni, hisz csak a hangsúly, a szavak színe változik, az, amit igazság szerint mondanunk kell, lényegben nem tér el attól, amit mondani akarunk.

A tárgyi szándéknak megfelelően csoportosítjuk a tényeket. Szeged ünnepi játékainak vezetősége idén Aidát határozott, olasz Aidát magyar tolmácsolásban. *Nádasdy* Kálmánt bízzák meg az Aida rendezésével és *Fülöp* Zoltánt, a pompás színpadépítőt adják mellé a szegedi Aida felépítésére, s tehetségéhez méltó feladathoz jut a fiatal magyar karmestergárda legtehetségesebbike, *Ferencsik* János, ő kerül az Aida zenekar élére. Három fiatalember, három nagyszerű lelkes természet, kiket egy ugyancsak testestől-lelkestől fiatal műszaki személyzet támogat. Három fiatalember, közülük egyik sem tér ki a problémák megoldása elől, (sőt, hogy rosszmájúságunkat se kelljen teljesen elhallgattatni) néhol, nem is olyan régen, maguk torlaszolták el mesterségesen útjukat kemény dióval, hogy legyen mit feltörni; szóval három lelkes művész leül, s amint azt kitűnő mestereiktől tanulták, aprajára elgondolják és megbeszélik az előadást a maga egészében és a maga részleteiben. Természetesen mindenekelőtt azt, amivel Szeged minden más színpadtól elütő szabadtéri színpada számára lehet beidegezni az Aidát. A szabadtéri színpadon az opera megjelenítési formáját a revűsítés veszedelme fenyegeti.

Az Aida szenerája egyenesen csábít erre a veszedelemre. Ők idejében ismerik fel az ellenséges örvényeket, de nem mondanak le a pompás színpadi képek tömegéről, a felvonulások és panorámák hatásos érveiről, sőt a mű stílusához mérten fokozni kívánják még az izgalomkeltő, látványos szépséget, ezzel szemben egy sajátos színpadi líra következetes hangsúlyozásával, a színpad egyes részeinek átjátékosításával valósággal új jelképeket hoznak létre, olyan titokzatos művészi és szellemi erőket, melyek megteremtik az egyensúlyt az acéltalpon száguldó harciszekerek, a szurokfáklyák lobogó fényében felvonuló egyiptomi harcosok és a szánalmas, mégis dekoratívan ható, tragikus rongyokba öltözött rabok megszámlálhatatlan tömege és Verdi zseníje között. Felismerik a titkot, (szabadtéri színpadon ez mindennél nehezebb) hogy kis, jelentéktelennek látszó eszközzel emelkedhetünk eszmei magaslatra és ereszkedhetünk a művészet igazi mélyére. Nádasdyék várost építenek Szeged nagy, nyilttéri színpadára s ezt a várost világos, könnyen áttekinthető okozati összefüggésbe hozzák az Aidával, városuknak nincsenek felesleges részletei, azt amit ismerünk belőle, meg kellett ismernünk s törvényszerű építettségének köszönhetjük, hogy egyhamar nem is feledkezhetünk meg róla. Igaz, ezzel a maguk számláján, el is vetik a szegedi szabadtéri színpad problémáiról szóló legenda továbbképződését.

Nádasdyék építészeti elve nyiltan hirdeti, hogy ha Dómtéren nagyszabású plasztikus színpad áll, korlátlan lehetőségekkel az operai műfaj számára, színpad, mely csupán zsinórpadlását cseréli fel az Úr szabad egével. Színház, melyre ugyan rugalmasabban kell vonatkoztatni a színház törvényeit, több lélekjelenléttel, de vonatkoztatni kell; illuziókat adó és illuziókkal élő színpad, melyen ugyanolyan döntő jelentősége van a sajátos szemrebbenésnek, az egyéni íz hatásának, mint bármelyik intimebb környezetre utalt színházban. Nádasdy bőven él is az egyénibb részletekkel, hirtelen varázsszóra elhallgattatja az elefánt- és meseszőnyeg-színpad kavargó mámorát és a fuvola pianisszimóját is megszégyenítő szemérmes halksággal rebbenti meg az »Aida« igazi arca előtt az áttetsző fátyolat s ép ezekbe a döbbenetes halkságokba tárolja a kivételes est látszólag lengén suhanó, könnyű, de értelemre súlyos szépségét. A végrehajtás nagy sikere kétségtelenül a munkatársak összetartásán, kölcsönös megértésén múlik, Szegeden ebben nincs hiány, amíg a munkában való egyetértés ilyen kivételes eredményre képes, addig Szeged nyugodtan vállalkozhatik az új tolmács szerepére, aki Budapesttel vállvetve dolgozik az igazi magyar operakultúra további kiépítésén.

Az előadás stílushűsége és magyar szelleme

Bevezetésünkben utaltunk a magyar tehetség lovagias stílushűségére, e stílushűséget semmiben sem sértő átformáló, átcsoportosító erejére. A szegedi Aida nem akar idegen Aida-előadások hű másolata lenni, mégis megjelenítési formulájában mindenekelőtt a mű törvényét igyekszik követni. Az előadás nagyszerűsége ott kulminál, ahol ezt a látszólagos ellenmondást egy magasabb egységbe olvasszák fel, ahol az olasz Aidát magyar szem tükrözi magyar szemnek. A magyar idegeken, érzéseken átszűrt mű semmit sem veszít formáinak végtelen kecsességéből, ritmusának heroizmusából, sőt közelebb kerül hozzánk, valósággal tapinthatóvá válik számunkra. Nagy érdeme van ebben *Ferencsik* zenekarának. A fiatal karmester a Hangversenyzenekar együttesét vezényli, a kitűnő zenekar törzsét ezúttal a szegedi zenészgárda elitjével bővítették ki, az új szerv eszményien símul hozzá a régebbi együtteshez, ismerve a rendelkezésre álló próbanapok elenyészően csekély számát, csak csodálkozni tudunk az orkeszter hangzásbeli plasztikáján. Ferencsik Aidájával bebizonyította, hogy igen közel áll a latin zene szelleméhez, hogy koncepciójának rugalmas volta, elképzeléseinek ötletessége, egyre biztatóbban éledő, mégis tartózkodó lírája tökéletes biztonsággal vezetik őt a különleges szépségeket viharzó Verdi-muzsikában.

Ferencsik nemcsak gyönyörködni tud a szépségekben, hiánytalanul meg is mutatja nekünk azokat. A szereplők a rendezőkkel, karmesterrel egy szinten mozognak. *Németh* Mária Aidáját jól ismerjük, hangjának bűvös hatása *alól* ezúttal sem vonhatjuk ki magunkat, de ami ennél is több, valami sajátos spirittel gazdagodott a lénye, valami suhanásszerű, lenge poézissel, mely különösen belépésein és kimenetelein észlelhető. Amneris *Némethy* Ella. Nyitott szemmel is vakon követjük e bársonyos hang hívó szavát, mintha nemes lágy kürthang zengene, s fellármázna bennünket a mindennemű emberi szépségek dicséretére. A hang példázata azt látszik mondani, hogy az élet szép és egyedülvalóan szép, az élet célja az élet.

Ajánlom a filozófusoknak e nagyszerű művésznő meghallgatását, sok bölcselmi kétségen segít át e sok adottság együttes művészi hatása. *Halmos* János Radamese szabadon hozza a szerep hősi részegségét és ritmikai lendületét, *Losonczy* Amonasroja rejtett vulkánról tud, mely titkos jelre árasztja el a néztőteret tüzes hangfolyammal, *Koréh* főpapja méltóságban, ünnepélyességben sokat fejlődött, hangkarakterének megfelelően minden szélesebb, biztosabb, tekintélyesebb lett nála, szuverén művész. *Lendvay* királya a maga bálványszerű mozdulatlanságában, példás hangszigorral felépített dikciójával gócpontja a nagy színpadi felvonulásoknak. A főpapnő szólamait a szegedi *Kováts* Jolán énekli, mégpedig olyan különleges diszpozícióval, mintha azt egyenesen otthona megtiszteltésének szánta volna. A nagy táncjelenet *Szalay* Karolát hozza a kar élén gazdag és színes változatokban, sajátos egyénisége, artisztikus, elhitető ereje a gazdag szegedi keretben még a szokottnál is jobban érvényesül. A kórus, az operai kórus *Rubál* karigazgató vezetésével ideálisan rátalál a mű drámaiságát, illetve lírikus hangulatát növelő, s kiegészítő illusztratív árnyalások útjára.

Szeged pénteken este meglátta igazi arculatát az Aida előadásában és a magyar közönség és a művelt, nagyigényű külföldi közönség e szegedi arcban kétségtelenül felfedezheti az igazi, eszményi Aidát.

Amíg a magánszínházak kinyithatnak...

Többször beszámoltunk a színháznyitási engedélyekkel kapcsolatos bonyodalomról, arról, hogy a Színművészeti Kamara nem véleményezte a Magyar Színház és az Andrássy Színház nyitási kérvényét. A városháza a jövő héten fog dönteni az engedélyek ügyében, de a szerződtetésekre váró színészek kálváriája ezzel még nem fejeződött be. A színészek, akik a mult évad vége óta nemcsak szerződés, de minden pénz nélkül várták és várják a helyzet megoldását, még újabb bonyodalmak megoldását is kivárhatják. Amint kiadják ugyanis a színháznyitási engedélyeket, akkor a színigazgatók elkezdhetik a fejüket törni a Színművészeti Kamara kötelező törzstársulatra vonatkozó rendeletén.

A Színművészeti Kamara, mint ismeretes, a magánszínházakat feltűnő nagyszámú törzstársulatok tartására kötelezte. A Vígszínház például 60 törzstagot köteles szerződtetni, noha a tavalyi szezonban 38 tagja volt.

A Magyar Színház tavaly 26 tagú személyzettel játszott, idén 52 tagot kénytelen szerződtetni. Ennek a rendelkezésnek két hatása lehet. Az egyik, hogy az engedély birtokában sem tudják a színházat megnyitni, a másik, hogy a színészi fizetések általános színvonala erősen le fog szállni.

A színigazgatók valószínűleg küldöttségben fognak a kamara vezetősége elé járulni és meg fogják kérni a kamara vezetőit, hogy a való helyzethez jobban igazodó rendeletet hozzon.

Rendkívüli színházi kedvezmény a Pesti Napló előfizetői és olvasói részére

Előfizetőink jegyet rendkívül leszállított áron válthatnak: »Az Est«-kiadóhivatalában, VII., Erzsébet-körút 18—20., tel.: 143-888, reggel 9 órától délután 5 óráig, vasárnap délelőtt 9—2 óráig.

SZOMBAT, aug. 5. Margitsziget: Cigánybáró (8¼). **Erzsébetváros:** Zimberi-zombori szép asszony (8). **Márkus Park:** Bubus (8). **Állatkert:** Kabaré-est (8).

VASÁRNAP, aug. 6. Margitsziget: Cigánybáró (8¼). **Erzsébetváros:** Zimberi-zombori szép asszony (5 d. u. és 8 este). **Royal:** Iglói diákok. (5 d. u. és 8½ este) **Márkus Park:** Bubus (5 d. u. és 8 este).

HÉTFŐ, augusztus 7. Erzsébetvárosi: Zimberi-zombori szépasszony (8). **Royal:** Iglói diákok (8½). **Márkus Park:** Bubus (8).

KEDD, augusztus 8. Erzsébetvárosi: Zimberi-zombori szépasszony (8). **Royal:** Iglói diákok (8½). **Márkus Park:** Bubus (8).

SZERDA, augusztus 9. Erzsébetvárosi: Zimberi-zombori szépasszony (8). **Royal:** Iglói diákok (8½). **Márkus Park:** Bubus (8).

CSÜTÖRTÖK, augusztus 10. Margitsziget: Cigánybáró (8¼). **Erzsébetvárosi:** Zimberi-zombori szépasszony (8). **Royal:** Iglói diákok (8½). **Márkus Park:** Bubus (8).

PÉNTEK, augusztus 11. Margitsziget: Cigánybáró (8¼). **Erzsébetvárosi:** Zimberi-zombori szépasszony (8). **Royal:** Iglói diákok (8½). **Márkus Park:** Bubus (8).

SZOMBAT, augusztus 12. Margitsziget: Cigánybáró (8¼). **Erzsébetvárosi:** Zimberi-zombori szépasszony (8). **Royal:** Iglói diákok (8½). **Márkus Park:** Bubus (8).

VASÁRNAP, augusztus 13. Margitsziget: Cigánybáró (8¼). **Erzsébetvárosi:** Zimberi-zombori szépasszony (5 d. u. és 8 este). **Royal:** Iglói diákok (5 d. u. és 8½ este). **Márkus Park:** Bubus (5 d. u. és 8 este).

Danielle Darrieux (Dédé) és Laurel és Hardy egy műsorban. — A legüdítőbb szórakozás.
Broadway filmszínház
Károly-körút 3. Telefon: 144-212
A Broadway nézőtere hűs, friss, ózondús levegőt nyújt

SZINHÁZ ÉS ZENE

Himfy

Poldini Ede uj dalmüve az Operaházban

A legkiválóbb magyar zeneszerzők egyike, *Poldini Ede*, különleges helyet foglal el zenei életünkben. Jobban mondva: zenei életünkön kivül. Évtizedek óta Svájcban él, mintegy a magyar muzsika Nyugatra tolt előőrseként. Apostol-szakállas szép fejét látásból is alig ismeri a hazai közönség. Távolból tisztelt és nagyrabecsült személye még csak kapcsolatot sem tart az itthoni művészi mozgalmakkal, nemhogy valaha is — irányitó, vagy vetélkedő szándékkal — beléjük elegyedett volna. Mégsem idegen, vagy éppen talajátvesztett ő a mi érzésünkben. Különösen nem az a „Farsangi lakodalom" diadalmas sikere óta. Tizennégy éve, hogy bemutatták ezt a telivér vigoperát, amely szövegében és zenéjében ragyogó elevenséggel idézi fel a magyar biedermeier uri légkörét és hangulatát. Ehhez fogható népszerüség még egyetlen magyar operának sem jutott osztályrészül.

Pompás művével megajándékozta nemzetét s ha örült is a páratlanul lelkes és hálás fogadtatásnak, nem igen kért az ünnepeltetésből. A „Farsangi lakodalom" első diadalmas estéi után ismét elvonult a helvét bércek közé. De lelkének jobbik fele itt maradt, gondolatai hazaszálltak. Érzésben, tudatban, a gondolkozásban elválaszthatatlan maradt a hazai rögtől.

Amilyen őszinte, hűséges és határozott egyéniség, ennek a mélységes kapcsolatnak jelét kellett, hogy adja — ujabb művészi alkotással. Az Operaház is, természetesen, tárt karokkal várta a következendő Poldini-operákat. Néhai Radnai igazgató tőle telhetőleg kezére járt a mesternek, ugyszintén — még főrendező korában — Márkus László, a „Farsangi lakodalom" zseniális szinpadra állitója.

Hosszas válogatás, tanácskozás, kisérletezés után Poldini abban állapodott meg, hogy *Bodrog Pál* „Kisfaludy Sándor" cimü verses szinjátékának ötletéből irandó operaszöveget fog megzenésiteni. Az irói feladatot *Mohácsi Jenő*, az e téren már sok szépet alkotott, kiváló poéta vállalta. A szövegkönyv — amint ez természetes — a zeneszerző tevékeny közreműködésével jött létre. A szinlapon megnevezett társszerzők érdemének elismerése mellett fogadjuk el tényként, amit Poldini több nyilatkozatában hangsulyozott: azt, hogy ihletének igazi forrása maga Kisfaludy Sándor, a „Kesergő" és „Boldog szerelem" Himfy-je volt.

A tárgyválasztás Poldini lelke mélyére világit. A „Himfy" a honvágy operája. A honvágyé és a „gyógyithatatlan" hazaszereteté. „On revient toujours" — az idegenben élő, izig-vérig magyar zeneköltő szivét megdobbantotta száz év előtt élt költőtársának kalandos életregénye, amely Rózától-Rózáig, teljes kört zár le.

A négy felvonásra tagolt mű cselekmény-vonala a helyszinek váltakozásával párhuzamosan halad. Kisfaludy Sándor, a magyar kisbirtokosfiu, a kezdő poéta, Badacsonyban kéri meg a szép és költői lelkületü Szegedy Róza kezét. Miután kosarat kapott, Bécsben látjuk őt viszont, mint délceg testőrtisztet. Majd, hadifogolyként, egy provencei kisvárosban jelenik meg. Életének és szivének viszontagságai után hazakerül Badacsonyba és költészetének varázsával végleg meghóditja imádottját.

Látnivaló, hogy a szintér váltakozása bőséges alkalmat kinál a zenei táj- és környezetrajzra. Poldini élt is vele. Himfyjének műfaját találóan jelölte meg eredetileg igy: „Zenés képek Kisfaludy Sándor életéből". Az első felvonás szinmagyar hangulatkép. A mult század eleji verbunkos-zene hangja szólal meg itt, s ugyanezt kapjuk a negyedik felvonás lakodalmas táncaiban. Ez a patinás, itt-ott elmésen finomitott nemzeti stilus mint korfestő és jellemző elem kétségtelenül helyénvaló. De meg kell mondanunk azt is, hogy már nem tüzesiti át a régi lelemény, veszitett abból a lendületéből és üde közvetlenségből, amely Poldini magyar muzsájának meggyőző, vonzó sajátja volt. A második felvonás zenei szignaturája a bécsi keringő, a harmadiké a finom, franciás dallamvezetés. A külföldön játszódó részek alaphangjától szándékolt ellentétként üt el a magyar szereplők, elsősorban Himfy karakterét tükröző, dallam- és ritmusvilág. A zene „hazai" jellege néha a wagneri összhangositás és motivumszövés átlagosságába mosódik el. Máskor viszont kissé erőszakoltan jelentkezik az énekelt szöveg hangsuly- és időmérték-viszonyainak tulzott — és tulhaladott — kiélezése révén. Még egyes lirainak szánt dallamivek is a „magyar koriambus" vitézkötéses ritmikai köntösében feszitenek.

Önként adódott a szövegbe iktatott eredeti Himfy-strófák stilhü megzenésitése. Különösen érdekes a provence-i felvonás nagy monológja, a hegedüszólóval, amikor Kisfaludy előbb „megirja", azután — szimfónikusan gazdagitott kiséretttel — önmagának „felolvassa" egyik legszebb szerelmes költeményét. Ez a dallam egyik legfinomabb ötvözetü részlete az operának. Hasonló formai ötlet juttat „ária"-alkalmat Szegedy Rózának a negyedik felvonásban. A zárt számokban és egyébként is, Poldini mindvégig ellentáll a zajos véghatások csábitásának és inkább a választékos kifejezésmódban leli örömét. Általában őszintén azt adja, amit szive, kedve, művészi meggyőződése sugall. Bármennyire szeretjük izléses, rokonszenves magatartását, jobban örültünk volna, ha a Himfy zenéje telivérebbre, lüktetőbbre, hatásosabbra sikerül.

Operaházunk teljes és lelkes odaadással készitette elő a várva-várt Poldini-mű bemutatását. Szerencsés körülmény, hogy a rendkivül nagyméretü és nagyigényü cimszerep alakitására itt van *Pataky Kálmán*. Tüneményes tenorhangjának minden szépsége és művészi értéke a legelőnyösebben jut érvényre. A szerep, külső mozzanatait tekintve is, illik egyéniségéhez. Fekete magyarban és gárdatiszti diszben egyaránt: a megelevenedett Kisfaludy. Ha ő vele kezdtük az előadás méltatását, folytatjuk a többi magánszereplővel. Szegedy Róza poétikus alakja *Rigó Magda* érzéki varázsu, csengő szopránjában, finom kifejező énekében és játékában válik tökéletes operai valósággá. Himfy bécsi platonikus szerelmét *Orosz Julia*, provencei fellobbanása tárgyát *Tamás Ilonka* jeleniti meg, mindketten igen jók és szépek. Nekivaló pajzán szerepben jeleskedik a bájos és eredeti *Szabó Ilonka*, komikus epizódban a tehetséges *Szilvássy Margit*. Himfy elválhatatlan, jókedélyü cimboráját a jóhangu *Hámory Imre* teszi rokonszenvessé, Szegedi prépost komoly mondanivalói *Székely Mihály* nemes basszusán zendülnek meg. Intrikus-szerepét kedves komikummal füszerezi *Maleczky Oszkár*. Kisebb feladatokban *Jeney Klára, Horányi Karola, Koréh, Szamolányi* tünnek fel. A zenei együttes kiépitésével és egybefogásával szép és elismerésre méltó munkát végzett *Berg Ottó* karmester, Poldini művészetének megértő és méltó tolmácsa. A neki korrepetitorként segédkező *Varga Pál* s a karrészekért felelős *Roubal Vilmos* karigazgató is elismerést érdemel. *Rékai András* kitünő rendezése a mű lényegét fogja meg és életteljes összjátékot, szines csoportokat varázsol a *Fülöp Zoltán* tehetségét dicsérő, gyönyörüen diszletezett szinpadokra.

A bemutatón megjelent Magyarország kormányzója. A kormány tagjai közül *Darányi Kálmán* miniszterelnök, *Hóman Bálint* és *Kánya Kálmán* miniszterek voltak jelen. A közönség szivesen fogadta az ujdonságot és Poldinit a főszereplőkkel együtt sokszor kitapsolta.

Lányi Viktor.

Saljapin meghalt

SALJAPIN.
(Vajda M. P. felv.)

Kidőlt egy szálas tölgy, megszünt élni a világ egyik leghiresebb énekese, az előadóművészet legcsodálatosabb őstehetsége. Párizsban hosszas szenvedés után kedden meghalt *Saljapin Fedor*, a világhirü orosz származásu operaénekes.

Valósággal a porból emelkedett a művészet és az élet magasalataira. Kazáni parasztfiuként született 1873-ban. Apja züllött korhely volt, aki ütötte-verte állati sorban élő feleségét és éheztette gyermekeit. A kis Fedor is a legszörnyübb nélkülözéseket szenvedte, amig be nem került egy templomi kórusba gyermekénekesnek. Inaskodott többféle mesterségben, de igazi hivatása és szerelme már akkor is az éneklés volt. Huszéves korában, gyönyörüen zengő basszusával, már kész művész volt és előbb Tifliszben kapott szerződést, majd a pétervári császári opera tagja lett.

Sikere, népszerüsége rohamosan nőtt. Az orosz nép ünnepelt, körülrajongott kedvence lett, ugy hogy a szovjeturalom sem mert ellene föllépni, holott Saljapin nem rejtette véka alá ellenforradalmi nézeteit. Fejedelmi fizetést huzott, de azért az első alkalommal — amikor sikerült egy európai és amerikai művészi körutra engedélyt kapnia — örökre hátat fordított a vörös birodalomnak. Azóta az egész müvelt világé Saljapin művészete. Lágy, behizelgő, de ha kell hatalmas erejü basszusával, tündöklően tökéletes énekével és rendkivüli alakitó-képességével, ahol csak föllépett, mindenütt a legnagyobb elragadtatást váltotta ki. Utólérhetetlen volt mint Boris Godunov, mint Don Quijote, mint a Faust Mefisztójának, a Sevillai borbély Basiliójának alakitója. Amellett nagyszerü hangversenyénekes! Életének utolsó tiz esztendejében ismerte őt a budapesti közönség. Fellépései a Városi Szinház szinpadán és a Vigadó pódiumán felejthetetlen esték maradnak. A megrázóbb tragikumtól a gyermeki, kedves egyszerüségig, a metsző gunytól a lirai bensőségig minden érzelmi árnyalatra volt hangja, mozdulata, arckifejezése. Kétméteres alakja, remekül formált feje, kifejező tekintete — mind együtt a lenyügöző férfiszépség, az eszményi nagy művész ellenállhatatlan varázsát árasztotta. A volgai hajósok „Ej „uchnyem" dalával az elnyomott orosz nép sorsát, évszázados elnyomását, titokzatos lelkiségét ugy meg tudta éreztetni, mint senki más.

Legutóbb, Amerikából jövet, a hajón megfázott Saljapin és sulyos tüdőgyulladást kapott. Akkor az orvosok megmentették, de a bajt teljesen kiheverni nem tudta és most néhány napja visszaesett. Állapota egyre rosszabbodott. A kedden érkezett hirek szerint az orvosok lemondtak róla. Mély álomba merült s abból többé föl sem ébredt. Késő délután beállott a halál. Párizsi lakásán ravatalozták fel.

• **A firenzei májusi ünnepi játékok vezetősége** meghivta ifj. *Oláh Gusztávot*, a m. kir. Operaház főrendezőjét a *Simone Boccanegra* rendezésére az ünnepi játékok keretében. A Simone Boccanegra kerül szinre előreláthatólag ünnepi előadásként Hitler vezér és kancellár firenzei látogatása során. A nagy megtiszteltetést jelentő meghivásnak eleget téve *Oláh Gusztáv* a közeli napokban Firenzébe utazik.

• **Diszhangverseny.** A balatonalmádi római katolikus templom javára a Zeneakadémia nagytermében diszhangversenyt rendeztek. Jelent volt *Kánya Kálmán* külügyminiszter, *Bud János* ny. kereskedelmi miniszter, *Tormay Géza* államtitkár, *Tormay Béla*, a Postatakarékpénztár vezérigazgatója és sokan mások. Tormay Béla mondott nagyhatásu megnyitóbeszédet. Azután *Basilides Mária, Báthy Anna, Kreszné Sztojanovits Lili, K. Drewett Nóra, Tarjáni Tóth Ida, Sugár Viktor, Rékai Miklós* és *Albert Ferenc* léptek fel tetszéstől kisérve. Sok tapsot kapott a *Szilágyi Erzsébet* leánygimnázium énekkara, amelyet *B. Sztojanovits Adrienne* vezényelt, *Dienes Valéria* mozdulatművészeti együttese és *Szederkényi János* karnagy vezénylésével szerepelt postatakarékpénztári dalkör. A diszhangversenyt *Pintér Sándor* lelkész rendezte.

• **Nemzetközi ének- és zongoraverseny lesz Bécsben** május 27-től junius 11-ig. Ugyanebben az időben fafuvós hangszeren játszók részére is nemzetközi versenyt rendeznek. Nevezési dij 25 márka, jelentkezni május 15-ig lehet Rózsavölgyinél. A szétosztásra kerülő dijak összege 10.000 márka.

• **Szünet csütörtökön a Művész Szinházban.** Értesülésünk szerint a *Kékszakáll nyolcadik felesége* c. *Savoir*-vigjáték csütörtöki előadása elmarad.

• **Az örökifju.** Egy igen jeles szinművészünknek gratulálnak ahhoz, hogy bár a naptár szerint öregurnak mondható, igen valószinüen játssza a fiatalembereket. A művész mosolyogva felel:

— Az igazat megvallva, premiereken érzem a hatvan évet, de amire a jubileumokhoz jutunk, husz évesnek érzem magamat.

• **Hetvenötéves művésznő hangversenye.** Mint valami rege régmult időkből, ugy hangzik a hir, hogy *Blanche Marchesi* Londonban hangversenyt adott. A hetvenötéves művésznő, akinek nevéhez legendás sikerek és népszerüség füződik, ülve dalolt. Négy nyelven adott elő melódiákat, operaáriákat. A hangverseny végén kijelentette, hogy nyilvánosan nem lép fel többé, de énekelni ezután is fog. Marchesi asszony évtizedek óta énekpedagógiával foglalkozik, és a legnagyobb énekesnők büszkén vallják magukat tanitványainak.

ÜNNEPI ELŐADÁSOK
husvét vasárnap és hétfőn délután és este
MURÁTI LILI
és Básthy Lajos felléptével
LULU
Ezt megelőzi: Salamon Béla
felléptével NÁSZUTASOK
és a nagy kabaré műsor
a TERÉZKORUTI SZINPADON
Telefon: 12—92—54. Kezdete: 9 órakor délután ¾5 órakor

• **Csak szombaton játszik ujra az Andrássy-uti Szinház.** A terv, hogy csütörtökön folytathassák a *Nem leszek hálátlan* előadásait, nem valósulhat meg, mert *Bársony Rózsi* teljes felgyógyulása csak szombatra várható. Ilyenformán elmarad a csütörtöki előadás is és igy szombaton nyilik meg ujra az *Andrássy-uti Szinház.*

• **A magyar kenyér ünnepe.** Kecskeméti tudósitónk jelenti: *Paulini Béla* bejelentette *Kiss Endre* kecskeméti polgármesternek, hogy az idén Péter-Pál napján Kecskeméten akarja megrendezni a magyar kenyér ünnepét. Az ünnepségen számos vidéki bokréta fog közreműködni.

Beküldött hirek

• **„Godiva" a Nemzeti Szinház nagyheti műsorán.** Husvét hetében, nagycsütörtökön a Nemzeti Szinház műsorára tüzte *Kállay Miklós* megrenditően szép vallásos szinjátékát, a Godivát. A főszerepeket ezuttal is *Kiss Ferenc, Csortos Gyula, Szörényi Éva, Berki Lili, M. Iványi Irén, Lukács Margit, Táray Ferenc, Makláry Zoltán, Lehotay Árpád, Onody Ákos* játszszák.

Hermann—Schwalb gordonka-zongora szonátaest ma Zk. 8. (Koncert.)

• **Sorozatosan a „Villámfénynél".** Szeleczky Zita betegsége miatt *Németh László* nagysikerü szinműve, a *Villámfénynél* két napra lekerült a műsorról. Kedd-től kezdve azonban ismét sorozatosan kerül szinre a nagyhéten, husvét vasárnapján este, valamint husvéthétfőn délután.

• **Főpróba a Komédiában.** A Komédia Szinház szombaton este mutatja be „Mandl-mulató" cimü 14 képes békebeli revüjét. A revüből, amelynek képeit népszerü kabarészerzők irták, csütörtök este lesz főpróba.

MOZI

Szivek csalogánya

Fórum

Őszintén szólva, féltünk kissé ettől a filmtől. Az az aranyhangu édes tündér, akit *Deanna Durbinnak* hivnak, már két olyan kitünő filmben gyönyörködtetett, hogy attól tartottunk, ez a harmadik csalódással jár majd. Szerencsére tévedtünk. Sőt annyira, hogy ez a legujabb *Durbin—Pasternak*-film, a *Szivek csalogánya*, elragadóbb még a *Három kis ördögnél* is és kedvesebb, mulatságosabb a *100 férfi 1 kislány*-nál is. Meséje olyan bübájos, annyira életszerü és mégis a legzamatosabb filmvarázstól áradó, hogy igazán csak azt mondhatjuk: Hollywood valósággal önti magából az ötleteket. Képzeljék el: egy nagy amerikai filmcsillag svájci intézetben kénytelen rejtegetni tizennégy esztendős bakfislányát, nehogy a közönség megtudja: a gyönyörü filmszinésznő bizony már nem egészen fiatal. Mármost, ez a kislány, anya és apa után való vágyakozásában, egyszerüen „hamisit" magának egy papát, aki kénytelen-kelletlen vállalja a dolgot. Hogy azután, hogyan lesz az ál-papából és a titkos mamából végül is igazi boldog pár, ezt mondja el ez a tündéri kedvességü film, amelyben nem is kellene Deannának játszania, hogy jó és vonzó legyen. Hát még igy milyen ritka gyönyörüséget, két pompás mozi-órát ad, amikor mindnyájunk édes kis Deannája végigénekli arany csengettyühangján, többek közt, a *Bécsi Énekesfiuk* kiséretével, *Gounod* Ave Mariá-ját is. *Herbert Marshall* szeretetreméltó kedélye is beragyogja a filmet, amelyben felfedezhetünk egy olyan elragadó fiatal fiu-színészt, hogy az egykori Jackie Coogan is elbujhatik mellette. *(—y)*

JO HA I DEJÉBEN GONDOSKODIK JEGYRŐL AZ UJ
JÓKAI FILM EGYIK ÜNNEPI ELŐADÁSÁRA
PREMIER HOLNAP
KAMARA DÉCSI ÁTRIUM
FEKETE GYÉMÁNTOK
A MAGYAR FILMEK DRÁGAKÖVE

Ezerkilencszáztizenöt pengő és nyolcvan fillér

Ennyi jutott külön a *Pesti Hirlap* utján a *kormányzóné nyomorenyhitő akciója javára*, annak a két diszelőadásnak bevételeként, melyeket lapunk rendezett. Az egyik a *Royal Apollóban* volt hetekkel ezelőtt, ahol a *Bónyi-darab* filmváltozata, az *Elcserélt ember* került bemutatásra, hogy azóta már a budai közönséget is meghóditsa, az *Atrium moziban.* A másik diszelőadást hétfőn a *Fórum-mozi* tartotta, a *Szivek csalogánya* c. filmmel. A fenti summából 915 pengő 80 fillér jutott a Royal Apolló és 1000 pengő a *Fórum* révén.

• **Film Koch Róbert életéről.** Berlinből jelentik: *Koch Róbertnek*, a tuberkulózis-bacillus felfedezőjének életéről film készül. A rendkivül érdekesnek igérkező film egész korképet ad: a nyolcvanas évek Berlinjének nemcsak tudományos, hanem társadalmi és politikai életét is vászonra viszi. A néző szemei előtt játszódik le a nevezetes tudományos hadakozás *Koch, Wirchow, Pettenkofer* és *Pasteur* között. Szerepel a filmen Bismarck és I. Vilmos császár is. A film cimszerepét *Jannings Emil* játssza.

Négy operaházi est a Pesti Hirlap bérletében

DOBROWEN VEZÉNYLETÉVEL 30% engedménnyel
Ma este ½7 órakor
Hovanscsina

14-én, csütörtökön ½7 órakor:
Parsifal

Husvét vasárnap:
Himfy

Husvét hétfőn ½8-kor
Igor herceg

JEGYEK VALAMENNYI AKCIÓS PÉNZTÁRAINKNÁL

Mandl mulató
szombattól a Komédiában

A P. H. OLCSÓ JEGYAKCIÓJA

Ma: Hovanscsina — Tavaszi műsor — Elmaradó előadások — Ujdonságok

Az *Operaház* mai parádés előadása, a *Hovanscsina táblás* ház előtt fog szinre kerülni. Holnap első izben a *Pódium* uj műsora. Adni fogjuk a 14-ére eső csütörtökön is. További ujdonságok a *Füszer és csemege, Dinasztia* és *Jusnij* első izben egész estét betöltő darabban, szombattól. Külön emlitjük a csütörtöki *Parsifal* után az *Operaház* ujdonságát, a *Himfyt.* Az operaházi sorozatot hétfőn az *Igor herceg* fejezi be.

Az *Andrássy-uti* szünete szombatig tart és nem lesz előadás szombatig a *Komédiában* sem. A *Művész Szinház* csütörtökön tart szünetet.

⁂

Jegyakciós előadásaink rendjét a műsortáblázatban vastag betükkel emeljük ki.

Jövőheti előadások. Pódium. Csütörtök: **Tavaszi műsor.**

⁂

Jegyárusitás: Vilmos császár-ut 78. (T. 1—122—93—94—95). — Apponyi-tér 5. (T. 1—833—99). — Erzsébet-körut 1. (T. 1—352—96). — Károly-körut 1. (T. 1—343—71). — Krisztina-körut 133. (T. 1—599—24). — Horthy Miklós-ut 29. (T. 2—695—95). — Margit-körut 8. (T. 1—520—25).

SZINHÁZAK	OPERA (3, ½8)	NEMZETI (½4, ½8)	VIG (½4, 8)	MAGYAR (½4, 8)	PESTI (4, 8)	BELVÁROSI (4, 8)	MŰVÉSZ (½4, 8)	KAMARA (4, 8)
Szerda	Hovanscsina ½7	Aranysziget C	Füszer és csemege C	—	Hatodik emelet	Félperces szerelem	Kékszakáll	Villámfénynél
Csütörtök	Parsifal ½7	Godiva	Füszer és csemege K	Főpróba	Hatodik emelet	Félperces szerelem	—	Villámfénynél
Péntek	—	—	—	—	—	—	—	—
Szombat	—	—	Füszer és csemege	Dinasztia	Hatodik emelet	Félperces szerelem	Kékszakáll	—
Vasárnap d. u.	—	Süt a nap	Füszer és csemege	Dinasztia	Hatodik emelet	Félperces szerelem	Kékszakáll	Kék róka
Vasárnap este	Himfy	A falu rossza	Füszer és csemege	Dinasztia	Hatodik emelet	Félperces szerelem	Kékszakáll	Villámfénynél
Hétfő d. u.	—	Nők barátja	Füszer és csemege	Dinasztia	Hatodik emelet	Félperces szerelem	Kékszakáll	Villámfénynél
Hétfő este	Igor herceg	Aranysziget	Füszer és csemege	Dinasztia	Hatodik emelet	Félperces szerelem	Kékszakáll	Kék róka
Minden este, vasárnap d. u. és este	ANDRÁSSY (½4, 8)	VÁROSI (½4, 8)	ROYAL (4, 8)	TEREZ (¾5, 9)	PÓDIUM (½5, 9)	KOMÉDIA (½5, ½9)	ERZSÉBET (6, 9)	KISFAL. (6, ¾9)
	Szomb. Nem leszek	Vas. Julia	Szomb. Jushnij	Lulu	Tavaszi műsor	Szomb.: Mandl mul.	Pista néni	Romantikus asszony

Andrássy. Szombat, vas. d. u. és este, hétfő d. u. és este: **Nem leszek hálátlan. — Városi.** Jövő vas. d. u. és este, hétfő d. u. és este: **Julia. — Royal.** Szombat, vas. d. u. és este, hétfő d. u. és este: **Jushnij vendégjátéka. — Terézkoruti.** Csütörtök: **akcióban. — Pódium.** Csütörtök: **akcióban. — Komédia.** Szombattól Mandl-mulató.

SZINHÁZAK MŰSORA

SZERDA, ÁPRILIS 13.

Operaház. Hovanscsina. Musorgsky 5 fv. zenedrámája (Losonczy Rösler, Kálmán, Basilides M., Rigó M., Laurisin, Farkas) (½7). — **Nemzeti.** Aranysziget. Dékány András 3 fv. szinmüve (Kiss, Sómogyi E., Szörényi, Kürti) (C. 16. bérl.) (½8). — **Vig.** Füszer és csemege. Csathó Kálmán 3 fv. szindarabja (Bulla E., Vizváry M., Somlay, Pager, Márkus M., Gregus, Vértess, Komár J., Gárdonyi, Ladomerszky M.) (C. bérl.) (8). — **Magyar.** Nincs előadás. — **Pesti.** Hatodik emelet. Alfred Gehri 9 képes szinjátéka (Tolnay, Gombaszögi E., Medgyaszay V., Rózsahegyi, Székely L., Ajtay, Básthy, Perényi) (8). — **Belvárosi.** Félperces szerelem. Aldo de Benedetti 3 fv. vigjátéka (Lázár M., Góth, Ráday, Nagy, Lendvay M., Simonyi M., Boray, Soltész A.) (8). — **Müvész.** Kékszakáll nyolcadik felesége. Savoir 3 fv. vigjátéka (Mezey M., Delly, Rátkai, Dénes, Hollán A., Székely L., Tompa) (8). — **Kamara.** Villámfénynél. Németh László 4 fv. szinjátéka (Timár, Rápolthy A., Petheő, Szabó M., Szeleczky Z., Apáthy, Gyulányi E.) (8). — **Andrássy.** Nincs előadás. — **Városi.** Nincs előadás. — **Royal.** Nincs előadás. — **Teréz-körut.** Lulu. Muráti Lili vendégjátéka. Előtte kabarémüsor (9). — **Pódium.** Kabarémüsor (9). — **Komédia.** Nincs előadás. — **Erzsébetvárosi.** Pista néni (6, 9). — **Kisfaludy.** Romantikus asszony (6, ¾9).

MOZIK MŰSORA

Atrium, II., Margit-körut 55. Tel. 133—034 és 154—024. **Elcserélt ember.** (FőSz.: Dajka, Kiss, Mály Gerő). Hiradók. Előadások: ½6, ½8, ½10; szomb. és vas. ½4, ½6, ½8, ½10. — Nagypénteken nincs előadás. Nagyszombaton ½8 és ½10.

Casino, IV., Eskü-tér 6. T. 833—102. **Walewska grófnő** (FőSz.: Greta Garbó). Hiradók. Hétk.: ½6, ½8, ¾10; szomb., vas. 3, ½6, ½8, ¾10. Nagypénteken nincs előadás. Nagyszombaton: ½8 és ¾10.

City, V., Vilmos császár-ut 36—38. Tel. 111—140. **Asszony a viharban** (FőSz.: Irene Dunne). Hiradók. Előadások: ¾6, ¾8, ¾10. Szomb. és vas. ¾4, ¾6, ¾8, ¾10. — Nagypénteken nincs előadás. Nagyszombaton: ¾8 és ¾10.

Corso (IV., Váci-u. 9. Tel. 18—28—18.) **A királynő álma** (Scipio Africano) Történeti filmregény. Rendezte: Carmine Gallone. Főszereplők: Bragiotti Francesca és Miranda Isa. Az 1937. évi nemzetközi velencei filmverseny győztese. Hiradó. Szombat, vasár- és ünnep ½4, ½6, ½8, ½10. A többi napon ½6, ½8, ½10.

Décsi, VI., Teréz-körut 28. Tel. 125—952 és 121—343. **Tüz.** (FőSz.: Viktor Francen). Hiradók. Előadás: 6, 8, 10; szomb. és vas. 4, 6, 8, 10. — Nagypénteken nincs előadás. Nagyszombaton: 8 és 10.

Fórum Filmszinház, Kossuth Lajos-utca 18. Tel. 189—543, 189—707, 188—528. **Szivek csalogánya.** FőSz.: Deanna Durbin, Herbert Marshall. Hétk.: ½6, ½8, ½10. Szombat, vas. és ünnep: ½4, ½6, ½8, ½10.

Kamara mozgó, Dohány-u. 42. Tel. 1—440—27 és 1—359—67. **Tüz** (Szerelem a csatahajón). (Victor Francen, Edwige Feniken). Hétk. (szombat kivételével): 6, 8, 10; szombat, vasár- és ünnep 4, 6, 8, 10.

Metro Filmpalota, VI., Teréz-körut 60. Tel. 11—22—30. Negyedik hétre prolongálva! **Tarantella** (Jeanette Mac Donald, Allan Jones, Warren William). Hiradó. Előadások: ½6, ½8, ¾10; szombat, vasár- és ünnepnap ½4, ½6, ¾8, 10. — Vasárnap délelőtt 11 órakor féláru reprizmatinék: **Broadway Melody 1936** (Eleanor Powell, Robert Taylor). Husvét hétfőn 11-kor: **Drága rokonaink** (Laurel és Hardy). **Hollywood mulat.**

Omnia, Kölcsey-u. 2—4. T. 130—125. Szerdán 5 és ½8: **Asszony a viharban.** — ½10-től: **Shanghai leánya.** FőSz.: Anna May Wong. — **Kieg: A riói keselyü.** FőSz.: William Boyd. Magyar hiradó. Csütörtök, hétfő, kedd, szerda: 5, ¾8, ½10; szombat: 8 és 10-kor, vasárnap 4, 6, 8, 10.

Palace, VII., Erzsébet-körut 8. Tel. 136—523. **Marika** (Jávor, Szepes.) Előadások szombat, vas. és ünnepnap: 2, 4, 6, 8, 10; hétk.: 4, 6, 8, 10. Nagypénteken nincs előadás. Nagyszombaton: 8 és 10.

Rádius, VI., Nagymező-u. 22—24. Tel. 129—250 és 122—093. **Döntő pillanat.** FőSz.: Tolnay Klári, Kabos, Páger, Hiradók. Előadások ¾6, ¾8, ¾10; szombat és vasárnap ¾4, ¾6, ¾8, ¾10. — Nagypénteken nincs előadás. — Nagyszombaton: ¾8 és ¾10. 8, 10. — Nagypénteken nincs előadás. Nagyszombat ¾8 és ¾10.

Royal Apolló, VII., Erzsébet-körut 45—47. Tel. 342—946 és 141—902. **Tip Top Follies** (FőSz.: Alice Fay és Don Ameche). Hiradók. Előadás: 6, 8, 10; szomb. és vas.: 4, 6, 8, 10. — Nagypénteken nincs előadás. Nagyszombat 8 és 10.

Savoy, Üllői-ut 2. T. 146—040. **Te csak pipálj Ladányi** (Rózsahegyi). Premier hiradók. Vas. délelőtt matinén: **Fiatal sasok.** Előadások: ½4, ½6, ½8, ½10. Vas. ½2-kor is. Az első előadás félhelyárakkal.

Uránia Filmszinház, VIII., Rákóczi-ut 21. Tel. 146—046. **A titkok hajója.** (Theodor Loos, Maria Andergast). — **Az indiánok ősi vadászterülete** (kulturfilm). Magyar és Fox világhiradók. Előadások 5, ¾8, ½10; szomb., vas. és ünnepen ¾3, 5, ¾8, ½10.

MÁSODHETES MOZIK

Admiral. Orgonavirágzás (3, ½6, ¾8, 10). **Alkotás.** Lloyds of London (½4, ½6, ½8, ½10). **Astra.** Száz férfi, egy kislány (¼4, ½6, ¾8, ¼10). **Belvárosi.** Orgonavirágzás (Jobb t.: ½5, 7, ½10); bal t.: 8). Vas. d. e. ½11 és ½12: Három sárkány. **Budai Apolló.** Sárga lobogó (½5, ¾7, 9). **Capitol.** Hindu siremlék (½5, 7, ½10). **Elit.** A szerelem gyöngyei (4, 6, 8, 10). **Józsefvárosi.** Orgonavirágzás (2, (½5, 7, ½10). Vas. és hétfőn ½10 és ½12-kor: Orgonavirágzás. **Kultur.** Az ismeretlen leány (½5, 7, ¼10). **Lloyd.** Nők a tükör előtt. Ritmus 1938 (4, 6, 8, 10). **Nyugat.** Az én lányom nem olyan (½5, 7, ½10). **Odeon.** Az én lányom nem olyan (½5, 7, ½10). **Orient.** Szerelemből nősültem (¼5, ¾7, ¼10). **Otthon.** Tarzan bosszuja (4, ½7, 9). **Rialtó.** Orgonavirágzás (½11, ½1, ¾3, 5, ¼8, ½10). **Simplon.** Hindu siremlék (4, ¾7, ½10). **Studió.** Maga lesz a férjem (Naponta 11, 2, 4, 6, 8, 10). Hétk. az első 3, vas. az első 2 előadás félhelyárakkal. **Tiszti Kaszinó zártkörü filmszinháza.** Ápr. 14-én: Moziszünet. 17-én: Az ember néha téved. 18-án: Mintaházasság (½5, ¾7, 9). **Tivoli.** Az én lányom nem olyan (½5, ¾7, ½10). **Turán.** Orgonavirágzás (3, ½6, ½8, ¾10).

RÁDIÓ MŰSORA

Budapest I. szerdai müsora. 6.45 Torna, lemezek. **7.20** Etrend, közlemények. **10** Hirek. **10.20** és **10.45** Felolv. **11.10** Vizjelzés. **12** Harangszó időjárás. **12.05** Lemezek, közben hirek. **1.20** Időjelzés, időjárás, vizállás. **1.20** Időjelzés, időjárás, vizállás. **1.30** Szalonzene. **2.35** Hirek. **2.50** Müsorok. **3** Árak. **4.15** Diákfélóra. **4.45** Időjelzés, időjárás, hirek. **5** Hegedümüvek. **5.35** Előadás. **6.05** Cigányzene. **7.20** Külügyi negyedóra. **7.35** Gárdonyi: Zéta c. szinmüve. Kb. **8.55** Hirek. **9.15** A Postás Kulturegyesület hangversenye a Zeneakadémiáról. Kb. **10.25** Időjárás, majd cigányzene, közben kb. **11** Hirek francia és olasz nyelven. **11.10** Olasz előadás. **12.05** Hirek. — **Budapest II. müsora. 7** Olasz lecke. **7.55** Szügyi Kálmán énekel. **8.30** Hirek. **8.55** Lemezek.

MIT HALLGASSUNK KÜLFÖLDRŐL?

7.15 Szófia, Rossini: Sevillai borbély. **8** London: Gounod: Faust. **9** Olasz L., Puccini: Turandot. **12** (éjfél) Stuttgart, Verdi: Othello.

SZINHÁZ ÉS ZENE

Az Aida szabadtéri előadása Szegeden

— A Pesti Hirlap kiküldött munkatársának telefonjelentése —

Szeged, aug. 4. A *Dóm*-téren pénteken este uj hatalmas művészi produkció jutott a felavatáshoz: az *Aida* szabadtéri előadása, az idei nyár ünnepi programjának ez a legfőbb, legérdekesebb zenei eseménye. Napok óta készült rá az e célra *Budapesten* összetoborzott és megszervezett operai együttes. Nagy érdeklődéssel kisérték *Szegeden* az operai vezető művészek itt tartózkodását. Elismeréssel emlegették, hogy *Németh Mária* például már napokkal a próbák megkezdése előtt megérkezett, csak azért, hogy hangszálai megszokják az itteni levegőt.

Az utolsó kalapácsütésig a legrészletesebben előre kitervelt munkabeosztás szerint épült fel a *Dóm* előtt a *Verdi*-opera mesés szintere, az egyiptomi városrészlet. A csütörtök esti főpróba lenyügöző benyomásairól hallottam lépten-nyomon lelkes nyilatkozatokat, amikor pénteken délelőtt megérkeztem a „*magyar Salzburg*"-ba.

Küzdelem a meleggel

Másik beszédtéma a különleges szegedi kánikula, amely az ünnepi játékok egész tartama alatt eddig rendületlenül ontotta a tikkasztó forróságot. A különféle műfajokhoz és szakmákhoz tartozó művészek és szinházi emberek a strandokon és a Tisza hűs sodrában kerestek enyhülést, amikor éppen nem volt dolguk a próbákon. Egyébként a szabadtér helybeli tudósai, a szegedi klima javára irják a Dóm-térnek csakugyan kitünő akusztikáját. Azt mondják, hogy a tér kövezetében és a környező épületek falaiban napközben összegyült hőség este kiáramolván, eloszlatja a párákat és az igy előállott száraz levegőnek köszönhetők részben a tér jó hallási viszonyai.

Teljes gőzzel dolgozik az ünnepi játékok adminisztrációja. Az *Aida-bemutató telt háza nyolc-tizezer főnyi közönséget jelent és ennek jelentős része idegen*, tehát elszállásolása, ellátása körül van elég dolog. A következő napokon pedig részben ki fog cserélődni a látogatók serege, mert a vasárnapi *Passió*-előadásra, amely a kormányzó jelenlétében az ellenforradalom évfordulójával lesz egybekötve, az ország minden részéből ideséreglő vendégcsapatokat várnak.

A zenekari hangverseny próbáján

A nap folyamán alkalmam volt meghallgatni a jövő hétfőre tervezett érdekes zenekari hangverseny próbáját. A szegedi és kecskeméti egyesitett katonazenekarok kilenctagu fuvós együttesének igazán ritkaságszámbamenő elsőrendü teljesitményéről győződhettem meg. *Fricsay Ferenc*, a szegedi filharmonikusok fiatal karmestere, nagy sikerre számithat rendkivüli odaadással végzett kulturális munkájának eredményeként. Az egyik laktanya udvarán folyt le ez a zenepróba és közben néhány percig csendes eső szemerkélt. Szinte érezni lehetett az egész város szorongó aggodalmát: mi lesz az *Aida*-előadással? Szerencsére nem lett semmi baj. Az időjárás nem okozott zavart.

Megszólalnak az Aida-harsonák

Nyolc órai harangszókor a város minden részéből a Dóm-térre özönlött gyalogszerrel és kocsikon a közönség. A csillagos égbolt alatt a szinpad félhomályában a diszletek körvonalai látszanak és fölöttük némán rendezkedő alakok. A gyülekező és elhelyezkedő közönség várakozásteljes zsivaja közben egyszerre megzendül a tér szép harangjátéka. A barátságosan csilingelő hangzatokba egyszerre beleharsan az *Aida*-harsonák szava . . . Ez a jeladás még kétszer megismétlődik. Negyedkilenc óra után néhány perccel három gongütés, — s a feszült némaságban a hegedükön felhangzik a bevezető zene. Mintegy varázsütésre, ugyanakkor kis hüvös légáramlat támad és ez nem szünik meg a szinpad kivilágosodásakor. Meglibbennek a zászlók és a szél eloltja a szinpad szélén elhelyezett néhány fáklyát, — de azután minden zavar nélkül folyik az előadás.

Megkapó kép tárul a nézők szeme elé. A *Dóm* előtti térséget sikerült teljes architekturai és stiláris egységbe foglalni a szinpadi épitéssel. A *Csonkatorony* melletti bejáró, amelyen a közönség érkezik a nézőtérre, egyiptomi kapuzatnak van kiképezve. Azután teljesen összefüggő egységben bontakozik ki egy városkép, amelyben az *Aida* valamennyi jelenetét logikai összefüggésben és szinte megszakitás nélkül tudja lebonyolitani a rendezés.

Nagyszerüen rendezett jelenetek

Az első jelenetekben a függőlegesen és vizszintesen mintegy drámai ritmikával tagolt szinpadnak csupán egy-egy részlete világosodik meg. Igy folyik le *Radames* és a főpap bevezető párjelenete, igy hangzik el a *Celesta Aida*-románc. *Aida* és *Amneris* izgalmas szerelmi párbajának minden mozzanata plasztikusan domborodik ki azáltal, hogy a *lépcsőzeten felváltva egyik a másik fölé kerül*. Nagyhatásu, ujszerü mozzanat, hogy a vészhirnököt holtfáradtan két harcos támogatja a király elé és a csatára hivó szózat után rendkivül hangulatos az oszlopsorok terraszán játszódó hadvezéravató jelenet.

Teljes pompájában tárul ki az *Aida*-város *Radames* diadalmával. Itt a kosztümöknek és a fegyverzeteknek óriási mozgalmassága teliti a szinpadot. A bevonulás kezdetén a rendezés talán kissé tulzásba vitte a tömegek minden irányban való mozgatását, ez némileg elvonja a figyelmet a zenei felfokozás nagyszerüségétől. De *Amonasro* megjelenésétől kezdve a játék ismét teljes, magával ragadó egységbe olvad s a szinek, vonalak, formák szinte mámoritó látványos szépség varázsával párositja a finále nagyszerü zenei hatását.

Ünnepelik a szereplőket

A felriadó tapsokra a közönség előtt a főszereplők között három feketeruhás fiatalember hajolt meg: *Ferencsik János*, a karmester, *Nádasdi Kálmán*, a rendező, és *Fülöp Zoltán*, a diszlettervező. Mindhárman részolgáltak az ünneplő elismerésre. *Ferencsik János* a zenei együttest lendülettel összefogta és ugyanakkor a partitura minden részletfinomságát érvényre juttatta. Pompásan szólt keze alatt a megerősitett zenekar és *Roubal Vilmos* remek hanganyagu, drámai élénkséggel mozgó kórusa.

Az európai szinvonalu előadás fő énekszerepeit ezuttal csupa magyar művész látta el, olyan művészek, akikkel az egész világ előtt büszkélkedhetünk. A cimszerepben *Németh Mária* csodászengésü szopránja teljes fényében pompázott; alakitása megnyerő, egyben megrázó hatást tett. *Némethy Ella* Amnerise a kifejezés méltóságával és ahol fojtott, hol féktelenül kitörő szenvedélytüzével mesteri alakitás volt. Kitünő formában énekelte Radames szerepét *Halmos János*, olvadékony tenorja zengő erőre kapott a drámai együttesekben. Már megjelenésével is szilaj erőt és ellenállhatatlan drámai tüzet érztet *Losonczy György*, akinek *Amonasrója* egyik nagy erőssége az előadásnak. A két basszus szerepben *Lendvai Andor* méltóságteljes *Faraoja* és *Korék Endre* zengzetes hangu főpapja feladata magaslatán állott. A hirnök epizódfeladatát kitünően oldotta meg *Toronyi Gyula*. A papnőt *Kovács Jolán* énekelte. Hatásosan és izlésesen illeszkedik az előadás keretébe a táncjelenetek, amelyeket *Vera Ilona* tanitott be. *Szalay Karola* és *Bartos Irén* magántáncai nagyon sikerültek.

A nilusparti jelenet

Félórás szünet után kezdődött el az opera második része és a siker hangulatában felfokozott ambicióval énekeltek a szereplők, ugy hogy a *nilusparti jelenet egészen rendkivüli művészi hatásu volt*. Ebben a részben *Nádasdi* rendezőnek különösen nehéz feladata volt, hogy az álló, megépitett diszletek között éreztetni tudja a nilusi hangulatot. Egyszerü ötlettel a háttér oszlopsorai között létesitett finom fényhatásokkal kitünően oldotta meg a problémát. Nem kevésbé sikerült és mély hatást tett a befejező börtönjelenet, amely nek megható zenei szépségét a haldokló szerelmespár fölött piramis-szerüen emelkedő Faraoudvar képe felejthetetlennè fokozta.

Lányi Viktor.

---

* **A „János vitéz" szabadtéri előadása Ungváron.** Augusztus 13-án mutatják be *Ungváron* szabadtéri előadás keretében a *János vitéz*-t. Az énekkar, a statisztéria és a tánccsoport próbái már javában folynak s a főpróbát *Toronyi Gyula* rendező a jövő hét végén tartja meg. A *János vitéz* első felvidéki szabadtéri előadásán néhány rendezési ujitást fog látni a közönség, igy többi között azt, hogy *Iluska* mostohája, a gonosz szellem, a *közönség feje felett drótkötélpályán fog a szinre ereszkedni*. A *Kukorica Jancsi* szerepét játszó *Szücs László tarnócai birkanyájat fog legeltetni*. A darab főszerepeit az ungvári előadáson *Laky Tóth Erzsi*, *Eyssen Irén*, *Szende Ferenc*, *Toronyi Gyula* és *Szücs László* alakitják.

* **A „Cigánybáró" ma esti előadása a rádió közvetitése miatt nem egynegyed kilenc órakor, hanem** *félkilenc órakor kezdődik*.

* **Magyar muzsika az északi rádiókban.** A Budapesti Helyiérdekü Vasutak tisztviselőiből alakult vegyeskar háromhetes hangversenykörutón van az északi államokban. Eddig négy ország rádiója — *Varsó*, *Riga*, *Tallinn*, *Helsinki* — kötötte le a vegyeskart egy-egy hangversenyre. Müsorán a modern magyar zene legkiválóbb karmüvei szerepelnek. Az énekkar vezetőjét, *Adám Jenő* főiskolai tanárt az észt és finn rádió külön előadásra is felkérte. Mindkét alkalommal a magyar népdalról tart néprajzi hanglemezek bemutatásával kisért előadást.

ÖRÖMHIR:
LORETTA YOUNG-film
a RADIUS-ban!
CIME:
A JÓ HÁZASSÁG TITKA
MA PREMIER
20th CENTURY FOX

* **A „Bubus" nyári bemutatója a Márkuspark Szinházban.** Életrevaló ötlet volt a „Bubus"-t, *Vaszary Gábornak* ezt a hallatlanul mulatságos darabját, amely az *Andrássy Szinház* legnagyobb sikere volt a télen, nyári virágzásra átültetni a *Márkuspark Szinházba*. Vérbeli bohózat ez, amelyről nem sértés azt mondani, hogy inkább nyári, mint téli darab, hiszen elsősorban a nyár az, amelyben az ilyen könnyed bohóság igazi éghajlatát találja meg a szinpadon és igazi közönségét a nézőtéren. Valóságos jótétemény ebben a kánikulában a *Márkuspark Szinház* szellős nézőterén jókat nevetni és csöppet sem volna csodálatos, ha a *Bubus* még csak most futná ki igazi formáját. Az előadás, legnagyobb részében, az *Andrássy Szinház* együttesét adja, — megmaradtak kitünő szerepeikben, kitünő alakitásaikkal *Vaszary Piroska*, *Kiss Manyi*, *Bilicsi Tivadar*, *Szaplonczay Éva* és *Gervay Marica*, ujak voltak, de nem kevésbé mulatságosak és kedvesek: *Földényi László*, *Kőrössy Zoltán*, *Tassi Béla*. A rendező, *Vaszary János*, sok üde nyári ötlettel frissitette fel az előadást, a zenekart most is *Losonczy Dezső* vezényelte. A közönség pedig? A közönség most is megtöltötte a nézőteret és egész este nem fogyott ki a kacagásból és tapsból.

(—y.)

* **Szombathely a stagione-rendszer mellett.** Szombathelyről jelentik: A város szinügyi bizottsága *egyhanguan állást foglalt a stagione-terv megvalósitása mellett, azzal az indokolással*, hogy ez a rendszer a *vidéki szinészet szinvonalának jelentős emelkedését fogja eredményezni*.

* **Magyar hegedümüvész a hilversumi rádióban.** *Magyar Tamás*, a kiváló fiatal hegedümüvész, augusztus 9-én, szerdán este — budapesti időszámitás szerint — tiz óra negyven perckor a hilversumi rádióban hangversenyt ad.

MOZI

A belügyminiszter rendelete a cenzurajegyekről

A *Magyar Távirati Iroda* jelenti: A belügyminiszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében az *Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság* elnöke a 180.000—1935. B. M. számu rendelet 2. és 3. szakaszában megállapitott *cenzurajegyekből Magyarországon gyártott*, 1200 méternél hosszabb minden egyes magyarnyelvü hangos játékfilm után *legfölebb hat*, Magyarországon *magyar nyelvre utólag áttett*, 1200 méternél hosszabb minden egyes játékfilm után pedig *legföljebb egy nagy cenzurajegyet ad ki*.

Verdi

Décsi — Corso

Ez az „életrajz-film" hazájában, Olaszországban bizonyára nagy sikert aratott, utóvégre a legnagyobb olasz muzsikuszseni: *Giuseppe Verdi* küzdelmeit, szerelmeit és diadalait viszi vászonra. A forgatókönyv irója ugyan a regényesség kedvéért nem mindig ragaszkodott a valósághoz, de azzal már leszámoltunk, hogy megtörtént események hü tükrét lássuk az efajta „felidézésekben". A fontos (legalább a filmgyártók szemében) a hatáskeresés és ez az igyekezetük jelen esetben nem is marad meddő. Kár, hogy nálunk ugy megvágták a filmet — különösen az elején —, hogy zökkenők támadtak, de még ezeken a zavaros részeken is átsegitenek az örökszép *Verdi-melódiák*. Kitünő a főszereplő: *Fosco Giachetti*; a franciák nagy szinésznője: *Gaby Morlay* meglepő zenei hallással csicsereg olaszul, de az egész filmet végeredményben *Verdi* viszi révbe. Neki még ez is sikerül.

(g.—l.)

CASINO mától kezdve
SUEZ
TYRONE POWER
ANNABELLA
LORETTA YOUNG

A P. H. OLCSÓ JEGYAKCIÓJA

A jövő hét sorozatai

A *Zimberi-zombori szépasszony* az *Erzsébetvárosi Szinházban* állandóan telt házakat vonz. Jegyakciónk keretében is oly nagy az érdeklődés, hogy a *jövő hét valamennyi napjának előadását bekapcsoltuk.* Hasonlóképpen a *Márkuspark Szinház* jövő heti előadásait, a pénteken felujitott *Bubus*-t is akciónkba kapcsoltuk.

*

Jövőheti előadások. Erzsébetvárosi. Egész héten minden este és vasárnap d. u.: **Zimberi-zombori szépasszony. — Márkuspark.** Egész héten minden este és vasárnap d. u.: **Bubus.**

*

Jegyakciós előadásaink rendjét a műsortáblázatban vastag betükkel emeljük ki.

*

Jegyárusitás: Vilmos császár-ut 78. (Telefon: 1—122—93—94—95). — Erzsébet-körut 1. (Telefon: 1—352—96). — Apponyi-tér 5. (Telefon: 1—833—99). — József-körut 30. (Tel.: 1—343—71). — Krisztina-körut 133. (Tel.: 1—509—24). — Horthy Miklós-ut 29. (Tel.: 2—695—95). — Margit-körut 8. (Telefon: 1—520—25).

SZINHÁZAK		ROYAL (5, ½9)	ERZSÉBET (5, 8)	MÁRKUS (5, 8)
Szombat . .		—	Zimberi	Bubus
Vas.	d. u.	Főpróba	Zimberi	Bubus
	este	Iglói diákok	Zimberi	Bubus

Sziget Szinpad (½9). Naponta: A cigánybáró. — **Fényes-cirkusz (4, 8).** Egzotikus cirkusz, szines artisták világolimpiásza.

SZINHÁZAK MŰSORA

SZOMBAT, AUGUSZTUS 5.

Royal. Nincs előadás. — **Sziget Szinpad.** A cigánybáró. Strauss János 3 fv. operettje (Tamás I., Gere L., Szabó I., Sárdy, Komáromy, Hámory) (½9). — **Erzsébetvárosi.** Zimberi-zombori szépasszony. Erdélyi Mihály 3 fv. operettje (Honthy H., Csortos, Fejes T., Delly, Szondy B., Latabárok, Dajbukát I.) (8). — **Márkuspark.** Bubus. Vaszary Gábor, Losonczy Dezső 3 fv. zenés bohózata (Kiss M., Vaszary P., Somogyi N., Bilicsi, Földényi) (8). — **Fényes cirkusz.** Egzotikus cirkusz, szines artisták világolimpiásza (4 és 8).

MOZIK MŰSORA

Átrium Filmszinház, Margit-körut 55. T. 153—034, 154—024. **Mosolyhercegnő.** FőSz.: Charles Farrel, Shirley Temple. — **Sportküzdelmek. — Felvevőgéppel a veszélyben.** Amerikai és magyar hiradók. Előadások: ½6, ½8, ½10; szom., vas., ünnep ¼4-kor is.

Casino Filmszinház, Esküt. 1. Tel. 383—102. **Suez** (Tyrone Power, Loretta Young, Annabella). Hiradó. Előadások: ½6, ½8, ½10; szom., vas. és ünnepnap: ½4, ½6, ½8, ½10.

City, V., Vilmos császár-ut 36—38. T. 111—140. **A mosoly hercegnő** (Shirley Temple és Charles Farrel). — **Szépség és Sport. — Az utca ünnepel** (Riportfilm). Hiradó. Előadások: ¾6, ¾8, ¾10; szomb., vas. és ünnepen ¾4-kor is.

Corso, IV., Váci-u. 8. Tel. 18—28—18. **Verdi** (Gaby Morlay és Benjamino Gigli). — **Táncos éjszaka** (Variété). Hiradó. Szombat, vasár- és ünnepnap: ½4, ½6, ½8, ¾10; a többi napon ½6, ½8, ½10.

Décsi, VI., Teréz-krt. 28. T. 125—952, 121—343. **Verdi.** Gigli világfilmje. — **Táncos éjszakák.** Hiradó. Előadások: 6, 8, 10; szomb., v., és ü. 4, 6, 8, 10.

Fórum, Kossuth Lajos-utca 18. T. 189—543; 189—707. **A boldogság ára** (Marcelle Chantal, Jules Berry, Lucien Baroux). Előadások: ½6, ½8, ½10; szombat, vasárnap és ünnepnap: ½4, ½6, ½8, ½10.

Kamara mozgó. Tel. 144—027. **Mosolyhercegnő** (Shirley Temple). Előadások: 6, 8, 10; szomb., vasár- és ünnepen 4, 6, 8, 10.

Palace, VII., Erzsébet-körut 8. Tel. 136—523. **A külvárosi szálloda.** Fősz. Annabella és Louis Jouvet. — **Ódon városok.** Kulturfilm. Hiradó. Naponta: 4, 6, 8, 10. Az első előadáson mindennap mérsékelt helyárak! Csak tizenhat éven felülieknek!

Rádius Filmszinház, VI., Nagymező-u. 22—24. Tel. 122—098, 120—564. **A jó házasság titka.** Fősz. Loretta Young, Warner Baxter, Binnie. — **Fox történelmi arcképcsarnok.** Magyar világhiradó. Előadások: ¾6, ¾8, ¾10; szom., vas. ünnep: ¾4-kor is.

Scala, Teréz-krt. 60. T. 114—411. **Péntek, 13.** (Jack Buchanon, Lili Damita). Világhiradók. Előadások: ¾6, ¾8, ¾10; szom., v. és ü. ¾4-kor is. Nyitott tető!

Uránia Filmszinház, VIII., Rákóczi-ut 21. Tel. 146—046. Hatodik hétre prolongálva! **A Condor légió** (Karl Ritter óriásfilmje a spanyol polgárháboruról). — **Kisérőmüsor.** Magyar és Fox világhiradók. Szines trükkfilm. Előadások: 5, ½8, ½10; vas. és ünnepen ¾3, 5, ½8, ½10.

MÁSODHETES MOZIK

Admiral. Csillogó csillagok (Rosemarie Lane). Heten a Himalája ellen. Hiradó (¼4, ¼7, 9). V. d. e. 10: Szivek csalogánya. Első tavasz (Deanna Durbin). **Alkotás.** A leányvári boszorkány. Diadalmas férfi (½4, 6, 9). **Astra.** Az örök csavargó. Éljen a munka! (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Belvárosi.** Szinliskola. Francia szobalány (Jobb t.: ½5, ½8; bal t.: 6, 9). **Budai Apolló.** Bécsi kislány (Eggerth Márta). A Heardy-fiut szeretik a lányok (Mickey Rooney) (½5, 6, ½8, 9). **Capitol.** Augusztus 10-ig nyári szünet. **Homeros.** Örök csavargó (Wallace Beery, Mickey Rooney). A légkör titkai. Világhiradó (Hétk.: 5, ¼8, ½10. V. és ü. ½2, ¼4, 8, 10). **Józsefvárosi.** Feleségem a detektiv. Csavargókirály (½4, ½7, ½10). **Lloyd.** Tehetséges család (Allan Jones). Örök háromszög (Naponta: 4, 6, 8, 10). **Nyugat.** Az örök csavargó. Tavaszi tánc (½5, ½8, 9). **Odeon.** 2 sláger 1 műsorban! Feleségem a detektiv. Rácsnélküli börtön (½5-től folyt., utolsó ½10). V. d. e. ½11: Gyimesi vadvirág. **Orient.** 2 sláger 1 műsorban! Csavargókirály. Három sárkány (½5, ¼7, ½10). **Otthon.** Az utolsó Katalin. Álarcos angyal (½4, ½7, ½10). **Rialto.** Feleségem a detektiv. Makrancos kisasszony (½5, ½8, 9). A ¼11-kor kezdődő előadáson csak hiradó és egy film. **Simplon.** A diadalmas férfi (Willy Fritsch). Párisban huncut a lány (Danielle Darrieux) (½5-től folyt., utolsó 9). **Tivoli.** 2 sláger 1 műsorban. Feleségem a detektiv. Heten a Himalája ellen (½5, 7, ½10), Vasárnap d. e. 11: Gyimesi vadvirág. **Turán.** Csillogó csillagok (Rosemarie Lane). Mata Hari (Greta Garbo, Ramon Novaro) (¼4, ¼7, 9). V. d. e. 10: Szivek csalogánya. Első tavasz (Deanna Durbin).

RÁDIÓ MŰSORA

Budapest I. szombati müsora. 6.45 Torna, hirek, hanglemezek. Utána étrend, közlemények. **10** Hirek. **10.20** és **10.45** Felolv. **11.10** Vizállás. **12** Harangszó, Himnusz időjárás. **12.30** Ének és zongorahangv.., közben **12.40** Hirek. **1.20** Időjelzés, időjárás, vizállás. **1.30** Hanglemezek. **2.30** Hirek. **2.45** Müsorismertetés. **3** Árak. **4.15** Mesék. **4.45** Időjelzés, időjárás, hirek. **5** Szlovák és magyarorosz hirek. **5.10** A m. kir. honvédelmi minisztérium I. sz. regőscsoportjának müsora. **5.40** Rádió postája. **6.10** Jazz. **6.45** Cseresnyés. **7.25** Hanglemezek. **8** Hogyan élelmezik milliós fővárosunkat? Közvetités hangfelvételről. **8.30** Cigánybáró közvetitése a margitszigeti Szabadtéri Szinpadról. I. felvonás után kb. **9.40** Hirek, időjárás, szlovák és magyarorosz hirek. II. felv. után kb. **10.50** Német, olasz, angol és francia hirek. — **12.05** Hirek. — **Budapesto II. müsora. 7.30** Földmivelésügyi félóra. **8** Hirek, lóversenyeredmények. Szlovák és magyarorosz hirek. **8.20** Tánclemezek. **8.50** Előadás. **9.20** Szalonzene, közben **9.50** Időjárás.

SPORT

A magyar vizipóló csapat legyőzte a franciákat, de elvesztette a „Horthy-serleget"

Magyarország—Franciaország 3:0

Doettinchem, aug. 4. *(A Pesti Hirlap tudósitójától.)* A mai utolsó versenynap ismét alapos próbára tette a magyar idegeket. Nem a franciák elleni mérkőzés volt izgalmas, vagy nehéz, mert amikor már erre került a sor, a Horthy Kupa szempontjából már nem volt különösebb jelentősége a játéknak, hanem a német-belga mérkőzést drukkolta végig az egész magyar kolónia szivvel-lélekkel, mert az utolsó pillanatig teljesen jogos volt a reménység, hogy mégis magyar győzelemmel végződik a Horthy Kupa-torna. A német csapatot azonban ezuttal sem hagyta el az a szerencse, amely egész verseny alatt melléje szegődött. *Ujra egyetlen gól különbséggel* győztek a németek! Ez az egygólos győzelem sorrendben már a harmadik ilyen siker volt. Az első, amikor a magyar csapatot győzték le az utolsó percben egy sulyos védelmi hibából esett szerencsególlal, a második, amikor a hollandi kapus a legutolsó másodpercekben a saját kapujába kotorta a labdát és most a belgák ellen ismét csak egyetlen góllal győztek, mert a belgák sorozatosan vágták a labdát a — kapufának. Ha még még azt is hozzávesszük, hogy az olaszok elleni 4:4-es eldöntetlennél az olaszok ötödik gólját, amely már benn volt a német kapuban, a biró nem adta meg, elmondhatjuk, hogy a németek számára valóban a szerencse jegyében folyt le ez a torna.

A németeké a Horthy Kupa

A német-belga mérkőzés állt ma az érdeklődés középpontjában. Ugy indult a játék, hogy a németek könnyen győznek. Legjobb emberük, Schneider egymásután két gólt is bevágott a belga kapuba, de a belgák szivósan küzdöttek és még a félidő végéig 2:1-re javitottak és a második félidő elején 2:2-re ki is egyerlitettek. Ekkor valóban rendkivül kritikus és izgalmas volt a helyzet. A belgák nagy lendülettel támadtak és egymásután három védhetetlennek látszó lövésüket mentette meg a német kapufa. Ezután ujabb német rohamok következtek, két gólt dobtak, 4:2-re állt a helyzet, amikor a belgák ismét lendületbe jöttek és Coppieters 4:3-ra javitott. Ismét nagy volt az izgalom és a magyar reménykedés, mert a belgák hatalmas erővel támadtak és minden pillanatban esedékes volt a kiegyenlitő gól, ami végeredményben magyar győzelmet jelentett volna a Horthy Kupában, mert az nem volt kétséges senki előtt sem, hogy a franciákat könnyen legyőzzük. A szerencse azonban nem hagyta cserben a németeket és éppen a legveszélyesebb belga támadás közben jelezte a biró sipja, hogy a játékidő véget ért. *A Horthy Kupát tehát Németország nyerte.*

Ezután már alig volt valaki kiváncsi a magyar-francia mérkőzésre. Csapataunk vezetői arra használták fel az alkalmat, hogy a két tartalékot, *Tolnayt* és *Lengyel Árpádot* is szerepeltessék és kipróbálják, hogyan állják meg a helyüket a nemzetközi mérkőzésen. A kisérlet bevált, mert mindketten kitünő játékkal mutatták meg, hogy teljesen beillenek a nagy magyar együttesbe. A franciák elleni mérkőzés nem volt sem izgalmas, sem nagyvonalu. Az első félidőben Lengyel szép játékának az eredménye volt a kétgólos vezetés, a védelemben pedig Tolnay remekelt és az ő érdeme, hogy minden francia ellentámadás hajótörést szenvedett. A második félidőben már mindkét csapaton mutatkozott az ötnapos torna fáradtsága és nem is voltak nagyobb akciók. Egy alkalommal Bozsi kiszökött a francia védelem gyürüjéből és olyan szép gólt lőtt, ami a magyar csapat legszebb napjaira emlékeztetett. Ezzel 3:0-ra megnyertük a mérkőzést, de szomorodott szivvel kellett hallanunk az eredményhirdetésnél a Horthy Kupa-győztes németek örömujjongását. Vigasznak nem maradt más, mint a reménység, hogy a fiatalok majd visszaadják a kölcsönt és legalább annyi ideig birtokolják az elsőséget, mint a tizenegy évig egyeduralkodó válogatott csapatunk. Az olasz csapat remek játékkal 4:2-re győzte le a szintén nagyszerüen küzdő hollandokat. A játék hőse az olasz Ghira volt.

A németek rendezik a legközelebbi Horthy Kupa tornát Nürnbergben

A Nemzetközi Uszó Szövetség pénteken tartotta ülését és Németországot bizták meg a legközelebbi Horthy Kupa-torna megrendezésével. A németek mint védők, természetesen nagy örömmel vállalkoztak és nyomban be is jelentették, hogy *1941-ben Nürnbergben rendezik a nagy versenyt.* Foglalkoztak még a birókiildés kérdésével és elhatározták, hogy nyilvántartást vezetnek majd azokról a birókról, akik alkalmasak a nemzetközi mérkőzések vezetésére. Elhatározták még, hogy már az olimpiai vizipóló mérkőzéseknél is használni fogják a *Kubai* m érnök által szerkesztett villamos időmérő órát.

A MAC, UTE és MAFC győztek a tennisz csapatbajnoki mérkőzéseken

A tennisz csapatbajnokság második napján semmi meglepetés nem volt, csaknem az összes játékok a várt eredménnyel végződtek. A három vezető csapat, a MAC, az UTE és a Müegyetem biztos fölénnyel győzte le ellenfelét. A pénteki versenynap eredményei:

MAC—BBTE 5:1. Gábory játék nélkül szerezte meg a pontot Asbóth ellen, aki csak párosban játszott. A BBTE egyetlen győzelmét dr. Somogyi szerezte Romhányi ellen, aki a nagy hőségben rosszul lett és kénytelen volt a 6:3, 4:5-re álló játékot feladni. További eredmények: dr. Dallos—vitéz Bánó 6:4, 6:2, Pethő—dr. Nagy 6:2, 6:2, Gábory Dallos—Asbóth, Bánó 6:3, 4:6, 6:3, Pethő, Romhányi—Nagy, Somogyi 6:3, 6:3.

UTE—MTK 6:0. Szigeti—Komár 6:4, 6:4. Csikós—Mihalovics 6:2, 6:3, Kertész—Hoffmann 6:0, 6:0, Bolgár—Stiglitz 6:0, 6:0, Szigeti, Csikós—Hoffmann, Stiglitz 6:2, 6:2, Aschner, Leitner—Mihalovics, Komár 6:0, 6:1.

MAFC—BSE 4:2. Szentpétery BSE—dr. Ferenczy 6:4, 1:6, 6:4, Macskási MAFC—Frigyesy 6:2, 6:1, Szovják MAFC—dr. Budó 6:2, 6:1, Csimma MAFC—Hacker 6:2, 7:5, Szentpétery, Frigyesy BSE—Ferenczy, Macskási 6:3, 8:6, Csimma, Szovják—Mattasich, Hacker 6:3, 6:2.

Mérnök iskola (HTL) Mittweida (Németország)
GÉPÉPITÉS, AUTOMOBIL- ÉS REPULÓTECHNIKA
ELEKTROTECHNIKA
PROGRAMDIJMENTES

Rómában már épitik az olimpiai stadiont

Róma, aug. 2. *(A Pesti Hirlap tudósitójától.)* Még teljesen bizonytalan, hogy a következő Olimpiát 1944-ben az olaszok rendezik-e Rómában, vagy az angolok Londonban, Olaszországban mégis a legnagyobb gyorsasággal fogtak hozzá az uj, nagyszabásu olimpiai stadion építéséhez. A *Mussolini Forum* fehér márványszobrai és stadionja mellett óriási állványok meredeznek, jeléül annak, hogy a hatalmas lendülettel előretörő olasz sport egy uj, minden eddiginél hatalmasabb hajlékot kap.

A római stadion arányaiban valamivel kisebb a berlini stadionnál, de itt lesznek Európa legmagasabb és legnagyobb tribünjei. A 230 méter hosszu terepet több szektorra osztják, s a pálya gyürüje, melynek kerülete összesen 730 méter, technikai szempontból tökéletes lesz. A nagy aréna felett fog emelkedni a hatalmas tribün. 32 lépcsőzete, mindegyik 40 centiméter magas és 80 centiméter széles, ugyhogy a lépcsőzetek a tereptől függőleges vonalban 12 méter magasságban fognak emelkedni. Az uj stadion tribünjein és lépcsőzetein 90.000 főnyi közönség számára lesz ülőhely és 110.000 ember helyezkedhetik el az állóhelyeken. Egészen különlegesen épitik meg a hagyományos marathoni kaput. A főbejárat előtt oszlopsor lesz, 8 nagy oszloppal s mindegyiknek a tetejét egy-egy nagy bronz-sas fogja diszíteni.

Sporthirek

A Stockholmban rendezett nagyszabásu nemzetközi tornaünnepésg, a Ling Péter-emlékünnep nemcsak erkölcsi tekintetben hozott hatalmas sikert, hanem anyagi téren is, mert kereken 130.000 pengő fölösleggel számolt el a rendezőbizottság.

A Miskolci Vasutas Sport Club céllövői nagy sikerén felbuzdulva 50 méteres, 12 lőállásos, teljesen modern céllövőpályát épittetett fedett csarnokkal együtt. A pályát szeptemberben országos verseny keretében ünnepélyesen avatják fel.

Madridban a nemzeti sporttanács elhatározta, hogy a sportegyesületekből kizárja mindazokat, akik a köztársaságiak szolgálatában állottak. Ezenkivül a tanács elvben ugy döntött, hogy elfogadja a garmischpartenkircheni téli olimpiai játékokra való meghivást, amelyen katonai sícsapattal képviselteti magát.

Kötött áru

M. Duke & Sons, Limited, 115 High Street, Hig Whitechapel, London, megvásárolna londoni háza részére 10.000 drb rövid- és hosszuujju női, kézzelkötött, tisztagyapju Jumpert. Ajánlatokat kér a fenti cimre.

Kerékpáros rekordkisérletek voltak csütörtökön este a Millenáris versenypályán. Az 5000 méteres futamban Bodai ideje 7 p 15 mp volt és ezzel nem érte el a 6 p 58 mp-es országos csucsteljesitményt. A kétüléses gépek 1000 méteres versenyében repülőindulással Csuzdi—Kutasi FTC ideje 1 p 10 mp, uj rekord. Az eddigi rekordot 1899-ben futotta Baumler—Kessler (1 p 11 mp).

BUTORT legjobban BOG-MIL BUTORHÁZ Vilmos császár-ut 43.
vásárolhat! Hálók, ebedlők, kombinált butorok nagy választékban, mérsékelt árakon.

SZINHÁZ ÉS ZENE

Tell Vilmos

Rossini dalműve az Operaházban

Ha valaki kapásból összeirja a tiz legismertebb operaszerzőt, *Gioaccino Rossini* nem hiányozhat a felsorolásból. Az öt legjobb vigopera közül pedig szintén aligha lehetne kifelejteni a „Sevillai borbély"-t. Ennyi elég volna a halhatatlansághoz. De Rossini zenetörténeti nagyságának van még egy tartó-oszlopa: egy tragikus nagyopera, a „Tell Vilmos". A derüs kedélyü, életszerető olasz muzsikus nemcsak nevettetni tudott, hanem rikatni is. Mindkét drámai válfajhoz tartozó dalművet irt vagy két tucatot, de a fenti két művön kivül a többi feledésbe merült. Csak néhány pompás nyitányzene maradt fenn belőlük (Semiramis, Olasz nő, Tolvaj szarka), mint egy-egy palack édes, tüzes pezsgő, amit különösen vidám alkalmakra a pince mélyén tartogatunk. Könnyen és könnyelmüen dolgozott Rossini. Két-három hét alatt megirt egy-egy operát és aggálytalanul szinpadra vitte. A sikernek örült, a kudarcot nem vette szivére. „Per saldo" jól járt. Ha kimozdult hazájából, a népszerüség hüséges társa maradt. Bécs ünnepelte, London fejedelmien megfizette, Páris istenitette. Bellini, Donizetti, Rossini — ők hárman részegitették meg olasz muzsikával Európát Verdi jöttéig.

A „Guillaume Tell", bár izig-vérig olasz szerző műve, mégis a francia operaművészet dicsőségének számit. Nem csupán azért, mert francia szövegre, francia rendelésre készült s a párisi nagyopera mutatta be 1829-ben. Stilusával is szervesen a „grand opéra" vonalába csatlakozik, amelyet *Auber* inditott el, *Halévy* és *Meyerbeer* folytatott. Keletkezése idején olasz szinpad elő se tudta volna adni a Tell Vilmost; hol voltak akkor ott ekkora kórusok, ilyen fölszerelésü zenekarok! Rossini, kivételesen, lelkiismeretes és alapos volt: teljes félesztendeig dolgozott utolsó és legnagyobbszerü alkotásán. Egy kicsit elébe is vágott vele a korának. Eleinte inkább a hirnevét, mint a népszerüségét öregbitette vele. Tizenöt-husz évnek kellett eltelnie, amig az átlagközönség teljesen megértette a „Tell"-t.

Vajjon mit nem értettek rajta? kérdezzük most, hogy kerek nyolcvan évvel első és harmincöttel utolsó pesti előadása után Operaházunkban ujból fölhangzik a „Tell Vilmos" zenéje. Mindenesetre ez a mű egy s más tekintetben eltér a korabeli sablontól. Szokványos szerelmi história helyett a természet szava szólal meg benne, a legnemesebb apai érzésnek, a hazaszeretetnek, a szabadság eszméjének ad hangot. A mese magva közös a Schiller-tragédiáéval, háttere a svájci történelem, mondai hőse a nép gyermeke, a közügy elszánt, önfeláldozó bajnoka. Ezek a szövegelemek Rossinit jófajta, egészséges operazenére ihlették. Az első felvonás szabályos zárt számai tarka és kissé szervetlen váltakozásban tükröznek alpesi idillt, férfias forrongást, népi vidámságot, szerelmi fellobbanást, nemzeti lelkesedést. A másodikban majdnem zenedrámává mélyül a kifejezés s a Rütli-esküt megzenditő finálében a mű eléri zenei csúcspontját. A következőkben leginkább **száraz recitálás** viszi előre a drámát (a hires nyilazási jelenet is ebben a modorban folyik le), de néhány szép ária, kavatina, duett, táncbetét s végül a zengzetes zárókórus igazi dallamszépséggel üdit fel.

Az előadással multjához és jelenéhez méltó művészi feladatot vállalt az Operaház. A Tell-t a premier óta soha sehol nem adták teljes egészében. Most is vannak röviditések, de ebből több is elkelne, már csak a főszereplők dolgának némi könnyitése végett is. *Palló Imre* az operairodalom egyik leghatalmasabb baritonszerepét énekli nagyon szépen. Tell-je igazi szabadsághős, rokonszenves, meleg, közvetlen, mélyen átérzett alakitás. *Halmos János* erőteljes hőstenorja, biztos zeneiségü éneke, természetes előadása most az Arnold-szerep nagy erőpróbáját állja meg. Finoman, tehetségesen énekel és játszik *Osváth Julia*, a másik női szerepben *Budánovics Mária* értékes altját élvezzük. *Koréh Endre* mint Walter és *Fodor János* mint Melchtal a basszus-regiszter legszivhezszólóbb hangjait zenditik meg. Kitünő, sőt érdekes *Hámory Imre* Geszler szerepében. Kellemesen jut szóhoz két fiatal tenorunk: *Nagypál László* és *Király Sándor*. *Horányi Karola*, mint Tell fia, finom érkessége az együttesnek. *Komáromy* markáns Leuthold. A főszólistákkal egyenrangu tényezője az előadásnak *Roubal Vilmos* remek hanganyagu, elevenen mozgó kórusa. *Harangozó Gyula* szép és látványos balettképeinek pompás, kecses vezértáncosnője, *Ottrubay Melinda* mellett feltünik a bájos, tehetséges *Kálmán Etelka*, a kitünő tudásu *Bartos Irén* és a jó mimikáju *Pintér Margit*. *Rubányi Vilmos* karmesteri képességéről alkotott jó véleményünket igazolja az előadás folyamatos menete, kiegyensulyozottsága. *Nádasdy Kálmán* hatásos rendezésében szerencsésen jut érvényre a mai szellemmel áthatott, mai eszközökkel keresztülvitt hagyományosság elve. *Fülöp Zoltán* szinpadi képei elragadóak. A szövegforditás *Innocent-Vince Ernő* kifogástalan munkája.

A bemutatónak számitó előadás kirobbanó sikerrel zajlott le. **Lányi Viktor.**

A berlini állami opera budapesti vendégjátékának előkészületei

Több csoportban Budapestre érkezett már a berlini állami operaház együttese, amely a jövő héten három estén fogja bemutatni Budapesten a német zeneművészet legkiválóbb teljesitményeit. A budapesti német követség magyar hivatalos és művészeti tényezőkkel karöltve készíti elő a rendkivül érdekes vendégjátékot. A német követ helyettese, *Adamovits* doktor szombaton meghivta a budapesti sajtó képviselőit a német tudományos intézet helyiségébe. A megjelentekkel dr. *Erich von Prittwitz* művészeti tanácsos ismertette a vendégjáték körülményeit.

A legutóbbi nagy angol légi támadások — mondotta — elpusztitották a berlini állami operaház palotáját. Az operatársulat addig is, mig ideiglenesen más épületben berendezkedhetik, e pillanatban hajlék nélkül van. A német művészek különös jelentőséget tulajdonitanak annak, hogy elsőnek a budapesti Operaház látja őket vendégül. A műsort *Tietjen* intendáns állitotta össze, ugy hogy azon a német zeneköltészet nagyjai méltóképpen képviselve legyenek. *Strauss* Elektráját abban az uj beállitásban adja elő az együttes, amelyet a mult esztendőben Strauss Richárd születése napjára rendeztek. A Walkür előadásának egyedülálló érdekessége, hogy az teljesen a bayreuthi ünnepi játékok együttesével és annak diszletezésével fog lefolyni. Ezt az előadást maga *Heinz Tietjen* vezényli, aki az utóbbi időben Bayreuthon kivül sehol sem dirigált. Csak a Kormányzó Ur berlini látogatása alkalmával tett kivételt a magas vendég tiszteletére. Rajta kivül a budapesti vendégjáték második dirigense, *Karajan* karmester, egészen fiatal, mindössze 37 éves ember, aki vezényléseivel Berlinben és Rómában leirhatatlan sikert aratott. Az operaelőadásokon, a berlini operazenekar kiséretével, a német drámai énekművészet legelső nagyságai vesznek részt.

Mától kezdve ujra a régi időpontban kezdődnek a magánszinházak e őadásai

A Budapesti Szinigazgatók Szövetsége közli, hogy *mától kezdve* ujra a régi időpontban kezdődnek *a magánszinházak előadásai. Az esti előadásokat egységesen ¾8 órakor, a délutáni előadásokat pedig ½4 órakor kezdik. A Pódium előadásai a Pesti Szinházban este ½9 órakor, délután pedig ½5 órakor kezdődnek.*

Arató István Mozart-estje máj. 16. Z. 8.

Rövid hirek

Zilahy Lajos nagysikerü vigjátéka, a „Süt a nap" kerül szinre ápr. 20-án, vasárnap d. e. 10 órakor a Magyar Művelődés Házában. Főbb szerepeit a Nemzeti Szinház művészegyüttese, *Abonyi Géza, Berky Lili, Szörényi Éva, D. Ligeti Juliska, Otty Magda, Jávor, Gózon* és *Pethes* játsszák.

A XIII. kerületi Leventeegyesület a Nemzeti Szinházban április 20-án délelőtt ¾11 órára hirdetett matinéját május 18-ra halasztotta.

MOZI

A mozgóképszinházak gazdasági ügyeinek rendezése

Nagyjelentőségü kormányrendelet jelent meg a mozgóképüzemek gazdasági ügyeinek rendezéséről. A rendelet elsősorban a mozgóképüzem céljaira szolgáló helyiség s a berendezési tárgyak tulajdonosának és a moziengedély birtokosának viszonyát szabályozza. A rendelet kimondja, hogy a helyiség és berendezési tárgyak tulajdonosa, ha bármi okból a régi moziengedélyes helyébe uj engedélyes lépne, *köteles* annak kivánságára a helyiséget és a berendezést legalább két évre bérbeadni. Amennyiben a bér összegében megállapodni nem tudnának, *bírósághoz fordulhatnak*. A rendelet kimondja azt is, hogy a helyiség és berendezés használata fejében *haszonrészesedést kikötni nem szabad*, a bérösszeg csakis meghatározott összegben állapitható meg. A kormány ezzel az intézkedéssel kiküszöbölte azt a lehetőséget, hogy a moziszakmából kizárt, nem kivánatos elemek az ingatlan tulajdonjoga alapján befolyást gyakoroljanak a mozgófényképüzemek irányitásába. Elejét veszi nehezen ellenőrizhető *titkos társulási jogviszony* keletkezésének.

További fontos intézkedése a rendeletnek *a jogi személy engedélyes vállalati tőkéjének lekötését (vinculálását)* irja elő, nehogy a vállalatai tőke nem kivánatos elemek kezébe kerüljön. A rendelet nemzeti, kulturális és gazdasági szempontból egyaránt rendet kiván teremteni a mozi szakmában.

szivbemarkoló gyönyörü filmje:
HALÁLRAITÉLTEK
HOLNAP! SCALA

Kedvezményes jegyek a Budapesti Nemzetközi Vásárra

ez évben csak elővételben 2 P helyett 1.20 P-ért kaphatók április 20—30-ig a következő helyeken:

Országos Vitézi Szék Rendházában, IX., Üllői-ut 8.

Országos Tűzharcos Szövetség Székházában, V., Perczel Mór-u. 4.

Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségénél, V., Akadémia-u. 1.

Budapesti Kereskedelmi és Iparkamaránál, V., Szeme-utca 6.

SZINHÁZAK		OPERA (½3, ½7)	NEMZETI (3, 7)	VIG (½4, ¾8)	KAMARA (½4, ¾8)	MADÁCH (½4, ¾8)	VÁROSI (½3, 7)	MAGYAR (½4, ¾8)	FŐVÁROSI (½4, ¾8)	ANDRÁSSY (½4, ¾8)	KAMARA VAR. H.½9 V.½4,½7, 9
Vas.	d. u.:	Romeo és Julia	Cyrano (½3)	Szinház	Kaland	Négy asszonyt	—	2000 pengős	Fityfiritty	Ne játssz a szer.	Pesti szimf.
	este:	Faust	A fülemile I. 6.	Szinház T.	Kaland	Négy asszonyt	Tangóharm. (½7)	2000 pengős C.	Fityfiritty	Ne játssz a szer.	Pesti szimf.
Hétfő		Elektra (½8)	A fülemile K. 2. 8.	Szinház F.	Kaland	—	Liszt-est Z. 2.(½7)	2000 pengős D.	Fityfiritty	—	Pesti szimf.
Kedd		Don Juan A. 21.	Négy assz. K. 1.8.	Szinház	Kaland	—	Az emb. trag. E.	2000 pengős K.	Fityfiritty	—	Pesti szimf.
Szerda		Zenek. hangv. (½8)	A fülemile VIII. 16.	Szinház	Kaland	Ny. főpróba	Az emb. F. (½8)	2000 pengős M.	Fityfiritty	—	Pesti szimf.
Csütörtök		Tell Vilmos B. 22.	Négy assz. N. II. 8.	Szinház M.	Kaland	Bécsi gyémántok	Az emb. D. (½8)	2000 pengős P.	Fityfiritty	—	Pesti szimf.
Péntek		Walkür	A fülemile VI. 16.	Szinház	Kaland	Bécsi gyémántok	—	2000 pengős V.	Fityfiritty	—	Pesti szimf.
Szombat		Hovanscsina D. 21.	Az örvény Bem. 17.	Szinház	Kaland	Bécsi gyémántok	—	2000 pengős	Fityfiritty	—	Pesti szimf.
Vas.	d. u.:	A mosoly országa	Elnémult harangok	Szinház	Kaland	Bécsi gyémántok	Levente-előadás	2000 pengős	Fityfiritty	—	Pesti szimf.
	este:	—	Az örvény I. 17.	Szinház	Kaland	Bécsi gyémántok	Bohém. Nb. (½8)	2000 pengős	Fityfiritty	—	Pesti szimf.

VIG (½4). Szombat d. u.: A „Podium" vendégjátéka. (Szomb. d. u. 1. bérl.) — **VÁROSI.** Ma d. e.: Süt a nap. (A Nemzeti Szinház vend. ját.) (G. 8. bérl.) (10). — Jövő vasárnap d. e.: Székesf. Zenekar (Z. 1.) (½11). — **PESTI** (½5, ½9). Naponta: A meztelen igazság. — **KOMÉDIA** (½5, ¼9). Naponta: Vigyázat, törékeny! — Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek: **akcióban.** — **NEMZETI BÁBSZINJÁTÉK** (Podmaniczky-u. 8.) (4, 8). Naponta d. u.: Aranyszőrü bárány. — Naponta este: Toldi. — **ROYAL VARIETÉ** (½4, 8). Naponta: Nemzetközi artista-revü. — Csüt., szomb. d. u. is.

SZINHÁZAK MÜSORA

Vasárnap.

Opera. Romeo és Julia. Csajkovszki 1 f. táncköltl. (Vera I., Sallay, Köszegi). — Fából faragott királyfi. Bartók táncjátéka (Harangozó, Ottrubay M.) — Csárdajelenet. Két tánckép Hubay zen. (Bordy B., Vera I., Zsedényi) (½3). — Faust. Gounod 4 f. dalm. (Tamás I., Udvardy, Losonczy) (½7). — **Nemzeti.** Cyrano de Bergerac. Rostand 5 f. drám. (Lehotay, Mátray E., Kovács) (½3). — A fülemile. Szabados Á. 3 f. szinj. (Gózon, Nagy I., Abonyi) (I. 6. bérl.) (7). — **Vig.** Szinház. Maugham—Jerome 3 f. vigj. (Mezey M., Somlay, Benkő) (¼4, ¾8). (Este T. bérl.) — **Kamara.** Kaland. Márai S. 3 f. szinm. (Rajnay, Tőkés A., Makay M., Jávor) (½4, ¾8). **Madách.** Négy asszonyt szeretek. Bokay J. 3 f. kom. (Bajor G., Uray, Csortos) (½4, ¾8). — **Városi.** Süt a nap. (A Nemzeti Szinház vend. ját.) (G. 8. bérl.) (10). — Marnitz tangóharmonika-verseny (½7). — **Magyar.** 2000 pengős férfi. Barabás P. 3 f. vigj. (Bullay E., Simor E., Hajmássy) (C. bérl.) (½4, ¾8). **Fővárosi.** Fityfiritty. Halász—Buday 3 f. operettje (Honthy H., Kiss M., Latabár) (½4, ¾8). **Andrássy.** Ne játssz a szerelemmel. Decoin 3 f. vigj. (Muráti L., Páger, Vaszary P.) (½4, ¾8).

Hétfő.

Opera. Elektra. Strauss R. 1 f. trag. (Rünger Gertrud, Klose Margarete, Prohaska Jaro) (A berlini áll. Opera vend. ját.) (½8). — **Városi.** Liszt-est (Z. 2. bérl.)

MOZIK MUSORA

ATRIUM (T. 153—034). **Igy élni jó** (½6, ½8, ½10; szo., vas., ü. ½4-kor is).

BELVÁROSI HIRADÓ. T. 181-244. Honvédségünk a Bácskában. A balkáni háboru, stb. Magyar, Ufa, Luce, Fox hiradók. D. e. 10-től éjfélig.

CASINO, Eskü-ut 1. (T. 383—102). 3-ik hétre prol.! **A Manderley-ház asszonya** (½5, 7, ½10; szom., v., ü. 2-kor is).

CITY (Tel. 111—140). 2-ik hétre prol.! **Gulliver a törpék országában. — A viz akrobatái** (¾6, ¾8, ¾10; szo., v. és ü. ¾4-kor is).

CORSO (Tel. 182—818). **Ujhold** (½6, ½8, ½10; szom., v., ü. ½4-kor is).

DECSI (T. 125—952). **Irv éni jó** (¼6, ½8, ¾10; szo., v., ü. 3, ¼6, ½8, ¾10).

FORUM (T. 189—707). **Egy tál lencse** (5, 7, 9; szom., v., ü. 3, 5, 7, 9).

HIRADÓ FILMSZINHÁZ (T. 222—499). Honvédségünk a Bácskában. A balkáni háboru, stb. Magyar, Ufa, Luce, Fox hiradók. D. e. 9-től éjfélig.

KAMARA (T. 423-901). **Hatos fogat** (11, 2, 4, 6, 8, 10). Első három mérsékelt.

PALACE (T. 221—222). **Dankó Pista. — Kolumbus Kristóf** (Rajzf.) (11, 2, 4, 6, 8, 10). Első három mérsékelt.

RADIUS (T. 122—098). 4-ik hétre prol. Közbelép a feleségem (½6, ¾8, ¾10; szom., v., ü. ½4-kor is).

ROYAL APOLLO (T. 222—002). 2-ik hétre prol. Gulliver (5, 7, 9; szom., v., ü. ½4, ½6, ½8, ½10).

SCALA (T.: 114—411). **Balkézes angyal** (¼6, ½8, ¾10; szom., v., ü. 3-kor is).

URÁNIA (T. 146—046). Prol.! **Kora Terry** (Rökk M. revüfilmje). Hétk. 5, ¼8, ½10; szom., v., ü. ¾3-kor is).

MÁSODHETES MOZIK

Admiral. Eladó birtok (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Alkotás.** A notredamei toronyőr (½2, ¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Astra.** Szeressük egymást (½2, ¼4, ¼6, ¾8, ¼10). **Belvárosi.** Eladó birtok (Jobb t.: 2, 4, 6, 8, 10; bal t.: ¾3, ¾5, ¾7, ¾9). **Budai Apollo.** Szeressük egymást (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Capitol.** 3-ik hétre prol.! Alipang (11, ½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Corvin.** Frankenstein fia (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Elit.** A szerelem nem szégyen (2, 4, 6, 8, 10). **Gloria.** Eladó birtok (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Homerosz.** Prol.! Oz, a csodák csodája (½8-tól folyt.). **Ipoly.** Pekingi lány (½2, ¼4, ½6, ½8, ½10). **Józsefvárosi.** Eladó birtok (½2, ¼4, ½6, ½8, ½10). **Lloyd.** Balalajka (½2, ¼4, ½6, ½8, ½10). **Odeon.** Eladó birtok (½2, ¼4, ½6, ½8, ½10). **Orient.** Stan és Pan, Zoro és Huru, Popey, Miki egér (½2, ¼4, ½6, ½8, ½10). **Otthon.** Nem gyerekjáték (½2, ¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Rialto.** Nem gyerekjáték (10, 12, 2, 4, 6, 8, 10). **Simplon.** Szerelem és vérpad (½2, ¼4, ½6, ½8, ½10). **Tiszti Kaszinó.** Ápr. 20.: Szerelem és vérpad. 22.: Bécsi vig asszonyok. 24.: Felszabadulás. 27.: Hét évig nem lesz szerencsém. 29.: Kilenc agglegény. (½5, ¾7, 9). **Tivoli.** Stan és Pan, Zoro és Huru, Popey, Miki egér (¾2, ¾4, ¾6, ¾8, ¾10). **Turán.** Eladó birtok (11, 2, 4, 6, 8, 10).

OLCSÓ JEGYAKCIÓNK

Ma hét előadást

nyujt kedvezményes jegyakciónk, köztük az Operából délután a „Romeo és Julia", a „Fából faragott királyfi" és a „Csárdajelenet", este pedig a „Faust" szórakoztat.

A jövő hét műsorán először szerepel jegyakciónkban a Vigszinház nagy sikere, a

Szinház

három előadással. Az Operában jövő vasárnap délután Lehár remeke, „A mosoly országa" került akciónkba, ezenkivül sorozatosan a Magyar Szinház kitünő vigjátéka, a „2000 pengős férfi", a Fővárosi Operettszinház mulatságos operettje, a „Fityfiritty" és a Kamara Variété, valamint a Komédia változatos és mulattató műsora sorozatosan.

*

Jegyakciós előadásaink rendjét a műsortáblázatban vastag betükkel emeljük ki.

Jegyárusitás 9—2-ig: Vilmos császár-ut 78. (Tel. 1-122-95-94-93.) — Apponyi-tér 5. (Tel. 1-833-99).

RÁDIÓ MÜSORA

Budapest I. vasárnapi műsora. 8 Ébr., Szózat, hangj. 8.45 Hir. 10 Ref. istentiszt. 11 Egyházi ének és szt. beszéd. 12.20 Idő., vizállás. 12.30 Magyar nóták cig. zenével, közben 1 Rádiókrónika. 1.45 Hir. 2 Hangj. 3 Gazdáknak. 3.45 Szalonötös. 4.30 Előad. 5 Hir. magy., szlov. és rusz. ny. 5.15 Honvédműsor. 6 Elbesz. 6.25 Kreutzer-szonáta. 7 Hir magy., ném. és rom. ny. 7.20 A sivatag vándorai. 8.15 Sport és lóversenyeredm. 8.30 Fellegi Teri énekel. 8.50 Előad. 9.10 Melles-zenekar. 9.40 Hir. 10.10 Hangj. 11 Hir idegen ny. Utána kb. 11.25 Kétzongorás jazz. 12 Hir.

Budapest I. hétfői műsora. 6.40 Ébr., torna. 7 Hir, étrend, hangj. 10 Hir. 10.20 Felolv. 10.45 Előad. 11.10 Vizj. 12 Himnusz. 12.10 Balalajka. Közben 12.40 Hir. 1.20 Idő, vizállás. 1.30 Szalonzene. 2.30 Hir. 2.45 Műsorism. 3 Árf., árak. 3.20 Honvédzene. 4.15 Diákfélóra. 4.45 Idő, hir. 5. Hir szlov. és ruszin ny. 5.15 Előad. 5.45 Hangj. 6.15 Előad. 6.30 Cigányz. 7 Hir magy., ném. és rom. ny. 7.25 Az Opera előad. ismertetése. 7.30 Elektra. Közv. az Operából. Utána kb 9.15 Az Orsz. Légvédelmi Parancsnokság közleménye. 9.25 Spanyol dalok zong. kisérettel. 9.40 Hirek. 10.10 Cigányzene. 11 Hir idegen ny. Utána kb. 11.30 Jazz-hármas. 12 Hir.

SPORT

A magyar mezei futóbajnokság

A Magyar Atlétikai Szövetség vasárnap d. e. fél 11 órakor a káposztásmegyeri lóversenytéri pályán rendezi Magyarország 1941 évi mezei futóbajnokságait. Ekkor indítják a 3000 méteres távu ifjusági egyéni és csapatverseny résztvevőit, pontban 11-kor kezdődik a rövid távu, 4000 méteres, felnőtt egyéni és csapatverseny, végül fél 12-kor lesz a rajtja a 10.000 méteres távon a felnőttek egyéni és csapatversenyének.

Hosszu távon a BBTE és a MAC között dől el az elsőség, helyezéshez jut a Testvériség, rövid távon az UTE, Beszkárt és a BBTE lesz elől. A verseny szinhelyére a Berlini-térről a 90-es villamos viszi ki az érdeklődőket.

A Koszoru torna- és táncbemutatója

Szombaton este nagy sikert aratott a Városi Szinházban zsufolt nézőtér előtt lefolyt sportbemutató, amelyen a Koszoru-szervezet kötelékébe tartozó vállalatok és kerületi körzetek női csapatai szebbnél-szebb gyakorlatokat adtak elő. A ritmikus mozgás, valamint a magyar tánc zajos tapsot aratott. A női testnevelésnek irányt szabó Koszoru-mozgalom mentes minden tulzástól és főképen a tornaszerek tulzott használatát mellőzi. A szakavatott rendezés *Wonke Rudolfné* felügyelő és munkatársnőinek érdeme.

A vasárnap sportja

Labdarugás Nemzeti bajnokság: Ferencváros—Salgótarján, Ujpest—Törekvés, Kispest—Elektromos, Tokod—Diósgyőr, Szeged—Gamma, Szolnok—WMFC és Haladás—Beszkárt az előlnevezettek pályáin d. u. ½5.

Torna. Budapest férfi csapatbajnoksága a BBTE uj sporttelepén d. e. 9.

Kézilabda. Bajnokság: UTE—VAC d. e. ½9, Beszkárt—WMTK d. e. ¼11, MAFC—Wacker d. e. ½11, Elektromos—BTC d. e. 11 és BLE „VII'—MTE d. u. ½6.

Kolozsvárott lesz a Hősök emlékversenye a MAC vivószakosztályának rendezésében. Kilenc fővárosi vivón kivül Erdély három legjobb vivója is résztvesz az emlékversenyen.

A szövetségi tenniszedzés a legjobb tizenhat férfi játékos részére kedden kezdődik meg.

A játéktér füvesitéséről kér jelentést a labdarugószövetség a nemzeti bajnokság második osztályában szereplő egyesületektől.

Erdély tornászbajnokságait Kolozsvárott rendezi a tornaszövetség. Egyidejüleg négytagu férfi csapatverseny is lesz három szeren.

A Budapesti Honvédtiszti Sportlövő Egyesület tehetségkutató hadipuskaversenye közbenjött akadályok miatt egyelőre elmarad. A versenyt később okvetlenül megrendezik és az uj időpontról az érdekelteket kellő időben értesitik.

Egy kupamérkőzés maradt el az utolsó fordulóból. A Szolnok—Szeged kupamérkőzést április 30-án tartják meg.

LÓVERSENY

A vasárnapi telivérfuttatások programja

A *Gátversenyt Csongor* el sem veszitheti. A nyeretlen háromévesek között jó lovak szerepelnek. Több, eddig versenyben még nem futott lovat is felnyergelnek. *Bajvivó* nyerhet *Gerta* előtt. Az *Erai-dijban Quebec, Fényesbogár, Volcano* közül kerülhet ki a győztes. Az *Aprilisi-hendikepben* ismét nagy mezőny várható a starthoz. *Bogáncs* követheti *Nepita* példáját, az *Issekutz*-lovak pedig helyezést érhetnek el. *Erzsebankó* 1940-ben is ugyanebben a futamban helyezve volt. *Bellagio* és *Komárom* is esélyesek. A *Tatai-hendikepben Katica—Fecsegő* befutó a tipünk. A VI.-ban *Ladányi, Riadó* vagy *Sári* lehet a győztes. A VII.-ben *Garam* legyőzheti *Obálkát*, ha *Schejbalnak* több szerencséje lesz, mint szombaton volt. A VIII.-ban *Guba* vagy *Lady Simson* szerezheti meg az elsőséget.

A szombati lóversenyek eredményei

A *Kormányzó Ur* és a *Főméltóságu Asszony* jelen volt a Magyar Lovaregylet ezévi első versenynapján. A versenyeket nagy tömeg nézte végig. A géppénztár forgalma majdnem elérte a negyedmillió pengőt. A *Megnyitó versenyt Rianás* (Klimscha) könnyen nyerte *Gábor* és *Pór* ellen (10:10). A II. futamban a reás *Lajos* csődöt mondott, igy — miként vártuk — *Bimbó H.* lett a győztes *Nordwind* és *Cobold* előtt (131, 21, 15, 17, 807). A *Pettendi-dijban* a sokat javult *Csáklyás* folytatta ezévi győzelmi sorozatát. *Askari* nem volt menőkedvében, a helyeket *Burkus* és *Láncos* foglalták el (24, 14, 16, 21, 74). A *Pestmegyei hendikepben Evike* nem indult. Délelőtt a városligeti istállóban rosszul lett. *Bajnok* kedvetlenül futott. A távoszlopnál *Aldershot. Sebaj* és *Földesur* jártak a mezőny élén. Azután jött *Corso*, követve *Virtus II.*-től, *Parittyától* és *Sorostól*, de a nehezen lendületbe hozott *Nótárius* végül nemcsak az élen galoppozókat, de fejhosszal *Corsót* is megverte (272, 82, 34, 48, 2686—3667). Az V.-ben a kis *Pozsonyi* nyert *Szelessel*, a második és harmadik helyen *Hiu* és *Dugó* osztozkodtak. *Quick Arrow* negyedik lett (29, 18, 25, 38, 99—217). A VI.-ben pedig a kis *Tuba* nyert *Virágzóval*. A győztes mögött *Göre Gábor, Gésa, Marcsa, Bardzda* volt a sorrend (59, 24, 16, 24, 190—305). A VII.-ben *Samaritánusról* lesodródott *Horváth K. II.* lovászfiu és az ideges Santorb-ivadék végigfutotta a kilométert. Majd *Koloniccsal* vett részt a versenyben. Érvényes indításkor viszont *Pommery* és *Senorita* megkéstek. *Daru*, egy kitünő Bahrein-ivadék nyert biztosan *Aratás* és *Ne lásd* ellen (67, 25, 79, 58, 1087—650). Az utolsó futamban a favorit megint kikapott. *Gavotte* végig vezetve nyert *Brouette* és *Gül Baba* ellen.

Weekend nyaraló faházak
kerti házak minden méretben.
CSAPÓ KÁLMÁN és FIA SPECIÁLIS FAHÁZÉPITŐKNÉL, IX., Viola-u. 7. Telefon.

Budapesti gyárvállalat keres mielőbbi belépésre 40 éven aluli, némi üzemi gyakorlattal biró, magyar állampolgár, keresztény származásu
vegyészmérnököt,
vagy
iparisкolás vegyészt.
Ajánlatok fizetési igény és belépési idő megadásával „Jövő 1136" jeligére **Blockner J.** hirdetőirodába, IV., Városház-utca 10. küldendők.

Rózsadombi uj villában május 1-re 3 szobás és 4 szobás
közp. fütéses lakások
kiadók. Tulipán-u. 15. 2031

Nagyvállalat keres 18—20 éves öskeresztény **rajzolót**
Ajánlatokat „Rajzkészség 2089" jeligére a főkiadóba kérjük.

ELADÓ
1 drb 118 m² tüzfelületü vizcsöves, sikrostélyos
B. W. KAZÁN
tulhevitővel, hozzá 1 drb „SPUHR"-rendszerü gőzátalakitó készülék, továbbá 1 drb „LANG" 130 HP
GŐZGÉP
Közvetlen vevők érdeklődjenek „B. W. 2072" jeligére főkiadóba.

50.000 pengővel társulnék
komoly, rentabilis vállalkozásba közreműködéssel. Kimeritő ajánlatokat „Csak komoly 2087" jeligére főkiadóba.

Német nyelvtudásu, keresztény, kezdő
müszaki tisztviselőt
keres vidéki gépgyár azonnali belépésre. Ajánlatok: **„Biztos jövő 2088"** jel. főkiadóba.

Nagy gyakorlattal biró, öskeresztény
répaátvevőket keresünk
Részletes ajánlatokat „Cukorgyár" jeligére Kunstädter Hirlapiroda, VI., Liszt Ferenc-tér 10. sz. alá kérünk. 2094

Óraeladásban
(lehetőleg javitásban is) jártas eladót vagy eladónőt keresünk. Csak egészen fiatal, öskeresztény pályázók ajánlatát kérjük „Jövő 2100" jeligére a Pesti Hirlap főkiadójába.

Nagy iparvállalat
keres fővárosi téglagyári üzeme részére gyakorlattal rendelkező, keresztény, okleveles
mérnököt és felsőipariskolát végzett
technikust.
Részletes ajánlatok „Azonnali belépés 1848" jeligére **Blockner J.** hirdetőjébe, IV. Városház-u. 10.

Kisvasuti vágányt keresünk
500 fm használt, hordozható kivitelben, 600 mm nyomtávra, 65/7 kg-os sinekből. Részletes ajánlatot „Gyárbővités" jeligére **Haasenstein és Vogler r. t.** hirdetőirodába, V., Dorottya-u. 8. kérünk. 2116

Illatszer és piperecikkek
eladásában jártas, ügyes, öskeresztény eladót keresünk. Ajánlatokat „25 év körüli 2101" jeligére a Pesti Hirlap főkiadójába.

FÜRÉSZPORT
olcsón eladok. Budapest, XIII., Béke-u. 19. Kiss László. 2106

Palota Városlidalban
hatalmas, osztható parkban, főuri kivitel, kitünő helyen, egyesületek számára is alkalmas 270.000. Gräfler, telefon: 316—513, délelőtt. 2117

Régi, kipróbált részletcsoportvezető
keres ügyes **munkatársakat**
Munka alátámasztása nem üres igéret. „Elől megyek én 2118" jeligére főkiadóba.

Kistőkéjü Rt. Keretet
adósságmentesen átvennék. „Rt. 2113" jel. fők.

Kereszténynek számitó, gyakorlott
cukorrépaátvevők
küldjék ajánlkozásukat „Répaátvevő 2093" jelige alatt e lap főkiadóhivatalába.

KÖZGAZDASÁG

A honvédség segitséget nyujt a tavaszi mezőgazdasági munkálatok elvégzésénél

A mezőgazdasági munkálatok elvégzése érdekében a honvédelmi miniszter és a vezérkar főnöke lehetővé tették, hogy a honvédség e munkálatokhoz katonai segitséget nyujtson. Ennek alapján a földmivelésügyi miniszter rendeletileg szabályozta, hogy miképpen kell a katonai segitséget kérni. A gazdaságoknak kérelmükkel a községi elüljárósághoz, illetőleg a polgármesterhez kell fordulniok és a segitséget az utóbbi igényli a legközelebbi katonai alakulat parancsnokságától. A parancsnokság — amennyiben módjában áll — emberi munkaerőt, lovakat és járműveket rendel ki. A községi előljáróság (polgármester) a katonai segitség igénylésénél természetesen figyelembe veszi, hogy arra — a mezőgazdasági munkálatok elvégzésének biztositása érdekében tett egyéb intézkedések mellett — milyen mértékben van szükség. A mezőgazdasági munkálatokat ugyanis a kormány másként, különösen honvédelmi szolgáltatások igénybevétele révén, is biztositotta. Ha kell, mezőgazdasági munkára ki lehet rendelni alkalmas munkakötelezett személyeket, továbbá igénybe lehet venni gazdasági gépeket vagy eszközöket, fogatos vagy gépi járműveket, személy- vagy teherszállitásra alkalmas állatokat.

E honvédelmi szolgáltatások lehetővé teszik, hogy a hatóságok végrehajthassák a földmivelésügyi miniszter részletes utasitását, amely szerint a rendelkezésre álló emberi, gépi és állati munkaerő kihasználását meg kell szervezni és a teljesitőképesség határáig kell fokozni. Igy azután — a katonai segitséget is értékesitve — sikerül a termelés zavartalanságát mindenütt megóvni és biztositani, hogy sehol egy talpalatnyi föld se maradjon megmüveletlenül.

Ezerhatszáz tenyészállatot vásárolt a földmivelésügyi miniszter

A közelmultban lezajlott országos mezőgazdasági kiállitás és tenyészállatvásár alkalmával a földmivelésügyi minisztérium igen nagyarányu tenyészállatkiosztási akciót bonyolitott le, amelynek keretében a minisztérium irányitása és messzemenő támogatása, továbbá a m. kir. gazdasági felügyelőségek közreműködése mellett a kiállitott tenyészbikáknak több mint 80 százalékát, 770 darab tenyészbikát, továbbá 630 darab tenyészkant és nagyobbszámu tenyészkost és tenyészbaromfit vásároltak meg a köztenyésztés céljaira. Ilyen módon a kiállitásról mintegy 1600 darab törzskönyvelt leszármazásu és nagyértékü apaállat került a népies állattenyésztésbe, több mint 1,650.000 pengő értékben.

Ennek a nagyvonalu kormányintézkedésnek a jelentőségét akkor lehet teljesen méltányolni, ha figyelembe vesszük, hogy a kiállitásról a köztenyésztésnek juttatott apaállatok után évenkint legalább 35.000 darab kiváló leszármazásu borjura, legalább 100.000 darab törzskönyvelt leszármazásu malacra lehet számitani.

A mezőgazdasági helyzet április 16-án

A legutóbbi hivatalos vetésjelentés kiadása óta eltelt három hét időjárása a mezőgazdaságra csak részben volt kedvező.

A repce a legtöbb vidéken jól áttelelt és szépen fejlődött. Az őszi buzavetések közül a koraiak erőteljes fejlődésüek; a késői vetések állása vidékenkint különböző. A tavaszi buza vetését legnagyobbrészt befejezték. További fejlődéséhez meleg idő volna kivánatos. Az őszi rozsvetések közül a koraiak erőteljes fejlődésüek. A késői vetések általában visszamaradtak. A tavaszi rozs fejlődését a hideg idő gátolja. Az őszi árpa szépen fejlődik. A tavaszi árpa korábbi vetése jól és egyenletesen kelt, a későbbi vetések kelését a hideg idő hátráltatja. A zab vetése folyik. A korán elvetett jól fejlődik, további fejlődéséhez meleg időt kiván. A tengeri alá a talajelőkészités megindult.

A burgonya korai fajtáinak vetését megkezdték. A cukor- és takarmányrépa vetését helyenkint már befejezték. A kerti vetemények közül a koraiak vetését befejezték, a későiek vetése és a palánták kiültetése pedig folyik. A fagyok egyes vidékeken már a kikelt növényzetben érzékeny károkat okoztak.

A virágzásban volt gyümölcsfákban a legutóbbi fagyok egyes vidékeken érzékeny károkat okoztak. A sikvidéki szőlők a megismétlődő téli hidegek következtében rosszul teleltek. Különösen a fedetlenül hagyott szőlőkben tapasztalható károsodás. A nyitást országszerte elvégezték, sőt több helyen a metszés is folyamatban van.

Április 27 után is forgalomban tarthatják személykocsijaikat a Nemzetközi Vásár kiállitói. A kormány rendelkezése szerint április 27-én lépnek érvénybe azok az intézkedések, amelyek a személyautók használatát lényeges mértékben korlátozzák. A Budapesti Nemzetközi Vásár sikeréhez fűződő nagy nemzeti érdek figyelembevételével a kormány hozzájárult ahhoz, hogy a Vásár igazolt kiállitói külön kérvény alapján ez alól a korlátozó intézkedés alól fölmentést kapjanak. Az érdekelt kiállitók nyujtsák be kellő indokolást is tartalmazó kérvényüket a Nemzetközi Vásárhoz, amelynek kiállitói osztálya véleményezéssel látja el a beadványokat. A kérvényeket április 23-ig kell a városligeti iroda kiállitói osztályában benyujtani.

A Kereskedelmi Hivatal gondoskodni kivan a kiviteli küldemények vasuti kocsiellátásának egységes és szerves irányitásáról. Felhivja tehát az összes érdekeltségeket, hogy április 28-tól feladásra szánt kocsirakományu kiviteli küldeményeiket jelentsék be mindenkor az előző hét csütörtökének déli 13 órájáig a Hivatal fuvarosztályának (Budapest, Széchenyi-u. 1. IV. em. 10. Telefon: 124—445, táviratcim: Kirexport Budapest). A bejelentés történhetik táviratilag, vagy távbeszélőn is.

Értékpiac

A részvénypiacon kezdetben kissé nyomott árfolyamok mellett üzlettelen volt, később azonban a vásárlási megbizások hatására megszilárdult az irányzat, annyira, hogy igen sok részvény nyereséggel végezte a napot. A bankrészvények szilárdak voltak. A kötvénypiacon javultak a fővárosi kölcsönök.

Részvények és kötvények (zárjelben zárlat). Nemzeti Bank 230 (229), Bauxit 343—353 (353), Beocsini 25.20 (25), Borsodi szén 16 (16), Szentlőrinci 10.30 (10.20), Kohó 28—29.50 (29), Aszfalt 9.60—9.70 (9.50), Kőszén 605—625 (624.50), Nagybátonyi 52.75—53.25 (53), Salgó 51.75—53.20 (53.20), Urikányi 48—49.50 (49), Fegyver 64—64.80 (64.60), Ganz 25.30—26.20 (26.10), Rima 142—146 (146), Nasici 87.75—88.50 (88), Levante 0.85 (0.85), Nova 28.75—29.25 (29), Tröszt 80—81.30 (81), Délcukor 152.25—143.25 (143), Magyar cukor 172—175 (174), Georgia 37.50 (37.80), Izzó 209—212 (213), Dreher-Haggen. 285 (285), Gyapjumosó 23.30—23.60 (23.40), Műtrágya 70 (70), Brassói 36 35.50), Gumi 66.50—67.50 (66.50), Vasuti forg. 31.60 (31.60), Telefon 12.70 (12.70), 1910. é. főv. 218 (218), 1914. é. főv. 437 (435), 1927. é. főv. 128 (128).

Termény- és árupiac

A gabonatőzsde teljesen üzlettelen volt. Az árjegyzőbizottságnak csak 40 mázsa lóheremagalj eladását jelentették 15 pengős áron budapesti paritásban.

Az árjegyzések változatlanok.

Főszerkesztő: **Dr. LÉGRÁDY OTTÓ**
Felelős szerkesztő: **Dr. BENDA JENŐ**

Elektromos gyár keres, lehetőleg németül tudó, **izzólámpagyártásban jártas**
technikust
Ajánlatokat „Öskeresztény" jelige alatt **Rudolf Mosse r. t.** hirdetővállalat, Erzsébet-körut 23. továbbit. 2125

2 drb GATTER
24 colos Krompachi, 14 colos Langfelder gyártmány, 4 drb. kutyával, 55 drb. fürészlappal, 16 m. transzmisszióval, leállt üzemből **ELADÓ.** Részvénytársaság, Kiss János-utca 4. I. 1. Tel. 42—12—32. 2127

Nagy iparvállalat
azonnali belépésre keres
anyagbeszerzésben
anyagigénylésben, behozatali engedélyekben, devizaügyekben jártos, hatósági nexussal rendelkező, esetleg nyugdijas
köztisztviselőt
Pályázatok eddigi működés leirásával „Energikus" jelige alatt **Rudolf Mosse r. t.** hirdetővállalathoz, Erzsébet-körut 23. küldendők. 2126

Iroda céljaira 4 szoba
(3 nagy utcai, 1 udvari, előszobával), Parlament közelében lévő irodahelyiségből, önálló főbejárattal, minden komforttal, esetleg irodabutorral együtt közvetlen érdeklődőnek albérletbe május 1-re **kiadó.** Teljes cimü ajánlatok „Irodahelyiség 22229" jeligére **Blocknerhez, Vilmos császár-ut 33.** 2131

KISNYILTTÉR

Ára mm-ként hétköznap 30, vasárnap 52 fill.

MUNKA
FÉRFI ÁLLÁS
Irodai alkalm.

Kimutathatóan gyakorlattal biró öskeresztény **folyószámlavezetőt** keres azonnali belépésre belvárosi előkelő áruház. Ajánlatok fizetési igényekkel „Pontos munkaerő 13495" jeligére Blockner hirdetőjébe, Városház-utca 10. 57107

Elektromosgyár keres öskeresztény, 30 évnél nem idősebb, erős- és gyengeáramu szerelési anyagokat jól ismerő, műszakilag képzett **üzletszerzőt,** aki ezen szakmában már több évi gyakorlattal bir. Ajánlkozások csakis előképzettség és eddigi szakmabeli működés, valamint fizetési igény feltüntetése esetén vétetnek figyelembe. „Állandó állás 57225" fők. *

Könyvelését, levelezését és minden üzleti adminisztrációját olcsón elvégzem délután. „Könyvelő 57226" jel. főkiadó.

Vezető állásban levő öskeresztyén felsőipariskolás állást változtatna. Az üzemezetés minden ágában huszéves gépgyári gyakorlattal. Előkalkulációban, ajánlatok kidolgozásában, valamint anyagbeszerzésben teljes ismerettel rendelkezik. Jelige „Munkaszeretet 8053" főkiadóba.

Tanusitványos átirókönyvelő, vidékre is, minden irodai munkára elmenne. „Nagyváradi" jeligére Blocknerhez, Városház-utca. 57231

Szerelő, ipari szakot végzett felsőipariskolás, délutáni elfoglaltságot keres. Jelige „Szerkesztés" Blockner, Városház-utca. *57232

Adószámvitelben jártas,
rendszerető **keresztény urat keres** mielőbbre előkelő **házkezelő iroda,** esetleg délutáni mellékfoglalkozásra. „Rendszerető 21" jeligére Haasenstein és Voglerhez, Dorottya-u. 8.

2000 kölcsönért állandó jó állást szerzek jó és gyors kézirásu komoly munkaerőnek vállalatnál. „Biztositék van 8032" főkiadóba. *

38 é. ősker. könyvelő bármilyen irodai állást vállal. „Családapa 37263" jeligére a főkiadóba.

Kerékpár szakmában jártas tisztviselőt felveszek, keresztynek számitót. Havi 130 P. Kerékpárüzlet, Jókai-u. 21. 8017

OTI, MABI szakember állást keres. „Órabérben is 69749" jeligére a főkiadóba.

Műszaki tisztviselő, fiatal, ki szépen rajzol, lehetőleg a központi fütés terén is némi gyakorlattal bir, felvételetik. Kereszténynek tekintendők kézirásu ajánlatukat küldjék „Havi 120—140—8021" jeligére e lap főkiadójába.

Fülöp Zoltán

festő

l.

~~Csikvári Szeged~~

79, 80. l.

MOB példánya 3722 sz.

- cvéd

D: A Szegedi

Lugosi Nabadtári

Játékok Tört. 1931-37.

Bp 1938

Fülöp Zoltán

milánói iparművészeti kiállítás 1933

bronzérem.

Magyar Iparművészet

1934. 72. l.

Fülöp Zoltán

lásd

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

1934. 74. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Fülöp Zoltán

l.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

1937. 150. l.

KIRÁLYI EGYETEMI MAGYAR NYOMDA

31 nap **AUGUSZTUS** 36. hét

31 Vasárnap	Rajm. *Erika*
1 Hétfő	Egyed *Egyed* **SZEPTEMBER**
2 Kedd	István kir. *Rebeka*
3 Szerda	Manszvét *Hilda*
4 Csütörtök	Vit. Róza *Rozália*
5 Péntek	Juszt Lőrinc *Viktor*
6 Szombat	Ida *Zakariás*

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
452/1915 szám
Érk.: 915 év XI 16 3. n.

A vall. és közokt. m. kir. mi
100.437. sz. a. kelt s a IX. k
rendeletének másolata:

Németh Sándor, a Műem
lattételre kirendelt keb. száme
kivüli segélyt engedélyezvén, u
összeget nevezettnek kellően bé
zottság elnöke által láttamozot
terhére a fentmegjelölt alnapló

Fülöp Zoltán

szerkesztő segéd a m. kir. Operaházban.

Évkönyve, Magy. Kir. Operaház 1928-29.

Szerkesztőség !

zágos Bizottsága által rendezett
musitott jóindulatára támaszkodva,
on tisztelt Szerkesztőséget, hogy
tkozó és idemellékelt rövid hirdc-
mában a közmüvelődési célravaló te-
ltóztassék.
sém van megküldeni az előadásról
nosak azzal a kéréssel, hogy an-
bi számban helyet adni méltóztas-

tel

A velencei találkozó kimélyíti az olasz-jugoszláv barátságot

Ciano és Cincár-Markovics ma délután tárgyalnak az európai problémákról

Velence, ápr. 22.

(A 8 Órai Ujság távirati tudósítása)

A lagunák városa teljesen az olasz-jugoszláv külügyminiszteri találkozó jegyében áll. A Canale Grande palotáit olasz és jugoszláv zászlókkal díszítették fel. A Márkus-téren is mindenütt a két lobogó színei láthatók és az öbölben horgonyzó hajók is zászlódíszt öltöttek.

A jugoszláv vendégeket ünnepélyes és rendkívül szívélyes fogadtatásban fogják részesíteni.

Ciano gróf külügymi... előtt repülőgépen érkez... Velencébe, hogy délut... órakor jelen lehessen ... vics jugoszláv külügy... gadtatásánál.

Ciano a jugoszláv ki... minden tekintetben *t... ja az olasz kormány ... és pedig elsősorban ... kozólag.* Az olasz ... meg akarja erősíte... között jelenleg fe... egyezményt, amely...

a közös határ...

és minden ellens... kapcsolásának k... *egy semlegesség...*

Cve... Ma... u...

Belgrá...

(A 8 Órai Ujság távirati tudósítása)

Pénteken este csaknem egyszerre utazott el *Cincár-Markovics* jugoszláv külügyminiszter és *Cvetkovics* miniszterelnök a belgrádi pályaudvarról, hogy egy-egy fontos kül- és belpolitikai feladatot oldjanak meg. A külügyminiszter a Simplon-expresszel hagyta el a jugoszláv fővárost, hogy

a velencei találkozóra siessen,

ahol *Ciano* gróf olasz külügyminiszterrel folytat nagyjelentőségű megbeszéléseket.

A zágrábi menetrendszerű gyorssal Cvetkovics miniszterelnök a horvát fővárosba utazott, hogy *Macsek* horvát parasztpárti vezérrel megkezdett tárgyalásait befejezze és

a szerb-horvát megegyezést létrehozza.

A miniszterelnököt a kormánypárt számos tagja és nagyszámú közönség búcsúztatta a pályaudvaron, azzal az őszinte kívánsággal, hogy a *szerb-horvát békemű minél hamarább létrejöjjön.*

talmaz nem provokált támadások esetére. Sztojadinovics volt miniszterelnök annakidején ennek a záradéknak a beillesztésével oszlatta el Olaszország egyetlen aggodalmát, nevezetesen azt, hogy a Jugoszlávia és Franciaország között fennálló barátsági egyezmény esetleg Olaszország ellen irányuló szövetkezéssé válhat.

Belgrád, ápr. 22.

(Stefani.) A politikai körök érdeklődése a velencei találkozó felé fordul, főleg mert ez az albániai új helyzet létrejövetele után megy ... és annak következtében is, ... *mani kijelentése szer... állt helyz...*

(A ...

Az aranyáramlás Európából ... rikába egyre fokozódó mértékben folytatódik. Megbízható becslés szerint egy héten belül nem kevesebb, mint *20 millió font — 500 millió P — értékű aranyat szállítanak különböző gőzösök Európából Amerikába.* Különösen a mostani hét végén indulnak nagyobb aranyszállítmányok az Egyesült Államokba. Szombaton a „Manhattan" óceánjáró fedélzetén 11 millió font értékű aranyrúdból álló szállítmány indul útnak Amerikába, a „Champlain" francia óceánjáró 3.7 millió font értékű aranyat visz magával, a Southampton kikötőjéből Amerikába induló „Aquitania" óceánjáró gőzös 4 millió font-sterling értékű aranyat szállít, míg a jövő hét elején induló „Antonia" angol gőzössel kétmillió font értékű aranyat küldenek az Egyesült Államokba.

Geraldine exkirályné sorsáról nyilatkozik az Apponyi-család jogtanácsosa

Nem lesz filmszínésznő, férje nem megy felolvasó körútra

— A 8 Órai Ujság tudósítása —

Néhány nappal ezelőtt szenzációs hír röpült világgá. *„Geraldine királyné filmszínésznő lesz!"* — kürtölték szét a hírt a nagy külföldi világlapok. A szenzációs tudósítások beszámolnak arról, hogy a jelenleg Görögországban tartózkodó volt albán királynét a legelőkelőbb amerikai filmvállalat szerződtette két film főszerepére. Az ajánlatot a királyné állítólag elfogadta. A riportok arról is hírt adnak, hogy az egyik film, amelynek főszerepét a királyné játszaná, Geraldine királyné életéről szólna, a másik témájáról azonban még nem történt döntés. A szerződés értelmében az amerikai filmgyár az albán királynénak *kétmillió dollárt ajánlott fel.*

A külföldi lapok szenzációs riport... nagy feltűnést keltettek ... nappal később ... a vi...

az óriási ... a valóságnak? — ...

— Ez is távol áll az igazs... hangzik a válasz. — Zognak jelentős vagyona van külföldön. Zog családja ugyanis

Albánia leggazdagabb familiája volt. Még a volt király édesanyja bérbeadta a családi birtokon levő petróleumforrásokat egy holland-angol társaságnak és a koncesszióért óriási összeget kapott.

— Ez a pénz érintetlenül egy londoni bankban volt deponálva. A család megélhetése tehát biztosítva van. Persze, csak polgári körülmények közt.

— A volt uralkodópár elbocsájtotta az udvartartását?

— Természetesen, a kiadásokat mérsékelni kellett. A királyné mellé azonban még mindig egy udvarhölgy van beosztva és egy komorna áll személyes szolgálatára. Azonkívül egy nörsz van állandóan a bébi mellett és egy ápolónő. A király udvartartásából csak a komornyikját és a szárnysegédét tartotta meg.

— Zog exkirály valóban fog Amerikában felolvasásokat tartani?

— Ezt a hirt is megcáfolták a legilletékesebb helyről! Zog királytól ugyanis távol áll még a gondolata is, hogy propagandaelőadásokat tartson a tengerentúl. A király ugyanis még emlékszik a négus esetére, aki nevetségessé tette magát az egész világon. Zog soha sem fog vállalkozni ilyen szerepre.

— A királyi család hol szándékszik letelepedni?

— Ez még nem alakult ki határozottan. Annyi bizonyos, hogy Görögországból Egyiptom felé folytatják útjukat és majd csak itt dől el, me... államban telepednek le. *Anglia ... jöhet számításba.*

...ászgőzös volt ...a rejtélyes ...úvárnaszád

London, ápr. 22.

(A 8 Órai Ujság távirati tudósítása)

...erült, hogy egy ártalmatlan *...lai halászgőzöst* néztek titokzatos tengeralattjárónak a kanadai ...vidék közelében. Emlékezetes, ...y néhány nappal ezelőtt nyugtatító hírek terjedtek el, amelyek ...rint Kanada keleti partvidéke ...zelében *búvárhajót láttak volna.* ...*Mackenzie* kanadai hadügyminisz... pénteken este leleplezte a hírek ...étterét. Eszerint egy halászhajó kapitánya közölte, hogy a megadott időpontban az ő hajója tartózkodott annak a parti őrnaszádnak a közelében, amelynek parancsnoka azt jelentette, hogy tengeralattjáró hajót látott.

EZÜST KÉK RÓKÁK KANADAI NERC NYAKKENDŐK
MÉRSÉKELT ÁRBAN
Szőrmemegóvások! Telefon: 1-885-34
SCHMIDEG SZÜCS-nél PÁRISI-UTCA 3.

— A létért való küzdelemben gyakran hathatós segítségére van a dolgozó embernek egy pohár természetes „Ferenc József" keserűvíz reggel éhgyomorra bevéve azért, mert ez gyorsan szabályozza a szellemi és testi munkaképességre oly igen fontos bélműködést és anyagcserét. Kérdezze meg orvosát.

Holnap indul Londonba a Magyar Csupajáték

A magyar szív, művészet, fiatalság utolsó „kofferes" próbáján

— *A 8 Órai Ujság tudósítása* —

Alföldi gyerek vagyok, de azért rég nem hallottam olyan töményen kacskaringós, cifra jó magyar odamondogatásokat, mint amilyenekkel *Paulini* Béla, a *Magyar Csupajáték* vezetője csiszolgatja, simogatja Londonba készülő művészcsapatát.

Holnap, vasárnap indulnak az angol fővárosba, ahol az Adelphy Theatreben két héten át mutatja be...

Mit? A Magyar Csupajátékot. *Mi az?* Hát, — megpróbálom elmondani, úgy, ahogyan az utolsó, a legutolsó próbán, a Művész Színházban tartott „kofferes"-próbát láttam. *(A poggyász legnagyobbrésze ugyanis már becsomagolva útrakészen áll.)*

Oldalt, a kulisszák mögött, illetve csak azok helyéről nézem a próbát, mert már a díszletek is útban vannak London felé. A színen éppen *Bordy* Belláék próbálják az *„Aspiskígyót"* s Bordy Bella úgy átadja magát a játéknak, hogy a reggeli álmos hangulatból egy csapásra felébreszti az embert. *Lisznyai Szabó* Gábor zenéje és *Fáy* Lóránd díszletei mesélik el szemnek és fülnek a régi népmese aspiskígyójának történetét.

Most Ptulini ül a zongorához. *Farkas* Ferenc fiatal zeneszerző *Bethlehemben* című énekesjátékot próbálják s ennek a zenéjét ő szerezte. A jelmezek külön érdekessége, hogy

a három király közül egyik — magyar.

Díszleteit *Molnár* C. Pál tervezte. Míg a következő számot elkezdik, megkérem dr. *Pintért*, aki a *Vince* Ottó zenéjére készült *„Patkó Bandi"* groteszk hangulatkép főszereplője, hogy vezessen fel a kosztümterembe.

Szabó Gabriella, a kosztümök művészi tervezője, hatalmas útibőröndök közt leltározza kincseit.

— Igazán sajnálhatja, hogy nem láthatja díszletekkel a próbát, úgy azután teljes képet kapna, — mondja, de azért ízelítőülinnen is, onnan is egy-egy pomgás, színdús, stilizált magyar ruhát vesz elő az agilis művésznő. Hogy agilis-e? Miközben nekem magyaráz, kétféle leltárt diktál és a szomszéd teremben 12 varrónőnek ad gyors utasítást.

De lent a színpadon már megkezdték a *„Csodafurulya"* próbáját. Együtt megyünk le s közben elmondja, hogy ezt a kosztümtárat, amit itt látok, öt nap alatt készítették el.

Lent a színpadon

10—12 fiatal leány valami egészen különös ruhákban táncol.

— Ez a Csodafurulya, — mondja Szabó Gizella, — népies balett, *Veress* Sándor zenéjére, *Bükl* Béla hangulatos díszleteivel. Mit szól a kosztümökhöz?

Mielőtt szóhoz jutnék, megpróbálom leírni ámulatom tárgyait. Karcsú lányokon szárnyas lepkejelmez, de a karcsú derék alatt, a harangalakú kis tüllszoknya alól, térdigérő, hétfodros-csipkés, élethű falusi menyecskebugyogó tárul elém.

— *Hát ize...* — mondom, — *ez aztán élethű. Ki az a szegény fiú, aki ott a kör közepén még mer furulyázni ennyi papucs és bugyogó közt?*

— Az a merész és tehetséges fiú *Orbán* Gábor. Már megy is feléje két menyecske: *Szondy* Biri és *Kovács* Éva.

Most elfogom *Brada* Rezsőt, hogy vele a koreográfiáról beszélgessek.

— Az összes szám koreográfiáját *Miles* Aurél tervezte — mondja Brada — a táncokat azután én tanítottam be, amiben *Bordy* Bella volt segítségemre. Mellettünk felcsendül *Paulini* Béla bácsi hangja, aki már a következő számhoz, az „Enyém a vőlegény"-hez állítja fel a szereplőket. Ez egy lakodalmas tánc *Kenessey* Jenő zenéjére és *Fülöp* Zoltán díszleteivel. A kosztümjeiről csak annyit, hogy mikor Bordy Bella lejön közénk pompás ruhájában.

mindenki önkéntelenül tapsolni kezd.

Partnere *Csányi* László, az Operaház szólótáncosa alakítja a falusi legényt. Csányi különben most, ebben a szerepében debütál, mert mint balettáncos, először beszél színpadon.

— *Ez már nem a falu a maga eredetiségében.* — mélázik mellettem a Csupajáték vezetője. — *Amit itt csinálunk, új irányzat. Lehetne úgy mondani, hogy a népi művészettől megittasodott fiatal magyar művészet, mely a merevségtől felszabadultan indul hódító körútra.*

De már készen áll a következő kép, az *„Egyszer egy királyfi"* és „Béla bácsi" újra rendezővé alakul s adja utasításait. Ennek a képnek szövegét ő írta, zenéjét *Rajter* Lajos szerezte.

Közben elfogom *Varga* Mátyást, mondjon pár szót a díszletekről, hiszen öt szám díszleteit ő festette.

— Két számot kell kiemelnem, az *„Elcserélt szólam"*-ot, ez *Bárdos* Lajos kórusa, melyből tréfásan egy szólam eltűnik. Ennél a számnál egy hatalmas függöny a háttér, melyen

különböző magyar vidékek szőttes motivumai

szerepelnek.

— A másik a *„Csupaszív Bandi"*. Ez egy regős jelenet, melyben *Járay* József énekel XVII. századbeli magyar dalokat. Itt pedig különböző vidékek csipketipusait mutatja a függöny. Ilyen látványos kép az *„Anno 1880"*: egy régi acélmetszet színes felnagyítása. *Kodály:* Háry intermezzojának zenei aláfestésével. Hatásos még a Hóember *Ránky* György zenéjével és *Szönyi* István díszleteivel. Itt a részeg parasztot alakítja nagyszerűen *Fülöp* Sándor.

Frissen, jókedvűen dolgozik a trupp. A többiek nevét nem jegyeztem fel. Hiába, nincs annyi helyünk. Vígasztalásul: az óriási angol ujságlepedőkön több a hely, a brit kollégák majd pótolhatják mulasztásomat. *Mert, reméljük, a Csupajáték — csupasiker lesz Londonban.*

Lázár László

Pengős hirdetés

Csizi jód-bróm-konyhasós gyógyfürdő
Idény: V. 1—IX. 30. Gömör m.
Kérjen prospektust.

1939. évi összes **RÁDIÓ-KÉSZÜLÉKET** CSILLÁRT, GRAMOFONT legolcsóbban vásárolhatja részletre és cserére is **Reich Miklós** cégnél Budapest, VI., Vilmos császár-út 45. Nagymező-u. sarok.

FELÖLTÖK, RAGLÁNOK

84.50 P-tól
Divatos szabás
Elegáns kiállítás
Tartós minőség
Szigoruan szabott árak!
Fehér M. Miksa
Károly király-út 12

Alkotás- és Menkina János-utcák sarkánál, Lánchidtól 10 percnyire, villamos-, autóbusz-megállónál
80-100 négyszögöles összkömüves, kitűnő beépíthetőségü családi **háztelkek** és néhány bérháztelek **olcsón,** kedvező fizetési feltételekkel **eladók.** Bővebbet: Dr. Rajna, X. Keresztúri-út **130.** Telefon: **348-178**

Ujrendszerű bútorhitel
Lakását berendezheti minden közalkalmazott és minden véglegesített. Harminc egyenlő havi részletre, vagyis minden 100 P után havi 3.30 pengő részletre, előleg nélkül, egy éven belül törlesztésnél kamatokat visszatérítjük
Kardos Testvérek
Budapest, VII., Wesselényi-utca 16.

BELVEDERE
legideálisabb üdülő
T. 164-075 Rendkivül mérsékelt árak.

Napi P 3-tól folyóvizes komfortos szobák. Állandó melegvíz. Olcsó hónapos szobák.
BÁTORI SZÁLLÓ
III., Zsigmond-utca 44. Tel: 155-841. Lukács-fürdővel szemben!

Ballon raglán és tiroli lódenfelöltők
Sportruházatnál
Vilmos császár-út 13.
(Andrássy-út sarok)

8%-ot JÖVEDELMEZŐ
1, 2, 3 szobás hallos és garszon, luxus kiállítású, közp. fűtéses, melegvizes
öröklakások
és üzlethelyiségek az új Lipótvárosban, bérbeadva, alkalmi áron eladók. Bővebbet: Öröklakásiroda, Hollán-utca 33. Tel: 298-341. Vasárnap délelőtt is.

Látványosság
Halász István
Bútorkereskedő és lakberendező
8 gyönyörű kirakata
VIII. Üllői-út 30 (Mária-u. sarok)

25 év után
elköltözünk Visegrádi-utca 8-ból **Klotild-u. 10/c**-be (Ibusz-palota)
László Vacuum cyánozó, takarító és bútorberaktározó. — Tel.: 127—182

Jégszekrények
villamos hütőkészülékek sörhütőkészülékek, fagylaltgépek, jéggyártóberendezések.
HENNEFELD
Jégszekrénygyár, VI. Ó-utca 6. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Telefon: 1—120—26, 1—156—46.

KÖLTÖZTET
felelősséggel zárt és nyitott kocsikkal, szakmunkásokkal, vidékre is a legjutányosabb árban. Visegrádi-u. 30. Telefon: 29—03—21.

KOZMETIKUS TANITVÁNYT
azonnal szerződtetek, **Rózsa Lilla** kozmetikus, Károly király-út 25. Telefon: **326-562**

U N G A R
URVEZETŐ és SOFFŐRISKOLA
28 év óta tanít, legmodernebb autókon vezetni!
UNGÁR VIII., Karpfenstein-utca 20. T. 14-12-46

Összközműves 300 öles **villatelkek**
beültetve, legnagyobb adómentességgel, Pusztaszeri-uton, Ujlaki templomtól öt perenyire olcsón eladók. Ikerház építése esetén oszthatók. Telefon: **290-399.**

Hatszobás
duplakomfortos **lakás,** esetleg elválasztva **2** és **4 szobásra** május 1-re **kiadó** IV., Irányi-utca 27.

RÓKA WEIL és egyéb szőrmebőrök kikészítését és festését vállalja szőrmefestő és kikészítő Forgács-u. 22. Váci-útnál. T.: 291-238

42 éves keresztény, nagy összeköttetésekkel biró volt állami vezetőtisztviselő, kereskedelmi vagy ipari vállalatnál állást vállalna. Szives megkeresést „Megbízható" jeligére a kiadóhivatalba kérek.

Kricky
futasfalvi PÁL ELEMÉRNÉ női divatszalon. Budapest, Tel.: 113-809. VI., Teréz-körút 43/a.

Printz-Pensió
I., Mészáros-utca 2. és Ág-utca 4. Telefon: 150—827 — Elegáns, komfortos, olcsó kertes villa.

A lóversenyzés zsebkönyve
Versenyelmélet (esélyszámítás és hendikepelés)
IRTA: **KOLTAY JENŐ.**
Ára: 2.— pengő.
Kapható a 8 Órai Ujság kiadóhivatalában, VI., Andrássy-út 47 szám.

Kerékpárba beépíthető
DIÓ ZÁR,
lakat és lánc nélkül szabadalmazott **biztosító.** Díjtalanul bemutatja Galántai, Rottenbiller-u. 30.

Kérvények, levelek fordítása
minden nyelvre. **Express-iroda,** Vilmos császár-út 15/b. félemelet 2. Telefon: **110-259**

„OLLA"
EZÜSTFÁTYOL ÓVJA EGÉSZSÉGÉT!

KÉTSZOBA HALLOS
közp. fűtéses, melegvizes, modern lakás május 1-re albérletbe kiadó. **Minimális bérért.** Tátra-u. 23/b.

Vizsgázott **gépészkovács** sofför), nős, éves bizonyítványokkal, **állást keres.** Szives megkeresést kér Csonka Géza, Alsószecse, posta Alsóvárad (Barsmegye).

Kétszobahallos központifűtéses, melegvizes, modern lakás, május elsejére albérletbe kiadó, **minimális bérért.** Tátra-utca 23/b. II. 1.

Siófok-fürdőtelepi
3 szobás villa **eladó** vagy **kiadó.** Budapest, Képiró-utca **11. III. 2.**

TANITOK
angolul, franciául. Összehasonlító nyelvészet. Syntaxis, levelezés. **Telefon 29-45-81.**

Aki **márkás régi rádióját** eladni óhajtja, forduljon **Audion** rádiócéghez, VI., Nagymező-u. 31. T. 111-375

Vilmos császár-út 51. bérpalota magas földszintjén teljes komfortos **négyszobás utcai lakás** május elsejére kiadó. (124-016)

BÉRHÁZAT
tulajdonostól, prímát **vennék.** «150.000·— kp.» jeligére. **Tenzer hirdetőjébe,** IV., Szervita-tér 8.

Betársulhat
egyedülálló találmány kihasználásához. „Nagylehetőség 2343" jeligére **Blockner J.** hirdető irodájába, Városház-utca 10.

Modern propaganda
nagy sikert hoz vállalkozásának. Irjon „világlátott szakembernek" a főkkiadóba.

Német—francia—olasz levelezést,
fordítást vállalok. Saját írógép. Telefon: 135—784.

1848 előtti honosság, letelepedés, polgárjog, összeírások, tartózkodás megállapítására irányuló kutatások tárgyában forduljon a „Heraldika irodához, IV., gróf Károlyi-utca 14. Telefon: 184-644, 381-199.

LÁNYI MIKLÓS
Róma és környéke
Ára P 2.50
Kapható a 8 Órai Ujság kiadóhivatalában, VI., Andrássy-út 47. sz.

FÉNYEZETT HÁLÓSZOBA,
antik bútorok és keleti szőnyegek áron alul eladók. **Naphegy-tér 2.** Telefon: 153—691.

Siófok mellett, vasútállomás közelében **125** □-ölés balatonparti
TELEK
igen olcsón eladó. Cím a kiadóban

SZINHÁZJEGY-AKCIÓNK

Szombat	Vasárnap	Hétfőn
ROYAL SZINHÁZ	NEMZETI SZINHÁZ	NEMZETI SZINHÁZ
1 bolond 100-at csinál	Tündöklő Jeromos	Tündöklő Jeromos
	KAMARA SZINHÁZ	
	Utolsó tánc	

Jegyek nagy kedvezménnyel JEGYIRODÁNKBAN VI., Andrássy-út 16. válthatók.

Ma a 4, 8. oldalon is közlünk Pengős hirdetéseket

Internálták Szemző Gyulát, a volt bácskai főispánt

A rendőrség toloncügyosztálya a napokban ítélkezett *Szemző* Gyula volt bácskai főispán felett, aki három évi külföldi tartózkodás után nemrégen tért vissza Magyarországra. Szemző Gyula, akinek a háború előtti években nagy birtokai voltak a Bácskában, az 1920-as években tűnt fel Budapesten. Azzal tette hírhedtté nevét, hogy ő alapította *Magyarországon az első titkos rulettklubot.* Rulettklubjai a rendőri razziák miatt állandóan változtatták helyüket. A hatóságok sohasem tudták Szemzőt felelősségre vonni a tiltott szerencsejáték miatt, mert a volt bácskai nábob mindig a háttérben maradt, a lakások sohasem az ő nevén voltak.

Három évvel ezelőtt a Rákóczi-út 26. számú házban működött rulettklubját leplezték le. Ekkor már égni kezdett a talaj Szemző lába alatt, ezért *külföldre szökött.* Klubja alkalmazottait a rendőrség internálta. Szemző Franciaés Olaszországban tartózkodott, míg ez év februárjában titokban visszatért Magyarországra. Egyideig vidéken élt, majd feljött a fővárosba. A rendőrség megtudta ezt, detektívek jelentek meg a Mussolini-tér 3. szám alatti lakásán, ahol nem volt bejelentve. Előállították a főkapitányságra, onnan a *toloncházba* került. A rendőri büntetőbíró, mint *a társadalmi és közgazdasági életre káros egyént, internálásra ítélte.* Szemző Gyula, a háború utáni idők regényes alakja, föllebbezett az internálási határozat ellen. Tekintettel arra, hogy beteg, *egyelőre a toloncház rabkórházában helyezték el.*

PAX tökéletesen CIÁNOZ
Telefon: 123-114, 118-822.
Vilmos császár-út 17.

— **Orvosi hír.** Dr. *Förstner* Béla katonai szolgálatból visszatért és újból rendel.

— **A bőrtalpú lábbelik igénylése** alkalmából a székesfőváros polgármesterének XV. (ipari és kereskedelmi) ügyosztálya felhívja a közönség figyelmét arra, hogy saját érdekében *elsősorban fejelésre és talpalásra kérjen utalványt,* mert a kész cipőkből kevesebb mennyiség áll rendelkezésre, mérték szerinti cipő pedig, anyaghiány miatt, csak korlátolt számban rendelhető.

— **A Semler-cég** közismerten kiváló minőségű szöveteiben ma is igen nagy a választék.

Tangóharmonika Sternberg Rákóczi-út 60
Árjegyzék ingyen

Zenei hirek

A „Tell Vilmos" felújítása

Több mint 30 éve, hogy Operaházunk műsorán utoljára szerepelt a *Tell Vilmos.* Azóta új közönség nőtt fel, mely *Rossini* hattyúoperájából csak a sokat ígérő ragyogó olasz karmestere állította be. Bizonyára nem tartotta zeneileg olyan jelentősnek a művet, hogy dirigálását vállalja. A porosodó opera kiásását előttünk is csak az Operaház remek teljesítőképességét reprezentáló elsőrangú orgánumbeli teljesítmények és pazar összmunka tudnák igazolni.

Mérlegelve a szombati előadást, nem mondhatjuk, hogy szinpadilag nincs előkészítve. Bár a díszleteket nem éreztük mindenben stílusosnak, *Fülöp* Zoltán ihletét dicséri a III. felvonás szép képe. Kár, hogy itt, ahol pedig lehetett volna rendezni és a tömegek virtuóz beállításával kellene a hatást fokozni, *Nádasdy* Kálmán nem aknázza ki kellően a lehetőségeket. A zsufolt tömegjelenetek atomjaikra esnek szét, zökkenőket érezünk s a viharjelenet kivételével a világítási effektusok sem kielégítőek. Sajnos, egyes szereplők — talán csak nem rendezői utasításra? — túl is játsszák jelenetüket. Így *Osváth* Júlia mélabús áriája ellentétben áll indokolatlan sürgölődésével és a kényesebb frázisoknál tapasztalt hátrafelé forgolódást sem értjük. *Budanovits* Mária sápadt és fénytelen orgánumának nagy és hősi mozdulatokkal való kísérése sem mondható szerencsésnek. *Halmos* János drámai alakításával szemben is különvéleményünk van. Annál jobban értékeljük a címszerepet remekül alakító *Palló* Imre valóban elsőrangú színészi teljesítményét. Kitűnően megállta helyét mind előadásban, mind játékban *Fodor* János és *Koréh* Endre nagyszerű orgánuma. Megérdemelt sikert aratott a csengőhangú *Nagypál* László, *Horányi* Karola kedves Gemmije, *Hámory* Imre jól megrajzolt Gesslerje és *Király* Sándor kifénylő magassága. Színes változatosságot jelentenek *Harangozó* Gyula koreográfiái, bár a lakodalmi táncot, talán a tempó miatt, túlzsúfoltnak éreztük. Annál jobban érvényesült a III. felvonásban *Ottrubay* Melinda finom és rendkívül kifejező mozdulatkultúrája. *Ottrubay* technikai felsőbbsége, egyéni alkotóképessége kerül minden fölöslegest és a lényeg bájos kivetítésével kelt nagy tetszést. Mellette is felfigyeltünk a tehetséges *Kálmán* Etelka rokonszenves bemutatkozására.

Az előadást *Rubányi* Vilmos vezényelte. A színpad és zenekar összhanghiánya, a bizonytalan és kapkodó zenei előkészítés arra vall, hogy ha kisebb balettekben ért is el sikert, nagyobb művek betanítására és irányítására nem alkalmas. A *Tell Vilmos* mostani felújítása ismét elénk tárja a zenei előkészítés hiányosságait. Nem az első eset, sőt sajnos mostanában mind gyakoribb, hogy nem készül el teljesen a bemutatóra Operaházunk. Felvetődik ismét a zenei vezetésnek, a fiatal karmesterek irányításának és főleg a korrepetició nevelésének égető kérdése. Ki neveli őket, ki gondoskodik zenei útmutatásukról, ki látja el őket a szükséges zenei instrukciókkal, talán csak nem maga *Márkus* László igazgató?

G. E.

A berlini opera vezetőségének budapesti sajtófogadása

Szombaton délben, a berlini állami operaház budapesti vendégszereplése kapcsán az Apponyi-téri német tudományos intézetben sajtófogadást tartottak. A megjelenteket dr. *Adamovic* Ferenc német követségi tanácsos magyar nyelven üdvözölte, majd örömének adott kifejezést, hogy a magyar, német és olasz fegyverek délvidéki sikerét a berlini *Staatsoper* budapesti vendégszereplésével ünnepelhetik meg. Dr. Erich *Pittwitz und Gaffron* h. intendáns tájékoztatóját rendkívül meleg hangon azzal kezdte, milyen nagy öröm, hogy Berlin és Róma után Európa *harmadik* kultúrcentrumában, Budapesten vendégszerepelhetnek. Elmondotta még, hogy köztudomású, a berlini állami könyvtár mellett az operaházat is pár nap előtt angol repülők bombázták. A színház nézőterére 17 bomba esett s az teljesen elpusztult, de a vasfüggöny mögötti részt mindössze két gyujtóbomba érte s itt csak könnyebb rongálások vannak. (A *Schinkel* építette berlini operaházban van a világ egyik legtökéletesebb színpada, ahol egyszerre öt színt tudnak beállítani. A *Szerk.*) Most átmenetileg a Schauspielhausban s jövőre majd a Krolloperában folytatják az előadásokat. A bombázás óta az együttes először Budapesten szerepel. Műsoruk *Beethoven, Mozart, Wagner* és R. *Strauss* nevével ékes. Első estén *Strauss* Pesten 30 év óta nem játszott *Elektráját* adják. Abban a szereposztásban fogjuk hallani, amiben a szerző 76. születésnapján szólaltatták meg s amit az ünnepelt maga grandiózusnak minősített. Második színpadi produkció a *Walkür* lesz. Itt azok a művészek lépnek fel, akik Bayreuthban énekelnek s *Preetorius* ott alkalmazott díszleteit és kosztümjeit láthatjuk. A két operai est között a zenekar *Mozart-, Strauss-* és *Beethoven*-művekkel hangversenyezik. A koncertet és *Elektrát* a nálunk még nem ismert 32 éves kitünő karmester, *Herbert von Karajan* vezényli, míg a *Walkürt* maga az intendáns, Heinz *Tietjen,* aki pedig Bayreuthon kívül nem szokott dirigálni. Kérdésünkre a h. intendáns elmondta, hogy Budapesten csak technikai próbát tartanak. Távollétükben Berlinben a római királyi operaház vendégszerepel.

KONCERT RENDEZÉSEI:

Dohnányi 23-án

SCHUBERT—CHOPIN-EST

Műsor: **Chopin:** h-moll szonáta, nocturne, mazurka, Impromptu, Desz-dur prelude, cisz-moll, sherzo, **Schubert:** B-dur szonáta, 2 impromptu. Z. 1/28. Koncert **Zongorabérlet** IX. est.

Lengyel Gabriella hegedűest

24-én V. 8. Műsor: **Bach:** Chaconne, **Brahms:** d-moll, **Stravinszky:** Petruska suit, stb.

Liszt—Hubay-est vez.: Krips

25-én Z. 8. **Hangv** Zenekar. Közr.: **Ficharich** Zdenka, Wanda **Luzzato.** **Liszt:** Tasso, A-dur verseny, **Hubay:** I. szimf. (először), III. hegedűverseny, Moharózsa-nyitány.

Brada táncak. matinéja

27-én, vasárnap, Magyar Színház.

Linz Márta zenekari estje

30-án, Z. 1/8. hegedül és vezényel. **Szőv.** Zenekar. Közr.: **Bucsár Déla.** Műsor: **Irmler** hegedűverseny **(bemutató),** Rimsky-**Korzakow:** Scherezade, **Fuchs:** Magyar szerenád, Johann **Strauss**-művek.

EYSSEN IRÉN — DR. JUCH együttes dalest máj. 1. (Z. 1/8.)

Nádasy táncak. vizsgaelőadás **máj. 11.** Főv. Operettszínház.

*

Marnitz tangóharmonika-est ma,

vasárnap, Városiban 1/7-kor. 140 szereplő. Jegyek 1—3 P-ig **helyszínen.**

*

Bárdos Belvárosi

Színházának jubiláris estje máj. 2. Z. 30 nagyszerű művész. (Rózsavölgyi.)

*

Rózsavölgyi: **Hont** mongol-est 26. Z.

*

Magyar Orsz. Kántorszövetség Egyházzenei Hete

Május 4—8-áig mindennap 5 és 8 órakor a Zeneak. nagytermében. Nemzetközi Vásári igazolvánnyal 50% jegykedvezmény. Filléres helyárak —.50 fillértől Cantate, Vörösmarty-utca 75. Tel.: 111-050.

*

Mozart-emlékhangverseny

máj. 16. Z. 8. Vezényel: Arató. Közr.: Gyurkovics, Gémes, Jeney, Tibay.

Színházak műsora

Operaház, Vasárnap d. u.: Romeo és Júlia. Fából faragott királyfi. Csárdajelenet (Bsz., O. h.) Este: Faust (Bsz. R. h.) — Hétfő (1/8): Elektra (Berlini opera vendégj.) (Bsz. Felemelt h.) — Kedd: Don Juan (Pataky Kálmán) (A. 21.) — Szerda (1/8): A berlini opera zenekari hangversenye (Vez.: Karajan Herbert) (Bsz. Felemelt h.) — Csütörtök: Teli Vilmos (B. 22.) — Péntek: A walkür (Berlini opera vendégj.) (Bsz. Felem. h.) — Szombat: Hovanscsina (D. 21.) — Vasárnap d. u.: Mosoly országa (Bsz. O. h.) Este: Nincs előadás (Vendégj. a Múv. Házában). (1/3, 1/7.)

Nemzeti Színház. Vasárnap d. u. (1/3): Cyrano. Este: Fülemile (I.) — Hétfő: Fülemile (K. 2.) — Kedd: Négy asszonyt szeretek (K. 1.) — Szerda: Fülemile (VIII.) — Csütörtök: Négy asszonyt szeretek (N. 2.) — Péntek: Fülemile (VI.) — Szombat: Az örvény. — Vasárnap d. u.: Elnémult harangok Este: Az örvény (I.) (3, 7.)

Nemzeti Kamaraszínház. Minden este és vasárnap d. u.: Kaland. (3, 7.)

Madách Színház. Vasárnap d. u. és este: Négy asszonyt szeretek. — Hétfő, kedd. Nincs előadás. — Szerdától minden este és vasárnap d. u.: Bécsi gyémántok. (3, 7.)

Magyar Művelődés Háza. Vasárnap d. e. (10): Süt a nap (G. 8.) Este (1/7): Marnitz-tangóharmonikahangverseny. — Hétfő (1/7): Hir Sári hangversenye (Z. II. 9.) — Kedd (7): Az ember tragédiája (E. 6.) — Szerda (1/8) (F. 6.), csütörtök (1/6) (D. 6.): Az ember tragédiája. — Péntek, szombat: Nincs előadás. — Vasárnap d. e. (1/11): Ádám Jenő hangversenye. D. u. (3): Leventeelőadás. Este (1/8): Bohémélet (B. III. 8.)

Vígszínház. Vasárnap d. u. és este (T.), hétfő (F.), kedd, szerda, csütörtök (M.), péntek, szombat este, vasárnap d. u. és este: Színház. — Szombat d. u.: Pódium vendégjátéka. (1/4, 7.)

Magyar Színház. Vasárnap d. u. és este (C.), hétfő (D.), kedd (K.), szerda (M.), csütörtök (P.), péntek (V.), szombat, vasárnap d. u. és este (N.): 2000 pengős férfi. (1/4, 7.)

Andrássy Színház. Vasárnap d. u. és este: Ne játssz a szerelemmel. — Hétfőtől nincs előadás. (1/4, 7.)

Fővárosi Operettszínház. Minden este, szombat vasárnap d. u.: Fityfiritty (1/4, 7.)

Pódium (a Pesti Színházban). Minden este és vasárnap d. u.: Meztelen igazság. (1/5, 1/9.)

Kamara Varieté. Minden este, szombat 2, vasárnap 3 előadás: Pesti szimfónia (1/9, szombat: 6, 9, vasárnap: 1/4, 1/7, 9.)

Nemzeti Bábszinjáték. Minden d. u.: Aranyszőrű bárány. Este: Toldi. (1/4, 7.)

Komédia Orfeum. Minden este, vasárnap d. u.: Vigyázz, törékeny! (4, 8.)

Royal Varieté. Minden este csütörtök, szombat, vasárnap d. u. is: Nemzetközi artista-revü. (4, 8.)

Erzsébetvárosi Színház. Minden nap: Csak egy asszony van a világon. (1/5, 7.)

Józsefvárosi Színház. Minden nap: Kék lámpás. (1/5, 7.)

Kisfaludy Színház. Minden nap: Elveszem a feleségem. (1/5, 7.)

Magyar Műszínkör. Vasárnap: Első tavasz. (1/4, 6, 8.)

Váljon el használt ruhájától
mindenért SCHMERGEL fizet legtöbbet Rottenbiller u. 37. Tel. 42-22-69. Lakásra jövök.

Letartóztatták, mert tréfából légi riadót rendezett

Április 8-án *Kiss* Ferenc 20 éves napszámos a Dugonits-utcában és a Kálvária-utcában egész házsorokat felriasztott azzal, hogy *légi támadás van* és a lakók le is vonultak az óvóhelyekre. Később kiderült, hogy *otromba tréfáról van szó* s amikor Kiss Ferencet sikerült elfogni, a rendőrbíró 30 napi elzárásra ítélte. Az ügyészség az elzárásos büntetést most megsemmisítette, mert véleménye szerint Kiss Ferenc tette nem kihágás, hanem *már vétséggé minősül,* rémhirterjesztésnek minősíthető, ezért előzetes letartóztatásba helyezték.

CSILLÁRT METEOR csillárgyárnál vásároljon!
Podmaniczky-utca 27, József-körút 44

Légoltalmi szolgálata miatt elbocsátotta alkalmazottját — súlyosan elítélték

A XI. kerületi rendőrkapitányság büntetőbírája *Rieger* István gépészmérnököt, akinek a IV., Szép-utca 5. sz. alatt van üzeme, 10 napi elzárásra, valamint újabb 10 napi elzárásra átváltoztatható 600 pengő pénzbüntetésre ítélte, mert *légoltalmi szolgálatra kötelezett alkalmazottját szolgálatból elbocsátotta.* Rieger István és az ügyész föllebbezést jelentettek be az ítélet ellen.

Bolerók, rókák, nerzek
még olcsón NAGY SÁNDOR szőrmés él
Eskü-út 2. Telefon 384-099.

Színházi hírek

* **Vasárnaptól kezdve a régi időpontban kezdődnek a magánszínházak előadásai.** A Budapesti Színigazgatók Szövetsége közli, hogy április 20-ától, vasárnaptól kezdve újra a régi időpontban kezdődnek a magánszínházak előadásai. Az esti előadásokat egységesen háromnegyed 8 órakor, a délutáni előadásokat pedig félnégy órakor kezdik. A *Pódium* előadásai a *Pesti Színházban* este fél 9 órakor, délután pedig fél 5 órakor kezdődnek.

* **Major Tamás,** a Nemzeti Színház kiváló jellemszínésze négy estén keresztül játszotta *Márai* Sándor *Kaland* című darabjában *Makláry* Zoltán szerepét, amelyet *előadás előtt három órával kapott kézhez.* A bravúros beugrásnak nagy sikere volt.

* **A „Tizedik kérő" a Vigszínházban.** Következő bemutatóját a Vigszínház *Harsányi* Zsolt és *Hunyady* Sándor *Tizedik kérő* című darabjából tartja. A három felvonásos, elő- és utójátékos, zenés vigjáték főszerepeit *Tolnay* Klári és *Szilassy* László játssza. A darab a boldog békeidőben játszódik, a hangulatos Dunántúlon. Zenéjét *Liszt, Lavotta, Egressy, Chopin, Schubert, Csajkovszkij* és *Lanner* műveiből állították össze.

* **Liszt II. rapszódiáját** *Gilliam Henny* fogja előadni tangóharmonikán ma este a Városi Színházban. A produkció különlegessége, hogy a közismert művésznő egy különlegesen készített Hohner—Marnitz tangóharmonikán fog játszani.

* **Visszatér a régi előadáskezdet.** A Budapesti Színigazgatók Szövetsége elhatározta, hogy szombattól kezdve a magánszínházak előadásai egységesen a régi időpontban, fél 4 órakor és háromnegyed 8 órakor kezdődnek. A Pódium a Pesti Színházban fél 5 órakor és fél 9 órakor kezd.

* **A „Fityfiritty"** ötvenedszer kerül színre vasárnap este a *Fővárosi Operettszínházban. Buday* Dénes humoros operettjét *Latabár* Kálmán és *Kiss* Manyi viszi estéről estére sikerre.

FILHARMÓNIAI TÁRSASÁG

április 4-éről elhalasztott bérleti hangversenye április 28-án, hétfőn este 1/8 órakor lesz a M. Kir. **Operaházban.** Bemutatásra kerül **Dohnányi:** „Cantus vitae" c. szimfonikus kantátája **Madách** drámai költeményére vett szövegre, magánénekre, vegyeskarra. Közr.: **Rigó** Magda, **Basilides** Mária, **Rösler** Endre, **Losonczy** György, a **Székesfővárosi Énekkar** (karn.: **Karvaly**) és az **Erzsébet Nőiskola** leánygimnáziumának **Énekkara** (betanította: **Turry**). Vezényel: a **Szerző.** Jegyek az **Operaház** elővételi pénztáránál.

*

ÁPR. 29., MÁJUS 3. és 9.
Székesfővárosi Zenekar
Rendkívüli Mesterbérlete

ANSERMET — DOHNÁNYI
FERENCSIK — SCHURICHT
FARAGÓ — VÉGH

Bérletek 3 estre 2.50—15 P-ig
Népművelés, Koncert.

Hir Sári Liszt-estje

Holnap, Városi 1/7. Székesfővárosi Zenekar, vez.: **Sauerwald.** Jegyek: Népművelés, Városi.

Tíz fillérre emelik a kerékpárok őrzési díját

A főváros közlekedési bizottságának legutóbbi ülésén tárgyalták a gépjármű-díjak fölemelésére vonatkozó beadványt. *Body* László alpolgármester elnök ismertette, hogy a hadirokkantak képviselete kérvénnyel fordult a fővároshoz, engedjék meg, hogy *a gépjárművek őrzési díját felemelhessék.* Többen indítványozták, *ne járuljon hozzá* a bizottság ahhoz, hogy *a kerékpárok őrzési díját is felemeljék.* A kerékpárok őrzéséért jelenleg óránként *6 fillért* kell fizetni. A kérelem szerint pedig *10 fillér* lenne ezentúl az őrzési díj. Ez az emelés túlságosan megterhelné a biciklitulajdonosokat, akik tudvalévően a *vagyontalanabb társadalmi rétegek közül kerülnek ki.* Ha pedig mégis felemelnék a díjakat, akkor legalább az *OTI épületében* megőrzésre adott kerékpárokra nézve az *eddigi 6 filléres díjat tartsák érvényben.*

Báró *Babarczy* István tanácsnok előadta, hogy a *munkaközvetítő* helyiségére az emelés nem terjed ki. Az *OTI-épület* kivételét azonban *nem helyesli.* Egyes más középületekben az őrzési díj évenként *1—2000 pengőt tesz ki.* Az OTI székházában pedig az őrzési bevétel az elmúlt esztendőben *9700 pengő volt.* A rokkantaknak tehát az OTI-nál elhelyezett járművek őrzése jövedelmez legtöbbet. A díjak emelésénél is itt várnak nagyobb bevételi többletet. Az emelést úgy engedélyezik, hogy az csak az *első órára* vonatkozik, a további időben a régi őrzési díj marad érvényben. Különben pedig a főváros határozata *nem végleges,* mert még az *árkormánybiztos* hozzájárulása is szükséges, hogy a díjakat nagyobb összegben rábassák ki. A bizottság végül a javaslatot *elfogadta.* A kerékpár őrzési díját tehát, ha az árkormánybiztos is hozzájárul, az első órára *10 fillérre emelik fel.*

elsa neuwohner IV. duna u. 3 haute couture nemes anyagok finom női szabóság robes costumes manteaux

Családi Értesítő

Ebben a rovatban megjelenő közlemények díjszabása 3 sorig 7.20 pengő, minden további sor 2.40 pengő.

Kempfner Klára és *Sidney* Tarr főiskolai tanár. húsvétkor New Yorkban házasságot kötöttek.

Telegdi Mária (Pécs) és dr. *Junovics* Miklós (Budapest) jegyesek.

Kovács Anci (Pécs) és *Szabados* Mihály fakereskedő (Mohács) házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Muszka Júlia és *Pánczél* Dezső Újpesten házasságot kötött.

Édenburg Olga és *Wolf* Arthúr házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Hahn Juditka (Budapest) és *Hamburger* Andor (Nagyatád) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Bíró Katalin hegedűművésznő (Budapest) és *Brucker* József (Pécs) április 10-én Pécsett házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Schneller Edith (Vanyarc) és *Pollák* György (Párkány) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Szekeres Vera és dr. *Sélymes* László házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Löbl Klári és *Sajó* Zoltán házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Fekete Ferenc, a Fox Híradó magyarországi operatőrje húsvét hétfőjén tartotta eljegyzését *Nyikulás* (Niculescu) Erzsikével. (Minden külön értesítés helyett.)

BRILIÁNS ARANY EZÜST
vétele és eladása VARJAS, Károly körút 22 udvarban Tel. 139-233

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS FELELŐS KIADÓ:
HEGEDÜS GYULA

Valuta- és devizapiac

A *Magyar Nemzeti Bank* hivatalos árfolyamai:

Valuták: Kanadai dollár 250—300, dollár 343—348, szlovák korona (20 koronásnál nagyobb címletek kivételével) 11.45—11.75, leu (érme kivételével) 2.70—2.80, líra (csak érmék és 10 lirás bankjegyek vásárolhatók) 17.40—17.90, svájci frank 79.60—80.60, svéd korona (csak 100 koronásnál kisebb címletek vásárolhatók) 81.70—82.70.

Devizák: Amszterdam 180.07½—181.40, Athén 2.79—2.82, Berlin 135.70—136.70, Pozsony 11.64—11.78, Brüsszel 54.28—54.68, Bukarest 2.77—2.80, Isztambul 268—271, Koppenhága 65.49—65.97, London 13.77—13.93, Milánó 17.66—17.8864, New York 344.10—347.10, Oslo 77.10—77.67, Párizs (Vichy) 6.78½—6.83½, Prága 13.57—13.67, Szófia 4.14—4.17, Stockholm 82—82.80, Zürich 79.80—80.60.

Amszterdam a 394., Brüsszel a 395., Oslo a 410. számú körlevél II. fejezete, Párizs a 401. számú körlevél alapján lebonyolódó forgalomban érvényesülő árfolyam.

Zürich, ápr. 19. (Zárlat.) Párizs 9.75, London 17.22½, New York 431.50, Brüsszel 69, Milánó 21.75, Madrid 39.50, Amszterdam 229, Berlin 172.50, Lisszabon 17.29, Stockholm 102.70, Oslo 98.50, Koppenhága 83.50, Szófia 4.25, Prága 17.30, Athén 2.37½, Isztambul 3.37½, Bukarest 2, Helsinki 8.70, Buenos Aires 101½, Yokohama 101.

London, ápr. 19. (Zárlat.) New York 4.02½—4.03½, Montreal 4.43—4.47, Zürich 17.30—17.40, Stockholm 16.85—16.95, Lisszabon 99.80—100.20, Buenos Aires 16.95¾—17.13. — Nem hivatalos jegyzések: Madrid 40.50, Helsinki 192, Belgrád 165, Athén 525. — Leszámítolási kamatlábak: Bankváltó 3 hóra 1.03—1.06, 1a ker. váltó 2.50—3. napipénz 0.75—1%

A tenyészállatvásár anyagának nagy része köztenyésztésbe került

Az *Országos Mezőgazdasági Kiállítás* tenyészállatvásárának keretében báró *Bánffy* Dániel földmüvelésügyi miniszter messzemenő támogatásával *nagyarányú tenyészállatkiosztási akciót* bonyolítottak le. A kiállított tenyészbikáknak ugyanis *több mint 80 százalékát, 770 darab tenyészbikát*, továbbá *630 darab tenyészkant* és nagyobbszámú *tenyészkost* és *tenyészbaromfit* vásároltak meg *a köztenyésztés* céljaira. Ilyen módon a kiállításról mintegy *1600 darab törzskönyvelt leszármazású* és nagy értékü apaállat került *a népies állattenyésztésbe*, több mint *1.650.000 pengő értékben*.

A kiállításról a köztenyésztésnek juttatott apaállatok után évenként legalább *35.000 darab* kiváló leszármazású *borjúra*, legalább *100.000 darab* törzskönyvelt leszármazású *malacra* lehet számítani, amelyeknek további utódai még szélesebb körben fogják a magyar állattenyésztés fejlődését elősegíteni.

A textilrendelet helyes értelmezése

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara kebelében működő *Áruellátási Bizottság* a közellátási miniszter felhatalmazása alapján *a textilnagykereskedelem* szabályozásáról szóló 600/1941. K. M. számú rendelet értelmezése tekintetében az alábbiakat közli:

Azok, akik *iparra* (gyáriparra vagy kézműiparra) szóló iparigazolvány alapján fejtik ki tevékenységüket, nem tartoznak kijelölést kérni. Akiknek azonban *nagykereskedésre* szóló iparigazolványuk van, tartoznak kijelölést kérni.

Annak, aki viszonteladó kereskedőknek egyáltalában nem árul, hanem kizárólag továbbfeldolgozó iparosoknak vagy ilyeneknek és fogyasztóknak, csak abban az esetben kell kijelölést kérni, ha iparigazolványa *kizárólag nagybani* árusításra szól.

Azoknak, akik *bizományosi vagy ügynöki iparigazolvány* alapján fejtenek ki nagykereskedői tevékenységet, kijelölést kell kérniök, úgyszintén azoknak is, akik *nagykereskedésre* szóló iparigazolvány alapján üznek nagykereskedelmi jellegű bizományosi vagy ügynöki tevékenységet.

Azok, akik a kijelölést nem kérik vagy nem lesznek kijelölve, a kijelölés megtörténte után csak fogyasztóknak és továbbfeldolgozó iparosoknak árusíthatnak. *viszonteladó kereskedőknek ellenben nem.*

Magpiac

A Magyar Magtenyésztési Rt., Budapest—Monor hetijelentése. A vetőmag-piacon az üzleti forgalom minimális, csupán tavaszi bükköny iránt van némi érdeklődés, de csak jóminőségű áru helyezhető el. Biborheremagból, baltacimmagból változatlan árak mellett, csillagfürtből maximális áron jött létre időnként egy-egy kötés. A mák ára tartott. Gazdarészről most már a késői vetésű cikkek, mint köles, muharmag, szudánfű, mustármag iránt indult meg az érdeklődés. Hivatalos nyersáruárak per 100 kg ab feladóállomás: Köles, fehér 44, vörös 42, egyéb 41. Káposztarepce 40. Napraforgó 30. Lenmag 50. Tökmag 35. Szójabab 31.50. Mák, kék 250—255. Borsó, Viktória steril. 51.40, expressz steril. 41.40. Lencse, nagyszemű steril. 63.40, középszemű steril 51.40, kisszemű steril. 41.40. Lucernamag, ólomzárolt, fehérbárcás 640. Loheremag, ólomzárolt, fehérbárcás 325. Biborhere 160—175. Muharmag 78. Bükköny, tavaszi 54. Csillagfürt 33. Cirokmag 40—41 pengő.

A földmüvelésügyi minisztérium szombaton délben kiadott vetésjelentése szerint a legutóbbi három hét időjárása a mezőgazdaságra *csak részben volt kedvező*. Az ősziek fejlődését *a hideg és a túlbő csapadék* hátráltatta, a kikelt tavasziak fejlődése is lassúbb. A fagy az őszi búzát, de főleg a rozsot *több vidéken megperzselte*, a sok eső miatt pedig, különösen a nedvesebb részeken a vetések kissé megsárgultak. *Száraz és meleg napos időre most már sürgősen szükség volna.*

Száraz, meleg napos időre most már sürgősen szüksége volna a vetésnek

A szántási és vetési munkálatokat az időjárás sokkal nagyobb mérvben hátráltatja, mint a munkaerő és az igaerő elvonása. A szántási, de főleg a vetési munkálatok az időszakhoz képest többé-kevésbbé *számottevő mértékben* vannak ezidőszerint elmaradva. De ha az időjárás szárazra fordul, úgy a tavaszi vetési munkálatok — ideértve az elmaradt őszi vetésterületek pótlását is — az egész számbajöhető szántóföldi területen, ha megkésve is, de *befejezhetők lesznek* az idény előrehaladottságának leginkább megfelelő növénnyel.

A repce

A repce a legtöbb vidéken jól telelt és szépen fejlődött. Az Alföld egyes vármegyéiben már szárba indult és virágozni kezd. A legutóbbi napok hüvös és esős időjárása fejlődésének nem kedvezett.

A búza

Az őszi búzavetések közül a koraiak jól megbokrosodtak, üde-zöld színüek és erőteljes fejlődésűek; a késői vetések állása vidékenként igen különböző, helyenként jól megbokrosodtak és szépen fejlődtek, több vidéken azonban a hideg miatt gyengén bokrosodtak, megritkultak és fejlődésükben visszamaradtak. A mélyebb és nedvesebb részeken fagykárt szenvedtek és vízfoltosak. Ahol az utóbbi időkben erősebb éjjeli fagyok voltak, ott a levélzet hegye leperzselődött. — *A tavaszi búza* vetését legnagyobbrészt befejezték. A korábban elvetett mag jól és egyenletesen kelt.

A rozs

Az őszi rozsvetések közül a koraiak jól megbokrosodtak, szép sürűek és erőteljes fejlődésűek. A melegebb fekvésekben és talajokon már szárba indultak, sőt az Alföld egyes vármegyéiben hasban vannak. A késői vetések általában ritkák, gyengén bokrosodtak és fejlődésükben a hűvös és esős idő miatt visszamaradtak. A mélyebb és nedvesebb részeken a fagyok erősen kiritkították, a vízjárta helyeken pedig foltosak. — *Tavaszi rozsot* csak kevés vidéken termelnek, ahol vetettek, ott jól kikelt.

Árpa, zab

Az őszi árpa jól megbokrosodott és szépen fejlődik. — *A tavaszi árpa* vetését részben befejezték, sok helyen azonban még folyamatban van. A korábbi vetések jól és egyenletesen keltek.

A zab vetése folyamatban van. A hüvös és esős idő gátolja a munka folyamatos menetét. A korán elvetett jól kelt és fejlődik.

A kapás növények

A tengeri alá a talajelőkészítés megindult. Helyenként vetését is megkezdték. — *A burgonya* korai fajtáinak vetését, illetve ültetését megkezdték, a késői burgonyák alá pedig a talaj előkészítése megindult. — *A cukor- és takarmánycékla* vetését helyenként már befejezték. A legtöbb vidéken azonban még csak a talajelőkészítés és a vetés indult meg.

A kerti veteményes

A kerti veteményes közül a koraiak vetését befejezték, a későiek vetése és a palánták kiültetése pedig folyamatban van. A legutóbbi fagyok egyes vidékeken már a kikelt növényzetben érzékeny károkat okoztak.

Takarmányok, legelők

A lóhere és lucerna fejlődését a hideg idő gátolja. A legutóbbi fagy leveleit helyenként leperzselte. Az új vetése részben be van fejezve, részben még folyamatban van. Az őszi és tavaszi áradások és talajvizek miatt, különösen a mélyebb részeken erősen fóltosak, sőt sok helyen teljesen ki is pusztultak. — *A biborhere* a legutóbbi fagyokat erősen megsínylette. — *A bükköny és zabosbükköny* vetése még folyik. A korán vetett jól kelt.

A rétek és legelők egyes vidékeken még mindig *nagyrészben víz alatt állanak*. A szárazabb és partosabb részeken a sarjadzás erősen megindult, de fejlődéséhez napos időt kíván.

A gyümölcs és a szőlő

A korán virágzó gyümölcsfák közül a mandula, som, kajszibarack és a korai cseresznye helyenként már elvirágzott, a legtöbb vidéken azonban *még csak most kezd virágozni*. A legutóbbi fagyok egyes vidékeken a virágzásban volt gyümölcsfákban érzékeny károkat okoztak, ugyancsak hátrányos volt a virágzásra a gyakori erős szél és a hideg eső.

A szőlők állapota. A síkvidéki szőlők a megismétlődő téli hidegek következtében rosszul teleltek. Különösen a fedetlenül hagyott szőlőkben tapasztalható károsodás. Ezeknél az ólmos esők is hozzájárultak a kártételhez. A nyitást országszerte elvégezték, sőt több helyen a metszés is folyamatban van.

Országos vásárok április 21-étől 28-áig

Hétfőn, április 21-én: Dunapentele (Fehér m), Egyed (Hajdu m), Böle Somogy m), Harkány (Baranya m), Iragszemcse (Tolna m), Kecel (Pest m), Kiskomárom (Zala m), Kisköre (Heves m), Mátészalka (Szatmár m), Nagykapornok (Zala m), Noszló (Veszprém m), Nova (Zala m), Nyiregyháza (Szabolcs m), Párkány (Esztergom m), Pécsvárad (Baranya m), Ráckeve (állatv.), Rimaszécs (Gömör m), Sajószentpéter (Borsod m), Somorja (Komárom m), Szigetvár (Somogy m), Tatabánya (haviv.), Verpelét (Heves m), Vízvár (Somogy m), Udvard (Komárom m), Zseliz (állatvásár). — **Kedden, 22-én:** Bátorkeszi (Esztergom m), Büdszentmihály (Szabolcs m), Demecser (Szabolcs m), Gelej (Borsod m), Halmi (Ugocsa m), Pincehely (Tolna m), Soltvadkert (Pest m), Szécsény (kirakóv.), Szombathely (Vas m), Udvard (kirakóv). — **Szerdán, 23-án:** Ersekújvár (kirakóv.), Ipolypásztó (Hont m), Kunhegyes (Szolnok m), Magyarkomját (Bereg m), Nagyberezna (haviv.), Nagyrábé (Bihar m), Nagysalló (kirakóv.), Siófok (Veszprém m). — **Csütörtökön, 24-én:** Balatonfőkajár (Veszprém m), Bánokszentgyörgy (Zala m), Berettyóújfalu (Bihar m), Gyulakeszi (Zala m), Igal (Somogy m), Kisbér (Komárom m), Kőröstarcsa (kirakóv.), Marcaltő (Veszprém m), Máza (Baranya m), Nagykálló (Szabolcs m), Nagyszékely (Tolna m), Nemesnép (Zala m), Répceszentgyörgy (Vas m), Szerencs (Zemplén m), Szil (Sopron m), Tas (Pest m), Türje (Zala m), Ungvár (állatv.), Vasszentmihály (kirakóv.), Zemplén (Zemplén m), Zsámbék (kirakóv.). — **Pénteken, 25-én:** Balatonszentgyörgy (Zala m), Derecske (Bihar m), Komádi (Bihar m), Margitta (Bihar m), Toponár (Somogy m), Apátfalva (Csanád m, 25—26), Csongrád (Csongrád m, 25—26). — **Vasárnap, 27-én:** Nagykőrös (Pest m). — **Hétfőn, 28-án:** Acsa (Pest m), Bácsalmás (Bács m), Balatonkiliti (Somogy m), Büsü (Somogy m), Dombrád (Szabolcs m), Fajsz (Pest m), Hosszúhetény, Istvándi (Somogy m), Jászszentlászló (Pest m), Jolsva (Gömör m), Kiskörös (Pest m), Komárom (Komárom m), Kölcse (Szatmár m), Lelesz (Zemplén m), Mór (Fehér m), Munkács (Bereg m), Nagyatád (Somogy m), Örkény (pótvásár), Perecsény (Ung m), Rahó (Máramaros m), Sáros (Fehér m), Szikszó (A.-Torna m), Szomajom (Somogy m), Técső (Máramaros m), Tiszanána (Heves m), Tornallja (havivásár), Vámospércs (Hajdu m).

ERDÉLYI VÁSÁROK:

Hétfőn, április 25-én: Avasújváros (Szatmár m), Aknasugatag (állatv.), Buza (Sz.-Doboka m), Gyalu (Kolozs m), Nagykároly (Szatmár m), Makkfalva (állatv.), Maroshévíz (21—23). Remetemező, Turc (21—22). — **Kedden, 22-én:** Lekence (23—24), Margitta (23—25), Nagygyires (23—24), Kolozsvár (24—25, juhvásár), Kraszna-béltek (juhv.), Páncélcseh (22—23), Pusztahidegkút (állatv), Visk (Máramaros m). — **Pénteken, 25-én:** Barátka (állatv.), Csucsa (25—26), Okland (állatv.), Lekence (B.-Naszód m), Maroshévíz (M.-Torda m), Szamosújvár (juhvásár). — **Hétfőn, 28-án:** Ditró (28—29), Halmi, Leordina (állatv.), Mezőbánd (állatv.), Nagybáró (állatv.), Szamosborhid (állatv.), Székelykeresztur (juhvásár).

A részletüzletek és hitelirodák haszonkulcsa

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa szabályozta egyes *részletüzletek bruttó haszonkulcsát*. A rendelet szerint a *bútor-részletüzletek* 6 havi törlesztésnél legfeljebb *45%*, hosszabb törlesztésnél *50%* bruttó hasznot érvényesíthetnek. A *cipő-, textil- és ruhanemű-részletüzletek* ötnél kevesebb alkalmazott esetén 65%, ötnél több alkalmazott esetén 70% bruttó hasznot számíthatnak, míg készpénzfizetés esetén megfelelő engedményt kell adni. A rendelet szerint részletkereskedőnek az tekintendő, aki az egyéb feltételek mellett *forgalmának legalább 70%-át részleteladással bonyolítja le.* Aki nem tekinthető a rendelet szerinti részletkereskedőnek, az részleteladásoknál 5%-kal magasabb haszonkulcsot érvényesíthet, mint ami a készpénzeladásoknál meg van állapítva.

A *hitelirodák* a beszervezett kereskedők terhére a készpénzeladási árnak *11%-át*, illetve az altruista hitelirodák *8%-át* számíthatják fel *jutalék* címén, amelyből a kereskedő a hitelirodák könyvecskéjével vásárló vevőkre 5, illetve *4%-ot* háríthatnak át *kezelési költség* címén. Más összeg sem a kereskedőktől, sem a vevőktől nem követelhető. A rendelet a törlesztés legrövidebb időtartamát a *cipőnél 4 hónapban*, egyéb cikkeknél *6 hónapban* állapítja meg.

Gyógynövénypiac

A tavaszi és nyári gyógynövényáruk (drogok) *legkisebb beváltási árai* kilogrammokban és fillérekben. Az első számjegy a *nyers*, a zárójelben lévő a *szárított* áru ára.

Levelek

Beléndek 10 (60). *Cickafarkkóró* 05 (30). *Csalán* 03 (18). *Cseresznye* (csak az ép levelek, tisztán kezelt gally- és ágvégnélküli áru értékesíthető) 04 (20). *Dió* 04 (20). *Fehérmályva* (kézzel szedett, csúpán levélnyelet tartalmazó, válogatott, idegen növényi részektől mentes) 05 (30). *Fehérürom* 03 (18). *Feketenadálytő* 04 (18). *Gyermekláncfű* (torzsanélküli, tisztán levelekből álló áru értékesíthető) 03 (22). *Gyöngyvirág* (csak a zölden száradt értékesíthető, a fakult értéktelen) 04 (24). *Ibolyalevél* 06 (40). *Maszlag* 05 (32). *Málna* 03 (20). *Nadragulya* 08 (60). *Papsajt* (nagy erdei mályva, levélnyél nélkül kézzel csipett) 07 (40). *Papsajt* (kereklevelü, levélnyél nélkül kézzel csipett) 05 (30). *Szamóca* (csak az erdei szamóca levele értékesíthető, a termesztett szamócalevél nem drog) 06 (40). *Szeder* (csak a levélkék gyüjtendők levélnyél nélkül 04 (25). *Tüdőfű* 06 (40). *Útifű, keskeny* (válogatott, füszálmentes, zöldszínü áru értékesíthető) 05 (40). *Útifű, széles* 03 (20). *Vidrafű* 12 (100).

Az országos gazdakamara munkásszakosztálya megkezdte működését

Az *Országos Mezőgazdasági Kamara munkásszakosztálya* a testületi működés többévi szünetelése után elsőizben tartotta most ülését. A szakosztály *Asztalos* János csanádpalotai mezőgazdasági munkást, az Országos Mezőgazdasági Kamara alelnökét választotta meg elnökévé. Az ülésen a szakosztály munkástagjai feltárták a saját vidékük munkásviszonyait és megállapították, hogy *az elmúlt esztendők inségmunkái kedvezőtlenül befolyásolták a munkások felfogását, munkakészségét és fegyelmezettségét.* Általában azonban nem tapasztalható a munkásság vonakodása a munkától, sőt a mezőgazdasági munkásság *megfelelő bér ellenében* ma is a töle megszokott rendkívüli teljesítményekre kész és képes. A szakosztály ezután mezőgazdasági munkásügyi kérdésekkel foglalkozott.

Értéktőzsdék

A *budapesti értéktőzsdén* szombaton a vezető értékek újabb áremelkedést értek el. A többi érték szilárdan tartotta árfolyamát.

A *budapesti értéktőzsdén* szombaton a következő árfolyamokat jegyezték:

	Előző zárlat	Kötések	Zárlat
N. Bank	228.5	230	229.—
I. M. Bizt.	610.—	—	610.—
Conc. Mal.	—	—	7.—
I. Bp. Mal.	22.5	—	23.5
Bauxit	342.—	343—353	353.—
Beocsini	25.5	25.2	25.—
Borsodi sz.	16.2	16	16.—
Szentlőrinci	9.25	10.3	10.2
Cementia	105.—	—	110.—
Kohó	28.4	28—29.5	29.—
Drasche	—	—	29.5
Aszfalt	9.60	9.60—9.70	9.50
Kőszén	611.—	605—625	624.5
N.-bátonyi	52.—	52.75—53.25	53.—
Salgó	52.75	51.75—53.2	53.2
Urikányi	48.4	48—49.5	49.—
Globus	13.5	—	13.—
Rigler	66.—	—	67.—
Fegyver	63.—	64—64.8	64.6
Ganz	25.5	25.3—26.2	26.1
Láng	92.—	—	92.—
Acél	68.5	—	68.—
M. vagon	—	—	42.5
Rima	144.—	142—146	146.—
Schuller	52.—	—	54.—
Soproni vas.	—	—	20.—
Guttmann	7.—	—	7.60
OFA	—	—	18.5
Nasici	86.5	87.75—88.5	88.—
Duna-Száva	—	—	8.—
Levante	0.85	0.85	0.85
Nova	—	28.75—29.25	29.—
Tröszt	79.75	80—81.3	81.—
Államvasút	8.—	—	7.80
Délcukor	145.—	142.25—143.25	143.—
M. cukor	174.—	172—175	174.—
Georgia	38.4	37.5	37.8
Izzó	217.—	209—212	213.—
Dreher-H.	—	285	285.—
Fővárosi	12.5	—	14.—
Gschwindt	—	—	1650.—
Polg. sör	435.—	—	450.—
Royal	—	—	13.5
Gyapjúmosó	23.—	23.3—23.6	23.4
Goldberger	81.5	—	82.—
Győri textil	—	—	95.—
Pamutipar	56.—	—	56.5
Műtrágya	66.—	70	70.—
Brassói	35.5	36	35.5
Gumi	66.—	66.5—67.5	66.5
V. forgalmi	31.—	31.6	31.6
Telefon	13.25	12.7	12.7

Államadósság, kötvények, záloglevelek: 1910. évi fővárosi kötvény 4% 215 (218). 1914. évi fővárosi kötvény 4.5% 424 (435), 1927. évi fővárosi kötvény 6% 127.875 (128).

A hízósertések forgalmának korlátozása

A közellátási miniszter rendeletileg korlátozta a *80 kilón felüli hízósertések forgalmát*. A rendelet értelmében hízósertést csak a MÁSZ és a közellátási miniszter által kijelölt sertéskereskedők vásárolhatnak és a megvásárolt sertést csak a MÁSZ-nak adhatják át, illetőleg másnak csak a MÁSZ engedélyével adhatják el. Kivételesen a további hízlalás céljára sertéshizlalással foglalkozó személynek is adhat engedélyt a községi elöljáróság sertésvásárlásra.

Terménytőzsdék

A *budapesti terménytőzsde* árai szombaton nem változtak.

Hivatalos árfolyamok: Búza 78 kg-os 24. — *Rozs* 71 kg-os 20. — *Zab* 41 kg-os 22.70. — *Árpa:* Sörárpa, kiváló 27, sörárpa, elsőrendű 26, sörárpa 25, ipari, 68 kg-os 24, takarmány, 65—66 kg-os 22, takarmány, középminőségü 21. — *Kukorica* 20.50 pengő mázsánként.

Az életbiztosítások érvényének kiterjesztése háborús kockázatra

Ismeretes, hogy a kormány 2890. M. E. számú rendeletével az életbiztosítások érvényét a háborús események folytán szenvedett sérülésekre, rokkantságra, halálesetre is kiterjesztette.

A rendelet elkészítésénél a kormány azt a szempontot kívánta érvényesíteni, hogy a háborús veszély esetére valamennyi biztosított *egyforma* elbánásban részesüljön. Ezzel lehetővé vált, hogy a kormány a biztosító társaságokat az eddig szokásos pótdíjnál lényegesebben alacsonyabb, a biztosítási összeg 6 ezrelékében meghatározott pótdíj mellett *kötelezze a háborús kockázat vállalására*, tekintet nélkül arra, hogy a biztosított a honvédség tagja-e vagy polgári személy. A pótdíj fizetése tehát minden életbiztosításnál *kötelező*, ennek ellenében a rendelet értelmében *minden életbiztosítás* kiterjed a hadikockázatra is.

A biztosító vállalatok a pótdíjból származó bevételi többletet a létesítendő *Háborús többlethalandósági alap*-ba kötelesek befizetni és amennyiben a pótdíj a többlethalandóságot valamelyik biztosítónál nem fedezné, a hiányzó összeget ebből az alapból igényelheti.

NYOMATOTT A GLOBUS NYOMDAI MŰINTÉZET R.-T. KÖRFORGÓGÉPEIN, BUDAPEST, VI., ABADI-UTCA 9. — FELELŐS VEZETŐ: ERDÉLYI GYÖRGY.

Szovjet hajón a Dardanellákon át

Írta Pálóczi Horváth György

Márványtenger, április
A Magyarország Közel-Keletre kiküldött munkatársától

Nem véletlen, hogy a zászlónak két neve van. Ha mozdulatlanul lóg az utcán: zászló. Ez a szélben táncoló hatalmas vörös vászonlepedő, közepén a sarlóval, kalapáccsal, felső szélén a szovjetcsillaggal: csakugyan *lobogó*. A »*Svanetia*« *U. S. S. R.* luxushajón két lobogót cibál a szél, amikor kifutunk a pireusi kikötőből. A két lobogó és a megafonokból harsogó *szovjet induló* színpadias eseménnyé teszi ezt a kifutást. Pireus népe csődületekbe verődve szemléli az orosz gőzöst, amely másodszor indul el az Athén—Isztanbul—Várna—Odessza útvonalra.

Szovjet területen vagyok most, miniatűr szovjet-világban, azzal az eltökéltséggel, hogy »mindent« megnézek és meghallok, amit csak egyáltalában lehet.

A különlegesen alapos és hosszadalmas görög vámvizsgálat után a hordár felsietett a hófehér hatezer tonnás hajóra, gyorsan tájékozódott és elhelyezte csomagjaimat a kabinban. A kabin tölgyfabútoros, tágas szobácska, az ágyon makulátlanul tiszta, finom lepedő; kis plüshuzatú hencser, tölgyfa íróasztal, karosszék és szekrény egészíti ki a bútorzatot. Ez a szovjet luxusgőzösének *első osztálya*, a második osztályú kabinoknak hasonló a berendezésük, de két ágyasok. A harmadik osztályon négyágyas kabinok, puhafa-bútorzat.

Ez volna tehát a »*Svanetia*«. Rakományán kívül háromszázötven utast tud szállítani. Most *öt* utasa van: egy lett kereskedővel képviseljük az első osztályt, a másodikon két török nő utazik, a harmadikon ijedtszemű örmény kislány őrgyeleg egyedül.

Dal és politika

Lassan elmarad a pireusi öböl. A délutáni napfényben együtt sütkérezünk a lett kereskedővel, öt-hat kék kezeslábast viselő matrózzal, ingujjas, szakállas »stewardunkkal« és az első osztály joviális, kövér, papucsos, kötényes takarítónőjével. A szovjet induló után a hajógramofon, amelynek hangját a megafonok felerősítik, még néhány indulót játszik, majd sor kerül egy érzelgősebb, de tagadhatatlanul fülbemászó dalra, amelyet meleg althangú nő énekel. Nos, gondolom, ez a divatos orosz »sláger«. A lett kereskedő azonban lefordítja a szöveget. Az érzelgős orosz nótának és az angol valcernek keverékére hasonló dallamra a kellemes hangú orosz nő: *Vorosilov* tábornagy hősiességéről, nagyszerű férfiúi és katonai tulajdonságairól énekel. Aki nem érti a szöveget, annak a dallamból és az énekesnő ellágyulásából föltétlenül arra kell következtetnie, hogy az ifjú hölgy szerelmes Vorosilovba.

Az utazás folyamán megszokja az ember ezeket a dalokat; nem lepődik meg többé, hogy Sztalinról, Molotovról, Kalininről úgy énekelnek, mint másutt a tavaszról, a májuséjszakáról vagy a vállakról, amelyek »csendben összeértek«.

Gyűlés a táncteremben

A bőséges uzsonna után a tekintélyes számú hajószemélyzet — néhány ügyeletes kivételével — a második osztály szép és tágas tánctermében tart ülést vagy gyűlést. A táncterem ablakai a középső fedélzetre nyílnak, így itt sétálok körbe-körbe, hogy megfigyelhessem őket. A táncterem berendezése mondain nyári bárra emlékeztet. A bárpult előtt, a terem közepén, kis asztal mellett ül a vezetőség: egy fűtő, egy matróz és gondolom: egy stewart. A ranglokat nem nagyon lehet megállapítani, mert amint kifutottunk, a személyzet nagyrésze ingujjra vagy szevetterre vetkőzött. Körül, a nádfonatú karosszékekben jegyfüzettel és ceruzával a térdükön ülnek a tisztek, a mérnökök, a fűtők, pincérek, takarítónők, szakácsok, mosogatólányok. Az egyik negyvenöt év körüli kötényes, fejkendős takarítónő kéjesen dörzsöli egymáshoz papucsos lábait s közben feszülten figyel. Itt úgylátszik mindenki szóhoz jut, mert egy kopcós fiatalember — később kiderült, hogy ő a pártmegbízott — előadása után, egymásután felemelkednek és 3—5 percig beszélnek. Figyelem a beszélők arcát. Egyáltalában nem zavarja őket, hogy körülbelül hatvan szempár függ rajtuk; összeráncolt homlokkal, akadozva beszélnek. Látszik rajtuk, hogy hangosan gondolkodnak. A többi közben jegyez.

Mialatt a gyűlés (vagy szeminárium?) folyik, az ügyeletesek dolgoznak vagy tanulnak. Bajuszos overallos »stewardom« maradt ügyeletesnek az első osztályon. Ő Marx és Engels Amerikáról írott közös könyvét olvassa és füzetébe néha jegyzeteket ír. Hogy a második osztályú táncteremben miről folyt a szó: az út végéig sem tudtam meg. A kérdésre a válasz mindig: »Mi szoktunk beszélgetni és együtt tanulni.«

Csakugyan, naponta gyűléseznek s tekintve, hogy mostanában oly kevés az utas, az *U. S. S. R. Svanetia* inkább valami úszó politikai szemináriumra, vagy kiránduló-egyetemre emlékeztet, mint utasszállító tengerjáró hajóra.

Két hajó, az egyik Besszarábia

Közben kijutunk a Dór-csatornából, mögöttünk marad Andros és Euboea. A távolban feltűnik egy angol hajó. Lett utitársam kissé ideges, mert a külseje tipikusan porosz, az oroszon és a letten kívül pedig csak tőről metszett berlini dialektussal *németül* beszél. »*Es ist nicht janz einfach*«, magyarázza: ha az angolok gyanút fognak, könnyen leszállítják. Igazi németek aztán egyáltalában nem utazhatnak a tengeren. »Milyen furcsa«, — mondja, »Görögországban, Törökországban repülőgépen, vagy vonaton nyugodtan utazhatnak a németek, de a görög, vagy török partok szomszédságában már háború van számukra. És a tenger az angoloké!«

De az angol hajó nem jön közelebb. Úgylátszik, mégsem vizsgálnak át minden hajót. A multkor a Beirut—Athén—Isztanbul—Konstanza útvonalon járó *Transylvania (!)* nevű román luxusgőzöst átkutatták. (Furcsa véletlen: ezen a vonalon két román hajó közlekedik, az egyiket *Besszarábiának*, a másikat *Transylvániának* nevezik).

Pünkösdi filléres Pozsonyba útlevélnélkül május 10—13-ig.
Jelentkezési határidő április 30-ig. **19—P.**
Continental, József Nádor-tér 8. T. 182-062
M. N. B. eng. 1300.

Vacsora

A pincér vacsorázni hív. Kettesben ülünk a ragyogó és nagy étteremben. Az esti étlap: 1. Orosz vegyes előétel, amely áll kaviárból, paprikásgombából, tejfeles reteksalátából és apró sózott halakból. 2. Húsleves tüdőtáskával. 3. Angol bélszín francia burgonyával, articsókával, zöldborsóval és spárgával. 4. Vargabéles-szerű orosz tejfeles sütemény. 5. Gyümölcs (banán, narancs, alma), sajt és Odesszában gyártott apró töltöttcsokoládé. 6. Orosz tea.

Vacsora közben a rádió újra romantikus orosz dalt hoz.

— Valaki úgylátszik megint beleszeretett valamelyik politikusba, — jegyzi meg lett útitársam.

A pincér, nagydarab, kedves szőke ember, annyit kínál, mint a legbuzgóbb házigazda. Amint meglátta, mennyire ízlik a kaviár, újabb adagot hozott, s másnap délben tányérom előtt már annyi kaviár állt, hogy odahaza kétszáz szendvicsre is elég volna.

Mennyi a ráfizetés?

Utitársam vacsorautáni cigarettázás közben azt számítgatja, hogy mennyi lehet a ráfizetés egy ilyen úton. Öt utas jegyára arra sem elég, hogy a gépek kenésére használt nehézolajat megvegyék rajta. Minden kikötőben tekintélyes összeget emészt fel a kikötési, révkalauzi, ki- és bevontatási díj.

— Igazi kereskedőnek — mondja — valóságos testi kín, hogy egy ilyen remek, nagy hajó utasok nélkül közlekedik egy ilyen fontos útvonalon.

Most tüzetesen megnézzük az első osztályt is. A táncterem: beillene kisebb fajta budapesti mulatónak. A dohányzó vörös bőrfotőjei konzervatív klubra emlékeztetnek s csak Sztalin, Lenin, Molotov, Kalinin hatalmas képmásai emlékeztetnek arra, hol vagyunk. A hajókönyvtárban oroszul, angolul, franciául és németül öt-hatszáz kötet. Valamennyi politikai és társadalomtudományi könyv. Marx, Lenin, Engels, Sztalin művei. *Sztalin beszédei* díszes kötetben a legfeltűnőbb helyen. A könyvszekrény mellett a falon: terjedelmes Sztalin-idézet és újabb Sztalin-kép. Az olvasóasztalkákon moszkvai, angol, német és francia hetilapok és a hatszázezer lelket számláló volgai német köztársaság egyik napilapjának több példánya.

Kikötünk Mytiléné öbében, késő éjjel és indulunk tovább a Dardanellák és Isztanbul felé. Stewardom megigéri, hogy felkelt, amint a Dardanellákhoz érünk.

A Dardanellákban

Sajnos, tulságosan lelkiismeretesen tartotta be a szavát, mert még alig látszott a távolban *Sidd el Bahr* és *Kum Kalest* a Dardanellák bejáratának két oldalán, már kizavart a fedélzetre. Ahogy közeledünk a híres tengerszoros bejáratához, mintha öbölbe tartanánk. *Sidd el Bahrból* most a hajóhoz siet egy kis motoros, vörös, félholdas zászlója jelzi, hogy török. Két tiszt, két vámtiszt és a révkalauz jön a fedélzetre.

Abydosnál a híres szoros beszűkül, folyamszerűvé válik. De ennek a folyamnak egyik partja: Európa, a másik: Azsia. Hogy ez a »Hellespontos« mennyire kényre-kedvre kiszolgáltatja a töröknek a mediterrán és a feketetengeri vizek közti hajózást: azt csak az érti igazán, aki itt áthalad. Szűk partok között halad a tengerszoros. *Egy aknarakó hajó másfélóra alatt teljesen elzárhatja*, nem szólván a partvédő ütegekről, amelyek védett, hegyoldali pozíciójukból a legkisebb csónakot is kényelmesen eltalálhatják.

A Dardanellák szorosa most feltűnően üres. Egész napi hajózásunk alatt sem itt, sem a Márvány-tengeren, amely ez esetben csakugyan márványszerű mozdulatlanságban tündökölt: egyetlen hajót sem láttunk.

Gallipoli, Rodostó, Isztanbul

Gallipoli nevezetes városa csak körvonalakban látszik a távolban. A mult világháborúban az anzacok, az ausztráliai és újzélandi csapatok, itt aratták véres partraszállási diadalukat. Az anzacok most is itt vannak a »szomszédban«, »valahol Transzjordániában«, de ezúttal kényelmes luxusgőzösökről szálltak nyugodtan partra.

Néhány perc még és a Svanetia kijut a Márvány-tengerre. Itt már nem bánom, hogy *Rodostót* csak sejteni tudom a láthatár peremén, mert úgyis ideutazom néhány nap múlva.

Délelőtt: csendes utazás a Márvány-tengeren. A személyzet tanul és szónokol. Óriási ebéd, aztán már csomagolni kell és felsietni a fedélzetre a világ egyik legkülönlegesebb látványa kedvéért. Az enyhén borús alkonyatban apró aranylángok merednek a levegőbe: Bizánc—Konstantinápoly—Isztanbul mecsetei. A víz megélénkül, hajók tülkölnek és bömbölnek, kis propellerek, motorosok, lomhán pöfögő halászhajók, vitorlások népesítik be a vizet.

Balkézfelől látszik az *Aja Sophia* és a *Nagyszeráj*, szemben Galata és Péra házrengetege, jobbra pedig Ázsia: *Üsküdar* és *Haidar Pascha*, a Taurus-expressz nevezetes végállomása. Még öt perc és szemben az Aranyszarv bejáratával kikötünk.

A hajó-megafon szovjetindulót játszik, de *Isztanbul, Galata, Beyoglou, Péra, Üsküdar* túlharsogja. Az egyik mecset tornyában apró fekete alak hajlong Mekka felé, egy motorcsónak vijjogva teremt utat magának a csónakrengetegben és én *ötven buzgó török hordár* segédletével szovjetterületről török földre lépek.

Készül a Nemzetközi Vásár óriási árvíz körképe

Az összes magyar folyók gyors ütemben apadnak

A hetek óta tartó árvizi ügyelet ma reggel szünt meg a földmüvelésügyi minisztérium vízrajzi intézetében, ahol ma már az intézet házi használatára sem készítettek részletes vízjelentést a folyóvizek állásáról.

— Hál' Istennek, erre már nincsen szükség — mondják az intézet részéről a *Magyarország*-nak —, *ma már az illetékes tényezőkkel sem közöltünk jelentést a folyóvizek állapotáról.* Remélhetőleg ilyen jelentés készítésére már szükség sem lesz az idén. A helyzet az, hogy az *apadás egyre gyorsabb az összes folyókon.*

Megírtuk, hogy az árvízvédelmi kormánybiztosság intézkedésére az *idei vízpusztításokról külön látványos pavillont rendeznek be a Nemzetközi Vásáron.*

— Ma már olyan rengeteg anyag áll rendelkezésünkre, — mondja az árvizi pavillon egyik előkészítője — hogy *szinte azt sem tudjuk, hova helyezzük el.* A pavillon egyik legszomorúbb érdekessége és látványossága az az öt méter magas, 10—14 méter széles, köralakú *dioráma* lesz, amelyet *Fülöp Zoltán*, az Operaház szcenikai felügyelője állít össze és fest legutóbbi árvizi repülőútjának tapasztalatai alapján. *A dioráma előterében egy árvíztől összedőlt ház lesz látható, valóságos árvíz lesz az előtérben,* azután úgy folyik össze a teljes árvizi képet mutató festett háttérrel az igazi árvizi előtér, mint ahogyan a *Feszty-körkép* ábrázolja művészien és természethűen a *Magyarok bejövetelének* mozgalmas jeleneteit és tájait.

A gyüjtés legújabb eredményei

A *Magyarország* és a *Pest* szerkesztőségéhez tegnapi kimutatásunk szerint befolyt 16.290.93

Ujabb adományok:

Korányi Royal éttermek konyhaszemélyzetének gyüjtése 46.10
Jósika ucca 10. számú ház lakói 10.90
Gyurisch Ede és neje 5.—
Péchy Angela nyug. postatisztviselőnő, Munkács 5.—
Club kávéház tulajdonosa 30.—
Club kávéház személyzete 30.—
Wenninger Károly, Budapest 10.—
G. A., Budapest 3.—
Országos Egészségügyi Anyagraktár Rico Magyar Kötszerművek Rt. tisztviselői és munkásai 304.40
Németh János Nemzetközi Szállitmányozási Vállalat és tisztviselői 702.—
Szabadság kávéház személyzete 10.—
Mikuska András cég alkalmazottai 6.30
Szabadság kávéház főpincérei és pincérei 20.—
Dr. Strauss Vilmos Szabadság kávéház tulajdonosa 30.—

Eddigi gyüjtésünk eredménye szerkesztőségünknél összesen: 17,503.63
Lappéldányunkhoz mellékelt 64.100-as számú csekkszámlára a *Pest*-ben kimutattunk ma 12,522.27
Alább részletezendő kimutatásunkban érkezett újabb adományok 1.983.99

Csekkszámlára érkezett összesen 14.506.26

Eddigi gyüjtésünk összeredménye:

Szerkesztőségünkhöz érkezett 17.503.63
Csekszámlára érkezett 14.506.26

Összesen: **32.009.89**

Részletjegyzék a csekkszámlára érkezett befizetésekről:

Magyar Országos Közp. Takarékpénztár alkalmazottainak egyhavi fizetésük 1%-a 742.80, Budapesti Ügetőverseny Egyesület totalizatőr tisztv. gyüjtése Budapest 312.90, Borgazdasági Vegyipar rt. Budapest 100.—, Safir Sándor Munkács 2.—, Völker Ferenc Ujdiósgyőr 3.—, Török József Budapest 1.—, özv. Gosztony Aladárné Kerekudvar 20.—, Száki János Budapest 2.—, Nacsa Lajos Makó 5.—, Jung István Makó 1.—, Molczer János Pécs 2.—, Farkas János Szeged 1.—, özv. Müller Nándorné Tata 2.—, dr. Dobokay Árpád Budapest 4.—, Boneff Iván Budapest 2.—, Voharich N. Budapest 2.—, Németh Ferenc Budapest 1.—, dr. Szenczényi Andor Budapest 5.—, Horváth Edina Budapest 10.—, Sziklás Sándor Ujpest 2.—, dr. Bárdoss és fia rt. Budapest 10.—, Tóth József Budapest 2.—, vitéz Füzesséry István Budapest 10.—, özv. Weisz Arnoldné Margitsziget 1.—, özv. Benkő Mártonné Budapest 1.—, Szalay Jánosné Budapest 5.—, Urbányi Mariska Budapest 3.—, Piller Mária Budapest 3.—, Salamander cipő rt. Budapest Erzsébet körút 36. 50.—, Papírművek rt. Budapest 200.—, Ágoston Endre Budapest 5.—, P. Döller Antal Budapest 3.—, Hauber Gusztáv Rákoscsaba 1.—, vitéz dr. Gönczy István gyüjtése Budapest 13.60, Vágó Zsigmond Budapest 3.—, Galwitz Testvérek Budapest 30.—, Rein István Budapest 5.—, S. I. Budapest 3.—, Beregi Imre Budapest 1.—, Gyorgyevits Sándor Budapest 5.—, Szongott Miklós Budapest 5.—, Petrovszky I. nyugdíjas Budapest 3.—, Singer Ernő Budapest 1.—, Koserna Ferencné Budapest 2.—, Kiss A. J.-né Budapest 2.—, Simányi Fricike II. oszt. tanuló Budapest 5.—, Német János fodrász Budapest 3.—, Gewölb Aladár Budapest 10.—, Wagenhoffer Lajos Budapest 3.—, Graf és Lessner Budapest 200.—, Mille József Budapest 1.—, Gyimesy Árpádné Szombathely 10.—, Raab Józsefné Budapest 1.—, Matyi János Kispest 10.—, Grelneth és Molnár M. Budapest 2.—, Krassó Zoltán Budapest 5.—, Oláh József Budapest 6.—, Schlesinger Jenő Kispest 5.—, Beneze Gusztáv Kispest 5.—, Krizsanóczy Béla Vác 2.—, Kállay Julia Budapest 5.—, Varga Péter Sárosd 5.—, Gábris József Tihany 3.—, Sümegi János Budapest 5.—, Papp András Budapest 1.—, VI. és VII. ker. fodrászmesterek asztaltársasága 10.—, Tóth Kálmán Nagykáta 2.50, Kohn Imre Gyömrő 5.—, Ronczó Lajos Tápiósüly 2.50, Doncha Károly Budapest 5.—, Andréusz Károly Budapest 10.—, Szilasi Sándor Budapest 1.—, Boskovics Gábor Budapest 1.—, Horváth József Budapest 2.—, Barcza Lajosné Pereske 10.—, Szijj Ferenc Nagyigmánd 1.50, Galambos István Nagyigmánd 2.—, Kertay József Ács 1.—, Nagy Gyula Balatonalmádi 10.—, Bukovits Antal Budapest 2.—, vitéz Gombos István Nagykamarás 1.—, Löschnig Viktor Pesterzsébet 5.—, Polányi Béla Budapest 2.—, Kornbauer József Budapest 1.—, Stelczer István Budapest 1.—, Putz vendéglőben Jóbarátok asztaltársasága Budapest 30.—, Varga Lajos Budapest 5.—, Vincze István Budapest 50.—, Borbély Lajos Kunhegyes 1.—, Lévay Mátyás Balassagyarmat 1.—, Háry József Balassagyarmat 2.—, B. I. Budapest 2.—, Epple Antal Rákoskeresztur 5.—, Endrédy József Budapest 5.—, Kiss György Budapest 10.—, Tóth József Budapest 2.—, Robotkay Lajos Cered 1.—, dr. Günstler T. Budapest 1.—, Államtudományi Intézet adománya 34.—, Szentgróti János Budapest 1.—, Haulits Antalné Aszód 10.—, Tomasi Béla Érsekujvár 2.—, Helmes József Érsekujvár 2.—, Szeleczky András Oroszka 5.—, Nemes Károly Dorog 2.—, Nagy István Debrecen 2.—, ifj. Dull Ferenc Balatonkenese 1.—, Jakobi József Kecskéd 2.—, Gál János Kisbér 5.—, Sándor Herman Kassa 50.—, dr. Mikler Lajos Kassa 5.—, Puskás Lajos Budapest 2.—, Járosi Emil 1.—, Fülöp Julia 2.—, Csizmadia F. 1.—, Barát Juli —.30 4.30, dr. Kende János Budapest 20.—, Ripay István Ujpest 3.—, Pauer Nándor Budapest 1.—, özv. Weisenfeld Jánosné Székesfehérvár 1.—, özv. Pzaftik Józsefné Budapest 1.20, Bichler Sándor Budapest 2.—, Hajós Dezső Budapest 3.—, a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezetének I. sz. fiókja Budapest 1.70, Benzsay Kálmán Budapest 10.—, Szabó József Budapest 1.—, P. E. Budapest 1.—, Peringer J. Alsónémedi 15.—, dr. Kovács Dezsőné Budapest 3.—, Neurer Alajos Budapest 2.—, Vajdaffy Imréné Budapest 3.—, Csendes Pál Budapest 8.24, Müller György Budapest 1.—, Stromszky Sándor Budapest 20.—, Fehér Ferenc Budapest 3.—, Göbbös Gábor Budapest 2.—, Kosperán György Budapest 5.—, özv. dr. Solymossy Lajosné Budapest 2.—, Gebauer Béla Budapest 30.—, Gebauer: Gellért-kávéház személyzete Budapest 37.—, özv. Böszörményi Lászlóné Budapest 5.—, özv. Linka Bohuszlávné Budapest 10.—, Blasits Jánosné Budapest 3.—.

Harc folyt egy rajnai szigetért

Párizs, április 13. *(Havas.)* Hivatalosan jelentik április 13-án délelőtt:

Április 12-én a késő délutáni órákban Saar vidékén tüzérségünk lőtte a folyamatban lévő ellenséges munkálatokat. Az éjszaka a Rajna partjain valamint Mühlhausentől keletre fekvő vidéken és Strassburg környékén gyalogsági tevékenység folyt. Az ellenség sikertelen rajtaütést kisérelt meg egy rajnai sziget ellen, amelyet Hüningentől északra csapataink tartanak megszállva. *(MTI)*

Weygand visszatért állomáshelyére

Párizs, április 13. *(NST) Weygand* tábornok, a közelkeleti francia hadsereg főparancsnoka elhagyta a francia fővárost és útban van *állomáshelye* felé. A tábornok és *Reynaud* miniszterelnök között *táviratváltás* folyt le. A miniszterelnök táviratában a kormány *bizalmáról* biztosította a közelkeleti hadsereg-parancsnokot.

Wavell lett a középkeleti angol főparancsnok

London, április 12. *(Havas)* Az angol hivatalos lap péntek esti számában közli, hogy *Sir Sinclair Archibald Wavell* tábornokot kinevezték a középkeleti angol csapatok parancsnokává. *(MTI)*

Angol repülőrajok összevonása Dél-Amerikában

Mexikó, április 13. *(Német TI)* Idérkezett hírek szerint *Pine Fridge* katonai repülőterén *Guatemala* és *Angol Honduras* határán *angol bombavetőrepülőgépeket* vontak össze. Ezeket a repülőgépeket a közép- és délamerikai angol birtokok őrzésére fogják használni. *(MTI)*

A KÖLTŐ!

A rejtvények mindegyikében találunk háromszor is két olyan szót, amelyeknek definiciója ugyanaz. Az egyik szó kezdőbetüi egy nagy magyar költő vezetéknevének, a másiké pedig a költő keresztnevének egy-egy betüjét adják. (Például: Katona József nevéből hétfőn találnánk egy K- és egy J-betüt, kedden A- és Ó-betüt, stb.) Megfejtésül a költő neve küldendő be szerdáig (április 17) s melléklendő hat darab »A költő« cim. Jutalmak: 4 tízpengős.

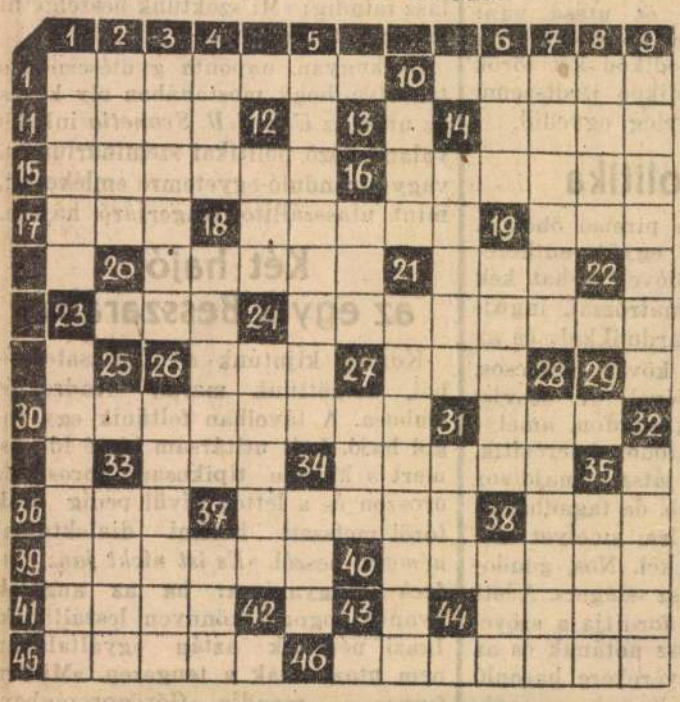

VIZSZINTES:

1. Ünnep
10. Szeretnj — latinul
11. Vadászeb
14. Ilonka
15. Pesti tér
16. A »Rézpénz« szerzőjének egyik neve
17. Adu (a tout) helyes fonetikával
18. Olasz hegedükészitő
19. Nem lát
20. Jegyző — németül
21. Úszócsapat
23. Okleveles — röv.
24. Istenem!
26. Ketten zenélnek
27. Kártyadiszno
30. Klima
31. Megye
33. Unravaló
34. Bútor
36. Német fürdőhely
37. A lóval kapcsolatos szó
38. Államnak fizetünk
39. Messzelátó
40. Indiántörzs
41. Zuhanás
44. Hamis
45. 730 nap
46. Idegen női név (Elba szigetének görög neve)

FÜGGŐLEGES:

1. Kis folyó
2. A lóval kapcsolatos szó
3. Otthon
4. Krisztus előtti (röv.)
5. Szaglász
6. Micsodán?
7. Alárendel
8. Káka tövén kö
9. Nép
10. Vallás
12. Katasztori (röv.)
14. Gács-csal együtt igértek Forgácsnak
16. Angol segédige
18. Por, folyadékban
19. Körmenet — németül
21. Hozzányúl
23. Germánok
24. Reformálj!
28. Ünnep
27. Növény — névelővel
29. Iszik
31. Hörövidités
32. A »Rézpénz« szerzőjének egyik neve
33. Nem a tied!
34. Régi hosszmérték
35. 12 órai, de nem éjféli
7. Betü kiejtve
38. Részvény

Vasárnapi megyeri versenyek

I. Hadseregi sikverseny. 1200 P. Táv 1850 m.

1(8) **Crataegus** (Bogyai hd.) 76½
2(4) **Bakter** id. (Bettlen hd.) 75½
3(7) **Dévény** 6é stpher (Baranyi) 70½
4(2) **Limanova pher** (Hedry hd.) 70½
5 **Adisababa** 5é (Remete hd.) 69
6 **Máv** 3é stpk (Mészáros fh.) 59½
7(3) **Dugóhúzó** 3é stpm 57½
8(1) **Décse** 3é pm 57½
9 **Dráva** 3é pk 56

Crataegus folytathatja győzelmi sorozatát.

Tip: **Crataegus—Máv**

II. Akadályverseny-hendikep. 1500 P. Táv 3600 m.

1 **Lectica** 6é pk (Dara) 65
2 **Fék** 6é pm (ifj. Hujb. J.) 64
3 **Nincs több** 5é sk (Gál I.) 63½
4 **Diva** pk (Fetting K.) 63½
5 **Alap** 4é stpm (Mészáros F.) 55

Lectica oly előnyös súlyhoz jutott, hogy győzelme valószinü.

Tip: **Lectica—Fék**

III. Gátverseny-hendikep. 1500 P. Táv 2400 m.

1 **Bon-Pas** (Kovács I. II.) 64
2 **Sydney** 5é sm (Szovátai F.) 63
3 **Désakna** 4é pk (Mészáros F.) 62½
4 **Royales** stpm (Stankov. J.) 60
5 **Mafalda II.** 4é sk (Szele) 59½
6 **Lécfalva** 4é pk (Gál I.) 55

Royales és **Sydney** ideí formálkkal, **Mafalda II.** tavalyi tudása alapján, az esélyesek.

Tip: **Royales—Sydney—Mafalda**

IV. Gödi-díj. 2000 P. Táv 1600 m.

Crataegus id. stpher 66
2(8) **Desperado** id. ph. (Baranyi) 66
3(11) **Farandole** 6é (Fetting F.) 64½
4 **Pir** 5é pk 63½
5 **Virtus II.** 5é pm 61½
6 **Top Hat** 5é pm (Bakonyi I.) 59½
7 **Film** 5é pk 58
8(2) **Futóbolond** 6é (Horv. K. II.) 58
9 **Sirató** 6é sher (Alt L.) 57
10 **Blagueur** 4é stpm (?) 56
11(3) **Nepita** 5é pk (Pfendler S.) 54½
12 **Facér** 3é pm (Kajári I.) 53
13 **Almandin** stpm (Gyurgyev) 47
14 **My Star** 3é stpm (Török J.) 47
15 **Ringató** 3é pk 45½
16 **Couleur Gagne** 3é pk 45½

Sirató tavalyi első futását is győzelemmé avatta. Miért ne tenné meg most is ugyanezt.

Tip: **Sirató—Top Hat—Nepita**

V. Urlovas-hendikep. 1200 P. Táv 1000 m.

1 **Baka** 6é pher (Baranyi) 77
2(7) **League of Nat.** (Hedry hd.) 71½
3(12) **Minek?** id. stpk (Tulajd.) 63½
4 **Babvirág** 6é pk (Bakonyi L.) 64½
5 **Hamupipőke** 3é pk (Stvgár) 60½
6 **Krasznahorka** 3é (Péterfy) 58
7(2) **Dráva** 3é pk (Kredler) 51½
8 **Pelvidék** 3é sm (Pfendler S.) 51
9 **Diana** 3é pk (Karaszek) 50½
10 **Kujon** 3é stpm (Török J.) 50
11 **Szépvirág** 3é sk (?) 50
12(3) **Fiumara** 4é pm (Horv. K. II.) 50

Babvirág első ideí szereplésekor sokáig vezetett. Másodszorra valószinüleg még jobban fog futni.

Tip: **Babvirág—Kujon—Pelvidék**

VI. Welter-hendikep. 1500 P. Táv 1600 m.

1 **Szives** 4é pk (Kredler) 65½
2 **Fruska** 3é pk (Török J.) 60
3(9) **Nicolette** 5é (Pfendler S.) 59½
4 **Tekergő** id. pk (?) 57½
5 **Láncos** 3é stpm (Baranyi) 54
6 **Hozzánna** 3é stpk (Karaszek) 52
7 **Bennekom** 3é (Bakonyi L.) 50½
8 **Décse** 3é pm (Győri) 44
9(3) **Teri** 3é pk (Novák J.) 42½

Fruska Szeleburdi mögött aránylag jó képességü mezőnyben harmadik volt. Ott mutatott formája ide elég lehet.

Tip: **Fruska—Hozsánna**

VII. Hendikep. 1800 P. Táv 1100 m.

1 **Ferlő** 4é sher (?) 62½
2 **Senorita** 3é (ifj. Bih. L.) 62
3 **Mulasd meg** 4é (Baranyi) 55
4 **Sári** 3é sk (Horv. K. II.) 51
5 **Happy Boy** 4é pher (Máté I.) 50
6 **Komika** 3é stpk (Kajári I.) 49
7 **Fiskális** 3é (Gyurgyev) 47
8 **Padisah** 6é pm (Török J.) 46½
9 **Meddig** 3é sm (Pfendler S.) 45½
10 **Cuba** 4é stpher (Erbel M.) 39

Mutasd meg, Sári és Komika lehetnek leginkább az élvonalban.

Tip: **Mutasd meg—Komika—Sári**

CSONGOR ÉS TÜNDE

Vörösmarty drámai költeményének felújítása a Nemzeti Színházban

A NEMZETI MEGÚJHODÁS TÖREKVÉSE,

irodalmi hangváltás romantika és népiesség között s egy szerelem fájdalmas emléke — ezek a nemtők állják körül a »*Csongor és Tünde*« bölcsőjét s mindegyik ajándékoz valamit a műnek. A dús ajándékok között zsibongó képzelettel áll a harmincéves Vörösmarty Mihály s valójában nem tud választani, melyiket adja végső útravalóul színjátékának a követelőző eszmék közül. Nemzeti mitológia is kellene támasztékul és serkentésül az ébredező nemzeti öntudat alá, népiesebb, népszerűbb és meseszerűbb, mint a Zalán futásának mitológiája volt. Keresni is kellene az utat a nép és a valóság felé Kisfaludyék nyomán. S valahol el is kellene mondani azt a ki nem élt, sajgó szerelmet is. A »*Csongor és Tünde*« témája mindháromra alkalmasnak látszik. Miriggyel, az ördögfiakkal, a virágzó tündér-almafával, Ledérrel, a hármas úttal, a róka-lánnyal s a csodákkal alkalmas egy magyar mesevilág megteremtésére. Balgával és Ilmával a »törzsökebb, izmosabb«, valóságosabb népi hang megszólaltatására az irodalomban. Csongorral és Tündével az el-lengő, nyugtalan szerelem lírai felidézésére. S a többiekkel: a Kalmárral, a Fejedelemmel, a Tudóssal, az Éj-jel pedig alkalmas egy magyarázatot kutató, tépelődő, borongó filozófia első megfogalmazására. A műben nagyok a csábítások minden irányba, költője szinte maga is, mint hősei, a hármas keresztút választása elé kerül: merre is?

Az eszmék bőségében művére bízza magát Vörösmarty: válasszon az, merre indul s hová ér el. »Üdlakig«-e, egy távoli álomhonba, csillagvilágba, tündér-hazába, vagy vissza a földre? Tévedés ne essék: a költő a célt témája koncepciójában már pontosan tudta. Tudta, hogy Csongort és Tündét a sok bolyongás és tévelygés végül visszavezeti a földre. Ez a költői elhatározása szilárd és megváltoztathatatlan magában a témában. Csak az nem tisztázott még: hogyan? Égtől a földig hogyan vezet s milyen részletek között az út? E részletek a döntőek, e részletekre bízza a költő, hogy elsősorban őt magát, aztán az olvasót és a nézőt meggyőzzék, hogy a téma vezetése helyes, Csongor és Tünde szerelmének színtere nem a Tejút, magányos csillagaival, hanem egy liget, fákkal és élő méhzümmögéssel. E részleteknek kell előválniok, ha a művet valódi mondanivalójában akarjuk látni, e részleteket kell aláhúznia — természetesen a mű mese-hangulatának épenhagyásával — a rendezésnek, ha a valódi »*Csongor és Tündé*«-t akarja színpadra vinni.

A VALÓSÁGÉRZÉK

mindig kész az elröppenésre mesékben. Nagyon szilárdan kell megvetnie a lábát, hogy el ne ragadják fellengző álmok, ábrándok, kacér csodák, tünékeny látomások. A »*Csongor és Tünde*« lírai természeténél fogva pillangó s a szó szárnyán hajlamos inkább a virágok színe, mint anyaga, illata, mint méze iránt érdeklődni. Balgával és Ilmával köti magát Vörösmarty és műve a tárgyakhoz és a valóságos emberekhez, velük erősíti valóságérzékét. Már a mű első pillanataiban lehorgonyozza a lebegő Tündét a tündérvilágból a halandóba azzal, hogy saját szavait idézteti rá Ilmával: »*E poros földről emeltél — A magas tündérhazába, — S csak azért, hogy ott napestig — Csongor úrfiról beszéljek.*« Csak azért tehát, hogy a szép s nyilván unalmas tündérhonban Tünde egy halandó férfiról halljon. Művében először — s mindjárt az elején — így tesz vallomást Vörösmarty a valóságnak. Nem sokkal később valóságérzéke már oly erős, hogy csipkelődni is tud vele, mintegy bebizonyítva, hogy merő iróniából hisz csak a sajátmaga felidézte csodában Ilmával mondatja el ezt a bájosan csúfolódó, igazi népmesei mondatot: »*Csongor úrfi megbocsáss, — Már a hajnalcsillag int, — S míg hattyúvá változom, — Ahhoz is csak kell idő.*« Tehát az időtlen tündérvilágban, ahol az örökkévalóság időszámítása szerint egycsapásra történik minden, a csoda is s az alakváltozás, Vörösmarty egészséges és valóságos népi és emberi észjárással feltételezi az időt, mint a valóság döntő alkatrészét.

A reálisnak ugyanez a természetes, emberszabású igénye tér vissza erőteljesebben, most már nem bájos kötődéssel, hanem a cselekmény szerves részeként Vörösmarty gondolatai közé akkor, amikor Csongor minden varázslat, csodabocskor, ostor és köpeny segédletével is később ér Hajnal palotája elé, mint a cammogó Balga: »*Míg te égen, csillagon — Összevissza nyargalóztál, — Addig én kordéluomon — Jöttem itt a vert úton.*« Ez már nem játékos szó Vörösmarty ajkán, hanem tudatos művészi magatartás, állásfoglalás a valóság mellett. Csongor ezt mondja, eszméitől fűzve: »*Üdlakon kell megpihennünk.*« Balga ezt feleli rá vastag kételkedéssel: »*Addig megnenészedünk.*« Csongor ezt: »*Oh, kívánság, légy viharrá, — Vigy, ragadj el engemet.*« Balga ezt: »*Rossz szekér az, bakja nincsen.*« Csongor így ábrándozik: »*Csillag!*«, Balga így realizál: »*Göncöl hintajában a kerékagy.*« Mindez nemcsak Vörösmarty vitája önmagával, hanem az az állásfoglalása is, amelyről saját műve részleteitől hagyja magát meggyőzni, hogy a végén a »*Csongor és Tünde*« egészével, egész mondnivalójával vesse meg a lábát a valóságban: szerelmeseit a varázslat mindig csak elválasztotta egymástól, de megtalálják egymást a mindig segíteni kész valóság erejével. Mirigy és az alvilág gonosz hatalmát megtöri, tündérek magasröptű tehetetlenségénél célravezetőbb Balga és Ilma népmesei, egészséges kedélye, furfangja, tenyerestalpas vidámsága, sejtelmes szónál és zengzetnél igazibb utat mutat egy jólmegtermett lábnyom a porban. Gyönyörű művészi erőfeszítés, remekművet teremtő erő sugallta Vörösmartynak, hogy épp egy mesén tanulja maga is s tanítsa nekünk a valóságot.

Ebben a művészi erőfeszítésben, az eszmék e feszültségében pattannak ki a műből olyan szikrázó filozófiai forgácsok, mint a Kalmár, a Fejedelem, a Tudós szavai és sorsa. Ezekben Vörösmarty még ráér a mese nagy áradásában, a drámai költemény ívelésében ítéletet is mondani a pénz megvető pöffeszkedése, a nyers, világhódító hatalom gőgös erőlködése és összeomlása, a hiú, önző, maga körül forgó tudomány haszontalansága fölött. Sőt, az Éj monológjában megpendíti késői, elborult lírájának előhangját is. A »magyar Szentivánéji álom«, mondta a »*Csongor és Tündé*«-re Gyulai Pállal a polgári kritika. Pedig, ha szerkezetében s talán költői erejében sem több nála, mindenesetre eszmei igényében és tartalmi jelentőségében *nagyobbat jelentett nekünk* a nemzeti *megújhodásért*, az irodalmi népiességért vívott küzdelmünkben, mint a »Szentivánéji álom« a maga hazájában és idejében. Ott egy alkalmi mű vált remekművé az időben, itt egy remekmű szól minden alkalomhoz, mikor egy nép megújhodik s irodalmát szorosan magához öleli. Tehát különös erővel szól hozzánk ma.

A NEMZETI SZÍNHÁZ FELÚJÍTÁSÁBAN

Marton Endre rendezése jól észrevette a »*Csongor és Tündé*«nek azokat a részletelemeit, amelyek a mesében a valóság tulajdonságait hordozzák. Aláhúzta Balga és Ilma funkcióját a cselekményben, igaz, kissé Csongor és Tünde alakjának rovására. A pontosságra és a realitásra való törekvésnek számos jó és hiteles jele van a rendezésben s eltűnt végre a színpadi előadásból az utolsó nyom is, amely a »*Csongor és Tündé*«-t stilizáltsággal kívánta érdekesebbé vagy korszerűvé tenni. De, mint a stilizálásnak megvolt az a bűne, hogy csak mesét kívánt láttatni a műben, valami elrugaszkodottat, lebegőt és formálisat, ennek a rendezésnek megvan az a hibája, hogy a mű meseszerűségét csökkenti, nem teremti meg eléggé a népmese hangulatát, azt a vaskosabb, elevenebb népmitológiát, amelyet Vörösmarty megteremteni kívánt. A néző ebben a rendezésben valahogy nem tud szabadulni a gondolattól, hogy itt a varázslatot színpadi technika idézi elő, nem pedig, mint kellene, Vörösmarty és alakjai színes képzelete.

Hogy a mű megragadó mesehangulata nem érvényesül kellőképpen, az a Csongort és Tündét játszó színészek bizonyos passzivitásának is tulajdonítható. *Kállai* Ferenc, mint Csongor, a figura megalapozásában jó vonásokat és indulatokat használ. Az első képekben tele van lendülettel, őszinte tűzzel, rajongással, erővel s ez az intonáció teljes Csongort ígér. Később azonban lángjai lelohadnak, lelkesültsége alábbhagy s a későbbiek folyamán már csak a szó — amelyet nagyon szépen ejt — viszi tovább. Végül alakítása melléje szürkül a Tündét játszó *Ferrari* Violetta játékának, amelyből mindvégig hiányzik az átszellemültség, a légiesség, az őszinte érzelem.

Annál elevenebb, teljesebb s még reális veretében is meseszerűbb, a népmesék friss és erős hangján szóló, dörmögő és incselkedő alakítás a Balgát és az Ilmát játszó színészeké: *Görbe* Jánosé és *Olty* Magdáé. Görbe egész hanghordozása, minden mozdulata elhiteti, hogy Balga csakugyan az eke mellől téved ebbe a mesébe, melynek minden berendezését, csodáját, ördögfiait és tündéreit természetes szemmel nézi, a sültgalambban nem azt csodálja, hogy *röpül*, hanem azt látja, hogy *ehető*. Ez a mozdíthatatlan valóságérzék úgy áll elénk alakításában, mint egy terebélyes fa: árnyat is ad a mű tündérvilágításában, de át is engedi lombja közt a költészet csillagfényét. Olty Magda Ilmája méltó párja ennek a Balgának: természetes, egészséges, valóságos. Árnyéka Tündének, mint Csongor látja? Ha az, úgy árnyéka csak, hogy a földre támaszkodik, de úrnője vérkeringése benne lüktet, ahogyan Vörösmarty szánta.

Mirigyet *Gobbi* Hilda játssza rendkívüli drámai erővel. Alakításában megérezni, hogy ennek a banyának csakugyan szövetségese az elemek gonosz hatalma, a víz, a tűz, a szél rosszindulata, testvére a földrengés és az orkán, alattvalói a tűzhányók. Játéka úgy meseszerű, ahogyan félő gyermek képzeli a boszorkányt, tehát a belső vonásai jellemzőek és a típusa nagyszerűen megalkotott. Kár, hogy ezt a mélyen hiteles, reális ábrázolást romantikussá teszi a túlzott maszk, amely a szöveggel is ellentétben áll. »*Háromszor kivájta körmöm — E hitetlen két szemet, — És háromszor visszatette.*« A maszkon az egyik szem mégis kint fityeg s Quasimodo-jelleget ad e boszorkány-arcnak.

A három mozgékony ördögfi *Sinkovits* Imrétől, *Pásztor* Jánostól és *Horkai* Jánostól kapja örvénylő temperamentumát. Féllábbal a mesében, féllábbal az állatvilágban állnak s az, hogy épp az állati rokonságot mutatják meg inkább s hancúrozzák végig, mint pokolbéli származásukat, teszi alakításukat nemcsak mulatságossá, hanem a mű földi, e világi hangulatába szervesebben beilleszkedővé. *Tapolczai* Gyula Kalmárja, *Rajczy* Lajos Fejedelme és *Balázs* Samu Tudósa azonkívül, hogy játékukkal típust alkotnak, a jelkép teljes erejével is hatnak.

Pápai Erzsi, mint Ledér, a figura romlottsága mögé hátteret is állít játékában, azt is megmutatva, *honnan* romlott idáig ez a lány. Alakításában, helyesen, cseng egy tiszta hang is s ettől válik a szokottnál sokkal színesebbé és többrétűvé. Az Éj szavai, nehéz, éjféli harangütései, mélyen, hidegen és megrázóan kondulnak meg *Lukács* Margit nemes színpadi beszédében.

Weiner Leó kísérőzenéje összehangzik Vörösmarty gondolataival és nyelvének zengő ércével. *Nagyajtay* Teréz jelmezei a mesék korának és a reformkornak határán, e kétféle korhoz is hűen öltöztetik fel a drámai költemény szereplőit. *Fülöp* Zoltán színpadképe művészien fogja keretbe és segíti cselekvően is a mesét, de a tündérfa környéke a szöveg ellenére dúsabb, mint ahogy a boszorkánydombhoz illenék. A szöveg, »*rossz, kopár tetőről*« beszél, ahol »*rossz bogáncsnál s árvahajnál*« egyéb nem termett. A hűség a szöveghez, Vörösmartyéhoz kivált, a színpadi külsőségeket is kötelezi.

Mátrai-Betegh Béla

Utolsó helyről tör fel az elsők közé a tatabányai XV-ös akna

Szakadó esőben cuppogunk az erdőszegte úton a tatabányai XV-ös akna felé. Messze fekszik a busz-állomástól: módja van az embernek, hogy számvetést csináljon róla.

Mult év őszén és telén, ha valaki kinyitotta az újságot, bekapcsolta a rádiót és ha bányáról volt szó: föltétlenül a XV-ös aknára bukkant. A rádió és a sajtó követendő példaként állította az ország valamennyi bányaüzeme elé.

És most?!

A harmadik tervnegyedévben egy faliújság karikatúristája megrajzolva a tatabányai aknák versenyközi helyzetét, a XV-ös aknát a sor után cammogó teknősbéka hátára ültette. Utolsó volt az utolsók között s csupán mostanában mutatkozik némi javulás a termelésben.

Az újságíró, aki az ország majdnem valamennyi nagyobb bányaüzemében megfordult, ennyire leromlott, pusztulófélben lévő szállító- és légvágatokat sehol sem látott, mint itt. Annál inkább meghökken, mikor *Nagypál* Béla igazgató közli: *havonta 1000 műszakkal is túlteljesítik a bányafenntartási tervet.*

Derűre ború

Szobájának falán ott lóg a XV-ös akna térképe. Egyszeresen és kétszeresen beárnyékolt felületek jelzik rajta a félig és a már egészen kifejtett szénteiepeket.

— Nem akarok mentegetődzni, mosakodni: nem vagyok Pilátus. Hogy ennyire visszaestünk a termelésben, annak több oka van — mondja —, legelőször a bánya multjában kell keresgélnünk. A kapitalista tulajdonos fikarcnyit sem törődött a bánya jövőjével. Látja? — mutat egy térkép-jelre. — Itt van a 280 méter mély függőakna. Mikor ezt a bányát föltárták, azonnal a függőakna környékén kezdték el »rabolni« a szenet. És ennek most, mi, akik terv szerint termelünk, isszuk meg a keserű levét! A kapitalistákra rátört a háború: nekiugrottak a leggazdagabb szén-ereknek, a javát kiszedték, az alját otthagyták. Törődtek is azok, hogy később is biztonságos legyen a termelés! Érezték, hogy szorul a nyakukon a hurok, és hűbelebalázs-módján kalózkodtak, mindenütt belemartak a szénbe.

Visszasétál íróasztalához, rágyújt és folytatja.

— *A hiba másik és talán komolyabb részét azonban mi követtük el.* Meg tudjuk okolni azt is, hogy miért. Segíteni akartunk. Emlékszik a legutóbbi, szigorú télre? Nos, Ajka, Várpalota, Dudar áthatolhatatlan hótakaró alá került. A szén kellett, ők termelni tudtak csak — de szállítani már nem. Nekünk szóltak: adjunk szenet a hazának. Adtunk, tiszta lélekkel állíthatom: adtunk! *Az első tervnegyedévet 117 százalékra teljesítettük túl!* Azonban figyelmeztetnünk kellett volna felsőbb hatóságainkat: ha csak a szenelés lebeg a szemünk előtt — elmaradunk a fenntartással: megjön a böjtje a nagy szénbőségnek! Különben nézze meg saját szemével, mi lett az eredménye...

Alig érünk le a déli alapközlére (szállítóvágányra), már éreztük a XV-ös aknát átlengő, nyomasztó légkört. Eleinte ritkábban, majd mind sűrűbben megyünk át kettéroppant támfák között, azután szinte már alig találunk ép ácsolatot. Pedig... ötven, száz méterenként látunk serényen munkálkodó ácsolócsapatokat. A déli alapközlén kilenc csapat dolgozik. Átkozottul rossz érzés mindig előbbre menni a nagy nyomástól a gyufaszálként szétpattant, elforgácsolódott ácsolatok között. Bányában teljesen szokatlanul nagy időközökben indul el mellettünk a vitlasodrony befelé az üres, kifelé a szénnel teli csillevonatokkal.

A szállítóvágat boltozatából a dupla, vastag gerendaácsolatok foghíjas rendszeréből kifenyeget a nagy darabokban lógó csigás kő. Csak akkor lélegzik föl az ember, amikor a gyalázó állapotban lévő faácsolatokat vas Moll-ívácsolatok váltják fel. Könnyebben és mélyebben szedjük a levegőt. Nagypál Béla megáll, egyiknek nekitámaszkodik. Ha nem röstellné, talán meg is simogatná.

— Ezek igen! Ezek kitartanak, ezek fognak kihúzni bennünket a csávából. Czottner Sándor bánya- és energiaügyi miniszter látogatása óta kapunk Moll-íveket. Egyik dolgozónk Pusztavámon jártában meglátta: 900 Moll-ívet rág a rozsda az ottani üzem udvarán. A miniszterünk, mikor elmondtuk neki, milyen helytelen ez az elosztás: azonnal átutalt nekünk belőle 500-at. Ezek a legkomiszabb helyek — néz körül aggodalmasan a szállítóvágaton.

Harc a bánya két ellenségével

Ahogy »hazafelé« — a szállítóvágat felé közeledtek a termeléssel: fellépett a tervszerű bányamunka egyik ősi ellensége: *a szekundernyomás.* A geológiai kőzetek, ahogy elszedik alóla a szenet, megtörnek és óriási súlyuk szinte órák alatt zúzza szét a bányaácsolatokat. Ilyen »törésekben« nagy szó, ha 12—14 órahosszat megáll a fa. A minisztérium segítsége révén kapott Moll-ívek viszont öt-hat hónapig is megállják a helyüket.

Közben nagyon ritkán megy el mellettünk egy-egy üres vonat, és még ritkábban érkezik velünk szembe teli. Ilyenkor a szállítóvágat oldalához kell lapulni. Akkora a nyomás a XV-ös aknában, hogy a csillések fejszével járnak, mert akárhányszor megtörténik, hogy befelé még elfér a csille, de kifelé már nem tud átjutni a közben lesüllyedő támfák között, mert az ácsolat »ráül« a vitlasodronyra. Ilyenkor fejszével kell megvékonyítani annyira a főgerendát, hogy odébb mehessen a csille... Amint haladunk a távoli munkahelyek felé, látjuk, hogy nemcsak az ácsolatokat javítja vagy kilenc csapat, de két csapat a szállítóvágat alapzatát szedi fel. Nagypál Béla keserűen mosolyog.

— Ez a másik ellenségünk: *a talpduzzadás.* Három-négy nap alatt a talp sokszor 15—20 centit is emelkedik: a talpazatunk vagy harminc méter mélységben nedves, csomós márga, ami akár az élesztő, úgy duzzad. Ez is a téli »pünkösdünknek« a böjtje...

Gépek búgását visszhangozza a szállítóvágat siralmas állapotban lévő folyosója. Egy-két lépés után odaérünk egy »köpködőhöz«, ahol a kaparószalag kiér a szállítóvágat elé és a szenet az alája tolt üres csillékbe dönti. Hol mehetnek fel a bányászok a munkahelyükre?! Egyik csillés némán mutat egy harminc-negyven centi átmérőjű, a kaparószalag mellett tátongó lyukra. Mehetnének a légvágaton át is, de mióta rájuk talált a nyomás, az is annyira megromlott, hogy inkább ezt választják. Sok az akadály, nem könnyű a munka, de a csillések érzik: *kötelezi őket adott szavuk*, hogy az akna termelését a negyedik negyedévben visszaterelik, legalább a 100 százalékra. Hősi munka ez. Legfőképpen a termelő vájároké, akik naponta kétszer teszik meg a hosszú utat a kaparószalag mellett a munkahelyig és vissza.

— A termelésnek menni kell, ha leszakad a csillagos ég, akkor is! — ezt hangoztatja mindegyik bányász, akivel csak szót vált az ember.

A „láthatatlan" főmérnök

Rövid eszmecseréinkből kiderül, hogy *Reviczky* Ferenc főmérnök nemrég olyan műszaki megoldást javasolt, hogy az akna termelése menten *napi háromszáz csillével* emelkedett.

— Hol van a főmérnök? — kérdezem az igazgatót. Nagypál Béla tanácstalanul tárja szét a karját. — Ha tréfálkozni akarnék, akkor azt mondanám: Reviczky Ferenc Tatabánya *láthatatlan embere*, mert alig-alig látom. Miért? Azért, mert idén koratavasszal, amikor jól ment a munkánk, akkor a Tröszt vezetősége — mondhatom: helytelenül — ránktestálta a XV-ös akna mellé még a külszíni fejtést, sőt ráadásul a Keselő-akna újonnan megnyitott üzemét is. Így aztán egyikkel sem tudunk kellő mértékben foglalkozni — ez a helyzet. Motoron száguldozunk a három üzem között és mind a három elmarad a termeléssel, nemhogy az élre törhetne...

Valóban helytelen, hogy a tatabányai Tröszt vezetősége egy műszaki vezetőre háromszoros feladatot bíz, azzal a hallgatólagos és sántító teóriával, hogy Reviczky Ferenc főmérnök kitűnő műszaki szakember, *majdcsak megbirkózik a háromszoros feladattal is.*

A XV-ös akna műszaki vezetősége kemény küzdelmet vív az áldatlan termelési állapotok megszüntetéséért. Szoros munkatervet készítettek, melynek végrehajtása után, előreláthatólag egy, legfeljebb másfél hónap alatt rendbehozzák az elhanyagolt szállítóvágatokat. A lehetőség szerint az eddig használt 18-féle ácsolási módozatot mindenütt Moll-íves vasácsolatokra cserélik át. Minden erővel nekifeküsznek a főszállítóvágat kihajtásának, azt is vasívekkel biztosítják. Ilymódon észszerű termelési módszerekkel végre hosszú frontfejtést helyezhetnek üzembe, ami aztán kirántja a XV-ös aknát a jelenlegi csávából.

Borúra derű

Nagypál Béla végigvezetett ezen az új szakaszon is, ahol nemsokára kónuszos fakockákból épített henger-folyosóban rohan majd a kishíján kilométer hosszú gumiszalag a szénnel. A XV-ös akna kőzet- és talpviszonyai nem teszik lehetővé fejtő- és rakodókombájnok alkalmazását, de a kaparók és gumiszalagok beállításával annyira meggyorsítják a szállítást, hogy bíznak benne: *jelentősen túlteljesíthetik nemsokára a tervüket.*

Reviczky Ferenc főmérnök eddigi kiváló munkájáért *megkapta a Munkaérdemérem ezüst és aranyfokozatát.* Ha a tatabányai Tröszt vezetősége észszerűen osztja be a működési területet, ha csak a XV-ös aknát kell vezetnie, akkor Reviczky és a XV-ös akna megmutatják: nemsokára ismét méltók lesznek az egész magyar nép bizalmára.

Legutolsó értesüléseink szerint a XV-ös akna Tatabánya versenytábláján elhagyta a szégyenteljes utolsó helyet és a legjobb úton halad, hogy újra fölverekedje magát a száz százalékon felül teljesítő üzemek sorába — a negyedik negyedévi tervet túlteljesítő üzemek sorába!

Hunyady József

RÁDIÓBÍRÁLAT

PÉNTEK. Az irodalmi részből két elbeszélés ragadta meg a figyelmünket. Az egyik Palotai Boris írása »Fiatal házasok« címmel. A szocialista építkezés környezetében játszódik, mint a szerzőnő több új munkája. Ezúttal a szerelemmel foglalkozik, egy emberpár összekerülésével, átmeneti elhidegülésével. *Bulla* Elma művészi szövegmondása jelentős mértékben emelte a műsorszám érdekességét. — *Tardos* Tibor »A tölgyfabot« című elbeszélése megrázó erővel festette le annak az öreg pásztornak életét és halálát, aki élete alkonyán megismerkedik a technika vívmányaival és megtudja, miért harcolunk a békéért. Az a rész, amikor először veszi a kezébe a telefonkagylót s nem mer válaszolni holtnak hitt fiának, könnyeket csalhatott ki a hallgatók szeméből. Emberfejekkel díszített magafaragta botját a fia átadta egy béküldöttnek. Mély szimbólum. Néhány helyen hevenyészett fogalmazást észleltünk, ezt ki lehet javítani. — A rádió »ajándékműsorát« »jutalomműsor« követte. Miért nem lehet az ilyen típusú összeállításokat jobban elosztani? — A »*gyermekrádióban*« felolvastak egy komoly tanulmányt ifjúmunkásmozgalmunk történetéből. Szerkesztési tévedés, mert nem valószínű, hogy a legkisebbek megértették, mit is írt az »Ifjú Proletár« a sztrájktörő, áruló szociáldemokratákról 1919-ben. A kitűnő és fontos téma feldolgozása az *Ifjúsági Rádió* feladata. — Péntek délután ezrek hallgatták a Sportcsarnokban *Méray* Tibor koreai beszámolóját. A magyar rádió azonban csupán 6—7 perces, nyúlfarknyi riportot adott a közérdeklődésben álló eseményről. Miért?

(K. K.)

Prizmás látcsöveket árusítanak az **OFOTÉRT** boltok.

Kis- és apróhirdetések

RÁDIÓ

Rádióját lakásában szakszerűen megjavítom. Este is. — 310—417 Hajnal

Világvevő rádió olcsón eladó. VIII. ker. Szigony-u. 19. fszt. 4.

Siemens, Telefunken és egy telepes rádió eladó. XI. Kanizsai 49. sz.

3+1 univerzál törpeszuper rádió eladó. — Illés-u. 13. I. 22.

Gramofonlemezek, jóhangú táskagramofon eladó. Teleki-tér 3. VI. 1/a.

Márkás világvevő eladó. IX. Vendel-utca 11. fszt. 6.

Eladó ötcsöves világvevő, ugyanott asztali villanygramofon Dualmotorral, ugyanott művészi- és egyéb lemezek. XII. Márvány-utca 50. III. 7.

Beethoven V-ik és operarészletek eladók. Király-u. 75. I. 1. — 9—3-ig.

Világvevő Orion rádió eladó. IX. Angyal-u. 19. I. 10. Balogné.

Világvevő rádió olcsón eladó. Csengery-u. 5. I. 28. Rábai.

Világvevő rádió eladó. V. Falk Miksa-u. 4. II. 3.

Lemezjátszó Ia. rádióval, vagy anélkül eladó. XIV. Ilka-u. 30. I. 16.

Rádió-javítás
gyorsan szakszerűen
Fénycső Szöv.
VÁCI-utca 23.
Tel.: 387—107.

Művészlemezek: Tosca, Bohémélet, Bajazzók, teljes operák, milánói Scalával, Giglivel, kitűnő állapotban. — Akácfa-u. 4. III. egy.

Zeneszekrény Dual, lemeztartós, eladó. — Torontál-u. 29 Bécsnél. Tel.: 296—934.

Telefunken zenegép eladó. Kispest, Murányi-u. 14/a.

Univerzális 4+2 Blaupunkt, villanygramofon, tánclemezek, egyenáramú kvarclámpa, ezüsttárgyak: József-krt. 59. Magyar.

Luxus zenegép eladó. Javítást vállal: rádiómérnök, 141—754. Bp., VIII. Fiumei-út 10. III. 1.

Rel Primus 4+2 rádió eladó, esetleg lemezjátszóval. Róbert Károly-krt. 58. fszt. 2.

Siemens világvevő rádió eladó. Czobor 41/a

LEMEZCSERÉLŐ gramofonmotor, RÁDIÓ
szakszerű javítása
4 napon belül
Csillárszövetkezet,
Jászai Mari-tér 4/a
(Margithídnál.)
Tel.: 310—018.

Nyujtottsávos, gramofonos rádió, továbbá egy zafírtűs lemezjátszó szerkezet eladó. — Rákospalota, Honvéd-utca 19/3. Bánhegyi (67-es végállomás.)

3+1-es rádió eladó. IX. Márton-u. 28. fsz. három.

Wagner lemezek, egész vászon lemezalbum eladó. Mártírok-útja 31. I. 4.

„Univerzális" világvevő rádió eladó. Kistemplom-u. 13. félem. tizenhat.

Ütlámpás univerzális világvevő rádióm elcserélném váltóra, v. eladnám. Thököly-út 37. IV. 16.

Orion 377, csúcsszuper eladó. VII. Bajza 6. II. 1. Szelczer.

Rádiójavítás, gyorsan szakszerűen: Csala, Bajcsy Zsil.-út tizenhét.

Holland Philips rádió eladó. Ulászló-u. 18. I. 1.

Orion világvevő zenegép beépített lemeztartóval eladó. Érdeklődni: Bem József-u. 6. III. 3.

FOTÓ, OPTIKA

Contax II. Zeiss Sonnar 1:1.5 eladó. Himfi 7. — 269—277.

Zeiss Super-Ikonta, 1:2.8 Tessár. Távmérős, 6x6, Compur-Rapid-zár. Önkioldós, eladó. Egész nap 188-152 Belgrád-rkpt. 13—15. V. 36.

Contax II (Kiev) privátnak eladó. Személyesen, vagy levélben. XIV. Gervay 67/b.

Zorkij 3.5 eladó. — Glasner, Somogyi B.-út 23. 222—145.

Német „Leica" III/b. Elmarral eladó. Vadonat új. Dán Sándor, XII. Melinda-út harminc.

Vennék Practicat, Exakta II. v. Varexet. Skerlecz József, Siófok, Sztálin-út 78.

Rolleiflex automata fényképezőgép eladó. Nagyfuvaros-u. 14. I. 16. 6—8 óráig.

Super-Ikonta 6x6, 2.8 Tessárral eladó. Fényes, Markó-u. 1/a. mfsz. 3

HASZNÁLT
LABORATÓRIUM felszereléseket
Kodasol
reflektorokat,
spott lámpákat,
kézi reflektorokat,
kondensorokat,
objektíveket,
állványokat,
nagyító
készülékeket
vásárol
Budapesten az
Ofotért
7. sz. bolt
Somogyi Béla-út 14
2. sz. bolt
Múzeum-körút 13.
5. sz. bolt
Sztálin-út 31.
10. sz. bolt
Vörösmarty-tér 6.

Exakta, vagy Praktiflex, esetleg más kisfilm tükörreflexes gépet, valamint 24x36-os nagyítót veszek. „Kifogástalan 6057" jelig. Apponyi-tér 1.

Contax és kvarclámpa eladó. Ormai-u. 12. — 468—297.

Elutáros Praktiflex, Moszkva (orosz Super-Ikonta), Párisi-u. 4. II. 8.

Eladó 6x6-os Reflex-Corelle III., Xenár 2.8-al és Tele-Xenárral. Ráday-u 14. III. egy. Vasárnap 1—3 h.

KESKENY-FILM-FELVEVŐ GÉPEKET VÁSÁROL
az
OFOTÉRT
2. sz. bolt,
Múzeum-krt. 13.
7. sz. bolt,
Somogyi Béla-út 14.

Leica II. Elmárral, olcsón eladó. Szentkirályi-u. 49. Magyar.

Zorkij 3.5, két objektívvel eladó, elcserélhető. Csáki 4. II. 12/a

Zorkij fényképezőgép, 3.5 lencsével eladó. XIV. Jávorka Ádám 34.

RUHÁZAT

Szilbunda új eladó. — Róbert Károly-krt. 58 fszt. 2.

Télikabátot nagyméretre vennék. Boráros-tér 6. Tel.: 139—377.

Télikabátot, bőrkabátot vennék. Telefon: 141—984. Teleki 10.

Női irhabunda sovány termetre eladó. Hétköznap este 6—9-ig, vasárnap 9—3-ig: Hönyi, Hernád-u. 24. II em.

Fekete csikó bunda, nagyon olcsón eladó. Koháry, V. Alpári Gyula-u. 9. félem. 6/a.

Szürke mókusbunda eladó. II. Kacsa-u. 5. I. 1.

Nagyméretű férfi bunda, gyönyörű mormota szőrmével. Megtekinthető hétfőtől. Pasaréti-út 88. fsz. kettő

Fekete télikabát, kifogástalan állapotban, 180 magas férfira, 1.800-ért és egy háztartási varrógép 900.-ért. Kispest, Bartók Béla 6.

Eladó príma férfi télikabát, porszívó. Használt cserépkályhát veszek. 158—375. Áldás-utca 4.

Perzsabunda, nagyméretű, alig használt, modern szabású eladó. Megtekinthető vasárnap is. VII. Dob-u. 20 I. 16.

Elegáns női bunda, amerikai oposun, eladó. Bajza-utca 47. — Házfelügyelőnél.

Ruhaneműt és egyebeket régi háztartásból eladok. Tel.: 150—164. II. Csatárka-út 13. Vasárnap 9—4-ig.

43-as duplatalpas bilgeri csizma, magas férfinak báránybéléses félhosszú télikabát, strapa nadrág, háromágú csillár eladó. — Megtekinthető: III. Szél-u. 11—13.

Nagyméretű új szilbunda és diplomata íróasztal eladó. Légrády 43. III. 2. egész nap.

Kék férfi télikabát, új, 2 gyermek irhabunda eladó. Köztársaság-tér 2. I 15.

Középtermetre férfibunda panofix béléssel, valamint öltönyök függönyök stb. eladók. Révay-u. 2. I. 1 Tel.: 314—877.

Kifogástalan férfi irhabunda eladó. II k. Mártírok-útja hét. I. egy.

Jókarban lévő, nagyméretű női panofix bunda eladó. Tel.: 403—854. Csanády-u. 5. V. 3.

Női bunda, barna szőrmebéléssel, szkunksz gallér-manzsettával eladó. — Háromtól ötig: II. k. Bajvívó-u. 6. III. 1.

Kifogástalan panofix bunda eladó. Wesselényi 21. V. 4/a.

[illegible] naróka gallér, ezüstróka, kullkabát eladó. Izabella-u. 90. III. 15.

Világos karakülszövet, takarót veszek. Párisi utca 7. III. 189—173.

Panofix irhabunda, férfi, 50 méret. 95 százalékos, privláttól privátnak, 4.200.— eladó. Fábián, Rákóczi-út 27/a. Munkanapokon 9—18: 186—716.

Si-cipő, 38-as, majdnem új, kisipari, eladó. Torontál-u 29. Bécsnél.

Fekete télikabát, alacsony termetre, férfi Doxa karóra, modern: Kispest, Rákóczi-u. 21 (Piac-térnél).

Remek férfi, női télikabát, perzsabunda, női ruhák eladók. Klug, Kosciuszko Tádé-utca 10. (Márvány-utca sarok.)

Férfi, női irhabunda eladó Baross-utca 109 II. 10.

Vorlage síbakancs, 40-es eladó. Gazella-út 32. III. 3. 2-től.

Női kabátszövet, pehelypaplan eladó. — Molnár, Tömös-u. 2. Farkasrétnél.

Alig használt fekete panofix bunda, komplett, 4.200-ért eladó. Izabella-u. 36. II. 32.

Perzsalábbunda komplett, modern, hibátlan, minden elfogadható áron eladó. Katona József-u. 39. Törökné.

Vörösróka kullkabát, kifogástalan állapotban, alig használt, príma kivitelű eladó. Soroksári-út 20/a. I. 3

Hörcsögbunda, téli kosztüm, rókagallér, szövetruhák, Sauvageot-szótár eladók. — Hold-utca 23. II. 7.

Frakk nadrággal, komplett, új állapotban eladó. Papp IX. Erkel-u. 12.

Bőrkabátot vennék, középtermetre, hosszút. Leviap értesítést: Kurucz, Lovag-u. 19. I. 8.

Gyermekbunda fehér, panofix, hibátlan, 4—5 évesnek eladó. T.: 256—314. Miasszonyok 43.

Tisztagyapjú női kabát eladó. Bajcsy Zsilinszky-út 48. IV. 1.

JÁRMŰ

Egy alig használt gyermek sportkocsi eladó. Megtekinthető: Pozsonyi, Baross-u. 19. IV. 1.

Sportkocsi príma, különleges eladó. Üllői-út 121. I. 9.

Wanderer ballon férfi Puch női és gyermekkerékpár eladók. XIII. Róbert Károly-krt. 63 Lehel-útnál.

Gyermeksportkocsi eladó. Hradszky, Temesvári-u. 1. I. em. Fehérvári-út sarok.

Iker mélykocsi eladó. József-krt. 81. fszt. 6.

Önhajtós betegkocsi eladó. Érdeklődés, VIII. Kisfuvaros-u. 11 4-es üzlet. Kovács.

Nagyméretű mély gyermekkocsi és egy tanulópad eladó. — Hermina-út 35. fszt. kettő.

Utánfutót
személygépkocsihoz
1 tonnásat,
jó állapotban lévőt
veszünk.
Állami Kordélyos
Vállalat,
XIII. Jászai Mari-tér 5

Special „Sachs 100" motorkerékpár eladó. Mester-u. 33. fszt. 14. Mácsai. Ugyanitt varrógép is.

Tricikli új állapotban és Csepel áruszállító kerékpár, használt, eladó. Kertész-u. 25. Nagy.

Jó állapotban lévő tricikli eladó. Alföldi-u. 1. Zománcozó.

ÍRÓ SZÁMOLÓGÉP

Számológépet bérbe vennénk. Budapesti Szalámigyár, IX. Soroksári-út 76. — 339—772. 142—209.

NAGYKOCSIS
írógépet vennénk
Telefon hétfőtől:
355—715, 155—820.

VARRÓGÉP

Varrógépet bármilyen gyártmányt szakszerűen javít: Bachrach műszerész, Dohány-u. 62. Tel.: 222—687.

Dürkopp háztartási varrógép eladó. Bajnok-u. 19. I. 8.

Jókarban lévő varrógép eladó. VIII. Víg-u. 9. fszt. 6.

Irodai-írógépet megvételre keresünk. — Hőtechnikai Kutató Intézet, Tárgyal: Kárpáti: 259—617.

Keveset használt Singer süllyesztős varrógép sürgősen eladó. — VI. Eötvös-utca 4. — Kiss.

Alig használt varrógép, sakkasztal, Fried kép, gramofon eladó. Hétfőtől: V. Bécsi-u. 1 II. 23.

Singer süllyesztős varrógép eladó. Vajdahunyad-u. 9. fszt. 8.

Süllyesztős varrógép eladó. VIII. Jázmin-u. 22. ajtó 3.

Eredeti Singer bobinos varrógép, jó karban, eladó. V. Nádor-u. 5. I. 5.

Varrógépeket gyorsan, jótállással javítok. — Schwarzkopf műszerész, V. Báthory-u. 23 Javító műhely.

Singer süllyesztős varrógép eladó. Pozsonyi-út 12. IV. 23. Szabó.

Varrógépet veszek, karikahajósat, háztartásit. Weiner, Amerikai-út 85. Telefon: 296—889.

Kis Singer varrógép (hajós) eladó. II. k. Kápiár-u. 29. IV. 3. — (Marcibányi-térnél.)

Varrógép Singer süllyesztős eladó. Bérkocsis-u. 21. II. 16.

Singer jókarban eladó. XII. Endresz-tér 2. I. hat.

MŰSZER

Kvarclámpa javítás: Zsellér VIII. Szigony-u. 19.

Logakalkulátort vennénk: Budapesti Szalámigyár, Soroksári-út 76. 339—772. 142—209.

Fogászati Röntgen sürgősen eladó. Lenin körút 2. Faith dr.

GÉP, SZERSZÁM

Üzemanyag szivattyúzásához szárszivattyút keresünk Talajjavító, Harisköz 6. Wührl.

Orvostudományi Egyetem Fogászati Klinika keres azonnali megvételre: 2 orsós sziszolómotort, legalább 3000 fordulatszámmal, 110 V. egyfázisú kb 1/4 L. E. — Légkompresszor 6—8 atmoszféra. (homokfúváshoz) motorral, 110 V. váltóra, egyfázisú, vagy anélkül. Cím: VIII. Mária-u. 52. Portásnál.

Aszfaltgyár. MÉRŐ-MŰSZEREKET
és
használt
SZERSZÁMOKAT
kp. megvételre.
MOSÓGÉPGYÁR,
Budapest, XIII.
Szt. László-út 87/b.

RÉGI KÖNYVEK

Megvételre keresek teljes Mikszáth-sorozatot: Mészöly Tibor. Tel.: 223—893. Kertész utca 36.

Bűvész szakkönyvek eladók. Cím: Szabó István, Pécs, Vas Gereben-u. 42. I.

Móra-sorozatot veszek. VII. Dohány-u. 66. I. Szentgyörgyi.

SZOBA, ELLÁTÁS

Fizető vendégnek elmenne karácsony hetére dolgozó házaspár. Jelige „Magaslatra — 63829" főkiadóba.

Rendes, dolgozó idősebb férfinek otthont nyujtanék, némi ellátással. Jelige: „Baross-tér 63811" főkiadóba.

Budán, vagy Pestkörnyékén vikendekre kétszemélyes szobát, lehetőleg ellátással keresek. „Ármegjelöléssel 63787" jeligére főkiadóba.

Keresek szép világos, lehetőleg központi fűtéses, egy- vagy kétszobás lakást, vagy lakrészt albérletbe, üresen vagy bútorozva. Esetleg takarítással és ellátással. Anesini mérnök. Báthory-utca 5. Egyszázhuszonhat — hétszáznegyven, hétköznap kilenctől öt óráig.

FÉRFI ÁLLÁS

Lakatosokat felvesz Szekérfuvarozási Vállalat, Budapest, V. Marx-tér 7.

Férfi segédmunkásokat felveszünk. — Csepeli Papírgyár, XXI. Duna-utca 42.

Főszerkesztő: Boldizsár Iván
Felelős szerkesztő: Parragi György
A kiadásért felel a Lapkiadó Vállalat igazgatója.
Szerkesztőség: VII., Lenin-krt 9—11. Tel.: 221—285. Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt 9—11 Tel.: 221—285. 221—293 Állami Hirdető Vállalat Hirdetési Osztálya: VII., Lenin-krt 9—11 Tel.: 221—285. 221—293 Állami Hirdető Vállalat csekkszámlaszáma: 91.843 001-47 — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda V Bpest V. József nádor-tér 1 Tel 180—850 — Budapesti egyéni előfizetők ügyeit a kerületi kézbesítő postahivatalok intézik, vidéken a helyi hírlapterjesztéssel foglalkozó postahivatal — Előfizetési díj: 1 hóra 12.— Ft. negyedévre 36.— Ft
Régebbi lapok V.. Zrínyi- utca 1. sz. alatt kaphatók.
Athenaeum Nyomda Fv.: Soproni Béla

Közúti Hídfenntartási Vállalat keres vasszerkezeti technikusokat, gyártás előkészítéséhez, valamint segédmunkásokat is felveszünk. Részükre szállást és üzemi konyhánkon étkezést biztosítunk. Jelentkezés: Bp., IX. Közraktár-u. 34. Munkaügyi osztály

Öntő szakmunkásokat, magkészítőket segédmunkásokat állandó munkára felveszünk. Jelentkezni lehet bármikor, reggel 7-től, d. u. 4 óráig. Cím: Bpest, X. Gyömrői-út 128. sz. alatt.

Lakatos,
asztalos,
ács,
kőműves,
villanyszerelő,
vízvezetékszerelő,
[illegible]
vasbetonszerelő
és betonos
férfi szakmunkásokat,
valamint
férfi
segédmunkásokat
azonnal felvesz
ÉPÜLETELEMGYÁR,
Budapest,
XI., Budafoki-út 78.
Napi háromszori étkezés (reggeli, ebéd, vacsora) 7.40 Ft térítésért.
Vidéki munkavállalók részére korszerű központi fűtéses munkásszállás biztosítva van.
Női munkavállalók felvétele egyelőre szünetel.

KECSKEMÉTI
KENYÉRGYÁR,
Kecskemét,
Bem-utca 14.
FŐ-KÖNYVELŐT KERES
AZONNALRA.

Szakképzett
kazánfűtőt,
lemezlakatost,
esztergályost,
kovácsot és
asztalost,
valamint
vizsgázott
gépkocsielőadót
felveszünk.
Jelentkezés
reggel 8-tól 12 óráig:
Ikarus Járműgyár,
Mátyásföld,
Margit-u. 2.

KŐMŰVEST,
szerelőket,
lakatosokat,
service munkásokat
felvesz az
1. számú Teherfuvar.
Jelentkezés:
Forgách-utca 19.
Személyzeti osztályon.

Vizsgázott
GŐZGÉPKEZELŐT
és vizsgázott
FŰTŐT
magasnyomású
erőtelepünkhöz
azonnalra felveszünk.
Papír és Nyersfedéllemezgyár,
Budapest,
XX. Pesterzsébet,
Dózsa György-út 101.

Gyakorlattal
rendelkező
autó-villamossági művezetőt
azonnalra
felveszünk.
Jelige:
„Autójavító"
Állami Hirdetőbe,
Felszabadulás-tér 1.

Cornwall-kazánokhoz
FŰTŐKET
felveszünk.
Budapesti
Oxigéngyár,
Budapest,
IV., Újpest,
Váci-út 117.

KAZÁNFŰTŐT
és szakképzett
ASZTALOST
azonnali
belépésre
felveszünk.
Zuglói
Kötöttárugyár,
Budapest,
XIV. Szugló-u. 83.

FELVESZÜNK
szerszámkészítő
esztergályost
(csak gyakorlott jöhet számításba)
és férfi
segédmunkásokat.
Bpest, VII.,
Nagydiófa-utca 14.

Hűtőst,
lemezlakatost,
lakatost,
esztergályost,
hálózati
villanyszerelőt és
vizsgázott fűtőt
felveszünk.
É. M. Építőanyag-fuvarozási Tröszt
Gépészeti és Javítási
Osztály, Bp., I. ker.
Batthyány-tér 6.

Építőipari szakmában jártas normásokat azonnali belépésre keres a XI Lakáskarbantartó KTSZ, azonkívül volt kőművesmestert, vagy építőmestert tagnak felveszünk. Budapest, XI. Fadrusz-u. 7.

FELVESZÜNK
oldalkocsis
motorkerékpárral
rendelkező személyt,
egész napra,
fél napra.
Telefon:
422—130, 131. m.

Kontírozó és leíró könyvelőt, gép- és gyorsírót keres: Kisállattenyésztési Kutatóintézet Gazdasága. Jelentkezés személyesen, életrajzzal és munkakönyvvel. Vasútállomás: Gödöllő Állami Telepek. Tel.: Gödöllő 6.

KOVÁCSOKAT,
Diesel motor
szerelőket,
vasesztergályosokat és
gumijavító
szakmunkásokat
felveszünk:
Tüzelőanyag
Szállítási Vállalat,
VII., Thököly-út 18.

Könyvelési osztályvezetőt keres C kategóriájú újpesti iparvállalat. Életrajz „Jó szakismeret" jeligére főkiadóba.

Bádogosokat és fénynyomókat felveszünk. Iroda: XIII. Pozsonyi-út 52.

Textilipari nagyvállalat keres szombathelyi javító műhelye részére megfelelő gyakorlattal rendelkező vezetőt. „Gépész-technikus 40" jeligére főkiadóba.

Kovácsokat, kocsijavításra és patkolásra állandó munkára felvesz. Jégértékesítő: VIII. Aggteleki-u. 21.

Vizsgázott
kazánfűtőt
és
villanyszerelőt
felvesz a
Budapesti
Keksz- és Ostyagyár
X. Ihász-utca 28.

Fővárosi szövetkezet keres oldalkocsis motorkerékpárra, megbízható vezetőt. Írásbeli ajánlatokat, referenciák megnevezésével „Lakáskarbantartó" jeligére a főkiadóhivatalba kérünk.

Szíj-gyártókat
felveszünk:
Soroksári-út 157. sz.
alatt.

Vezetőgépészi, elektromostelep kezelői, géplakatos mesteri képesítéssel, valamint 30 éves üzemi, műhelyi adminisztrációs gyakorlattal rendelkezem. Szíves meghívást kér: P. F., Soroksár, Táncsics-u 78.

Iparvállalat
azonnali belépésre
felvesz
jól szakképzett
kőműveseket
továbbá
férfi
segédmunkásokat.
Jelentkezés:
Magyar Tudományos
Akadémia Kutatási
Eszközöket Kivitelező
Vállalata
Személyzeti Osztálya,
Bp., V. Váci-utca 81.
II. em.

Üzemi takarítónőt és ötvenöt éven felüli — munkabíró — kifutót felveszünk állandó alkalmazásra. Fény. Szöv. Bajcsy Zsilinszky-út 47.

Bádogos és fénynyomó kisiparosokat szövetkezeti tagnak felveszünk. „HAFÉM" KTSZ., XIII. Pozsonyi-út 52.

Dekorációst, plakáttervezésben nagy gyakorlattal bírót keres azonnali belépésre textilgyár. Ajánlatok: „Sokoldalú, ötletes" jeligére a főkiadóba küldendők.

Segédmunkást felveszünk: Járműfejlesztési Intézet: Bartók Béla-út 104.

MOTORSZERELŐT,
KŐMŰVES,
ÁCS és
segédmunkásokat
felvesz a
Fővárosi VIII. ker.
Építőipari Jav. és
Tat. Vállalat,
József-krt. 41. I. em.

Oldalkocsis teher motorkerékpárhoz azonnalra vezetőt keresünk. Műanyag és Fémfeldolgozó Szövetkezet, Budapest, Szondy-utca 93.

Vácra kitelepülő pamutipari vállalat
keres:
Fonó- vagy cérnázó
technikust,
főkönyvelő-
helyettest,
önálló kalkulátort,
bizalmi munkakörbe
gyors- és gépírónőket,
önálló tervkészítőt.
Vácról Budapestre bejáróknál esetleg helycsere lehetséges
Jelentkezés:
Részletes életrajzzal
Budapest, XIII. k.
Klapka-utca 11. sz.
telepünkön,
személyzeti osztályon, nov. 18—19 között d. u. 2—5 óráig.

Építőipari
perfekt
anyag-könyvelőt
azonnal
ALKALMAZUNK.
Részletes önéletrajzot
„Budatétény"
jeligére kérjük,
Állami Hirdetőbe,
V. Felszabadulás-tér 1.

Jólképzett
lakatosokat felvesz
Budapesti
Lenfonógyár,
XI. Karolina-út 17.
Műszaki Iroda.

Üveg-technikus
TANULÓT
sürgősen
felveszünk.
Jelentkezés
reggel 7—8 óra között:
Csáki-utca 72.
Zubek.

Budapesttől másfél órányira, nehézipari vállalat keres számvitelben jártas munkaerőket, valamint gépkönyvelési ismeretekkel rendelkező munkaerőt. Lakás és élelmezés biztosítva. Ajánlkozásokat „Önéletrajz" jeligére, Lenin-körút 7. főkiadóba

Központi
Jelmezkölcsönző
Vállalat,
V. Bécsi-u. 5. Iroda,
keres
új munkakönyvvel
rendelkező:
fiatal, színházi munkához értő
férfiszabót.
Ötven éven felüli
takarítónőt.
Adminisztratív munkaerőt,
aki Kálisz 1952. könyvelésben és bérelszámolásban jártas.
Ötvenéven felüli
villanyszerelésben
jártas
VARRÓGÉP-MŰSZERÉSZT,
azonnali belépésre.

MŰSZAKI
RAJZOLÓT
keresünk
azonnali belépésre.
Cserzőanyaggyár,
XXI. (Csepel)
Zsák Hugó-utca 22.
Tel.: 144—685.

BÉRELSZÁMOLÓ
komoly gyakorlattal
budapesti
iparvállalathoz
azonnalra
felvétetik.
„Szövőgyár"
jeligére a főkiadóba.

Gép-lakatosokat
kőműveseket,
segédmunkásokat,
ácsot,
vasipari technikust
felvesz:
Üzemfenntartó
Karbantartó
Vállalat,
Budapest,
VII. Vörösmarty-u.
12/b. II. 20.

Az Aszfaltútépítő
Vállalat
esztergályosokat,
géplakatosokat,
kazánkovácsokat
és
címfestő mázolót
keres
az Illatos-úti
gyártelepére.
Jelentkezés:
IX., Illatos-út 8. sz.

Keresünk
férfi
segédmunkásokat,
művezetőt,
szerszámlakatos,
szerelőlakatos,
bádogos,
lemezlakatos,
fényező és dukkózó
szakmunkásokat.
MOSÓGÉPGYÁR
Budapest, XIII.
Szt. László-u. 87/b

Asztalosokat díszletmunkára felveszünk. Jelentkezés: VIII. k. Csokonai-u. 3.

Budapesti
Autóvillamossági
Felszerelések
Gyára
(volt Bosch)
keres azonnali belépésre
esztergályosokat,
marósokat,
gyalusokat,
fúrósokat
és forgácsoló üzemi
betanított
munkásokat.
Jelentkezni lehet a személyzeti osztályon, Légrády Károly-utca 2—6. (Váci-út sarok) reggel 1/28-tól 4-ig.

Házfelügyelőségem VII. emeletes, központi fűtéses, liftes bérházban átadom, kétszobás komfortos lakásért. V. Páris utca 6/a.

Víz és központi fűtésben anyagot és rendeléseket ismerő anyagbeszerző állást keres. Mester-utca 22. III. 2.

Anyagkönyvelő állást keres. Zalán, Lenin-krt. 13. II. 7.

Bélyegzőórák, irodagépek karbantartásához és javításához elhelyezkedne szakember, több évi gyakorlattal. Rózsa F. 47. III. 2.

Árubeszerzését, árukihordását vállalná vállalatnak, tagként belépne szövetkezetbe, oldalkocsis motorkerékpárral, személy, teher és motorj gosítvánnyal rendelkező, 20 éves gyakorlatú, negyvenketesztendős volt kereskedő. Lehetőleg az elektromos szakmában. Borsfay, Izabella-utca 69. I. 11.

Technikus hosszú üzemi gyakorlattal elhelyezkedne. Könyves, Hársfa-u. 2.

Idősebb, munkabíró férfi, német, francia, olasz nyelvismerettel, nagy irodai gyakorlattal és áruismerettel vidéken elhelyezkedne. Bíró, Budapest, Ostrom-u. 16. címre.

Sokoldalú műszaki szakember állást keres. Hegedüs, XIV. k. Domonkos 7.

Döntőbizottsági gyakorlattal, jogügyi előadó, állást változtatna. Angyal-u. 32. II. hét.

Vidéki vállalatok szövetkezetek anyagbeszerzését, egyéb ügyeinek elintézését vállalom Fóthy, Fehérhajó utca 8/10.

NŐI ÁLLÁS

Egyedülálló asszony kis háztartásba, gyerek mellé is elmenne. T.: 297—062. Vighné, Thököly-út 131.

Középkorú, egyedülálló nőt, mindent önállóan végző házvezetőnőnek, két személyes családhoz, egész napi elfoglaltsággal, lakás nélkül felveszek. Ajánlatokat „Újpest 63852" jeligére a főkiadóba.

Gyermekek mellé bejárónőt keresek. II. Tapolcsányi-utca 5.

Elme-, idegbeteg ápolását vállalom. Csillaghegy, Bajáki 8. — Dörgönél. — Dubay ápolónő.

Perfekt gyors- és gépírónőt, állami vállalat azonnali belépésre felvesz. „Életrajz" jeligére ajánlatokat a főkiadóba kérünk.

Egyedülálló fiatalember tiszta bútorozott szobát keres belterületen. Megbízhatóságról garanciát nyujt. Marschall, Dohány-utca 37. I. 2.

Gyors- és gépírónő, műszaki jártassággal azonnal elhelyezkedne. Csató, XII. Csodaszarvas-tér 7. 258-630.

Cipőfelsőrész tűzőnőket felvesz: Divat Cipőgyár, XIV k. Komocsi-u. 7.

Felveszünk munkakönyvvel rendelkező nőket, napi 3—4 órai fűtési munkára. Fémdíszműáru K SZ., Majakovszkij-u. 13.

GYERMEKGONDOZÁS

Rózsadombi villában, hathónapos kortól gyerekeket üdültetek, iskola idényre. 360-237

Kertes házban, meleg otthont nyújt kis fiúnak, bentlakással, pedagógusnő. T.: 184-249

Négyéves kisleányom mellé vállalnék játszótársat gondozásba. — „Széchenyi-hegy" főkiadóba.

Csecsemőt két évesig, jól fűtött dunaparti, erkélyes lakásomban, kvarckezeléssel vállalok. Tel.: 402—617.

Elvállalnám, kettő három 6—7 éves kislány gondozását, ellátással is, hasonlókorú kislányom mellett, esetleg lakással. November 7.-téren. — „Lelkiismeretes 63837" főkiadóba.

Gyermekgondozást vállalok, ellátással is. [illegible] IX. Üllői-út 21. II. 12.

Csecsemők, kisgyermekek gondozását vállalom, kertes otthonomban. Budaörsi Hegyalja-útnál. 456—413.

Rózsadombi villában kisebb, vagy iskolás gyermek gondozását vállalom. 351—838.

EGYÉB VÁLLALKOZÁS

ELŐRAJZOLÁS
olcsón: díszpárna 5.—
konyhakészlet 25.—
Plissé, hímzés, azsur.
Kézimunka minták
Tündérujjak,
Lenin-körút 17.

Express kézikötőkészülék: Debreczeni, XIII Szent László-utca 53 délután négytől, vagy XI. Kosztolányi-tér 12. fszt. 1. Demeter.

Egy- és kétszemélyes rekamiék készítését olcsón vállalja Kárpitos, Wesselényi-utca huszonegy.

MATRACOT,
szelont, párnázott vendégágyat készít:
Kárpitos:
Lenin-körút 55 sz.

Zippzárat hócsizmában is gyorsan javít. Háziiparos, Wesselényi 47. II. 18. (423—579)

GYERMEKKOCSIT
Különleges kivitelben
olcsón készít:
ZLATOS, Dohány-u. 54

Minőségi kettőszemélyes rekamiét készít kisiparos olcsón, fizetési könnyítéssel, — Wesselényi-u. 36. Tel.: 227-192.

Ablaktisztítást, lakástakarítást, ciánozást, féregirtást, szőnyegek selyemfényűre való mosását vállalja:
Ablaktisztító,
lakástakarító és
ciánozó Kisipari Ktsz.
Majakovszkij-u 77.
Tel.. 220—059.

Lakásmegosztások tervezését, művezetését, teljes gyors lebonyolítását vállalja építészmérnök. 469-642

Bőrkesztyűk javítását, bélelését, hozott anyagból készítést vállalok. — Ernst kesztyűs, Dohány-u. 69.

Gépbe diktálást vállalok. Váci-út 1. Trafik. 201—656.

Rongyszőnyeg felvető fonalat készít háziilag vidéki család saját anyagából, vagy hozott anyagból. Közelebbi felvilágosítás délutánonként: 268-133

Különleges berendezések, újítások, elektromos, elektronikus tervezését, kivitelezését, javítását vállalja „Tervező technikus" főkiadóba.

Zippzárat hócsizmában javítok, táska- és övringlizések. Lenin-krt. 83. I 16.

Figyelem! Műszaki rajzmásolást délutánra darabbérbe vállalok. „Technikus — 63822" főkiadóba.

Gumiharisnyát, gumifűzőt méretre készítek, javítok. Kazinczy-u. 5. Tel.: 221—110.

Szobafestést legszebb kivitelben készít Bárdosi, Akácfa-u. 30. — Tel.: 422—615.

Szobafestést elsőrendű kivitelben vállalok. — Tel.: 341—893.

Kőművesmester mindennemű kőműves munkát vállal. Fülöp Lajos, Bpest, XIV. k. Szigligeti-u. 11/a.

Ablakredőny szakszerű javítása, kulcskészítés, zárjavítás! — Kiss, telefonértesítést 497—486.

Faredőny szakszerű javításokat vállalok. Kérem a címet előjegyezni: 424—892.

Ringlizés táskákban, övekben, divatos gouvré-plissé, hímzések, azsurozás, gombáthuzás, előrajzolás: Braun Jenő, egyedül dolgozó kisiparos szaküzletében: Aggteleki-u. 4.

VEGYES HIRDETÉS

Villamosmosógépemet Orion 110 voltost eladom. Bajza-u. 20. — Telefon: 427—609.

Üvegházat hozzávaló teljes felszereléssel megvételre keresünk. Ajánlatokat kérjük sürgősen az alábbi címre: Gamma Optikai Művek, Budapest 35 Postafiók 1.

Vörös salak eladó. V. Váci-utca 40. Házfelügyelő.

Használt kávé-, teafőzőt
(elektr.)
hősugárzót,
kvarclámpát,
villanyvasalót,
rádiót
és más elektromos
készüléket,
villamos háztartási
cikkeket
bizományi eladásra
felvesz a
BIZOMÁNYI
ÁRUHÁZ
VI. Sztálin-út 34.
Ugyanezek a cikkek a Bizományi Áruház fenti fiókjánál vásárolhatók is.

Papagájtenyészet részletekben is eladó. Hollandi, bécsi, svájci, extra, sima stb. Kaposvár, Jókai-u. tizenöt.

MEGOSZTHATÓ
NAGY LAKÁSAT
saját költségünkön
LEVÁLASZTJUK
FIK
V., Teleki Pál-u. 24

Gamma, Bridge, vagy Dunhill öngyújtót keresek, Váci-utca 13. — Trafik.

Kalapja piszkos, formátlan? Rendbehozza Lampert, Jókai-tér 6. udvarban. Nőikalap alakítás is.

PORSZIVÓ,
KEFÉLŐ,
HŰTŐGÉP
javítás: Szép-utca 5.
Telefon: 183—283.
CSILLÁR KTSZ.

„Buksi" gépet keresek bérbe. „Botnos" [illegible], Zichy Jenő-utca 1. I. 5.

Törzskönyvezett farkaskutya kölykök eladók. Budapest, XVIII Vöröshadsereg-út 371. Both.

280x300 cm üvegezett válaszfal, porszívó eladó. VII. Nyár-u. 20. fszt. 5.

Pedigrés farkaskutyakölykök, ritka szép példányok, eladók. — Báthory-u. 9. Házfelügyelő.

Phönix 8-as körkötőgép bérbeadó. X. k. Ipar-u. 3. II. 10.

4—5 hónapos foxikutyát veszek. Attila-u. 9. III. 19. ajtó.

Trágyát telekre szállít: 496—260 telefon. Gárdonyi-utca 12.

Használt üzletberendezéseket keresünk megvételre: Üvegesek Szövetkezete, VIII. Baross utca 66—68.

Irsetter kölyökkutya olcsón eladó. Házinyúlért cserébe is. — Újpest, Váci-út 33.

[illegible] bérbeadó. Ráday-u 33/b. V. 1. 386—638.

Kuvaszkölykök, törzskönyvezettek eladók. Klement, Dunaharaszti, Soroksári-út 21.

Villanyborotva, ALLEGRÓ
Javítás:
Váci-utca 4.
Csillár KTSZ

Elajándékoznánk tacskót, pulit, másfajtákat, cicákat. Aczél, II. Bajvívó 7.

Használt
MÁRVÁNYLAPOKAT
veszünk:
Kőfaragó KTSZ.,
Budapest,
VIII. Fiumei-út 10.

Fajtiszta 3 hónapos tacskók eladók. József krt. 48. Varga.

Phönix új körkötő gép bedolgozott, bérbeadó. Érdeklődni: Landler J. 3. I. 4. 18—20-ig.

Boyler 110, üvegfal eladó. Füki fodrász. Párisi-u. 3.

Kukoricadarálót használtat vennék. Ambrus, Újpest, Zichy Mihály-u. 20.

12 lyukas Zephir kályha, príma állapotban, Smolka, Rákóczi-út 19. I.

Merklin építőszekrények és gyermek vár eladó. Nagyboldogasszony-út 4. II. 2.

Zephir kandalló, modern, 9 csöves, príma állapotban, 3.000.—, eladó. Fábián Rákóczi út 27/a. Munkanapokon 9—18. 186—716.

Csokoládébarna és fekete spaniel kölykök, aranyérmes szülőktől eladók. Bp. XIV. ker. Szigligeti-u. 14/b. Rákosfalva.

Gyönyörű 6 hónapos hím vizsla, írszetter eladó Pozsonyi-út 9. III. 2 127—539.

Egylángú gázrezsókat veszünk. Bőráru KTSZ Csáky-utca 8.

ELADÓK:
márkás festmények,
keleti szőttesek,
gyöngyháznyelű
evőeszköz.
Este 7—9:
XI. Kemenes-u. 8.
II. 7/a.

Őszisaláta ezre 30.—, tízezre 200.—, Adventi kel, Amager fejes ezre 40.—, tízezre 300.— forint. Fenti palánták takarás nélkül áttelelnek. Kora tavasszal használható. Szállít: Keresö kertészet, Makó.

André Chénier

Felújító előadás az Operaházban

Ez a kiváló francia költő a humanista szellem hirdetője és tragikus sorsú védnöke. 1762-ben Konstantinápolyban született; atyja ottani francia főkonzul, anyja szép és művelt görög nő. Már hároméves korában Franciaországba kerül, ott nevelődik s először katonai pályára lép, de erről hamarosan lemond és azontúl kizárólag a költészetnek él. *André Chénier* lelkesen csatlakozott az 1789-ben kirobbant nagy forradalomhoz és annak vezéreszméit teljesen magáévá tette. De emberszerető, könyörületes szíve visszaborzadt a radikális forradalmárok módszereitől. Elszakadt a régi szellem képviselőitől, de ugyanakkor szembefordult az új igék végrehajtóival és egyre hevesebben ostorozta intézkedéseiket, mert féltette legfőbb eszményképét: *az emberi szabadságjogokat*. Az ellenkező áramlatok közé kerülők végzete elérte őt: elnyelte az örvény... Robespierre halálra ítélte s feje 1794 július 25-én hullott a guillotine kosarába: mindössze három nappal Robespierre saját bukása előtt.

Luigi Illica — Puccini egyik szövegírója — négyfelvonásos opera hősévé tette meg André Chéniert, akinek halála körül már korán kezdett regényes mondakört szőni a népfantázia. Cselekményének hatásos felépítéséhez tehát bőven akadt anyag. Szövegkönyvét *Umberto Giordano* zenésítette meg. Művük 1896-ban került bemutatásra: egy évben Puccini „Bohémélet"-ével.

Umberto Giordano stílus és ízlés dolgában messze elmarad Puccini mögött. Zenei nyelvezete nem olyan egységes, vegyes elemekből tevődik össze, amelyek jellegükre nézve részint haladó irányzatúak, részint régiesek, avultak. Inkább külsőségekben keresi a modernséget, így például a hangjegyírás terén megkísérelt újításaival. Dallamfűzése viszont sokszor ódonan édeskés. Nem a hosszúlélegzetű líra embere, inkább az állandó, de elaprózott lirizálásé. Példa erre a forradalmár urasági inasból nagy népszónokká fejlődő Gérard áriája a III. felvonásból. *Losonczy György* egyébként kiválóan alakítja Gérardot és megjelenésében is illuziót keltő... További példánk még André Chénier-*Pataky Kálmán* versáriája a IV. felvonásból. Az itt eredeti szöveg szerint idézett versét állítólag Coigny grófnőhöz írta a költő, hű szerelmeséhez, aki önként követte őt a vérpadra.

E muzsika legszebben ívelő dallama *Rigó Magdáé* és a grófnő III. felvonásbeli szerelmi jelenetéből való. Ha közelebbről vizsgáljuk, ez a dallam a „Szállj ide, szállj oda, fecskemadár..." pontos változata! Az ebbeli összefüggések kinyomozása zenetörténészeknek kínálkoznék ínyencfalatul. Igazi forró érzés csak az opera legvégén tör ki ismét Umberto Giordano zenéjéből.

Érdekes párhuzam mutatkozik itt. Ez az opera — szerzőjével együtt — átmeneti jelenséget alkot a mult és jelenkori zene stílusai között. De egyúttal főműve is a szerzőnek. E mű főhőse viszont ugyancsak átmeneti jelenség a maga nemében s az áthidalhatatlan ellentétek malomkerekei között őrlődik fel... Titkos vonatkozások szálai szövődnek a szerző és főhőse közé... Sorsuk egyaránt megpecsételt sors.

Az *Operaház* szombatesti felújító előadása látványos és — hangos. *Fülöp Zoltán* festői díszleteivel, *Márk Tivadar* történelmi jelmezeivel, *Rékai András* gondos rendezői munkájával érte el a látványosság közös jóeredményét. A zenekar hangos, túlhangos viselkedéséért *Sergio Failoni* karmester felel. Értjük művészi szándékát: a szenvedélyfűtötte cselekmény forró légkörét akarja érzékeltetni. De az előadás helyenként úgy hat, mintha a színpadi ének festené alá a zenekart s nem megfordítva.

A már említett főszereplők oldalán *Dósa Máriát*, *Kovátz Jolánt*, a feltűnően ügyes *Szabó Miklóst*, továbbá *Komáromy Pált* és *Szomolányi Jánost* illeti dicséret. *Innocent-Vincze Ernő* magyar szövegfordítása kitűnő.

(—.—)

Magyarság 1942. márc. 29-i

az eddigi tervekkel szemben a polgármester számára tartja fenn az üzemi heti- és napidíjas alkalmazottak létszámára, javadalmazására és szolgálati viszonyának rendezésére vonatkozó intézkedéseket.

Nagy László felvilágosítást kért abban a tekintetben, mi történt a központi vezérigazgatói állás betöltése körül. A főváros hivatalos lapja — mondotta — közölte Morvay Ede alpolgármester szerződését a központi vezérigazgatói állásra, legújabban azután, ugyancsak belügyminiszteri jóváhagyással, Ratkovszky Ferencnek, az Elektromos Művek vezérigazgatójának ugyanilyen tárgyú szerződését közölte a hivatalos lap. A főváros önkormányzatának — úgymond — joga van megtudni, hogy mily politikai természetű okok szerepeltek ennél a változásnál.

Bódy László alpolgármester válaszában hangsúlyozta, hogy egy oly nagy közület életében, mint amilyen a főváros,

előállhatnak olyan esetek, amikor a legfontosabb kérdésekben is egyik hétről a másikra megváltozhatnak bizonyos intézkedések előfeltételei.

A főváros érdekei szempontjából — úgymond — helyesebbnek mutatkozott, hogy Morvay Endre alpolgármester *továbbra is alpolgármesteri minőségében töltse be feladatkörét.* Kizáróan ez a változás tárgyi oka. Ami pedig — folytatta *Bódy* alpolgármester — az önkormányzat tájékoztatását illeti, Ratkovszky központi vezérigazgató szerződését a közgyülésnek a polgármester bemutatta, maga a szerződéskötés, a törvény szerint, a polgármester hatáskörébe tartozik. A választ a közgyülés tudomásul vette.

okrata interpelláció érdésekben

most folyó anyagelhasználás magát a forgalmat veszélyezteti. A főorvosi hivatal szerepét illetően ugyancsak *konkrét panaszt* közöl. A hiányos választ *nem fogadja el.* A többség a választ *tudomásul vette.*

Pásztor Imre elvtársnak

a nehéz testi munkát végzők élelmiszerpótjegye

tárgyában elmondott interpellációjára *Babarczy* tanácsnok ismertette azokat az intézkedéseket, amelyek nyomán a

és a 23-as villamosvonalakon sínautobuszokat készülnek járatni. A kérdés sürgős megoldásához fűződő *közérdekre* mutatva a következő interpellációt terjeszti elő:

Van-e tudomása a polgármesternek arról, hogy a Boráros térről Csepelre és Csepelről a Boráros térre induló autobuszok zsúfoltsága oly méreteket öltött, hogy a munkahelyükre igyekvő és onnan hazatérő munkások és tisztviselők valósággal életveszélynek teszik ki magukat? Van-e tudomása a polgármesternek arról, hogy ugyancsak ilyen állapotok uralkodnak a reggel és este a csepeli viszonylatban induló HÉV-közlekedésnél is? Hajlandó-e a polgármester sürgősen intézkedni az állapotok megszüntetése érdekében?

Babarczy tanácsnok válaszában elmondotta, hogy a Beszkárt a zsúfoltságot általában, rajta kívülálló okokból, most megszüntetni nem tudja. A kocsipark majdnem teljesen a forgalomban

Fülöp Zoltán

iparmúvész, díszlettervező

lásd

Lex Magy Társ

174. b. l.

Kölni Szentörténeti Múzeum

III. 161.

Fülöp Zoltán

Szabad Művészet

1952. 4. 7. 148. l.

Németh Antal

Bánk bán száz éve a színpadon.
Pest, 1935. Budapest székesfőváros.
8-r, 279 l, számos képpel, fűzve.

I. 3. p. h.

3.-P

25. sz.

1.7

966 21/99

A műemlékek orsz. bizottságának leküldöm azzal, hogy a gödöllői m. kir. erdőhivatalt néhai Arnold Flóris volt visegrádi várőr szolgálati viszonyairól, illetve arról, hogy ön ki és mik

Fülöp Zoltán

Lisd

Szabad Művészet

1957. 4. 7. 147. l.

10

SZINHÁZ ÉS FILM

Bizalmas beszélgetés

Fényes Alice-al,

akinek a Vígszínházhoz történt szerződéséről először adott hírt a Pest, mint ahogy hetekkel ezelőtt először közöltük Fényes Alice végérvényes és visszavonhatatlan pesti szerződésének hírét, bízva a Vígszínház vonzóerejében, Harsányi Zsolt hammelni bűvészetében, amely megtermette gyümölcsét s a Vígszínházhoz kötötte azt a fiatal kolozsvári színésznőt, akit legendás hírnév övezett a felbukkanása óta. A szerződés után néhány bizalmas szóra félrevontuk Fényes Alicet, aki riadtan, repeső boldogsággal és ősike ijedelemmel állt szerződésének zürzavarában, impressziók, aggályok és lelkesedések heves kartácstüzében.

— Félek és boldog vagyok, — rebegte Fényes Alice, naivai szerepkörének minden bűbájával — félek ettől az óriási várostól, ettől a hatalmas színházi élettől, a sztárok hírnevétől, a rám váró nehézségektől és boldog vagyok, mert kötelességszerűen és azon túl boldognak kell lenni annak a színésznőnek, aki Pesten is megmutathatja, mit tud. Mit mondhatnék még, mint azt, hogy végtelen alázattal és áhítattal szolgáltam eddig a színházat, talán több alázattal és áhítattal, mint kellett volna és ennek köszönhetem, hogy a színjátszás minden frontján, a legváltozatosabb szerepkörben megkísérelhettem támadásomat a siker ellen. Egy kicsit szédült vagyok, nem tudom, mit tudok majd, győzöm-e szusszal és meggyőződéssel abban a környezetben, ahol a mindenható sztárok neonfénye sok mindent elhomályosít. Végül bízom magamban, bízom abban a nagy iskolában, amit végigjártam a kolozsvári színpadon és... nagyon boldog vagyok, nem tudok mást mondani.

Nincs is rá szükség, ez a repkedőhangú néhány mondat elegendő arra, hogy megismerjük belőle a végekről importált fiatal színésznőt, ezt a gödölye-komplexumú, minden versejtjével színpadra termett művésznőt, aki »alázattal és áhítattal« lépte át a pesti színházi dsungel küszöbét s fogalma sincs arról, milyen égető szükség volt rá ebben a sztároktól hemzsegő világban.

Az „igazi" Krétakör a Nemzeti Színházban

Ismeretes, hogy a Nemzeti Színház hivatalos műsortervéhez hiven felújítja a Krétakör című kinai drámát, amely azonban nem azonos Klabund-nak, a magyarfaló írónak kinai átdolgozásával, hanem Li-Hsing-Tao kinai író eredeti művéből készült, amely hatszázéves és amely Magyarországon még sohasem került bemutatásra. A Krétakör a kinai drámairodalom 1278—1368 közötti időszakából származik és eredeti címe Hoei-lan-ki. Az »igazi« Krétakör-t Jékey Zoltán fordította magyarra.

Amerikai vígjáték az Andrássy Színházban

Az Andrássy Színház vasárnap befejezi Ne játssz a szerelemmel című francia vígjátéksikerének előadásait és nagyban próbálja Clair Trask amerikai író Egyszer megesallak című vígjátékát, amelyet Éri-Halász Imre dolgozott át magyarra. A szellemes, fordulatos vígjáték Fejes Teri, Szilágyi-Szabó Eszter, Vaszary Piri, Páger Antal, Billesi Tivadar, Bástl Lajos és Pálóczy László főszereplésével kerül bemutatásra.

Lengyel Gizi a Kamara Varietében

A Kamara Varieté *Pesti szimfónia* című villámrevűje ötvenedszer kerül előadásra a napokban. A nagysikerű kis revű mellett szorgalmasan próbálják a május 1-én bemutatásra kerülő *Fel a fejjel* című burleszk-revűt, amelyet hagyományos gonddal és ízléssel hoz ki a Kamara Varieté igazgatósága. A *Fel a fejjel* főszerepére *Lengyel* Gizit, a kitűnő komikát szerződtették.

TELL VILMOS

Felújítás az Operában

Azok, akik meg tudnak tisztulni a muzsika felmagasztosító tisztaságában, akik hisznek mindenen felülemelkedő, boldogító erejében és nem a formai külsőségek mögé bújó vásári csillogást tapsolják, hanem mélyenszántó hitet, a lélek alkotni vágyó szent extázisából fakadó felrázó erőt várnak minden egyes megírt taktustól, azok számára élményt jelent *Rossini* premierszerű felújításban hozott *Tell-operája. Rossini* úgy érezte, hogy valamivel adós maradt, — nem közönségének, hanem önmagának — formába kellett hogy öntse, egységes keretbe foglalnia a benne dúló érzéseket, olthatatlan tűzzel izzó szenvedélyeket, *Rossininek* meg »kellett« alkotnia himnuszát az emberi szabadságról, a csodákat művelő hősiességről, akaratlanul is a hősi olasz opera megteremtőjévé válva ezáltal.

Hogy mennyire szabadjára engedte fantáziáját *Rossini* operájának megírásánál, ezt talán elsősorban a rendező *Nádasdy* Kálmánnak kellett éreznie, amikor a Tellt igyekezett a mai színpadi követelményeknek megfelelően színre alkalmazni. Rendezői elgondolása nem a külső cicomákra épít, gazdag képzelőereje olyan meglátásokra ragadja, amelynek alkotó ereje elengedhetetlenül szükséges volt *Rossini Tell Vilmosának* színpadra hozásához! Ebben a szinte már túlhevített légkörben lép elénk tökéletes biztonsággal a Tellt megszemélyesítő *Palló* Imre dr. Nincs egyetlen fölösleges mozdulata sem, megtakarít minden nélkülözhető hangsúlyt, nagyvonalú művészi munkája nyomán a dráma hősi levegője tölti be az egész színpadot. *Palló*-nál alkalmasabb szereplőt nem találhatnánk *Tell megszemélyesítésére*, kezében — rányomva szerepére jótékonyan egyéniségének művészetét — egy hősi ideál robusztus klasszikus alakjává magasztosul Tell figurája. *Arnold* szerepében *Halmos* döbbenetes erejű, férfiasan nemes és magávalragadó. Zavarólag hat és sokat ront azonban hatásában az igen gyakori punktirozás és az eredeti hangok transzponálása.

Budanovits Mária férjét féltő, remegő alakja csupa jóság, csupa fojtott tűz. *Osváth* Julia a hercegnő szerepében egyik legkitünőbb alakítását nyujtja; úgy játékban, mint hangjának bársonyos szépségével kiemelkedő értékévé válva az ünnepi repriznek. *Koréh* Endre *Fürst Waltere* egyéni zamatával stílusművészetének újabb meglepetése. *Fodor* János hatalmasan zúgó *Melchtalja*, *Komáromy* Pál, *Horányi* Karola, *Király* Sándor és *Nagypál* László nagyszerűen egészítik ki a kitünő együttest.

Rubányi Vilmos ellenállhatatlan lendülete szuggesztív erővel hat az együttes valamennyi tagjára, újra bebizonyítva rendkívüli képességeit, amely elengedhetetlenül szükséges Operaházunk zenei művészi vezetésében.

Fülöp Zoltán díszletei a legtökéletesebb összhangot és kívánatos harmóniát mutatják a rendezői felfogással, megteremtve a zene és a szöveg követelményeinek megfelelő romantikus színpadot. *Ottrubay Melinda*, *Bartos Irén* és a tánckar szereplése *Harangozó Gyula* gazdag képzelőerejét dicsérve egyik dísze az új repriznek. *Márk Tivadar* jelmezei kiválóak!

Vágó József

Soronkívül szó van

Legenyey Józsefről,

Legenyey József

erről a pompás, egészséges humorú fiatalemberről, aki a »pécsi öregdiákok« humorisia különítményének élén vonult be néhány évvel ezelőtt Budapestre s akinek egyéni karikirozó művészetét a dobogótól a mikrofonig annyi változatban ismerte és szerette meg Budapest őszinte humorrajongó közönsége. É dekes és méltó soronkívüli ismertetésre az a karrier, amely a rádió népszerű Legenyey Jóskája mögött áll, mióta elkerült a szülői házból, a szigorú családi fegyelemtől áthatott pécsi egyetemi tanári házból s hasztalan vágyakozását azzal a különös műfajú műkedvelő színészettel pótolta a színészet iránt, amelynek profi kiteljesedését megakadályozta az atyai szigor.

1936-ban, öt esztendővel ezelőtt állt először a mikrofon elé Legenyey Jóska humor-különítménye, amely egyetlen rohammal bevette a népszerűség sziklavárát. Az öreg-diák kabarék kitűnő nagymestere legutóbb szoros kapcsolatba került az áhított színházi világgal, a maga módján torzító tükörben mutatva be a pesti színházi világ prominens sztárjait. A mikrofon előtt csak a közelmultban tűnt fel egy rejtélyes, bravuros hangimitátor, aki a magyar színjátszás legneehezebb beszédmodorú kitűnőségeit utánozta olyan ördögi ügyességgel és káprázatos karikirozó készséggel, amire kevés példa volt.

A rádió százezernyi hallgatósága előtt titok volt, hogy Legenyey Jóska áll a mikrofon előtt, valahányszor Págertől Csortosig, Jávortól Kiss Ferencig felcsendültek a mikrofonban azok a ragyogó hangimitációk, amelyek sokszor jobbak voltak az eredetinél. Új műfajt, a humor és a vidám szórakoztatás színészi mértékkel mérve is elsőrendű ujdonságát teremtette meg ez az örökifjú, virtuóz pécsi öregdiák, akinek színészkarikaturái méltók arra, hogy mindenki ismerje őket és hogy elcsevegjünk pár szóban Legenyey Jóskáról, csak úgy, soron kívül.

(b. g.)

HALÁLRAÍTÉLTEK

A Scala hétfői bemutatója

A Scala filmszínházban hétfőn kerül a közönség elé Merle Oberon és Georges Brent Halálraítéltek című Warner-filmje, amely a modern lélektani drámák legizgalmasabb eszközeivel dolgozta fel Robert Lord történetét, aki huszonöt esztendővel ezelőtt a nyugati fronton szemtanuja volt egy frontra induló fiatal katona és nagybeteg szerelmese megható búcsújának, akik mindketten életüket vesztették egyetlen nap alatt. Robert Lord modern keretben, csodálatos tájak közé ültette át az alapötletet.

A fiatal katonából ártatlanul halálraitélt szökevény-fegyenc, szerelmeséből szivbajos világjáró milliomoslány lett, akik a halál küszöbén találnak egymásra és akik néhány óra szép szerelmes regénye után örökre eltünnek. A történet regényes, megindító, pazar kiállításban és Goulding nagyszerű, európai színvonalú rendezésében került a filmszalagra két olyan különleges művésznek előadásában, mint Merle Oberon és Georges Brent. A Halálraitéltek hétfői bemutatójával új amerikai filmdráma, az emberi sorsok kavargásának érdekes szimbóluma indul el olyan siker felé, amely az igazán őszinte, emberi és szívhez ható filmeket kíséri.

! ! !

A MAGYAR NŐI KAMARAZENEKAR május 16.-i Mozart estjén ritkán hallható műveket vezényel Arató István. A hangversenyen Tibay Zoltán, az Operaház művésze mozarti versenyművet mutat be nagybőgőn.

! ! !

MARIA LUIZA FAINI, az ismert olasz zongoraművésznő április 22.-én, kedden este hat órakor a Zeneművészeti Főiskola nagytermében hangversenyt ad.

! ! !

VERESS ENDRE és kamarazenekara április 23.-án a Zeneművészeti Főiskola kamaratermében preklaszikus estet rendez madrigálok, motetták, kamara-duettek, klavir-csemballó darabok előadásával.

Nyári operett Fráter Lorántról

Budapest nyári színházi életének nyilván egyik érdekessége lesz az a hatalmas operett, amely Fráter Lorántnak, a híres nótáskedvű huszárkapitánynak életét dolgozza fel. A Fráter-operett külön érdekessége, hogy librettóját a magyar színjátszás daliás amorózója írta, aki a nótás kapitány szerepét maga játssza el. A Fráter-operett előadásáról most folynak a tárgyalások és az eddigi verziók szerint vagy az egyik kőszínházban, vagy pedig egy ligeti szabadtéri színpadon kerül előadásra a Fráter-operett, amelynek egészen nagyvonalú kiállítást biztosít a vállalkozója.

50 FITYFIRITTY

A Fővárosi Operettszínház vasárnap este játssza ötvenedszer *Buday* Dénes *Fityfiritty* című nagysikerű vidám operettjét, amelynek főszereppeit *Honthy* Hanna, *Kiss* Manyi, *Szondy* Biri, *vitéz Hajmássy* Lajos, *Latabár* Kálmán és *Solthy* György játsszák. A káprázatos kiállítású nagyoperett ötvenedik előadása után is folytatja további sikereit.

A KÉK MADÁR BUDÁN

A Fox-film felejthetetlen költői mesejátéka, Maeterlinck mesejátékának ragyogó színes filmváltozata hosszú pesti pályafutás után átkerült Budára, ahol az Átrium fogja rövidesen műsorára tűzni.

Ez sem gyerekjáték

Az árvízkárosultak javára a fenti cím alatt érdekes művészestét rendez a Színészegyesület színészképző iskolájának néhány növendéke *Jávorka* Béla rendezésében szombaton este a Zeneakadémián. Jazz-számok, mozdulatművészeti bemutatók, vidám kabarészámok, magyar nóták, riport-paródiák elevenednek meg a hangulatos műsorú estén, amelynek díszleteitől a kosztümökig, műsorszámaitól a zenéig mindent a tehetséges fiatalok szerveztek és állítottak össze.

Svájciak a magyar igazságról

Svájc, amely abban a szerencsés helyzetben van, hogy kívül áll a háború viharzónáján s szinte páholyból nézi a most folyó világtörténelmi monstre-dráma izgalmas eseményeit: nyilván elfogulatlan és tárgyilagos szemlélője ennek a nagy, véres, emberi színjátéknak. Ítéleteiben hát nem vezetik önző érdekek. Egyedül az igazság szemelőttartásával, pártatlanul alkothatja meg véleményét minden vitás kérdésről. Épp azért tart számot megkülönböztetett figyelemre Svájc két tekintélyes lapjának, a *Neue Züricher Nachrichten*-nek és a *Glarner Volksblatt*-nak komoly állásfoglalása — *a magyar igazság mellett.*

Az említett lapok április 16.-iki száma ugyanis hosszabb cikkben foglalkozik a szerbiai eseményekkel, mindenekelőtt megállapítva azt, hogy Jugoszlávia a Trianonban jóllakott államok közé tartozott. Ezzel az országgal már tizenöt évvel ezelőtt barátsági szerződést akart kötni Magyarország. A magyar kormányzó által felvetett közeledési tervet azonban szerb részről nyersen visszautasította egyike azoknak az uraknak, akik legutóbb a Szimovics-kormányban ültek. Csak Sztojadinovics kinevezése után kezdett Jugoszlávia több megértést tanusítani a jószomszédi viszony kiépítése iránt, belátva azt, hogy részére a baráti politika jelenti a legjobb biztonsági övet. Mikor végre Jugoszlávia Magyarországgal a mult év végén, körülbelül a tizenkettedik órában, barátsági szerződést kötött, Belgrádban igen jól tudták, hogy Magyarország már régebben csatlakozott a háromhatalmi egyezményhez s hogy ez a csatlakozás bizonyos kötelezettségekkel jár. Egyébként a csatlakozás útja Jugoszlávia előtt nemcsak nyitva állott ekkor, hanem elő is volt készítve.

Azt a belgrádi kormányt azonban, — állapítja meg a svájci lap cikke — amely a baráti szerződést aláírta, váratlan puccsal eltávolították helyéről. Belgrádban olyan társaság került uralomra, amely *mit sem akart tudni a magyarokkal kötött szerződésről.* Barátságtalan magatartásukat mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy már a német támadás *első napján* szerb repülők kezdtek bombázni magyar városokat, Magyarország kénytelen volt *erélyesen tiltakozni és védekezni a szerb betörés ellen.* Tény az, — írja a svájci lap — hogy Magyarország területe fölött tíz bombavető repülőgépet lőttek le és több behatoló jugoszláv csapatot vertek vissza a déli határon. A belgrádi államcsiny tehát a magyar-jugoszláv barátsági szerződést épúgy *elvetette,* mint a Bécsben aláírt háromhatalmi egyezményhez való csatlakozást. *Magyarország mégsem üzent háborút Jugoszláviának.* Csak Horvátország kiválása, vagyis Jugoszlávia *felbomlása után* határozta el magát a magyar kormány arra, hogy a Bácskába bevonultatja a honvédcsapatokat, *félmillió életében és vagyonában fenyegetett magyar védelmére.* Ha Magyarország ezt nem teszi, egészen bizonyosan *más* csapatok szállták volna meg ezeket a területeket, amelyekről különben Magyarország *sohasem mondott le.* Hiszen a barátsági szerződés sem tartalmazott ilyen lemondást. Ellenkezőleg: a magyarok ettől a szerződéstől egy későbbi önkéntes és barátságos revizió lehetőségét remélték. Azt az esetleges szemrehányást tehát, — végzi cikkét a svájci lap — hogy Magyarország válságos órában érvényesítette jogát Jugoszláviával szemben: *igazságtalannak kell minősítenünk.* Viszont igaz az, hogy a szerbek 1918 őszén, a *békeértekezletet* meg sem várva, valóban *válságos időben* szállták meg Magyarország *védtelen* déli végeit és szakították ki a nemzet testéből azokat a területeket, amelyek *sohasem voltak az övéik.*

Ime, így írnak rólunk a svájci lapok, amelyek egyedül a tárgyi igazságot nézik, menten minden részrehajló politikától. Magyarország igazát ugyanúgy látják, mint mi itthon, ami nem is lehet másképp. Hiszen a mi igazságunk nem valami *külön* magyar igazság, de a *tények* igazsága. Egyetemes és általános érvényű, minden becsületes és józan ember számára kötelező erejű, egy és oszthatatlan. Egyszerűen: *maga az igazság.*

Internálták Szemző Gyulát, a kártyavilág egykori dúsgazdag fejedelmét

Regényes és kalandos mult új fejezete zárult le a budapesti rendőrhatóság előtt. *Szemző* Gyulát, a híres volt bácskai nábobot, a volt főispánt regényes multjának különös befejezéséül a minap *internálták.*

Szemző Gyula kalandos élete a főváros bizonyos társadalmának szinte a szemeláttára pergett le. Három évvel ezelőtt utolsó kártyaklubjának felfedezése és bezárása után egyenesen előre *eltünt a magyar nyilvánosság szeme elől* a volt főispán és kártyahős. Akkor ugyanis a rendőrség intézkedései elől hirtelen *külföldre távozott.* Kártya- és ruletklubjának három volt alkalmazottját, közöttük Szemző *egyik titkárát* akkoriban *internálta a rendőrség.* Magáról Szemzőről azonban csak annyit tudtak, hogy *Franciaországba távozott.*

Néhány nappal ezelőtt a főkapitányság kártyaellenőrző csoportjának detektívjei megtudták, hogy a konjunkturális évek rulettklubjainak nagyhatalmú »diktátora«, aki az első rulettklubot alapította annakidején Budapesten, *februárban viszatért önkéntes számkivetéséből.* Legutóbbi tartózkodási helye Olaszország volt.

Amikor a detektívek tudomást szereztek hazajöveteléről, állandóan megfigyelés alatt tartották a főváros életének azt a jellegzetes területét, amely valamikor Szemzőnek és társaságának irányítása alatt állott. Szemző Gyula azonban már nem bukkant fel többé a kártyás és rulettes világban. Igaz, hogy az idő is eljárt már felette azóta, amióta az ujságok tele voltak azoknak az érdekes razziáknak, nyomozásoknak és klubbezárásoknak színes leírásaival, amelyek szinte valamennyien Szemző Gyula vállalkozásairól szólottak. Annyit megállapítottak a nyomozó detektívek, hogy *a volt nábob a Mussolini-tér 3. számú házban lakik.* Előzően februárban történt hazatérése után egy ideig egyik vidéki rokonának birtokán üdült. Azt is megállapították azonban a detektívek, hogy ez a *Mussolini*-téri, meglehetősen nagy kényelemmel berendezett lakás *nem a bejelentett lakása,* mert a *Váci*-út 6. szám alatt is bérelt magának kisebb szállást és *onnan jelentette be magát.*

Két nappal ezelőtt megjelentek a *Mussolini*-téri lakáson a detektívek, ahol *Szemző* Gyulát *ágyban találták.* Közölték vele, hogy elő kell állítaniok őt a rendőrségre, mert rendőri intézkedés van ellene azon a címen, hogy *nincs rendes foglalkozása.* Szemző Gyula azt mondotta a detektíveknek, hogy nem mehet velük, mert *beteg.* A detektívek eltávoztak ugyan, de csakhamar *rendőrorvos kíséretében tértek vissza.* A hatósági orvos megállapította, hogy Szemző Gyula egészségi állapota nem romlott le annyira, hogy ne tudna eleget tenni a hatóság rendelkezésének. Igy *a »rulettkirályt« végül is előállították a főkapitányságra, majd a toloncházba kísérték,* ahol most megtartották az ügyében a tárgyalást és *ennek a tárgyalásnak lett az eredménye az internáló végzés.*

Szemző Gyula megfellebbezte az elsőfokú végzést és a kérelmére megtartott újabb rendőrorvosi vizsgálat eredményeképpen *ideiglenesen rabkórházba utalták.*

Az első pesti rulettklub alapítója most a rabkórházban várja további sorsának újabb fordulatát. Nagyvilági szereplése idején *Vojnits* Ferenc volt a titkára, de az egyik rulettklub kalandorfilmbe illő bezárása után *kivándorolt Dél-Amerikába.*

Utóda gróf *Lavaux* Viktor lett. Lavaux gróf titkárságának idejére esett a híres *vándor rulettklub* korszaka. 1925-től 1927-ig nyolc helyen nyitott Szemző Gyula és társasága rulettklubot. Ezalatt nagy játék folyt Szemző Délibáb-utca 26., József-körút 59., Rákóczi-út 30., Bank-utca 6., majd később Rákóczi-út 26. számú házban lévő klubjaiban. Ez utóbbi arról volt nevezetes, hogy bejáratát olyan vasrács védte »az idegenek« érdeklődése elől, amilyent csak *a fogházakban és a főkapitányság emeletein* látni. A játék ideje alatt szabályosan *lelakatolták a rácsot.* Igy történt azután, hogy amikor a rendőrség tíz évvel ezelőtt leleplezte ezt a ruletthelyet, a detektívek tűzoltólétrán, az utcai ablakon át voltak kénytelenek behatolni a lakásba.

Mint vérbeli regényhőshöz illik, Szemző Gyula sohasem került olyan komoly összeütközésbe a hatóságokkal, hogy *elítélték volna.* Sokszor indult ellene eljárás, de mindig az irattárba kerültek az akták. Ha a rendőrség bezárta klubját az egyik helyen, rövidesen új lakás fényűző pompájában nyilt meg *a másik klub.* Fantasztikus vonzóerejük volt ezeknek a helyiségeknek. A pesti vagyonos és vagyont hajszoló polgárság tekintélyes számarányban jelent meg éjszakánként a Szemző-klubokban és játszotta el sokszor minden pénzét. Sokan a bűn mezejére sodródtak már az első látogatás után, amikor még csak szisztémázni mentek fel a klubba, amely arról volt nevezetes, hogy *valóban szorgos külföldi tanulmányok alapján nyitották meg.*

Szemző Gyula annakidején külföldről hozta Budapestre az első rulettgépet, miután a külföldi játékbarlangokban hosszú időn át tanulmányozta barátaival ennek az ördöngős gépnek fortélyait.

Az utolsó évtized jelentette az alkonyt Szemző Gyulának ebben az életében. Híres eset volt *a váciutcai rulettklub leleplezése.* Egy éjszakai razzián csaknem minden gépet lefoglaltak. Egyetlenegy gépet kerestek, szinte »halálra«, ez volt *a főmasina, de ez nyomtalanul eltünt.* A klub akkor egy váciutcai átjáróházban volt. Azután mégis nyomára akadtak a detektívek a gépnek, amint egy alkalmazott *gyolcslepedőbe burkolva* igyekezett kimenteni a rendőrgyűrűből.

De ez se zavarta az akkor még szenvedélyes klubalapító Szemző Gyulát. Pár nap mulva *új gépet hozott külföldről* és a rulettélet rövid időre ismét magas hullámokra csapott.

Három évvel ezelőtt hagyta abba a klubalapítást. Rákóczi-úti klubjának bezárása után *visszavonult,* azután már csak bizonyos társaságokban bukkant fel. Inkább megfigyelő volt, ő maga *nem is nagyon játszott.* Ismerősei és követői gyakran emlegették úgy, mint vérbeli kocsmárost, aki csak látszatra iszik vendégeivel.

Az internálás — ha egy idő mulva talán feloldják is — valószínűleg végleg elvette a kedvét ettől a szórakozástól ennek a különös életű embernek.

(Sz. J.)

HITLER SZÜLETÉSNAPJA A FŐHADISZÁLLÁSON

Berlin, április 19
(Német Távirati Iroda)

Dr. *Dietrich* birodalmi sajtófőnök a »Nationalsozialistische Korrespondenz«-ben »A Führer születésnapja a főhadiszálláson« cím alatt megjelent cikkében többi között ezeket írja:

— A Führer születésnapján is, éppen úgy, mint minden más napon, ott áll tábornokaival a térképasztal előtt, óráról-órára figyeli seregei menetelését, figyelmesen felülvizsgálja az ellenség minden mozdulatát és gyors, sokszor hallatlan merész elhatározással teszi meg ellenintézkedéseit. Ezeknél az elhatározásoknál semmit sem bíz a véletlenre, hanem a legnagyobb óvatossággal, a leggondosabban előkészít mindent, figyelembe veszi az ellenség minden lehetséges ellenlépését és így már eleve biztosítja a sikert.

Mérhetetlen önfegyelmezés és munka az alapja a Führer kimagasló hadvezéri lángelméjének, a német katonák tudása és fölénye, valamint vezetésük hasonlíthatatlan kiválósága pedig biztosítja munkájának sikerét. Állandó személyes vagy távbeszélőösszeköttetésben főparancsnokaival, akik a mindenkori főhadiszállásaikból a véderő részeinek harcbavetését irányítják, tetszése szerint alakítja a csaták folyását és a háború arculatát.

(MTI)

Göring felhívása a német néphez

Berlin, április 19
(Német Távirati Iroda)

Göring birodalmi tábornagy a Führer születésnapja alkalmából *felhivást intézett a német néphez,* amely a többi között a következőket mondja:

A német nép a győzelembe vetett szilárd hittel, méltó komoly és büszke szívvel ünnepli *a Führer 52. születésnapját.* A német véderő távol az érintetlen nagynémet Birodalom határaitól, mélyen az ellenséges országban védelemre és támadásra készen kitűzte győzelmi lobogóját.

Ahol csak németül beszélnek, Európában, északon és délen, keleten és nyugaton, valamint a tengeren túl is, minden német szív változatlan szeretettel és kifejezhetetlen hálával dobog a német becsület és szabadság védőjéért és a német jövő kezeséért. *Hitler Adolf második háborús születésnapján a megvert ellenség aléltan és megalázva látja az egyesült német nemzet töretlen erejét és szilárd akaratát.*

Olyan diadalmas győzelmek szakadatlan láncolatára tekintünk vissza, amelyet életének egyetlen esztendeje alatt csak egy ember vívhatott ki, az a férfi, aki *nemcsak államférfi és hadúr, hanem egyben vezér és a nép embere is.* Az utánunk jövő nemzedékek szeme előtt mindig példaként lebeghet mindaz, amit mi neki és ezáltal a hazának készek vagyunk forró szívvel odaadni a hűség és a hit, a bátorság és az áldozatkészség terén. *(MTI)*

Göbbels ma este rádióbeszédet mond

Berlin, április 19

Szombaton este 19 órakor a német birodalmi rádióban *Göbbels* birodalmi propagandaminiszter *mond beszédet a Führer születésnapjának előestéjén.*

H.B.: Fülöp Zoltán

Magyar balettújdonság az Operaházban

A kormányzó úr tiszteletére, Miklós nap előestéjén, vasárnap tartotta díszelőadását legelső dalszínházunk. A „Himnusz" hangjai után a magyar diákszövetség nevében Dozs János mondotta el üdvözlő beszédét, majd Bárdos Lajos meleghangú „Ima a hazáért" című kardalát énekelték az egyetemi énekkarok. A díszelőadáson két magyar mű került ezután sorra: „Az arany meg az asszony" című, nagysikerű egyfelvonásos, Kenessey Jenő egyöntetű sajtó- és közönségsikert aratott, vonzó érdekességű dalműve és, mint újdonság, a „Debreceni história" című, tréfás táncjáték.

Laurisin Miklós, a Nemzeti Színház házi zeneszerzője, igen sok darab szépsikerű kísérőzenésze írta a zenét. A magyar balettújdonság koreografiáját Cieplinsky, a lengyel származású vendég balettmester készítette, aki hármas táncjátékával egycsapásra meghódította az igényes táncművészet iránt fogékony közönséget. Cieplinsky olyan tehetséges, eleven képzeletű balettmester, aki ösztönös készséggel, nagy szakértelemmel megbirkózik minden reá bízott feladattal.

A Debreceni komédia ízes diáktörténete Jókai szellemét idézi és igen alkalmas táncbaköltésre. A zene különösen a pattogó, gyors részekben igen ügyes, már a lassúk és az érzelmes átkötések talán kissé elnyujtottak. Az öt képre tagolt táncdarabban mindjárt az első kép, a debreceni vásár jelenete kiválóan táncos rész; pompás megfigyelésekkel, humoros ötletekkel tüzdelte meg Cieplinsky. Kár, hogy nem tudta egységes folytonosságában össze-

Uj Magyarság 1943. dec. 7.

1584. JORDESZ-SZŐNYEG, piros tükrében zöld-vörös médaillon, sávos
230.—

és virágos diszitéssel.
800.—

90.—

oszlop, tulipános frizzel.
400.—
Illusztr. XXXIII. tábl.

ilkéjében indás és virá-
piros médaillonos keretés-
XVIII. sz. 105×160 cm.
800.—
Illusztr. XXXIII. tábl.

krében kettős médaillon,
1000.—

il. XIX. sz. 160×220 cm.
200.—

tt levelek és indák közé
5 cm. 7000.—
Illusztr. XXXII. tábl.

zitéssel. 245×145 cm.
180.—

reszti, debreceni hangulatnak pajzán ter-
mészetességét, lüktető élénkségét. Legjob-
ban a harmadik kép bájos légyott-jele-
nete tetszett. Ottrubay Melinda bűbájos
tánca kitünő szövetségest kapott az egyre
fejlődő Tatár Györgyben. Kitünően összes-
ült táncospár. Ottrubay Melinda mozgása
öntudatosabb, érettebb, meggyőzőbb min-
den szerepében. A mimikája is már őszin-
tének, természetesnek hat, tánca kifejező,
életszagú.

Fülöp Zoltán diszletei hangulatosak, kü-
lönösen a harmadik kép kifogástalan. Ott-
rubay Melinda és Tatár György mellett
kitünő szerephez jutott Harangozó Gyula,
aki mint tánckomikus, verhetetlen. Minden
egyes mozdulata kacagtató, elárulja azon-
nal az izig-vérig ösztönös művészt. A höl-
gyek remekeltek: Bordy Bella, Kálmán
Etelka, Pintér Margit, Raksányi Julia,
Géczy Éva, Patócs Kató, Horváth Erzsi,
Erőss Éva. Kitünően állották meg helyük-
et a férfitáncosok is: Brada, Kőszegi,
Zsedényi, Sallay, Vashegyi és Kovács. A
jelmezeket Márk Tivadar tervezte, a zenei
betanitást a vezénylő Rubányi végezte.
H. G.

Fülöp Zoltán

Az 1935. évi felújításról ismert díszleteket Aj Oláh Gusztáv terverte a tőle megszokott „sikerteüzerővé" vált képzelőerővel és művészi „hitelességgel" A vásári jelenet hatásos, újonnan belllesztett képét Fülöp Zoltán terverte „stílusosan".

H. G. Manon. Massanet operájának felújítása. Uj Magyarság 1941. nov. 23.

T.

Az Europa Lapterjesztő R.t.

Budapest V.

Rothermere u. 12. II. 2.

Kontaktan

Fülöp Zoltán

ivód

(L. J.) Rendező és szövegíró beszél a Garabonciásról.
Uj Magyarság
1943. febr. 18.

Fülöp Zoltán

Arad

Új Magyarság

1939 febr. 19.

(A nagyidai cigá-
nyok)

Füleji Zoltán

urod

Új Magyarság

1940 dec. 22.

(A Cigánybáró az Operaházban.)

• TEA

ham-palota Telefon: 185-939

git-körut 58	155-318
m-tér 6	185-483
uth Lajos-utca 14	189-698
ham-palota	185-939
t István-körut 18	116-275
lebelsberg Kunó-u. 15	120-550
onyi-ut 20	291-848
-ut 38	290-215
ássy-ut 1	122-123
adi-tér 2	128-056
ábet-körut 40	145-262
czi-ut 30	131-114

Ünnepi előadás az Operaházban, a Kormányzó nevenap ján. Rip van Winkle. Planquette operettjének felujítása. A harmadik felvonás színpadi képe: Tervezte Fülöp Zoltán Vajda M. Pál fényképe

Bethlehemesdi

— Elbeszélés —

Irta: **Fertsek Ferenc**

Ülök a fiam kiságya mellett, félig fölébe hajoltan és nézem. Kezem a forró homlokán. Hűti. Most jöttem a hidegről. Tenyerem s ujjaim gondosan őrzik még a havas utca lehelletét, amit eltettem a fiam kezének, homlokának. A fiam parancsol ma nekem; azt mondja: apu, tedd rám a kezed; vagy: apu, fogd a kezem — s én engedelmeskedem.

Mint diákszobám néhai kis vaskályhája, úgy süt a teste s gyors ütemben szed kurta lélegzetet. Nemrég kapta a szérumot. Most várjuk, mit rendel felőlünk Isten.

Rövid időre magárahagytam, el kellett mennem, mert narancsot kívánt. Piros narancsot. Piros narancs nem nagyon van még ilyenkor, legalábbis a mi környékünkön, azért magam mentem érte. Nagyon jól tudom, hogy beteg kisfiamnak mit jelenthet a piros narancs, ha egyszer azt kívánt és nem sárgabélűt. Az orvos is megengedte és most azt várjuk, hogy miután előbb megmutattam neki mind a narancsot, amit hoztam — csupa piros! — az édesanyja behozza a narancsszörpöt — de nagyon pezsegjen! — amire vágyakozott.

Hűs kezem váltakozva pihen a homlokán.

Megkapja a szörpöt, megkérdezzük: jó? — Jó — feleli bizonytalanul, egyetlen kis korty után.

— Még?

— Nem... Apa meséljen inkább — mondja azon a furcsa, rekedten sípoló hangján, amivel mostanában rémít minket és belekapaszkodik a kezembe.

Ha beteg, jobban kíván engem, mint az anyját. Vagy azért, mert az anyja nem tud olyan tökéletesen komédiázni, arcán elvérzik a mosoly — vagy azért, mert velem kevesebbet lehet, mint az anyjával. Engem elszippant tőle az Élet. Mindegy. Én ilyenkor — amennyire csak tőlem telik — igyekszem megakadályozni, hogy a betegségére gondoljon. Megtörtént és kitalált dolgokat szoktam mesélni neki, vidám históriákat, csínyeket gyermekéveimből s ilyenkor egyetlen halvány mosolyának — amellyel erőlködésemet jutalmazza — boldogan dobom áldozatul apai tekintélyemet is. Feltépem emlékezésem köntösét, nem bánom, ha kitetszik is alóla a sete-suta, csínytevő kis lélek, aki valaha voltam.

A lámpát már az imént elfüggönyöztem. — Csinálj sötétet, — kért a fiam — s most fölébe hajolva, csendes szóval mesélnem kell.

Mélységes a csend. Az utcán frissenhullt, puha hószőnyeg vigyáz rá, idebent mi őrködünk felette. A megijedt kis óra halk ketyegésén s a kályhában haldokló hasábok sóhajtásán kívül mást nem lehet hallani. A szoba homályos sarkában mélyöblű karosszék magábaroskadt, világos színfoltot ölel. Tudom, kit, ha nem is nézek oda. Azt is tudom, kulcsolt kézzel süpped most ottan s üres pillantása a mécslángot követi alázatos táncában — amit az a Mária-kép alatt lejt.

— Jó, — mondom s igyekszem, hogy hangom természetesnek hasson és hűen közvetítsen valami rendkívüli helyeslést. — Miről meséljek? A medvekalandról?

A medvekaland a nagyapjával esett meg. Apám-

Uj Idők 1935. dec. 15. 57. 4

mal történt, az ő gyerekkorában s mai gyereknek — aki mackóval csak az állatkertben találkozik — meglehetősen hátborzongató história. Színesen, érdekfeszítően tudom elmesélni, hogyan szedte apám gyanutlanul, két testvérével a málnát a honti hegyek valamely sűrű erdőjében, arról a bokorról, aminek a tulsó oldalán ugyanakkor egy mackó is torkoskodott. S a lélegzetelállító történet, végén a humoros csattanóval, — hogyan menekültek meg mégis — hárman háromfelé szaladva s amíg a mackó gondolkozott, melyik után vesse magát, a jólábú gyerekek addigra szerencsésen megfutottak — mindig megtette a magáét, de kisfiam ma mást akart.

— Mesélj a kalandjaidról, — mondja s rekedt kis hangja szívemig hasít.

— Rendben van — helyeselek — elmesélem a kalandjaimat.

Apróka csínytevéseim bizonyára Gullivernek vagy Robinsonnak tüntetnek fel kisfiam felnagyító képzeletében, helyt kell tehát állanom.

— Jól van, — fontoskodom. — Elmesélem a békalevest.

A békaleves szintén hátborzongató és egyben humoros história is s arról szól, hogyan csempésztünk egyszer a vándorcigányok bográcsába egy varangyosbékát; hogyan figyeltük meg a hatást egy fa tetejéről. — Dádé, a galuskának kezse is van? — — Eredj, te bibas! — Dádé, seme is van? — hűen utánozva közben a purdékat; hogyan vett űzőbe a dühös cigányhad s hogyan menekültünk meg mégis. Ezt is többször mesélem, akárcsak a mackókalandot s mindig nagy hatást érek el vele.

De ma kisfiam mást gondol.

— Ne azt, — sípolja nehezen — a bethlehemeseket mondd!

A bethlehemeseket...

Mintha csak éreztem volna, hogy ettől kell tartanom ma s előre ki akarnék bújni alóla.

Ó, kisfiam, mért is akarod, hogy a betlehemesdit meséljem, ma, mikor odakünn a havas ádventi estében fázlódó bethlehemes-gyerekekkel találkoztam és te narancsot kívántál... Apró kezeddel szívem sohasem hegedő sebét feszegeted, fiacskám, noha persze nem tudsz róla...

Jó, elmesélem, hogy mint esett az, mikor én egyszer, kicsike-koromban bethlehemes-gyerek voltam...

...Tél volt akkor is és éppen úgy esett a hó, mint most. Még jobban, mert a kis falukban mindig több hó esik, mint városon, már az úgy van valahogy. Mintha valami láthatatlan rendőr nem engedné be a nagyvárosokba a havazást s ami hótömeg kiszorul onnan, az mintha mind a falunak jutna. Azon az emlékezetes télen, mikor én bethlehemes voltam, sok hó jutott annak a kis falunak a honti hegyek alján, ahol én gyerekkoromat éltem.

Most megtermett ember vagyok, de akkoriban — kis tökmag — ki se látszottam a földből. Nem szégyelem, megmondom, bizony nagyon szegény fiúcska voltam én. Szalma közt puhított vadkörte, dércsípte kökény, meg sülttök volt az én gyerekkori csemegém. Húst csak sátoros ünnepen láttam; vasárnap szalonnát is kaptam a kenyérhez, máskor csak tejet. De ez nem baj; talán te is annak köszönheted szívósságodat, hogy apád így élt valamikor.

Hogy megérthesd: itt, Pesten, az elsőosztályos gyerekeket sokszor két teremben helyezik el, hogy jobban elférjenek; minálunk meg hat osztály gyereke tanult ugyanabban az iskolaszobában, amiből csak egy volt. Igy én persze sokat ténferegtem a nagyobb gyerekek között s amilyen jóeszű voltam, sok tudományukat előre ellestem.

Azon a télen beteg lett édesanyám. Már nem emlékszem tisztán, hol, merre járt apám, azt hiszem, savanyúvizet fuvarozott akkoriban, hogy ezzel húzhassuk ki a telet — csak azt tudom, magunkban voltunk anyámmal. Jó asszonyok jöttek át néha a szomszédból, tüzet raktak a rőzsével meg a szárazmakkal, amit én is segítettem gyüjteni az ősszel, tejet melegítettek vagy felrázták szenvedő anyám alatt a párnákat. Az ilyen jótét-lelkek, akiknek az Isten csak annyit adott, mint nekünk is, herbaténál egyébbel bizony nem igen orvosolhatták anyámat, doktort meg hírből sem ismertünk mi, arrafelé. Emberhez mifelénk nem igen járt orvos. Elég az hozzá, nincs mit csodálkozni rajta, hogy a sok herbatétól egyszer csak megcsömörlött anyám. Elfordította a fejét, mikor a gőzölgő bögrét a szájához tartották.

— Nem köll, — mondta gyenge hangon. — Valami savanyút innék mán inkább...

Hozzáhajoltak, mert nem értették a gyenge szavát.

Én ott feküdtem a lábánál, keresztben — mert nekünk is csak egy ágyunk volt, mint a többieknek a faluban — és az anyám száján fakadó szavakat lestem.

— Hogy mit kívánnál? — faggatták.

— Lemonádét... vagy narancsot... — lehellte anyám, aki valamikor a városban szolgált, a hegyeken túl, ahová vasút is visz és onnan ismerte ezeket a csudálatos ízeket, amiknek akkor én még a hírét se hallottam.

— Oh, no; lemonádét inna, meg narancsot kívánna!

— Szegényke... bizonyára félrebeszél...

— Ccc, — harangoztak a fejükkel azok az irgalmas, de egyszerű népek, azután, hogy tőlük telhetően meggyámolítottak, otthagytak bennünket.

Anyám nyöghetett és sóhajtozhatott azután is s én hiába kérdeztem volna tőle, mi az a lemonádé, vagy mi az a narancs — lehet, akkor meg se tudta volna talán mondani.

Félkönyökre dőltem, figyeltem a kínlódását. Inni adtam, ha szomjazott — és többnyire szomjas volt bizony — ilyenkor sóhajtott egyet, magatudatlanul: csak egy csepp lemonádé, ha lenne — s én reggelre elhatároztam, hogy ha a föld alól is, de kerítek anyámnak lemonádét, meg narancsot, vagy mi a hogyhivjákot.

Az iskolában annyit megtudtam a pajtásoktól, hogy a lemonádét a citromból facsarják; citrom alighanem akad a falubeli zsidónál, de ha nincs, nem baj, hozhat a városból; kétszer hetenkint úgyis bemegy — hanem hogy a narancs micsoda, azt már senki se tudta.

A boltos — akihez bebátorkodtam — mondta is, hogy alighanem hoz a jövő héten citromot a város-

Fülöp Zoltán

Függetlenség (Bpest)
1939 febr. 19-

Tóth D.

e a statá
ükkaran

Miskolc, február 18.

ákodás kihirdetése óta szom-
lt össze először a miskolci
ság és megkezdte a szándé-
el vádolt *K. Tóth* Ernő 19
osi legény bűnügyének tár-
Ernő február 14-én lakoda-

közé lőtt és halálra se-
György asztalossegédet.

tárgyaláson *Tóth* Ernő be-
ncselekményt, de tagadta,
si szándékkal ment volna a

hallgatása után a tanuk

sze terhelő vallomást tett.
a vádlottról, hogy izgága
ki sem szerette, állandóan
provokált és minden bot-
volt. A szakértők meghall-
rbeszéd után
bíróság este fél hétkor

GÁNYOK
adása az Operaházban

padi biztonság a jelenetek felépité-
gyik-másik melódiája bizonyosan
lló életet fog továbbra is élni.
mantikus magyar zenei líra és bá-
teljes mértékben megértésre ta-
ökéletes előadásban. *Végig friss,*
leven élet, egészséges vidámság
a színpadon. Rékai András rendező
t megsokszorozta a fiúi szeretet.
elevenségű rendezés éppúgy dicsé-
mel, mint *Fülöp* Zoltán üde és szel-
zletezése és *Rubányi* Vilmos biztos-
dületes vezénylése. Csóri cigány-
repében monumentálisan emelkedik
amatu, mélyen emberi humorával
e. *Tamás* Ilonka a szerelmes fiatal
szerepében hódítóan szép, hangja
d teljesebben bontakozik ki gyö-
yével és erejével. *Gere* Lola magá-
an szellemes groteszk szerepében.
y Pál és *Laurisin* Lajos humoros
gurája zamatos, kiválóan sikerült
Rösler Endre nemes énekművésze-
fiatal cigánylegény szerepében ra-
meg és feltünik egy rövid néma-
a színészi ábrázolás ösztönös kész-
Horváth Margit. A táncok remekbe-
koreográfiája *Vera* Ilona tehetségét

Dr. TÓTH DÉNES

Azért a módszeres rajziskola első (
combinatióikból keletkezett diszitményi mot
sabb görög, római és renaissance, valamint a
síkdiszitményeket foglalják magukban.

A második rész az emberi fej körrajza.

Az emberi alakot a fej tetőzi be, mely ne
határozott arányt szolgáltat, hanem rajta vann
a szem, orr, fül és száj, körülvéve a mimikus
individualitásának képét adják.

Azért a figuralis rajz tanitását az egész

Az emberi koponya, a csontváz és a
inkább szakiskolába való. De mégis a fej
koponya, illetőleg csontállvány, továbbá az iz
rajza mint nézleti eszközök szerepeljenek a t

A második rész első füzete az emberi
en face és en profil) foglalja magában, egyes
tekintettel egymás közti arányaikra, a kort és

A második füzet két antik görög arány
továbbá a főt fel- és letekintő, azután en face
sőbb nemzeti physiognomiáját egy orosz és

A diszitményi és fejmintákat rövid mű
vonatkozó magyarázatok kisérik.

A mű befejeztével majd felsorolom
forrásul szolgáltak.

A megjelent

I. rész: **Diszitményi alaktan.** Geometriai
szöveggel.

I. füzet: 1—24 ábra szabadkézrajzolás. **Geo**
II. füzet: 1—24 ábra szabadkézrajzolás. **Geo**
III. füzet: 1—24 ábra. **Stilizált levelek és**
IV. füzet: 1—24 ábra. **Görög, arabs-mór é**
színbeli összhang. Négy szinnyomatu

II. rész: **Fejek.** Az egyes rajzminták mellé

I. füzet ára -- --- --- --- ---
II. füzet ára --- --- --- --- --

Fra

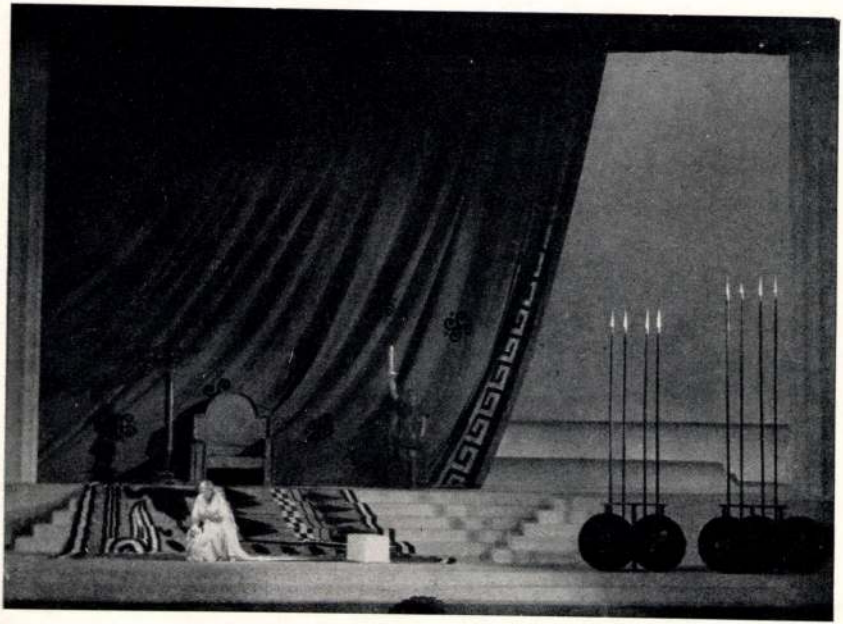

DÍSZLET GLUCK—WAGNER „IPHIGENIA"-JÁHOZ
TERVEZTE: FÜLÖP ZOLTÁN. RENDEZTE: RÉKAI ANDRÁS

Fülöp Zoltán
Képzőművész 1940. 3. 7.

-BŐL. RAGUSA, SANTA MARIA MAGGIORE

Fülöp Zoltán
Szépművészet 1940, 3. f.

DISZLET POLDINI „HIMFI"-JÉHEZ
TERVEZTE: FÜLÖP ZOLTÁN

SODRONYZOMÁNCOS MAGYAR TALPAS KERESZT
XV. SZÁZAD

Fülöp Zoltán

cród
z

Ibl Ervin: A Márta felujítása az Operaházban.
Budapesti Hírlap
1935. jan. 25.
Flotow Fosgyos operája.
Diszletek fontitól

6. augusztus 7.

Alapítási év — *Gegründet:* 1577.
Telefon: 89-5-40.
Postafiók — *Postfach:* 242.
Postatakp. csekkszám — *Postscheck:*
Budapest: 37.473, 57.124,
Leipzig: 29.165, Paris: 160.010.

K.M
KÖ

BUCHHANDLUNG DER KÖNIGL.
LIBRAIRIE DE LA PRESSE DE L'U
BOOK-SHOP OF THE ROYAL HU

SZÁMLA

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos Müe

Budapest, 19.....
IV, Kossuth Lajos-u. 18.

1	Stefanescu: La Peinture Reli

Fülöp Zoltán

Ibl Ervin: A Rip van Winkle bemutatója.
Budapesti Hirlap
1935. dec. 7.

Az Operakázban.
Planquette operettje
Diszletek fentitöl

120/1945

A Műemlékek Országos

naplószámadását mellékleteivel e

Budapest, 1945 október

Fülöp Zoltán

cród

Ybl Ervin: Az Opera-
bemutatók ünnepi estje.
Budapesti Hirlap
1936. febr. 27.

érjük a példányokat hozzánk elszállita-

emlékek védelméről a bel-és külföldön"
vállaljuk terjesztésre a fent irt fel-
eteltetésnek vesszük ha ezt is reánk
g kérjük ezt a művet is 100 példámyban

Kiváló tisztelettel

Singer & Wolfner

Fülöp Zoltán

1926-ról (?) volt a Belvárosi Szinház díszlet és ruhatervezője. IH 1932-ben Meller Rózsi Irja had-*

irod

Bárdos Artur. A harminceves Belvárosi Szinház.

Budapest

1946. 413. l.-

414. l. képekkel

* nagy c. történelmi szatirájának stilszalt díszleteivel aratott nagy sikert. ŧ

ŧ A darab 150-ner Erült Műsre

Fülöp Zoltán

diszlett erv

Sparm föisle 1923-27

Szinhár és Film-
művészeti trövettig
1933 nevében szerepelt

~~1933 milanói kiáll. br. érem~~

1950 M Néphőst-i Érdemérem arany
1951 kossuth-díj

1955 M Néphőst. Érdemes Mű

1928 Sceni kai sajád
Operában

1933 Milano Gr. Erem

⋮

febr Operabarátok díszelőad. Opera
1936 Fesser bál dekor. rész vett

1938 Szegedi szabtéri dőad díszl

1939 Ejem a völegény tánc játék
(London
M. Csupajátér

1940 Élő Tárlat
febr A M. Nyúv. érő operai
díszeslír díszletei
1940 Ntk Vásár árvíz-dvoráma

Fülöp József

épitész

Genthon: Mország

Műemlékei. 467. l.

1950 Páris lányai (op)
Arizosillag (Fő Operette)

Keszkenő (Vár[illegible] a
[illegible]

1951 Csinom Palkó (Városi [illegible])
Hattyúk tava
Rigoletto
Havasi kürt (Fő Operette)

~~[illegible]~~ Don Pasquale (op)
1952. Halka (lengyel op)
Bahasiburgi rózsa kürt
Csongor és Tünde (Nemz. [illegible])
~~[illegible]~~

~~[illegible]~~
Havasi kalmár
Farfagó diákok

1953 Cyrano (Neph. [illegible])

1954 ~~[illegible]~~
Bihari nótáge (op)

Rajne kincse
Siegfried
Lohengrin
Walküre
Bohémélet
Hoffm. mesei
Köpping
Petruska

1934 József lesedése (op)

1935 Norma
Hunyadi László
Trip van Winkle op

Márta (op
Fabó Ferenc

1936 Az infánsnő s. nagyja (op
Bűvös vadász (op)

1937 M. tánckép liszt rapszódiákra
Iphigenia
Csizmás Jankó

1938 Hiu fy (op)
Háry János (tszeged)
Turandot (tszeged)

csupajáték
(Bűvös b.)

1939 Faust (op)
Aida (tszeged)
Nagidai cigányok (op
Farsangi lakodalom (op)

1940 Mandragora (Andrássy Szinh.)
Lizány báró (op)
Sas fiszok (Neuss Sz.)
Nilusi legenda (op)
~~Iphigenia (op~~

1941 Tell V. (op)
IV. Henrik (Madách)
Daphne (op)
3 a kisleg (Mszigat)
Don Juan (op)
Pórulgárt báró (op
Csodál. mandar
Julie szépleg "
Manon op

1942 Keresztyevny (Op)
Angelica (op)
Walkür
Szt Margit legenda (M. Müvel. Háza)
André Chénier (op)
A csoda hegedűt (op

1943 Garabonciás (Kiss, op)
Hamlet (Madách)
Josephine (Andr. Szinh.)
Debreceni histórie

1944 Petőfi (Opera)
Dorottya (")
~~József legenda (op)~~
Nunszt lénye

1945 Csendháborító (M. Szinh.)

1946 A Florentin-halap (Fő. Oper.)

1947 A nők összeesküvése (vigj)
Boris Godunov (op)

1948 Volpone (Belv.)
Fegyre hárassége
Windsori vig nők

Müv

i. 68

1 köt. 4°

Filen: VIT találkozó
Budas Mátyi

iparmüvészet

Az — 1895-ben.

Kiadja a Magyar Iparmüvészeti Társulat

1.–142. ll., 7 képes tábla

Budapest

Fülöp Sándor

III. é. ép. hallg. 1938/39

Kotsis + sanszék

Vendéglő kirándulóhelyen. Kis munta repr. és alapraj

Technika

1940. 52. l.

158-210

Fülöp Zoltán

festő

díszlete a Csizmás Jankó

c. balletthez.

Bpest. M. Kir. Operaház

1937

Repr.

Vásárhelyi Z. Emil: Az

európai balett útjának.

Pásztortűz · 1938. 220,

221. l.

képpel.

rt, mert mind-

yára Georges
ragyogó ízlésű
ubizmus a for-
elemek imagi-
kedv új, friss
e, hogy meny-
zetet s a min-
uzonban mély-
is komolyan
tól sokat már
k és alkotnak:
s képeket fes-
rágzik, de új

öreg Matisse,
stákat foglalja
volt, ki anya-
a tökéletesen
eltévedt volna
mpresszioniz-
k festők, kik
a színeknek.
űvészetet oly
teszi, hogy a
éjjel, mint a
xpresszioniz-
xpresszioniz-

HIREK

Ma este 19 óra 50 perckor kezdődik az elsötétítés

— **HAZATANÁCSOLJÁK AZ ANGOLOKAT GÖRÖGORSZÁGBÓL ÉS TÖRÖKORSZÁGBÓL.** A londoni tájékoztatóminisztérium felszólította a Görögországban tartózkodó angol újságírókat, hogy készüljenek elő az elutazásra. Az ankarai angol követség utasítására a brit állampolgárok elhagyják Törökországot.

— **ÚJJÁÉPÍTIK ROTTERDAMOT.** A tavalyi hadjárat során rombadöntött Rotterdamot új tervek alapján építik fel. A szűk, egészségtelen utcák eltűnnek.

— **ÚJ BLOKÁDHIVATAL.** Anglia a Németország elleni blokádot a Távol-Keleten is szigorítani akarja. Szingapurban blokádhivatalt állít fel.

— **ANGOL-AMERIKAI-HOLLAND VÉDELMI KONFERENCIA.** A távolkeleti angol, amerikai és holland főparancsnokok a manilai konferencián közös tervet dolgoztak ki a Fülöp-szigetek, Singapore és Jáva védelmére.

— **SZLOVÁK-NÉMET TÁRGYALÁSOK.** *Tátralomnicon* szlovák-német tárgyalások kezdődtek a vámügyekben való kölcsönös segélynyujtás, valamint a kis határforgalomról szóló egyezmény ügyében.

— **AMERIKAI REPÜLŐGÉPEK ÉRKEZTEK SINGAPOREBE.** Singaporebe nagyobbszámú amerikai repülőgép érkezett. A gépeket a brit légerő szolgálatába állították.

— **ELTILTOTTÁK A ZSÍRÁRUSÍTÁSTÓL A ZSÍRDRÁGÍTÓT.** *Reich* Vilmos hollóházi fűszeres a megengedettnél drágábban árusította a zsírt. Hathónapi börtönre és 100 pengőre ítélték, a zsír árusításától 5 évre eltiltották és kötelezték, hogy az ítéletet üzletében féléven át kifüggesztve tartsa.

— **BÁRMIKOR UJBÓL HARCBAVETHETŐK...** Raeder vezértengernagy meglátogatta a megszállt területen lévő haditengerészeti támaszpontokat. Meggyőződött arról, hogy az atlantióceáni csatában résztvett tengeri erők bármikor újból harcbavethetők.

— **KIVÉGEZTEK KÉT VASGÁRDISTÁT.** A galaci katonai törvényszék fegyverrejtegetésért halálra ítélte *Sogoreanu* és *Ionescu* vasgárdistákat. Mindkettőt agyonlőtték.

— **FRANCIAORSZÁG KILÉP A NÉPSZÖVETSÉGBŐL.** Franciaország közölte a Népszövetség főtitkárával, hogy kilép a Népszövetségből.

— **ÉRVÉNYTELEN A ROMÁN KÁROLY-BANKÓ.** Romániában véglegesen kivonták a forgalomból a Károly volt király képét viselő kávébarna színű 1000 leies bankjegyeket.

— **AZ EVANGÉLLIKUS NŐEGYESÜLETEK** Országos Szövetségének az evangélikus fiatalság számára ma estére a Deák-téri díszterembe hirdetett teaestélyét a rendkívüli viszonyok miatt későbbre halasztották.

— **RIGÓ-UTCA 20—22.** *Thury Zsuzsa regénye.* Az otthontalan nagyvárosi asszonyok érdekes és alapjában tragikus életét mutatja meg új, nagy regényében Thury Zsuzsa, az erdélyi származású, kitűnő írónő. Nevével a magyar olvasóközönség gyakran találkozott: Erdélyben »Szentpétery gyerekek« címen jelent meg egy nagy feltűnést keltő társadalmi regénye, más regényeit pedig a budapesti és erdélyi lapok és folyóiratok közölték. A »Rigó-utca 20—22« egy budapesti garszonház, amelyben olyan emberek élnek, akiket a sors forgatага elszakított otthonuktól: elvált asszonyok, különös férfiak, a polgári élet számkivetettjei. Választékos írói eszközökkel, érdekesen megírt és komoly megbecsülésre számottartó munka Thury Zsuzsa könyve, olyan könyv, amelyről beszélni fognak.

Kisvasúti vágányt keresünk

600 fm használt, hordozható kivitelben, 600 mm nyomtávra, 65/7 kg-os sínekből. Részletes ajánlatot »Gyárbővítés« jeligére Haasenstein és Vogler Rt. hirdetőirodába, V., Dorottya-u. 8. alá kérünk.

— **ANGLIA BLOKÁD ALÁ HELYEZTE JUGOSZLÁVIÁT.** Anglia az ellenség által megszállt területnek tekinti Jugoszláviát és kiterjesztette rá a blokádot. Minden szerb eredetű árut elkoboznak.

— **LEON BLUM CSALÁDJA SZÖKNI AKART.** Leon *Blum* felesége és leánya Spanyolországba akart menekülni. A határon feltartóztatták és Perpignan fogházába vitték őket.

— **PÉTAIN A TESTEDZÉSÉRT.** *Pétain* üzenetet intézett az északafrikai ifjúsághoz. Hangoztatja, hogy Franciaország érdekében szükséges a francia ifjúságnak testét edzenie.

— **SZEMÉLYHAJÓFORGALOM.** A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Rt. igazgatósága közli, hogy április 19-én meginduló esztergomi járatban közlekedő hajó Pócsmegyer állomást is érinteni fogja.

BUCSINSZKY ÉTTEREM

NYITVA REGGEL 5 ÓRÁTÓL

Villásreggeli, ebéd, vacsora. Hideg büffék, halkülönlegességek, házi cukrászat. **POLGÁRI ÁRAK!**

VII., Erzsébet-körút 30. Telefon: 428-331, 428-332, 423-564.

— **PAVELICS HORVÁT ÁLLAMFŐ** *Kvaternik* tábornokra ruházta a végrehajtóhatalmat, alájárendelt minden belső biztonsági és rendfentartó szervet.

— **AMERIKAI TISZTIKÜLDÖTTSÉG REPÜL LONDONBA.** Clipperen amerikai tisztiküldöttség érkezett Lisszabonba. Innen Londonba repülnek tanácskozásra.

Nincs hiány a főváros 1940. évi zárószámadásában

888 millió pengőről 1018 millió pengőre szaporodott a főváros tiszta vagyona

Szendy Károly polgármester ma délelőtt ismertette a főváros 1940. évi zárószámadását. A kiadások lényegesen emelkedtek ugyan, az adóbevételi emelkedés azonban lehetővé tette a többletkiadások fedezését. A költségvetésben 178,765.710 pengő kiadást irányoztak elő, ezzel szemben a zárószámadás szerint a tényleges kiadás 199,742.464 pengő volt. Az év közben felmerült szükségletek fedezésére több mint 22 millió pengő póthitelt engedélyezett a mult évben a közgyűlés. *A bevételi előirányzat* 178,765.710 pengő volt, ezzel szemben a tényleges bevétel 200,715.340 pengőre ugrott. A *bevételi többlet* tehát kereken egymillió pengő, azonban figyelembe kell venni, hogy a főváros a jegyrendszerrel kapcsolatban 906.000 pengőt adott ki, s ha ezt a fővárosnak kell megtéríteni, akkor a tényleges multévi bevételi többlet mindössze 56.000 pengő.

A kölcsönpénzekből 20 milliót használtak fel beruházásokra, a legnagyobb összeget a kislakások építésére fordították, még pedig 6,669.000 pengőt. A főváros háztartása, üzemei és részvénytársaságai 57 millió pengőt fordítottak beruházásokra.

A főváros üzemeinek gazdálkodásáról is részletesen beszámol a zárószámadás. Az üzemek a községi háztartáshoz a veszteségek leszámításával tisztán 27,121.000 pengővel járultak hozzá. Az elmúlt évben egyébként megtérítették a Sertéshizlaló rt. 1939. évi 167.556 pengő veszteségét. A mult esztendőben *a sertéshizlaló deficitje* 531.000 pengő volt. *Deficitesek voltak még a gyógyfürdők és gyógyforrások háztartásai*, hiányuk 294.000 pengő. A Községi Kenyérgyárra 40.000 pengőt fizetett rá a főváros. A többi üzem az esztendőt felesleggel zárta. Az elektromosművek üzleti feleslege 7,100.000 pengő, a gázműveké 505.000 pengő, a vízműveké 2,034.000, az élelmiszerüzemé 175.000, a lóhúsüzemé 3000, a hirdető vállalaté 19.000, a temetkezési intézeté 66.000, a Beszkáré 2000, a Községi Takarékpénztáré 1,019.000, a Kisipari Hitelintézeté 42.000 pengő. *Az összes üzemek és részvénytársaságok tiszta feleslege 10,098.000 pengő.*

A zárószámadásban *részletes vagyonleltár* is szerepel. Eszerint a községi háztartás összes vagyona 1.395,295.000 pengő. Ebből az ingatlanokra 742,764.000, a bútorok és felszerelési tárgyakra 65,769.000, az anyagokra és termesztvényekre 11,582.000, a vasúti üzemi és egyéb közlekedési beruházásokra 154,116.000, az üzemekbe fektetett tőkékre 250,462.000, az értékpapírokra 26,399.000, a haszonélvezeti jogokra 15,049.000, a bevételi hátralékokra 71,602.000, egyéb követelésekre 24.115.000 és pénztári készletekre 1,532.000, az elhelyezett pénzkészletre 26,905.000 pengő esik. A községi háztartás vagyonát 406,737.000 pengő terheli. Ezekszerint tehát *a községi háztartás tiszta vagyona 988,558.000 pengő.*

A legtöbb üzem vagyona a községi háztartás keretében számoltatott el, úgyhogy az üzemek keretében csak 29,871.000 pengő vagyont mutatnak fel és a két tételt egybevetve *a főváros tiszta vagyona 1.018,429.000 pengő.* Az 1935. évi becslés alapján 888,000.000 pengő volt a tiszta vagyon, a szaporulat tehát 130 millió pengő.

A zárószámadás és a vagyonleltár elkészítésének hatalmas munkáját *Gátonyi* Béla főszámvevő irányította.

— **A MAGYARORSZÁGI OLASZ KULTURINTÉZET** április 21-én (Róma alapításának 2694. évfordulóján) délután 6 órakor Eskü-út 6. sz. székházában az olasz követ jelenlétében emlékünnepélyt rendez. Dr. Aldo Bizzarri, az intézet főigazgatója »Róma Európa történetében« címmel tart előadást.

— **GYÁSZROVAT.** Dr. *Czeglédy* Mihályné született *Czégely* Ilona, Hajdu vármegye tiszti főügyészének és gazdasági főtanácsosának az özvegye Debrecenben elhúnyt. Ma temetik az ottani családi sírboltban.

Hallossy Ferencné szül. *Nagel* Ida 42 éves korában hirtelen elhúnyt. Halálát férje *Hallossy* Ferenc min. osztálytanácsos, gyermekei: Géza és Pálma és kiterjedt rokonság gyászolja. *Hallossy* István, a Nemzetközi Vásár vezérigazgatója és vitéz *Hallossy* Jenő szkv. százados sógornőjüket gyászolják az elhúnytban. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a kerepesiúti temető halottasházából.

Harasztos Péter e hó 18-án életének 54. évében Budapesten elhúnyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a kerepesiúti temetőben. Az elhunytban *Harasztos* Albert hírlapíró édesapját gyászolja.

Könyvtárakat, könyvet

veszek. Vidékről is. Dr. Belitzkyné könyvkereskedése, Budapest, IV. ker., Kaplony-utca 3. Telefon: 182—569.

— **NÉMET SEGÍTSÉGGEL KERESIK A BELGRÁDI FRANCIA KÖVETET.** Vichy a szerbiai hadjárat kezdete óta nem kapott hírt Maugras követről, aki régebben budapesti követ volt. Most a német megszálló hatóságok közvetítésével keresnek vele kapcsolatot.

— **SZABAD-E A GÁZÁLARC AZ ALSÓHÁZBAN?** A londoni alsóházban egy képviselő *feltett gázálarccal lépett a terembe.* Egy másik képviselő kérdésére az elnök kijelentette, hogy a gázálarc viselése *nem ütközik a parlamenti szabályzatba*, ajánlja azonban, hogy a gázálarcot inkább a házon kívül viseljék.

— **NYUGTALAN LELKEK.** Alba de Cespedes új könyve. Leonardo, a vidéki fiatalember, a huszonnyolc éves kezdő író, a nagyvárosba kerül. Különös szerelem szövődik közte és öregedő szállásadónője között. Megérkezik Donáta, a szállásadónő leánya. Leonardo érdeklődése feléje fordul s a lakás megtelik nyugtalansággal, féltékenykedéssel. A helyzet már-már elviselhetetlen. S ekkor Leonardóra váratlanul ráköszönt a siker: a nagy lap, ahová kéziratait küldte, munkatársának szerződteti. Egyszerre nyügnek érzi a kispolgári környezetet, nem akar mást, csak dolgozni, haladni előre hivatása útján. Bravuros, izgalmas jelenetekben, feszült helyzetekben bővelkedő regény a »Lányok« nagysikerű szerzőjének ez az új műve. Cespedes kitűnő könyvét Kolozsvári Grandpierio Emil fordította.

Gróf Révay István:

A belvederei magyar-szlovák határ

Érdekes könyvet adott ki a *Magyar Statisztikai Társaság.* Gróf *Révay* István a statisztikus alaposságával feldolgozta a jelenlegi magyar-szlovák politikai határ néprajzi viszonyait. Munkájában *tudományos szakszerűséggel válaszol a szlovák revíziós könyvek tudománytalan állításaira*, s megállapítja, hogy a határt igazságosan vonta meg a bécsi döntőbíróság. *Révay* könyve *gazdag tárháza a statisztikai adatoknak, s emellett mégsem száraz*, mert több évtized nemzetiségi képét rajzolja meg és ősi magyar vidék letagadhatatlan magyarságát tárja a magyar közvélemény elé. A könyv statisztikai anyagát három színes térkép illusztrálja, s bemutatja az utolsó 100 év nemzetiségi fejlődését. *Ára* 6 pengő.

Szombati és vasárnapi rádióműsor

SZOMBAT:

BUDAPEST I.: 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.15 »A fülemile.« Arany János költeményét elmondja Bodnár Jenő. 17.30 A Rádió postája. 17.55 Cigányzene. 18.15 Erdély természeti kincsei. 18.40 Harmonikaszámok hanglemezről. 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven. 19.20 Vers, próza és muzsika a tűzről. 20.00 Lóversenyeredmények. 20.10 Tavaszi nóták. 21.00 Az Országos Légvédelmi Parancsnokság közleménye. 21.10 Táncelemezek. 21.40 Hírek. 22.10 A Rádió Szalonzenekara. 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 23.25 Cigányzene. 24.00 Hírek.

VASÁRNAP:

BUDAPEST I.: 8.00 Ébresztő. Szózat. Hanglemezek. 8.45 Hírek. 10.00 Református istentisztelet. 11.00 Egyházi ének és szentbeszéd. 12.20 Időjelzés, vízállásjelentés. 12.30 Kékes Irén és Kalmár Pál magyar nótákat énekel. 13.45 Rádiókrónika. 13.45 Hírek. 14.00 Hanglemezek. 15.00 a) Háztartási-gazdasági tömegoktatás; b) Az erdélyi kukoricaverseny. 15.45 Szalonötös. 16.30 IV. Béla és a tatárjárás. 17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 17.15 Honvédműsor. 18.00 Frakk és klakk. 18.25 Beethoven: A-dur zongora-hegedű szonáta. 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven. 19.20 »A sivatag vándorai.« Hangjáték. Irta Wilhelm svéd királyi herceg. 20.15 Sport- és lóversenyeredmények. 20.30 Fellegi Téri énekel. 20.50 A vihar. 21.10 Melles Béla-zenekar. 21.40 Hírek. 22.10 Hanglemezek. 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 23.25 Kétzongorás jazz. 24.00 Hírek.

KASSA: 8.00 Budapest I. 8.00 Egyházi ének és szentbeszéd. 10.00 Budapest I. 11.00 Hanglemezek. 11.15 Hírek, heti beszámoló, műsorismertetés. 11.35 Hanglemezek. 11.50 Részletek gróf Széchenyi István »Hitel« c. munkájából. 12.20 Budapest I. 18.00 A Magyar Társadalmi Egyesületek munkaközössége kassai székházának felavatása. 19.00 Budapest I.

— **TISZTELEGNEK EGYMÁSNAK A RENDŐRÖK ÉS A TŰZOLTÓK.** A belügyminiszter elrendelte, hogy a rendőrlegénység és a tűzoltólegénység köteles tisztelegni egymás tisztjeinek. A tisztek az udvariasság általános szabályai szerint üdvözlik egymást. A legénység tagjai nem kötelesek egymásnak tisztelegni.

— **SZÓFIA ÉS BUKAREST** között ma ujra megindult a vasúti forgalom, amely a szerb hadjárat óta szünetelt.

— **AZ ORVOSI TOVÁBBKÉPZÉS KÖZPONTI BIZOTTSÁGA** meghívására prof. dr. H. Reiter, a berlini Reichsgesundheitsamt vezetője, április hó 28-án d. u. 6 órakor a Budapesti Királyi Orvosegyesület Semmelweis-termében (VIII., Szentkirályi-u. 21.) »Die biologische Betrachtungsweise der Staatsführung« címmel előadást tart.

— **ÖNGYILKOSSÁG A KÓRHÁZBAN.** Éjszaka az *uzsokiutcai* kórházban *Vajda* Margit főműtősnő megmérgezte magát és meghalt.

— **A FELVIDÉKI TUDOMÁNYOS TÁRSASÁGBAN** ma délután 5 órakor a Nemzeti Szövetség nagytermében (V., Géza-utca 4.) Hefty Gyula Andor előadást tart a felvidéki evangélikus fatemplomokról.

— **ELŐADÁS ÉS FILM A BALATONRÓL.** A Balatoni Intézőbizottság előadássorozatában szerdán este hétkor a Gellért Szálló zenetermében dr. Dornyay Béla, a keszthelyi múzeum igazgatója és dr. Dornyay Tamás tanügyi titkár tart vetitettképes előadást a balatoni kérdésekről. Előadás után színes balatoni filmeket mutatnak be. Belépődíj nincs.

ARTIN ENYHE, BIZTOS HASHAJTÓ.

SZINHÁZ ÉS FILM

Tell Vilmos felújítása az Operában

Az *olasz* zene mindenkori üde szépsége, népies formákra emlékeztető stílusa avatja maradandó értékűvé *Tell Vilmos*-t. Több helyen drámai, kifejező zene, különösen megdöbbentő erővel érezzük ezt a *harmadik felvonás* hatásos jelenetében. Ha az első két felvonás kissé elnyujtott is, annál elevenebben, mélyebben hat a harmadikban *Tell és fiának remekül megfogalmazott jelenete.* Tulajdonképen itt eszmélünk rá *Rossini erőteljes, Wagnert, Verdit sejtetető mély emberábrázoló képességeire.*

A dráma helyenként valóban életteljesen lüktet, sokkal elevenebben és őszintébben, mint a francia nagyoperákban.

Operaházunk 1907 óta nem adta elő a *Tell Vilmost.* Egy dalmű előadásának megítélésében mindenekfölött az *egységet, a színpad, a játék, a zene összhangját, egységes stílusát* kell figyelembe vennünk. A *Tell Vilmos* látványos, hősi nagyopera, helyes megelevenítése csakis nagyszerű eszközökkel valósítható meg. Ezt a patetikus nagyvonalúságot igyekezett Operaházunk is megközelíteni, bár a stílus egysége, határozottsága nem volt minden esetben kielégítő. *Tell Vilmos* szerepében *Palló* Imre *remekelt.* Mély drámai, kifejezésteljes előadása megdöbbentő módon keltette életre a legendás szabadsághős alakját. Tellje legendás hős, de alapjában véve hús-vérből való szenvedő *ember.* Kiváló énekesünk drámai játéka és nemes hangja a maga teljességében tárta fel *Rossini* lüktető zenéjének komor szépségeit. A mély emberábrázolásban nagyszerű társra talált *Horányi* Karola személyében, aki *Gemmit,* Tell fiát alakította kifejező erővel. *Arnold* nehéz szerepét *Halmos* János énekelte szépen és nagyon kultúráltan. A dráma eleven lüktetését éreztük az öblöshangú *Koréh* Endre *Fürst Waltherében.* Megfelelt *Hámory* Imre *Gesslere, Fodor* János *Melchtalja* és a kisebb szerepekben *Nagypál* László, *Komáromy.* Nagyon finom volt *Osváth* Julia, nemes nőalak *Budanovits* Mária.

A szereplők, különösen *Palló* drámai énekével nem állott arányban a zenekar gyakran bágyadt, színtelen játéka. *Rubányi* karmestertől több lendületet kívánnánk. A rendezés *Nádasdy* Kálmán munkája. Néhány *balettszámot* is láthattunk *Rossini* népies hangulatú, finom zenéjére, de *Harangozó* Gyula népies hangulatú koreográfiáját nem találtuk eléggé stílusosnak. *Fülöp* Zoltán díszletei közül egyedül az *utolsó kép* kitűnően sikerült romantikus ízű svájci tája fedi a zene hangulatát. Az első kép alpesi háttere meglehetősen bizonytalan stílusú, itt szívesebben láttunk volna egy multszázadbeli patétikus hegyvidéki tájképet. *Altdorf* házainak színei is bizony túlságosan nyersek és nem ép a legszebbek.

Dr. Vajkai Aurél

Hétfőn mutatja be a Scala a HALÁLRAÍTÉLTEK-et

George Brent

Hétfőn mutatja be a Scala filmszínház a szezón legkülönösebb filmjét, a Warner-gyár Halálraítéltek című ujdonságát, amelynek főszereplői Merle Oberon és George Brent. A film témája egészen különös és messzi eltér a szokott sablóntól. A két főhős a »halálraítélt«, Merle Oberon szívbajos lány, aki élete utolsó perceit féktelen világkörüli hajszával igyekszik megszépíteni. Útja közepén, valahol a kinai partokon találkozik a másik »halálraítélttel«, George Brent-tel, aki halálraítélt fegyenc. Egy óceánjáró fedélzetén fonódik össze a sorsuk és itt virágzik ki az a párnapos, tiszavirág szerelem, amely tulajdonképpen a film belső tartalma. Edmund Goulding, a film rendezője kétségtelenül a szezón legérdekesebb filmét formálta meg ebből a témából, amelynek hősei a két főszereplő mellett Pat O'Brien és Geraldine Fitzgerald.

Merle Oberon

Szüts Mara házassága

Simor Erzsi

Ma kezdték meg a Hunniában a legújabb magyar film belső felvételeit. A filmet, amelynek címe Szüts Mara házassága, Zsigray Julianna irta. A szereplők idáig a magyar vidéket járták, itt készültek ugyanis a film külső felvételei, amelyek közül a legérdekesebb kétségtelenül az a hajnali párbaj volt, amelyet egy pestkörnyéki erdő tisztásán »vivott« Perényi László és Páger Antal. A Teleki grófok gyömrői kastélyában folytak a többi külső felvételek, innét költözött ma a film Kalmár László rendező vezetésével a Hunniába, ahol először Szörényi Éva, Vizvári Mariska és Pethes Sándor jeleneteire került sor. A címszerepet, Szüts Mara figuráját Simor Erzsi személyesíti meg a filmben.

A berlini Állami Operaház budapesti vendégjátéka

A berlini Állami Operaház vendégjátéka során hétfőn félnyolckor *Strauss* Richárd *Elektra* című zenedrámája kerül színre a budapesti Operaházban világhírű énekesekkel, nagyszerű rendezésben. A zenedrámát *Karajan* Herbert vezényli. A címszerepet *Rünger* Gertrud, Klytaimnesztrát *Klose* Margit, Chrysothemist *Scheppan* Hilde, Aigisthost a görög származású *Vasso* Argyris, Orestest pedig *Prohaska* Jaro énekli. A zenedráma rendezője *Kemp-Schillings* Borbála asszony. A klasszikus díszletek *Preetorius* Emil tanár művei, az előadás műszaki vezetése pedig *Klein* Rudolf tanár kezében van. *Strauss* zenedrámája előtt a magyar és a német Himnuszt, valamint Beethoven III. Leonora nyitányát játsszák, utána szünet következik.

Szerdán ugyancsak ½8-kor a berlini Állami Operaház zenekara hangversenyt ad ismét *Karajan* Herbert vezényletével. *Mozart* Haffner-szimfóniáját, *Strauss* Richárd Halál és megdicsőülés című költeményét és *Beethoven* VII. szimfóniáját adják elő.

Végül pénteken a *Walkür*-ben búcsúzik el a berlini Állami Operaház együttese a budapesti közönségtől. A zenedráma *bayreuthi szereplőkkel és bayreuthi rendezésben* kerül színre. Jegyek mindhárom estére korlátolt számban az Operaház pénztáránál válthatók.

Egyszer megcsallak

Szilágyi Sz. Eszter

Az Andrássy Színház megkezdte következő ujdonságának próbáit. A darabot Claire Trask, a kiváló amerikai irónő irta és Eri Halász Imre fordította magyarra. A címe: Egyszer megcsallak. A rendkívül mulatságos, szellemes és érdekes amerikai vigjáték főszerepeit az Andrássy Színház a következőkre osztotta: Fejes Teri, Szilágyi Szabó Eszter, Vaszary Piroska, Páger Antal, Bilicsi Tivadar, Básti Lajos és Pálóczy László.

Az Andrássy Színház különben vasárnap este játssza utoljára Ne játssz a szerelemmel című vigjátékát, azután szünetelnek az előadások a következő bemutatóig, ugyanis az új darabot esti próbák keretében is próbálják.

FITYFIRITTY 50

A *Fővárosi Operett Színház* nagysikerű operett-ujdonsága. *Buday* és *Halász Fityfiritty* című mulatságos, zenés játéka vasárnap este ünnepli második jubileumát, az ötvenedik előadást. *Honthy* Hanna, *Kiss* Manyi, *Szondy* Biri, *Latabár*, vitéz *Hajmássy* és a többi kitűnő főszereplő felléptével kétségtelenül ez az operett *a szezon egyik legnagyobb sikere.*

Marnitz tangóharmonika-est

holnap, vasárnap Városi ½7-kor. 140 szereplő. Jegyek 1—3 pengőig a helyszínen.

Lengyel Gizi a Kamara Varietében

A *Kamara Varieté* május elsején mutatja be új műsorát, amelynek címe *Fel a fejjel.* Az új revüműsor főszerepére a kis színház igazgatósága a kitűnő, fiatal művésznőt, *Lengyel* Gizit szerződtette. Lengyel Gizinek *ez az első fellépte a Kamara Varieté színpadán.*

A tizedik kérő

Tolnay Klári

Szilassy László

A *Vigszínház* legközelebbi zenés ujdonságát, *A tizedik kérő*-t *Harsányi* Zsolt és *Hunyady* Sándor írta. A próbák már meg is kezdődtek *Horváth* Árpád vezetésével. A kísérőzenét *Bródy* Tamás állította össze *Chopin, Egressy* Béni, *Lanner, Lavotta, Liszt, Schubert* és *Csajkovszkij* műveiből.

A darab főszereplői: *Tolnay* Klári, *Szilassy* László, *Zimonyi* Márta, *Ladomerszky* Margit, *Gyöngyössy* Erzsébet, *Vágóné* Margit, *Balogh* Klári, *Sitkey* Irén, *Pártos* Erzsi, *Ajtay* Andor, *Rátkai* Márton, *Dénes* György, *Kőmives* Sándor, *Vértess* Lajos, *Bihary* József, vitéz *Benkő* Gyula és *Dózsa* István. A darab bemutatóját május első napjaira tervezik.

Aki az igazságot keresi

Raimu a hőse ennek a vérbeli, francia filmbohózatnak, amelynek az a témája, hogy a férj mindenképpen szeretné megtudni, hogy a felesége megcsalja-e, vagy sem? Hogy célját elérje, *süketnek teszteti magát és ebből ered azután a film minden mulatságos bonyodalma.*

Raimu hallatlanul mulatságos figurát formált a férj kedves, bolondos alakjából és elvitathatatlanul legfőbb erőssége ennek a történetnek, amely az összeomlás előtti francia filmkultura egyik legremekebb alkotása. *A filmet nemsokára Budapesten is bemutatják.*

A KÉK MADÁR BUDÁN

Maurice *Maeterlinck* költői mesejátékának, *A kék madár*-nak filmváltozata kétségtelenül egyik legfontosabb mérföldköve a filmtörténelemnek.

A kék madár első pesti bemutatóján óriási sikert aratott a *Forum* filmszínházban, majd a *Capitol*-ban folytatta sikersorozatát. Most a budai közönség kívánságára az *Atrium filmszínház fogja rövidesen műsorára tűzni a régen várt Maeterlinck filmet.*

A kék hold völgye

Ez a film — Frank Capra legújabb műve — az amerikai filmgyártás egyik leghatalmasabb alkotása. A kék hold völgye a fiatalság, boldogság és örök béke képzeletbeli völgye, amely valóban létezik valahol a tibeti hegyek mélyén, elérhetetlen távolságban. Ebbe a völgybe kerül a kínai forradalom viharából elsodródva egy kis angol társaság, az író és öccse, az őslénykutató tanár, a szélhámos és egy halálosan beteg asszony.

Ebben a fantasztikus, csodálatos birodalomban bonyolódik aztán tovább különös sorsuk az érdekes és váratlan befejezésig. Ronald Colmann játssza az író szerepét, Jane Wyatt pedig a völgy csodálatos szépségű lányainak egyike. A filmben új sztár is bemutatkozik, Margo a neve és egy tibeti szépséget alakít.

MADÁCH SZÍNHÁZ

Bemutató: *Április 24.*

Bécsi gyémántok

A régi Bécs romantikusan szép, mulattató hangulatú zenés vigjátéka.

Lázár Mária, Somogyi Nusi, Góth Sándor, Mihályfi Béla, Csikós Rózsi, Déri Sári

Jobban birja a munkát

az élet gondját, ha rendszeres fürdőzéssel felfrissíti szervezetét a rádióaktív vizű

Szent Gellért gyógyfürdő

pompás, modern kád- és thermálgőzfürdőiben.

Női és férfiosztályok, vízgyógyintézet!